Nr. 26 (266)
Anul IX
2 iulie 1960

BUCURIE

Fotografie de
E. IAROVICI

Biblioteca ...deţeană
MUP...
TÎRGU-MU...

23/212 P

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești frățești, împreună cu conducătorii partidului nostru, la încheierea lucrărilor Congresului al III-lea al P.M.R.

Pe zi ce trece se dezvoltă și se întărește tot mai mult marea comunitate a țărilor socialiste. Lagărul socialist se găsește în deplina înflorire a forțelor sale. El exercită o influență uriașă și mereu crescîndă asupra întregului mers al dezvoltării omenirii. Succesele Uniunii Sovietice și ale țărilor de democrație populară însuflețesc clasa muncitoare și pe toți oamenii muncii din țările capitaliste la lupta împotriva ofensivei exploatatorilor contra intereselor lor vitale, la lupta pentru pace și socialism.

Participanții la consfătuire declară că partidele comuniste și muncitorești vor întări și pe viitor coeziunea țărilor sistemului mondial socialist și vor apăra ca lumina ochilor unitatea lor în lupta pentru pace și securitatea tuturor popoarelor, pentru triumful marii cauze a marxism-leninismului.

(Din Comunicatul cu privire la întîlnirea reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din țările socialiste).

Tovarășii Nikita Sergheevici Hrușciov și Gheorghe Gheorghiu-Dej în tribună, în timpul mitingului oamenilor muncii din Capitală, organizat cu prilejul încheierii lucrărilor celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn.

Un aspect de la tribuna centrală în timpul marelui miting al oamenilor muncii din Capitală.

Oamenii muncii prezenți pe stadionul „23 August" au ovaționat îndelung pentru Partidul Muncitoresc Romîn, pentru Comitetul său Central în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Ei au salutat cu căldură pe reprezentanții partidelor frățești.

Tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și Nikita Sergheevici Hrușciov rostindu-și cuvîntările la mitingul oamenilor muncii din Capitală.

Am ajuns astăzi pe culmea de pe care se văd perspectivele luminoase ale victoriei depline a socialismului, datorită faptului că avem un conducător încercat — partidul comuniștilor, care păşeşte neabătut pe calea luminată de învățătura marxist-leninistă.

(Din cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la marele miting al oamenilor muncii din Capitală).

...Lupta poporului romîn pentru dezvoltarea economiei sale naționale, pentru pace și socialism este o parte integrantă a eforturilor comune ale întregului lagăr socialist, ale întregii mișcări muncitorești internaționale.

(Din cuvîntarea tovarășului Nikita Sergheevici Hrușciov la marele miting al oamenilor muncii din Capitală).

Păşim într-o etapă nouă de dezvoltare, care deschide poporului nostru perspectiva luminoasă a victoriei depline a socialismului şi trecerii treptate la comunism — cauză pentru care au luptat şi s-au jertfit cei mai buni fii ai clasei muncitoare şi ai întregului popor romîn.

Ferm convins că partidul nostru, strîns unit în jurul Comitetului Central, îşi va îndeplini cu cinste misiunea de organizator şi conducător al întregului popor în opera istorică de desăvîrşire a construirii socialismului în țara noastră, Congresul cheamă toate organizațiile de partid, pe toți membrii şi candidații de partid, să înfăptuiască măsurile politice şi organizatorice pentru realizarea programului de dezvoltare economică şi culturală a țării, de ridicare a bunăstării şi prosperității poporului.

Cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn îşi exprimă convingerea că întregul popor, unit sub gloriosul steag al încercatului nostru partid, va porni cu elan patriotic şi puteri înzecite la înfăptuirea măreților sarcini stabilite de Congres şi va obține noi victorii în construcția socialistă.

Poporul nostru îşi va aduce astfel contribuția la victoria sistemului mondial socialist în întrecerea pașnică cu capitalismul, la izbînda forțelor păcii.

(Din Rezoluția Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn).

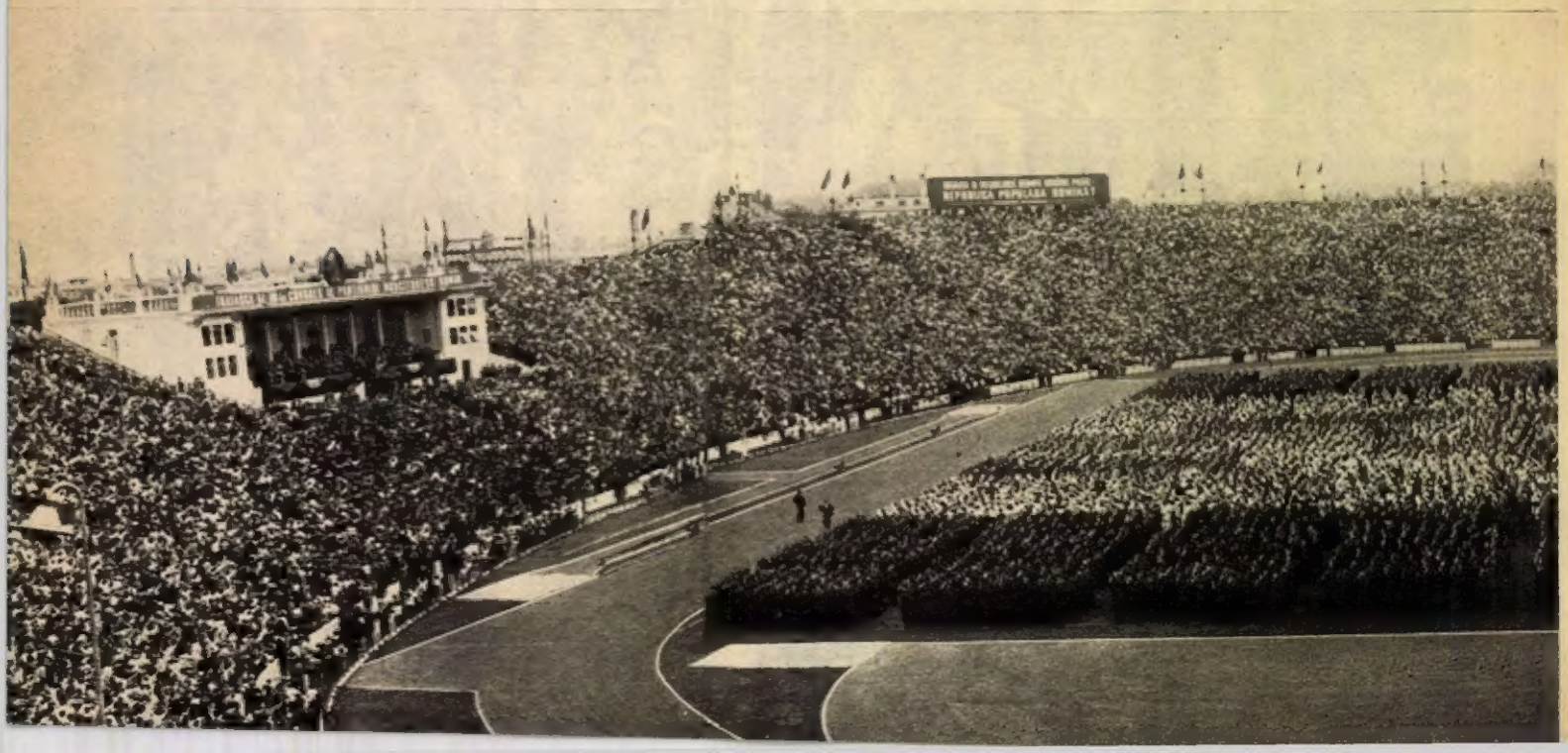

Aeroportul Băneasa. Aspecte de la plecarea delegației P.C.U.S., în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov, care a participat la cel de-al III-lea Congres al P. M. R.

Stadionul „23 August" în timpul marelui miting.

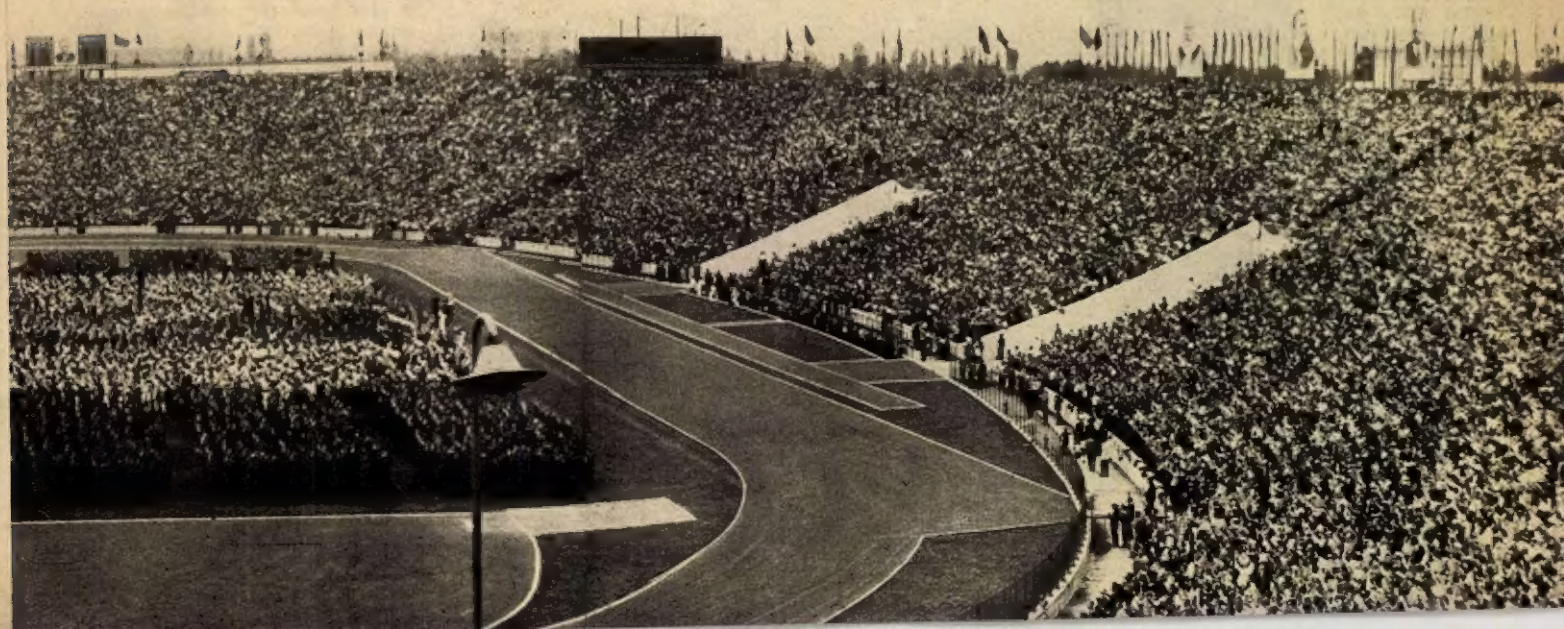

CĂRBUNE FĂRĂ ȘIST VIZIBIL...

— Însemnări din lupta pentru calitatea cărbunelui —

de F. URSEANU

Fotografiile autorului

De la Petrila în jos Jiul își schimbă brusc culoarea: devine un torent de cerneală. Aceasta, desigur, după ce spală cărbunele de la poalele Parîngului. Apa din ce în ce mai neagră a Jiului pare un simplu amănunt — pitoresc dacă vreți — în decorul ținutului din jurul Petroșanilor. În realitate însă, negrul de antracit al apei care coboară vijelioasă din munți are o semnificație: subliniază prin culoare, într-o anumită măsură, activitatea bazinului carbonifer din Valea Jiului. A locului de unde zi și noapte pleacă cărbunele atît de prețios termocentralelor, siderurgiei, locomotivelor cu aburi, industriei chimice și farmaceutice. Expediat, desigur, numai după ce la Petrila, pe malul Jiului, a fost trecut prin ciur, spălat, curățat și purificat de ingrediente într-o mare și bine utilată spălătorie pentru cărbuni a Combinatului carbonifer.

Reușesc oare harnicii mineri din Valea Jiului să furnizeze cărbune pe măsura posibilităților lor? Răspunsul exact nu-l căutați în indicațiile de culoare ale învolburatelor ape ale Jiului. Aceste indicații devin subit... platonice atunci cînd intervin cifrele. În primul trimestru al anului, dar mai ales în cel de-al doilea, întîmpinînd Congresul al III-lea al P.M.R., colectivele miniere din Valea Jiului, de la Petrila, Lupeni, Lonea, Aninoasa, Vulcan și Uricani au obținut succese de seamă în îndeplinirea sarcinilor lor în ceea ce privește cantitatea extrasă. Care-i însă situația celui de-al doilea indice de producție de mare însemnătate în întrecerea socialistă — calitatea? Despre unele aspecte ale acestei probleme, vorbim mai jos. Exploatarea minieră Lupeni — alăturîndu-se altor 18 întreprinderi fruntașe care au lansat chemarea la întrecere socialistă în cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R. către muncitorii, maiștrii, tehnicienii și inginerii din toate întreprinderile—și-a luat angajamentul, printre altele, de a lupta pentru îmbunătățirea cărbunilor bruți.

Nu tot ce-i negru e cărbune!...

... Așa este — și acest lucru îl cunoaște orice miner. Adică nu orice rocă de culoare neagră poate fi socotită cărbune și predată ca atare. Așa cum s-a constatat la începutul anului în unele mine din Valea Jiului. Mai întîi de toate, de unde provine piatra — găsită uneori în cantitate mare — în cărbunele extras? În afară de substanțele combustibile, cărbunele conține o serie de substanțe minerale care prin ardere dau o anumită cantitate de cenușă. Acest balast, vrînd-nevrînd, minerul trebuie să-l... accepte. N-are încotro, întrucît substanțele minerale provin din însuși corpul plantelor care au stat la baza zăcămîntului. Cu ceea ce nu se împacă însă minerul de fel e o altă categorie de balast. Este vorba de o substanță străină de constituția cărbunelui: intercalația de rocă, piatră, stîncă, adică sterilul, care este „pușcat" de miner o dată cu cărbunele. Ei bine, acest șist — șist vizibil, cum se numește el în limbaj de specialitate — dacă este amestecat cu cărbunele scade calitatea acestuia.

Ce se întîmplă cînd piatra sterilă se strecoară dincolo de „furcile caudine" ale controlului? Balastul luat drept cărbune se plimbă prin țară împreună cu producția curată a minei, încurcă lucrurile în diverse locuri și, în ultimă instanță, se transformă în cenușă fără să aducă combustiunea scontată.

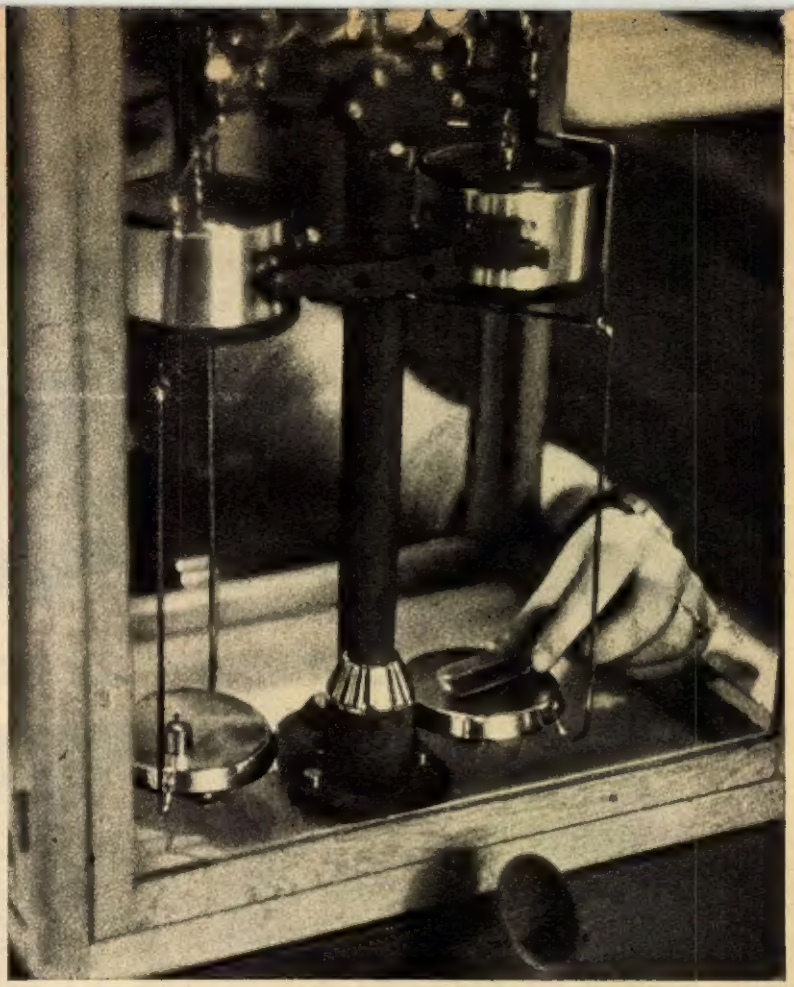

Acesta-i gramul de cărbune care în laborator reprezintă calitativ producția pe o zi a unei mine.

Gramul care... vorbește

La buna calitate a cărbunelui contribuie minerii, desigur, dar și chimiștii. Nu în inima minei, ci în laborator. Ajuns aici, un singur gram de cărbune analizat reprezintă calitatea producției pe o zi a unei mine. Un singur gram? Exact! Gramul acesta vorbește pentru mii de tone; gramul dă certificatul de calitate al unui întreg transport de cărbune; sintetizează exact procentul de balast al producției respective — într-un cuvînt: reflectă scăderea sau creșterea prețului de cost al transportului respectiv. Și, în plus, sesizează: „atenție, crește procentul de șist!"

Așadar, e vorba de un gram. Pentru a ajunge la el trebuie să parcurgi un drum lung. L-am urmărit în laboratorul Combinatului carbonifer din Petrila. De 48 de ori în 24 de ore, adică exact la fiecare 30 de minute, cîte două găleți de cărbune a cîte 15 kilograme trec de pe banda de transport în instalațiile de control calitativ; trec prin fel de fel de ciururi, de la unul cu ochiul cît o alună pînă la sita cu 900 de ochiuri pe centimetru pătrat, trec prin concasoare și apoi pe sub valțurile unei mori. Și astfel, praful de cărbune, mai fin decît cea mai fină pulbere, amestecat de nenumărate ori, ajunge în cele din urmă pe fundul unei sticluțe. Acum începe adevărata analiză: un gram din pulberea aceasta se coace și se răscoace la 850 de grade Celsius, pînă ce căr-

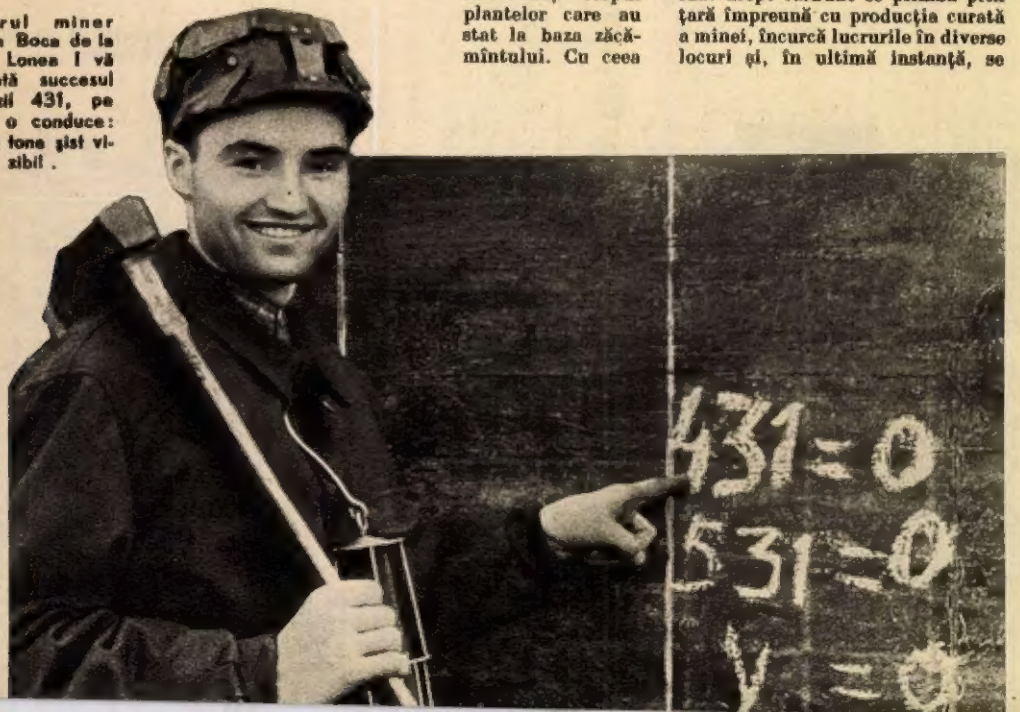

Tînărul miner Ștefan Boca de la mina Lonea I vă prezintă succesul brigăzii 431, pe care o conduce: Zero tone șist vizibil.

bunele arde complet. Cenușa rămasă, scăzută din gramul de praf de cărbune „pus la copt", reprezintă proporțional șistul din întregul transport.

Alo... Alo... Lonea!

O convorbire telefonică: la un cap al firului, laboratorul Petrila. La celălalt, directorul minelor Lonea, inginerul Gheorghe Feier.

— Cenușa mărită cu două „procente" — comunică îngrijorat inginerul chimist Kelemen Tiberiu, șeful laboratorului. Transportul — spune el — intră în „preparație" cu mult șist vizibil!

— Imposibil! — se aude de la celălalt capăt al firului. Lonea nu dă șist în loc de cărbune... De două luni n-am avut steril peste procentul tolerat!... Pentru ce am primit oare bonificația de zece mii de lei? Nu pentru calitate?

— Nu, nu se poate —a adăugat, la același telefon, și tovarășul Emil Niculescu, secretarul comitetului de partid al minelor Lonea. Venim să ne convingem!

— Poftiți!

... După mai puțin de o oră de la convorbirea telefonică și secretarul de partid, și directorul s-au convorbire telefonică. Ea a avut loc după 25 de zile de la întîmplarea de mai sus.

— Alo... alo... Lonea! Stați bine, tovarăși; azi cenușa a scăzut sub toleranța admisă. Înainte, tot așa! Noroc bun!

Misiva venise pe fir de la laboratorul din Petrila. Minerii, secretarul de partid erau fericiți...

... După o vreme autorul acestor însemnări a fost la mina Lonea I. Nu departe de intrarea în subteran am văzut, concretizate în cifre, scrise cu tibișir alb pe avizierul minei, succesele din acea zi ale minerilor. Dar nici o cifră nu era mai mare de zero. Un zero care reprezintă cantitatea șistului vizibil (al pietrei) strecurat în cărbunele extras. „Zero tone șist vizibil" a dat în acea zi brigada 431 condusă de tînărul miner Ștefan Boca; „zero tone șist vizibil" a dat brigada 531 condusă de Ion Făscălău, brigada 505 a lui Klement Băluț și întregul sector V, condus de inginerul Marian. „Zero tone șist vizibil" a dat și brigada 133 a lui Ștefan Toacă, minerul care, cu numai o lună în urmă, învinuit de supraproducție de... șist, ridicase nepotincios din umeri.

Cîțiva dintre cei 21 de orfaci ai comunistului Ion Compodi (mijloc) de la Mina tineretului (Lonea II) — mineri care s-au angajat să nu dea nici un vagonet cu surplus de steril.

convins: vagoanele de cărbune expediate de la una din minele din Lonea la stația de spălare din Petrila aveau șist... supranormativ.

Faptul acesta s-a petrecut însă demult: la 17 februarie. Din ziua aceea, la minele Lonea s-a deschis o campanie aprigă împotriva sterilului. Un război declanșat împotriva bucăților de rocă strecurate în cărbune, acțiune condusă de comitetul de partid, de director, de tovarășul Iosif Vecon, președintele comitetului de întreprindere, și intens sprijinită de mineri, de ingineri, de cei care conduc vagonetele în mine, de cei care dirijează aceleași vagonete la suprafață și chiar de frînarii care însoțesc vagoanele cu cărbune de la minele Lonea și pînă la Petrila...

Pentru prima oară

Primele rezultate ale acestei bătălii pentru calitatea cărbunelui? În loc de răspuns vă redăm o nouă

După cum spuneau minerii, era pentru prima dată cînd pe tabela de marcaj a minei lor, sute de muncitori au obținut nota cea mai mare: zero... Dar un zero care se traduce cu nota zece.

A fost pentru prima dată, dar nu și ultima. Pentru că de atunci nota aceasta s-a repetat mereu. A fost obținută în bătălia întrecerii care s-a dat în cinstea Congresului al III-lea al P.M.R. Discuțiile însuflețite care au avut loc pe marginea proiectului de Directive publicate în întîmpinarea Congresului au făcut să crească și mai mult elanul în muncă al minerilor. Ei luptă acum cu și mai multă hotărîre pentru a realiza una din sarcinile lor principale, și anume sporirea calității cărbunelui extras. Aceasta înseamnă ca pe viitor să nu lase să se strecoare în cărbunele curat nici un procentaj de șist peste limita admisă. Nici chiar în cărbunele cel mai mărunt.

OASPEȚI DE PESTE HOTARE

● *Unul din spectacolele date săptămîna trecută de colectivul Teatrului Național bucureștean cu piesa „Poveste din Irkutsk" s-a desfășurat într-o atmosferă festivă și plină de emoție pentru actorii noștri: se afla în sală autorul piesei, binecunoscutul dramaturg sovietic A.N. Arbuzov. Invitat de Uniunea scriitorilor din R.P.R. și de Teatrul Național, A. N. Arbuzov ne vizitează țara, avînd astfel posibilitatea de a-și vedea piesele jucate de actorii noștri și primite de publicul nostru cu atîta căldură.*

Fotoreporterul nostru l-a surprins într-o discuție cu artistul emerit Radu Beligan, regizorul spectacolului bucureștean.

● *În primele zile ale lunii iulie, iubitorii de teatru vor avea posibilitatea de a cunoaște un strălucit colectiv teatral sovietic, cel al Teatrului Academic de Stat „E. Vahtangov" din Moscova. Vor fi prezentate două spectacole: „Poveste din Irkutsk" de A.N. Arbuzov și „Micile 'tragedii" de Puşkin, ambele în regia lui E. Simonov (citiți în pagina 18 articolul «Teatrul „E. Vahtangov" în București»).*

● *Pentru amatorii de muzică ușoară o veste plăcută: după orchestra lui Karel Vlach, o nouă formație cehoslovacă de același gen ne vizitează țara. Este vorba de orchestra de muzică ușoară „Kucera" (în fotografie) care, sub conducerea muzicală a lui Vaclav Kucera și avînd ca soliști pe Marta Kucerova, Bohumil Zeman și Frantisek Friederich, va da o serie de concerte în prima jumătate a lunii iulie.*

● *Între 7 și 13 iulie, cunoscutul „Piccolo Teatro" din Milano, condus de Paolo Grassi și Georgio Strehler, va da la noi un ciclu de spectacole cu piesa „Slugă la doi stăpîni" de Carlo Goldoni.*

Înființat în 1947 la Milano, acest teatru și-a propus de la început să stabilească o legătură mai strînsă cu publicul, interesînd la această artă marile mase populare.

Dorind să facă cunoscut în lume teatrul italian, „Piccolo Teatro" a întreprins în cei 13 ani de activitate numeroase turnee prin țările lumii.

Renumele și activitatea acestui teatru fiind cunoscute, spectacolele anunțate sînt așteptate cu viu interes.

PĂUNII

Schiță de
Eugen BARBU

Ilustrații de Nicki POPESCU

Multă vreme am locuit la Mogoșoaia și, la două-trei zile, eram silit să fac un drum la București. Mă urcam într-un autobuz pe care-l așteptam cîteodată cam o jumătate de ceas și după alte 60 de minute ajungeam în Capitală, unde aveam treburi. Despre drumurile acestea vreau să scriu odată mai multe povestiri, pe care le voi intitula simplu: „Auzite într-un autobuz". Călătoream cu o mulțime amestecată de țărani și femei, vînzători de covrigi, milițieni, agenți de la A.D.A.S. cu mari servicte încărcate de hîrtii și, în sfîrșit, cu niște bărbați încălțați în cizme de cauciuc, cu saci mari de-a dreapta sau cu raniță. Era înghesuială, bunăvoie și multă căldură, dar, uneori, cînd șoferii respectau orele itinerariului, mașina era ceva mai goală și puteam să ocup un loc pe vechile bănci de piele ale Chevroletului care urca șoseaua de asfalt de la capătul acela al orașului. Treceam pe lîngă un cimitir, pe lîngă mai multe grădini de vară acoperite cu o verdeață prăfuită, și trebuia să traversăm un pod de lemn cam șubred, pe care eu îl numeam „puntea regelui Ludovic", la amintirea unui roman citit mai demult. Cînd ajungeam dincolo, autobuzul se mai golea și vocile se auzeau mai bine, deși oamenii vorbeau mai încet, nu cu agitația de la început, simțindu-se mai singuri. Cîte povești despre viața lor n-am auzit în zilele acelea!

Uneori cu noi mergea și cîte un lăutar venit de la vreun chef scăzut, moțăind deasupra viorii lipsite de cîte una din corzi, trezit de soldații veseli, veniți în permisie, cărora le cînta, la cerere, cîntece frumoase și triste, cum se cîntă dimineața într-un autobuz care hurducăie, plin de căldură și de țipete de păsări ascunse pe sub băncile joase, de piele.

Uneori îmi părea rău că nu știu să desenez, pentru că prea erau în jurul meu unele chipuri care-mi chemau privirile: femei grase, cu dinți de aur, rîzînd în gura mare, funcționari blegiți puțin de căldura din jur, vînători fără noroc, cu tolbe de piele goale sau poștași cu obrazul roșu, abia bărbierit. Resemnat însă, continuam să ascult glasurile amestecate din jur.

Într-o dimineață, mi se pare că ploua — se făcuse toamnă și cîmpiile culese aveau culoarea întunecată a ultimelor zile ale anului și în copaci nu mai se mișcau frunze, rămăseseră din crengi numai niște coarde ametite de vînt, lucioase și contorsionate — într-o dimineață de octombrie, cînd pe geam aburul respirației comune așezase o perdea netransparentă, făcînd din decorul de lîngă drum un haos fără forme precise, am auzit povestirea unui argat.

Era un om între două vîrste, cu o mînă retezată, scurtată în război, cum am aflat trăgînd cu urechea, cu o față chinuită, neagră și scobită, cu o veselie tristă în privire și cu o buză batjocoritoare, cum au oamenii obișnuiți să vorbească puțin. Stătea în fața mea, lîngă un alt țăran mai puțin la statură, mai ostenit pentru că era mai bătrîn, cu un păr rar și alb vîrît sub o căciulă neagră ca fundul infernului. Vorbeau tare, slobod, cum vorbesc țăranii, pentru că știu că nu supără pe nimeni.

— Eu — zicea argatul (fostul argat, pentru că acum era colectivist) — mă împac bine cu gospodăria. Nu știu ce mai aștepți tăilică. Că e muncă? Da' unde nu e muncă? Și-n cer: stai și privești și tot se numește că faci ceva. Cred că nu te dai în lături...

— Nu mă dau — spuse bătrînul de lîngă el.

— Atunci ce mai aștepți? Ai o sfoară de pămînt și te grozăvești!...

Vorba lui avea nu știu ce undă șăgalnică, ochii parcă îi rideau mai tare cum sta întors spre celălalt, pe toată fața spre mine. Nu mă privea și vorbea mai mult el.

— Și-acolo ce faci? — îl întrebase bătrînul cu o curiozitate disimulată.

— Întîi m-au pus la cîmp. Pe urmă, nu-ș' de la cine au aflat că mă pricep la grădinărit și-acum văd de seară, cu o liotă de muieri. Președintele știe că ies parale multe cu florile, și m-a făcut șef peste o echipă.

Pe urmă tăcură o vreme, pentru că toată lumea din autobuz, printr-una din acele întîmplări năstrușnice (un autor spunea că atunci cînd mai mulți oameni tac dintr-o dată, într-o încăpere, ceasul trebuie să arate ori și 20, ori fără 20), tăcea, ascultînd șiroirea ploii pe acoperișul de tablă al mașinii. Căldura trupurilor și mirosul de haine ude făcuseră să simțim cu toții intimitatea încăperii pe roate și minutul lung abia se sfîrși. Vocile se amestecară iar, într-o litanie adormitoare. Ajunsesem în fața punții mele de lemn, numite pe drept a regelui Ludovic pentru că în ziua aceea era în reparație și a trebuit să așteptăm o jumătate de oră ca să putem trece dincolo. În scurtul răstimp cei doi țărani din fața mea au continuat să vorbească. După ce am aflat prețul porumbului și al grîului, argatul, nu știu prin ce împrejurare, și-a adus aminte de o poveste cu niște păuni pe care vă voi reproduce-o.

— Eu cu războiul terminasem în '42, cînd mi-au ciumpăvit mîna. M-au dus la spital, mi-au scurtat-o și m-am întors acasă. Satul nostru era sărac-pustiu. Toată lumea lucra pentru o mănăstire. Pămînt — ca sub munte. Un an dădea, doi mai nimica. Eu înainte de izbeliște lucrasem la unul Dobrotă, un cline de om, rău-rău, o să vezi dumneata dacă ai răbdare să m-asculți... Acolo am învățat meseria de florar, că-i o meserie, trebuie să știi cît un agronom...

Fostul argat tăcuse puțin, pentru ca să citească pe fața celuilalt o mirare care să-l mîngîie, dar bătrînul tușea mărunt și se uita absent la podeaua autobuzului. Șoferul se dăduse jos și lăsase ușa deschisă. De afară pătrunsese aerul rece și umed și ne mai înviorasem. Se auzeau glasurile pavatorilor de drumuri, care se înjurau cu șoferul, și n-am putut să mai aud cum se îngrijesc orhideele (despre ele era vorba). Cît am ciupit cu urechea o să vă spun și dumneavoastră.

— ... Cînd m-a văzut ciung, domnul Dobrotă mi-a spus că eu numai de lepădat mai sînt bun, pentru că el de două mîini muncitoare avea nevoie. Am fost pe front... Așta, Dobrotă, n-avea nimic sfînt. Mai înainte fusese plotonier de jandarmi și vechi. Cu șmecheriile lor, cu niște polițe, pusese mîna pe locul unuia, un hăndrălău dus prin străinătăți, și o făcea pe boierul. Acum mare pricopseală nu era nici de capu' lui, că pămîntu', cum îți spuneam, un an da, doi, prafu de pe tobă... Ei, ce să mai lungesc vorba: mă știa, îi muncisem, i-am spus că am să fac și cu o mînă ce-am făcut cu două. „Greu, greu" — mîrîise el; dar, ori unde fusese soldat ca mine, ori unde mai avea un pic de omenie într-însul — deși îngropase trei neveste și bătea oamenii o, cum îi mai bătea! — mi-a spus: „uite ce e, pe tine o să te țiu pe lîngă casă, să ai grijă de flori..." Am zis bogdaproste. Aveam muiere în sat, copii... Schilod-schilod, dar de-o fiertură și-o bucată de mămăliguță tot o să-mi dea. Și mi-a dat, ce-i drept, da' numai sufletul meu știe ce-am pătimit cu florile alea. Florile — lucru delicat; naiba știe de pe unde le-a adus răsadnițele. Da' el m-a învățat ce să fac, umblam cu pămîntul cum umbli cu bolnavul: pune termometru': (c-aveam și termometru, ca să vezi dumneata drăcie!), uită-le afară, noaptea, să nu dea vreo grindină... Pînă le scoteam cu bine, albeam, nu alta...

— Da' ce făcea cu ele? — întrebă bătrînul de lîngă el.

— Le vindea. Preț bun. Să aibă coconii de la București cu ce să rupă inima doamnelor. Ce-i drept e drept: floarea e ca o prințesă; te uiți la ea, se-mpodobește lumea...

Podul încă nu se reparase. Se mai auzeau de afară vocile pavatorilor și a șoferului, iar în autobuz se răcise bine aerul. Muierile cu papornițele pline se supăraseră că pierdeau piața și începuseră să apese pe claxonul mașinii, așa că unele lucruri nu le-am mai auzit.

— ... În vara lui '44 eram tot la Dobrotă. Îi mai căzuse din pod. Nu se făcuse armistițiul, dar se auzea că vin rușii și era cam fierbinte. Noi, știți, săracii, ne bucuram, dar nu ne arătam așa devreme. Mulți visau să-i ia la întrebări pe jupînul nostru; dar pînă una-alta în afară de a-i răspunde mai răstit nu făceau altceva. La vremea aia ce crezi că-i trăsnise prin minte? Își cumpărase niște păuni. Vreo șapte sau opt, cu păunițe; doamne, ce mai țipau noaptea, cînd îi apuca și pe ei. Păsări trufașe și de nimic; altfel să te tot uiți la ele, că-s frumoase. Le ținea într-un țarc de sîrmă. Tare mai era mîndru de păunii lui! Lumea, știți cum e. Spunea: „a intrat boieria în el. Numai pricopsiții țin la ușa lor asemenea păsări". Vorbea cu ele cum ai vorbi cu un om, le număra seara, să nu lipsească vreuna, și-mi spunea mie că noaptea le-ascultă strigătele. El avea de ce-s-asculte, că nu trudea ca noi. Noi cădeam buștean și nu-l mai auzeam păunii. Fudulie de om cu mintea la plimbare! Numai că să vezi ce-s-a întîmplat.

Bun povestitor; eram numai urechi. Argatul a tăcut o vreme, lăsîndu-mă să aud mai bine ploaia de pe acoperișul autobuzului și bîzîitul motorului bătrîn care tușea și făcea să tremure cabina umbătoare (șoferul nu-l oprise din nu știu ce motive — treaba lui!). Dar tot am aflat pățania. Ascultați:

— ... La o viitoare din astea, cînd îi apucă pe păuni de nu se mai astîmpără și glasul lor se aude ca acela al femeilor păcătoase în cazne, într-o noapte, să vezi ce s-a întîmplat. Noi, slugile, că eram mai mulți, dormeam în somnul al treilea, dușî. Ce să știm? Păunii, cum au făcut nu știu, da' ori au sărit peste gardul lor de sîrmă, ori a uitat cineva ușița deschisă... Treaba e că dimineața, cînd un camion trebuia să vină de la oraș să încarce flori de 40.000 de lei — o avere, ehei! — dimineața, spun, răsadurile erau toate la pămînt. Păunii jumuliseră frumusețea aia, paraginâ făcuseră, parcă în dușmănie; pentru că, după ce că sînt fuduli, mai sînt și lacomi. În nunta lor, îi săraciseră pe jupîn. A-ia-ia-ia, amarnică zi! Nouă, celor de pe lîngă casă, ne venea să plecăm unde-om vedea cu ochii, că-l știam pe Dobrotă. Da' unde să te duci? El s-a sculat pe la 7. Umbla totdeauna cu o joardă de piele la el, o joardă de călărie. Purta cizme și-i plăcea să audă pielea pe piele. Cînd și-a dat seama de pagubă, o dată s-a făcut negru. Întîi, că pierduse banii pe flori; și al doilea, că în țarcul de sîrmă nu mai erau păunii, la care ținea atît de mult. Primul, pe mine m-a atins. Uite colea obrazul: vezi o dungă albă ca laptele? Nimic nu mai mi-a scos-o de atunci. Și eu îl caut, c-a fugit din sat, nu știu unde s-o fi ascuns, dar tot am să-l găsesc odată. Nu de aiteeva: dar ca să-i spun două vorbe, că pe mine nici în armată nu mă bătuse nimeni; și pe un bărbat, decît să-l umilești, mai bine omoară-l, taie-l, dar nu-l face să plîngă... Ne-a bătut, ne-a bătut ca un turbat și atunci am vrut să-l omor, dar m-au oprit oamenii. Cînd a terminat cu noi, ce crezi c-a mai făcut? Asta n-am s-o uit toată viața! S-a aruncat între păuni și i-a biciuit ca pe oameni. Alergau păsările și țipau și el după ele. Era nebun, avea ochii roșii ca dracu', alerga după ei și-i biciuia sălbatic. Săreau penele în sus și lumea-n jur se ruga de el: „nu-i mai bate, că mînii pe dumnezeu!" Dar el, nimic. Numai că nu i-a omorît. Dar de aici începe dandanaua...

Podul se reparase și șoferul se urcase iar la volan, răstindu-se la femeile care umblaseră la claxon. Într-o gălăgie nemaipomenită, autobuzul porni și eu uitasem de toate. Se apropia capul de linie și nu aflasem sfîrșitul poveștirii. Dar tot l-am auzit.

— ... El s-a potolit după aceea. A intrat în casă și a zăcut trei zile. Era ca după potop. Florile stricate, păsările mute. Că de-aici l s-a tras lui Dobrotă. Nu zici că era să se spînzure...?

— Ce spui? — făcuse bătrînul de lîngă fostul argat.

— Cum îți spun. Jupînului nostru l se năzărise că păsările se supăraseră pe el. Și așa era. Parcă ele n-au suflet? După o săptămînă a venit la mine și mi-a spus: „De pagubă o să vă ierț, dar ce au păunii ăștia? Nu-i mai aud noaptea". „Or fi și ei triști"... — am zis eu, cu urâ, fără să-l privesc, că l-aș fi sugrumat acolo. A plecat de lîngă mine cu mîinile la spate. S-a dus la păsări. Noi le strînseserăm iar în țarcul de sîrmă. Păunii și păunițele arătau ca niște găini jumulite. Vai de frumusețea lor batjocorită! Nu mai aveau toate penele și se vedeau și rănile. Dobrotă le-a vorbit ca oamenilor, dar păsările, nimic. Aveau un ochi mort, rece, un ochi urît. A răbdat el ce-a mai răbdat. Noi îl știam. Îi prinsesem frica. Să știi că îar ne bate nebunul, spuneam. Nu mai dormea noaptea. Îl vedeam cîteodată în balconul casei, că el ședea într-o căsulie mare, cu multe odăi pline de lucruri. Stătea pe lună și-și privea păunii. Dar păsările — mute. Atunci ce crezi că a născocit? M-a chemat iar pe mine și mi-a spus: „Eu am să mă fac vreo cîteva zile că sînt plecat. Mi-am oprit mîncare, tot. Voi să nu credeți cine știe ce. Eu o să stau ascuns. Poate m-or ierta păsările astea. Vreau să le-aud iar, că nu pot trăi fără ele..." Nebun de legat! S-a-ncuiat trei zile, făcînd pe mortul. Nici noi nu mai dormeam. Pîndeam să vedem dacă-l iartă păsările; dar ele au un suflet care aude și prin ziduri. Tot mute stăteau, de ziceam c-or să moară de inimă rea, pentru că lui de asta-i era frică, lui Dobrotă, că fudulele de orătănii or să moară de inimă rea...

— Și pînă la urmă? — mai întrebă bătrînul.

Autobuzul ajunsese la capătul liniei și lumea începuse să coboare în ploaie.

— Pînă la urmă, bucătăreasa l-a găsit în pod, gata-gata să se spînzure. L-au luat oamenii, l-au adus pe doctorul satului și acesta ne-a spus că Dobrotă suferise de o depresiune psihică. Uite, am ținut minte cuvintele astea, deși-s tare grele pentru capul meu.

— Adică?

— Adică se tulburase ceva la suflet...

— Mare minune și cu păsările!

— Mare, pentru că pe omul rău și hrăpăreț nu trebuie să-l ierte nimeni. Eu tot îl mai caut încă și acum. Că după aia s-a-nzdrăvenit, a vîndut tot și nu l-am mai văzut, c-a fugit de ura oamenilor...

Am coborît cu toții, privind trotuarul șpart și ferindu-ne de ploaie. Mie mi s-a părut foarte interesantă povestea fostului argat și regret sincer că nu mai am ocazia, de multă vreme, să mai călătoresc cu autobuzul acela aglomerat și plin de lume, pentru că aș mai afla și alte lucruri.

(Din volumul de schițe PRÎNZUL DE DUMINICĂ — cîteva povestiri la persoana I)

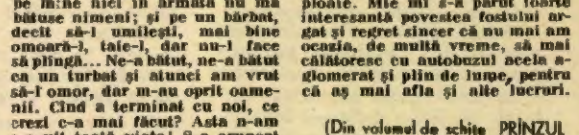

MOZAIC

VITRINA

Şerban Nedelcu: „Drum deschis"

În librării se află noul roman al lui Şerban Nedelcu, intitulat „Drum deschis". Cu acest volum scriitorul încheie trilogia sa în care şi-a propus să oglindească viaţa şi dezvoltarea satului romînesc din ultimele două decenii, pînă la transformarea lui într-o puternică unitate socialistă. În primele două romane „Pe marginea Dunării" şi „Furtuna stîrneşte valurile", personajele principale trăiau momente de intensă încordare socială, angrenate în acţiuni dramatice, hotărîtoare. Acum, în ultima parte a trilogiei, îl aflăm pe comunistul Ion Damian preşedinte al unei gospodării agricole colective fruntaşe şi milionare. Şi ceilalţi eroi au suferit prefaceri adînci. Oamenii şi-au lepădat mentalitatea învechită de posesori mizeri ai peticului de pămînt şi au devenit proprietari ai unei întinse gospodării înfloritoare. Schimbările sînt fundamentale: nivelul de viaţă material şi cultural al ţăranilor din Ştefăneşti a crescut considerabil.

Fără îndoială că într-un roman nu atrage atenţia numai ceea ce devin oamenii după douăzeci de ani, şi anume că sărăcanii de ieri — Ion Damian, Lisaveta, Ilie Paşol, Petre Dăianu, Florican Tarabegea ş.a. — au ajuns să trăiască omeneşte, ci şi modul cum s-a petrecut această transformare revoluţionară. Meritul autorului, bun cunoscător al lumii noastre rurale, constă în profunzimea analizei, în capacitatea de a dezvălui modul cum eroii cărţilor sale evoluează datorită transformării relaţiilor economice şi sociale, cum aceştia, schimbîndu-şi condiţiile de viaţă, se transformă şi pe ei înşişi. Dar şi în noile condiţii se mai petrec mici drame, mai au loc conflicte. Interesantă în acest sens este criza sufletească prin care trece comunistul Ion Damian. Îndrăgostindu-se de uşuratica profesoară Mira Petrescu, el îşi părăseşte soţia şi copiii şi chiar începe să neglijeze şi treburile gospodăriei. Prilej pentru duşmanii înrăiţi, ca Bîrlogeanu, sau pentru carieristul Iulian Trandafir să tragă sforile. Cititorul urmăreşte frămîntările lui Damian, dar nu-i scuză pornirile. Nu ajunge însă să-l dispreţuiască. Iar pînă la urmă fluviul larg şi limpede al vieţii colectiviştilor îl readuce pe erou în mijlocul lor.

„Drum deschis" îl recomandă pe Şerban Nedelcu — mai accentuat decît în volumele precedente — ca un prozator autentic, cunoscător lucid şi plin de dragoste al vieţii satelor noastre pornite pe drumul marilor înfloriri.

Asztalos István: „Omenie"

O parte din activitatea nuvelistică a regretatului scriitor Asztalos István o înmănunchează în volumul „Omenie", tipărit în traducerea atentă şi expresivă a lui Ion Urcan.

Cele 10 lucrări sînt mărturii nedezminţite ale unei puternice forţe creatoare prea de timpuriu retezate şi care în decursul unui singur deceniu a îmbogăţit literatura noastră nouă cu opere durabile. Este greu într-o notă restrînsă să prezinţi problematica acestui volum scris într-o modalitate originală, în acel limbaj suculent colorat şi în acelaşi timp precis, propriu lui Asztalos István.

Bucata de bază a volumului este ampla nuvelă „Vîntul nu se stîrneşte din senin" (am cunoscut o primă ediţie a acestei excelente lucrări încă în anul 1950). Povestea cuceririi demnităţii umane şi a puterii politice într-un sat ardelenesc este dramatică şi redată într-o tonalitate corespunzătoare. În Bákó Straja, Pavel Todoran ş.a. autorul a fixat în culori vii cîteva figuri de oameni ai zilelor noastre, crescuţi la marea şcoală a partidului. „Dar, zău — spune spre sfîrşitul cărţii Bákó Straja — de tare multe mi-am dat seama. Omul îi orfan fără partid, parcă ar fi fără mamă".

Interesante prin modul divers de abordare a temelor realităţii sînt şi schiţele „La cuvîntul şi tovarăşul Antal", „Omenie", „Bătrîneţe înfrumuseţată", „Omul voioşiei" etc.

Violeta Zamfirescu: „Ceasul de slavă"

Apariţia celui de-al treilea volum de versuri al Violetei Zamfirescu trebuie primită ca un semn de rodnicie creatoare a tinerei scriitoare. Dar volumul „Ceasul de slavă", recent tipărit la E.S.P.L.A., dezvăluie nu numai deprinderea meşteşugului poetic (expresia e mai îngrijită, strofele se organizează mult mai firesc, ideea artistică se oferă cu claritate), dar şi o reliefare pregnantă a profilului artistic al tinerei autoare.

Lirica Violetei Zamfirescu e melodioasă şi gravă, uşor filozofică, încercînd să răspundă problemelor omului muncii. Autoarea e preocupată intens de a-şi înscrie versul sub steagul luptei partidului („Doar Lenin la Razliv", „Tinereţe" etc.). Ideea contopirii poetului cu poporul e redată cu o forţă de sugestie deosebită:

„Ca apa hoinăresc pe-al meu pămînt/ Cu toate vietăţile cuvînt./ Lumina ţării-n cîntec o adun,/ Şi inima în slujba ei o pun./ Nu mai sînt eu, în alţii mă-nfirip,/ Şi mă privesc cum aidoma la chip,/ Pe-o culme ar, sau grîiele plivesc,/ Sau la captor oţeluri retopesc./ Mă risipesc în toate ca un vînt./ Adesea mă întreb dacă nu sînt/ Mulţimea care trece pe şosea./ În sufletu-mi nu se frămîntă ea?"

Violeta Zamfirescu încearcă cu succes şi formula suitei de poezii, în genul unui amplu poem, pe o temă anumită, şi, cu toate că nu-i ferită uneori de facilităţi, reuşeşte în linii precise să definească tablouri largi inspirate din transformările revoluţionare ale ţării („Dobrogea", „Simfonie pe Dunăre").

Alfred MARGUL-SPERBER

ADEVĂRATA OMENIE

Cînd nu erai, erau nevoi şi-amar,
Gonea al morţii negru armăsar...

Un somn adînc era stăpîn şi domn,
Părea şi omul toropit de somn.

Dar te-ai născut cînd omul s-a trezit,
Şi ochiul treaz pe veci i-ai dăruit.

L-ai dus spre culmi, şi-ai stat cu el să-i spui
Cum să dezlege cartea vremii lui,

Cum prin unire, pururi neclintit,
Va fi la fel ca stînca de granit,

Cum să-ndrăgească razele ce curg,
Urînd pe cei ce-n lume vor amurg!

Partidul meu! Eşti pentru noi un scut,
Pentru vrăjmaşi eşti paloşul temut.

Eşti pentru noi... Dar oare vorba mea,
Ce simt acum, să-ţi spună ar putea?

Eşti gîndul nostru, glasul cristalin,
Un vis pornit spre vremile ce vin.

Eşti calda deşteptare-a-ntregii firi,
Un sbor ce nu cunoaşte prăbuşiri.

Cum am putea, Partid, să-ţi mulţumim
Decît uniţi şi înfrăţiţi să fim,

Dorindu-i celui ce-i cu noi în rînd
Tot ce dorim adesori visînd,

Şi ţie dăruindu-ţi toţi, apoi,
Tot ce-i mai bun şi-i mai curat în noi,

Urcînd mereu în slavă şi-n tării
Un imn Adevăratei Omenii!

În romîneşte de M. DJENTEMIROV

Soarta unei cărţi

De curînd, poetul georgian Gheorghi Leonidze şi-a sărbătorit cea de-a 60-a aniversare a naşterii. Cu acest prilej presa din Tbilisi a publicat, între altele, următorul episod din soarta unei cărţi a poetului.

Un poem al lui Leonidze, destinat apărătorilor Leningradului, fusese tradus în limba rusă de N. Tihonov şi se afla sub tipar cînd, în zilele blocadei, o bombă a fasciştilor căzu asupra tipografiei, distrugînd aproape întreaga ediţie tipărită. Doar cîteva exemplare au putut fi salvate şi trimise pe front.

După război, Tihonov a descoperit un exemplar dintre acestea şi l-a trimis lui Leonidze, cu următoarea dedicaţie: „Exemplarele acestei cărţi se pot număra pe degete, dar ele au fost citite în tranşeele Leningradului, ceea ce constituie în sine un poem... Nici nu-ţi poţi da seama că în felul acesta şi tu ai apărat Leningradul".

Cartea se află în biblioteca personală a lui Leonidze.

Actualităţi literare de peste hotare

● O cîndăţenie a literaturii indiene pînă în 1949, la eliberarea ţării, consta în faptul că nu au existat cărţi pentru copii, deşi se ştie în genere că India este o ţară a poveştilor. Acestea circulau pînă acum zece ani numai oral. În ultima vreme s-a înfiinţat o editură de literatură pentru copii, care tipăreşte cărţi, în tiraje apreciabile, prevăzute cu multe ilustraţii. Din păcate, însă, deocamdată de aceste cărţi nu se pot bucura majoritatea copiilor, din cauza costului lor.

● Werner Eggerath, fostul ambasador al R.D.G. în ţara noastră, este şi un apreciat scriitor, autor a cinci romane. Editura „Dietz" din Berlin a pus de curînd sub tipar un nou volum al lui Eggerath, de astă dată o culegere de reportaje din Romînia, intitulată „Călătorie în Delta Dunării".

● La Paris au apărut două cărţi avînd ca temă lupta patrioţilor francezi împotriva naziştilor, în timpul războiului. Prima este „Un condamnat a evadat" de A. Devigny, iar cea de-a doua, „Le père tranquille" (Un tată liniştit), de Noël-Noël. Ambele romane au fost ecranizate anii trecuţi.

LITERAR

LA GRANIȚA DINTRE LUMINĂ...

Renăscut din ruine. Phenianul este astăzi mai plin de viață ca oricînd.

Acum zece ani, o cucuvaie născută la Pentagon a adus moartea la paralela 38. Acum zece ani, un strigoi coborît din barbarie, pe nume Li Sîn Man, uns de imperialiștii americani președinte al Coreei de Sud, a trecut granița la paralela 38 ca să împrăștie bezna și în partea de nord a Țării Dimineților Liniștite.

Se împlinesc, așadar, zece ani de la odioasa agresiune împotriva R.P.D. Coreene.

Invadatorii americani și mercenarii lor sud-coreeni au avut prescrisă rețeta operațiilor militare după calculul generalilor de la Pentagon. Imperialiștii americani au poruncit trupelor invadatoare să atace însăși inima R.P.D. Coreene. Vă amintiți? În vremea aceea Phenianul avea 400.000 de locuitori. S-a ordonat: pentru fiecare locuitor, pentru fiecare suflet — o bombă și ceva. De ce? Pentru ca să fie o moarte sigură, fără nici un procent de probabilitate a vieții. Capitala R.P.D. Coreene a fost transformată, pe toate dimensiunile, în mormane de moloz și cenușă. Știți de ce? Pentru că în partea asta a planetei, imperialismul american voia să dea întregii lumi o lecție-model de „eliberare". Pentru că în partea aceasta pămînteană Pentagonul voia să dea Coreei de Nord libertatea cîinelui legat în lanț.

Actul acesta a fost înregistrat de istorie nu ca un simplu document anacronic al evului nostru, ci ca o mișcleacă crimă a barbariei.

Agresorii au crezut că astfel vor zdrobi inima acestei țări. Socoteala lor a dat însă greș. La foarte puțină vreme, inima Țării Dimineților Liniștite a început să zvîcnească și mai puternic ca înainte, în ritmul tinereții și al sănătății. Datorită elanului nestăvilit al oamenilor muncii din R.P.D. Coreeană și ajutorului frățesc al Uniunii Sovietice și celorlalte țări socialiste, Phenianul și toată Coreea de Nord au început să renască asemeni păsării Phoenix. La nord de paralela 38, în Republica Populară Democrată Coreeană, viața a început să tresalte în marile acorduri ale construcției socialiste.

Trăiește și lucrează în țara aceasta de viteji un partid al comuniștilor: Partidul Muncii. Trăiesc și muncesc în țara aceasta oameni care și-au mutat eroismul de pe cîmpul de bătălie în halele fabricilor, pentru ca industria să sporească din plin în belșug și tinerețe. Trăiesc și muncesc în țara aceasta țăranii, pentru care orezul pe săturate nu mai e de mult un ideal; muncitorii care nu mai poartă cătușele înrobirii; intelectualii ale căror forțe creatoare sînt închinate poporului. Dar să ne slujim de fapte. În perioada de după război producția industrială a R.P.D. Coreene a crescut într-un ritm fără precedent. Planul cincinal de dezvoltare a economiei naționale a R.P.D. Coreene (1957-1961) a fost îndeplinit cu doi ani și jumătate înainte de termen. Dacă adăugăm la aceste linii majore realizările de ordin social-cultural, întregim imaginea unei țări în care exploatarea și înrobirea au fost alungate pentru vecii-vecilor.

Dar să facem un mic popas și acolo unde, după afirmațiile conducătorilor Pentagonului și ale ziarelor americane, ființează superbul „model" de „libertate", în Coreea de Sud. Popasul e edificator. Cu sau fără voia domnului Eisenhower sau a guvernanților sud-coreeni, statisticile, chiar rotunjite, nu pot ascunde realitatea. Ele spun: 67% din bugetul Coreei de Sud este afectat cursei înarmărilor. Mai departe: 6.600.000 de muncitori sînt șomeri totali sau parțiali. Țărănimea îndură mizeria. Peste 3.000.000 de plugari n-au o palmă de pămînt și se sting, roși de tuberculoză și pelagră. Adăugați: fraude electorale, corupție politicianistă, teroare polițienească etc. — și veți completa tabloul sumbru al Coreei de Sud.

Sătul pînă peste cap de „raiul made in U.S.A." poporul sud-coreean s-a răsculat ca un uragan în toiul recentei primăveri, zdruncinînd dugheana venală lisînmanistă. Și ex-președintele, deși consolat și apărat de ambasada americană, a trebuit să o întindă cu pas de strigoi, ajungînd clientul unui ospiciu din Hawai.

Nu e departe ziua cînd lupta poporului coreean pentru unificarea țării, pentru crearea unui stat democratic și pașnic care să cuprindă întreaga Coree, va izbîndi.

George CIUDAN

„E greu să redai în cuvinte mizeria care domnește aici" — scria un corespondent de presă occidental, relatînd condițiile insuportabile în care sînt nevoiți să se adăpostească, sub planșeele podurilor, mii de locuitori din Seul: „Am făcut un mare efort — arată ziaristul — pentru a-mi învinge repulsia provocată de duhoarea emanată de murdării, gunoaie, răni purulente și resturi intrate în putrefacție, care îți taie respirația".

...ȘI BEZNĂ

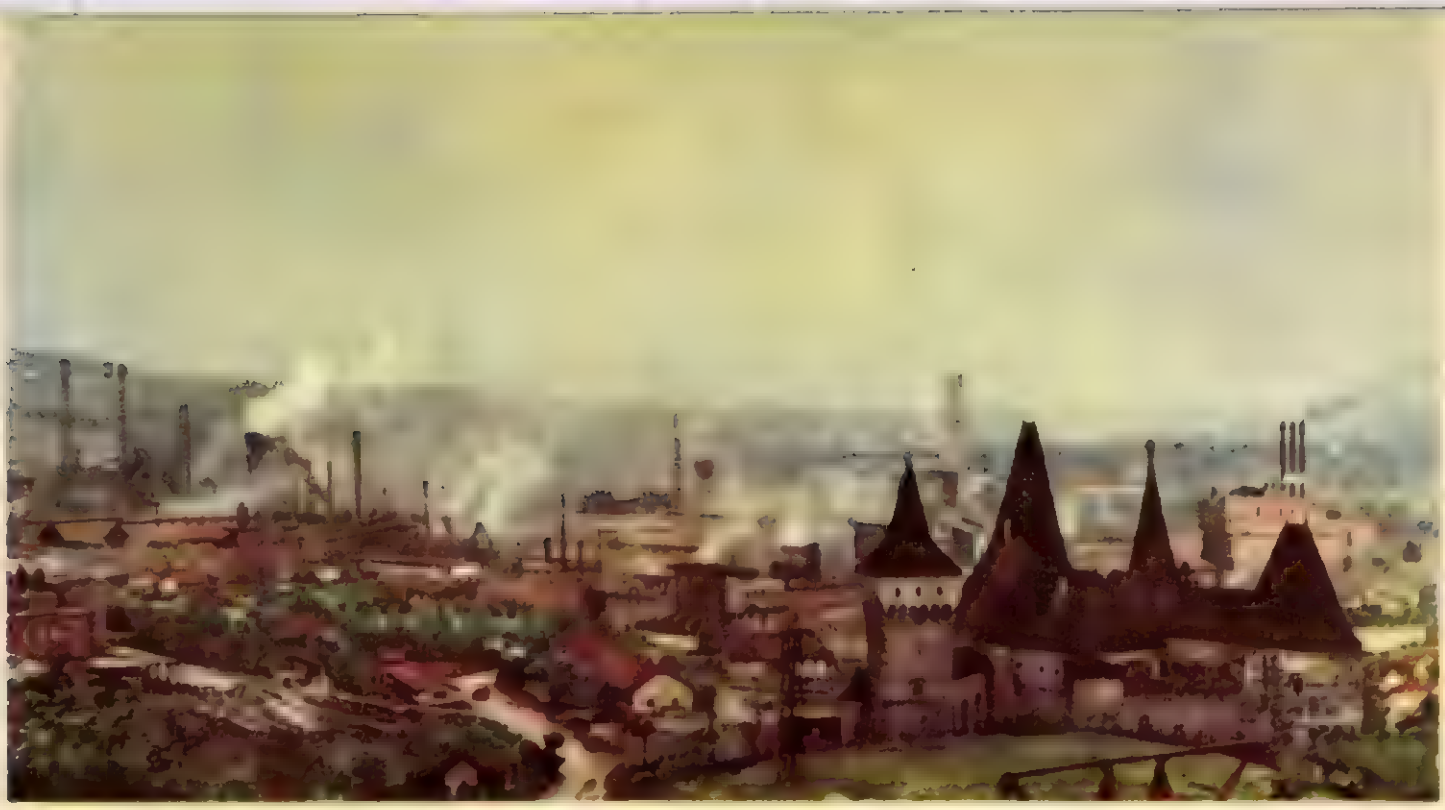

ÎNAINTE, CU PUTERI ÎNZECITE!

Oamenii muncii de pe întreg întinsul patriei noastre au primit cu entuziasm Directivele Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn pentru planul de dezvoltare a economiei naţionale pe anii 1960-1965 şi pentru programul economic de perspectivă.

Avînd la bază industrializarea socialistă a ţării, ele deschid măreţe căi de dezvoltare tuturor ramurilor economiei noastre naţionale, izvorul ridicării necontenite a bunăstării poporului nostru muncitor.

Minunatele perspective pe care le creează îndeplinirea grandiosului plan elaborat de partid constituie un imbold, pentru toţi cei ce muncesc, de a-şi încorda şi mai mult forţele. Studiind documentele celui de-al III-lea Congres al P.M.R., oamenii muncii din toate oraşele şi satele patriei răspund: VOM ÎNDEPLINI ÎNTRU TOTUL SARCINILE TRASATE DE PARTID!

După cum a stabilit Congresul al III-lea al P.M.R., producţia de fontă urmează să crească în anul 1965 la circa 2 milioane tone; cea de oţel la 3,3 milioane tone; a laminatelor la peste 2 milioane tone.

În fotografia de sus: peisaj hunedorean.

Pentru 1960-1965 se prevede construirea de locuinţe noi din fondurile statului, cu o suprafaţă totală de peste 9 milioane metri pătraţi — echivalent cu circa 300 mii apartamente — de o calitate mai bună şi un grad mai înalt de confort.

În fotografia din dreapta: noi construcţii de blocuri de locuinţe muncitoreşti în oraşul Tg. Mureş.

– Proba de oțel e bună. Putem începe turnarea!..

(La oțelăria „Oțelul roșu” brigada inginerului condusă de prieteni-sfătuitorul Gheorghe Vasilovici)

„Eforturi deosebite — arată Raportul C.C. al P.M.R. prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al partidului — vor fi îndreptate spre ridicarea continuă a nivelului de mecanizare și chimizare a agriculturii. Pînă la sfîrșitul perioadei 1960-1965, stațiunile de mașini și tractoare și gospodăriile agricole de stat vor dispune de un număr de circa 100.000 de tractoare fizice (150.000 tractoare convenționale de 15 C.P.), de trei ori mai multe decît în 1959..."

În fotografie: la uzinele de tractoare „Ernst Thälmann" din Orașul Stalin.

„Sporirea producției agricole și livrarea către stat a unor cantități mai mari de produse la prețuri remuneratorii au contribuit la mărirea veniturilor țărănimii. În 1959, țărănimea a primit din livrarea către stat a produselor agricole, 7,5 miliarde de lei, cu 1,7 miliarde lei mai mult decît în 1955 — în afară de veniturile realizate din vînzările de produse direct pe piață și de creșterea însemnată a consumului propriu" — a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul C.C. al P.M.R. prezentat la Congresul al III-lea al partidului.

Pînă în 1965, VENITURILE REALE ALE ȚĂRĂNIMII vor spori cu circa 40 la sută, în principal prin mărirea însemnată a producției agricole și prin valorificarea produselor către stat pe calea contractărilor și achizițiilor.

În fotografie: în familia unui membru al gospodăriei agricole „Olga Bancic" din Palazu Mare (regiunea Constanța), gospodărie de la înființarea căreia se împlinesc 10 ani.

ELEFANTUL DIN PĂDUREA BAVAREZA

de V. SAVIN

Pe chipul ficiorului de măcelar din München se poate citi clar ce fel de aptitudini a moștenit, prin ereditate, chiar și — mai ales — atunci cînd își inspectează una din cele 7 divizii ale sale. Cu toate acestea, nu credem că fostul locotenent al Wehrmachtului să fi uitat în ce condiții a trebuit să fugă de la Stalingrad...

O revistă germană, urmărind îngrijorătoarea (și din punct de vedere... medical) evoluție a ministrului de război vest-german Franz Joseph Strauss, scria de curînd că belicosul demnitar de la Bonn e cuprins de amoc...

Desigur, nu e vorba de un diagnostic stabilit în clinică; nu e vorba de un diagnostic medical propriu-zis — ci de unul... politic. Într-adevăr, ca și cei loviți de necruțătoarea boală tropicală, Strauss aleargă de colo-colo sub obsesia unei idei fixe. Dar, în timp ce veritabilii bolnavi de amoc simt impulsul lăuntric de a fugi, a fugi fără oprire — și aceasta fără a avea vreo țintă — Strauss aleargă cu o țintă precisă: spre provocarea unui nou război. El nu aleargă însă printr-o junglă tropicală oarecare, unde nu și-ar putea face rău decît sie însuși — cum se întîmplă cu bolnavii de amoc tropical; fiind bolnav de amoc războinic, Strauss gonește prin jungla capitalistă, circulînd dintr-o capitală în alta cu scopul de a mări încordarea internațională, de a pune la cale provocări, de a ține isterice discursuri războinice. Numai în ultimul timp el a vizitat personal Atena, Parisul și Washingtonul, iar prin interpușii săi a făcut vizite la Ankara, Madrid, Haga, Stockholm, Copenhaga, Roma, ba chiar și în Tunisia. Bolnav de amocul războinului, el se străduiește peste tot să-și convingă partenerii că trebuie să fie intensificat „războiul rece", că Bundeswehrul [1]) trebuie să fie nucleul armatei agresive a N.A.T.O-ului, că Bundeswehrul trebuie să fie înarmat cu arme atomice, că Bundeswehrul trebuie să capete peste tot baze...

Socotindu-se un ministru de război „über alles"[2]), Strauss dă peste tot — direct sau prea puțin voalat — lecții. Colegilor săi occidentali într-o specialitate ministerială le ține prelegeri despre necesitatea creării unor „forțe mobile nucleare multinaționale (citește: cu preponderență vest-germană — n.n.) ale N.A.T.O."— așa cum a făcut la sesiunea din decembrie 1959 a N.A.T.O. În Grecia, aflîndu-se în vizită în martie 1960 și dînd pe gît un pahar de mastică mai mult decît îi era permis la un dejun oficial, s-a apucat să dea gazdelor sale sfaturi asupra felului în care trebuie să se poarte și să se gospodărească la ei acasă... Și așa mai departe. Ba chiar și celor care l-au crescut și l-au hrănit — militariștii americani — se îndrituiește Strauss să le dea lecții. Plecînd recent, la 7 iunie, în S.U.A., Strauss a fost întrebat de un ziarist dacă are intenția să achiziționeze în America avioane „U-2"[3]). „Ce ne trebuie „U-2"? — a răspuns Strauss. La noi, Gehlen (șeful serviciului de spionaj din Germania occidentală — n.n.) face mult mai bine acest lucru și el nu a fost încă prins niciodată". Cum s-ar spune, Strauss le-a dat peste nas propriilor lui patroni, zicîndu-le: dacă sînteți proști și nu știți să faceți spionaj fără a fi prinși, veniți la noi să vă învățăm!...

Fiu al unui măcelar din München — același München în berăriile căruia s-au născut primele planuri ale crimelor naziste — Strauss a depășit cu mult preocupările părintești. El nu se mulțumește cu o măcelărie, ci vrea măceluri. Și pentru că știe să răcnească mai tare ca alții acest lucru, militariștii de la Pentagon și subalternii lor de la Bonn l-au înălțat din grad în grad, pînă la cel de ministru în guvernul federal și viitor succesor al lui Adenauer, umflîndu-l astfel la proporții elefantine. Poate de aceea ziarul vest-german „Der Spiegel" l-a și numit pe Strauss cu sugestivul supranume „Elefantul din pădurea bavareză". Acest elefant se comportă însă în orice împrejurare în felul în care un pachiderm obișnuit se comportă într-un magazin de porțelanuri, amintind la orice mișcare că este și rămîne elefant. Nu mai departe decît cu trei zile înaintea plecării sale în S.U.A., la 4 iunie, uitînd că presa newyorkeză se străduiește să acrediteze ideea că el vine în America în misiune „de pace", Strauss a participat la ședința inaugurală a așa-zisului congres al germanilor sudeți[4]), care s-a ținut la München. Călcînd cu picioarele-i groase și lovind cu trompa toate porțelanurile propagandei imperialiste care vrea să convingă opinia publică mondială că N.A.T.O., inclusiv Strauss, urmărește scopuri „pașnice" și „defensive", elefantul din pădurea bavareză a ținut și un discurs revanșard, cerînd, bineînțeles — chiar dacă a folosit altă terminologie — „spațiul vital" pe care-l pretindea și Hitler.

Aceeași trompă elefantină a fost pusă în funcțiune în mai multe rînduri și în cadrul vizitei lui Strauss în S.U.A. Chiar în primele clipe după aterizarea pe aeroportul din New York, elefantul a avut grijă să țină o conferință de presă în care a călcat în aceleași strachini, demascîndu-se din nou ca atițător la război. Hitler, cel puțin, nu s-a ascuns: și-a atîrnat zvastica, vizibil, pe braț, pe piept și pe steag; Strauss o ține ascunsă în cutele adînci ale sufletului și minții sale întunecate. Tocmai de aceea, probabil, Hitler recunoștea deschis că scopul său este „Deutschland über alles"[5]), în timp ce Strauss umblă cu tertipuri, spunînd, așa cum a făcut în cursul conferinței de presă de pe aeroportul din New York, că Germania occidentală este „cheia securității europene"; că, deci, trebuie să fie „über alles" în cadrul tuturor planurilor agresive ale Occidentului; că fără Germania lui Adenauer unitatea și tăria aliaților occidentale ar fi „serios slăbite". El s-a mai lăudat că dispune actualmente de 7 divizii, plus alte 4 în curs de organizare și a cincea în stadiu de proiect.

Dar elefantul din pădurea bavareză nu se poate să fi uitat; el numai se face a uita că predecesorul său, Adolf Hitler, a avut nu o duzină, ci sute de divizii. Nu se poate să fi uitat, deoarece Herr Strauss însuși a făcut parte, ca locotenent al Wehrmachtului, din una dintre ele. Și, după toate probabilitățile, cînd ploua, cînd vremuiește, pe Herr Strauss îl dor și astăzi picioarele... Aceleași picioare care i-au degerat pe frontul de la Stalingrad, cînd a trebuit să fie în grabă evacuat în Vaterland[6])...

Și aceste vechi suferințe ar putea să-i amintească și de faptul că, atunci cînd poporul german îi va da un picior undeva mai sus de locul degerăturilor sale din 1943, nu va avea picioare destul de solide ca să fugă să-și caute adăpostul aiurea. Nici amocul nu-i va mai fi atunci de folos...

---

1) Bundeswehr = armata revanșarzilor vest-germani.

2) Über alles = peste toți, mai presus de toate.

3) „U-2" = avionul folosit de militariștii din S.U.A. în acțiunile lor de spionaj împotriva țărilor socialiste. Un asemenea tip de avion a fost doborît, precum se știe, de o rachetă sovietică, la 1 Mai, în regiunea Sverdlovsk, dîndu-se o lovitură zdrobitoare militariștilor americani, care au fost astfel demascați în fața opiniei publice mondiale ca agresori și provocatori înrăiți.

4) În sudul Cehoslovaciei, în regiunea numită Sudetă, locuia înainte de război o minoritate germană din rîndurile căreia hitleriștii și-au recrutat numeroși spioni și provocatori. Refugiați în timpul înfrîngerii hitleriștilor în Germania occidentală, acești spioni și provocatori din rîndurile „germanilor sudeți" întrețin și astăzi o campanie de calomnii și provocări împotriva R. Cehoslovace și a Uniunii Sovietice.

5) Lozincă veche a militarismului prusac, adoptată și de Hitler, exprimînd tendința dominației mondiale a Germaniei; a constituit însuși refrenul imnului de stat nazist.

6) Vaterland = patrie.

FILME NOI, FILME NOI...

„Nu vreau să mă însor"

Nu vă speriați! La capătul filmului început cu un titlu atît de categoric vor fi destui tineri care să-și îndrepte pașii spre starea civilă a sfatului popular. Cum însă unul dintre eroii povestirii — apreciatul compozitor Petre Grigorescu-Manta — nu a găsit altceva mai bun de făcut în ultimii ani decît să-și... reorchestreze mereu aceeași operetă „Vreau să mă însor", acest „nu" de la începutul filmului ne atrage de fapt atenția asupra uneia din ideile sale principale: aceea că tineretul nostru are nevoie mereu de noi melodii, inspirate din viața sa veselă și luminoasă, că, în cazul comediei de față, ei spun „nu" învechitei operete „Vreau să mă însor".

Cel care va aduce așteptatele melodii tinerilor într-o modernă „uzină bucureșteană este de fapt un fagotist din orchestra dirijată de Manta. Dar pentru a nu anticipa asupra subiectului unei comedii care ne oferă multe neprevăzute (autorul scenariului este Simion Macovei), ne vom mărgini să spunem că în regia lui Manole Marcus filmările se desfășoară din plin, că acesta, împreună cu operatorii (Sandu Întorsureanu și George Cornea), cu scenograful (Constantin Simionescu) și cu creatoarea costumelor (Neli Merola) au imprimat de pe acum filmului o notă de bun-gust și eleganță modernă; că muzica lui Gelu Solomonescu și Edmond Deda este plină de inedit și farmec liric și că, în sfîrșit, Nae Roman, Virginica Romanovschi, Liliana Tomescu, V. Tomazian, Irina Petrescu, Cristea Avram, Șt. Tăpălagă, Cecilia Dumitrache nu sînt dispuși să se arate zgîrciți cu umorul.

Într-un număr viitor al revistei vom fi și noi mai... puțini zgîrciți cu prezentarea acestui film, oferindu-vă un fotoreportaj de la filmări.

PE PLATOURILE BULGARE

Pepo are 16 ani și trei pasiuni: romanele de aventuri, cățelul său și o liceană, anume Violeta. Își ajută fratele într-un atelier de reparat biciclete. N-are habar de politică, dar viața-l va face să înțeleagă că locul său este alături de luptătorii antifasciști. Acesta este pe scurt subiectul noului film bulgar „Prima lecție", o odă închinată mișcării de rezistență, pe al cărei fundal se întrețese emoționanta poveste de dragoste a două inimi tinere.

★

Tînăra Boika încă nu știe ce-i lupta de partizani. Primul contact cu beciurile siguranței o îngrozește. Oare va ști ea să devină o luptătoare? Desigur, și aceasta pentru că o va ajuta curajosul activist de partid Anton.

Despre acest film, intitulat „Într-o seară liniștită", scenaristul Emilian Stanev scrie: „Am vrut să zugrăvesc lupta împotriva fascismului nu evocînd bătăliile date de partizani, ci înfățișînd sufletul luptătorului, gîndurile și simțămintele sale; am vrut să pătrund pînă la izvorul resurselor sale ascunse, ce se dezvăluie doar în clipele încercărilor supreme".

★

Liceeni și studenți, servitoare și vagabonzi, cercetori și artiști boemi, iată populația unui cartier sărac al Sofiei anilor 1943-1944, în mijlocul căruia se desfășoară acțiunea palpitantă a filmului „Ulița mizeriei". În principalul rol feminin debutează Nikolina Ghenova, școlăriță în vîrstă de 16 ani.

★

Toți debutanți sînt și cei mai mulți dintre interpreții filmului „Erau atît de tineri". Este vorba aici de acțiunea eroică a unei grupe de șoc a organizației tineretului muncitoresc din Sofia, în anul 1943.

★

Aceluiași eroism — dar surprins în zilele noastre, în rîndurile organelor de miliție, care zădărnicesc un sabotaj economic — îi este închinat filmul „La capătul drumului".

★

Un impresar străin a sosit în Bulgaria ca să angajeze un celebru cîntăreț aflat în turneu prin țară. În căutarea acestuia, impresarul va întîlni cîntăreți bulgari de renume mondial, ca: Nikolai Ghiaurov, Katia Popova, Nikola Nikolov, Iulia Weiner și alții. Este vorba de filmul „Concert", o antrenantă comedie muzicală.

★

Iată numai cîteva din numeroasele lung-metraje aflate în lucru pe platourile din Sofia. Însușirile lor artistice, tematica interesantă și variată ne fac să așteptăm cu nerăbdare noile creații cinematografice din țara vecină și prietenă.

① Se filmează o scenă din „Nu vreau să mă însor".

② Vor reuși oare Anton și Boika în acțiunea lor de partizani? (Scenă din filmul „Într-o seară liniștită").

③ Ia Savvina și A. Batalov în filmul „Doamna cu cățelul".

Cine este

„DOAMNA CU CĂȚELUL"?

— corespondență din Moscova —

de A. FINOGHENOV

... Sau, mai bine zis, cine este interpreta ei? Pentru că eroina lui Cehov, Anna Sergheevna — această femeie de o mare puritate sufletească, care aspiră la o dragoste adevărată, frumoasă — se va prezenta singură spectatorului ce va viziona filmul „Doamna cu cățelul". Dar despre Ia Savvina nu aveți de unde să știți prea multe, pentru simplul fapt că în biografia ei artistică s-a scris, cu acest film, abia prima pagină. Multe actrițe consacrate „și-au încercat" forțele pentru rolul Annei Sergheevna, dar fără succes. Echipa întreagă căuta febril interpreta potrivită cînd, într-o zi, cunoscutul actor Alekșei Batalov (ce urma să-l interpreteze pe Gurov, bărbatul care se îndrăgostește de Anna) veni în fugă la studio. Avea în mînă o valiză: tocmai sosise cu trenul de la Moscova la Leningrad.

— Am găsit-o! — exclamă el, însuflețit, în loc de bună-ziua.

— Pe cine ai găsit? — l-a întrebat, mirat, regizorul.

— Pe „doamna cu cățelul"—a răspuns Batalov.

— Și unde-i?

— La Universitatea „Lomonosov" din Moscova.

Acolo o văzuse Batalov, în spectacolul inaugural al primului teatru studențesc din țară. Se prezenta piesa „O dragoste" de Kohout, și rolul tinerei care se sinucide din cauza unei iubiri nefericite era interpretat de o fată cu ochi albaștri, calzi, cu o frunte înaltă și pură, cu un chip ce exprima fiecare simțămînt încercat de eroină. Cu cît îi urmărea mai atent jocul, convingerea lui Batalov se întărea: da, aceasta era mult căutata „doamnă cu cățelul". Spectacolul o dată terminat, Batalov se repezise în culise. Atunci a cunoscut-o pe Ia Savvina, studentă în ultimul an al Facultății de ziaristică a Universității din Moscova.

Peste cîteva zile, ea își dădea probele în studioul „Lenfilm", peste alte cîteva zile au început filmările.

...Și iată acum filmul „Doamna cu cățelul" pe ecranele lumii, iată-l distins la Cannes cu „Premiul pentru înalt umanism și excepționale calități artistice". Debutul tinerei Ia Savvina a fost cu adevărat strălucit: spectatorii au fost cuceriți de creația ei plină de sinceritate, de adevăr, de grație feminină.

— Dacă ați ști ce mult mi-a plăcut dintotdeauna Anna Sergheevna! Cehov e scriitorul meu preferat, iar Anna una din eroinele preferate. A fost într-adevăr o mare fericire să o pot interpreta într-un film și însăși munca pe platou mi-a adus multe satisfacții.

— Și cum rămîne cu ziaristica?

— De fapt, și în film, și în ziaristică sînt novice. Așa că voi stărui în amîndouă...

SINGUR ÎN COSMOS

— povestire științifico-fantastică —

de A. KOLPAKOV

Aleksandr Lavrentievici Kolpakov s-a născut în anul 1922. Ca om de știință — inginer și colaborator al unui institut științific — preocupat de problemele științei în viitor, s-a simțit atras de literatura științifico-fantastică și recent a început să scrie opere de acest gen. Vastele perspective ale viitorului, tehnica secolelor ce vor să vină, expedițiile cosmice ale pământenilor în Galaxiile necunoscute sînt temele preferate ale tînărului scriitor; acestor teme le-a închinat el prima sa povestire, „Griada", apărută în „Pionierskaia Pravda". În prezent A. L. Kolpakov lucrează la un nou roman științifico-fantastic, „Odiseile viitorului".

În paginile de față — și cu urmare în numerele viitoare — publicăm una din povestirile lui A. Kolpakov. Acțiunea se desfășoară peste aproape 6.000 de ani, în cel de-al 8-lea mileniu. Tema povestirii pornește de la celebra teorie a realativității emisă de savantul Einstein, potrivit căreia, pe o rachetă ce ar zbura cu o viteză apropiată de viteza luminii (300.000 km pe secundă) sau cu o viteză superioară acesteia, timpul s-ar scurge incomparabil mai încet decît pe Pămînt. Luînd în considerație această teză, autorul își plasează peste 5 milenii eroii ce au trăit în mileniul 3 și au supraviețuit timpului datorită tocmai călătoriilor pe care le-au întreprins în Cosmos. Aceștia sînt relativiștii. Unul dintre ei, Russov, pleacă într-o nouă călătorie interastrală, ce va dura alți 600 de ani. În această călătorie el trece printr-o serie de uimitoare peripeții...

Dezmeticindu-se oarecum, Russov privi spre cer și observă apropierea zorilor. Atunci, părăsind hamacul în care nu reușise să adoarmă, deși frunzele palmierului care se legănau deasupra sa fremătau plăcut, se așeză într-un graviplan mic de o persoană, aflat pe poieniță din fața Palatului de Odihnă, și se ridică lin spre înălțimile muntelui verde, care se profila neclar pe fundalul cerului. Și aici se auzea freamătul arborilor în care i se părea că deslușește vocile prietenilor rămași de partea cealaltă a timpului. Russov se apropie de marginea prăpastiei, se așeză pe pămîntul gol și se lăsă pradă gîndurilor. Da, să trăiești în viitor nu e atît de simplu cum își imaginase el înainte...

Departe, în fața sa, în valea largă, se întindea Orașul Veșniciei, cel mai neobișnuit fenomen al lumii noi. Acesta era orașul relativiștilor, al rătăcitorilor prin Cosmos care au adus o ștafetă vie veacului nostru din adîncurile nemăsurate ale trecutului.

Orașul Veșniciei s-a format treptat. Pe locul lui funcționa în secolul al XXI-lea Centrul Cosmic Himalaia, una din cele trei baze de unde omenirea pornea spre stele. Cu toate că la sfîrșitul secolului al XXI-lea astronavele își măriseră plafonul vitezei pînă la nouă zecimi din viteza luminii, aceasta încă nu era suficient pentru a obține o încetinire însemnată, din punctul de vedere al relativiștilor, a scurgerii timpului. În perioada scursă de la sfîrșitul secolului al XX-lea pînă la începutul secolului al XXII-lea, din Cosmos s-au întors pe Pămînt cinci expediții siderale. La viteza care arăta „nouă zecimi" participanții la aceste expediții rămăseseră în urmă cu cîteva decenii față de timpul de pe Pămînt și încă nu se putea vorbi de problemele „relativiștilor". Situația s-a schimbat mult în a doua jumătate a secolului al XXII-lea, cînd s-au creat rachete ce anihilau timpul, dezvoltînd o viteză de 299 mii kilometri pe secundă. Timpul era încetinit în aceste rachete de patruzeci de ori în comparație cu cel de pe Pămînt. Primele rachete de anihilare a timpului plecate să cerceteze ținuturile din împrejurimile Soarelui în anii 2120-2145, s-au întors pe Pămînt după 240-300 ani, deși membrii echipajelor lor nu îmbătrîniseră în timpul călătoriilor decît cu 20-30 ani. Și pentru prima dată de-abia pe la jumătatea secolului al XXV-lea a fost pronunțat cuvîntul „relativist", sinonim cu „provenit din timpuri trecute".

La propunerea Consiliului Muncitorilor de pe Pămînt, primii relativiști s-au stabilit în Centrul Cosmic Himalaia, care a constituit nucleul celor mai experimentați cercetători ai Cosmosului. După o lungă odihnă, mulți relativiști se îndreptau din nou spre bolta cerească, pentru ca, după alte cîteva sute de ani, să se întoarcă din nou pe Pămînt. Iar echipajul rachetei cuantice de anihilare a timpului din anul 2160 a părăsit de patru ori Centrul Cosmic, întorcîndu-se ultima dată în cel de-al optulea mileniu.

Unele echipe s-au stabilit pentru totdeauna în Centrul Cosmic Himalaia, dedicîndu-și restul vieții prelucrării științifice a rezultatelor expedițiilor, traducerii lor în limba epocii respective sau lucrului în diferite domenii ale Centrocosmosului, în calitate de dispeceri, operatori, radiofoniști, asistenți științifici sau ingineri, pentru care funcție era necesar să urmezi cursul de 15 ani în Institutul special al relativiștilor, creat de Consiliul Suprem de Cercetare a Cosmosului, cîțiva ani după întoarcerea primelor rachete de anihilare a timpului.

Programul de cunoaștere a Cosmosului, propus de omenirea comunistă, era atît de complex, încît necesita la fiecare 10 ani trimiterea în Cosmos a unei expediții interastrale, iar rezultatele ei le cunoșteau de-abia generațiile viitoare. De aceea, începînd din secolul al XXVII-lea, populația Centrului Cosmic Himalaia creștea neîncetat; ea creștea atît prin noii relativiști sosiți pe astronavele trimise de generațiile anterioare, cît și prin înmulțirea firească a familiilor vechilor relativiști. La începutul celui de-al patrulea mileniu Centrul Cosmic număra deja zeci de mii de locuitori și, după hotărîrea Consiliului Muncitorilor de pe Pămînt, adoptă numele de Orașul Veșniciei. Această denumire reflecta activitatea nemuritoare a locuitorilor lui, subliniind astfel „nemurirea" însăși a relativiștilor, ca și importanța nepieritoare a studierii bolții cerești.

Acum, la sfîrșitul celui de-al 8-lea mileniu, orașul devenise o enormă metropolă, cu milioane de locuitori, un uriaș muzeu și laborator ce adăpostea un tezaur de cunoștințe al tuturor epocilor istorice, începînd din secolul al XXI-lea.

Russov își săltă capul și privi cercetător valul iluzoriu de nori ca un rîu mare, ce se agita deasupra orașului. Într-o clipă i se păru că acesta este chiar tainicul Rîu al Timpului, pe care plutesc neîntrerupt relativiștii. Jos se întindea, ca o perdea albăstrie, întunericul în care se ascundeau niște coloși asemănători valurilor unui ocean argintiu împietrit. Dar iată că de după munți apărură niște dîre de lumină și, treptat, începură să se contureze scări de marmură și terase, acoperișurile cu șase colțuri ale Palatelor de Odihnă, scările rulante kilometrice care se cățărau pe creste, cupele radiotelescoapelor; în jurul uriașului Monument al Rătăcitorului prin Cosmos se învolbura un brîu de spumă albă, iar lacul artificial de culoarea smaraldului parcă înghețase în răcoarea dimineții. Pe măsură ce se lărgea cerul, care părea de culoare roz, începeau să apară clădiri agățate pe povîrnișuri, asemănătoare cu o turmă de animale misterioase ce coborau de pe munți. Străzile late, pustii la această oră matinală, erau străjuite de palmieri care stăteau ca sentinelele cufundate într-un somn fermecat.

Limpede ieșea din întuneric o estacadă ciclopică, arcuită ca o parabolă, care se întindea în partea de sus a bolții cerești; asemenea unui uriaș cu o sută de picioare, ea pășea, cu suporturile ei kilometrice, de-a lungul văilor și defileurilor, ridicîndu-se tot mai sus și mai sus spre stele, pînă cînd arcul ei de ieșire atingea înălțimile Jomolungmei.

Apoi soarele își răsfrînse razele sale aurii deasupra orașului, întocmai ca o ploaie mărunță. În bătaia soarelui, antenele posturilor de radioteleviziune străluceau, cupolele Observatorului Consiliului păreau cuprinse de flăcări, în timp ce construcțiile estacadei erau parcă ele însele o sursă de lumină. Panglicile imense ale scărilor rulante fuseseră puse în mișcare, pe ele apărură oameni. Pe lespezile de marmură ale bulevardelor goneau fără zgomot mașini care de aici păreau jucării. Dinspre sud apăru un cîrd de graviplane mărfare, dar ele dispărură repede după peretele înalt al eucaliptilor care înconjurau aeroportul.

Centrele obștești de distribuire, palatele de igienă și pavilioanele alimentare își deschiseră ospitalier ușile. În Centrul Cosmic sirena se auzea melodic. Motoarele făceau un zgomot surd, punînd în mișcare cupele gigantice ale radiotelescoapelor.

... Douăzeci de ani de viață „în timpul său" și cinci mii de ani de-a lungul istoriei Pămîntului! Și el era primul printre primii membri ai acestei Odisee. Cînd „Țiolkovski".

Teatrul „E. VAHTANGOV" în București

Prin urmare, iată-ne în fața unui nou eveniment teatral al stagiunii, oferit de arta scenică sovietică. După spectacolele M.H.A.T.-ului, după vizita repetată a „Moscovietului", iată că în zilele acestei veri ne vor oferi spectacole, la noi acasă, actorii unui alt teatru moscovit: Teatrul Academic de Stat „E. Vahtangov". Momentul este, de bunăseamă, salutat cu entuziasm de iubitorii noștri de teatru, care au astfel prilejul de a-și împlini cunoștințele asupra peisajului teatral sovietic, atît de bogat și variat.

Despre Evgheni Vahtangov, cel care și-a dat nu numai numele, dar și-a închinat viața și toate forțele sale teatrului pe care l-a creat, s-au scris cîteva rînduri care-i definesc atotcuprinzător personalitatea artistică. Ele au fost notate pe o fotografie, drept dedicație, și sună în felul următor: *„Dragului și iubitului meu prieten, elevului preferat, colaboratorului talentat, singurului urmaș care a răspuns cel dintîi chemării, care a dat creșere noilor căi în artă, inspiratorului multor colective, talentatului regizor și actor, creator de principii noi ale artei revoluționare, speranța artei ruseți, viitorului conducător al teatrului rusesc"*. Portretul și dedicația îi aparțineau lui Stanislavski. Dar Vahtangov, acest excepțional om de teatru, nu a avut cînd să-și potențeze întreaga-i capacitate creatoare: a murit în 1922, în vîrstă de numai 39 de ani. Colectivul teatrului său a urmat însă principiile înnoitoare în artă (printre care principiul legăturii organice dintre artă și popor, al poziției activ-creatoare față de realitatea înfățișată pe scenă) și a trecut cu hotărîre la tematica sovietică de actualitate. Operele lui M. Gorki, A. Tolstoi, A. Afinoghenov, B. Lavrenev, L. Leonov, K. Fedin, K. Simonov, V. Kataev, A. Arbuzov, A. Sofronov au intrat în repertoriul permanent al teatrului „E. Vahtangov", realizîndu-se în spectacole de înaltă ținută artistică.

Tînăra actriță a teatrului „E. Vahtangov", Iulia Borisova (cunoscută nouă din filmul „Idiotul"), în rolul Valiei din „Poveste din Irkutsk".

Vom vedea, în aceste zile, două din spectacolele reprezentative pentru stilul teatrului. Primul, realizat de tînărul regizor E. Simonov, în cadrul plastic sugerat și executat cu mult gust de pictorii scenografi A. Averbah și N. Epov, e un spectacol care alătură, sub titlul „Micile tragedii", trei lucrări ale lui Pușkin: „Cavalerul avar", „Mozart și Salieri" și „Oaspetele de piatră". Celălalt spectacol ne prezintă o piesă cunoscută publicului bucureștean prin admirabila punere în scenă a Teatrului Național : „Poveste din Irkutsk" de A. Arbuzov, o piesă vorbind despre frumusețea spirituală, despre înalta umanitate a constructorilor de unei lumi noi. Posibilitatea de a confrunta cele două realizări scenice va fi, desigur, plină de interes. Notăm că regia spectacolului moscovit aparține lui E. Simonov, iar scenografia lui I. Sumbataşvili.

Prin spectacolele prezentate de teatrul „E. Vahtangov", publicul nostru va putea face cunoștință cu actorii cîtorva generații, începînd cu elevii lui Vahtangov și terminînd cu cei mai tineri ucenici în ale artei scenice, crescuți la studioul de pe lîngă teatru. În fruntea colectivului se află, de mai bine de 20 de ani, Ruben Simonov, artist al poporului din U.R.S.S., unul din cei mai apropiați discipoli și colaboratori ai lui Vahtangov.

Așteptăm cu emoție și nerăbdare spectacolele Teatrului Academic de Stat „E. Vahtangov".

---

plutind din Rîul Timpului ajunsese la mal în al optulea mileniu, cu date prețioase despre civilizația Elorei, erau numai doi: el și bătrînul Ciandragupta... Pe ceilalți „țiolkoviști" îi înghițise Cosmosul. Îmbătați de aerul parfumat al pămîntului, ei ieșiseră cu pași nesiguri din navă și imediat fuseseră orbiți de frumusețea strălucitoare a lumii, asurziți de viața clocotitoare și fericită. Oamenii veseli și prietenoși ai celui de-al optulea mileniu îi întîmpinaseră pe Russov și Ciandragupta cu multă ospitalitate și căldură. Flori, muzică, discursuri... În cinstea rătăcitorilor prin Cosmos se organizaseră carnavaluri care duraseră multe zile. După această întîlnire, de ei s-a apropiat un om complet cărunt, probabil foarte bătrîn, lucru pe care nu-l puteai spune cu certitudine privind statura sa puternică și fața sa încă foarte tînără, cu ochi uimitori de vii și de inteligenți.

— Casa dumneavoastră este toată planeta — spuse el cu un accent puternic, căci îi era foarte greu să se exprime în limba veche georăsăriteană, și făcu un gest, parcă punîndu-le la dispoziție tot Pămîntul, lăcaș al muncii și fericirii oamenilor.

Acest om era unul din reprezentanții Consiliului Muncitorilor de pe Pămînt...

... Russov a mai privit spațiul întins, apoi s-a ridicat de pe pămînt, îndreptîndu-se spre graviplan; furat de amintiri, fusese cît p-aci să uite că azi, în Ziua Amintirii Astronauților Pieriți, are loc întîlnirea tradițională a relativiștilor cu membrii Consiliului Suprem pentru Cercetarea Cosmosului.

... În vestibulul imens al Consiliului el fu întîmpinat de rumoarea de voci a miilor de oameni. Relativiștii erau grupați pe sectoare separate, din care făceau parte oameni din epoci mai mult sau mai puțin apropiate. Russov căută cu ochii sectorul cu inscripția aurită „Al treilea mileniu", făcută în limba convențională a rătăcitorilor prin Cosmos (o limbă în genul lui esperanto), se ridică pe o galerie și, sprijinindu-se cu coatele de bară, începu să tragă cu urechea la discuțiile celor din jur.

— Folosindu-se de expresia Bătrînului, azi va fi ales un marinar gata să plece pe Mare Tenebrarum — îi spuse un tînăr de pe racheta din anul 2160, privind pe harta enormă a Galaxiei, care ocupa tot peretele din spatele tribunei Consiliului.

Russov nu-i răspunse nimic, dar întoarse mecanic capul spre locul unde se afla loja a șasea, unde stătea Bătrînul, relativistul celui de-al patrulea mileniu, unul din supraviețuitorii zborului spre nebuloasa Krabovidnaia, care nu demult împlinise 206 ani. Bătrînul discuta cu un grup de tineri născuți în Orașul Veșniciei; ochii lor străluceau de emoție, iar expresiile fețelor exprimau mîhnirea pentru faptul de a se fi născut prea tîrziu. După părerea lor, desigur!... Alături se afla un fizician din al șaselea mileniu, specialist în problema transformării prematerieî. El discuta cu un poet renumit prin felul în care cîntase în poemele sale pe rătăcitorii în Cosmos. Fizicianul își făcuse o adevărată celebritate prin faptul că reușea să exprime în două-trei cuvinte problema de bază a antigravitației sau să deseneze tabloul cuantic al lumii. Vorbind fiecare despre ale sale cu ajutorul aparatului lingvistic, amîndoi se străduiau să nu se întrerupă unul pe altul.

Nu departe de ei se afla un faimos chimist care explicase perfect structura unui acid nucleinic ce constituia baza vieții. El — după cîte își dădea seama Russov din frînturile de fraze pe care le auzea — îl consola pe tînărul în costum albastru alături de care se afla. Tînărul acesta era reglorul mașinii electronice și, pe cît se pare, își dedicase timpul liber biologiei, încercînd să obțină pe cale de laborator albumină vie; dar se pare că, în locul acesteia, reușise să realizeze doar un fel de clei de soiul celui folosit de înaintașii săi, cu milenii înainte, în cancelarii, pentru lipit dosare...

Se mai aflau acolo și doi-trei matematicieni, obsedați de ideea, atît de dragă oamenilor de știință, de a formula cu ajutorul cifrelor și ecuațiilor, legile fizico-biologice de trecere a individului în alte colțuri ale Universului, fenomen de care erau convinși cu aceeași tărie cu care credeau că viteza luminii este egală cu rădăcina pătrată din raportul dintre energia materiei și masa ei.

Diferite limbi răsunau în încăpere, auzindu-se aidoma zgomotului pe care-l face prundișul pe care fluxul îl ridică pe un banc de nisip.

După nu prea multă așteptare, în aulă apăru un om scund, vînjos, îmbrăcat simplu, care intră printre grupuri zîmbind și strîngînd cu căldură mîinile relativiștilor. Era însoțit de un grup alcătuit din membrii și președintele Consiliului Suprem de Cercetare a Cosmosului. În această zi tradițională, Consiliul trebuia să desăvîrșească alegerea piloților pentru zborul sideral următor. Și acesta nu era un lucru oarecare: să primești calitatea de aviator relativist al Orașului Veșniciei — iată visul membrilor tuturor echipajelor ce se îndreptau zilnic spre alți sori. Nimic — nici tehnica înaltă a noii lumi, nici cele mai perfecționate automate electronice, nici astronavigația, care concretiza experiența a șase milenii de călătorii intersiderale — nimic nu putea înlocui prețioasa experiență vie, directă, a relativiștilor, experiență care se obținea însă cu un preț atît de scump!...

Membrii Consiliului deschiseră ușile enorme ale sălii de ședințe, împodobite cu fine gravuri artistice, și toți cei prezenți se îndreptară într-acolo, fără nici un ceremonial deosebit, și luară loc la o masă lungă.

(Continuare în numărul viitor)

În romînește de M. SAFIR

CU SARE ȘI PIPER

UMOR DIN ÎNTREPRINDERI

Din gazetele de perete ale uzinelor „Republica" din Capitală

M-am mutat!

Bucură-te, prietene, m-am mutat! Vei zice, poate, că de ce să te bucuri tu cînd m-am mutat eu? N-am decît să mă bucur singur, pe cont propriu. Mă bucur eu și singur, ca să nu te supăr, dar se mai bucură și alții. De exemplu, foștii mei vecini nu mai pot de bucurie, pentru că, de ce să ne ascundem după deget, aveam cu ei mici neînțelegeri de caracter în ceea ce privește accesul la dependințe, la bucătărie, hol, pivniță, cămară, pod și la alte bunuri de larg consum din apartament. În blocul în care m-am mutat, fiecare e cu apartamentul lui. Dar o neînțelegere tot am avut: cu secția locativă a sfatului popular. Îmi-a dat repartiție să mă mut peste o lună, indicație pe care n-am respectat-o deoarece blocul a fost gata cu o lună înainte de termen, așa că m-am mutat și eu cu depășire de plan. Îți spun toate acestea, prietene, ca să vii negreșit și să mă vizitezi, așa cum mi-ai promis. Cum? Zici că nu-mi știi adresa? Deocamdată n-o știu nici eu, pentru că strada încă nu are nume. E o stradă nouă, cu blocuri noi. Dar tu dacă vrei poți să te duci la constructori și să-i întrebi:

— Care este blocul terminat cu o lună înainte de termen, în cinstea Congresului?

Această întrebare poți s-o pui dacă vrei să afli unde stau, dar poți s-o pui și dacă nu vrei să afli unde stau, deoarece constructorii îți va indica mai multe blocuri terminate înainte de termen, așa că nu-ți mai rămîne decît să cauți acolo în carul cu fîn. De aceea, îți voi da chiar acum cîteva indicații de orientare: trebuie să știi că blocul în care m-am mutat ieri, în loc să mă mut luna viitoare, este așezat lîngă o clădire frumoasă dată în folosință de două luni și care trebuia să intre în folosință alaltăieri. Vizavi se află o construcție înconjurată de schele, care trebuie să fie gata pînă în toamnă, așa că dacă nu vii în două-trei săptămîni, vezi că n-ai să te mai poți orienta după schele. Ai să te orientezi după magazinele de la parter, în legătură cu care pot să-ți spun că chiar în blocul în care stau este o florărie, după care s-au orientat toți prietenii care m-au vizitat pînă acum; dar tu poți să te orientezi și după alte magazine, cum este, de pildă, o mică unitate OCL „Cadouri", care se află chiar alături și se recunoaște după firma roșie de neon.

Cred că alte explicații nu mai sînt necesare, așa că te aștept și nu uita că stau sus de tot, la etajul opt, de unde vom urca negreșit încă un etaj, adică pe terasă, ca să privești și tu feerica panoramă asupra întregului oraș, atît de clară, încît, pe lîngă blocurile noi, răsărite ca ciupercile după ploaie, se văzea chiar și clădirile mai mici ca: Foișorul de foc, Palatul telefoanelor, Turnul Bărăției etc. Te rog însă să te grăbești, deoarece chiar în fața noastră se construiesc încă vreo 3 blocuri și dacă nu vii din timp ai să te [illegible]. Aștept.

Pt. conformitate,
Victor PIȚIGOI

Pe aripile glumei

— De ce ți-ai făcut nod la batistă?
— Mi l-a făcut nevasta, ca să nu uit să pun o scrisoare la poștă.
— Și ai pus-o?
— Nu, a uitat nevastă-mea să mi-o dea.

●

— Cît costă un bilet la filmul ăsta?
— 200 de lire, băiețașule.
— Ce păcat! N-am decît o sută. Dar poate că o să-mi dați totuși voie să intru: am să mă uit numai cu un ochi!

●

— De ce furi merele, hoțomanule?
— Ce vă trece prin cap, domnule? Acest măr a căzut jos, iar eu m-am cățărat în pom ca să-l pun la loc...

●

— Grozav aș vrea să zbor în Lună în timpul examenelor!
— De ce?
— Acolo orice materie e de șase ori mai ușoară!

(Din ziarul italian „UNITÀ")

PANOUL DE ONOARE

La uzinele „Semănătoarea" planul de producție a fost îndeplinit înainte de termen.

Le scriu pe scurt felicitarea
Dorind ca-n luna viitoare
S-apară iar „Semănătoarea"
Cu fapte a... semănătoare.

În cadrul Festivalului primăverii, echipa de dansuri a Casei de cultură a raionului Grivița roșie s-a bucurat de mare succes.

La dansurile populare
Nu-s mulți care să-i poată-ntrece:
Jucînd cu foc un brîu pe opt
El s-au ales cu nota... zece.

Brigada fruntașe de zidari ulemiști, condusă de tov. Victor Pintilie, de pe șantierul din str. Vasile Pîrvan.

Cînd, cu pricepere, consumul
De cărămizi voi l-ați redus,
La sîrguința ce se-naltă
Ați pus... o cărămidă-n plus.

I. ZAMFIR

Tov. Ciocîrlan Nicolae de la controlul tehnic calitativ a venit într-o zi cam... amețit la lucru, după ce în prealabil spărsese un geam în tramvai.

— Te-ai grăbit, tramvaiule? Hai să ciocnim, să-ți treacă!

Tov. Cristei Marin din sectorul filetaj a absentat două săptămîni pe motiv de boală, răstimp în care a fost și la o... nuntă.

— Parcă am aflat de tine
Că ai fost bolnav, Marine!
— Stai și-acum. Și grav. Nu vezi
Că dansînd eu mă trezesc?

Maistrul Grigore Gheorghe de la finisaj obișnuia ca în schimbul de noapte să tragă cîte un pui de somn.

— Hai la lucru, tovarășe Ciocîrlan, să-mi ajuți la sortarea țevilor...
— Iacă nu vreau! Îi bine?

Somn ușor, mai nea Grigore,
Doar programu-i de opt ore!

De la cititori: Proverbe... motorizate

● Nu tot ce zboară... cu 100 km pe oră respectă viteza legală.
● Vrei nu vrei, bea Grigore... apă cît ești la volan.
● Bine faci, bine găsești... din 100.000 km fără accidente!

Tiți GHEORGHIU — Vaslui

N-o să vă spun o noutate afirmînd că cel mai mare magazin din București este magazinul „Victoria". De asemeni, n-o să aflați ceva nou dacă o să vă spun că acest magazin posedă zeci de raioane, cinci etaje și patru lifturi.

Eu m-am convins încă o dată de acest lucru, intrînd într-o dimineață pe la orele 9, după cumpărături la „Victoria". Fiind în preajma Zilei copilului, l-am luat cu mine și pe Gicuțu, să-i fac un dar: o hăinuță nouă. Hăinuțele se găsesc la etajul trei.

Ușa liftului mare, larg deschisă. Intrăm. Așteptăm. După cîteva minute de așteptare, Gicuțu devine nerăbdător: „Tăticule, cînd îmi cumperi hăinuța?" „Acum". „Păi acum văd că stai în lift". „Fii cuminte. Ai răbdare".

După cîteva minute, iar vocea lui Gicuțu: „Tăticule, văd că și nenea de la lift are răbdare!" „Așteaptă probabil să se încarce liftul" — îl răspund.

Au intrat în cușetă cîteva mame cu fetițe și băieți. Tot așteptăm. Într-un tîrziu Gicuțu sparge din nou tăcerea: „Tăticule, cîți copii intră în lift?" „20!" „Și cîte mame?" „10 mame." „Atunci dacă fiecare mamă vine cu cîte un copil, înseamnă că zece copii urcă fără mame!" „Deocamdată observ că nu urcă nici mamele, nici copiii!" — adaugă, nervoasă, o mamă.

O fetiță de vreo trei ani se scobește în nas: „Mămicuțo, cînd îmi cumperi păpușa?" „După ce urcă liftul". „Și dacă liftul nu urcă?" „Atunci mergem la «Romarta copiilor» că are păpuși la parter"...

După ce-am așteptat așa o vreme un salariat al magazinului ne anunță: „Liftul nu funcționează. Se lucrează la întreținere. Treceți la ascensorul de vizavi".

Ne-am luat odraslele și-am trecut la celălalt lift, întrebîndu-ne de ce oare nu se „întreține" liftul în orele cînd magazinul e închis. Așteptăm să sosească. După cîteva minute coboară. „Bine, în sfîrșit, c-ai sosit, tovarășe!"... De sus, tovarășul rîde vesel, ne face bezele cu mîna, ajunge în dreptul nostru și coboară la subsol. „O fi avînd clienți la subsol" — zice o persoană din rîndul proaspăt format. Așteptăm. După cîteva minute, iată-l, urcă!... „Bine ai venit!" —îl strig eu, vesel. „Bine v-am găsit!" — rîde tovarășul, ne face bezele cu mîna și urcă la trei... Din fugă observăm înăuntru un coș cu marfă. „Hăinuțele!" — se bucură Gicuțu. „Întîi urcă hăinuțele, pe urmă se întoarce să ia cumpărătorii!"... — îl lămuresc eu.

După cinci minute ascensorul a pornit din nou. Probabil tot după hăinuțe. Întîi în jos, apoi în sus, cu coșuri, fără coșuri, cu lăzi, fără lăzi, cu baloturi, fără baloturi. Noi începurăm să facem un soi de gimnastică suedeză cu capul: sus, jos, sus, jos, sus, jos... Noroc de liftier, care ne mai încuraja cu privirile și bezelele de cîte ori treceau prin dreptul nostru...

Într-un tîrziu ne-am adresat tovarășei cu „Informațiile" de la cușeta de la intrare și ne-a răspuns: „Păi liftul ăla transportă marfă sus!" „Bine, soro, dar ce rost are să transporte marfă sus cînd toți clienții sînt jos?"... „Folosiți liftul de vizavi". „Care de vizavi? Poate de vizavi de la Poșta centrală, că la dumneavoastră cel de vizavi îl „întreține" în orele de aglomerație, iar cel de peste drum de vizavi cară marfă!"...

Gicuțu face o propunere: „Tăticule, am o idee. În loc să-mi cumperi o hăinuță la etajul III, cumpără-mi o motocicletă, că-i la parter"... Tovarășa de la „Informații" ne informează: „Folosiți lifturile mici de la intrare".

Fuga la lifturile mici. La cel din stînga, coadă. Vreo treizeci de persoane cu copii. Nu-i de mirare. Se apropie Ziua copilului... Ca să evităm coada, noi, cei „informați", ocupăm rînd la liftul alăturat. Sîntem primii în fața ușii. După cinci minute ne aflăm tot în fața ușii.

După alte zece minute liftierul ne anunță: „Așteptați de pomană, liftul ăsta e defect. Folosiți ascensorul alăturat".

La ascensorul alăturat așteaptă răbdător un șir de cîteva zeci de persoane...

Frumos și imens magazinul „Victoria", dar ce mi-a plăcut în mod deosebit în ziua aceea a fost sortimentul bogat de lifturi: unul pentru întreținere, unul pentru marfă, unul pentru „defect" și al patrulea, cel mai mic, pentru transportul clienților.

Ceea ce l-a făcut pe Gicuțu să se hotărască: „Tăticule, hai acasă, nu mai vreau hăinuță, că pînă să ne vină rîndul la lift trece Ziua copilului"...

GIMNASTICA LA DOMICILIU

Exerciții fizice pentru lunile 4, 5 și 6 de sarcină (II)

de prof. Ana Maria ENĂCHESCU

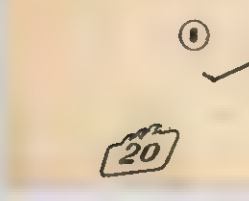

Mișcări pentru trunchi

1) *Stînd cu piciorul stîng rezemat de marginea scaunului, brațele întinse deasupra capului*: înclinarea trunchiului spre stînga, mîna stîngă coboară pînă cînd depășește genunchiul, mîna dreaptă rămîne întinsă sus (1). Ridicarea trunchiului și înclinarea lui spre dreapta, mîna stîngă revine sus, iar cea dreaptă coboară pe picior pînă cînd depășește genunchiul (2). Repetați mișcarea de 2 ori spre fiecare picior, apoi schimbați piciorul ridicîndu-l pe scaun pe cel drept și executați din nou exercițiul de 2 ori.

2) *Stînd cu picioarele depărtate, mîinile în șold*: rotirea trunchiului de cîte 4 ori în ambele sensuri.

3) *Pe genunchi, șezînd pe călcîie, cu mîinile apucînd gleznele*: ridicarea șezutului și împingerea bazinului mult înainte. Extensie (inspirație). Revenire în poziția de plecare (expirație). Repetați exercițiul de 4-6 ori.

4) *Stînd cu picioarele depărtate, brațele îndoite și mîinile prinse la ceafă*: aplecarea trunchiului înainte și răsucirea spre stînga, în așa fel încît cotul stîng să ajungă sus, iar cel drept, jos. Apoi, răsucirea trunchiului spre dreapta. Executați mișcarea rar, răsucind trunchiul de 4-5 ori în fiecare parte.

5) *Stînd pe genunchi, cu sprijin pe palme (4 labe)*: ridicarea brațului drept și a piciorului stîng sus, întinse (1) (inspirație). Revenire (2) (expirație). Aceeași mișcare cu brațul și piciorul celălalt (3-4). Executați exercițiul de 4-6 ori.

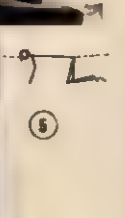

6) *Șezînd, cu picioarele depărtate și mîinile prinse la ceafă*: răsucirea trunchiului spre stînga cu întinderea brațului stîng lateral, privirea urmărind brațul (inspirație) (1). Revenire (expirație) (2). Aceeași mișcare spre dreapta (3). Revenire (4). Repetați exercițiul de 4 ori spre fiecare parte.

Notă. Vă reamintim că, pentru a da bune rezultate, gimnastica va fi executată de dv. *numai cu recomandația medicului*, în urma examenului medical.

PENTRU VARĂ

Magazinele noastre de textile sînt pline. Vitrinele se întrec care mai de care să-și etaleze bogăția de flori răsărite pe mătăsurile lucioase, de desene și linii, ghidite în cele mai variate nuanțe. E sezonul în care orice femeie simte nevoia să-și împrospăteze garderoba și o poate face fără prea multă cheltuială.

Dacă nu v-ați ales încă modelul pentru rochia cu care vreți să vă înnoiți (desigur cît mai curînd!), iată cîteva sugestii ale noastre.

Culoarea albă se poartă foarte mult și anul acesta. De la rochiile cele mai simple, din picheț sau etamină, și pînă la rochiile suple, din tricot de bumbac sau din jerse de lînă, albul se poartă oricînd, în timpul zilei și al serii. Cînd este combinat cu negru se obțin efecte contrastante deosebit de izbutite, ca în cazul primului nostru desen, care reprezintă o rochie făcută dintr-un material în dungi alb-negru. Cu talia ușor lungită și fusta largă, încrețită, rochia are un decolteu ascuțit, un plastron croit pe bie și un mic kimono.

Materialele în dungi mai late sau mai înguste și în tonuri vii sînt nelipsite din garderoba de vară. Rochia pe care v-o prezentăm în desenul nr. 2, croită „prințesă", are ca unică garnitură o gaică ce subliniază bustul și care este prinsă cu doi nasturi de sidef.

Una din caracteristicile modei actuale o formează gulerele mari, degajate, așa cum arată desenul 3. Gulerul acestei rochii — făcută dintr-un material de bumbac ud, de preferință alb, sau din șantung — se continuă cu un revers care se petrece într-o parte și se încheie cu ajutorul unei clape croite din aceeași bucată cu fusta și prinsă cu un nasture decorativ din sidef, lemn sau metal. Cu această clapă se rezolvă o interesantă mișcare de drapaj.

Fiecă au flori mari sau mici ori desene geometrice, imprimeurile sînt foarte la modă. Din punct de vedere al croielii, interpretările sînt variate. Astfel, modelul 4, foarte tineresc și modern, are fusta amplă, pliată (se poartă pe un jupon din nylon sau din pînză bine scrobită), și un cordon lat, în culoarea dominantă a imprimeului, care subliniază talia.

Persoanele care nu suportă căldura trebuie să prefere țesăturilor subțiri și transparente (ca reion, organdi, voal etc.), pe cele mai dese, din bumbac, ca poplin, etamină, stambă, picheț etc., care sînt mai răcoroase. De asemenea, vor purta rochii de culori deschise, pentru că acestea rețin mai puțin razele solare decît culorile închise și deci fac mai ușor suportabilă căldura.

SFATUL MEDICULUI

ERIZIPELUL

Erizipelul sau brînca este o boală infecto-contagioasă care poate complica orice rană și care se transmite prin mijlocirea mîinilor murdare sau a pansamentelor nesterilizate.

Cum se manifestă. Rănitul are frisoane, dureri de cap, temperatură (39°-40°), grețuri, amețeli, lipsă de putere și de poftă de mîncare sau chiar vărsături. După un scurt timp, apar, în jurul plăgii infectate, semnele clasice ale erizipelului: pielea se umflă mult, se înroșește și devine ca o placă, tare și lucioasă. Sînt cazuri cînd se pot produce și puncte gangrenoase la locul infectat.

Poate fi vindecat? Erizipelul se poate vindeca, urmînd tratamentul ce-l recomandăm. El constă în: repaus la pat în perioada febrilă; regim hidric, lactat și zaharat; local se va pune un pansament umed (prișniț) cu apă fiartă și răcită (se vor evita antisepticele), cîtă vreme există tumefacția țesuturilor; se vor da sulfamide (sulfatiazol) 6-8 gr pe zi pentru adulți, timp de 2-3 zile (o tabletă la 3 ore, cu multă apă); penicilina (foarte bună pentru bătrîni și copii) se va injecta intramuscular cîte 400.000-600.000 unități zilnic, timp de 4-5 zile. În caz de colecție de puroi la locul plăgii, aceasta se va deschide de către un cadru medical și se va drena.

Se poate preîntîmpina? Da. Prin igiena cît mai perfectă a corpului nostru, în special a mîinilor, prin folosirea și dezinfecția riguroasă a pansamentelor și dezinfecția imediată a tuturor zgîrieturilor și rănilor.

Dr. Gh. M. GHEORGHE

ALBINELE FĂRĂ AC

În Mexic trăiesc, în afară de albinele obișnuite, introduse din Europa începînd din 1530, și o specie necunoscută la noi: albinele fără ac. Acestea trăiesc în regiunile cele mai călduroase ale țării. O particularitate a lor este că, la fel cu viespile, ele înconjoară cuibul lor cu o substanță asemănătoare celulozei și construiesc celulele orizontal.

CITITORII către CITITORI

Nadia Timoianu — din Iași, str. 6 Martie nr. 4 — vrea să corespondeze cu tineri din țara noastră pe teme filatelice, schimb de cărți poștale ilustrate și să le cunoască activitatea în producție, felul cum învață, cum își petrec timpul liber etc.

★

Vor să facă schimburi de cărți poștale ilustrate (vederi) următorii:

Lia Micluția — Orăștie, reg. Hunedoara, str. Lenin nr. 9.

Dumitru Goliacov — Ploești, str. Matei Basarab nr. 83.

Mihaela Oltenaș — elevă clasa a VIII-a, Pitești, str. T. Vladimirescu nr. 121.

Victoria Stan — elevă clasa a VIII-a E, Școala medie nr. 3, Pitești.

Elena Dorobanțu — elevă clasa a VIII-a, Pitești, str. Doamna Despina nr. 13.

Georgeta Bajan — elevă clasa a VIII-a, Școala medie nr. 3, Pitești.

Florica Ion — elevă, Pitești, str. Egalității nr. 48.

Julieta Constantinescu — elevă clasa a VIII-a, Pitești, str. Smîrdan nr. 17.

Elena Voican — comuna Capul Piscului, satul Coteșți, r. Muscel, reg. Pitești.

Vasile Antohi — Sighișoara, str. B. Delavrancea nr. 11.

SFATURI practice

CUM TREBUIE SĂ CONSUMĂM LEGUMELE

Legumele trebuie să facă parte neapărat din alimentația zilnică a omului. Deși în general nu conțin prea multe elemente hrănitoare, ele sînt necesare prin vitaminele și sărurile minerale pe care le procură organismului, precum și datorită celulozei lor, care ajută funcțiunea de evacuare a intestinului.

În legume găsim mai toată gama vitaminelor, și în special: vitaminele C, B_2, B_6, H și provitamina A (carotenul), acidul pantotenic și acidul paraaminobenzoic, precum și o serie de elemente minerale ca: fier, fosfor, calciu, mangan, magneziu, cupru etc. În plus, unele din ele — usturoiul, ceapa, pătrunjelul, mărarul, tarhonul, hreanul și leușteanul — conțin și fitoncide.

Dar pentru ca toate aceste elemente — și în special vitaminele — să nu-și piardă din proprietățile lor, trebuie să respectăm anumite reguli de preparare a legumelor.

În primul rînd, cele care se pot consuma crude — cum ar fi: ridichile, varza, roșiile, ardeii, morcovii, ceapa, usturoiul, mărarul etc. — să fie servite în stare proaspătă, preparate cu puțin timp înainte de a ne așeza la masă. Ideatul pentru păstrarea vitaminelor ar fi ca legumele să nu vină în contact cu metalele — adică să le tăiem cu un cuțit de os sau de material plastic și să le consumăm cu tacîmuri așijderea.

Cele care nu pot fi consumate altfel decît gătite (fasolea, cartofii, mazărea, spanacul, țelina, tarhonul etc) își vor pierde mai puțin din vitaminele și din sărurile lor minerale dacă le vom fierbe în vase bine smălțuite, acoperite cu capace și cu nu prea multă apă (atît cît să le cuprindă).

Obiceiul unor gospodine de a și le prepara din vreme, tăindu-le în bucăți și ținîndu-le în apă înainte de a fi gătite, nu e recomandabil, deoarece în acest timp, fie în contact cu aerul, fie în apă, ele își pierd din vitamine și din alte substanțe hrănitoare. Trebuie deci ca legumele să fie tăiate în momentul cînd se pun la gătit și, dacă se poate, și de data aceasta nu cu un cuțit de metal.

Gătirea și consumarea legumelor de pe o zi pe alta este, de asemenea, contraindicată, căci orice păstrare prelungită, urmată de reîncălzire, nu face decît să distrugă substanțele nutritive.

În sfîrșit, trebuie să se evite pe cît posibil a se adăuga la gătit bicarbonat de sodiu, pentru că și acesta, la rîndul lui, este un inamic al vitaminelor.

IOSIANA

CUVINTE ÎNCUCIȘATE

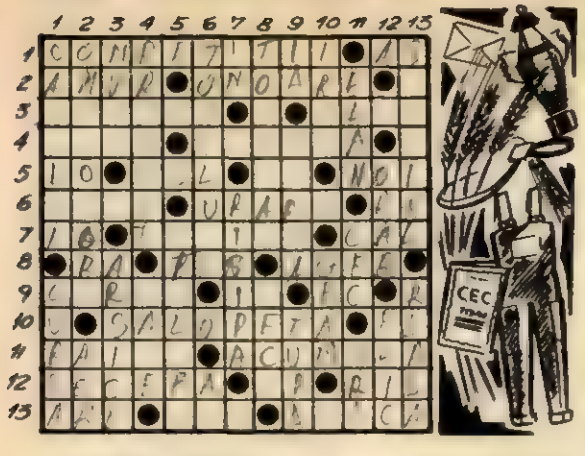

ÎNTRECERI

ORIZONTAL: 1) Întreceri sportive — Neîntrecut. 2) Fluviu pe care se întrec luntrașii din Extremul Orient sovietic — Titulatură a panoului pe care sînt afișați fruntașii în întreceri. 3) Timp care contează, ca și secunda. În întreceri — Caraghios ca... Marinică cel codaș. 4) Program după care se desfășoară o întrecere — A o lua înaintea celorlalți. 5) Jumătate dintr-o ioală! — Organizație Comercială Locală — Literă grecească — Apărute recent. 6) A calma — „Succes"! — Radu Negoescu. 7) Ține! — Activitate sportivă care prilejuiește concursuri de orientare pe teren — Participă la întrecerile hipice. 8) Soarele sub care se întrecau sportivii în Egiptul antic — Arbore rășinos — Sprinten. 9) Se întrec la fugă ou căprioarele — Norol — La jocul de table. 10) Haină de lucru — Plural (abr.). 11) Vizită în fugă — A înmagazina. 12) Unealtă agricolă — Alifie — Linx. 13) Posedă — Moluște gasteropode — A iniția o ofensivă într-o întrecere sportivă.

VERTICAL: 1) Cel mai tare în întrecerile sportive — Întrecerea ciclistilor. 2) Confirmarea oficială a unei performanțe sportive — Mediu în care se întrec aviatorii. 3) Mamă... pădurii — Cu ele se jucau altădată copiii. 4) Renovat (arh.) — A învinge într-o întrecere sportivă (fig.). 5) Înzestrare cu unelte necesare dezvoltării procesului de producție. 6) Sumele rezultate din adunări — La sfîrșitul lui se face bilanțul general al întrecerilor. 7) Plantă textilă — Ceea ce trebuie să evite oamenii în producție. 8) Părtaș în lupta comună pentru aceeași cauză — Întrecere sportivă. 9) Servește! — Condiție obligatorie pentru o întrecere — La jocul de șah. 10) Stinjenei — Fereastră. 11) Avînd fără de care nu se poate cîștiga o întrecere — Instituție la care se depun economiile realizate dintr-o întrecere — A dori cuiva succes la începutul sau pe parcursul unei întreceri. 12) Indicator al timpului în care se produce o întrecere — În ele se introduc întrebările la concursurile „Cine știe cîștigă" (sing.). 13) Obligații pe care și le iau participanții la o întrecere în muncă — La fotbal și la alte întreceri cu mingea.

Educație pentru toate vîrstele: LA MEȘERIE

Cînd truda meditatorilor și intervențiile de tot felul se dovedeau totuși insuficiente pentru a-l urni pe Goguță din pelaiul dezolant al notei 4, domnu' Gogu Fabricantu se vedea silit să recurgă la „marile mijloace". Înconjurat de familie, îl convoca pe inculpat și-i declara solemn:

— Dacă rămîi repetent, te dau la meserie!

Familia schimba priviri consternate, iar „maman" șoptea cutremurată de oroare:

— Georges, nici în glumă...

Dar toți cei de față știau că amenințarea tatălui e convențională. Nu pentru fiul domnului Gogu lăsase dumnezeu pe lume meseriile, ci pentru ucenicii bătuți și oropsiți din fabricile dumisale, amețiți de foame și de nesomn, servitori gratuiți ai lui te miri cine se găsea să le poruncească. Goguță era destinat unor ocupații mai „onorabile". Or, printr-o optică proprie exploatatorilor din toate timpurile, „onorabilii" erau tocmai cei ce trîndăveau. Din vîrful piramidei sociale, o pleiadă de paraziți mai mari sau mai mici, uniți printr-un dispreț comun pentru munca cinstită a oamenilor cu mîinile bătătorite, priveau cu dispreț la „cei de jos", la făuritorii bogăției sociale.

Burghezia transformase viața muncitorilor într-un infern. Dar pentru că în lumea capitalistă totul se plătește, nici intrarea în infern nu era gratuită. Fiecare muncitor din generația trecută a pătruns în biografia lui profesională printr-o rețea deasă de pumni, palme și înjurături care aveau sarcina să-i convingă că meseria „se fură".

Toate acestea s-au amestecat cu funinginea trecutului.

Poezia vieții noi din patria noastră nu se oglindește numai în romane, lucrări dramatice și poeme. Adeseori și o carte cu caracter pur tehnic, de pildă acest „Îndrumător pentru admiterea în învățămîntul profesional și tehnic pe anul 1959-1960", poate fi plină de poezie. Căci în paginile ei freamătă o lume harnică și voioasă de elevi-ucenici în uniforme plăcute, care-și trăiesc anii de ucenicie în clase luminoase, în laboratoare și în ateliere bine utilate, deprind meseria la mașinile și aparatele de înaltă tehnicitate din uzinele noastre socialiste.

Pe paginile îndrumătorului apare profilată silueta elevului de la centrul școlar „Iosif Rangheț", aplecat peste schița complicată a unei piese minuscule, ca și a viitorului țesător, azi elev în școlile profesionale ale industriei ușoare, cercetînd la microscop universul cuprins într-un fir de bumbac. Și tot în paginile acestea sînt și cîntecele și dansurile echipelor artistice ale ucenicilor, concursurile sportive, ca și diploma de inginer strălucind la capătul unui drum accesibil azi tuturor copiilor celor ce muncesc, doritori să învețe.

Astăzi poți auzi asemenea discuții:

— Ce faci cu băiatul, tovarășe?

— Îi dau să se califice. Elev bun a fost pînă acum, carte știe, e isteț... N-o să mă facă de rîs în uzină!...

Ion ALEXANDRU

DIN TOATA LUMEA

Ascensoare pentru pești

În fiecare primăvară milioane de pești din anumite specii urcă pe cursul unor fluvii spre a-și depune icrele cît mai aproape de izvoarele apelor.

În Uniunea Sovietică, realizatorii marilor baraje au ținut seama de acest fenomen și nu numai că au împrejmuit cu plase de sîrmă locurile de scurgere a apei către turbinele hidraulice, spre a împiedica distrugerea peștilor, dar au prevăzut construcțiile și cu instalații speciale care să permită acestora să-și continue cursa. Astfel, au fost construite adevărate ascensoare și ecluze destinate exclusiv peștilor. Aceștia sînt atrași de lumina unor faruri subacvatice în cuștile uriașe ale ascensoarelor și apoi ridicați automat la nivelul superior al fluviului. Ascensoarele funcționează prin mecanisme complet automatizate, neavînd nevoie decît de un dispecer care să le controleze de la tabloul de comandă. Cuștile sînt în așa fel construite, încît peștii care au intrat în ele să nu mai poată ieși decît după ce au fost ridicați la nivelul superior. În timpul primăverii ascensoarele funcționează zi și noapte fără întrerupere.

Planta care provoacă rîsul

Există în Arabia o plantă care produce exact același efect ca gazele ilariante. Planta aceasta, care crește în împrejurimile Omanului, se prezintă sub aspectul unei tufe mari, cu crengile răsfrînte și terminate prin niște frunze de un verde țipător. Fructele acestei plante sînt exact de mărimea unui bob de fasole și au un gust dulceag. Indigenii le pisează și le folosesc ca pansamente pentru răni. Ei știu însă că dacă înghit o doză, fie cît de mică, din acest praf, capătă o stare de euforie care culminează cu un acces de rîs ce poate să țină și o oră întreagă, fără întrerupere. Că acest rîs forțat nu e de loc sănătos, o știu, de asemenea, arabii, care se feresc să consume acest fruct. Planta e cultivată totuși pentru efectele ei de dezinfectare și cicatrizare a rănilor.

„Pomii sandvișuri"

În lucrările lui I. V. Miciurin se pomenește deapre niște „pomi-sandvișuri". Așa numea marele savant castanii și nucii, ale căror fructe — extrem de sățioase — conțin pînă la 60% grăsimi și 20-30% albumine. Dintre acești pomi, o valoare practică deosebită o are nucul grecesc — un pom într-adevăr „universal". Din fructele lui se extrage ulei în proporții ce ajung la 73% din masa acestora. Coaja acestor fructe constituie o hrană pentru porci bogată în principii nutritive, fiind în același timp și un bun combustibil industrial. Coaja verde a pomilor conține tananți și coloranți folosiți în industria chimică, iar din lemnul acestor arbori se confecționează mobilă frumoasă și trainică.

CĂLUȚII DE MARE

Printre algele din apele mărilor calde se arată uneori niște ființe ciudate. Ele au între 15-20 cm lungime și stau în apă în poziție verticală. Capetele și gîturile lor seamănă în mare măsură cu cele de cal, dar cu boturile prelungi ca o țeavă. Pe o ridicătură, chiar în mijlocul botului, răsar două antene lungi, îndoite ca niște colți, iar gîtul este acoperit cu o coamă zbîrlită și rară. Pe spate, la terminația gîtului, se observă o înotătoare de forma unui evantai larg deschis, fără miner. Imediat sub pintecele scurt, începe o coadă lungă și mlădioasă, răsucită înainte ca o spirală. Culoarea palidă, cafeniu-cenușie, a acestor ființe ciudate prezintă uneori ba o nuanță albastră ștearsă, ba una verzuie. Aceștia sînt minunații cai de mare.

Uneori ei trec în grupuri printre desișurile de alge, încet, cu aer grav, cu pîntecele înainte și cu capetele de cai ridicate falnic în sus, holbindu-și ochii mirați. Alteori, însă, culcați cu capul înainte și manevrînd din coadă, spintecă cu iuțeală apa, ca niște mici vaporașe cu elice.

Unii își înfășoară vîrful cozii în jurul tulpinelor de alge și se leagănă pe ele, odihnindu-se și, în același timp, pîndindu-și prada. Ochii lor se rotesc în diferite părți independent unul de altul, ca la cameleon.

POȘTA REDACȚIEI

J.D. LILAS — Orașul Stalin. Ne scrieți, printre altele: „Aș dori să știu ceva despre umanism". Pe scurt, prin umanism se înțelege acel curent înaintat din cultura europeană, apărut în epoca Renașterii, ce se caracterizează prin înlocuirea concepțiilor teologice medievale cu un nou ideal al omului, pătruns de sentimente și aspirații pămîntești, de încredere în om și în forțele sale. Acest curent — limitat prin faptul că era încă departe și străin de popor — e reprezentat de Leonardo da Vinci, Petrarca, Erasmus din Rotterdam, Michel Angelo, Rabelais, Villon și alții.

Într-un înțeles mai larg, umanismul caracterizează monumentele de cultură și operele de artă pătrunse de respectul demnității omenești, care educă la oameni înalte însușiri morale.

Cea mai înaintată poziție umanistă în zilele noastre o constituie *umanismul socialist*, care este o trăsătură a ideologiei și practicii revoluționare a proletariatului, clasa care pentru întîia oară în istorie îl eliberează pe om de exploatare, asuprire și înjosire, creînd tuturor celor ce muncesc condiții reale pentru dezvoltarea multilaterală și armonioasă a personalității umane.

VASILE PLOSCARU — com. Frata, reg. Cluj. Faptul că vă înscrieți în gospodăria agricolă colectivă nu este un motiv de pierdere a pensiei de bătrînețe, iar pentru această înscriere nu este nevoie de cedarea pensiei ci de cu totul alte formalități, pe care le veți putea afla de la conducerea gospodăriei.

AUGUSTIN VLAD — Oena Mureșului. 1. În baza dispozițiilor legale în vigoare, vechimea în cîmpul muncii, pentru stabilirea dreptu rilor la pensie, se dovedește în primul rînd cu acte oficiale, care trebuie să îndeplinească anumite condiții. În lipsa acestor acte, vechimea se mai poate reconstitui de către comitetul sindical din unitatea în care lucrează angajatul, pe baza unei cereri scrise care va conține următoarele date: perioadele de timp ce urmează a fi reconstituite, unitățile în care a lucrat, cînd a fost angajat și ce formalități a îndeplinit la angajare, în ce profesie și loc de muncă, ce salariu a avut, persoanele cu care a lucrat în perioadele respective, precum și locul lor de muncă. Pentru fiecare perioadă de timp reconstituită sînt necesare declarațiile a cel puțin două persoane care au lucrat cu petiționarul în aceeași perioadă și în aceeași întreprindere.

2. Cererile referitoare la reconstituirea vechimii în muncă, aflate în curs de judecată la instanțele judecătorești, încetează de a mai fi judecate de acestea, iar dosarele vor fi trimise comitetelor sindicale respective.

3. Timpul servit sub arme, sub diferite forme, se poate dovedi cu livretul militar sau cu adeverințe eliberate de către comisariatele militare respective.

EMILIA RADU — Blaj. Reconstituirea vechimii în muncă se face cu acte scrise, oficiale, și cu martori în fața comitetului sindical din unitatea în care lucrează angajatul.

Pentru cazul dv. special, urmează să ne comunicați dacă în momentul de față sînteți sau nu angajată.

DEZLEGAREA JOCULUI „UȘOR ȘI GREU" APĂRUT ÎN Nr. TRECUT

ORIZONTAL: 1) As — Împodrat. 2) Ruinări — Pană. 3) Apod — Anca — Et. 4) Perucă — Sevă. 5) Ir — Lui — Dator. 6) Fag — Ic — Taia. 7) Firesc — Colos. 8) Cinlar — Ras. 9) Oi — Tabie — T — D. 10) Baletiste — Ac. 11) Ola — Il — Arcan. 12) Dificil — Gras.

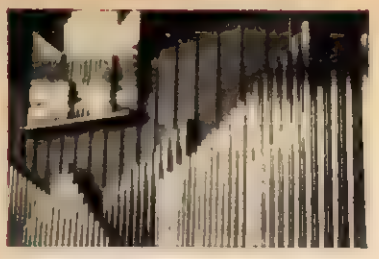

Scrisoare din Praga

UN UNIVERS DE SUNETE MIRACULOASE

de Horia LIMAN

Erau greu de mîndri sibienii, cu orga lor. Imaginați-vă: de jos pînă sus măsoară 11,6 metri, lățimea îi este de 14 metri, iar adîncimea de 2,50 m; 80 de registre și patru manuale (sau claviaturi, în limbaj mai profan). Firește, aveau dreptate să se falească. Nu-i lucru de lepădat. Și are 5.800 de tuburi! Cea mai mare orgă din țară. Pînă acum...

...Hala fabricii de orgi de la Krnov (R. Cehoslovacă) este destul de mare. Dar niciodată spațiul n-a fost mai îngrat ca acum. Aproape că au avut unde te mișca. Gulliverul — marea orgă ce se construia aci pentru studiourile Radioteleviziunii române — umplea totul, din podea pînă-n plafon, din perete în perete. În jurul lui, ființe de oameni mișunau ca într-un tablou din Lilliput.

— Este ideal pentru muzica polifonică — observa un bătrîn profesor de muzică pragheză, dînd din cap cu admirație.

— Timbrele se armonizează perfect — constata un altul, venit tocmai de la Bratislava, împreună cu elevii săi. Are o rezonanță excepțională. Tuburile stacă cu mare precizie.

Un juriu constituit din maeștri încercați — primire care și compatriotul nostru Helmut Plattner — urmărea cu atenție concursul tinerilor organiști de la conservatoarele din Praga, Brno și Bratislava. Erau două examene acolo, în marea hală de montaj a fabricii: acela al studenților și acela al creatorilor instrumentului. Tinerii purtau întîlnirile pe chipuri semnele emoției; cei 150 de lucrători ai fabricii nu erau însă mai puțin tulburați. La capătul încercării, unii dintre studenți s-au dovedit interpreți mai timizi, alții mai virtuoși; constructorii au trecut însă toți, cu strălucire, examenul: 150 de lucrători — meșteri turnători și tîmplari, electricieni și gravori — împreună cu acei care au plănuit prospectul și aranjamentul arhitectural al labirintului de sunete captivante — colectivul de la Institutul „Proiect-București" în frunte cu arhitectul Tiberiu Ricci.

Acum, după aproape opt luni de măiestrită muncă, universul acesta de melodii a pornit într-o lungă călătorie. Îl poartă trei vagoane către noile studiouri ale Radioteleviziunii din București. Îl poartă cu o grijă deosebită. Doar nu e un lucru simplu: are 7.123 de tuburi și cîntărește 28.000 de kg.

În septembrie, acordurile largi ale celei mai mari orgi din țară vor încînta urechile auditorilor și vor bucura inimile. Un adevărat univers de sunete miraculoase...

Praga, iunie 1969

PRINOS DE RECUNOȘTINȚĂ. Generalul P. D. Govorunenko și colonelul S. D. Korobeinikov, foștii comandanți ai corpului 18 al Armatei Sovietice — unitatea militară care în septembrie 1944 a pășit prima pe pămîntul Ungariei — au făcut recent o vizită la școala „Apáczay Csere János" din Budapesta. În semn de recunoștință pentru traiul înseninat pe care faptele eroice ale Armatei Sovietice l-au deschis tineretului maghiar, elevii clasei I oferă celor doi oaspeți un album întocmit de ei.

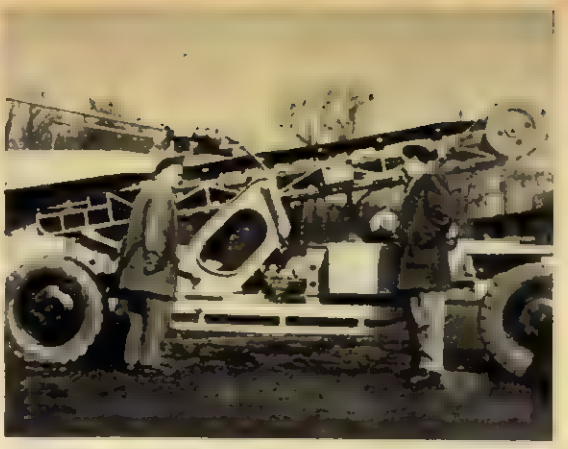

LOPATĂ MECANICĂ URIAȘĂ. Tehnicienii Tadeusz Kondrak și Edmund Szczepanski din Bydgoszcz (R. P. Polonă) au construit un interesant prototip de mașină, un fel de lopată uriașă, care poate descărca din vagoane sau autocamioane pînă la 30-40 tone materiale friabile pe oră. Iată-i pe cei doi constructori lîngă mașina pe care au denumit-o „KS-2".

UN FRUMOS EDIFICIU al culturii poporului bulgar este biblioteca de stat din Sofia, ce poartă numele lui Vasil Kolarov — eminent conducător al Partidului Comunist și al statului democrat-popular bulgar.

DIN TIMPUL DINASTIEI ÎMPĂRAȚILOR CHINEZI SHANG (sec. 16-11 î.e.n) datează acest vas de bronz împodobit cu capete de berbeci. În fotografia din dreapta, un detaliu al vasului, vădind finețea ornamentației.

←O ATITUDINE CINSTITĂ. Oamenii cinstiți înfierează recrudescența fascismului și naționalismului govin în Germania occidentală. Astfel, Werner Fink, cunoscut om de teatru, a afișat la intrarea teatrului său inscripția: „Antisemiții sînt indezirabili".

11 METRI ÎNĂLȚIME măsoară statuia dăltuită în lemn de chiparos de către sculptorul nipponez Gengen Sato, din care reproducem un detaliu.

VULPEA-FOTOGRAF. Dată fiind strădania de care dă dovadă, vulpea Morcsika, „artistă" la circul de stat „Hungaria" din Budapesta, va deprinde, probabil, repede meșteșugul mînuirii Rolleiflexului... →

↑ „SPIONII" MODEI. La Paris, concurența dintre casele de modă în forme de adevărat... spionaj. La diferite parade ale modei, agenți ai caselor de mode rivale fotografiază pe ascuns modelele, cu ajutorul unor minuscule aparate de fotografiat, camuflate sub forma unor ornamentații de pălării, poșete etc. — așa cum se poate vedea în imaginea de față.

→

O „VENUS" DE ACUM 5 MILENII. Arheologii continuă să descopere noi vestigii ale unei civilizații de mult apuse. Astfel, la Bisamberg, lîngă Viena, niște săpături au dat la iveală această statuetă a cărei vîrstă a fost apreciată la 5.000 de ani. Statuia a fost botezată „Venus din Bisamberg".

La Berlin s-a desfășurat tradiționala serbare a ziarului „Neues Deutschland" — organ central al Partidului Socialist Unit din Germania. Fotografia înfățișează un aspect de pe Stalin Alee din Berlin, în timpul serbării.

Peste trei milioane de funcționari de stat au declarat recent grevă în Franța. În fotografie: funcționarii greviști demonstrează pe străzile Parisului cerînd satisfacerea revendicărilor lor.

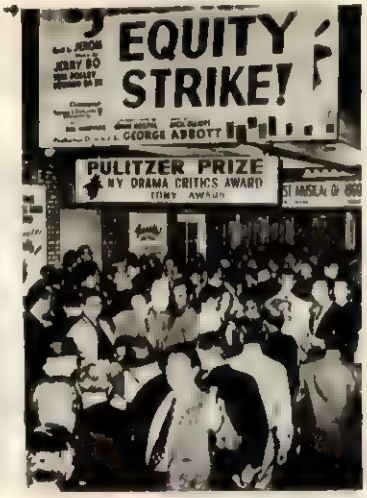

Actorii și personalul tehnic al teatrelor de pe Broadway (New York — S.U.A.) au declarat o grevă generală, cerînd mărirea salariilor și îmbunătățirea condițiilor de muncă din teatre. Totodată prin această grevă — prima grevă a actorilor din New York în ultimii 44 de ani — actorii au protestat împotriva dreptului patronilor de a-i concedia în caz de boală, precum și împotriva lipsei celor mai elementare condiții de igienă în care sînt nevoiți să lucreze.

IN CÎTEVA CUVINTE

ȘAH

de Ion MIHĂILEANU

Într-un articol recent, publicistul american Walter Lippmann asemuia actuala confruntare în politica internațională cu o partidă de șah. De aceea el cerea viitorului președinte al S.U.A. să fie un excelent jucător al mișcării în pătrățele.

Comparațiile de acest soi sînt întotdeauna riscante, mai ales cînd încerci să reduci lupta ce se poartă pe întregul glob terestru la proporțiile și mersul rigid al unor figurine de lemn. Să reținem însă comparația, în spiritul ei, și să ne plasăm pe tabla de șah a lumii.

Uniunea Sovietică posedă rachete balistice intercontinentale care pot ajunge, nestingherite și cu mare precizie, în orice punct al pămîntului. Uniunea Sovietică a depășit Statele Unite în multe domenii ale științei și tehnicii, le depășește în ceea ce privește ritmul de dezvoltare economică și în curînd le va ajunge și depăși și în ceea ce privește producția pe cap de locuitor. În același timp Uniunea Sovietică face propuneri concrete de dezarmare și nu se teme de întrecerea pe tărîm economic. Ce opun guvernanții americani acestei politici de pace a Uniunii Sovietice? Falimentara politică a lui Dulles de pe poziții de forță?

Eisenhower a întreprins o călătorie în unele țări din Asia — cea mai catastrofală călătorie pe care a făcut-o vreodată un președinte al S.U.A. Cu această ocazie s-a obținut o radiografie excelentă a „lumii libere" în sectorul ei din Extremul Orient. Ce concluzii va trage din această călătorie viitorul jucător de șah de la Casa Albă?

Țările din sistemul alianțelor occidentale s-au dovedit a fi nu numai simple baze militare americane. Ele sînt populate de oameni care nu doresc să devină pioni yankei într-un eventual război nuclear. Fără să mai amintim de faptul că aceste baze seamănă cu niște cai, care și-au pierdut valoarea strategică pe tabla de șah, nu e timpul ca la Washington să se dea curs urării: „Ami, go home"?

Lippmann dorește ca viitorul președinte al S.U.A. să fie un excelent jucător de șah. Noi avem pretenții ceva mai modeste: să cunoască regulile elementare ale jocului. Ceea ce nu s-a întîmplat în cazul domnului Eisenhower.

Pentru că n-a avut perspectiva finalului; n-a sesizat la vreme implacabilul șah mat opus de popoare războiului rece sau cald.

SCRISOARE DIN LONDRA

Crește campania împotriva „războiului rece"

de Gordon SCHAFFER

Torpilarea de către S.U.A. a conferinței la nivel înalt a constituit o lovitură pentru milioanele de englezi care sperau că la această înălțime a conducătorilor de state vor fi luate hotărîri menite să ducă la o destindere a încordării internaționale. Desigur, au fost unii care au încercat să semene confuzie, spre satisfacția trusturilor de armament; dar marea majoritate a poporului englez a condamnat atitudinea președintelui Eisenhower, care a aprobat zborurile provocatoare ale avioanelor americane de spionaj deasupra Uniunii Sovietice.

Faptul că în aceeași perioadă S.U.A. a declanșat starea de alarmă inclusiv pentru bombardierele cu armie atomice la bord, aflate în Anglia, fără a-și consulta măcar aliații, a avut darul să lămurească și mai mult opinia publică engleză asupra caracterului agresiv al politicii externe americane.

Pentru cei mai mulți englezi lucrurile erau de altfel limpezi și așa. Președintele S.U.A. este un instrument al maniacilor războinici de la Pentagon. N. S. Hrușciov avusese deci dreptate demascînd provocările războinice ale S.U.A.

Poziția adoptată de Statele Unite a determinat intensificarea, în Anglia, a mișcării împotriva „războiului rece", pentru renunțarea la politica înarmării nucleare. Forțele angajate în această luptă au cîștigat noi adepți, deoarece există acum în rîndul maselor largi o și mai mare înțelegere a pericolului îngrozitor pe care-l reprezintă faptul că soarta insulelor britanice este încredințată generalilor americani și foștilor generali naziști aflați în conducerea N.A.T.O.

Este semnificativ în această privință faptul că pînă și unii deputați ai aripei drepte a partidului laburist au arătat că responsabilitatea pentru eșecul conferinței la nivel înalt o poartă cei care au încălcat cu premeditare dreptul internațional și care au refuzat apoi de a se recunoaște vinovați.

Este ușor de înțeles prin urmare de ce în ultima vreme sub presiunea opiniei publice, guvernul englez a trebuit să renunțe, cel puțin pentru moment, la intenția de a permite crearea de baze militare vest-germane în Anglia. Totodată mișcarea de protest împotriva bazelor americane este determinată și de avertismentul sovietic care atrage atenția asupra repercusiunilor pe care le poate avea folosirea teritoriilor statelor înhămate la carul N.A.T.O. în organizarea de acțiuni provocatoare împotriva Uniunii Sovietice și a celorlalte țări socialiste.

În această atmosferă este cel puțin stranie declarația lui Gaitskell, care afirmă necesitatea continuării înarmării nucleare a Angliei, sub răsuflatul pretext al pericolului unei „agresiuni sovietice". Că nimeni nu mai ia astăzi în serios o asemenea gogoriță, nu mai trebuie demonstrat. Nici măcar primul ministru Macmillan și nici un alt lider conservator n-au cutezat să recurgă la astfel de „argumente". Este limpede că, dacă aripa dreaptă a partidului laburist se va menține pe această linie a lui Gaitskell, el va suferi un eșec și o sciziune în partid va fi inevitabilă.

Departe de a fi slăbit lupta opiniei publice din Anglia pentru pace, pentru dezarmare nucleară, eșecul conferinței de la Paris a prilejuit o mobilizare și mai mare a forțelor angajate în această luptă.

Poliția engleză încearcă să îndepărteze, cu brutalitate, un grup de demonstranți care au venit la centrul de experimentare a armelor nucleare de la Foulness, pentru a-și exprima protestul împotriva politicii de înarmare nucleară a Angliei.

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII — Căsuța Poștală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

SPORT

Duminică seara, echipa moscovită T.S.K.A., deși învinsă cu scorul de 3-1, a reușit să cîștige mult rîvnita Cupă a Campionilor Europeni la volei. Fotografia nr. 1 surprinde un interesant „duel" la fileu.

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

Două fotografii de la finala campionatului republican de fotbal — juniori, o fază la poarta Rapidului, rezolvată cu succes (fotografia 2) și un moment impresionant, cînd, deși învinși, jucătorii din Arad și-au îmbrățișat învingătorii (foto 3).

Cîștigătoarea turneului individual de scrimă R. P. R. - Franța, Olga Szabo (fotografia 4) în timpul unui asalt în compania mezinei lotului francez de scrimă, Le Roux (stînga).

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

SECRETUL MILITAR" (foto 1), producție a studioului cinematografic din Ialta, realizată în splendidele decoruri naturale ale coastei de Sud a Crimeei, reeditează pe ecran, cu sensibilitate și gingășie, o povestire a neuitatului scriitor sovietic Arkadi Gaidar.

Secretul despre care se vorbește în titlul filmului nu are în el nimic din domeniul senzaționalului. Interpretat de copii și făcut în primul rînd pentru copii, „Secretul militar", asemenea multor filme inspirate de povestirile lui Gaidar, atrage, prin inteligența observației, prin duioșie și umor, toate categoriile de spectatori, indiferent de vîrstă.

„RĂTĂCIRILE DRAGOSTEI" (foto 2), film lucrat în studiourile Defa-Berlin, pornește animat de cele mai bune intenții la a discuta probleme esențiale ale tineretului — dragostea, profesia, căsătoria — dar face pe drum atîtea meandre inutile, încît izbutește să se rătăcească într-un întreg labirint, din care îl salvează doar un „happyend" de circumstanță. Păcat, pentru că primele treizeci de minute ale filmului făgăduiesc o peliculă de calitate, care ar fi putut avea ecou în rezolvarea întrebărilor ce sînt atît de firești și actuale tineretului.

„VENEȚIA, LUNA ȘI TU" (foto 3), coproducție în care s-au unit din nou cineaștii italieni și francezi, reprezintă un film fără pretenții deosebite, cu meritul însă de a aduce pe lîngă verva și exuberanța caracteristice comediei italiene, un colorat tablou peisagistic al orașului gondolelor. Nu reda însă nimic din orașul locuit de oameni simpli, cu preocupările lor, micile lor bucurii și necazuri cotidiene; accente de viață reală transpar arareori din imaginile acestei comedii cu destule glumbușlucuri, încurcături și idile.

„LANȚUL" (foto 4), o producție a studiourilor americane, care pune în discuție problema atît de acută în Statele Unite a discriminării rasiale practicate sub obladuirea nu numai îngăduitoare, dar și stimulativă, a autorităților. Doi condamnați, unul alb, celălalt negru, evadează împreună și nu-și pot despărți drumurile pentru că lanțul aceluiași cătușe îi leagă unul de altul. Vor parcurge de acum mile împreună și această cale a calvarului și a primejdiei va însemna, pentru alb, sfărîmarea, pe rînd, a prejudecăților rasiale, apropierea și apoi prietenia sinceră pentru omul negru.

PREȚUL 2 LEI

Nr. 27 (267)
Anul IX
9 iulie 1960

„Feinle noastre sînt ca florile" — se poate citi pe fesătura acestui model, creat de o casă de modă din R. S. S. Lituaniană (pag. 10)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

VIZITA LUI N. S. HRUȘCIOV ÎN AUSTRIA

① N. S. Hruşciov înmînînd dr-ului A. Schärf, preşedintele Republicii Austria, o copie după fanionul transportat de o rachetă sovietică pe Lună, în septembrie 1959.

② Un aspect din timpul convorbirilor sovieto-austriece.

③ De la aeroportul Schwechat şi pînă la hotel „Imperial" din Viena — reşedinţa pusă la dispoziţia lui N. S. Hruşciov în timpul vizitei acestuia în Austria — zeci de mii de vienezi au ieşit pe străzi pentru a-i aclama pe şeful guvernului sovietic.

④ N. S. Hruşciov şi persoanele care-l însoţesc, la monumentul din piaţa Schwarzenberg, ridicat în memoria ostaşilor sovietici căzuţi în lupta pentru eliberarea Austriei.

⑤ La depunerea unei coroane de către N. S. Hruşciov, în faţa plăcii comemorative a celor căzuţi în lupta pentru libertatea Austriei.

⑥ Şeful guvernului sovietic în timpul cuvîntării rostite la uzina de automobile „Austro-Fiat".

⑦ N. S. Hruşciov în mijlocul muncitorilor de la uzina de automobile „Austro-Fiat".

⑧ Un colţ dintr-o piaţă vieneză. Printre cei veniţi să-l salute pe N.S. Hruşciov se află şi membrii unei organizaţii a tineretului austriac.

⑨ „Willkommen" (Bun sosit), „Frieden" (Pace), „Freundschaft" (Prietenie). Cu aceste cuvinte l-a întîmpinat populaţia Vienei pe înaltul oaspete sovietic.

Afluenții șuvoiului de foc

Fotoreportaj de Liviu MAIOR (text) și S. STEINER (fotografii)

I-am cunoscut pe Gheorghe Vasiloaie, pe Nagy Bela, pe Mila Petru și pe Ion Stroe în fața cuptoarelor Siemens-Martin din uzinele „Oțelul roșu". Toți sînt primtopitori ai secției oțelărie. I-am întrebat.

— Ce-i nou pe la „Oțelul roșu"?

Unul din ei mi-a răspuns:

— Veşti proaste, tovarăşe: echipa de fotbal a uzinei ne-a făcut din nou de ruşine.

Şi şi-au văzut mai departe de treabă.

I-am privit trei zile la rînd cum încarcă şi supraveghează cele patru cuptoare ale secției, am urmărit forfota, veselia şi încordarea macaragiilor, lăcătuşilor, electricienilor şi turnătorilor, iar la sfîrşitul celor opt ore de muncă am văzut de fiecare dată oțelul incandescent ostoindu-se, învins, în marile oale de turnare.

Aparent, pentru ochiul vizitatorului din afară, munca părea că se desfăşoară la fel în fiecare zi. Aceiaşi oameni, mînuind acelaşi utilaj, încărcau şi descărcau aceleaşi patru cuptoare. Şi totuşi producția de oțel înregistra — de la o zi la alta — creşteri importante, făcînd ca angajamentele luate de oțelari în cinstea Congresului al III-lea al P.M.R. să fie depăşite cu aproape 25%. În plus, în zilele Congresului, oțelarii de aci au dat iarăşi un plus de aproape 20% peste angajamentele luate.

Topitorul Ion Anghioiu, elev în ultimul an la şcoala medie serală, mi-a ajutat să citesc „misterul" din următoarea formulă algebrică:

$$\frac{\text{tone oțel}}{\text{m}^2 \text{ sup. vatră} \times \text{zi calendaristică}} = \text{Iu}$$

(indicele de utilizare al cuptorului)

— La numitor, două constante: vatra cuptorului nu poate nici să crească, nici să scadă. În concluzie, încărcătura e aproape mereu aceeaşi. Zilele calendaristice sînt şi ele uniforme — 24 ore zilnic şi azi, şi ieri, şi acum o mie de ani...

— Tot nu pricep.

— Atunci întreabă-l, de pildă, pe Alfred Schwerin în cît timp a fost executată o şarjă la cuptorul său.

L-am întrebat şi mi s-a răspuns: „şapte ore în loc de opt".

— Întreabă — mi-a mai spus Anghioiu — în cît timp a terminat echipa lui Vocht Ladislau repararea cuptorului nr. 4.

M-am interesat şi am aflat că reparația a durat şapte zile în loc de nouă.

Şi am mai aflat apoi că în zilele desfăşurării lucrărilor Congresului, echipa de topitori de la cuptorul nr. 3, ajutați de alți topitori, împreună cu zidarii au realizat un record unic pe întreprindere: au terminat reparația la rece a cuptorului nr. 3 în numai 6 zile şi trei ore.

— Poate ai auzit ce randament în muncă au avut cei de la încărcatul trocilor şi cît a fost greutatea şarjelor în ultimele trei zile!

— Da — am răspuns eu, răsfoindu-mi însemnările — trocile au avut o încărcătură de 500 kg fier vechi, iar topitorii, folosind capacitatea maximă a cuptoarelor, au

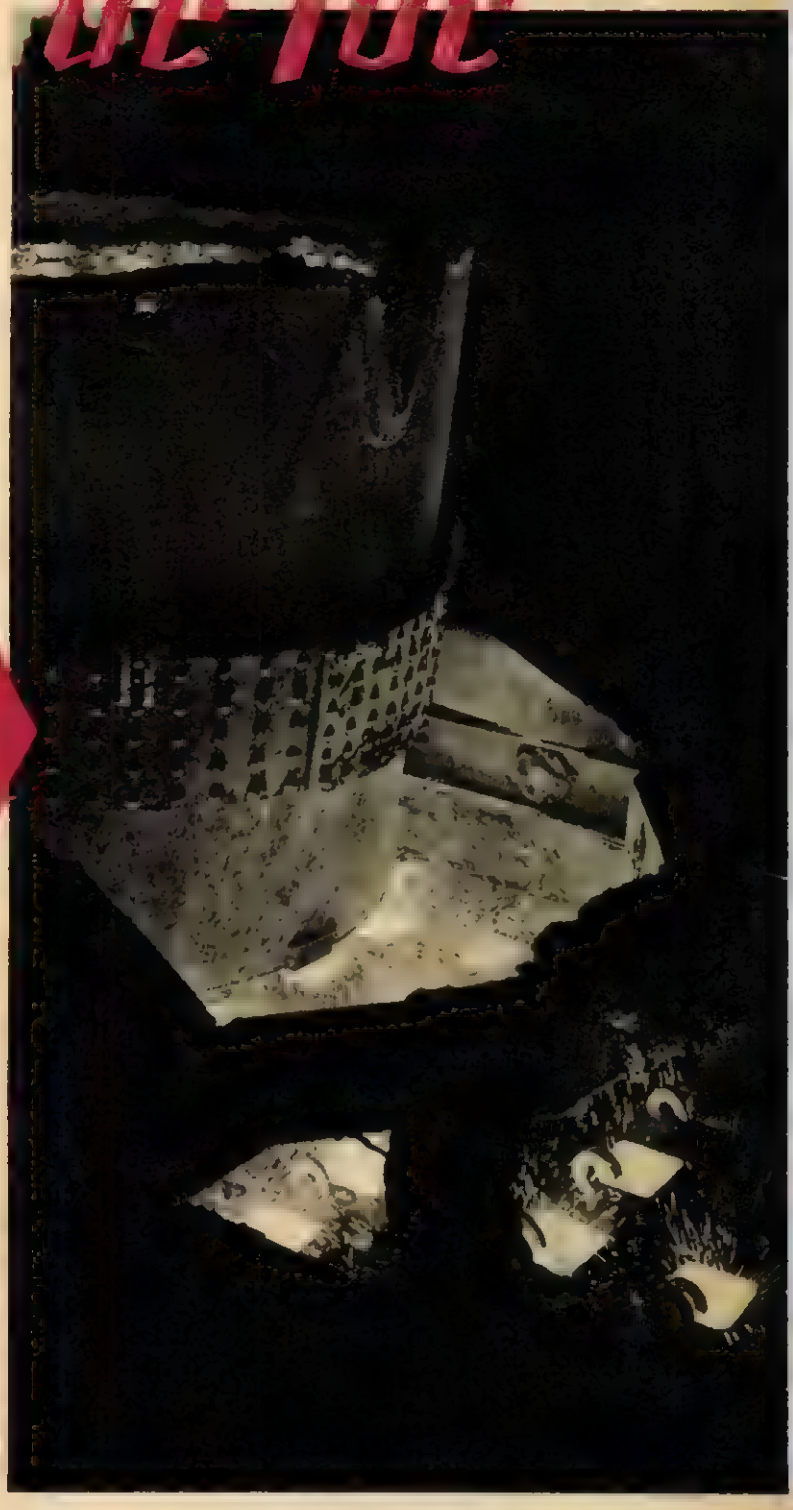

Din oala de turnare şuvoiul incandescent se scurge, ostoit, în cochile, de unde va fi scos în scurtă vreme sub formă de lingouri de oțel.

Nenumărați oțelari urmează cursurile şcolii medii serale ale întreprinderii. Iată-l pe topitorul fruntaş Ion Anghioiu trudind la tablă o problemă de fizică.

Alt topitor fruntaș: Vasile Farcaș.

obținut șarje cu greutate medie de 48 tone fiecare...

— Iată — a conchis interlocutorul meu — că ecuația devine clară. Chiar dacă practic nu putem mări de la o zi la alta suprafața vetrelor și chiar dacă nu putem lungi zilele anului, putem totuși să obținem din partea cuptoarelor oțel mai mult. Cum? Luptînd pentru scurtarea timpului de elaborare a șarjelor prin zeci și zeci de metode noi de muncă.

Zeci de metode noi izvorîte din mintea și practica oțelarilor noștri. Raportul C.C. al P. M. R., prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al partidului, cifrele cuprinse în el, perspectivele de dezvoltare a patriei noastre ce se întrevăd în acest important document au născut în această privință și la „Oțelul roșu" un adevărat iureș creator. În ședința de producție din 27 iunie, oțelarii de la „Oțelul roșu" și-au analizat posibilitățile în lumina sarcinilor puse de Congres. Verificînd minuțios capacitatea de producție a instalațiilor și utilajelor, analizînd prețurile, îndemînarea și hărnicia fiecărui om din secție, oțelarii și-au luat angajamentul de a realiza sarcinile de producție pe anul 1960 într-o proporție de aproape 90% pînă la 23 August.

*

... M-am întors printre tinerii lui Gheorghe Vasiloaie. Încordați, agitați, pregăteau deșarjarea cuptorului... Un roi de scîntei, și peste întreaga hală năvăli lumina roșie, strălucitoare, a oțelului. Prin jgheabul de turnare al cuptorului începu să curgă, năvalnic și orbitor, pîrîiașul incandescent al metalului.

Și mă gîndeam, privindu-l: în aceeași dimineață, poate în aceleași clipe, la Hunedoara, Reșița sau București alte zeci de pîrîiașe asemănătoare își croiau drum spre matca marelui șuvoi de foc, spre albia lui din ce în ce mai largă, la capătul căreia în anul 1965, după cum arată Raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, se va înscrie impresionanta cifră de 3,3 milioane tone oțel.

Echipa de întreținere, condusă de Vochi Ladislau, și-a luat angajamentul să scurteze durata de reparație la rece a cuptoarelor. Dar prețioase minute pot fi cîștigate și prin reducerea timpului de reparare la cald ↓

La concursul internaional de la Lugoj al formaţiilor artistice de amatori, uzinele „Oţelul roşu" au prezentat un bogat program cultural-artistic: cor, fanfară, orchestră de muzică uşoară, brigadă artistică de agitaţie şi chiar... orgă electronică. Fotografia a fost făcută la sosirea în Lugoj a unor ansambluri participante la concurs iar în fruntea cortegiului se poate vedea fanfara oţelarilor.

Doi oţelari fruntaşi: comunistul Vasi Rusalim (dreapta) şi Alfred Schwerin. ←

Se descarcă fierul vechi. Cîte mîini harnice de pionieri au muncit şi la strîngerea acestei încărcături preţioase! →

Succesele oţelarilor sînt înregistrate în graficul de producţie. Angajamentul anual de a da economii de 2 milioane lei la preţul de cost, ei l-au realizat pînă la 19 iunie 1960.

Nu ştim dacă în pîrîiaşul ce trece prin faţa casei maistrului oţelar Ilie Linţu există şi peşte. În orice caz, cei doi băieţei ai săi par a fi optimişti...

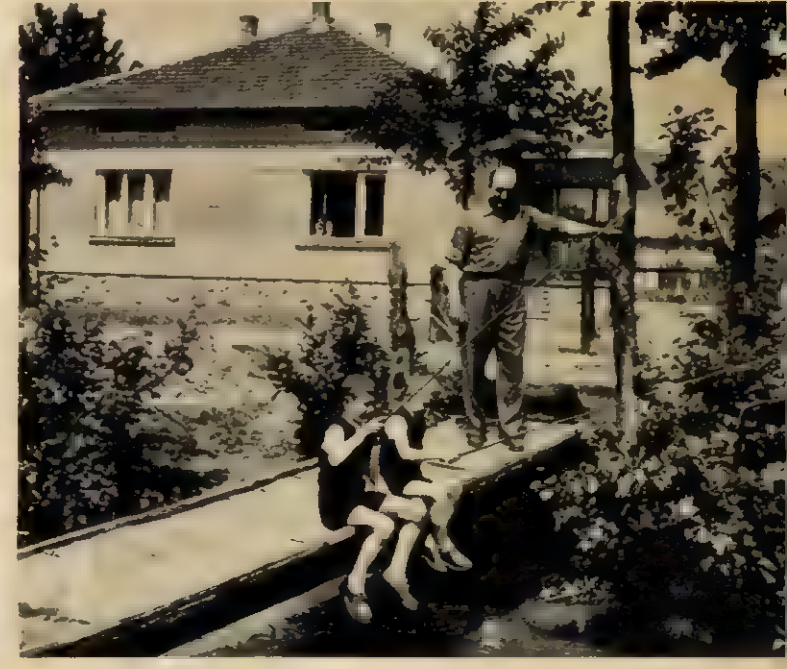

JAPONIA, AȘA CUM AM

În numele „alianței" și „întăririi prieteniei" cu S.U.A. poliția japoneză atacă pe cei ce se opun tratatului militarist japono-american și cer demisia lui KișI. Acești demonstranți sînt atacați de poliție în fața reședinței lui KișI. Ținîndu-se de mîini, ei formează un zid de nepătruns.

„Dozo" (poftiți)—îmi spuse șoferul și taxiul porni în goană spre Kasumigaseki, centrul politic al capitalei Japoniei. În acest cartier din Tokio sînt concentrate cele mai multe ministere și instituții importante ale țării. Tot aci se află și sediul partidului liberal democrat al lui KișI, „Agenția de apărare" (cum se intitulează ministerul de război al Japoniei) și, nu departe de palatul imperial, reședința oficială a primului ministru. Dar mai mult decît toate acestea vizitatorului străin, ajuns în această parte a orașului Tokio, îi atrage de îndată atenția o clădire masivă, cu un turn înalt în mijloc, construită din granit de Hiroșima și Yamaguci. Este clădirea Dietei, unde funcționează cele două Camere ale Parlamentului: Camera inferioară și cea superioară. În ultima vreme, prin zidurile groase de granit pătrunde în Parlament, chiar în toiul celor mai înfierbîntate dezbateri, tumultul mulțimii.

Imensa piață din fața Dietei, care îndeobște nu era tulburată decît de șuvoaiele de mașini care trec în goană prin acest oraș al contrastelor ce numără peste 9.000.000 de locuitori, este în vremea din urmă literalmente înțesată de zeci și zeci de mii de oameni, care vin aici pentru a protesta împotriva alianței militariste japono-americane, împotriva guvernului KișI, aservit S.U.A. Mulțimea s-a revărsat pe stradă așa cum în zilele taifunului oceanul dezlănțuit inundă litoralul. Zilnic au loc mitinguri nu numai în fața Parlamentului și a reședinței primului ministru sau în fața sediului poliției metropolitane, ci și în parcul Hibya, sau pe Emokizaka Maci, unde se află ambasada S.U.A. Manșetele ziarelor nu scriu altceva decît despre marile demonstrații de la Tokio și din alte orașe ale țării, despre grevele generale la care au participat milioane de japonezi ce luptă împotriva politicii antinaționale a guvernului KișI, de încleștările aprige dintre demonstranți și poliție. *«Jos KișI! Afară cu „U-2" și bazele americane din Japonia!»* — scrie pe pancartele demonstranților, iar pe străzi se scandează: *„Jos cu tratatul de securitate japono-american! Americani, cărați-vă acasă!"* Țara florilor de cireș și a doamnei Butterfly — cum au descris unii autori romantici Japonia — nu mai cunoaște acum „veșnicul surîs". Japonezii par să fi uitat de numeroasele lor festivaluri tradiționale, care dădeau o notă specifică calendarului nipon. Pînă și sportul sumo, care este atît de popular în Japonia, nu mai stîrnește în aceste zile interes.

Japonia anului 1960 a trecut la acțiuni unite, hotărîte, pentru a mătura guvernul proamerican, pentru a salva țara de catastrofa războiului nuclear. „Nu vom uita niciodată Hiroșima și Nagasaki" — îmi spunea fiecare dintre japonezii cu care am stat de vorbă. Vulcanul japonez, care a mocnit ani îndelun-

Cheltuielile guvernului pentru reînarmare apasă tot mai greu pe umerii oamenilor muncii din Japonia. Industria carboniferă, în special, este în plină criză. 50.000 de mineri din nordul insulei Kiușu șomează din cauza închiderii minelor de către patroni. În fotografie, cocioabe mizere în care trăiesc mulți mineri șomeri. În schimb miliarde de yeni se cheltuiesc pentru înarmarea impusă Japoniei de către S.U.A. cu ajutorul guvernului antipopular al lui KișI.

VĂZUT-O

gați împotriva politicii înrobitoare proamericane a guvernului KișI, a început să erupă.

Pe marea arteră comercială Ghinza din Tokio, unde miile de reclame cu neon vor să imite „Broadwayul" american, sute de mii de japonezi—socialiști, comuniști, membri ai partidului liberal-democrat, cît și oameni fără nici o apartenență politică, muncitori sau studenți, budiști sau sintoiști — cu toții se îndreaptă spre „cîmpul de bătălie" (piața Parlamentului) manifestînd pentru o politică de pace, împotriva alianței militariste cu S.U.A., pentru desființarea bazelor militare americane de pe teritoriul țării. Reședința oficială a primului ministru și clădirea ambasadei americane au fost înconjurate cu sîrmă ghimpată și baricade și apărate de polițiști, zi și noapte, de furia mulțimii.

La o oră tîrzie dintr-o noapte de mai, puținii deputați care mai făceau jocul lui KișI și al americanilor au „ratificat" pe furiș tratatul militarist cu S.U.A., tratat care ulterior a fost ratificat „automat" de Dieta japoneză, fără a mai trece și prin Camera superioară. Dar cu toată această grabă a lui KișI, ultimul cuvînt îl are tot poporul japonez, care nu va îngădui ca acest tratat să admită menținerea bazelor americane și pe mai departe pe teritoriul său. Opunînd un „NU" hotărît acestui tratat, ca și vizitei lui Eisenhower, cei 90.000.000 de oameni care trăiesc pe imensa corabie din Pacific — așa cum arată Japonia pe hartă — au demonstrat că sînt hotărîți să lupte mai departe și să taie odgonul periculos ce remorchează Japonia la politica războinică a S.U.A.

Poporul japonez a știut să mături la timpul său pe vechii samurai. Poporul japonez va reuși să înlăture și pe samuraii moderni, aflați în solda monopolurilor americane, lucru dovedit de altfel și de faptul că însuși KișI a fost nevoit să-și anunțe demisia.

„Amintiți-vă de Hiroșima!" — scandau mulțimile în cursul puternicelor demonstrații antiamericane de la Tokio, care au zădărnicit vizita lui Eisenhower în Japonia.

Am văzut Hiroșima, am stat de vorbă cu victime ale primei bombe atomice americane și am plecat din acest oraș-martir adînc zguduit, dar totodată ferm convins că poporul japonez nu va îngădui transformarea țării sale într-un vast portavion atomic— așa cum plănuiește Pentagonul. Milioanele de japonezi sînt pe deplin conștienți de faptul că — așa cum se arată și în recenta declarație a guvernului sovietic în legătură cu „ratificarea" tratatului militar americano-japonez — „tratatul americano-japonez nu numai că nu asigură securitatea Japoniei, ci, dimpotrivă, adîncește pericolul atragerii ei într-o catastrofă care, în ce privește consecințele ei tragice, ar depăși mult grozăviile de la Hiroșima și Nagasaki". „Nu, Hiroșima nu trebuie să se mai repete!" — acest solemn legămînt de luptă unește azi întregul popor japonez.

Numai la marea grevă națională de protest din 4 iunie, împotriva legării Japoniei la carul politicii agresive, au participat peste 5 milioane de japonezi. De atunci valul de proteste populare a cuprins multe alte milioane de japonezi. Pe pancartele purtate de demonstranții care se îndreaptă spre ambasada S.U.A. din Tokio erau înscrise lozinci care cereau ca Eisenhower să nu mai vină în Japonia iar avioanele de spionaj „U-2" să fie retrase din această țară.

Masele de demonstranți iau cu asalt Parlamentul apărat de mii de polițiști și distrug barajul format din camioanele poliției. În cursul ciocnirilor sîngeroase care au avut loc cu poliția, mai mulți demonstranți au fost uciși, iar 1.000 răniți. Dar sacrificiul lor nu a fost în zadar. Eisenhower nu a reușit să pună piciorul la Tokio!

AȘTEAPTĂ-MĂ!...

de Maria ARSENE

Ilustrație de Tia PELTZ

Ciocănitul din ușă deveni puternic, insistent. Herbert se apropie cu pași moi de canatul dublu, răsuci cheia și deschise.

— Credeam c-ai adormit! Ce faci? Visezi ori îți faci socotelile?... Pentru această ultimă variantă, e prematur. Maiorul n-a semnat încă comanda.

John, pe numele lui adevărat Johann Pfloch, se trînti cu zgomot în fotoliu, izbucnind ca de obicei într-o avalanșă de cuvinte, de fraze și chiar de idei...

— E imposibil să mai întîrzii în cameră și să nu cobori... Au ăștia o orchestră... Și sînt de serviciu astă-seară niște girlsuri că poți înnebuni de pe acum!... Vine și maiorul, și francezul, și șeful... Am comandat un meniu să-l fac praf pe monsieur Lemoine!

— Lemaître...

— Lasă-l Lemoine, că-i mai comod. Începem cu wisky and cognac — știi, ca să le menajăm amîndurora susceptibilitățile — deci wisky and cognac, homar și...

— Johann!

— De cîte ori trebuie să-ți repet, dragă Herbert, că mă cheamă John? John cu „n"-ul puțin nazal, hîrîit... John Pfloch, reprezentant de comerț...

— Reprezentantul lui Krupp von Bohlen...

John își frecă bărbia cu palma. Contrar obișnuinței, părea că își cîntărește cuvintele.

— Ai intrat iarăși în criză, Herbert. Ciudat. De cîte ori ești în Berlin, te prinde un neastîmpăr, o stare nervoasă...

— Într-adevăr, nu prea mă simt bine astă-seară. Poate din cauza țigărilor. Am fumat mult.

— Și-acum trei luni, tot aci, în Berlin, din pricina brichetei care se pare nu funcționa bine... Iar în urmă cu șase luni — la fel, într-o seară cînd am trecut pe lîngă Brandenburger Tor... Poate chibriturile au fost atunci de vină că te frămîntai în mașină ca un aluat în covată? Hm... Ce spui Herbert? Mi se pare sau?...

— ...

— Exista pe vremuri, la Kursk, în Rusia, un fenomen magnetic datorită căruia nici o busolă nu funcționa bine. Comuniștii au descoperit că e vorba de un uriaș zăcămînt de minereuri feroase. Același lucru se întîmplă și cu tine. Începi să funcționezi prost în preajma lui Brandenburger Tor...

— Ești absurd, John!

Și iarăși contrar obiceiului John Pfloch tăcu preț de cîteva zeci de secunde — ceea ce ar fi putut însemna ceva destul de grav. Căci veselul și vorbărețul reprezentant al cumplitelor interese deținute de faimosul magnat din Ruhr ascundea în dantela ușoară a glumelor și spuma valurilor de fraze pe anchetatorul înrăit, care vreme de peste zece ani acționase în slujba Gestapoului... Un caracter rapace, o voință turbată de a cîștiga, de a parveni trecînd peste orice și oricine...

Iată-l cum îl privește în timp ce, ca să pară indiferent — așa făcea și în timpul anchetelor? — își cercetează minuțios unghiile lustruindu-le cu mîneca hainei. Și deodată:

— Spune-mi, Herbert, ce mai știi despre Rella?

★

Herbert o cunoscuse pe Rella în urmă cu peste zece ani, în Düsseldorf. Era funcționară la o uzină de mașini agricole. Ducea o viață grea. Părinții ei divorțaseră și apoi fiecare se căsătorise, lăsînd-o în grija unei mătuși... De la cincisprezece ani își cîștiga singură existența.

Rella... Zece ani au trăit împreună... Apoi, nu sînt nici douăsprezece luni, ea a trecut dincolo... Îi murise tatăl. Maică-sa se afla în Rostock...

La început a crezut că se va reîntoarce, așa cum îi promisese. Dar despre asta scrisorile nu pomeneau nimic. Dimpotrivă.

„...Vino! Probabil că n-ai să cîștigi cît primești din ce-ți azvîrle Pfloch, dar vei primi suficient ca să fii fericit lîngă mine, muncind cinstit alături de cei care construiesc și apără viața..."

... Rella. Era într-adevăr o diferență de vîrstă între ei, dar acești aproape optsprezece ani „în plus" fuseseră mistuiți în focul pasiunii. Pasiune? Timp de zece ani au fost mai mult decît soț și soție. Rella... Îi era tată și soț, prieten și iubit, confident și secretar... Rella... Scrisorile ei erau fierbinți și pline de entuziasm.

„... Am găsit în Republica Democrată Germană o țară nouă, cu o lume nouă. Da, da, o lume nouă... Oamenii sînt altfel... Poate pentru că și relațiile dintre ei s-au schimbat... Acum sîntem cu toții proprietari peste tot ce vedem în jurul nostru și mai cu seamă peste tot ce construim. Vino! Vino, iubitule, te aștept. Nu un an și nici patru: toată viața...!"

★

Lumina din restaurant este atît de puternică, încît nu o poți atenua decît cu ochelari de soare. Nici norii înecăcioși ai havanelor, nici fumul albăstrui al țigaretelor parfumate nu o pot dilua sau altera. Orchestra atacă un vechi tangou argentinian... John Pfloch l-a prins de braț pe Herbert și-i șoptește ceva printre buze, în cel mai pur accent berlinez, profitînd de faptul că maiorul ținea neapărat să destupe, doar cu o scobitoare, sticla de șampanie, că monsieur Lemaître se afla adîncit într-un calcul contabil pe fața lucioasă de damasc care totuși sugea cifrele, iar șeful îi încuraja pe amîndoi, bătînd din palme în contratimp cu ritmul lent al melancolicei melodii:

— Curios, Herbert dragă. Nici pînă azi n-ai reușit să afli secretul despre... Despre cum se vinde un articol la americani. Kuckensie! Privește la clientul nostru de peste ocean. Nu-l poți convinge nici cu calitatea și nici cu prețul. Altfel trebuie procedat. Tu încă nu pricepi. Sînt iarăși nevoit să ți-o spun. Așadar, americanilor trebuie să le vinzi marfa — ține bine minte! — cu dinții.

— Johann...

— John! Iar ai uitat? Deci ai nevoie de o dantură albă, sănătoasă, impecabilă, pe care s-o etalezi acestui soi de client înainte de a-i prezenta cea dintîi mostră din marfa pe care vrei să i-o vîri pe gît. O dantură tip Frank Sinatra sau dentifrice „Melba" înseamnă că ți s-a și acceptat jumătate din comandă.

Orchestra și-a terminat brusc ritmul în hoot.

În fundul salonului, Brigitte, girlsa de serviciu, s-a dezbrăcat și a intrat în cada goală care trebuia umplută cu șampanie franțuzească. La masa vecină, colega ei — nu are mai mult de douăzeci de ani — cîntă și așteaptă ca grăsunul fabricant de reflectoare să-i taie cu lama fusta, să-i despice bluza cu cuțitul sau briceagul, să-i sfîșie cu unghiile combinezonul, răsplătind-o în valută, dolari ori franci elvețieni. Cîte unul pentru fiecare centimetru de țesătură devastată. Sumă din care protectorul ei și patronul localului vor lua cel puțin 90 la sută.

Un orb cu banda galbenă pe braț, care a reușit să înșele vigilența portarului, cerșește, fără vorbe, la a treia masă. Maiorul rîde puternic și-ntr-o gamă profundă. A reușit aproape un tur de forță, plimbînd scobitoarea în jurul dopului...

★

„...În fiecare seară mă uit la fotografia ta, înainte de a închide ochii... Te visez, te caut pe stradă, vorbesc cu tine... Pun palmele strînse pîlnie la gură și te strig: Herbert!... Herbert...dragule...Vino! Vino! Te aștept!"

★

Zgomotul din sală a atins maximum. Girlsa de

serviciu înoată în undele şampaniei. Colegei ei nu i-a mai rămas decît portjartierul. Orbul cu banda galbenă este izgonit de directorul restaurantului. Nu te mai poţi înţelege decît prin semne. Totuşi, John reuşeşte să-i urle în urechi:

— Mă, băiete! Dacă vei încerca cu mutra asta să-i oferi maiorului percutoare de rachetă pe care să i le facturezi drept osii de buldozere, te va lua direct la palme, chiar dacă-i vei promite livrarea francoport Cadix sau gara Barcelona, cu 30 la sută beneficii pentru el.

...Percutoare de rachetă... Ciuperca unei explozii poate depăşi trei mii de metri... Cenuşa radioactivă ustură cînd o aspiri, ca fumul havanei lui Pfloch, sau îţi intră, fără să simţi aproape, prin milioanele de pori, ca Cyklonul B al lui Netschke, chimistul care i-a propus şefului... Ce i-a propus şefului fostul conducător al laboratorului lui I. G.? Furnizoarea Cyklonului pentru camerele de gazare de la Auschwitz? De la Auschwitz şi... Ce spune Johann? Iată că-l strînge de braţ. Dar maiorul îi răspunde în cea mai stilcită germană care s-a putut vreodată auzi între Warnemünde şi Regensburg... Johann face, ipocrit, pe miratul...

Maiorului i se înroşesc urechile şi continuă discuţia în englezeşte. În englezeasca pipărată de la New York... Pe sub masă Pfloch îl ciupeşte de pulpă, făcîndu-i apoi discret un semn, două, trei, cu capul.

Da. A priceput. Trebuie să intervină în discuţie cu o glumă sau cu o anecdotă decoltată... Aşa e jocul. Asta-i convenţia lui cu Pfloch şi face parte din tactica vînzării... Percutoare de rachetă... Pe care să o spună? Pe aceea cu pastorul intrat din greşeală în cuşeta damelor din vagonul de dormit, ori una nouă, cu socrul cel tînăr care şi-a invitat nora la teatru? Sau poate maiorului american — client puţintel antienglez — i-ar face plăcere să audă una din oribilele poveşti în care un prizonier de război, Tomm, în drum spre lagăr, i-a trimis lui Hitler o scrisoare, l-a întîlnit în gară, ori a vrut să se înscrie în N.S.D.A.P.*), sau una din insipidele anecdote anticomuniste, trase pe acelaşi uzat calapod, pe care va trebui să o povestească cu toată scîrba ce o resimţea faţă de această nesuferită obligaţie, în cea mai pură şi mai shakespeariană engleză...

Johann îi trase, desperat şi tot pe sub masă, un pumn în pîntece...

Nu! Nu mai poate. Nu mai poate spune nici glume, nici... Percutoare de rachetă. Iarăşi un nou război? Alt măcel care să şingerezeze lumea de la un capăt la celălalt?...

Zvasticile trase proaspăt cu cărbune pe pereţii cu varul încă neuscat de la ultima reparaţie după bombardament... „A treia bombă, care ţi-a ucis mama la Hamburg, a căzut, prin acoperişul pulverizat, chiar în adăpostul din subsol unde..." — i-a spus, în urmă cu cincisprezece ani, o vecină... Şi acum din nou înarmare, provocare, conflicte armate... Zvasticile şi Hitler, şi Krupp... Krupp şi Adenauer...

Adenauer şi Pfloch... Pfloch de la Gestapo... Gestapoul lui Hitler... Hitler şi războiul... Johann zîmbeşte cu gura larg deschisă în care dinţii lui Sinatra, frecaţi cu pasta Melba, rînjesc sinistru... Asta înseamnă că maiorul va ceda şi va semna contractul percutoarelor de rachetă care se vor factura drept osii de buldozere şi se vor transporta apoi cu aceste documente false la Cadix sau Barcelona cu 30 la sută şperţul respectiv...

— Cum a căzut a treia bombă, Johann?

— Poftim?

Ţipătul prelung de metal al saxofonului i se-nfipse în creier. Ţipătul prelung de metal dezghiocă toate platourile de argint din restaurant.

— Mă scuzaţi... Un moment...

S-a ridicat de pe scaun şi, puţin ameţit, a ieşit în coridorul discret luminat. A traversat holul şi a urcat încet, pe treptele largi de marmură, îmbrăcate în pluş gros. S-a oprit. În dreptul camerei îl aştepta John, prietenul lui, căruia îi plăcea — dar nu avea interesul — să i se spună Johann. Johann Pfloch, reprezentant de comerţ, al cărui secretar era. Plătea bine. Şi nu i se cerea decît să bea fără să se-mbete, să mănînce fără să se satur şi să spună anecdote pipărate sau anticomuniste, în cinci limbi, clienţilor. Clienţii domnului John, agent camuflat al vechii şi cunoscutei fabrici de război din Ruhr... Acum, fostul căpitan anchetator de la Gestapo şi colegul lui din clasele primare şi liceale îl aştepta, bănuitor, în pragul camerei. Presimţise ceva? Dac-ar şti... Dacă ar fi convins, Johann n-ar sta prea mult pe gînduri pînă să-şi scoată din buzunarul de la spate vechiul lui Mauser de serviciu şi să tragă!

Dar Rella... Rella... Ce are a face Rella cu John şi Krupp von Bohlen? Rella e dincolo... Îl aşteaptă... Însă el este încă aici, în cel mai luxos hotel din Berlinul de vest, năpădit de greaţă ca sub o mască de cloroform.

... Da! Nu mai poate trăi astfel! Nu mai vrea să-şi cîştige bucata de pîine cu acest preţ, alături de cei care uneltesc stîrpirea vieţii şi a bucuriei... Cum i-a scris Rella? Trebuie să fugă. Să ajungă la ea. Cu orice preţ. Cu orice risc.

Rella...

Cum va fi?... Cum va fi?...

*) Iniţialele partidului nazist al lui Hitler.

DE VORBĂ CU EUGEN BARBU

Scriitorul a dat deoparte maşina de scris. Îmi arată cu amabilitate fotoliul şi mă invită să iau loc. Interior simplu: o masă grea de stejar, pe pereţi, două tablouri: o pînză a pictorului Ion Gheorghiu imaginînd o stradă din Tulcea şi o odaliscă de Iser. Şi, bineînţeles, cărţi. Multe cărţi. Într-un colţ al bibliotecii zăresc cîteva din lucrările lui Eugen Barbu în româneşte şi în alte limbi: „Săptămîna Nebunului", „Oaie şi ai săi", „Unsprezece" etc. În acest cadru ne-am început convorbirea.

— Aşa cum am declarat în şedinţa de discutare a importantelor documente ale Congresului al III-lea al P.M.R., ţinută la Uniunea Scriitorilor — îmi spune Eugen Barbu — anii viitori oferă un material foarte bogat artiştilor. Pentru că artistul trebuie să reflecte în opera sa omul — omul nostru nou, constructor al socialismului. Or, acolo unde se nasc oraşe şi uzine noi va fi vorba mai întîi de oameni, pentru că ei sînt cei ce construiesc. De aceea datoria, în viitor, a scriitorilor este de a fi mai întîi reporteri, de a urmări cu atenţie şi dragoste aceste naşteri şi de a căuta să popularizeze realitatea socialistă, înţelegînd-o, lucru care le va permite să scrie cărţile pe care le aşteaptă poporul nostru. Este o muncă frumoasă şi interesantă, care îi obligă pe scriitor ca încă de pe acum să-şi desăvîrşească pregătirea artistică. Pentru că opere ehioape ori prost întocmite nu sînt de dorit. Pe scurt, aş spune — printr-o formulă inginerească — că scriitorul trebuie să fie în pas cu tehnica nouă.

— Dorim să cunoaştem la ce cărţi lucraţi în prezent...

— Pe masa mea de lucru se află un scenariu de film, un volum de schiţe intitulat „Prinzul de duminică", care este aproape gata, şi primele pagini din romanul „Frica".

— Ne puteţi spune ce probleme sînt dezbătute în aceste lucrări?

— Aminind pentru la toamnă proiectul scrierii unei comedii cinematografice, scriu acum scenariul „Treptele mării", în care va fi vorba despre un episod din lupta ilegală a comuniştilor; mai precis: de o operaţiune de sabotare a maşinii de război germane. În ce priveşte volumul de schiţe „Prinzul de duminică", prin aceasta m-am întors la un gen foarte acump mie şi pe care îl recomand şi altor scriitori. Vor fi nişte schiţe inspirate din actualitate, cu eroi ai zilelor noastre. Iar în romanul „Frica" este vorba de procesul sufletesc al unui intelectual care ajunge la comunism în timpul războiului.

Încerc să aflu cîte ceva despre proiectele mai îndepărtate ale scriitorului.

— Mă ispitesc, paralel, alte cărţi — *spune Eugen Barbu.* Ele sînt încă în mintea mea ca nişte nebuloase şi nu-i exclus ca să apară pe neaşteptate, cînd insistenţa materialului de viaţă pe care îl posed va deveni mai... tiranică. Vreau să scriu o carte în trei volume, care se va numi „Familia" şi va oglindi viaţa unei familii de muncitori ceferişti în trei epoci diferite: după primul război mondial, apoi în timpul grevei de la Griviţa şi anii celui de-al doilea război mondial, şi — ultima parte — în anii noştri. Este o carte în mare parte autobiografică şi pentru ultimul volum fac o documentare sporadică, pe care însă o voi intensifica, în timp, la Complexul C.F.R. „Griviţa roşie". Cartea aceasta va fi, probabil, terminată cînd voi împlini 40 de ani şi va fi, probabil, opera mea de maturitate, dacă mi se îngăduie a mă exprima astfel, pentru că socotesc că tot ce am scris pînă acum e doar un început, pe baza căruia aş dori să dau o imagine fidelă, adînc artistică, a vieţii muncitorimii noastre.

— Este un proiect ambiţios şi de amploare.

— Desigur, dar cu răbdare şi cu un mai mare efort sper că-i voi duce cu bine la capăt.

Rella...

A coborît în vîrful picioarelor fără ca Johann să-l observe şi s-a strecurat afară din hotel.

A pornit apoi cu paşi mari spre colţul străzii, unde un „U" uriaş şi luminat indica staţia primului metrou. Douăzeci de pfenigi...

— Domnul! Restul la hîrtia de zece mărci.

— Scuzaţi! Nu era mare...

A vrut să zică „pagubă", dar privirea invalidului de război care aştepta lîngă el, în straie sărace şi cu un picior de lemn, i-a îngheţat cuvîntul pe buze.

La ora aceasta tîrzie metroul e aproape gol. Însă la a doua staţie s-au urcat cîteva persoane. O femeie cu un copil trăgînd după ea două geamantane vechi, jerpelite, şi un balot. Un bătrînel somnoros.

...Îi plăcea, întins pe canapea, cu radioul deschis la vreun concert, să asculte muzica, să citească ziarul şi în acelaşi timp să urmărească roboteala Rellei în bucătăria micuţă a garsonierei, pînă ce îi trimitea cu glasul ei perlat obişnuita dar plăcuta invitaţie: „Poftiţi la masă!..."

Privi pe fereastră. Vagonul se oprise în Kochstrasse. Închise ochii. Ultima staţie din Berlinul de vest! Ar trebui să sară şi să se urce repede sus. Un taxi l-ar duce în cîteva minute înapoi la hotel, unde, alarmaţi, Johann şi invitaţii lui de afaceri l-ar primi cu un potop de reproşuri, de întrebări şi pocnete de dopuri smulse din gîtul gros al sticlelor de şampanie. Ar trebui... Mai sînt doar cîteva secunde... Ar trebui? De ce? Nu. Niciodată! Rella...

Motorul zvîcni şi se puse lin în mişcare. În pereţii întunecoşi ai tunelului, prin sticla ferestrei vagonului, îşi văzu chipul cu părul răvăşit.

Privirea îi era fixă, nervii încordaţi ca în clipele imediat următoare ale alarmei aeriene din timpul războiului...

„Stadtmitte, der letzte demokratische Sektor!"

Ultima staţie a sectorului democrat, fii anunţa megafonul pe călătorii din vagoanele liniei alăturate, gata să pornească mai departe în sectorul vestic.

Ultima? Pentru el era prima staţie, cei dintîi paşi în ţara asta nouă unde îl aştepta Rella. O luă aproape în fugă pe gangul lung la capătul căruia — era bine informat — se afla metroul care duce spre Alexanderplatz. Acolo se găsea biroul de primire a celor care voiau să-şi schimbe nu numai cetăţenia, dar şi soarta...

Cineva gîfîia în urma lui. Întoarse capul. Femeia cu geamantanele, balotul şi copilul. Se oferi s-o ajute şi, fără a mai aştepta răspunsul, înşfăcă un geamantan, cel mai mare, şi-l zvîrli pe umăr.

Un domn în smoching, cu pantofi de lac, ceas de aur la încheietura mîinii şi un geamantan uriaş pe umăr nu surprinde pe nimeni în Berlinul democrat. Vine atîta şi feluriă lume de dincolo ca să prindă rădăcini în republica democrată...

Dar femeia era curioasă. Întrebă:

— Şi dumneavoastră vreţi să vă stabiliţi aici?

— Şi eu.

— Aveţi rude?

— Rude?

Trase o duşcă de aer în piept. Şi pe dată îi veni să cînte. Iată nevoia asta n-a mai simţit-o de la plecarea Rellei.

Rella... Cum se prezintă la birou, o să-i facă o scrisoare... De ce scrisoare? O telegramă! O telegramă mare. Nu, doar două cuvinte: „Am venit!" Sau mai bine patru cuvinte: „Sînt iarăşi al tău!" Cît va face pe drum o telegramă? Nu! Nici o telegramă. Are să-i telefoneze. O să-i audă glasul...

Rella! Eu sînt! Nu te speria! Herbert! Herbert al tău! Vom fi iarăşi împreună. Îţi bate inima? Iată-mă! Tac şi aştept să-ţi revii...

— Aveţi rude? — repetă femeia întrebarea, întinzîndu-şi paşii după domnul acesta atît de elegant, de serviabil şi de grăbit.

— Rude? Dacă am rude? Doamne? Auzi ce poate să mă întrebe cineva! Rude, doamnă? Toată Germania democrată!... Toţi oamenii de aci, plus o fată, Rella, îmi sînt rude!...

PARADA MODEI SOVIETICE

Printre alte surprize, Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. a oferit bucureștenilor (și mai ales... bucureștencelor) o amplă paradă a modei sovietice.

Pe podiumul sălii Casei Prieteniei Romîno-Sovietice s-au perindat — timp de peste două săptămîni, în fiecare seară — nenumărate creații ale caselor de modă din U.R.S.S., impresionante prin bogăția de culori, prin varietatea modelelor și a țesăturilor. Linia promovată în această paradă s-a remarcat prin simplitate și bun gust, prin tendința de a rezolva — în cadrul trăsăturilor modei actuale — o îmbrăcăminte comodă, practică, elegantă. De la rochii și costume de dimineață, de la ansambluri tinerești pentru sport și plajă, pînă la rochii de după-amiază și seară, cele peste o sută de modele au oferit sugestii pentru orice gust.

Reproducem în pagina de față cîteva din numeroasele modele prezentate în cadrul acestei parade a modei.

Fotografii de S. STEINER

O parte din secțiile noi, construite în ultimii ani.

A FOST ODATĂ O MOARĂ...

Fotoreportaj de E. IAROVICI

Mintea iscoditoare a omului a descoperit spre sfîrșitul secolului trecut mijlocul de a extrage — pe scară industrială — coloranți și din alte materii decît cele vegetale și animale. Extragerea de coloranți organici din gudroanele de cărbuni a luat o mare extindere și o dată cu aceasta s-au dezvoltat gigantice trusturi capitaliste producătoare de coloranți, ca de pildă „I.G. Farben Industrie", căruia și Romînia burghezo-moșierească i-a plătit tribut greu. Aceste trusturi își dictau cu putere absolută condițiile pe întreg domeniul pe care își impuseseră monopolul. Pentru a eluda plata taxelor vamale, „I.G. Farben" și-a instalat în Romînia, la Codlea, o moară simplă de măcinat coloranți, pusă în funcțiune de un firișor de apă. În felul acesta afaceriștii puteau spune că ei importă doar materie primă (care era supusă unor taxe vamale mult mai reduse decît produsele finite) și că în același timp contribuie, chipurile, la „industrializarea" țării! Bineînțeles că nu suflau nici un cuvîntel despre faptul că „materia primă" era de fapt un produs finit și că — de fapt — bucurîndu-se de complicitatea guvernelor burghezo-moșierești, ei dețineau un adevărat monopol, putînd impune prețuri de desfacere care le asigurau fabuloase supraprofituri.

În anii puterii populare situația s-a schimbat cu totul și în acest domeniu. După naționalizare, fabrica „Colorom" de la Codlea a cunoscut o dezvoltare deosebită. Ca și alte zeci și sute de întreprinderi din diverse ramuri de producție, fosta moară de coloranți din Codlea a devenit o mare uzină

Doi inovatori: Mihăilă Ion I și Mihăilă Ion II — tată și fiu. Iată-i în grădina din fața casei noi a lui Mihăilă II. →

MARCA FABRICII

Fotoreportaj de Andrei BART (text) și A. MIHAILOPOL (fotografii)

Există în Raportul C. C. al P. M. R., prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al partidului, alinieate care sugerează noțiuni ca: frumusețe, grație, poezie. Se arată, de pildă, în Raport că se vor îmbunătăți în continuare calitatea și aspectul produselor industriei ușoare; că se va îmbogăți sortimentul cu țesături și tricotaje din fire subțiri din bumbac și lînă, din fire și fibre sintetice cu noi modele; ... că producția de tricotaje din bumbac, lînă și mătase pentru lenjerie și îmbrăcăminte va crește pînă în 1965 de peste 2,3 ori s.a.n.d.

Pentru a realiza aceste sarcini, mii de muncitori și zeci de întreprinderi din sectorul industriei ușoare își vor spori și mai mult eforturile. Printre aceste întreprinderi se află și fabrica „Tricotajul roșu". Această fabrică s-a distins și pînă acum; și nu numai pentru că elaborează modele de confecții pentru întreaga industrie de tricotaje, nu numai pentru că produce splendide tricotaje din lînă și relon, ci, mai ales, pentru că prin strădaniile colectivului de aici marca fabricii tinde să devină un adevărat titlu de onoare — chezășie a frumuseții și trainicieci produselor respective.

Fabrica a fost înzestrată cu utilaj perfecționat cum este și această mașină care semnalizează — prin aprinderea unor becuri roșii — ruperea firului. Fruntașa Paraschiva Mateescu leagă cu repeziciune firul rupt.

Controlul spectrometric al coloranților.

modernă și a ajuns să joace un rol important în viața economică a țării.

Azi „Colorom" satisface mai bine de trei sferturi din nevoile de coloranți ale industriei textile, de pielărie, hîrtie, mase plastice, precum și ale consumului casnic.

În momentul de față sînt în curs de organizare secțiile de pigmenți pentru lacuri și vopsele și pentru industria poligrafică.

De la primitiva moară de măcinat coloranți de pe vremuri, la uzina chimică modernă de azi, ce produce un bogat sortiment de coloranți de o calitate la nivel mondial — iată pe scurt drumul fabricii „Colorom".

An după an s-au instalat în uzină secții noi, cele mai vechi s-au modernizat în pas cu progresul științei; an după an sortimentele au fost îmbogățite prin fabricarea unor coloranți mai complicați, cu rezistență mai bună la lumină, la tratamente umede, la frecare etc.; an după an calitatea produselor „Colorom" a crescut. Sarcina trasată de cel de-al II-lea Congres al partidului, de a realiza 180 coloranți și de a îmbunătăți calitatea acestora, a fost îndeplinită și depășită. În ultimii ani au fost introduse peste 60 produse noi și numărul de coloranți pentru larg consum a fost mai mult decît dublat. Dezvoltarea impetuoasă a acestei noi ramuri de activitate din țara noastră s-a făcut numai pe bază de utilaje proiectate și fabricate la noi. De mare ajutor a fost colaborarea tehnico-științifică cu țările de democrație populară și în special însemnatul ajutor primit din Uniunea Sovietică.

O dată cu ridicarea clădirilor noilor secții au răsărit și blocurile pentru muncitori, casele individuale construite din credite date de întreprindere, clubul. În pas cu dezvoltarea întreprinderii a crescut și numărul muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor, care s-au specializat tot mai mult în procesul de producție. Inovatori ca inginerul Dobrescu, maistrul Mihăilă Ion I (cel mai vechi muncitor din fabrică), Mihăilă Ion II (fiul primului), inginerul Radu Schiller, muncitorul Ion Boroianu și mulți alții contribuie la ridicarea producției pe o treaptă mai înaltă, la reducerea prețului de cost (în ultimii patru ani reducerea prețului de cost a fost în medie de 8 la sută anual).

În cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R., colectivul întreprinderii și-a luat angajamentul de a realiza 1.000.000 lei economii.

Realizările de pînă acum ale fabricii „Colorom" de la Codlea sînt o chezășie că această importantă unitate a industriei noastre chimice își va îndeplini cu succes și sarcinile ce-i revin în lumina indicațiilor cuprinse în raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, prezentat la Congresul al III-lea al P.M.R.

Acolo unde se confecționează frumoasele tricotaje de lînă fină. La o modernă mașină de tricotat, tricotoarea Elena Nedelcu și depănătoarea Ioana Pop.

În laboratorul de creație a noilor modele.

BUMBAC, LÎNĂ SAU RELON?

Mașinile ce tricotează bumbac, lînă și relon (marca Săvinești) conviețuiesc în mod pașnic, deși în materie de eleganță și rezistență balanța înclină tot mai mult în favoarea relonului. Viitoarea bluză, rochie, jachetă, mănușă ori furou își dezvăluie grația încă de pe valțurile noilor mașini de tricotat cu care a fost utilată recent fabrica, mașini ce pot executa o multitudine de modele.

Pe unii dintre muncitori i-am văzut purtînd la lucru niște sclipitoare cămăși albe de nylon. I-am întrebat: „Faceți reclamă produselor fabricii?" Iar ei au răspuns: „Experimentăm un nou tip de cămașă și, mai ales, întăritura de la guler și mansete, a cărei formulă este în curs de cercetare..."

FRUMUSEȚE PESTE PLAN...

Colectivul fabricii „Tricotajul roșu" lucrează din plin, cu întreaga sa capacitate de producție; în anii 1959-1960 planul de producție a fost aproape dublat, dublarea avînd la bază înzestrarea fabricii cu mașini tot mai perfecționate, înalta calificare a muncitorilor, creșterea necontenită a productivității muncii. Dintre mașinile cele mai moderne aduse în fabrică amintim noile mașini de cusut care execută o gamă complexă de operațiuni, introduse în secția de confecții, ca și noile mașini cu productivitate înaltă, din sectorul de bază, deservite de fruntași ca Victoria Păun, Chiriachița Pavel, Catinca Cucerzan, Petre Popescu sau Marin Voiculescu.

Ecuația: calitate = frumusețe + trăinicie a fost însușită în unanimitate mai ales în unitatea de tricotaje de lînă (conducător ing. Mihail Chiose), ale cărei produse nu sînt prea departe de adevărate lucrări de artă (fruntașe în producție: Floarea Georgescu, Aneta Cercel, Florica Ciuberea, Maria Ilieș ș. a.).

Deci, fabrica „Tricotajul roșu" produce mult și bun, livrînd pieței... frumusețe peste plan.

...ȘI FRUMUSEȚE ÎN ...SERTAR

Și totuși cumpărătorii nu primesc tot ce ar putea primi, deoarece o apreciabilă cantitate de frumusețe vestimentară zace nevalorificată în sertarele sectorului de creație al fabricii (ceea ce are consecințe asupra întregului sector de tricotaje din țară).

Să ne explicăm: sectorul de creație, încadrat cu elemente de calificare superioară (ing. Aritina Ionescu, Constanța Ipetievici, Ecaterina Petrescu, Natalia Velovici ș. a.) lansează anual 200-240 de modele noi. Numai pentru expozițiile interne sectorul a elaborat în 1959 cam 300 de modele. Însă datorită lipsei de interes a unor merceologi din unele organizații comerciale, care ezită să consulte în mod eficient masa de cumpărători, multe din aceste modele rămîn doar piese de admirat în expoziții. E necesar deci ca aceste greutăți să fie înlăturate din calea elanului creator al muncitorilor și tehnicienilor de la „Tricotajul roșu", ale căror mîini de aur făuresc veșminte frumoase pentru cei ce muncesc.

Sub reflectoare:

DARCLÉE

de Sanda FAUR-DIMA

Fotografii de A. MIHAILOPOL

Gonea, deunăzi, pe lîngă „Cina", un omnibuz cu cai şi-şi făceau promenada cîţiva domni monoclaţi sprijinind galant de braţul lor cuconiţe cu talie de viespe şi pălării invadate de penajul unor struţi africani. În gara Obor — travestită pentru necesităţi de moment în... gara Milano — trăseseră două vagoane cu Compania lirică a lui Giraldoni, iar în faţa Casei Scînteii se desfăşura un feeric carnaval italian tip 1899. Bucureştenii priveau amuzaţi şi — ca urmare a cîtorva alte „experienţe" similare — fără surprindere acest sfîrşit de veac 19 revărsat printre schelele lui 1960. Ba mai dădeau binevoitori şi cîte o mînă de ajutor electricienilor, să-şi monteze reflectoarele. Înainte de a apărea pe ecrane, filmul devenise al lor: urmăreau filmările nocturne, ici, lîngă casa lor, dincolo, pe Calea Victoriei, sau mai încolo, la „Carul cu bere"; şi interesul pentru pitorescul spectaculos al turnării se topea, încetul cu încetul, în dorinţa ca filmul — filmul lor! — să iasă bine.

Darclée pe ecrane! O glorie a artei muzicale româneşti, o carieră uimitoare, o viaţă zbuciumată! Toate acestea povestite într-un film color, în care iubitorii de operă vor putea asculta arii din Tosca, Faust, Aida, Othello, Cavaleria Rusticană, Tannhäuser, în care îi vor putea vedea pe Verdi şi Gounod, pe Puccini şi Leoncavallo, pe Gheorghe Ştefănescu şi pe Nottara. Un film care ne va purta, împreună cu Darclée, pe marile scene ale lumii — la Scala din Milano şi la Opera Mare din Paris, la Teatrul Costanzi din Roma — şi ne va opri, cu pietate, pe scena Teatrului Naţional din Bucureşti. Căci în tot lungul strălucitului ei drum artistic, Haricleea Hartulari-Darclée n-a uitat nici o clipă că e româncă şi marea amărăciune a vieţii ei a fost aceea că a trebuit să cînte în ţara ei doar venind în turneu: în „micul Paris al Orientului" nu a existat pînă în 1922 o operă

O ultimă şi dureroasă revedere între Darclée (Silvia Popovici) şi Giraldoni (Avram Cristea). →

Operatorul Andrei Feher în acţiune, asistat de secundul său, Gheorghe Cristea. ↓

Sub ochiul sever al aparatelor de filmat şi al regizorului Mihai Iacob, Darclée păşeşte pe scena pustie a Operei Mari din Paris...

românâ! Filmul realizează astfel şi un act patriotic evocînd lupta oamenilor de cultură progresişti pentru o operă română, o dată cu figura unei mari artiste a noastre, care şi-a dăruit viaţa artei...

★

Despre Darclée s-au scris odinioară multe, şi mai mult sau mai puţin adevărate, învăluindu-i-se biografia în fals-strălucitorul văl al senzaţionalului. Cînd au pornit să reconstituie — pentru ecran — datele acestei neobişnuite existenţe, scenariştii Const. Cîrjan şi I. Hristea au dezgropat din anecdotica dubioasă semnificativul şi esenţialul, folosind documentele vremii şi relatările fiului marii cîntăreţe, compozitorul Ion Hartulari-Darclée. Şi iată că scenariul anunţă nu o biografie relatată cu minuţiozitate de istorician şi cu atît mai puţin un film încărcat de senzaţional, ci o povestire cinematografică vie, ce caută sensurile unei vieţi şi ale unui caracter, ce subliniază marile momente ale unei cariere artistice şi aduce cu delicateţe pe ecran amănunte asupra unei vieţi personale frămîntate, neîmplinite.

Aparatul de filmat urmăreşte viaţa Haricleei Darclée de-a lungul a 35 de ani, îi surprinde debutul pe scena Operei Mari din Paris, în rolul Margaretei din Faust (avea pe atunci 26 de ani) şi ne-o arată, bătrînică modestă şi gîrbovă, aclamată — împreună cu Gheorghe Ştefănescu — în mult aşteptata zi a înfiinţării Operei Române. Iar pe întinsul acestor decenii pelicula fixează neuitatele momente pe care vocea Haricleei Darclée — vocea aceasta uluitoare, care cînta cu aceeaşi uşurinţă rolul Violetei şi al lui Carmen — le-a înscris în istoria operei mondiale: Darclée a cîntat pentru prima oară operă rusă în Europa occidentală („Ivan Susanin" la Nisa), l-a făcut cunoscut pe Wagner în Italia (Elisabeta din „Tannhäuser"), a fost aleasă de Puccini pentru premiera mondială a „Toscăi": a cîntat, sub însăşi bagheta lui Verdi, oratoriul „Stabat Mater" şi a interpretat operă română („Enoch Arden" de Al. Catargiu) atunci cînd aceasta abia făcea primii paşi. Darclée-marea cîntăreaţă va apărea sub ochii noştri în întreaga ei strălucire. O vom cunoaşte însă şi pe Darclée-omul, femeia sensibilă dar de o tenacitate uimitoare, care şi-a început studiile muzicale la vîrsta cînd era soţie şi mamă, care a înfruntat la Paris mizeria şi lipsurile pentru a-şi putea croi drumul în artă. Ovaţiile nesfîrşite ce-i acopereau ieşirea din scenă au împlinit cu greu golul lăsat de o căsnicie ratată, de un soţ uşuratic şi cartofor şi apoi de sfîşietoarea despărţire de cîntăreţul Giraldoni, omul pe care l-a iubit atît de mult dar lîngă care nu a putut rămîne. *„Nu-mi dau seama dacă trebuie să fiu invidiată sau compătimită"* — spune Darclée într-un moment de amărăciune. Şi aceste puţine cuvinte spun, poate, totul despre drama vieţii ei.

★

Nu e greu de presupus ce înseamnă realizarea unui astfel de film. Gîndiţi-vă numai ce muncă migăloasă a trebuit să depună cunoscutul machior sovietic Smirnov, împreună cu Aurelia Ion, ca să-i transforme pe Costache Antoniu în Gounod, pe Marcel Anghelescu în Leoncavallo (devotatul şi veşnic îndrăgostitul de Darclée), pe Geo Barton în Puccini, pe Constantin Tăpîrdea în Verdi sau pe Toma Dimitriu în Gh. Ştefănescu. Sau cît studiu istoric şi arhitectonic au trebuit să desfăşoare scenografii N. Teodoru şi F. Dimitriu ca să reconstituie întocmai cele şase rînduri de loji ale Scalei din Milano sau interiorul Teatrului nostru Naţional, să redea specificul străzilor pariziene sau ale Bucureştiului de acum jumătate de veac. Gîndiţi-vă că cele trei creatoare de costume, Irène Bratu, Hortensia Georgescu şi Edith Grossu, au trebuit „să îmbrace" în haine de epocă sute de figuranţi şi să creeze Haricleei costume pentru... 35 de ani. Ca să nu mai vorbim că unele dintre personaje au avut doi interpreţi: unul vizual şi altul sonor — ca să spunem aşa.

Echipa filmului „Darclée", la lucru.

O treabă într-adevăr cît se poate de serioasă. Cu atît mai mult e lăudabilă iniţiativa Studioului „Bucureşti", care a încredinţat filmul unui foarte tînăr regizor, Mihai Iacob, unul din cei doi realizatori ai filmului „Dincolo de brazi". La rîndul său, şi acesta a mers pe linia cutezanţei şi încrederii luîndu-şi drept colaboratori, pentru interpretarea rolurilor principale, tineri colegi de generaţie, unii aflaţi la prima apariţie pe ecran.

Cine va fi, deci, Darclée? Cei care au privit, pe străzile bucureştene, filmările, au putut vedea, urmărită sever de ochiul aparatului şi de razele necruţătoare ale reflectoarelor, o tînără cu părul auriu, cu un zîmbet plin de graţie şi ochii mari, profunzi, sub o frunte boltită. Ofelia din „Hamlet"-ul Naţionalului craiovean, Ioana din „Surorile Boga" sau Maria din filmul „Furtuna"! — ar fi putut exclama un obişnuit al sălilor de teatru şi cinematograf. Într-adevăr, ea a fost pe rînd toate aceste eroine. În identitatea ei cotidiană însă e tînăra actriţă Silvia Popovici. Pentru puţinătatea anilor ei de experienţă actoricească, rolul Darclée este, într-adevăr, o foarte grea misiune; pentru talentul şi sensibilitatea ei — dovedite cu fiecare realizare artistică a sa — ca şi pentru pasiunea cu care îşi lucrează rolul, dificultăţile acestea nu sînt de netrecut. În film, Silvia Popovici trebuie nu numai să trăiască zbuciumata viaţă a Haricleei, dar să şi devină cîntăreaţă de operă, să cunoască la perfecţie toate ariile pe care aceasta le cîntă. Şi iată că aici a intervenit acel „alter ego" muzical şi invizibil al lui Darclée, artista emerită Arta Florescu. Ea reînvie, pentru ecran, vocea Haricleei şi tot ea împreună cu regizorul Jean Rînzescu (realizatorul tuturor scenelor de operă) au făcut cu Silvia Popovici adevărate studii de specialitate. Spectatorul din sală va fi greu de convins că aria Toscăi sau a Violetei, auzite în timpul rulării filmului, nu sînt cîntate de artista care apare pe ecran, ci sînt rodul unei colaborări între o actriţă şi o cîntăreaţă — atît de desăvîrşit a fost lucrat şi izbutit sincronul. Ceea ce a şi fost, firesc, în intenţia realizatorilor filmului.

În celelalte roluri? Pentru Giraldoni şi-au reunit forţele baritonul Octav Enigărescu şi un talentat actor timişorean, Avram Cristea, ce anunţă o preţioasă prezenţă artistică pentru filmul românesc (actorului i s-a şi încredinţat, de altfel, unul din rolurile principale din comedia „Nu vreau să mă însor"). Eugenia Popovici în rolul credincioasei Tinca; Victor Rebengiuc în cel al soţului Haricleei — Iorgu; o serie dintre cîntăreţii noştri de frunte — Nicolae Herlea, Valentin Teodorian, Cornel Stavru, Cornel Fînăţeanu — şi de actori din teatrele noastre dramatice, în alte roluri. Iar pe lîngă toţi aceştia, la realizarea filmului mai contribuie şi un operator sîrguincios şi cu experienţă: Andrei Feher.

Sîntem, prin urmare, îndrituiţi să aşteptăm cu încredere filmul. Cu încredere şi nerăbdare.

Aşa va arăta pe ecran Darclée — Silvia Popovici interpretînd rolul Elisabetei din „Tannhäuser".

SINGUR ÎN COSMOS

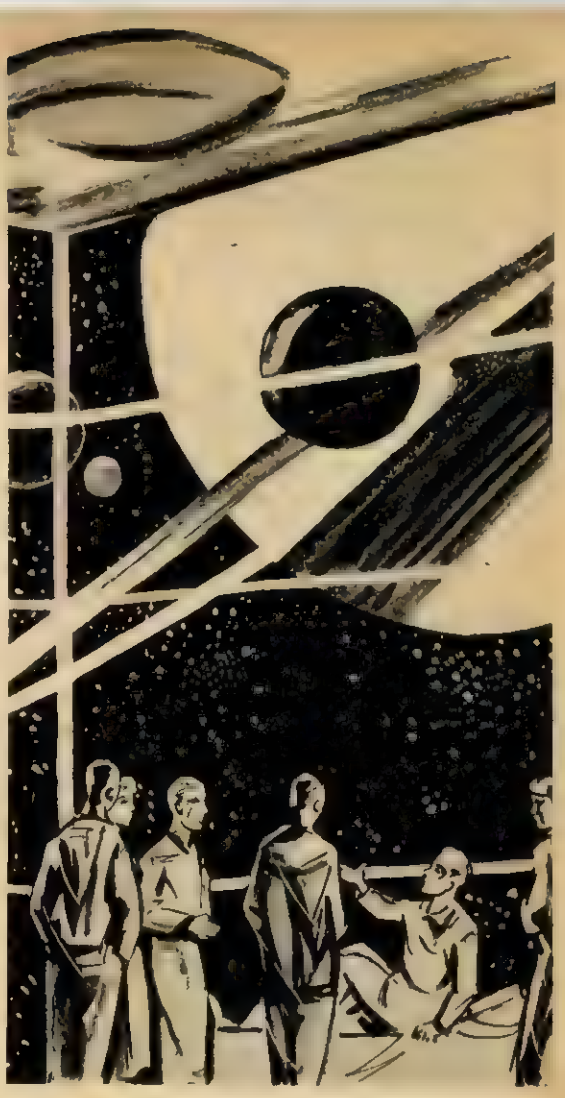

— povestire științifico-fantastică —

de A. KOLPAKOV

(Urmare din numărul trecut)

La tribună se urcă președintele Consiliului. El ridică mîinile pentru a face liniște și, imediat ce rumoarea surdă ce domnise pînă atunci luă sfîrșit, făcu un semn. În același timp cu sunetul sec ce marca intrarea în funcțiune a mașinii lingvistice universale, care traducea cuvintele lui simultan în toate limbile cunoscute relativiștilor, pe peretele din stînga sălii se lumină un uriaș ecran concav de televizor, pe care putea fi văzută întreaga rețea de zboruri interplanetare.

— Prieteni și frați — începu cu voce clară președintele — în luna august vom lansa în Univers „Pallada", cea mai nouă astronavă aparținînd tipului „K-3-7-9-PN"[1]). Scopul zborului va fi cercetarea sistemului solar Alfa Eridan. Oricît de ciudat pare, nici un astronaut din mileniile anterioare n-a vizitat încă această lume... Și tocmai de aceea Consiliul Muncitorilor de pe Pămînt a hotărît să lichideze această lipsă. Scopul călătoriei este unul foarte concret. „Pallada" nu pleacă în Cosmos nici pentru a satisface dorința de afirmare a unor amatori de fapte eroice, nici de dragul de a înfige pe harta Galaxiei un nou steguleț cu inscripția „Steaua a fost explorată"! Datele indirecte ale astronomiei vorbesc de existența, în această regiune, a unei zone bogate în viață. Dar cucerirea Cosmosului a costat mult omenirea. Dumneavoastră știți tot atît de bine ca și mine că granitul cel mai scump și mai rezistent din imensa piramidă pe care o constituie cunoștințele actuale ale omenirii este rezultatul eroicei activități a rătăcitorilor prin Cosmos. Cu prețul plecării din viața generației respective, cu prețul însuși al vieții a mii de astronauți dispăruți în timp ce brăzdau oceanul imens de sori de pe suprafața celei de-a treia spirale a Galaxiei, omenirea a obținut cunoștințe extrem de prețioase cu privire la însușirile materiei, cu privire la problema transformării unui cîmp unic sau cu privire la aceea a posibilității găsirii unor noi surse de energie. Rezultatele științifice ale fiecărei expediții intersiderale, care aducea pe Pămînt informații asupra căilor de dezvoltare a cunoașterii altor societăți de ființe raționale, costă mii de ani de cercetări științifice pămîntene!

Tocmai de aceea oamenii celui de-al optulea mileniu cer Rătăcitorilor să completeze un loc vacant în imensul atlas al cunoștințelor lor. Și, în același timp, un loc vacant în echipajul noii expediții. Cine vrea să fie al doilea pilot pe „Pallada"?

În sală domnea o liniște profundă. Pe cît se vedea, relativiștii nu se pripeau. Într-adevăr, nu e de loc simplu să cobori din nou pe Rîul Timpului, pentru a aborda din nou malul unei epoci și mai îndepărtate în viitor! Asta însemna să te rupi din nou, complet, de viață, să-ți părăsești familie, prieteni de care te-ai legat... „Eu n-aș mai putea! Îmi voi sfîrși zilele în Orașul Veșniciei — spuse Ibanes, timonierul astronavei din anul 2160, surprinzînd privirea lui Russov. Și continuă: sînteți de acord cu mine?..."

Russov se uită la el cu o privire pierdută și se ridică în picioare. În acest timp, tinerii, care înainte ascultau cu mare atenție cuvintele președintelui, se ridicaseră și ei și, întrerupîndu-l pe bătrîn, îl înconjurară. Era clar că toți se ofereau. Dar, privindu-i fugitiv, președintele făcu un semn negativ din cap. După părerea lui, nici unul dintre acești tineri entuziaști nu putea pretinde să i se încredințeze greaua misiune, deoarece în afară de tinerețea lor și de cunoștințele căpătate în școala elementară de astronavigație nu aveau nimic.

Bătrînii relativiști continuau să discute liniștit, iar oamenii celui de-al optulea mileniu priveau spre ei zîmbind plini de bunăvoință și înțelegere.

La drept vorbind, Consiliul n-a insistat niciodată ca relativiștii să mai participe la noi expediții, socotindu-se că ei și-au îndeplinit cu prisosință datoria lor față de omenire. Și nu se impunea prin nimic necesitatea folosirii lor, Consiliul neducînd cîtuși de puțin lipsă de entuziaști gata să se avînte în studierea problemelor dificile ale sectorului intersideral.

Chemarea președintelui Consiliului continua să rămînă suspendată în aer, tulburînd inimile bătrînilor și încercaților astronauți.

Făcîndu-și loc prin mulțimea de tineri înfierbîntați, Russov se apropie de președinte și spuse:

— Sînt gata să ocup locul vacant din echipajul „Palladei".

Rostise aceste cuvinte calm. Ulterior nici el singur n-a putut explica în ce fel a ajuns să facă aceasta. Își amintea numai de faptul că apelul lansat de președinte îi inundase întreaga ființă, că dorința de a zbura îl cotropise pe de-a-ntregul. Se dezmetici cînd președintele îi spuse:

— Rămîi cu noi, Ivan Russov. Tu ai călătorit destul în viața ta! Omenirea ține minte și azi pribegiile tale. Nimeni nu i-a uitat pe astronauții de pe „Țiolkovski" și faimoasa expediție a Consiliului de muncă georăsăritean!...

Russov se împotrivi cu un clătinat energic al capului și-și reafirmă hotărîrea:

— Sînt gata să zbor pe „Pallada"!

— Bine! — răspunse președintele, după ce se consultă pe șoptite cu ceilalți membri ai Consiliului. Mîine vei face cunoștință cu echipajul „Palladei". Astronauții își fac de pe acum pregătirile premergătoare startului, pe satelitul cu o rotație de 24 de ore. Te vei alătura lor...

★

...Fără a lăsa în spatele ei urma de lumină orbitoare caracteristică rachetelor fotonice din mileniile trecute, „Pallada" își sporea totuși necontenit viteza, parcurgînd în fiecare minut o distanță de 18 milioane kilometri. Era prima navă cosmică ce se mișca cu ajutorul forței reactive ce ia naștere prin eliminarea radiocuanților invizibili de înaltă frecvență. E adevărat că astronava cuantică își lua viteza mult mai încet decît rachetele fotonomezonice, radiocuanții fiind de cîteva ori mai ușori decît fotonii și mezonii; în schimb, nu mai exista riscul transformării în cenușă a reflectorului paraboidal. Și pînă acum cea mai complicată problemă a rachetelor fotonice fusese tocmai atenuarea razei luminoase fierbinți care cădea pe suprafața paraboidului. Zecile de milioane de kilowați risipiți pentru alimentarea sistemului de răcire, ecranele magnetice de mare capacitate —ceea ce însemna alte și alte milioane de kilowați — menite să frîneze puterea distrugătoare a radiațiilor, perdelele de neutroni, operațiunile extrem de precise în ce privește sincronizarea lor, reînnoirea structurii atomice a paraboidelor — toate acestea fuseseră acum depășite.

...Plutea din nou pe apele nemărginite ale oceanului spațiu-timp. Flăcările albăstrii ale stelelor care se îndepărtau clipeau prietenoase pe ecranele laterale și o melodie plăcută, care venea de la aparatele de control ale releelor electronice, parcă spunea: „Fii liniștit! Noi stăm de veghe, fiu al Rațiunii!..." Susurul abia perceptibil al generatorilor cuantici amintea de cele zece miliarde kilowați-energie de dezagregare interioară, care se transformau în fiecare minut într-o rază reactivă a radiocuanților. Ceasornicele relativiștilor, sincronizate cu contorul vitezei astrale, scoteau în fiecare oră cîte un sunet subțire, care parcă se mira el însuși de faptul că în aceste 60 de minute pe Pămînt trecuseră 420 de zile!...

Astronava își termină perioada de frînare lăsînd în urma sa aproape 22 de parseci[2]). Spațiul din jurul „Palladei" parcă „se îndoia" istovit sub acțiunea masei echivalente[3]) enorme care dă naștere unui cîmp de atracție cu o intensitate mult mai mare decît forța de atracție a Pămîntului. Viața echipajului decurgea normal, datorită mecanismelor de reglare. Sistemul perfecționat al automatelor electronice conducea cu o exactitate ireproșabilă nava în direcția stabilită. Echipajul, din care făcea parte și Russov, petrecea timpul în mod plăcut, muncind, odihnindu-se și amuzîndu-se de parcă n-ar fi părăsit Pămîntul. Exact la ora șase „dimineața", cînd răsuna un gong melodios, femei și bărbați veseli se adunau în Pavilionul Igienei. Gimnastica, făcută în acompaniamentul unei muzici optimiste, băile de înviorare și o masă consistentă — iată cu ce-și începeau ei ziua de muncă. Timonierii și mecanicii, inginerii și piloții controlau apoi aparatele și mecanismele de care răspundeau. Astronomul verifica cu multă răbdare coordonatele Alfei Eridan, al cărei disc verde se aprindea din ce în ce mai puternic pe ecrane. Matematicianul și cele două ajutoare ale sale verificau de sute de ori programul itinerariului și comenzile roboților de intervenție în caz de avarie pentru a fi pregătiți în orice moment s-ar petrece ceva neprevăzut. Pilotul principal, Varen, un atlet blond, bronzat, îmbrăcat într-o tunică ușoară, fredonînd ușor,

[1]) Astronava clasei „șapte de nouă după zero" (0.9999999).

[2]) Parsec — unitate de măsurat distanțele în astronomie egală cu 206.265 unități astronomice, cam 30,8.10¹² km.

[3]) Masa echivalentă — masa care apare prin degajarea energiei în urma frînării stelei zburătoare, conform legii interdependenței dintre masă și energie ($E = mc^2$), descoperită de Einstein.

studia atent curbele care puteau da naștere la greșeli, pentru a aduce îmbunătățiri automatului. Savanții specialiști în domenii noi de știință, prea puțin cunoscute lui Russov, lucrau în salonul de informare, pregătindu-se să cerceteze o nouă lume. Russov, cu dîrzenia ce-l caracteriza, studia tehnica astronavigației celui de-al optulea mileniu. Desenul ciudat, nu totdeauna clar pentru el, al curbelor pe gradații, îl punea cîteodată în încurcătură. Iar giganticul tablou de distribuție i se părea prea încărcat cu aparate de bază și de dublaj, cu indicatoare, cu ecrane mari și mici, cu becuri strălucind în diferite culori.

Întrucît toți se străduiau să-l ajute pe bătrînul Rătăcitor în Cosmos, iar dorința lui fierbinte de a se descurca în noua tehnică îl îmboldea să n-aibă o clipită de astîmpăr, făcură ca pînă spre sfîrșitul zborului Russov să cunoască multe lucruri noi.

★

„Serile", după o masă consistentă și odihna prescrisă, astronauții se adunau într-o sală mare și rotundă, unde găseai tot ce-ți poate pofti inima pentru a-ți oferi bucuria de a trăi: un bazin de marmură cu o apă curată ca lacrima, o grădină nu prea mare, care amintea de vegetația bogată a zonelor subtropicale; un teren sportiv; diferite jocuri distractive; instrumente muzicale de tot soiul sau aparate cu înregistrări sonore și vizuale etc. Aproape în fiecare zi astronauții organizau spectacole artistice de amatori la care își dădeau concursul toți, arătîndu-și fiecare talentele și calitățile artistice: declamau din versurile poeților antici și contemporani, citeau și interpretau fragmente literare dramatice sau în proză, cîntau, prezentau scenete sau scheciuri scrise de unii dintre ei înșiși. De un mare succes se bucurau concertele date de mecanicul Jont și telefotografa Svetlana Sergheeva. Primul lor concert, în special, i-a rămas de neuitat. Începînd primele acorduri, Jont făcu să răsune o muzică melodioasă și puternică, ca izvorîtă dintr-o armonică a sferelor cerești. Peste aceasta se suprapuse vocea neobișnuit de puternică a Svetlanei, contopindu-se în asemenea măsură cu acompaniamentul, încît Russov nu mai fu în stare să le deosebească. Melodia ba se auzea mai slab, ba devenea mai puternică, asemenea fîlfîitului aripilor unei păsări rănite. Totuși nu era nimic distonant în aceasta. Și de acest lucru își dădu și mai bine seama cînd, melodia sfîrșindu-se, telefotografa și mecanicul se luară de mînă și dansară un dans impetuos. Totul se sfîrși într-un ropot de aplauze prietenești. Cei doi tineri se opriră surprinși, roșind de bucurie. Tot atît de surprins, Russov înțelese în clipa aceea că oamenii celui de-al optulea mileniu, cu toată complexitatea vieții lor și a naturii lor sufletești, sînt totuși oameni simpli și fără pretenții, asemenea vîntului din stepele patriei lui.

A doua zi Russov o privi mai atent pe Svetlana, copleșit de impresiile din ajun. Era o fată veselă și plină de viață. Fredonînd cîntece diferite, ea își regla în același timp, cu multă îndemînare, telefotoaparatul, care semăna cu un tun de pe vremuri. Degetele ei, delicate dar pline de vigoare, atingeau fără greș pîrghiile, făcînd ca toate să freamăte în mîinile ei. Era înaltă, bine făcută. Părul ei era blond, iar ochii albaștri și plini de vioiciune.

Cîteva zile încercase Russov să se apropie de ea, dar de fiecare dată se oprise nehotărît. Nu se putea împăca de loc cu gîndul că ea e „mai tînără și mai deșteaptă" decît el cu șase milenii. Dar în cele din urmă hotărî că, totuși, trebuie să se apropie de Sergheeva. O privire prietenească și zîmbetul atent al fetei l-au încurajat; iar într-o zi i-a adresat cuvîntul:

„Sînteți prima dată în spațiul interstelar?" — o întrebă el, numai pentru a intra în vorbă. „Da, pentru prima dată — răspunse zîmbind Svetlana. Spuneți-mi tu... În lumea noastră, aceasta nu constituie o abatere de la regulile de bună-cuviință". „Și pe dumneavoastră... scuzați-mă, pe tine, nu te frămîntă perspectiva înapoierii pe Pămînt... în altă epocă, pierderea rudelor și a prietenilor? Că, doar, pînă cînd ne vom înapoia, în istoria Pămîntului se va scurge un veac și jumătate!..." Svetlana rămase un moment pe gînduri, apoi răspunse: „Cred că voi mai găsi în viață pe sora mea cea mică; în clipa plecării noastre ea avea șase ani și în epoca noastră 150-160 ani este o vîrstă medie a vieții..." „Nu vă temeți de singurătate în acest viitor?" „Nu, căci nu voi fi singură... Cu atît mai mult cu cît într-un secol și jumătate oamenii aproape că nu-și vor schimba limba, obiceiurile și concepțiile... Doar nu e vorba de cinci milenii, ca în cazul tău..." „Interesant! Și cîți ani ai, mă rog?" „Douăzeci și nouă". „Uimitor! După aspect nu ți se pot da decît optsprezece"... „Aceasta se explică prin organizarea armonioasă și rațională a vieții... Controlul Obștesc al Sănătății, și asta e tot" — spuse fata, începînd să rîdă. Dar imediat redevenî serioasă și întrebă: „De ce erai așa de posomorît la începutul călătoriei? Regretai despărțirea de Pămînt?" „Nu... Ca să-ți spun sincer, află că mi se făcuse dor de niște oameni din cel de-al treilea mileniu..."

Fata lumii noi se uită la el cu atenție, puțin mirată, dar liniștită și prietenoasă, fără nici o urmă de timiditate și afectare. Varen, trecînd pe lîngă ei, zîmbi cu bucurie, văzînd fața înviorată a lui Russov, a acestui om al trecutului, pe care el începuse să-l iubească.

Russov, continuînd să zîmbească, asculta cuvintele clare, exprimate într-o limbă puțin înțeleasă pentru el, fapt care-l făcea să prindă greu sensul unor fraze. Dacă ar fi putut să pătrundă în viața sufletească a Svetlanei, ar fi aflat că și fata se gîndea necontenit la el. Ea și-l imagina pe Astronautul Sumbru complet diferit de contemporanii ei: îi apărea mai curajos, mai independent, nerăsfățat de tehnica înaintată a mileniului al 8-lea, mai dîrz, fără pretenții, răbdător. Doar el vine din acea epocă eroică, plină de frămîntări, cînd în lupta tendințelor contradictorii s-a ridicat domnia luminoasă a comunismului, s-au pus bazele Frăției Oamenilor Muncii din Lumea Întreagă. El însuși i s-a părut tăiat dintr-o bucată de granit, atrăgător chiar prin slăbiciunile sale.

...Și iată că într-una din ultimele „zile" de frînare a „Palladei" fata se apropie pe neașteptate de Russov și, privindu-l cu ochii ei albaștri și clari, i se adresă:

— Vrei să devii prietenul meu, Astronautule Sumbru... acolo... pe Pămînt, cînd ne vom întoarce în Orașul Veșniciei?...

Russov, neluîndu-și ochii de la ea, își trădă prin priviri bucuria ce-l cuprinse.

În loc de răspuns, el sărută degetele mîinii pe care fata i-o întindea prietenește.

(Continuare în numărul viitor)

În românește de M. SAFIR

TINERI ARTIȘTI AI TEATRULUI „VAHTANGOV"

— Prezentări de Maria KISELEVA —

IURI IAKOVLEV

Nu o dată am auzit, după ce filmul „Idiotul" a rulat pe ecranele bucureștene, întrebarea: „Ce o fi făcînd acum kneazul Mîșkin?... Dar Nastasia Filippovna?" Cei doi tineri actori sovietici — Iuri Iakovlev și Iulia Borisova — coborîseră de pe pînza cinematografului în inimile spectatorilor, cucerindu-le definitiv prin căldura și sinceritatea jocului lor. Și iată că, acum, spectatorii romîni l-au putut vedea, ca să spunem așa, alevea, în cea de-a doua și poate cea mai importantă activitate artistică a lor: cea de actori de teatru. Turneul Teatrului „Vahtangov" l-a adus pe Borisova și Iakovlev în mijlocul publicului bucureștean, făcîndu-l cunoștință personală cu el.

Îmi amintesc că odată Iakovlev mi-a mărturisit preferințele lui artistice cam în aceste cuvinte „Cinematografia este un lucru mare, mi-e dragă și am stimă pentru complexul ei limbaj artistic; dar inima și sufletul meu aparțin teatrului. Posibilitatea de a-ți juca rolul de la început pînă la sfîrșit într-o seară, senzația prezenței spectatorilor, legătura vie, vibrantă, cu sala nu pot fi înlocuite cu nimic. Ele îți dau sentimentul fericirii depline".

Omul din stal simte această totală dăruire artistică a lui Iakovlev. În cei 8 ani de cînd a absolvit Institutul de teatru „Șciukin" și a devenit actor al „Vahtangov"-ului, Iuri Iakovlev și-a înfățișat spectatorii moscoviți de sute de ori, oferindu-le mereu surpriza unei ființe noi, cu caracter, biografie și înfățișare deosebite. Statistic: 18 roluri. Dincolo de cifre sînt însă oameni vii, sînt Rodik din „Poveste din Irkutsk" (în care l-au văzut și spectatorii romîni) și Benvolio din „Romeo și Julieta"; sînt Riccardo din „Filomena Marturano" și Andrei Pciolka din „Bucătăreasa". Cu toți aceștia, Iuri Iakovlev se bucură și se întristează, pe toți aceștia eroi el îi aduce, din paginile textelor, la viață. Cine l-a văzut pe ecrane în zbuciumatul erou al lui Dostoievski, trăindu-i cu atîta sinceritate tragica existență, va fi uimit văzîndu-l pe Iakovlev în identitatea sa civilă: un tînăr vesel, cu figură luminoasă și ochi limpezi ca de copil, plin de dragoste pentru viață, pentru frumusețile naturii, și a cărui pasiune extraprofesională o constituie volanul mașinii sale. Poate că rolul lui Andrei Pciolka, inimosul flăcău sovietic, un pic vizionar, un pic șugubăț, combainer de nădejde (din „Bucătăreasa" de Anatoli Sofronov), este cel mai apropiat temperamentului lui Iuri. Și totuși el nu a fost mai puțin convingător în rolurile create în filmele „O vară neobișnuită", „Idiotul" sau „În înfățișarea norilor".

Iuri Iakovlev în rolul lui Andrei Pciolka din piesa „Bucătăreasa".

Iuri Iakovlev a făcut abia primii pași în artă. Dar i-a făcut cu nădejde. Viitorul lui actoricesc se anunță de aceea plin de făgăduințe.

„STELUȚA MOSCOVEI"

Cine i-a spus pentru prima oară „Steluța Moscovei", nu mai știe nimeni. Dar de atunci toată lumea o numește astfel pe Iulia Borisova. Să nu legăți însă cumva acest apelativ tandru de ideea „vedetei", a „stelei" lansate cu surle și trîmbițe. Moscoviții i-au spus astfel Iuliei lor pentru zîmbetul șăgalnic și scăpărătorul ei talent, pentru farmecul scenic și sensibilitatea pe care o dovedește cu fiecare nouă creație a ei. Cine a văzut-o pe ecran în rolul frumoasei și nefericitei Nastasia Filippovna nu o poate uita. Dar oare personajele create pe scena Teatrului „Vahtangov" au fost mai puțin izbutite? Anisia din „Pe fundul de aur", Liusea din „Două surori", Eponina din „Mizerabilii", Magda din „Complotul condamnaților" sau Giulia din „Doi tineri din Verona", toate au cucerit simpatia publicului sovietic. Iar cine cunoaște spectacolul cu piesa „Bucătăreasa" de A. Sofronov nu o va uita niciînd pe tînăra cazacă Pavlina. Chiar de la prima ei apariție în scenă, cînd cortina se trage dezvăluind cerul albastru și aurii stepei kubane, ochețea cazacă Pavlina farmecă întreaga sală cu inimitabilul ei accent, specific cazacilor de pe Don. Actrița e o autentică țărancă și vorbește degajat, ca și cum acesta i-ar fi dialectul dintotdeauna felul de a rosti cuvintele. Dar e aici o muncă tenace, o migăloasă culegere, fărîmă cu fărîmă, a intonațiilor, a gesturilor, un studiu îndelungat asupra vieții și graiului cazacilor. Ore în șir a petrecut Iulia Borisova stînd de vorbă cu o cazacă de pe Don și nu s-a mulțumit pînă cînd aceasta nu a lăudat-o: „Ei da, acum vorbești ca la noi".

Iulia Borisova — „Steluța Moscovei" — în rolul Pavlinei.

Iulia Borisova își iubește mult teatrul. O poți vedea acolo mai toată ziua, la repetiții, la spectacole. Numai băiețelul ei, Sașa, se pare că nu-i împărtășește dragostea pentru scenă. El nu se duce niciodată la spectacolele ei, se întoarce cu spatele în mod demonstrativ la televizor îndată ce de pe ecran răsună vocea ei și refuză să se fotografieze cu ea cînd află că fotografia este destinată unei reviste.

Sașa încă nu știe că talentul aparține tuturor...

Cînd am întrebat-o — mai de mult — asupra proiectelor ei de viitor, Iulia Borisova mi-a declarat: „Visul meu este să interpretez pe scena teatrului sau pe ecran chipul femeii sovietice de azi, cu un caracter puternic, complex, să-i dezvălui firea voluntară, pătimașă".

Și iată că visul ei s-a împlinit oarecum. Admirabilul rol al Valiei din piesa „Poveste din Irkutsk" a fost creat de Arbuzov special pentru dînsa și ea l-a realizat la o înaltă ținută artistică. Iar piesa a fost în întregime dedicată de către autor tinerei actrițe a „Vahtangov"-ului, „Steluței Moscovei" — Iuliei Borisova.

CU SARE ȘI PIPER

O PLÎNGERE ÎNTEMEIATĂ

Tovarăși spectatori,

Subsemnatul Vasile Gurdsparță, cu pseudonimul sportiv de „aiație de amplificare", de profesie poliesportiv, secția fotbal, antrenat în aruncarea de greutăți ca: sticle cu suc de fructe naturale, sticle cu limonadă, sticle cu bere blondă, brună, spălină — asta depinde de culoarea adversarului, că-i asortez totdeauna sticla după culoarea părului — fac următoarea plîngere:

Ieri, duminică, am încercat să intru și eu la meci, ca orice sportiv cu Pronosportul la zi. Dar n-am reușit să intru din pricina înghesuielii și a biletului, pe care, eu fiind în plină campanie de economii, nu-l aveam, și atunci m-am strecurat, vorba cîntecului popular „tot pe lîngă drum, tot pe lîngă gard", pe care l-am sărit fără contramarcă. Am luat loc chiar sub megafon, ca să facem cu schimbul dacă se defectează, că eu am bandă de magnetofon prinsă direct pe laringe și în materie de discoteci nu mă întrece nimeni. După un sfert de oră a început meciul și am început și eu. Mă durea inima că arbitrul își uza fluierul său, în timp ce fluierele picioarelor rămîneau intacte, de parcă ar fi jucat niște domnișoare de pension. Eu eram într-o formă verbală extraordinară pentru că înainte de meci băusem o halbă de Sirocul la gheață, așa că aveam și un singe rece nemaipomenit. Am început niște vocalize în „huo" diez, cu gîndul să încurajez picioarele jucătorilor, care se scoleau sistematic, de parcă ar fi arul unele ciumă și altele holeră. Am trecut în „huo" bemol, dar pesemne că echipa n-avea ureche muzicală, fiindcă eu cîntam una și ea juca alta.

Oamenii din jur m-au amenințat că mă scot de pe teren dacă nu încetez, deși le-am explicat că fiecare joc trebuie să aibă un suporter.

Reprize întîi s-a terminat într-o liniște revoltătoare, de parcă s-ar fi jucat șah la o casă de odihnă și nu un meci de fotbal între bărbați. Cu un asemenea joc nu cred că se pot stimula coardele vocale ale spectatorilor, care coarde vocale trebuie antrenate ca să formăm cîntăreți de mîine, că și eu tot așa am devenit contraalto, contrabas și contra jocului fără lorituri în picioare, în glezne, în genunchi și în celelalte regiuni. Am încercat și în reprize a doua să animez jocul folosind diferite expresii din filmul „Tarzan în junglă", dar spectatorii supărați au început să mă ofenseze cu diferite expresii cinematografico-teatrale ca: „mă, intrigă și iubire", „Discipolul diavolului", „Bădăranii" și „Nud cu rioară", așa că imediat după aceea meciul, s-a terminat cu scorul de 20 la 1 că atîția s-au repezit la mine de m-au eliminat de pe teren. Pentru care cer să se ia măsuri împotriva acelora care tulbură inițiativele vocale ale spectatorilor care stimulează jocul.

Închei această plîngere cu un triplu și prietenesc „huo! huo! huo!"

Al dumneavoastră dizeur sportiv
VASILE GURĂSPARTĂ

p. conf. I. AVIAN

MENAJERIE LA DOMICILIU

— foileton —

de Adrian DASCĂLU

Un buldog, un pechinez, un foxterier și un prepelicar... Buldogul e agitat și mîrîie în surdină. Pechinezul lătră ascuțit, scuturîndu-și cu ifose pletele lilipuțane. Foxterierul, țanțoș, își înalță capul ca să atragă atenția că e prosaspăt îmbăiat. Prepelicarul, cu botul în vînt, întoarce capul într-o parte și-n alta, adulmecînd... Brusc, mîrîitul buldogului se transformă într-un lătrat sonor și sacadat:

— E o situație inadmisibilă! — lătră el în cel mai curat limbaj clinesc... Stăpînii noștri să fie criticați de un oarecare scriță-scriță pe hîrtie, pentru că ține animale în bloc!

— Ar merita să fie dat pe mîna hingherilor! — urlă furios pechinezul.

— Ba eu zic — scheună foxterierul, care se ținea mai deștept pentru că în tinerețe a dat și examen de admitere la circ — să tăbărîm pe ei pînă o să-i treacă pofta să mai scrie foiletoane!

— Așa e — interveni, arătîndu-și colții mici și albi, prepelicarul. Nu și-a mai găsit subiecte printre oameni și dă lama în noi!

Se făcu tăcere... Deodată urechile celor patru clini fură izbite de un mîrîit pretuns ce venea de undeva, de sus.

Toți ridicară capetele ca la comandă. Pe streașină, așezat în capul oaselor, stătea un motan tărcat care-i privea compătimitor, lingîndu-și mustățile.

— Sînteți niște proști! — mîrîi motanul arcuindu-și spinarea ca un dromader. Totdeauna am avut o părere proastă despre așa-zisa inteligență clinească — continuă el cu siguranță pe care i-o conferea înălțimea.

— Ce vrei să spui? Explică-te! — hămăi răgușit buldogul.

— Nu vreau să spun decît atît — mîrîi mai departe motanul. Că degeaba vă laudă pe toate drumurile stăpînii voștri, „mămîlicile" și „tătîcii" voștri, cum le place să-și spună. Capul nu v-ajută la nimic! Voi nu știți că oamenii au un proverb: „Cui pe cui se scoate"?

— Și? — lătrară la unison cele patru potăi.

— Și, și, și, și! — îi ingină batjocoritor motanul, ridicîndu-și coada cu insolență. Cineva a scris că noi și voi n-avem ce căuta în casele oamenilor, că sîntem purtătorii a tot felul de microbi, că nu-i lăsăm pe unii să se odihnească nici ziua, nici noaptea, că pe unde sălășluim facem murdărie și cîte și mai cîte calomnii... Ei bine, să-i răspundem!

— Cum? — lătrară în cor preopinenții motanului tărcat.

— Foarte simplu! Rugîndu-i pe vreunii din stăpînii noștri mai cu condei să scrie ceva despre foloasele pe care le aduc animalele la casa omului. Iar eu, ca unul care călătoresc pe toate scoperișurile și aflu ce se întîmplă în atîtea case, îi pot furniza și exemple.

— Care? — se auzi iar corul canin.

— Iată: în București pe strada Popa Petre numărul 14, apartamentul 9, stă o persoană, Bercovici Didi pe nume, care are nu mai puțin de cinci clini de diferite rase. Locuiesc cu toții, dumneaei și dulăii, în două camere, bucătărie, baie și vestibul.

— Ăștia oameni! — scheună una din javre.

— Unde mai puneți — reluă motanul — că și cu pisicile există pilde demne de urmat. Tot în București, pe strada Răspînditilor numărul 19, Orendi Elena — după ultima numărătoare pe care am făcut-o eu punînd laolaltă pisicile cu motanii (deși pe mine mă interesau numai pisicile) — are nu mai puțin de 16 exemplare. Pe o rază de un kilometru beneficiază toți locatarii de pe urma lor.

— Cum? — întrebă curioasă o potaie.

— Nici un șoarece nu îndrăznește să se apropie! Iată cum trebuia pusă chestiunea și nu să vă văicăriți, așa cum faceți voi! — încheie motanul, sculpîndu-i disprețuitor...

... Clinii rămaseră pe gînduri, tăcuți, privind lung după motanul ce se depărta cu demnitate...

ÎN PATRU RÎNDURI

Țările capitaliste care primesc așa-zisul „ajutor" american sînt bîntuite de criză și șomaj.
(Ziarele)

S-a constatat cu precizione,
în urma unui mic sondaj,
că „ajutorul" lor impune
noi ajutoare... de șomaj.

Marionetei americane Li Sin Man, fostul dictator al Coreei de Sud care, speriat de valul uriaș al indignării populare, a fugit de acasă, găsind azil în Statele Unite, unde a fost internat într-un balamuc.
(„U.P.I.")

Nici nu face să dezminți,
biet slugoi, aflat în... pasă!
Cum să fugi tu de acasă
cînd te afli la... părinți?

Revanșarzii vest-germani, sub pretextul că apără „libertatea" populației berlineze, cer prelungirea regimului de ocupație în Berlinul occidental.
(Ziarele)

Cu toată seriozitatea,
ei declară răspicat:
„Berlinul cere libertatea
de-a rămîne... ocupat!"

Unuia care s-a lăsat de fotbal.

El niciodată n-a înscris,
deși în joc avea un rol.
Demisionînd, în mod precis,
nu lasă-n urmă-i nici un
... gol

Mircea CODRESCU

ABSTRACȚIONISME...

Se zice că la Paris a fost inventată nu demult o mașină de pictat. După introducerea unui napoleon de aur, mașina execută o pictură abstractă. Zilele trecute un domn cu o figură îngrijorată se opri în fața mașinii. Inventatorul mașinii arboră surîsul de circumstanță:

— Ce dorește domnul?

— Aș vrea un tablou care să reprezinte modul în care își imaginează pacea Adenauer.

— Cu plăcere. Este un subiect foarte solicitat, așa că mașina are — ca să zic așa — mîna făcută.

Moneda fiind introdusă mașina se porni pe lucru făcînd o hărmăială îngrozitoare. Curînd tabloul fu gata.

Clientul îl examină cu tristețe:

— E greu să pricepi ceva din el.

— Mă rog! Tocmai asta-i esența artei noastre.

Clientul scoase încă un napoleon de aur.

— Aș vrea și un tablou care să reprezinte modul în care își imaginează pacea guvernele țărilor socialiste.

Artistul refuză net:

— Pardon! Nu se poate. Mașina nu execută decît picturi abstracte!

(După „EULENSPIEGEL")

UMOR DIN ÎNTREPRINDERI

DIN GAZETA DE PERETE A FABRICII DE STICLĂRIE „BUCUREȘTI"

Tov. Mititica Ion, maistru la timplărie, obișnuia cîte o... fuiculiță, două, la gustarea ce o lua în atelier.

Citeodată îi se întîmpla celor ce trec pe sub fereastra centralei telefonice să fie... plouați.

— Țuica e din prune... Prunul e un copac... Copacii sînt folosiți în ramura timplăriei... Deci iată-mă ocupat într-o problemă de producție...

... CU O UMBRELĂ BUNĂ, TRECI PRIMEJDIA REA!

MARINĂ

Se cunosc de-o săptămînă și sînt foarte îndrăgostiți, umblă veșnic mînă-n mînă și-și zîmbesc prea fericiți.

Lungi plimbări în miez de noapte, declarații de amor, sărutări, priviri dulci, șoapte, planuri mari de viitor.

El, iubind-o nebunește, jură dragoste eternă, ca Romeo, dar, firește, în ediție modernă.

Și-i vorbește Margaretei despre toți și despre toate și-ar vrea să-i arate fetei tot ce poate să-i arate.

„Margareta mea iubită, uite cerul însenat, uite marea cum se agită, uite-amurgu-mpurpurat.

Uite farul, uite malul, uite-un pescăruș în zbor, uite-o stîncă, uite valul, uite luna, uite-un nor..."

Doar un lucru nu-i convine ca să vadă Margareta : buzunaru-n care-și ține ...verigheta.

Ion ATANASIU-ATLAS

Cuvinte încrucișate

TOCMAI PE DOSI

— Fantezie simplă —

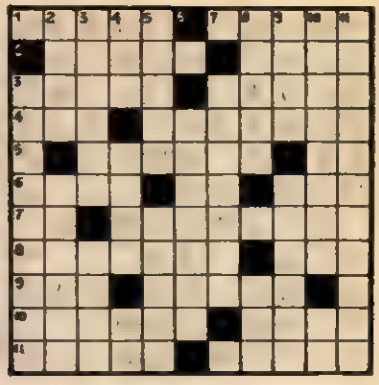

ORIZONTAL: 1) Alb — Dușumea. 2) Plină — Mic. 3) Anemiat — Fad. 4) Asta — Ieșire. 5) Amplă — Re! 6) Cumpătat — A mea — Mod! 7) At! — Scurtări. 8) Înduleri — Repezit. 9) Des — Efect. 10) Mișcător — Mai mult sau mai puțin. 11) Întreg — Slabă.

VERTICAL: 1) Celibatar. 2) Diferit — A vindeca. 3) Întrunești — Capitularzi. 4) Buni Uscați Da. 5) Prim — Ilegal. 6) Artificial. 7) Obișnuit. 8) Dulce — Ras! 9) Iarna — A contracta. 10) Adesea — Nu sînt. 11) Sfîrșită.

DEZLEGAREA JOCULUI „ÎNTRECERI", APĂRUT ÎN NR. 28

ORIZONTAL: 1) Competiții — As. 2) Amur — Oneare — A. 3) Moment — V — Ilar. 4) Plan — Avansa — C. 5) Io — OCL — Ro — Noi. 6) Ogoi — Urare — Rn. 7) Na — Turism — Cai. 8) Ra — Tis — Ager. 9) Cerbi — Im — Ec — P. 10) U — Salopeta —Pl. 11) Raita — Acumula — 12) Secera — Ir — Eis. 13) Are — Ena — Ataca.

Știați că...

...sederea prelungită sub apă, chiar cu mască și cu butelie de aer comprimat, prezintă pericole de ordin fiziologic pe care scafandrii amatori trebuie să le cunoască?

...înotul și plonjarea obișnuită în apa rece poate provoca accidente grave? Ea antrenează un debit accelerat al inimii și jenează în același timp funcțiunea normală a plămînilor. Această poate provoca o stare nervoasă care sfîrșește uneori prin hidrocuție (moarte prin șoc de apă rece).

...scafandrii amatori nu trebuie să se afunde niciodată la o adîncime mai mare de 8-10 metri? Trebuie deci combătută ambiția de întrecere, dacă această întrecere nu e organizată și supravegheată.

...afirmația făcută adeseori de înotători că „apa te fură" se dovedește, în cazul înotului sub apă, mai relabilă decît în oricare altă situație? Pe nesimțite poți să ajungi la adîncimi prea mari, după cum îot așa poți să rămîi mai mult decît e permis sub apă.

...rămînerea prelungită sub apă la adîncimi mai mari de 12-15 metri prezintă pericole în timpul revenirii la suprafață? Dacă scafandrul nu știe să facă anumite pauze la revenire, azotul pe care-l acumulează corpul în acest timp se degajă sub formă de bule și poate provoca accidente grave. Primele semne ale unei asemenea stări de intoxicare cu azot se manifestă prin mîncărimi și furnicături. După acestea pot urma și leziuni interne foarte grave. Fenomenele se numesc „accidente de decompresiune". Neținînd seama de aceste semnale și continuînd să înoate sub apă, scafandrul e cuprins de narcoza azotului. Această dă o stare de euforie, de beție, de pierdere a controlului care duce la gesturi fatale cum ar fi: scoaterea măștii, aruncarea tubului cu aer comprimat, înaintarea către adîncimi de la care nu se mai poate ieși la suprafață etc.

...de la 40 de metri adîncime orice ieșire la suprafață devine problematică fără cablu de tragere? De aceea nici un scafandru conștient, oricît ar fi el de versat, nu se aventurează pînă la această adîncime.

De vorbă cu medicul

DUMITRESCU STELIAN — Ploiești. Sînteți în convalescență după hepatita epidemică de care ați suferit. Tulburările digestive de care vă plîngeți sînt frecvente în această perioadă. Trebuie să urmați cu strictețe regimul alimentar care cu siguranță v-a fost indicat și să vă odihniți cît mai mult. Deocamdată nu vă recomandăm cura de ape minerale.

Spondiloza de care suferiți cade actualmente pe al doilea plan. Dacă aveți dureri, le veți combate în perioada convalescenței cu antinevralgice sau piramidon, trei sau patru tablete pe zi, și frecții locale cu Saliform. Peste patru sau cinci luni veți putea pleca la Olănești, unde o dată cu o cură de ape minerale veți putea face și băi sulfuroase.

BÎRLĂDEANU VICTOR — Craiova. La vîrsta dv. înălțimea de 1,62 m este încă în limitele normale. Vă recomandăm să consultați un endocrinolog, care să stabilească dacă nu este vorba de o insuficiență hipofizară. În cazul acesta, injecții cu extract hipofizar ar putea da unele rezultate; e indicat și extractul de timus în injecții intramusculare, o fiolă pe zi sau la două zile, și extract tiroidian în doze mici. Întrucît acest medicament are multe contraindicații, fi veți lua numai la prescripția endocrinologului. Practicați și gimnastica medicală.

RADU ED. — Piatra Neamț. Tratamentul cu Parkinsan se face timp îndelungat. Este firesc să nu fi obținut rezultate într-o perioadă atît de scurtă de tratament. Vă recomandăm să asociați la Parkinsan următoarea formulă: scopolamină și atropină sulfurică cîte un sfert de miligram, luminal 0,02, excipient — cît ajunge pentru o pilulă. Din aceste pilule se vor lua una sau două pe zi. De asemenea, se va mai lua cîte o tabletă de benzedrină pe zi (se eliberează contra rețetă cu timbru sec). Trebuie să aveți răbdare; rezultatele vor veni.

TEUȚA — Botoșani. Scleroza în plăci este o boală cronică a cărei evoluție ține pînă la 30 de ani. Se pare că ultima dv. internare datează din 1955. Astăzi se aplică tratamentul cu soluție sterilă de piramidon 5%, în injecții intravenoase de 1-10 ml, crescînd treptat doza cu 0,5 ml pe zi, asociate cu injecții de salicilat de sodiu 1-1,5 gr pe zi. În același timp se fac injecții intradermice de histaminâ cu 0,3 ml, din soluția 1 : 10.000, luîndu-se concomitent, pe cale bucală, 3 comprimate de Magnosulfit. Acestea vă vor ameliora și mîncărimile. Se mai fac injecții cu Cortizon și A.C.T.H. S-au obținut rezultate bune cu gama-globuline. De asemenea, bune rezultate s-au obținut cu perfuzii de plasmă, 100-200 ml de plasmă pe zi timp de trei săptămîni, ajungîndu-se pînă la 4-5 litri în total. Aceste tratamente se aplică în spital.

Băile Victoria se află lîngă Oradea.

Dr. Silviu GHEREA

SFATURI practice

DESPRE ZMEURĂ ȘI MURE

În regiunile de munte cresc doi arbuști din familia rozaceelor: zmeurul (Rubus idaeus) și murul (Rubus fruticosus), ale căror fructe ar trebui să se bucure de mai multă atenție din partea noastră. Adică ar trebui să nu ne mai limităm doar la consumarea lor ocazională, ci să facem vara cură de asemenea fructe, dat fiind că zmeura și murele conțin substanțe extrem de folositoare corpului, nu numai din punct de vedere nutritiv, dar și terapeutic.

Analizele de laborator au dovedit că fructele acestea conțin, printre altele: vitamina C, pectină, fructoză, acid lactic, acid succinic, acid fructic, substanțe tanante și alcaline, precum și o cantitate apreciabilă de acizi nesaturați.

O cură de 2-3 săptămîni cu zmeură combate stările de avitaminoză, constipația, hemoroizii, arterioscleroza, afecțiunile hepatice sau renale, precum și stările de hiperaciditate. Tulburările incipiente ale metabolismului sînt de asemenea anihilate, iar stările inflamatorii ale traiectului gastro-intestinal sînt înlăturate după numai două săptămîni de cură. Cura poate fi făcută fie consumînd fructele întregi, fie extrăgînd din ele numai sucul (în cazul că nu suportăm semințele). Dacă suportăm însă semințele, cu atît mai bine, deoarece acestea conțin, la rîndul lor, uleiuri și alte substanțe cu proprietăți terapeutice.

Tot atît de binefăcătoare sănătății este și cura de mure, conținutul acestui fruct fiind în mare parte asemănător cu al zmeurei, dar cu o mai mare doză de tanin. La rîndul lor, murele se pot consuma întregi sau sub formă de suc. Bineînțeles că, atît din zmeură cît și din mure se pot prepara dulcețuri, șerbeturi, siropuri, marmelade, jeleuri, înghețate și chiar compot.

Ca plantă medicinală, frunzele de zmeur și de mur — separate sau amestecate — dau ceaiuri indicate pentru combaterea diareelor, a stărilor inflamatorii, a catarurilor gastrointestinale și a hemoroizilor.

O gargară cu o decocție din frunze de mur amestecate cu frunze de zmeur este un bun remediu împotriva inflamării și sîngerării gingiilor.

Aceste frunze se pot culege din iunie pînă în septembrie, uscîndu-le apoi la un loc ferit de umezeală și păstrîndu-le după aceea în săculețe, pe tot timpul iernii.

Din două părți frunze de mur și o parte frunze de zmeur uscate, apoi fărîmițate, umezite cu apă și învelite într-o pînză în care sînt ținute la loc cald timp de 2-3 zile — se prepară un ceai foarte aromat, care poate înlocui cu succes ceaiul obișnuit la gustarea de dimineață.

JOSIANA

La întrebările cititorilor

CONSERVAREA CĂRȚILOR

Tovarășa Irma Siksay, bibliotecară din Tg. Mureș, ne solicită un scurt material în legătură cu agenții patogeni distrugători ai cărților și cu metodele de combatere. Îi răspundem:

Agenții de alterare permanentă a cărților dintr-o bibliotecă pot fi de ordin fizic sau chimic (deoarece cărțile sînt alcătuite din materii organice perisabile), de ordin biologic (insecte, ciuperci și bacterii diferite).

Factorii ajutători ai primei categorii sînt umiditatea atmosferei și lumina. Excesul de umiditate se infiltrează în apretajul care protejează fibrele hîrtiei și face ca aceasta să se îmoaie, să se încrețească și să se pătezе chiar, oferind un bun teren dezvoltării ciupercilor. De aceea gradul de umiditate al aerului dintr-o bibliotecă nu trebuie să depășească 45 la sută, ceea ce se poate obține asigurîndu-se o temperatură constantă de 21 de grade iarna și 28 de grade vara.

Lumina spectrului solar—prin razele ultraviolete — exercită la rîndul ei o acțiune nocivă asupra cărților: hîrtia se îngălbenește, cerneala devine pală, apretajul se scorojește. De aceea se recomandă înlocuirea într-o bibliotecă a luminii de zi cu iluminatul electric, care e lipsit de raze ultraviolete.

În această ordine de idei se plasează ca inamici ai cărților praful și fumul din atmosferă, care conțin elemente chimice dăunătoare hîrtiei și tiparului.

Dar praful mai conține și spori ai diferitelor ciuperci, ca și multe bacterii nocive. Acestora li se mai adaugă o serie întreagă de insecte papirofage (mîncătoare de hîrtie) și șoarecii.

Cercetările specialiștilor au constatat că peste 85 de specii de ciuperci se pot hrăni perfect cu celuloza, rezinele, gelatinele și celelalte materii care intră în compoziția unei cărți. Cît despre insecte, unele specii merg pînă la a găuri sau devora pur și simplu cărțile, cu legăturile lor cu tot, fie ele chiar din piele. În ce privește șoarecii, despre aceștia nici nu mai e necesar să amintim ce ravagii pot comite.

O metodă bună de combatere a agenților biologici este fumigația prelungită cu: formol, oxid de etylen sau cloropicrină.

Dușmanii de care am vorbit mai sus își desăvîrșesc opera destructivă într-un timp relativ lung. Există însă unul care procedează cu mare rapiditate și cu efecte mult mai dezastruoase — acesta este omul. Omul neglijent, omul care îndoaie, mototolește, rupe sau pătează cartea pe care o citește. Omul care n-are nici un fel de respect față de slova scrisă. Împotriva acestui redutabil inamic al cărții trebuie să se ducă o luptă susținută, cu mijloace pedagogice de convingere.

FURNICILE-LABORATOR

Acum vreo cincisprezece ani, mai multe vase ce făceau legătura între America de Sud și Genua fură invadate de minuscule furnici tropicale. Cu timpul, micile furnici se răspîndiră în toată Italia și, fapt demn de subliniat, își nimiciră fără cruțare „confrații" mai mari de prin partea locului. Acest fenomen atrase atenția profesorului M. Pavan, de la Universitatea din Padua, care constată că furnicile „imigrate" eliminau o otravă specială, de culoare cenușie și de consistența cerii. În 1948, profesorul italian reușì să purifice și să cristalizeze această otravă, pe care o botează „iridomirmicină".

Experiențele care au urmat au arătat că este vorba de o toxină mortală pentru multe specii de insecte, dar absolut inofensivă pentru om. O otravă care ar putea folosi cu succes în lupta împotriva bacililor tifosului, holerei și tuberculozei.

Încercările făcute pentru stabilirea compoziției chimice a substanței și pentru obținerea ei pe cale sintetică, în laborator, au dat, se pare, rezultate. De curînd, un profesor german de chimie a declarat că, împreună cu colaboratorii lui, a reușit să sintetizeze o nouă substanță bactericidă și insecticidă — iridomirmicina.

...ELIA MAGHIARĂ

De la seria de mărci denumită „Eliberarea — 4 Aprilie 1945" și pînă la cele mai recente, poșta Republicii Populare Ungare a oferit filateliștilor aproape 900 de mărci de toate categoriile. Varietatea de subiecte abordate în imaginile lor, ca și execuția realizată la un înalt nivel artistic au constituit, de-a lungul acestor ani, un permanent impuls pentru dezvoltarea filateliei maghiare. Datorită lor, ca și bogatei sale activități atît pe plan intern cît și internațional, filatelia R.P. Ungare se bucură de un frumos prestigiu în întreaga lume. Recent, de pildă, a fost anunțată organizarea, la Budapesta, în 1967, a unei mari expoziții filatelice internaționale sub auspiciile Federației Internaționale de Filatelie.

Ultimele emisiuni ale Direcției Generale a Poștei R.P.U. au fost primite de filateliștii din țara noastră, ca și din întreaga lume, cu un deosebit interes. Este suficient să amintim de frumoasele serii imprimate în policromie, denumite „Faună avicolă", „Lacul Balaton", „Istoricul scrimei", „Basme populare", apărute în 1959.

Anul 1960 a prilejuit, de asemenea, emiterea unor mărci nu mai puțin atrăgătoare. Iată o scurtă prezentare a lor:

„Broderii din Halas" este o emisiune cu 400.000 serii dantelate, formate din 8 valori: 20,30,40,60 filieri și 1, 1,50, 2, 3 forinți.

„Castele" este o emisiune de poștă curentă cu tiraj nelimitat și în ale cărei imagini sînt redate mai multe castele medievale, azi monumente istorice. Printre acestea sînt castelele din Tata, Diosgyör, Somlo, Koszeg și Sarvar. Seria numără 10 valori și anume: 8,20 30, 60,70 filieri și 1,40, 1,70,3,5,10: forinți.

„Jocurile olimpice de iarnă" este o frumoasă serie consacrată olimpiadei din acest an. Emisiunea are un tiraj de 400.000 serii complete, cu valorile și subiectele următoare: 30 f. — cursă de fond, schi; 40 f.—hochei pe gheață; 60 f.—săritură la schi, 80 f.—cursă de patinaj-viteză; 1 fo.—schi; 1,20 fo. — patinaj artistic; 2 + 1 fo. — emblema olimpică.

„Ziua internațională a femeii" este o serie de două valori, într-un tiraj de 950.000 exemplare dantelate. Ambele au nominalul de 60 f. și reproduc chipurile a două luptătoare antifasciste, Kató Hámán și Klara Zetkin.

Una dintre ultimele emisiuni oferite de filatelia țării prietene este seria de trei valori emisă la 4 Aprilie pentru Expoziția filatelică de la Budapesta, consacrată celei de-a XV-a aniversări a eliberării poporului maghiar.

Val. TEBEICĂ

PLANTA-TURBINĂ

În cuprinsul mărilor, pe lîngă ființa cîndăienii cresc și peridienii, niște plante microscopice de o culoare sticlucitoare, trandafirie sau brun-aurie, care se află într-o veșnică agitație în sînul valurilor.

Peridienii se mișcă fără odihnă, înaintînd-se pînă la suprafață sau scufundîndu-se pînă la adîncimi la care curenții verticali dispar.

Cum se mișcă aceste plante? Pe marginea corpului lor se află niște canale dispuse radiar, care se unesc într-un singur canal central, deschis spre partea inferioară. Apa mării pătrunzînd prin canalele laterale și ieșind prin partea inferioară imprimă o mișcare de rotație plantei, împingînd-o în sus. Astfel peridianul începe să se învîrtească foarte iute, apa care țîșnește prin orificiul posterior împingîndu-l pînă la suprafață. O dată ajuns la suprafața mării, canalele laterale ale peridianului nu mai sînt alimentate cu apă, planta începe să cadă vertical. De la o anumită adîncime, însă, apa care pătrunde prin canalele sale laterale și iese prin partea inferioară îl învîrtește din nou, împingîndu-l iar la suprafața mării.

Mișcarea sa se bazează pe același principiu ca și al turbinei industriale. Ca urmare, peridianul își desfășoară întreaga sa viață într-o continuă mișcare de du-te-vino, de unde și numele de „plantă-turbină" ce i s-a dat.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Vor să facă schimb de cărți poștale ilustrate: **Doina Relevoescu**, elevă din comuna Stroești, raionul Curtea de Argeș, reg. Pitești; **Ion Tănase**, comuna Mihăilești, satul Valea Popii, raionul Muscel, reg. Pitești; **Maria Călin**, elevă, comuna Hîrșești, raionul Costești, reg. Pitești; **Florica Stanciu**, str. Gh. Doja 61, Pitești; **Cornelia Cîrstea**, elevă, str. Călugăreni 8, Pitești; **Emilian Voicu**, str. Bibescu Vodă 32, Pitești; **Mariana Dogaru**, elevă, comuna Făgețel, raionul Vedea, reg. Pitești; **Eugenia Cișovan**, funcționară, str. Unirii nr. 5, Ilia, raionul Ilia, reg. Hunedoara.

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

LUSTRUIREA COPIILOR FOTOGRAFICE (HOCHGLANTZ)

Copiile fotografice (atunci cînd nu sînt pe hîrtie mată) cîștigă în valoare dacă lustrul lor este cît mai strălucitor. Lustrul acesta (hochglantz) se obține în general cu ajutorul unui aparat special, pe care amatorul și-l procură mai greu. În cele ce urmează dăm o soluție destul de simplă pentru lustruirea copiilor fotografice la rece. Important este ca recomandările de mai jos să fie aplicate cu foarte multă grijă, altfel în loc de lustru obținem doar... deteriorarea fotografiilor.

Se taie două geamuri de 32×42 cm și cu grosimea de 3 mm, perfect netede și fără nici o zgîrietură, se spală bine cu apă și săpun și se șterg cu cîlă înmuiată în oțet. Unul din geamuri, complet uscat, se presară din abundență cu praf de talc și, cu o altă bucată de cîlă, se frecă bine, după care se înlătură talcul cu o treia bucată de cîlă curată. Copiile fotografice, după ce au stat în apă o jumătate de oră (ca să se înmoaie gelatina), se trec printr-o baie de spirt medicinal apoi, ude, se lipesc cu partea emulsiei pe geam. Peste fotografii se pune un ziar și se presează bine, cu ajutorul unui rulou de cauciuc, într-o singură direcție, căutînd a se scoate toate bulele de aer, încît să se facă o aderență perfectă între geam și fotografii. Trebuie să ținem seama că orice bulă de aer sau fir de praf ori de talc rămase pe suprafața fotografiei strică calitatea lucitului. Peste fotografii punem mai multe ziare, apoi celălalt geam și o greutate (foarte indicat: mai multe cărți). După cîteva ore se înlocuiesc ziarele care s-au umezit cu altele uscate. Operația se repetă. Uscarea fotografiilor durează aproximativ 12 ore. Nu se recomandă o temperatură prea ridicată. O dată uscate, fotografiile se desprind singure. Cele care rămîn pe sticlă se pot scoate cu ajutorul unei lame.

În cazul cînd vreuna dintre aceste operații nu a fost făcută cu grijă (în special frecarea cu talc), fotografiile nu se mai dezlipesc de geam și singura soluție este să ținem geamul cu fotografiile un timp mai îndelungat în apă și apoi să încercăm să le dezlipim.

Dacă, însă, s-a lucrat cu toată atenția, rezultatul este superior multor mașini de lustruit, destul de costisitoare.

Cînd avem de lustruit mai multe fotografii se pregătește și al doilea rînd de geamuri. La uscare se pun unul peste altul cu fotografiile în interior — între ele fiind ziarele.

Mircea FARIA

Poșta REDACȚIEI

LICĂ FILIP — Vulcan. Vă făgăduim că foarte curînd dorința dv. — exprimată în termeni atît de... categorici — va fi satisfăcută: la rubrica noastră de modă vom insera și unele sugestii privitoare la moda masculină. De altfel „Flacăra" a mai publicat în trecut asemenea sugestii vestimentare și ne mirăm că nu le-ați remarcat. Cît privește reproducerea în culori a unor lucrări de plastică sau fotografii, în formatul pe care îl cereți, vă repetăm răspunsul la prima dv. scrisoare: în măsura în care vom avea posibilitatea și reproducerile respective se vor prezta la acest format, vă vom satisface dorința.

MIHAI PANĂ — București. Ne cereți în scrisoarea dv. ca imaginile din filme pe care le publicăm să apară în culori. Regretăm, dar în majoritatea cazurilor acest lucru nu este posibil, pentru că de obicei fotografiile cu imagini din filme pe care le obținem sînt alb-negru, chiar și cele din filmele în culori. Dacă vom avea totuși posibilitatea de a obține — la un film de mare valoare — fotocopii color, atunci vă vom satisface dorința. De altfel, uneori — e drept că destul de rar — am publicat și asemenea fotografii.

F. DINESCU — Buzău. După cît se desprinde din rîndurile ce ni le-ați trimis, dv. sînteți un mare iubitor al artelor plastice, lucru pe care îl apreciem, desigur, ca și declarația dv. că sînteți un „cititor consecvent al revistei „Flacăra" de la apariție pînă în prezent". Pentru cei ce doresc să găsească în paginile revistei noastre reproduceri după lucrări plastice de valoare, „Flacăra" a publicat — și va mai publica — asemenea planșe policrome. Dar foarte mulți dintre cititorii noștri doresc să li se ofere și fotografii în culori aducînd imagini din realitățile vieții noastre de azi. Și „Flacăra" consideră că trebuie să răspundă și acestei dorințe, ea fiind în primul rînd o revistă de actualitate „social-politică și literar-artistică". Sperăm că, prin alternarea unor reproduceri de artă plastică cu fotografii color de actualitate, să corespundem pînă la urmă dorințelor tuturor cititorilor noștri.

MARINA IONESCU — Bacău. Nu vă putem oferi adresa Conservatorului din Iași, pentru simplul fapt că... el nu există. Institute superioare pentru studiul muzicii se află în București și Cluj. În Iași există doar o școală medie de muzică, pe str. Cuza Vodă nr. 28.

FLORICA POPA — Cluj. Entuziasmul cu care ne vorbiți despre cîntăreața Lia Hubic l-ar face — desigur — mare plăcere și artistei; vă sugerăm chiar să-i trimiteți și personal o copie a acestei scrisori, care conține — în rîndurile ei — o adevărată cronică muzicală elogiativă. În ce ne privește, vom căuta ca în măsura posibilităților să dăm curs propunerii dv.

FRANCESCO DABRINY — R. Sărat. Ca să vă liniștiți, vă informăm că și cei mai mari actori, cu zeci de ani de experiență teatrală, au emoții înainte de a intra în scenă. Cu atît mai mult dv. care sînteți abia începător în ale artelor. Fiți-vă, trebuie să vă impuneți un anumit calm și să vă stăpîniți tracul, dar acest calm și siguranță vor veni de la sine atunci cînd vă veți mai obișnui cu scena. În ce privește cultivarea vocii, că nu se poate face fără studii serioase, sub îndrumarea unui profesor de specialitate. Vă urăm succes.

AUREL NIȚULESCU — Craiova. E pozitiv interesul deosebit cu care urmăriți noile filme românești și vă sfătuim să căutați în fiecare film pe care îl vizionați ideile sale educative, mesajul său. Tinerei actrițe Gabriela Marinescu îi puteți scrie pe adresa: Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", b-dul Schitu Măgureanu nr. 1, București, raionul V. I. Lenin. **EUGENIA VĂDUVA — Bechet.** Căutați revista noastră nr. 8 (144) din 22 februarie 1958. În paginile ei veți găsi un material bogat, cu multe fotografii, despre actorul Laurence Olivier.

GIMNASTICA LA DOMICILIU

COMPLEX DE EXERCIȚII FIZICE PENTRU FEMEILE GRAVIDE ÎN LUNILE 4, 5, și 6 (III)

de **prof. Ana Maria ENĂCHESCU**

MIȘCĂRI PENTRU ABDOMEN, BAZIN, PERINEU

1) *Șezînd, cu brațele sprijinite în spate*: depărtarea și apropierea picioarelor, labele descrîind în aer un arc de cerc în timpul depărtării și mărcind pe podea apropierea și depărtarea picioarelor. Executați exercițiul de 3-4 ori.

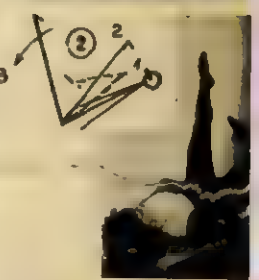

2) *Culcat pe spate, brațele pe lîngă corp, picioarele ridicate la verticală și depărtate*: se execută cu fiecare picior, alternativ, mișcarea imitînd mersul pe bicicletă, avînd grijă ca genunchii să rămînă depărtați, iar mișcarea să fie cît mai amplă. Executați exercițiul de 8 ori cu fiecare picior.

3) *Șezînd, cu genunchii îndoiți, palmele sprijinite pe genunchi*: depărtarea și apropierea genunchilor, în timp ce brațele opun rezistență mișcării. Executați mișcarea de 4-6 ori.

4) *Pe spate culcat, cu genunchii aduși și picioarele sprijinite pe tălpi, brațele întinse pe lîngă corp cu palmele în jos*: ridicarea bazinului (inspirație) (1) și coborîrea lui spre stînga (expirație) (2), ridicarea bazinului (inspirație) (3) și coborîrea lui spre dreapta (expirație) (4). Repetați exercițiul de 4 ori, spre dreapta și spre stînga.

5) *Pe spate culcat, genunchii îndoiți la piept, brațele întinse pe lîngă corp, cu palmele în jos*: ridicarea pe rînd a cîte unui picior cu genunchiul îndoit și coborîrea lui lîngă celălalt picior. Repetați exercițiul de 4-5 ori cu fiecare picior.

6) *Șezînd, cu picioarele întinse și apropiate*: ducerea brațelor în stînga trunchiului și punerea lor pe podea, în timp ce picioarele, întinse și lipite, se duc spre dreapta. Privirea urmărește brațele. Urmează o răsucire rapidă a trunchiului, cu schimbarea brațelor de partea dreaptă a trunchiului și ducerea picioarelor spre stînga. Executați exercițiul de 2-3 ori.

Notă: Vă reamintim că, pentru a da bune rezultate, gimnastica va fi executată de dv. numai cu *recomandația doctorului*. În urma examenului medical.

În aceste cuptoare refractare, încălzite electric, minunatele desene devin una cu porțelanul. În curs de 6-7 ore cuptoarele dau o producție de circa 2.000 piese.

ARTIȘTII PORȚELANULUI DIN MEISSEN

În laboratorul maestro al porțelanului este și G. Haberecht, de la întreprinderea de porțelanuri din Meissen. Iată-l împodobind cu scene de vînătoare o vază.

Un aspect de la sărbătorirea unui sfert de mileniu al porțelanului de Meissen.

Presele de lemn de odinioară au fost înlocuite prin prese moderne, cu filtru, în care din masa de caolin, feldspat și cuarț este scoasă apa la o presiune de 200 atmosfere.

În 1701, un alchimist chinuit de mirajul „pietrei filozofale" (capabile să transforme orice material în aur), dar mai ales chinuit de mizerie, recurge la înșelătune. Cu ajutorul unei „tincturi roșii", obținute din pămînt ce conținea aur, el dădu banilor de argint un aspect asemănător aurului. Cînd Frederic I, regele însetat de aur al Prusiei, descoperi falsul, alchimistul abia își scăpă viața fugind la Dresda. Aici, principele elector August cel Tare, nu mai puțin setos de aur, îl aruncă în temniță, promițîndu-i a-i reda libertatea cu o singură condiție: descoperirea faimoasei „pietre filozofale". În întunericul temniței, înfrigurat de speranța de a vedea lumina zilei și urmărit de imaginea obsedantă a grămezilor de aur, prizonierul descoperi, în locul aurului artificial, „aurul alb": porțelanul.

În acea vreme porțelanul provenea doar din China și era atît de scump încît se plătea cu aur. Principele elector, înțelegînd valoarea covîrșitoare a descoperirii, l-a făcut atunci prizonier pe viață pe alchimistul al cărui nume era Johann Friedrich Böttger. Datorită lui Böttger s-a întemeiat în Meissen, în cetatea Albrechtsburg, prima manufactură de porțelan din Europa.

În cei 250 de ani care s-au scurs de atunci a crescut tot mai mult renumele acestei manufacturi. Cu ajutorul culorilor bazate pe oxizi metalici, un alt specialist în porțelan, Hörold, creează un bogat sortiment de elemente decorative, care au rămas specifice pentru porțelanurile din Meissen. În dezvoltarea gamei de produse ale manufacturii din Meissen un rol important l-a jucat și sculptorul Johann Joachim-Kaendler, care a plămădit figurine originale de porțelan, printre care vestitul serviciu cu lebede, compus din peste 2.000 de piese.

Manufactura de porțelan de la Meissen a căpătat o a doua viață, mai viguroasă, cu largi perspective, după cel de-al doilea război mondial, cînd a devenit, prin grija guvernului R.D.Germane, o întreprindere modernă. Astăzi procedeele tehnologice sînt realizate cu mijloace tehnice înaintate. Volumul exportului a atins 50% din producția întreprinderii „Staatliche Porzellan-Manufaktur Meissen". Principalele țări în care se exportă porțelanuri din Meissen sînt Uniunea Sovietică, S.U.A., Germania occidentală, Italia, Austria, Elveția, Suedia etc. Săbiile albastre — emblema fabricii de porțelanuri din Meissen — departe de a sugera imaginea sîngeroasă a armelor, străbat lumea ducînd cu ele un mesaj de pace și muncă creatoare.

ÎN AMINTIREA UNUI MARE ARTIST. Cu prilejul împlinirii a 25 de ani de la moartea celebrului artist albanez Alexandru Moissi, la clădirea Teatrului dramatic din orașul Durres a fost așezat un bust care îl înfățișează pe Moissi într-una din marile sale creații: Hamlet.

CRATER LUNAR... PE PĂMÎNT. Creasta muntoasă Konder din regiunea Habarovsk (Uniunea Sovietică), de formă circulară, are o asemănare uimitoare cu un crater lunar. Diametrul crestei este de circa 8-10 km, iar înălțimea ei medie de 1.300-1.350 m. Fotografia de față, luată din avion, mestă asemănarea dintre creasta Konder și un crater lunar.

OBIECTE DE TOALETĂ STRĂVECHI. Cu prilejul unor săpături în orașul Kruszwica din R. P. Polonă au fost descoperiți acești piepteni, despre care se presupune că aparțin unei perioade îndepărtate (epoca regelui Popiel, care a domnit în sec. IX).

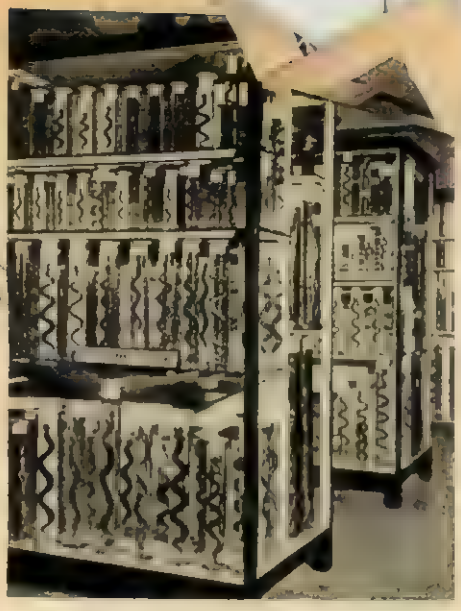

COLECȚII PREȚIOASE DE... ȘERPI. La Muzeul de științele naturii din Sofia se află — printre alte numeroase colecții de animale — și o variată gamă de șerpi din toate speciile de pe glob. În primplan se remarcă numeroase specii de șerpi care trăiesc în Bulgaria.

PÎINE AMARĂ... Pîine de riscuri sînt luptele cu taurii. Cu toate acestea, împinși de nevoi, în Spania mai sînt încă destui oameni care-și aleg meseria de toreador. Și mulți dintre ei își sfîrșesc viața în arenă, așa cum se întîmplă, în această fotografie, cu toreadorul Curro Montes.

EGIPTUL ANTIC ne-a lăsat nenumărate mărturii ale artei sale, printre care și acest basorelief. De remarcat că tînărul egiptean din fotografie are unele părți ale piciorului drept atrofiate. Să fie oare din pricina poliomielitei?

RELICVE DE PREȚ. La Muzeul de istorie din Dresda (R. D. Germană) se află, printre alte numeroase exponate, și această sabie care a aparținut lui Thomas Müntzer, conducătorul istoricelor răscoale țărănești din Germania, din secolul al XVI-lea. Se mai remarcă, în fotografie, un portret al lui Thomas Müntzer și diferite documente ale vremii.

La Berlin, capitala R. D. Germane, a fost deschisă la sfîrşitul lunii iunie o expoziţie de artă plastică romînească. În fotografie: dr. Lothar Bolz, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri şi ministru al Afacerilor Externe al R. D. Germane (stînga), vizitînd expoziţia. În dreapta, pictorul Stefan Szönyi, artist emerit al R. P. Romîne.

În cîteva cuvinte

AMICII

de Ion MIHĂILEANU

Cînd a fost în S.U.A., Adenauer n-a uitat să-l viziteze pe vechiul său amic, Allen Dulles, şeful serviciului american de spionaj. (De altfel, bătrînul cancelar de la Bonn era intimul familiei Dulles — şi al lui John Foster, şi al lui Allen). Se pare că de atunci n-au trecut decît cîteva luni. Între timp s-a mai întîmplat cîte ceva pe lume. Powers, omul lui Allen Dulles, a coborît forţat, din înaltul cerului, pe sol şi reflectează cu tristeţe la soarta spionului care încearcă să încalce suveranitatea statului sovietic. Serviciile lui Allen Dulles, deşi posedă avioane „meteorologice", au cam greşit-o cu pronosticul vremii din Extremul Orient şi n-au prevăzut „descărcările electrice" şi furtuna din Japonia. Iar faimoasele „U-2", cu care ober-spionul S.U.A. se lăuda că a fotografiat bazele de lansare a rachetelor intercontinentale, n-au izbutit să înregistreze decît nişte simple poligoane de tragere. Cam puţin şi cam nerentabil faţă de sutele de milioane de dolari pe care le primeşte domnul Dulles nr. 2.

Mîhnit foarte, cui altcuiva să se adreseze în asemenea momente grele decît unui vechi şi încercat amic, la care simţea că va găsi toată înţelegerea necesară? De aceea, spre sfîrşitul lui iunie, Allen Dulles s-a suit în avion şi a poposit la Bonn. Călătoria este considerată secretă, aşa cum şade bine unui spion de profesie, şi agrementată din cînd în cînd în coloanele presei vest-germane cu epitete duioase de genul „vizită de curtoazie", „întîlnire a vechilor prieteni". La emoţionanta şi intima întîlnire, care a avut loc între Dulles nr. 2 şi Adenauer, a mai participat un alt vechi prieten într-o politică şi profesie, şeful serviciului de spionaj din R.F.G., Gehlen, care, ca şi alţi camarazi ai lui Oberländer, nici usturoi n-a mîncat, nici gura nu-i miroase. Ce-au discutat amicii la această secretă întîlnire nu poate fi un secret pentru opinia publică, după cum străvezii sînt şi intenţiile celui ce-şi continuă turneul în Franţa, Olanda şi poate şi în alte ţări occidentale.

Allen şi Konrad s-au înţeles probabil foarte bine. Dar ei n-au înţeles că s-au înţeles degeaba, neînţelegînd nimic din tot ce s-a întîmplat în ultimul timp în lume.

La 25 iunie s-a deschis la Oslo prima expoziţie industrială sovietică care se organizează în Norvegia. În fotografie: A. I. Mikoian, prim-vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., la inaugurarea expoziţiei, în centrul unui grup ← de reprezentanţi ai oficialităţilor norvegiene.

Mr. PARKINS ŞI FRIZERII...

— foileton —

Consiliul municipal al oraşului Milwaukee (statul Wisconsin, S.U.A.) a cerut nu demult să se facă o „revizuire politică" a frizerilor, pe motiv că aceştia ar face — chipurile — „propagandă comunistă".

(Ziarele).

Mister Parkins, conducătorul secţiei locale a Biroului Federal de Investigaţii, se ridică brusc de la masă şi zvîrli cît colo ziarul în care citise o relatare privitoare la o demonstraţie pentru pace.

„Dacă o să meargă mereu în felul ăsta — gîndi Parkins — o să ne trezim cu comunismul la noi acasă!" De pildă, iată ce s-a întîmplat ieri! Ieri, un profesor pe care-l interogase a declarat că nu-i comunist, dar a refuzat să jure că nu este simpatizant al comuniştilor. Auziţi ce îndrăzneală: a refuzat să jure!

...Parkins sună cu disperare. În uşă apăru secretarul.

— Trimite-l încoace pe Francks.

Intră Francks, agent secret al F.B.I.

„Ce ai aflat în legătură cu profesorul, Francks?"

„E un om foarte retras, mister. Dar de vreo zece ani profesorul iese în mod regulat, o dată pe săptămînă, şi lipseşte aproximativ un ceas". „Şi unde se duce, ai aflat?" „Da, mister: la frizerie". „La frizerie?! Ce spui?!" „Da, să se tundă, sir". „Sper că i-ai arestat pe toţi". „Pe cine, sir?" „Pe frizeri!"

Francks zîmbeşte, buimac... Dar Parkins sesizase pe loc planul diabolic al comuniştilor. El a înţeles de ce în Statele Unite creşte mereu numărul simpatizanţilor ideilor păcii şi coexistenţei: muncitori, fermieri, doctori, pedagogi, arhitecţi şi savanţi; şi cu toţii... se tund şi se bărbieresc: „Frizerii — iată adevăraţii agitatori comunişti. Apiecîndu-se la urechea clientului, ei îi suflă încet, în şoaptă, cuprinsul cîtorva tomuri de ideologie materialistă. După care, stropesc clientul de formă cu colonie şi gata: acesta iese din frizerie comunist. Apoi, în scaunul frizerului îşi ia loc un alt american şi aşa mai departe".

Parkins şi-a imaginat imediat, în toată amploarea ei, catastrofa care ameninţă America: într-o singură zi, un frizer poate inocula ideile comuniste unui număr de 20-30 de clienţi. În Statele Unite sînt aproximativ 100.000 de frizeri; şi dacă numai un sfert din ei au idei comuniste, asta înseamnă că în fiecare zi sînt corupţi cam jumătate de milion de americani. În ritmul acesta, în mai puţin de un an există primejdia ca toţi americanii să devină comunişti.

Parkins începu să sune ca un turbat la toate soneriile din biroul lui. Prin toate uşile apărură poliţişti şi agenţi.

— Înconjuraţi toate frizeriile. Nici un frizer să nu vă scape! Iar cei mai suspecţi să fie aduşi la interogatoriu. Imediat!

Astfel a început în Milwaukee „verificarea politică" a frizerilor.

Em. RUCĂR

REDACŢIA: BUCUREŞTI PIAŢA SCÎNTEII Căsuţa Poştală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744 **ABONAMENTE:** la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. **PREŢUL ABONAMENTELOR:** 3 luni: 26 lei 6 luni: 52 lei un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

SPORT

Vinerea trecută, pe la orele 5 dimineața, hipodromul de galop a fost martorul unei neobișnuite manifestări... de loc hipice. Circa 10.000 de porumbei călători au părăsit cotețele în care cu o zi mai înainte fuseseră aduși din Cehoslovacia, pentru ca în seara aceleiași zile, cînd aveau să-și ia zborul din București, să se întoarcă la porumbăriile de domiciliu. Nu peste mult timp, tara noastră a găzduit alte asemenea mase de porumbei călători, una la 29 iulie pe țărmul Mării Negre, cînd un număr egal de prumbei cu cei ai primei lansări își vor lua zborul tot spre R. Cehoslovacă, iar alte, la 6 august, de astă dată proprietarii celor 10.000 de porumbei călători, ce vor lua „startul" de la Arad, fiind columbofili din R.D. Germană.

In fotografia din stînga vă prezentăm momentul cînd cei 10.000 de porumbei își iau zborul spre R. Cehoslovacă, iar în fotografia din dreapta sus pe Vasile Vahornic, membru în conducerea Asociației Columbofile din R.P.R., înmînînd tradiționalul fanion lui Jaroslav Tatar, reprezentantul columbofililor din R. Cehoslovacă.

Cu finala Cupei R.P.R., desfășurată duminică pe stadionul „Republicii", sezonul oficial de fotbal a luat sfîrșit. Învingînd pe Dinamo-Obor cu 2-0 (2-0), echipa „Progresul" a cucerit Cupa R.P.R. pe anul 1959-1960 (fotografia 1).

Sîmbătă și duminică, la ștrandul „Tineretului" au avut loc, în organizarea federației de specialitate, concursuri de antrenament și sărituri de pe trambulina înaltă-1 pe V. Mediaș (Progresul) (fotografia 3), terminînd cu probe de 100 m spate.

Duminică, Campionatul feminin de handbal și-a consumat penultima etapă. În cadrul acesteia, Rapid București a învins pe Record Mediaș cu 5-3 (3-3) (fotografia 2).

Fotografia 4 ne prezintă, cum s-ai părea, o probă de fond a unui antrenament, unul dintre cei pe cîțiva dintre membrii echipei de baschet a S.P.C. care, în lipsa adversarului — echipa „Rapid" — care a pierdut meciul prin neprezentare, folosesc prilejul pentru un ușor antrenament.

Fotografii de R. SCURTU

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„ÎNTR-O DIMINEAȚĂ". Modest, pe tăcute, fără a fi undeva anunțată (și fără a beneficia de vreo fotografie pe care să o prezentăm în pagina de față) a apărut pe ecrane o mică schiță cinematografică realizată în studioul „București" de tînărul regizor Manole Marcus. Folosind o povestioară cu un copil, un porumbel și o agresivă pisică neagră, primul nostru film color pe ecran lat izbutește să aducă pe ecran un poetic simbol al luptei pentru pace și să ne prezinte fermecătorul peisaj al Bucureștiului anului 1960. Felicitări creatorilor filmului și sugestia de a persevera în realizarea unor astfel de scurt-metraje.

„SCRISOAREA ELVIREI" (foto 1) — producție a studioului „Moldova-film" — atacă cu curaj problema educației tineretului. Eroina e o fată naivă, crescută ca într-o seră de o mamă care dorește pentru fiica sa un viitor strălucit, cucerit însă prin relații, influențe etc... Va trebui ca Elvira să cunoască, cu proprii ochi, lumea, ca să se desprindă din educația greșită căpătată acasă și să-și facă într-adevăr un „viitor".

„STEAUA DIMINEȚII" (foto 2) — o realizare cinematografică datorită colaborării dintre studioul „Lenfilm" și studioul din Frunze — ne prilejuiește cunoașterea unui romantic balet creat de compozitorul Mihail Rauhvergher, inspirat de una din cele mai vechi și mai frumoase legende ale Kirghiziei: povestea dragostei de nebiruit a lui Nurdin, fiul lui Temir-Han, pentru Ciolpon („Steaua dimineții"), o fată din popor, frumoasă dar fără avere.

„COCOȘATUL" (foto 3) — o coproducție franco-italiană după romanul cunoscut al lui Paul Féval — aduce pe ecran Franța începutului secolului al XVIII-lea, cînd nobilii se luptau fără scrupule între ei pentru a-și cuceri averile. Aventuri, dueluri, peripeții, travestiuri și un final care răsplătește onestitatea și iubirea. În total, un film spectaculos. Un valet excelent este crest de Bourvil, în rolul lui Passepoil; purtînd urmele unui farmec trecut, dar făcînd destul de greu față unui rol de june-prim — Jean Marais în rolul protagonistului, cavalerul Lagardère.

„LEGEA E LEGE" (foto 4) — de asemeni o coproducție franco-italiană — reunește pe genericul ei trei nume mari ale comediei europene: actorii Fernandel și Toto și regizorul Christian Jacque. Filmul ne transportă într-un tîrgușor muntos, situat pe granița dintre Franța și Italia. Birocrația merge aici atît de departe, încît nu împarte în două numai teritoriul orășelului și străzile, dar chiar și încăperile caselor și viețile oamenilor. Din această cauză un „onorabil" vameș francez poate să devină, pentru o vreme, un redutabil zurbagiu, încălcînd toate legile și opreliștile ce i se pun în cale. Vameșul dislocat este interpretat de Fernandel. Aceasta spune tot.

PREȚUL 2 LEI

05
F
Bibl. Rep.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 28 (268)
Anul IX
16 iulie 1960

La odihnă, pe plaja însorită a Eforiei

Fotografie de
S. STEINER

DUPĂ OPRIREA APELOR BISTRIȚEI LA BICAZ

Lacul de acumulare care va alimenta puternica hidrocentrală „V. I. Lenin" de la Bicaz a început să se umple.

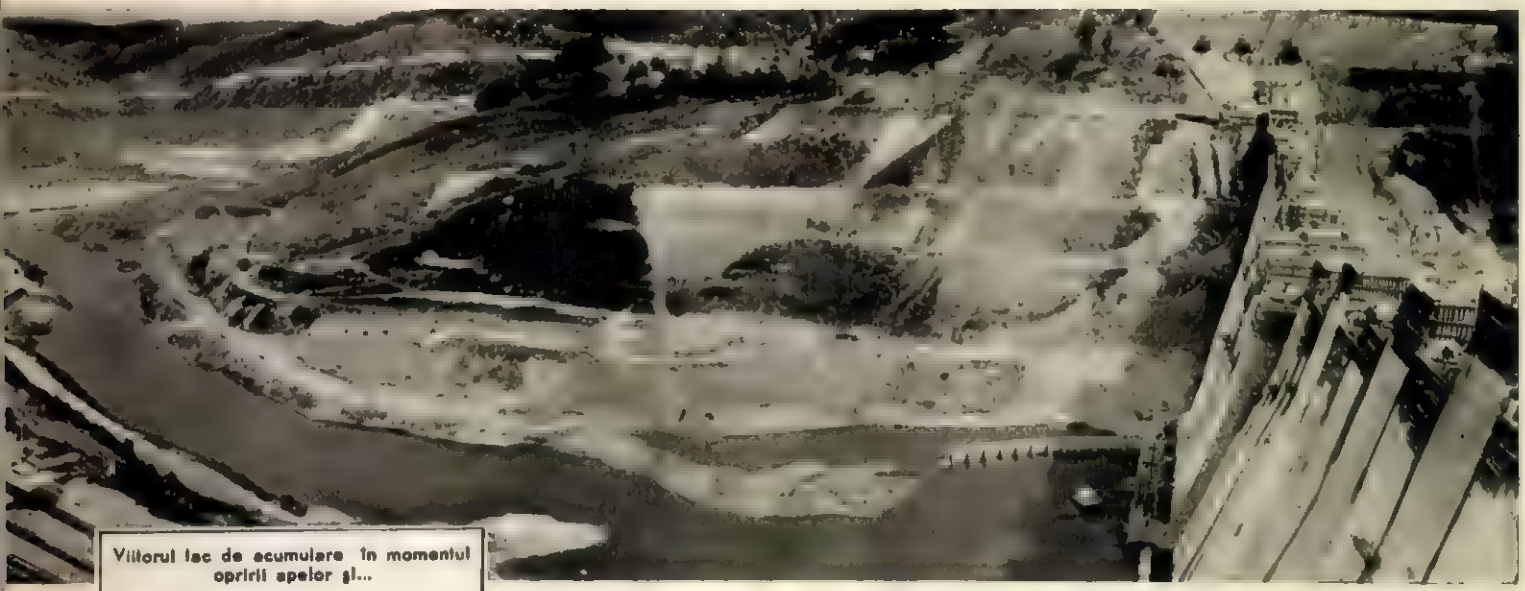

Viitorul lac de acumulare în momentul opririi apelor și...

...la 24 de ore după oprirea lor.

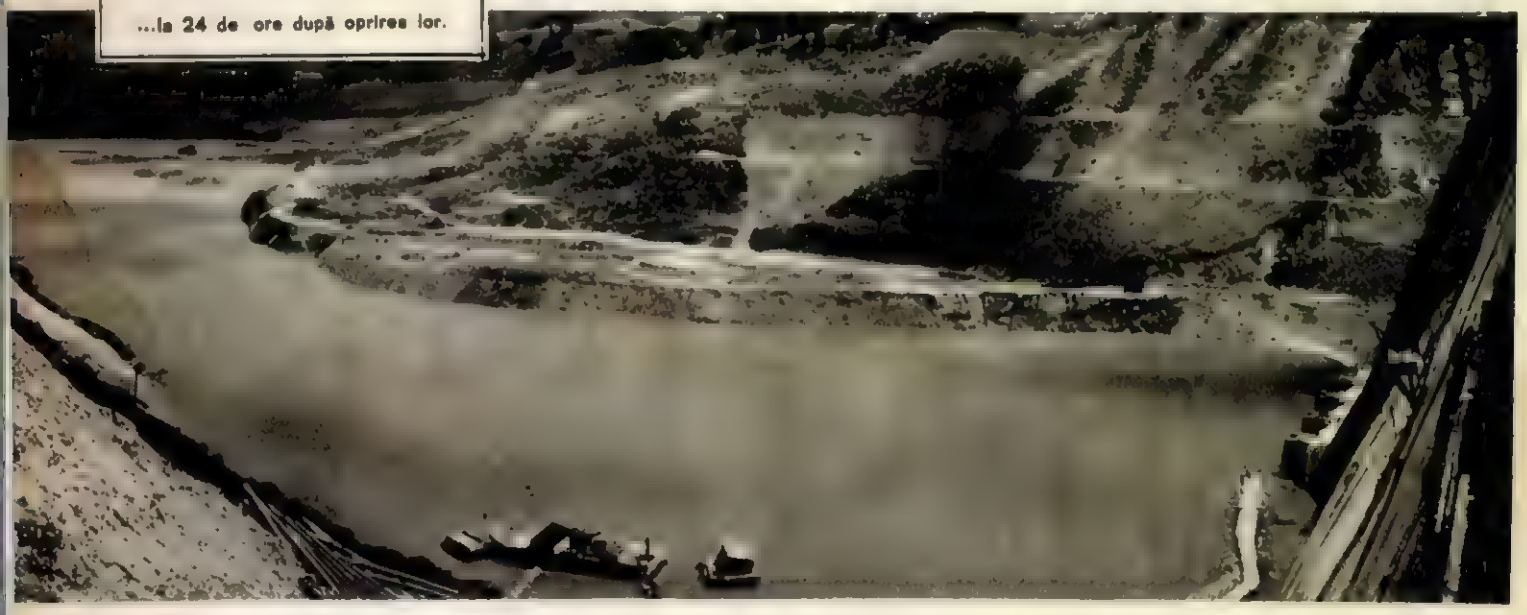

Fotografia aceasta a fost luată la 24 de ore de la zăgăzuirea apelor. Dar numai după o săptămînă și două zile a luat ființă o cursă deservită de trei ori pe zi de o șalupă care face legătura cu Valea Secului, Izvorul Alb și Buhalnița, localități de pe malul lacului de acumulare.

Primii „navigatori" pe apele viitorului lac ↓

COPERTA NOASTRĂ

Utemista Maria Herkl de la cooperativa „Solidaritatea" din Cluj, la odihnă pe litoral, în stațiunea Eforie

LUMINI de NEON LA BUCECEA

Fotoreportaj de F. URSEANU

Un punct cît un vîrf de peniță. Cu un astfel de semn marcaseră cartografii localitatea Bucecea: o comună oarecare situată undeva la nord, între Botoșani și apa domoală a Siretului, unul din acele „locuri unde nu se întîmplă nimic". De altfel, Bucecea nici nu putea avea în trecut alt simbol pe hartă. Tîrgul acesta — locuit mai ales de țărani cultivatori de sfeclă și porumb, exploatați crunt timp de aproape un veac de către trei dinastii de moșieri, de o duzină de chiaburi și de diferiți negustori — n-a cunoscut alte dimensiuni decît cele de la naștere..

Și iată că recent Bucecea a primit o puternică și sănătoasă infuzie de tinerețe. Bîrnele care mai sprijineau multe din casele într-o rînă — vestigii ale trecutului — au căzut; au răsărit în loc construcțiile și străzile unui adevărat oraș. Și astfel, la cea de-a doua ei naștere, Bucecea a fost copios înzestrată de către statul democrat-popular: blocuri cu mai multe etaje se-nșiră unul lîngă altul; magazine cu vitrine largi sînt și ele gata și așteaptă în aceste zile să-și primească mărfurile; apa potabilă — gustoasa apă de Bucecea — a început să pătrundă prin conducte și în apartamentele localnicilor; o casă de cultură de proporția unui teatru este terminată și, în curînd, va putea găzdui turnee artistice, expoziții, spectacole cinematografice și cele zece mii de volume ale bibliotecii cu sutele ei de cititori...

Așa am văzut Bucecea, recent într-o frumoasă zi de iulie, cînd soarele puternic lumina orașul nou, răsărit printre bătrînii plopi ai vechiului tîrg. Seara? Uimitor: Bucecea luminată „á giorno" de lungi becuri fluorescente — luminată deci ca oricare mare bulevard din București! Iar dincolo de toate acestea, se înalță halele și impunătoarele instalații exterioare ale noii și ultramodernei fabrici de zahăr „Siretul" — soră geamănă cu cea din Luduș.

„În cursul planului de 6 ani — se arată în Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R. — industria alimentară va deveni, practic, o industrie nouă, la nivelul ultimelor realizări ale tehnicii, cu un grad avansat de automatizare. Vor intra în producție 4 fabrici de zahăr, din care două în toamna aceasta".

Una dintre ele este fabrica de zahăr din Bucecea — ai căror constructori și montori se străduiesc s-o predea exploatării cu o lună înainte de termen. Ea va avea o capacitate zilnică de producție de circa 30 de vagoane de zahăr de cea mai bună calitate. Totul va fi aici automatizat: de la descărcarea sfeclei — materia primă — și pînă la ambalarea zahărului în saci, omul nu va interveni decît apăsînd pe butoane.

Fabrica aceasta va contribui la realizarea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. potrivit cărora producția anuală de zahăr a țării trebuie să ajungă în 1965 la 460.000 tone, față de 242.000 tone în 1959. Iar primele „șarje" de zahăr ale noii fabrici

În aceste zile lumina fluorescentă pătrunde tot mai mult pe străzile din Bucecea.

Așa arată azi centrul localității Bucecea. Din ce a fost vechi au rămas, în acest colț al „tîrgului", doar bătrînii plopi...

Altă stradă nouă duce spre fabrica de zahăr.

de la Bucecea vor fi date în cinstea zilei de 23 August...

Aceasta e actuala „carte de vizită" a tîrgului Bucecea, pe care cei ce l-au cunoscut altădată şi nu l-au văzut de mult nu l-ar mai recunoaşte. În cîţi ani s-a produs această transformare? În numai 16 luni! Exact 16 luni: într-o zi din aprilie 1959 s-a dat aici prima lovitură de tîrnăcop. Şi pentru temelia uriaşelor construcţii ale fabricii de zahăr, care se întinde azi pe 17 hectare, şi pentru cele ale oraşului nou care-şi înalţă acum prima duzină de blocuri.

La fel cu Lucăceştii, cu Oneştii, cu Săvineştii şi cu alte oraşe noi ale aceleiaşi bătrîne Moldove, Bucecea începe să prindă contur nu numai pe hartă, ci şi în viaţa economică a ţării.

Noua casă de cultură. Pe terasa primului etaj o şi început disputa între jucătorii de şah.

① Meșterul Octavian Voiculescu. După ce a lucrat pe aproape toate șantierele țării, iată-l acum și la Bucecea. Brigada sa de constructori a economisit în cîteva luni peste un vagon de oțel-beton, contribuind astfel ca șantierul să realizeze pînă acum o economie de peste 1.250.000 lei. Cu ajutorul telefonului el ține legătura cu brigada sa în timpul construirii silozului.

② Aplicînd metoda de zidărie „în lanț", brigada condusă de utemistul Nicolae Rotaru a lucrat la construirea fabricii de zahăr cu o productivitate de 40-50 la sută mai mare față de cea planificată. L-am surprins lucrînd la închiderea unei „guri de lup" din peretele uzinei electrice. „Gura aceasta de lup" i-a folosit pînă în ultimul moment pentru introducerea în clădire pe o cale mai scurtă, a materialelor necesare pentru zidărie.

③ Cine nu-l cunoaște azi la Bucecea pe „moș" Ion Onilă, șeful uneia din cele mai numeroase brigăzi? Se spune că grație oamenilor din brigada lui Onilă de la deschiderea șantierului și pînă azi nu s-a plătit nici un ban locație pentru întîrzierea descărcării vagoanelor cu materiale.

④ Iat-o și pe mezina orașului-nou: Ina Neagu, fiica unui șofer, s-a născut acum șase luni într-una din casele noi din Bucecea. Vîrsta ei coincide cu vîrsta primului bloc ridicat aici.

Turma de oi fătătoare a gospodăriei „Drum nou" sporește an de an.

Zestrea Mariei

Microfotoreportaj de
Al. MAXIMILIAN

Douăzeci și opt de ani împlinise Grigore Marin cînd s-a îndrăgostit de o colectivistă. Nu se grăbise pînă atunci să se însoare — deși trecuse de anii cînd oamenii satului spun că un flăcău e bun de însurătoare — tot așa cum nu se grăbise nici cu înscrierea în gospodăria colectivă. „Sînt om sărac — susținea el — și-mi trebuie zestre"...

Și-a schimbat părerea cînd a cunoscut-o mai bine pe Maria, colectivista cu care s-a căsătorit din dragoste. Și, doar la o lună după căsătorie, iată-l și pe Grigore Marin colectivist. Maria îi adusese „zestre"... toată colectiva.

Era prin ianuarie 1958. Gospodăria colectivă din Odobeasca (raionul Roșiori), care se înființase în 1950 și se dovedise puternică, se întregea acum cu un număr tot mai mare de țărani atrași de realizările colectivei. Grigore Marin a fost repartizat la început ca îngrijitor la grajduri. Priceperea și tragerea de inimă cu care muncea au făcut ca, numai după cîteva luni, să fie numit șeful brigăzii zootehnice.

De atunci „zestrea" lui Marin a sporit necontenit. Sectorul zootehnic numără azi 72 de capete de vite cornute, dintre care mai bine de jumătate sînt vaci de lapte și peste 20 de viței și junci.

Bine îngrijite, hrănite rațional cu porumb-siloz și pășunate, pe islazul îmbunătățit al gospodăriei, vaciile — brune și sure, de stepă — au dat în 1959 în medie cîte 2.500 litri de lapte fiecare.

Sectorul zootehnic are și o turmă de peste 220 de oi fătătoare, 19 scroafe și mulți purcei crescuți pentru îngrășare.

Ce-i drept, gospodăria colectivă „Drum nou" din Odobeasca nu este mare ca întindere, dar are oameni harnici. Hotărîți să meargă pe linia sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al P.M.R., privind creșterea sectorului proprietate obștească a gospodăriilor agricole colective, colectiviștii din Odobeasca muncesc cu sîrg să sporească numărul vacilor și al celorlalte animale, convinși că astfel vor crește și veniturile gospodăriei, care atrag după sine bunăstarea lor. Încă de pe acum sectorul zootehnic dă o treime din totalul veniturilor colectivei „Drum nou".

Și Grigore Marin ne asigură că sectorul zootehnic, de care răspunde, va da în anul acesta venituri mari pentru că e hotărît să muncească — alături de ceilalți colectiviști — pentru a spori „zestrea" pe care a primit-o intrînd în colectivă.

① O mare atenție se acordă culturilor de ierburi perene. Grigore Marin (stînga) și tehnicianul agronom Marin Grecu (dreapta) urmăresc calitatea lucernei.

② Ciobanul șef Cocîrneață Ion (dreapta) mulge cea mai mare parte a oilor. Ele dau cîrca 70 litri lapte anual fiecare.

③ Pășunatul vacilor pe islazul îmbunătățit al gospodăriei contribuie la sporirea producției de lapte.

FILME... FILME... FILME...

Carmen Stănescu, Silvia Dumitrescu-Timică și Cella Dima, în chip de soții ale „bădăranilor", pun la cale intriga... întregului film.

„BĂDĂRANII" PE PLATOURILE DE LA BUFTEA

de Sanda FAUR-DIMA

Pentru o bucată de vreme, „Bădăranii" lui Goldoni și-au mutat locuința de pe scena Naționalului bucureștean pe platourile de la Buftea, istorisindu-și povestea încurcată și hazlie sub ochiul atent al aparatului de filmat. Iar de aici vor pleca în curînd mai departe, făcînd popas îndelungat pe ecranele cinematografelor. Da, mult prețuitul spectacol al Teatrului Național, prezentat la Festivalul de la Veneția și aplaudat chiar acasă la Goldoni, și-a imprimat imaginea pe peliculă-color, pentru a putea oferi generațiilor viitoare mărturia bunului joc actoricesc al artiștilor Naționalului.

Un spectacol filmat? — veți întreba. În bună măsură da, caci operatorul a înregistrat fidel tot ce avea spectacolul mai prețios ca idee și creație artistică. Dar poate mai curînd o adaptare cinematografică, realizată și cu concursul scriitorului Mircea Ștefănescu, în care au intervenit unele prescurtări de text (filmul va dura doar o oră și douăzeci de minute) și în care, mai ales, au fost scoși eroii și acțiunea cît mai „la larg": celor două decoruri ale piesei le-au luat locul aproape douăzeci de interioare, eroii se plimbă în voia lor prin încăperile casei lui Jupîn Lunardo, prin curtea și odăile lui Jupîn Simon și chiar pe „străzile acvatice" ale Veneției; veți putea asista la cîteva frînturi de carnaval și la romantice plimbări cu gondola pe celebrele canale. Și oricît am dezamăgi pe viitorii spectatori ai filmului și am supăra — prin indiscreție gazetărească — pe realizatorii săi, trebuie să vă mărturisim că am văzut această autentică Veneție a secolului al XVIII-lea pe...un colț de platou de la Buftea, și că un bazin oarecare fusese investit, prin arta pictorului scenograf, cu atributele unui canal venețian.

Cine sînt „Bădăranii" și istețele lor neveste? Cei care au văzut spectacolul Naționalului îi cunosc bine: Birlic și-a împrumutat hazul, figura expresivă și ochii rotunzi în veșnică mișcare bietului Jupîn Canceano, tiran neputincios și veșnic tras pe sfoară de frumoasa-i soție Felice (căreia Carmen Stănescu îi dăruiește, fără zgîrcenie, verva, temperamentul și frumusețea necesară); Jupîn Simon și Marina lui se bucură de interpretarea unui valoros cuplu: G. Calboreanu și Silvia Dumitrescu-Timică; iar Lunardo și Margarita vor apare pe ecran creați de Al. Giugaru și Cella Dima. Notați ca în distribuție mai pot fi întîlniți Radu Beligan, Marcel Anghelescu, Nichi Atanasiu, Sanda Toma — și va reieși că filmul ne aduce pe ecran arta a doi artiști ai poporului, a cinci artiști emeriți și a altor actori de mare talent.

„Paternitatea" adaptării cinematografice aparține artistului poporului Sică Alexandrescu — creator al spectacolului de teatru și, pe platou, atent îndrumător al jocului actoricesc — și tînărului regizor de film Gh. Nagy. Acesta din urmă, coautor a trei comedii cinematografice după piesele lui Caragiale, a venit aici cu experiența cîștigată pe linia ecranizărilor-color și, împreună cu regizorul Sică Alexandrescu și cu operatorul Ștefan Horvath, s-au străduit să imprime actualei pelicule un caracter cît mai cinematografic.

Curînd îi vom avea pe „Bădăranii" lui Goldoni în fața privirilor noastre, pe ecrane. Întîlnirea aceasta, inedită pentru unii, repetată pentru alții, va avea pentru toți același farmec, aceeași bucurie a savurării unui autentic fenomen de artă actoricească.

„Bădăranii" lui Goldoni, întruchipați de G. Calboreanu, Gr. Vasiliu-Birlic și Al. Giugaru.

„CULTURA" AMERICANĂ LA TEHERAN

Într-o revistă din Teheran — „Candaniha" — a apărut nu de mult un articol în legătură cu influența nefastă exercitată de filmele americane prezentate la televiziunea iraniană. În articolul intitulat: „Decadența programelor la televiziune" se scria: „...În afara unei mici părți, tot programul este plin de filme cu crime, cu bătăi... Aceste filme sînt mai periculoase pentru copii decît veninul, făcînd ca în ochii lor viața unui om să apară mai neînsemnată decît cea a unei muște." Ce consecințe are prezentarea unor asemenea filme, mostre ale „civilizației" de peste Ocean? Te bați, rănești sau ești rănit, omori. „În ultimele două luni— scria un oculist, într-o scrisoare publicată în ziarul iranian „Etehade Meli" — patru sau cinci copii s-au prezentat la clinică după ce au văzut filme cu bătăi. După vizionare s-au luptat cu fratele, sora sau prietenii lor pînă și-au pierdut ochii".

După un film cu bătăi și cel puțin trei morți, ce stimulatoare este o băutură alcoolică!... De aceea s-au și creat în Iran, după model american, numeroase baruri. „În ultimii doi-trei ani au luat ființă 70 pînă la 100 de cabarete și baruri noi în Teheran. Fiecare din ele are pe zi un venit net între 200 și 800 de mii tumani" — relatează revista „Candaniha". Să mai spună cineva că nu e ca pe Broadway! Nu mai rămîne decît ca la bufetul școlilor să se servească whisky, iar sfîrșitul orelor de curs să fie anunțat cu pistolul, pentru ca exemplul american să fie pe deplin însușit

De altfel televiziunea, hula-hoop-ul și comicsurile încep să-și dea din plin roadele în Iran. O recunoaște ziarul iranian „Sedaye Mardom" cînd scrie: „În multe cartiere ale orașului există huligani care, considerîndu-se atotputernici, provoacă scandaluri și primesc bîruri de la populație. Împotriva lor nu se luptă. Cu mult regret observăm și în capitala țării, care este centrul puterii de stat, că un pumn de huligani primejduiesc securitatea oamenilor și pe zi ce trece devin tot mai obraznici".

Consilierii yankei se pot simți ca acasă. Și că se simt așa, ne-o dovedește activitatea unora dintre ei, care este astfel descrisă de ziarul iranian „Sahr": „Mulți dintre trimișii nedemni ai Americii au cheltuit ceea ce a fost acordat Iranului pe lucruri nefolositoare și i-au mituit pe amicii lor iranieni... Pe zi ce trece crește numărul prostituatelor. În multe familii bune sînt răspîndite necinstea și modul de viață american".

...Și cînd te gîndești că toate aceste informații au apărut înainte ca un corespondent din Teheran al revistei americane „Wall-Street Journal" să anunțe că activitatea americanilor în Iran „s-a intensificat considerabil"!...

Andrei MINCU

FILMUL PESTE HOTARE

Evocarea faptelor vitejești ale unui grup de patru luptători din brigăzile internaționale din Spania, iată tema unui nou film al studioului „Defa" din R.D. Germană. Intitulată „Patru cartușe", noua producție cinematografică are la bază un scenariu de Walter Gorisch, fost și el participant la războiul antifascist din Spania. Regizorul filmului este tînărul cineast Frank Bayer.

Cinematografia cehoslovacă ecranizează în prezent numeroase opere ale unor scriitori cehoslovaci contemporani. Iată doar cîteva dintre ele: „Duminică de august", după drama lui F. Grubin, în regia lui Otakar Vavra; „Romeo, Julieta și întunericul", realizat după nuvela cu același nume de Jan Otcenasek, în regia lui Jan Weiss, regizorul Jiri Krejcik lucrează la filmul „Principiul suprem", după nuvela cunoscutului scriitor Jan Drda.

Roberto Rossellini, regizorul italian de film care a realizat de curînd filmul „La Roma era noapte", în care actorul sovietic Serghei Bondarciuk apare într-unul din rolurile principale, pregătește noi producții cinematografice, printre care „Trăiască Italia" — dedicat marelui revoluționar italian Giusseppe Garibaldi; „Anne" — ale cărui exterioare se vor turna în Indonezia; „Fete pentru armată" — a cărui acțiune se petrece în Italia în 1943, în perioada intensificării mișcării antifasciste și a luptelor de eliberare de sub jugul hitlerist.

A fost terminat de curînd, la Sofia, filmul bulgar „Golemanov", realizat după comedia scriitorului A. Kostov. Filmul este o satiră incisivă la adresa practicilor politicianiste burgheze de acum 30 de ani, bicluind fără milă moravurile și corupția ce domneau pe atunci în Bulgaria. Scenariul și regia filmului aparțin lui Kiril Ilincev, iar printre interpreți figurează: Nikolai Popov, Andrei Ceaprazov, P. Ikonomova, P. Vasilieva și alții.

„N-a iubit nimeni atît" este titlul unui film ce se turnează în prezent în studioul „A. P. Dovjenko" din Kiev. Filmul este închinat muncii eroice a comsomoliștilor, constructori ai noilor mine de cărbuni din Donbass. Scenaristul noii realizări cinematografice este cunoscutul scriitor Vadim Sohko, iar regia a fost încredințată lui A. Slesarenko. Operatorii V. Zaharciuk și S. Lisetki completează echipa de realizatori ai noii pelicule cinematografice.

„Ultimul termen — miezul nopții". Astfel se intitulează sugestiv noul film al regizorului american Jack Webb, film a cărui acțiune se petrece în redacția unui mare ziar din orașul american Los Angeles. Scenariul și dialogurile semnate de William Bower redau cu vigoare și autenticitate atmosfera de șantaj, corupție și goană după senzațional ce domnește în presa americană. Rolul principal este interpretat de însuși regizorul filmului, Jack Webb.

La Phenian, capitala R.P.D. Coreene, a fost terminată de curînd ecranizarea romanului „Pămînt", de Li Ghi En. Scenariul este semnat de Li Dik Hoa. Filmul, care are două serii, începe prin a înfățișa în imagini zguduitoare suferințele poporului coreean din timpul ocupației japoneze, ca apoi să ne prezinte aspecte ale noii vieți a țăranilor deveniți — în anii puterii populare — adevărații stăpîni ai pămîntului.

Este limba franceză KNOCKOUT?

de Al. MIRODAN

Titlul de mai sus nu ne aparţine, el a apărut în „The New York Times Magazine“ sub semnătura lui Joseph Wechsberg, pe care editorul revistei îl recomandă, într-o notă de la subsol, drept autor a două cărţi de succes şi, mai ales, bun cunoscător al realităţilor franceze. „Este limba franceză knockout?“ Scriitorul american întreabă dar în acelaşi timp răspunde; constată un fenomen, dar în acelaşi timp îl aprobă; ne informează că oamenii de cultură francezi sînt înspăimîntaţi de ceva, dar în acelaşi timp îi ironizează (destul de subţire, şi „de sus“, şi de prea sigur pe el) cerîndu-le a nu se alarma .. „Este limba franceză knockout?“ Ei şi! — sugerează articolul din „The New York Times Magazine“..

★

Ce s-a întîmplat? O dată cu invadarea Europei occidentale de către americani s-au produs într-o serie de ţări din această parte a lumii nişte fenomene stranii nu numai în economie, dar şi în lingvistică. Imperialismul nu se mulţumeşte cu ceea ce a acaparat, el întinde mîna către vocabular. Cîteva milioane de sticle umplute cu „coca-cola“ au luat locul, după cum se ştie, croindu-şi drum cu pumnii, cîtorva milioane de sticle umplute cu vin roşu franţuzesc. De ce n-ar fulocui cîteva cuvinte americane, cîteva din vorbele înscrise în versul lui Racine? Cîteva sute de mii de automobile americane au luat locul, croindu-şi drum cu pumnii, cîtorva sute de mii de maşini „Renault“ sau „Citroën“. De ce n-ar înlocui, prin acelaşi mecanism al expansiunii, cîteva expresii favorite ale lui Al. Capone, cîteva întorsături de cuvînt din Voltaire? În sfîrşit, cîţiva generali americani au luat locul — cum? cînd? să nu mai stăruim — cîtorva generali francezi. De ce, la urma urmelor, n-ar urma cuvintele drumul evenimentelor? Sau poate, un adjectiv preţuieşte mai mult decît un colonel?

★

...Şi articolul din revista susamintită, ca şi impresia oricărui străin care-a avut prilejul să viziteze în ultimii ani Parisul, exemplifică (revista, cu mulţumire — unii străini, precum subsemnatul, fără...) ofensiva vocabularului de peste Ocean. Umblînd pe străzile Parisului, îţi dai seama, cu amar, că americanii au organizat baze nu numai în împrejurimile Parisului dar şi în dicţionarul limbii franceze.

Priviţi fotografiile înfăţişînd momente alé strazii. Un local în Place Pigalle şi cu femei goale (adică strip-tease) se cheamă pe englezeşte „Pigall's“.

Un alt local, mai de lux şi pe Champs Elysées, „Lido“ poartă inscripţia „Real snack bar“. Nu puteau fi, cu nici un chip, utilizate cuvintele varieté sau cabaret? Un vînzător face reclamă cîrnaţilor. De ce „Hot dogs“? A dispărut cuvîntul corespunzător din franţuzeşte? O carte de succes, era, pînă de curînd în general, o carte de succes. Acum se cheamă best-seller. Un om de afaceri era pînă de curînd, în general, un om de afaceri. Acum i se spune businessman. O parizianâ atrăgatoare era, pînă de curînd (şi... sperăm că mai este), o femeie atrăgătoare. Acum se spune despre ea că posedă sex-appeal. Sau orice altceva, numai pe englezeşte să sune!

Dar „parking“, dar „fair play“, dar „grill room“, dar „hold-up“? De ce s-au instalat, cuceritoare, pe străzi şi în case de oameni? De ce nu sînt izgonite, cu un picior în spate, din cafeneaua unde şi-a scris Verlaine poezia?

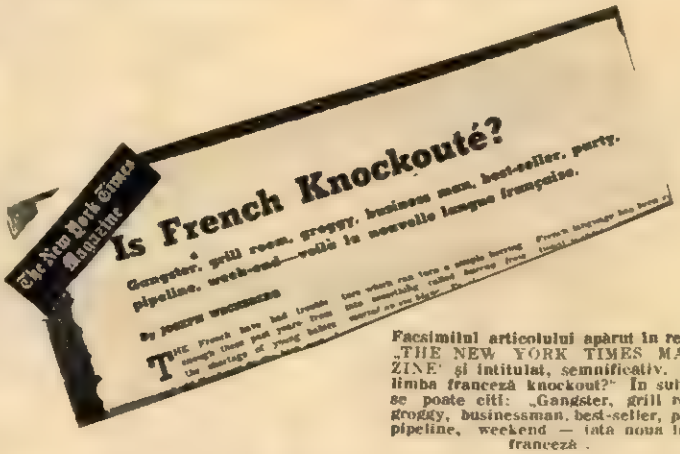
The New York Times Magazine

Is French Knockouté?

Gangster, grill room, groggy, business man, best-seller, party, pipeline, week-end... voilà la nouvelle langue française.

By Joseph Wechsberg

THE French have had trouble ...

Facsimilul articolului apărut în revista „THE NEW YORK TIMES MAGAZINE“ şi intitulat, semnificativ, Este limba franceză knockout?“ În subtitlu se poate citi: „Gangster, grill room, groggy, businessman, best-seller, party, pipeline, weekend — iată noua limbă franceză“.

Este evident că întrebarea tristă pe care ne-o punem noi aici, în aceste rînduri, şi-a pus-o — era cu neputinţă să nu şi-o pună — cultura franceză. Molière a murit de mult, dar amintirea lui obligă. Îngrijoraţi, aşadar, cîţiva (35 la număr) dintre scriitorii de frunte ai Franţei au înfiinţat, nu prea de mult, sub preşedinţia lui Georges Duhamel, un „oficiu al vocabularului francez“, al cărui scop este, cum silit ironic remarcă articolul din „The New York Times Magazine ca „franceza să rămînă franceză“. Iată un ţel. Oficiul a pornit să cerceteze cotidienele franceze, considerate pe drept cuvînt delicvenţii principali în materie de import (sau poate contrabandă) de vorbe. Oficiul a iniţiat un sondaj în mase, cerînd părerea oamenilor cu privire la necesitatea uneia sau alteia dintre expresiile introduse în circulaţie la stimulentul Americii. Oficiul activează şi opinia sa iritâ pe editorii revistei în care şi-a publicat Joseph Wechsberg ironia.

În faţa ringului unde se desfăşoară una dintre cele mai interesante şi semnificative bătalii culturale ale Occidentului, unii încurajează pumnii coca-colei, alţii - între care şi noi aici — mîna fină a limbii din care s-a născut „Candide“

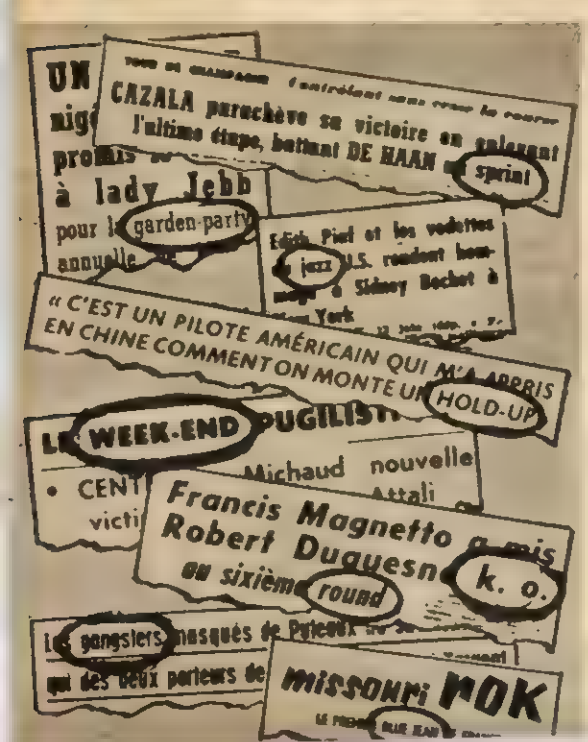

← Titluri din presa franceză care demonstrează cum cuvintele şi expresiile pur americane au invadat vocabularul francez.

1

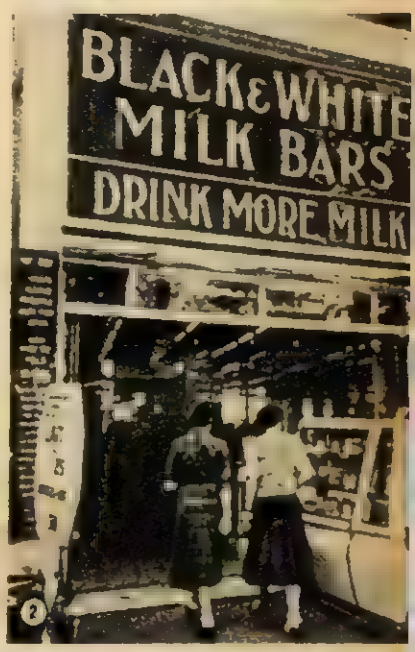

2

3

1-2-3. Toate aceste firme şi inscripţii par să-ţi înfăţişeze aspecte dintr-un oraş american. Şi, totuşi, se află în capitala Franţei...

Tămbălău cu lanci Balogh

—schiță—

de Stela NEAGU

Ilustrație de Tia PELTZ

Totul e bine cînd se sfîrșește cu bine — zice o veche vorbă de-a noastră, bătrînească. Să vedeți că a ieși bine pînă la urmă și la noi, la secția freze, tămbălăul cu lanci Balogh. Și ce tămbălău a mai fost! Parcă Mihai Balogh e vinovat de cele ce a pățimit! Dar de unde! Ce putea și el, biețul, acum zece ani cînd venise cu minuni acela, ținîndu-l de grumaz ca pe un berbec, de ce-o să iasă pînă la urmă.

Dar s-o iau de la capăt, să ajung cu bine pînă la sfîrșit.

Va să zică, vine acum zece ani Mihai cu fi-su și mi-l aduce plocon mie.

— Vasile — îmi spune — tu ești cel mai bun maistru de la noi. Îa-l pe ăsta — e feciorul meu — și fă frezor din el.

Copilul prim-maistrului a prins repede meșteșugul. Mărul n-a căzut departe de pom. Ianci avea parcă metalurgia în sînge. În doi ani a devenit unul din cei mai buni frezori. Făcea roți dințate, helicoidale, se juca cu lucrările precise de noțiuni de milimetru. Calculele le făcea ușor, fiindcă seara umbla la liceul seral și era un matematician de prima clasă. Și tat-su era mulțumit de el. Îl vedeam pe Mihai oprindu-se și privind adeseori cu ochii săi mici, de după ochelarii cu ramă subțire, la odraslă. Pleca apoi, răsucindu-și sfîrcurile mustății de husar și tușind mulțumit.

După ce a devenit calfă, Ianci n-a mai stat la noi decît un an de zile. Al dracului fiul prim-maistrului! A terminat liceul, apoi a dat examen la politehnică și a fost primit la mecanică. Tare făloș mai era Mihai:

— Ai văzut, Vasile, ce mi-a făcut împelițatul! — îmi zicea, arzînd satisfăcut un răsucit al mustății sale vestite.

Ei, șase ani n-am prea știut multe despre feciorul lui Mihai. Din cînd în cînd mai aduceau vorba tat-su despre el, că învață bine, că primește bursă, că profesorii sînt mulțumiți și alte cele...

Într-o zi, astă-vară, Mihai a venit la mine strălucind de fericire ca un soare, vestindu-mă că Ianci nu mai e Ianci, ci inginerul Janos Balogh, că fi-su a luat diploma și a fost repartizat chiar la fabrica de unde a plecat, adică la noi.

Peste trei zile inginerul șef a venit în secția noastră însoțit de un tînăr. Cînd m-am uitat mai atent, am văzut că nu era altcineva decît miniatura perfectă a mustății de husar, de culoare șargă, vestită în toată fabrica, a prim-maistrului Balogh.

— Ianci, tu ești, ăla, nătărăule!

El a zîmbit, a venit cu mîna întinsă:

— Eu sînt, nene Vasile, cum, nu mă mai cunoști?

Aflarăm curînd rostul prezenței lui Ianci în secție. Inginerul Janos Balogh, proaspăt absolvent al politehnicii, feciorul prim-maistrului nostru, a fost numit șeful secției. Inginerul șef ne-a rugat să colaborăm cu el, să-l ajutăm și să-i dăm ascultare. Mă uitam în fruntea încreștită a lui Mihai, în timp ce ni se făcea această comunicare. Numai la așa ceva nu se așteptase; știam perfect ce se întîmplă în mintea lui, căci, drept să spun, nici eu nu mă simțeam în apele mele. „Cum, Ianci ăsta, căruia eu i-am arătat prima oară din ce se compune o freză, să-mi fie acum șef?" Dar, în ce mă privește, am lepădat de îndată gîndul ăsta. Omul a învățat carte, acum știe mai multe ca noi, e deci drept să ne fie șef; mai ales că a plecat la școli din mijlocul nostru, al muncitorilor. Vedeam încă după chipul său stacojiu că, totuși, Mihai Balogh nu se împăca de fel cu comunicarea.

În prima lună nu s-a întîmplat mai nimic deosebit. Mihai îi spunea fiului: „băiete", ori „Ianci", iar el i se adresa „tată", ori „bătrîne". Era armonie și liniște în secție. Dar trăiam ca pe mare: cînd cerul e mai frumos, mai senin, atunci poți să te aștepți la cea mai năprasnică furtună. Așa a fost și la noi. Într-o singură lună Ianci și-a cîștigat respect și simpatie; era foarte competent, ceea ce ne arăta că nu și-a pierdut vremea la politehnică. Dar, în prima lună, năzdrăvanul de Ianci, ziet ce o vulpe, nu făcuse nimic alt' decît să cerceteze cu atenție tot ce se întîmplă la secția freze: ce lucrăm, cum lucrăm, capacitatea mașinilor, oamenii, tot, tot.

După trecerea primei luni îl convocă pe prim-maistru, adică pe tăticu-su, pe toți maiștri de schimb, adică și pe mine, și pe cei mai vechi și mai buni lucrători la o consfătuire. Aici a început tămbălăul cu Ianci Balogh. Fără multă introducere, tînărul nostru ne-a asvîrlit în obraz că la noi în secție se lucrează după metode învechite, că nu sînt disponitive la piesele de mare serie și că principala noastră uneltă de pe freză e menghina. Că, de pildă, o piesă KB-13 se lucrează în patru ore, cînd printr-un simplu dispozitiv (ne-a explicat pe loc cum ar veni) s-ar putea lucra în maximum o oră. Mihai, care lucrează de 30 de ani în uzină, cînd a auzit de metode învechite, s-a făcut roșu la față și a morcăit pe sub mustăți:

— Și... ai venit tu, deșteptule, să ne înveți cum se lucrează?

Cu toate acestea și el și noi a trebuit să admitem că Ianci are dreptate; noi nu lucrăm cu dispozitive. Și e bine știut că un bun dispozitiv nu e altceva decît o inovație. Să vedeți ce propune năzdrăvanul de fecior al prim-maistrului. Întrucît secția de scule a fabricii, unde ar trebui să se facă aceste dispozitive, e mică și nici într-un an nu ar putea realiza sculele și dispozitivele de care avem nevoie, să le facem la noi, în secția freze.

— Unde la noi? — întrebă prim-maistrul Balogh.

— Pe frezele noastre — răspunse inginerul Balogh.

— Cum pe frezele noastre?

— Uite, tată: de luna viitoare scoatem din producția de plan ultimul rînd de freze, opt numai, și băgăm acolo în lucru dispozitive. Eu voi face proiectele și toate desenele.

— Opt freze? Să scoatem din producție un sfert din totalul numărului de mașini? Ianci, ai înnebunit! Și planul cum îl vom face?

— În luna respectivă nu vom îndeplini planul exact cu un sfert. Dar cînd vom avea dispozitivele, vom recupera de zece ori piesele cu care am rămas datori.

Mihai s-a sculat furios și, trîntindu-și caracterul de notițe pe masă, a urlat cît l-a ținut gura:

— Cît sînt eu aici, se va face planul și nu va fi [illegible] nici o mașină din producția planului! Ai înțeles, domnule inginer?

De la ședință tămbălăul s-a extins la gazeta de perete. Inginerul Balogh a scris acolo un articol și a expus cele arătate la ședință. A doua zi, la gazetă, exact lîngă articolul lui, a apărut un altul, scris de prim-maistrul Balogh, în care ideea scoaterii mașinilor din producție pentru fabricarea sculelor și dispozitivelor era făcută curată sinucidere.

Tămbălăul s-a lățit apoi la prima ședință de producție, unde maistrul Mihai Balogh a spus despre șeful și fiul său că e un mucos cu minten plecată de-acasă, în schimb inginerul Janos Balogh a vorbit cu multă căldură despre tatăl său, arătînd că e un maistru de mîna întîi, dar că nu înțelege că azi, în industrie, tehnicitatea înaltă și automatizarea au cuvîntul. Ședința s-a lungit pînă la unsprezece noaptea, fiindcă foarte mulți muncitori și-au spus părerea. Unii erau de partea lui Ianci, alții de partea tatălui său. Dar cei mai mulți au apărat punctul de vedere al tînărului inginer.

De atunci Mihai umbla prin secție ca un leu în cușcă. Din „nemernic" și „obraznic fără pereche" nu-l scotea pe fiu-său.

— Auzi, nemernicul — îmi spunea — [illegible] noaptea lucrează acasă la desenele pentru dispozitive! Dar lasă, va pupa el mașini cînd o să-mi văd eu ceafa!

Acum, tată și fiu se adresau unul altuia cu „tovarășe inginer" și „tovarășe prim-maistru". Dar mofina cu tămbălăul lui Ianci Balogh s-a întins în toată secția. Praf s-a ales din armonia secției freze, care s-a împărțit în două tabere: una, mult mai mare, de partea fiului, cealaltă de partea tatălui. Pînă și frații Popovici, amîndoi frezori, frați gemeni, care se asemănau atît între ei încît trebuia să faci semn pe unul cu creta pe spate ca să știi care-i celălalt, s-au luat la ceartă fiindcă unul era de partea inginerului, iar celălalt de partea prim-maistrului.

În ultima zi a lunii, inginerul Balogh l-a chemat pe prim-maistrul Balogh, i-a dat în mînă 23 desene de dispozitive și i-a spus că începînd de a doua zi, întîi iulie, va trebui să le dea în lucru la cele opt mașini din ultimul rînd de freze ale secției. Să se îngrijească de materialul necesar de la magazie. Mihai a plecat cu desenele, dar n-a făcut nimic. A doua zi a lăsat la secretara directorului o cerere prin care solicita să fie mutat în altă secție.

Pe la orele zece secretara directorului a cohorit val-vîrtej în secția freze, cîntîndu-l pe „nebunul de Balogh" și chemîndu-i urgent la director. S-au dus amîndoi. Ce s-o fi întîmplat acolo, nu știu! Față e că năzdrăvanul de Ianci a avut cîștig de cauză... Mihai a descins în secție ca un tigru în arena de circ, a oprit producția pe cele opt mașini din ultimul rînd și a dat la lucru bucățelele de dispozitive concepute de iubitul său fiu.

Pînă la sfîrșitul lunii, de bine, de rău, ne-am tîrît în bună pace... Dar explozia plutea în aer. Căci în sfîrșitul lunii am îndeplinit doar 75 la [illegible] din plan — bineînțeles și cele 23 de dispozitive — fiind declarați, după trei ani de Glorie cu frunțași imbatabili, ultima secție a uzinei.

A doua zi, la 1 august, inginerul Ianci Balogh a chemat pe prim-maistru, adică pe tat-su, și pe mine, spunîndu-ne cu cea mai deplină seninătate că nu face nimic că azi sîntem ultimii, fiindcă în luna aceasta, cu ajutorul celor 23 de dispozitive care străluceau pe masa lui, vom recupera totul. A dat sarcină cu încredere să punem dispozitivele pe mașini. Prim-maistrul Balogh nu zicea nimic, dar furia mocnea în el ca lava unui vulcan, gata să erupă. Cînd să ieșim pe ușă, inginerul ne-a întors:

— Ah! Am uitat! V-aș ruga să mă însoțiți pînă în secția turnătorie, ca să dăm ordine acolo steagul de secție fruntașă. Știți că ei au ieșit primii.

Pînă aici l-a mers lui Ianci Balogh cu năzdrăvăniile! Pînă aici, fiindcă bietul Mihai n-a mai putut înghiți mai departe.

— Eu să duc steagul? Steagul care a stat aici trei ani și pe care tu, într-o lună de zile, prin nesocotințele tale, l-ai pierdut? — a zbierat el.

S-a văzut că situația cu „Balogh" nu mai poate dăinui. Și, dat fiind că bătrînul lucra de treizeci de ani în fabrică, dat fiind că îi era toți tată, a rămas în secție, iar năzdrăvanul de fi-su a fost mutat la secția strungărie.

În urma lui au rămas 23 de dispozitive de a căror ingeniozitate ne-am dat seama în zilele care au urmat.

Priveam mirați, cu Mihai, cum lucrează frezorul cu dispozitivul pentru piesele KB-13. Într-o oră se realiza o piesă, nu ca înainte — o piesă în patru ore. În opt ore, frezorul a dat opt piese; înainte dădea două.

— Măi Mihai — i-am spus prim-maistrului, care-și smulgea nervos mustața, în timp ce privea cele opt KB-uri 13, făcute în ziua aceea — n-a fost de loc prost inginerul Janos Balogh...

În ziua de 18 august, spre deplina mulțumire a întregii fabrici, secția freze și-a îndeplinit planul pe luna august. Într-adevăr o frumoasă realizare: prim-maistrul Mihai Balogh a cerut material în plus, de la magazia centrală, pentru piese care trebuiau lucrate în septembrie. La 1 septembrie cei de la turnătorie ne-au adus steagul înapoi. Am făcut cu ocazia aceasta prim-maistrului o mică observație:

— Vezi, Mihai, el l-a pierdut, tot el l-a adus înapoi...

N-a zis nimic. A oftat o dată din toți bojocii și s-a așezat la masă, scufundîndu-se în studierea unei schițe. După o tăcere lungă l-am întrerupt:

— Ce-i asta?

— Nimic, Vasile.

— Cum? Ai secrete față de mine?

S-a ridicat, a aruncat desenul cît colo și mi-a spus furios:

— Ce secrete? E o schiță începută de Ianci pentru un dispozitiv la carcasele mari VD-5. Două zile lucrăm la o asemenea carcasă.

Am luat schița neterminată în mînă și m-am uitat peste ea.

— Isteață chestie, nu? Cu așa un dispozitiv am lucra o carcasă în patru ore — zise el.

— Hm! Da! Frumos — zic eu. Și ce-ai de gînd să faci?

— Hm! — face, de astă dată, Mihai. Ianci a mai avut în cap multe dispozitive. Aș vrea să scot din producția de plan cele opt freze din ultimul rînd și să le pun să facă dispozitive.

De mirare mi s-au lămurit picioarele. În timp ce-mi trăgeam scaunul sub mine, mă holbam la Mihai cu niște ochi cît cepele. Stăteam liniștit și pașnic din fire; pînă atunci mă reținusem, căutînd să mă amestec cît mai puțin la scandalul dintre tată și fiu. De data asta, însă, n-am mai putut răbda nici eu. Am sărit de pe scaun și m-am repezit la Mihai:

— Atunci de ce l-ai alungat? Dacă vezi că are dreptate, de ce nu-i ceri iertare? De ce nu te-ai dus să ceri să fie adus înapoi?

Prim-maistrul ședea frînt la masă și-mi asculta dojana fără să clipească. Într-un tîrziu îmi spuse:

— Am fost la director să-i cer înapoi, dar cică nu mai depinde de el. Să vorbesc cu cei de la strungărie. Acolo nu mă duc. O să rîdă ăia de noi, dacă mă duc să-i cer înapoi.

— Ei, atunci n-avem ce face!

— Asta s-o crezi tu! Noi avem nevoie de dispozitive.

— Da? Atunci du-te de cere-i iertare și roagă-l să ne facă schițele.

MOZAIC

— Așa niciodată! Nu pot s-o fac... Înțelege-mă! Dar uite ce vom face: vii după-masă la noi acasă — eu nu știu nimic de așa, vei fi pierat chiar — și tu, în numele secției, îl rogi să termine desenele.

La început nici n-am vrut să aud de așa ceva. „Ce, cu mîna mea vrei să scoți castanele din foc"? — i-am spus. Dar Mihai s-a rugat, m-a implorat, m-a amenințat, pînă am căzut de acord.

În după-amiaza aceea m-am dus la Ianci. La colțul străzii m-am întîlnit cu prim-maistrul:

— Du-te! E acasă — a clipit el, șiret, din ochi.

Ianci m-a primit prietenos. Cînd a auzit ce vînt m-aduce, s-a apucat imediat de schița pentru dispozitivul carcasei. Bătut de aur feciorul prim-maistrului! Nici nu m-a întrebat nimic de tat-su. Bănuia, năzdrăvanul, ceva!...

De atunci, fiecare după-amiază mi-o petreceam la Ianci. Desenele pe care mi le dădea seara, i le puneam pe masă, dimineața, lui Mihai, tat-su, care le și băga în lucru pe cele opt freze scoase din producția de plan. Ianci mă mai întreba de una, de alta, de prin secție. Eu îi răspundeam și ei ne dădea sfaturi: așa mai, așa pe dincolo. Peste o săptămînă negam dat seama, și eu, și Mihai, că de fapt fi-su conducea secția de acasă. La sfîrșitul lunii septembrie, cînd secția freze a dat două planuri, prim-maistrul și maiștrii de schimb au fost chemați la conducere. Aici au fost felicitați, ridicați în slăvi și premiați. Prim-maistrul era gata-gata să leșine. A țipat acolo că de fapt nu lui și nouă ni se cuvin laudele, și a refuzat să ia prima. Două zile a tot alergat de la director la inginerul-șef, de acici la serviciul producție, apoi la organizarea muncii, la cadre. După două zile i-am revăzut parcă întinerit.

— Mă, Vasile, îți-am spus eu acum zece ani, cînd l-am adus pe împielițatul aici, că Ianci e drac curat? Se apucase, mă, și la strungărie de nu știu ce drăcovenii de inovații.

— Spune o dată, omule — îl întrerup nervos — ce-i cu Ianci?!

— Cum ce-i? Da' ce crezi tu, de ce m-am bătut două zile? Mîine Ianci va fi la noi, la freze. Dar vezi, el nu știe că eu am umblat să-l aduc. Să nu cumva să suflu o vorbă...

A doua zi inginerul Janos Balogh a prețuit frînele mult încercatei noastre secții. Am fost de față cînd Mihai, cu o mutră de taur înfuriat, gata să împungă, i-a spus țiului:

— Ascultă, mucosule, să nu crezi că dacă ești inginer poți să îi-o iei în cap! Am acceptat să te întorci, după ce m-a rugat tovarășul director. Așa că, să-ți cunoști lungul nasului.

— Bine tată, așa voi face, precum zici matale — a zîmbit Ianci, strengărește.

Știa pesemne, năzdrăvanul, ce se întîmplase, dar s-a făcut că nu știe nimic. Bătut de aur feciorul prim-maistrului!

...La noi, la secția freze, e iarăși liniște și armonie. Prim-maistrul Balogh îi zice, ca și înainte, inginerului Balogh „Ianci, băiete", iar inginerul Balogh, prim-maistrului „tată" sau „bătrîne": dăm de două ori mai multe piese decît cu trei luni în urmă. Pînă cînd va dura această liniște? Cine știe ce mai conoc capul năzdrăvanului de feciorel al prim-maistrului!... Dar, în tot cazul, după cum se vede din povestea mea, tămbălăul cu Ianci Balogh deocamdată s-a terminat. Am spus eu de la început că este o veche vorbă, bătrînească: „totul e bine cînd se sfîrșește cu bine"!

VITRINA

DUMITRU CORBEA: „Nu sînt cîntăreț de stele"

Într-un volum elegant, Dumitru Corbea și-a strîns laolaltă producția poetică a unui sfert de veac (1936-1960). Titlul „Nu sînt cîntăreț de stele", împrumutat de la cartea apărută cu două decenii în urmă, caracterizează sugestiv crezul artistic și politic al autorului.

Recentul volum selectează versuri din cărțile „Sînge din țărînă" (1936), „Război" (1937), „Nu sînt cîntăreț de stele" (1940), „Caudele pămîntului", „Hrisovul meu" (1947), „Anii tineri" (1951), „Versuri alese" (1954) și „Pentru inima ce arde" (1955).

Un ciclu de lucrări inedite completează volumul. Interesante sînt poeziile inspirate din călătoria făcută de Dumitru Corbea prin R.D. Vietnam. Noutatea și profilul original ale acestui ciclu trebuie căutate în perspectiva istorică din unghiul căreia își exprimă sentimentele călătorul pe aceste îndepărtate meleaguri. Întîlnirea cu peisajul nou al unei lumi îndepărtate a prilejuit un colocviu pasionat despre oamenii care cunosc pentru prima oară în istoria lor milenară bucuria libertății:

„Kim s-a oprit pe digul din orezării. / Și privește întinderea covorului verde. / Toată delta Fluviului Roșu este a lui/ Și parcă ar vrea, pătimaș, s-o dezmierde. / Pămîntul e-al nostru! strigă Kim./ Nu ni-l fură francezii, nici japonezii./ De sute și sute de ani, ne-ncetat/ Cu sîngele lor l-au udat vietnamezii" („Pe dig").

Această ultimă carte de versuri, de o matură unitate, oferă imaginea cuprinzătoare a evoluției poeziei lui D. Corbea.

Vestigiile unei vechi culturi...

Acum un sfert de veac, un păstor, pe nume Ali Djur, a găsit într-o peșteră din munții Mung (Asia Centrală) un manuscris extrem de vechi, scris într-o limbă necunoscută savanților.

Bănuindu-se că asemenea manuscrise s-ar mai putea găsi în împrejurimi, s-au început cercetări în jurul unei fortărețe numite a lui Abargar. Străduințile au fost răsplătite din plin. Au ieșit la iveală un număr de 80 de documente scrise pe piei și pe fîșii de mătase. Studierea lor a dus la concluzia că ne aflăm în fața unor manuscrise datînd din epoca statului Sogdian, de acum mai multe mii de ani, stat locuit de strămoșii tadjicilor și uzbecilor. Filiala din Leningrad a Institutului de orientalistică va începe în curînd publicarea acestor documente unice referitoare la limba sogdienilor.

O carte utilă

La ultima trecere în revistă a formațiilor artistice de amatori au sosit pe scenă mii de brigăzi artistice de agitație. Sute de mii de oameni ai muncii au vizionat spectacolele lor emoționante și pline de combativitate. Astăzi brigăzile artistice de agitație au devenit o largă mișcare de masă. Adesea s-au făcut auzite cereri îndreptățite, venite din partea activiștilor culturali, a instructorilor și membrilor brigăzilor artistice, de a se tipări o lucrare de generalizare a experienței obținute de-a lungul anilor de acest gen de artă atît de iubit de oamenii muncii. Recent „Editura Politică" (Redacția probleme sindicale) a tipărit o asemenea lucrare. Cartea poartă titlul: „Brigăzile artistice de agitație, o mișcare de masă" iar întocmirea ei se datorează poetului Ioan Meițoiu.

În cele șapte capitole ale cărții (Ce sînt brigăzile artistice de agitație, Conținutul activității lor, Colectivul de creație, Instructorul artistic, Interpreții și prezentatorul, Realizarea spectacolului de brigadă, Muzica și dansul — elemente auxiliare în realizarea spectacolului), autorul dezvăluie rînd pe rînd trăsăturile esențiale ale activității brigăzilor artistice de agitație, oferind totodată îndrumări prețioase pentru instructorii, activiștii culturali și artiștii amatori.

Mihai BENIUC

Slava la și-a vremii noastre

Se desprinde mărul de pe creangă,
Sunetul se pierde de talangă,
Dar din simburi în al țărnei pîntec
Iese colțul verde la lumină,
Iar din sunet crește-n inimi cîntec —
Sub omăt vioasă o grădină.

Tu să plîngi cu fața la părete
Că te-au sărutat atîtea fete?
Se boltesc aducerile-aminte
Ca tunele gata să primească
Vălmășagul apelor, să intre
Grele-n lacuri noi, să clocotească!

Ești hidrocentrală printre gînduri,
Iar de pică frunza rînduri-rînduri
Risipită-ntr-un amurg tomatic,
Fă uzina ta scîntei să dee,
Fă să nu se simtă singuratic
Un bărbat visînd la o femeie!

Fă-i pe toți viața s-o-ndrăgească,
Nouă, plină, caldă, omenească,
Viața dăruită nu de ceruri,
Ci creată pe măsura lumii
De acei ce flăcări scot din geruri,
Pîine pentru toți din sînul humii.

Punte fă-te-n sare după ploaie:
Curcubeu ce arcul și-l îndoaie,
Iar din jalea veche și amară
Împletește tu cu mîna ceardă
Și săgeată-aruncă-n primăvară
Inima-ți să sune și să ardă.

Săgetează gaia ce se-nvîrte
Căutîndu-și nevăzută pîrtie
Către pui cu puf de fulgi din soare,
Către cîntul nou ce se-nfiripă,
Cingurit de slobode ogoare,
Din usini zburînd clipă de clipă.

Fă-te stea, despică-ți drum spre astre
Întru slava ta și-a vremii noastre!

LITERAR

ACTUALITĂȚI LITERARE DE PESTE HOTARE

● „LUME FĂRĂ RĂZBOI" se intitulează volumul de mare actualitate al savantului britanic John D. Bernal. Autorul analizează pe baze de date concrete imensele avantaje pe care le-ar oferi omenirii o reală coexistență pașnică. Scrisă cu mult spirit de răspundere și izvorîtă din conștiința unui om într-adevăr preocupat de soarta lumii, cartea savantului britanic este totodată și un drastic avertisment dat tuturor ațîțătorilor la un nou război.

● S-AU ÎMPLINIT 75 DE ANI de la nașterea marelui reporter ceh Egon Ervin Kisch (mort în 1949). E.E. Kisch a debutat în 1904 cu poezii, după care a scris o serie de nuvele și schițe umoristice. Autor a peste 30 de cărți, călător neobosit prin toate continentele lumii, acest maestru al reportajului modern a scris și un roman din viața praghezilor, intitulat „Păstorul fetelor". De curînd, romanul a fost tradus și editat în numeroase țări europene.

● ÎN REPUBLICA DEMOCRATĂ GERMANĂ a apărut o antologie cuprinzînd poezii, schițe, nuvele și fragmente de roman scrise de muncitori germani de toate categoriile, începînd de la furnaliști și pînă la brigadieri din agricultura socialistă. Volumul se bucură de mare succes. Prima ediție s-a epuizat în foarte scurtă vreme.

● CA ROD AL COLABORĂRII comisiei de istorici sovietici și germani au apărut pînă în prezent la Berlin, sub titlul generic „Imperialismul german și cel de-al doilea război mondial", un număr de volume care relatează, pe bază de documente strict autentice, evoluția imperialismului fascist german. Volumele poartă titlurile: „Așa a început crima", „În fața Moscovei și la Stalingrad a venit decizia", „Popoarele rezistă", „Bilanțul", „Agresori fără șanse", „Sentința de la Nürnberg e valabilă", „Ideologia crimei și a dezumanizării" și „Revanșarzii din nou la lucru".

● LA PRAGA, în editura „Artia", a apărut un interesant volum de reportaje, sugestiv intitulat „Soare deasupra Caucazului". Cartea este rodul unei călătorii în U.R.S.S. a lui Iosef Styrsa, al cărui text este ilustrat de numeroase fotografii artistice făcute de Vilém Hackel.

„Mușchetarii... măgăriei sale" ← în plină acțiune!

NU NUMAI COPIII APLAUDĂ!

La sfîrșit de stagiune, Teatrul „C. Nottara" ne-a făcut o surpriză îmbucurătoare: două spectacole pline de vervă, de fantezie, de exuberanță coloristică și muzicală se deschid în fața ochilor încîntați ai copiilor, ca o pagină frumos zugrăvită dintr-o carte cu povești. Sînt „Cocoșelul neascultător" și „Mușchetarii... măgăriei sale", două spectacole care-i învață pe cei mici ce este prietenia, ce frumos e să trăiești armonios într-un colectiv, cum trebuie să sari pentru tovarășii la nevoie și ce înseamnă solidaritatea în lupta împotriva dușmanului.

Au venit pe lume două spectacole utile și frumoase pentru copii; dar nu numai atît. Evenimentul e mult mai cuprinzător.

Într-adevăr, la Teatrul „C. Nottara" e pe cale să se formeze un colectiv cu inițiativă creatoare pe tărîmul atît de delicat, cu exigențe atît de mari, al acelei munci de educație a micuților, ce se face de dincolo de luminile scenei. Cîțiva actori fruntași ai Teatrului „C. Nottara" — Ion Lucian, Dem. Savu, Tudorel Popa, I. Gîmă, Tilda Radovici și alții — iubitori de căutări înnoitoare, încep să spună un cuvînt nou în ceea ce privește teatrul pentru copii. Ion Lucian semnează la „Cocoșelul neascultător" dramaturgia, regia, grima, costumele și, împreună cu Ion Luscov, scenografia; și tot el împarte paternitatea „Mușchetarilor" cu Virgil Puicea, unde își asumă și regia, păstrîndu-și și unul din rolurile prime. Ion Lucian e și în alt sens un animator: un animator al copiilor. Nu-i slăbește din mînă nici o clipă. Cu un fel de complicitate șăgalnică dar plină de autoritate, „Ursulețul" — personajul întruchipat de Ion Lucian în cele două piese — ține în permanență legătură cu sala, îi obligă pe copii să aleagă atitudinea cea justă, să „influențeze" așa cum se cuvine mersul evenimentelor, să devină sfetnici buni ai eroilor...

Dar piesele astea pentru micuți au scos la lumină încă un eveniment demn de consemnat. S-a născut un nou cuplu de comici! Să-l denumim cuplul Lucian-Savu. Cei doi actori — care devin „cuplu" prin comunicarea imediată pe care încep s-o obțină între ei în scenă — pornesc de la umorul de replică, atacă „gagul" de estradă, practică pantomima și clovneria muzicală și nici de la puțină acrobație nu se dau în lături. Ceea ce reușesc să facă Ion Lucian și Dem. Savu în „Cocoșelul neascultător" cu un simplu ceardu-l pe Cocoșel și venind de hac Vulpii, care nici nu merită iertare. Pe acest text, linear dar bine potențat dramatic, actorii au brodat acele momente de bufonadă și improvizație prin care eroii devin încă și mai fermecători în ochii copiilor, și micul conflict se valorifică. Frumos colorat și agreabil pigmentat cu muzică, spectacolul folosește o stilizare de bună calitate. Din fericire, aici nu se miorlăie, nu se mormăie și nu se cotcodăcește. Personajele animaliere au fost obținute prin caracter. Bunăoară, în scena trezirii de dimineață, Dem. Savu apare pur și simplu într-o pijama, cu cîteva linii pe obraz, cu nelipsita coadă și — prin felinitate, prin flegmatism, printr-o răceală aparentă întreruptă de bruște salturi de inițiativă — e Pisica! Unele animale au fost costumate „pînă-n dinți" — Cocoșul, de pildă; pentru altele, actorii au folosit doar o mișcare specifică, un element de deghizare sau o sugestie de grimă; și tocmai această varietate odihnește, amuză.

★

Ursulețul, Motănelul și Cocoșelul nu s-au mai putut despărți. Copiii — prin interesul și dragostea pe care le-au arătat — i-au convins să rămînă împreună. Așa se face că cei trei au devenit „Mușchetarii... măgăriei sale"; cel de-al doilea spectacol e un „va urma" al primului succes. Pentru că tronul pădurii fiind între timp uzurpat de Măgar (în rol: Arcadie Donos), ai cărui sfetnici sînt Vulpea (Ion Ignat) și Lupul (Dorel Livianu), cei trei prieteni nu puteau să nu întreprindă ceva. Peripețiile lor, pînă cînd izbutesc să dezrobească Privighetoarea întemnițată, iată, în mare, subiectul piesei. Însă tot ceea ce în primul spectacol era schițat și improvizat, aici e fixat și majorat: în primul rînd, animalele care se devotau din prietenie, devin acum adevărați campioni ai faptei de laudă; textul, care dincolo era mai mult o canava, acum se impune și uneori se înnobilează prin vers; muzica iese în primul plan, cupletele se înmulțesc, spectacolul decurge uneori ca o operetă; clovneria muzicală și acrobația sînt preluate de doi profesioniști de la Circul de stat; costumele devin elaborate și strălucitoare; grima succintă devine uneori mască. Dar, în general, întreg spectacolul, evoluînd la un bun nivel artistic și cîștigînd în amplitudine de ton și eleganță, pierde tocmai ceea ce avea primul mai nou și mai prețios: spontaneitatea, umorul naiv și sănătos, precum și cuplul Lucian-Savu, o achiziție ce ar fi trebuit menținută. E drept că și tema — acceptă de fapt ca și în primul spectacol — ne parvine de astă dată printr-o cale mai puțin directă: acum luptăm pentru Privighetoare, pe care nici n-am apucat s-o cunoaștem și s-o iubim, pe cînd Cocoșelul era un prieten apropiat al copiilor. Simțind probabil că mesajul parvine într-un mod mai puțin emoționant, autorii au înmulțit puțin prea mult în prima parte a spectacolului recomandările cu caracter educativ.

Cocoșelul neascultător" și „Mușchetarii... măgăriei sale" ne propun două formule de spectacol pentru copii, foarte diferite. Considerîndu-le comparativ, preferința noastră se îndreaptă către prima. Considerîndu-le în bloc, nu putem decît să felicităm Teatrul „C. Nottara". Adresate copilului prin conținutul lor educativ, spectacolele sînt lucrate la nivelul optim al teatrului, cu o exigență fără compromis în toate direcțiile.

După propriile mărturisiri, colectivul acestor două prime spectacole pentru copii are de gînd să meargă cu pași repezi înainte. Într-atît încît la anul eroii actualelor piese vor putea fi regăsiți în... cosmos!

Viorica FILIPOIU

Motănelul și-a scos o mănușă! Dar chiar și clipele grele trec pe nesimțite cînd te afli între prieteni. →

Cu inima plină de bucurie

Fotoreportaj de Eugen IAROVICI

„Cu inima plină de bucurie mulțumim celor ce ne fac viața din ce în ce mai bună, mai frumoasă". Fraza aceasta am citit-o în registrul de impresii al expoziției „Planul de Dezvoltare a Economiei Naționale pe Anii 1960-1965 și Programul Economic de Perspectivă", deschisă de curînd la Palatul Republicii.

Cuvinte ca cele de mai sus și inscripții prin care muncitori, tehnicieni și ingineri care au vizitat expoziția își iau angajamente să ducă la îndeplinire prevederile planului, arată că aceasta nu este o expoziție obișnuită.

Și într-adevăr nu este o expoziție obișnuită. Iar cel care o parcurge — omul muncii — devine parte integrantă a expoziției, făuritor al cifrelor din grafice și beneficiar al realizărilor înscrise pe panouri. El își găsește, pe un anumit panou din expoziție, locul lui, al întreprinderii sale, al ramurii în care muncește. El vede clar partea lui de partitură în simfonia grandioasă a muncii întregii țări.

(Continuare în pag. 13)

Copiii aceștia privesc cu multă curiozitate macheta școlii tip de 24 săli...

Economia noastră națională va primi în anii 1960-1965 peste 100.000 de noi cadre tehnice medii. Învățământul superior va pregăti circa 54.000 de absolvenți. Numărul total al inginerilor pe întreaga economie va ajunge la circa 80.000.

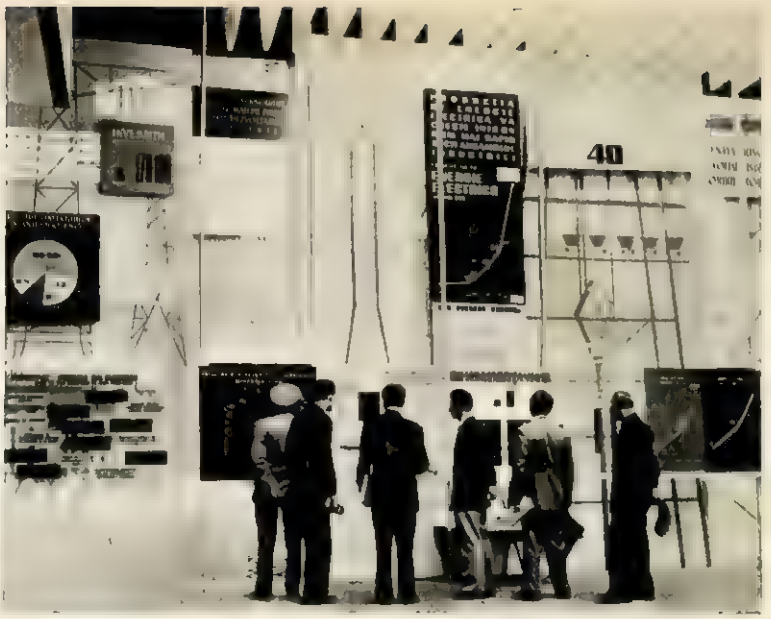

În viitorii șase ani electrificarea țării va cunoaște un nou și puternic avînt. Sporul mediu anual al producției de energie electrică va fi în perioada 1960-1965 de 18 la sută; aceasta asigură creșterea continuă a electrificării tuturor proceselor din economie și a consumului de energie la orașe și sate.

☆

Un grup de muncitori în fața machetei centrului siderurgic de la Galați — obiectiv principal pe viitorii 10 ani ai programului de perspectivă — care în etapa finală va produce 4 milioane de tone de oțel.

Scurt bilanț al principalelor realizări în perioada dintre Congresul al II-lea și Congresul al III-lea al P.M.R

Expoziția este o dovadă a justeții politicii leniniste de industrializare dusă de partidul nostru, care a acordat prioritate industriei grele, cu pivotul ei — industria constructoare de mașini — și care duce la creșterea tuturor ramurilor economiei naționale și a nivelului de trai al celor ce muncesc. În prima parte a expoziției sînt oglindite succesele obținute în realizarea sarcinilor trasate la al II-lea Congres al partidului. Din partea a doua, cea consacrată planului pe anii 1960-1965, reiese obiectivul principal, care este dezvoltarea bazei tehnice-materiale a socialismului, încheierea procesului de făurire a relațiilor de producție socialiste în întreaga economie, în vederea desăvîrșirii construcției socialismului.

În partea a treia a expoziției sînt prezentate în mod sugestiv liniile directoare ale programului de dezvoltare a economiei naționale în perspectivă.

Prin panouri mari cu fotografii și grafice, prin machete și desene, expoziția confirmă o dată în plus cele spuse de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul prezentat la Congresul al III-lea al partidului: *„Pășim într-o etapă nouă de dezvoltare, care deschide poporului nostru perspectiva luminoasă a victoriei depline a socialismului și trecerii treptate la comunism, cauză pentru care au luptat și s-au jertfit cei mai buni fii ai clasei muncitoare și ai întregului popor romîn"*.

În Raportul prezentat la Congresul al III-lea al P.M.R., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — înfățișînd liniile directoare ale programului de dezvoltare a economiei naționale în perspectivă — a spus: „Înfăptuind acest program, patria noastră va deveni în următorii 10-15 ani o țară industrială dezvoltată, cu o agricultură multilaterală și de înaltă productivitate; bogățiile ei, puse în valoare de oamenii muncii, vor permite trecerea treptată de la principiul repartiției după muncă la repartiția după nevoi, asigurînd întregului popor condiții de viață demne de epoca socialismului victorios și a construcției comunismului". În fotografie: un fragment din panoul care oglindește programul economic de perspectivă.

Dezvoltarea agriculturii. Sarcina principală este sporirea considerabilă a producției de cereale, mai ales de grîu și de porumb, astfel ca pînă în anul 1965 să se ajungă la o producție anuală de 14-16 milioane de tone cereale, asigurîndu-se un belșug de produse agroalimentare pentru ridicarea continuă a nivelului de trai al populației. Eforturi deosebite vor fi îndreptate spre ridicarea continuă a nivelului de mecanizare și chimizare a agriculturii.

Dezvoltarea transporturilor rutiere, navale și aeriene: transporturile auto se vor dezvolta de peste trei ori. Traficul efectuat de flota noastră va crește în 1965 de 7,5 ori față de 1959 prin dotarea ei cu un număr de 12 vase a 4.500 tone, 8 vase de 10.000 - 12.000 tone și altele.

După spectacol. Cel asaltat este regizorul A. Messerer, absolvent și el — dar cu mulți ani înainte — al acestei școli.

Ritm și grație

Tradițiile glorioase ale baletului rus, transmise din generație în generație, sînt cu grijă cultivate în școlile de coregrafie din Uniunea Sovietică. Maeștri și pedagogi cu experiență pregătesc cu competență și dragoste noi și noi cadre de balerini și balerine.

În pagina de față dăm cîteva scene din spectacolul de fine de an prezentat de elevii Școlii de coregrafie a Teatrului Mare Academic de Stat al U.R.S.S. din Moscova (Balșoi Teatr). Spectacolul a demonstrat înaltul nivel al tehnicii coregrafice însușite de tinerele talente, marea lor pasiune pentru artă, străduința de a grăi în limbajul plastic al dansului.

Tinerii absolvenți ai școlii, E. Aksenova și I. Grigoriev, interpretează cu multă sensibilitate un vals clasic.

„Lecție de coregrafie", o suită de dansuri în care participă reprezentanții tuturor claselor, de la cei mai mici pînă la absolvenți, demonstrîndu-se, în fața spectatorilor, întregul proces de studiu al coregrafiei.

●

„Chopiniana", dans plin de grație, ← pe muzică de Chopin.

IRAKUL, AZI

Potrivit planului pentru lichidarea treptată a grelei moșteniri a trecutului, a fost inaugurat primul sat model: Latifia... „Sarifele" vor deveni cu timpul o amintire urîtă pentru foștii lor locatari.

Note de călătorie de Al. GHEORGHIU

Am fost la Bagdad, Mossul, Kirkuk, Suleimania, Basra, Babilon, Ninive. Am cunoscut Irakul ca republică tînără, ce s-a smuls de sub călcîiul imperialismului. Pașii m-au purtat prin această țară străveche în momentul de răscruce al proclamării republicii și apoi, din nou, cu un an mai tîrziu, în iulie 1959.

Am cunoscut pe harnicii docheri din Basra, în timp ce descărcau în port mărfuri și mașini sosite din țările socialiste, care ajută Irakul să-și vindece rănile provocate de cele trei secole de crudă stăpînire otomană, la care s-au adăugat aproape patru decenii de dominație a colonialismului britanic.

La marginile Bagdadului și ale orașului Basra am văzut miile de bordeie — „sarifele" — adesea fără ferestre, ale țăranilor din cîmpia dintre Tigru și Eufrat — unde cîndva legenda a situat „raiul"; sînt răni lăsate aci de colonialiști, prea adînci ca să poată dispărea atît de ușor. M-am aflat, de asemeni, printre petroliștii din Mossul și Kirkuk, orașe unde țîșnește petrolul, „sîngele negru" al Irakului, ce se scurge și azi în conductele monopolurilor străine. Pretutindeni am simțit hotărîrea poporului irakian de a păși mai departe pe drumul pe care a pornit, în pofida uneltirilor dușmanilor dinafara și dinăuntrul țării.

Nu o dată dușmanii unității poporului irakian au atițat vrajba națională. Acum, între arabi și kurzi s-au statornicit relații frățești. Foarte adesea am văzut pe străzile orașelor irakiene arabi și kurzi demonstrînd împreună pentru republică, democrație și pace. Ei au respins împreună atacurile reacțiunii la Mossul și Kirkuk, iar frăția dintre ei s-a cimentat prin sîngele vărsat în comun pentru salvarea republicii.

Vizitînd Irakul nu te poți opri să nu admiri și vestigiile unei lumi de mult apuse. Babilonul nu este o ficțiune, ci vechea cetate a lumii antice, așa cum am văzut-o, încremenită în deșert. Retrăiesc și azi ceasurile de meditare printre ruinele acestei cetăți care și-a lăsat amprenta în istoria omenirii. Ce straniu sună glasul omului printre ruinele vechilor palate dezgropate, din care mai poți vedea locul „grădinilor suspendate", groapa cu lei sau șanțul cu apă, în formă de potcoavă, unde a fost turnul Babel. Din mîndra cetate asiriană Ninive nu au mai rămas decît niște dealuri acoperite cu iarbă, pe care bătrîni păstori își poartă azi caprele...

Cronicarii povestesc de vremurile de strălucire ale Bagdadului din timpul califatului lui Harun al Rașid. Dar au trecut de atunci multe secole care au aruncat mantia întunericului asupra străvechii Mesopotamii.

Frămîntată a fost și este încă istoria poporului irakian. Vremurile înnoirii au pătruns însă și aci. Lupta dintre vechi și nou nu este de loc

← De aici, din sudul Irakului, din Basra, sînt ambalate și trimise în lumea întreagă curmalele, una din principalele bogății ale Irakului. În jungla de peste 150 de milioane de palmieri care se află în sudul țării, în regiunea Șatt El Arab (fluviul arabilor), legenda a situat cîndva „raiul"... Dar oamenii de aici își cîștigă, și azi, încă, cu greu existența.

Demonstrație populară în Piața Eliberării din Bagdad. Fellahi, muncitori și studenți, arabi și kurzi, își exprimă bucuria dar și hotărîrea de a-și apăra cuceririle împotriva uneltirilor perfide ale imperialiștilor.

Nou și vechi în Bagdad. Alături de autobuzul modern, cămila fellahului — corabia deșertului — străbate încă, în pasul ei legănat, străzile Bagdadului de azi.

ușoară. Am avut prilejul de mai multe ori în acești primi ani de existență a tinerei republici să-i cunosc pe irakieni. Am băut împreună cu mulți dintre ei tradiționala băutură, arakul sau „lapte de tigru", rachiu făcut din curmale, gustînd și din delicioasul „mazguf", pește din rîul Tigru, prăjit la para crengilor de palmier. Am fost în casele lor simple dar ospitaliere, unde ne-am povestit unii altora întîmplările dureroase ale trecutului dar și izbînzile prezentului.

În Bagdad, Kirkuk, Mossul, Suleimania, Basra sau în satele din întinsa cîmpie a Tigrului și Eufratului am strîns sute și sute de mîini bătătorite de munca aspră a cîmpului sau atelierului, mîini de muncitori sau soldați, de studenți sau intelectuali. În toate am simțit însă aceeași căldură prietenească. Am simțit că dacă popoarele vor să se cunoască și să fie prietene, nimeni nu le poate împiedica. Am stat de vorbă cu diferiți irakieni și am întîlnit la toți aceeași voință de a lupta pentru apărarea republicii.

Mîini vrăjmașe ar vrea să sugrume astăzi tînăra Republică Irak. În culise se urzesc noi planuri viclene. În Irak mai sînt destui conspiratori, sabotori și provocatori, naționaliști sau cosmopoliți aflați în solda dușmanilor poporului — îndeosebi sînt șeicii și foști demnitari ai vechiului regim, care nu vor să cedeze atît de ușor pozițiile. Dar docherii din Basra, petroliștii din Kirkuk și Mossul, țăranii din Amara sau Suleimania, ca și studenții și intelectualii din Bagdad au cunoscut bucuria eliberării și freamătul noilor prefaceri. Și ei nu vor să renunțe la cuceririle obținute cu atîtea sacrificii.

Am părăsit Irakul cu puțină vreme în urmă. Nu voi putea uita măreața demonstrație a partizanilor păcii la care am asistat nu de mult la Bagdad. O uriașă demonstrație pentru pace și democrație, pentru prietenie cu toate țările și mai ales cu acele țări care sînt cu adevărat prietene ale poporului irakian. O demonstrație, dar și un avertisment dat dușmanilor tinerei republici irakiene și ai democrației, pentru care a luptat și luptă încă poporul curajos al acestei țări.

În Irak, cu ajutorul tehnic și economic al țărilor socialiste, se deschid perspective noi și în domeniul științei.

În afară de „orășelul scrifelor" — bordeiele mizere din apropierea Bagdadului — poți vedea asemenea cocioabe, cu găuri în loc de ferestre, în însăși inima orașului, la cîțiva pași de vilele elegante ale marilor feudali ce au supt viața poporului. Colonialismul și-a lăsat amprenta sa necruțătoare!

SINGUR ÎN COSMOS

— povestire științifico-fantastică

de A. KOLPAKOV

(Urmare din numărul trecut)

...O lumină veselă verzuie se prelingea de pretutindeni. Pe ecranul principal, Russov vedea cum îi zîmbea discul ca de smarald al Alfei Eridan, care împrăștia în spații săgeți albastre-verzui de lumină.

Aureola albăstrie a coroanei noului soare i se părea un colier de pietre prețioase, iar scînteile verzi, care apăreau pe scara de gradație a aparatelor, îl sileau să închidă ochii. El stătea la tabloul de distribuție lîngă Varen și conducea nava plin de siguranță, spre planeta mijlocie a sistemului — o planetă învăluită cu o atmosferă verde-albăstrie. Motoarele nucleare de frînare răsunau puternic. Nava „Pallada", supunîndu-se mișcărilor precise ale mîinilor Rătăcitorului prin Cosmos, intră lin în atmosfera superioară a planetei necunoscute... Cînd se liniștiră vibrațiile corpului „Palladei", care aterizase, Varen îi spuse lui Russov:

— O aterizare măiastră! Ți-ai însușit destul de bine conducerea navei. Și e vorba de un aparat care e nou chiar și pentru noi!...

— Privește ce frumos! — exclamă în același timp Svetlana, arătînd spre ecranul lateral, pe care se proiecta, în razele verzui ale soarelui, un pămînt necunoscut.

— Pregătiți-vă pentru debarcarea pe planetă! — răsună comanda repetată de automate în toate compartimentele.

Oamenii îndeplinră obișnuita procedură cerută de tehnica securității cosmice și, după ce se îmbrăcară cu costumele de astroscafandru bioprotectoare, aplecîndu-se din cauza curentului de aer ce venea din platforma exterioară a „Palladei", coborîră pe planetă.

Era o dimineață a unei lumi străine. Umbre lungi, acoperite de rouă, se întindeau deasupra unei cîmpii largi, presărate cu iarbă deasă. Din trei părți se întindea o pădure gigantică, care uimea privirea prin frunzișul ei de culoare galbenă-roșiatică; copacii, care aminteau de barba-ursului și de ferigile din epocile geologice trecute ale Pămîntului, fremătau în dimineața somnolentă. Liniștea acestei lumi era atît de apăsătoare, că fără să vrei erai cuprins de frică. Cerul era de un albastru-violet neobișnuit; pe boltă rostogoleau valurile unei lumini galbene, care la orizont se transformau într-un ocean ca de smarald.

Vocea sonoră a lui Varen, răsunînd în căștile astronauților, îi trezi pe toți din amorțeala contemplativă.

— Această lume i-a așteptat pe Columbii ei — mormăi el. Să ne grăbim! Pregătiți-vă pentru prima expediție!

Cînd se potoli febra pregătirilor de drum, iar Jont porni motorul mașinii atomice cu șenile, Varen se adresă astronauților:

— Prieteni! Dar cine va rămîne să păzească nava noastră?

Se așternu o tăcere încordată, deoarece nimănui, desigur, nu i-ar fi fost pe plac să rămînă între pereții „Palladei", după cincizeci de zile de zbor, în timp ce o țară fermecătoare te atrăgea prin tainele ei nedezlegate.

Varen se uită un timp înțelegător la tovarășii săi, pe urmă spuse:

— Va trebui oare să tragem la sorți?

Toți consimțiră cu bucurie, căci fiecare nădăjduia că nu va fi el acela care va rămîne. Soarta de a se plictisi în navă o lovi pe Svetlana. Pe fața ei apăru o expresie de tristețe atît de mișcătoare, încît Russov, fără să-și dea seama ce face, ridică mîna și spuse la microfon:

— Prieteni, eu nu mă simt bine. Voi rămîne în navă...

Drept recompensă, Svetlana îi aruncă o privire recunoscătoare. Varen zîmbi înțelegător, dînd din umeri.

Ocupîndu-și locurile în mașina atomică, astronauții se uitau nerăbdători la Varen, care îi spunea lui Russov:

— Închide-te în astronavă și nu ieși pînă cînd nu ne vom întoarce. Aici te poți aștepta la orice surpriză. Noi probabil că ne vom înapoia curînd. Urmărește expediția noastră la televizorul ARAT — automatul-teletransmițător antigravitațional, dirijat prin radio

...Vuind ca un bondar supărat, maşina atomica se puse încet în mişcare. Russov o însoţi cu privirea pînă cînd dispăru în vegetaţia înaltă. Ultimul lucru pe care-l mai văzu fu mîna Svetlanei, care-i făcea semne de despărţire. În costum de astroscafandru bioprotector, mîna arăta nostim de stîngace. Apoi el se întoarse în astronavă pentru a deschide aparatul care punea în mişcare teletransmiţătorul. Un observator din afară ar fi văzut cum în corpul „Palladei", la baza antenei de radio, bordajul se apleacă cu o mişcare abia perceptibilă şi cum din luminatorul secret zboară o rachetă argintie ca o jucărie. Abia auzindu-i-se zumzetul, ea se roti deasupra „Palladei" de două ori şi, supunîndu-se dirijării prin radio din navă, zbură în partea de sud-est, ajungînd din urmă expediţia. După cîteva secunde, drumeţii, care pătrunseseră într-o pădure deasă de culoare galben-roşiatică, observară deasupra capetelor lor o rachetă teleghidată care-i urmărea cu supunere.

Russov se uita la ecranul televizorului, urmărind cu un interes deosebit drumul maşinii atomice. Maşina înainta făcîndu-şi loc prin vegetaţia sălbatică, ce amintea de rododendronii pămînteni. Ca un tanc din străvechiul mileniu al doilea, maşina atomică culca la pămînt copacii. Pe neaşteptate însă pădurea se termină şi în faţă apăru un spaţiu maritim atît de larg, încît cercetătorii scoaseră fără voie o exclamaţie de surpriză. Globul solar de smarald se topea frenetic deasupra oceanului, împrăştiind pe crestele valurilor prelungi, uşoare strălucîri. Orizontul îndepărtat parcă se îneca în razele strălucitoare ca de smarald. Pietrişul de pe mal, poleit de flux, avea nuanţele perlelor.

Umbrele violete aruncate de plantele ciudate, asemănătoare cactuşilor, completau frumuseţea dimineţii acestei lumi. În luminişurile pădurii de pe mal strălucea un păienjeniş minunat.

Russov văzu cum tovarăşii lui se împrăştiară pe mal. Fiecare găsise cu ce să-şi satisfacă curiozitatea. Svetlana îndrepta telefotoaparatul portativ cînd spre marea de un verde-violet, cînd spre pădurea deasă de pe mal, cînd spre peştii ciudaţi care scoteau din apă capetele lor mirate cu ochi bulbucaţi. Sărind stîngaci, biologul căuta să ajungă din urmă o făptură care semăna cu o şopîrlă, ce fugea de el de-a lungul malului. Doi geologi mînuiau cu pricepere instrumentele lîngă stîncile galbene, care se găseau la două sute de metri de maşina atomică. Chimistul lua probe de apă şi sol, iar botanistul

se pregătea să umple caroseria maşinii cu plante şi flori. Varen, împreună cu fizicianul şi astronomul, se ocupau de controlul aparaturii pentru determinarea structurii radiaţiei solare verzi.

— Priviţi această ciudăţenie! — exclamă deodată chimistul, arătînd spre mare.

Cu un zgomot puternic valurile se dăduseră la o parte şi marea devenise, pentru pămînteni zguduiţi de asemenea privelişte, o imagine uluitoare, datorită apariţiei unui monstru uriaş. Mai întîi apăru un cap ca de şarpe, acoperit cu gurguie şingerii, apoi se ivi şi corpul — imens, gras, şerpuitor şi lunecos — ce-şi schimba într-una culoarea, de la roşu deschis ajungînd pînă la violet. Svetlana alergă spre apă, grăbindu-se să imortalizeze pe film ciudatul Proteu al apelor locale. Dar acest miracol maritim, ce o privise cu singurul său ochi, îşi întoarse spatele şi încremeni răsfăţîndu-se la soare.

— Ce păcat! — se întristă Svetlana, învîrtind în mînă aparatul. Nu am reuşit să-l fotografiez din faţă. Oare nu se va mai întoarce?

Cercetătorii, lăsînd la o parte orice alte preocupări, alergară spre mal, pentru a privi mai bine acest peşte-şopîrlă nepămîntean.

— Îl vom obliga să arunce o privire vizitatorilor!... — mormăi fizicianul, ţintind spre animal, înainte ca Varen să mai fi putut face ceva. Un şnur subţire şi orbitor porni din ţeava radiatorului atomic şi se implîntă în corpul monstrului.

Toate evenimentele ce au avut loc ulterior, s-au întîmplat, aşa cum i s-a părut lui Russov, într-o fracţiune de secundă. Peşte-şopîrlă urlă puternic, într-o clipă îşi lepădă culoarea violetă, devenind transparent, se zbătu convulsiv — şi deodată pe mal căzu un fulger albastru — mai precis: un nor care pulsa şi reflecta culoarea mării. Pe îmbrăcămintea astronauţilor apărură nişte stele scînteietoare.

— Ah!... — auzi Russov strigătul înăbuşit al Svetlanei, care căzu pe nisipul roşcat. Astronauţii aflaţi aproape de dînsa căzură şi ei ca seceraţi. Varen, cei doi geologi şi matematicianul, care se găseau mai departe de mal, au suferit probabil mai puţin decît ceilalţi, întrucît, făcînd salturi convulsive, se tîrîră spre maşina atomică. Norul albastru continuă în acest timp să se reverse asupra celor întinşi pe nisip, asupra maşinii atomice ca şi a celor care fugeau. Varen, care reuşise să se tîrască pînă la maşină, rămase înţepenit cu jumătate de corp aplecat peste bord.

Russov sări în picioare, ţinîndu-şi mîna la inimă şi uitîndu-se neputincios după peşte-şopîrlă, care ţopăia în apă ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Apoi monstrul dispăru în valuri, fără a se mai arăta.

Scoţînd un strigăt ascuţit, Russov începu să-şi îmbrace costumul de scafandru. După două minute el alerga deja pe o cărare — prima cărare apărută pe acest pămînt, născută din apăsarea şenilelor maşinii atomice. Pentru Russov totul era mai rău decît într-un vis urît: i se părea că drumul e fără sfîrşit.

...Parcurse cu greu cei douăsprezece kilometri ce despărţeau locul catastrofei de „Pallada". După două ore de drum, sufocîndu-se şi căzînd de oboseală, ajunse la ţărmul mării. Aici, astronauţii stăteau întinşi în poziţiile cele mai diferite, formînd două rînduri spre direcţia maşinii atomice, la care nu reuşiseră să ajungă. Cea mai aproape de apă era Sergheeva. Mîinile ei strîngeau convulsiv cutia fotoaparatului. Prin sticla căştii el îi văzu faţa frumoasă, pe care se puteau observa semnele suferinţei, gura închisă, sprîncenele ei lungi. O durere ascuţită îi străpunse inima şi Russov scoase un geamăt surd, care părea că abia i se rupe de pe buze. Un zumzet monoton deasupra capului îl făcu să tresară speriat şi să se uite în sus: aparatul de teletransmisie continua să se învîrtească deasupra locului unde se petrecuse tragedia; cu exactitatea nepăsătoare a unui automat el transmitea, reproducînd pe ecranul „Palladei" tristul tablou. Zărindu-l, Russov îşi aminti că uitase să retragă transmiţătorul pe navă. Sunetul acestuia îi amintea acum de sunetul funebru de clopote de pe vremuri. „Cum de s-a întîmplat asta? — se întrebă el în şoaptă aplecîndu-se la pămînt. Sînt singur!.. Complet singur... Iar pînă la Pămînt sînt 23 de parseci!

Scuturînd din umeri ca şi cînd ar fi vrut să se scuture o greutate pe care o purta în spate, apoi se ridică şi se apropie de fizicianul care stătea lungit lîngă Svetlana. „Ce fel de radiaţii au putut să-i ucidă? Poate că totuşi nu-s radiaţii mortale!... Poate că e vorba doar de o paralizie obişnuită!..." Aruncă o privire pe scara de gradaţii a aparatelor fixate pe pieptul fizicianului. Bila colorată a indicatorului se clătina deasupra literei „E". „Electricitate! — îşi spuse cu oarecare speranţă Russov. Curent electric! Monstrul emite descărcări electrice!" El se uită din nou la indicatoarele aparatelor. Sumatorul arăta cifra „1825 kilowaţi". Aceasta era deci forţa de emitere a descărcării electrice care-i ucisese tovarăşii! Numai un astru cu o temperatură înaltă a putut da naştere pe această planetă unor vieţuitoare capabile să acumuleze şi să radieze energie electrică de asemenea proporţii. Apoi Russov calculă forţa de apărare a costumelor de scafandru şi o scînteie de speranţă fi licări în conştiinţă. „E posibil să fie numai un şoc electric puternic!"... Înaintea ochilor îi apăru clădirea sferică a Institutului de traumatologie cosmică, aşezat în partea de nord-est a Oraşului Veşniciei. „Acolo se vindecau şi astfel de traume..." Da, dar el este complet singur!... Şi pînă la Oraşul Veşniciei sînt şaptezeci de ani lumină!... „Anabioză! Hipotermie! Numai asta ar putea salva corpurile tovarăşilor mei de schimbările inerente timpului îndelungat cît ar fi necesar pentru parcurgerea drumului lung spre sistemul solar..." Pe faţa sa apăru o expresie aspră de încordare. Ştia acum ce are de făcut: în primul rînd să-i apere pe tovarăşii săi de acţiunea soarelui puternic, de razele sale violente. Termometrul de mînă arăta 70° căldură. Alergînd de la un scafandru la altul, Russov răsucea regulatorul de răcire de pe costumul fiecăruia, împingîndu-l spre stînga pînă la limită. Această operaţie trebuia să asigure o temperatură de 0° în interiorul fiecărui costum de scafandru. Apoi începu să-i transporte rînd pe rînd spre maşina atomică pe fiecare dintre astronauţii aflaţi în nesimţire.

(Continuare în numărul viitor)

În româneşte de M. SAFIR

CU SARE ȘI PIPER

UN „OM DE CULTURĂ"

de Liviu MAIOR

Mă salută de pe partea cealaltă a străzii cu

— Să trăiești, șefule!

Câteva clipe mintea îmi bâjbâie, nesigură... Prin față mi se perindă la repezeală zeci de imagini, zeci de persoane cunoscute în ultima vreme. Nimic precis. În timp ce se apropie, îmi amintesc brusc: l-am mai văzut o singură dată, acum o săptămână, într-un hol de cinema. Mi l-a prezentat un amic. Am schimbat atunci împreună doar câteva cuvinte convenționale... Atît.

Acum mă privește duios și cald ca pe un vechi prieten:

— Ce-ți mai face părinții?

Familiaritatea lui neașteptată mă face deocamdată să-l privesc zăpăcit și încurcat.

Mă întreabă de una, de alta, apoi aflu că e funcționar la Telefoane, că slujba e ingrată dar că, la urma urmei: „au sînt om de cultură; asta contează".

Mă întreabă dacă am bibliotecă deoarece „lectura e a doua mea pasiune". Apoi îmi la adresă — îmi promite solemn că mă va vizita „Ein Mann, ein Wort!", iar la despărțire mă învăluie în aceeași privire caldă:

— Pa, puiule.

A doua zi, spre înserare, mă pomenesc într-adevăr cu el. Se învîrte fără astîmpăr dintr-un colț în altul, îmi pipăie cu degetele lui lungi și nervoase lucrușoarele din cameră. Îmi răscolește biblioteca și alege o carte ruptă, rămasă doar cu cele 10 pagini ale începutului: „Dicționar de citate și locuțiuni străine"...

*

Peste cîteva zile mă trezesc din nou cu el. Mă fișcodește cu un aer părintesc:

— Ce părere ai dumneata despre muzică? Dar așa, *ab imo pectore*.

— Știu eu?. O părere bună!.

— Află de la mine un acord de pian spune mai mult decît trei frase la un loc. De exemplu, un acord de *dominantă*, sau *disonanta* unui *interval de septimă*, nu? O lume întreagă!.. *Ab ovo usque ad mala*.

(Cum dicționarul împrumutat nu avea decît paginile de la început, toate proverbele latine pe care le învățase începeau cu prepozițiile ab și ad).

— De altfel, ai face bine să începi să asculți concerte — spune el decisiv.

Dar nu mi-e greu să înțeleg din cele care urmează că „amicul" merge în seara următoare pentru prima dată la un concert simfonic, deși îmi vorbește în continuare, calm și doct, despre acordul abscons și întunecos al lui Edwin Fischer, despre Gieseking și tonul clar, lipsit de ascunzișuri, despre fraza opacă sau bogată în cromatisme și despre ultimul concert de pian auditat, unde respirația dintre note („agogica, spunem noi, muzicienții") a lăsat mult de dorit. Apoi, privindu-mă lung, mă întreabă cu condescendență:

— Tu de ce nu mergi la concerte? Zău, nu se face!...

După două luni, răstimp în care nu l-am mai văzut de loc, șoseaște și mă întreabă cu aer preocupat:

— Ce crezi tu despre literatura Americii Latine?

— Nu o cunosc îndeajuns.

— El vezi?... Nu e totul să știi cine a fost Cosbuc și Eminescu. Spune-mi, de pildă, cîteva nume de autori sud-americani.

I-am înșirat vreo 3-4. M-a ascultat încreținînd fruntea. Nu auzise niciodată despre ei. S-a prefăcut gînditor, tocmai ca să poată tăcea în voie.

— ...și Jorge Amado — l-am terminat eu înșirarea.

S-a înseninat subit:

— Da! Se pronunță însă Hor-he Amado! Spune după mine. Hor-he. Te aude X sau Y și-ți rîde în obraz. Nu se face!...

S-au scurs săptămîni și luni. Amicul meu se „cultiva" cu asiduitate. Am avut ocazia să rîbdarea să-l aud discutînd despre toți și despre toate: vizitînd pentru prima oară Palatul Republicii și vorbindu-mi

a doua zi cu competența unui maestru despre clar-obscurul lui Rembrandt; hotărînd să învețe automobilismul și întrebîndu-mă cu milă dacă știu ce este o bujie sau un vilbrochen; aflînd că se organizează aniversarea lui Chopin și povestindu-mi că a ascultat un disc microsilon ce avea imprimată o „sambă" compusă de... marele polonez; cumpărîndu-și un portofel și întrebîndu-mă dacă știu că polciorura de vinil se extrage din deșeurile de sticlă spartă predate la D.C.A....

Timid cum sînt, îi răspundeam abia la a zecea parte din noianul de întrebări. Ceea ce-i permitea și mai mult să încerce să mă epateze cu noianul lui de cunoștințe.

Acum cîteva zile m-am pomenit din nou cu el, nas în nas, pe calea Victoriei. Părea trist și abătut. Timp de două luni a ocupat ca „specialist" un post de referent în secretariatul literar al unui teatru. A fost găsit necorespunzător și trimis să se califice:

— Ce ți s-a spus?

— Că s-a comis o eroare în angajarea mea, că — auzi vorbe! — nu am cultură generală temeinică și că nu posed nici măcar cunoștințe elementare de teatrologie. Ei, ce părere ai? Vreau să aud părerea unui om, a dumitale, care ai avut posibilitatea să înveți atît de multe lucruri prețioase de la mine.

Încercînd să-i răspund, pentru a fi în domeniul ultimei lui activități, i-am făcut cîteva aluzii foarte străvezii la „Prețioasele ridicole" și „Femeile savante" ale lui Molière, ca și la „Doctorul" lui Nușici. Am așteptat rezultatul, dar am constatat cu mirare că aluziile mele nu-l supără de loc; sau, mai exact spus, nu-l surprind în nici un fel. Era obișnuit... Și-a privit doar ceasul și:

— Mă scuzi, sînt așteptat undeva... Te salut, dragă, și am să te mai caut...

Dar nu l-am mai văzut niciodată.

Din repertoriul teatrului de buzunar O. K.

FOTBAL

—două acte cît două antracte—

ACTUL I

IMPRESARUL ECHIPEI (către administratorul stadionului): Mîine jucăm la voi. Te rog să ai grijă de transport, să mi se asigure autobuz pînă la stadionul Universității Yale.

ADMINISTRATORUL (vrea să spună ceva, dar între timp cade cortina, așa că nu se mai aude ce spune — ceea ce, recunoașteți, nu-i nici o pagubă).

ACTUL II

IMPRESARUL: Gata?

ADM: Totul!

IMPRESARUL: Și autobuzul?

ADM: Așteaptă la scară. L-am plătit dus-întors.

IMPRESARUL: Ce-ai făcut, nenorocitule?!

ADM: ???!

IMPRESARUL: Nu trebuia să plătești decît dus; înapoi ne întorceam cu „Salvarea"!

(*Cortina cade, strigînd „ajutor!"*)

B L U F I

—un fel de comedie într-un fel de act—

PERSONAJE: mai mulți necunoscuți.

TABLOU UNIC

NECUNOSCUTUL I: Punga sau viața! Sînt gangster în serviciul poliției din Chicago.

NECUNOSCUTUL II: Atunci dă-mi dumneata punga! Eu sînt polițist în serviciul gangsterilor din Philadelphia.

NECUNOSCUTUL III (apare din noapte): Ia nu vă mai certați! Îi vedeți pe ăla de colo? E mai tare ca voi amîndoi!

NECUNOSCUTUL I ȘI II: Dar cine-l dinsul?

NECUNOSCUTUL III: E perceptor la New York!

(*Cortina cade speriată*)

Victor PIȚIGOI

Relații și legături...

de Sliviu GEORGESCU

Unuia care... las' că știe el...

Cînd îl auzi: «Am luat masa cu asta... cu Gurău (asta... Gurău, adică renumitul cardiolog, directorul spitalului „X") »,

Sau: „I-am jucat o festă lui Nicu!... Nicu, auzi? Adică Nicolae Stere-Livezeni de la Facultatea de biologie." Pînă și cu asta e prieten! Cu nu știu care consilier de la noi din minister e Bubi-Bubișor; Titi-Titirez, cu asta de a luat campionatul la sulița și disc; Gogoneață, cu Gogu Mezin de la Filarmonică... Prieteni colo, tot unu' și unu! Și nu așa, oricum. Prieteni la cataramă. Intimi.

Dumneatale, bunăoară, spui așa: estrugnic actor „Z" ! L-am văzut asearâ în „Otello"...»

Busuioc *(imparabil, scuturînd alene cenușa țigării de foi): „mdaa! un nebun... A venit ieri la prinz să-l impac cu nevastă-sa. Iar au făcut-o de oaie. Da' le-am tras o moralâdă!"...*

Și chiar le-a tras. Ascultă ici, ce-ți spun eu! I-am văzut cu ochii mei ieșind amîndoi la braț de la el. Eram cu șeful. Încă șeful, de colo: „măăă — zice — Ionescule (Ionescu sînt eu), ia te uită cine ține de la tovarășul Marinică al nostru!"

P-ormă scrisorile care le primește! Mai ales acum, pe timpul concediilor...

Pentru dumnealale, pentru mine, bieți oameni cu mecbine satisfacții și preocupări, Mamaia, de pildă, înseamnă soare, lume multă, nisip, mare. Nivea, excursii cu vaporașul... Pentru el, pentru Marinică Busuioc, Mamaia înseamnă zeci de telefoane, telegrame, vederi..., înseamnă dovada nedemințitelor prietenii, oameni cărora le este drag și care — cum zicea și șeful...

Dar, iată! Ușa biroului se dă de perete și curierul de la registratură dă buzna:

— *O telegramă, tovarășe Busuioc! De la mare, bre!*

— *Alta? — se minunează șeful, frecîndu-și nerăbdător fundul de scaun, ca și cum lui i-ar fi adresată.*

Și-n timp ce tovarășul Marinică Busuioc își drege liniștit glasul, pregătindu-se să-i dea citire, nu mă pot opri să nu-i admir încă o dată caracterul deschis, fără ascunzișuri, cu care nu pregetă să ne introducă și pe noi, cei mărunți, în lumea multi șinduitelor sale relații.

Poftim! „Așteptăm negreșit — stop — gară simbătă seară — stop —" așa sună telegrama. Semnat: academician „X" cu soția.

„Academician X" cu soția... Șeful a rămas cu gura căscată. Mestecă cu greutate ceva ca un nod.

— *Asta — zice — tovarășul asta... (și arată din ochelari spre telegramă) nu cumva e ăla de-a scris și-n ziare de el, cînd cu...?*

Busuioc *dă din cap.*

— *El, el! M-a mai invitat și săptămîna trecută.*

— *Frumos! Și l-ai făcut să te aștepte, nu?*

Busuioc *ridică nepăsător din umeri:*

— *Parcă dumneavoastră nu știți ce-am avut aici!*

— *Bine, bine, știu! — se fîstîcește, vinovat, șeful. Da' acum — gata! — am terminat cu bilanțul.*

— *Am terminat cu bilanțul, da-n schimb...*

— *În schimb dumneata îți strîngi numaidecît hîrtiile, le dai lui Ionescu (Ionescu, adică eu) și fuga la agenție după bilet... Ce e azi? Vineri... Mîine, vezi... dacă ai drum cumva, mai dă pe aici dacă nu... pe luni dimineață...*

Cîteva capete se ridică. Ah! și invidia asta!

Tovarășul Marinică al nostru a terminat. Șeful clipește cu subînțeles și-i face semn să se dea mai aproape.

— *Vezi — zice — nu-i mai spune și tovarășului academician (și iar arată spre telegramă) de bilanț, de... nu de alta, da' să nu-și închipuie că din pricina mea... Înțelegi?... Îi spui c-ai avut ceva personal de aranjat. D-aia n-ai putut să vii săptămîna trecută.*

Marinică *(descumpănit; apoi): Știți... n-ar fi poate mai bine să rămîn...?"*

— *Vai de mine! — sare ca ars, șeful.*

— *... Zic, să rămîn și luni... — continuă încetișor Busuioc. Că la mare... știți cum e la mare... Te mai întîlnești cu unu', cu altu'... Că-i acolo și N... (facem ochii mari), și C... (facem ochi și mai mari), și M... (... și mai mari. Depășesc de admirație rama ochelarilor).*

Am rămas singur în birou. Colegii, șeful... toți-toți, la masă. Pe birou, în fața mea, dosarul cu scoarțe albastre de mucava, cu lucrările lui Busuioc.

Sînt fericit... fe-ri-cit! Am în sfîrșit ocazia să-i fiu de folos. Utile, parcă și eu simt ceva...

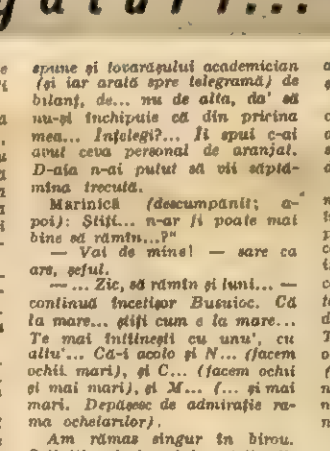

Și cum stau așa, privirea îmi cade fără să vreau pe biroul pustiu al lui Busuioc, sub cristalul căruia surîd cu autograf toate inițialele de mai sus...

Colțul unui plic mijind pe marginea de sus a sertarului închis îmi atrage luare-aminte. E un plic de hîrtie fină, ca acelea din care Busuioc primește cu nemiluita, mai ales acum, pe timpul concediilor. Înaunitru... Curiozitatea mă îmboldește. Mă aprovii de birou (ah, blestemat obicei!...) Trag binișor capătul plicului și... o scrisoare: „Dragă cumnățele..." (îmi duc mîna la inimă: cumnățele?! Dumnezeule! Cum cumnățele!... Cu cine? Asta nici nu ne-a spus-o pînă acum...).

„Dragă cumnățele,

Așa cum m-ai rugat la plecare, ți-am trimis pînă acum 4 vederi de la Eforie, ca din partea profesorului și a doctorului ăla cu „acupunctura". Mîine dimineață dau o fugă pînă la Mamaia ca să-ți expediez telegrama care-mi scrii că trebuie s-o ai la București cel tîrziu pînă vineri. Îmi pare foarte rău, dar cele două telefoane de la — sanchi — directorul I.L.L.-ului, din lipsă de fonduri n-am să ți le mai pot da. Fotografia cu cîntărețul ăla de la operă, de ziceai că i-ai promis-o șefului, ai s-o primești peste cîteva zile, numai că să știi că pe toată plaja n-am găsit costum de morar, așa că m-am fotografiat în „Ulysse".

Primește, dragă Marinică etc., etc.

P.S. La Tekirghiol să știi că nu pot să mă duc, că rîse să dau ochii cu actorul ăla, știi tu, care ți l-am trimis astă-iarnă cu nevastă-sa pentru schimb de locuință ca să-i vadă și dobitocul ăla de Ionescu de ziceai că stă lîngă mine".

Ca încheiere încă un P.S. — al meu: Ionescu ăsta... sînt eu..

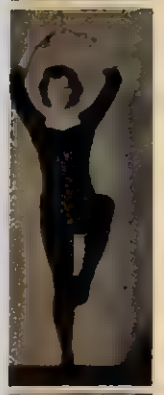

GIMNASTICA LA DOMICILIU

COMPLEX DE EXERCIȚII FIZICE PENTRU FEMEILE GRAVIDE ÎN LUNILE 4, 5 și 6 (IV)

de
prof. Ana Maria ENĂCHESCU

MIȘCĂRI DE ECHILIBRU

1) STÎND ÎN POZIȚIE DE DREPȚI: ducerea brațelor spre spate o dată cu ridicarea piciorului sting cu genunchiul îndoit, în față. Îndreptați spatele. Mențineți-vă echilibrul în această poziție 1-2 secunde. Executați exercițiul de 4-6 ori cu fiecare picior.

2) STÎND ÎN POZIȚIE DE DREPȚI: ducerea brațelor cerc deasupra capului o dată cu ridicarea unui picior îndoit, oblic, înainte. Spatele drept, privirea înainte. Mențineți poziția 1-2 secunde, apoi coborîți brațele și piciorul. Executați exercițiul de 4-6 ori cu fiecare picior.

MIȘCĂRI DE LEGĂNARE

3) STÎND ÎNTRE DOUĂ SCAUNE, CU BRAȚELE SPRIJINITE DE SPETEZA LOR: ridicarea pe vîrfurile picioarelor și legănarea piciorului drept înainte și înapoi de 5-6 ori. Repetați mișcarea cu celălalt picior.

MIȘCĂRI DE RESPIRAȚIE

4) DIN MERS: ridicarea brațelor prin lateral sus, cu inspirație adîncă și coborîrea lor relaxată, cu expirație lungă.

Notă. Vă reamintim că pentru a da bune rezultate gimnastica va fi executată de dv. *numai cu recomandațiile medicului*, în urma examenului medical.

SFATURI practice

Aerosoli naturali

Cînd un prieten medic mi-a recomandat aerosoli de pădure, am crezut că face o glumă. Știam că aerosolii pot fi: de sulfamide, penicilină, streptomicină, iod, bromuri etc., dar nicicum de... pădure.

— Să fim înțeleși — mi-a explicat el, văzîndu-mi nedumerirea — nu e vorba aici de aerosolii medicamentoși produși pe cale de laborator, ci de cei naturali, pe care-i putem inhala în funcție de afecțiunile organismului nostru.

Și-a dat seama, probabil, că n-a reușit să mă lămurească pe deplin, așa că a luat-o de la început:

— Mai întîi — a spus el — să precizăm ce sînt aerosolii. Aceștia sînt mici particule solide și lichide care se găsesc pulverizate într-un mediu în care nu se pot amesteca. Or, mediul ideal al menținerii acestei stări de dispersare microscopică a unor elemente lichide și solide este aerul. Analizînd aerul din diferite locuri, constați că el conține particule microscopice de materie provenită din natura înconjurătoare. Aerosolii de pădure — spre exemplu — pe care i-am indicat la început, sînt formați din particule fine de apă, polen și terebentină. Aceasta din urmă, în contact cu aerul, transformă oxigenul din atmosferă în ozonul atît de necesar respirației noastre. O compoziție mai complexă o prezintă aerosolii de mare, care se produc prin spargerea valurilor la contactul cu țărmul. Pulberea fină de aerosoli, antrenați de vînt pe mari distanțe, conține o bună parte din elementele chimice ale apei de mare. La Govora — ca să iau alt exemplu — aerosolii sînt foarte bogați în particule de iod, iar în diferite alte locuri găsim în ei bromuri alcaline, magneziu, fier etc.

Calitatea excepțională a acestor aerosoli naturali constă în faptul că — mai ales în atmosfera stațiunilor balneare — ei sînt puternic ionizați de razele ultraviolete ale soarelui, ceea ce îi face să fie foarte activi.

— Dar — am întrebat — acești aerosoli naturali nu pot fi uneori și dăunători corpului prin compoziția lor eventual intolerabilă?

— Firește că da — mi-a răspuns. Ei pot fi binefăcători, după cum pot fi neutri sau dăunători, în funcție de sensibilitatea celui care-i inhalează. Tocmai de aceea un om nu trebuie să-și aleagă stațiunea de odihnă sau de cură fără un prealabil examen medical, care să determine localitatea cea mai indicată pentru fiecare organism.

Ți-am recomandat aerosolii de pădure — mi-a spus în încheiere — fără examen medical, pentru că, în general, aceștia sînt cei mai inofensivi din punctul de vedere al sensibilității specifice unui organism sau altuia.

IOSIANA

REZOLVAREA JOCULUI „TOCMAI PE DOS!" APĂRUT ÎN Nr. TRECUT

ORIZONTAL: *1) Negru — Tavan. 2) Goală — Mare. 3) Călit — Sărat. 4) Ala — Intrare. 4) S — Sumară — Er. 6) Avid — Ta — Dom. 7) Ta — Alungiri. 8) Oțetiri — Lin. 9) Rar — Cauza — A. 10) Imobil — Atît. 11) Tăiat — Grasă.*

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

„Legumicultura electrică"

În laboratorul de fiziologie al Institutului de agrofizică din Leningrad, s-a reușit a se cultiva pe un metru pătrat de teren 36 de tufe de roșii care au dat șase recolte pe an, totalizînd circa 100 kg de roșii. Aceleași succese au fost obținute și cu alte soiuri de legume, folosindu-se lumina și nutriția artificială.

Studiul făcut asupra comportării plantelor în mediul artificial a dus la descoperirea unor noi trăsături în biologia acestora, la noi concluzii în legătură cu procesul de fotosinteză și de nutriție radiculară.

„Acum — arată cunoscutul savant agrofizician academician F. Ioffe — calea spre legumicultura electrică este deschisă. În scurtă vreme oamenii vor putea consuma legume și fructe proaspete în orice sezon".

În Uniunea Sovietică s-a și elaborat proiectul unei „grădini electrice". Aceasta va arăta mai mult a fabrică decît a grădină, căci legumele și fructele vor fi cultivate în camere fără ferestre, numai cu ajutorul luminii și al nutriției artificiale. Fabrica va avea o capacitate de producție de 100 tone de roșii anual, și pentru deservirea ei nu va fi nevoie decît de 15-20 de oameni. În lunile de vară, cînd roșiile și alte legume dau recolte în aer liber, fabrica va trece la cultivarea unor plante care cer căldură mai multă, cum ar fi ananașii, pepenii galbeni etc.

«Prin folosirea pe scară largă a acestei metode, în condițiile existenței unui belșug de energie electrică — afirmă academicianul Ioffe — alimentarea anuală cu legume și fructe a unui om va putea fi satisfăcută cu 1 pînă la 2 metri de „grădină electrică"».

O nouă întrebuințare a diamantelor

În urma descoperirii unor mari zăcăminte de diamante în Iakuția, tehnicienii sovietici s-au gîndit cum s-ar putea trage foloase mai mari de pe urma acestor pietre prețioase întrebuințîndu-le în diferite domenii ale industriei moderne.

Diamantele dovedindu-se, prin duritatea lor, neîntrecute în forajele geologice, în prelucrarea cristalelor, în tăierea materialelor semiconductoare — ca, de pildă, germaniul și siliciul — ca și în maselе plastice care prin viscozitatea lor uzează cu repeziciune sculele, specialiștii sovietici au început construirea mai multor fabrici destinate a produce unelte de lucru din această prețioasă materie primă.

Una singură din aceste fabrici — cea de pe lîngă uzina de abrazive „Ilici" din Leningrad — va da, pînă la sfîrșitul acestui an, produse mai multe decît cea mai mare firmă belgiană de specialitate.

Sculele de diamant au și început, de altfel, a fi folosite în diferite ramuri ale industriei sovietice.

A început construirea celei mai înalte clădiri din lume

De curînd a început la Moscova construirea celei mai înalte clădiri din lume. E vorba de turnul televiziunii, care va avea o înălțime de 508 metri, întrecînd cu 208 metri faimosul turn Eiffel din Paris, precum și pe cei mai mari zgîrie-nori de la New York.

Și mai interesant este însă că acest turn uriaș nu va fi construit din fier sau din oțel, ci din beton-armat. În acest scop tehnicienii sovietici au realizat o mașină originală care așază armătura și toarnă betonul, înălțindu-se după fiecare operație cu cîte cinci metri.

În modul acesta clădirea va fi ridicată cu mare repeziciune, deoarece aproape toate operațiile de turnare a betonului se vor face automat.

Platformele zburătoare

Deplasarea obiectelor prin aer capătă o răspîndire din ce în ce mai largă. În afara aparatelor de zbor cunoscute (avion, rachetă, elicopter etc), Institutul aeronautic de la Moscova a conceput o navă aeriană de formă dreptunghiulară, înzestrată cu patru elice de cîte 1,80 metri fiecare, dispuse în cele patru colțuri ale dreptunghiului, cu plan de învîrtire orizontal, ca la elicoptere, plus una suplimentară de avion, cu mișcare în plan vertical. Primele patru elice servesc la înălțarea pe verticală a platformei, iar ultima la zborul pe orizontală.

Cabina de pilotaj se află în centrul platformei, iar de jur împrejur sînt amenajate locuri pentru transportul mărfurilor de mare tonaj.

E ușor de calculat ce contribuție importantă va aduce economiei sovietice această invenție, dacă ținem seama că ea poate transporta dintr-o dată încărcătura a peste 13 camioane de cîte 3 tone — fără să mai pomenim de timpul economisit, prin viteza mărită a parcursului.

MERIDIANE MEDICALE

● **Fizioterapeutul sovietic Ivan Kulnicev a realizat un oscilloscop original, pentru studierea activității cardiace. Aparatul este portativ și adaptat atît pentru diagnostice cît și pentru examene medicale. Pe ecranul acestui nou aparat se poate observa concomitent electrocardiograma în trei proiecții ale inimii.**

● **„Anghinol" este numele unui nou preparat sovietic folosit cu succes în tratamentul anginei pectorale. Acesta este o combinație complexă din infuzii de plante și cîteva substanțe anorganice și organice.**

● **În U.R.S.S. a început producția preparatului special „Tigberol", folosit în tratamentul diverselor răni, ulcerații, arsuri și leziuni ale țesuturilor osoase mai greu vindecabile.**

● **Medicul londonez J. H. Green a construit un nou aparat pentru stabilirea tensiunii arteriale, care, spre deosebire de aparatul cunoscut și folosit astăzi, se aplică pe deget. Lăsat mai multe ore pe deget, noul aparat dă posibilitatea să se [illegible] toate variațiile tensiunii arteriale.**

● **În R.P. Polonă se întrebuințează de multă vreme cu succes, în medicină, izotopii radioactivi. Centrul de izotopi radioactivi al Academiei de Medicină din Poznan este vestit în acest sens.**

● **Din reziduurile rămase de la fermentația produsului de aureomicină, fabrica chimico-farmaceutică din Șanhai (China) a obținut vitamina B-12.**

Dr. Gh. M. GHEORGHE

De vorbă cu medicul

PĂTULEA ȘT. — Oneşti. În cazul pe care ni-l relatați pare să fi fost vorba de o paralizie infantilă ale cărei urme au rămas la piciorul drept. După atîția ani este foarte puțin probabil să se mai poată recupera piciorul la funcția lui integrală. Totuși ar fi indicat să vă deplasați cu bolnava la București, unde clinicile de neurologie și ortopedie vor putea aprecia exact situația actuală, ca și perspectivele pentru viitor.

VALERIU ADY — Oneşti. Nu știm ce metabolism de bază aveți acum. Tratamentul pe care l-ați făcut a fost bun și va trebui continuat sub controlul medicului care vă îngrijește. Alimentația trebuie să fie bogată în proteine și grăsimi, bineînțeles dacă funcțiile dv. digestive permit aceasta. O cură sanatorială la Borsec vă va fi de mare folos. Cu acestea veți ajunge la rezultatul dorit de dv.

S. MĂRIOARA, com. Mocea — Arad. 1) Petele de care vorbiți sînt date de o ciupercă, iar boala se numește *pitiriazis versicolor*. Este molipsitoare. Tratamentul este următorul: timp de mai multe zile, seara la culcare, spălați bine cu apă caldă și săpun gîtul și toracele, frecînd cu un burete sau un șervet mai aspru. După ce uscați pielea, frecați atît petele cît și regiunea din jurul acestora cu următorul spirt pe care-l veți face la farmacie: rezorcină 1 gr, acid salicilic 2 gr, alcool 100 gr. Schimbați în fiecare zi rufăria de corp, cea purtată în ziua precedentă trebuind să fie fiartă. 2) Pentru a face să dispară mirosul din gura copilului este necesară spălarea regulată a dinților cu pastă și perie de dinți, după fiecare masă. 3) Intoleranța pentru sosul de bulion poate să fie dată de o colită cronică. În cazul acesta evitați folosirea lui. 4) Rețeta de care vorbiți este ineficace în tratarea reumatismului. Cu siguranță că medicul dv. vă va da indicații mult mai prețioase.

CIUBOTARU GH. — Tg. Mureș. Credem că pata de pe fața dv. nu va putea fi înlăturată. Aceste depozite de pigment sînt de obicei definitive. Consultați și un dermatolog din orașul dv.

KIRIEȘ WILLY — Bacău. Într-adevăr, buretele de ceai au este folosit în tratamentul gastritei. Calmarea durerilor se datorează probabil introducerii lichidului, care ar putea fi oricare altul (afară de alcool, vin sau bere) și care la fel ar calma durerile provocate de gastrită.

Dr. Silviu GHEREA

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

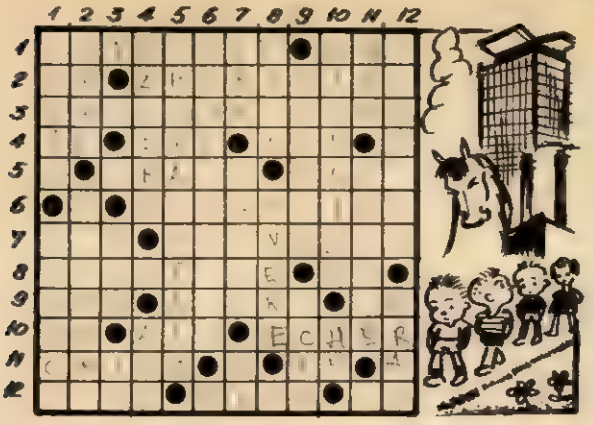

NOI ȘI VECHI

ORIZONTAL (NOI): 1) Mari și complexe întreprinderi industriale, de felul celor forestiere construite la Vaduri sau a celor poligrafice de la „Casa Scînteii" — Sfîrșitul unei partide de șah. 2) Sau — Îndrăgostiți. 3) Luat din mîinile exploatatorilor și trecut în proprietatea statului. 4) Andrei Stănescu — Cea nouă, pe care o trăim noi, poate fi numită atomică sau cosmică — Aici. 5) Instalație pîlutitoare pentru săpat sub apă — Verbul unirii dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare în lupta comună pentru socialism. 6) Activist al mișcării revoluționare muncitorești în Germania occidentală sau în alte țări capitaliste, unde partidul comunist este scos în afara legii. 7) Etaj — [illegible] noi, create cu scopul îmbunătățirii producției și creșterii productivității muncii. 8) Însuflețire într-o acțiune de progres — În stihuri! 9) Cel de muncă poate fi: un atelier, un birou, un laborator etc. — Din cînd în cînd — Pană folosită la despicatul lemnelor. 10) Poftim! — Cai... rebusiști — Instrument folosit de desenatorii tehnici. 11) Instituții în care sînt îngrijiți copiii pînă la 3 ani în timp ce părinții lor sînt la lucru — Singura ființă capabilă să creeze mereu lucruri noi. 12) O zi care a trecut — Titlu de onoare acordat fruntașilor printre fruntașii muncii socialiste — Sursă de materie primă pentru țesături (pl.).

VERTICAL (VECHI): 1) Locuință boierească pe moșiile de altădată — Așa îi numeau exploatatorii pe oamenii lipsiți de mijloace materiale. 2) Cel mai mare din țara noastră a împlinit recent 500 de ani — Vechi încuietoare de ușă. 3) Mișcare convulsivă involuntară — În seră! 4) În vechime, șnurul cu care se lega gura pungii — Fruntași. 5) Una din trăsăturile ce caracterizează viața societății burgheze. 6) Născuți cu 90 de ani în urmă. 7) În trecut, acest verb al muncii țăranului însemna munca cu un plug, adesea de lemn, tras de vite — Piață publică în orașele Greciei antice — Cuier! 8) Tablă groasă tăiată pe dimensiuni — O stringeau capitaliștii din exploatarea muncitorilor. 9) Vorbă veche, proverb — Răsunet al unui eveniment trecut. 10) În trecut, domnitori căzuți în disgrația padișahului — Exclamație de nemulțumire. 11) În trecut se spunea că, după trecerea perceptorilor și a jandarmilor, țăranii muncitori rămîneau doar cu cea a mămăligii — Liniște, tihnă (învechit). 12) Posesori de diplome universitare — Despre cei „de curte veche" a scris Matei Caragiale.

POȘTA REDACȚIEI

CHIȚU S. GRIGORE — Moreni. Ar fi bine să vă adresați forurilor care se ocupă de turism în cadrul U.C.F.S.-ului, pentru ca ele să studieze situația și să vadă dacă în condițiile existente la noi poate sau nu să fie aplicată această metodă. Adesea un lucru poate fi aplicabil într-un loc și dăunător în altul, aceasta depinzînd de numeroși factori ca: parcul de mașini existent, starea drumurilor, numărul amatorilor de turism etc., etc.

DUDĂU CONSTANTIN — Or. Stalin. După cum singur afirmați, o parte din ideile materialului „Valorificarea planetei", apărut în revista noastră nr. 19, se găsesc în volumul „Reportaj din sec. XXI". Noi n-am avut pretenția că am adus aici idei noi; dimpotrivă, în articol se arată că e vorba de a face cunoscute cititorilor cîteva din marile proiecte de transformare a globului, imaginate de diferiți savanți și în special de savanți sovietici. Și, desigur, că a trebuit să le căutăm în presa și publicațiile sovietice. În nici un caz însă, n-au fost luate din lucrarea trimisă de dv., în anul 1955, revistei „Știință și tehnică", care nu are de unde să ne fie cunoscută nouă. Ca atare, nu numai că temerea dv. că ne-am fi inspirat din lucrarea dv. este cu totul nentemeiată, dar și dorința ce ne-o exprimați de a vă vedea lucrarea tipărită în „Știință și tehnică" nu este adresată locului potrivit. Scrieți direct redacției „Știință și tehnică" și veți primi, desigur, răspunsul pe care-l așteptați.

ENACHE GHIȚĂ — Constanța. Într-adevăr am publicat o serie de îndrumări privitoare la creșterea și dresarea cîinilor lupi. Ele au apărut în „Flacăra" nr. 6 și nr. 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 33 și 35 din 1959. Dacă nu vi le puteți procura, scrieți-ne, comunicîndu-ne însă și adresa dv., pentru a vi le trimite.

IANCU GETA — Ploești. Exercițiile fizice care au apărut în revista noastră vă pot fortifica, vă pot face să obțineți o ținută frumoasă, dreaptă, care ar corecta în parte deficiența de care vă plîngeți. Dar o creștere în înălțime puteți obține numai consultînd medicii specialiști endocrinologi (Inst. „C. I. Parhon" — București).

DAN P. — Orăștie. Exercițiile fizice speciale pentru spondiloză nu pot fi făcute — pentru a da bune rezultate — decît sub supravegherea profesorului de cultură fizică medicală, la indicația medicului specialist, care, în raport de afecțiunea dv., vă va prescrie mișcările indicate. Exerciții pentru fesecoapse, găsiți în „Flacăra" nr. 2-3-4 din ianuarie 1960, în cadrul ciclului de gimnastică „Vreți să slăbiți".

BĂLAN ION — elev, Buzău. Păsările migratoare pot zbura mii de kilometri fără popas. Totuși în calea lor au anumite locuri unde se opresc pentru odihnă și alimentare. Faptul că păsările nu sînt curentate atunci cînd se așază pe cablurile de înaltă tensiune electrică se explică foarte simplu și prin lipsa contactului cu pămîntul. Și un om dacă ar reuși să facă un salt prin aer, de la pămînt la cablu, ar fi în aceeași situație de a nu păți nimic, oricît de mare ar fi tensiunea curentului.

VOICA VIRGIL — Azuga. Broaștele țestoase — oricît vi s-ar părea de curios — sînt într-adevăr cele mai rezistente vietăți pe care le-a creat natura. Dovadă nu numai longevitatea lor excepțională — unele ajungînd pînă la vîrsta de 250 de ani — dar și faptul că de-a lungul a sute de milioane de ani ele au rămas aproape neschimbate pînă în zilele noastre. Singura degenerare s-a constatat la unele specii în privința mărimii. Totuși există și azi specimene care ating greutatea de 200-250 kilograme. Desigur că specia aceasta a fost pe vremuri mult mai mare, așa cum arată o fosilă descoperită în India, care măsoară 6 metri în lungime și 2 metri în înălțime.

FLORI ARTIFICIALE PARFUMATE

Florile artificiale făcute de iscusiții meșteri chinezi și-au cîștigat un binemeritat renume în mai toate țările globului. Ele sînt realizate cu atîta artă încît la prima vedere nu pot fi deosebite de cele naturale. O fabrică de articole din masă plastice din Șanhai a început însă de curînd să producă flori ale căror petale sînt făcute dintr-un material care fixează pentru foarte mult timp parfumul. În acest fel, asemănarea dintre florile naturale și cele artificiale — dispunînd fiecare de parfumul ei specific — va fi și mai puternică.

FILATELIE

A derenit o tradiție a filateliei românești emiterea de mărci poștale cu prilejul aniversării marilor oameni ai științei, artei și culturii universale. Începînd din 1955 Poșta română emite în fiecare an cîte o nouă serie de „Mari aniversări culturale", cum sînt denumite astăzi în mod curent aceste mărci. Pînă acum au fost puse în circulație 6 serii cu un total de 29 valori.

Și în acest an va fi emisă o serie „Mari aniversări culturale", cu 9 mărci și un nominal total de 7,10 lei. Iată o scurtă descriere a lor:

10 bani: L.N. Tolstoi, scriitor rus (a 50-a comemorare); 20 bani Mark Twain, scriitor american (a 50-a comemorare); 35 bani Katsushika Hokusai, pictor clasic japonez (a 200-a aniversare); 40 bani Alfred de Musset, poet francez (a 150-a aniversare); 55 bani Daniel Defoe, scriitor englez (a 300-a aniversare); 1 leu Janos Bolyai, matematician maghiar (a 100-a comemorare); 1,20 lei Anton P. Cehov, scriitor rus (a 100-a aniversare); 1,55 lei Robert Koch, microbiologist german (a 50-a comemorare); 1,75 lei Frederic Chopin, compozitor și pianist polonez (a 150-a aniversare).

Emise la recomandarea Consiliului Mondial al Păcii, noile mărci (machete Șerban Zainea) constituie un nou succes al filateliei românești și o nouă manifestare a prieteniei poporului romîn cu toate celelalte popoare.

Val TEBEICĂ

MODA: LA MARE

Pentru cele care se pregătesc să ploce la odihnă a venit momentul de a alege în mod cît mai practic și mai economic îmbrăcămintea necesară, în funcție de destinația aleasă: pe malul mării, la munte sau la țară. Desigur că îmbrăcămintea nu va fi aceeași peste tot. În cele ce urmează dăm cîteva sugestii pentru garderoba utilă la mare, adică pentru a fi prevăzută cu tot ceea ce este necesar fără a ne încărca cu un bagaj voluminos sau cu lucruri inutile.

Rochia de plajă (desen nr. 1) făcută din zefir sau pichet în dungi, se deschide în față cu nasturi de sus pînă jos; formula este foarte practică deoarece rochia este ușor de dezbrăcat pe plajă, pe dedesubt purtîndu-se costumul de baie. Gulerul alb, demontabil, face ca rochia să poată fi întrebuințată în două feluri: dimineața va fi o rochie foarte decoltată, cu care se merge la plajă, iar după-amiază, atașîndu-i-se gulerul, rochia poate fi purtată în oraș.

Șortul unei, bleumarin deschis (desen nr. 2) este purtat cu o bluză a cărei croială este deosebit de modernă anul acesta. Făcută dintr-un material corai cu buline mari albe, bluza are linia evazată, două buzunare mari aplicate jos, la liv, iar bretelele, albe cu bulinele, formează un mic plastron.

Cîteva cuvinte despre costumul de baie, a cărui alegere este uneori destul de dificilă. Costumele dintr-o singură bucată continuă să fie mai moderne decît cele din două piese.

Ajustat perfect pe corp (datorită celor două cusături laterale care marchează talia) costumul de baie (desen nr. 3) este însoțit de o jachetă, formînd un ansamblu. Jacheta, de culoare portocalie, este căptușită cu un material în dungi negru-alb-galben deschis, iar costumul de baie, făcut din material uni, are o garnitură din același material în dungi. Cu un decolteu mai mic în față (bretelele este prinsă cu nasturi și se poate scoate complet) și mult decoltat în spate, costumul de baie permite o bună bronzare.

La pantalonul lung, negru (desen nr. 4), făcut din doc, poplin sau balonseide, se va asorta o bluză cu linia dreaptă, care se poartă peste pantalon și care este făcută din in, poplin sau olandă de culoare albastru-verzui. În zilele răcoroase se va purta la acest pantalon fie un scampolo de lînă uni sau în dungi viu colorate, fie o bluză albă simplă și o jachetă de lînă.

Seara, la restaurant, ținuta pantalon și bluză se poartă din ce în ce mai puțin. În schimb și-au făcut apariția rochiile largi, imprimate, decoltate și puse pe jupon, așa cum arată desenul nr. 5.

În privința accesoriilor, nu uitați că: boneta de baie și pălăria de paie sau fularul în culori vii sînt absolut necesare; prima pentru a vă apăra ondulațiile părului, celelalte pentru a păzi părul de razele puternice ale soarelui, care îl usucă excesiv și-i decolorează. De asemenea sînt necesari ochelarii de soare, care feresc ochii de oboseala produsă de lumina prea puternică reflectată de luciul apei.

Nenumărate vase maritime din toate colțurile lumii, în rada portului Haifon.

HAIFON

În nordul R.D. Vietnam, scăldat de apele Mării Chinei de Sud, se dezvoltă și înflorește un mare port — Haifon.

Situat în apropiere de Hanoi — capitala R.D. Vietnam — și legat de acesta prin căi ferate și șosele moderne, Haifonul face legătura cu cele mai industriale regiuni ale țării și totodată cu frontiera chino-vietnameză.

Înfățișarea de azi a Haifonului, cu noile sale docuri, cu macaralele uriașe ale căror brațe se înalță mîndre în văzduh, cu farurile sale electrice moderne, cu instalații care permit acostarea de vase cu un tonaj pînă la zece mii de tone, demonstrează din plin ritmul de dezvoltare a acestui oraș-port. Aici vin și pleacă zilnic, aducînd și încărcînd mărfuri, zeci de vase — de la mici ambarcațiuni pînă la pachebouri și cargoboturi de mare tonaj — venite din țările socialiste frățești, ca și din țări capitaliste ca, Anglia, Japonia, Suedia, R. F. G., Olanda etc., cu care R.D. Vietnam întreține legături comerciale.

Imaginea înfloririi Haifonului de azi trebuie întregită cu alt aspect important puternica dezvoltare a industriei peștelui, a sticlăriei, materialelor plastice și vaselor emailate, ca și a altor ramuri industriale.

Pentru harnicii muncitori portuari și din uzine, guvernul R.D Vietnam transformă orașul Haifon într-o adevărată grădină, cu locuințe spațioase și moderne, cu așezăminte social-culturale, pe măsura epocii pe care o trăiesc.

Sub soarele luminos al socialismului Haifonul devine unul din cele mai însemnate orașe-port ale Asiei de sud-est.

E. TROTUȘANU

Ciment vietnamez pentru export

700 DE TINERI din 32 țări ale lumii studiază în universitățile din R.P. Bulgaria. Printre ei se află și studenții chinezi Cea Hun-u și Din Lă-tuen, care urmează conservatorul din Sofia în clasa profesorului Hristo Brambarov.

100.000 DE SPECTATORI va putea cuprinde marele stadion din Djakarta — capitala Indoneziei — care se ridică cu ajutor tehnic sovietic, în cadrul acordurilor economice dintre U.R.S.S. și Indonezia. Iată, în fotografie, macheta stadionului, executată de Institutul „Mosproiect".

DARURI PENTRU COPIII ALGERIENI. Crucea Roșie a R.D. Germane trimite nenumărate daruri pentru copiii algerieni ai căror părinți luptă cu dîrzenie pentru libertatea patriei lor. Darurile constau din îmbrăcăminte, rufărie de pat, rechizite școlare. Nu lipsesc nici jucăriile, așa cum se poate vedea în fotografia de față. →

*** ACCIDENTE PUȚIN OBIȘNUITE.** Un avion militar britanic s-a prăbușit, recent, deasupra unui depozit de ouă din apropierea Londrei. N-au fost victime omenești, dar incendiul iscat a provocat pagube materiale însemnate.

CORAN LILIPUTAN. Acest coran în miniatură se găsește în posesia unui colecționar din Katowice (R.P. Polonă). Coranul numără circa 800 de pagini și nu este mai mare de 5 cm. Textul lui nu poate fi descifrat, firește, decît cu ajutorul lupei.

UN NOU CONCURENT PENTRU OLIMPIADĂ! În parcul zoologic din Maryland (S.U.A.) un delfin dresat a realizat o performanță care i-ar putea face să pălească de invidie chiar și pe cei mai buni săritori la înălțime. El a sărit 2,50 m fără să dărîme ștacheta.

ARBERESHII sînt fii și fiice ale Albaniei, care au fost constrînși să se stabilească în Grecia și Italia, începînd din secolul al XIV-lea, ca urmare a crîncenelor persecuții la care erau supuși din partea stăpînirii otomane. În ciuda acestor vicisitudini, arberesh(i) și-au păstrat neștirbit specificul național al poporului albanez. În fotografie, pătru fete arberesh(e) din Italia, îmbrăcate în costumul național albanez.

PE SCENĂ... ȘI ÎN VIAȚĂ Apreciații artiști de teatru și cinema din R.P. Ungară, Eva Ruttkay și Mikiós Gábor, constituie un cuplu perfect nu numai pe ecran, ci și în viață. Fapt care poate fi confirmat și de această fotografie în care apare și al treilea membru al familiei: micuța Kati, în vîrstă de 6 ani. În fotografia de sus, Eva Ruttkay în rolul Natașei Rostova din piesa „Război și pace", creație care i-a adus Premiul „Kossuth".

ANIMALE NECUNOSCUTE în provincia Kweiciu din R.P. Chineză au fost prinse niște viețuitoare foarte ciudate au aripi, capul ca de maimuță și scot strigăte asemănătoare cu răgetul tigrilor. Oamenii de știință se străduiesc să stabilească originea acestor animale neobișnuite.

Un aspect din timpul campionatului individual de semifond, desfășurat duminica trecută în Capitală (fotografia nr. 1).

...Și doi „spectatori" care și-au luat toate „măsurile" pentru urmărirea cursei, în ciuda ploii care se anunța (fotografia nr. 2).

Munca serioasă și conștiincioasitatea antrenamentelor și-au spus cuvîntul. Echipa Dinamo (antrenor N. Voicu) a obținut excelentul timp de 2 h 17:06 în cadrul campionatului de semifond pe echipe (fotografia nr. 3).

SPORT

ÎN TURUL FRANȚEI: URĂ ȘI OASE SFĂRÎMATE

La ora cînd scrim rîndurile acestea, Turul Franței — cea mai de seamă competiție profesionistă a ciclismului mondial — se află în plină desfășurare.

La ora cînd scrim rîndurile acestea Turul Franței se arată încă o dată a fi devenit, din mare întrecere sportivă, o mare afacere sportivă.

La ora cînd scrim rîndurile acestea, cicliștii angajați în Turul Franței flutură bezmetic cu 43 km pe oră semnele marii afaceri capitaliste.

Care sînt aceste semne sau, ca să ne exprimăm mai exact, stigmate?

Sînt (precum în domeniul afacerilor de orice fel: bretele, petrol sau cămăși de noapte) ura, concurența fără jenă, desconsiderarea la absolut a individului.

Anquetil și Rivière sînt, în clipa de față, cei mai buni cicliști francezi, speranța principală a țării pentru marile competiții. Anquetil e un tînăr subțire, fin, simpatic, Rivière e un tînăr mai gras, mai puțin fin și, se pare, mult mai puțin simpatic. Oricum dacă ei doi s-ar fi înțeles, Marcel Bidot, selecționerul echipei naționale, ar fi putut alcătui o formație puternică și în stare a cuceri „Turul". Dar cei doi nu s-au înțeles nici anul trecut (din care pricină a cîștigat al treilea, spaniolul Federico Bahamontes, zis și vulturul din Toledo), nici anul acesta. Și e greu de presupus că se vor înțelege cumva, cîndva, undeva. „Sau eu, sau el!" — este lozinca amîndurora. Întrucît Anquetil a alergat anul acesta în Turul Italiei, cîștigîndu-l și cîștigînd destul, el a refuzat să intre în echipa țării sale pentru Turul Franței, declarînd cu semnificativă sinceritate gazetelor că l-ar fi sufletește imposibil să-l ajute pe Rivière (acesta fiind mai odihnit și anume pregătit pentru „Tur") și să-l știe cîștigător. La rîndu-i Rivière a mărturisit, direct sau printre șuierături, sentimente asemănătoare. Rivière îl urăște pe Anquetil, Anquetil nu-l poate suferi pe Rivière. Cînd există atîta ură, unde mai rămîne ceva loc pentru iubirea culorilor franceze? În sfîrșit, s-a dat plecarea în „Tur". Franța se bizuia pe Rivière și pe revelația ediției de anul trecut, Anglade. Rivière, așa spunea consemnul, trebuia să colaboreze cu Anglade, Anglade cu Rivière. Perfect: așa cum spunea Bidot „totul e în regulă, băieții mei se înțeleg ca frații". În etapa 5-a, Caen-St. Malo, s-a întîmplat o întîmplare destul de ciudată, provocînd scandalul Turului. Fratele Rivière (dacă e să dăm crezare lui Anglade și cîtorva zeci de reporteri) s-a înțeles cu italianul Nencini să evadeze împreună, „lucrîndu-l" astfel pe fratele Anglade cu cîteva bune minute. Atunci, cum ne informează „Miroir Sprint", fratele Anglade, furios, l-a înjurat pe fratele Rivière la hotel seara, făcîndu-i intrigant și lichea. Răspunzîndu-i, fratele Rivière l-a trimis să se ducă nu știu unde. Atunci fratele Anglade, scîrbit de viață, a declarat presei: „Am înțeles, eu n-am voie să cîștig Turul! Pentru că așa vor Daniel Dousset, managerul lui Rivière și alții. Apoi trecut tipii ăștia m-au lucrat, preferînd să-l las pe Bahamontes să cîștige. Un străin, pricepeți, e mai puțin jenant pentru „cei mari" de la noi... Îmi vine să mă las de toate..."

Și cursa a continuat. Cumplită, otrăvită, zdrențuită. Au plecat vreo 120, au căzut pe drum circa 40. Au pornit mai departe spre munți; afacerea și Rivière, firmele care-l finanțează pe Rivière, managerul care-l stoarce de viață pe Rivière s-au năpustit sălbatic spre locul 1. Atunci ca într-un final de tragedie antică (dar de ce nu spun modernă?) Roger Rivière, omul care s-a pregătit un an de zile pentru cursă, omul care și-a lichidat, pas cu pas și fără complexe, concurenții s-a prăbușit la un viraj sălbatic în prăpastie, zburînd cu capul în pietre de la 30 de metri și sfărîmîndu-și acolo oasele și ambiția.

A. M.

Desene de Mircea MANOLE

Turneul internațional de tenis (tineret), la care au participat reprezentanți ai R.P.U., R.D.G. și R.P.R., s-a încheiat cu victoria echipei R.P.R.-I. În fotografii: aspecte de la întîlnirea dintre V. Seroster (R.P.R.) — stînga — și Madai (R.P.U).

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII — Căsuța Poștală: 3507 oț. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

IOLANDA BALAȘ-1,86 m!

1. Cum își face omul 20 de mâna lui e sigură... Iolli își pregătește locul săriturii

2. După ce a sărit 1,70, 1,75, 1,80 m, iată-o acum trecând cu ușurință peste ștacheta înălțată la 1,83 m — ultima dintre săriturile pe care le face înaintea încercării unui nou record.

3. Pregătiri pentru noul record. Ștacheta a fost ridicată la 1,86 m; se verifică exactitatea înălțimii.

4. Nou record mondial! Cu un efort de voință, cu încordarea forțelor, Iolanda Balaș sare 1,86 m.

5. La câteva secunde după noul record mondial

6. 1,88 m. Ștacheta n-a rezistat. De data aceasta... Iolli continuă însă să se pregătească cu seriozitate și poate că într-un viitor concurs, vom consemna un nou record mondial.

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

PREȚUL EXEMPLARULUI 2 LEI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 29 (269)
Anul IX
23 iulie 1960

DUPĂ UN ZBOR CU HELICOPTERUL...

Fotografie de Elena GHERA

ÎNAINTE, CU PUTERI ÎNZECITE!

Însufleţiţi de grandioasele sarcini trasate poporului nostru de cel de-al III-lea Congres al P.M.R., muncitorii, tehnicienii, inginerii din toate ramurile de producţie îşi înzecesc eforturile în muncă pentru noi realizări pe calea îmbunătăţirii şi modernizării proceselor tehnologice, pentru producţie şi productivitate sporită, pentru reducerea preţului de cost al produselor, pentru economii de materiale, pentru o valorificare superioară a resurselor naturale etc.

În fotografiile din această pagină redăm cîteva aspecte din diferite întreprinderi în care — ca şi în alte sute şi sute de locuri de muncă — îndemnurile însufleţitoare ale Congresului au şi dat roade bogate:

Întreprinderea „Înfrăţirea" din Oradea execută o gamă întreagă de maşini-unelte. Modernizarea procesului de producţie este principala grijă a întregului colectiv. Prin procedeele de mecanizare în curs de aplicare se vor economisi 150 tone de metal. În fotografie: un nou lot de maşini de găurit „A-3" se află la ultimul control de calitate.

La fabrica de mase plastice „Bucureşti", înlocuirea metalelor cu produşi plastici constituie o preocupare de seamă. Iată-l în fotografia de jos pe comunistul Mihai Timarschi (în stînga) verificînd un lot de ţevi din policlorură de vinil care înlocuiesc tuburile electroizolatoare „Bergman". În acelaşi timp, fabrica produce multe bunuri de larg consum, printre care şi aceste jucării pneumatice sudate cam, nu ne îndoim, vor fi bine primite de micii... beneficiari (fotografia din dreapta).

Secţia preparaţie a uzinelor textile „Tudor Vladimirescu" din Capitală a fost recent dotată cu noi maşini de canetat. Lucrînd la două asemenea maşini frunţaşa Maria Dascălu îşi depăşeşte zilnic planul cu 8-10 %. →

Şantierele navale Oltenita au lansat de curînd la apă vasul de pasageri „Oltenita", prevăzut pentru curse lungi. Vasul, cu o capacitate de 300 de pasageri, efectuează transporturi pe ruta Sulina-Viena. Pe bordul vasului se află hotel, restaurant, club, biblioteci etc. ↓

COPERTA NOASTRĂ

Săptămîna trecută s-a închis Expoziţia sovietică din Capitală, care a fost vizitată de aproape un milion de cetăţeni. Cu prilejul expoziţiei, mulţi Bucureşteni au făcut zboruri de agrement cu helicopterele sovietice. În fotografia noastră, tovarăşa Maria Mureşan, muncitoare la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", după zbor.

MAREA DE AUR

Fotoreportaj de George CIUDAN (text) și Eugen IAROVICI (fotografii)

Fețele sînt arse de soare, sprîncenele și cozile lor sînt ticsite de praf. Dar mîinile lor se ondulează peste holde ca un gît de lebădă. Mîinile acestea cuprind cea mai nobilă frumusețe: a muncii. Numai ochii au rămas aceiași: strălucitori și plini de dorul nu știu cui.

Flăcăii, cît ține Bărăganul, par în aceste zile de cuptor niște haiduci coborîți din legendă. Au barba nerasă de o săptămînă, mîinile negre și unsuroase, cămășile pline de motorină. Flăcăii aceștia, mecanizatori și agrotehnicieni de clasă, au înmormîntat ciulinii Bărăganului pe veci și dau acum bătălia pentru ca din pîinea patriei să nu se piardă un gram. Bătălia aceasta e dîrză, întrucît vara lui '60 e al dracului de capricioasă. Azi plouă cu găleata, mîine suflă un vînt de zici că smulge holdele din rădăcini, iar peste cîteva ceasuri soarele arde cu toate cuptoarele sale. De aceea zilele, ba chiar și orele bune de lucru le folosești din plin. Amîni orice altă treabă și poruncești combinelor să-și poarte aripile peste marea de aur, de la ivirea luceafărului de ziuă pînă-n tîrziul nopții

Așa se întîmplă în Bărăgan. Așa se întîmplă la focul documentării noastre reporterițești: gospodăria agricolă de stat din Ivănești, raionul Slobozia.

Minea Gheorghe, șeful brigăzii a II-a complete. Brigada sa e formată din 5 flăcăi. Suprafața destinată brigăzii: 1.050 hectare

ÎMPODOBIȚI HOLDELE CU SPICE CA LA IVĂNEȘTI

Nu știm dacă tovarășul Dorian Vișan (directorul gostatului din Ivanești), care a fost delegat la cel de-al treilea Congres al partidului a dus cu dumnealui cîteva spice de grîu. Lucrul acesta ar fi fost nu o chestiune simbolică, ci un strașnic argument. Să ne explicăm. Gostatul din Ivănești, care are un trup uriaș — 8.000 de hectare — a cultivat în anul acesta circa 4.000 hectare cu grîu. Cineva ar putea să spună: „Ei și? Grîu se cultivă în Bărăgan, slavă domnului, de cînd ne știm!". Perfect. Dar ce fel de grîu? Că una e să pui grîul pe care l-a împrăștiat cu mîna (ca-n poezia lui Alecsandri) bunicul tatălui meu și alta e să semeni soiul care: a) dă cea mai mare productivitate; b) rezistă la frig; c) nu-l seacă seceta; d) nu-l culcă nebunele vînturi din Bărăgan; e) și nu face pomană cu dăunătorii.

În vara aceasta, asemenea soiuri de grîu recoltează muncitorii gostatului din Ivănești. Meritul în această cotitură revine consiliului de conducere și organizației de partid, care au știut să mobilizeze întreaga gospodărie în această acțiune deosebit de importantă pentru succesul agriculturii noastre socialiste.

Cînd a apărut în presă Raportul Comitetului Central al P.M.R. prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al partidului, comuniștii din gostatul de la Ivănești l-au citit cu un sentiment de legitimă mîndrie. Paragrafele referitoare la producția de cereale, spun muncitorii, parcă erau inspirate și din uriașa holdă de grîu a acestei gospodării agricole de stat.

Nu știm dacă pînă în ceasul de față a fost calculată producția medie de grîu la hectar. Dar, întrebați individual, 15 mecanizatori și 4 ingineri au răspuns invariabil: 2.800 kg...

Vreți și dumneavoastră — cei ce munciți în alte unități ale agriculturii noastre socialiste

Tovarășii Dorian Vișan, directorul gospodăriei, și Cristea Andrei, organizatorul de partid, îi urează combinerului succes în bătălia pentru strîngerea recoltei.

Marin Mihai, președintele gospodăriei agricole colective din comuna Floroaica (al doilea din dreapta), a venit să admire grîul gostatului.

— să obțineți asemenea recolte? Foarte bine. Împodobiți holdele cu spice ca la Ivănești!

TRADIȚII CU CARE EI NU SÎNT DE ACORD...

Am întîlnit la Ivănești vreo 8 mecanizatori — membri și candidați de partid — care ne-au spus că recolta bogată de grîu din acest an din gospodăria lor se datorează și faptului că unele tradiții de lucrare a pămîntului — arături insuficient de adînci, folosirea a prea puține îngrășăminte chimice, întîrzierea însămînțatului — au fost izgonite din activitatea lor.

Interviul cu cei 8 mecanizatori din brigăzile complete vi-l redăm mai jos.

— Ce arătură ați făcut la grîu?

— De la 28 la 30 cm.

— Pentru prima oară?

— Da. Pînă mai anul trecut, o făceam de 25 cm. Dar asta-i mai bună.

— De ce?

— Prin această arătură se mobilizează un strat de sol de o adîncime mai mare, ceea ce sporește gradul de fertilitate.

Achim Zărnescu a crescut în gospodărie. Într-un ceas de răgaz îi scrie surorii sale la Bîrlad: „Află dragă surioară că sînt cineva. Sînt cel mai tînăr tractorist din gostat..."

— Ce fel de sol are gospodăria dumneavoastră?

— Cernoziom castaniu.

— Ăsta e cel mai bun?

— Nu.

Care au fost atunci elementele determinante în recoltele mari de grîu?

— Soiuri de mare productivitate, arături adînci, cantități sporite de îngrășăminte și însămînțatul pînă la 10 octombrie.

— De ce pînă la 10 octombrie?

— Pentru ca întreaga cultură să intre în iarnă înfrățită.

Am verificat aceste răspunsuri la un inginer agronom. Ele au primit viza științifică fără nici un fel de modificare.

ARGUMENTUL SUPREM: CIFRELE

Anul trecut gospodăria aceasta a realizat un beneficiu de 4.600.000 lei. În acest an consiliul de conducere și-a propus ca la fiecare hectar să se obțină un beneficiu de peste 1.000 lei, adică un beneficiu total de peste opt milioane lei.

Anul trecut gospodăria aceasta a livrat statului 6.431 tone grîu, 1.322 tone porumb, 516 tone floarea-soarelui, 7.392 hl lapte de vacă și oaie, 132 tone carne etc.

În 1960, contribuția acestei gospodării la ridicarea nivelului de trai al poporului nostru va fi exprimată în cifre și mai bogate.

CINE MERITĂ FELICITĂRI?

În primul rînd brigăzile complete. Frații Minea, care sînt permanent în întrecerea socialistă și... frățească; comuniștii Nicolae Simion, Nicolae Mustea, candidații de partid Constantin Baicu, Marin Paraschiv și mulți alți muncitori care constituie mîndria gospodăriei.

Băieții din brigăzile complete au o certitudine:

— De pe tarlalele noastre producția medie de grîu la hectar va fi cu mult peste 3.000 kg.

— Felicitări!

Sar cu gura frații Minea. Și Nicolae Mustea:

— Trebuie să împărțim felicitările.

— Cu cine?

— Cu biroul organizației de partid și cu tovarășii din consiliul de conducere. Pe ei îi preocupă zi de zi ridicarea unității noastre la un alt nivel de organizare și gospodărire socialistă.

TRANSMITEȚI GOSPODĂRIILOR COLECTIVE METODELE CELE MAI BUNE

Tovarăși mecanizatori de la Ivănești, tovarăși ingineri! Dumneavoastră știți că cel de-al III-lea Congres al partidului nostru pune în fața tuturor gospodăriilor agricole de stat — deci și dumneavoastră — o sarcină de mare însemnătate pentru agricultura noastră: aceea de a deveni modele demne de urmat pentru toate unitățile noastre socialiste din agricultură. În ce privește cultura grîului, dumnea-

Brigada a 10-a de la secția Ivănești, în pauza prînzului. Un cîntec și apoi din nou continuarea bătăliei.

voastră ați obținut rezultate frumoase. Lucrurile acestea trebuie să se întîmple și la gospodăriile colective din vecinătatea Ivăneștilor. Am aflat că în comunele Dragoș, Poiana, Floroaica și Crucea ați dat o mînă de ajutor. E bine însă ca ajutorul acesta să-l sporiți. În cîteva cuvinte aceasta aveți de făcut: transmiteți gospodăriilor colective metodele dumneavoastră cele mai bune!

ÎN LOC DE ÎNCHEIERE

La gostatul din Ivănești mai e loc pentru multe lucruri bune. Sectorul zootehnic trebuie pus zdravăn pe picioare (dar nu analiza acestui sector a fost ținta însemnărilor de față). Și pentru traiul oamenilor de aici se pot face și mai multe lucruri: în privința locuințelor, în ce privește activitatea culturală și în ce privește protecția muncii. Aveți patru televizoare. Unul pentru fiecare secție. Frumos! Dar n-aveți un club ca lumea. Depinde de voi să vi-l organizați!

Ați dovedit că știți să lucrați bine. Aveți toate condițiile să faceți din gospodăria dumneavoastră o unitate agricolă socialistă frumușică din toate punctele de vedere.

Industria socialistă trimite agriculturii tot mai multe mașini.

FIR DE FUM...

...Nu-i titlu de romanță. Ci o realitate a tehnicii industriale moderne: firul pentru tricotaje fine produs pe cale sintetică, adică „relonul".

Predal fabricilor de tricotaje de către specialiștii de la Săvinești, transformat în ciorapi durabili ce au finețea pînzei de păianjen, în bluze elegante sau în lenjerie care cîntărește o nimica toată, „firul de fum" stă la loc de cinste în garderoba femeilor noastre.

Încă din trimestrul trei al anului trecut, fabrica de ciorapi și lenjerie „Adesgo" a început, în chip experimental, prelucrarea relonului. Iar în primele luni ale anului, faza experimentală a fost depășită, trecîndu-se la producția industrială, producție ce va crește în semestrul al II-lea al acestui an la circa 3.000 de perechi ciorapi pe zi, din care aproximativ 2.000 perechi fără dungă.

Fabrica „Adesgo" va contribui astfel la satisfacerea cererilor crescînde de tricotaje ale populației.

În acest scop, în semestrul al II-lea al acestui an, prin înzestrarea fabricii cu utilaj de mare productivitate se va dubla producția de tricotaje din mătase artificială, iar producția din fire de relon va crește cu 30%.

Aci relonul se transformă în ciorapi fini, fără dungă.

...Mașinile bîzîie încetinel, mosoarele se învîrtesc, ciorapii — douăzeci în aceeași mașină — cresc văzînd cu ochii. Sala supraîncălzită strălucește de alb și curățenie ca un laborator de o formă ciudată... „Laboranții", adică muncitorii de înaltă calificare ce lucrează aici, poartă șorțuri și tricouri și conduc mașinile abia atingînd firul cu degetele lor manichiurate. Manichiura, ca și căldura, sînt o obligație a secției; dacă scade un singur grad din temperatura încăperii, mașinile se blochează, iar dacă degetele prezintă cea mai mică asperitate, firul de relon se rupe... Și pentru a preveni aceste accidente se supraveghează căldura, iar o manichiuristă, înarmată cu foarfeci și pile, controlează mereu mîinile muncitorilor.

La secția „fixare" se lucrează cu mănuși. Aci, înainte de a fi trecuți printr-un fel de cuptor și supuși la o temperatură de 120 de grade, ciorapii sînt întinși pe un fel de soi de „calapoade". (Aci se definitivează forma ciorapilor și structura tricotului)

În toate secțiile, podoabele de felul inelelor, ceasurilor-brățară sau verighe telor sînt interzise sau se poartă acoperite cu suvițe de mătase. „Relonul se „burzuluiește" dacă e lovit cu un corp contondent; în locul atins, rămîne imediat o.... spărtură" — ne explică inginerul șef Maria Lang, care ne-a însoțit. Și muncitoarea Elisabeta Neagoe, șefa unei brigăzi fruntașe, adaugă. „Relonul e capricios după spălare; la poftim de-l puneți la uscat pe calorifer... să vedem, mai găsiți ceva din el? Tratat însă cum trebuie, relonul are o mulțime de calități: e durabil, frumos..."

În laboratorul de creație se lucrează activ; se desenează și se croiesc modele noi. Se pregătește confecționarea bluzelor din metrajul care a fost tricotat de o mașină ce împletește două mii de „ochiuri" o dată, producînd trei sute de rînduri pe minut..

...Fir de fum! Desigur! Dar cîte lucruri utile și frumoase s-au creat și se creează din... fumul acesta domesticit!

Andrela STEIU

Fotografii de T. PROSAN

După tricotare ciorapii sînt încheiați la mașina unde lucrează muncitoarea Gabriela Bogatu. →

Firul de relon subțire și trainic, sosit de la Săvinești, devine aici, la mașina muncitorului Niculae Eftimie, un tricot frumos. ↓

Lumea „liberă" și cîteva realități

„Este extrem de regretabil să vezi că guvernul Statelor Unite ocupă o poziție atît de negativă și de înapoiată în principala problemă a autoconservării noastre — problema încetării cursei înarmărilor... Fără voie ajung la concluzia că în țara noastră există un grup influent care se ridică tot timpul împotriva dezarmării în condiții raționale și care zădărnicește prin toate mijloacele posibile examinarea lucidă a pozițiilor pozitive și constructive..."

Charles Price
(„WASHINGTON POST AND TIMES HERALD")

Manevre militare provocatoare organizate în Berlinul occidental — altă mărturie a politicii războinice promovate de revanșarzii vest-germani.

„RĂZBOI RECE" - SPIONAJ

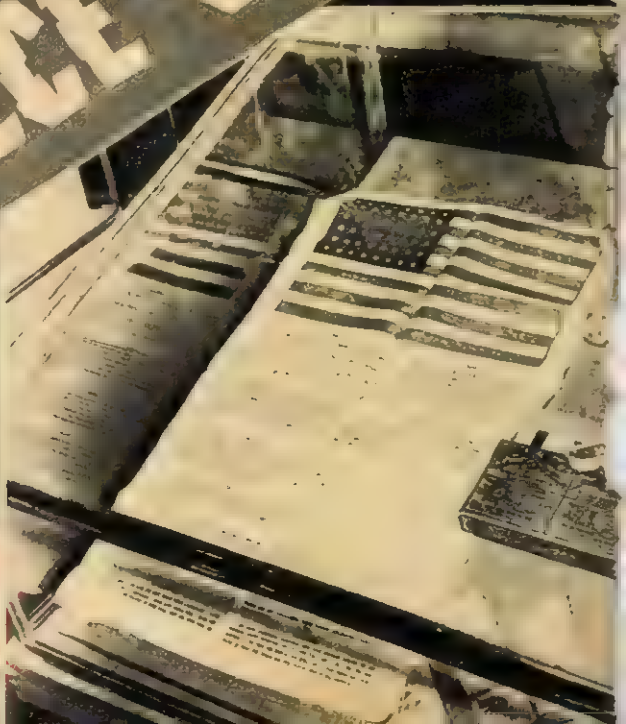

FASCISM - REPRESIUNI - MIZERIE

„Viața capitalei noastre cunoaște două aspecte cu totul deosebite. Mondenitatea din centrul orașului nu este decît ceva de suprafață, pentru turiștii ce văd numai templele și monumentele Romei antice, nu și mizeria ce apasă asupra orașului

ca o plagă incurabilă... După război toate marile orașe ale Italiei au cunoscut fenomenul „barăcilor". La periferiile Romei, peste 54.500 de persoane locuiesc în asemenea barăci demne de a adăposti cel mult animalele... Mizeria și promiscuitatea sînt aspectele caracteristice pentru acești locuitori ai barăcilor"

„LA STAMPA"
(ziar italian)

„Pe măsură ce crește forța armată a Germaniei occidentale, se revine la demonstrațiile de forță organizate de elementele cele mai nefaste. O dată cu aceasta apar și antisemitismul, reacțiunea și zăngănitul de arme".

REYNOLD'S NEWS
(săptămînal britanic)

„Zborul avionului „Lockheed U-2" a fost efectuat în cadrul unei misiuni americane pentru culegerea de informații de spionaj... Programul spionajului din avion deasupra Rusiei era cunoscut de președintele Eisenhower și de Consiliul Național de Securitate și aprobat de acestia. Direcția centrală de investigații a fost organul conducător și a acordat mijloace financiare"

H. Baldwin
(„NEW YORK TIMES")

„Dacă avem în vedere declarația făcută de Eisenhower la Paris în legătură cu faptul că Statele Unite nu vor mai efectua zboruri de spionaj, actuala violare a spațiului aerian al Uniunii Sovietice de către avionul de recunoaștere „RB-47" (este vorba de avionul american de spionaj doborît deasupra spațiului aerian al Uniunii Sovietice la 1 iulie — n. r.) trebuie calificată drept a doua acțiune murdară a diplomației americane".

„SANKEI SIMBUN" (ziar

„În fața intrării în minele de la Miike (Japonia) au avut loc serioase ciocniri între un număr de 6.300 de muncitori greviști și 4.200 polițiști mobilizați pentru apărarea spărgătorilor de grevă. Au fost rănite 193 persoane, dintre care mai multe sînt în stare gravă. Poliția a atacat muncitorii din pichete cu bastoane de cauciuc, încercînd să-i îndepărteze de la intrarea în mină".

Agenția „FRANCE PRESSE"

ÎNTR-UN PARC...

— povestire —

de Haralamb ZINCĂ

Ilustrația de Tia PELTZ

Terminasem documentarea. Aveam acum trecute în carnețel toate datele reportajului. Gîndul acesta — de ce să nu recunosc? — mă încînta, îmi dădea sentimentul muncii împlinite. Mă pregăteam să părăsesc uzina, cînd, deodată, prin zgomotul asurzitor al atelierului, mă auzii strigat:

— Hei, tovarășe!

Spre mine venea, aproape alergînd, un bărbat înalt, subțirel, îmbrăcat într-o salopetă unsuroasă. Îl vedeam pentru prima oară și, nu știu de ce, eram mai mult decît sigur că mă ia drept altcineva.

— Tovarășe!

Era tînar omul: dacă avea douăzeci și patru de ani. Îmi dădui de îndată seama de neliniștea care-i stăpînea: buza de jos, plină, îi tremura ușor, iar cu niște bucăți de cîlți își ștergea într-una, parcă în neștire, mîinile unsuroase.

— Tovarășe!

— Ce-i, frate, ce s-a întîmplat?

Eram acum unul aproape de celălalt.

— Vă cunosc... știu cine sînteți — începu el să vorbească precipitat. Fără îndoială că veți scrie despre brigada lui Marin Vințan...

— Exact!

O umbră de îngrijorare îl întunecă pentru o clipă chipul.

— Mă iertați că vă întreb... Vințan n-a vorbit de Emanoil Teciu?

— Emanoil Teciu?... Teciu?... Teciu?... Nu, aud pentru întîia oară numele ăsta.

— Cum așa? — se miră interlocutorul meu... Am...

— Da' cine-i Emanoil Teciu și de ce Vințan s-ar fi cuvenit să-mi vorbească despre dînsul?

— Întrebai eu, cuprins deodată de curiozitate.

— Păi... cine să fie?... Eu sînt Emanoil Teciu și... După o clipă de ezitare, continuă: și așa, spuneți că n-a pomenit de mine? Hm! Ciudat! Știți, și eu, pînă nu demult, am făcut parte din brigada lui.

— A lui Vințan?

— Da, da... Am fost exclus din brigadă. La cererea lui Vințan...

Tăcu. Își mușcă buzele ca și cînd ar fi trăit în gînd o amintire dureroasă. Brațele-i căzură obosite de-a lungul trupului. Rămase un timp așa, cu privirile în pămînt.

— Da — oftă el — și așa nu v-a vorbit de mine?

— Nu! — mă văzui eu nevoit să-l întristez. Crezi că ar fi trebuit s-o facă?

Pe neașteptate, simțindu-mi parcă curiozitatea profesională, îmi propuse:

— Așteptați-mă, dacă vreți, după terminarea schimbului, în parcul uzinei. Trebuie să vă povestesc ceva foarte important. Dar foarte important! Nu văd reportajul dumneavoastră ocolind problema asta. O să mă așteptați?

— Desigur!

— Vă mulțumesc! Atunci, la ora patru, în parc, lîngă statuia lui Eminescu.

Se depărtă în grabă, ca apoi să se piardă dincolo de niște raboteze uriașe. Drept să vă spun, toată întîlnirea asta neașteptată mă cam pusese pe gînduri. Mă întrebam: „Cine o mai fi și Emanoil Teciu? De ce la simpla pronunțare a numelui lui Marin Vințan s-a întristat atît de mult? Și apoi, de ce Vințan nu mi-a suflat nici un cuvînțel despre Teciu?" Întrebările mele aveau să primească un răspuns abia după terminarea schimbului, în parc. Dar pînă atunci mai aveam de așteptat cîteva ceasuri bune. În cele din urmă, mă hotărîi să dau o fugă pînă la redacție, să-mi fac puțină ordine printre notițe, după care să revin în parcul uzinei. Așa și făcui.

La redacție, revăzîndu-mi însemnările despre brigada lui Marin Vințan, îmi revenea mereu în minte figura amărîtă a lui Emanoil Teciu. Îi auzeam întrebarea: „Și așa, nu v-a vorbit de mine? Hm! Ciudat!" Deveni și mai curios. Citii de cîteva ori tot ceea ce notasem în legătură cu Vințan, străduindu-mă, pe baza îndelungatei mele experiențe de reporter, să descopăr ce anume lipsea din carnețelul meu, dar nu izbutii. Uf, și timpul mi se părea că trece mai greu ca niciodată!

Ajunsei la locul întîlnirii mai devreme decît se cuvenea. Gînii cu ușurință banca din dreptul bustului lui Eminescu și mă așezai. Era o zi plăcută de primăvară; liliacul numai ce dăduse în floare și un parfum fin, odihnitor, pluteа în văzduh. Brusc, trezirii străfulgerat de un gînd „Dar dacă Teciu s-a răzgîndit?

Veni totuși, spre marea mea surprindere, nu singur, ci însoțit de o fată. Îl ținea de braț, îi șoptea ceva la ureche, iar el zîmbea timid. Mă ridicai în picioare. El se apropie de mine, bucuros, cu mîna întinsă

— Îmi pare bine c-ați venit... Prietena mea...

— Vrancea! — se recomandă ea, simplu și prietenos.

— Lucrează și ea în uzină, la țesătorie...

Ea continua să surîdă, blînd, deschis. Nu era frumoasă, dar o gropiță în obrazul drept îi dădea un farmec copilăresc.

— Unde vreți să stăm de vorbă?

— Trecui eu de îndată la atac.

— Păi, unde? — se întrebă și Teciu...

— Eu zic să stăm aici de vorbă! — propuse prietena lui, ca și cînd el i s-ar fi pus întrebarea.

Eu trebuie s-o spun deschis: nu-mi plac femeile care se amestecă în treburile bărbaților. Socoteam că fata ar fi făcut foarte bine dacă ne-ar fi lăsat singuri; ne-am fi descurcat noi și fără dînsa... Dar, sfidîndu-mi parcă simțămintele, fata mă păli:

— Să ne așezăm!

Ne așezarăm. Emanoil Teciu în dreapta ei, iar eu în stînga. Fata părea că se pregătește să patroneze discuția, ceea ce mă înfurie, dar mă stăpînii: „Ce se bagă dumneaei!"

— Vreau să ascult și eu — întări prietena sa. Pentru că eu socotesc...

— „Maimuțico", te rog...!

— Bine!

— Îmi pare că v-am făcut curios? — mi se adresă Emanoil Teciu.

— Asta cam așa e — recunoscui eu. I uneori un scriitor e mai curios chiar decît o femeie.

— De ce uneori? — întrebă „maimuțica".

— Pentru că, în general, curiozitatea femeilor nu poate fi depășită decît rareori...

— Și atunci, numai de către „unii" scriitori — mă completă ea, surîzătoare.

— Cu ce să încep? — se întrebă Emanoil.

— Eu, Emanoil — interveni fata — eu aș începe așa „Am greșit"... Am săvîrșit o mare greșeală".

Ce se amestecă? Mai bine s-ar duce să se plimbe, să-și vadă de-ale ei, să umble prin magazine". Dar fetei nici pe departe nu-i trecea prin cap un asemenea gînd. O văzui cum îi aruncă lui Emanoil o privire încurajatoare

— ...Da, n-ar strica să vorbiți de întîmplarea asta chiar în reportajul cu Vințan — mi se adresă „maimuțica".

În aceeași clipă, mă încercă dorința să-i spun: „Fetițo, pînă aici... Eu nu sînt Teciu... Știu eu ce trebuie să fac...", dar se străduia să-și aleagă cuvintele? Și iarăși interveni „maimuțica":

— Față de Marin Vințan... Ce tot tragi așa de cuvinte? — îl dojeni ea cu blîndețe și, întinzîndu-și brațul, îi cuprinse umerii cu căldură.

— Față de Marin Vințan? — izbucnii eu foarte mirat. Dar cu ce-ai greșit față de dînsul?

— Trebuie să vă spun cîteva lucruri pe care dumneavoastră, ca scriitor, pe semne că le-ați aflat... Doar ați stat de vorbă cu băieții din brigada lui, cu Marin Vințan!... Trebuie să amintesc că brigada „uși", condusă pînă nu demult de unul Tutulan, era codașă. Asta lucrează acum în altă parte. Douăzeci și doi de oameni alcătuiau brigada. Băieți buni, calificați. Totuși, munca brigăzii mergea prost...

— Chiar foarte prost! — interveni „maimuțica", cu un aer care mie mi se păru a fi cochet.

— Cîștigam puțin...

— Da, puțin...

Îmi stătea un cuvințel pe buze, dar Teciu, ghicindu-mi parcă intenția, mi-o luă înainte:

— Așa! Nu vă uitați că se bagă mereu în vorbă, dar „maimuțica" are dreptate... Cîștigam puțin... Nu ne îndeplineam planul. Din pricina asta țineam în loc și trebia altor brigăzi, iar dînsa, deh, utemistă, mă certa într-una: „Ce faceți voi acolo? Dormiți?"

— Recunoști că te certam pe bună dreptate?

El o privi pieziș dar cu bucurie, poate chiar cu recunoștință, apoi

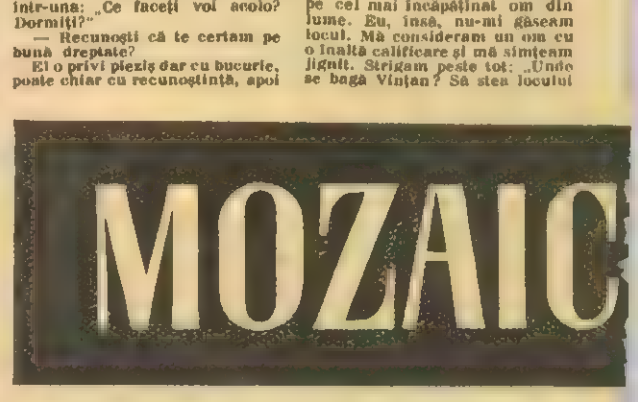

îi luă mîna într-a sa. Fără să vreau, mă mirunai. „Uite ce știe să facă o „maimuțică"!»

— Adevărul e că nu dormeam. Ba munceam. Da' dracu' știe cum munceam... Astăzi, cînd îmi amintesc de zilele acelea, mă cuprinde o mare rușine. Vă povestesc dumneavoastră toate astea, pentru că nădăjduiesc că veți scrie... poate chiar în reportajul ăsta cu Vințan...

— Da — zise Emanoil Teciu, într-un tîrziu. Cred că „maimuțica" are dreptate. Trebuie să știți că am greșit... am săvîrșit o mare greșeală față de...

Tăcu brusc. Nu înțelegeam prea bine ce se petrece cu dînsul: îi venea greu să vorbească sau surîsul ei simplu, senin, care parcă spunea cu o siguranță uimitoare: „Așa-i că am dreptate?" mă dezarmă dintr-o dată.

— ...Și iată că, într-una din zile, prinde să circule prin atelier un zvon. Marin Vințan a cerut să i se încredințeze lui conducerea brigăzii „uși". La început n-am dat crezare zvonului. Am rîs chiar. Cum are să treacă Vințan, de la conducerea unei brigăzi fruntașe, în fruntea uneia codașe? Apoi, cînd am simțit că zvonul se adeverește, m-am înfuriat și am început să înjur „Ce se bagă Vințan? Ce vrea Vințan? Să ne dea lecții? Cui? Nouă? I s-a făcut de glorie? Ne descurcăm noi și fără dînsul".

— Dumnealui e puțin orgolios!

— sublinie fata cu ironie.

— „Maimuțico", fa vezi!

— Lasă, știi tu că eu am dreptate! Orgoliul îl poate orbi și pe cel mai inteligent om. Nu-i așa, tovarășe scriitor?

„Acum se leagă și de mine!" — gîndii eu. Dar are dreptate. Bravo, „maimuțico", zău că ai dreptate!" Zisei

— Da, orgoliul orbește!

— Eram furios — continuă Teciu. Eram convins că Vințan umblă după glorie. Deși faptul că brigada lui era fruntașă iar a noastră codașă era o realitate care ar fi putut să convingă pe cel mai incapătînat om din lume. Eu, însă, nu-mi găseam locul. Mă consideram un om cu o înaltă calificare și mă simțeam jignit. Strigam peste tot: „Unde se bagă Vințan? Să stea locului și-l lună mîna într-a sa. Fără să vreau, mă minunai. «Uite ce știe să facă o „maimuțică"!»

— Adevărul e că nu dormeam. Ba munceam. Da' dracu' știe cum munceam... Astăzi, cînd îmi amintesc de zilele acelea, mă cuprinde o mare rușine. Vă povestesc dumneavoastră toate astea, pentru că nădăjduiesc că veți scrie... poate chiar în reportajul ăsta cu Vințan...

— ...Da, n-ar strica să vorbiți de întîmplarea asta chiar în reportajul cu Vințan — mi se adresă „maimuțica".

În aceeași clipă, mă încercă dorința să-i spun: „Fetițo, pînă aici... Eu nu sînt Teciu... Știu eu ce trebuie să fac...", dar

acolo!... La noi, numai planul e de vină!" Într-una din zile, l-am zărit pe Vințan dînd tîrcoale brigăzii. Se așezase cuminte într-un colț și ne urmărea cum muncim... adică ne studia... ne studia mișcările. Mie însă mi s-a părut că s-a așezat ca un *rege* pe tron și se uită la noi de sus, ca acel care mîine sau poimîine va deveni stăpîn...

— Ia te uită ce poate să-i treacă unui om prin cap! — exclamă „maimuțica".

— ...Vințan ne-a studiat cîteva zile la rînd. „Ce vrea ăsta de la noi?" — îl auzeam eu și pe ceilalți din brigadă. „Se uită la noi ca la niște arătări. Își dă aere!" De ce eram atît de pornit împotriva omului ăstuia, zău că nu știu.

— Acum știi, Emanoile?!

— Acum știu... și mi-e rușine... iar dumneavoastră trebuie să scrieți despre toate aceste gînduri și sentimente ale mele...

Pe urmă, Marin Vințan a preluat brigada. Ne-a vorbit cum nu se poate mai simplu despre gîndurile și planurile sale. Însă pe mine simplitatea asta mă supăra. Îmi spuneam că este *forțată*. El ne vorbea, dar eu mă uitam în altă parte, nepăsător, ironic, superior. Spunea: „Toate întîrzierile provin de la șanțe. Tutulan vă dădea șanțe proaste... vă dădea de furcă!" Puse degetul pe rană. Într-adevăr, șanțele lui Tutulan erau proaste. Însă eu nu mă mai puteam opri și o țineam într-una: „Faci pe grozavu'! Să te vedem pe tine ce șanțe o să ne dai!" Simțindu-mi răceala...

— Ba nu. Încăpățînarea — îl corectă „maimuțica".

... Vințan m-a luat de-o parte și m-a întrebat: „Membru de partid?" „Da!" — i-am răspuns eu. „Îmi pare bine! Atunci o să mă ajuți!" De astă dată i-am răspuns aruncîndu-i o privire răutăcioasă: „N-ajut carieriștii!"...

Îl văzui pe Teciu roșind. Tuși încurcat, uitîndu-se într o parte. Apoi, urmă.

— Astăzi mă întreb cum de a fost cu putință ca să-i răspund cu atîta obrăznicie... Dar nu e vorba numai de obrăznicie.

LITERAR

Uite, sîntem doi membri de partid... avem aceleași țeluri. El a zărit noul, iar eu nu.

— Adică? — îi cerui eu să se lămurească.

— Vechiul din caracterul dumnealui...

— Da, pînă și eu a observat ce fel de om este Marin Vințan.

— E un om minunat!

— Numai eu... vezi?... gîndeam altfel... Ceilalți membri din brigadă începuseră să-l asculte pe Vințan. Foștii mei tovarăși mi se păreau acum niște ființe lipsite de personalitate. Pe cîtă vreme, eu îi înfruntam. Cînd trecea pe lîngă mine și-mi atrăgea atenția asupra unui lucru, eu îi răspundeam așa ca să fiu auzit și de ceilalți: „Știu și singur să mă descurc!" Unii mă admirau, alții nu mă luau în serios. Numai „maimuțica" asta mă certa într-una: „Ai o judecată capitalistă!" „Da — îi răspundeam — tată-meu avea acțiuni la „Malaxa". „Ești un individualist!" „Nu — o contraziceam — sînt o individualitate!" „O să te mănînce de viu contradicțiile". „Ba o să le mănînc eu pe ele!"...

Emanoil Teclu zîmbea acum larg, generos. Luă mîna prietenei și-o sărută.

— „Maimuțica" asta are ochi buni. Dar să povestesc cum au evoluat lucrurile. Sentimentele mele ostile mi-au fost întărîte și de faptul că ziarul uzinal scosese o ediție specială: „Marin Vințan a preluat o brigadă codașă". Îmi spuneam că am dreptate, că Vințan aleargă după glorie. Conflictul plutea în aer și a izbucnit deschis în ziua cînd el a trecut să ne rînduiască pe fiecare la cîte o operație. Eu nu m-am mai putut stăpîni și am sărit: „Am să fac ce cred eu, și nu ce vrei dumneata!" Vințan s-a uitat lung la mine și m-a întrebat „De ce-mi vorbești așa? „Pentru c-o merîți!" Eu eram nervos. El, calm. „De ce merit?" „Umilești oamenii prin atitudinea dumitale!" „Nu te înțeleg!" „Nu trebuia să te bagi peste noi... ne-am fi descurcat și fără dumneata!"

I-am vorbit din nou obraznic, ca un om înfumurat. Vințan nu s-a înfuriat, m-a ascultat cu răbdare, explicîndu-mi ce crede el despre organizarea muncii în brigadă, că fiecare trebuie să răspundă de o operație precisă. Eu însă nu-l ascultam. Raolam, prosteșe, de bucurie... „L-am lovit acolo unde-i doare!" — îmi spuneam. Mi-e tare rușine, vă rog să mă credeți. Să scrieți despre mine!... Devenisem, pe neașteptate, o piedică în calea brigăzii. O vreme, Marin Vințan a intervenit: „Ai de gînd să le schimbi?" Iar eu de fiecare dată îi răspundeam cu impertinență...

— Așa-i cuvîntul! — sări „maimuțica".

— ... „Nu, am și eu personalitatea mea". Atunci, Vințan, pe bună dreptate, s-a văzut nevoit să mă avertizeze: „Am să cer discutarea purtării tale în grupa de partid". „N-ai decît" — i-am răspuns eu dur, închipuindu-mi că-l voi intimida. Vințan nu s-a lăsat intimidat. De altfel, e un om ferm. Așa m-am pomenit pus în discuția grupei de partid. M-am înfuriat, apoi m-am întristat. Numai „maimuțica" s-a bucurat. „Ce bine-mi pare — îmi spunea ea. Acum o să-ți dai și tu seama că ești un individualist și nu o individualitate". Da, a fost o ședință „tare". Vințan a propus scoaterea mea din brigadă. Grupa de partid a sprijinit propunerea asta. Eu continuam să fiu convins că se săvîrșește o eroare, că Marin Vințan l-a montat pe ceilalți împotriva mea. Am bîlbîit o autocritică pe care nimeni n-a luat-o în serios. „Maimuțica", în vremea asta, mă aștepta în parc...

— Chiar pe banca asta! — preciză ea.

— I-am spus că o să fiu scos din brigadă. Iar ea, de colo, în loc să mă îmbărbăteze, îmi spune: „Bravo! Iată o hotărîre dreaptă. Tu singur ai să descoperi într-o zi că Vințan a avut dreptate!" M-am certat cu dînsa. Ea a început să plîngă...

— Nu-i adevărat! — se apără ea într-un fel foarte neconvingător. N-am plîns.

— Ba ai plîns.

— Ei, acolo, cîteva lacrimi.

— De atunci au trecut mai bine de două luni de zile. Brigada lui Vințan este astăzi fruntașă, minoria uzinei. Fiecare om din brigadă cunoaște mai multe operații. Cu aceleași forțe și mijloace produc aproape de două ori mai mult decît în trecut. Oamenii cîștigă bine.

— Chiar foarte bine.

— Mi-am înțeles greșeala, am descoperit atunci în Marin Vințan un om dintr-o bucată, un adevărat comunist.

Tăcu, lăsînd să se înțeleagă că nu mai avea nimic de spus. Cîteva minute trecură în tăcere. Fata îl privea cu respect și, acum, ea era aceea care-i strîngea mîna. În cele din urmă, „maimuțica" sparse tăcerea:

— Nu-i așa, tovarășe scriitor, că toate astea se numesc rămășițe ale ideologiei burgeze în conștiința noastră?

— Da, maimuțico — exclamai eu, bucuros — și iartă-mă că-ți spun și eu așa.

— Ei, vezi, Emanoile, că și de data asta am avut dreptate?

Aproape în același timp, izbucnirăm tuturor în rîs.

De vorbă cu MIHAI NOVICOV

Pe masa de lucru a lui Mihai Novicov sînt o sumedenie de ziare și reviste. L-am întrerupt pe scriitor din lectura lor, solicitîndu-i cîteva răspunsuri privitoare la fenomenul literar contemporan și la planurile sale de creație.

— În creația literară a anilor următori — ne-a răspuns Mihai Novicov — vor trebui să predomine tablourile de mari dimensiuni — pe măsura epocii; eroi puternici, demni, curajoși — de asemenea pe măsura epocii, pe măsura uriașei activități transformatoare și educative a partidului, care înalță omul.

Documentele celui de-al III-lea Congres al partidului reprezintă un grandios program de ridicare a întregii țări. De pe acum se poate prevedea cît de puternic se vor afirma în toate sectoarele inițiativele creatoare ale oamenilor muncii. În fața unei asemenea perspective fiecare scriitor nu-și poate dori altceva decît să reflecte cît mai veridic și cît mai avîntat această realitate. Nu poate exista pentru noi o sarcină mai nobilă. E vorba anume de realizarea unor lucrări care să nu fie numai o oglindă a epocii, dar și factori stimulatori. Pentru această front literar este dator să lichideze decalajul care mai persistă între măreția și frumusețea realității socialiste și reflectarea ei în literatură.

Scriitorii sînt conștienți că pentru îndeplinirea unei sarcini atît de importante vor trebui să facă eforturi serioase ca să strîngă și mai puternic legătura lor cu viața poporului. Mișcarea pentru cunoașterea multilaterală de către scriitori a vieții, a muncii și a luptei celor ce muncesc, a activității concrete, zilnice, pe care o desfășoară organizațiile de partid și, sub îndrumarea lor, organizațiile de masă, se lărgește mereu. Avem tot dreptul și sperăm că din acest contact fecund vor apărea în curînd opere în stare să răspundă cît mai complet întrebărilor noastre celei mai scumpe: actualitate și partinitate.

Și mai este ceva: anii următori vor marca o creștere substanțială a nivelului de trai al oamenilor muncii, precum și o lărgire corespunzătoare a rețelei instituțiilor de cultură. Nu încape îndoială că, drept urmare, vor crește simțitor și cererea de noi lucrări literare, și exigența cititorilor. Această perspectivă obligă. Îndemnul adresat creatorilor cuprins în Raportul C.C. al P.M.R. prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres de „a făuri opere la nivelul înaltelor exigențe artistice și ideologice ale partidului și poporului" trebuie să se concretizeze în cît mai multe opere realizate la un înalt nivel artistic, care să reflecte bogat și multilateral uriașul avînt creator al poporului în îndeplinirea programului elaborat de partid și care să ajute efectiv la accelerarea continuă a ritmului construcției socialiste — iată sarcina principală a literaturii.

— S-a discutat mult în ultima vreme despre rolul activ pe care trebuie să-l îndeplinească critica literară. Ce probleme noi se pun în prezent în acest domeniu?

— Problemele criticii rezultă din datoria ei de a ajuta literatura să-și îndeplinească sarcinile. Ceea ce presupune în primul rînd principialitate și competență. Dacă literatura are datoria să reflecte bogat actualitatea și să intervină activ în îndeplinirea sarcinilor care decurg din programul construcției socialiste, critica va trebui să transforme această cerință într-un criteriu important de apreciere a noilor lucrări. De la critică se cere să evidențieze pregnant tot ce contribuie pozitiv la îndeplinirea sarcinii amintite, să critice principial, tovărășește rămînerile în urmă, să combată ferm orice manifestare ideologică străină, orice răbufnire a tendințelor burgheze de creație.

— Dorim să aflăm ce lucrări literare aveți pe șantier?

— În curînd va apărea în Editura Tineretului o nouă ediție, întrucîtva revăzută, a „Povestirilor despre Doftana". Va apărea, probabil în 1961, încă un volum de povestiri la care mai lucrez și pe care aș dori să-l intitulez „Amintiri închipuite". Acolo vor fi reunite povestiri despre lupta studenților comuniști din Iași, în anii 1930-1934, povestiri din viața internaților politici în lagărul de la Tg. Jiu, cîteva schițe din închisori, manuscrise vechi, un scenariu cinematografic despre lupta partidului în ilegalitate, în care o parte a acțiunii se va petrece la Doftana.

— Dar în domeniul criticii și teoriei literare?

— Am pregătit pentru tipar un volum de studii și articole care va apărea probabil sub titlul „Realism, realism critic, realism socialist". În acest volum vor fi reunite o parte din lucrările mele apărute în presa literară în ultimii șapte ani și cîteva studii inedite. În prezent lucrez la un studiu despre „Luptătorul comunist — eroul principal al literaturii noi". Mă consider dator să fiu prezent — și în viitor — pe frontul criticii literare și al publicisticii. Și dacă toate celelalte sarcini îmi vor da răgazul necesar, aș dori să scriu un volum (nu știu încă ce va fi — un roman sau o suită de schițe) despre viața și munca de astăzi a muncitorilor de la fabrica „Timpuri noi".

Al. NICHITA

Florin MUGUR

PORTRET

O mai fi oare
Scoici, în buzunare?
Îl privesc zîmbind
Zări, unelte, chipuri.
Calcă grijuliu
— Vine de la mare —
Parc-ar mai păsi
Seara, pe nisipuri.

Și-n ureche, stins,
Ca-ntr-o scoică moale,
Încă s-au păstrat
Soapte și vuiri;
Și-n privirea lui,
Arcuiri domoale,
Lenești pescărușî
Cu aripi subțiri.

Îi miroase-a mare
Părul încîlcit,
Alintat de un vînt
Slab, dinspre ecluze,
Și sărutul ei
Argintiu, de sare,
Îl sclipește pur,
Pe brațe, pe buze...

El s-a așezat
La baraj, pe-o piatră,
Și privirea lui
Caldă, cu bucurie,
Dărnuie, sclipind,
Noilor construcții,
Tot ce-a cunoscut:
Marea azurie...

Și-a primit cu drag
Fiul, șantierul.
Vise, dans, culori,
Din priorii le-adună.
Valuri de-ncordări
Și de frumusețe,
Le presimți urcînd
Pătimaș, spre lună...

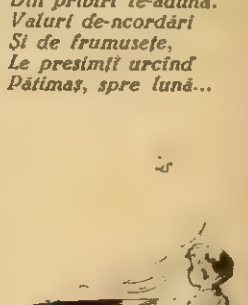

VITRINA • VITRINA • VITRINA • VITRINA

A.I. Herzen: „Amintiri și cugetări" — vol. III

Cel de-al treilea volum al vastei opere a lui Herzen „Amintiri și cugetări" cuprinde evocarea frămîntărilor revoluționare din 1848 și urmărește evenimentele istorice care s-au succedat în Occident în anii imediat următori acestor mișcări revoluționare. Materialele cuprinse în acest volum sînt concentrate asupra unor episoade și întîlniri mai pregnante, pe care Herzen le-a trăit în anii de exil. Și aici, ca și în volumele anterioare, marele scriitor democrat-revoluționar rus încearcă și reușește să prezinte perspectivele dezvoltării istorice a societății umane, de astă dată însă nu pe acelea ale societății ruseți, ci pe cele occidentale. Cititorul urmărește cu interes apariția unei noi laturi în scrierea lui Herzen, aceea a cugetărilor filozofice, cărora le acordă un spațiu din ce în ce mai vast. Umanistul cu o vastă cultură filozofică materialistă știe să tragă învățăminte din mersul evenimentelor, fie că ele se petreceau la Paris sau la Londra (unde Herzen și-a trăit majoritatea anilor de exil), fie în altă parte a lumii. Digresiunile filozofice și cele publicistice reflectă preocupările unui spirit pe care-l interesa în cel mai înalt grad fiecare problemă majoră care frămînta pe atunci lumea și care căuta să discearnă din șirul evenimentelor căile spre progres ale umanității. Volumul al treilea din „Amintiri și cugetări", operă pe care însuși Herzen a caracterizat-o drept „o oglindire a istoriei într-un om care a nimerit întîmplător în calea ei", ne prezintă în plus cîteva figuri de oameni „excepționali" (termenul îi aparține lui Herzen) și pune față în față activitatea acestora cu aceea a societății vechi, condamnate la pieire. Prezentînd acești oameni „excepționali" (și Herzen înțelege prin ei militanții revoluționari) autorul insistă asupra acelor trăsături tipice care caracterizau întreaga mișcare revoluționară din Europa anilor 1848 și următori.

Album polonez

↑ La Poznan va fi inaugurat anul acesta un monument al marelui poet național polonez Adam Mickiewicz.

STÎNGA: La întreprinderea textilă „Gwardia Ludowa" lucrează mulți tineri muncitori, între care și Janina Stopyra (în fotografie). Ei și-au luat angajamentul ca în cinstea zilei de 22 iulie — sărbătoarea națională a R.P. Polone — să reducă rebuturile, să producă peste plan 100 de lăzi de bobine și să dea mai multe produse de calitate superioară.

DREAPTA: Cu prilejul Zilei orașului Opole (Silezia), au avut loc diferite manifestări. În fotografie: un grup de membri ai unui ansamblu artistic de amatori din Opole, îmbrăcați în pitorești costume naționale, pe străzile orașului.

STÎNGA: Cel de-al 29-lea Tîrg internațional de la Poznan a cunoscut în acest an un succes deosebit. În timpul celor două săptămîni, cît a fost deschis, Tîrgul a fost vizitat de aproximativ 500.000 de persoane, dintre care 6.000 oaspeți din străinătate. În fotografie: un aspect din pavilionul industriei ușoare a R.P. Polone.

DREAPTA: 25.000 de motorete „Ris" vor fi produse în acest an la fabrica de motociclete „Zakrzow" din Wroclaw.

În preajma uzinelor siderurgice „Nowa Huta" s-a ridicat în ultimii ani un adevărat oraș muncitoresc. Fotografia, luată din avion, înfățișează blocurile moderne construite la Nowa Huta pentru muncitorii uzinelor. ↓

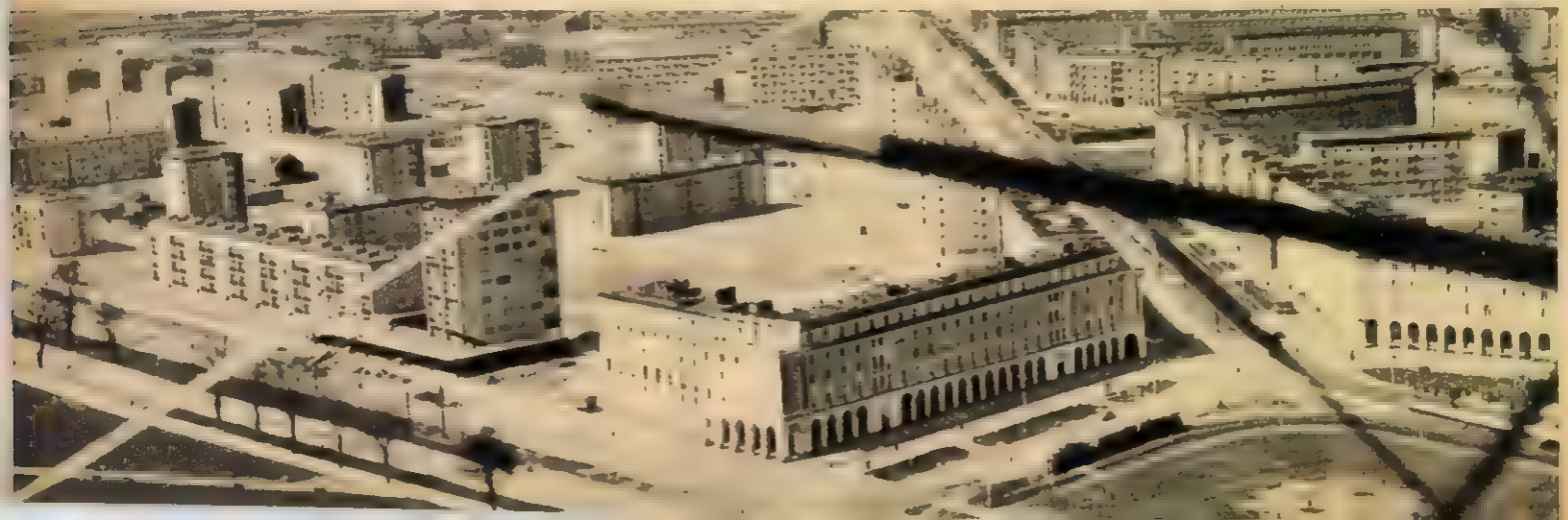

Gheorghe IVANCENCO: Oțelari în întrecere (linogravură-1960)

Din EXPOZIȚIA ARTELOR PLASTICE

Zoe BĂICOIANU: Avînt socialist (sculptură-1960)

Eugen POPA:

Brigadă de colectiviști (ulei-1960)

Adrian PODOLEANU:

Curioșii (ulei-1960)

Corneliu BABA:

Oţelari (ulei-1960)

Ion IRIMESCU: Lupeni 1929 (sculptură-1960)

Geza VIDA: Răscoala (sculptură în lemn-1958)

Traian VASAI: Sărbătoarea muncii (linogravură-1960)

Vasile KAZAR: Activistul (tuş-1960)

PE SCENELE NOASTRE

O NEUITATĂ „POVESTE DIN IRKUTSK"

„Poveste din Irkutsk" — un adevărat eveniment în viața noastră teatrală — e un spectacol tulburător: un spectacol care te ia cu sine, nu te lasă nici o clipă liniștit în stal, te obligă să te zbuciumi alături de eroi, să te bucuri, să suferi și să te înduioșezi, să zîmbești cînd subțire, cînd amar, să rîzi uneori cu hohote și alteori să lăcrimezi... Realizatorii bucureșteni (Teatrul Național, sala Comedia) ai acestui spectacol — Radu Beligan care semnează regia, Jules Perahim, creatorul scenografiei, și interpreții, în special protagonista Marcela Rusu — au obținut un lucru remarcabil: au creat cu mijloace de expresie de mare rafinament un spectacol cu adevărat popular. Popular mai ales prin marea forță a sentimentelor și a ideilor, prin directa lor accesibilitate.

Precum se știe, „Poveste din Irkutsk" e una din recentele piese ale lui Alexei Arbuzov, cunoscut spectatorilor noștri care au văzut „Tania", „Ani de pribegie", „Căsuța de la marginea orașului", „Orașul viselor noastre", „Cale lungă". De astă dată, dramaturgul sovietic ne transportă pe un șantier siberian, ducîndu-ne însă parcă pe acel covor minunat care se cheamă „perspectiva istorică" și arătîndu-ne oamenii sovietici de astăzi, cu un gest larg de istorician și de poet: „Așa trăiau și gîndeau, la mijlocul secolului al XX-lea, constructorii comunismului!" Ca și Maiakovski, Arbuzov ne face să privim prezentul de pe culmile viitorului. Iar de îndată ce „coborîm" pe șantierul de lîngă Irkutsk — și începe desfășurarea piesei — această gesticulație de măreție și această privire vulturească de pe înălțimi se dublează cu o foarte umană și caldă pătrundere în cotidian... Într-adevăr, ne aflăm pe șantierul unei hidrocentrale, iar dramaturgul își concentrează luminile reflectoarelor sale asupra... casieriței de la băcănie. Da! „Tovărășica de la casă", care învîrtește manivela, scoate tichete, rontăie acadele și uneori uită să dea restul e personajul principal al acestei piese. Valea e o fată veselă, obrăznicuță, nepăsătoare și petrecăreață nevoie mare. I se spune „Valea fișneața", iar cheflîii șantierului insinuează lucruri mult mai rele. Valea trăiește doar pentru sine, e oarecum în afara măreției istorice a epocii; dar, printr-un prieten al ei, ea vine în contact cu un mic „nucleu al comunismului", cu o echipă de muncitori escavatoriști. Unul din băieții din echipă, Serghei — o minte luminoasă, un suflet înflăcărat — se îndrăgostește de această fată „cu reputația pierdută". Cu o dragoste adîncă, pasionată, generoasă, el iubește în ea ceea ce e necopt și trebuie să se ridice la viață: iubește în Valea putința de redresare și creștere spirituală a oricărui om în comunism.

Radu Beligan, de astă dată director de scenă, a cristalizat toate resursele textului, știind deopotrivă să exalte planul romantic-revoluționar al piesei și să speculeze cu finețe asupra planului intim al povestirii; iar Jules Perahim a înnobilat spectacolul, conferindu-i acea „optică a distanței", acea privire vulturească de pe culmile viitorului.

Marcela Rusu a fost o Valea de neuitat. Folosind mijloace artistice de o înaltă măiestrie, sondînd-o pe Valea la diferite niveluri de conștiință, interpreta ne-a sugerat că de fapt „Valea fișneața" e în bună măsură o fată care bravează ca să-și depășească singurătatea, un obscur sentiment de neîmplinire afectivă și acea rană care se cheamă pe șantier „o reputație compromisă". De la această premisă, Marcela Rusu a început să-și crească personajul cu o gradație savantă, întîrziind asupra unor date temperamentale sau de comportament, menținînd pînă la urmă ceva din acidularea, asperitatea și prospețimea acelui ton care e numai al Valiei. Marcela Rusu a făcut o compoziție integrală: de plastică, de voce, de mimică, și ne-a făcut să înțelegem ce comori de dragoste și frumusețe așteaptă să fie descoperite în sufletul unei fete simple.

Alături de Marcela Rusu, întreg colectivul — printre care Draga Mihai-Olteanu, N. Gr. Bălănescu, Matei Alexandru, Emanoil Petruț, Mircea Cojan, C. Stănescu, Dem. Rădulescu — a mers pe linia cea bună, în dezvăluirea vieții sufletești a constructorilor comunismului.

„Poveste din Irkutsk" va fi, la deschiderea stagiunii viitoare, o premisă a calității, care va obliga la un nivel artistic general corespunzător.

Viorica FILIPOIU

Marcela Rusu și Emanoil Petruț într-o scenă din admirabilul spectacol al Teatrului Național bucureștean cu piesa „Poveste din Irkutsk" de A. N. Arbuzov.

«VIORI DE PRIMĂVARĂ»

În sala mică și intimă a Studioului Teatrului Armatei, „Viorile de primăvară", piesa cunoscutului dramaturg sovietic Al. Stein, își fac auzite acordurile lirice într-un cadru cît se poate de... familiar: rampa miniaturală a scenei desființează distanța dintre actori și public și iată că dintr-o dată tu, spectator din stal, te pomenești interlocutorul scriitorului Șahmatov, personaj învestit să prezinte sălii eroii și întîmplările ce vor apărea înaintea noastră. Dar nu numai cadrul propice și formula dramaturgică adoptată de autor creează sentimentul de participare ci, în primul rînd, actualitatea vie a celor ce se petrec pe scenă. Oamenii conturați de Al. Stein (cu aceeași profunzime și finețe cu care ne-a obișnuit în dramele sale) ne atrag prin frumusețea lor sufletească, prin etica lor comunistă care îi caracterizează, cu toate particularitățile temperamentale ale fiecăruia. Și „proba de turnesol" prin care eroii se verifică este acea hotărîre oficială ca „negrii" (cercetătorii de la Institutul de metale feroase) să părăsească Moscova, mutîndu-se cu întreg institutul în Urali; prin aceasta este declanșat conflictul piesei dar și „qui-pro-quo"-ul său; căci, de fapt, „coloranții" (cei de la Institutul de metale neferoase) vor trebui să se transfere. Asta însă nu mai are nici o importanță pentru că răstimpul celor trei acte de încurcături s-a consumat. Petrișcev a dovedit că ar merge cu tragere de inimă oriunde l-ar chema datoria, dragostea lui Varvarusc și a Ivanovnei și-a arătat trăinicia, cea a adolescentei Maşa pentru Goșa s-a dovedit o mică „furtună" de primăvară ș.a.m.d.

Dar iată că această plăcută convorbire, pe care autorul o propune — prin intermediul personajelor — publicului, nu se desfășoară pe scena Teatrului Armatei în... condiții optime. Regizorul Gh. Cheța și-a condus de astă dată slab orchestra, lăsînd ca fiecare „vioară" a spectacolului, fiecare interpret să-și execute partitura după inspirație și manieră proprie, fără a ține seama de cerințele ansamblului, cîntînd uneori fals și în contratimp cu celelalte. Nineta Gusti și Gh. Trestian au dus puțin prea departe binecunoscuta lor vervă comică, îngroșînd scenele lor pînă la farsă stridentă; Geo Malcan și Aglaie Melava și-au dorit personajele sobre și decente dar le-au dus la anemie scenică: Dumitru Rucăreanu și-a tratat rolul cu o indiferență rece. Spectatorul păstrează însă imaginea plină de viață și profunzime pe care Elena Nica Huzum o dă Katiei, gingășia și prospețimea Liei Pop Fărcășan (Maşa) și ceva din tonul cald, comunicativ al lui George Șion (Șahmatov). Dar numai atît, dintr-un întreg spectacol, e prea puțin. Păcat. Pentru că piesa merită o mai serioasă și mai gîndită punere în scenă, iar colectivul Teatrului Armatei ar fi avut posibilitatea să i-o asigure.

S.F.D.

„Viori de primăvară" de Al. Stein pe scena Studioului Teatrului Armatei. În fotografie: Nineta Gusti și Gh. Trestian.

NE VIZITEAZĂ ȚARA

În cadrul turneului întreprins din nou în țara noastră, revista de patinaj artistic din Franța „Parisul pe gheață" își continuă cu succes seria sa de spectacole.

Evoluînd în grațioase și complicate figuri de patinaj în fruntea unui ansamblu de 25 de persoane, soliștii Nadine Damien, Mikko Virtaanen, Robert Abrivard, Michèle Claire și Gérard Periquet culeg în fiecare seară aplauze binemeritate.

SINGUR ÎN COSMOS

— Povestire ştiinţifico fantastică —

de A. KOLPAKOV

(Urmare din numărul trecut)

Alfa Eridan trecuse de zenit şi se întorcea încet spre apus, cînd Russov, abia mişcîndu-şi picioarele din cauza oboselii, se aşeză în sfîrşit la volan şi apăsă pe butonul de pornire automată a maşinii; dar în loc de zgomotul cunoscut al reactorului atomic, totul rămase stăpînit de o tăcere înfricoşătoare. Apăsă din nou — dar tot aceeaşi linişte! Atenţia îi fu atrasă de discul strălucitor de iradiaţii al cadranului unui aparat de control. „Creşte ionizarea" — îi atrăgea atenţia aparatul. „Pleacă!" — îi spunea culoarea roşie a becuşorului. „Pleacă!" Repetatele scurt-circuite, pe care le dovedeau capetele topite şi arse ale contactelor şi releelor centrale, probabil că scoseseră din funcţiune mecanismul de pornire, deranjaseră automatele de o rară precizie ale maşinii, ca şi ecranele protectoare împotriva radiaţiilor reactorului, iar acum iradiaţia străbătea în afară, intensificîndu-se în fiecare minut. El privi încă o dată contorul. „Cinci mii de roentgen pe oră!... Aceasta este limita peste care costumul de scafandru nu mai prezintă siguranţă!" ...Nu mai putea rămîne în maşina atomică nici un minut în plus. Începu să scoată corpurile tovarăşilor din zona periculoasă. Valurile violete se spărgeau uniform de ţărm, acompaniate de foşnetul surd al copacilor din pădure. Russov, respirînd din greu, îşi simţea picioarele ca de plumb. Membrele sale aproape că nu-l mai ascultau. Măsura metrii chinuitor de lungi pe care trebuia să-i străbată: optzeci de paşi pînă la marginea pădurii cu o povară grea în spate şi optzeci de paşi înapoi. Şi drumul ăsta chinuitor trebuia să-l repete de unsprezece ori! Cînd lăsă cu grijă pe pămînt ultimul astronaut, i se făcu rău. Pentru un moment îşi pierdu cunoştinţa. Şi cîtva timp trebui să se odihnească într-un somn ciudat. Apoi el se trezi şi îşi săltă capul. Un astru gălbui, strălucitor, se ascundea după pădurea înaltă, roşiatică, care înainta pînă în mare în partea dreaptă. Simţea o mare oboseală şi o greutate în cap. Situaţia grea în care se găsea îl readuse însă repede într-o stare de încordare puternică. „Ce-i de făcut?... Maşina atomică e defectă... reactorul ei emană radiaţii ucigaşe. Pînă la „Pallada" sînt doisprezece kilometri... De ce în navă nu se găseşte o maşină atomică de rezervă? Stai! Stai!... Dar graviplanul? Ura! Graviplanul!" Începu să strige de bucurie. Doar în „Pallada" se găseşte graviplanul, o maşină mare, spaţioasă! Va trebui să-şi adune ultimele forţe pentru a ajunge pînă la navă... Deodată deschise larg ochii, înspăimîntat de un gînd: „Da, dar graviplanul este desfăcut în bucăţi!..." Îşi mai aminti că înainte de plecare mecanicul şi inginerul electronician discutaseră schema montării maşinii, care se compunea dintr-o serie de mecanisme mari şi mici aranjate în compartimentul rezervat mărfurilor... Deci, încă o decepţie!...

Russov, lipsit de putere, se lăsă să cadă pe pămînt. După un minut de gîndire, el ajunse la concluzia că nu va putea să monteze graviplanul pînă cînd nu va cunoaşte funcţionarea părţilor lui componente cum o cunoşteau Jont şi Feodorov. Ce-i de făcut? Să plece singur la astronavă, lăsîndu-i aici pe tovarăşii săi, şi să se apuce de studierea schemei graviplanului — treabă care-i va lua probabil cîteva luni?... Da, dar tovarăşii săi nu trebuie să fie lăsaţi aici în situaţia în care se aflau, mai mult de două-trei zile. Cît mai repede posibil ei trebuie să fie supuşi acţiunii frigului hipotermic salvator... Dar cum să-i transporte pînă la navă. Cuprins de desperare, se ridică cu greu în picioare. Pe bolta cerească violetă se stingea sinistru lumina galbenă-roşiatică.

Strîngînd din dinţi, Russov se apropie din nou de maşina atomică, obsedat de un gînd chinuitor: cum să găsească o ieşire din această situaţie desperată? Să transporte cîte un om la astronavă? Aceasta înseamnă să meargă de unsprezece ori într-acolo şi înapoi... doisprezece kilometri şi încă doisprezece kilometri... aproape trei sute de mii de paşi, iar jumătate din drum să-l parcurgă cu povara grea în spate!... Îşi dădu seama că asemenea eforturi îi depăşesc forţele şi că l-ar doborî...

În aceste locuri, ca şi în regiunile tropicale de pe Pămînt, noaptea venea pe neaşteptate. Aşa se întîmplă şi acum. Totuşi, pe pîpăite, Russov se întoarse la maşina atomică. Apăsă pe clapele exterioare şi ridică şovăitor bordul de masă plastică al vehiculului. „Prostule! — îşi zise. Iată o platformă bună pentru transportat: bordul!" Această descoperire îl înaripă. Intră în cabina de conducere şi acolo găsi repede instrumentele ce-i trebuiau. Puse apoi în funcţiune proiectorul de pe casca de zbor, pentru a avea lumina necesară, şi începu să demonteze bordajele laterale ale maşinii atomice. Mînuind cu îndemînare instrumentele, el găuri partea din faţă a fiecărui bordaj, făcînd două deschizături, prin care introduse cîte o frînghie din masă plastică flexibilă, mulţumind soartei că le găsise în cutia cu piese de rezervă. Apoi se înhămă în curele.

Aproape fugind, trase ambele bordaje, transformate ad-hoc în platforme, spre corpurile tovarăşilor săi care, din depărtare, păreau negre. „Acum cît mai repede spre astronavă, spre frigul salvator al băilor anabiozice!"...

Russov aşeză cu grijă pe ambele bordaje corpurile aflate în nesimţire ale astronauţilor

GHIOLUL DE PE MALUL LACULUI BĂNEASA

de F. URSEANU

Acum, în vară, două vagoane-cisternă călătoresc regulat între litoral şi Bucureşti. Ele nu transportă însă nici petrol, nici vin, nici lapte. Conţinutul lor este cu totul neobişnuit: nămol, zeci de tone din miraculosul nămol de Techirghiol. Destinatarul? „Ambulatoriul de fizioterapie şi de cultură fizică medicală al Ministerului Transporturilor şi Telecomunicaţiilor". Sub această emblemă complicată se află de fapt una din unităţile sanitare ale M.T.T.-ului, care a transformat un colţ de pe ţărmul lacului Băneasa într-o mică dar eficientă staţiune curativă. Aşadar, mulţi bucureşteni care nu se duc să se trateze cu nămol de Techirghiol la sursă pot face lucrul acesta... acasă. Adică chiar în Bucureşti, la 15 minute — cu troleibuzul — de centrul oraşului, într-un pitoresc cadru al lacurilor care mărginesc Capitala. Deci, reumatismul, sciatica, polinevritele şi încă o duzină de maladii asemănătoare pot fi tratate acum cu nămol rece şi în Bucureşti. Acest fel de tratament este, începînd din sezonul actual, la îndemîna nu numai a salariaţilor Ministerului Transporturilor şi Telecomunicaţiilor, ci a oricărui bolnav căruia medicul său îi recomandă nămol. Costul tratamentului este deosebit de ieftin - gratuit chiar pentru o anumită categorie de pensionari sau pentru copiii sub vîrsta de 16 ani ai salariaţilor.

Am vizitat recent staţiunea balneară de pe malul lacului Băneasa. Condiţiile create aici — păstrînd proporţia — nu-s prea diferite faţă de cele de pe malul Techirghiolului. Tratamentul, controlul sanitar, îndrumarea medicilor, instalaţiile cu apă caldă, sălile de sudaţie, sălile de agrement, biblioteca, într-un cuvînt tot ce-i nevoie pentru o cură balneară şi de refacere, au fost realizate de stat şi puse la dispoziţia oamenilor muncii.

Fotografiile alăturate vă redau cîteva aspecte din acest mic Techirghiol de la marginea Capitalei...

① Aşa se poate vindeca reumatismul...

② Imediat şi după tratament e necesară vizita medicală. Pentru aceasta toată ziua stau la dispoziţia bolnavilor doi medici balneologi.

③ Vegetaţia din jurul plajei creează un decor plăcut băilor de nămol.

și cu un oftat adînc își spuse că nu va putea duce ambele „camioane". Într-adevăr, pe fiecare platformă se aflau cîte șase oameni care, împreună cu costumele lor de scafandri siderali, constituiau cîte o povară prețioasă de jumătate de tonă!... Adunîndu-și toate puterile, trase una din platforme. Scîrțîind, improvizatul vehicul se mișcă greu din loc. „Nu e de loc ușor... Dar treaba trebuie să fie dusă pînă la capăt!" — își zise el. Hotărît, se înhămă la primul „camion".

Se întunecase complet. Felinarul de pe casca de zbor arunca înainte o lumină abia perceptibilă. Pădurea sălbatică și întunecoasă îl primise cu o liniște înfricoșătoare, tulburată rar de fîlfîitul aripilor unor păsări trezite din somn și de alte zgomote neclare. Russov se gîndi la pericolul apariției unor fiare sălbatice și se cutremură. Dar se liniști repede, amintindu-și că are la el un radiator atomic puternic, pe care îl găsise în mașina atomică, un aparat de felul celui cu care fizicianul țintise în monstrul marin, declanșînd astfel catastrofa. Luă radiatorul și-i mișcă pîrghia generatorului de iradiații pînă la gradația roșie, pregătindu-l în acest fel pentru orice eventualitate.

...Russov se oprea la fiecare sută de metri. Inima îi bătea frenetic, respirația i se accelerase, fiecare pas era din ce în ce mai mult un chin. Eforturile supraomenești pe care le depunea pentru a trage înainte „camionul" greu cu astronauții îl epuizaseră complet în scurt timp. Mușchii picioarelor și ai mîinilor nu mai voiau să se supună comenzilor. Pentru prima dată regretă faptul că, în ultimele luni înainte de zbor, fiind prins de alte preocupări și avînd chiar o ușoară doză de melancolie, frecventase neregulat Palatul Sănătății și Forței. Curelele îi apăsau insuportabil pe umeri, întrîndu-i adînc în materialul flexibil al costumului de scafandru. Dar el mergea înainte, mișcîndu-și cu greu picioarele, înaintînd numai cu un kilometru pe oră — o viteză care putea fi ușor întrecută și de un melc..

Pădurea i se părea nesfîrșită. Pierduse noțiunea timpului și a locului, dar tot mergea și mergea, împleticindu-se, căzînd și ridicîndu-se iar, pentru a face din nou două-trei salturi înainte și a se prăbuși. În sfîrșit, după una din aceste repetate prăbușiri, încercă zadarnic să se mai ridice: nu-l mai ajutară puterile. Un somn greu îi cuprinse corpul istovit!...

Din depărtare se vedea la orizont corpul „Palladei". Cînd ajunse la astronavă căzu din nou, dar își reveni cam după o oră și-și reluă istovitoarea trudă

De felul cum a reușit pînă la urmă să-i transporte pe tovarășii săi în astronavă, el și-a amintit ulterior cu groază, de nenumărate ori. Dar pînă la urmă a izbutit!...

Din cauză că setea îl chinuia puternic, el se grăbi să-și scoată casca de zbor și să soarbă cu lăcomie un termos întreg din „nectarul sideral". Apoi se apucă să-i elibereze pe tovarășii săi din costumele de scafandri. Transportînd-o în baia anabiozică pe Sergheeva, el simți cu multă durere în suflet cît de reci îi sînt mîinile și, înainte de a închide acoperișul transparent al rezervorului hipotermic, îi sărută buzele înghețate.

...Îi cără pe toți șase în interior, îi introduse în rezervorul hipotermic, apoi se duse după al doilea „camion". „Pînă la noapte trebuie să reușesc să mă întorc la astronavă" — își spuse el cu hotărîre, zorindu-se la drum. Dar intrînd peste două ore în pădure, înțelese că nu va reuși: ziua era aici cu mult mai scurtă decît cea de pe Pămînt la aceeași latitudine. Însă simțurile sale slăbiseră într-atît, încît nici nu mai încerca vreo teamă în fața perspectivei de a străbate a doua noapte în pădure.

Se uită în sus, spre coroanele arborilor, care fremătau și, ca și în noaptea precedentă, printre frunze nu se zărea nici o stea. Probabil că cerul era acoperit de nori și el orbecăia într-un întuneric profund, ca într-un sac cu cărbuni. Deodată începu o ploaie puternică, un adevărat potop, cum nu întîlnise nici la tropicele Elorei, cu mii de ani în urmă. După ce norii se răzbunară din plin, potopul fu urmat de o ploaie măruntă și deasă. Apa se revărsa în pîrîiașe și cascade peste coroanele uriașelor ferigi și ale arborilor. În scurtă vreme solul deveni o adevărată baltă. Russov aluneca la fiecare pas și picioarele i se împotmoleau în noroiul roșiatic. Din fericire ploaia se opri tot atît de neașteptat cum începuse. Dar mersul era incomparabil mai greu ca înainte. Ultimele sute de metri care îl despărțeau de pădurea de pe țărm îi parcurse căzînd aproape la fiecare pas. Norocul de costumul său de astroscafandru, care îl apăra în oarecare măsură de loviturile ucigătoare ale pietrelor și butucilor.

Ajunse pe litoral la ora trei noaptea; era vorba însă de ora indicată de ceasul lui, oră de care nu avea certitudine, întrucît nu cunoștea noțiunea timpului pe această planetă. În tot cazul, era un miez de noapte de nepătruns. La liziera pădurii fu întîmpinat de zgomotul puternic al oceanului înfuriat. Malurile gemeau sub loviturile vîntului și ale talazurilor...

★

Agățîndu-se cu mîinile de tot ce găsea în cale, Russov trăgea cu mare greutate „camionul" pe povîrnișul lin, pe care se scurgeau din pădure spre mare sute de pîrîiașe formate în urma ploii torențiale care se abătuse asupra pădurii cu un întreg ocean de apă. „Camionul" aluneca pe solul umed mult mai ușor decît ieri pe uscat, dar în schimb Russov nu avea nici o siguranță în picioare și la fiecare pas aluneca și cădea. Din cauza aceasta el parcurse în două ore numai un kilometru. Lumina proiectorului de pe casca sa de zbor se clătina în tactul pașilor lui, luminînd cînd un tufiș des, stropit cu picături mari de apă ca niște briliante, cînd tulpina zbîrcită a unei plante gigantice, cînd o grămadă de arbori doborîți de furtună. I se părea că merge de o mie de ani și, totuși, nu vedea sfîrșitul sălbaticei jungle. Deodată în fața sa auzi o respirație puternică. Stingînd micul reflector de pe cască, se opri înfricoșat. Simțea din toate fibrele corpului său că acolo, în întunericul de nepătruns, se ascundea ceva enorm și înspăimîntător, probabil o fiară sălbatică primitivă. Respirația fiarei era atît de puternică, că Russov auzea clar mișcările frunzelor care vibrau în curentul de aer pe care-l expira fiara prin nări și pe gură. Ce era de făcut? Lui Russov îi fu frică să pună în funcțiune radiatorul atomic, deoarece nu era sigur că va putea nimici pe loc fiara. Și, pe cît se vedea, nici animalul nu avea de gînd să plece. Totuși, pînă la urmă trebuia să ia o hotărîre! Pipăind în întuneric radiatorul, Russov îndreptă spre desiș o lumină albă pătrunzătoare de iradiații. Înaintea lui sări ceva. Tufișurile trosniră și se auzi un răget atît de puternic, că prin tot corpul lui Russov trecu un fior de groază. Apoi el simți că pe deasupra lui, prin aer, zbură ceva enorm, care căzu greu la zece pași în spatele lui. Horcăind înspăimîntat, acest „ceva" se tîra spre el, cutremurînd solul. Atunci Russov, de frică uitînd de sine, îndreptă lumina radiatorului spre monstrul care se apropia, pînă cînd acesta, izbit de radiații, înțepeni. Cu toate că era extenuat, astronautul se îndreptă spre acest „ceva". Pe nesimțite începuse să se lumineze de zi; în penumbra zorilor distinse rînjetul unui animal apocaliptic, labele lungi, puternice, și un corp gigantic vărgat de niște dungi ciudate de culoare nedefinită.

Apoi Russov începu din nou să se tîrîie în patru labe, mergînd din ce în ce mai greu din cauza încordării, adormind și trezindu-se la fiecare pas. Tîrziu, în cursul dimineții, el reuși să ajungă în cîmpie. Un vînt regulat și puternic, care sufla dinspre Alfa care răsărea, usca repede solul umed. În aer se puteau vedea aburii de apă ce se ridicau de pe sol, evaporîndu-se sub acțiunea razelor necunoscutului soare. Ajunse la „Pallada" de-abia spre seară și căzu într-un somn adînc lîngă luminatorul de la intrare, zîmbind și bucurîndu-se că în sfîrșit periculoasa expediție se terminase.

Două zile și două nopți Russov a dormit în salon fără să se scoale măcar pentru a mînca. Acum nu-l mai înspăimîntau stihiile necunoscutei planete. Pereții de nepătruns ai „Palladei" îl apărau de orice pericol. Iar tovarășii săi se odihneau în anabioză. Ei puteau sta acolo trei mii de ani, feriți de orice schimbări ce ar fi putut surveni în organismele lor.

În cea de-a treia zi Russov se trezi complet odihnit, dar cu o durere surdă în tot corpul. Două ședințe în cabina cu iradiații de împrospătare, o alimentație hrănitoare și „nectarul sideral" îl readuseră definitiv în puteri. Era timpul să se gîndească la zborul spre Pămînt.

El intră în Centrala de conducere, se uită cu sfială la îngrămădirea de aparate complicate, butoane, cadrane și relee. „Nu te teme — parcă-l îmbiau aparatele — doar ne cunoști!" Oftă, deoarece nu putea să pornească atît de ușor motoarele și să zboare spre Pămîntul drag. „Programul de zbor... Oare îl voi putea întocmi fără ajutorul matematicianului, al astronomului și al calculatorilor?... Undeva într-un spațiu inimaginabil de departe, la quadrilioane de kilometri de aici, plutește în Cosmos Soarele, atrăgînd după sine planetele sistemului solar și Pămîntul, parcurgînd în fiecare secundă 270 kilometri; cu aceeași viteză se mișcă în spațiu și Alfa Eridan, însoțită de planetele ei; cu greu își va putea atinge nava țintă. După ce va parcurge o bucată oarecare din drum, fără îndoială că vor avea loc deviații provocate de gravitație, care vor schimba direcția zborului; cîmpurile magnetice intersiderale vor denatura, desigur, indicațiile aparatelor și alte întîmplări nepreveăzute vor surveni pe drum... Dar traiectoria zborului trebuie făcută strict pe linia dreaptă, deoarece aparatul zburător se poate mișca numai pe această linie..."

(Continuare în numărul viitor)

În romînește de M. SAFIR

CAMERA NOASTRĂ

Intreprinderea „Iprofil fi". Se asamblează mobilierul care în curînd va fi oferit cumpărătorilor.

În odăile bunicilor noştri tronau piese masive şi grele. Masivitatea aceasta nu era aparentă. Nu rareori, ca să treci de la uşă pînă la fereastră, trebuia să ocoleşti scaune mari, mese greoaie, sofale incomode, făcînd o adevărată călătorie. Dar omul a vrut să respire cît mai liber chiar în propriile lui odăi, să se bucure de spaţiu; de aceea tendinţa de masivitate a dispărut treptat.

Garnituri — sau serii?

În locul camerelor de odinioară întîlnim azi camere cu funcţiuni complexe. Cum trebuie să fie mobilate acestea? Oare concepţia mobilierului livrat în garnitură nu e prea rigidă? Căci locatarul, cumpărînd o garnitură de cameră, vede că-i lipseşte o bibliotecă pentru cărţi, o măsuţă pentru televizor, o discotecă sau un fotoliu. Iată-l deci privat de o seamă de piese mici. De aceea, ideea unor proiectanţi de a se produce mobilier în „serii" pare să fie cît se poate de interesantă şi practică. Ea se concretizează prin crearea unui număr de piese de mobilier cu funcţiuni independente (pat, masă, scrin, fotolii, bibliotecă, diverse măsuţe, discoteci etc.) care să formeze o serie unitară prin detaliile, prin finisajul, prin concepţia plastică. Ele pot fi cumpărate disparat, după necesitate şi plac, şi prin asociere să formeze un interior armonios. Unii ar putea reproşa că acest sistem ar duce la monotonie. Dar ea poate fi evitată prin variante de finisaj, de culoare şi tapiţerie.

Mobile plastice din camera noastră...

Deseori, privind mobila, ne punem întrebarea: oare lemnul a devenit atît de „clasic" încît nu poate fi înlocuit? Dacă unele esenţe, ca nucul, se întrebuinţează din ce în ce mai rar, lemnul a continuat totuşi să rămînă elementul de bază în construcţia mobilierului. Şi iată că policlorura de vinil are şanse să intre în acest „fief" al lemnului. Neinflamabilă, rezistentă la agenţii chimici, fără miros, cu stabilitate dimensională şi cu un domeniu de utilizare între —10°C şi + 80°C, ea concurează în construcţia mobilierului. Foliile opace pot înlocui furnirul estetic al panourilor; P.V.C.-ul plastifiat — materialul textil de tapiţerie; P.V.C.-ul spongios —arcurile fotoliilor; foliile opace — lacurile; iar hîrtiile melaminate pot înlocui suprafeţele vopsite. Deocamdată toate acestea se experimentează; amatorii de material plastic trebuie să fie răbdători încă puţină vreme...

PAL...

PAL... Un cuvînt nou care, părăsind sfera tehnică, va intra fără îndoială în limbajul cotidian. PAL-ul este un material de construcţii cu calităţi excelente, din care se pot confecţiona vagoane de pasageri ori case, lambriuri sau caroserii auto, pardoseli sau mobilier. Mobilier?—s-au întrebat scepticii privind studioul PAL pus în vînzare mai deunăzi. Nu atît forma de prezentare le displăcea, cît materialul în sine, ignorînd total că din anul 1956 funcţionează pe glob 175 de fabrici care produc PAL. PAL-ul nu este un surogat al panelului, ci un semifabricat net superior lui. Încărcînd raftul unei bibliotecă care are o placă de 22 mm grosime, constatăm că ea cedează doar la circa 170 kg; proiectînd pe o uşă o flacără, uşa rezistă timp de două ore la temperatura de 750°C... Alături de mobile plastice PAL-ul este un material al viitorului şi multe din camerele noastre vor avea mobilier PAL

C. B.

O cameră mobilată cu piese din PAL

STRĂVECHIUL CALLATIS IESE LA LUMINĂ

Arheologii au din nou de lucru în străvechiul Callatis. Prilejul le-a fost oferit recent de cîţiva colectivişti care lucrau la construcţia unui grajd pe terenul gospodăriei colective „Drum nou" din Mangalia. Tîrnăcoapele lor au lovit, la un moment dat, nişte morminte antice. Locul colectiviştilor l-au luat imediat arheologii, iar şantierul unei construcţii zootehnice s-a transformat subit în şantier arheologic. Încă de la început s-a stabilit că e vorba de o necropolă romană de la începutul epocii noastre. Săpăturile din prima săptămînă au dat peste o serie de morminte din piatră de calcar, aşezate la rînd şi conţinînd fiecare unul sau mai multe oseminte omeneşti. Necropola se întinde pe o suprafaţă destul de mare şi, după cum se pare, oamenii de ştiinţă vor avea prilejul să se întîlnească cu un bogat material arheologic. Pînă în prezent au ieşit la iveală cîteva obiecte de podoabă, una din aceste piese fiind de aur. Săpăturile continuă, conduse fiind de arheologul Constantin Preda de la Institutul de arheologie din Bucureşti. Un sprijin serios la dezvelirea necropolei îl dau arheologilor şi organele locale şi regionale.

★

În acelaşi timp, în cealaltă parte a Mangaliei, nu departe de ţărmul mării, a fost descoperit zidul vestic de apărare al străvechiului Callatis, ridicat aici în timpul ocupaţiei romane. Această nouă descoperire s-a făcut după ce anul trecut fusese scoasă la lumină, de către arheologi, latura de nord a cetăţii, pe o lungime de aproape 300 de metri.

Fr. U.

Este cercetat cu atenţie fiecare colţ al zidurilor ridicate de romani în străvechea cetate elenă Callatis

PĂDURILE DE MÎINE

Fotoreportaj de Traian PROSAN

Puieţii au crescut devenind arbori, dar intervenţia omului e necesară şi în stadiul acesta. Se întîmplă adesea în păduri ca unele exemplare să se dezvolte, într-o anumită perioadă, mai puţin decît celelalte. Coroane mai înalte o celorlalţi copaci îi acoperă sufocîndu-i. Exemplarele acestea, fără şanse de dezvoltare, sînt tăiate înainte de a se usca şi putrezi lemnul lor folosindu-se în construcţii, pe şantiere ..

Iată viitoarele păduri. Peste cîteva decenii vă veţi putea rătăci printre pinii acaţia Deocamdată ei cresc în pepinieră sub îngrijirea pădurarului Vasile Bălan. În primul semestru din anul acesta lucrările principale din pepinieră au fost realizate în acel în proporţie de 110 la sută.

Am văzut în Valea Şipoaiei un lucru neînchipuit de ginaş: am văzut crescînd pădurile viitoare. Aplecat peste ele, pădurarul Vasile Bălan le mîngîia creştetul. Pădurea era la picioarele noastre şi, neatenţi, am fi strivit-o sub talpă. Am îngenuncheat lîngă un molid cît o şchioapă. Părea o ramurică plăpîndă de brad. Privindu-l, nu-l imaginam mare. Un molid tînăr. Dar moliziî ajunşi la maturitate au peste o sută de ani. Aceeaşi deci în imaginaţie un şalt uriaş.

Vasile Bălan, pădurarul de aci, lucrează aşadar pentru secolul viitor. Pregăteşte păduri pentru anul 2060 şi pentru mai tîrziu chiar. Le pregăteşte aici, în pepiniera de la Şipoaia, apoi dincolo, în plantaţii, mai tîrziu în stadiu de arborei şi de păduri tinere în drum spre maturizare.

Uneori sîntem ispitiţi a crede că pădurile cresc singure. Singurătatea lor este însă numai aparentă. Omul le veghează de cînd se află plăpînde, în pepinieră, pînă la anii depărtaţi ai maturităţii. O mulţime de oameni le veghează, le apără, le dau îngrijire. Pădurile cer o uriaşă investiţie de muncă, de grijă pentru a se dezvolta armonios, viguros.

Pădurarul din Valea Şipoaiei înţelege prea bine întreaga frumuseţe şi semnificaţie a muncii pe care o face. Vasile Bălan e comunist şi comuniştii rămîn aceiaşi şi aici, în inima pădurilor. La umbra unui molid uriaş a citit Raportul C. C. al P.M.R. prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al partidului. Din el şi-a deprins în gînd partea lui, va îngriji şi mai bine pădurile din sectorul pe care-l are în grijă. Pentru aceasta face zilnic kilometri întregi pe vreme bună şi rea. Trece de aici peste deal în Chiliera, ca să îngrijească semănăturile naturale, se abate prin arboret, trece în fiecare zi prin pădurile tinere. Are pretutindeni oameni destoinici care-l ajută.

De două zile colindăm prin bazinul forestier Timiş. Ne aflăm pe teritoriul Direcţiei regionale silvice Stalin sau, mai precis, în limitele Ocolului silvic Stalin. Păduri, păduri, păduri... nesfîrşite păduri. Simfonia de verde. Bucăţile de nepreţuit încrustate unele pe lîngă altele. Bogăţii.

În apropiere nu vin însă şi oamenii din afara pădurilor. Tineretul patriei noastre îşi face din aceasta o sarcină de onoare. Anul acesta, tineretul satelor ureche pe coastele munţilor la acţiunile de plantări. Prin contribuţia voluntară a tineretului s-au realizat în ultimii ani masive lucrări de împăduriri.

Vor fi executate lucrări de împădurire pe o suprafaţă de 400 mii hectare — arată Raportul C.C. al P.M.R. — luîndu-se măsuri de îmbunătăţire a calităţii şi de reducere a costului lucrărilor". Se vor extinde culturile speciilor cu durată scurtă de creştere. Pentru sporirea resurselor de material lemnos, se va reface arboretul degradat din pădurile comunale etc. etc. Iată o muncă uriaşă, la care sînt chemaţi oamenii de specialitate de felul lui Vasile Bălan şi, alături de ei, tineretul patriei noastre..

..Şi a fost o vreme cînd în pădurile noastre s-au săvîrşit adevărate masacre forestiere. Exploatări pustiitoare ameninţau literalmente patrimoniul forestier. Lipsa de preocupare pentru refacerea pădurilor din trecut a lăsat moştenire rămi adînci şi greu vindecabile. Aurul verde era jefuit fără milă. Vindecăm acum rănile moştenite şi sporim totodată bogăţia noastră forestieră.

Moligi de trei ani. Mîinile trec grijulii printre rînduri, plivindu-i de buruieni, ridicîndu-i atunci cînd pielea îşi îi apleacă. În primăvara viitoare se vor planta cu ei alte suprafeţe despădurite. În campania din primăvara aceasta planul de împăduriri a fost realizat în proporţie de 123 la sută.

CU SARE ȘI PIPER

CONTESTAȚIE

Tovarășe șef al circulației, Subsemnatul Tănase Tănase, de profesiune domiciliat în București, aduc prezenta reclamație contra milițianului din Piața Aviatorilor, care m-a surprins pe nedrept contravenind la legile circulației, întrucît eu în acea clipă nici nu circulam, ci traversam în mod nevinovat spre Statuia Aviatorilor pentru a-mi aștepta în punctul acela de întîlnire rendezvous cu logodnica, ceea ce sus-numitul milițian a refuzat să înțeleagă, cerîndu-mi pe nedrept buletinul pentru că aș fi călcat legea circulației,

cînd eu de fapt călcam pe caldarîmul pe care călca alți drumenelului, cît și statuia, asupra căreia nu și-a exprimat nici un fel de pretenții în ce privește buletinul, făcînd astfel dovadă de favoritisme. Atitudinea nepusă a acelui milițian prin a se lega de un logodnic aflat în exercițiul funcțiunii reiese și din felul cum a fost în stare să îngreuneze timp de cinci minute circulația mașinilor, autobuzelor și troleibuzelor exact pe locul unde m-a surprins nevinovat, întrucît n-avea rost să mă întorc din drum pentru dînsul, așa că am așteptat să-mi facă formele de amendă pe loc, continuînd apoi traversarea, așa că în ce privește ambiția a ieșit unu la zero pentru mine.

În ce privește amenda, fac prezenta contestație în scris, deoarece sînt în imposibilitate de prezentare personal, conform certificatului medical anexat, arînd în vedere că, deși nu m-am întors din drum ca să nu-mi meargă rău, înainte de a ajunge pe trotuarul opus am fost transportat de urgență la spital, din cauza unui șofer care, neglijînd în mod criminal regulile de circulație, a dat buzna peste un cetățean nevinovat, care era mai în regulă ca el, deoarece își plătise amenda legală, pentru a traversa pe unde îi place. Astfel, acel șofer recalcitrant mi-a produs o serie de leziuni serioase la haina de burel, precum și fracturarea ambilor pantofi decupați din piele de toreador, în afară de alte zgîrieturi, indeosebi la partea de nord-vest a ciorapului sting extensibil, precum și chiar asupra pielei propriei mele persoane.

Acîndu-vă vedere justețea celor de mai sus, vă rog a aproba următoarele:

1) pedepsirea exemplară a șoferului care, călcînd legile circulației, m-a călcat și pe mine în dreptul Statuii Aviatorilor, care de fapt n-are nici o vină;

2) despăgubirea mea, care deși în prezent am toate zgîrieturile în contabilitate, puteam să mă aleg cu pagube mai adînci sau chiar cu un doliu în familie;

3) prezentarea de scuze logodnicei mele, care nu a avut plăcerea de a mă găsi la punctul de întîlnire, deoarece în acea clipă subsemnatul aveam plăcerea de a mă găsi la punctul de prim-ajutor.

Tănase TÂNASE
logodnic nevinovat

pt. conformitate
Victor PIȚIGOI

„N-AI AMBIȚIE DE TATĂ!"

— Tăticule, pari supărat!
— Ți se pare ție!
Nicu insistă.
— Las-că te cunosc eu: cînd aprinzi țigară după țigară...
— Bine — zic. Acum fă-ți lecțiile și lasă-mă-n pace!
— Care lecții? Ai uitat că sîntem în vacanță?
— Atunci fă ce vrei, dar nu mă mai bate la cap!
— Și tu ce faci?
— Eu o să-mi bat capul cu inovația asta.
Băiatul mă ia de gît; îi simt căldura, dar fac pe indiferentul.
— Și cînd crezi că este gata? — mă-ntreabă el.
— Nu știu cînd, că tare-i greu!
— Pfi serios, tăticule! — rîde copilul. Ai uitat ce mi-ai spus astă-iarnă cînd mă văitam ce grele sînt calculele integrale?! „Nimic nu-i greu cînd vrea persoana!" Atunci persoana eram eu, elev în clasa a XI-a, acum... persoana ești tu, muncitor fruntaș și student la „fără frecvență"... Nimic nu-i greu... cînd vrea un tată!
— Adică... mă încurajezi?
— Ei — zice el luîndu-mă de urechi. Tu m-ai ajutat să cresc 17 ani, eu încerc să te-ajut să... crești în muncă! Mă lași să stau lîngă tine?...—și se așeză fără să mai aștepte răspunsul. Adică ce, tăticule, tatăl lui Andrei e mai deștept decît tine?
— De ce, mă?
— Păi să-l vezi cum mă la „vacanța cea mare": „Ce tot te lauzi, mă, cu tai-tu-n sus și tai-tu-n jos! Ce-a făcut el? Tata e inovator și a adus întreprinderii o economie de 300.000 de lei anual. Dar al tău?"
— Hm! Și tu ce i-ai spus?
— Nu i-am spus nimic, e-așteptam momentul să îi-o spun ție: n-ai ambiție de tată? Că dac-ai fi avut, de mult ai fi obținut titlul de „cel mai bun inovator pe întreprindere!"
— Ce vorbești, mă? Și c-un inovator mai obișnuit au 'a mulțumești tu?
— Nu! Că nici tu nu te-ai mulțumi dacă n-aș fi cel mai bun elev pe clasă! Adică părintele să fie... sub nivelul copilului? Unde ți-e ambiția de tată?
...Parcă prinsesem aripi. Dacă propunerea mea de inovație va fi aplicabilă, ea va aduce întreprinderii o economie anuală de cel puțin 500.000 de lei.
La celălalt capăt al mesei, băiatul. Zicea că dezleagă cuvinte încrucișate și mă făceam că nu văd că-n realitate îmi urmărea toate mișcările.
— De ce nu te duci la șirand?
— Păi dacă nu mi-e cald?
— Du-te la cinema.
— Nu mă duc. Da' dacă vrei... îți mai fac o cafea.
— Mă, deșteptule, am impresia că tu vrei să te lau... cosutor!
— Cosutor? — rîde copilul. Da'... ce vine mă confuzi?
Într-o noapte, să fi fost ora 10, îl spun victorios.
— Gata, dom'le! Am terminat și cu schițele. Rămîne de transcris pe curat studiul explicativ și poimîine îl predau cabinetului tehnic.
Dimineața, trecînd spre baie, prin ușa întredeschisă a camerei de lucru văd lumina aprinsă. Deschid ușa și...
— Ce faci aici?
— Păi — zice băiatul surprins și fistichi — am terminat de transcris studiul explicativ.
— M-ai nenorocit! — zic.
—Nu te-am nenorocit, tăticule! N-a fost ușor. Da' l-am copiat cu cea mai mare sîrguință. Nu te supăra, zău! Da' am văzut că tu erai obosit... și de ce să las pe mîine ce pot face azi?
— Dacă l-ai greșit, te omor!
— Nu te văd cu pruncucid!
— zice el liniștit.
Controlez „la singe". Nu numai că era exact, dar avusese grijă să corecteze acolo unde... mai mîncasem și eu cîte o virgulă.

★

— Cum a mers? — mă-ntreabă el după-masă.
— Bine. Cred că... am călcat cu dreptul.
— Atunci... ai dreptul la un film. Ești invitatul meu la „Valurile Dunării". Ce-ți pasă de unde am biletele? Bine, bine — lasă că te revanșezi... cînd încasezi premiul pentru inovație! Și adaugă șiretlește. sper că n-ai comis imprudența să mă treci... cosutor?

Valeriu FILIMON

ULCIORUL LUI CIVICĂ...

— foileton —
de Al. RAICU

Tovarășul Tatianu Ion, directorul gospodăriei de stat Cuparu din regiunea Pitești, ieși din clădirea administrației și de aci în șosea, cu gînd să traverseze drumul, îndreptîndu-se spre atelierul mecanic. Deodată rămase pironit locului. Privea și nu-i venea a crede ochilor. Pe marginea șoseiei, nu mai departe ca la o zvîrlitură de băț, păștea oile gospodăriei. Dacă nu l-ar fi recunoscut pe cîlîva dintre ciobani, ar fi crezut că-s oile vreunor săteni de prin apropiere.

Intrigat la culme, se apropie și întrebă pe unul dintre cei care păzeau turma:

— Dar bine, bre, eu vă știam la Ludești, la pășune. N-ați plecat la Ludești acum o săptămînă?

— Ba la Ludești am plecat, tovarășe director.

— Și nu-i bună acolo pășunea?

— Oho, bo încă ce fănă-i! — răspunse ciobanul.

— Atunci cine v-a mînat aci, tocmai în șoseaua principală, pe marginea șanțului?

— Tovarășul Civică Gheorghe, inginerul nostru zootehnist. A venit acum cîteva seri și ne-a zis. „Sînt mort de obosneală. Ce? Parcă-i jucărie să vii de la Cuparu tocmai la Ludești? Da' parcă mă slăbesc cei din consiliul gospodăriei? Mereu mă cicălesc: „Pe la oi ai mai fost? Ai mai stat de vorbă cu ciobanii? Ce dracu' să vorbesc eu cu voi, nu știu." Apoi a hotărît: „Știți ce? Vă mut la Cuparu". „Păi acolo nu-e pășune, tovarășe inginer" — i-am zis noi. „Pășune n-o fi, dar în schimb o să fiți voi și oile lîngă mine la... birou. Cum les din casă, gata, sînt la... turmă și pot să stau de vorbă cu ciobanii cît dorește tovarășul din consiliu". „Și cu iarba cum o să facem?" — a mai întrebat unul. „Păi acu' plouă mereu și se face iarbă și pe marginea șanțului, lîngă șosea. Lasă, n-aveți grijă. Să vă mutați oile acolo' Porniți chiar diseară..."

Directorul a dat dispoziție ciobanilor să-și ia provizii de la cantină și să se întoarcă cu oile la Ludești, la pășune.

Nu era pentru prima oară cînd inginerul Civică „strunea" lucrurile de-a-ndoaselea, punînd bețe în roate treburilor din sectorul zootehnic. Ehe! De cîte ori nu fusese el zgîlțîit în ședințele consiliului gospodăriei?! Dar prima acum cu toții crezuseră că tot o să se îndrepte. Și, ce e drept, nici bucăține ca asta nu făcuse pînă azi...

Gîndindu-se la toate acestea, directorul porni să-l caute prin gospodărie.

— E la pășune, unde-s vacile — i-a lămurit un ruteriat din gospodărie, care tocmai venise să aprovizioneze cu motorină. A plecat într-acolo directorul gospodăriei, împreună cu Sandu Gh., organizatorul de partid. Dar vacile nu se aflau la pășune. Și nici inginerul Civică.

— Sînt la baltă — le-a spus un băietan care văzuse turma îndreptîndu-se într-acolo.

— Ce să facă la baltă? — s-a mirat directorul

— Să bea apă.

— I-auzi tovarășe Sandu — i-a făcut mieni tov. Tatianu, pe organizatorul de partid. Nu e aici, pe pășune, izvor bun? Cine o fi mînat vacile tocmai la baltă?

Lucrurile au început să se lămurite repede de către un paznic, îndată ce au ajuns la locul unde într-adevăr se adăpau vacile

— A zis tovarășul inginer zootehnist că izvorul de pe pășune e astupat de anul trecut. Că să fie desfundat, ar trebui să... vină careva de la atelierul mecanic cu niscai dăiți. Dar decît să-și mai bată gura cu aceia, ne-a sfătuit așa „Ce mai calea-valea! Mînați vacile la baltă. Mai faceți și voi o plimbărică, mai plimbați și vacile". „Da' acum, vară, ne plimbă ele desiul la pășune, tovarășe inginer — i-am zis. Pe urmă, nici nu e bună apa acolo". „Mă, plimbă-le cum îți spun eu, că altfel te trimit să te plimbi de unu' singur! — mi-a „făgăduit" dinsul. Cum nu-i bună apa? Uite, o să-ți iau și eu un ulcior cu apă de acolo..."Așa că l-am ascultat și acum aduc vacile tocmai aci, la baltă...

Luînd notă de măsura inginerului, directorul și organizatorul de partid au plecat mai departe, hotărîți să-l găsească neapărat pe tov. Civică.

I-au... aflat la trupul Gura Foii, unde sînt grajdurile de porci ale gospodăriei. Mai înainte de a sta de vorbă cu inginerul zootehnist, au fost însă martorii unui alt „tablou": toate troacele în care ar fi trebuit să fie pusă mîncarea porcilor fuseseră adunate și stivuite într-un colț al unei magazii. În schimb, hrana fusese răspîndită pe jos, pe ciment.

— De ce-ați strîns, mai troacele? — îl întrebă pe îngrijitorul director

— Așa ne-a dat dispoziții tovarășul Civică — a spus, stingherit, un flăcăiandru. Cică... mănîncă mai bine de pe jos porcii, că d-aia sînt porci... Da' noi vedem că mai mult risipesc decît consumă grăunțele și tot ce le mai dăm...

★

...Inginerul Civică n-a dezmințit „dispozițiile" date. Nu. A ascultat toate cele imputate cu... gura căscată. Nici măcar n-a încercat să...explice în vreun fel oarecare vreunul din măsurile.

...Și, din cîte am aflat, așa ascultă mereu criticile ce i se fac. Nu se omoară prea mult cu firea, de vreme ce, față de „măsurile" luate de el, nici conducerea Trustului Gostat Pitești —căreia i s-au adus la cunoștință multe alte isprăvi de-ale lui, asemănătoare cu cele de mai sus — n-a găsit de cuviință să ia, la rîndu-i, măsura ce se impunea...

Numai că muncitorii din sectorul zootehnic al gospodăriei de stat Cuparu, unde treburile nu merg de loc ca pe roate, se întreabă pe bună dreptate: „Cît o să mai meargă astfel la apă ulciorul inginerului Civică?"...

ÎN CONCEDIU

Nori albăstrui de fum, ca de mătase,
moaluie odaia într-o scamă
de moi volute, stranii, grațioase,
ce se încolăcesc și se destramă.

În atmosfera sumbră, grea, de dramă,
tăcerea cu fișiituri pisloase
e spartă de un glas care exclamă:
„Măcar de-aș da acum un șase-șase!"

Și în sfîrșit tîrziu, spre dimineață,
cînd în odaia cufundată-n ceață
duhnește izul acru de țigară,
se-aude-o tuse și un glas dulcios:
„La munte vin în fiecare oară
că-i aerul curat și sănătos!"

Ion ATANASIU-ATLAS

Cuvinte încrucișate

PUNCTE DE VEDERE

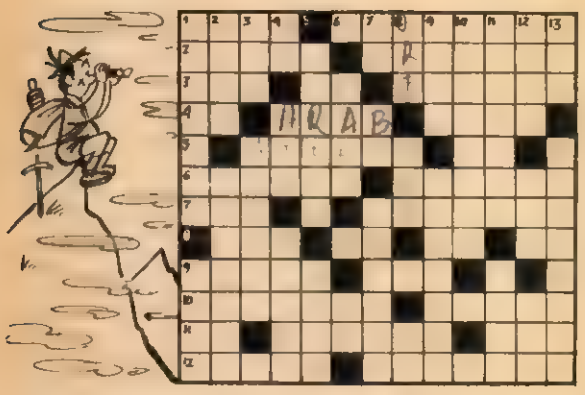

ORIZONTAL: 1) Umplut ochi — Nu-i cu ochi și cu sprîncene, dar se presupune că așa-i. 2) Chiar dacă-i miop, tot vede bine — Priveliști. 3) Vine seara pe la gene, chiar dacă nu joacă în nocturnă — În tub! — Poet sovietic care a spus că iubita-i „poartă-n ochi seninul, poartă noapte în păr". 4) Pe la pleoape! — Cu ochii stinși, cu glasul slab, el l-a vîndut pe El Zorab — Fără urechi (mold.). 5) Numai ochi și urechi (pl.) — Telecomunicații (abr.). 6) Puncte de vedere — Privește... ochii. 7) Are ochiuri (nu ochi!)—Ieșite la vedere. 8) Carte mare — Argint — Nota diapazonului — Miros. 9) Parfum — Negri în cerul gurii. 10) Se vede că... — ... Nu-și văd lungul nasului. 11) Numeral — „Ochii care nu se văd se uită" — Cursă cu ochi. 12) Ferm — Luați la ochi.

VERTICAL: 1) Vălul ce se lasă peste ochi... — ... la astfel (t. 2). — Cînd răsare dumineacă, ce vede știe dar nu spune — Se vede... 3)... aici. (abr.) — ...și e plăcut la vedere. 4) Nichel — Fire — Ochi scăldați în lacrimi. 5) Îți dă lacrimile și te face să vezi stele verzi — Prieten. 6) Ochiul dracului (pl.) — Nelu Cristea. 7) Ripe! — Bețe!— Bine văzut. 8) Ceasurt— Întreprinderea Optica Ploești — Liviu Ionescu. 9) A repeta — Un staroste din „Fratii Jderi" — A te arunca în viitoare cu ochii închiși. 11) Aparat optic — Conjunctivita și cataractul. 12) Enervez — Cal — Îl folosești cu ochii închiși. 13) Domol — Nu văd bine, dar văd departe.

DEZLEGAREA JOCULUI „NOU ȘI VECHI" APĂRUT ÎN NR. 28

ORIZONTAL: 1) Combinat — Mat. 2) Or — Amorezați. 3) Naționalizat. 4) As — Era — Ici — R. 5) C Draga — Alia. 6) Z — Ilegalist. 7) Cat — Inovații 8) Avintare — Ib. 9) Los Arari — Ic. 10) Ia — Ati — Echer. 11) Creșe — I — Om — A. 12) Iori — Erou — Oi.

SFATURI practice

CONTRA EFECTELOR NOCIVE ALE SOARELUI

Razele soarelui, atît de binefăcătoare corpului în condițiile unei cure metodice, devin tot atît de periculoase în cazul cînd nu se respectă un minim de recomandații sanitare.

Ele pot provoca nu numai insolații, ci și arsuri grave. Și aceasta cu atît mai mult cu cît acționează pe nesimțite atunci cînd începem să avem dureri de cap, amețeli, greață, tulburări ale vederii sau alte simptome e prea tîrziu. Insolația s-a produs și nu ne rămîne decît să chemăm de urgență medicul. Tot așa, cînd începem să simțim înțepături prin piele, nu e vorba de un avertisment, ci pur și simplu de efectul arsurii, care s-a produs fără să ne sesizăm pe parcurs.

Singurul mijloc pentru a evita cu certitudine asemenea accidente este dozarea expunerii la soare în conformitate cu recomandațiile medicului (termoreglarea), de la caz la caz, în funcție de sensibilitatea fiecărui corp.

Dacă, însă, din imprudență sau din cauza de forță majoră astfel de accidente s-au produs, nu trebuie să întîrziem nici un minut cu măsurile de salvare. Cel insolat va fi transportat, pînă la sosirea medicului, undeva la umbră, unde va fi dezbrăcat și udat cu apă rece. I se va pune pe cap o pungă cu gheață și i se va da să inhaleze eter. Dacă accidentatul va putea înghiți, i se va da să bea cafea răcită la gheață (mazagran). În cazul arsurilor se va aplica imediat un tratament decongestionant, cu ajutorul compreselor reci. Aplicarea lauriului — deși metodă empirică — este foarte indicată, ca și loțiunile alcoolice, cărora li se adaugă în proporție de 1%, tanin. Cînd arsura e mai gravă, pentru a împiedica apariția băsicilor, se recomandă badijonarea repetată cu o soluție saturată de acid picric, apoi aplicarea unei pomezi, care să conțină 1% Cortizon. Atît loțiunile cît și pomada pot fi preparate pe loc la orice farmacie.

Pentru cei care nu avut o insolație sau arsuri se recomandă cu strictețe o întrerupere de 2-3 zile a băilor de soare. Iar atunci cînd aceste băi sînt reluate, cei care au fost insolați trebuie să-și apere capul cu un obiect de protecție, așa cum cei care au avut arsuri trebuie să-și acopere regiunea respectivă a corpului.

Este total greșită credința că nămolul face bine la arsuri. Din potrivă, în asemenea cazuri, oricîtunile cu nămol provoacă agravarea rănilor și uneori chiar infecții grave.

Pînă la urmare nici un fel de atingere cu nămol a regiunilor care au suferit arsuri, pînă la completa refacere a epidermei.

IOSIANA

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

METAL MICROPOROS

Prin tratarea aluminiului lichefiat cu o substanță care produce spumă — de pildă o hidrură de magneziu, zirconiu sau litan — se obține o spumă de aluminiu care, după turnare în forme de răcire, se prezintă ca un metal microporos. Marele avantaj pe care această spumă metalică îl prezintă față de aluminiul obișnuit constă în faptul că are o greutate de zece ori mai mică decît a acestuia, fiind însă tot atît de ușor de prelucrat prin tăiere. Mai mult decît atît piesele din aluminiu poros pot fi chiar bătute în cuie.

Noul material va găsi o largă întrebuințare în industria constructoare de avioane, unde va înlocui cu succes lemnul, fiind mai ușor decît acesta.

MAREA CU VALURI DE NISIP

Deșertul Gobi sau Somo (adică „marea cu valuri de nisip") din Asia nu este în întregime un deșert de nisip. Numai în părțile lui scobite se prelungesc dire nisipoase undulate în chipul unor „fluvii de nisip". Suprafața acestor „fluvii adormite" este înșelătoare de puzderia de efloreșcente saline, binecunoscute cămilelor, ce se opresc să linga cu lăcomie din aceste cristale de sare.

În general, Gobi este o stepă uriașă, pe alocuri pustie, în care iarba este rară și aproape peste tot se zărește solul galben și roșiatic între tufele plantelor piperniciite. Vîntul mai mult decît nefertilitatea solurilor, împiedică aici creșterea plantelor.

Peste acest deșert, cămila, „barca pustiului", înoată domol printre valurile nisipului galben.

În anii din urmă, viața deșertului Gobi a început să se schimbe. Prin fostul pustiu s-au construit o autostradă și o cale ferată care leagă R. P. Mongolă pe de o parte cu U.R.S.S., pe de altă parte cu China. Aceste artere de circulație au adus cu ele treptat mutații, viață vie. Iar viitorul rezervă deșertului Gobi — prin fertilizare, lucrări de canalizare, valorificarea resurselor subsolului său — o dezvoltare puternică.

La întrebările cititorilor

COPII ADOPTAȚI DE FIARE SĂLBATICE

Tovarășul Victor Popazu, elev din Craiova, ne întreabă dacă au existat într-adevăr cazuri de copii adoptați de fiare sălbatice ca Mowgli ferocul lui Kipling din „Cartea junglei") sau ca Tarzan.

În răspundem

Mowgli, ca și Tarzan e o creație a fanteziei scriitoricești, așa cum Romulus și Remus sînt eroi de legendă. Aceasta nu înseamnă însă că lucrul e imposibil. Analele științifice au înregistrat peste 30 de cazuri mai mult sau mai puțin asemănătoare cu ale acestor eroi fictivi. Opt dintre aceste cazuri sînt descrise de naturalistul suedez Linné în cartea sa „Systema naturae". Altele sînt semnalate de profesorul Singh din Modnapore (India) în cîteva comunicări științifice.

În general, cazurile semnalate sînt ale unor copii adoptați de lupoaice care s-au pierdut la un moment dat propriilor pui. Fotuși s-au văzut și alte animale sălbatice care au adoptat copii. Profesorul Singh descrie cazul unui copil dintr-un sat indian, răpit de un leopard carnea îi fusese consumată puțin cîte cîteva zile mai înainte. Copilul a fost regăsit trei ani mai tîrziu, trăind însă complet sălbatic. La vîrsta de cinci ani el cîntărea 18 kg. Fiind labe, fără însă a putea fugi cu mare viteză ca animalele.

La alți copii din I. Luanda a fost crescut de o urs...ă după viață printre oameni, el a fugit din nou în pădure. A fost văzut mai tîrziu în compania urșilor, care se pare că l-au recunoscut și nu l-au făcut nici un rău.

În sfîrșit, altul — fiul unui cioban din Anglia — a fost alăptat de o scroafă sălbatică, iar o fetiță din Irak a crescut pînă la vîrsta de 13-14 ani printre gazele, hrănindu-se cu iarba pe care o păștea alături de „părinții" ei adoptivi.

Cît despre copiii crescuți de lupoaice statistica arată că aceștia sînt cei mai numeroși și că au fost descoperiți atît în India cît și în unele țări din Europa (Franța Ungaria Germania).

Cea mai dificilă problemă s-a dovedit a fi cea a reeducării unor astfel de ființe. Au fost cazuri în care s-a dovedit imposibil a-i învăța pe acești copii să vorbească și să trăiască între oameni. Unii au fugit înapoi în junglă, la prima ocazie, iar alții au murit la scurtă vreme după ce au fost capturați.

Una dintre cele mai recente observații a fost făcută pe două fetițe din satul indian rodamuri, care fiind readuse printre oameni după cîțiva ani de conviețuire cu lupii, n-au putut fi învățate cu nici un chip să lege mai mult de două cuvinte, deși una dintre ele — botezată Kamala — avea 12 ani la ora redării în — Amala — avea doi ani, cînd au fost găsite. Amala — cea mică — nu supraviețuit decît scurtă vreme după capturare. Iar Kamala a ani (pînă în anul 1929) fiind în tot acest timp după junglă și după părinții ei adoptivi.

Fetița-gazelă, la cîteva clipe după capturarea ei în stepa Irakului...

TEATRUL PESTE HOTARE

Teatrul „A.S. Puskin" din îndepărtatul oraș Orsk (R.S.S.A. Bașkiră) desfășoară o vie activitate artistică. Dintre piesele pe care acest tînăr teatru le reprezintă enumerăm „De ce rid stelele?" de A. Korneiciuk, „Meserie primejdioasă" de V. Soloviev, „Diplomă pentru calitatea de om" de N. Virta și „Fluviul mohorît", o dramatizare după romanul cu același nume de V. Șișkov. După încheierea stagiunii, teatrul a plecat în turneu pentru a prezenta spectacole în fața tinerilor ce lucrează pe șantierele înțelenite.

„E nevoie de o infuzie de sînge proaspăt în vinele teatrului britanic" — scrie ziarul englez „Observer". Iată rațiunea pentru care același ziar a organizat un concurs pentru cea mai bună piesă de teatru. Dintre lucrările primite, a fost premiată o piesă a lui John Eroll, originar din insula Trinidad. Semnificativ este faptul că această piesă este o caldă pledoarie împotriva discriminărilor rasiale la care sînt supuși negrii, discriminări de care oamenii „de culoare" nu sînt scutiți nici în Londra.

Albania populară face progrese însemnate pe drumul creării unei culturi noi, socialiste. Astfel, cu prilejul unui concurs a fost aleasă, spre a fi reprezentată pe scena Teatrului de Operă și Balet din Tirana, opera muzicală în două acte „Primăvara" de compozitorul Tish Daia. Noua lucrare se inspiră din luptele de eliberare națională ale poporului albanez.

Teatrul dramatic regional din marele centru minier Karaganda (U.R.S.S.) a sărbătorit recent un dublu jubileu: 25 de ani de activitate teatrală a soților Zelenin, jubileu care a coincis cu nunta lor de argint. Demn de relevat mai este și faptul că soții Zelenin activează la teatrul din Karaganda de peste 20 de ani, adică de la înființarea sa, răstimp în care au interpretat peste 500 de roluri.

Regizorii americani din conducerea companiei de radio și televiziune „Columbia" nu se dau în lături de la acțiuni care vădesc orientarea lor net reacționară. Astfel, după ce au scos de curînd din programele posturilor de televiziune piesa antirasistă „Procesul de la Nürnberg", ei au interzis recent reprezentarea unei alte piese cu conținut antifascist. E vorba de „Față în față cu vrăjmașii mei", lucrare care evocă eroicele lupte din ghetoul Varșoviei împotriva călăilor hitleriști. „Din cauza atmosferei apăsătoare pe care o creează aceste piese" — motivează cu cinism magnații de la „Columbia".

Un binemeritat succes obține la Teatrul „Zdenek Nejedly" din Praga o nouă piesă a cunoscutului dramaturg cehoslovac Pavel Kohout, intitulată „Cea de-a treia soră". Ca și în lucrările sale dramatice anterioare, printre care „Așa-i dragostea", „Cîntecul frumos" și „Nopțile de septembrie", în „Cea de-a treia soră" Pavel Kohout abordează problema răspunderii societății față de educarea și pregătirea tineretului pentru viață. De menționat că una din piesele lui Kohout „Așa-i dragostea" a fost jucată în U.R.S.S., numai în cinci luni, de 476 ori.

CITITORII CĂTRE CITITORI

V-aș [illegible] afumătura [illegible] costă astăzi.

Vreau să [illegible] și [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

*Știți [illegible] [illegible] [illegible]

MODA

LA MUNTE

Vacanța, fie că este de 2-3 săptămîni sau numai de 8 zile, înseamnă odihnă și destindere. Pentru turiștii care urcă pe munte ținuta vestimentară este clasică și nu se demodează: șort sau pantalon, șosete de lînă și bocanci, bluză, pulover și impermeabil care apără de ploaie și vînt.

Femeilor mai puțin sportive, celor care-și petrec vacanța într-o stațiune de munte făcînd doar mici excursii în recreațiile sau plimbări în pădure, le recomandăm un pantalon de catifea reiată gri și un vindyake din baloneside galben (desen nr. 1). Jacheta din baloneside are linia dreaptă, ușor înguștată în partea de jos, se închide cu nasturi ascunși și are o garnitură de tigheluri la guler, mînecile și la linia care marchează umărul și buzunarul.

Șortul — o ținută foarte practică la munte — poate fi purtat fie cu o bluză cu mînieci scurte și buzunare cu cuta la mijloc (desen nr. 2), fie cu un scampolo alb, cu gît înalt și mînieci trei sferturi. Acest ansamblu poate fi completat cu o vestă din dungă roșie, croită pe linie dreaptă și arîndu-și la cusăturile laterale (desen nr. 3).

Pantalonul și șortul nu se potrivesc oricui. Cine are pulpele prea mari trebuie neapărat să înlocuiască această ținută cu o fustă largă făcută din doc sau baloneside albastru (desen nr. 4), care îmbracă mult mai bine. La această fustă se va asorta un scampolo în dungi galbene, albe și gri.

Pantalonul trei sferturi, cu pieptar (desen nr. 5), comod și practic, în special pentru plimbări și mici ascensiuni, va fi făcut din baloneside sau doc de culoare închisă și la el se va purta o bluză simplă, galbenă, gri deschis sau albă.

Pentru după-amiaza sau pentru o vizită într-un oraș mai mare, iată o ținută care, deși are linia sport, are în același timp o notă mai elegantă (desen nr. 6). Fusta largă, cu corsoletă, cu un cordon tighelit care trece prin cele două găici poate fi purtată cu o bluză croită raglan, cu revere lungi și închisă cu doi nasturi mari de sidef. În zilele mai răcoroase acest ansamblu va fi completat cu o jachetă de lînă sau un vindyake.

Profitați din plin de vacanță, faceți zilnic plimbări și ușoare exerciții de gimnastică, umpleți-vă plămînii cu aerul ozonat al munților, iar în zilele de ploaie, îmbrăcate bine, cu pantofi sport, șosete de lînă și impermeabil, mergeți cu obrazul neîngrijit în bătaia ploii: este un mijloc excelent pentru hidratarea și împrospătarea epidermei.

DE VORBĂ CU MEDICUL

TIRIAN — Curtici. La boala varicoasă, în forma pe care o aveți dv., nu se recomandă cura balneară. Evitați statul în picioare, în nemișcare. Veți uza cît mai mult de poziția șezîndă și de cea culcată, cu picioarele ridicate pe o pernă. Veți evita eforturile fizice. Faceți băi locale calde, la 36 grade, cu masaj. Luați de trei ori pe zi cîte 20 de picături din soluția: extract de hidrastis, extract de hamamelis și extract de viburn, cîte 10 grame din fiecare. Pentru dureri puteți face injecții intravenoase cu Novocaină cîte 10 ml din soluția 1 la sută. Acestea vor ameliora și mîncărimile care-și au probabil cauza în tulburările de circulație datorite varicelor de care suferiți.

TICU — București. Prietenii dv. v-au informat greșit. Față de cele relatate în scrisoare vă asigurăm că situația este normală. Nu aveți nevoie de nici un tratament.

C. R. — București. După operație, soția dv. a rămas cu o singură trompă. În ce privește posibilitatea unei sarcini, veți consulta un ginecolog, care va trebui să constate dacă nu există în această trompă vreun proces inflamator. În cazul că există un asemenea proces, soția dv. urmează să facă tratamentul antiinflamator pe care-l va prescrie ginecologul. După acest tratament se va face controlul permeabilității trompei prin salpingografie cu lipiodol. Numai atunci ginecologul va putea preciza dacă există posibilitatea unei sarcini.

NELU C. — Pitești. Datele relatate de dv. în scrisoare sînt insuficiente, întrucît nu ne spuneți nimic despre bolile de care ați suferit în trecut și nici ce anume tratamente ați urmat. Credem că durerile de cap de care vă plîngeți sînt de tip migrenos. Trebuie să vă îngrijiți dantura și pentru aceasta vă veți adresa unui medic stomatolog. De asemenea, să faceți, la un laborator de specialitate, examenul metabolismului bazal și, cu acest rezultat, să consultați un endocrinolog. În ceea ce privește tratamentul migrenei, consultați nr. 16 (256) al revistei noastre, care tratează această la rubrica „De vorbă cu medicul".

Dr. Silviu GHEREA

GIMNASTICA LA DOMICILIU

COMPLEX DE EXERCIȚII FIZICE PENTRU FEMEILE GRAVIDE ÎN LUNILE 7, 8 (I)

de prof. Ana Maria ENĂCHESCU

În lunile a 7-a și a 8-a, femeia gravidă duce sarcina cu mai mare efort. Pe lîngă abdomenul mărit, care o forțează să înclineze partea de sus a trunchiului înapoi și mărește curbura coloanei lombare, intervin oboseală, greutate în respirație, palpitații, oboseală sau tulburări de natură organică. De aceea efortul fizic al gravidei nu mai poate fi același ca în lunile precedente, ci mult scăzut. Efortul din timpul zilei trebuie redus ca durată și intensitate, iar orele de odihnă mărite cu număr.

În complexul de exerciții fizice speciale pentru gravidele în lunile 7 și 8 vom arăta, pe grupe de mișcări, exercițiile permise a fi executate în această perioadă. Între exercițiile fizice vor fi intercalate pauze prelungite, în timpul ședinței de gimnastică predominînd exercițiile de respirație și relaxare. După fiecare exercițiu, gravida va căuta să adopte o poziție odihnitoare (culcat, cu o pernă sau două sub cap).

În raport cu particularitățile fiecărei femei și a fiecărei sarcini în parte, *veți alege, pe rînd*, din fiecare grupă de mișcări *cîte un exercițiu sau două* pentru fiecare ședință de gimnastică.

V.A. — Vă reamintim că pentru a da bune rezultate gimnastica va fi executată de dv. *numai cu recomandația medicului*, în urma examinului medical.

Mișcări de brațe, trunchi, picioare

1) *Din mers:* rotarea amplă a brațelor, întovărășită de respirație adîncă. Rotarea se face de 8-10 ori în fiecare sens.

2) *Stînd cu brațele întinse oblic înainte și în sus, picioarul stîng apropiat înainte pe vîrf:* ducerea brațelor în sus, cu extensia trunchiului și brațelor (1). Aplecarea trunchiului înainte cu ducerea brațelor prin față jos și spre spate (2). Exercițiul se repetă de 3 ori cu fiecare picior sprijinit înainte.

3) *Stînd, cu picioarele depărtate:* fandare laterală pe piciorul stîng, în timp ce brațele se duc prin lateral, sus (1). Revenire la poziția de plecare (2). Aceeași mișcare cu piciorul drept (3). Revenire (4). Executați fandarea de 4 ori pe fiecare picior.

4) *Stînd pe genunchi, brațele întinse lateral:* îndoirea trunchiului lateral spre stînga, în timp ce brațul drept se ridică, iar stîngul coboară pînă atinge solul cu degetele (1). Revenire la poziția de plecare (2). Aceeași mișcare spre dreapta (3). Revenire (4). Repetați exercițiul de 3-4 ori pe fiecare parte.

5) *Stînd pe genunchi, cu sprijin pe palme* (pe patru labe), arcuirea spatelui cu înălțarea capului, privirea înainte (1) și revenire cu rotunjirea spatelui, privirea în jos, bărbia în piept (2). Executați exercițiul încet, de 5-6 ori.

Poșta REDACȚIEI

SERGIU NICOLOV — Iași. E adevărat că substanțele radioactive ale apelor termale provin din elementele radioactive ale straturilor pămîntului pe care apele le străbat înainte de a ține la suprafață. Aceasta nu înseamnă însă că un izvor termal indică neapărat un zăcămînt de uraniu. Apele termale de la Geoagiu, spre exemplu, conțin substanțe radioactive fără ca în împrejurimi să existe zăcăminte de uraniu. Cu toate acestea, apele au întîlnit în drumul lor uraniu, dar l-au întîlnit dispersat în particule foarte fine în granitul vechilor Alpi și la distanțe destul de mari de locul în care izvorăsc. Firește însă că sînt și cazuri în care asemenea izvoare se află chiar pe locul sau în apropierea imediată a zăcămintelor — cum e cazul apelor de la Ionachimov, în R.S. Cehoslovacă, unde se găsește cel mai important minereu de uraniu, pechblenda. Dar aceasta nu înseamnă că putem generaliza, considerînd orice izvor cu ape ce conțin elemente radioactive drept un indiciu sigur al existenței unor asemenea zăcăminte.

MIHAIL ZUGRAVU — București. Nu trebuie să fiți nedumerit de faptul că nu obțineți microradiofotografia ce vi s-a făcut. Ceea ce interesează este rezultatul, nu filmul. În fond ce este o microradiofotografie? Este o imagine foarte mică, pe care o reproduce ecranul aparatului de roentgen în momentul cînd vi se face radiografia. Or, această imagine mică nu nu poate fi „citită" decît de specialiști, prin proiectare, mărită pe un ecran. La ce v-ar folosi s-o aveți acasă, din moment ce vi s-a adus la cunoștință că rezultatul examenului s-a dovedit negativ?

N. TOADER — Vaslui. Primim cu plăcere fotografii de la amatori, dacă sînt reușite, interesante, cu conținut și dacă sînt însoțite de toată documentarea necesară explicației. Portretul de care ne vorbiți n-a reușit fiindcă l-ați executat cu film isochrom, care nu e indicat pentru așa ceva, ci pentru peisajele în care domină culoarea verde. Aceasta deoarece isochromul redă în nuanțe de cenușiu diferențele de tonalitate ale verdelui. În schimb, roșul apare pe acest film negru intens. Așa se și explică nereușita portretului, la care buzele au apărut — după cum ne spuneți — ca niște pete negre.

ROZINA TAUB — Galați. Termosul a prins miros neplăcut fiindcă l-ați păstrat în timpul nefolosirii astupat cu dopul, ceea ce nu e recomandabil. Umpleți-l cu apă rece în care adăugați un praf de copt și lăsați-l așa cîteva ore. După aceea vărsați conținutul și clătiți bine cu apă curată (eventual și cu puțină sodă), iar dopul spălați-l cu apă fiartă și cu sodă. În orice caz, e bine să evitați, pe cît posibil, a mai pune supe în termos, cum ați făcut vara trecută.

ST. IONESCU — Oltenița. Ateneul Român a fost construit după planurile arhitectului francez Galleron. Construcția — pe care statul burghezo-moșierese a refuzat s-o finanțeze — a fost terminată în anul 1888, cu ajutorul unei contribuții publice („Dați un leu pentru Ateneu"). Societatea Arhitecților Români a luat ființă abia în anul 1891, din inițiativa profesorului arhitect Ion Mincu, care s-a ridicat împotriva stilului cosmopolit și pentru o formulă artistică legată de tradiția poporului nostru. De la acest arhitect avem, de altfel, și azi construcții caracteristice în București, cum sînt — Școala medie nr. 10 „Zoia Kosmodemianskaia" (de lîngă Grădina Icoanei), Bufetul „1 Mai" de la șosea ș.a.

VASILE STOIAN — Tușnad. La sfîrșitul anului 1959 populația globului era de 2 miliarde și 900 de milioane de locuitori din care peste 1 miliard și 120 de milioane aparținînd țărilor din lagărul socialist (adică mai mult de o treime). În ritmul de azi al nașterilor (trei nașteri pe fiecare secundă) se prevede că în anul 2000 populația globului va atinge cifra de 6 miliarde 267 de milioane. Cea mai mare natalitate se înregistrează în China, unde numai în cursul anului trecut populația a crescut cu peste 15 milioane de locuitori. Savanții au stabilit că pămîntul poate hrăni — în stadiul actual al științei și tehnicii — de zeci de ori mai mulți oameni. Cu o singură condiție: să fie folosite metodele agrotehnice cele mai înaintate, care au fost experimentate cu succes și puse în aplicare în țările socialiste.

VIOREL PASCU — Constanța. Pe munțele Piatra Craiului sînt două cabane și un refugiu. Veți în primul rînd cabana Plaiul Foii la 849 m altitudine și cu o capacitate de 120 de locuri, apoi cabana Curmătura, la 1.470 m altitudine, cu 60 de locuri și „7 Noiembrie" la 2.047 m altitudine, cu o capacitate de 10 locuri. Vă mulțumim pentru prețuire și vă urăm odihnă plăcută!

SILVIA MARINESCU — Pitești. Mugurii de brad nu se culeg acum, ci primăvara, înainte de a se dezvolta frunzele, adică atunci cînd se prezintă sub forma unor mici conuri acoperite cu rășină. După ce se culeg, se usucă și se păstrează în vase bine închise, spre a-și conserva aroma. Se consumă sub formă de infuzii sau sirop și sînt indicați în afecțiunile bronhopulmonare.

Note

AFURISITELE FANTOME...

Să mai spună cineva că nu e S.U.A. țara tuturor posibilităților! Vrei să devii medic, inginer, profesor? Nimic mai simplu. Te duci la prima agenție a scriitorilor fantomă (ghost writers) și-ți comanzi lucrarea de diplomă. E o agenție ca oricare alta, cu singura deosebire că, în loc să-ți oprești bilete pentru nu știu care vapor sau să angajezi o birjă gri cu care să-ți petreci seara, aici îți comanzi, după cum e cazul, discursuri, articole, alocuțiuni și chiar teze pentru doctorat...

În fișele colaboratorilor unei astfel de agenții figurează până la 100-150 de fantome, specialiste în chimie, medicină, finanțe sau simple necrologuri, taxate cu 1,5 cenți cuvîntul.

Lucrările universitare cu caracter științific și mai cu seamă tezele de doctorat se plătesc îndeobște destul de gras. Numai așa se explică sumele de zeci de mii de dolari la care se ridică lucrările de diplomă a 25 studenți new-yorkezi care s-au adresat unei asemenea agenții de „ghost writers".

Agențiile de scriitori fantomă fiind totuși organizate și admise în S.U.A., ne întrebăm cu nespusă mirare ce l-o fi determinat pe procurorul Franck Hogan din New York să dispună arestarea celor șase fantome care au elaborat contra cost lucrările amintite mai sus ale celor 25 studenți?!

Să fi pretins oare afurisitele astea de fantome un preț prea ridicat, speculînd la sînge niște băieți tineri, care altminteri ar fi trebuit să renunțe la dancinguri și tripouri pentru a se pune serios pe învățătură?!... Dar iată că același procuror dispune și arestarea a 9 dintre cele 25 de victime. Motivul? Aici chiar că nimeni nu mai înțelege nimic.

— La naiba! — a izbucnit în fața organelor anchetatoare unul dintre studenți, odrasla unui cunoscut businessman din New York. Nu mai aș vrea să fii medic? Pe bani tăi?...

Între timp s-au făcut noi arestări, printre care cîțiva profesori învinuiți că... ar fi reușit cu bine la lucrarea de diplomă.

Nu cunoaștem încă pînă în prezent nici motivul și nici rezultatul anchetei întreprinse de procurorul Franck Hogan. Se pare totuși că cei 25 de studenți sînt toți băieți unul și unul, odraslele unor oameni cu vază în societatea new-yorkeză. Ceilalți, fantomele, sînt niște simpli executanți, angajați ai agenției respective, care în depărtata lor studenție au luptat cu mizeria, au visat și s-au spetit să ajungă cîndva medici, profesori și ingineri adevărați. Și ulte că, pînă la urmă, parcă văd că oale'-sparte le vor plăti tot... afurisitele fantome.

Și să mai spună cineva că nu e S.U.A. țara tuturor posibilităților !...

BILL BARNES AND CO...

Nu, mr. Bill Barnes nu e un nebun obișnuit. Ca majoritatea oamenilor de afaceri din S.U.A., dumnealui suferă de o idee fixă: cu dolari se poate cumpăra orice. Miniștri, generali, guvernatori!... Orice. Pe unii îi cumperi cu bucata, pe alții la grămadă, cu guverne cu tot. Spui un preț, guvernul respectiv spune altul... ca la piață.

— Cum dai petrolul, neamule?

— Atîl coane.

— Da' sarea, da' zahărul, da' cărbunele, da'... etc.?

Așa și-a umplut mr. Barnes safeul cu de toate. E drept că în ultima vreme pe turul pantalonilor săi de comisvoiajor al Wall-Streetului se adună tot mai multe vize de „simpatie", dar acum, de cînd se folosește cu atîta succes helicopterul de salvare! ..

Deunăzi ce credeți că i-a trăsnit prin minte?! A pus mîna pe telefon și...

— Alo, Havana? — face la telefon Bill Barnes din S.U.A. ...Aici Barnes—petrol, zahăr și alte operații"... Vreau să cumpăr Cuba. . toată Cuba... cu bani, cu bani... Ofer pe ea 10.000.000.000 de dolari. Preferați un cec, sau... Cum? Ce zici?..

Convorbirea s-a întrerupt. Mr. Barnes a mai cerut o dată legătura.

Vă fac pe toți milionari — a răcnit în receptor. Hai! Ce mai așteptați?

Iar s-a întrerupt legătura.

Acum „Bill Barnes — petrol, zahăr, etc." nu mai înțelege nimic. Da' ni-mic. A primit răspunsul. Proiectul lui — declară el că i s-ar fi răspuns într-o scrisoare a autorităților cubane—frizează nebunia. Poporul cuban nu-și va ceda niciodată țara, chiar dacă i s-ar oferi tot aurul din lume.

Totuși Bill Barnes nu se lasă. Aleargă, încearcă întrevederi, tranzacții, oferă comisioane... mai speră. V-am spus că e nebun.

Nebun este însă doar în ochii celor care cunosc și apreciază lupta prin care viteazul popor cuban și-a cîștigat libertatea. În schimb probabil că pentru acei oameni de afaceri din S.U.A., care, ca și Bill Barnes, încă mai cred în forța de neînvins a dolarului, propunerea pare cît se poate de firească. Și, probabil că fumînd cîte o havană parfumată după un prînz copios, respectivii businessmani își spun: „Ce fel de oameni or mai fi și cubanii ăștia care nu-și cunosc de fel interesul?!..."

Silviu GEORGESCU

500 KILOGRAME cîntărește acest pește prins în Marea Galbenă de către pescarii chinezi din provincia Șandun.

COMEDIA „PARTEA LEULUI", de G. Teodoru, a fost prezentată în R. D. Germană. Iată o scenă din piesă, în interpretarea colectivului Teatrului Maxim Gorki din Magdeburg. În rolul lui Pompiliu (stînga) Karl Heinz Luehmke; în rolul maistrului Dima actorul Karl Recke.

INSULELE COMMANDORE din Marea Bering (U. R. S. S.) sînt populate din belșug cu lutri marini (mamifere care trăiesc în apele din Nord). În fotografie: o colonie de cîteva mii de lutri, încălzindu-se la soarele de iulie.

FAMILIA „MORMÂIE", cu domiciliul în grădina zoologică din Praga, s-a mărit cu încă trei membri. Cu toate grijile ursoaicei-mame, nou-născuții nu puteau fi vizitați și fotografiați..

DE PE HIPODROM... LA SPITAL. Iată bilanțul unei curse de cai cu obstacole pe hipodromul Aintree din Anglia. 16 din cei 24 de jochei din cursă, internați în spital ca urmare a diferitelor leziuni, iar doi cai împușcați în urma fracturilor căpătate. În fotografie: cei doi cai, grav accidentați, și jocheii lor, care n-au scăpat nici ei nevătămați.

SCULPTORUL KEFI din Accra, capitala statului african Ghana, este vestit în țara sa pentru măiestria cu care cioplește din trunchiuri de arbori adevărate opere de artă, purtînd pecetea specificului artei populare vest-africane.

DIN TRECUTUL ISTORIC AL UNGARIEI. Construit pe o stîncă în secolul al XIII-lea, castelul de la Sümeg a fost dăruit aproape în întregime, în 1713, de Habsburgi, care vedeau în el un simbol al luptelor seculare ale țăranilor maghiari împotriva împilării. De cîtva vreme lăcașul de la Sümeg se află în reconstrucție și e curînd va deveni un centru de atracție pentru numeroși turiști

„MODA" PARIZIANĂ. La Paris, croitorii Jacques Hugny este foarte solicitat de către... cățeii doamnelor din „înalta societate". La „five o'clock"-urile stăpînelor, patrupedele apar în frecuri confecționate de acest „maistru"... După frizeri și dentiști, iată acum și croitori pentru cîini. În aparență, „grija înduioșătoare" față de animale în realitate, un aspect tipic al putreziciunii modului de viață capitalist.

PROBLEMA CONGOLEZĂ, ÎN IULIE 1960...

de Valentin SILVESTRU

Congo, pînă nu demult colonie belgiană, este o țară de 76 de ori mai mare ca Belgia. O sută de mii de europeni stăpîneau aici peste treisprezece milioane de africani. Africanii cer să nu mai fie stăpîniți, cam din anul 1920. Și tot cam de pe atunci li se comunică din sursă autorizată belgiană că nu sînt „copți" încă pentru independență; „după belgieni parc-am fi hanane" — a spus un fruntaș african la conferința de la Accra.

Cine are o minte copilărească?

Congolezii vor să-și administreze singuri imensele bogății ale țării. Guvernul belgian, biserica catolică și monopolurile cu capital internațional nu sînt însă de aceeași părere. Acum doi ani, delegatul Belgiei în Consiliul de tutelă al O.N.U., Pierre Rijckmans, afirma răspicat că „oamenii primitivi sînt, desigur, incapabili de a-și da seama de binele comun. A le acorda drept de vot... aceasta ar compromite viitorul civilizației în Africa". Totuși, cînd recent au căpătat drept de vot, congolezii au votat cu o majoritate zdrobitoare în favoarea partidelor naționale care cereau binele comun pentru toți locuitorii, nu numai pentru europeni.

În birourile societății belgiene „Uniunea minieră din Katanga de Sus" e afișată următoarea deviză: „Colonizatorii nu trebuie să piardă din vedere niciodată faptul că africanii au o minte copilărească". Africanii au pierdut însă din vedere acest „fapt" și s-au bătut cu maturitate pentru dreptul la libertate.

Misionarii religioși au înființat zeci de instituții și așezăminte pentru a răspîndi „doctrina supunerii", dar în fruntea mișcărilor de stradă din anul trecut s-au aflat și elevi dintre fruntașii religioși negri, blamați apoi aspru de autoritatea ecleziastică sub motiv că ar fi avut „momente de răbdare".

Guvernul belgian n-a putut să nu țină seama de mișcarea generală a populației băștinașe. Ca atare, după ce timp de doi ani a arestat cam 200.000 de africani, a dizolvat partidele politice, încarcerîndu-le liderii și masacrînd mii de oameni, a distrus așezări întregi și a proclamat că va face unele reforme (printre care „studierea desființării treptate și prudente a biciuirii în închisori") — a redactat o cuvîntare monumentală regelui Baudouin în care acesta spunea că provincia va căpăta independența „în viitor"...

Uraniu și lepră

Congo dispune de imense rezerve de nuci de cocos, bumbac, cafea, cauciuc, cherestea, aur, cobalt, mangan, cupru, argint, diamante, tungsten, plumb, platină, radium, uraniu. Acestea intrau în proprietatea a patru-cinci mari companii capitaliste. Un african cîștiga de 64 de ori mai puțin ca un european. Îndelungata stăpînire belgiană înseamnă, printre altele, 300.000 de leproși, sute de mii de tuberculoși și cîteva milioane de malarici.

Congolezii voiau să-și schimbe istoria. Lupta poporului congolez, avîntul uriaș a mișcărilor de eliberare din țările coloniale și dependente, presiunea opiniei publice mondiale, existența atît de stimulatoare a lagărului socialist și politica fermă a țărilor socialiste la O.N.U. au silit guvernul belgian să declare că va acorda independență Congoului. Evenimentele ce au urmat sînt cunoscute.

...Un om tînăr, înalt, cu ochi strălucitori, căruia închisorile din Leopoldville și Ruanda-Urundi i-au întins binc pielea pe oase, Patrice Lumumba, a rostit un discurs istoric, anticolonialist, pe care regele Baudouin și miniștrii săi l-au ascultat țepeni și transpirați; în toate casele și colibele din Congo a apărut o fișie de pînză cu șase stele aurii — drapelul de stat; copiii au învățat în cîteva ore imnul național; a fost un entuziasm general, înălțător. „De azi înainte, congolezii sînt stăpînii Congoului" — a spus președintele statului, Kasavubu.

Patrice Lumumba asaltat de ziariști după alegerea sa ca prim-ministru al Republicii Congo.

Niște „dezamăgiți"...

Dar stăpînii bogățiilor congoleze au fost surprinși și... dezamăgiți. N-a fost vorba așa; vedeți, e o „neînțelegere"... Independență, da, însă nu și economică, nu și militară... Ca atare, un agent din Congo al colonialiștilor belgieni, Chombe, „dezamăgit" și el, proclamă „independența" de Congo a provinciei Katanga, cea mai populată și mai bogată provincie a țării. Generalul belgian Janssens socotește că „în mod ciudat" s-a crezut că armata congoleză va fi națională, ea însă continuă să rămînă belgiană. Ministrul Afacerilor Externe al Belgiei, Wigny, la cuvîntul în parlament, cerînd intervenția armată pentru „apărarea populației belgiene", deși Lumumba declară că guvernul Congoului apără pe toți cetățenii, conform legilor țării, și că nimeni nu-i amenințat. Cu concursul guvernului de la Bonn, companii de parașutiști belgieni decolează de pe aerodromul din Köln cu destinația Leopoldville. Reprezentantul britanic în Consiliul de Securitate apreciază cu mîna cea mai serioasă din lume că „trupele belgiene îndeplinesc în Congo o operă umanitară". Pe lîngă vocea răgușită a leului britanic, se aude în același sens și un chelălăit scurt al cățelului cîankaișist. Iar un purtător de cuvînt al Casei Albe afirmă că S.U.A. „sînt gata să trimită trupe în Congo...

Funcționarii lui Allen Dulles și colaboratorii mai vechi în grad ai Intelligence-Service-ului fabrică plini de zel știri fantastice: „Sovieticii vor să ocupe Congoul"; „Nu e oare o conspirație comunistă?"; „Congolezii sînt nemulțumiți de guvernul lor"; „Armata negrilor se răscoală"... Între timp, 23 de companii belgiene ocupă capitala statului Congo, menținînd într-o stare de evazi-prizonierat guvernul legal, pun la cale asasinarea primului ministru și cer cu nerușinare președintelui statului „să restabilească ordinea"...

Care ordine?...

Spre concluzia definitivă

Da, odinioară, trădătorii și complotul ar fi triumfat poate vremelnic. Dar azi nu se mai poate. NU SE MAI POATE! Congo a rupt relațiile cu Belgia. Consiliul de Securitate a cerut Belgiei să-și retragă trupele. Toate statele libere din Africa s-au declarat gata să ajute Congoul. „Planul dinainte elaborat de guvernul belgian — cum zice ziarul american „New York World Telegramm and Sun" — pentru a justifica amestecul și pentru a restabili puterea monopolurilor belgiene", e demascat. Aceasta pentru că există pe lume Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste. Nu mai merge ca altădată. Kasavubu și Lumumba i-au scris lui Nikita Sergheevici Hrușciov. Iar tovarășul Hrușciov a răspuns: vă vom ajuta. „Dacă statele care săvîrșesc în mod direct agresiunea imperialistă împotriva Republicii Congo și cele care le îndeamnă la aceasta își vor continua acțiunile criminale, Uniunea Sovietică nu va ezita să ia măsuri hotărîte pentru curmarea agresiunii".

... La ora cînd scriem aceste rînduri, copiii din Leopoldville beau lapte condensat ucrainean cu pîine din grîu nou de Kuban iar Consiliul de Securitate se întrunește în a doua ședință în problema congoleză.

Congo va fi liber și independent. Nu încape nici o îndoială!

Bucuria libertății.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii.

Căsuța Poștală 3507 of. 33
Tel. 17.60.10 int. 1744.

ABONAMENTE

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:

3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„DRUMUL HRISTINEI" (foto 1) — o producție a studioului „Bielorusfilm" — înfățișează viața unei femei sovietice căreia războiul i-a adus cumplite încercări, răvășindu-i complet existența, căminul, familia. Hristina nu se pierde însă sub imperiul nefericirii, găsind în societatea sovietică sprijinul de a-și trăi viața, puterea de a fi utilă oamenilor, de a-și crește cu temeinicie fiica și a o ajuta să-și întemeieze un cămin.

Filmul este valoros nu numai prin înfățișarea biografiei Hristinei, ci și printr-o seamă de probleme de ordin moral pe care le ridică pe parcursul acțiunii și cărora li se dau răspunsuri înțelepte.

„N-AM UCIS" (foto 2), realizare cinematografică a studioului din Baku și a studioului „M. Gorki" din Moscova, aduce — sub inspirația condeiului literar dar și a faptelor autentice de viață trăite de marele scriitor progresist turc Nazim Hikmet — imagini din lupta proletariatului dintr-o țară a Orientului Apropiat împotriva exploatării și robiei capitaliste. Filmul se concentrează asupra chipurilor a doi eroi, Ahmet și Nuri, din contrastul și conflictul caracterelor cărora se degajă piedoaria pentru luptătorul înflăcărat, demn, dezinteresat care este Nuri, fiu al poporului muncitor.

Un film cu o temă contemporană, de acută politică.

„ULTIMUL VIRAJ" (foto 3) — film creat de cineaștii estonieni din Tallin — aduce pe ecran fai o oră și jumătate de încercături sentimentalo-comice, dublate de pasionante întreceri motociclistе. Doi flăcăi iubesc aceeași fată, pe care-l va alege eroina? Răspunsul e greu de dat, mai ales cînd fiecare dintre pretendenți are în favoarea sa o sumă întreagă de argumente de natură morală și... sportivă (am uitat să spunem că și fata e o pricepută motocicliștă). Cum însă tinerele din societatea noastră știu să cîntărească cu seriozitate cînd e vorba de hotărîri importante, spectatorilor nu le va fi greu să ghicească deznodămîntul filmului, care i-a amuzat și i-a pasionat pînă la... „Ultimul viraj".

„CEI 4 DE PE „MOANA" (foto 4) — o producție ce poartă emblema studiourilor franceze cuprinde narația unui interesant itinerar parcurs de patru navigatori îndrăzneți, îmbarcați pe vasul breton „Moana".

Corabie cu pînze și de doar zece tone, „Moana" este departe de a fi vasul ideal al unei expediții ce străbate Atlanticul și Pacificul, înfruntă Oceanul Indian, parcurge Canalul de Suez și călătorește pe apele Mediteranei. Acesta-i drumul „Moanei", făcut în decurs de 37 de luni, cu toate riscurile, dezavantajele și deliciile unei călătorii în care curiozitatea, entuziasmul și modestia i-au caracterizat pe participanți. Un film optimist, cu prețioase date documentare și cu personaje ce cuceresc simpatia noastră.

TURISMUL

de Al. MIRODAN

Am fost de curînd în Delta Dunării pentru cîteva zile cu O.N.T.-Carpați și mă simt obligat să recomand cititorului excursiile inițiate de organizația noastră de turism.

Se pot scrie și se scriu cîteva mii de adjective în legătură cu turismul: aș dori să subliniez o vorbă doar: *cunoaștere*.

Turismul înseamnă în primul și în al patrulea rînd *cunoaștere*, el este unul din mijloacele cele mai sigure de înțelegere a lumii în care trăiești. Turismul e drum prin viață.

Înainte de orice, bineînțeles, turismul îți oferă prilejul să vezi colțuri din natură și așezări omenești. Sînt contemporani care nu știu ce este lumea contemporană, sînt cetățeni care nu-și cunosc țara; mai mult și mai ucigător de trist însă sînt orășenii care nu(-și?) cunosc orașul (cînd are peste 25.000 locuitori). Marele, de neprețuitul poate merit al O.N.T.-ului este că ajută la spargerea inerției, invitîndu-i și încîntîndu-i pe oameni la ieșirea din „cadru" și pătrunderea în „necunoscut". Publicitatea zilnică, organizarea bună*), tarifele accesibile par și sînt de fapt un fel de tenace ofensivă împotriva neștiinței de țară și lume, asemănătoare, în esență, cu activitatea (să nu-i spunem bătăile?) S.R.S.C.-ului sau a căminelor culturale. A vorbi despre turism nu înseamnă a vorbi despre rucsac ci despre un act profund de cunoaștere. Călătorii pe care am avut prilejul să-i întovărășesc în Delta Dunării s-au întîlnit, cei mai mulți, pentru prima oară în viață cu locul acesta unic în țară și în Europa. Ei au văzut soarele apunînd la Tulcea, vase grecești acostînd la Sulina, pelicani pe lacul Razelm, cherhanale la Mila 23, sturioni la Jurilovca, cercetări și cercetători într-ale stufului la Maliuc, plaja sălbatică și imensă pînă la orizont de mare de la Sfîntu Gheorghe. Ei au umblat cu vaporul și cu ceamurile și cu barca prin canale și desișuri aflînd niște fapte pe care nu le știau și s-au întors acasă cu un plus, îmbogățiți. Drumeția înseamnă acumulare de viață; cînd ai coborît ostenit în Gara de Nord ai mai multe în valiză decît ai posedat la plecare.

Turismul înseamnă pe urmă cunoașterea oamenilor. Cîtă revelație nu aduce un popas între două cherhanale. La stația sturionicolă-Litcov am întîlnit noi, călătorii, un pescar mic, ars de soare, cărunțit, pe numele său Petre Chei, care ne-a dat explicații despre chipul cum se înmulțesc aici, cu metode științifice, sturionii. Era singur în pustietate Petre Chei, și avea un licăr de ironie și o replică fulgerătoare, de parc-ar fi fost el o ață pe un cer de apă și stuf. Medicii pricepuți aflați cu noi pe vas au rămas impresionați de știința precisă într-o biologie a fostului pescar cu fostele sale patru clase primare; inșurăți pricepuți aflați cu noi pe vas au rămas încremeniți de siguranța cu care omul din Deltă răspundea, polemizînd adesea și mai întotdeauna cu succes, la întrebările tehnice privind mecanismele stațiunii.

— Vreți să vedeți în eprubetă sturion crescut la noi? Poftiți. Au mai rămas doi sau trei. Săptămîna trecută am dat cîțiva, în schimb de experiență, unor cercetători.

— Se-abat pe aicea savanți?

— S-au repezit săptămînile trecute cu barca niște profesori universitari din Uniunea Sovietică. Am discutat cu ei vreo cîteva ceasuri. Eu am spus la un moment dat: Leonid Mihailovici, principalul în materie de sturioni este...

Nu spuneam eu că făcînd turism te îmbogățești în cunoștințe?

*) În general.

Sîmbătă și duminică, baza hipică din Calea Plevnei a găzduit un interesant concurs. Iată-i pe concurentul Costea de la „Știința" trecînd unul din obstacole.

În confruntarea dintre echipele de polo Progresul și Voința, amîndouă din București, contînd pentru campionatul republican, victoria a revenit primei formații. În fotografie: portarul de la Voința evită marcarea unui gol, trimițînd mingea peste bară.

SPORT

În cadrul grupei a IV-a a barajului pentru categoria B la fotbal, duminică s-au desfășurat pe Stadionul Republicii din Capitală meciurile Steaua Roșie Bacău-Unirea Botoșani (7-1) și C.S.M. Brăila-Penicilina Iași (4-1). În fotografia 1: fază din partida C.S.M. Brăila-Penicilina Iași. Tot pe Stadionul Republicii, în aceeași zi, a avut loc încheierea celei de-a XIII-a ediții a „Cursei Scînteii". Fotografia 2: Eugen Mihăilă, cîștigătorul ultimei etape, la sprintul final pe pista stadionului.

În zorii zilei de 10 iulie, membrii filialei „23 August" din București a Asociației Generale a Vînătorilor și Pescarilor Sportivi din R.P.R. au organizat la lacul Floreasca un concurs de pescuit. Cei 44 de concurenți s-au aliniat de-a lungul malului în „standuri" stelei delimitate prin steguițe multicolore, iar pentru fiecare doi undițari a fost fixat un arbitru. Premiul întîi i-a revenit tovarășului Veștemean Ioan, muncitor la F.R.B., care a întrunit 1.440 puncte (98 peștișori în greutate totală de 980 gr), iar premiul II tovarășului Ionescu Vasile, muncitor la uzinele „23 August". În fotografii, concurenții aliniați la „start" (stînga) și concursul în plină desfășurare (dreapta)

PREȚUL EXEMPLARULUI 2 LEI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 30 (270)
Anul IX
30 iulie 1960

EXAMENUL VACANȚEI
(pag. 3-4-5)

Fotografie de
S. STEINER

PENTRU BUNĂSTAREA POPORULUI

La foarte puțină vreme după cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn, poporul nostru a luat cunoștință de două documente deosebit de importante: Hotărîrea cu privire la pregătirea și promovarea cadrelor tehnice, economice și de cercetare științifică și la îmbunătățirea salarizării lor — și Hotărîrea cu privire la reducerea prețurilor de vînzare cu amănuntul la unele bunuri de larg consum.

Aceste recente hotărîri adoptate de partid și guvern sînt o nouă dovadă a superiorității orînduirii noastre socialiste, a grijii continue pentru bunăstarea oamenilor muncii.

Noua reducere de prețuri, așa cum subliniază Hotărîrea partidului și guvernului, se bizuie pe rezultatele obținute în creșterea producției industriale și agricole, pe sporirea productivității muncii și reducerea prețului de cost, pe obținerea de economii peste plan, pe succesele în îndeplinirea și depășirea planului de stat pe semestrul I, 1960.

Noua reducere de prețuri privește peste 1.100 sortimente de mărfuri și va aduce populației un cîștig de circa un miliard de lei anual.

Recentele hotărîri ale partidului și guvernului constituie pentru oamenii muncii din țara noastră un puternic imbold. Ei sînt hotărîți să muncească cu elan sporit, să îndeplinească mărețele sarcini trasate de cel de-al III-lea Congres al partidului nostru. Ei sînt convinși că îndeplinirea acestor sarcini va fi urmată de noi măsuri, care vor îmbunătăți și mai mult viața.

Poftiți, tovarășe, pantofii-s frumoși, trainici și mai ieftini cu peste 20% decît pînă acum...

O perdea cu preț redus (reducerile la diversele sortimente de perdele sînt de 10-61,2%).

↑ Medicamentele au cunoscut mari reduceri de prețuri (penicilina între 40-46%, vitamina C cu 36% și cu 55%, P.A.S. cu 27% etc).

Ceasornicele au fost ieftinite cu pînă la un sfert din vechiul lor preț.

O cravată frumoasă, de mătase naturală, pentru soț sau ↓ pentru logodnic, cu prețul redus de la 62 la 55 lei...

Carnea de porc caiit. I, orezul, produsele de franzelărie, cacaoa, ceaiul, sardelele, cafeaua, piperul etc. — au cunoscut importante reduceri de prețuri. Prețul ciocolatei a fost și el redus cu 13-16,7%. Spre bucuria celor mici... Dar și a părinților... ←

Amatorii de motociclete au devenit și mai numeroși. Mai ales că s-a ieftinit și benzina!... ↓

Şarjă .. studenţească la uzinele „23 August". Emoţia luării probei de oţel se citeşte pe feţele studenţilor grupei 509, din anul I al Facultăţii de mecanică a Institutului politehnic din Bucureşti. Şarja nr 3.880 a reuşit

Examenul vacanţei

Fotoreportaj de Igor ŞERBU (text)
şi Samoil STEINER (fotografii)

Mai ţineţi minte? Pentru eroul „Jocului de-a vacanţa" al lui Mihail Sebastian vacanţa se confunda cu şezlongul, cu lenea, cu mizantropia voită, cu „deliciile" evadării pe loc — pe un loc numai aparent izolat de orînduirea burgheză, atît de ostilă elanurilor şi idealurilor tineretului. Pentru zeci de mii dintre studenţii noştri, vacanţa, recreerea — desfăşurată pe trei coordonate: practica în producţie, munca patriotică şi odihna — înseamnă mişcare, ritm, cunoaştere, refacerea forţelor. În total: o verigă din lanţul unitar al studiului.

Şi, într-un anume sens, vacanţa începe la noi printr-un scurt examen.

Locurile de practică pot fi chiar viitoarele locuri de muncă ale actualilor studenţi. Alături de muncitori, studenţii cunosc şi dobîndesc înalte trăsături ale eticii muncitoreşti, o nouă atitudine faţa de muncă, un orizont mai larg. Drumul propriei realizări duce prin şcoala muncii, iar ei se înfăţişează la marele examen al vacanţei hotărîţi să achiziţioneze forţe şi cunoştinţe noi. Şi după aceea pleacă să se recreeze, să acumuleze noi forţe de muncă.

★

..Reporterul fotografic se caţără pe maşini, pe podul rulant, pe ce găseşte, în căutarea unghiurilor artistice. Dar toate unghiurile sînt artistice aici. Aici adică în imensele secţii ale uzinelor „23 August". Cu cîte mii de grade se măsoară acum temperatura din cuptor? La turnătorie, un cuptor se arată a fi parcă mai altfel decît în amfiteatru, studiat pe planşe, pe schiţe. Trebuie să stai alături de maistrul topitor Anghel Muţu, să îmbraci şorţul de protecţie, să simţi pe obraji dogoarea flăcării, să iei în mîna lingura de oţel, să încerci emoţia inedită din aşteptarea pro-

Mic curs de iniţiere. metalurgică. Ana Ghiţe, din anul II al Facultăţii de matematică şi fizică din Bucureşti, ascultă explicaţiile tovarăşului Stan Ion, şef de echipă la atelierul de montaj al uzinelor „23 August" →

Frații gemeni Hovnanian — Mircea și Vladimir — studenți ai Facultății de mecanică, au rezultate „gemene" merituoase și la învățătură Iată-i făcînd schița unor arbori-cotiți.

Grupa integralistă nu se dezminte nici în timpul practicii. Componenții grupei 913 a Facultății de chimie din București studiază cu aceeași conștiinciozitate ca și în timpul anului mecanismul motorului M.G. 450 HP. Explicații: inginerul Alexei Casapu.

bei, ca să știi cu adevărat „rețeta" preparării oțelului.

500 de studenți din Iași, București și Timișoara au venit să învețe în această universitate metalurgică legile, teoremele, emoțiile vii și absolut necesare ale practicii. Peste tot au fost înconjurați cu dragoste și încredere. Șapte dintre ei, studenți din anul I, grupa 509 de la Facultatea de mecanică a Politehnicii din București, au avut prilejul de a elabora o șarjă de oțel, o șarjă a lor, șarja nr. 3.880. Examen greu, desigur, precedat de emoții, încheiat însă cu satisfacții. Conduși de maistrul topitor, ei au trecut cu brio examenul, au înțeles lesne îndemnurile pe care în vuietul cuptorului le strigă maistrul, într-un limbaj specific, original: „Acum!... O dată! Luăm probă!... Hai!..." Căci ei înșiși, acei studenți, vin fiecare din producție. Gheorghe Ion a fost strungar la Uzinele metalurgice din Tîrgoviște; Cornel Dovleac a fost radiofonist la „Electronica" din București; Constantin Soceanu — tehnician la TAROM; Octavian Rădulescu — mecanic auto; Constantin Vărzaru — șofer.

I-am văzut în fața cuptorului. Lumina flăcărilor le juca pe fețe. Erau nespus de frumoși. Puteau fi fotografiați din orice unghi.

■

...Reporterul fotografic se cațără pe lăzi, pe ce găsește, în căutarea unghiurilor artistice. Dar ce unghi ar putea fi neartistic aici, pe cîmpul de legume al Gospodăriei Agricole de Stat din Afumați, sub un cer de un albastru neverosimil, unde peste cincizeci de studenți ai Facultății de stomatologie din București se află plasați pe cea de-a doua coordonată a vacanței — munca patriotică? Sîmbătă, 25 iunie s-a încheiat sesiunea de examene, iar duminică dimineața, la 26 iunie, s-au îmbarcat în camioane în curtea institutului și, cu cîntec, cu drapele fluturate în vînt, au pornit-o spre gospodăria unde aveau să aducă, după vrerea lor, un sprijin muncilor agricole de vară. Luni dimineața, la ora 6, are loc primul „careu" al brigăzii. Nicolae Gănuță, organizatorul de U.T.M., face cunoscute sarcinile: atîția la prașila de porumb, atîția la copilit roșii, la cules paic, la strînsul fasolei, la însilozatul orzului. După cîteva zile, contabilii G.A.S.-ului au început să calculeze economiile realizate de studenți.

Cîmpurile gospodăriei din Afumați sînt, desigur, altceva decît singuratica pensiune Weber din „Jocul de-a vacanța"; dar și oaspeții sînt de un cu totul alt profil moral și cetățenesc decît bietul Ștefan Valeriu. Vacanța pentru ei nu e un joc, ci un prilej de binemeritată odihnă; în același timp începutul vacanței aduce un examen de conștiință patriotică, un prilej dorit de a veni în sprijinul celor ce făuresc belșugul

Cînd ziua de muncă s-a încheiat, din nou se formează careul și Nicolae Gănuță face cunoscute rezultatele. Acum, băieții și fetele pot să se distreze, fiecare după preferință, fiindcă, la urma urmei, distracțiile sînt o coordonată a vacanței, chiar și în scurta perioadă a începutului ei, care este dăruită muncii patriotice. Constantin Petre, fotbalist pasionat, pune bazele unui meci cu echipa gospodăriei; Maria Georgescu se cufundă în lectura clasicilor; Nicolae Verzea „savantul", autorul unei lucrări științifice premiate și experimentate la clinica chirurgicală a spitalului Brîncovenesc („Modificările tensiunii portale în șocul traumatic"), pregătește o conferință despre caria dentară, pe care s-o țină la căminul cultural; Nicolae Gănuță, și Nicolae Lovin, și Vintila Cîrstea, și alții, se angajează în „grandioase" partide de pescuit.

Zilele de vacanță sînt trăite intens, cu fețele luminate fie de razele soarelui, fie de flăcările metalului, cu emoțiile și satisfacțiile unui adevărat oxamen. Oriunde s-ar găsi în aceste zile, ei toți și fiecare în parte se află, din punct de vedere fotografic, în unghiuri artistice.

...Și tot în asemenea unghiuri se vor afla și cînd — după terminarea perioadei de practică în producție și de muncă patriotică — vor pleca la odihnă. Lunile de vacanță ce vor urma—ca excursii, sport, distracții tinerești—vor fi o perioadă de refacere a forțelor în vederea următorului asalt al cetății științei, ce va începe în toamnă o dată cu noul an universitar.

Colocviu intim sub soarele vacanței. →

V I L A

După aspectul exterior, fabrica de oglinzi „București" pare o vilă... Dar spațiul creat prin clădiri anexe este suficient pentru cei aproape 200 de muncitori, cărora li se oferă prin aceasta o ambianță plăcută

În secții lucrul merge ca „pe roate".

Dumitru Haziu, fără să-și fi schimbat numele-n [illegible], e nereu bine dispus. În timpul lucrului fredonează și e pus pe glume. Lucrează la cuptorul „Secarit" — unic pe țară, în care geamurile, încălzite la 700 de grade și răcite brusc, devin incasabile. Am urmărit fazele de muncă ale acestei secții și am primit explicații tehnice. Auzim deodată „poc"! Dumitru Haziu trîntise pe podea un coșcogeamite geam de circa un metru pătrat. Mi l-am închipuit țăndări. Dar era intact fusese trecut prin cuptorul special de securizare. După această demonstrație

COPERTA NOASTRĂ

Studenta Margareta Tudor de la Institutul medico-farmaceutic din București, la muncă patriotică pe ogoarele G.A.S din Afumați, regiunea București.

↑ Studenți ai Facultății de stomatologie, la grădinăritile G. A. S. Afumați.

← Intermezzo studențesc după orele de muncă patriotică.

Așa se încheie o zi de muncă patriotică. →

CU SURPRIZE...

același Hazliu (la propriu și la figurat) a mai făcut una — de astă dată acrobatică. A prefăcut mai din geamuri într-un original balansoar peste prag, care susținut patru persoane

Ochelari, lentile... și inovații

Secția de prelucrat lentile reține atenția prin mecanizarea ei spectaculoasă. „Toate aparatele sînt executate în țară — mi-a explicat cu mîndrie Marta Chițu, frunțașă în producție. Piesele provin de la întreprinderea I O R și TEHNOFIN.

În secția de fasonat rame pentru ochelari se pune la punct un nou model de ochelari de soare pentru vară, ce va apărea curînd în vitrinele magazinelor. Mai vizităm și cuptorul de curbat sticlă, condus de comunistul Ionescu, inovatorul șlefuirii lentilelor pentru sudori, foarte solicitată în industrie.

În această fabrică mică după aspect, dar destul de importantă prin rezultatele obținute (planul producției glob. pe primele patru luni realizat în proporție de 100 la sută, planul de beneficii în aceeași perioadă depășit cu 24 la sută) se mai realizează sticle pentru heliografe, parbrize pentru șalupe și un nou tip de vitrină — precum și semnalizatoarele C.F.R. și oglinzi reflectoare pentru aparatele de filmat. Ca să nu mai vorbim de oglinzile obișnuite de felurite dimensiuni — articol de bază al „Viței cu surprize".

Andreia STEIU
Fotografii de
Traian BRAȘOVEANU

① *Florile gravate pe sticla viitoarei oglinzi sînt opera șlefuitorului Vasile Drunea.*

② *Pare de necrezut. Sticla securizată a devenit atît de rezistentă încît poate susține cu ușurință greutatea unui om!*

③ *Se face toaleta oglinzilor.*

CASA DE ZESTRE

Schiță de KORMOS Gyula

Ilustrație de Constanța GHEORGHE

Din ce se apropia ora plecării, tot mai neliniștită era Anușca. Geamantanul fratelui ei mai mare era deja închis și se găsea așezat, bine închingat în curele, pe podina pridvorului. Doar două ceasuri mai erau pînă la tren, iar Andrei, bărbatu-său, în loc să aducă vorba despre ceea ce trebuia, în primul rînd, să aranjeze, turna mereu în pahare, rîdea cu gura pînă la urechi și nu mai isprăvea cu grozăviile. Se vedea cît de colo că băutura începuse să-i cam aburească mintea și cuvinta de toate celea, numai de ceea ce o frămînta, tăcea chitic.

Anușca nu prea înțelegea: ce naiba-l interesează pe nene-său toate astea? Și încă chiar așa, de-a fir-a-păr! Ieri pe vremea asta sosise — venea de la mare, unde-și făcuse concediul și se oprise și pe la ei în drum spre casă; rămînea la ai lui doar o zi și o noapte, după atîția amar de ani, și în loc să întrebe de treburile familiei, tăcută-l că pe ei îl interesează numai sfecla, creșcătoria de porci și grădina de legume! Azi-dimineață de-abia l-a putut face să înbuce ceva și hai prin sat! Cică să vadă colectiva, să dea cu nasul prin toate grajdurile, că vrea să știe unde-s hambarele și ce-i cu atelierele. Și nu s-a lăsat pînă n-a trecut prin seră, a pretins să i se deschidă căminul cultural, a ținut să pipăie cu mîna lui aparatul de proiecție și, pînă la urmă, ei — sora lui și cumnatul lui — au fost siliți să-l poarte și pe la casa de naștere, și pe la creșă. Voia să vadă tot, să știe tot, de ziceai că-i vreun gazetar și nu alta. Și uite-l și-acum: gata-gata să plece trenul și el încă tot chestia cu colectiva o purică. Iar nepăsătorul de bărbatu-său răspunde la întrebări de zici că-i un școlar în fața dascălului.

Unde t-a fost ei mintea să lase în seama bărbatului chestia cu casa? — își zice cu ciudă. Se găsește îmbrăcată în hainele de duminică, stă rezemată de stîlpul verdaculului, cu fața îmbujorată, și ascultă taifasul celor doi bărbați.

Și... ce naiba l-o fi găsit și pe frate-său asta de întreabă atîtea verzi și uscate? Ce-i privesc pe ei treburile din sat, cînd de mai bine de 15 ani a plecat de-acasă, adică tocmai de cînd n-avea nici 16 ani împliniți? Treaba asta se petrecuse imediat după război cînd pe aici, pe-acasă, nu se găsea nici de lucru și nu se găseau nici de-ale gurii, fiind peste tot sărăcie lucie. Luîndu-și traista-n băț, băiatul lucrase vreo doi ani de zile pe la calea ferată iar, apoi, dintr-o dată, cei rămași acasă se pomeniseră cu o carte poștală de la el, tocmai de pe Valea Jiului. Intrase miner la Lupeni. De atunci nu mai dase decît de două ori pe acasă; în '48, la înmormîntarea lui taică-său, și încă o dată prin '53, vara, cînd se înființa colectiva. El o hotărîse pe maică-sa să intre și-i promisese să o ajute ca să-și facă altă casă în locul celei bătrînești care se cam lăsase într-o rînă.

— O să clădim una cît pe colo, măicuță — zicea — da' să am și eu o odaie numai a mea, dacă mi s-ar face vreodată dor de casă. Bani îți trimit eu, că dinspre partea asta n-am de ce mă plînge; cîștig bine, mi-am și pus ceva de-o parte. Am vorbit și cu cei de la colectivă să vă dea o mînă de ajutor, de-o fi de lipsă.

Nici doi ani nu trecuseră și casa cea nouă se și înălțase pe locul celei vechi. Și bani nu fusese nevoie să dea el, pentru că ei scoseseră destul din zile-muncă. Duraseră casă frumoasă, din cărămidă, cu două camere — bucătărie, cămară... Ce mai tura-vura! Pînă și gardul tot din cărămidă era. Dar băiatul nu dăduse pe acasă nici atunci, nici de atunci. Nici barem cînd cu moartea maică-si — în toamnă-s doi ani! — nu putuse să vină. Ce-i drept, nici nu putuse să da de dînsul, ca să-l înștiințeze la vreme, căci se găsea hăt! tocmai prin Uniunea Sovietică, pe unde cutreiera cu o delegație de mineri de-ai lui. De atunci, de cînd o îngropaseră pe mamă-sa, parcă și mai puțin îi durea capul de satul lui. Se mulțumea să întrebe prin scrisori de una, de alta, dar pe-acasă nu-i mai era aminte să treacă. Vezi, d-aia era de mirare că acum, așa, dintr-o dată, îl interesau toate, și încă așa, să nu-i scape nimic. Îl descosea pe nătărăul de bărbatu-său de ziceai că i-a venit poftă să se stabilească în sat și că vrea să știe, cu orice preț, ce se poate cîștiga și cum se poate trăi pe aici în momentul de față.

Cînd i se abătu prin cap un asemenea gînd, pe Anușca noastră o trecură răcorile. Nu cumva i-o fi aminte să se așeze pe aici și să intre-n colectivă? Tot ce se poate, gîndi ea mai departe, căci, în definitiv, fătul ăstor plaiuri e și el; pe aici și-a petrecut copilăria, în pîrîul ăsta s-a bălăcit de atîtea ori în arșița verii, aici i-s neamurile, aste cîmpii și aste cringuri le cunoaște cum își cunoaște palma. Și... s-o spunem pe șleau: acum nici pe aici nu mai e uritul de mai înainte. Omul care nu-i trîndav trăiește boierește, se poate zice, față de cum trăia cu numai cîțiva ani în urmă, iar fratelui ei — asta-i fără putință de tăgadă! — i-a plăcut munca întotdeauna. De mic avea așa ca o sprinteneală în lucru... Darmite acum! Gaură-n cer ar face pe aici, pe la colectivă, mai ales că între timp s-a ales și cu învățătură de carte, și-i și membru de partid, are și sumedenie de decorații. «Te pomenești că dacă ar veni să se așeze pe aici, pe ei i-ar alege președinte la colectivă! Cam așa i-o fi umblînd și lui prin cap de tot întrebă..

Ei, dar ce facem noi în cazul ăsta?—îi licări prin cap Anușcăi, de pînă și respirația i se tăie. Să vezi că pînă la urmă îi trebuie casa! Casa e moștenire, că pe numele mamei se ridicase. Și biata maică-sa spunea mereu cît a trăit: „a lu' nene-tău, a lu' Andrei e jum'ate din casa asta!"

Și... doamne, iartă-mă! Oricît îi era ei de drag acest frate, oricît de mîndră era de el, parcă tot îi părea acum rău că se ținuseră de capul lui, să vină și să vină pe acasă. Dar... vorba aceea: cui naiba i-ar fi trăsnit prin cap că o să-i căsuneze a se așeza în sat! Ce-i drept nu-i păcat: ei — pe lîngă dragoste și dor — mai ales pentru chestia cu casa doriseră să dea ochi cu dînsul. Să se împezească cumva și cu asta, căci clădirea era moștenire și, deci, jumătate era a lui. Așa dorise mama lor și așa se făcuseră actele. Treaba n-ar fi avut prea mare importanță dacă se mărita și ea, ca alte fete, la casă de om, să plece la bărbatu-său. Dar vezi că mici părinții lui, ai soțului ei, nu aveau decît casa veche, și bătrînii trăiau încă amîndoi. Ei stăteau în odaia din fund, iar în față se găsea adăpostit un frate de-a lui bărbatu-său. Unde erau să se mai îngrămădească, la un adică, și ei? Pe cînd aici? Ehei! Casă nouă, odăi cît pe colo. Cum naiba să le vină să o ia din loc? Așa că era la mintea omului: de cînd murise maică-sa, tare ar mai fi vrut să se știe la un fel cu frate-său, în privința casei.

Totuși, treaba nu se putea aranja prin scrisoare, și acuma, cînd frate-său e aici, numai pentru 24 de ceasuri, iată că nici prin gînd nu-i trece să vorbească despre casă. Iar bărbatu-său, parcă nici n-ar ști ce-o doare pe ea. Ia uite la el și acum: parcă anume vrea să-i facă poftă lui cumnată-său de venit în sat! Și gîndul i se înfige și mai adînc în minte cînd fratele ei exclamă rizînd:

— Iar mi-e bine, măi, copii! Tare-s bucuros c-am venit pe acasă! Cîte s-au mai schimbat de cînd n-am mai dat pe-aici!

Zău dacă-mi mai vine să plec. Anico, tu — urmă întorcîndu-se către soru-sa — credeai tu acu' 15 ani una ca asta? Parcă ieri erai o scîrbă de fetișcană slăbuță și pîrpirie de mai-mai să te sufle vîntul. Îți mai aduci aminte? Tata, săracu, nu prea sta pe acasă. Se afla la pădure, la doborît de trunchi, taman colo-n vîrful muntelui. Mă Andrei, mă! — grăi lăsîndu-și mîna pe umărul cumnatului său — i-ar fi trăsnit cuiva prin cap atunci că-n satul ăsta amărît o fi lumină electrică în fiecare casă, că pe uliți vor luci becuri cît pe colo și că, întorcîndu-te de la cîmp ori de la pădure, n-ai decît să sucești butonul aparatului de radio pentru ca să auzi muzică ori vreo piesă de teatru? Nici că visam una ca asta!

Iar apoi, alunecîndu-și ochii de-a lungul rochiței cu dantelărie a soră-si și la ciorapii ca pînza de păianjen, exclamă hohotind

— Ar fi zis cineva că tu, fata ciordarului, vei trage ciorap de nylon și pantofi ca ăia în picioare?

— Ce ciorapi de nylon, bre! — sări celălalt cu gura, spre și mai marea spaimă a nevestei sale — azi nici merindea la cîmp n-o mai duc decît în sacoșe de-alea „plastice". Ehei! Altă lume-i azi, vere! Știi tu — adăugă el în timp ce umplea din nou paharele — știi tu că patru inși și-au luat motocicletă? Al dracului să fie cine minte! Iacă, unu-i Korcso Pista, al doilea-i Noda Gyuri, apoi Tako Jancsi, ăla mărunțelu', și al patrulea Kádár Anti! Auzi, măi? Kádár Anti! Cică „bițicălul" nu le mai place! Măcar și bicicletele sînt deja peste sută în sat. Să vezi și să nu crezi! Puștani de 6-7 ani și numai ce-i auzi: «dă-mi și mie „tîră" „roata", să fac un „tur"!» Apoi, nu mai avem nici noi mult și ne-om ține un motor...

Ana își dădu seama că s-a cam zis cu bărbatu-său în ce privește re/olvarea treburilor care o ardeau. Ea ar trebui să deschidă vorba, dar nu prea știe cum să înceapă. Peste 30 de minute e trenul aici și ei ar trebui să pornească, dacă nu vor să-l scape. Și încă tot n-au aranjat nimic. Iar cel care-i călător a auzit orologiul bătînd undeva de cinci ori și și-a aruncat ochii pe ceasornicul de la mînă.

— Aoleu! — exclamă el — la drum, copii!

— Lasă, cumnate, că vreme încă-i berechet — zice Andrei ridicîndu-se și el de pe scaun, nu însă fără a mai turna încă o dată în pahare. Hai încă un rînd, să-ți fie de drum bun! Ei, Anico! Bea și tu pe chestia asta!... Ce faaace?... Nu obișnuiești?... În sănătatea fratelui tău, femeie! Nu! Nu se aprobă! Hai! Pune mîna pe pahar!

— Ei! În sănătatea voastră, cumnate! — exclamă celălalt. Rămîi cu bine, Anicuțo! Mă bucur că vă văd sănătoși tun, și pe deasupra și mulțumiți. Nespus de bine-mi pare... Da'ce-i cu tine, fată, de stai ca o curcă plouată? Hai să fie cu noroc și aveți cuvîntul meu că de-aci-ncolo vă voi călca mai des. Dar mi-ar fi mai la-ndemînă dacă v-ați repezi și voi din cînd în cînd pînă la mine, la Lupeni.

— Las' să-ți găsești întîi una, să te-nsori și tu... și-apoi om veni să-ți jucăm la nuntă — răspunde femeia așa, mai mult ca să-și ascundă plînsul care o-ncearcă. Și parcă îi pare chiar bine că n-a mai deschis vorba despre casă. Las' că-i mai bine așa. Cu d-astea era să i se înfățișeze cînd omul s-a abătut pe la ei după atîția ani? Și încă pentru o singură zi! Nu t-ar fi venit la socoteală bătatului și pînă la urmă ar mai fi și crezut că nu știu ce și nu știu cum...

Dar iată că în ultima clipă afurisitul de bărbatu-său e gata să dea cinstea pe rușine, stîrnit probabil de vorba ce venise despre căsătorie.

— Să nu fie cu bănat, cumnate, dar era cît pe ași să uit; voiam să grăim cu tine și despre casă...

— Despre ce fel de casă? — se miră celălalt.

— Despre casa asta în care ne aflăm și care, după cum se știe, e jumătate a ta... Ne-am tot socotit cu Anica... să aranjăm ceva, dacă și așa stăm în ea...

— Ce să aranjați mă, oameni buni?!

— Păi, vezi că eu... cînd ne-am luat... în loc s-o duc la casa bărbatului... cum e datina, am venit eu la ea... Care va să zică ar trebui să hotărăști ceva... ca să ne știm și noi într-un fel.

Oaspetele, rizînd, le spuse:

— Ei drăcie cu pălării! De astă nu mai aveați voi hodină? Păi scrieți-o pe numele vostru, mă copii, că mie numa' de casă nu-mi arde!

— Las-o ușor, cumnate! — încercă Andrei s-o dreagă.

— Vă temeți că n-oi avea unde sta, păcatele mele? Păi eu am o locuință ce n-a văzut lumea și pămîntul: cu baie, cu socoteli... Las' că o-ți vedea voi cînd o-ți veni pe la mine, în ce case stau minerii! Vă spun cinstit că eu nici nu știam că astă-i scrisă jum'ate pe numele meu. Nu, zău! Eu, cînd am zis să se facă, pentru maica și pentru tine, Ano, am înțeles să se clădească. Ei! Hai, dară, să-ți fie de zestre! Batem palma?

Ana aude și nici nu-i vine să creadă. Se poate una ca asta, ca cineva să se lipsească așa, fără nici o vorbă, de avutul lui?

— Nu cumva o-ți fi vrînd să-mi dați bani pe ea? — continuă să șăgulească minerul, văzînd mirarea femeii.

— Avem și noi ceva bani strînși, cumnate — intră în vorbă și Andrei — și om mai aduna și ce mai lipsește... Cum o să-ți cerem să ne dai nouă pe nimic ceea ce e al tău?

— Eu zic una și bună! — exclamă celălalt luîndu-i pe amîndoi de braț. Spunesi adineauri că vrei să-ți iei motocicletă, ori ce naiba?! Veniți, așadară, la iarnă, la mine, și-o să vedeți ce mai scule-s prin vitrinele prăvăliilor de la noi. Da' acum e vremea să-mi fau tălpășița dacă nu vreau să rămîn pe jos!

În grabă ce-o cuprinsese, femeia uită să zăvorască ușa. Alergară spre gară și de-abia avură vreme să vizeze biletul.

MOZAIC

George DEMETRU PAN

CÎNTEC

Spic de aur, bob de-argint
Legănat în soare —
Spic de aur, bob de-argint
Creşti în largi hotare.

Spic de aur, bob de-argint
Duci belşug în casă.
Spic de aur, bob de-argint
Bun-venit pe masă.

Spic de aur ieri visat
De flămînde gloate —
Bobul tău înmiresmat
Le-a făcut bogate.

Spic de aur, bob de-argint
Omul nou te cîntă:
Spic de aur, bob de-argint
Calea ta-i neînfrîntă.

Spic de aur, bob de-argint,
Spic din colectiva
Creşti sub flamuri de partid
Păcii deopotrivă!

CASA MEMORIALĂ „G. TOPÎRCEANU" DIN NĂMĂIEŞTI — MUSCEL

Casa de la Nămăieşti, unde poetul „Baladelor vesele şi triste" venea adesea atras de minunatul peisaj al Muscelului, este o casă ţărănească simplă, specifică arhitecturii caselor de munte. Deteriorată de timp, ea a fost de curînd renovată de către colectivul muzeului din Cîmpulung

Cele peste 200 de piese documentare originale, manuscrise literare, scrisori, cărţi, mobilier, diferite obiecte etc. expuse aci contribuie la reconstituirea preocupărilor şi presonalităţii poetului.

De la manuscrisul în versiunea iniţială a cunoscutei „Nopţi de mai" la cărţile bibliotecii — numeroase exemplare conţinînd dedicaţii autografe date poetului de către prietenii de viaţă şi luptă — exponatele vorbesc de preocupările serioase şi ideile progresiste, umanitare ale celui considerat de criticii burghezi doar ca un liric umorist, alcătuitor de cronici rimate şi cuplete frivole.

Cărţile lui Romain Rolland ocupă un loc deosebit în biblioteca de la Nămăieşti a poetului, alături de acelea ale scriitorilor noştri clasici şi contemporani. Pe fostul său birou cu frumoase incrustaţii în lemn sînt expuse stiloul, ţigaretul şi un manuscris inedit. Un calendar de perete pe anul 1937, din care au fost rupte filele pînă la 7 mai, ne aminteşte data morţii premature a talentatului scriitor. Un geamantan expus ne evocă şi el cunoscuta poezie a lui Topîrceanu „Balada chiriaşului grăbit", iar fluierul (poetul era un talentat fluieraş) şi bastonul de excursii, cu minunate incrustaţii în lemn, stau mărturie a dragostei sale pentru arta populară. Obiectele de vînătoare şi peregrinaj ne amintesc de glumeţul vînător din poezia „La vînătoare" şi de îndrăgostitul naturii şi al gîzelor din „Rapsodii de toamnă".

Pentru acei care doresc să cunoască cît mai direct şi mai adînc viaţa şi opera poetului, casa memorială „G. Topîrceanu" de la Nămăieşti oferă preţioase documente şi date.

Dumitru IACOBESCU
Cîmpulung-Muscel

Casa memorială „G. Topîrceanu" din Nămăieşti-Muscel

Poetul G. Topîrceanu

Nici n-au mai apucat să-i zică „mulţumesc" la lumea pentru masă.

Rămaşi pe peronul staţiei [illegible] doi priviră îndelung după trenul care se îndepărta, în timp ce de la o fereastră o mînă de prieten le făcea semne de bun-rămas.

În drum spre casă, schimbară numai puţine cuvinte, căci nici unul nu prea avea nas să se uite în ochii celuilalt. Doar după ce traseră portiţa prinse bărbatul glas.

— Tiii, tu fată! Halal om şi frate-tău ăsta! Aî văzut ce a ieşit din puştiul de acum 15 ani?

Apoi, cuprins de o bănuială, se întoarse otărît spre femeie:

— Te pomeneşti că nu ţ-ai făcut pachet!

— Am vrut, dar nu m-a lăsat.

— Cum fa?! Nici barem o lucată de „slană" de la casa noastră?

— Îţi spun că nu m-a lăsat...

— Cum nu te-a lăsat, tu? El îţi dăruieşte o casă cît ala şi tu nu eşti în stare să-i furişezi o dărabă de slănină, cînd ţi-e cămara plină? N-am ce zice! Frumos ne-am mai dat arama pe faţă!

Nevasta rămase cu ochii căscaţi la bărbatu-său. Omul avea dreptate! Şi o podidi plînsul. Dar lacrimile mai curgeau şi pentru altceva, nu numai pentru că frate-său plecase cu mîna goală. Înţelegîndu-i frămîntarea, Andrei, luminat de-un gînd, îi spuse femeii:

— Plîngi, tu, Ano, plîngi... Eu nu te opresc... Varsă-ţi tot focul acum , Fain om, frate-tău! Cu oameni ca el trebuie să ne purtăm altcum. Să ne ridicăm pînă la gîndurile lor...

În româneşte de Nic. A. STRĂVOIU

DE PESTE HOTARE

● *„De mult voiam* să scriu despre cîţiva oameni cu care m-am întîlnit, despre unele evenimente la care am participat sau al căror martor am fost". Cu această frază îşi începe Ilya Ehrenburg (care împlineşte anul acesta 69 de ani) prefaţa la noul său volum, în mare parte autobiografic: *„Oameni, ani, viaţă"*. După cum se poate deduce uşor, noua carte a lui Ehrenburg cuprinde o serie de amănuntiri şi portrete, scrise cu multă vervă. Între altele, volumul cuprinde o semnificativă evocare a întîlnirii lui Lenin, în 1909, cu Alexei Tolstoi, la Paris, cînd între creatorul statului sovietic şi autorul „Calvarului" s-a cimentat o adîncă prietenie.

● *Un mare succes* al noii literaturi germane îl constituie, între altele, romanul lui Bruno Apitz: „Nackt unter Wölfen" (Gol printre lupi), care a atins într-un an şi jumătate de la apariţie un tiraj de 500.000 exemplare în R.D.G. Pînă în prezent cartea a apărut tradusă şi în alte zece limbi europene.

● *Cunoscutul şi dramaticul „Jurnal"* al Annei Frank circulă astăzi în lumea întreagă într-un tiraj de peste 3.500.000 exemplare. Din banii proveniţi din drepturile de autor, tatăl nefericitei victime a nazismului, Otto Frank, a instituit numeroase burse pentru elevii săraci.

● *Academia de ştiinţe* din Bratislava a editat recent primul volum de „Cîntece populare" culese de Bela Bartók între 1906 şi 1918. Întreaga culegere va fi editată în trei volume ce vor constitui un valoros material pentru studierea creaţiei populare.

● *Una din cele mai celebre* şi mai rare cărţi din lume, ediţia primă in-folio intitulată „Mr. William Shakespeare's Comedies, Histories and Tragedies", datînd din 1623, a fost de curînd achiziţionată de un bibliofil particular din Hamburg. Forurile competente ale statului federal german, solicitate să cumpere rara ediţie, au răspuns că nu au fonduri.

EDITURA „MERIDIANE"

Editura „Meridiane" desfăşoară o vie activitate în domeniul tipăriturilor. Preluînd sectorul de cărţi de artă şi albume artistice de la E.S.P.L.A. — Editura „Meridiane" (care activa în trecut sub titlul de „Editura în limbi străine") îşi propune să ofere cititorilor din ţara noastră şi de peste hotare lucrări variate, de importantă valoare artistică şi bibliofilă.

Recent au apărut în această editură două albume: „Imagini din Romînia" (cuprinzînd 240 pagini de ilustraţii în alb-negru şi culori) şi „Maeştrii picturii universale în muzeele din Romînia" (însănunchind 120 de reproduceri în culori, după operele celebre aflate la noi în ţară).

În perioada următoare vor mai apărea „Carpaţii Romîniei" (cu un text introductiv de acad. Tudor Arghezi) şi „Albumul Grigorescu" de academician Gh. Oprescu.

Stanka PENŢEVA

VREMEA MEA

Nu-mi ajungi tu, vreme, văd eu bine
Mă obligi mereu să mă grăbesc
Ca să fur o clipă de la tine
Pentru cel pe care îl iubesc;
Doar o clipă la tramvai aş vrea,
Doar o clipă pentru prunii-n floare,
Doar o clipă pentru cartea mea,
Multe clipe muncii-nnoitoare.

Ziua mea n-aşteaptă răsăritul,
Nu sfîrşeşte cînd se lasă seara
Nopţii-i fură ceasuri cu duiumul,
Somnului i-a cam scurtat visarea.
Ne grăbim noi, vreme, amîndoi.
Eu îţi smulg doar clipa ce sclipeşte
Ca scînteia cremenii din prund
Şi o prind în braţe voinicеşte.
Am atîtea lucruri să termin.
Lucruri multe vreau să-ncep acum,
Oboselii vreme nu-i închin.
Bătrîneţea o gonesc din drum.

Mă obligi tu, vreme, să grăbesc,
Nu-mi dai tihnă cîtuşi de puţin;
Mă înfrunt cu tine, dar iubesc
Clipa ta şi clipele ce vin.

În româneşte de
George CIUDAN

LITERAR

STĂPÎNII PENTAGONULUI

de Eugeniu OBREA

Ilustrație de E. ARNO

Reporterii americani s-au străduit să nu piardă din vedere nici un amănunt. Mai întîi au examinat viața din cărămidă roșie situată în orășelul aristocratic Gracy Place, aflat la nord vest de Washington: un orășel calm, în care viața pare încremenită și ai cărui locuitori au conturi bine garnisite la cele mai solide bănci din S.U.A. Apoi au examinat automobilul, care în fiecare dimineață își face apariția în fața vilei: un Cadillac mare, de culoare neagră, purtînd ca semne distinctive patru stele, un vultur și cîteva dungi. Dar aceasta nu e totul; în interiorul automobilului reporterii au remarcat trei telefoane: unul — oarecare, un al doilea — ce poate asigura în cîteva clipe legătura cu Casa Albă și un al treilea — plumbuit. De ce? Spre a fi folosit doar în caz de alarmă... În sfîrșit, iată-i și pe posesorul vilei și al automobilului. Coboară fără grabă cele cîteva trepte, își privește atent pantofii bine lustruiți și își mai potrivește o dată nodul de la cravată. E mister Thomas Gates, ministrul de război al S.U.A. Înălțimea: 6 picioare și 2 toli, greutatea: 190 de funzi — se grăbesc să relateze bine-informații reporteri americani. Și, după ce notează și momentul pornirii Cadillacului negru spre Washington, reporterii pun punct. Ei omit intenționat tocmai amănuntele esențiale: că Thomas Gates este o figură de prim-plan a lumii de afaceri, că sînt notorii legăturile lui cu compania „Scott paper Company", cu banca „John Wagner and sons", cu banca „Drexel", cu corporația carboniferă „Beaver cole corporation" și cu multe alte întreprinderi, fiind binecunoscut ca apărător al intereselor bancherilor din Pennsylvania, legați de Morgan; că Thomas Gates nu este primul bancher ajuns în fruntea Pentagonului, ci al... 8-lea. Da, al optulea bancher pus să conducă treburile militare ale S.U.A.! Predecesorul său, Neil McElroy, cînd a socotit că și-a făcut datoria (datoria către Wall-Street!) a părăsit clădirea pentagonală de pe malurile Potomacului și a ocupat postul de președinte al celei mai mari firme producătoare de săpun din lumea capitalistă. Dar să revenim la Gates.

Cadillacul negru l-a adus în fața Pentagonului. Urmează ritualul cotidian. Urcă pînă la cabinetul de la etajul al treilea. Acolo îl așteaptă cei 11 secretari ai săi. Și Gates își începe ziua de muncă.

GENERAL NUMIT DE... „STANDARD OIL"

Cu ce se ocupă mister Gates? Ce conțin oare vrafurile de hîrtii ce se adună zilnic pe biroul său? Desigur, e greu de vorbit despre fiecare hîrtie în parte. R. Mills, un sociolog burghez, cunoscător al vieții americane, scria însă: „Departamentul militar, cîndva mizer, a devenit domeniul cel mai vast și cel mai costisitor al activității guvernamentale..."

Pentagonul nu-i o oarecare instituție militară. Aci se găsesc două categorii de trăgători de sfori: bancherii și generalii. Dar bancherii sînt în uniformă de generali, iar generalii vin din fotoliile de directori ai marilor companii. De ce se înghesuie bancherii la Pentagon și nu la ministerul sănătății sau la cel al instrucțiunii publice? E suficient — pentru a răspunde — să examinăm fizionomia bugetului american. Partea cea mai grasă o are Pentagonul. Miliardele de dolari pe care acest departament le are la dispoziție atîtă poftele monopolurilor. Pentru mai multă siguranță în minuirea acestor miliarde, chiar domnii businessmeni se obosesc să devină slujbași ai statului. Cum a făcut W. White, vicepreședintele lui „Standard Oil of New Jersey". Dumnealui a fost numit la Pentagon. Dar fără surle și tobe. Într-un post lipsit de publicitate: conducătorul biroului pentru achiziționarea de produse petrolifere pentru armata americană. Ce a făcut White în acest post? Cui a plasat comenzile de carburanți? Numai în doi ani „Standard Oil of New Jersey" a cîștigat, de pe urma comenzilor militare, frumușica sumă de... 700 milioane dolari. Drept răsplată, White a primit, „pentru merite", gradul de general de brigadă...

În jurul Pentagonului roiesc 100 de firme furnizoare, conduse de miliardari, de la Morgan și Rockefeller pînă la stelele financiare de calibru mai mic. Pentru mai multă operativitate în relațiile cu Pentagonul, furnizorii și-au împodobit consiliile de administrație cu generali și colonei în retragere. Din cele 100 de firme ce consumau miliarde Pentagonului, 88 au în servicii lor 721 de foști generali și colonei. De ce? Pentru că — după cum arată ziariștii americani Drew Pearson și Jack Anderson — acești foști militari „se bat pe burtă cu conducătorii Pentagonului. De obicei, conducătorii actuali ai Pentagonului au fost subalternii celor aflați în retragere sau le datorează avansarea". Cînd o anchetă a scos la iveală afacerile uriașe pe care le fac acești foști generali, Gates nici măcar n-a afișat indignarea. El nu a găsit altceva de făcut decît să încurajeze practica: „Acești ofițeri în retragere, care în prezent se află în serviciile unor companii particulare, aduc o contribuție importantă, și poate de neînlocuit, apărării naționale".

MĂRTURISIREA DE LA SAN DIEGO

Cît de mare este contribuția businessului la „apărarea securității americane" o dovedește un fapt petrecut la San Diego. În acest oraș de pe litoralul vestic al S.U.A. se află un club luxos, „Conacay", rezervat „lumii bune". Clubul acesta găzduiește deseori pe stăpînii finanțelor și industriei americane, care se reunesc aci feriți de ochi indiscreți. Într-una din zile, a avut loc un banchet oferit unui grup de 60 de ziariști americani. Cei 60 erau oaspeții bancherului Lanfer-junior. Mister Lanfer nu a adunat altfel duzini de ziariști din dragoste pentru presă, ci din motive cu totul comerciale. Voia să facă reclamă rachetei „Atlas", produsă de firma pe care o conduce și concurată de racheta „Titan", a firmei „Martin". Cheltuielile făcute cu un asemenea banchet sînt cu adevărat o „floare la ureche", deoarece prețul unei singure rachete „Atlas" este de 35 milioane dolari. Cei mai sumar calcul sugerează proporțiile businessului.

În sfîrșit, mister Lanfer-junior și-a jucat cu pricepere rolul de gazdă... dezinteresată. Și-a îndopat oaspeții cu mîncăruri alese, le-a stimulat buna dispoziție cu băuturi din cele mai scumpe, iar apoi le-a servit... un discurs. Nimic neobișnuit. Condeiele alergau pe bloc-notesuri. Dar în elanul său oratoric, și poate puțin influențat și de o doză prea mare de alcool, Lanfer-junior a avut un acces de sinceritate: „Fiecare dintre noi, făcîndu-și afacerea, se gîndește la dolari". Dîndu-și seama peseîmne de cinismul cuvintelor ce-i ieșiseră din gură, Lanfer-junior a început să vorbească apoi despre „sacrificiile" lui pentru „apărarea națională". Prea tîrziu însă. Unul din organizatorii cursei înarmărilor recunoscuse fățiș mobilurile acțiunilor sale pofta nelimitată de îmbogățire.

Interesant este că mister Lanfer nu-i un oarecare. El a fost multă vreme conducător adjunct al Pentagonului. Ca ministru-adjunct al războiului, Lanfer s-a distins prin masivele comenzi acordate în condiții extrem de avantajoase firmei „Sangamo Sapplay". În vederea fabricării unor utilaje necesare submarinelor și pentru diferite utilaje electronice. Printr-un complex de împrejurări, în toc-mai greu de lămurit, în fruntea firmei „Sangamo Sapplay" se află azi tocmai.. mister Lanfer-junior...

DUȘMANII DESTINDERII

În momentul în care începuse procesul destinderii internaționale, în ziarele americane au început să apară anunțuri îndreptate împotriva oricăror tendințe de colaborare pașnică. Simultaneitatea apariției anunțurilor și conținutul lor identic au bătut la ochi. Pînă la urmă s-a aflat adevărul. Costul lor fusese achitat în bani peșin de către firma „Allen Bradley Company", care livrează Pentagonului o treime din utilajul electronic pe care acesta îl utilizează.

Faptul — care e departe de a fi izolat — arată clar încotro tintesc speranțele monopolurilor. Fabricanții de armament nu au nevoie de destindere, pentru că destinderea înseamnă sfîrșitul cursei înarmărilor, înseamnă sfîrșitul uriașelor beneficii obținute cu ușurință pe socoteala buzunarului contribuabilului american. Politica de provocări războinice, acțiunile agresive de genul celor cu avioanele de spionaj „U-2" și R-13-47" încercările de a da pe față cursei înarmărilor arată că la Pentagon oamenii monopolurilor fac tot ce le stă în putință spre a învenina atmosfera internațională. Ei vor — deliberat — să înrăutățească la maximum relațiile dintre Est și Vest. Pentru ca să stoarcă Congresului mai multe miliarde. Pentru ca firma „Douglas Aircraft" să fabrice mai multe rachete „Nike Zeus", fiecare costînd milioane de dolari. Pentru ca și compania „Lockhead" să fabrice în continuare avioane „U-2" și să realizeze satelitul-spion pentru care a încheiat cu Pentagonul un contract în valoare de 150 milioane dolari.

Cînd cercurile agresive din S.U.A. au torpilat conferința la nivel înalt, Wall-Streetul a jubilat. Bancherii de la Pentagon își făcuseră și ei datoria. Iar la bursă se declanșase febra „Valoarea acțiunilor companiilor care lucrează pentru apărare — a constatat agenția „Associated Press" — a crescut considerabil, deoarece cursurile acțiunilor au crescut după eșecul conferinței la nivel înalt. Un boom deosebit la bursă s-a observat în ce privește acțiunile companiilor aeronautice, electronice și de rachete", iar în Senat, cîțiva respectabili domni au cerut să se aloce în plus ceva miliarde Pentagonului...

★

Dar să revenim. Cu ce se ocupă cotidian mister Gates, în biroul său de la etajul trei din clădirea pentagonală de pe malul Potomacului? Mister miliard nu-și pierde vremea. Cînd a devenit ministru, prima sa grijă a fost să țină un discurs, cerînd mărirea alocațiilor militare. Wall-Streetul l-a aplaudat frenetic. Acum, mister Gates nu prea mai ține discursuri. Are treburi multe. Trebuie să împartă ciolanul bugetar la atîția lupi monopoliști hămesiți. Și apoi mai sînt atîtea de făcut! Dacă i se pare că la Geneva progresează tratativele privind încetarea experiențelor nucleare, trebuie să lanseze imediat o „torpilă". Dacă în mod provocator mai poate instala o bază militară a S.U.A., undeva pe glob, o face imediat. E adevărat că Gates nu se ostenește singur. Îl mai ajută și oberspionul Allen Dulles care, din împărăția lui de lîngă Washington, slujește tot „diavolului galben" — Wall-Streetului. Gates, Allen Dulles et comp. veghează la prosperitatea businessului înarmărilor.

Și, după cum arată bugetul S.U.A., ei nu mănîncă pe degeaba pîinea monopolurilor..

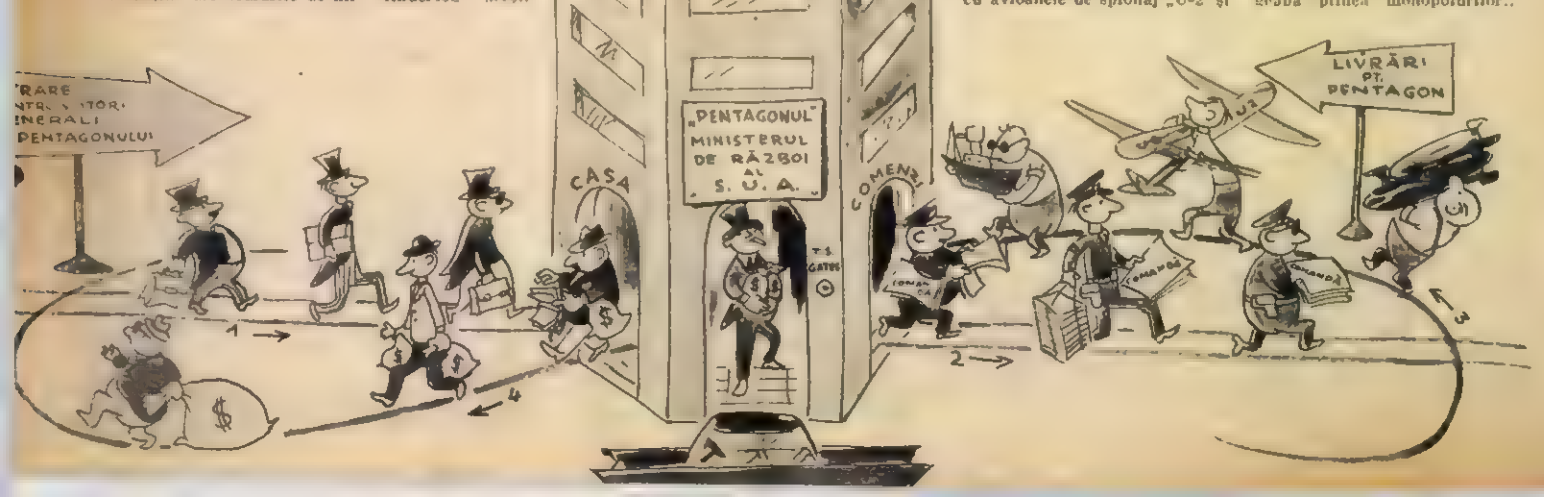

O CHESTIUNE *de* PRESTIGIU...

de Traian PROSAN

Ciudat li s-a părut oamenilor că veneam la uzinele „23 August" din Capitală ca să scriu despre o fabrică din provincie

— Va să zică dumneata vii la noi să scrii despre alții!?

— Chiar așa!

— E bună!

Mă priveau toți cu mirare și cu oarecare neîncredere. Am încercat să explic:

— Vreau să scriu despre alte fabrici, cu ajutorul dumneavoastră.

— Cu ajutorul nostru? Păi ce știm noi despre alții?

Nedumerirea se amesteca acum cu o curiozitate care se putea citi pe fețele tuturor. Îmi plăcea, de ce n-aș spune-o, că reușisem să-i fac pe oamenii aceia curioși și nerăbdători

— Spune-ne o dată clar ce vrei de la noi și nu ne mai fierbe atîta! — a sărit unul tînăr, cocoțat pe o mașină.

Le-am spus.

— Zi așa frate... Păi asta e ca și cum ai scrie despre noi. Nedumerirea trecuse brusc într-un interes general.

Uneori pentru a cunoaște oamenii nu e nevoie să călătorești pînă acolo unde s-ar afla ei. Îi poți cunoaște, ca să zic așa, ... de la distanță. De pildă, în cazul de față. Autorul acestor rînduri n-a fost niciodată la Rîșnov, nu cunoaște fabrica de acolo și cu atît mai puțin oamenii ei. Și, totuși, aici va fi vorba despre Fabrica de scule din Rîșnov și despre oamenii fabricii

Eram, așadar, la uzinele „23 August" din Capitală și voiam să scriu despre Fabrica de scule din Rîșnov. La drept vorbind, ce era greu și neobișnuit în toate acestea? Te interesează bunăoară sculele, calitatea acestora? Foarte simplu: n-ai decît să intri în oricare uzină sau fabrică din țară și să întrebi: ce părere aveți despre sculele cu care lucrați? Te oprești lîngă un strung, o mașină de găurit sau o freză, treci apoi mai departe și la capătul acestor investigații ești în posesia unui imens bagaj de date și fapte. N-ai fost acolo unde se făuresc sculele, nu cunoști nici un om anume dintre cei care le fabrică, dar știi atîtea încît ai senzația că i-ai cunoscut aievea

În limbaj tehnic sculele înseamnă acele accesorii fără de care nu e posibilă prelucrarea metalului: cuțite de strung, burghie de filetat, freze, broșe, chernere etc. O mașină-uncaltă, un strung, de pildă, oricît de perfecționat ar fi, nu înseamnă nimic fără un cuțit bun care mușcă metalul. O sculă bună la o mașină bună poate face minuni; una slabă anulează pe dată toate calitățile mașinii. Dacă este adevărat că mașinile-unelte determină, alături de factorul om, productivitatea muncii, calitatea producției, prețul de cost, atunci este la fel de adevărat că randamentul mașinilor este la rîndul său determinat și de calitatea sculelor cu care se lucrează. Sculele slabe dăunează preciziei și, deci, calității, îngreunează procesul de fabricație și încarcă prețul de cost al produsului. Iată deci suficiente temeiuri pentru abordarea acestei probleme

Desigur că nici cei de la uzinele „23 August" sau de la I.O.R., care vorbeau despre scule, nu cunoșteau fabrica din Rîșnov unde muncitorii făuresc scule pentru toate uzinele și fabricile noastre. Și totuși parcă o cunoșteau. „Tovarășii aceia", „oamenii noștri" — așa vorbeau despre cei care le trimit sculele și suna foarte apropiat, cald, chiar și cînd nu aveau vorbă de laudă la adresa lor.

Se stîrnise o adevărată discuție lîngă mașinile unuia dintre ei. Se vedea cît de colo că-i interesa pe foarte mulți. Așteptau să vorbească pe rînd. Iată cîteva din

La magazia de scule a uzinelor „23 August" din Capitală vin tovarăși din toate sectoarele uzinelor pentru a fi aprovizionați cu sculele de care au nevoie. Fabrica din Rîșnov este bine reprezentată în această magazie... (Foto 1)

Se execută o operație de frezare la un carter. Mașina merge din plin și producția nu are de suferit, pentru că sculele sînt bune... (Foto 2)

Sculele au viața lor. Dar acest spiral a ieșit din „cursă" înainte de vreme. Din cauza materialului sau al tratamentului termic, spiralul a cedat...

răspunsurile primite:

- Dacă sîntem mulțumiți? Și, da, și nu! Noi, știți, care avem mai mulți ani în fabrică, putem vorbi despre scule așa cum erau ele acum cinci-șase ani ori acum doi ani — dar și cum sînt astăzi. Ne-au trecut prin mînă scule bune și rele și ne-am bucurat de fiecare dată atunci cînd observam succesele furnizorilor noștri. Acum, cu toate că ne vin destul de des scule bune, cu care se lucrează de minune, ne ajung cîteodată serii de scule care nu le fac cinste tovarășilor noștri din Rîșnov. Doar e o chestie de conștiință, de prestigiu și de respect pentru marca fabricii.

— Altădată, cînd fabrica era la început, mai treceam cu vederea și noi. Ziceam: fabrică tînără, n-au oamenii atîta experiență, trebuie să fim mai înțelegători. Acum însă e altceva.

Știm noi că mai au greutăți la tratamentul termic, care nu-i treaba ușoară. Dar ce poți spune de spiralele care pleacă din fabrică fără să aibă canalul de evacuare a șpanului suficient de adînc? Canalele de evacuare ar trebui să fie lustruite, pentru a permite șpanului să alunece ușor afară. Așa cum sînt ele acum, produc dese blocări ale spiralului în material...

Ar trebui ca fabrica de la Rîșnov să treacă la producerea burghielor diferite pentru diferite metale: cu pas mare pentru aluminiu, cu pas mărunt pentru bronz și normale pentru oțel...

- Uite, eu păstrez pilei o amintire frumoasă. Cînd am învățat meserie, prima sculă care mi s-a dat în mînă a fost o pilă. Iată însă că adesea ne sosesc pile fără dantură pe una din fețe și atît de slab tratate că le poți îndoi. De ce n-or fi și cei care le fabrică recunoscători acestor pile? Doar tot cu o pilă au început și ei să deprindă meseria...

Am întrebat la un moment dat dacă nu e vorba și de o neatenție față de scule, de risipă.

E drept că avem și din aceștia care consumă sculele fără măsură. La cea mai mică defecțiune dau fuga la magazie. Dar noi vorbim aici de oamenii grijulii, care știu să prețuiască sculele și le economisesc...

— Am citit în ziare că la uzinele „Ernst Thälmann" din Orașul Stalin s-a introdus metoda fișelor în legătură cu consumul de scule pe fiecare mașină. O să se introducă și la noi. E foarte binevenită. Mă gîndesc însă la fabricile de scule. Pentru ele răspunsul dat acestei inițiative ar fi străduința pentru scule mai bune. Și ar fi cel mai frumos răspuns.

În Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R. s-a arătat că: „Este necesar să lucrăm în așa fel încît mărfurile fabricate în întreprinderile noastre să dea o mare satisfacție oamenilor muncii care le-au produs sau le folosesc, iar buna calitate a produselor, „marca fabricii", să devină un titlu de onoare pentru colectivele tuturor întreprinderilor din țara noastră". Aceste cuvinte, au găsit un larg ecou și în rîndurile muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor de la F.S.R. care dau o bătălie susținută pentru îmbunătățirea continuă a produselor lor.

E adevărat că în ultima vreme se observă o îmbunătățire — afirmă cei mai mulți dintre cei cu care am stat de vorbă la uzinele „23 August". Sînt mai îngrijit executate. Planul de 6 ani va avea nevoie de milioane și milioane de scule dintre cele mai diferite, iar calitatea lor va trebui să fie din ce în ce mai bună.

Minute prețioase care se pierd. Tarodul s-a gripat în pluiță și trebuie intervenit. Uneori cu succes, alteori în zadar.

PRIMA... ȘARJĂ!

Evenimentul a avut loc într-un cadru puțin obișnuit: într-o școală, la Școala medie nr. 1 din Orașul Stalin, unde a fost elaborată de curînd prima șarjă de fontă în cubilou.

Cum s-a ajuns la aceasta?

Cu cîteva luni în urmă comitetul de părinți de pe lîngă școală — comitet în care activează muncitori, maiștri, tehnicieni din diferite uzine ale orașului — a ținut o ședință de lucru. Ce s-ar mai putea face pentru școală, pentru copiii noștri? Discutîndu-se despre politehnizare, cineva a avut ideea să înzestreze școala cu o mică turnătorie de fontă. Să se construiască deci un cubilou de dimensiuni reduse. Un cubilou mic, dar care să funcționeze aidoma celor mari din uzină. Ideea a surîs bineînțeles tuturor, și părinților, și conducerii școlii. „Îl vom realiza din materiale vechi; vom lucra în orele noastre libere, după program. Copiii noștri vor învăța să prețuiască mai bine munca părinților și vor descifra totodată tainele acestei meserii minunate" — au spus participanții la consfătuire.

Dan Niculescu din clasa a V-a și Ion Gheorghișan dintr-a VI-a urmăresc cu atenție fierberea fontei.

Inițiativa a fost preluată de cîțiva comuniști printre care Dumitru Stanciu, președintele comitetului de părinți, Teodor Gheorghișan, Ion Șerban și alții. Treaba n-a fost însă de loc ușoară, deoarece cubilouul trebuia să funcționeze ireproșabil. După cîteva săptămîni de muncă entuziastă, totul a fost pus la punct și micuța turnătorie de fontă a luat ființă. Și iată că, într-o bună zi la școală s-au adunat copii pentru a urmări curioși fonta topită curgînd. Bineînțeles că pentru început operațiile de bază au rămas pe seama adevăraților turnători, dar o contribuție importantă au avut-o și elevii.

... pentru început, operațiile de bază au rămas pe seama unor muncitori părinți...

Acum să încercăm și noi! Cubilouul e pe măsura noastră și oala de turnare la fel...

Și pentru că evenimentul a avut loc în preajma Congresului partidului, cu prima șarjă de fontă realizată s-a turnat o placă pe care scria „Scumpului nostru partid care ne îndrumă pașii. Primii elevi turnători de la Școala medie nr. 1 — Orașul Stalin".

P. T.

MUZEU DE ARTĂ LA BOTOȘANI

Un colț al noului muzeu de artă.

Orașul Botoșani are din această vară un muzeu de artă — primul muzeu de acest fel din regiunea Suceava. El este creat după înființarea în localitate a altor două instituții de cultură: Teatrul de Stat „M. Eminescu" și Filarmonica.

În sălile muzeului — instalat în centrul orașului — sînt expuse lucrări ale unor clasici care au evocat evenimentele din 1907, înfățișînd lupta țăranilor pentru libertate, precum și lucrări ale unor pictori contemporani.

În afară de autoritățile locale, Fondul plastic din București a sprijinit înființarea muzeului de artă, oferindu-i 28 de tablouri și patru sculpturi. Iar oameni de artă din Botoșani se străduiesc să ridice în curînd acest muzeu la nivelul celorlalte instituții culturale ale orașului, create în anii puterii populare.

F. U.

Aspect neobișnuit al taluzului din fața cabanei Pustnicu-Brănești

CÎNTEC, JOC ȘI PORT POPULAR

Fotoreportaj de E. DASCĂLU

Duminică de vară în pădurea Pustnicu din apropierea Capitalei... Soarele generos scaldă în lumini de aur frunzișul și iarba, potecile și iazul. Pe oceanul siniliu al cerului, navighează greoi nori albi, spălați parcă de ploaia din ajun.

Gătită astfel, în straie de sărbătoare, pădurea Pustnicu și-a primit oaspeții. Să vi-i prezentăm: 6 coruri, 8 orchestre populare, 12 tarafuri, 37 echipe de dansuri și 65 de soliști vocali și instrumentiști, în total 1.528 de artiști amatori care au prezentat, în fața unui public de aproape 40.000 de persoane, „Festivalul cîntecului, jocului și portului din regiunea București". Pe estrada de pe malul iazului, în fața taluzului înverzit, transformat în tribune., fără locuri numerotate, s-au perindat ore în șir, artiștii gingașelor melodii populare, ai viguroaselor cîntece de masă, ai îndrăcitelor dar grațioaselor jocuri populare. Cît despre costume multicolore, pline de fantezie, cu alesături de o rară frumusețe — ele au adus înaintea privirilor fermecate, incontestabile mărturii ale hărniciei și bunului gust popular.

Dumitru Noiciu, cimpoier din fată-n fiu, harnic colectivist şi pasionat susţinător al activităţii căminului cultural din Budeşti (raionul Oltenita)

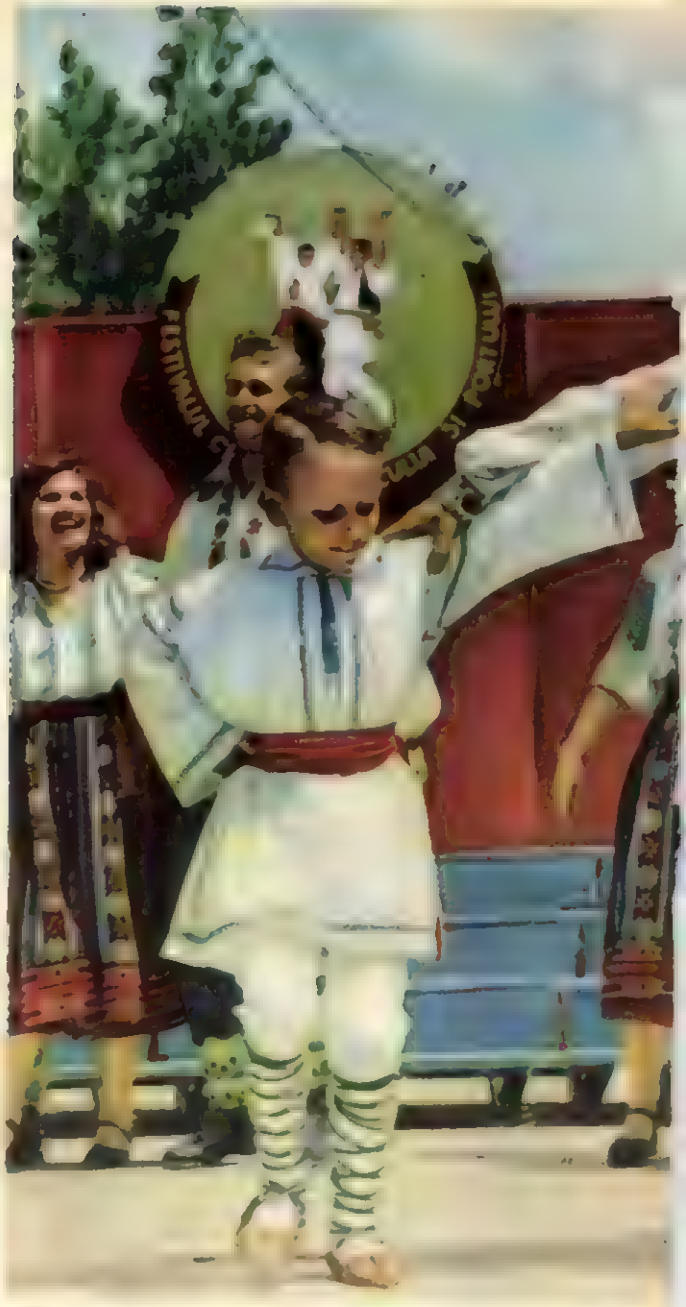

Într-o sălăreaţă sîrbă s-au prins să joace reprezentanţi a două generaţii

Cîntă tînăra Victoria Olteanu membra a întovărășirii agricole din comuna Crovu (raionul Titu)

Un program bogat, variat şi cu alese calităţi artistice, a prezentat formaţia de cîntece şi jocuri a Uniunii raionale a cooperativelor de consum din Călăraşi

„Să fii partidului oştean!" (corul sindicatului muncitorilor de la şantierele navale Oltenița).

Poftiți la estradă!

Îl recunoașteți, desigur, deși s-a travestit în „Prințul revistei": e bunul prieten al publicului teatrului de estradă, Mircea Crișan.

de Sanda FAUR-DIMA

Fotografii de Romulus SCURTU și S. STEINER

La exact un an și o zi după ultima sa premieră, Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" a oferit, în sfîrșit, publicului său — care l-a așteptat răbdător și cu credință — un nou spectacol, „Revista oglinzilor"; ba chiar, pentru a-i răsplăti așteptarea, două premiere, cealaltă fiind concertul-spectacol „Vitamina M... muzica". Precum se știe însă, mai bine mai tîrziu și... mai bine, așa că spectatorii au uitat că au fost neglijați și au asaltat de îndată cele două săli ale teatrului. Și iată că promisiunea făcută în „Pe aripile revistei", de a nu coborî, în următoarele spectacole, din calitatea la care revista se urcase cînd... căpătase aripi, a fost ținută cu destulă tărie. Au avut grijă de aceasta Eugen Mirea, autorul tonifiantului produs artistic „Vitamina M...", ca și cei trei creatori ai „Revistei oglinzilor" — Mircea Crișan, Al. Andi și Radu Stănescu. Cu toții au renunțat să se mai uite în urmă și să aducă de prin sertare texte învechite despre năravuri răsdiscutate, și au depus eforturi evidente de a spune un cuvînt nou, în limbajul estradei, despre birocrați, pisălogi, burlaci înrăiți, fii ingrați etc. ..., ba să-și trimită săgețile satirice și la adresa „artei" abstracționiste apusene sau a metodelor „didactice" folosite în școlile neofasciste din Germania occidentală. Toate acestea au fost spuse cu umor și vervă, invitînd publicul la hohote de rîs, dar și la meditație. Mircea Crișan și-a găsit pentru textele umoristice scrise de el, un interpret bun în... Mircea Crișan, distribuindu-l în consecință fără zgîrcenie. Și bine a făcut, căci în cele șase apariții ale sale el a fost de șase ori admirabil, fie că declara amor unui... scaun (parodiind absurdul teatrului decadent), fie că făcea dramă lirică în „Bătrînețe și... bătrînețe", fie că, nerezistînd tentației izvorîte din vechea sa pasiune, făcea pe... motocicleta. Pentru a susține coloana vertebrală satirico-umoristică a spectacolului, Mircea Crișan a cerut și primit întăriri în persoana unor vechi prieteni ai spectatorilor teatrului de estradă: Elena Burmaz, Zizi Șerban, Antonescu-Cărăbuș, Puiu Călinescu, Horia Căciulescu, I. Brandea — care nu și-au dezmințit nici unul binecunoscutele calități umoristice, dar nici (din păcate) binecunoscutele maniere interpretative

Concentrînd deci într-un singur spectacol mai tot „efectivul" de comici ai teatrului, însemna oare că cel de-al doilea spectacol — „Vitamina M..." — a rămas descoperit? Nicidecum, pentru că Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu reușesc perfect să împlinească nevoia de umor și satiră a acestui concert-spectacol. Cuplul lor merită din plin calda apreciere a publicului — apreciere ce crește pe măsură ce înșeși virtuțile lor interpretative se dezvoltă și se afirmă pe mereu alte planuri, pe măsură ce-și îmbogățesc și-și nuanțează mereu mijloacele de expresie. Dacă adăugăm și apariția de un comic generos și de calitate a popularului artist Tomazian (în parodia „Torianomania") înțelegem de ce publicul pleacă satisfăcut și de la acest spectacol.

Cum stăm cu muzica în aceste ultime premiere ale Teatrului „C. Tănase"? Prin însăși natura concertului-spectacol, „Vitamina M..." a beneficiat — calitativ și cantitativ — de melodiile de muzică ușoară și de bunii interpreți ai genului, lansînd (în sfîrșit!) și un cîntec: „E primăvară în ianuarie". Maria Tănase — ca întotdeauna o mare interpretă a muzicii populare românești; Tanți Căpățînă — plină de lirism și emoție în „Nu mă uita"; Luigi Ionescu — revelația serii ca voce și prezență scenică; trio Grigoriu — foarte buni; Didi Ionescu, Mara Ianoli, Gică Petrescu, George Bunea, cu toții în vervă, aduc o contribuție prețioasă spectacolului. Să recunoaștem însă că ăn și fost serviți de texte de o calitate superioară celor din „Revista oglinzilor". Eugen Mirea nu s-a dezmințit și a lucrat cu grijă multe din textele concertului său spectacol, strecurînd fiu o dată un fior de poezie printre rimele cîntecelor. Fără a atinge același nivel, și muzica din „Revista oglinzilor" are unele lucruri bune. Astfel, bine servită și servindu-și la rîndul ei bine repertoriul, e Sorina Dan; foarte caldă, creînd un moment de duioșie și interpretînd frumos melodia e Ioana Matache (în „Sună clopoțelul" — număr remarcabil și prin actualitatea temei sale). Dincolo de acestea se remarcă însă o serie de texte de un nivel nepermis de coborît: Lavinia Slăveanu e pusă, de pildă, să declare, cu vocea ei frumoasă, că „eu sînt conștientă/nu sînt exigentă/ și mă mulțumesc/ mulți ani să trăiesc...", iar Aida Moga să spună cu vervă că „am pus-o de mămăligă/la cine știe cîștigă" și că, avînd „pantofi de lac/fustă de tergal/ și ...trei de ani/ ce, nu-s motive să mă duc la bal" pentru a face „praf toți dansatorii?" Se simte tendința de a prezenta femeia zilelor noastre — în textele cîntecelor sau ale cupletelor din „Revista oglinzilor" — cam denigrant, în chip de ființă capricioasă, nestatornică, cicălitoare. Iat-o, cerînd categoric în cîntecul „Așa e dragostea": „Crede-mă, caută-mă, strînge-mă, lasă-mă, iartă-mă"; iat-o derutîndu-și bărbatul (în cupletul cu același nume ca melodia mai sus-citată), cînd amenințîndu-l că nu merge cu el acolo unde va fi transferat, cînd asigurîndu-l că-l va urma și, în orice caz, pretinzîndu-i un post bun în București; sau iat-o în chip de nevastă pisăloagă, care — odihnită de somnul de peste zi, dat fiind puținătatea ocupațiilor ei — se ocupă noaptea cu... sîcîirea chinuitoare a bărbatului ei. Cum să nu-i înțelegi atunci pe cei trei burlaci (Horia Căciulescu, Sorin Balaban și Puiu Călinescu) care preferă să mănînce clătite din hîrtie și să meargă cu ciorapii și nasturii rupți decît să-și ia pe cap asemenea belele?!

Vico Torlani, sub înfățișarea (și hazul) lui Tomazian.

Dacă vreţi să aflaţi cîte ceva despre „Vecinul meu", ascultaţi-o cîntînd pe Soriaa Dan.

Ca totdeauna vesel, antrenant, interpretîndu-şi admirabil cîntecele: trio Grigoriu

Dintre cele două premiere recente ale teatrului, cea mai pretenţioasă — ca gen şi montare — rămîne, firește, „Revista oglinzilor": numerele sale coregrafice (foarte interesant „Baletul cosmosului", care ar fi fost însă în cîştig fără prima sa parte, convenţională şi gratuită), precum şi bogatul corp de ansamblu, contribuie la crearea unei impresii de bogăţie scenică. Şi, totuşi, din punct de vedere al concepţiei regizorale şi scenografice spectacolul este deficitar: ne este greu să înţelegem cum un artist atît de talentat şi experimentat ca George Voinescu a putut rezolva atît de greoi şi inestetic problemele plastice ale spectacolului (cărucioarele pivotate, care aduc pe un colţ al scenei decorurile şi interpreţii respectivi, se mişcă greoi, cei aflaţi pe ele îşi cam pierd echilibrul, cortinele se ridică în hopuri), cum a putut crea o costumaţie atît de banală şi învechită? Regia (Sandu Eliad şi Nicolae Frunzetti) a lucrat prea puţin cu tinerele din corpul de ansamblu, care — pe lîngă faptul că au voci slabe şi sărace, fac prezentarea cu stîngăcie şi confundă degajarea scenică cu o ţinută dezordonată. Le-am reproşa, de asemeni, celor doi directori de scenă — ca şi autorilor textului, de altfel — că nu s-au străduit să închege spectacolul pe firul (făgăduit din titlu) al *oglindirii* realităţilor înconjurătoare, în aşa fel încît acest titlu rămîne doar un pretext pentru cîteva numere, restul urmîndu-se unul după altul fără vreo legătură între ele.

Şi de ce oare au trebuit să mizeze, în pamfletul antimilitarist „La o şcoală din Bonn" (autori I. Avian şi Fred Firea) mai curînd pe unele trăsături fizice ale actorilor noştri de estradă, decît pe conţinutul satiric al textului? Credem că hazul stîrnit de silueta deşirată a lui Horia Căciulescu sau de cea cu protuberanţe a lui Mircea Crişan (ambele puse în evidenţă de nişte costume de copii) este în măsură să abată atenţia spectatorului de la intenţiile politice demascatoare ale numărului şi chiar să-i jignească pe respectivii interpreţi.

Ni s-a părut de mult mai bună calitate, mai elegantă şi luminoasă, mai simplă şi modernă, atît scenografia şi costumele (Mia Steriadi şi Puiu Ganea), cît şi întreaga concepţie regizorală (B. Fălticineanu) a concertului „Vitamina M... muzica". Nu există în acest spectacol nici stridenţe, nici crispări, corpul de ansamblu e mult mai bine pus la punct şi, în general, apariţiile şi mişcările în scenă au toate firescul şi justificările lor. Prezenţa permanentă a orchestrei pe scenă (dirijor Gelu Solomonescu) nu supără şi nu încarcă, lăsînd suficient loc pînă şi evoluţiilor coregrafice ale lui Sandu Fever şi Silvia Solomonescu (reţinem numărul „Evoluţia dansului")

La ora cînd apar rîndurile de faţă, Teatrul „C. Tănase" a dăruit publicului şi ultimul său spectacol, „Cu concertul în buzunar". Nu dorim decît ca acesta să întrunească însuşirile pozitive ale celor două spectacole care l-au precedat şi dacă se poate, să evite repetarea scăderilor lor

„Avantajele" burlăciei, demonstrate de Puiu Călinescu, Sorin Baiaban şi Horia Căciulescu într-o scenetă plină de haz.

„De ce să facem simplu cînd se poate complicat?" — în interpretarea apreciatului cuplu Horia Şerbănescu şi Radu Zaharescu.

SIN ÎN CO

(Urmare din numărul trecut)

În safoul lui Varen el găsi o ciornă a programului de zbor, întocmită încă de pe Pămînt, şi, fără să mai stea pe gînduri, intră în biblioteca de informaţii. Russov trebui să-şi concentreze toate eforturile, să-şi mobilizeze întreaga voinţă pentru ca pe baza unor analize şi calcule complicate să completeze cu cifre corespunzătoare pătratele goale de pe banda perforată, ce păreau caraghioase prin forma lor, dar care ascundeau munţi de cunoştinţe, calcule, muncă.

Russov amintea acum un student din veacurile trecute, care se pregătea pentru examen în ultima zi. Muncea înfocat, cu însufleţire, îndîrjit, pierzînd noţiunea orelor şi a zilelor, făcînd numai scurte întreruperi pentru somn şi pentru mîncare; în acelaşi timp, maşinile electronice de calculat, care erau ajutoarele lui credincioase, lucrau neobosite.

Valurile Timpului treceau pe neobservate, iar el, nevăzînd şi neauzind nimic, plutea în torentul uriaşului fluviu nevăzut. Au trecut zile, săptămîni şi chiar luni. Creierul lui obosea în desişul calculelor variate şi numeroase, aşa cum corpul său obosise în desişul pădurii sălbatice şi necunoscute.

Foşnetul panglicii care aluneca spre ferestruica Creierului Electronic de-abia se distingea. Acum munca complicată a sistemelor electronice ale „Palladei" nu mai depindea de voinţa lui Russov. El trebuia doar să supravegheze să controleze şi să intervină numai în caz de avarie. Era obsedat de necesitatea de a analiza bine premisele iniţiale ale calculelor sale. Avea impresia că totul e corect; totuşi, undeva în adîncul subconştientului i se ascundea un sentiment neclar de îndoială şi nesiguranţă. La alcătuirea programei ţinuse oare cont de toate? Dar poate că pe parcursul calculelor i-a scăpat vreo greşeală neobservată, o inexactitate?... Printr-un efort de voinţă el alungă acest gînd, atribuindu-l surmenajului, şi hotărî să se odihnească, trăgînd un somn bun, înainte de a-şi lua zborul plin de răspundere de pe planetă şi a fixa itinerariul de zbor al „Palladei" pe linie dreaptă.

Şi iată că sosi şi ora zborului! Cu inima palpitînd de emoţie, Russov porni astrotelevizorul, aruncînd o privire de bun rămas pădurilor gălbui-roşietice, şesului acoperit cu iarbă de înălţimea unui om, cerului violet ca de ametist. „Înainte!" — îşi spuse el îmbărbătîndu-se singur, întrucît îl apăsa liniştea ce domnea în nava al cărei unic membru al echipajului era el, şi apăsă cu hotărîre pe butonul „Operaţiile dinaintea startului". Rotiţele şi pîrghiile puse în mişcare făceau un uruit subţire. El nu observă că sistemul complicat al mecanismelor trăgea în în corpul astronavei gigantic tren de aterizare, dar auzi zumzetul surd al motoarelor verticale de sub navă, care ridicau astronava cu botul înspre zenit. În momentul cînd „Pallada" se ridicase în toată înălţimea de o mie de metri, automat intră în funcţiune un rînd de motoare acţionate pe baza energiei nucleare, amenajate special pentru zbor. Corpul astronavei răspunse la această printr-o vibraţie puternică. Întocmai ca barele unui cric gigantic, stîlpii de foc ai gazelor încinse ridicară racheta deasupra solului ars, la început încet, apoi din ce în ce mai repede. Tulpinele groase ale plantelor se chirceau şuierînd şi apoi, cînd se îndrep-

GUR SMOS

— povestire ştiinţifico-fantastică —

de A. KOLPAKOV

tau din nou spre cer, erau doar nişte mlădiţe arse şi îndoite, care ameninţau parcă pe veneticul care pleca în Cosmos. Russov deschise aparatul de ventilaţie al încăperilor de locuit ale navei. Îşi dădu seama că în spaţiul circular care cuprindea salonul, băile de anabioză şi centrala de conducere apăreau acum vîrtejuri de curenţi de înaltă tensiune, creînd un cîmp de antigravitaţie ce neutralizează orice supraîncărcare. Pe nenumăratele scale cu gradaţii apăreau lumini, în timp ce metronomul automat bătea regulat secundele. După şase minute nava se plasă pe o orbită staţionară şi, supunîndu-se conducerii roboţilor, făcu o serie de evoluţii.

În acea „dimineaţă" el se trezi complet zdrobit şi cu o greutate inexplicabilă pe inimă. Totul îi cădea din mîini. „Probabil din cauza insomniilor" — se gîndi el. Vru să citească o carte, dar nu putu. Încercă să mănînce, dar alimentele i se păreau stătute şi fără nici un gust. Un timp ascultă mecanic cum contorul distanţei număra la fiecare două minute distanţa parcursă de „Pallada"; fără nici un scop bine definit atinse maneta de conducere a avariilor şi se uită pe ecranul principal, unde se reflectau punctele violete ale stelelor. „Pallada" zbura fără zgomot în spaţiu, cu o viteză de „şase de nouă după zero". „Am parcurs aproape jumătate din drum — se gîndi Russov, neştiind cu ce să se ocupe. Ar fi bine să mă culc în anabioză şi dintr-o dată să trec în lumea viselor. " — îşi spuse el.

Gîndul era într-adevăr ademenitor, dar el se străduí să-l alunge, fiindcă nu avea încredere nelimitată în aparate şi roboţi. De ce? Singur nu ştia, probabil pentru că era vorba de tehnica complicată şi exactă a celui de-al 8-lea mileniu, care nu-i era prea familiară.

Oscilă, luptînd cu această ispită multă vreme şi, în sfîrşit, temîndu-se de singurătate, se hotărî

Dar nici nu apucă să închidă după el uşa cabinei anabiozice, că se opri înmărmurit. În cîntecul gravimetrului apăruse o melodie nouă şi străină. „O defecţiune" — îi trecu prin minte, ca un fulger, dar gravimetrul începu din nou să susure regulat şi des, liniştindu-l. În clipa următoare „vocea" aparatului îşi schimbă iar tonalitatea, sunetul începînd să crească. Alergă spre tabloul de distribuţie şi puse mîinile pe mînerul pîrghiei de avarii, neluîndu-şi ochii de pe indicator. Săgeata gravimetrului cobora încet spre linia roşie care marca limita maximă a potenţialului gravitaţiei la viteza existentă a astronavei. Paralel cu mişcarea indicatoarelor, tot mai alarmant era sunetul analizatorului: „Pericol!" Russov se cutremură de vuietul puternic al sirenei care se auzi în momentul cînd indicatorul ajunse în dreptul liniei roşii. Lumina roşie a indicatorului, care era aşezat pe robotul de pază ce semnaliza întreruperea motorului principal, îl orbi. Pentru un moment Russov se pierdu cu totul. „În faţă este o masă de atracţie!"... — îşi spuse el speriat. După aceea se auzi zgomotul puternic al motoarelor de frînare. În secunda următoare vuietul neîntrerupt se transformă într-un bubuit asemănător unui tunet. Scala gradată mobilă a accelerografului înclina spre stînga, indicînd o încetinire ciudată: „O sută... opt sute... zece mii". Încetinirea era atît de mare, încît pentru o clipă supraîncărcarea deveni mai mare decît potenţialul antigravitaţiei. El fu aruncat în scaunul pilotului, afundîndu-se în tapiţeria spongioasă. Se auzi o sonerie puternică, semn că intrase în funcţiune în mod automat sistemul de intensificare a cîmpului de antigravitaţie — şi supraîncărcarea dispăru. Gravimetrul nu mai cînta, ci vuia pătrunzător, cu toate că viteza navei se micşora simţitor. „Masa gravitaţiei sau marginea cîmpului slab al gravitaţiei" — ghici el înfrigurat, încruntîndu-se din cauza licăririlor alarmante ale semnalizatoarelor de avarie. „Să frînez sau să măresc viteza?" — se întreba Russov cu îngrijorare.

Judecînd după harta Centrului calculator, pe drumul acesta nu ar trebui să existe mase de atracţie... „Oare este o greşeală de zbor?" El avea destulă experienţă pentru a înţelege imediat că în faţa sa se găseşte un cîmp de atracţie deosebit de mare. Şi aproape instinctiv întrerupse motoarele de frînare. Mîinile lui, în liniştea care se lăsase, căutau febril în safeul lui Varen, răsfoind notiţele, panglicile şi schemele, în timp ce ochii lui urmăreau cu o mare atenţie ecranul întunecat al astrotelevizorului.

Dacă corpul ceresc care provoca această atracţie imensă ar fi fost o stea, fără îndoială că de mult ar fi văzut-o. Poate că-i o „infră" (stea infraroşie)? Dar într-un asemenea caz desigur că locatorul de infraroşii ar fi indicat... Un nor de praf?... Prezenţa sa aici, pe porţiunea boltei cereşti studiate, este cu desăvîrşire imposibilă. Atunci ce poate fi?... Russov căzu pe gînduri.

Potenţialul gravitaţiei pe scala gravimetrului întrecuse toate valorile cunoscute de el puterea de atracţie a Soarelui, a Alfei Eridan, a stelelor obişnuite infraroşii, a prafului condensat. Russov continua să studieze notiţele lui Varen, deşi le citise atent cînd alcătuise programul de zbor. Totuşi subconştientul îl determina să caute ceva. Deodată — ca o revelaţie — el îşi aminti de nişte cuvinte rostite de Varen în drum spre Alfa Eridan, drept răspuns la observaţia şi întrebarea timonierului Mario: „Da, da... la înapoiere, la cel de-al unsprezecelea parsec?... Dacă faci un ocol de 32 grade spre polul galactic sudic... după trei parseci vei întîlni o stea pitică albă, stinsă, Ţvikki..."

Picături reci de sudoare îi inundară fruntea. „Ce fel de stea pitică albă e această Ţvikki? Niciodată n-a auzit de o astfel de stea! Pe diagrama itinerariului ea nu apărea! Atunci el porni maşina electronică de memorat şi începu să cerceteze cataloagele astronomice. Dar nici aici nu se pomenea de steaua enigmatică... Frica şi necunoscutul îl siliră din nou să pornească motoarele de frînare. În vuietul lor puternic el reîncepu căutările sale obositoare, simţind că, dacă nu va găsi dezlegarea purtării ciudate a „Palladei", însemna să meargă spre pieirea inevitabilă, deoarece nu ştia ce măsuri trebuie luate. O lovitură de gong îl pătrunse ca un curent electric. Se întoarse nervos spre tabloul de distribuţie: pentru a doua oară robotul intră în funcţiune în mod automat, mărind presiunea antigravitaţiei. Pe ecranul maşinii care depăna amintirile treceau deja ultimele înregistrări ale comunicărilor ştiinţifice făcute de Varen înainte de startul „Palladei", de care vorbeau semnele făcute pe marginile notiţelor. Iată că găsi informarea Consiliului Suprem de Cercetare a Cosmosului. Cuvintele laconice ale însemnărilor rupseră lanţul de enigme şi neclarităţi. „Steaua Ţvikki — scria Varen — este piticul superior nevăzut, neobservat în spaţii, care şi-a încheiat drumul vieţii. Forţa gravitaţiei sale este puţin mai mică decît a stelelor care opresc emiterea razelor luminoase. Comunicarea în legătură cu piticul superior stins, primită de la Consiliu, fusese transmisă cu două ore înainte de zbor... Această stea pe noi nu ne interesează, întrucît se află în afara rutei noastre, la patru parseci în direcţia polului sudic galactic..." Coordonatele ei!..."

(Continuare în numărul viitor)

În romîneşte de M. SAFIR

INFERNELE artificiale

Citeva reclame de produse ale „artei" ororilor, apărute în diferite ziare occidentale.

Odinioară, prototipul filmului antirealist era pelicula siropoasă cu „happy-end", cu o morală consolatoare a renunțării, a filantropiei, a iluziei. Dar narcoticele folosite îndelung își pierd efectul, mai ales cînd boala pe care o amăgesc progresează. Actuala stare socială a lumii imperialiste nu mai poate fi suportată cu analgezicul legendelor de amor și falsă generozitate. De aceea cinematografia afaceriștilor din Occident recurge la faimosul procedeu de anestezie empirică pe bază de... supralicitare a durerii — procedeul „stelelor verzi": tragi un pumn zdravăn de boxer în falcă și scoți măseaua fără să mai simți nimic. Pe acest principiu sînt făcute, de la o vreme, filmele de tip hollywoodian: după ce a plonjat în infernul — cităm din afișe: „plin de spaime", „halucinant", „blestemat", „care îți taie respirația" etc., omul iese la lumina străzii cu creierii buimaci și pulsul dezordonat și — în comparație cu șocul de groază — realitatea i se pare dulce și amicală. Șomajul și criminalitatea infantilă pălesc pe lîngă teroarea delirantă din filmele „de senzație"; în comparație cu infernul artificial, cel real pare suportabil. Iar cînd efectul șocului trece și realitatea începe să doară din nou, omul e ademenit de alt afiș, care îi promite „160 minute de dorință și ură", „adevărata poveste a unei revolte pe mare și a unei fecioare în prada bărbaților sălbăticiți de pofte", „anatomia crimei", „o vînătoare de oameni dezlănțuită în subteranele și pe acoperișurile New Yorkului" etc. etc. etc. Din șoc în șoc, omul simplu din Occident este „ajutat" să ignoreze realitatea înconjurătoare, trista, apăsătoarea realitate, dominată de legea junglei capitaliste.

Numai că proletariatul, intelectualii cinstiți, oamenii lucizi nu se lasă anesteziați cu povești despre fecioare violate de gorile și nu „uită" exploatarea sub șocul altor groaze fictive. Ceea ce nu înseamnă că, totuși, metoda șocului cu senzații tari n-are efecte asupra unor pături din mica burghezie.

Dacă adultul este asiduu poftit la acest sabat cinematografic, puritanismul burghez „acoperă" ochii copiilor în fața ororii fictive (în fața celei reale nu se poate, din păcate). „Permis de la 18 ani", scrie pe afișele deocheate. Niciînd caricatura n-a zeflemisit mai crud ipocrizia perfidei morale burgheze: mîna care „oroperă" ochii copiilor trișează cu degetele rășchirate printre care ochii văd cu și mai multă curiozitate ceea ce i se „interzice". Căci interdicția e făcută nu ca să fie respectată, ci tocmai ca să exalte lăcomia de senzații tari. Eticheta „permis de la 18 ani" e certificatul valorii de corupere a filmului. Și presupunînd că un portar de cinema ar avea fantezia să ia în serios această indicație, oprind tineretul la porțile spectacolului infamant, cine oare poate fereca pleoapele copiilor în fața corupției la domiciliu, prin televiziune? Agenția de publicitate complice la crima de corupție după ce speculează această etichetă ca să atragă consumatori la mărul oprit, se servește de fariseicul: „permis de la 18 ani", ca să se considere astfel absolvită de răspundere în fața opiniei publice, în fața profesorilor care acuză îndobitocirea prin filme a elevilor, în fața medicilor care acuză neurastenia infantilă provocată de asemenea filme în fața judecătorilor care acuză delicvențele minorilor inspirate de peliculele nocive. În fața statisticienilor care fac graficul rușinii recordurilor de criminalitate și prostituție la cei de „sub 18 ani".

Incontestabil, spectatorul de rînd vrea să găsească în film substanță de cunoaștere și de visare. Tom și Nick și Pierre și Hans ar fi fericiți să vadă „Zboară cocorii" ori „Balada soldatului", să întrezărească o ființă omenire reală, cinstită, eroică și normală — da, normală fără isterii și depozite subconștiente de bestialitate. Ar prefera elevația spirituini în loc de crispările nervilor, bucuria vieții în loc de tortura simțurilor pervertite, ar prefera pe eroul celor mai nobile aspirații ale omului în loc de personajul pitecantropic, imaginea tonică a omului eliberat în loc de imaginea abrutizantă a sclavului instinctului. Producătorul filmelor de groază știe, fără îndoială, că spectatorul (din a cărui exploatare trăiește) nutrește această intimă năzuință spre sănătatea morală. Directorii de cinematografe își fac desigur uneori socoteala că ar obține venituri frumușele din rețetele de casă, dacă ar admite să ruleze filme umaniste în locul filmelor dezumanizante. Dar toată rețeaua de profitori ai corupției combate această tentație cu o subită „conștiință patriotică" care le dictează să țină sus steagul „modului de viață" capitalist. În Berlinul occidental biletele la filmele „de groază" se vînd cu preț de trei ori mai mic decît la alte filme. Diferența e poate acoperită din bugetele secrete, de la capitolele „propagandă anticomunistă". Căci dacă Tom ori Nick ori Hans ori Pierre ar vedea pe pînză eroi care luptă nu cu monștri de tip apocaliptic, ci cu ființe de tip imperialist, ca incendiatorii la război sau ca exploatatorii capitaliști, ori alte soiuri de dușmani ai omului, poate că li se va năzări să semene cu eroii filmelor care pledează pentru viață. Dar mister X, Herr Z., monsieur Y toți complicii din filiera corupției prin filme nu sînt dispuși să-și taie craca de sub picioare. Ei știu că „spectatorului de rînd" îi e foame de pîinea artei adevărate, umaniste. Și își fac socoteala că, dacă o hrănești cu această pîine substanțială, conștiința spectatorului poate crește în mod periculos peste „standardul" prevăzut de constituția exploatării. E mai prudent deci să-i dai imaginea omului „invers", animalizat, ori să-i dai după o rețetă de tip Maria Antoaneta, cozonacul fad al lascivității. Alimente sterilizate scrupulos de morală și umanism, falsă hrană, îmbibată cu excitanții pornirilor degradante.

Toxinele, cum spuneam, își pierdeau efectul. Oamenii se dezmeticesc și istoria îi ajută să se trezească violent la realitate. În ciuda tromboanelor publicitare care invocă „diavolul", „groaza", și „suspensia respirației", spectatorul din țările capitaliste manifestă un interes irezistibil pentru filmele cineaștilor progresiști din întreaga lume. Irezistibil, căci această foame de luciditate, de optimism, de umanitate, influențează și verdictul juriilor care premiază peliculele umaniste și care recunosc, cu elogii, superioritatea morală și artistică a filmelor produse în lagărul socialist.

Anca ARGHIR

CU SARE ȘI PIPER

NOPȚI CU LUNĂ-N BUCUREȘTI

Era 8 seara. Ies în stradă. Bine ras, bine dispus, cu poftă de plimbare. Iau autobuzul. După numai zece minute ajung în centru. Cobor. Apuc pe Calea Victoriei. Pe lîngă mine trec, cu pași rari și egali în grad, zeci de perechi. Ca și mine, oameni care se plimbă, se opresc în fața vitrinelor, privesc, comentează... Ajung în fața magazinului de „Galanterie" (articole bărbătești) unitatea nr. 13. Privesc în vitrină. Privesc, vorba vine, că tot nu văd nimic. Insist. Acum parcă zăresc ceva. O umbră. Ba nu! Mai multe. Sînt probabil cămăși, cravate, batiste. Dar de ce par umbre? — mă pomenesc rostind. În vecin de... vitrină mă lămurește: „Pentru că e vitrina neluminată!" Mulțumit că m-a... luminat, pornesc mai departe. După cîțiva pași, altă vitrină. Mai mare decît prima. E întunecată aidoma unei păduri seculare într-o noapte fără lună. Îmi aruncă privirea pe firmă: „Mobila", unitatea 52. Păcat. Tare mai doream să admir ultimele tipuri de mobilă pentru dormitor. Desigur, pentru a reda atmosfera de dormitor, în vitrină era beznă. Ciao! Cîțiva metri mai încolo, vitrina elegantei unități „Arta modei". La lumina zilei adresa: Calea Victoriei 91. Pe întuneric nimerești mai greu pentru că nu-i lumină. Mi-am zis: „Hai mai bine să fac cale întoarsă". N-apuc să trec de Romarta, ale cărei vitrine lucesc de ți-e mai mare dragul, dînd tuturor posibilitatea să-și aleagă din variatele modele de baticuri, bluze, stofe și costume, și dau peste magazinul „Cămăși-cravate" (Calea Victoriei 56). Deasupra vitrinei o reclamă: „Expoziție cu vînzare". Dacă era „Expoziție cu lumină", poate aș fi putut vedea mai mult decît cele cîteva cravate pe care cădea involuntar lumina becului de pe stîlpul din fața magazinului. N-am mai zăbovit. În dreapta „Expoziției cu... întuneric", un alt magazin. Îi zice „Galanterie... damă". Un trecător, care privea în gol ca și mine, îmi spune: „Probabil că responsabilul n-a aprins lumina în vitrină din... galanterie bărbătească". „Așa o fi — zic eu. Iar cel de la „cămăși și cravate" n-a aprins-o din... galanterie de damă!"

Am ieșit pe bd. Magheru. La numărul 26, o „Papetărie" cu geamuri mari. Peste drum, „Librăria copiilor". Și aici geamuri mari. Dar alți în cele de la „Papetăria" cît și în cele de la „Librărie", nici un bec aprins. Toate stinse, în fel cu spiritul comercial al responsabililor acestor unități.

Cam obosit după altă plimbare mă înapoiez la mine în cartier. Privesc cele cîteva magazine din preajma stației de autobuz. O „Textilă", o „Alimentară", o „Încălțăminte" și o „Carne". Mai mici decît cele din centru, însă cu vitrinele luminate. Nu „a giorno", dar „a 75 de wați" cel puțin.

★

Intru în casă. Aprind o țigară. Mă apropii de fereastră. O deschid. Un întîrziat trece fredonînd melodia „Nopți cu lună-n București". Privesc bolta cerului. Coincidență. A apărut luna. Gîndesc: pînă și luna și-a lăsat văzută partea nevăzută, numai responsabilii unor magazine din centru mai oferă încă trecătorilor partea .. nevăzută a vitrinelor.

Vită dată n-am să mai ies în oraș după 8 seara, sub cer înnourat și cu încredere deplină în feeria nocturnă a „galanterelor deoarece se pare că socoteala de-acasă nu se potrivește cu .. becul din vitrină.

Dan MANOLESCU

P.S. M-tine îmi cumpăr o lanternă. Dacă totuși seara voi ieși în oraș și dau iarăși de vitrine fără lumină, fac apoi lanterna și privesc cît mă ține pofta și... bateria

CÎNTEC ÎNVECHIT

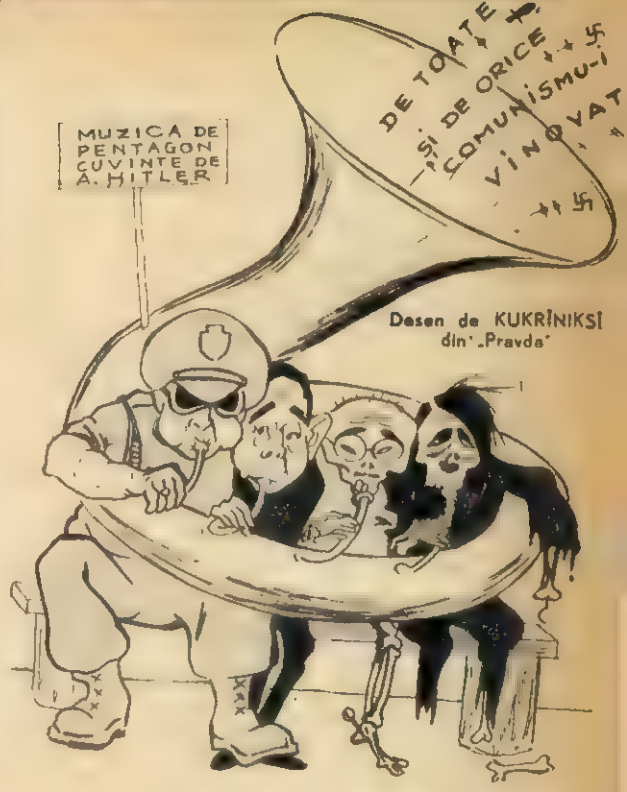

Desen de KUKRÎNIKSI din „Pravda"

Opinia publică mondială ridiculizează încercările făcute la Washington și Tokio pentru justificarea eșecului politicii antipopulare prin referiri absurde la „uneltirile comunismului".

„Vinovați sînt comuniștii!" —
Cîntă-ntr-una Pentagonul,
Iar din Tokio soliștii
Îi tot țin cît pot isonul.
„Vinovați sînt comuniștii!" —

E un cîntec piază-rea:
Nu uitați că hitleriștii
Au cîntat la fel cîndva.

Serghei MIHALKOV

SCRISOARE DE (NE)MULȚUMIRE

Prea ilustre coleg,

Iată vă rugăm să ne iertați că vă adresăm titulatura de mai sus, deși unii colegi opinau să vă spunem „înălțimea voastră", ghidîndu-se la cei 182 centimetri ce-i cuprindeți de la freză pînă la microporos, cît și la valorile suprarealizate la maximum pe care le lăsați din cînd în cînd să cadă în atelier asupra noastră. E drept, și pe gratificul de producție sînteți la înălțime. Dar asta nu este un motiv să faceți din grafic un ascensor pentru prea rotundul dumneavoastră nas. De altfel, mulți prieteni cu invidie semnalează vigurosa ce-o afișați și pe care n-a zdruncinat-o nici cel mai banal guturai. Ne închipuim însă în ce situație incomodă ați fi pus de un simplu catar, cînd pentru a-l lăsa des batista la această maladie, ar trebui să o aveți în permanență și o scară de pompieri cu care să acționați impetuos suferindului dumneavoastră nas.

Noi am preferat să vă adresăm în prezența scrisoare epitetul „ilustre coleg", un termen derivat de la latinescul ilustrus, ilustia, ilustrum, ce se potrivește străduinței ce o depuneți pentru a străluci în atelier ca o lacă bine frecată a „Soiol". Dar dacă lava strălucește în ochii tuturor ce o văd, dumneavoastră străluciți numai cînd vă priviți singur în oglindă și cînd, sorcotul nou vă va fi necesari niște ochelari fumurii, pentru protecția ochilor. Căci vorba ceea: la soare te poți uita, dar la oglindă, ba! De aceea, pe bună dreptate ne permitem să vă comparăm cu paternul astru înflăcărat, întrucît ca și el sînteți foarte departe de noi. Dar în timp ce veritabilul soare ne luminează, ați prefera să ne lăsați în umbră. Pe de altă parte, știem să vă numărăm cu ducă-se-n cu care ne onorați.

Ne-am adresat în scris nu din birocratism, ci dintr-o necesitate, încercînd prin prezenta să vă amintim că în atelier mai sîntem și noi. De cîteva ori am încercat s-o facem prin viu grai, în locul de muncă, solicitîndu-vă în diverse probleme de producție, am remarcat că nasul vi s-a dezvoltat în dauna aparatului auditiv. Ca dovadă, n-ați înțeles să-l sprijiniți pe Năica nici măcar atunci cînd se împiedecase de o lădă și era gata să alunece.

Gîndindu-ne puțin, am înțeles de ce vă puteți așa cu noi. Dacă ne-ați ajuta așa cum și dorim, atunci lucrurile s-ar complica și ar fi necesar să se mărească panoul de onoare al secției, cerea ce ar însemna o cheltuială în plus pentru sindicat. Or, asta este în contradicție flagrantă cu interesul ce-l arătați luptei pentru economii. Probabil, nu vă dă prin ilustrul cap ce-l puteți pe nu mai puțin impunătorul gît că împărtășindu-ne experiența și priceperea dumneavoastră în muncă, economiile ce ar rezulta ar reprezenta contravaloarea a mii de panouri din cele mai mari.

Regretăm însă că eforturile ce le afișați mereu pentru a păstra o vizibilă rezervă față de munca restului colectivului n-au fost totdeauna fructuoase, în sensul că și noi avem succese în producție. Și, drept să spunem, ne doare în suflet că asta vă doare mult. Așa s-a întîmplat luna trecută, cînd Pandele, colegul nostru (și nu al dumneavoastră, deși lucrați alături), a fost evidențiat în ședința de producție. Atunci el a luat un plic cu bani drept premiu, iar dumneavoastră un plic cu două antinevralgice drept calmant. Iar mai apoi, cînd Năică a făcut o inovație, dumneavoastră ați făcut probele hepatice, deoarece, la necaz, vă înălbeniți.

Știind plăcerea nemișcă ce-o înregistrați în inimă de cîte ori sînteți popularizat, ne-am gîndit ca această scrisoare să fie folosită în programul brigăzii artistice de agitație de la noi. Asta va fi prima popularizare care nu vă va face plăcere, ci iciter.

Vă urăzăm spor la schimbarea atitudinii de pînă acum, nesprijinitul și nebagatin în seamă colegi ai dv. de muncă.

Pt. conf.

V. D. POPA și A. LĂPUȘNEANU

DE LA LUME ADUNATE

Insomnie

În sala de așteptare a unei policlinici. Pe scaune, cîteva persoane care dorm. A sosit un pacient.

PACIENTUL: Cine are numărul șapte? (Nu-l răspunde nimeni deoarece toți dorm).

SORA: Ce aveți, tovarășe?

PACIENTUL: Sufăr de insomnie.

SORA: Luați loc și așteptați! Aici este sala de așteptare pentru cei ce suferă de insomnie.

PACIENTUL: Cum suferă de insomnie? Văd că au adormit toți așteptînd.

SORA: Fiți tocmai în această constă tratamentul nostru...

Imprudență

— Vezi calul ăsta? Cît e de mare și de voinic, poate fi ucis numai cu cantitatea de nicotină pe care o conțin două țigări!

— Și ce, nu cumva l-ai învățat să fumeze?

SFATURI VÎNĂTOREȘTI

Ați vînat o vulpe simplă și doriți s-o transformați într-una argintie? N-aveți decît... s-o dați la argintat.

★

Dacă ați vînat un elefant, nu cereți ogarului să vi-l aducă în dinți. Bietul cîine ar putea să-și rupă dinții în pielea elefantului.

★

După ce ați vînat un urs mare, nu-l puneți în tolbă, că... i se șifonează blana.

★

Cînd la o vînătoare în munți nu găsiți nici un țap, mulțumiți-vă și cu o... halbă rece.

★

Ați terminat alicele în momentul cînd vă apare în față un vînat? Nu-i nimic. Așteptați pînă ce acesta... moare de bătrînețe.

V. RĂDULESCU

Vis și faptă

Spuneai mata pe vremuri despre mine,
cu o nuanță batjocoritoare,
că sînt o fire mult prea visătoare
și mă avertizai „că nu e bine".

„Visînd — spuneai rîzînd — nu-i de mirare
că ai să te îmbraci cu visuri „fine",
ai să mănînci iluzii de tartine
și ai să-ncalți himere în picioare!"

Mai susțineai, cu zîmbetu-ți fronic
de om „lucid", că între vis și faptă
e un raport aproape antagonic.

Azi însă noi visăm, precum se știe,
și-ți infirmăm părerea-ți „înțeleaptă"
de la Bîrzu și pîn la Eforie.

Ion ATANASIU-ATLAS

GIMNASTICA LA DOMICILIU

COMPLEX DE EXERCIȚII FIZICE PENTRU FEMEILE GRAVIDE ÎN LUNILE 7 și 8 (II)

de prof.
Ana Maria ENĂCHESCU

Mișcări pentru bazin

1) *Depărtat stînd, cu mîinile pe șold:* Împingerea bazinului spre stînga și spre dreapta. Executați exercițiul în ritm lent, de 6-8 ori, în fiecare parte.

2-3) *Ușor depărtat stînd, cu brațele întinse (relaxat) înainte:* Deplasarea bazinului înainte și înapoi, echilibrarea în timpul mișcării făcîndu-se cu ajutorul brațelor. (La nevoie, brațele vor fi sprijinite de zid). Repetați exercițiul de 6-8 ori.

Mișcări de tîrîre

4) *Stînd pe genunchi cu sprijin pe palme (pe labe):* Deplasarea alternativă (în pași mici) a palmelor înainte și înapoi. Executați exercițiul de 4 ori.

Mișcări pentru abdomen

5-6) *Culcat rezemat, capul și trunchiul fiind ridicate:* Îndoirea și întinderea alternativă a genunchilor, apoi îndoirea și întinderea ambilor genunchi deodată, tălpile alunecînd pe sol. Repetați exercițiul de 8-10 ori.

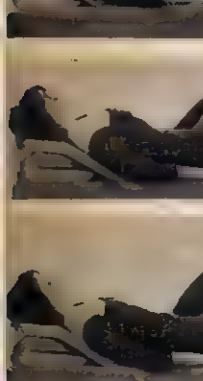

7) *Culcat rezemat, cu genunchii îndoiți:* Depărtarea și apropierea genunchilor. Depărtarea se face prin căderea laterală a genunchilor, iar apropierea, prin contracții ale musculaturii specifice. Repetați exercițiul de 8-10 ori.

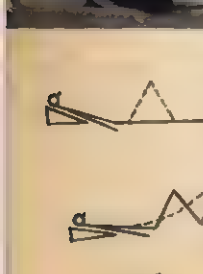

Mișcări de respirație

Culcat rezemat, cu genunchii îndoiți: Ridicarea brațelor sus, inspirație adîncă. Expirație, cu coborîrea brațelor prin lateral, jos.

Rețineți:

În luna a noua de sarcină, efortul fizic va fi redus la plimbările zilnice ale femeii gravide, adăugînd mișcări de respirație și relaxare.

N. A. Vă reamintim că pentru a da bune rezultate, gimnastica va fi executată de dv. *numai cu recomandația medicului*, în urma examenului medical.

SFATURI practice

UNELE INDICII PENTRU STABILIREA „TIMPULUI PROBABIL"

Sîntem în plin sezon al rîlegiaturii, al excursiilor, al tratamentelor balneo-climaterice și o mare preocupare a noastră în aceste zile de odihnă este să știm ce vreme vom avea.

Cum buletinele meteorologice indică starea generală a timpului și cum, uneori, aflîndu-ne la odihnă, nu avem posibilitatea să luăm cunoștință de aceste previziuni, e bine să știm a ne orienta după diferite fenomene ale naturii sau după unele manifestări caracteristice ale animalelor. Sînt fenomene științific explicate și a căror indicație e cu atît mai valoroasă cu cît prevăd timpul probabil local.

Astfel de fenomene sînt foarte numeroase; ne vom limita la cîteva.

LA MUNTE:

Dacă pe văile munților se lasă seara ceață, fără tendința de urcare spre creste, a doua zi va fi timp frumos. Dimpotrivă, ceața sau norii încolăciți în jurul crestelor muntoase indică ploaie.

Dacă vîntul bate la poalele munților dintr-o direcție, iar pe creasta lui din altă direcție (aceasta se poate observa din aplecarea arborilor sau din mișcarea norilor), trebuie să ne așteptăm la vreme ploioasă.

Cerul presărat cu nori subțiri și înalți (Cirrus), care vin din direcția nord-est, arată că timpul se va menține frumos. De asemenea, vremea se menține bună cînd vîntul continuă să bată din aceeași direcție. Schimbarea direcției sau încetarea totală a vîntului, urmată de încălzirea excesivă a aerului, prevestește în schimb furtună. După cum același lucru îl prevestește și apariția pe cer a norilor alungiți, cu ridicături în formă de turnuri pe ei, sau a norilor colorați la margini în verde, roșu sau albastru.

Vremea se strică de asemenea cînd:

— rîurilor zboară în picaj și se ascund printre stînci;

— cîinii ciobănești părăsesc turma și fug către stînă;

— furnicile intră în mușuroaie și nu mai circulă pe afară, iar albinele se retrag în stup;

— mistreții, caprele sălbatice și cerbii coboară de pe înălțimi și se afundă în păduri;

— cocorii zboară în cerc și croncănesc des;

— broaștele ies pe malul apei.

LA MARE:

Mirosul puternic al mării și al ghiolului anunță apropierea ploilor.

Vîntul bătînd dinspre nord aduce curenți calzi pe litoral, iar cel dinspre sud, curenți reci.

Luna curată, strălucitoare, prevestește timp frumos, iar traversată de nori, sau cu coroană albărie anunță ploaie pentru a doua zi.

Cerul de culoarea aramei la răsăritul și la apusul soarelui anunță timp uscat și frumos. Dacă, însă, soarele răsare în culoare violacee și apune în culoare vișinie sau în nori, e semn că se strică vremea.

Cînd pescărușii zboară în larg ei prevestesc timp frumos, iar cînd vin din largul mării și scot țipete dese deasupra țărmului, înseamnă că vremea se strică.

Saltul peștilor afară din apă, agitația gălăgioasă a gîștelor și a rațelor pe apa lacurilor, scăldarea păsărilor în praf, zborul rîndunelelor și al lăstunilor aproape de sol sînt de asemenea semne de stricare a vremii. După cum zborul fluturilor în roiuri, agitația neobișnuită a furnicilor și a altor insecte, țesutul pînzelor mari de către păianjeni și zborul libelelor tîrziu după apusul soarelui indică vreme frumoasă prelungită.

JOSIANA

DESPRE NĂMOLURI

Știați că...

...proprietățile terapeutice ale nămolului sînt cunoscute din cele mai vechi timpuri? Însăși mitologia greacă pomenește de numeroase minuni de vindecare sau transformare pe care zeii le săvîrșeau cu ajutorul apei și a nămolurilor. Iar despre împăratul Constantin cel Mare, istoria Bizanțului arată că ori de cîte ori simțea dureri la încheieturi, își ungea corpul cu nămol.

...denumirea științifică a nămolului, „peloid", nu se trage din cuvîntul latinesc *pellis* (piele) cum s-ar putea crede, făcînd legătura cu ungerea care se aplică pe piele, ci de la grecescul *pelos*, care înseamnă mîl?

...nămolurile se formează fie din flora și fauna apelor descompuse cu ajutorul bacteriilor de putrefacție, fie din substanțele minerale care se găsesc în apă, fie din toate aceste elemente combinate?

...nămolul cu cea mai eficientă combinație organică și minerală se găsește la noi în țară, în lacurile Techirghiol și Amara? S-au dovedit însă a fi foarte bune pentru tratamente și nămolurile de la Sovata, Bazna, Vatra Dornei, Govora, Geoagiu etc.

...Techirghiolul își trage numele de la un pașă turc Techir, care venea aici în timpul verii și se ungea cu nămol împreună cu toată suita și haremul lui? Se spune că pașa s-ar fi vindecat astfel de un reumatism care îl paraliza aproape complet.

...nămolurile acționează asupra corpului prin proprietatea lor de a absorbi căldura și a o ceda apoi cu greutate și prin conținutul lor de substanțe organice și minerale? La analizele chimice făcute a-s constatat că nămolurile conțin substanțe ca: sulf, iod, fier, carbonați, fosfați etc., și o însemnată cantitate de hormoni proveniți de la micile viețuitoare acvatice sedimentate în ele.

...culoarea neagră-cenușie a nămolurilor se datorește fierului, iar caracterul unsuros provine din grăsimi specifice (steroli) aflate în compoziția lor? Mirosul neplăcut e datorit în special sulfului.

...pe cît sînt de folositoare nămolurile, pot fi pe atît de dăunătoare corpului, dacă nu sînt aplicate după prescripțiile medicale? Nici chiar la onțiunile cu nămol rece nu trebuie neglijată prescripția medicului. Altfel, s-au văzut cazuri în care oamenii, în loc să se vindece, și-au făcut mai mult rău prin aplicarea neștiințifică a nămolului.

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

Prevenirea alunecărilor de teren

Unul dintre fenomenele scoarței terestre care-i preocupă în mod special pe cercetătorii geologi este acela al alunecării terenurilor, care adeseori provoacă, în unele regiuni ale globului, adevărate calamități.

În căutarea metodei de a preveni asemenea accidente, geologul sovietic Arkadi Seko a inventat un aparat bazat pe folosirea ultrasunetelor, a cărui experimentare a dat rezultate satisfăcătoare.

Pentru folosirea acestui aparat se sapă două puțuri de 2 pînă la 5 metri adîncime. Într-unul din aceste puțuri se coboară aparatul ultrasonic, iar în celălalt, receptorul de înregistrare.

Spre deosebire de aparatele existente pînă acum, care nu puteau detecta mișcările straturilor alunecătoare decît pînă la adîncimea de cîteva zeci de centimetri, noul dispozitiv permite „ascultarea" pămîntului atît cît e necesar pentru prevenirea oricăror alunecări primejdioase.

Bicicleta eoliană

În provincia Tz.lin din R.P. Chineză bat vînturi puternice în mai tot timpul anului.

Fiind însărcinat cu întreținerea liniilor telefonice, muncitorul Sin-fen trebuia să circule încoace și încolo cu ajutorul unei biciclete. Aceasta însă îl producea mari necazuri, din cauza vînturilor puternice care adeseori îl răsturnau sau îl împiedicau, pur și simplu, să înainteze. Căutînd o soluție pentru remedierea acestui neajuns, Sin-fen a conceput o morișcă de vînt pe care a fixat-o la volan, cuplînd-o cu axa bicicletei. Ideea l-a venit studiind funcționarea unei mori eoliene.

Cu ajutorul acestei morișți Sin-fen a constatat că poate circula fără teamă de răsturnare, atît în direcția cît și împotriva vîntului.

Așa s-a născut bicicleta eoliană, care acum e produsă în serie de o fabrică din orașul Baicien și care poate fi văzută pe toate drumurile provinciei Tzilin.

Imunizarea păsărilor împotriva molimelor

Inocularea fiind o metodă foarte greoaie, specialiștii de la Institutul de epizootii al Academiei de științe din R.P. Ungară s-au gîndit să găsească o altă metodă de combatere a molimelor la păsări. Ei au tratat o serie de virusuri imunizante contra diferitelor boli — și în special contra pestei — pe care le-au pulverizat în interiorul clocitoarelor-crescătorii. Metoda dînd rezultate bune, a fost generalizată la crescătoriile de păsări din R.P. Ungară.

Pentru imunizarea puilor mai mari, după ce au părăsit clocitoarea-crescătorie, aceleași virusuri, în loc să fie pulverizate în aer, au fost introduse în apă și în hrană.

În același timp zootehnicienii maghiari au pus la punct un nou procedeu pentru menținerea conținutului de vitamine al furajelor pe perioada însilozărilor.

Cu ajutorul acestor noi metode de tratare, mortalitatea la păsări a scăzut în R.P. Ungară în mod considerabil.

Prima dovadă a întîlnirii unei comete cu pămîntul

Se știe că în anul 1908 un corp ceresc necunoscut a atins pămîntul Siberiei, producînd fenomene luminoase și sonore care au fost înregistrate pe o rază de peste 1.000 de kilometri. Pînă în ultima vreme s-a crezut că e vorba de un meteorit uriaș. Apoi, ținînd seama de unele semne de radioactivitate rămase pe locul contactului cu pămîntul, s-a lansat ipoteza unui corp creat de ființe superioare din altă planetă și lansat în spațiul cosmic. Acum, în sfîrșit, după o ultimă expediție de cercetări făcute la fața locului, academicianul sovietic profesor Vasili Fesenkov arată că, după toate analizele și deducțiile științifice, ceea ce a venit în contact cu pămîntul acolo n-a fost nici meteorit, nici proiectil trimis de pe vreo altă planetă, ci pur și simplu o cometă de talie redusă. O bună parte din coada acestei comete s-a dispersat în păturile superioare ale atmosferei, iar nucleul ei, compus dintr-un aglomerat de gaze congelate și de apă, în care se găseau silicați și particule de fier, s-a ciocnit cu pămîntul.

Este astfel pentru prima oară cînd se face dovada întîlnirii unei comete cu pămîntul.

Cuvinte încrucișate

JOCURI

ORIZONTAL: 1) Jocuri sportive cu mingea care se repetă din 4 în 4 ani — Joc al inteligenței. 2) În pătrat 2) Joc în limba sportivă. Care practică educația fizică (fem.). 3) Între doi munți — Sprinten — Planta textilă. 4) În echipajul vaporelor (pl.) — Electrod pozitiv. 5) Calul rebusiștilor — Antrenor al echipei de fotbal „Petrolul" — În zadar!... — Indicativ postcriptic. 6) Floreasca pentru sportivi — Celebru cal de lemn din antichitate. 7) Pregătit metodic — Începe slalomul. 8) Primește ștafeta pentru a o duce mai departe — Sau — La poloni. 9) Actor de pantomimă — Raport între punctele pierdute și cele câștigate la un joc sportiv — Emoție ... artistică. 10) A avansa în terenul echipei adverse — A doza metodic efortul fizic într-un joc. 11) Admonestare pentru cîini — Spune! — Sarcini precise care revin jucătorilor. 12) Mingi intrată în plasă — Teavă — Uzensil casnic — Arșică 13) Sport acvatic — Joc — Perioade de timp.

VERTICAL: 1) Creatorul tuturor jocurilor — Teren pentru tenis în miniatură — Baloane pentru joc. 2) La jocul de cărți — Angrenează mișcarea bicicletei. 3) Sportivul legendar al cerului — Zgomot — Luca Oprescu. 4) Mii de mii — Miros specific. 5) Moluște gasteropode — Apărut ca din pământ 6) Sînt — Panză la teatru — Plin de apă 7) Parte a unei echipe de fotbal — Lipsită de vedere. 8) Cîini cu botul gros — Cinste acordată învingătorului. 9) Epoci — „Sportul popular" — Voce. 10) Secret divulgat — Șiretlic. 11) Notă muzicală — Program după care se desfășoară jocurile sportive. 12) Start mobil pentru săritorii cu parașuta — Teren de sport. 13) Disciplină sportivă care a adus țării noastre pentru a doua oară titlul de campioană mondială — Precum — Conjuncție

DEZLEGAREA JOCULUI „PUNCTE DE VEDERE" APĂRUT ÎN Nr. TRECUT

ORIZONTAL: 1) Plin — Probabil 2) Lucid - Privighi 3) Ene Ub Esenin. 4) Oa — Arab — Anot 5) A — Atenți — Te — P 6) Păreri — Ocular. 7) Apa — E — Apărute. 8) Atu — Ag — La — Iz 9) Aroma — Rai — B — B 10) Pasemur Miopi 21) Un — Zicala — Lat. 12) Stoic — Tinuți.

DE VORBĂ CU MEDICUL

Convulsiile copiilor

Una din manifestările cele mai impresionante ale copiilor este convulsia. Prin frecvența cu care se întîlnește, ca și prin groaza pe care o inspiră părinților, aceasta constituie o problemă importantă de asistență imediată.

Începutul convulsiilor este brusc și lasă aparența unei morți imediate a copilului. În afară de unele cazuri — destul de rare — cum sînt convulsiile agonice, acest simptom este înșelător, în majoritatea cazurilor convulsiile dispar fără a lăsa urme.

Convulsiile constituie o formă de reacție violentă a sistemului nervos al copiilor față de cauze variate. Se manifestă sub formă de contracțiuni, uneori foarte violente, sînt însoțite de pierderea cunoștinței și încep fără țipăt, în plină stare de sănătate. Copilul devine palid, are privirea fixă, cu globii oculari ascunși sub pleoapa superioară. Membrele superioare și inferioare îi sînt contractate și degetele flectate. Degetul gros de la mînă e strîns în palmă. Copilul nu respiră. După aceasta încep mișcări ale ochilor și ale obrazului. Brațele și picioarele intră în mișcări de flecțiune și extensie. Copilul urinează sau pierde scaunul. Această perioadă de convulsii durează unul pînă la două minute, după care urmează o relaxare musculară, copilul își recapătă cunoștința, respirația devine normală, iar fața își recapătă culoarea. În unele cazuri copilul nu devine conștient imediat după criză.

Cauzele convulsiilor la copii trebuie cercetate cu mare grijă. În primul rînd trebuie să se știe că convulsiile se produc mai des pînă la vîrsta de doi ani și se rărește o dată cu creșterea copilului După vîrsta de șapte ani cazurile de convulsii la copii sînt foarte rare În genere, dau cazuri de convulsii copiii care poartă pecetea unei ereditări nervoase ca epilepsia, nevrozele, isteria Alte cauze sînt: alcoolismul părinților, diverse cauze debilitante ale copilului, naștrerea prematură, rahitismul. În afară de acestle convulsii descrise mai sus și care au un caracter absolut benign, mai există și convulsii care se datoresc unor boli ale sistemului nervos, ale unor glande, ale tulburărilor metabolismului fosfo-calcic al copilului sau se ivesc în unele infecții etc. Acestea sînt într-adevăr mai grave, iar gravitatea lor nu este dată atît de convulsia în sine, cît de boala care o produce.

În tratamentul convulsiilor se recomandă mult calm, mai ales din partea mamei. Pînă la sosirea medicului copilul va fi dezbrăcat și culcat pe spate, cu capul înclinat într-o parte, pentru a împiedica astuparea laringelui prin mucozități. Între dinții copilului se va pune un obiect curat, pentru a împiedica mușcarea limbii. Copilul nu trebuie bătut pe obraz, aceasta putînd să-i prelungească criza. Se va apropia de nasul copilului un tampon cu cîteva picături de cloroform sau eter Cînd convulsiile durează mai mult, copilul va fi învelit într-un cearșaf muiat în apă caldă și bine stors, iar deasupra un cearșaf uscat și o pătură. Este bine ca mama să urmărească pe cît îi este cu putință cauzele aproximative care provoacă convulsiile și să le relateze medicului, singurul în măsură să interpreteze și să instituie tratamentul medical corespunzător.

În majoritatea cazurilor convulsiile care apar în plină stare de sănătate a copilului au un caracter benign și se rărește pe măsură ce copilul maturează în vîrstă nelăsînd nici un fel de urme.

Dr. Silviu GHEREA

MODA

Accesoriile

Linia extrem de simplă a taioarelor și a rochiilor din anul acesta a făcut ca accesoriul în îmbrăcăminte să capă importanță, concepute de altfel într-o mare varietate de forme și culori

Manușile scurte sau trei sferturi, pantofii cu toc înalt și cît mai ascuțit, genții din piele sau din material plastic și cordoanele late, din vinilin, sînt mai folosite ca oricînd. În culoare albă sau în toate pastel, aceste accesorii trebuie alese în așa fel încît să se potrivească la mai multe ținute

Bijuteriile imitație, folosite foarte mult în ultimul an, încîntă ochiul, îngrijorează și întunecă fesa Alese cu gust și discernămînt, bijuteriile trebuie să fie într-un acord perfect cu ținuta generală. Pentru dimineața, cercei gen buton, făcuți fie dintr-o perlă mare albă sau gri, fie din metal sau lemn ... sînt cei mai indicați. Această formă avantajează în special femeile cu fața mică, slabă sau alungită. Femeile care au fața rotundă, vor purta cercei mai mici, de formă ovală, ușor alungită. Cerceii pandanți nu se poartă decît seara, la o rochie elegantă.

La o rochie simplă, unii, se pot purta mărgele albe sau albastre sau șiraguri de mărgele multicolore care sînt la modă anul acesta. Dar nici rochia este împrumutată, atunci ele nu se mai potrivesc și locul lor va fi luat de un colier de perle, fie le un șirag de mărgele în nuanța dominantă a materialului

În general, la rochiile impînzite bijuteriile trebuie să fie extrem de simple. Broșele și clipsurile de metal, neornamentate sau cu pietre, se poartă după-amiaza și seara pe reversul tailorului sau prinse la decolteul unei rochii elegante. Ceea ce trebuie să se evite însă neapărat este folosirea mai multor feluri de bijuterii în același timp.

O floare prinsă pe revers subliniază și relevează ... ținutul prin ... ... cu culoare ... ... alături de ea nu mai merg nici cercei pandanți, nici broșele. Cel mult, un șirag fin de ...

Fete de la sine înțeles că ... ... la lucru, bijuteriile prea ... cercei pandanți, ... multiple de mărgele și brățările prea încărcate nu-și au locul, ele potrivindu-se ... la cocktail sau de ...

*Perlele însă pot fi purtate în ... ... chiar și la o ... sport. Cît privește această ... a ținutei ... ...

BÎLCI

Ați fost vreodată la Moși? Exista înainte vreme, dinaintea barăcilor cu „comedii", cîte un vlajgan în tricou vărgat care invita publicul, răcnind într-o străveche pîlnie de gramofon: „Lume, lume, lumeee! Da-te aproape lume! E „Feia"-femeia cu solzi de pește... Zice mamă, 'ice pește și vorbește sfrănțuzește".

De el mi-am amintit zilele trecute citind într-un ziar străin despre o tînără „vedetă" pariziană, pe nume Claire Never, invitată să se producă la Londra cu ocazia unui bal dat în scopul ajutorării „refugiaților"... La propunerea comitetului de organizare a balului, actrița a acceptat să apară într-un număr care trebuia să facă să vibreze pînă la pungă caritabilele inimi venite să-și dea obolul pentru rotunjirea fondurilor de ajutorare.

Astfel, dinaintea unei asistențe alcătuite din fracuri, clacuri, decorații, uniforme, blazoane — cu un cuvînt: tot ce are mai „de preț" societatea londoneză — „tulburătoarea" Claire Never apare într-o splendidă toaletă de seară pe care, adînc mișcată de soarta bieților refugiați, o va dezbrăca piesă cu piesă, rămînînd în cele din urmă complet goală.

Și-n timpul acesta, după fiecare obiect dezbrăcat, dinaintea estradei pe care se „produce" actrița, miss Jane Campbell Orde, fiica baronului de Campbell Orde și secretara comitetului de organizare, anunță, ca și guristul din bîlci, ca fiecare piesă, incluse desaurile, sînt puse la licitație. Un fel de: „Lume, lume, lumeee! Care dai mai mult, neamule!" — vorba guristului.

Și dacă-i bîlci, apăi bîlci să fie! Ce-ar fi să li se facă loc în program și jalnicelor figuri de „refugiați" (citiți: transfugi și trădători) în cinstea cărora are loc balul?!... Și tot așa, pe despuiate. Numai că în loc de haine aceștia să-și dea jos măștile de prigoniți și urgisiți, bărbile de patriotism lipite cu pap. Fiecare cu adevărata lui fizionomie morală: șerpi veninoși, păsări de pradă, rechini, broaște rîioase.

Ar avea miss Jane Campbell Orde ce prezenta. Eu, unul, uite, parcă o și aud.

„Nemaipomenit, nemaiauzit, lume! E pățanjenul veninos fugit din Cuba... Omidaaal Treci de vezi omida din Coreea de Sud!... Hiena scăpată cu mari sacrificii din Irak!" Sau: „E gîndacul verde cu diagonala și pistol... lumee! Zice mamă, zice pește: strigă patria-n frănțuzește!.

Maestro, muzik!"

Silviu GEORGESCU

↑ **IN CENTRUL MOSCOVEI, pe malul rîului Neglinka, se află un monumental palat construit în secolul al XVI-lea pentru vestita familie de boieri Troekurov. Palatul, care a fost adesea vizitat de țarul Petru I, a suferit foarte mult în urma incendiului care a mistuit Moscova în 1812, cu prilejul invadării Rusiei de către Napoleon. În prezent palatul Troekurov este în curs de restaurare.**

ÎNTR-O CASĂ DIN BERINGSDORF, o stațiune balneară din R. D. Germană, și a terminat Maxim Gorki în 1922 romanul „Universitatile mele", ultima parte a celebrei sale opere autobiografice. În memoria acestui eveniment, pe casa în care a locuit și a lucrat Gorki a fost așezată o placă comemorativă pe care se poate citi: „În 1922 a locuit aici marele scriitor proletar rus Maxim Gorki (1868-1936).

ȘTIINȚA REDĂ VIAȚĂ. Încasatorul de tramvai Turóczy Sándor din R. P. Ungară și-a pierdut într-un accident de cale ferată ambele brațe. El ar fi fost condamnat la o veșnică inactivitate dacă n-ar fi intervenit ajutorul frățesc al științei medicale sovietice. Recent, la clinica ortopedică din Moscova, prof. N. N. Priorov i-a aplicat lui Turóczy Sándor două brațe artificiale, cu care accidentatul poate mînca, scrie, sapa și, după cum reiese din fotografie, poate da de mîncare la pui.

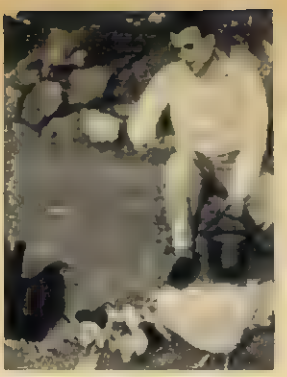

← DE 5 MILIOANE DE ANI. Sub apele rîului slovac Zlîvia arheologii din Brno au descoperit rămășițele scheletului unui rinocer, a trei mastodonți și a unui cal din era primară. Regiunea în care au fost făcute aceste descoperiri — martură a vieții de acum cinci milioane de ani — a fost declarată rezervație arheologică.

↑ **GRENADE DE ACUM 400 DE ANI, folosite pe scară largă de către trupele imperiului otoman în războaiele lor de cotropire, stau, în prezent, inofensive, în vitrinele celebrului Muzeu de istorie din Dresda (R. D. Germană).**

↑ **VICTIME ALE „RĂZBOIULUI RECE". Fotografia înfățișează o solemnitate de doliu, pe aerodromul din Neubiberg, pentru soldații morți în urma accidentului unui avion militar de tipul Noratlas. Folosind, ca și Hitler, lozinci patriotarde ca așa-zisa „credință în „împlinirea datoriei", revanșarzii de la Bonn, ce s-au demascat de mult ca ațițători la război, intensifică pregătirile militare, care se soldează adesea cu moartea a nenumărați tineri din R.F. Germană.**

FINAL DE CURSĂ SUI GENERIS. În timpul unei alergări de trap de pe hipodromul din Göteborg (Suedia), unuia dintre concurenți i s-a rupt sulkiul (trăsurica cu două roți pe care e așezat conducătorul calului). Aceasta nu l-a convins pe concurent să întrerupă cursa, în ciuda poziției sale incomode.

NU NUMAI LUSTRAGIII, ci și unii... frizeri din Dacca (capitala Pakistanului de est) își exercită profesia sub cerul liber. Probabil că în asemenea condiții nici igiena, dar nici exigențele nu sînt prea mari... →

FAUNA BULGARIEI ESTE BOGATĂ. În R. P. Bulgaria pot fi întîlnite aproximativ 50.000 de specii de animale și insecte. Dintre acestea se pot enumera nu mai puțin de 3.000 de specii de fluturi. În fotografie fluturele „Attacus atlas", originar din India, cel mai mare din lume.

Corespondență specială pentru „FLACĂRA"

SEMNIFICAȚIA UNEI CRIZE DE GUVERN

de Franco FORTUNATTI-(ziarist italian)

Italia s-a aflat recent, din nou, sub semnul crizei de guvern. Acesta nu este un fapt neobișnuit pentru o țară care în ultimii cincisprezece ani a cunoscut atît de multe căderi de guvern. Chiar în acest an Italia a mai fost zguduită de o lungă criză, care a durat, după cum se știe, peste două luni și a luat sfîrșit prin formarea cabinetului condus de Fernando Tambroni. Dar actuala criză are o semnificație cu totul deosebită, care depășește faptul în sine al căderii guvernului Tambroni.

Guvernul Tambroni a luat ființă în încercarea marii burghezii monopoliste de a stăvili amploarea luptei maselor muncitoare, pentru satisfacerea revendicărilor lor economice. Venirea la putere a guvernului Tambroni n-a reușit însă să înfrîngă lupta maselor. Greva națională a celor 2 milioane de muncitori agricoli, a celor 400 000 de familii de dijmași, grevele generale ale muncitorilor de la șantierele navale, ale metalurgiștilor, constructorilor, ale salariaților din PTT, gaze etc. — iată succint marile acțiuni de luptă din ultimele luni ale maselor italiene.

Pe de altă parte era evidentă încercarea cercurilor democrat-creștine, aflate la putere, de a reabilita în viața politică italiană Mișcarea Socială Italiană — partidul neofascist — cu ale cărei voturi a obținut, în parlament, învestitura guvernul Tambroni, respins de partidele democratice.

Poporul italian, care a cunoscut tragica experiență a fascismului, a știut să vadă dedesubturile manevrelor reacțiunii. Primele săptămîni ale lunii iulie au fost martore ale unui mare avînt și ale unei creșteri a combativității maselor populare. Semnalul luptei l-a dat marele centru muncitoresc Genova — oraș decorat cu „Medalia d'oro" a Rezistenței împotriva fascismului. Impresionanta manifestație antifascistă a celor 160.000 de genovezi a silit în cele din urmă autoritățile să nu permită fasciștilor să-și țină congresul partidului lor în acest oraș. Manifestații de mare amploare au avut loc în întreaga Italie, în cursul cărora intervenția brutală a poliției s-a soldat cu uciderea a 10 muncitori și rănirea a peste o mie de manifestanți. Răspunsul maselor muncitoare la aceste violențe a fost atît de impunător, încît a constrîns chiar și unele pături ale burgheziei să ceară demisia cabinetului Tambroni.

Victoria poporului italian a fost obținută datorită unei largi unități a tuturor forțelor antifasciste, strînse în jurul Consiliului național al Rezistenței, care grupează comuniști, socialiști, social-democrați, republicani, reprezentanți ai tuturor păturilor sociale. Această unitate, realizată în focul luptei și care reprezintă unul din aspectele cele mai importante ale acestei victorii, stă la baza largii mișcări de masă, în continuă dezvoltare, pentru o schimbare radicală a actualului curs al vieții politice italiene și orientarea ei pe linia rezolvării problemelor urgente ale țării, așa cum cer adevăratele interese ale poporului italiun.

ROMA: Ciocnire între poliția călare și manifestanți antifasciști în Piața San Paolo.

TORINO: Demonstrație antifascistă organizată de Consiliul național al Rezistenței.

REGGIO-EMILIA: Un moment din lupta de stradă dintre manifestanți și poliție.

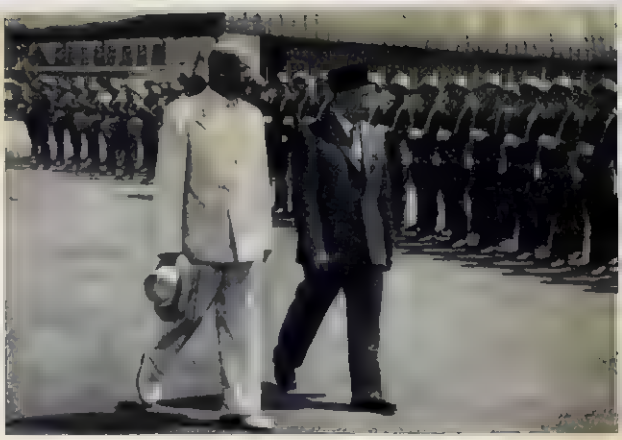

VIZITA DE PRIETENIE A MINISTRULUI-PRIM AL INDONEZIEI, DJUANDA

Ne-a vizitat țara domnul Raden Hadji Djuanda Kartawidjaja, ministru-prim al Indoneziei. Cu prilejul acestei vizite au avut loc tratative romîno-indoneziene. În fotografii redăm două imagini: de la sosire și din cursul vizitei sale în Capitală.

PALERMO: Unul din cei doi muncitori uciși de poliție în ziua de 7 iulie. Martori oculari au văzut cum acesta, deși se afla rănit, la pămînt, a fost împușcat apoi mortal de un polițist. ↓

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII Căsuța Poștală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

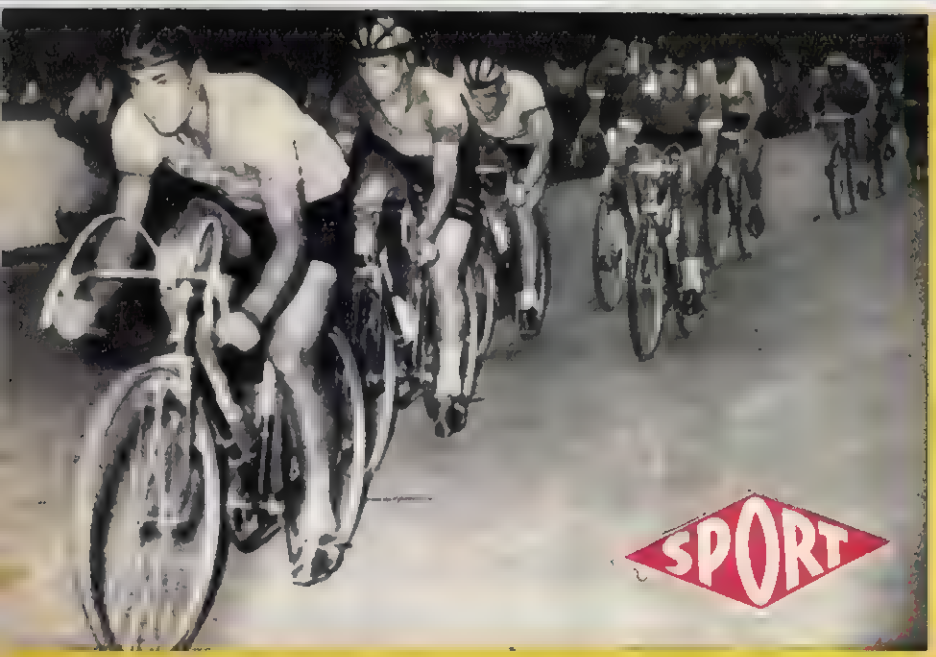

Cicliștii noștri au avut și ei o activitate bogată, întrecîndu-se în compania unor rutieri belgieni în două curse, una contra-cronometru pe echipe, iar cealaltă pe circuit. Fotografia reprezintă un aspect din cursa desfășurată pe circuitul din str. Maior Coravu.

CANOTORII DIN R.P. UNGARĂ

se pregătesc pentru Olimpiadă

— corespondență din Budapesta —

Dacă an de an întrecerile din cadrul campionatelor nautice ale R.P. Ungare sînt întîmpinate cu mare interes, cu atît mai mult anul acesta apropierea Jocurilor Olimpice face ca acest interes să fie mult crescut și antrenamentele să se desfășoare cu o deosebită intensitate. Obișnuitul loc de antrenament al canotorilor unguri (caiac și canoe) este brațul de la Rácheve al Dunării. I-am vizitat acolo pe sportivii cuprinși de emoția ultimelor pregătiri. Antrenamentele au loc de două ori pe zi, dimineața și după-amiaza. Canotorii au atins o formă excelentă, iar acum obiectivul lor principal este ca această formă bună să rămînă constantă. La aceasta îi obligă nu numai strălucita serie de victorii obținute la ultima ediție a Campionatelor Europene, ci și faptul că în ultima vreme canotajul a cunoscut un avînt uriaș, mai ales în Europa. Cele mai vădite progrese le-au făcut canotorii sovietici, germani și romîni.

Bineînțeles, adevăratul raport de forțe nu va fi lămurit decît cu prilejul Jocurilor Olimpice de la Roma.

① **Perechea Farkas-Törö „trage" încă spre țintă, în timp ce perechea Szente-Mészáros se recreează după antrenamentul de dimineață.**

② **Cea mai bună pereche de canotoare maghiare, la caiac dublu: Bánfalvi-Egresi, după antrenament.**

③ **Kemecsei Imre, cel mai tînăr membru al echipei selecționate a R.P.U., n-are decît 19 ani. Totuși palmaresul său cuprinde multe victorii. În anul acesta a cucerit primul loc la concursurile probei de caiac de o persoană, categoria seniori, pe distanța de 500 de metri.**

CENTRUL ÎNAINTAȘ A MURIT ÎN ZORI

de Al. MIRODAN

Inițiativa revistei „Teatrul" de a publica în numărul pe iulie o piesă de teatru închinată dramei unui sportiv trebuie subliniată de cîteva ori.

O dată, pentru că piesa scriitorului argentinian Agustin Cuzzani confirmă dreptul vieții sportive la reflectarea prin artă și nu numai prin schițe de mîna a doua sau comedioare cinematografice de mîna a patra sau prin inevitabilul „caz" al fotbalistului care se îngîmfă de pe urma succeselor, înjură de ceară și trebuie, urgent, reeducat. „Centrul înaintaș a murit în zori" este o dovadă a puterii fotbalistului de a furniza substanță literaturii contemporane, asemeni tuturor semenilor săi. Drama sportivului nu este de ordinul superficialității, ea nu trebuie privită cu îngăduință și de sus, ci încrezător, cu convingerea că acolo se va găsi o nebănuită cantitate de suflet. Să-l aplaudăm la cronica sportivă pe Agustin Cuzzani pentru serviciul adus ideii la care ținem de atîta vreme și de attîea pagini de revistă și care se exprimă prin fraza că sportul nu este bocanc, ci un fenomen uman al secolului.

Mai trebuie să subliniem inițiativa revistei „Teatrul" și pentru că piesa aleasă nu abordează aspectele minore ale fotbalului, ci faptul esențial al sportului în capitalism: transformarea jucătorului de valoare... în valoare financiară, transformarea centrului înaintaș în marfă, echivalarea atletului cu benzina sau ciorapii de nylon. Cacho Garibaldi, eroul piesei, este un înaintaș de talent, dar clubul la care joacă a ajuns pe pragul falimentului și singura soluție pare a fi vînzarea lui Cacho contra unei sume salvatoare. Cacho nu vrea, suporterii nu vor în ruptul capului, clubul n-ar prea vrea nici el, dar creditorii vor și, pînă la urmă, Garibaldi ajunge să fie vîndut... la licitație. Piesa lui Cuzzani este o farsă (tragică). Ideea licitației este o fugoșare voită, cu scopul de a reliefa esența raporturilor sociale dintre patron și jucător. Aici se află meritul principal al lucrării, înfățișarea sportivului în chip de marfă pură. Garibaldi nu mai e om, a devenit obiect. Acum începe drama fotbalistului. Vin creditorii la el acasă, însoțiți de portărel și îi aduc la cunoștință următoarele:

Portărelul I (înaintînd) „Domnule Garibaldi! Vi se aduce la cunoștință notărirea judecătorească prin care pîrîtul „Nahuel Athletic Club" a fost condamnat la plata sumei de 250 de mii de pesos societății anonime de asigurări „Confianza", în calitate de reclamant, sub sancțiunea executării silite. Un delegat al corpului de portărei de pe lîngă tribunalul în raza căruia domiciliază domnul Aristides Garibaldi, jucător profesionist al clubului „Nahuel Athletic", divizia întîi, se va prezenta la locuința acestuia și va proceda la punerea unui sechestru asupra persoanei sale cu respectarea tuturor formelor prevăzute de lege. De asemenea va notifica celui sechestrat că, dacă în patruzeci și opt de ore pîrîtul „Nahuel Athletic Club" nu va achita suma revendicată de reclamant, plus dobînzile legale și cheltuielile de judecată, numitul jucător Aristides Garibaldi va fi adjudecat la licitație publică celui mai bun ofertant".

Ceea ce se va și întîmpla, Garibaldi fiind atribuit miliardarului Lupus, precum un cal, un fotoliu Louis XV sau colecția de mărci poștale a lordului Salisbury. În cîteva minute. Fără ca el, omul pus la licitație, să aibă dreptul a rosti un singur cuvînt. Ca un cal adică, un fotoliu Louis XV sau colecția de mărci poștale a lordului Salisbury. Aici se încheie drama și începe tragedia.

① O interesantă competiție internațională care a marcat sfîrșitul săptămînii trecute, a fost întîlnirea de haltere dintre reprezentativele R.P. Române și R.D. Germane. Fotografia de față îl prezintă în plin efort pe sportivul romîn Lazăr Baroga, cîștigător la categoria semigrea.

② În decorul pitoresc al lacului Snagov, speranțele olimpice ale U.R.S.S., R.P.Ungare, R.S. Cehoslovace și R.P. Române s-au întîlnit într-o tradițională competiție de caiac-canoe.

Regata Snagov a fost dominată și de data aceasta de sportivii sovietici. O comportare frumoasă au avut și concurenții romîni cîștigători a două probe. Iată în fotografia noastră cuplul Sidorov-Iacovici, învingători la canoe-dublu.

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

CÎNTEC DE LEAGĂN" (foto 1), o producție a studioului „Moldova-film" din Chișinău, ne aduce sub ochi copilăria și apoi adolescența unei tinere sovietice născute chiar în ceasurile cînd fasciștii dezlănțuiau războiul asupra țării sale. Aurica, prunc ale cărei prime zile de existență sînt însoțite de infernul exploziilor și al incendiilor, de vaierul atîtor oameni loviți de urgia războiului, găsește brațe duioase, ocrotitoare, care se jertfesc pentru a-i salva viața. Aurica crește fără părinți, dar societatea sovietică, această mare familie caldă și grijulie, îi călăuzește ca o busolă sigură pașii prin viață. Și se făurește astfel, dintr-un copil orfan, un om în înțelesul plin al cuvîntului: modest, generos, sensibil, plin de încredere în puterile sale.

„CĂPITANUL DABAC" (foto 2), producție a cinematografiei cehoslovace, ne pune în prezența unui om care are, fără îndoială, merite în lupta pentru eliberarea națională a Slovaciei de sub jugul ocupanților fasciști, dar care — așa cum ne este înfățișat — rămîne mai mult sub trăsăturile unui revoltat anarhic, mînat de impulsul momentului și nu de judecata chibzuită a comandantului de partizani. Viteaz, întreprinzător și ofițer talentat, Dabac se alătură mișcării de partizani din Cehoslovacia mai mult pentru a se răzbuna sau a ulta o dramă personală, din păcate, urmărindu-i viața de luptător ilegalist, cineaștii cehi nu surprind schimbările intervenite în psihologia căpitanului cînd acesta, încadrat într-un colectiv de muncă, este influențat de oameni cu o înaltă conștiință socială. Din aceste pricini, „Căpitanul Dabac" rămîne numai la nivelul unui film de acțiune și fapte trepidante.

„PRINȚESA CU STEAUA DE AUR" (foto 3), de asemeni o producție a studiourilor cehoslovace, dăruește copiilor, tineretului și chiar vîrstnicilor o poveste în care e vorba de o prințesă frumoasă, bună și la locul ei, de un Făt-frumos viteaz și invincibil, de un rege hrăpăreț, bătrîn și crud, de o dădacă isteață, o poveste din care nu lipsește morala sănătoasă a basmului popular (nu averea ci calitățile morale aduc fericirea). „Prințesa cu steaua de aur" reprezintă un spectacol cinematografic făcut cu pricepere, imaginație, chiar dacă istorioara a mai fost povestită micului public în alte zeci de variante.

PREȚUL 2 LEI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 31 (271)
Anul IX
6 august 1960

LA ODIHNĂ
Călimănești, 1960.
Fotografie de
E. IAROVICI

DE ZIUA MARINEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

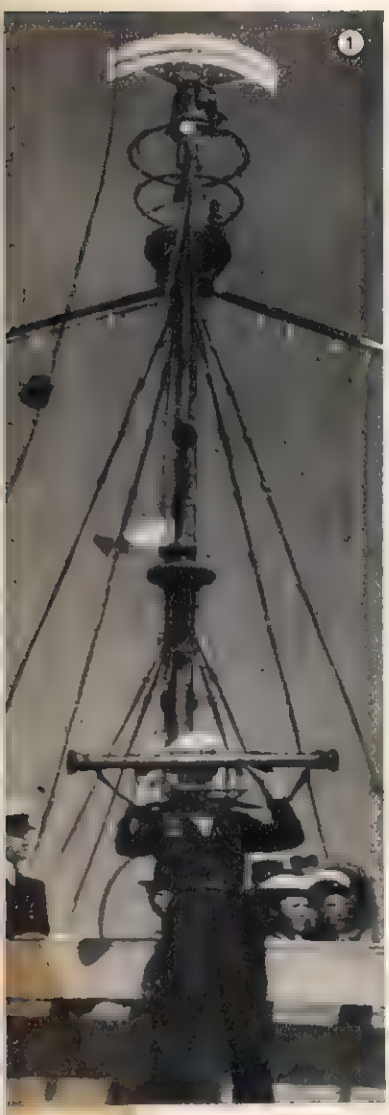

Ca în fiecare început de august, şi în acest an poporul nostru sărbătoreşte pe bravii marinari ai forţelor maritime militare ale R.P.R. şi ai flotei noastre comerciale.

În această zi gîndurile oamenilor muncii din patria noastră se îndreaptă cu dragoste spre neînfricaţii apărători ai frontierelor noastre maritime, spre cei care - alături de militarii forţelor terestre şi aeriene — apără munca noastră paşnică şi măreţele noastre înfăptuiri pe drumul desăvîrşirii construcţiei socialiste. Cu legitimă mîndrie îşi îndreaptă gîndurile poporul nostru şi spre marinarii flotei comerciale, fluviale şi maritime, care, înfruntînd vitregia mărilor şi oceanelor, asigură schimburile comerciale dintre ţara noastră şi alte ţări de pe glob.

Sus: PE O NAVĂ A FORŢELOR MARITIME MILITARE. 1) Scrutînd zările îndepărtate. 2) La ora de educaţie politică. 3) În orele de răgaz pe bord.

Fotografii de C. MIHĂIŢĂ

Jos: DIN FLOTA NOASTRĂ COMERCIALĂ. 4) Motonava „Transilvania", navă cunoscută în toate marile porturi ale Mediteranei. 5) Pe „16 Februarie", unul din vasele noastre de pasageri de pe Dunăre. 6) Cargoul de 4.500 tone construit la şantierele navale din oraşul al cărui nume îl poartă, Galaţi

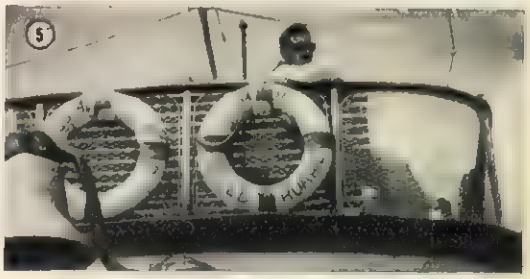

SINTERIZARE

de Constanța BRATU

Fotografii de S. STEINER

În Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la ridicarea nivelului tehnic al producției se arată că: „Pentru asigurarea progresului tehnic în toate ramurile economiei naționale, un rol deosebit de important revine industriei constructoare de mașini. De calitatea mașinilor, utilajelor și instalațiilor produse în țară depinde în cea mai mare măsură nivelul tehnic al proceselor de fabricație, atît în întreprinderile noi cît și în cele existente care vor fi reutilate și modernizate". *Printre materialele cu caracteristici superioare indicate în Hotărîre pentru a fi utilizate de către această industrie, în vederea îndeplinirii rolului ce-i revine, sînt enumerate și materialele sinterizate.*

Ce sînt oare acestea și prin ce metodă sînt produse?

Pentru a afla răspuns la această întrebare am pornit să cercetăm activitatea unor foruri de specialitate. Și iată-ne la Institutul de cercetări metalurgice și miniere, în laboratorul de metalurgia pulberilor...

PIESE FĂRĂ... TURNARE ȘI STRUNJIRE

Poftiți, intrați... Aici se produc piese de metal, sinterizate prin noua metodă a metalurgiei pulberilor...

Curios lucru... Ne-am așteptat să vedem cel puțin un cuptor Martin — poate un Martin în miniatură — sau un cubilou; în orice caz ceva agregate similare. Ne-am așteptat să intrăm într-o hală largă, pe cerul căreia evoluează poduri rulante, să vedem forme de turnare, șarje incandescente. Și iată că nu există nimic din toate acestea... Ne aflăm într-un laborator ca oricare altul. Doar anumite elemente—un cuptor mic, o presă, cîteva piese pe o masă — sugerează specificul metalurgic... Și, totuși, în decorul acesta — simplificat ca într-o povestire științifico-fantastică despre metalurgia de mîine — se nasc piese din metal. Iată pe masă cîteva mostre: un inel de etanșare pentru instalațiile de foraj 4 L.D.; o plăcuță pentru colectorii motoarelor electrice; un filtru pentru un agregat industrial... Ne uităm în jur să vedem strungul la care s-au realizat piese atît de perfect tăiate. Dar nu există nici o asemenea mașină. Atunci? Cum s-au născut aceste piese? Printr-un

PROCEDEU MODERN: SINTERIZAREA

Metalurgia pulberilor nu cunoaște clasica turnare, forjare, așchiere. Aici, metalul din care vrem să facem piesa e transformat în pulbere, iar apoi aceasta este presată în matriță la o presiune de 2-5 tone/cm p. Cu aceasta, inelul, plăcuța sau filtrul au văzut lumina zilei. Totuși, ele mai au puțin pînă să fie gata. Presarea mecanică în matriță nu le-a putut conferi marea rezistență de care au nevoie; grăunțele, cristalele de metal trebuie să se sudeze foarte bine cu cele vecine și pentru aceasta piesele trebuie sinterizate. Adică trebuie supuse unui tratament termic în mediu controlat, de hidrogen sau gaz metan. După această operație urmează calibrarea și piesele sînt definitiv gata. Metalurgia pulberilor și-a spus cuvîntul și și-a făcut datoria. Supuse la toate probele clasice de rezistență, piesele se comportă perfect. În plus, au

Piese fabricate prin metoda metalurgiei pulberilor

Tehnicianul Nicolae Țîrlolu, executînd operația de sinterizare a pulberilor metalice. ↓

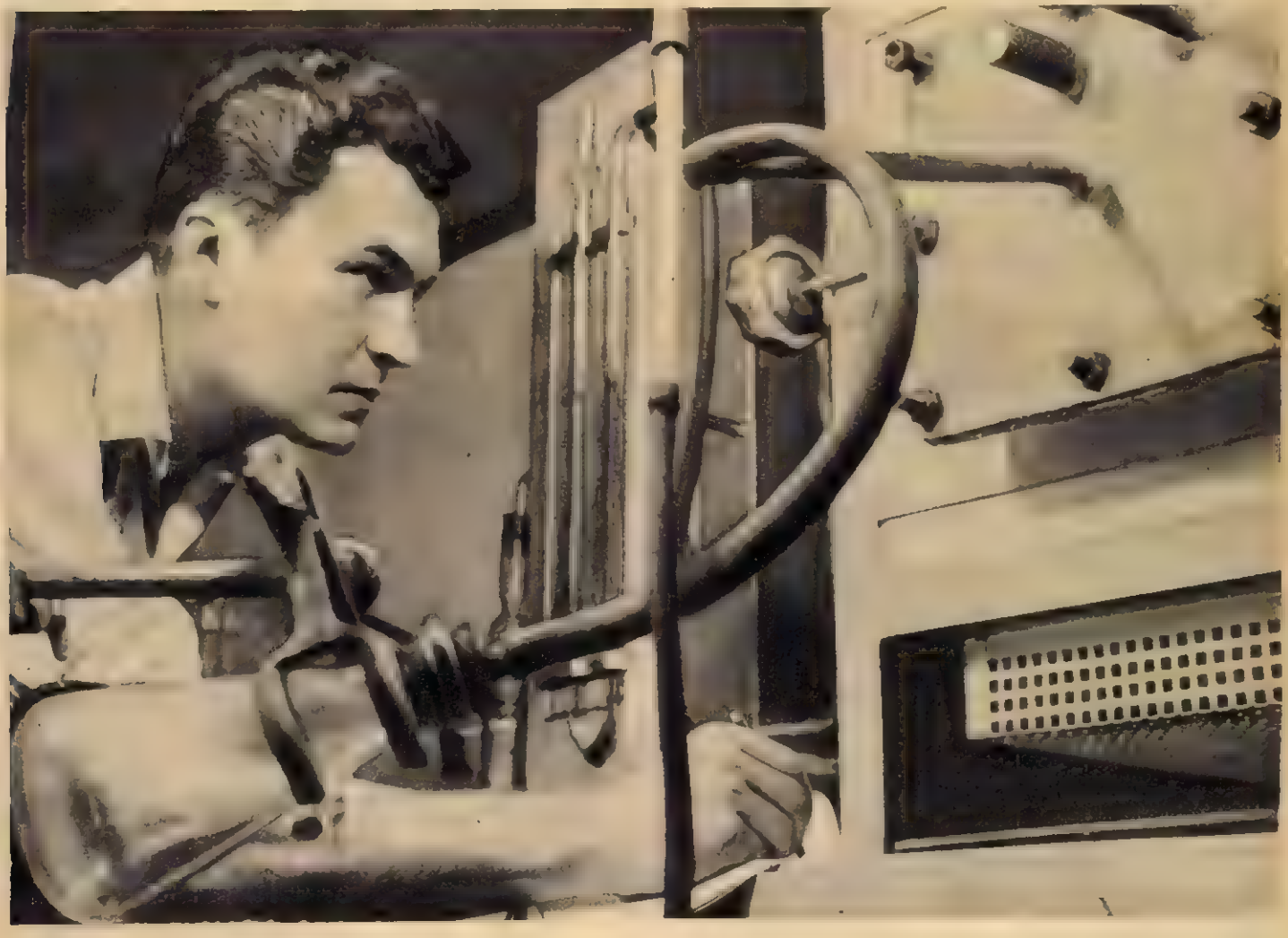

O CALITATE „SUI GENERIS"

Inginerul ne face o mică demonstrație. Obiectul experimentului: micul „filtru" de care am pomenit mai sus. În fond, nimic din înfățișarea lui nu sugerează vreo capacitate de a filtra. S-ar părea că se cheamă așa printr-o licență... tehnico-poetică. Căci el aduce cu un fel de țeavă de cîțiva centimetri lungime și cu peretele compact, gros de cîțiva milimetri. Închizîndu-i una din deschideri cu palma, inginerul îl umple cu apă. Apoi suflă puternic, prin deschiderea liberă... Și iată că, deodată, prin zeci și zeci de orificii nevăzute apa țîșnește ca dintr-o arteziană... Cărui fapt se datorește această „minune"? Prin metalurgia pulberilor se pot înglobа în masa metalului respectiv diferite materiale — începînd de la alte metale pînă la ceramică sau gaze diferite, inclusiv aer — care prin tehnologia normală de turnare n-ar putea fi înglobate. De altfel, acesta este specificul esențial al acestor produse și rațiunea abordării metalurgiei pulberilor: prin presare și sinterizare, piesele capătă o anumită porozitate și pot fi îmbibate cu diferite metale, uleiuri, cu aer etc. Filtrul de mai sus este realizat din 90 la sută cupru și 10 la sută staniu. Privită prin lupă, suprafața sa reprezintă o sumă de sfere metalice, strînse unele lîngă altele, într-o anumită ordine. Și, totuși, printre aceste granule atît de apropiate există nenumărate mici canale invizibile, mai înguste decît un micron, în care .. domiciliază aerul și prin care a trecut adineauri apa.

Alt exemplu: inelele de etanșare pentru instalațiile de foraj 4 L.D. sînt din bronz grafitat, îmbibat cu ulei. La marile presiuni și frecări pe care piesele le suportă în timpul exploatării, uleiul din micile canale iese la suprafață, îndeplinind rolul de

UNGĂTOR AUTOMAT

Bine — s-ar putea spune — dar și prin procedeul clasic al turnării se nasc uneori porozități... Este adevărat, dar porozitățile acestea reprezintă niște goluri închise care nu comunică între ele. De altfel, ele constituie un defect, un accident de turnare. La piesele sinterizate, canalele merg dintr-o parte într-alta. Porozitatea este comunicantă și, dacă vreți, ea se poate asemui, într-un fel, cu vasta rețea de vase din corpul unei plante...

Este de la sine înțeles că, pentru piesele speciale care solicită înglobarea altor materiale în masa metalului, noua metodă reprezintă însuși viitorul. Pe lîngă realizarea deziderатului principal, ea se dovedește a fi în același timp și extrem de simplă, și economică. Să ne gîndim întîi la consumul de metal. Prin turnare și prin prelucrările ulterioare se consumă, se îndepărtează din piesă, uneori pînă la 60 la sută din metalul folosit. Prin sinterizare piesa iese din matriță exact în forma finală. Aceasta înseamnă totodată — pe lîngă economia de metal — și scutirea mașinilor-unelte de prelucrare; înseamnă, de asemenea, o reducere incalculabilă a manoperei și a timpului de fabricație. Într-un cuvînt: realizarea unei productivități foarte mari și posibilitatea unei automatizări complete.

O metalurgie nouă, în decor alb de laborator-uzină, cu cîțiva oameni care, apăsînd pe butoane, realizează în timp record mari cantități de piese speciale... Nu este vis științifico-fantastic, ci o realitate a anilor ce vor veni.

★

Cercetările de la I.C.E.M. în direcția metalurgiei pulberilor continuă cu asiduitate. Se studiază noi produse pentru industria construcțiilor de mașini, se experimentează în laborator și în diferite uzine noi piese sinterizate. O nouă metodă la nivelul științei și tehnicii mondiale se află în cercetarea și experimentarea laboratoarelor noastre, urmînd ca rezultatele obținute să intre apoi în patrimoniul practicii industriei constructoare de mașini.

În laboratorul de metalurgie a pulberilor ing. Adina Storin (stînga) și ing. Iuliana Oprică montează matrița de presare pentru piese din bronz grafitat.

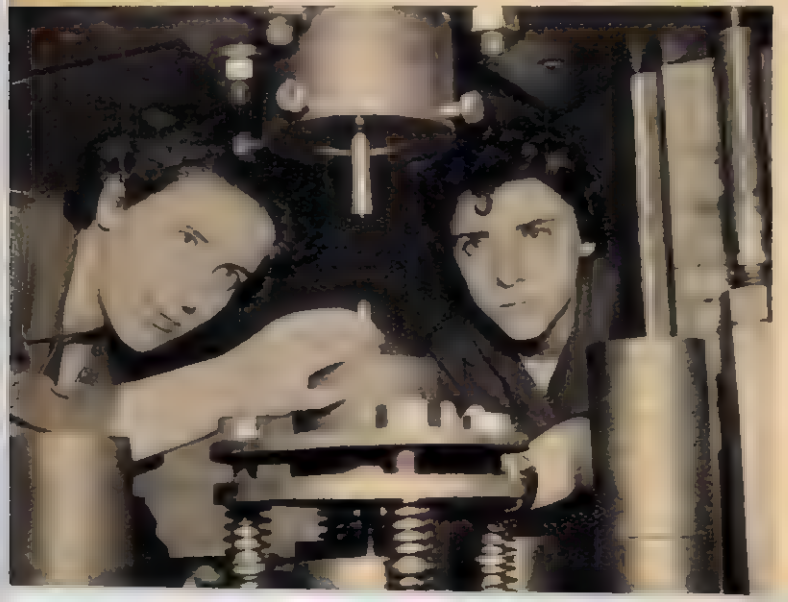

FACEM FILM!

Arta își verifică pătrunderea în masele cele mai largi atunci cînd începe să stîrnească nu numai dorința de a privi, ci și pe cea de a crea. Și dacă pînă acum pe scenele cluburilor s-a dansat și s-a cîntat, dacă amatorii erau pictori, sculptori sau actori — apariția cineclubului, în Orașul Stalin sau la Hunedoara, oferă un nou domeniu activității amatorilor: cinematografia. Omul secolului nostru este cinefil, adică spectator cu o educație cinematografică formată pe parcursul kilometrilor de peliculă vizionată. Și tocmai această educație este piatra de hotar de la care începe activitatea amatorilor în domeniul acestei arte care contopește munca scriitorului, actorului, compozitorului, pictorului cu cea a tehnicianului în variate domenii.

După ce ne-am oprit altădată la cineclubul uzinelor „Ernst Thälmann", am fost de data aceasta oaspeții producătorilor amatori din București. I-am întîlnit strînși în jurul peliculei sau a aparatului de luat vederi la clubul „Constructorul", la cel al Ministerului Comerțului sau la Palatul Pionierilor.

La cineclubul „Constructorul" ne-au întîmpinat un vraf de fotografii răvășite pe masă. „Acesta e trecutul nostru" — ne-au lămurit cineaștii amatori. Iar trecutul înseamnă un film. Vara trecută, zile de-a rîndul — mai cu seamă după-amiezile — Cișmigiul le-a fost platou pentru filmul în titlul căruia a intrat și numele bătrînei grădini bucureștene: „O întîmplare în Cișmigiu". La întrebarea „Cine sînt autorii?", răspunsul vine prompt: „Toți!", și degetul îi indică pe fotografie, după cum genericul indică pe film, pe Petre Nisip, lăcătușul de la filatura „Dacia", pe Dan Dădîrlat, tehnician la I.C.E.M., pe Virgil Mărunțelu, elev la școala profesională „Klement Gottwald", pe Sanda Bamée, elevă, și încă multe nume, pînă la împlinirea cifrei de douăzeci și patru. Rînd pe rînd, sub îndrumarea tînărului operator Nicu Stan de la Studioul „București", membrii cineclubului au lucrat în toate domeniile, fiind cînd regizori, cînd operatori, electricieni sau șefi de producție, după ce luni de zile fuseseră elevi sîrguincioși și apoi scenariști pretențioși.

Acesta e trecutul. Dar cei de la cineclubul „Constructorul" stau cu fața la viitor. Și dacă trecutul e constituit dintr-un singur film, viitorul înseamnă proiectele — deocamdată — a trei filme în care viața de zi cu zi a cinefililor se face adînc simțită. În zilele acestea de vară, activitatea cineclubului e prea puțin spectaculoasă pentru cineva venit din afară. Ai impresia că ai nimerit în ședința unui cenaclu literar. Toată lumea are creioanele bine ascuțite și pe foile de hîrtie se așternu rînduri mărunte. Ideea filmului, prezentată de cîte cineva, devine scenariu literar și regizoral prin colaborarea tuturor.

Cei mai tineri cineaști amatori se străduiesc să pătrundă în tainele aparatelor cinematografice.

îl observaseră gesticulînd prin geamul cabinei.

În fine, iar lăsă lucrul și ieși.

— Ce-i cu el? — întrebă Oancea.

— Știu eu?! — răspunse Necula, care tocmai trecea pe acolo.

— Păi, eu zic să vorbești cu el, să vedem ce zice.

Necula se opri lîngă strungul lui Marin și așteptă. Acesta însă, cum intră în atelier, îi spuse lui Oancea

— Hai, Oancea, că nu mai e timp. Gata, tovarășe Necula?

— Gata!

Se îndreptă grăbit spre dulapul lui, își scoase cuțitul special, pe care îl avea pregătit. Necula le spuse scurt ce au de făcut. Piesele erau alături. Vor lucra o oră...

Toți cei de față aveau sentimentul că vor asista la un concurs sportiv. Impresia era întărită și de felul cum ținea Necula cronometrul, parcă era un starter. Se făcu liniște. Cei de față priveau la Necula, așteptau să zică „gata!"

— Începeți! — spuse acesta, scurt.

Fără nici o grabă, Marin luă piesa, o prinse în cherner, trase apărătoarea și apropie cuțitul. Încă nu lucra cu cel special... Îl păstra pentru final. Îi era teamă că n-o să reziste...

Șpanul alb, lucitor, prinse să se ridice și să coboare. Amîndoi porniseră cu maximum de turații. Nu se auzea decît fîșîitul cuțitului care tăia în carnea piesei. Firele ondulate de fier se răsuceau, descriau în aer linii ciudate, pînă cînd, din cauza greutății, se desprindeau și cădeau ca niște șerpi morți.

Cu coada ochiului Marin îl privi pe Oancea. Acesta, în poziția cunoscută lor, de parcă ținea strungul în brațe, îndreptă firul de apă să cadă chiar pe locul unde tăia cuțitul. Un abur ușor se înălța de sub privirea lui atentă.

Văzîndu-l cum sta aplecat pe strung, Marin nu putu să nu-l admire. Mai demult, un violoncelist venise și dăduse un concert chiar aici, în sala strungurilor. Privindu-l cum îmbrățișează instrumentul, cum se face una cu el, îi veni atunci în minte felul cum lucrează Oancea. Și el parcă tot așa se contopea cu strungul.

Văzut din spate, Oancea părea că doar atinge manetele care stăteau ascunse în palmele lui mari. Parcă numai gîndea ce vrea el să execute și ele îl ascultau.

Își dădu seama că Oancea i-a și luat-o înainte. Nu-și explica în ce fel, dar avea cel puțin zece secunde avans. Probabil că prinsese mai repede în chernere, sau apropiase cuțitul fără nici o ezitare.

Într-adevăr, el mai avea cîțiva centimetri pînă la capăt, cînd Oancea retrase cuțitul pentru al doilea șpan... Va să zică...

Îl apucă un tremur ușor. Încordarea în care stătuse de dimineață îl copleșea... Degeaba voise el să facă pe calmul, nerăbdarea îl rodea pe dinauntru...

Învîrti cît putu de repede manetele și porni și el al doilea șpan. Aveau de luat șase. Precizia era de o sutime de milimetru. Oancea era acum cu un lat de palmă înaintea lui.

Ridică privirea și se uită la Necula. Acesta îl încurajă din ochi, dar îi făcu în același timp semn că este cu 15 secunde în urmă... Toți cei din jur îl priveau cu încordare.

Cuțitele alergau unul după celălalt... Oancea întoarse și el capul, și privirile îi se întîlniră. Îi făcu un gest de încurajare, apoi se uită la ceilalți ca și cînd ar fi vrut să le spună: „Se ține bine puștiul".

Ei era un om trecut de patruzeci și cinci de ani, pe cînd Marin încă nu împlinise treizeci.

Cînd au început al treilea rînd de șpan, Necula îi făcu semn că era cu 20 de secunde în urmă. „Va să zică, la al doilea rînd am rămas mai puțin, își spuse Marin. Dar, în felul ăsta, tot nu mai pot să-l ajung!"

Cînd apropie cuțitul, simți că nu este prea sigur pe mîna. Noaptea de nesomn se făcea simțită. Îi fu teamă să nu-l rupă... Lucră atent. Asta însă îi mai costă cinci secunde. Își pierdu calmul... „Tocmai noaptea asta a trebuit să nu dorm aproape de loc!..."

Îl văzu pe Oancea că-și retrage cuțitul pentru al patrulea rînd de șpan, cînd el era abia la jumătatea celui de-al treilea. Cei din jur înțeleseră că Marin a mai pierdut o dată în fața lui Oancea. Încordarea care-i ținuse cu respirațiile tăiate se topea, întocmai ca atunci cînd asiști la o cursă în care unul dintre concurenți o ia mult înaintea celuilalt și ești sigur că va învinge.

În fine, Marin își aduse și el cuțitul pentru cea de-a patra tură. Cu un gest însă, opri strungul. Toți îl priviră mirați. Oare abandonează? S-a înfuriat? Oancea se întoarse și el, dar Marin îi făcu semn să continue.

Cu mîna sigură, Marin luă cuțitul special și îl prinse într-un unghi care stîrni mirare la cei care-l priveau. La fel de stăpîniți, îl apropie de piesă. O izbitură seacă îi făcu pe toți să tresară. Strungul exilă o clipă, surprins și el, apoi porni cu aceeași viteză, după un tremur scurt. Ochii experimentați ai celor din jur înțeleseră deodată totul. Un murmur se auzi peste fîșîitul metalului. Oancea, mirat, întoarse capul. Marin era tot în urma lui, de ce s-or fi mirînd cei care asistau?

De unde era el, nu putea să-și dea seama că Marin luase două șpanuri dintr-o dată. Văzu însă că, în loc de cîrlionți lungi, din vîrful cuțitului lui Marin sar bucățele mici de metal, care lovesc, ca o grindină, geamul apărător.

Nici unul din cei de față nu se așteptase la o astfel de surpriză.

Cînd Oancea începu șpanul cinci, Marin mai avea încă, dar el luase dintr-o dată și pe patru, și pe cinci. Cînd ajunse la capăt, opri strungul, măsură, nu mai avea de luat decît o jumătate de milimetru. Sigur pe el, apropie cuțitul. Oancea era la jumătatea celui de-al șaselea drum cînd auzi strigăte de bucurie în spatele lui... După o clipă de nedumerire înțelese că Marin terminase și își opri strungul...

Începînd cu Necula, toți cei de față îi strînseră mîna lui Marin, îl îmbrățișară. Marin clătinase. Chiar Oancea se apropie de el și, cu dragoste, îl îmbrățișă.

— Îmi pare bine, mă, puștiule! — îl felicită el în felul lui... Numai că... trebuie să-mi spui numaidecît ce dracului i-ai făcut de taie așa?

Nerăbdător, desfăcu și privi cuțitul.

Am să vă arăt, nene Oancea, la toți.

Ochii lui Marin scînteiau ca niciodată. Se ridică pe un scaun și le spuse celor de față

— Închin această victorie... feciorului meu.

Se făcu o liniște de-i auziră și inima bătîndu-i în piept. Apoi se repeziră cu toții să-l mai felicite o dată. Cum de uitaseră că Marin își internase nevasta de cîteva zile, să nască? Așa de mult îl furase întrecerea asta, că nici unul nu-și adusese aminte... Și ce fierbea fost bietul băiat, pînă a știut ce are!...

Gheorghe SCRIPCĂ

NOAPTE ALBĂ...

E-ntîia noapte cînd dormim aici,
în casa nouă, la etajul șapte...
Orașul — ca un roi de licurici,
ne-nvăluie vrăjit... Și-i prima noapte.

De ce m-aș mai culca? Ce vis frumos
pe-aceasta ar putea să-l mai întreacă?
Castanii-nmiresmați rămas-au jos,
iar vorba-mi pare mică și săracă.

Mai poți dormi? Așa ceva, nicicînd
n-am stăpînit; și-n tot ce ne-nconjoară,
simt inima partidului pulsînd
fierbinte, părintească, peste țară.

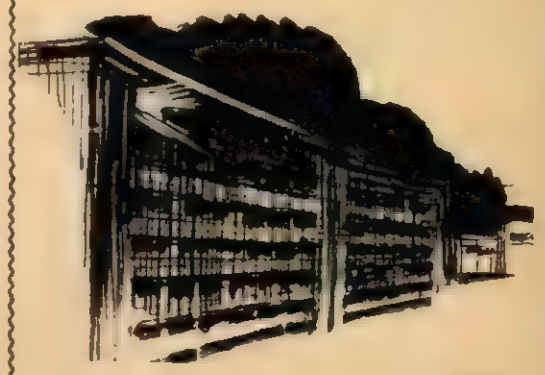

Ce nu le place celor de la „Tribuna"?

«„Fetele noastre sînt ca florile" — se poate citi pe țesătura acestui model, creat de o casă de modă din R.S.S. Lituaniană. Acest text a apărut ca explicație la coperta revistei noastre nr. 27 din 9 iulie a.c. Nouă — mărturisim sincer — ne-a plăcut și creația casei de modă respective, și titlul plin de suavitate cu care creatorii și-au botezat modelul. Sînt însă alții care au alte gusturi...

Unul dintre aceștia și-a găsit sălaș în coloanele „Tribunei" din Cluj; și, trebuind să contribuie la umplerea rubricii de „Însemnări" (trase cu toroipanul) din 28 iulie, scrie o „notă" în care spune: «„Pe coperta unui număr al revistei ilustrate „Flacăra" am descoperit următorul încîntător panseu: „Fetele noastre sînt ca florile". Cazul nu e izolat. Aceeași concizie și forță de plasticizare ne-a sărit în ochi (într-un mod, mai pe românește spus, eclatant) (ne permitem o paranteză lîngă paranteză: cum, doamne, o fi „mai românesc" barbarismul „eclatant"?! — n.n.) din „Vitrina" amenajată special...» etc., etc.

Ce nu le place lui B. Nicoară — semnatarul notei din „Tribuna" — și, prin el, redacției clujene? Nici titulatura modelului, pe care o consideră drept un „încîntător panseu", nici rubrica noastră de note bibliografice intitulată „Vitrina".

Că nu totdeauna în „Vitrina" noastră sînt prezentate cărțile cele mai interesante și în cel mai bun mod — lucrul e posibil. Dar să precizăm: noi ne-am propus ca această rubrică să cuprindă doar niște scurte note bibliografice în care să semnalăm apariția unor cărți noi, să arătăm pe scurt conținutul lor și — uneori — să facem cîte o succintă apreciere critică. Socotim că o asemenea rubrică este în concordanță cu profilul revistei noastre și că poate fi de folos cititorilor. Și sîntem mulțumiți dacă aceștia sau colegi de breaslă ne semnalează lipsurile ce le constată și ne ajută s-o îmbunătățim. Dar „Tribuna" nu face nici pe departe așa ceva, ci recurge la cea mai de maidan „bășcălie".

Noi nu avem pretenția să publicăm la rubrica „Vitrina" cronici literare. Ba nici măcar recenzii. Lăsăm acest lucru revistelor literare, care-l fac cu mai multă competență (uneori însă cu foarte puțină: vezi adesea rubrica respectivă din „Tribuna"). Și de continuat vom continua să publicăm și note bibliografice, și „încîntătoare panseuri" de felul celui citat.

V. SAVIN

INTERVIU PE PLAJĂ

DE VORBĂ CU NICUȚĂ TĂNASE

„Vasile Roaită". Decor: mare, nisip, soare și, bineînțeles, multă lume. Mineri, strungari lăcătuși, contabili, studenți, ingineri. Iată-i și pe Nicuță Tănase. Prima întrebare a intervievatorului:

— Ce faci?

— Mă coc — îmi răspunde zîmbind Nicuță Tănase.

După acest concis răspuns risc o a doua întrebare:

— La odihnă?

— Și una, și alta.

— Adică cum și una, și alta?

— Și mă odihnesc, și mă documentez.

Întrebările următoare nu le mai pune reporterul. Scriitorul s-a întîlnit aci cu un grup de hunedoreni dornici și ei, ca și mine, să afle la ce lucrează și ce are de gînd să mai scrie Nicuță Tănase.

Sînt de prisos printre ei? Nu, reporterul va lua notițe. Aflu că Nicuță Tănase a terminat povestirea satirico-umoristică „De ce a fugit dumnezeu din Priboieni". Intervine un hunedorean.

— Dar de ce a fugit dumnezeul ăsta din Priboieni?

— De ce a fugit dumnezeu? Îi era greu pe pămînt, pentru că acțiunea cărții nu se petrece în zilele noastre, ci în zilele lui, atunci cînd priboienenii priveau la el cu stomacul gol

— O să aflăm noi de ce a fugit dumnezeu din Priboieni, cînd va apărea cartea — intervine un bătrîn furnalist. Dar explică-mi mie de ce a fugit Nicuță de subiectele hunedorene?

— Nene Vasile, chiar să vreți să scăpați de mine și n-o să puteți. Am acasă, pe masa de lucru, începutul unui roman — să nu mă întrebi de titlu, că n-am, dar fac eu rost. O să citiți, poate chiar la anul (ce bine-ar fi!) povestea familiei Romoșan, familie numeroasă de vechi hunedoreni, cu conflicte numeroase. Le descurc eu pînă la urmă. Oamenii despre care voi povesti în acest roman vor crește concomitent cu combinatul, cu noul oraș socialist. E bine, nea Vasile?

— Dă-i bice, Nicuță.

— Dacă n-ar fi reporterul aici, ți-aș mai spune eu ceva.

— Ce?

— Dacă îți iei creionul, îți spun.

Îmi ascund creionul și memorez. (Ce urmează e transcris din memorie). Nicuță Tănase lucrează împreună cu Adrian Dumitrașcu la scenariul de film cu titlul provizoriu „Strada Nicopole". Subiectul, după cît mi-aduc aminte, e următorul: tînărul Nicu, nume de familie nu are, i se spune Nicu Politețe, nimerește fără să vrea pe un șantier de construcții. Aici, pe șantier, are loc procesul subtil de transformare morală a unui tînăr despre care unii credeau că nu mai poate fi de folos societății.

Intervine un hunedorean:

— Acțiunea se petrece tot la noi, în Hunedoara?

— Dar egoiști mai sînteți! Numai Hunedoara crește oameni de nădejde? Numai la Hunedoara sînt șantiere?

De fapt eu am sarcina să-i iau lui Nicuță Tănase interviul. Deci, să-i mai pun o întrebare

— După cum reiese, romanul va fi gata în anul viitor. Ce va urma?

— Știți că „m-am făcut băiat mare" la Hunedoara. Dar mai știți că Galațiul va deveni cel mai mare centru siderurgic din țară. Hunedoara o cunosc de cînd dădea fontă cu un singur furnal. Astăzi se știe ce este acolo. Vreau să cunosc viitorul oraș siderurgic Galați, de la baterea prinului țăruș. Cîțiva ani voi putea fi găsit aproape în permanență acolo.

— Dacă la Hunedoara te-ai făcut băiat mare, la Galați...

Scriitorul nu-mi lasă răgazul de a continua, răspunsul vine prompt:

— La Galați sînt convins că mă așteaptă eroi și acțiuni puternice, mă așteaptă viața tumultuoasă proprie marilor șantiere ale socialismului.

— Te așteaptă o carte mare...

Interviul se oprește aici, pentru că Nicuță Tănase a fost luat de hunedoreni. Și e o bere rece la bufetul din Vasile Roaită...

Al. NICHITA

MOZAIC LITERAR

SPIONUL Nr. 1

de M. RAMURĂ

Nu s-ar putea spune că mister Allen Dulles ar fi un personaj ce refuză publicitatea. Dar cînd e vorba de imperiul asupra căruia tronează, mister Dulles devine foarte discret. Americanii i-au denumit impărăția „departamentul treburilor murdare". Asemenea treburi n-au nevoie de reclamă. De aceea Allen Dulles încearcă să facă să planeze deasupra împărăției lui o atmosferă misterioasă, în cea mai autentică manieră a romanelor polițiste. Reporterul ziarului englez „Observer" povestea că dacă vei întreba pe vreunul din subalternii lui Dulles — de obicei îmbrăcați în costume modeste de culoare neagră — unde anume lucrează, acesta va răspunde stereotip: „Într-o instituție guvernamentală..."

Nici membrii Congresului nu cunosc multe amănunte despre împărăția lui Allen Dulles. „Cîte unii din legislatori au noțiuni despre detaliile separate ale tabloului, dar nici unul din ei nu-l cunoaște în întregime" — relata „Observer". Datele sînt contradictorii: în subordinea lui Allen Dulles se afla de la 3.000 pînă la 30.000 de funcționari. Cît privește fondurile pe care le cheltuiește, ele se cifrează între 1-2 miliarde dolari anual. Cifra exactă e greu de stabilit; nici măcar congresmenii care au votat bugetul nu o cunosc. Doar atît s-a descoperit recent că alocațiile pentru cercetări meteorologice erau de fapt destinate producerii avioanelor de spionaj de tipul „U-2". De altfel, pînă nu demult pe clădirea cartierului general al spionajului american nu se găsea nici o firmă în afara tăbliței cu numărul casei și cu indicația că acolo ar fi... secția editorială a Departamentului de stat.

Allen Dulles vrea să pară „omul cu aspect nevinovat", cum l-a numit un ziarist american. El se deosebește întrucîtva de răposatul său frate, John Foster Dulles: dorește să pară mai simplu, mai sociabil, se îmbracă cu o neglijență studiată și, ca să dovedească cît este de popular, își invită uneori colaboratorii apropiați la cîte o partidă de golf.

Mister Allen Dulles are obiceiul de a-și face apariția în mijlocul subalternilor la ora 7,30 dimineața. Totdeauna afișează un zîmbet amabil. Pufăie dintr-o pipă groasă și zîmbește.

Dar zîmbetele nu sînt suficiente spre a sugera nevinovăția. Iar biografia spionului nr. 1 al S.U.A. e încărcată de episoade ce nu pledează pentru „nevinovăție".

Revista vest-germană „Der Spiegel" scria că Dulles și-a însușit din tinerețe „abecedarul spionajului". E adevărat: tînăr fiind, a debutat ca spion în timpul primului război mondial. Și-a ales atunci sediul la Berna, de unde conducea rețeaua de spioni americani în imperiul austro-ungar. Mai tîrziu Allen Dulles a devenit un diplomat cu oarecare renume. Un prost renume: se știa că pașaportul său diplomatic nu-i decît un paravan pentru acoperirea activității de spionaj. În 1926, Allen Dulles a socotit că-i mai rentabil să intre în consiliul de administrație al filialei americane a băncii germane Schröder (bancă ce a finanțat venirea la putere a lui Hitler, ca urmare a acestei susțineri baronul Schröder primind gradul de general SS).

Cînd a izbucnit al doilea război mondial, Allen Dulles a revenit la vechile îndeletniciri de spion. Spre sfîrșitul anului 1942 el a venit în Europa zguduită de ororile războiului, pentru a trata în secret cu hitleriștii din însarcinarea celor mai reacționare cercuri din S.U.A încheierea unei păci separate. Discuțiile pe care le-a avut la Berna cu emisarii lui Himmler au fost consemnate în arhivele secrete SS. Potrivit documentelor descoperite în aceste arhive, în cursul discuției cu împuternicitul serviciului de spionaj SS, prințul Max Egon Hohenlohe, Dulles a declarat că „nu respinge național-socialismul în ideile sale fundamentale". El le-a promis hitleriștilor păstrarea unor teritorii acaparate respectiv Austria și Cehoslovacia. A ajuns chiar să-și manifeste „tot respectul față de importanța istorică a lui Adolf Hitler", mărturisindu-și ura sa fără margini împotriva Uniunii Sovietice deși aceasta era aliata Statelor Unite ale Americii.

Spionul american cîștigase într-o asemenea măsură încrederea hitleriștilor, încît la 15 aprilie 1944, deci în ultimul stadiu al războiului, din ordinul lui Hitler el a fost vizitat de aghiotantul personal al lui Himmler, obergruppenfuhrerul SS Karl Wolf, spre a trata o pace separată cu puterile occidentale. Dar — spre nesfîrșita lui amărăciune — lui Allen Dulles nu-i stătea în putere să mai oprească cursul evenimentelor...

Și iată că, începînd din 1953, interlocutorul de ieri al hitleriștilor a devenit conducătorul spionajului american. El dispune de asemenea puteri încît influențează în cel mai înalt grad politica americană. Ziarul englez „Observer" scria spre exemplu: „Agenția centrală de investigații (firma publică a imperiului lui Allen Dulles n.n.) a furnizat la începutul deceniului VI arme răzvrătiților ciankaișiști din Birmania de nord, în timp ce diplomații americani declarau că habar n-au ce se întîmplă acolo. Agenția centrală de investigații a trimis avioane nu numai în spațiul aerian al Uniunii Sovietice; de pe bazele din Taivan ea a trimis de asemenea avioane în spațiul aerian al Chinei... În Taivan ea are o școală proprie pentru pregătirea diversioniștilor. John Perifoy, care în timp ce era ambasador al Statelor Unite a organizat în 1954 lovitura de stat din Guatemala, a fost probabil un agent al agenției centrale de investigații".

Allen Dulles Profesia: spion.

Fotomontaj de A. ȚITOMIRSKI

Tot „Observer" scrie că: „Allen Dulles a adus spionajul american la un nivel profesional". Fiul pastorului presbiterian din New York a transformat murdara îndeletnicire de spion într-o profesiune teribil de prețuită în sferele înalte ale Americii. Pînă și potrivit datelor oficiale, numai în cadrul ministerului de război și al celui al marinei S.U.A cheltuielile pentru spionaj au fost mărite în ultimii zece ani de... 100 ori. Pentru a încuraja spionajul, monopolurile din S.U.A și-au deschis și ele safeurile, alocînd sume considerabile. Revista „United States News and World Report" relata că într-un singur an monopolurile Dupont, Mellon și altele au furnizat peste 350 000 000 dolari pentru activitatea subversivă împotriva țărilor socialiste. Fondurile ce poartă numele lui Rockefeller, Ford și altele pun la bătaie în fiecare an milioane de dolari pentru finanțarea unor asemenea acțiuni.

...Într-un castel străvechi aflat în Germania occidentală, nu departe de frontiera franceză, a fost înființat un colegiu la care se predau noțiuni de matematică, chimie, fizică, medicină, belearte... Unul din auditorii colegiului a scris chiar o dizertație pe tema: „Reprezentarea sfintei fecioare în pictura florentină a secolului al XV-lea". S-ar părea deci că-i vorba de un colegiu oarecare, cu tineri studioși. Eroare: materia principală o predă căpitanul A. Sebolt, fost adjunct al spionajului militar al S.U.A. Dumnealui nu se ocupă nici de belearte și nici de medicină, ci de un curs de „instruire specială". Ați înțeles despre ce este vorba? Colegiul cu pricina nu este decît o școală de spionaj, la care lecțiile sînt predate de „strategii descompunerii". Ei se îngrijesc ca viitorii spioni să fie „multilateral" pregătiți, spre a putea pătrunde în cele mai diferite cercuri.

În dimineața primei zile a lui mai un avion „U-2" a pornit într-un zbor de spionaj deasupra teritoriului sovietic. Racheta sovietică care a doborît cu precizie deplină avionul a făcut să se cutremure întreaga împărăție a lui Allen Dulles. Atmosfera misterioasă a început treptat să se destrame. Oamenii de pe întregul glob au aflat cu indignare de activitatea provocatoare a acestei căpetenii de spioni. Popoarele și-au dat seama că Allen Dulles acționează în numele acelor cercuri ce vor să oprească definitiv procesul destinderii și să împingă omenirea în vîltoarea unui nou război.

Alarmat de eșecul operațiunii „U-2", Allen Dulles a efectuat imediat un turneu fulger prin Europa, încercînd să calmeze și să reorganizeze dispozitivele de spionaj, dezorientate de răsunătoarea înfrîngere.

Omul de încredere al bancherilor germani, fostul interlocutor al hitleriștilor, slujește cu un zel inegalabil pe fabricanții de armament de peste ocean. Dar doborîrea avionului de spionaj „RB-47" în dimineața zilei de 1 iulie a dat o nouă și teribilă lovitură oberspionului S.U.A. Ea a dovedit încă o dată zădărnicia străduințelor lui Allen Dulles. Orice formule ar încerca să încropească, ele nu pot avea altă soarta decît cea a avionului spion „U-2" și a bombardierului spion „RB-47"

pînd de dominația spaniolă, devenea protectorat american. Statele Unite au distrus atunci flota spaniolă sub pretextul „eliberării Cubei". De fapt nu era vorba de libertate, ci de zahăr. Cuba a și fost botezată „zaharnița Statelor Unite ale Americii". Cîtă libertate poate să încapă într-o zaharniță din care te servești cum, cînd și cît vrei?

În 1902 Statele Unite socotiră că pot să proclame Republica Cuba și să-i dăruiască o constituție, promulgată însă în virtutea unei legi... americane! Și, ca și cum bătaia de joc n-ar fi fost și așa completă, în „constituția" cubaneză a fost introdus amendamentul „Platt". Acest amendament dădea Statelor Unite ale Americii dreptul să intervină oricînd consideră necesar pentru a menține „ordinea" în Cuba „independentă".

„Și dacă Statele Unite consideră că e nevoie să intervină mereu?" — s-ar putea întreba cineva. Răspunsul logic este: „Serviți-vă! Ca din propria dv. zaharniță!"

Prin anul 1920, generalul Crowder, care purta la chipiu însemnele armatei americane (deși mult mai potrivit ar fi fost să poarte însemnele trustului „United Fruit Company" sau ale celuilalt trust care stăpînea Cuba, „Cuban American Sugar"), își fixează reședința la Havana. În numele „monstrului verde"*) generalul american impune apoi reformele politice, administrative, financiare pe care le crede de cuviință. Iar după semnarea fiecărei reforme fumează mulțumit o autentică havană (sîntem doar în țara de baștină a celebrelor trabuce) și soarbe din cafeaua îndulcită cu zahărul cuban, fără să simtă gustul sîngelui și fără să presimtă răzbunarea dreaptă care se pregătea. Căci Cuba n-a uitat niciodată cuvîntul de ordine lăsat moștenire de marele ei fiu, scriitorul revoluționar Jose Marti, ucis în luptele pentru independență în 1895: „Sau Cuba va fi liberă, sau nu va mai fi Cuba!" Putea Cuba să renunțe la ideea de a fi ea însăși?

★

Spre sfîrșitul anului 1958, unii mai credeau că Cuba înseamnă Batista — dictatorul sîngeros care dispunea în vila sa de lîngă Havana de un număr impresionant de telefoane turnate în aur masiv.

„Alo, senor Batista — se auzea de la capătul celălalt al firului (de la un simplu telefon de bachelită)–e timpul să vă luați tălpășița, dacă nu vreți s-o pățiți. Fidel Castro și oamenii lui au eliberat întreaga provincie Oriente. El a debarcat la Sierra Maestra exact în locul în care — vă mai aduceți aminte? — a debarcat în secolul trecut Jose Marti, cel care a spus că Cuba va fi ea însăși de-abia atunci cînd va fi liberă. Fidel Castro vine..."

Batista încearcă să rîdă gîndindu-se la Statele Unite ale Americii. Dar rîsul acesta avea să se sfîrșească cu scrîșnete.

★

Un om de-abia trecut de 30 de ani, cu ochii negri, plini de foc, și o barbă deasă, neagră. La început l-au știut puțini, dar astăzi îl știe întreaga Cubă — și nu numai ea — pe Fidel Castro, luptătorul care, din exil, a pornit, avînd alături numai 82 de oameni, să înfrunte pe cei 40.000 de soldați ai lui Batista și să redea Cubei dreptul de a fi ea însăși.

Ca într-un pasionant roman s-a desfășurat viața acestui detașament care întîi s-a înjumătățit (ajungînd la 40 de oameni după debarcare) și apoi s-a înmulțit cu o iuțeală fulgerătoare, ajungînd să-și apropie majoritatea poporului cuban.

În ultimele zile ale anului 1958 Cuba mai putea fi considerată o posesiune americană administrată de Batista. Dar chiar în prima zi a anului 1959 Cuba, devenită poate pentru prima oară ea însăși, aclama pe Fidel Castro și pe partizanii lui cu bărbile dese, tăiate scurt...

Știrile din Cuba au început să se precipite. Radio Havana transmitea în continuare celebrele habanere, dar și știri noi despre legea reformei agrare. Ziarele descriau cu lux de amănunte fuga lui Batista în Statele Unite, dar anunțau și faptul că bunurile a 117 companii îmbogățite în timpul dictaturii au fost confiscate. În adunări însuflețite, oamenii lui Fidel Castro puneau față în față cele un milion de hectare ale trusturilor „United Fruit" și „Cuban American Sugar" (din care stăpînii nu cultivau decît jumătate) cu cei 200.000 de țărani fără pămînt și cu cei 500.000 de muncitori agricoli care n-au de lucru decît 3 luni pe an (cu o leafă mizeră)...

Cuba voia să se schimbe. Dar imperialismul american voia ca totul să rămînă ca înainte. Avioane „necunoscute" au început să arunce bombe incendiare asupra plantațiilor de zahăr. Au fost descoperite comploturi ale căror fire duceau la ambasada americană. Ca la comandă, presa și posturile de radio din S.U.A. au început o campanie de calomnii și amenințări la adresa conducătorilor cubani.

Unul din avioanele trimise în scopuri provocatoare împotriva Cubei a fost doborît. Toată lumea a putut vedea aripile imperialiste frînte de zidul solidarității poporului cuban...

Conducătorii Statelor Unite vor să-i întoarcă pe cubanezi cu cel puțin 2 ani în urmă. Există însă popoare care sînt gata să ajute Cuba să păsească spre viitor. U.R.S.S. a încheiat cu Cuba un acord pe o perioadă de 5 ani, prin care Cuba va livra Uniunii Sovietice 1 milion tone zahăr pe an. În schimb, Uniunea Sovietică va livra Cubei mărfuri de care aceasta are nevoie — printre altele, importante cantități de petrol.

Cum să rămînă nepăsător „United Fruit" la reforma agrară din Cuba? Cum să rămînă „Esso" și „Texas Oil" indiferente la importurile de petrol sovietic în Cuba?

Înecîndu-se cu cafeaua îndulcită cu zahăr cubanez, magnații au dat dispoziția: „Rafinăriile noastre din Cuba nu vor mai prelucra petrolul pe care Cuba îl cumpără din Uniunea Sovietică". Dar Cuba nu mai e la sfîrșitul secolului trecut. Ea a rechiziționat rafinăriile americane și a proclamat sus și tare dreptul ei de a importa petrol de unde-i place. Atunci, într-o singură jumătate de oră, Congresul S.U.A. a votat legea prin care președintele Eisenhower a fost împuternicit să reducă importul de zahăr din Cuba. O semnătură, și președintele S.U.A. profită de libertatea care i-a fost acordată: el reduce cu 700.000 tone importul de zahăr din Cuba în acest an. A început „războiul zahărului". Un decret publicat la Havana anunța un amendament la articolul 232 al constituției cubane: proprietățile monopoliștilor americani pot fi confiscate și trecute în proprietatea statului. Furie și amenințări la Washington. Calm și hotărîre la Havana. Cuvinte de solidaritate rostite de N. S. Hrușciov la Moscova: „Popoarele țărilor socialiste vor ajuta poporul Cubei să-și apere independența pentru a face să eșueze blocada economică proclamată în prezent de S.U.A. împotriva Cubei".

Ceea ce l-a făcut pe bunul dreptate pe primul ministru Fidel Castro să spună: „S.U.A. să știe în mod cert că nu vor reuși să ne învingă. De partea Cubei sînt simpatiile lumii întregi".

Lucrul s-a văzut încă o dată cu prilejul discutării problemei cubane în Consiliul de Securitate al O.N.U., unde nici una din manevrele cercurilor imperialiste n-a rămas nedemascată.

Cei 6.600.000 de locuitori ai Cubei au multe sute de milioane de prieteni de nădejde. Aceasta nu seamănă de loc cu „prietenia" pe care o poartă Cubei cei cîțiva monopoliști, posesori a sute de milioane de dolari obținuți din jefuirea poporului cuban.

*) Denumirea dată trustului american „United Fruit Co", care a acaparat uriașe plantații într-o serie de țări ale Americii Latine, îmbogățindu-se pe seama exploatării bogățiilor naturale ale acestor țări.

Armata, miliția țărănească, tineretul cuban sînt hotărîți să apere independența țării lor.

PELTZ

...e lin-
...e. Ma-
...si așa.
...l văzu
...u pie-
...ru în-

... spuse
...ură de
...piesele
Marin.
...sinea
...dică de
Era așa

...a și-și
gestul
...ascuns.
...ase de
...tru că
, i le

...e sau
...l ochi
...nii se
...or. De
...cere cu
...ise să-l
...pa lui.
...bată fa-
...e Marin

De obicei se trezea exact la ora la care trebuia; astăzi însă a deschis ochii cu mult mai înainte. De aceea avusese timp să se gîndească la toate cîte-i veneau în minte.

Trecu în baie, stăpînit de aceeași liniște, ciudată pentru o zi ca asta. Lăsă mult timp să curgă apa rece pe umerii lui rotunjiți de mușchii puternici, reliefați sub piele. „Am să întîrzii?"—se întrebă, dar nu grăbi un gest măcar. Privi prin ușa întredeschisă cadranul ceasului și se convinse că într-adevăr ar trebui să se grăbească.

Privi în treacăt perna goală de lîngă a lui și se gîndi că n-o să mai găsească pachetul cu mîncare în răcitor.

În bucătărie plutea un miros neplăcut de mîncare. Deschise fereastra, privi teancul de farfurii nespălate, hîrtiile pachetelor cu mîncare rece... „Trebuie să spăl vasele—constată, de loc bucuros. Chiar astăzi îi dau telefon mamei, să vină mai repede".

Scoase din răcitor o bucată de salam și una de brînză, căută o farfurie curată și nu găsi, apoi tăie mîncarea pe colțul mesei și o împachetă într-un jurnal.

În stație lăsă două tramvaie

...spuse Marin, ...
ticulează. Ai întîrziat.

— Eu să întîrzii? În cinci ani m-ai văzut întîrziind vreodată?

Într-adevăr, el sosea „la limită", dar niciodată mai tîrziu.

— Mai bine vezi că ai întîrziat tu și ai cotit-o dacă nu-ți pregătești totul din timp. Oancea o fi luat primul șpan.

Vorbele lui „moș Ghidon" făcură să tresară ceva în el. Într-adevăr, Oancea cu siguranță că avea acum toate piesele în jurul lui și nu aștepta decît semnalul, pe cînd el... Se îndreptă la fel de liniștit spre atelier. Pe drum simți că ceva îl roade pe dinăuntru, un fel de nerăbdare, pe care însă, privindu-l, nimeni n-ar fi putut s-o bănuiască. Ridica liniștit mîna în dreptul șepcii, salutînd oamenii care îl priveau semnificativ. „Sînt nerăbdător" — recunoscu el.

Oancea îl primi rîzînd bucuros. Îi întinse mîna lui enormă și-i scutură ca de obicei, de parcă ar fi vrut să-l trîntească. Fiecare gest al lui trăda o mare siguranță de sine. Chiar și felul cum dădea noroc dovedea același lucru.

Cînd îl văzu pe Marin intrînd în atelier, veni direct la el:

— Hai, mă, ce pățiși? Tocmai azi?

noul cuțit, „să i se dea mîna", îi încercase rezistența. Teama lui cea mai mare era că acest nou cuțit nu va rezista la un efort prea mult prelungit...

— Haide, mă!—îi spuse Oancea grăbit. Hai să începem acum, pe răcoare. Uite că a venit și tovarășul Necula.

Necula era secretarul organizației de partid și cronometror ai întrecerii. Acesta îl privi încurajator pe Marin. Pînă acum cronometrase cinci întîlniri dintre cei doi și de fiecare dată Marin rămăsese învins. Necula știa cît de serios se pregătise și cît de mult ținea Marin să cîștige măcar o dată întrecerea cu Oancea și de aceea și el, în sufletul lui, ar fi dorit să-l vadă învingător.

Numai că de Oancea nu se putea trece cu una, cu două. Oancea, cînd lucra, se făcea una cu strungul, se contopea cu el, între gesturile lui și răspunsurile strungului era o coordonare perfectă, de parcă totul îi intrase în reflex. Mîinile lui mari umblau pe manete cu siguranța unui pianist pe clapele pianului. Iar ochiul îl avea atît de format, încît nu folosea șublerul decît atunci cînd piesa era aproape gata, ca să măsoare zecimi de milimetru. Lucra cu pasiune de artist.

— Ești gata, tovarășe Marin? — i se adresă și Necula.

— Nu... Mai așteptăm.

Răspunsul lui trezi nedumerire pe fețele celor care îl înconjurau.

— Deocamdată lucrăm normal — hotărî Marin.

Necula ar fi vrut să insiste, dar Oancea interveni:

— Bine, mă, Marine. Cum vrei tu... Lasă, tovarășe Necula, că timp e berechet. O fi avînd și el un motiv.

Necula însă îl privi atent pe Marin și-i văzu cearcănele din jurul ochilor. Poate că și Oancea i-a văzut ochii obosiți și de aceea nu a insistat. „Ce o fi cu Marin?" — se întrebă Necula.

Ca un făcut, furați de gîndul întrecerii, uitaseră cu toții ce s-a petrecut la Marin acasă. Îl lăsară în pace, așteptînd să-l audă că s-a hotărît să înceapă.

Cu gesturi rare, acesta se porni să lucreze. În gînd își repeta, cu precizie, tot ce avea de făcut. Pleoapele îi erau grele.

Nu lucră decît puțin și plecă de lîngă strung. Ceilalți îl văzură ducîndu-se în curte, unde se afla o cabină telefonică, și vorbind cu cineva. Cînd ieși din cabină fața lui era posomorită și cei din jur nu scăpară acest amănunt.

— Ei, începeți? — întrebă cineva.

— Nu!— răspunse Marin, răspicat.

Se apucă de treabă. Băgă cuțitul prea adînc și-l frînse. Zgomotul cuțitului spart îi făcu pe toți să întoarcă privirile spre el. Liniștit, puse un alt cuțit și continuă să lucreze... O oră, două...

Încet, încet, oamenii începură să-și dea seama că Marin nu mai vrea să se întreacă cu Oancea. Se apropia sfîrșitul zilei și nu zicea nimic... Mai făcuse vreo două drumuri la telefon.

Tînăra Elena Belu, de la Combinatul siderurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din Hunedoara, s-a hotărît: aici, la mare, își va petrece concediul și la anul..

DE LA MAMAIA LA MANGALIA...

Fotoreportaj de A. MIHAILOPOL

Așa arată astăzi bătrîna Mangalie, străvechiul Callatis.

Marea, frumoasa noastră mare, zugrăvită de pictori în sute de tonalități, cîntată de poeți în mii de metafore, marea noastră cu plaja ei aurie și clădiri scînteind de lumină, veselie și frumusețe, marea noastră a devenit, de la Mamaia pînă la Mangalia, în anii aceștia o prietenă dragă, credincioasă și darnică a oamenilor muncii din patria noastră. Zeci și zeci de mii de oțelari și furnaliști, constructori și mineri, țesătoare și chimiști, strungari și frezori, laminoriști și filatoare, maiștri, tehnicieni, ingineri, profesori, medici, funcționari, studenți, elevi, colectiviști, tractoriști, agronomi, oameni ai muncii creatoare din toate domeniile, de toate vîrstele, își petrec an de an concediul pe litoral, se leagă tot mai mult de farmecul lui și gustă neuitate zile de odihnă.

La tot ceea ce natura generoasă a creat aici s-a adăugat în anii noștri opera măiastră a omului liber, stăpîn pe munca sa, care a întinerit întregul litoral, înzestrîndu-l cu tot ceea ce poate face zilele de vacanță mai plăcute, mai odihnitoare, dătătoare de sănătate. Ca sub bagheta vrăjitorului din basm s-au ridicat, la Mamaia, la Eforie, la Vasile Roaită, la Costinești și la Mangalia, măreție construcții adăpostind hoteluri, case de odihnă și sanatorii, restaurante și magazine, cluburile și cinematografe; vechile faleze degradate și locuri virane părăsite și transformate în maidane au devenit peste noapte grădini multicolore și parfumate.

Recenta Hotărîre a Consiliului de Miniștri și a Consiliului Central al Sindicatelor, care prevede substanțiale scăderi ale contribuției salariaților și pensionarilor pentru trimiterea la tratament balnear și odihnă a fost primită cu nespusă recunoștință de prietenii mării și a făcut la rîndul ei ca numărul oamenilor muncii veniți la odihnă pe litoral să crească în acest sezon

Pe malul Mării Negre, ca pretutindeni, poporul nostru muncitor se bucură de grija plină de dragoste a partidului, de roadele însești muncii sale entuziaste pentru desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră.

Nisipul e... nisip — veți spune. Dar nicăieri nu găsești un nisip atît de fin ca cel de pe litoralul Mării Negre.

Un tradițional botez în apele Mării Negre.

O bogată activitate cultural-distractivă se desfășoară pretutindeni pe litoral, ca și în acest așa-denumit „Punctul nr. 5" din Vasile Roaită: conferințe interesante, bibliotecă, șah, rummy, discuri, iar seara... dans.

Noaptea, la restaurantul „Perla mării" de la Eforie. O adevărată rapsodie albastră...

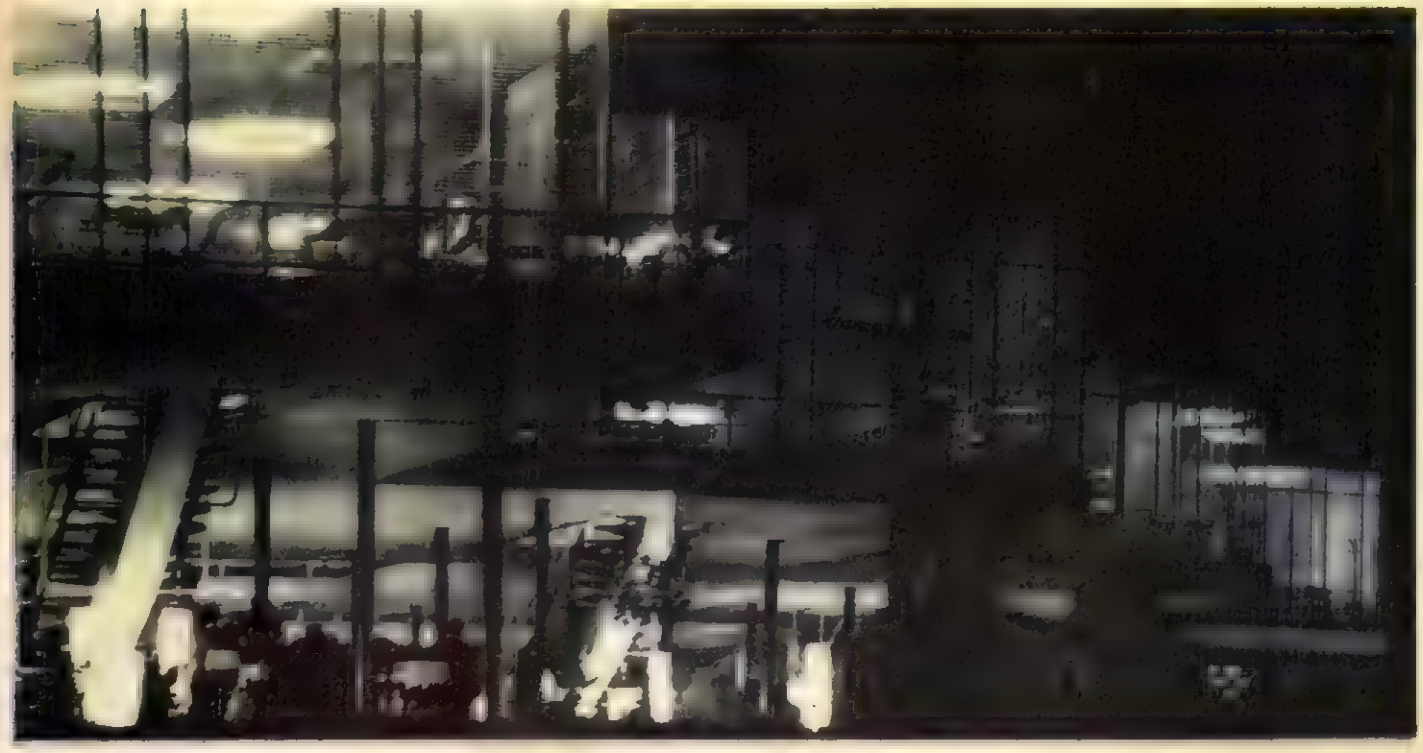

TURBOBURUL ÎN OFENSIVĂ

Fotoreportaj de F. URSEANU

O sută de petroliști din regiunea Ploești — toți specialiști în sfredelirea pămîntului — s-au întrunit în cadrul unui schimb de experiență. Adunarea respectivă, ținută de curînd, a început într-un loc unde forajul pentru depistarea aurului negru se face nu după vechea metodă cu masa rotativă, ci cu turbina. Mai exact la sonda 591 Misiea a întreprinderii de foraj Lilieşti. Scopul? Însușirea experienței înaintate acumulate de brigăzile fruntașe în forajul cu turbina. Și, fără îndoială, stabilirea unor măsuri care să asigure extinderea acestei metode, astfel încît să se realizeze și să se depășească sarcinile ce revin muncitorilor și tehnicienilor din întreprinderile de foraj, în lumina documentelor celui de-al III-lea Congres al P.M.R. Cu alte cuvinte, de a se reduce în continuare prețul de cost al forajului și de a se mări cu cel puțin 40 la sută viteza de săpare a puțurilor petrolifere.

Ce aduce forajul cu turbina față de forajul cu metoda mesei rotative? În primul rînd, viteză mai mare de foraj. Și aceasta datorită turbinei de la capătul de jos al garniturii care, pusă în mișcare de presiunea prin cădere a noroiului, acționează sapa. În acest timp, întreaga garnitură de foraj nu se mai învîrtește ca în sistemul rotary, deci nu se mai uzează, nu se mai produc accidente tehnice. Toate acestea duc la cîștigarea de timp, la economii de materiale și în ultimă instanță la reducerea prețului de cost. Turbina de foraj este o invenție sovietică care a uimit. (O companie americană a cerut anul trecut licența de a produce acest tip de instalație de foraj, după ce multă vreme a fost importat în Occident). Petroliștii din Moldova au fost primii din țară care au folosit turboburul — cum se numește pe scurt instalația de forat cu turbina.

Acum este rîndul petroliștilor ploeșteni. Pentru ei, ofensiva turboburului a început de fapt abia în ultimul an. Așadar, vrem să știm cum stau lucrurile în această regiune, unde la început unii gîndeau că săparea sondelor cu masa rotativă va continua încă multă vreme să fie metoda principală de foraj.

Mai întîi de toate, permiteți-ne să ne oprim la cîteva sonde săpate recent cu turboburul. Prima: 514 Berca. A fost forată în 58 de zile. Dacă ar fi fost săpată cu masa rotativă, operația ar fi durat 70 de zile. Brigada de aici, condusă de tovarășul Constantin Scoroș, a demonstrat astfel că pot fi reduse 12 zile. Și țineți seama că fiecare zi cîștigată reprezintă o economie (cheltuieli de regie, salarii, materiale etc.). La Monteoru brigada lui Marcu Alexandru a forat în aceleași condiții sonda 606, în 63 de zile în loc de 78, cît ar fi durat după vechea metodă.

...Să ne oprim acum la sonda 591, acolo unde a avut loc schimbul de experiență al specialiștilor ploeșteni în materie de foraj.

— Ce avansuri are sapa?—a întrebat un tovarăș din conducerea sectorului de foraj Moreni.

I s-a demonstrat pe loc.

Proba la viteza de foraj s-a făcut cu cronometrul în mînă, ca la o mare întrecere sportivă. Zeci de ochi urmăreau cadranul. Dar, în același timp, urmăreau și semnul făcut cu cretă pe țija care cobora sub podul instalației. La fiecare patru minute, încă un metru din coloană înainta spre inima pămîntului. Sapa pătrundea deci cu 15 metri pe oră. Și aceasta fără nici un fel de zgomot, fără eforturi prea mari din partea sondorilor, fără accidente, fără ca garnitura de foraj din adîncul pămîntului să se uzeze, așa cum se întîmplă la forajul cu masa rotativă. În plus, s-a mai demonstrat ceva: s-a dovedit din nou că turboburul dă rezultate bune și în formațiile cu teren moale, contrazicînd o serie de prejudecăți de care, pînă spre începutul anului în curs, mai erau stăpîniți pînă și cîțiva specialiști din Moreni. Fapt pentru care acolo turboburul n-a săpat în trei luni mai mult de 170 de metri, deși terenul avea aceeași structură ca la Lilieşti, unde se fora din plin cu turbina. Adepții metodei rotary — conservatoriștii — au constatat abia la sfîrșitul primăverii cît de mult greșiseră. Ajutați de organizațiile de partid, de conducerea întreprinderii de foraj și de sindicat, în cele din urmă au contribuit ei înșiși ca sectorul Moreni să foreze într-o singură lună — în aprilie — mai mult ca într-un trimestru întreg. Iar în luna iunie planul de foraj cu turbina a fost depășit cu 345 metri.

Ritmul continuă să fie din ce în ce mai intens și se poate spune că prima ofensivă a turboburului în regiunea Ploești e în plină desfășurare. Sînt condiții suficiente — și faptul acesta l-a dovedit din nou schimbul de experiență — ca sarcinile trasate de partid cu privire la forarea sondelor să poată fi realizate și chiar depășite.

La frîna granicului de la sonda Misiea, sondorul-șef Ion Savu pare un timonier la conducerea unei nave. În realitate el urmărește cu atenție aparatele de pe panoul de comandă care indică presiunea de circulație a noroiului, precum și apăsarea pe sapă.

La sonda 55 forajul cu turbina se execută cu un gigant și modern 4 L. D. de fabricație românească.

Uzinele „1 Mai" din Ploești produc în serie turbine de foraj. O sută din aceste piese, pe care ni le arată un tehnician al uzinei, formează — înșirate pe un ax — rotorul turbinei.

Metalurgiștii ploeșteni furnizează acum vecinilor lor pițești mijloace moderne cu care să ajungă mai repede, mai bine, mai ieftin la prețioasele lor izvoare ale aurului negru. Este vorba desigur despre binecunoscutele instalații 6 L.D. și de turbinele de foraj fabricate de uzinele „1 Mai".

Așadar, și în regiunea Pitești se forează acum cu turboburul. Începutul, în această privință, a fost sfios; a devenit apoi mai îndrăzneț, iar viitorul rezervă turbinei cele 70 la sută din totalul forajului la care tinde să ajungă.

Petroliștii din regiunea Pitești demonstrează și ei superioritatea turboburului față de masa rotativă. La sonda 55, gigantica instalație 6L.D., pricepera și elanul sondorilor olt și o atentă îndrumare a inginerilor de la întreprinderea de foraj Râmnicu Vîlcea au dus la rezultate deosebit de interesante. Specialiștii de la trust ne demonstrează faptele prin cifre. Iată-le după 42 de zile de foraj, brigada condusă de Radu Gheorghe a săpat cu turbina 1.700 metri. Dacă ar fi săpat cu masa rotativă, i-ar fi trebuit de două ori și jumătate mai mult o sută de zile...

Pînă aici, la sonda 55, Radu Gheorghe și cei 22 de muscleni din brigada sa n-au mai lucrat cu turbina deși au săpat peste o sută de puțuri. Și, totuși, știți care-i angajamentul lor? Să foreze numai în 150-160 de zile tonta sonda 55, adică pînă la adîncimea de 3.000 de metri... Altădată, folosind masa rotativă, le-ar fi trebuit pentru acești trei kilometri săpați în scoarța pămîntului, 330 de zile. Aproape un an. Un an întreg de muncă, care cu ajutorul metodei forajului cu turbina se reduce numai la cinci luni!...

E sau nu e turboburul în ofensivă?

←

Brigadierul șef Marin Dumitrache se odihnește oare sprijinindu-se de țeja pătrată a sondei, aflată în plin foraj cu turbina? Nu. El „vorbește la... telefon" cu sapa din fundul sondei. Acesta-i unul din mijloacele prin care sondorii ascultă ce se întîmplă în adîncul pămîntului.

Forajul cu turbina. De aici pătrunde în pămînt garnitura de foraj. Totul stă pe loc, nimic nu se învîrtește, e liniște deplină, ca și cum nu s-ar întîmpla nimic... Și, totuși, la sute, chiar la mii de metri, sapa se rotește. Aceasta-i deosebirea esențială de săpatul cu masa rotativă, care trebuie să pună în mișcare garnituri de foraj lungi de sute sau chiar mii de metri, și nouă metodă, în care nu se rotește decît un fragment de cîțiva metri, acel în care e instalată turbina și la capătul cărula se află sapa.

COCOȘAȚII

— foileton —

de Adrian DASCĂLU

—Nai văzut „Cocoșatul"? — mă întrebă vecinul meu, nea Cristache.

— Ba cum să nu. L-am văzut încă de pe cînd era la Notre Dame—îmi arătai eu erudiția de cinefil.

Nu ăla—replică el. Ăla-i altul. Să-l vezi p-ăsta... E formidabil!

Și m-am dus — bineînțeles cu nevasta mea — la cinematograful „23 August" din bd. Gh. Dimitrov nr. 116.

Nu mi a părut rău. Am avut atîtea de-nvățat!...

Mai întîi și întîi, scrimă. Apoi călărie. Dar cel mai mult mi-a plăcut cavalerul de Lagardère. Odată bărbat!... E el leat cu tatăl Aurorei, dar nu se lasă pînă n-o cucerește. (De mîine încep să înu și eu lecții de scrimă). Ce mai! Teribil film „Cocoșatul" ăsta! M-a răscolit mai abitir decît King-Kong...

Dar mai bine să vi-l povestesc și dumneavoastră... Poate că nu l-ați văzut... și-o să renunțați.

După ce smulge din ghearele lui Gonzague, ucigașul ducelui de Nevers, pe fetița acestuia, cavalerul de Lagardère galopează, însoțit de devotatul său valet Passepoil, spre granița spaniolă... Dar... mii de tunete!... E urmărit îndeaproape de năimiții asasinului... Distanța se micșorează din ce în ce mai mult... Urmăritorii se apropie... Fornăitul cailor lor sfredelește urechile viitoarelor victime... Un țipăt! Cine a țipat? O victimă... Adică... o spectatoare....

Momentul greu a trecut însă... A mai strigat parcă un cetățean dintr-un colț mai întunecos al sălii, dar cutezătorul Lagardère salvează situația. Cei trei ajung în sfîrșit cu bine la Toledo, pe pămînt spaniol. Spectatorii răsuflă ușurați... Totuși unii tropăie din picioare... Mii de draci!... O bandă de spadasini mascați, în solda lui Gonzague, se află pe urmele fugarilor. Alți spectatori își saltă picioarele. Un măgar face... măgăria să-i conducă pe banditi la locul unde se adăpostesc urmăritții...

Mizerabilii sînt gata să pună mîna pe mica Aurora... Un spectator se așază turcește. Altul pe spătarul scaunului. Cu două rînduri mai în spate, un al treilea s-a înarmat cu un baston cu care izbește mereu în podea și în picioarele scaunelor. Pe ecran însă, Lagardère aruncă un cuțit. Momentul e dramatic... Vecina din stînga mă prinde de braț, are niște spasme diabolice și leșină de spaimă... Unul din față, ridicîndu-se în picioare, exclamă: „E înfiorător!"... Dar neînfricatul Lagardère îi doboară pe toți spectatorii... vreau să spun... spadasinii și, din lipsă de obiective, se retrage strategic.

Urmează întoarcerea în Franța. Lagardère se deghizează în cocoșat. Cineva din dreapta aplaudă de zor cocoșează. Pe ecranul lat are loc lovitura de teatru, demascarea lui Gonzague în prezența Aurorei, a Isabellei de Cayius, a regentului și a spectatorilor care stau cu răsuflarea tăiată și aplaudă... cu picioarele. Asasinul ducelui de Nevers e doborît de Lagardère, iar frumoasa Aurora se aruncă în brațele salvatorului său, cînd... un răcnet sfîșietor destramă farmecul acestei clipe sublime... A țipat o spectatoare. Unul din șoarecii care mișunau prin sală a apucat-o de călcîi... Noroc că filmul s-a terminat. Spectatorii, care ținuseră tot timpul genunchii la gură, și-au coborît picioarele și au părăsit cinematograful... cocoșați și zguduiți de emoția clipelor trăite.

P.S. Data viitoare cînd mă voi duce la cinematograful „23 August" nu-mi mai iau nevasta cu mine. Îmi iau spada...

LA CAPĂTUL TRAMVAIULUI 7

Cum de a ajuns acolo, nimeni n-ar putea spune. Rădăcina tînără s-a opintit din greu, și-a strecurat mlada prin crăpăturile cimentului și astăzi, tînăr, copacul își leagănă crengile în mijlocul unui fost ring de dans. În recreații, copiii se joacă în jurul lui, iar în timpul orelor păsările primesc provocarea muzicală sosită din clase. Vorbim de elevi și de clase, pentru că aici e o școală: Școala elementară de muzică de pe șoseaua Pantelimon.

La cîțiva zeci de metri de capătul tramvaiului 7 și-a deschis porțile, în octombrie 1957, această școală de un fel necunoscut nicicînd pe aici. E o școală în care copiii cartierului deprind tainele viorii și ale pianului. După orele de la școlile de cultură generală, răpindu-și din timpul de joacă, ei studiază instrumentul ales sau repetă în mica orchestră de coarde a școlii.

Zadarnic și-ar răscoli amintirile cei de prin partea locului. Viața muzicală a Pantelimonului n-a depășit niciodată „oof!"-ul lăutarilor plătiți de boierii amețiți cu o bumaşcă strecurată în scripcă. Aceasta era „cultura" asigurată cartierului de la marginea Bucureștiului de respectabilul frate al nu mai puțin respectabilului ministru Ioanițescu: fratele era proprietarul „localului intim" —bodegă, restaurant, grădină de vară — care era înzestrat cu mai sus-pomenitul ring de dans.

În 1957, varul proaspăt a acoperit și ultimele urme ale firmei „La Ioanițescu". Literele negre au fost sorbite de humă și pianele au venit să populeze fiecare încăpere. Piane noi, cu clape sticlitoare de albe. Și pe pereți, citate din îndrumări formulate de Beethoven sau de Enescu.

Dintre cei 250 de elevi, 170 sînt copii de muncitori de la uzinele „Republica", „23 August" sau „Electrocablu". Audițiile organizate de școală în uzine nu născut, alături de îndreptățita mîndrie părintească („Așa-i al meu! Ce zici?"), și dragostea pentru muzică. Pas cu pas, părinții și copiii cuceresc alături, în această margine de București, necuprinsele ținuturi ale „țării muzicii".

R. R.

SINGUR ÎN COSMOS

— povestire științifico-fantastică —

de A. KOLPAKOV

(Urmare din numărul trecut)

Verificînd pe hartă și însemnînd cu un cerc locul unde se găsește înfricoșătorul astru stins, Russov căzu în fotoliu fără vlagă. Ochii i se măriră de groază și desperare... El înțelese că alcătuise inexact itinerariul zborului, îndreptînd nava nu spre Soare, ci puțin într-o parte. Cu un puternic efort de voință reuși să-și amintească unde și în ce etapă a programării i-ar fi putut scăpa o greșeală. Dar în curînd renunță la acest gînd, dîndu-și seama că pentru descoperirea greșelii ar fi fost necesar să verifice din nou toate calculele care i-au luat mult de un an. Era perfect conștient de situația grea și periculoasă în care se găsea: nu spre Soare zbura „Pallada", ci direct în oceanul inert al gravitației, din care nimeni nu a reușit pînă acum să iasă!...

Dar desperarea nu dură mai mult de un minut; el își dădu seama că trebuia să acționeze. Acum știa ce are de făcut: să lupte pînă la ultima picătură de energie, pînă la ultimul gram de combustibil din astronavă! Și, ciudat lucru: cînd înțelese pe deplin în ce situație se află și ce are de făcut, simți o ușurare. Nu mai exista nici frică, nici dezorientare! Numai curajul rece al unui luptător care merge la moarte!...

Cu o mînă sigură el trase maneta de avarie. Între timp viteza „Palladei" se micșoră într-atît că putea face un ocol de cîteva grade neriscînd distrugerea navei. El se uită pe scala indicatoarelor de consum al energiei și porni generatoarele radiocuantice la opt zecimi din regimul complet al generatorului. Paralel cu aceasta, motoarele tangențiale, lucrînd la maximum, întoarseră astronava cu 30 de grade spre răsărit. Cutremurîndu-se și vibrînd, „Pallada" începu lupta titanică cu forța gravitației...

Două sute patruzeci și două de ore, fără să se oprească nici o secundă, motoarele funcționară, aruncînd în spațiu bilioane kilowați energie, dar viteza navei continua să scadă. Aceasta însemna că piticul superior Țvikki își ținea puternic victima în brațe; parcă miliarde de mîini uriașe, încet dar sigur, trăgeau astronava într-o prăpastie de întuneric și liniște — acolo unde materia, învinsă de entropie, era condamnată la inactivitate timp de îndelungi veacuri galactice. Gravimetrul încetase de mult să mai lucreze, pentru că scala lui se epuizase în încercarea zadarnică de a înregistra forța atracției, care depășea de zeci de ori tot ceea ce constructorii prevăzuseră în această direcție.

Russov nu se mai îndepărta de tabloul de distribuție; asurzit de zgomotul motoarelor, orbit de licăririle neîntrerupte ale becurilor și indicatoarelor, el se agita cu vehemență lîngă tablou, întrerupînd roboții și automatele după semnalele aparatelor în parte necunoscute pentru el, care puneau în mișcare toate sistemele astronavei.

Acum era necesar un singur lucru: să nu slăbească nici pentru o secundă vîrtejul energetic care susținea „Pallada" la marginea beznei gravității. Obosit, Russov se întunecase la față; era slăbit și, datorită faptului că nu reușise niciodată să mănînce cum trebuie, înghițea în grabă ce găsea în sertarul pilotului; în același timp îi era frică să doarmă mai mult de două-trei ore.

Spre sfîrșitul celei de-a douăsprezecea zile el era atît de slăbit, încît aproape că devenise indiferent față de tot ce se petrecea; aproape că nici comunicările aparatelor de evidență a combustibilului, care-i spuneau că în navă n-au mai rămas nici patruzeci la sută din rezervele de energie existente la început, nu-l mai mișcau. „Cînd indicatorul va arăta zero la sută, eu, în sfîrșit, mă voi odihni..." — ajunsese el să-și spună nepăsător. Fusese cuprins de indiferența stupidă a desperării, era foarte obosit și aproape că asculta cu bucurie vocea vicleană a entropiei, care îl chema spre oceanele întunecate ale neantului..

Închisese ochii și stătea sleit de puteri în fotoliul pilotului, cu mîinile atîrnate în jos. Rămînea adeseori în această poziție, timp în care nava lupta cu atracția piticului superior. Dar, la un moment dat, undeva în adîncul memoriei îi apărură vedenii: tovarășii care „dormeau" în anabioză așteptau de la el ajutor; tablourile clare ale Pămîntului drag, viața fericită și activă a oamenilor ce muncesc, a fraților lui care continuau să desăvîrșească domnia libertății, salt pe care omenirea l-a început încă din zilele îndepărtate ale tinereții, în zilele cînd „Țiolkovski" pleca spre Alfa Centaurului... O văzu aproape aievea pe Svetlana Sergheeva, auzi vocea ei catifelată... Admiră panorama de neuitat a Orașului Veșniciei... Se aplecă din nou asupra mormîntului lui Ciandragupta, care era înconjurat de flori, îngrijit de copiii lumii noi — acolo, în Orașul Veșniciei... în Piața Astronauților Pieriți...

Russov își ridică capul greu. „Trebuie să lupt pînă la sfîrșit... pînă la ultimul erg!" — își șopti el, pornind motorul principal cu toată puterea și căutînd să nu se uite la scala care indica consumul de combustibil.

... Contorul care indica timpul marcase cu indiferență încă douăzeci și opt ore din timpul propriu rachetei! Mai rămăseseră treizeci și cinci procente de energie... douăzeci și cinci... „Pallada" începuse să se cutremure, să se clatine în spațiul cosmic, tăcut și întunecat. Pe ecranele cîmpului vizual licăreau niște străluciri ciudate. Russov înțelese ce înseamnă asta: spațiul prins în gravitația uriașă a piticului superior parcă se contractase, devinînd cursul razelor de lumină care porneau de la astrele îndepărtate, care priveau cu indiferență la firicelul de nisip ce se zbătea în îmbrățișările puternice ale Cosmosului...

Mai rămăseseră unsprezece procente din rezerva inițială de combustibil!...

Deodată el observă că săgeata indicatorului vitezei navei stătea pe loc! Aceasta putea însemna numai un singur lucru: tracțiunea reactivă a „Palladei", care timp de paisprezece zile consumase trei sferturi din rezervele energetice gigantice, a echilibrat, în sfîrșit, gravitația de neînchipuit a stelei pitice Țvikki, care pînă la urmă nu și-a mai arătat fața înspăimîntătoare pe ecranele centrale. Nava vibra într-un echilibru de moarte. Motoarele ei nu puteau mări nici cu un gram forța tracțiunii — ele de mult lucrau la limita periculoasă — dar nici piticul superior nu mai putea să adauge nimic la forța, generată de el, a colosului gravitației. Russov, în desperare, se uită la discul alb al regulatorului unui puternic generator radiocuantic, care fusese pus pînă la maximum. Conștient fiind de pieirea inevitabilă a astronavei, el scoase un strigăt furibund și neputincios. Nu mai avea nici o speranță, nu mai credea nici măcar într-o minune. Și deodată îi veni un gînd timid: „Motoarele de start!... Două milioane de tone tracțiune suplimentară!"

Russov smuci manetele care puneau în funcțiune motoarele de start, înțelegînd clar că, recurgînd și la consumul acestei energii — și prin urmare și la combustibilul necesar pentru aterizare — el pierde posibilitatea să mai aterizeze nava pe Pămînt sau pe altă

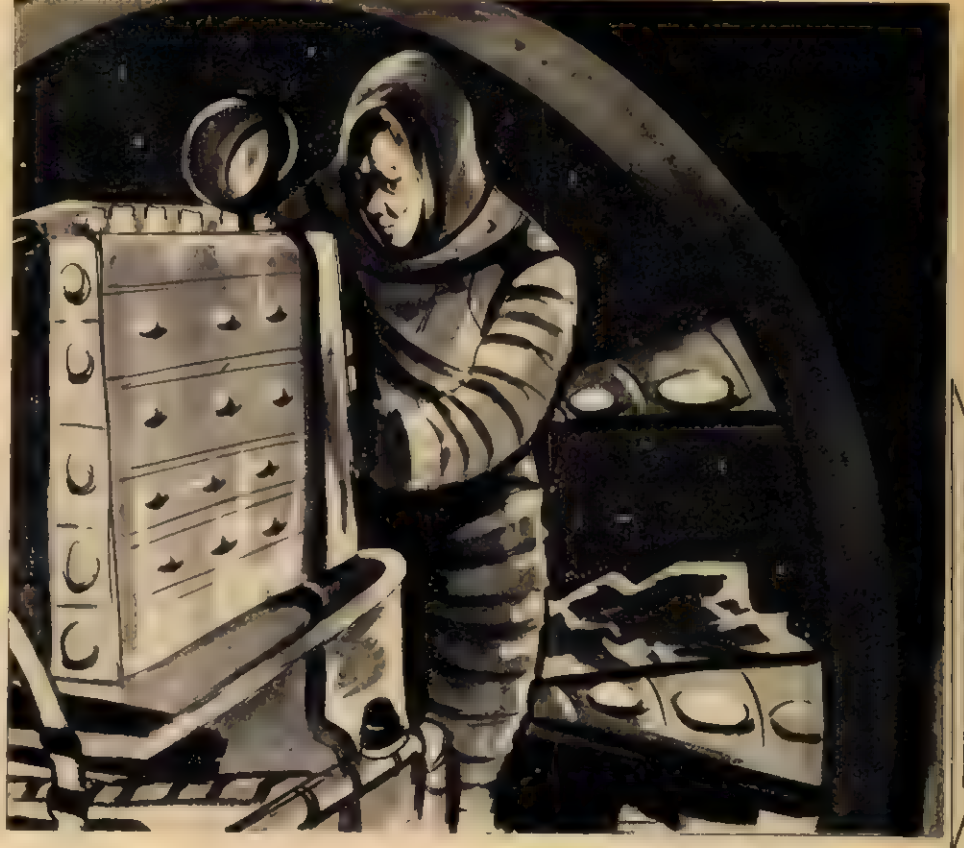

planetă a sistemului solar. Totuşi nu avea nimic altceva de făcut...

Zgomotul motoarelor de start semăna cu un cîntec al raţiunii victorioase. Săgeata indicatorului de viteză învie, se zbătu şi alunecă spre dreapta. Trei ore răsună acest cîntec şi apoi se stinse... deoarece se termină combustibilul nuclear şi de hidrogen. Dar pe faţa lui Russov curgeau lacrimi de bucurie: ştia că victoria e de partea lui, că piticul superior, în sfîrşit, îşi desfăcuse braţele. Vuietul asurzitor al gravimetrului care se trezise i se păru o melodie cerească. Pe măsură ce „Pallada" se îndepărta de piticul superior, acest vuiet se transforma treptat într-un hîrîit puternic; apoi sunetul începu să crească — şi iată că din nou răsună cîntecul spaţiului liber!...

Russov închise motoarele principale, lăsînd astronava să zboare în virtutea inerţiei. Cu ultimele sale puteri el se ridică, se apropie de uşile încăperii unde se aflau cei căzuţi în letargie. Voia să le spună tovarăşilor săi, care „dormeau", că sînt salvaţi a doua oară. Dar căzu pe prag, cufundat în somnul adînc al unui om extenuat...

Trezindu-se după multe ore, el intră totuşi în încăpere. Asemănătoare unor gigantice pere lunguieţe, băile albastre îl întîmpinară cu strălucirea plăcută a pereţilor transparenţi şi cu liniştea solemnă a unui somn dulce. Mult timp el privi feţele prietenilor săi, plîngînd fără zgomot. Lacrimile lui exprimau totul: şi bucuria salvării, şi speranţa de a-şi mai putea vedea tovarăşii în viaţă.

Coordonatele exacte ale stelei Ţvikki, pe care le aflase cu un preţ atît de mare, îl ajutară acum să îndrepte cu mare precizie „Pallada" spre sistemul solar. Lucrul era acum atît de simplu! Peniţa automatului desenă pe harta itinerariului două laturi ale triunghiului, la vîrfurile căruia se găseau Soarele, Alfa Eridan şi steaua Ţvikki. El trebuia numai să unească printr-o linie dreaptă punctul de pe hartă care arăta locul unde se găsea piticul superior, cu semnul convenţional al Pămîntului. Astfel el închise linia geodezică a mişcării „Palladei" în spaţiu. Corectarea şi definitivarea programei i-au luat cinci zile.

.. După ce consumase jumătate din cele unsprezece procente din rezerva de energie rămasă, Russov mări viteza „Palladei" pînă la opt mii de kilometri pe secundă: n-avea dreptul să consume mai mult combustibil, deoarece n-ar mai fi avut cu ce să micşoreze viteza obişnuită cînd se va apropia de sistemul solar.

Încordarea nervoasă şi fizică din ultimele săptămîni îşi lăsaseră însă urme. Se afla într-o stare de totală epuizare şi voia doar odihnă şi linişte. Odihnă, linişte şi uitare! De aceea Russov percepu aproape indiferent aceste două cifre — „nouă" şi „opt mii". Nouă parseci care trebuiau parcurşi pînă la Soare şi opt mii de kilometri pe secundă — viteza cu care trebuia să se mişte acum „Pallada", neavînd combustibil pentru o viteză mai mare. Nu-l sperie nici faptul că, înaintînd cu o asemenea viteză mică, între navă şi Soare erau acum ŞASE SUTE DE ANI de drum! „Anabioză... odihnă... uitare..." — şoptea el în delir, reglînd releul care indica timpul cît va sta în baia anabiozică. Dar înainte de a intra în anabioză, el controlă atent, cu un efort extraordinar de voinţă, indicatoarele tuturor aparatelor de conducere, ascultînd simfonia pe care o cîntau acestea în cinstea victoriei asupra Cosmosului, apoi înregistră o chemare şi o introduse în mecanismul de conducere al puternicului aparat de radiotransmisie, reglînd în acelaşi timp în aşa fel releul timpului, ca peste şase sute de ani, la semnalele acestuia, să fie înviorat. Aparatul de radiotransmisie va trimite atunci în eter chemările „Palladei" şi cuvintele pline de simplitate: „Eu sînt „Pallada"; de şase sute de ani zbor în virtutea inerţiei... Pot frîna numai la viteza planetară... Nu am combustibil pentru aterizare... Pe bord tot echipajul e în baia de anabioză..."

Stînd în baie şi privind butoanele stimulatorilor anabiozei, Russov zîmbi fericit, cufundîndu-se în uitarea atît de mult aşteptată...

★

„Pallada" ajunse la sistemul solar exact la 594 de ani după ce Russov adormise în anabioză. El nu auzi şi nici nu putu să audă cum roboţii, supunîndu-se programei pentru ultima dată, porniseră generatoarele cuantice, cu ce putere începuseră să cînte cîmpurile magnetice, orientînd curentul radiocuanţilor, apoi cum tăcuseră motoarele după ce consumaseră ultimul kilowat de energie. Viteza ajungînd la cincizeci de kilometri pe secundă, „Pallada" intrase în regiunea planetei Pluton, trimiţînd în spaţii strigătele de desperare: „Eu sînt „Pallada"... Oameni ai Pămîntului, salvaţi-ne!..." Russov greşise exact cu şase ani reglarea releului timpului care trebuia să-l „trezească" în apropierea sistemului solar. De aceea el nu putu vedea tabloul salvării sale.

Emisiunea aparatului de pe „Pallada" fusese auzită şi descifrată de staţia intersideralâ a astronavelor de pe Titanus... Două gigantice astronave salvatoare ajunseră din urmă „Pallada", ca moartă în acel moment, care zbura spre sistemul solar în virtutea inerţiei, fiind din nou pe punctul — dar acum pentru totdeauna — să dispară în Cosmos. Astronavele salvatoare îşi echilibrară viteza lor cu viteza „Palladei", o cuprinseră între ele cu ajutorul unor aparate speciale şi, întocmai ca pe un copil în leagăn, o duseră cu grijă pe Titanus

.. Cînd Russov se trezi, mult timp nu putu să înţeleagă unde se află. Se găsea într-o cameră cu pereţii transparenţi, prin care se vedea discul mare al planetei Saturn, care parcă atîrna pe cerul albastru al Titanusului, asemenea unei opere de artă fermecătoare. Oamenii aplecaţi deasupra lui, cu o expresie de compătimire, îi provocară lacrimi de bucurie. Deodată el se ridică şi întrebă precipitat:

— Ei... sînt vii?...

Doctorul în haine albe ca zăpada dădu din cap afirmativ:

— În băi... Vor trăi... În curînd îi vei putea vedea pe toţi tovarăşii dumitale. Nu te necăji, odihneşte-te... eşti foarte slăbit.

Russov oftă uşurat. Pe faţa lui palidă apăru un zîmbet, care însă dispăru din nou din cauza emoţiei care-l cuprinse.

— Dar Oraşul Veşniciei?... El... mai există?

Răspunzîndu-i, doctorul zîmbi:

— Oraşul Veşniciei? — repetă el întrebarea relativistului. O!... Oraşul Marilor Fii ai Omenirii va trăi veşnic!...

Sfîrşit

În româneşte de M. SAFIR

Tînăra noastră speranţă

Magdalena Popa dansînd în „Lacul lebedelor"

Pe adresa studioului „Alexandru Sahia" a sosit nu demult, venind tocmai din Leningrad, o cutie metalică, rotundă, înăuntrul căreia cîteva zeci de metri de peliculă aşteptau, încolăcite cuminte, să-şi istorisească pe ecrane povestea. „Kinokronika" leningrădeană trimitea colegului său din Bucureşti un mic dar cinematografic, intitulat „O zi din viaţa ei". Iar această „ea" nu era alta decît o fată de 19 ani, pe nume Magdalena Popa, o elevă romînca de la celebra şcoală de balet „Vaganova", care a absolvit în această vară cei cinci ani de studiu cu „otlicino" („excepţional") pe toată linia.

Îngusta figie de celuloid ne-a făcut prima cunoştinţă cu Magdalena Popa, fără să fi ştiut atunci că peste cîteva zile îi vom putea admira arta la televizor, iar în toamnă chiar pe scena Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R.

...Naima Baltaceeva, profesoara, i-a spus o dată, drăgăstos, Popova. Şi de atunci, aşa au numit-o toţi. Iat-o dar pe „Popova", fetişcană cu ochi înenşi, înundaţi de lumină, urmărită de ochiul aparatului de filmat, cum se plimbă pe malul Nevei, privind nostalgic minunatul oraş de care va trebui să se despartă în curînd; iat-o cumpărînd un album leningrădean pentru prietenii de acasă, şi iat-o în mijlocul colegilor ei, povestindu-şi unele amintiri din cei cinci ani de şcoală. Apoi, în sala de studiu, sub supravegherea grijulie a profesoarei, Magdalena devine o graţioasă lebădă albă, evoluînd cu siguranţă în complicate mişcări coregrafice şi dînd fiecărein din acestea un sentiment, o idee. Iată şi ultima imagine a scurtului reportaj cinematografic: chipul Magdalenei, cu ochii ei minunaţi, plini de zîmbet, privind deschis, bucuros, în ochii spectatorilor din sală...

Toi filmul a durat doar trei minute: un scurt „subiect" de jurnal cinematografic de actualitate. Dar imaginile sale vorbesc grăitor despre primii paşi în artă ai unei tinere balerine, care mîine poate ne va face cinste în întreaga lume. În şcoala care i-a format pe Nijinski, pe Ulanova, pe Dudinskaia sau pe Sergheev, copila de 14 ani venită din Romînia a fost înstrăită de profesorii sovietici cu nemărginită dragoste, cu aceeaşi atenţie cu care au fost educate şi desvoltate aptitudinile artistice ale rusoaicei Lena Perfiliev, ale cubanezei Meina Martinez sau ale englezoaicei Ann Wuster. E aici o dovadă mişcătoare a sentimentelor internaţionaliste care-i însufleţesc pe oamenii sovietici. Şi, o dată cu Magdalena, alţi patru tineri talentaţi din ţara noastră — Sergiu Ştefanski, Elena Dacian, Luminiţa Dumitrescu şi Liliana Diaconescu — au absolvit cursurile ventilei şcoli leningrădene. La deschiderea stagiunii îi vom vedea pe toţi în spectacolele Operei bucureştene, unde au fost angajaţi imediat după venirea lor în ţară.

Pînă atunci, vom mai avea poate prilejul să o vedem pe Magdalena Popa, tînăra care la 18 ani deţinea titlul de laureată a Festivalului Mondial de la Viena şi dansa roluri principale pe scena Teatrului Academic „Kirov" din Leningrad. Publicul o aşteaptă cu nerăbdare...

S.D.

Artista emerită Naima Baltaceeva, stînd de vorbă cu eleva ei preferată, Magdalena Popa, şi cu celelalte eleve din grupul romînesc: Elena Dacian, Liliana Diaconescu şi Luminiţa Dumitrescu.

CU AJUTORUL ŞTIINŢEI

O nouă metodă pentru tratarea miopiei

Oftalmologii chinezi au experimentat o metodă nouă pentru însănătoşirea ochilor suferinzi de miopie, prezbitism sau astigmatism. Noua metodă constă, în esenţă, în introducerea unui curent electric de o anumită intensitate în pleoapele superioare ale ochilor, timp de 10-20 de minute în fiecare zi.

Metoda a fost experimentată în acelaşi timp şi de medicul sovietic Poiikarpov din Kursk, pe el însuşi. Fiind miop de 40 de ani, după 20 de şedinţe de tratament doctorul Poiikarpov a constatat că nu mai are nevoie de ochelari.

Tratamentul este aplicat acum pe scară largă în R. P. Chineză, cît şi în multe policlinici din U.R.S.S.

Narcoza electrică

Savanţii sovietici N. Liventov şi V. Abrikosov, specialişti în domeniul fizioterapiei, au descoperit încă de acum cîţiva ani o metodă de a adormi oamenii şi animalele fără anestezie. E vorba de un fel de electrocutare gradată, care a fost experimentată în primul rînd asupra peştilor dintr-un acvariu. Sub influenţa acestui curent gradat, peştii au fost complet anesteziaţi pentru ca, la întreruperea curentului, ei să-şi recapete imediat facultăţile normale.

La om procedeul a fost aplicat prin contactul unor electrozi cu pleoapele ochilor şi cu partea dinapoi a urechilor. Se dă apoi drumul unui curent alternativ de slabă frecvenţă, pînă în momentul cînd omul simte o slabă vibraţie în ochi. Sub acţiunea acestui curent, omul adoarme repede şi profund, iar la deşteptare este odihnit şi bine dispus.

S-a constatat astfel că somnul electric restabileşte funcţiunile celulelor epuizate ale cortexului.

Pornind de la această experienţă, inginerul J. Tudi a realizat un aparat pentru narcoza electrică, care e folosit acum pe scară largă în multe clinici chirurgicale din U.R.S.S.

CU SARE ȘI PIPER

IUBIREA NOASTRĂ S-A SFÎRȘIT ASEARĂ

Încă din tren mi-am dat seama că se petrece ceva cu mine. Cînd a intrat în compartiment și m-a călcat pe pantof am simțit un junghi în inimă. Nu din cauza bătăturii. Nu! Din cauza ochilor ei. Are doi ochi mari de parcă ar avea patru. Cînd a spus „scuzați!", parcă mi-a susurat un izvor pe lîngă ureche. Iar cînd a întrebat dacă mai e vreun loc liber, mi s-a părut că un clinchet de clopoței îmi bucură auzul. Apoi clinchetul de clopoței mi-a mai bucurat o dată auzul, rugîndu-mă să-i pun valiza în plasă. Abia am putut-o urni din loc. Valiza, bineînțeles. Dacă n-aș fi știut că e valiza ei și că, așa cum presupuneam, conține rochiile ei vaporoase, aș fi putut jura că e valiza cu zale a unui cavaler medieval plecat în cruciadă. Cred că era cea mai grea valiză din lume. Dar dragostea cere sacrificii. M-am opintit, am transpirat, mi-am zdrelit un deget, dar în schimb clinchetul de clopoței mi-a zîmbit și mi-a spus: „fii atent că-mi zgîrii valiza!" și-apoi: „mersi!" După care n-a mai scos un cuvînt. Evident, marile pasiuni sînt mute. Eu însă am vrut să sparg tradiția pasiunilor mute și am hotărît că e cazul să intru în vorbă cu ea. Nu știam cu ce să-ncep. Mi se părea că „frumoasă vreme" n-ar fi frază cea mai originală cu putință. Și atunci i-am spus: „ce cald e în vagon!" Ea s-a întors

către mine și ce credeți că mi-a răspuns? Mi-a șoptit: „da!". Cît de receptivă e la tot ce-i spun eu!...

★

O iubesc. Ne întîlnim în fiecare zi. La cantină sau la club. Și, ce coincidență! Vilele noastre sînt una în fața celeilalte. Seara, după ce se sting luminile, stau la fereastra mea și privesc spre fereastra ei. Din cauza întunericului nu văd nimic, dar mă uit. Sînt convins că și ea face la fel. Deși nu vede nimic, se uită. Altfel ce sens ar mai avea proverbul că ochii care nu se văd se uită?

Ah, cît e de frumoasă! Și cît de sensibilă e! Azi, la prînz, cînd mi-a spus că e din Constanța am întrebat-o dacă a auzit de Ovidiu. S-a simțit jignită. Firește că auzise de Ovidiu. Fratele ei lucrează de doi ani acolo, la termocentrala

Nu mai pot trăi fără ea. Mîine o cer în căsătorie. O să vrea oare să părăsească Constanța pentru mine? Mi-a spus că îi e atît de dragă marea!

★

I-am cerut mîna. Cînd i-am spus că sînt referent 10 pe 3, credeți că a sărit în sus de bucurie? Se vede bine că n-o preocupă situația mea materială. E complet dezinteresată. Cînd a aflat ce post am, a lăsat ochii în jos, a oftat și a șoptit: „fie și așa!" Ce suflet nobil!

★

Azi am intrat întîmplător la „Telefoane". Ea era acolo. În cabină. Vorbea la telefon cu Constanța. Cred că cu fratele ei, fiindcă spunea cuiva „dragul meu". Am auzit-o spunînd: „important e ca individul are buletin de București!" Oare despre ce individ o fi vorbit? N-o fi îndrăgostită de un altul? Gelozia e un sentiment impostor. Dacă nu m-ar iubi, n-ar fi acceptat să se mărite cu mine. Probabil că ea a spus „iubitul" și eu am înțeles „individul". Dar ce e cu buletinul de București? Oricum, trebuie să am o explicație cu ea. Mai ales că eu nici nu am buletin de București, că sînt detașat numai pentru cîteva luni la București.

★

Aseară am încercat să-i vorbesc. La început părea mai îndrăgostită de mine decît Margareta de Faust. I-am spus lucrul acesta și ea a plecat din nou ochii. E atît de timidă! Cînd i-am vorbit însă de cuibușorul nostru din Mizil, mi-a spus că n-am inimă și că Faust n-a fost referent la Mizil. Mi-am dat seama cît de mult suferă. Cred că îi e greu să se despartă de Constanța și de mare. Oare dragostea de locurile natale să fie mai puternică decît sentimentele ce le nutrește pentru mine?

★

Azi, cînd ne-am întîlnit la cantină, mi-a spus că se mărită cu un contabil din Constanța. Acum am înțeles totul. Ar fi vrut să se mărite cu mine, dar nu s-a putut despărți de mare. Ea rămîne o sentimentală. În orice caz, vorba poetului: iubirea noastră s-a sfîrșit aseară...

Ion ATANASIU ATLAS

GĂINA

de Evgheni GAI

Nenumăratele eșecuri în lansările rachetelor la Cap Canaveral sînt precedate de reclame deșănțate pe tema „superiorității" americane în domeniul rachetelor.

A străbătut întregul sat
În lung și-n lat,
Strigînd pe ulițe și pe șosea
Că ea,
Mofata,
Azi bate orișice record și gata!
— O să vedeți că eu azi scot —
Da' Scot! Da! Scot! —
Acuș
Un ou, tot
Cu-albuș și gălbenuș,
Dar iat de-un cot, de-un cot,
de-un cot...
Și lung atît...
Cît?
Nici nu pot
Să mai socot!
Aduceți, zău, neapărat,
Copii,
Un aparat
Din cei de scos fotografii:
„Kodak"!

Pînă-ntr-o oră, în ogradă,
S-au strîns grămadă
Ginsaci, curcani și —
bineînțeles — cocoși,
Toți curioși
Să vadă
Isprava ce-a stîrnit poiata...

Dar, se-nțelege că Mofata
Făcu un ou obișnuit...

★

Eu
Nu cred că este potrivit
Să criticăm nici găina,
Doar îi cunoaștem bine vina.
Însă ma mir de ce mereu
Se lasă ceilalți amețiți
Și păcăliți
De vechea ei cotcodăceală
Și găunoasă, și banală?!

În romînește de Radu MIHAI

(din „Estrada")

SCRISOARE... MIORLĂITĂ

Marchiza spaniolă de Villar și-a transformat castelul ei din Madrid într-un sanatoriu pentru 300 de pisici.

Iubita mea, doresc să-ți dau de știre
Că peste-o lună vin la întîlnire
Să-ți miaun prăzticato o romanță,
Deoarece mă aflu în vacanță
Într-un castel pur extraordinar
Aparținînd marchizei de Villar,
Din care ea făcu de-un an aici
Un splendid sanatoriu de pisici,
De sufletul motanului Miguel
Ce s-a-necat cu-n os de porumbel.
(În amintirea lui, din mîna ei
Ni se servesc fripturi de porumbei,
Iar onșele, stilații camerieri
Le axvîrl peste poartă la șoimeri).

Vei ști că în castel aici
Se odihnesc 300 de pisici,
Pe care bogătașii le-au adus
Să umble-agale, cu codița-n sus,
Prin parcul minunat, cum altul nu-i,
Plantat cu... „Coada șoricelului".
Niște valeți stilați, cu experiență,
Ne tot supraveghează-n permanență
Să nu ne repezim la vrăbiuțe
Și să ne dăm cu cremă pe labuțe.
În plus, în fiecare-odaie chiar,
Există pe pereți un calendar,
În care ne uităm plini de mirare,
Conform unei celebre zicătoare.

Așa-mi petrec, iubita mea, vacanța,
Din dragostea ce-mi poartă cotoroanța,
Gîndindu-mă în orice diminează
La tine și codița ta semeață.
Și, trimițîndu-ți de la depărtare
O tonă de miorlăituri amare,
Cu coada-n chip de Parker mă semnez.
Eu, Don Miorlau, motan pur angolez.

Pt. conf. V. D. POPA

ANECDOTE

Ieșire din impas

Într-un teatru rus de provincie, pe vremuri, se reprezenta de către o trupă în turneu „Evgheni Onechin". În scena duelului, Evgheni apăsă pe trăgaciul pistolului, dar nu se auzi nimic. Pistolul se defectase. Totuși Lenski căzu și Onechin întrebă

— L-am împușcat?

Ca să salveze situația, actorul Zarețki — el era cel ce urma să dea replica — răspunse:

- Nu, a murit dintr-un atac de cord!

Ibsen, reporterul și dumnezeu

Una din ultimele piese ale lui Ibsen, „Cînd noi, morții, vom învia" e foarte complexă și confuză din punct de vedere al conținutului de idei și al caracterelor personajelor. Un reporter îl întrebă pe dramaturg, înainte de reprezentarea piesei:

- Care este ideea fundamentală a noii piese pe care ați scris-o? Ce idei ați vrut să transmiteți prin ea?

Ibsen răspunse plin de importanță:

— Numai domnul dumnezeu și cu mine știm asta!

Piesa fu reprezentată, dar fără succes. În antract, Ibsen îl întîlni din întîmplare pe reporter. Luîndu-l la o parte îi șopti:

— Îmi dau seama că am cam exagerat adineauri! Numai dumnezeu știe ce-i în piesa asta!

Dreptul geniului

Alexandru Dumas a fost cîndva învinuit că ar fi copiat anumite situații dramatice din piesele altor autori.

Dumas răspunse:

- Și ce-i cu asta? Am scos o fată dintr-o societate proastă și am dus-o într-una bună! Pentru asta trebuie să mi se aducă mulțumiri.

Iar după o pauză, adăugă cu convingere:

Geniul nu fură, el pune stăpînire

Autografe

Pe cînd era copil de școală, Wieniawski, renumitul violonist și compozitor polonez, ceru un autograf unui pianist virtuos.

Virtuosul îl întrebă

– Ai autograful lui Liszt?

– Din păcate, nu — răspunse trist copilul

– Dar al lui Rubinstein?

- Nici pe al lui

– Atunci nu-i vei căpăta nici pe al meu — zise fanfaronul virtuos.

- Dar ce credeai dumneata? — spuse copilul. Dacă aș fi avut autografele lui Lizst și Rubinstein, crezi că l-aș mai fi cerut pe al dumitale?

POCI PACI

– microtragedie în 3 acte și 3 cadavre, cu epilog –

PERSONAJE: MAK, JACK, SHAK

Acțiunea se petrece în Texas sau California, poate în și Alabama, la alegere.

ACTUL I

MAK (ține în mînă un pistol pe care-l îndreaptă spre inima lui Jack) Canalie! (trage: Poc!)

JACK (cade într-o baltă de sînge).

ACTUL II

MAK (îndreaptă pistolul spre inima lui Shak): Mizerabile! (trage: Pac!)

SHAK (cade într-un lac de sînge)

ACTUL III

MAK (îndreaptă pistolul spre propria lui inimă): Adio! (trage și cade într-un fluviu de sînge).

EPILOG

Încă o dată se dovedește eficacitatea pistolului marca „Vivat". Prospecte gratuite. Înlesniri de plată. Pentru gangsteri și polițiști, prețuri reduse.

Atențiune: pentru sinucigași nu vindem în rate!

DIRECȚIUNEA"

(Cortina cade ucisă)

Victor PIȚIGOI

Cuvinte încrucișate

MARINĂREASCĂ

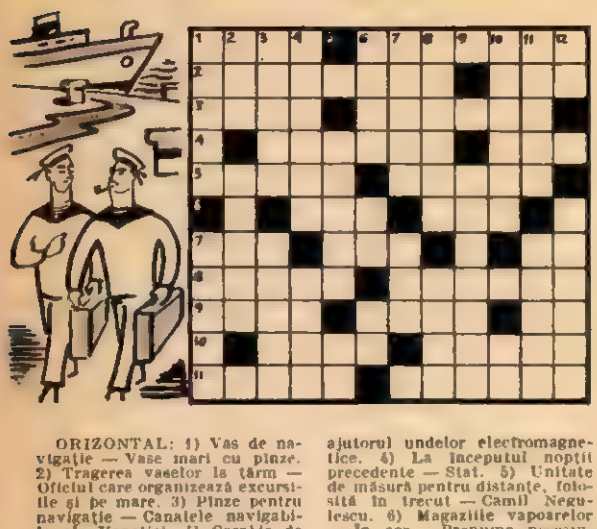

ORIZONTAL: 1) Vas de navigație — Vase mari cu pînze. 2) Tragerea vaselor la țărm — Oficiul care organizează excursiile și pe mare. 3) Pînze pentru navigație — Canalele navigabile ale Veneției. 4) Corăbie de altădată, cu vise minuite de sclavi sau de condamnați — Diminutiv feminin. 5) „Succes!" — Vîrstă. 6) Prefectul poliției de odinioară — Epocă. 7) Mănușile din capul catargului — Pește migrator care seamănă cu șarpele — Fluviu în Italia. 8) A devia de la drumul inițial - Țară înconjurată de trei părți cu apă. 9) Porțiunea care servește la adăpostirea vaselor într-un port — Fringhie groasă care leagă catargul de marginea vasului — Tudor Neagu. 10) Corăbie legendară — Unul din stîlpurile coloanelor de pe Acropole. 11) Dispozitiv plan pe care apar semnalizările radarului — Fringhie în limbaj marinăresc.

VERTICAL: 1) Chirie plătită pentru folosirea unui vas — Creșterea și descreșterea apelor sub influența lunii. 2) Pe cadranele busolelor — Merge cu o singură roată. 3) Fluviu în U.R.S.S. — Aparat pentru detectarea de la distanță a obstacolelor din calea unei nave, cu ajutorul undelor electromagnetice. 4) La începutul nopții precedente — Stat. 5) Unitate de măsură pentru distanțe, folosită în trecut — Camil Negulescu. 6) Magaziile vapoarelor — În aer — Pronume posesiv. 7) Plecările și sosirile unui vapor — Nume feminin. 8) Curse de bărci în cadrul unei competiții sportive — A selecționa. 9) Cel care echipează o navă. 10) Pînze auxiliare care se întind în afara velelor obișnuite, spre a mări suprafața pe care suflă vîntul (sing.) — Nichel. 11) Verigi — Ascundem. 12) În sită — Cotitura unei ape curgătoare, repezi

DEZLEGAREA CAREULUI DE CUVINTE ÎNCRUCIȘATE „JOCURI", apărut în nr. 30

ORIZONTAL: 1) Olimpiade — Șah. 2) Meci — Sportivă. 3) Vale — Ager — În. 4) Martinari — Anod. 5) At — Oana — Zd — Nb. 6) Sala - Troian — A. 7) A — Antrenat — Sl. 8) Preia — Or — Ol. 9) Min — Scor — Trac. 10) Înainta — Grada. 11) Ni — Zi — Roțori. 12) Gol - Tub — Ac — Os. 13) Înot — Dans — Ani.

Educație pentru toate vîrstele

UN POEM PEDAGOGIC

Cînd începea anul școlar și se dădea lista de cărți, începea la „bursa" de manuale de la Vama Poștei forfota „tranzacțiilor". Sărăcii școlilor își vindeau zdrențuitele unele de înaintașii din anul trecut, spre a-și cumpăra altele la fel de zdrențuite pentru anul ce stătea în prag. Schimbate pe goluri puține, la care se adăugau banii adunați cu greu de trudă părinții, „firicile", „geografiile" și „aritmeticile" ce-și uitaseră de mult anul nașterii lor continuau drumul din clasă în clasă, din generație în generație. Adeseori însă nici așa, lipite cu pap, pătate, prinse în coperți împrumutate de aiurea, cărțile nu erau accesibile elevilor cu coatele uniformei cîrpite. Atunci se năștea spontan mici „cooperative de consum". Unul cumpăra „aritmetica", altul „chimia", al treilea „istoria" sau „botanica", folosindu-le toți laolaltă.

Oare în vitrinele librăriilor nu se găseau manuale cu coperți proaspete? Ba da, ele se aflau acolo, la îndemîna cumpărătorilor. Dar cîți părinți puteau să plătească prețurile fixate de traficanții abecedarului? Răspunsul îl dă statistica analfabeților și semianalfabeților care ne așezau țara pe unul din ultimele locuri în clasamentul științei de carte.

În Romînia burghezilor și moșierilor cartea de școală era un prilej pentru încă o afacere, poate cea mai sinistră dintre toate, pentru că negustorea pînă și făina de înșelătură îngăduia oamenilor muncii. Era un subiect anual de articol demagogic pentru gazetele de opoziție și un prilej de amarnice temeri pentru umilii dascăli care, siliți să recomande cartea cutărui inspector general, nemulțumeau totodată pe cutare revizor județean. Și mai era cartea școlară temelia, modestă ca dimensiuni, dar deosebit de trainică, pe care s-au înălțat multe blocuri frumoase, multe „institute de arte grafice", multe rulmoare pe la Sinaia și Predeal.

Dar înaintașii mișcării muncitorești, luptători dîrji și luminați pentru fericirea poporului, au înțeles de timpuriu adevărul că, pentru a aduce pe toți copiii în școli, trebuie să le pui la îndemînă și mijloacele de a învăța. Încă în anul 1886 „Revista socială", publicație teoretică a mișcării muncitorești din țara noastră, publicînd „Al doilea program al cercurilor muncitorești", prevedea, la punctul șase al acestuia, ca o condiție a învățămîntului pentru fiii poporului, gratuitatea cărților școlare.

Și iată că ceea ce în condițiile acelor vremuri părea un vis utopic a devenit, prin lupta clasei muncitoare condusă de partid, o realitate: după ce, în ultimii ani fabricanții abecedarului au dispărut alături de celelalte roiuri de traficanți, duși ca pleava de vîntul înnoitor al vremurilor de azi; după ce, edificul el însuși cartea de școală, statul democrat-popular a făcut-o accesibilă tuturor copiilor — deunăzi manualul școlar a trăit cel mai măreț episod din zbuciumata sa biografie.

Alături de entuziasta apreciere a muncii victorioase, de luminoasa rapsodie a omului liber și fericit, alături de simfonia profundă și solemnă a planului pentru desăvîrșirea construcției socialismului, Raportul C.C. al P.M.R. prezentat la cel de-al III-lea Congres al partidului de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej cuprinde și un minunat poem pedagogic: începînd încă din acest an școlar, toți elevii școlii elementare de șapte ani vor primi gratuit cărțile de școală.

Peste două milioane de școlari vor purta în ghiozdane un minunchi de raze fierbinți din soarele comunismului.

Ion ALEXANDRU

La întrebările cititorilor

CĂLDURĂ, VAL DE CĂLDURĂ ȘI SECETĂ

Tov. Dumitru Bobancu din Rîmnicu Vîlcea întreabă cum se produce căldura și care e diferența între căldură, val de căldură și secetă.

Prin căldură — ca fenomen al naturii — înțelegem ridicarea treptată a temperaturii aerului ce înconjoară pămîntul. Dacă n-ar exista aerul (atmosfera), n-am simți căldura așa cum n-am simți nici frigul. Pentru că o parte din radiațiile soarelui sînt absorbite de pămînt iar altă parte, atingînd atmosfera, provoacă o agitație moleculară care, pentru simțurile noastre, se traduce prin căldură. Acolo unde nu există atmosferă (pe Lună, spre exemplu), nu există nici agitație moleculară și deci nici căldură.

Gradul de căldură e în funcție de felul în care radiațiile solare ating atmosfera și de felul cum atmosfera se prezintă în acel moment. Cu cît razele soarelui cad mai perpendicular pe un punct de pe pămînt, cu atît căldura e mai mare; cu cît ele cad mai oblic, cu atît scade și gradul de căldură. De asemenea, cu cît axa pămîntului este mai puțin înclinată, cu atît zilele sînt mai lungi iar nopțile mai scurte și deci durata radiațiilor solare mai mare (vara) și viceversa (iarna).

Pe de altă parte, căldura care se simte în un moment dat într-o anumită regiune a pămîntului e în funcție și de presiunea atmosferei, care nu e pretutindeni și totdeauna la fel. Masele de aer cald se mișcă din regiunile de joasă presiune către cele de înaltă presiune. Dacă, spre exemplu, deasupra insulelor britanice se produce o scădere a presiunii atmosferice, în regiunile învecinate — cum ar fi Franța — se înregistrează o accentuare a căldurii.

Cînd temperatura aerului se menține ridicată mai multă vreme într-o regiune, manifestînd chiar tendințe de accentuare, avem ceea ce se numește „un val de căldură". Numele de „val", care sugerează alternanța și revenirea regulată la același punct, este desigur impropriu în această împrejurare. S-ar putea justifica, dacă vreți, această denumire, numai punînd fenomenul în legătură cu o anumită periodicitate a petelor și explozițiilor solare care, desigur, influențează asupra temperaturii atmosferei terestre. O periodicitate care se pare că are o curbă de 12 ani, cu puncte de impuls din 25 în 25 de luni. Este totuși prematur să se afirme cu certitudine acest lucru, înainte de a se studia cu mai multă precizie fenomenele solare prin observatoare instalate în spațiu sau în Lună — adică dincolo de voalul atmosferei.

Cît despre secetă, se poate spune că aceasta este un efect al căldurii intense și prelungite. Așa cum corpul omului, sub acțiunea căldurii, pierde prin transpirație apă din el, pămîntul își pierde și el apa prin evaporare. Cum însă omul se poate dezlasa și, deci, își poate înlocui apa pierdută, plantele, rămînînd pe același loc și epuizînd sursele de apă, mor. Moartea aceasta vegetală se produce atunci cînd planta a pierdut douăzeci la sută din cantitatea de apă care-i este necesară. Iată de ce oamenii, pentru a veni în ajutorul plantațiilor, au creat rezervele de apă și sistemele de irigație. Iată de ce se fac experiențe asidue pentru descoperirea celei mai practice metode de declanșare a ploii artificiale.

SFATURI practice

CUM SĂ BEM APELE MINERALE DE MASĂ

Am auzit adeseori oameni spunînd, după o cură în stațiunile cu ape minerale: „Apele pe care le-am băut mi-au făcut mai mult rău."

S-au mai văzut uneori oameni potolindu-și setea, pe timp de caniculă, cu 2-3 sticle de apă minerală de masă băute într-o singură zi și apoi văitîndu-se că și-au deranjat stomacul.

În primul caz oamenii s-au dus într-o anumită stațiune și s-au tratat cu ape minerale la întîmplare, fără a lua avizul unui medic. În al doilea caz, au făcut un abuz nepermis de asemenea ape.

Să fim înțeleși: apele minerale de masă nu pot face decît bine organismelor debilitate și nu pot strica într-un nimic celor sănătoși. Dar pentru aceasta se cere să știm ce ape să bem și cum să le bem.

Nu vorbim aici de apele minerale așa-zise „medicinale", pe care le întîlnim la Slănicul Moldovei, la Călimănești, la Otănești sau în alte stațiuni de cură și pe care oamenii le înghit cu greu chiar atunci cînd le sînt recomandate, ci de așa-numitele „borvișuri", care au un gust plăcut și se pot bea în orice împrejurare.

Acestea din urmă, oricît de inofensive ar părea, au totuși un conținut de elemente minerale (sulf, fier, magneziu, calciu, sodiu, potasiu, mangan etc.) de care trebuie să se țină seama, în funcție de carențele sau toleranța organismului.

Dacă un organism prezintă simptome de litiază biliară (piatră la ficat), spre exemplu, desigur că anumite ape minerale îi vor face bine. Dar acestea trebuie indicate de medic, pentru că ele acționează ca excitante ale veziculei biliare, iar altele ca sedative. Totul e în funcție de diagnosticul medicului, care-și poate da seama dacă e cazul să se mărească sau să se scadă secreția biliară.

Chiar cea mai consumată dintre apele minerale, cum e borvizul de Borsec, nu trebuie băută într-o cură fără avizul medicului. Pentru că aceasta face parte din apele colecisto-chinetice, adică din cele care activează puternic eliminarea conținutului vezicular. Și nu totdeauna este indicat acest lucru.

Aceasta nu înseamnă însă că trebuie să ne ferim în toate împrejurările de a bea o apă minerală. Dar nici nu trebuie să confundăm aceasta cu apa obișnuită și s-o bem pe săturate. Un pahar de borviz din cînd în cînd (nu în fiecare zi) și la orele mesei (deci, nu sub formă de cură pe stomacul gol) nu poate influența în rău funcțiunile organismului nostru. Dimpotrivă, asemenea ape sînt minunate excitante ale secreților interne, ale metabolismului și chiar ale parasimpaticului. În plus ele au o acțiune direct antiseptică asupra microbilor aflați pe traiectul gastro-intestinal.

Să bem deci ape minerale, dar cu moderație. Iar cînd medicul ne recomandă o cură, s-o facem respectînd întocmai indicațiile lui.

JOSIANA

VULPE, BURSUC SAU CÎINE?

Vînătorii din Botoșani — unii dintre ei chiar iscusiți și cu multă experiență — au avut de rezolvat o dilemă. Era vorba, desigur, de o dilemă... legată de preocuparea lor cinegetică. În pădurea de la Cătămărești, situată la trei kilometri de oraș, pădurarul Sumanaru — și el vînător — a împușcat un animal cu o înfățișare deosebit de curioasă și încă nelntîlnit prin pădurile din partea locului. Animalul respectiv seamănă la cap cu vulpea, la corp cu bursucul, iar toată înfățișarea lui aduce a cîine. Blana se apropie de a vulpii albastre. Ce poate fi? Întrebarea n-a fost rezolvată nici la Asociația vînătorilor, pentru bunul motiv că nici alți vînători botoșăneni n-au mai întîlnit asemenea exemplare.

Astfel că s-a apelat la cunoștințele secției de științe naturale a Muzeului raional Botoșani. După consultări de materiale științifice, profesorul Todireanu, îndrumător la muzeu, a putut să identifice animalul: este vorba de un enot (raton), specie care în mod obișnuit trăiește în Extremul Orient și care în ultimii ani, datorită calităților pe care le posedă, a fost lăsat să se dezvolte și în pădurile din Uniunea Sovietică. Una dintre calități o constituie faptul că distruge dăunătorii culturilor, iar a doua că blana sa este foarte bună pentru îmbrăcăminte.

Cu prilejul acestor investigații s-a aflat că în ultima vreme s-au mai împușcat 4-5 exemplare din această specie nouă în fauna noastră, într-o pădure de lîngă Gura Humorului și în alta de lîngă Fălticeni.

Unul din aceste exemplare de „vulpe-bursuc-cîine" este expus la Muzeul din Botoșani.

F. U.

FUSTE ȘI BLUZE

Comodă și practică, ținuta fustă și bluză poate avea o notă originală dacă la cumpărarea materialelor necesare se ține seama, în primul rînd, de armonia de culori — cheia succesului la acest gen de îmbrăcăminte.

Marea varietate a materialelor ce se găsesc în magazine permite ca la o fustă uni sau imprimată să se poată asoria mai multe bluze, pentru diferite ocazii.

Astfel, desenul nr. 1 arată o fustă dreaptă, lucrată cu o cută la spate spre a-i da lărgimea necesară. Pentru confecționarea acestei fuste este folosit un material mai original în dungi, de pildă gri cu alb. Cordonul, lucrat cu dungile pe lat și legat într-o parte, are la capete ciucuri de culoare închisă. El este separat de fustă și poate fi înlocuit cu unul de vinilin.

Desenele următoare indică bluzele ce se pot purta la această fustă. Mai întîi bluza de poplin gri sau negru (desenul nr. 2), cu o mișcare originală la gît și încheiată cu nasturi mici, în culoare.

Mariniera din desenul nr. 3 este făcută din șantung sau poplin galben-auriu. Acest gen de bluză este unul acesta extrem de modern și se poate face din orice fel de material, atît uni cît și imprimat. Ușor de purtat și răcoroasă, bluza din desenul nostru, croită drept, are ca garnitură nasturi și cataramе de sidef.

Pentru a avea o mai mare varietate în îmbrăcăminte, folosindu-ne în fond de o singură fustă, este recomandabil să se confecționeze și o bluză din același material. În felul acesta se va obține un taior sport (desenul nr. 3), a cărui bluză scurtă, dreaptă, cu guler și revere, se încheie în mod original cu ajutorul a patru bentițe puse cu dungile pe lat.

Fusta cu linie amplă, făcută din poplin, baton, în sau un material de bumbac bleumarin (pentru fetele tinere: bleu, roșu etc), are o corsetă lată și o garnitură de nasturi mari albi (desenul nr. 4)

Iată și trei modele de bluze adecvate unei astfel de fuste: prima (desenul nr. 4) făcută din linou, are fața lucrată în cute duble de 2 cm. Gulerul mic, rotunjit, este completat de o mică clapă prinsă cu un nasture de sidef. A doua (desenul nr. 5) este o bluză gen vestă, cu revere clasice, cambrată în talie și încheiată la două rînduri de nasturi. Acest model este foarte adecvat pentru picheții groși Aida. Irina etc., care se găsește în cele mai variate culori. În sfîrșit, ultima bluză (desenul nr. 6), croită clasic, cu guler mic pe gît și mîneci lungi cu manșete bărbătești, va fi făcută dintr-un material în dungi (de exemplu alb cu galben) și poate fi purtată în orice sezon.

NICOLAE DRĂGHICI — Făgăraș. Ceea ce ne scrieți că ați auzit despre jucătorii de fotbal din urmă cu 25-30 de ani sînt simple legende. Desigur că printre ei se aflau și jucători mai buni, și alții mai slabi — și unii cu șut puternic, și alții cu șut mai puțin puternic. Dar întîmplări de felul celor de care ne pomeniți nu au avut loc niciodată. V-am satisfăcut cealaltă dorință în rubrica respectivă.

RAPAPORT MUNDI — Moinești. Nr. 23 l-am tipărit într-adevăr, fără pianșe color. Vă promitem însă că în numerele ce urmează vom publica mai multe pianșe în culori, interesante, printre care și reproduceri din arta plastică românească și sovietică.

MOGOȘ ILEANA — Corabia. Temperatura corpului nu e riguros aceeași la toți oamenii, după cum nu e aceeași în tot timpul unei zile. Există o curbă a variației care prezintă două maxime — cam pe la ora 13 și pe la ora 18,30 — și două minime — cam pe la ora 5 dimineața și pe la ora 15. Există apoi variații ale temperaturii normale, în funcție de efortul pe care-l depune un om. Temperatura unui sportiv, spre exemplu, se ridică în medie cu 1,5 grade după un exercițiu greu.

În orice caz, valorile extreme ale temperaturii normale sînt între 36,1 și 37 grade. Numai depășirea acestora — în sus sau în jos — poate constitui motiv de alarmare.

NEGOESCU AL. — Galați. Teoria nucleului atomic a fost fundamentată în anul 1932 de savanții sovietici I. E. Tamm și Ivanenko. Prima centrală atomoelectrică din lume a fost pusă în funcțiune în anul 1954 în Uniunea Sovietică. Primul ciclotron românesc a început să funcționeze la 14 ianuarie 1958. Reveniți cu celelalte două întrebări, formulîndu-le mai clar.

CORNEA TANȚI — Bușteni. E adevărat că trăsnetul cade foarte rar asupra unor anumiți copaci cum ar fi: teiul, mărul, aninul sau, și mai rar, asupra mesteacănului; dar aceasta nu înseamnă totuși că vă puteți adăposti, fără teamă, sub ei pe timp de furtună. „Preferințele" trăsnetului pentru brad, stejar, plop, nuc etc. se explică, probabil, prin gradul de atracție mai mare pe care aceștia îl exercită asupra electricității din atmosferă, ca și prin pozițiile mai expuse pe care le oferă acestei manifestări a naturii. În orice caz, cele mai bune adăposturi le oferă grotele în pămînt sau văile nemărginite.

DUMITRIU COSTEL — Iași. Există anumite animale, pe care intervin aerul și peisajul de munte, care tonifică sistemul nervos și, indirect, musculatura corpului. Găsim deci că faceți o greșeală — sănătoasă fiind — să vă temeți de oboseala muntelui. Cît despre razele soarelui, să știți că ele conțin raze ultraviolete și la munte, nu numai la mare. Durata maximă a expunerii la soare — după ce s-a obișnuit corpul — este în total de două ore pe zi. Cine face altfel exagerează, în dauna propriei lui sănătăți.

BACIU IONEL — Tîrgoviște. Cele mai lungi fluvii din lume sînt: Mississippi (S.U.A), cu 6.791 km; Nilul (Egipt), cu 6.463 km; Amazoanele (America de Sud), cu 6.265 km; Obi (U.R.S.S.), cu 5.149 km; Ianțze (R.P. Chineză), cu 4 988 km; Volga (U.R.S.S.), cu 3.395 km și Dunărea, cu 2.949 km.

DUMITRESCU CEZAR — Galați. Am fi bucuroși să vă răspundem, dacă ne-ați indica și adresa dv. În orice caz, noi am înaintat celor în drept reclamația ce ne-ați trimis-o.

ILEANA TEODORESCU — Slobozia. Interpretul principal din „Cîntărețul mexican" se numește Luis Mariano, iar artista din „Nevasta mea cîntă", Maly Delschaft. Nu ne este clar cărui din tre interpreții filmului sovietic „Alarmă la graniță" ați vrea să-i cunoașteți numele. Regretăm, dar nu avem posibilitatea de a vă trimite fotografiile acestor actori.

De vorbă cu medicul

HELMINTIAZELE (VERMINOZELE)

Există boli produse de helminți (viermi) care parazitează unele organe sau țesuturi ale omului, sediul cel mai frecvent al viermilor fiind intestinul, în care aceștia se dezvoltă mai bine. Răspîndirea viermilor la om este mare, provocînd numeroase tulburări, unele foarte supărătoare. Îmbolnăvirea se face prin consumarea apei sau alimentelor infectate.

Simptomele digestive sînt: poftă de mîncare scăzută, capricioasă sau exagerată. Grețuri, vărsături, balonări, dureri abdominale cu sediul în intestinul subțire sau în intestinul gros, care pot merge de la o simplă jenă pînă la crize mari. Scaunele sînt modificate: diaree, constipație sau alternanță de diaree și constipație, aceasta din urmă ajungînd uneori pînă la completa întrerupere a tranzitului intestinal. Deseori bolnavii găsesc în scaunul lor paraziți care pot fi mici și albi (oxiuri), alții mai mari și rotunzi, lungi de 15-30 cm (limbricі), și alteori bucăți în formă de panglică albă de diverse lungimi.

Simptomele la distanță: contracturi musculare, stări epileptiforme, nevralgii, tulburări de auz, de vedere, de miros și de gust. Bolnavii sînt iritabili, atenția și memoria le slăbește, copiii rămîn în urmă cu învățătura, nivelul intelectual este subnormal. Ca simptome respiratorii, bolnavii pot prezenta o tuse uscată cu accese și uneori mici hemoptizii (tuse cu sînge), stări astmatice. Pe piele apar erupții urticariene, însoțite de mîncărimi. În infecția cu oxiuri apare un intens prurit (mîncărime) anal, în special în cursul nopții. Simptomele generale se limitează la o slăbire neexplicată, oboseală și uneori stări febrile.

Cînd din analiză rezultă ascarizi (limbricі) sau oxiuri, se administrează Ascaridin: pentru adulți, 10 capsule; copiii sub 6 ani, 4 capsule; de la 6-12 ani, 6-8 capsule și peste 10 ani, 10 capsule. Acestea se iau toate o dată, dimineața, pe stomacul gol. Se vor evita în alimentație grăsimile și alcoolul. După 24 de ore, adulții iau 30 de grame sulfat de sodiu dizolvat în apă; pentru copii, cantitatea de sulfat de sodiu variază în raport cu vîrsta. Ascaridinul este contraindicat în gastrită și boala ulceroasă.

Cînd se găsesc oxiuri, se mai poate lua Oxiuran. Adulții vor lua de trei ori pe zi cîte 2 drageuri de 0,025 grame, iar copiilor li se dă cîte o capsulă de 0,01 grame pentru fiecare an de vîrstă, în 3 prize. Acest tratament se face timp de 7 zile, după care urmează o pauză de 7 zile. Apoi se repetă. În caz de intoleranță, care se manifestă cu grețuri, vărsături, diaree sau colici, se întrerupe tratamentul. Acest medicament este contraindicat în: insuficiența hepatică, cardiacă sau renală, în ulcer, în colite.

În caz de tenie (panglică), cel mai bun tratament se face cu *Filix mas* care se găsește în capsule de 0,5 gr. Bolnavul ia medicamentul după ce în prealabil a ținut timp de 24-28 de ore un regim alimentar ușor. În dimineața tratamentului, va face o clismă, va bea un pahar de bicarbonat în concentrație de 1% și apoi va lua din 5 în 5 minute cîte o capsulă. La 1/2 oră după ultima capsulă se iau 30 gr de sulfat de sodiu. Dacă efectul purgativului nu se arată după 2 ore, se face o clismă cu apă călduță. Contraindicații la acest medicament sînt: boala ulceroasă, boli de ficat, rinichi, insuficiență cardiacă, tuberculoză activă, anemii grave, sarcină. Este de asemenea contraindicat la bătrîni și copii. În caz de intoleranță la Filix mas, se administrează Atebrină, patru tablete de 0,10 gr dimineața, din jumătate în jumătate de oră. După 24 de ore se ia un purgativ salin. Se iau aceleași precauțiuni ca și la tratamentul cu Filix mas. Aceste tratamente, sau altele, se vor face numai conform prescripțiilor medicului, care le va indica de la caz la caz.

Dr. Silviu GHEREA

Poșta REDACȚIEI

de dispariție, ocrotite prin lege împotriva uciderii. Vînătorii știu, spre exemplu, că n-au voie să împuște: cocoșul de munte, vulturul pleșuv, pajura, dropia, vulturul cu barbă, pelicanul, lopătarul, califarul, lebăda, capra neagră, risul, precum și toate răpitoarele de noapte. Prietenul dv. care a vînat o dropie este deci pasibil de rigorile legii, pe care sau o ignorează, sau o încalcă în mod deliberat. Atrageți-i atenția!

SĂVULESCU MIOARA — Giurgiu. Vă înșelați închipuindu-vă că mersul pe munți e mai obositor decît cel de la șes. Faptul că terenul este aci variat (prin urcuș, coborîre și mers plat) face ca mersul să nu solicite mereu aceiași mușchi. Or, acționînd alternativ, mușchii nu obosesc atît de repede. În plus,

GIMNASTICA LA DOMICILIU

EXERCIȚII FIZICE PENTRU FEMEILE LEHUZE

de prof.
Ana Maria ENĂCHESCU

Perioada lehuzei începe imediat după naștere și se termină atunci cînd femeia își recapătă forma și echilibrul funcțional dinaintea sarcinii. Involuția modificărilor produse de sarcină și naștere are două faze: *prima fază, de involuție imediată*, sau lehuzia propriu-zisă, în care organele interne revin la poziția inițială, mușchii se retractă, eventualele rupturi de țesut produse de naștere se cicatrizează, și *a doua fază, de involuție tardivă*, de revenire a întregului organism la starea dinainte de sarcină. Această revenire se face într-un interval mai lung de timp. Uneori, intervalul este mult prea lung, datorită insuficientei puteri de refacere a lehuzei.

O involuție lentă și anormală a modificărilor produse de sarcină și naștere poate avea o proastă influență asupra tuturor funcțiunilor organismului.

Unul din factorii care favorizează această involuție lentă e și obiceiul, utilizat și azi de către unele femei, de a rămîne în casă, uneori în pat, săptămîni la rînd, fără a avea nici o activitate.

În ajutorul lor, mai ales, trebuie să vină regimul de cultură fizică al lehuzei. Acest regim de mișcare, adaptat nevoilor ei, realizînd tonificarea musculaturii — în special a mușchilor abdominali și ai perineului — reeducarea și stimularea funcțiunilor ce au suferit tulburări în timpul sarcinii, va înlesni o revenire progresivă a femeii la starea dinainte de sarcină și-i va înmulți forțele necesare trecerii, cît mai ușor și în cît mai scurt timp, de perioada lehuziei.

Vă vom prezenta, începînd din numărul viitor, un complex de mișcări recomandate după primele zile de la naștere. Mișcările se execută rar, fără efort, cu pauze între ele. În pauze lehuza va face mișcări respiratorii cît mai ample. Poziția din care se execută mișcările este cea de culcat pe spate sau cu capul și trunchiul sprijinite pe pernă (culcat rezemat). Tot din această poziție va executa lehuza și mișcările necesare ca: spălatul, pieptănatul, îmbrăcatul etc.

N.A. — Ca și la complexul de exerciții pentru femeile gravide, vă reamintim că, pentru a da bune rezultate, gimnastica va fi executată *numai cu recomandația medicului*, în urma examenului medical.

UN MUNTE DE SARE

În patria noastră se găsesc peste două sute de masive de sare, reprezentînd o mare bogăție naturală. În afară de masivele ascunse în pămînt, în unele locuri inițiul în zăcăminte de sare apărute la suprafață. Un astfel de zăcămînt se află la Slănicul-Prahovei. El se înfățișează ca un adevărat munte de sare, de culoare cenușiu-albăstrie, care-și înalță către cer o puzderie de turnulețe formate din îngemănarea cristalelor albstrăvucitoare, de sare. La poalele zăcămîntului se deschide lacul sărat Baia Baciului. Către interiorul său se pătrunde printr-o deschidere ca un adevărat tunel răcoros, la capătul căreia se găsește o adîncitură plină cu apă sărată, o ocnă veche de sare, al cărei acoperiș s-a scufundat; fiind inundată de apele de ploaie, vechea ocnă s-a transformat într-un lac.

Pereții vechii ocne sînt striați datorită unor straturi ondulate de argilă. Ei sînt umezi și încrustați cu o puzderie de floricele albicioase de sare, îngemănate de ploaie uneori ca niște ciucuri. Pe pereți se preling firicele de apă, care cad apoi ca o ploaie rară peste fața lacului. Nici o vietate nu se ivește în acest cuprins.

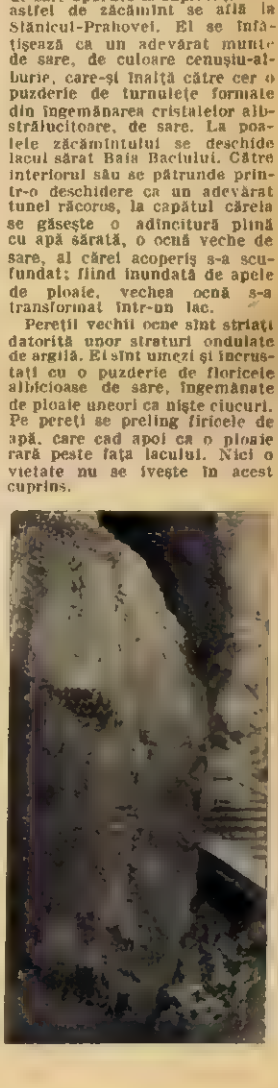

CONDUCTA PRIETENIEI. Expresie a relaţiilor frăţeşti dintre ţările socialiste, conducta care va alimenta cu petrol sovietic R. D. Germană, R.P. Polonă, R. S. Cehoslovacă şi R.P. Ungară înaintează văzînd cu ochii. Puternice maşini sovietice sapă şanţuri adînci pe fundul cărora se va instala conducta, aşa cum se vede în imaginea de faţă.

SPRE ÎNĂLŢIMI... Zburînd cu un elicopter MI-1, sportiva Tatiana Russian a parcurs distanţa Moscova-Kaluga-Viazma-Moscova (500 km) în 3 ore, 31 minute şi 42 secunde, realizînd o medie orară de 142,642 km şi stabilind astfel un nou record mondial. Iat-o pe noua recordmană, la bordul elicopterului.

PROTECŢIE...

Am citit deunăzi în presa franceză despre o foarte frumoasă cărţulie cu file de hîrtie velină şi coperte din carton glasat.

Titlul cărţii?

„Protecţia antiatomică".

Conţinutul?

Sfaturi, în mai multe faze, pentru protecţia în cazul unei explozii atomice. Să răsfoim împreună paginile.

Faza întîi: alarmă! E suficient să deschizi ferestrele, să închizi uşile şi, luînd o cuvertură şi o lampă de buzunar, să te adăposteşti lîngă unghiul pereţilor camerei.

Faza a doua: ascultaţi atent explozia bombei! Să nu care cumva să priviţi într-acolo. Culcaţi-vă de-a latul, pe jos, cu burta lipită de un zid, de un arbore sau de un taluz, dacă vă aflaţi cumva pe cîmp.

Faza a treia: bomba a explodat! Păstraţi-vă deocamdată calmul — sfătuieşte cărţulia, cu cel mai serios aer din lume! Puneţi-vă o mască de gaze ori, la nevoie, protejaţi-vă nasul cu o batistă.

★

Volumaşul acesta a fost difuzat în Franţa de către serviciul oficial denumit „Protecţia antiatomică".

Dîndu-ne însă seama că este mult, foarte mult depăşit, valoarea lui ştiinţifică fiind contemporană cu ...primul război mondial, propunem spre editare, autorităţilor din sudul şi nordul Senei, cel mai perfecţionat şi, în acelaşi timp, mai eficace volum. Adică unul cu sfaturi într-adevăr practice: sfaturi, în trei faze, pentru prevenirea unor explozii atomice.

Faza întîi: alarmă! Pericolul bazelor, al instalaţiilor de rachetă cu explozie atomică trebuie imediat înlăturat prin desfiinţarea acestor periculoase şi provocatoare focare.

Faza a doua: interzicerea definitivă şi pentru totdeauna a experienţelor, cît şi a folosirii armei atomice.

Faza a treia şi ultima: transpunerea în viaţă a propunerilor sovietice privitoare la dezarmarea generală şi totală (la nevoie însoţită de internarea în ospicii sau ferecarea în lanţuri a imperialiştilor aflători la război!).

Orice om cu bun-simţ va putea garanta eficacitatea acestor metode de apărare antiatomică!

Anton ALEXE

DRAGOSTEA FAŢĂ DE ARTĂ se face puternic simţită la muncitorii uzinei chimice „Gheorghi Dimitrov" din Bratislava (Republica Socialistă Cehoslovacă). Astfel, membrii cercului de arte plastice de pe lîngă uzină au organizat la clubul fabricii o expoziţie cuprinzînd unele din cele mai reuşite lucrări ale lor.

ANUL NOU... ÎN APRILIE. Poporul Nepalului sărbătoreşte Anul Nou în luna aprilie. Iată, în fotografie, un aspect de la sărbătorirea — după calendarul nepalez — a celui de-al... 2.017-lea An Nou, în Katmandu, capitala Nepalului. Carul de lemn simbolizează Anul Nou.

DE 20 DE ANI nu s-a mai întîmplat ca o scroafă să nască de două ori cîte 9 purcei, la un interval de doar 14 zile. Acest fenomen s-a produs la o fermă din Danemarca şi — aşa cum se poate vedea în fotografie — purceii tineri se împacă bine cu fraţii lor mai „vîrstnici"...

POVERI VII... Ca o expresie a condiţiilor în care au fost menţinute timp de secole, sub apăsarea colonialistă, femeile din Africa îşi transportă şi astăzi copiii în spinare. În Managua, capitala Nicaraguei, sîcîile de lucruri nu sînt mai bune: aici pot fi întîlnite femei care îşi poartă copiii în coşuri, deasupra capului.

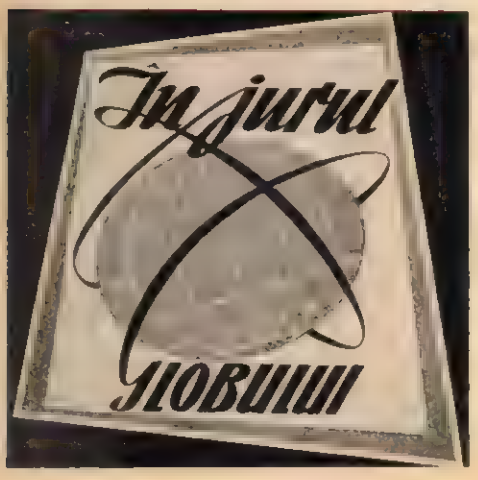

CĂLDURA UNUI AJUTOR FRĂŢESC! Cu multă bucurie sînt primite de către copiii orfani din R.P.D. Coreeană — fii ai eroilor căzuţi în războiul antiimperialist — frumoasele daruri trimise de către elevii şcolilor de meserii din R.D. Germană. E vorba de diferite manuale tehnice şi unelte cu ajutorul cărora elevii coreeni îşi vor însuşi mai temeinic cunoştinţele tehnice.

DIN TRECUTUL CHINEI. La Muzeul de istorie din Pekin, printre nenumăratele exponate ce amintesc de istoria milenară a Chinei se află şi acest model de tun de bronz, datînd din anul 1322, cel mai vechi tun din lume cunoscut pînă acum.

O FIICĂ A CHINEI

Ieri sclavă, azi șefă de brigadă...

Viața tinerei Lamahailo, de naționalitate I, din regiunea Lianșan, provincia Sicinan (R. P. Chineză), ilustrează cît se poate de grăitor adînci le transformări survenite în soarta femeilor din marea Chină, în anii puterii populare.

Deși numără ani puțini, viața ei ascunde un trecut întunecat, un trecut de care n-ar dori să-și mai aducă aminte. Sub stăpînirea marilor latifundiari chinezi și a bogătașilor din palatele luxoase, Lamahailo — și ca ea, milioane de semene — a fost vîndută ca sclavă de părinții văzuți în imposibilitate de a o întreține. Așa a crescut Lamahailo la curtea unui mare latifundiar, care a tratat-o ca pe o adevărată roabă.

După eliberarea țării, Lamahailo a scăpat de jugul sclaviei. De atunci, plină de energia și voința caracteristice virstei, ea a pornit la munca de înălțare și înflorire a satului Nanpi. Pentru conștiinciozitatea, dragostea și înduioșătoarea cu care muncește, ea a fost aleasă conducătoare a unei brigăzi de producție.

În urma propunerii lui Lamahailo s-a trecut recent pentru prima oară la plantarea rapițel. Rezultatele obținute — 4,65 tone de rapiță la hectar — au dovedit pe deplin justețea propunerii ei și au făcut să crească simțitor dragostea consătenilor pentru tînăra și energica conducătoare de brigadă. Tovarășele ei de muncă o stimează și o ascultă. Iar tînăra Lamahailo, căreia eliberarea țării i-a deschis drumul spre o viață nouă și fericită, muncește cu elan, alături de consătenii ei, pentru producții cît mai mari la hectar, pentru înflorirea patriei.

I. LIVADARIU

Pentru recolte cît mai bogate

La cel de-al XVI-lea Festival muzical de la Trenclanske-Teplice (R. S. Cehoslovacă) au participat și un grup de balerini romîni. În fotografie: Irinel Liciu și Gh. Cotovelea într-o scenă din „Călărețul de aramă".

Sub presiunea mișcării de eliberare, la Londra s-au desfășurat recent tratative cu privire la viitoarea constituție a Nyassalandului. Populația acestei colonii engleze a fost reprezentată de liderul partidului „Congresul național african", dr. Hastings Banda (stînga), și de cîțiva conducători de triburi.

În Ceylon a fost format un nou guvern. În frunte cu d-na Sirimavo Bandaranaike (în fotografie) — văduva fostului prim-ministru Solomon Bandaranaike care a declarat că va depune eforturi pentru ca forțele reacțiunii să nu poată asupri din nou poporul ceylonez.

Inscripție la o fotografie

SUS CORTINA!

În Germania occidentală, în orașul Gelsenkirchen, a fost de curînd inaugurat un teatru. Faptul în sine merită să fie consemnat, deoarece populația din R.F. Germania este obișnuită mai ales cu inaugurările de baze militare, de aeroporturi, de cîmpuri de instrucție, precum și de alte teatre... de război.

Construirea unui lăcaș de cultură este în Germania occidentală un lucru extrem de rar, întrucît el nu aduce nici un fel de beneficii fabricanților de arme. Evident, dacă în locul rampei cu lumini ar putea fi amplasată o rampă de lansare, dacă în locul cuștii suflerului s-ar construi o cazemată, dacă fotoliile ar putea fi înlocuite cu scaune electrice, reflectoarele scenei cu reflectoare antiaeriene, iar piesele lui Goethe, Shaw și Shakespeare ar putea fi înlocuite cu piese de artilerie, construcțiile unor astfel de „teatre" ar lua foc și un mare avînt în R.F.G., iar fiecare nouă construcție de cultură ar fi primită de către magnați cu... explozii de bucurie.

Așadar, la Gelsenkirchen s-a construit un nou teatru. Pînă aici totul e în ordine. Dar la privirea fotografiei de mai sus. Ea nu reprezintă ruinele orașului Pompei, nici stîlvele de piatră ale unei cariere și nici măcar jocul distractiv cu tema: „Ghiciți unde e iepurele și unde e vînătorul". Nu. Fotografia noastră reprezintă fațada teatrului din Gelsenkirchen, intrarea lui principală.

N-am putea preciza cu certitudine dacă intrarea se află sub, lîngă, peste sau alături de fațadă. Avantajul însă constă în faptul că în orișice poziție ar sta fotografia, frumusețea și claritatea stilului construcției rămîn aceleași.

Vă închipuiți ce soi de piese se reprezintă într-un asemenea teatru! În acest caz se potrivește de minune consacrata reclamă de bîlci. „Poftiți! Ce-i afară zugrăvit, înăuntru e viu și natural!..."

În această alternativă noi înclinăm să credem că spectatorii nu vor căuta atît de insistent „Intrarea", pe cît de grabnic vor căuta „Ieșirea".

Radu VALERIU

BUDAPESTA TOT MAI FRUMOASĂ

de LUKÁCS Tibor
— Budapesta —

Cine cutreieră azi străzile Budapestei este adeseori nevoit să coboare de pe trotuare din cauza schelăriilor înălțate în fața noilor clădiri în curs de construcție. Pretutindeni în capitala R. P. Ungare apar noi cvartale de locuințe, noi străzi. Budapesta crește și se înfrumusețează pe zi ce trece.

La eliberarea țării, peste 30% din casele Budapestei — care avea pe atunci 1.160.000 locuitori — erau distruse sau grav avariate. De atunci populația Budapestei a crescut necontenit, atingînd azi cifra de două milioane. Totodată, în capitală se află concentrată 52% din industria maghiară. Iată de ce partidul a acordat și acordă o mare importanță problemei construcțiilor de locuințe din Budapesta.

În același timp, pentru a-și construi locuințe proprii, mii de oameni ai muncii au primit împrumuturi de stat, rambursabile în 25-30 de ani. Dintre acești constructori pe cont propriu, 62% sînt muncitori din uzine, 11% sînt tehnicieni, 21% reprezintă alte categorii de salariați, iar 8% sînt liber profesioniști.

Și acum cîteva cuvinte despre planul de perspectivă privind dezvoltarea Budapestei în următorii zece ani. Pentru a se rezolva problema suprapopulării orașului, se tinde spre înființarea unor așa-zise „orașe-satelit" în jurul Budapestei. Totodată, pentru vizitatorii străini se construiesc noi hoteluri. Pe cheiul Dunării se va ridica un șir întreg de hoteluri de lux. Așa-numitul „Mal Roman" va deveni o bază pentru sporturi nautice, înzestrată cu 10.000 de ambarcațiuni de sport și agrement, iar dealurile care înconjoară capitala se vor transforma în locuri de odihnă confortabile, putînd găzdui 100.000 de oameni ai muncii.

Stînga: Macheta unor noi blocuri ce se vor ridica pe strada Nagyenyed. Dreapta: Acest bloc de pe calea Pasareti cuprinde 20 de apartamente construite pe baza împrumutului acordat de stat.

Blocuri moderne înălțate [illegible]

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII — Căsuța Poștală: 3507 oi. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

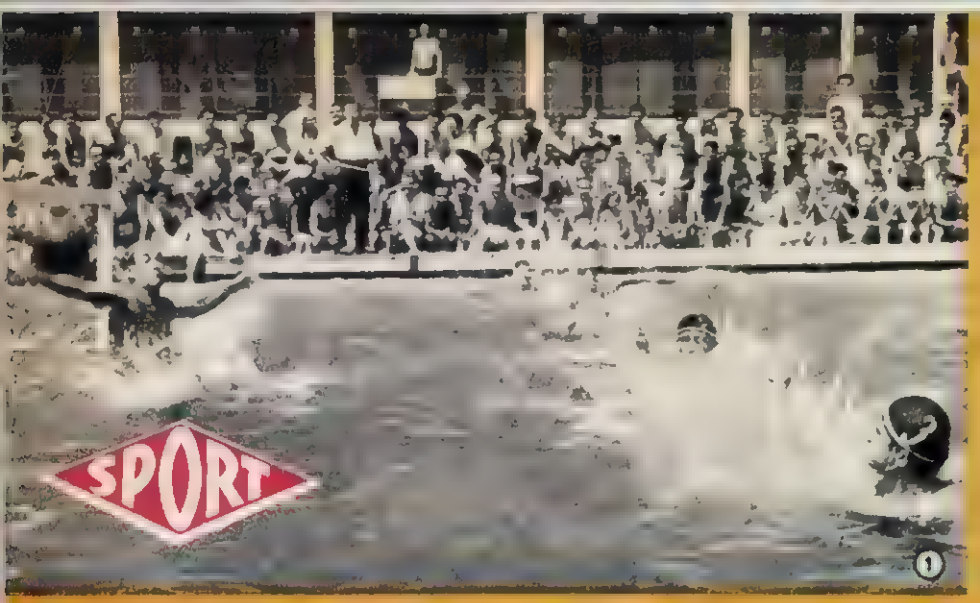

① Meciul de polo desfășurat duminică la Strandul Tineretului între Progresul București și Știința-București s-a soldat cu un rezultat de egalitate 3-3 (1-3).

② Duminică, pe lacul Snagov. Echipajul nostru feminin de 4 - 1 antrenându-se pentru campionatele europene de la Londra.

③ Stadionul Republicii a găzduit sîmbătă în nocturnă meciul amical de fotbal dintre Progresul-București și Petrolul-Ploiești, terminat cu un rezultat... amical 3-3 (1-2). Iată-l pe Mîndru, portarul Progresului, apărîndu-și poarta.

Fotografiile de față ne prezintă două palpitante faze ale meciului de fotbal dintre „Argentino Juniors" și „Chacarita Juniors", disputat la Buenos Aires.
Meciul s-a desfășurat în condițiuni normale de loc, arbitrul reușind să scape cu viață. Intervenția poliției și a armatei a salvat cîteva goluri sigure... printre făcători. Scor final: opt arestări și un rănit.

PENTRU O ȘA

de Al. MIRODAN

După cum ne încunoștințează o știre din „Sportul popular", ciclistul nu mai știu care din Pakistan s-a trezit într-o bună zi fără șa. Cum orice bicicletă are sau trebuie să aibă o șa, alergătorul pakistanez a ajuns la concluzia, foarte firească de altfel, că s-ar cuveni să-și cumpere o șa. Cum însă orice șa costă bani, ciclistul pakistanez a ajuns la concluzia că trebuie să-și procure respectiva sumă de bani. Mai întîi, bănuim, a cercetat prin buzunare — n-a găsit. După aceea a aruncat o privire în dulapul de-acasă, presupunînd bineînțeles că posedă un dulap și o casă, ori măcar unul din aceste obiecte: n-a găsit. Atunci, necăjit, a bătut la ușa prietenilor, solicitînd un împrumut — n-a găsit. Exasperat, s-a adresat, probabil, federației sau clubului din care face parte — n-a găsit. Ajuns la capătul încercărilor omenești, ciclistul pakistanez a adoptat o hotărîre nemaipomenită în istoria sportului universal și a eforturilor făcute de om pentru achiziționarea unei șei.

...La aceeași oră cicliștii romîni din lotul olimpic consumau micul dejun, pregătindu-se de antrenament.

...Hotărîrea ciclistului pakistanez consta în efectuarea unei alergări de fond (cîteva zeci de kilometri) pe o bicicletă fără șa.

...La aceeași oră cicliștii romîni din lotul olimpic se adresau mecanicilor — bicicletele sînt în ordine?

...Alergătorul pakistanez a stîrnit, prin hotărîrea sa, oarecare interes, a adunat pe stradă ceva lume și, esențial, a obținut din partea unui negustor dornic de publicitate foarte originala și foarte ieftina făgăduială că la capătul cursei va primi suma de 10 (zece) dolari, adică echivalentul bacșișului pe care același negustor sau altul îl aruncă la chef pe masa localului de lux și îndeosebi de noapte.

...La aceeași oră cicliștii romîni din lotul olimpic alegeau și primeau de la magazioner tricouri, pantofi speciali, alimentație pentru drum, iar mașina-atelier aștepta cu motorul pornit în stradă.

...Alergătorul pakistanez a pornit în cursă, a mers un kilometru, doi, cinci, simțea că i se înmoaie spatele, a mers cinci kilometri, zece, cincisprezece, simțea cum îi tremură oasele, a mers mai departe, mai departe, își simțea trunchiul parcă suspendat în aer, a mers mai departe și își înghița lacrimile, a mers mai departe și își încleștă dinții și sufletul...

...La aceeași oră cicliștii romîni din lotul olimpic goneau cu 40 pe oră, încercînd bicicletele noi de ultimul tip, schimbînd impresii cu antrenorii, stabilind tactici potrivite pentru întrecerile de la Roma.

...Alergătorul pakistanez a terminat cursa, s-a prăbușit frînt pe linia de sosire și, după o găleată de apă rece în obraji, a primit cu mîini tremurînde o sută de zece dolari ca să-și cumpere o șa.

...La aceeași oră cicliștii romîni din lotul olimpic se îmbrăcau pentru tenis.

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„ÎNTÎLNIRE CU FRANȚA" (foto 1) - o producție a studioului central de filme documentare din Moscova cuprinde într-un amplu și atrăgător reportaj cinematografic „Jurnalul de zi" al vizitei făcute de Nikita Sergheevici Hrușciov în Franța. În primăvara acestui an. Documentarul depășește tiparele obișnuite ale genului urmărind latura oficială a evenimentului, care este, în sine, foarte interesantă, el se ocupă, în egală măsură, de descrierea Franței în aceste zile, de Paris și parizienii care au inundat pur și simplu străzile, șoselele, edificiile publice, sărbătorind cu sinceritate și exuberanță vizita premierului sovietic în Patrie și cu acest prilej constată inteligența, erudiția și măiestria regizorului sovietic Serghei Iutkevici care a condus echipa realizatorilor filmului.

„POVESTEA TINERILOR CĂSĂTORIȚI (foto 2) - o producție a studioului „Lenfilm" aduce, așa cum anunță și titlul filmului, o poveste despre doi tineri care și-au întemeiat o căsnicie fără a se cunoaște deajuns de bine. Experiența Surei și a lui Volodea s-ar fi putut solda cu un eșec, cu toate că între cei doi există, realmente, o dragoste sinceră, dacă se regăsesc — aceasta este, în primul rînd, meritul intervenției discrete, pline de tact și de delicatețe, a prietenilor maturi care au asistat la această căsnicie și au știut s-o ajute.

„AM FOST SATELITUL SOARELUI (foto 3) - o producție a studioului de filme de știință popularizată din Moscova — ne poartă într-o călătorie a visătorului în care, desigur, imaginația e solicitată, dar în limite absolut posibile, Cosmosul și cucerirea lui fiind în ultimii ani, pentru savanții sovietici, o problemă de viitor apropiat. Și iată-ne, așadar, prin intermediul peliculei cinematografice, martori ai unei fantastice călătorii în zona Soarelui, urmărind itinerariul unui temerar savant sovietic îmbarcat pe o rachetă cosmică, care se străduiește să aducă pămîntenilor un adevărat tezaur de rezultate științifice.

„UN CÎNTEC STRĂBATE LUMEA" (foto 4) - producție a studiourilor vest-germane se străduiește să refacă, pe ecran, biografia unui vestit tenor care a cucerit publicul înainte celui de-al doilea război mondial Josef Schmidt, a cărui soartă tragică e cunoscută — talentul nu l-a scutit de teroarea fascistă, de sălbăticia fără margini a antisemitismului nazist.

Biografia lui Josef Schmidt oferea cineaștilor vest-germani un material bogat. Dar aceștia l-au folosit cu zgîrcenie, ocupîndu-se de oglindirea unei iubiri nefericite mai mult decît de revelarea personalității artistice a cîntărețului (ca să nu mai pomenim de accentele de umanitate puse în gura unor funcționari fasciști). O vină care se reflectă în sentimentul de nemulțumire al publicului, care l-a cunoscut și nu l-a uitat pe tenorul Josef Schmidt.

PREȚUL 2 LEI

Nr. 32 (272)
Anul IX
13 august 1960

SLAVĂ TIE, TINERETE!
(pag. 3-4-5)

Fotografie de E. IAROVICI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

...latură de la „Bumbăcăria Galați", utilată cu mașini noi de înaltă productivitate care vor asigura dublarea capacității fabricii. În fotografie ... cu 21 500 de fuse.

fotocronica FLACĂRII

1-2) Pentru oamenii muncii, noi și noi locuri de locuințe cît mai frumoase, cît mai confortabile. Fotografiile noastre prezintă asemenea blocuri din Galați (1) și Orașul Stalin (2).

3) Bătălia pentru strînsul unei recolte bogate este în toi. La G.A.S. „Mogoșoaia" Constanța producția medie de grîu la hectar este de 1 400 kg cereale. Ne asigura un plus de 1 172 700 kg peste planul livrărilor către stat.

4) Asigurarea unui sortiment bogat și variat de conserve pentru iarnă este preocuparea principală a colectivului fabricii de conserve „Elion". În afara dezvoltării volumului producției și îmbunătățirii calității produselor o grijă deosebită se acordă în prezent noilor ambalaje, a căror deschidere ușoară constituie un motiv de mulțumire.

5) Stațiunile balneoclimaterice de pe litoralul Mării cunosc în anii noștri o deosebită afluență de oameni ai muncii care își petrec cu plăcere concediul. Fotografie în frumoasa stațiune Eforie Nord.

Slavă ție, Tinerețe!

Fotoreportaj de Eugen IAROVICI (foto) și Tr. PROSAN (text)

Înainte de a-ți pune haine de sărbătoare te-am căutat, Tinerețe! Te-am căutat pe șantiere, pentru că te știam acolo pe cele mai înalte schele, pe macarale, pe sonde, în mine — oriunde era nevoie de avînt, de curaj, de entuziasm. Te-am căutat în uzine și fabrici și te-am găsit la gura cuptoarelor și lîngă coloșii laminoarelor de foc, mînuind pîrghii de oțel incandescent. Te-am găsit lîngă agregate moderne și complicate, stăpînind tehnica nouă. Te-am întîlnit pe ogoarele țării, zorind să strîngi recoltele acestei veri bogate. Te-am căutat și te-am găsit în fața planșetei realizînd proiecte grandioase. Unde nu te-am căutat? Peste tot te-am găsit!

Cu entuziasmul tău molipsitor, cu spiritul tău de sacrificiu, îndrumat de părinții și frații tăi mai mari, comuniștii, ai săvîrșit în anii aceștia adevărate minuni și ți-ai cîștigat încrederea nețărmurită a poporului. Partidul te-a numit ajutorul lui de nădejde, schimbul lui de mîine. Bumbești-Livezeni, Agnita-Botorca, Salva-Vișeu și alte șantiere ale tineretului ți-au înscris cu litere de aur numele tău. Erai pe atunci mai puțin coaptă, dar te-ai maturizat. Erai mai puțin tenace, dar te-ai călit. Erai mai puțin instruită, dar ți-ai însușit an de an cultura, știința și tehnica cele mai înaintate, avînd în Comsomol marele tău exemplu.

Planurile economice pe care le-am înfăptuit au fost pentru tine tot atîtea terenuri în care ți-ai pus în valoare minunatele tale calități.

Te-am căutat, Tinerețe, și te-am găsit pretutindeni. Te-am recunoscut în chipurile lui Niculae Ceaușu și Petre Tănase și ale celorlalți băieți din brigăzile de tineret de la laminoarele uzinelor „Republica" Te-am recunoscut în cele 22 de brigăzi de tineret de la „Electronica", în chipul fetelor din brigada Ecaterinei Stănciucu de la uzinele textile „7 Noiembrie", în chipurile inginerilor brigăzilor de proiectanți de la IPROMET care lucrau la proiectarea furnalelor pentru Hunedoara, în băieții isteți din brigada lui Gheorghe Moraru de pe șantierul de locuințe din bd. Ilie Pintilie. Erai însuflețită de marile sarcini ale partidului, de vastele obiective ale planului pe șase ani. Iar în zilele care premerg Congresului tău și marii sărbători a poporului nostru, 23 August, ai pus în toate acțiunile tale ceva în plus. Lupta și străduințele tale pentru introducerea tehnicii noi, pentru ridicarea indicilor de productivitate, pentru calitatea superioară a producției și reducerea prețului de cost, pentru valorificarea superioară a resurselor naturale iau forme sărbătorești. Prin muncă, prin fapte îți cinstești marea ta sărbătoare. Îți cinstești partidul părinte, și te cinstești pe tine însăți. Slavă ție, Tinerețe!

La bancul de probă al reglorului Ion Mihailescu din secția montaj a uzinelor „Electronica", Elena Stoleru, o tînără muncitoare din brigada de tineret, își lămurește o problemă de specialitate cu ajutorul lui Constantin Bogdan (în mijloc), responsabilul brigăzii. În uzină sînt 22 de brigăzi de tineret și membrii lor, pe lîngă îndeplinirea sarcinilor de plan, se străduiesc să-și ridice nivelul cunoștințelor profesionale.

COPERTA NOASTRA

In cinstea Congresului U.T.M. muncitoarea Ana Răducanu, frunțașă în muncă la fabrica de tricotaje „Bella Breiner" și-a luat angajamentul să realizeze 80% (norma fiind 74%) produse de calitatea I. Ea a izbutit să-și depășească angajamentul, realizînd produse de calitatea I în proporție de 83%

Victor MAȘEK

GENERAȚIA ENTUZIASMULUI

Născuți în bătăliile ce-au fost
Platforme de lansare pentru oise —
Ne-am deslușit în lupte unic rost —
Viu fulgerînd spre zările deschise.

Nu-e cîntul de izbîndă curcubeu
Și steag înfipt în turnurile vieții;
Avem luciri de nobil minereu
Și versul și-au armat cu noi, poeții.

În orice bătălie am simțit
Cum umeri noi se-alătură — putere
Și au crescut în noi, mai deslușit,
Contururile mult visatei ere.

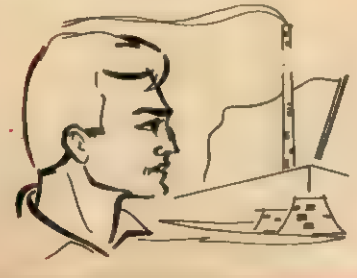

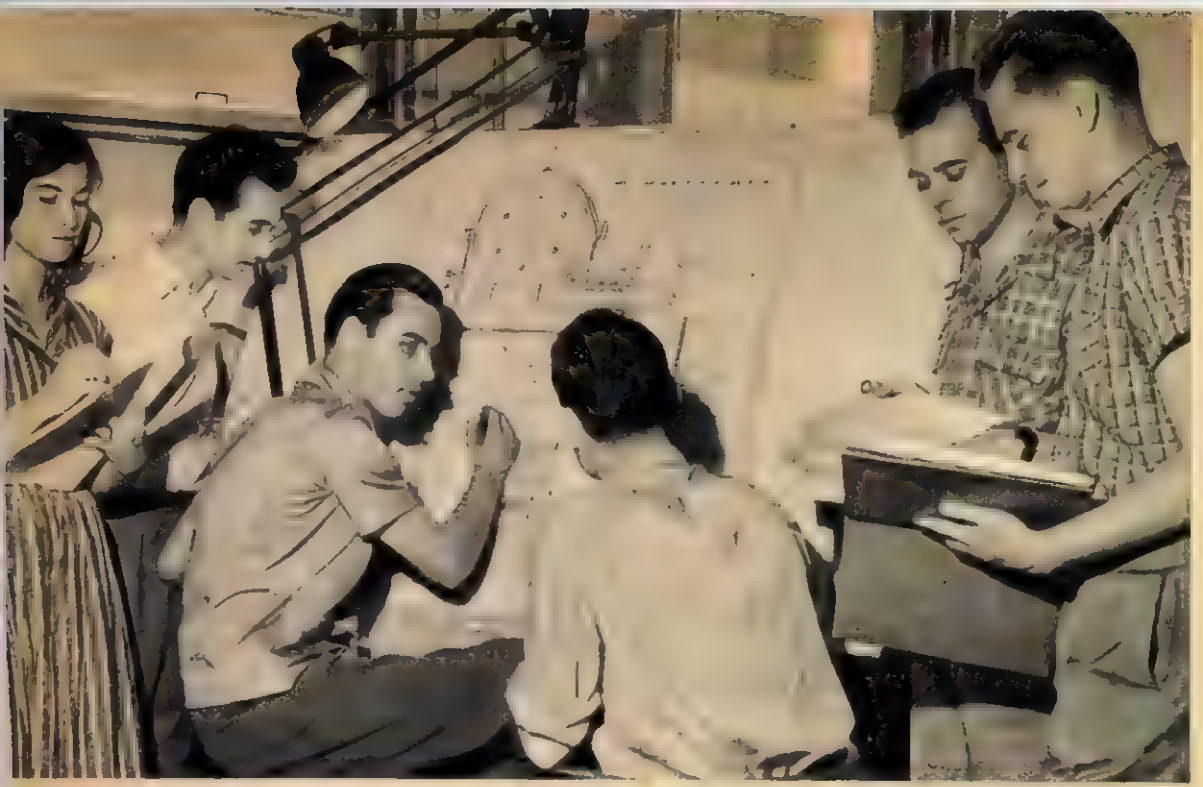

La IPROMET, brigăzile de tineri ingineri proiectanți sînt în întrecere cu celelalte brigăzi din institutele de proiectări. Brigăzile inginerilor Gavril Scripcaru și Constantin Popa lucrează la proiectul viitoarelor furnale de la Hunedoara. În strînsă conlucrare, prima proiectează utilajul, iar a doua partea de automatizare a viitorului agregat. Cele șase brigăzi de tineret de aci au realizat în primul semestru 3.500.000 lei economii la investiții și 3.200 ore muncă patriotică în cadrul institutului, pentru urgentarea unor lucrări așteptate pe șantier. Pînă la Congresul U.T.M., brigăzile s-au angajat să mai facă încă 400 ore muncă patriotică pentru scurtarea termenelor unor proiecte și realizarea de economii în valoare de 2.400.000 lei pînă la sfîrșitul anului. În fotografie: inginerii Maria Radu, Constantin Popa, Gavril Scripcaru, Nicolae Padină, Ion Romașcu și Edy Dumbravă, în fața planșetei.

Brigăzile de tineret de pe liniile tramvaielor le recunoaștem ușor nu numai după plăcuțele din fața vagoanelor, ci și după modul conștiincios în care lucrează. Asemenea brigăzi au ca obiective păstrarea și îngrijirea vagoanelor pe care le au în primire, economii la consumul de energie electrică, realizarea și depășirea planului de încasări și, bineînțeles, buna deservire a pasagerilor. Brigada lui Gheorghe Mozăceanu și Ștefan Sima stă bine la toate capitolele. Iat-o la capătul liniei 17, la ora schimbului. Manipulanții Mozăceanu și Sima împreună cu încasatoarele Mincă și Rusu predau și iau în primire vagonul.

↑ Teodora Cristea conduce o brigadă de tineret la fabrica de medicamente „Galenica". Iată brigada lucrînd la banda de umplut flacoane cu siropuri. În ultimul timp brigada și-a sporit angajamentul legat de depășirea planului la 15%, iar economiile la 1.200 lei pe luna august. Totodată, și-a propus să ajute la calificarea tinerilor nou veniți în brigadă.

Să servești corect, amabil, să ajuți cumpărătorul în alegerea unor obiecte, să prezinți frumos marfa în rafturi, iată cîteva obiective ale brigăzii de bună deservire de la raionul de articole pentru nou-născuți al magazinului „Victoria". Cornelia Băluță, Maria Gruber, Elena Ion și Veronica Capra se străduiesc să-și păstreze faima aceasta, cîștigată încă demult.

Cea mai bună brigadă de tineret din raionul „Nicolae Bălcescu" în industria alimentară. Titlul acesta l-a cîștigat brigada utemistei Cornelia Manafu din secția îmbuteliat a fabricii „Filimon Sîrbu", prin realizarea de mari economii, prin calitatea lucrului și prin disciplină. Fetele din brigada Corneliei Manafu neglijează nimic. Pînă și lipirea unei etichete pe sticlă este făcută de ele cu o grijă deosebită. Pentru cumpărători, ele știu că aceasta are importanța sa.

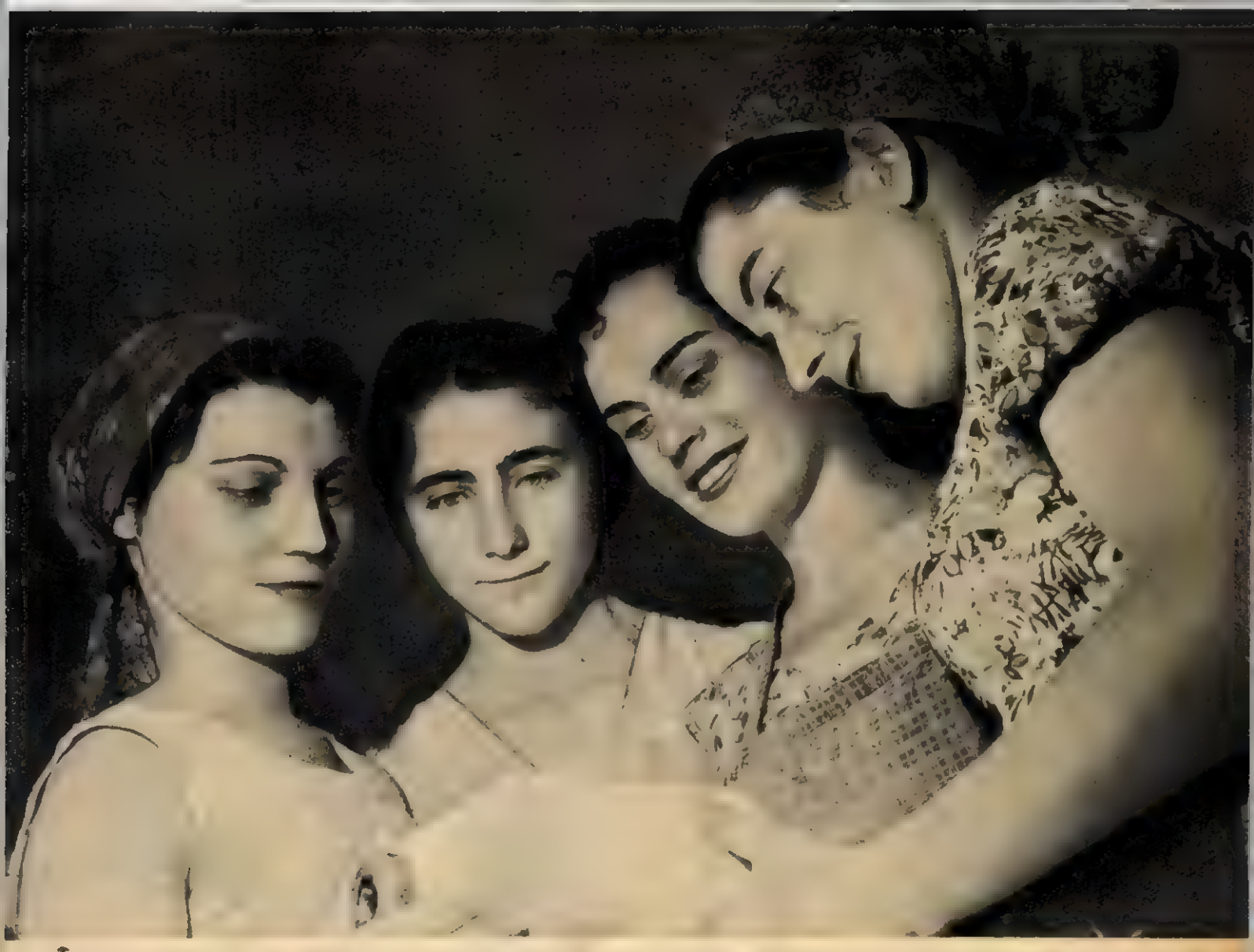

Patru fete din brigada de tineret condusă de Ecaterina Stănciucu de la uzinele textile „7 Noiembrie", într-o scurtă consfătuire de producție: Maria Ionescu, Virginia Niță, Ecaterina Stănciucu și Maria Marin. Angajamentul sporit în cinstea zilei de 23 August și a Congresului U.T.M. trebuie neapărat îndeplinit și depășit.

Gheorghe Moraru și băieții lui, într-o ședință de lucru, sus pe terasa noii școli elementare din bd-ul Ilie Pintilie. Pînă la 1 august, ei au terminat cei 900 metri pătrați de mozaic lustruit de la școală, iar pînă la 20 august s-au angajat să termine cele două scări de la blocul nr. 4, adică încă 600 metri pătrați mozaic.

RIVIERA CAUCAZULUI

De aici, de la fereastra taxiului aerian, începe vacanța.

. De la fereastra taxiului aerian ți se înfățișează privirilor splendide alei de oleandri, cocotieri și chiparoși acuarelați pe fondul albastru ultramarin al mării; ascunse de vegetația bogată, ici-colo răsar vile albe sclipind în soare. Este Soci, stațiunea supranumită Riviera Caucazului.

Încă puțin și elicopterul care te aduce de la aeroportul din Adler la Soci, te va lăsa în fața unuia din marile hoteluri sau sanatorii, de unde, prins în vîrtejul atîtor tentații, nu vei ști încotro să alergi mai întîi.

— La plajă! Repede la plajă! — te îmbie dimineața cu soare dogoritor și adieri proaspete.

— La plimbare în parc! — te îmbie umbra palmierilor.

— O excursie cu vaporașul!... Pe diseară, la teatru! — te trag de mînă afișele.

Cinematografe, cluburi, biblioteci, restaurante, dans, terase...

Ufff! Și vacanța asta! Nici nu știi unde să te mai împarți ..

Întrebat în țară la el care anume ramură a industriei i s-a părut mai dezvoltată la ruși, unul dintre turiștii americani, care a vizitat

Sanatoriul „Bielorusia".

Palmieri, chiparoși, oleandri și în depărtare vuietul mării: RIVIERA CAUCAZULUI.

Plaja e imensă

Uniunea Sovietică, a răspuns prompt: „Ramura grijii pentru sănătatea omului"

Şi Soci este într-adevăr unul dintre uriaşele... ateliere balneo-climaterice ale acestei industrii... Atraşi de pitorescul staţiunii, de clima dulce subtropicală ca şi de condiţiile excepţionale de tratament şi cură, sute de mii de oameni ai muncii se perindă anual pe această Rivieră de pe Marea Neagră

Dar, dacă oamenii vin aci să se odihnească, nu înseamnă că Riviera Caucazului însăşi, căreia i se mai spune şi „Perla sudului", se odihneşte şi ea. Septenalul o zoreşte cu noi perspective: noi sanatorii, case de odihnă, oraşele de corturi, cinematografe, restaurante, hoteluri ..

„Grija principală a statului sovietic — spune un alt vizitator din Occident — e omul, bunăstarea şi fericirea lui"

Elicopterul face un ultim viraj. Pe cel care a vizitat staţiunea în urmă cu un an, astăzi îl aşteaptă surprize: un nou hotel pentru oaspeţii de peste hotare (234 camere, restaurant, club, bibliotecă în mai multe limbi), un cinematograf, patru restaurante-pensiune, noi case de locuit

În larg, pe cerul despletit în cele mai variate nuanţe, un pescăruş scrie, caligrafiază parcă din zbor: bun sosit!

S. G.

În port au sosit noi oaspeţi! Atraşi de clima dulce subtropicală şi de minunata ei aşezare geografică, mii şi mii de vizitatori străini din cele mai îndepărtate colţuri ale lumii sosesc pe Riviera Caucazului →

După poarta de „Sahară" de pe plajă, un scurt popas în... oaza automată, cu răcoritoare.

Atenţiune! Zîmbiţi, vă rog! (recomandaţie de altfel inutilă, fiindcă la Soci rar ai să întîlneşti om posomorît). ↓

Vedere însoţită de cuvintele: „Privet Iz Soci", „Salutări din Soci", „Mon plus joli souvenir de Sotch", „Greetings from Soch", „Üzenet Socs-ból", „Grüsse aus Sotsch"...

FILME... FILME...

Pe masa de ospăț se înșiră darurile de nuntă

Se filmează venirea stegarului la casa miresei.

CINSTITE GAZDE ȘI GĂZDOAIE, POFTIȚI LA NUNTĂ...

Desigur, l-ați văzut și dv. Pornit tocmai din Certeze, din Huta sau din Cămîrzana, jocul oșenesc, cu ritmul său îndrăcit și „țipuriturile" sale ca nici altele, a străbătut de-a lungul țara și a ajuns pe marile scene ale Capitalei, pe cele ale cluburilor și căminelor, pretutindeni. L-au cules folcloriștii, cu migală și grijă pentru autenticul lui, și l-au dat apoi echipelor de joc să-l ducă mai departe. Dar cum o fi el chiar la locul de baștină, cum îl joacă oșenii, care le sînt costumele și obiceiurile păstrate în Țara Oașului de veacuri? Pentru a da răspuns întrebării, s-au încărcat în tren, din București, în luna florar a acestui an, cîteva reflectoare, aparate de filmat, peliculă color și o întreagă echipă de cineaști, îndrumată de doi tineri regizori Elisabeta Bostan și Mihai Bucur. Ce-au văzut ei atunci și acolo ne povestesc acum, în 25 de minute, într-un film documentar-artistic în culori ce poartă emblema studioului „București" și titlul „Nuntă în Țara Oașului".

Pentru oșeni nunta e un prilej cum nu se poate mai binevenit de a juca și cînta, iar cum nunțile durează pe acolo — după datină — cîte trei zile, vă puteți și singuri închipui ce revărsare de creație coregrafică populară, de costume și obiceiuri s-au putut înregistra pe peliculă.

Așadar, iată satul Huta transformat în platou cinematografic, neasemuit de frumosul peisaj al Cămîrzanei căpătînd atributele decorului de film, iar oșenii, oamenii aceștia falnici, voinici, aprigi la muncă, la joc, la dragoste dar și la mînie, deveniți actori de cinema. S-au strîns, în satul în care s-a filmat nunta, aproape trei sute de oameni din toate comunele din jur, îmbrăcați în frumoasele lor costume de sărbătoare, și și-au jucat dansul o dată, de două, ba și de patru ori, numai să iasă bine „pe film" și să se ducă în lume vestea despre jocul lor de-acasă. Regizorii, cei doi operatori — N. Girardi și I. Radu — povestesc și acum, nu fără emoție, de pasiunea colectivă cu care a fost făcut acest film. Secretarul comitetului raional de partid, tovarășul Bozga, intelectualii de prin partea locului, buni cunoscători ai datinelor — ca tovarășii Victor Pop și Ioniță Andron — și, în sfîrșit, sătenii din Certeze, Moișeni, Bicsad, Huta sau Cămîrzana au făcut din film cauza lor proprie. Cît au durat filmările a fost o adevărată sărbătoare în întreaga vale a Oașului, flăcăii și fetele întrecîndu-se între ei care să joace și să țipurească mai cu foc, care să aibă straița cea mai bogat brodată, cămașa și ițoșul mai înflorate, clopul mai frumos împodobit.

Și iată că un flăcău pornește călare pe un cal negru pe la casele oamenilor, pe cîmp, la tractoriști, chemîndu-i pe toți la nuntă: „Cinstite gazde și găzdoaie /Poftiți mîini diminicioară/ La un scaun de hodină/ La un pahar de voie-bună/ La nunta crailor noi/ Ce se-adună dintre noi". De cu seară, socăcițele (bucătăresele) începuseră a pregăti colacii, boacele, răstăuții; la casa mirelui se împodobea de zor „steagul" cu cheschenele, clopoței, panglici (steagul cu care vărul sau prietenul cel mai bun al mirelui va conduce tot timpul alaiul nunții); și, în sfîrșit, tot de cu seară începuse și „gătitul" miresei, căreia datina îi pretindea răgazul a *șase ore*. Da, șase ore durează în Oaș numai pieptănatul miresei „coafeza" satului, o bătrînă care de zeci de ani piaptănă miresele satului, împarte părul fetei în sute de șuvițe, împletindu-l apoi într-o minunată țesătură, o adevărată cască lucitoare peste care este prinsă cununa împodobită cu mărgele și broderii. Filmul surprinde această adevărată performanță în materie de coafură, urmărind apoi, pas cu pas, fiecare datină a nunților din Țara Oașului: ultimul „danț" de fată al miresei, jucat împreună cu prietenele ei; luarea, mai cu voie, mai „cu sila", a miresei de acasă; alaiul spre sfat și stropirea de către miri a rădăcinii unui pom tînăr; ospățul — bine udat cu pălincă — apoi vestitul „danț al colacilor", jucat de soacra mare cu un colac și o sticlă pe creștet. E pasionantă „bătălia" pe care o dau flăcăii pentru a obține primul dans al miresei (și de care are parte flăcăul care reușește să se cațere pînă în vîrful unei prăjini subțiri și să ia de acolo colacul și sticla de pălincă). Apoi, din nou jocuri și cîntece și țipurituri..

De întrebi pe cel mai bătrîn om al satului de unde știe el toate aceste obiceiuri de nuntă, îți zice, zîmbind pe sub mustață, că le-a aflat de cînd era țînc, de la bunicu-său, iar acesta le știa de la tătîne-său, pe care l-a învățat moșu-său, bătrînu'. Da, originea datinilor acestora — păstrate cu sfințenie — se pierde în negura vremurilor. Și, totuși, în jocul și cîntul oșenilor, ca și în întreaga lor viață, a pătruns, impetuos, nou. În Țara Oașului, campioană cîndva a analfabetismului și a bolilor, sînt azi, mai în fiecare comună, cîte un cinematograf sătesc, cămin cultural și școală nouă; în Negrești s-a înălțat un admirabil spital. Pe masa ospățului de nuntă a apărut, printre alte daruri, aparatul de radio, iar țipuriturile grăiesc despre dragul de a trăi viața cea nouă.

„Nuntă în Țara Oașului" depășește astfel trăsăturile unui document etnografic, căpătînd și pe cele ale unei mărturii asupra contemporaneității noastre socialiste.

Sanda FAUR-DIMA
Fotografii de I. ANDRON

Se pare că și operatorului i se cere aceeași îndeminare ca și flăcăilor ce se întrec în urcarea prăjinii.

MUNCITORII PE SCENĂ

de Andi BENEI

N-au fost nici afișe, nici anunțuri în ziare. Nici nu era cazul. urmau doar să concureze pentru faza a doua raională formațiile artistice de amatori din întreprinderi și instituții — coruri, brigăzi artistice, echipe de dansuri. Va să zică nu era spectacol, ci concurs. Și totuși sălile cu pricina, cîte una de fiecare raion al Capitalei, au devenit neîncăpătoare. Fără a fi chemat, publicul a venit să aplaude și să biseze. La început erai tentat să crezi că fiecare echipă își are suporterii săi, dar pînă la urmă vedeai că suporterii fiecărei formații deveniseră spontan și susținătorii celorlalte.

Și cum să nu aplauzi la o premieră? Căci mai toate formațiile veniseră cu programe noi, elaborate în cinstea celei de-a 16-a aniversări a eliberării patriei noastre. Scena devenise o adevărată tribună de pe care sute de artiști amatori își mărturiseau prin cîntece și jocuri bucuria de a trăi în anii luminoși ai zidirii socialismului.

„16 ani de viață nouă
țara mea
draga mea
împlinești!
Rodnici ani de spor și viață nouă
țara mea
draga mea
construiești...
Zi de zi, tot mai mult, să-nfloreștil!"

cîntau cele cinci tinere muncitoare de la fabrica de tricotaje „Pavel Tcacenco" — Mioara Bercea, Nuți Mohorea, Melania Cristescu, Ioana Bunea, Jeni Cîmpoiașu — toate fruntașe în producție.

Fără îndoială că este o puternică legătură între atmosfera entuziastă (ce se revărsase de pe scenă în sală, după principiul vaselor comunicante) și mărețele perspective deschise dezvoltării economiei naționale și ridicării nivelului de trai, prin istoricele hotărîri ale celui de-al III-lea Congres al partidului. Au mărturisit-o ovațiile care au subliniat un pasaj din programul brigăzii de la fabrica de bere „Rahova", care amintea de concursul precedent cînd a fost prezentat cîntecul „Mai ieftin, mai mult și mai bun", ca ilustrare muzicală a celor 360.000 lei economii obținute de colectivul întreprinderii.

Povestea, cu dezinvoltura unui actor experimentat, mecanicul Florentin Alinte: „Vă amintiți? Ne-am prezentat la concurs la 14 iulie 1959; tocmai apăruse în ziare hotărîrea partidului și guvernului cu privire la reducerea de prețuri. Vă amintiți ziua aceea frumoasă? Și iată că azi pășim pe scena concursului a doua zi după punerea în aplicare a unei noi hotărîri cu privire la o altă reducere de prețuri. Frumoase zile, tovarăși!..."

Iar textul brigăzii — scris nu de minuitori de condei profesioniști, ci de oameni simpli, ca mecanicul Florentin Alinte, șudorul Marin Dumitrescu, berarul Ilie Alexandrescu și planificatorul Gh. Buzianu — transmitea spectatorilor bucuria, mîndria și entuziasmul celor ce se simt stăpîni ai țării și ai soartei lor. Bunăoară, una din ideile centrale ale programului brigăzii pornea de la un caiet găsit în podul fabricii, în care se afla următoarea socoteală scrisă de mîna domnului Bragadîru, fostul patron:

Marți 26.IV.1939

Ionel — aperitiv Capșa	200 lei
Elvira — pălării	300 lei
Elvira — acont croitor	1200 lei
bătatul de la grajd — leafă	80 lei
Alexandru ăla înaltu' de la pivniță — împrumut	16 lei
Stana, femeia grasă dela spălătorie	40 lei

...„Alexandru ăla înaltu' de la pivniță" — care își amintește de cei 16 lei luați cu împrumut cînd i-a fost nevasta bolnavă — este unul din mii de stăpîni de azi ai fabricii. Nu demult a primit un apartament nou...

Și cei de la „Electronica" își amintesc de vremurile cînd munceau pentru patronii de la „Philips", cînd aparatele montate de ei n-aveau nici măcar un capețel de sîrmă fabricat în Romînia. Iar azi... Azi ei fabrică „Romanța", „Solistor", „Balada", „Concert", „București 500" și altfel noi și perfecționate tipuri de aparate de radio românești... Și cîte le vor urma... Și televizoarele pentru care se construiește noua secție...

Printre cei de la „Electronica" l-am văzut și auzit pe matrițerul Gheorghe Tatoli interpretînd un cuplet. Cu acest om, după părerea mea, nu s-ar compromite nici Teatrul de Estradă și nici Circul de Stat (despre care se știe că duce oarecum lipsă de comici). De unde umorul și siguranța scenică a acestui talent înnăscut? De unde au învățat să cînte și să joace cu atîta naturalețe fete simple ca Nuți Pădureanu, Nina Pantazi, Mioara Enache, Nina Bogdan, tovarășele de muncă și brigadă ale lui Tatoli? De unde frumusețea și grația dansatoarelor de la „Steaua"? De unde sunetul armonios al corului de la „Viscofil" sau al celui de la „Donca Simo"?

Toate acestea au un izvor comun, pe care-i pune în evidență fiecare competiție a uriașei mișcări artistice de amatori din țara noastră: este imensa energie și dragoste de frumos descătușate în popor în cei 16 ani de la eliberare...

...Cum cîntau frumoasele fete de la „Pavel Tcacenco":

„16 ani de viață nouă
țara mea
draga mea
împlinești!
Zi de zi, tot mai mult, să-nfloreștil!"

Echipa de dansuri a fabricii de bere „Rahova".

Fotografie de Elena GHERA

CUM AM AJUNS REDACTOR LA CEL MAI MIC ZIAR DIN ȚARĂ

de Petru VINTILĂ

Eram de trei săptămîni în raionul Istria, trimis, ca și toți ceilalți redactori de la „Dobrogea nouă", pe teren, „la boabe". Vreme de trei săptămîni n-am văzut altceva decît turnul minaretului din Babadag, vîrful ascuțit al dealului Consul, cocoașa uriașă a dealului Denis Tepe, fața tremurătoare a ghioluriior Babadag și Razelm și nesfîrșita mare de orz, grîu și secară din ale cărei valuri de aur muscau de dimineața pînă seara cîteva sute de combine. Îi văzusem pe colectiviștii din Slava Cercheză recoltînd, ei înșiși nimiți, trei mii de kilograme de grîu la hectar, de pe un pămînt pe care cultura grîului era cu desăvîrșire necunoscută pînă în urmă cu zece ani; călcasem pe străvechiul drum roman care duce la Enisala și Sinoe și, plin de emoție pentru contrastul ce-l vedeam, urmărisem mersul combinelor în lan la cîteva sute de metri depărtare de ruinele enigmaticei cetăți Heracleia.

Cum am să pot uita vreodată „teleconferința" la care am luat parte într-una din seri, la sediul Sfatului popular raional Istria? Eram la Babadag, prin fereastra încăperii se zărea împungînd cerul lancea ascuțită a minaretului, dar eram martor la o scenă în totul contemporană, la o scenă modernă, de mare tehnicitate. Îi auzeam pe tovarășul Anton Nițescu, președintele Sfatului regional Constanța, vorbind în fața unui auditoriu nevăzut pentru el. La toate raioanele, primii - secretari de partid, președinții sfaturilor, activiștii de partid, inginerii agronomi, directorii de S.M.T. și G.A.S. ascultau în seara aceea, ca și mine, indicațiile operative ale comandamentului regional constituit pentru campania de vară. Parcă aș fi luat parte la o consfătuire de stat major pe un front adevărat și zgomotul sutelor de combine și tractoare pe care le văzusem pînă atunci la Sarichioi și Cogealac, la Zebil și la Fîntînele suna în mine ca zvonul îndepărtat al unor mari și puternice unități mecanizate.

Dar eu eram necăjit. În trei săptămîni văzusem raionul Istria în lung și-n lat și acum voiam să plec în altă parte. Cel mai mult mă atrăgea raionul Negru Vodă, socotit a fi grînarul Dobrogei. La două-trei zile așteptam în stația de autobuze IRTA ca să trimit plicul cu știri și reportaje la Constanța. Și în fiecare plic adăugam cîteva rînduri pentru redactorul șef al ziarului „Dobrogea nouă", învocîndu-l să mă trimită în alt sector al frontului. Într-o zi i-am scris așa: „În curtea geamiei din Babadag este un izvor, o cișmea străveche. Se spune că oricare călător bea din ea e sortit să rămînă în Babadag șapte ani. Am băut și eu din apa acestei cișmele dar, rogu-vă, nu mă țineți aici șapte ani! Vreau să văd combinele cum lucrează la Comana și la Tătaru, la Fîntîna Mare și la Cobadin, la Chirnogeni și la Cumpăna". Voiam să-i văd pe Nicolae Hudițeanu și pe Sabri Emuria cum conduc în sectoarele lor bătălia pentru pîine. Și iată că am avut noroc. Redactorul șef al „Dobrogei noi" mi-a comunicat prin telefon: „Nea Vintilă, ridică-ți cortul de la Babadag. Mergi la Comana cu tipografia volantă".

Și despre aceasta vreau să scriu acum. Să aflați ce anume înseamnă o tipografie volantă.

E vorba de o mașină tipografică „Tighel", minuită cu talpa picioruiui, la care, culeasă cu mîna, se tipărește cea mai mică foaie din țară, un fel de „Bilete de papagal" arghezlene, în cîteva sute de exemplare. Este o tradiție mai veche a ziarului „Dobrogea nouă" de a tipări în campania de vară ediții speciale pentru o comună sau alta. Instalată într-un autobuz pe care scrie „Librăria noastră", împrumutat de la C.L.D.C., tipografia are un singur zețar și un redactor permanent. De data aceasta, la Comana, am luat parte și eu la tipărirea numărului 9 al ediției speciale.

Caravana sosise dimineața de la Chirnogeni. Eu mă aflam acolo de cu seară. Nu mai văzusem niciodată o caravană de acel fel și aproape că n-am dormit de curiozitate, nerăbdare și înfrigurare. În sfîrșit caravana și-a făcut apariția. Am dat jos casele cu litere, instalînd „paginația" acelei originale gazete într-una din încăperile căminului cultural. Tovarășul Zainea Nicolae, zețarul și singurul tipograf al gazetei volante, s-a și apucat de treabă, desfăcînd cele două pagini minuscule, încă umede de cerneală, tipărite în noaptea aceea la Chirnogeni. Făcuse o noapte albă, trăgînd la „Tighel" cîteva sute de exemplare, dar nu dormea nici acum, pentru că trebuia să culeagă ediția pentru Comana. Desculț, numai în ciorapi, fără că-

ASALTUL CERULUI

Racheta meteorologică e introdusă în dispozitivul de lansare, care își ridică după aceea trompa dantelată spre zenit. ←

O uriașă trombă de foc țîșnește spre cer: racheta a fost lansată. →

...Pe albastrul nesfîrșit al mării se profilează silueta zveltă și grațioasă a vasului-laborator „I.M. Șokalski". ↓

În aparență e un vas ca toate vasele. Și totuși e ceva deosebit în silueta lui ce se profilează zveltă și grațioasă pe albastrul nesfîrșit al mării: este uriașul disc metalic al radiolocatorului, este marea trompă dantelată din care-și iau zborul rachetele meteorologice. Și interiorul vasului e deosebit. În pîntecul său se ascund depozitul pieselor de rachete, platforma de asamblaj a rachetelor, camera de comandă, cele 18 laboratoare de cercetări științifice, serviciul unic al timpului, oscilograful — într-un cuvînt toi ceea ce cunoaște în acest domeniu tehnica modernă.

Desigur, ați ghicit că e vorba de nava-laborator „I. M. Șokalski" care, deși relativ nou-apărută pe oglinda mărilor și oceanelor, a și devenit celebră prin rezultatele excepționale dobîndite cu prilejul lansărilor de rachete meteorologice.

Care este scopul acestor lansări? Cu ajutorul radiosondelor nu se poate cerceta atmosfera decît pînă la o înălțime de 30-35 km, în timp ce sateliții furnizează informații de la o distanță de 200 km în sus, denivelatea neregulată nepermițîndu-le să se rotească mai aproape de Pămînt. Singure rachetele pot face sondajul atmosferei cuprinse între 35-200 km depărtare de Pămînt, cunoașterea acestei zone fiind necesară atît meteorologilor cît și viitorilor astronauți. De pildă, cu ajutorul acestor rachete specialiștii sovietici au putut stabili că în straturile superioare ale atmosferei temperatura coboară treptat pe măsură ce se îndepărtează de sufiul cald al

Terei. La un moment dat apare o centură rece de minus 55-65 grade Celsius, pentru ca după numai 20 km temperatura să înceapă a crește pînă la plus 15 grade. Este minunata, binefăcătoarea, cuirasă de ozon fără de care tot ce e viață pe pămînt ar dispare sub acțiunea nimicitoare a razelor ultraviolete.

Cum se lansează o asemenea rachetă? Nimic mai simplu pentru echipajul experimentat de pe „Șokalski". După montarea rachetei, aceasta este împinsă printr-o deschizătură spre dispozitivul de lansare. Se verifică pentru o ultimă oară buna funcționare a aparaturii științifice din corpul rachetei. Intră în funcțiune serviciul unic al timpului. Se dă comanda de lansare. O bubuitură puternică și o uriașă trombă de foc țîșnește în înaltul cerului. Racheta a și dispărut în azurul nesfîrșit. Singura care o „vede" este uriașa oglindă a radiolocatorului ce se rotește încet după ea. Ajunsă la înălțimea dinainte stabilită, partea din față, cuprinzînd aparatura științifică, se desprinde de corpul rachetei și coboară lent spre mare, frînată în căderea ei de o parașută. Pînă în ultima ei clipă de „viață", racheta își face datoria de a transmite observațiile științifice.

În curînd nava meteorologică „I. M. Șokalski" va brăzda apele Pacificului, avînd de îndeplinit un complex program de cercetări meteorologice și oceanografice. Echipajul său va smulge naturii încă o mulțime de taine prețioase.

Fotografii de K. RASPEVIN

---

masă, într-un maiou plin de cerneală tipografică, omul acesta a stat zile și nopți întregi în picioare, culegînd răbdător literele cît bobițele de piper, ori învîrtind la roata mașinii „Tighel", scoțînd de sub teascul ei un tiraj de gazetă liliputană pentru ca foaia să ajungă repede la ariile de treier, la brigăzile de tractoare și combine și la brigăzile de cîmp ale colectiviștilor.

Pe Zainea Nicolae l-am lăsat la „tipografie", iar eu împreună cu Ghineа Constantin — redactorul gazetei — am plecat pe teren. Pînă la prînz trebuia să aducem, fiecare dintre noi, cel puțin 3-4 materiale. La una din arii, unde se cîntăreau sacii cu grîul deșertat de combine, i-am luat un interviu fulger lui Voicu Gheorghe, președintele Sfatului popular din Comana. N-avea timp președintele pentru reporteri și poate că interviul acela, smuls cu greutate, a fost cel mai dificil material cules vreodată de pe teren. Victorios în sfîrșit, am pornit mai departe. Voicu s-a depărtat și el cu șareta, înecat într-un nor gros de colb. De cîntar se apropiase o căruță încărcată cu saci.

— Cine-i trimite?—a întrebat cîntarașul.

— Gheorghe Vizitiu—a răspuns cineva.

După cîteva clipe, cîntarașul a exclamat:

— Bravo, orfanul șăsta e în frunte. Azi dă pe puțin două vagoane de grîu.

M-am dus să-l caut pe combinerul Gh. Vizitiu. Așa cum înșiram tu în țarla, combinele păreau a fi un stol de cocori. Și combina lui Vizitiu era înaintea tuturor. Ea era cocorul din frunte. Găsisem și titlul micului meu reportaj. M-am apropiat de combina lui Vizitiu. M-am urcat pe tractor alături de tractoristul pe care nu-l mai văzusem niciodată pînă atunci. A urmat un dialog strigat puternic, ca să întrecem vuietul tractorului. Am aflat că are 26 ani, că e utemist, că agregatul modern pe care îl trage tractorul său nu s-a oprit nici măcar o singură dată de la începutul campaniei și că funcționează ca un ceasornic, fără greș. Cu o zi în urmă făcuse 19.000 de kilograme de grîu și acum voia să-și bată propriul record. Iar a doua zi dimineața aveam să-l văd pe Eroul Muncii Socialiste N. Iliuțeanu, președintele gospodăriei din Comana, înmînînd combinerului Gh. Vizitiu stegulețul roșu de fruntaș și o bancnotă de 100 lei, premiul zilei. Vizitiu a așezat stegulețul roșu pe combină, l-a privit cîteva clipe cu o satisfacție copilărească, apoi n-a mai zăbovit. S-a urcat la volan și combina a început să înainteze iar în grîu, cu rabatorul învîrtindu-se întocmai ca zbaturile unui vapor fluvial.

După cîteva ceasuri toate materialele gazetei erau gata scrise și Zainea Nicolae a început să le culeagă.

De sute de ori am fost de serviciu la tipografie la „Veac nou" și la „Frontul plugarilor", la „Gazeta literară" și „Luceafărul", dar mărturisesc că încă niciodată n-am fost atît de emoționat ca în noaptea aceea, cînd, la Comana, am făcut corecturile pe spaturi la cea mai mică foaie la care am fost vreodată redactor. Satul întreg dormea, și aci, în clădirea căminului cultural, poate că pentru prima oară în istoria Comanei se pregătea tipărirea celei dintîi gazete apărute vreodată aici. Tîrziu de tot, spre ziuă, a început tragerea ei la mașină. Eram ca un debutant, înfrigurat și emoționat, în clipa cînd, în zori, am citit primul exemplar, aburind de cerneală tipografică, mic cît o coală de hîrtie ministerială. Peste cîteva ore, ziarul nostru liliputan ajungea la arii le de treier și la brigăzile de combine. Oamenii care dădeau în acest an peste 2.000 de kilograme grîu la hectar citeau, într-o foaie cît palma, despre munca și victoriile lor, despre superba lor înflăcărare în lupta pentru făurirea unei vieți înfloșugate și fericite.

Viktor Rogunovici, căpitanul navei, urmărește coborîrea rachetei în mare.

Cercetătorul Aleksei Muromțev (dreapta), doctor în științe geografice, a luat o probă de apă din adîncul Mării Negre cu ajutorul unei sonde.

→
Iată casca de aur pe care minerii din sectorul I al exploatării miniere Uricani sectorul tineretului au cucerit-o în luna aprilie. Ne-o prezintă inginerul N. Zăvoianu, șeful acestui sector, și cîțiva dintre cei care au luptat pentru ea: Victor Circiumaru, Ilie Ciocâbran, Constantin Circiumaru și Ion Răducu.

CASCA DE AUR

Fotoreportaj de F. URSEANU (text) și S. STEINER (fotografii)

În Valea Jiului există o cască de aur. Una singură, pentru toți minerii. Prețuită și rîvnită însă nu pentru numărul mai mare sau mai mic de carate, ci pentru ce reprezintă ea. Disputa pentru casca de aur — alături de alte forme ale întrecerii socialiste — are un țel precis: cucerirea unor importante succese în munca zecilor de sectoare miniere din Valea Jiului. De aceea, ea se decerne sectoarelor

Trofeul respectiv — casca de aur — l-am văzut ultima dată la Uricani. Fixat pe o pernă de catifea violetă, protejat de un glob de cristal, e ținut la loc de cinste. Poposise aici — în cea mai tînără mină a văii — în luna aprilie, cucerit de harnicii mineri ai sectorului I: sectorul tineretului. Casca de aur a fost cucerită de tinerii mineri din Uricani, după ce și alte sectoare, tot ale tineretului — din Petrila, din Lonea și, mai înainte, tot din Uricani au deținut-o o dată sau de mai multe ori.

←
Aceasta-i fața mereu optimistă a minerului Ion Dobrotescu, șeful unei brigăzi de tineret din sectorul IV abataj-cameră al minei din Petrila.

Așadar, cine-s tinerii aceștia care, ajutați de minerii mai vîrstnici, au cucerit aproape doi ani la rînd casca de aur? Cine-s, în general, tinerii, sutele de tineri care în acești ani au contribuit la dezvoltarea minelor din Valea Jiului și care, sub îndrumarea partidului și a organizațiilor U.T.M., și-au adus contribuția ca fosta „Vale a plîngerii" — cum era denumită Valea Jiului în timpul exploatării capitaliste — să poată ajunge Valea bucuriei și a prosperității?

Sînt cei care au răspuns la chemarea partidului! Tineri care cu cel mult zece ani în urmă unii și mai de curînd — au intrat pentru prima oară în minele din Valea Jiului. Acesta-i răspunsul. Îl știe toată lumea. Ni l-au dat însă bătrînii mineri din partea locului. Oameni care poartă pe piept Ordinul Muncii și în suflet satisfacția că foștii lor ucenici sînt azi mineri de vază, brigadieri, maiștri, ingineri și chiar șefi de exploatare minieră

Care era soarta tragică a tinerilor mineri din generația lor, se știe. Despre aceasta, bătrînii reamintesc aproape în fiecare joi a săptămînii. În joia tineretului — cînd ei povestesc, ca să nu se uite, de Lupenii anului 1929, de carcerele

din mină, de mizerie, de bătăile primite de la slugile patronului.

Cîți ani îi trebuiau pe vremuri unui tînar ca să primească salariul de miner? Zece. Cît durează azi calificarea pentru salariul de miner? Doi ani! Iar orele de curs pentru calificare, făcute la școală, în afara orelor de serviciu, le plătește tot mina. Diurnă... pentru ca oamenii tineri să învețe!

La mina Petrila, tînărul Arghir Păcuraru, venit din Aiud, conduce 21 de brigăzi de mineri. Nu are azi mai mult de 24 de ani. În cinci ani, muncind și învățînd, a parcurs drumul de la ajutor vagonetar la maistru principal. Cu nouă ani în urmă, Gh. Tănase, care era ucenic de cizmar în Constanța, a venit în Valea Jiului cu bocceluța în mină; aci a muncit și a învățat, iar azi e șef de brigadă și exploatează în condițiile cele mai bune abataje în trepte răsturnate. La fel harnicul miner Francisc Barta, venit de la Tg. Mureș și Viorel Pîrja, din Cluj. La Lupeni: Ion Valek, venit de prin părțile Timișoarei, frații Livadaru de pe lîngă Iași sînt mineri fruntași. Și ei au muncit, învățînd. La Uricani, frații Cîrciumaru și-au adus și ei contribuția la cucerirea căștii de aur. Pot fi date încă sute de alte exemple. Ne oprim însă aici.

★

. Institutul de mine „Gh. Gheorghiu-Dej" din Petroșani a dat acum, în vară, a 11-a promoție de ingineri de mine — aproape 800 de ingineri în unsprezece ani. Și aproape toți au trecut prin școala minei; au cunoscut abatajul tot atît de bine ca și amfiteatrul institutului. Cîți tineri mineri au putut ajunge ingineri în timpurile cînd patronii capitaliști stăpîneau minele? Statisticile spun exact: NICI UNUL! Înainte de anii puterii populare, cel mai mare institut de cultură din Valea Jiului era un liceu. Și totuși, an după an autoritățile burgheze înspăimîntate de „marile cheltuieli" ce le necesita această școală — amenințau cu transformarea liceului în gimnaziu. Azi? Patru școli medii, alte patru școli medii serale, universități muncitorești, plus Institutul de mine de care vorbeam.

■

. Condiții de viață? Aproape 6.000 de apartamente construite pentru mineri într-un singur deceniu. Multe din ele sînt ocupate exclusiv de

Un admirabil loc de recreație: la poalele munților se desfășoară panoramic Petrila de azi — unul din orașele minerilor din Valea Jiului. Pentru a cîta oară îl admiră acești tineri, veniți cu ani în urmă din diferite colțuri ale țării? Toți cinci — Arghir Păcuraru, Gh. Cojocaru, Gh. Tănase, Virgil Scortea și Nicolae Trifan — s-au legat cu trup și suflet de mina și de orașul în care trăiesc.

SĂ NU UITĂM!

Așa arăta un miner bărbin în vremea cînd minele din Valea Jiului erau în mîinile capitaliștilor.

Oameni în zdrențe, cu fețe supte, veniți parcă dintr-o lume a groazei. Pe bună dreptate, în vremea exploatării capitaliste, Valea Jiului era cunoscută sub numele de Valea plîngerii.

Cîte lacrimi, cîte mizerii în privirile acestor doi tineri mineri care erau nevoiți să muncească în minele burgheziei!

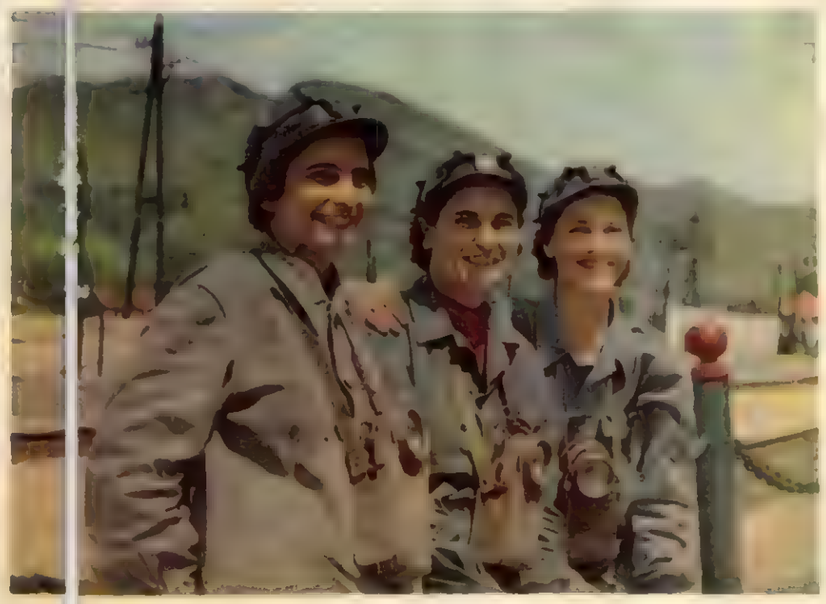

Trei minerițe din Valea Jiului vă transmit cîte un zîmbet: inginer Florica Crăciun, inginer Maria Omotă și inginer Elena Mardare.

Stelian FILIP

MINERULUI

De mii de ani lumina s-a culcat
În negurosul muntelui palat...

Tu răscolești cu mîini de piatră mina,
Din întuneric să trezești lumina.

Prin galeria care-o-mpingi departe,
Pătrunzi în lumea veacurilor moarte

Și ere lungi, purtînd comori de soare,
Desprinse ți se-nchină la picioare.

S-au întîlnit două generații de mineri: moș Cornel Cenușă — de curînd pensionar — împărtășește din experiența lui de bătrîn miner. Nu uită însă niciodată să reamintească și de viața tragică pe care a dus-o generația lui atunci cînd minele erau în mîinile capitaliștilor.

tineret. În viitor, tinerii mineri încă necăsătoriți vor trece, pe măsura ridicării noilor construcții, din confortabilele lor cămine, în garsoniere, pentru ca după întemeierea familiilor să treacă în apartamente.

Cultura? Artă? În Valea Jiului sînt azi nouă cluburi, 39 biblioteci cu 120.000 de volume, iar 12.000 de tineri sînt abonați permanent la citit, 1.200 de tineri sînt artiști amatori, șase sute cîntă, șapte mii fac sport și cîteva sute picteaza și fac sculptură....

Tuturor acestor tineri mineri le stă acum în față una din sarcinile de seamă ce le revin pe linie de producție: să contribuie cît mai substanțial la îndeplinirea obiectivelorarătate în Raportul prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn, adică la „...dezvoltarea extracției de cărbuni la un nivel de 11,5-12,5 milioane tone, din care cel puțin 6 milioane tone huilă" în 1965. Pentru că: ...„Sarcina principală a industriei carbunelui constă în asigurarea siderurgiei cu cărbuni de calitate superioară, destinați cocsificării și termocentralelor cu lignit și alte sorturi de cărbuni inferiori". În cinstea Zilei minerului, în întîmpinarea Congresului I T.M. și a marii sărbători de la 23 August, tinerii mineri din Valea Jiului se straduiesc să contribuie cît mai mult la îndeplinirea măreței sarcini.

Iar sectoarele miniere — o dată cu desfășurarea marii întreceri socialiste care însuflețește munca în minele din Valea Jiului — urmărind realizarea punctajului pentru cucerirea căștii de aur, au prilejul să-și dispute în continuare și cu succes trofeul. Pentru ca fiecare miner din aceste zeci de sectoare să se poată bucura că a obținut cel puțin o dată casca de aur...

→ **Duminică dimineața în grădina „căminului burlacilor" din Petrila Preciz ăm: ai tinerilor mineri încă necăsătoriți.**

În țara MUNȚILOR de DIAMANT

Mult timp după ce ai fost oaspete al îndepărtatei țări prietene din nordul paralelei 38°, gîndul te poartă din nou, cu stăruință, către seninul îmbătător al cerului, către măreția și farmecul munților Kimgansan — Munții de Diamant — în care, conform legendelor, fiecare stîncă a fost cîndva martora unor întîmplări cu dragoni, cu zîne și cu împărați; dar mai cu seamă către oamenii coreeni, harnici, modești și demni, care, stăpîni pentru prima dată în casa lor după secole de asuprire, săvîrșesc adevărate minuni în construcția socialistă a patriei lor

LEGENDA LUI SIM CEN

La Teatrul Morambon, din Phenian, am aflat povestea fetei Sim Cen.

Povestea e simplă. Sim Cen, o tînără fată săracă, trebuind să plătească o sumă enormă preotului budist care a promis că va reda vederea bătrînului său tată, se vinde de bunăvoie unor negustori. Dar corabia cu care e transportată e surprinsă de o groaznică furtună. Negustorii o aruncă în mare, ca jertfă oferită împăratului apelor pentru salvarea corăbiilor. Împăratul apelor, înduioșat însă de povestea lui Sim Cen, consimte ca aceasta să se întoarcă pe pămînt lîngă tatăl ei. Și fata revine pe pămînt, ieșind printre petalele unui splendid nufăr roșu, iar bătrînul își recapătă vederea.

Tot atît de zbuciumată ca și viața tinerei Sim Cen a fost și întreaga istorie a poporului coreean dinainte de eliberare. Secole de-a rîndul poporul coreean, sărac și asuprit, într-o țară cu mari și variate bogății, a trebuit să lupte pentru eliberarea sa de sub robia feudală și apoi a celei pe care i-au impus-o imperialiștii japonezi, pînă cînd, acum 15 ani, în august 1945, prin victoria trupelor sovietice asupra Japoniei samurailor, Coreea a fost eliberată

ÎNFRUNTÎND AGRESIUNEA IMPERIALISTĂ

Înaripată de entuziasmul eliberării, populația Coreei de nord a pășit entuziast pe făgașul construcției pașnice. La Phenian Vînsan, Hînnam, Nampo, Anju, peste tot s-au construit fabrici și hidrocentrale, instalații de irigație și de pescuit, școli și spitale.

Dar pîrjolul războiului dezlănțuit de imperialismul american și uneltele sale de la sud de paralela 38° a întrerupt construcția pașnică.

CENLIMA

Luptînd cu un eroism fără seamăn, poporul coreean a dat însă agresorului, precum se știe, lovituri care l-au silit să fugă. Cu și mai multă hotărîre, cu și mai mult elan, oamenii muncii din R.P.D. Coreeană au început să lupte pentru vindecarea rănilor războiului și reconstrucția țării. Privit de pe colina Morambon, Phenianul — oraș bătrîn de 1.500 ani, dar mai tînăr ca oricînd — îți apare ca un uriaș cuib în care freamătă o mare familie de cocostîrci. Sînt macaralele care nu contenesc lucrul nici o clipă. Piața Kim Ir Sen, Palatul telefoanelor, Parcul Morambon, Gara centrală, universitatea, bulevardele de pe malul fluviului Tedongan și clădirile noi, moderne, cu cîte 4-6 etaje, au răsărit de sub ruine, pe locuri în care pe timpul stăpînirii imperialiste japoneze se aflau mizerabilele cartiere ale sărăcimii

În nord, în ochiul de cîmpie străjuit de o parte de munți, iar de altă parte de Marea de Răsărit, puternicul centru al industriei chimice Hînnam-Hămhîn, renăscut ca pasărea Phönix din propria-i cenușă, produce din nou, prin munca celor 20.000 de muncitori ai săi, sute de mii de tone de îngrășăminte chimice... La Anju, în locul craterelor provocate de bombe, în ochiurile unei dese rețele de irigații, se răsfață în bătaia soarelui lanuri aurii de orez, de pe care țăranii cooperativizați culeg recolte de peste 4.500 kg la ha... Sub conducerea Partidului Muncii din Coreea, poporul R.P.D. Coreene merge pe drumul înfloririi și bunăstării, mai repede decît Cenlima, calul legendar care străbate 1.000 de leghe pe zi.

Succesele construcției socialiste din R.P.D. Coreeană însuflețesc și pe oamenii muncii de la sud de paralela 38°, ridicîndu-i la luptă pentru alungarea ocupanților americani și a uneltelor lor, pentru unificarea pașnică a Coreei.

I. IONESCU

① Poarta orașului Keson.

② Se dezvoltă uzinele Hvanhe — principala bază siderurgică a R. P. D. Coreene.

③ Scenă din „Povestea fetei Sim Cen".

④ Nenumăratele șantiere de construcții din capitala R.P.D. Coreene fac ca Phenianul să-ți apară ca un uriaș cuib în care freamătă o mare familie de cocostîrci — macaralele

Vîntul vremurilor noi

Povestire de Singh NAVTEJ

Ilustrație de Nichi POPESCU

În istoria multimilenară a poporului indian, ziua de 15 august 1947 constituie o dată memorabilă. Este ziua cînd, după 188 de ani de robie colonială britanică, India își capătă independența de stat.

Povestirea scriitorului progresist indian Singh Navtej, pe care o publicăm în pagina de față și a cărei acțiune se desfășoară acum 15 ani, în preajma istoricului eveniment din 15 august, evocă un episod din viața deosebit de grea a țăranilor indieni, ca urmare a îndelungatei perioade de jaf și opresiune din partea imperialismului englez.

Micul Dipo întinse farfuria bătrînei Isar Kaur.

— Bunicuțo — spuse el cu glas domol — noi am terminat azi treieratul grîului și mama a făcut turte în cinstea zeilor; îți trimite și dumitale cîteva.

Isar Kaur descoperi farfuria pe care se afla un capac și simți un fior străbătînd-o. Toți au terminat treieratul grîului, numai ea nu are ce să treiere. Anul trecut, în decembrie, jandarmii l-au arestat pe unicul ei băiat, Seva Singh. De atunci micul ei ogor a rămas neîngrijit, semănăturile s-au distrus și acum postata de pămînt zace pîrlogită. Cu inima frîntă acoperi din nou farfuria.

— Du-o pe vatră și dă-i-o mătușii-ti — murmură ea.

Lîngă vatra rece ședea Banti, nora bătrînei. Dipo îi întinse farfuria și observă că lelea Banti are ochii roșii, ca ai mamei cînd aține focul. Banti luă turtele și le puse pe o tavă. Cînd se întoarse, văzu că micul Dipo stă tot acolo, în fața ei. Simți un tremur în tot corpul, se îndreptă spre copil și-l îmbrățișă cu toată dragostea, strîngîndu-l la piept, ca și cum în îmbrățișarea aceasta ar fi voit să-și verse tot amarul acelei nopți de decembrie — prima noapte a căsniciei ei — cînd i-au luat bărbatul.

Nu mai contenea sărutîndu-l și strîngîndu-l la piept pe mititelul acesta mai totdeauna flămînd. Își cufundă capul în părul castaniu al copilului și simți lacrimile năpădind-o.

Deodată i se păru că vede turbanele roșii ale jandarmilor care i-au răpit bărbatul. Brațele îi alunecară fără putere de-a lungul trupului copilului. Micul Dipo, contrariat de această trecere de la îmbrățișarea fierbinte la răceala cu care era respins, o zbughi pe ușă, dar reveni numaidecît. Uitase farfuria.

Isar Kaur ședea pe prispă și scruta zarea; în ochii-i pluteau toate tristețile lumii. Vedea ogoare defilînd parcă pe dinainte și tufișuri cu flori albe, parfumate, îmbălsămînd firea toată. Cei cu pămînt puțin și-au strîns de pe acum toată recolta și se pregătesc să semene orezul — gîndea ea. Pretutindeni în sat era forfotă mare: femeile ajutau la reparatul uneltelor, măturau hambarele, țineau treaz focul în atelierele fierarilor. Bărbații ascuțeau coasele și sapele. Pînă și măturătorii de stradă, țesătorii și papucarii, săraci lipiți pămîntului, deveneau în asemenea ocazii treierători, în vreme ce copiii și bătrînii, așezați sub un bananier, împleteau funii din paie de orez. Isar Kaur nu avea nici măcar asemenea paie să împletească și ea, căci fiul ei fusese luat înaintea recoltei de iarnă. Și acum, cînd tot satul se frămînta, se agita, ea, împreună cu nora ei, stăteau cu mîinile încrucișate în poală. Nici măcar un fir de pai nu aveau. Dar nu numai pămîntul pîrjolit o neliniștea pe Isar, ci și Banti. Tînăra femeie se ferea de toată lumea și copilașii fugeau din calea ei.

Seva Singh plecase a doua zi după nuntă să ia parte la luptele care izbucniseră pe ogoarele serdarului între oamenii acestuia și dijmași. De sute de ani dijmașii lucraseră din tată în fiu ogoarele bogătașului și acum voiau ca aceste ogoare să fie ale lor.

Seva Singh nici nu mai avusese timp să audă strigătele tinerei femei. Luat de valul răsculaților, se pomenise în brațele jandarmilor, care-l legară imediat. Isar Kaur simțise în clipa aceea un cuțit înfigîndu-i-se în inimă. Banti, îngrozită, privise totul prin voalul ei diafan de mireasă. Își văzuse bărbatul cum dispare la capătul ogoarelor înverzite, dus între baionetele jandarmilor.

Pe vremuri, Isar Kaur obișnuia adesea să-i spună feciorului:

— Aș vrea și eu, o dată, dacă se poate, să merg cu autobuzul. Niciodată nu m-am plimbat cu mașina aia drăcească.

Dar băiatul era prea prins cu munca și cu nevoile ca să-i poată satisface această dorință. Într-o zi, cînd i-o reaminti, fiul o îmbrățișă drăgăstos și îi spuse copilărește: „Măicuță dragă, lasă că o să fie curînd independentă țara noastră și atunci nu numai cu autobuzul, ci și cu avionul te-oi plimba". Și ochii lui Seva Singh sclipeau de bucurie.

Veni și ziua independenței și a călătoriei cu autobuzul. Isar Kaur plecă cu nora ei spre oraș, la închisoarea unde zăcea Seva. Se așezară în fața grilajului din fier forjat și așteptară. Toată ziua nu auziră decît zornăitul lanțurilor și bîzîitul avioanelor de pe aeroportul învecinat. Desigur că despre aceste avioane vorbise Seva.

Cînd se lăsă seara, paznicul închisorii le spuse:

— Nu-l puteți vedea. E un ticălos: a declarat greva foamei...

Mai multe nu putură afla. Reveniră în sat cu bocceluța în care împachetaseră zahăr și unt.

Cineva bătu în ușă. Banti deschise și rămase încremenită în fața străinului. Isar Kaur însă-l recunoscu. Era Kekut, vestitul hoț la drumul mare. Îl cunoștea din tîrg.

— Binecuvintează-mă, măicuță — spuse oaspetele.

Isar se-nfioră. Ce caută ăsta aici? Apoi o privi pe Banti și i se păru foarte tînără. Erau două femei singure, fără nici un ajutor. Bătrîna făcu semn lui Banti să iasă în curte.

— Ascultă, măicuță — reluă oaspetele, am venit doar să-ți spun că băiatul tău trăiește și e sănătos. Vă trimite salutări.

Din pieptul lui Isar scăpă un oftat de ușurare.

— Unde l-ai văzut? — îl întrebă.

— În închisoarea cea mare, în oraș. Pe mine m-au eliberat. Mai aveam cîțiva ani de făcut, dar, slavă domnului, m-au grațiat.

— Te-au grațiat? Dar cum asta?

— Spuneau că au arestat pe mulți din tovarășii lui Seva Singh și ne-au dat drumul nouă, ca să le facem loc lor.

— Și zici că-i sănătos?

Kekut șovăi o clipă, apoi, mai mult pe șoptite, spuse:

— Da, acuma-i sănătos!

— „Acuma?!" Ce vrei să spui? Fiul meu... ce s-a-ntîmplat cu el?

— L-au rănit... în închisoare... Au tras în el. Asta s-a întîmplat nu de mult. Cu trei zile înaintea independenței. Acuma-i la spital... dar e mai bine — completă oaspetele privindu-și vîrful picioarelor.

— Au tras în el, la închisoare? — întrebă Isar.

— Da, nici nouă nu ne venea să credem. Dar am văzut cu ochii. Am stat ani de zile în pușcărie, dar n-am mai auzit să se fi tras vreodată în deținuți. Seva și tovarășii lui, cică, s-au împotrivit...

N-avu timp să încheie fraza. Isar Kaur plîngea mută. Buzele-i erau ca împietrite. Doar inima parcă i-o sfîrteca cineva... Demult, demult, cînd Seva era mic, o trîntise un bivol. Doar atunci a mai simțit o asemenea durere în inimă.

Deodată, pe ulița satului se iscă freamăt. Se auzeau bătăi de tobă. Kekut privi pe fereastră. Vreo treizeci de țărani, în frunte cu un toboșar, se apropiau de casa lui Isar. Banti năvăli în cameră. Între timp, oamenii se opriră la marginea ogoarelor.

— Ce-or fi vrînd? — spuse neliniștit Kekut. S-or fi speriat că vor să-i ia lui Seva ogorul!...

Isar își îmbrățișă nora.

— Să-mi ia pămîntul? — strigă îngrozită. Să ne lase să murim de foame? E pămîntul meu, ce vor? Sînt singură!

Kekut ar fi vrut s-o liniștească, dar nu găsea cuvintele. Anii lungi de închisoare îl făcuseră să uite cum trebuie să vorbească cu oamenii

— Nu te teme, măicuță — murmură în cele din urmă. Cîtă vreme sînt aici, nici dracu' n-o să se poată apropia!

Isar Kaur era ca turbată; o respinse pe Banti și o luă la fugă spre ogor. Și fugea, alerga, ca o vijelie, spre pămîntul ei, pe care cîndva îl lucrase și bărbatul ei ca să scoată un pumn de orez de pe el. Pămîntul ei, pe care muncise și băiatul, și — mai apoi — nora. Pămîntul ei, care niciodată nu i-a astîmpărat foamea!

— Ticăloșii! ticăloșii! — se auzeau strigătele ei tot mai îndepărtate.

Pînă și Kekut se cutremură de țipetele ei.

În goană, Isar recunoscu pe cel ce venea spre ea. Era Lal Singh. Lal Singh! Da' ce, și ăsta s-a dat de partea ticăloșilor? Și era doar tovarăș cu Seva! Împreună mergeau la adunări, împreună veneau acasă. De cîte ori nu i-a dat ea să mănînce! Și acum?

— Lal Singh, și tu ești cu ei?

Obrajii lui Lal străluceau de fericire. O cuprinse pe bătrînă în brațe și abia reuși să murmure:

— Mămucă...

Isar Kaur privea mulțimea apropiindu-se. Și pe măsură ce se apropia, chipuri cunoscute îi răsăriră în față. Iată-l pe Hazara... și pe Ceana, care, ca și fiul ei, se bătuse alături de dijmași, iarna trecută. Uite-l și pe Prem, care știe să cînte așa de frumos și care-i distra pe tineri în serile de vară, la clacă. Uite-l și pe Dalipa — cel cu glasul fermecat.

Se făcu deodată liniște și Dalipa se adresă mulțimii:

— Iată, fraților, ăsta-i pămîntul. Pustiit, părăginit. Pămîntul tovarășului nostru. A luptat pentru noi și acum e închis. Dar viața merge înainte și nu există putere pe lume care s-o poată opri. De azi încolo, toate vor fi altfel. Ne făurim o viață nouă. Vom lucra împreună și nici un boier nu se va mai apropia de noi. Le vom arăta lor că a sosit vremea secerișului nostru. Seva Singh, strălucirea vremurilor noi care ți-a luminat inima nu poate fi stinsă cu gloanțe! Ogorul tău — ogoarele noastre, toate vor fi însămînțate. Chiar dacă vor trage în noi. Înainte, tovarăși!...

Și plugurile intrară în ogorul lui Seva și începură să răstoarne brazdele. Isar Kaur se apropie și-l sărută pe Lal Singh. De undeva apăru și Dipo și se trase lîngă Banti. Isar Kaur o văzu pe nora ei. Obrajii acesteia străluceau acum de fericire, de bucurie, ca obrajii unei adevărate mirese.

Insula PARADISULUI

de Al. GHEORGHIU

Pe malurile insulei, ca și pretutindeni în Indonezia, armata veghează împotriva provocărilor puse la cale de colonialiștii olandezi și agenții lor.

Djakarta, Bandung, Djokdjakarta, Surabaya — orașe de al căror nume se leagă strîns multe episoade ale luptei de eliberare a poporului indonezian de sub jugul multisecular al colonialismului olandez — dispar treptat sub mantia norilor alburiu, pe măsură ce ne apropiem de capătul insulei Iava. Coborîm apoi la cîteva zeci de metri deasupra mării și ne desfătăm cu „baletul marin" al duzinelor de rechini, nestingheriți decît doar de pescari în această împărăție a tăcerii de la sud de Ecuator

O limbă lungă de pămînt apare brusc din inima mării Aterizăm chiar pe plaja străjuită de palmieri uriași, nu departe de conurile fumegînde ale vulcanilor ce domină peisajul tropical sîntem în insula Bali, „perla tropicelor", sau, cum i se mai spune, „Insula paradisului"

Orașul Denpassar, capitala insulei, este o împletire a stilului european cu cel asiatic. Nu departe de hoteluri moderne întîlnești nenumărate temple străvechi Specificul acestei insule nu constă însă numai în numărul mare de temple sau în păstrarea ritualurilor hinduse, ci mai ales în bogăția folclorică, în arta originală care s-a păstrat și s-a dezvoltat aici în cursul vremii.

Am avut prilejul să asist la o mare manifestare populară, poate unică prin caracterul ei multilateral, în orașul Denpassar, cu prilejul vizitei făcute aci de N.S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. Timp de două ore mii de balinezi, în costume pitorești au prezentat în sunetele frumoasei orchestre de gamelau, specifice Indoneziei, marea varietate de dansuri tradiționale care au loc în Bali cu prilejul nașterii, adolescenței, căsătoriei sau cu alte prilejuri — lucruri care par cu totul neobișnuite ochiului unui european. Multe din aceste dansuri înfățișează scene epice din mitologia hindusă. O procesiune originală de costume aurii, de care alegorice ciudate, înfățișînd chipuri de animale zeificate, bărbați cu pumnale și sulițe convenționale sau tinere fete purtînd flori parfumate și vase cu ofrande arzînd cu miresme amețitoare — iată o muncă serioasă pentru fotoreporteri! În palatul de la Tampaksiring, unde se află reședința președintelui Sukarno, am asistat, de asemenea, la o gală de dansuri specific balineze, ca dansurile janger, legong, keyiar, în care se îmbină grația baletului cu expresivitatea pantomimei, apoi dansul măștilor barong, în care spiritul binelui învinge pînă la urmă răul.

Arta balinezilor este însă multilaterală. Deosebit de interesante sînt obiectele de artizanat, lucrate de meșterii din Bali. Sculptura în os, fildeș, piatră sau lemn, ori pictura pe pînză sau gravura în lemn înfățișează adesea țăranul de pe ogor

Deosebit de instructivă este călătoria prin satele îndepărtate ale insulei, unde lumina electrică nu a ajuns încă În puterea nopții tropicale vezi adesea umbre bizare cu făclii palide, strecurîndu-se pe șoselele dintre palmieri. Sînt țăranii ce se întorc de pe ogoare sau de la tîrg

În insula Bali nu s-au păstrat numai obiceiurile religioase sau limba cu totul aparte pe care în general nu o pot înțelege restul indonezienilor, ci și vechile rînduieli sociale. Străbătînd satele din insulă am privit cu curiozitate la gardurile lungi și compacte, de lut, din umbra palmierilor uriași,

← Un dans tradițional din Bali.

S-a lăsat amurgul. Țăranul se întoarce de pe ogor după o zi de trudă istovitoare de pe urma căreia el s-a ales cu mai nimic. 60% din recolte o iau moșierii — „zeii" vii din Bali.

care seamănă cu niște fortărețe primitive. În aceste așezări locuiesc familii numeroase, conduse de cîte un șef. Adesea, familia numără peste o sută de membri. Această uniune familială, care amintește de relațiile gentilice și de trib, s-a păstrat din cauza nivelului extrem de scăzut al tehnicii agricole. De multe ori am văzut pe ogoarele de orez acea scenă din tablourile meșterilor din insulă — țăranul lucrînd peticul său de orez în apa pînă la genunchi sau arînd ca în vremurile patriarhale

De la eliberarea de sub jugul colonialismului olandez, proclamată acum 15 ani, suflul înnoirii sociale a pătruns și în Indonezia Industrializarea — cheia ridicării economiei unei țări — va sfărîma nu peste multă vreme cătușele trecutului și în această țară Ajutorul economic dat Indoneziei de către Uniunea Sovietică și alte țări socialiste îi deschide mari perspective. Într-o Indonezie independentă și consolidată economicește, insula Bali nu va mai fi o „insulă a paradisului" doar pentru turiști ..

Locuință din Bali, mărturie vie a urmărilor secolelor de stăpînire și cruntă exploatare colonialistă.

Pelinaș de mai...

de Silviu GEORGESCU

Ilustrație de Tia PELTZ

Acordeonul îi zice mereu. Îi zice și Puișor din gură: „Pelin beau/ Pelin mănînc-ț".

Chiriță Dodel își leagănă gînditor, între genunchi, sacoșa cu cumpărături, sîsîind încetișor, oltenește, după muzică

— Da' seara?! — îi dă înainte Postolache, frămîntînd cocoloașe de pîine... Seara s-o vezi! A venit devreme? Bine! Nu? Salutare! A mîncat, s-a culcat... treaba ei. Nu-i vorbă că nici eu n-o prea trezesc, nuuu! Doar așa, cînd se-ntîmplă să vin cu chef. Ca băieții, înțelegi?! — și-i face cu ochiul. Mai un pelinaș, colo, mai o pietricică la Vasilică Fișu... Ce, o să m-apuc acu' să-i dau dumneaei socoteală? Crede? Bine! Nu crede...

Se-ntoarce spre ospătarul care face plata la masa de alături:

— Gata, micu'?

— Da — da! Vine numaidecît!

A luat achiu Postolache Îi face semn lui Puișor. Să se dea mai pe aproape, adică. Ciocnește cu Chiriță a cărui proastă dispoziție a-nceput să-i cam bată la ochi.

„Dimineața cînd mă scol-i Păi... cu pelin pă ochi mă spăl-i..."

Se execută prompt chitaristul

— Fiindcă, pe femeie, asta e: depinde de cum o-nveți, cum o deprinzi... Este?... Parcă a mea, ce? La-nceput n-o pornise și ea? C-așa, că pe dincolo... că — zice — ce, asta-i oră de mîncare? Pînă mi-a sărit o dată țandăra. De atunci ..

— Și mai adă o juma'! — strigă după ospătar.

Mititeii sînt delicioși. Pelinașul extra; mai ceva decît ăla de-l cîntă Puișor. Ospătarul destupă și a treia sticlă.

— Lasă, mă, c-ajunge! Destul! — se trezește în sfîrșit Chiriță Dodel.

Ți-ai găsit!

— Doar ăsta, numai ăsta și... atît!

Dar parcă poți să-l crezi?! Nici el n-are aerul că ar crede. Face ce face și numai ce-l vezi că umblă în buzunarul de la piept unde ține chenzina, pescuind de fiecare dată cîte o hîrtie-două pe care le îndrumează spre „contul diverse" în buzunarul de la spate.

— Doar ăștia, pricepi — se apleacă, după fiecare. transbordare, la urechea lui Chiriță — mai un pelinaș, colo... mai „unu' mic, în trei" cu Fișu... da' restu', e sfînt. Cum îi iau, așa-i duc acasă... Afară de prime. Alea... auzi? Da' ce te tot uiți la ceas?

— Păi... nu mergem? — stăruie cu gîndul în altă parte Chiriță.

Postolache se strîmbă disprețuitor. Poftim, uite și la ăsta! Frica, săraca! Papucul! Condica de prezență de acas'... „Acu' se vine?... Unde mi-ai întîrziat?... Cu cine?... De ce?..." Știe nenorocitul ce-l așteaptă!...

Și dac-ar fi numai asta! Dar hainele mototolite, pătate, ale „nenorocitului", chipul lui tras, nebărbierit, mai vin și cu astfel de completări

„Și nici cu gîtul mîncării nu se prea omoară dumneaei!" — observă Postolache, inventariind cu coada ochiului pachețelul cu parizer și plicul cu cartofi pregătiți, din sacoșa lui Chiriță. Apoi deodată, peste imaginea aceasta a nevesteijandarm, cicălitoare și lenevă, se suprapune o candidă și imaculată petală, imaginea celeilalte — a neveste-si. A neveste-si care, la ora asta, mititica de ea... Și, plin de căință, își retrage mîna infractoare, pe cale să separe alte două hîrtii

Pe ăsta, pe nenorocitul de Chiriță, nu numai că-l disprețuiește, dar îl ia așa, cu silă, cînd se uită la el. Păi ce, ăsta-i om?... Om colo, cu demnitate, cu nevastă, cu aragaz... Să te duci la magazin și să ceri — auzi dumneata! — pentru acasă, cartofi la hîrtie!... Mai mare rușinea!... Deaia, vezi, s-o fi grăbind nenorocitu', că-l așteaptă nevestica cu cartofii. Îl așteaptă să-l pună la vase, la măturat... Ph, halal bărbat! Cîrpă!

„Ce-ar fi să-l aranjez niț'eluș'!— gîndește Să-l aranjez și să-l trimit turtă neveste-si" .

Și mai comandă o jumătate. Pe urmă, de-al naibii, începe să facă ochi dulci parizerului din sacoșă. „Nenorocitul" observă și, îndatoritor, desface pachețelul. După parizer vine rîndul cartofilor...

„Îl omoară acas'! Îl desființează harpia!" — se bucură Postolache, în stare să mănînce tot, pînă la ultima firimitură, inclusiv cojile și hîrtia. Atîta doar că, în ciuda jumătăților golite, Chiriță nici măcar nu s-a bine dispus. Bea în silă și rontăie cartofii reci răsturnați în mijlocul mesei, prilej ca să-și moaie cînd în paharul cu pelin, cînd în borcanul de muștar, un năsturel de la mînecă, pe jumătate descusut.

— Psst! Tovărășele! Schimbă gheața și mai adă un kil! — comandă Postolache tamponîndu-și nerăbdător chelia leoarcă. Sau... știi ce? Haidem la Fișu! Luăm și cîteva sticluțe cu noi... O facem lată...

Și semnalizează nu știu ce ospătarului.

— Păi... nevasta? — mormăie Chiriță frecîndu-și un ochi

— Eh, nevasta! Nevastă-ta n-are decît să te aștepte! Uite, îl luăm cu noi și pe Puișor... Hei, Puișor! Vii cu noi?

— Dar nu-i vorba de nevastă-mea — oftează Chiriță Dodel, pescuindu-și din soltiță nasturele cu pricina A mea și așa... ce mai? S-a dus'

— S-a... dus? Adică cum „s-a dus"?! — se holbează Postolache.

— S-a dus să nu mai vorbim de ea! Împlinește ani de cînd s-a măritat cu unu' Nistor de la tramvaie..

Acordeonul îi zice. Îi zice și Puișor din gură. Atmosfera e aceeași. Nimic nu s-a schimbat. Doar gușa proaspăt bărbierită a lui Postolache s-a pleoștit în două ca un aerostat în repaos.

Celălalt își zăngăne de dinți paharul gol. Povestește

— ... Ultima oară, atunci cînd a plecat, nu dădusem pe acasă de trei zile. De obicei, cînd mă întorceam tîrziu, o găseam mai totdeauna dormind...

— Așa'? Dormea, zici? — înghite celălalt cu greutate, ducîndu-și fără voie mîna spre buzunarul de la spate.

— Ce ce? Ce mai vrei? — se răstește nitam-nisam la ospătar.

— Păi... alea trei sticle, știți... de-mi făcurăți semn să le împachetez...

— Bine, bine, lasă acum!

— Mîncarea, cum îți spun — se întinde după pahar Chiriță, netezindu-și cu un oftat pieptul ofilit al cămășii — pe masă, la locul ei. Și-n coșulețul de pîine — auzi? — pîinea tăiată felioare subțiri-subțiri și...

— ... Prăjită! — șoptește încetișor Postolache, ale cărui degete dibuie „retur" pe ultimele două hîrtii din buzunarul cu chenzina

— Patul făcut, pijamaua... toate-toate, înțelegi tu, la locul lor... numai nevasta ia-o de unde nu-i!

— Plata! — se trezește cam ars Postolache

Puișor a-nlemnit Cîteva capete se întorc întrebătoare spre masa lor.

— Da' parcă ziceai că de aici... — bîiguie nedumerit Chiriță.

— Ziceam, da'... mi-am adus aminte... o să... las' că mergem altă dată... ceva urgent... Plata! S-aude?

Și o pornește singur după ospătar. Chiriță cu Puișor, după el.

— Stai frate! Nu te mai înțeleg... Ce te-a apucat deodată?

Și Puișor, la chitară, îmbiindu-l parcă

„Un' te duci, un' te duci? Păi... numa-n vestă și-n papuci?"

— Unde? — răcnește împingînd cu putere ușa Postolache. Acasă, nenorociților!

Răspîndirea cărții

Deasupra zecilor de mii de librării și standuri cu cărți, pe caravanele de mașini care cutreieră satele cele mai îndepărtate, răspîndind pretutindeni lumina cuvîntului tipărit sînt înscrise inițialele Centrului de Librării și Difuzarea Cărții. Dorind să cunoaștem activitatea acestei întreprinderi, am stat de vorbă, nu de mult, cu tovarășul Paul Simionescu, director al C.L.D.C., regionale București.

Din multitudinea de probleme proprii activității centrului reții atenția cîteva inițiative care vorbesc despre efortul perseverent de popularizare a cărților în rîndurile oamenilor muncii

— Niciodată — spune tovarășul Simionescu — n-a existat o sete mai mare de carte ca în acești ani. Revoluția noastră culturală a trezit gustul pentru artă și literatură în milioane și milioane de oameni, sortiți în trecut să se zbată în mizerie și obscurantism. Iar C.L.D.C., fără să-și ulte sau să-și ierte anumite deficiențe, are convingerea că a contribuit din plin la răspîndirea în mase largi de cititori a zecilor de milioane de volume tipărite într-un ritm necunoscut de istoria editorialisticii românești

— Dorim să cunoaștem cîteva din metodele folosite de C.L.D.C.

— A răspîndi cartea în rîndurile unui cerc mereu mai mare de cititori nu înseamnă numai a vinde un anumit număr de volume. A face ca în fiecare casă să existe o bibliotecă personală — iată unul din obiectivele importante ale activității C.L.D.C.-ului. De curînd, din inițiativa Consiliului Sindical Orășenesc, a Uniunii Tineretului Muncitor și C.L.D.C.-ului a început acțiunea de difuzare a bibliotecilor personale. Pînă la sfîrșitul anului, unitățile „Cartea la locul de muncă" și-au propus să difuzeze 40.000 de biblioteci personale.

Bibliotecile personale dau posibilitatea oamenilor muncii să-și procure lucrări interesante, variate și atractive. Pînă în prezent, prin librăriile „Cartea la locul de muncă" punctele de difuzare a cărții din întreprinderi și instituții au primit 4.600 de biblioteci personale. Prin lărgirea cercului de cumpărători s-au obținut rezultate importante și în pătrunderea cărții ideologice în rîndurile oamenilor muncii („Bibliotecile Lenin" și „Bibliotecile-utemiste")

— Mai sînt și alte mijloace de popularizare a cărții în orașul și regiunea București?

— Pentru cei interesați de a fi la curent cu tot ce apare în librării și cu ce e în curs de apariție, am înființat un Punct de informare bibliografică, care expediază, gratuit, la domiciliul cititorilor, materiale de interes bibliografic. Toți cititorii care se înscriu în registrele de „prieteni ai librăriilor" primesc prin punctul bibliografic catalogul „Cărți noi", buletinele „Cărți în curs de apariție", prospecte, prezentări ale lucrărilor noi tipărite etc

— Aceasta se referă și la cititorii de la sate?

— Nu. În mediul sătesc informarea bibliografică se face prin intermediul librăriei „Cartea prin poștă" care și-a cîștigat un prestigiu binemeritat pentru felul prompt de satisfacere a cererilor oamenilor muncii. 32.000 de muncitori, țărani, învățători, oameni din cele mai variate sectoare de muncă se adresează astăzi cu regularitate librăriei „Cartea prin poștă".

C.L.D.C. Sub aceste patru inițiale se desfășoară o activitate vie și rodnică, cu un obiectiv precis: cartea de literatură, artă, ideologie și tehnică să urmeze drumul cît mai scurt din tipografie spre cititor.

CU SARE ȘI PIPER

INCLUSIV... AUTOCRITICA

Schiță de George OLTEANU

Peste putință să lucrez în condițiile astea! Mereu sînt deranjat. Acum o jumătate de ceas nevastă-mea, adineaori lăptăreasa... acum cine o mai fi?

Bătaia în ușă se repetă.

— Voie? — aud glasul subțirel al băiețelului meu.

Și nici că mai așteaptă răspuns. Dă buzna la mine în birou, împleticindu-se sub povara unui pachet lunguieț cam cît o prăjină de rufe, pe care-l cumpănește grav pe umărul sting.

— Am venit! — îmi strigă răsucindu-se spre ușă și punînd pentru o clipă în pericol abajurul cu mărgele de pe birou.

Că nici măcar singur nu-mi vine dumnealui. Se putea? În spatele lui, încă două cravate de pionier: odraslele vecinului de la „trei". S-au oprit; nu-ndrăznesc.

— Haideți și voi încoace! — le dă curaj al meu.

Sînt un om stăpînit. Și, mai ales, aș zice, mă caracterizează, atunci cînd e vorba de fiu-meu, calmul bunului pedagog... Dar, gîndiți-vă și dumneavoastră! Mîine dimineață țin un referat „Rezervele interne — sursă inepuizabilă" și... Și am nevoie de un exemplu, de o întîmplare cu care să încep. Nu-i cine știe ce! Da' dacă... ba nevastă-mea pe ușă, ba lăptăreasa la ușă, ba...

— Am adus-o! — anunță grav piciul, descotorosindu-și umărul și făcînd un semn celorlalți doi prieteni.

Din ambalajul de ziare ies mai întîi la iveală capetele a două vergele date cu brunalină, după care

— Harta!—tresar speriat. Numai asta îmi mai lipsea... Și-mi amintesc că încă de acum douătrei săptămîni i-am promis bătălușul c-am să-i dau o mînă de ajutor să repare o hartă cît toate zilele, descoperită de detașament la școală la ei într-un fund de remiză pe cînd se căuta un loc pentru depozitarea fierului vechi.

Plouată, ștearsă și terfelegită ca vai de ea, biata hartă ar fi avut mai degrabă nevoie de noi contingente de încercați navigatori care să-i redescopere vechile coaste de pe vremea lui Carlos I și a mirodeniilor. O fostă hartă, ca să zic așa, bună doar de aruncat pe foc ori la gunoi. Pînă la urmă, mai mult așa... ca să scap de gura întregului detașament care mi se înfățișase în chip de delegație, făgăduisem totuși să-i ajut.

Dar asta, cum am mai spus, se întîmplase cu cîteva săptămîni în urmă. Cîteva zile după aceea n-a fost chip să dau ochii cu fiu-meu, ca să nu-mi amintească de hartă. Pe urmă nici c-a mai pomenit de ea. De altfel, foarfecele cu care-l vedeam veșnic înarmat, perdeluța care dispăruse din camera de baie, ca și mătura cu coadă pe care o zăriseam sub pat la dumnealui vădeau semnele unor noi preocupări.

Și acum, poftim! O dată, așa, ca din senin, o nouă delegație. Tot cu... harta!.. Blestemata asta de hartă!... Că tocmai de ea îmi arde mie acum!

— Numai nițeluș, pînă o despachetăm! — mă încurajează surîzător fiu-meu.

Nervozitatea cu care mă plimb de colo-colo o atribuie, se vede, nerăbdării cu care abia aștept să purced la restaurarea celor 5 continente-deșeu.

Cîțiva doi pionieri îmi zîmbesc și ei.

— Numaidecît, nene! Acușica! — mă „liniștește" cel mai mititel.

— Mă copii, hm!... — îmi dreg glasul încercînd și reușind chiar să-i împrumut ceva din liniștea *Marilor Lacuri* — vouă vă arde de joacă și eu am mîine dimineață

BĂIEȚELUL MEU (uitîndu-mă cu năsucul lui mic și cîrn): Dar nu ne arde de loc de joacă!

CEILALȚI DOI (același, oprindu-se o clipă din despachetat): Nu ne arde de joacă, ce?

EU (cu glasul ușor tremurat, amintind îndepărtata *Niagara*): Măăă! Voi nu vedeți? Asta e hartă?... Asta se mai poate repara?...

Dar n-apuc să sfîrșesc, cînd deodată... cortina! Sau, mai bine zis, un fel de cortină care se rostogolește, se desfășoară repede-repede de tot, acoperindu-mi ultima replică și jumătate de covor și care nu e altceva decît... harta! Harta complet refăcută, cu părți întregi înlocuite de mînă, altele întărite cu pînză pe spate (perdeluța din baie să trăiască'), altele

— Pentru petele de grăsime și de mureșai am luat 1 (una) gumă...

— ... Da — îi ia repede vorba din gură alt pionier — și i-a frecat bine-bine suprafața pînză (citat pe de rost din „Jostiana") după ce am spălat-o ușuuurel cu un amestec de 1/3 amoniac diluat în 1/3 soluție de clor, 1/3

BĂIEȚELUL MEU: Vergelele date cu brunalină nu sînt altceva decît..

EU (zîmbet larg, îngăduitor): Știu: 1/1 coadă de la 2 (două) mături. (Și-n gînd): Phiii! ce mai băiat isteț are tata! (Tare): Da' la desen? La desen, la scris .. astea cine vi le-a făcut?

AL TREILEA PIONIER. Păi... cine?! Tovarășul instructor superior al detașamentului.

EU (cu un început de invidie): Putea să-și dea mai multă osteneală. Uitați ce strîmbă e coada lui „R"!

BĂIEȚELUL MEU (cam repezit): Strîmbă-nestrîmbă, am făcut noi economie școlii de aproape 300 de lei?...

EU (moale): Dacă veneați să v-o scriu eu..

TOȚI TREI (cor): Matalece?

BĂIEȚELUL MEU: Da' ce? N-am venit?

PRIMUL PIONIER: Și n-ai zis matale și atunci și acum „asta-i hartă mă, copii? Asta se mai poate repara?"

EU (de colo): Stați, păi nu așa! Am spus de spus: dar cum am spus? Am spus așa (și cu toată convingerea): „Asta-i hartă, mă copii! Ehe! Asta se mai poate repara!" Așa am spus.

★

..Referatul meu „Rezervele interne — sursă inepuizabilă începe cu această întîmplare inclusiv... autocritica.

UMOR DIN ÎNTREPRINDERI

Din gazeta de perete a filaturii „Al. Sahia" din Capitală

Schimbul tineretului de la secția preparație, condus de tov. F. Gemănaru, a depășit planul lunar cu 4,8 la sută.

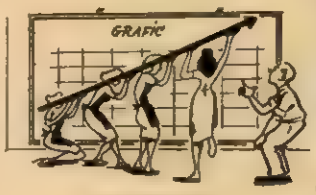

Sus ștacheta!

Ungătorii-lăcătuși Vulpe Ilie și Tudor Aurel fac risipă de ulei

— De ce nu ești printre muncitorii fruntași?

— Mă mir și eu de ce?! Tocmai eu, care cunosc atît de bine mașinile încît le ung cu ochii închiși...

Mai există unii care absentează nemotivat

PONTATOAREA: Iar lipsește nemotivat Goleseu Ștefania. Unde să fie?!

GAZETA DE PERETE îmi-o!.

ÎN PATRU RÎNDURI

Unui superstițios

Al 13-lea rebut l-ai scos.
Te știu că ești superstițios,
Încearcă să te-nșpreți, vecine,
Și zău că... o să-ți meargă bine!

Crișan CONSTANTINESCU

Unora care se întrec cu bautura.

Mi se pare ne-nțeleasă
Forma voastră de a bea:
Dacă vinul e de masă,
De ce ați ajuns sub ea?

Titi GHEORGHIU — Vaslui

S. IURASOV

Cotofana și ecoul

Părăsindu-și cuibul, oul,
cotofana vorbă-multă
stă și-ascultă
iar ecoul
țipetelor ce le-a scos.
Și apoi, pe-un ton nervos,
țipă, țipă:
„Vai! Nu tace nici o clipă!
Toarnă vrute și nevrute!
Unei astfel de țimbute,
dacă
nici nu pleacă,
nici nu tace,
(drace!)
limba zic să i se taie,
fir-ar ea de ghionoaie!"

(Din „Smena")

„IN VINO VERITAS"...

UNUIA CARE BEA NUMAI SPIRT

Dacă Bachus te știa,
El, pe loc, te înfia...
Spirt, cum bei neîncetat,
Erai fiu... denaturat!

UNUIA CARE-ȘI BEA SALARIUL LA CHENZINĂ

La bufet cînd dă să vină
Buzunaru-i seacă...
Nu știu el de la chenzină,
Sau... chinzeacă'

UNUI SCRIITOR ADEPT AL LUI BACHUS

Cînd e-un pic lucid la minte,
Scrie el cîte ceva...
Dar și-atuncea fraza sa
E beție... de cuvinte!

UNUIA CARE STĂ VEȘNIC LA BUFET

În butoi stînd, Diogene
Medita despre ființă...
Erai omul său, măi nene,
Pentru... schimb de locuință!

FIECĂRUIA DE MAI SUS DREPT SFAT

Dacă dublu le vezi toate,
Bea și tu... pe jumătate!

Sig. HOROVITZ Iași

PE ARIPILE GLUMEI

DE CE NU TAIE BRICIUL?

— Ce-o fi cu briciul meu că nu taie?—zise soțul, indignat. L-am ascuțit de trei ori și totuși, cînd încerc să mă rad văd stele verzi!

— Mă mir—răspunse soția. Ieri, cînd am curățat cartofi cu el, tăia foarte bine.

EXPLICAȚIE CLARĂ

— Ce-i cu fața dumneavoastră, sir? Sînteți de nerecunoscut așa, plin de zgîrieturi și vînătăi!

— Săptămîna trecută mi-a murit o mătușă și urmașii au procedat la împărțirea moștenirii. După cum vedeți, mi-am căpătat și eu partea.

DEZBATERE ȘTIINȚIFICĂ

Doi oameni de afaceri aveau o dispută pe o temă științifică: de ce se vede mai întîi fulgerul și apoi se aude tunetul? Și nici unul nu era de acord cu explicațiile celuilalt. Pe cînd se ciorovăiau, aparu un preot.

— Părinte, știința ta a urmat școli înalte. N-ai putea să ne dezlegi misterul?

— Firește—răspunse preotul. Fulgerul se vede mai întîi și apoi se aude tunetul deoarece Domnul Dumnezeu, în marea lui înțelepciune, a pus ochii mai în față și urechile mai în spate.

UN AVOCAT EXCELENT

Cercurile reacționare din Rusia țaristă l-au trimis pe marele fiziolog rus Ivan Secenov în fața unui tribunal, deoarece lucrarea sa „Reflexele creierului" dădea o puternică lovitură concepțiilor religioase asupra naturii omului și animalelor. Un prieten îl întrebă pe celebrul fiziolog ce avocat intenționează să-și angajeze.

— O broască! — răspunse savantul, calm.

— Cum așa? — întrebă stupefiat prietenul.

— Foarte simplu—zise Secenov. Am să iau o broască și am să repet în fața curții experiențele mele. Iar procurorul n-are decît să contrazică broasca!

GIMNASTICA LA DOMICILIU

COMPLEX DE EXERCIȚII FIZICE PENTRU FEMEILE LEHUZE DUPĂ PRIMELE ZILE DE LA NAȘTERE

(I)

de prof. Ana Maria ENĂCHESCU

MIȘCĂRI DE RESPIRAȚIE

1) *Din poziția pe spate culcat-rezemat*, inspirații și expirații profunde cu pauze mari între ele.

2) *Din aceeași poziție, cu coatele îndoite, mîinile la umăr*, inspirație adîncă o dată cu ridicarea coatelor și expirație profundă în timp ce coatele coboară.

MIȘCĂRI PENTRU BRAȚE

3) *Din poziția pe spate culcat-rezemat*, brațele întinse pe lîngă corp: a) îndoirea și întinderea degetelor; b) îndoirea și întinderea brațelor din cot

4) *Aceeași poziție:* Ducerea brațelor lateral (inspirație) și încrucișarea lor pe piept (expirație).

5) *Pe spate culcat-rezemat.* Ducerea brațelor cu mîinile prinse sus, deasupra capului (inspirație). Lăsarea brațelor în jos, apăsînd ușor cu mîinile (palmele) pe abdomen(expirație).

6) *Aceeași poziție.* Rotarea amplă a brațelor din articulația umărului, cu respirație.

MIȘCĂRI PENTRU ARTICULAȚIA GÎTULUI

Din poziția pe spate culcat, capul rezemat pe pernă.

7) Întoarcerea capului spre stînga și spre dreapta

8) Aplecarea capului înainte și în spate.

9) Aplecarea capului spre umărul stîng și drept

Exercițiile se vor repeta de 2-4 ori, după dispoziția de mișcare a lehuzei

OLIMPUL JAPONIEI: FUGI-IAMA

Dintre munții vulcanici ai Japoniei, cel mai cunoscut este Fugi-Iama, care se află în insula Nipon, în apropierea capitalei.

Acum Fugi-Iama este „atipit", cum era și Vezuviul la începutul erei noastre. Fiind aproape de trei ori mai înalt decît Vezuviul, Fugi-Iama îngăduie o privire măreață asupra unei părți din cuprinsul arhipelagului japonez. Cu creștetul său învesmîntat cu o impunătoare hlamidă de zăpadă, Fugi-Iama, muntele cel mai iubit de japonezi, este socotit ca un „Olimp japonez".

Craterul vulcanului adormit se află la 3.778 m deasupra nivelului Oceanului Pacific. Șapte poteci urcă din șapte părți spre craterul muntelui Fugi-Iama, iar 400 m mai jos de craterul lui o potecă circulară le leagă pe toate

SFATURI practice

SĂ NU NE JUCĂM CU NEGII!

Am reținut cîteva scrisori în care s-a pus problema acelor mici formațiuni ale pielii care în limbaj popular sînt numite negi. O cititoare ne scrie că de la naștere copilul ei a avut negi; o altă cititoare ne spune că ea însăși s-a trezit cu un neg pe mînă, care apoi s-a înmulțit. În sfîrșit o altă ne scrie că e încredințată că a luat negi de la... o broască rîioasă

Într-adevăr negii pot apărea la orice vîrstă și sînt contagioși și inoculabili, datorită microbului lor (bacterium pori) descris cîndva de savantul profesor dr. Babeș. Trebuie însă să se știe că ceea ce în general numim „negi", sînt două feluri de excrescențe ale pielii care se deosebesc între ele prin evoluția lor.

Unele, de culoare cenușie sau brună, apar de la naștere sau în scurt timp după aceea și au o evoluție lentă, adeseori imperceptibilă. Altele, de culoarea pielii, aspre la pipăit, apar la orice vîrstă — în special la copiii între 5 și 12 ani — cresc repede și uneori se înmulțesc.

Primele se numesc în termen medical *nevi* și celelalte *veruce*. Deosebirea între ele este că, în timp ce verucele, deși cresc repede și se înmulțesc, nu prezintă nici un pericol de degenerare, fiind tumori absolut benigne — nevii, cu tot aspectul lor aparent liniștit, pot avea o evoluție periculoasă. Nu totdeauna, fireste, dar e bine să știm că există acest pericol, mai ales atunci cînd îi zgîndărim, fie cu mîna, fie cu un tratament neindicat

Ultimele constatări medicale arată că, în caz de iritare, aceste mici excrescențe pot evolua spre cancerizare. Prin urmare, dacă verucele acelea, care sînt mult mai dizgrațioase și mai jenante prin asperitatea și înmulțirea lor, pot fi tratate prin ardere cu acizi tari sau cu electrocauterul, în schimb cu nevii trebuie să fim mult mai precauți.

Semnalul că un nev începe să devină periculos se manifestă prin mărirea lui rapidă și prin roșeala pielii din jur, care apoi devine dureroasă. Cînd am observat acest lucru, trebuie să consultăm de urgență un medic, care va ști să aplice tratamentul necesar. Luat în pripă, orice pericol e înlăturat. În orice caz, e mai bine să arătăm medicului orice fel de negi, înainte de a începe un tratament, pentru că numai medicul poate face o deosebire precisă între nevi și veruce.

Cît despre tratamentele cosmetice, de care se interesează cititoarele noastre, acestea nu pot folosi decît cel mult la refacerea țesuturilor după distrugerea tumorilor de către medic

JOSIANA

UN OMAGIU ÎN CIFRE

Orice școlar știe astăzi că materia este constituită din molecule care, la rîndul lor, sînt alcătuite din atomi. Dar pînă cînd teoria atomistă, construită pe baza acestei realități, a triumfat definitiv (sec. XIX), a fost nevoie să se ducă o aprigă luptă împotriva concepției înapoiate a multor fizicieni anchilozați în teoria continuității materiei (care nega existența atomilor).

Unul dintre cei mai frecvenți susținători ai teoriei atomiste a fost marele fizician austriac Ludwig Boltzmann (sec. XIX). Într-atît de convins era savantul de realitatea atomului, încît, în ciuda tuturor tradițiilor funerare și a tuturor celor care l-ar fi putut decreta drept cinic, el a făcut, în cadrul unui necrolog, o demonstrație științifică.

Vorbind la universitate despre moartea prietenului său Loschmidt (de asemenea mare fizician austriac, susținător al teoriei atomiste), L. Boltzmann a spus: „Acum, trupul lui Loschmidt s-a dezagregat în atomi: numărul acestora poate fi calculat pe baza principiilor stabilite chiar de el. Pentru ca într-o cuvîntare în memoria unui fizician experimental să nu lipsească și o demonstrație, scriu pe tablă numărul respectiv".

Și, deopotrivă cu convingere și pietate, Ludwig Boltzmann a scris numărul: 10.000.000.000.000.000.000.000.000. Demonstrația, aparent cinică, era, în fond, cel mai înălțător și fierbinte omagiu adus prietenului și fizicianului atomist.

POȘTA REDACȚIEI

TOMA FRINCU — Lugoj. Există, fireste, în cosmos stele mult mai mari decît Soarele. Steaua Antares, spre exemplu, din Constelația Scorpionului, are un diametru de 467 de ori mai mare decît al Soarelui și un volum de 113 milioane de ori mai mare. Tot astfel, Betelgeus, din Constelația Orionului, are un diametru de 300 de ori și un volum de 27 de milioane de ori mai mari decît Soarele. E desigur greu să ne imaginăm asemenea colosi, dar ei sînt totuși o realitate a lumii siderale. Cînd veniți la București, vă sfătuim să faceți o vizită la Observatorul astronomic popular din bd Ana Ipătescu 21, unde veți afla lucruri foarte interesante în legătură cu aceste preocupări ale dv.

I. NEDELESCU — Focșani. Vechile jocuri olimpice ale Atenei au fost întrerupte în anul 394 al erei noastre. În forma sub care le cunoaștem azi au fost reluate în anul 1896, ca prim oraș pentru disputare fiind ales în mod simbolic tot Atena. O dată cu organizarea acestei prime olimpiade a fost constituit și Comitetul internațional olimpic, al cărui președinte a fost ales Pierre de Coubertin, ca un omagiu pentru eforturile lui de a reînvia aceste jocuri. De aceea trofeul de care ne vorbiți poartă acest nume.

VIORICA SACHELARIE — Galați. Delta Dunării ocupă o suprafață de 430.000 hectare. Din această suprafață, cea mai mare parte e acoperită de apele bălților, uscatul reprezentînd între 14.000 și 65.000 de hectare — în funcție de creșterea sau scăderea apelor. Adîncimea bălților din Deltă nu depășește 3 metri, decît în caz de creștere excesivă a apelor. Animalul curios pe care ni-l descrieți este probabil un bizam, care și-a făcut apariția în Deltă nu mai departe decît acum trei ani cînd a fost adus din America. Pădurea aceea cu aspect tropical de care ați auzit, dar pe care n-ați văzut-o încă, se află în apropiere de Letea, pe locul numit Hasmacul Mare.

VICTOR LUPAȘCU — Urziceni. În mersul obișnuit (neforțat) omul poate parcurge, la drum neaccidentat, în medie 5 kilometri pe oră. Maximum de viteză pe care-l poate atinge un om în fugă este de 36 km pe oră. „Cale de o poștă" înseamnă cam 20 de kilometri și vine de la stațiunea în care se schimbau caii la cursele de poștă de altădată (distanțele dintre aceste stațiuni erau între 19 și 22 de km). Dacă noi mai păstrăm încă pe la țară această expresie, în schimb în alte părți ale globului se păstrează noțiuni ale distanțelor și mai curioase. Astfel, în Tibet se spune „Cale de 2, de 5 sau de 10 cești de ceai" (adică ai de mers cît ai bea aceste cești de ceai).

La întrebările cititorilor

CE ESTE ȘI CE ARATĂ „VITEZA DE SEDIMENTARE"

Tovarășul Manole Surgui, electrician din Craiova, ne scrie: „În totdeauna cînd mă prezint la o consultație medicală, mi se cere, printre alte analize, și „viteza de sedimentare". Mi s-a explicat despre ce e vorba, dar lucrurile nu-mi sînt clare pe deplin"

Se știe că sîngele este constituit dintr-un lichid — plasma — care conține în suspensie globule albe și roșii. Introducînd o cantitate de sînge într-o eprubetă gradată milimetric și adăugînd o substanță care împiedică coagularea sîngelui, se constată că globulele cad, încetul cu încetul, la fund, iar plasma rămîne deasupra.

Viteza cu care globulele cad la fundul eprubetei se numește „viteza de sedimentare". Măsurătoarea o dă gradația eprubetei.

Astfel, viteza normală este de:

1 la 10 milimetri în prima oră;

10 la 20 milimetri în a doua oră.

Această viteză se accelerează în cursul a numeroase circumstanțe patologice (boli) și faptul constituie un indiciu pentru medicul care trebuie să pună un diagnostic. De aceea a și devenit, în ultimii ani, un examen atît de curent. Cea mai mică febră, cea mai mică dereglare în funcțiunile normale ale corpului — fără să mai vorbim de anginele banale, de abcesele dentare, de diferite stări infecțioase — accelerează viteza de cădere a globulelor. Deseori accelerația se observă chiar în perioada simplelor indispoziții menstruale ale femeilor.

În afara cauzelor banale însă, viteza de sedimentare are o mare importanță în tuberculoză și în reumatisme. Ea arată atît începutul procesului infecțios, cît și evoluția lui. Chiar dacă alte simptome nu există, examenul acesta trădează pînă și starea de incipiență a tuberculozei — bineînțeles în măsura în care sînt eliminate cauzele banale. Tot astfel în stările de reumatism articular evolutiv, viteza de sedimentare arată pînă și stadiul în care se află procesul inflamatoriu, constituind în modul acesta un ghid prețios în aplicarea tratamentului.

Trebuie să se știe însă că examenul acesta nu are nici o valoare formală în sine și că numai medicul este indicat să-l interpreteze, ținînd seama și de alte simptome pe care le prezintă bolnavul respectiv.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

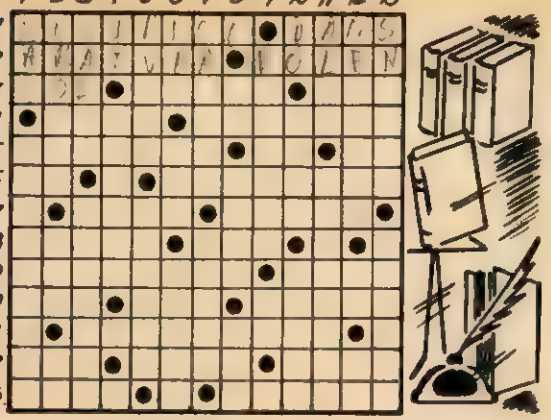

VITRINA CU CĂRȚI

ORIZONTAL: 1) SCÎNTEI ÎN BEZNĂ (A. G. Vaida) — CIU LEANDRA (Rebreanu). 2) BRAZDĂ PESTE HATURI (Horváth István) — NADA FLORILOR (M. Sadoveanu). 3) PĂMÎNT DES TELENIT (M. Șolohov) — DEMOSTENE (Platon) — Oraș în Venezuela. 4) Firidă... pe malul Mediteranei — STEAUA FĂRA NUME (M. Sebastian). 5) ROȘU ȘI NEGRU (Stendhal) — Transportă — Uvertura uverturii. 6) Poezii — PRIMUL NUME (Liktanov). 7) SATIRE (Gr. Alexandrescu) — Diferența. 8) UN OM ÎNTRE OAMENI (C. Petrescu) (pl.) — Stradă la Paris 9) JUCĂTORUL (Dostoievski) HAGI TUDOSE (Delavrancea). 10) OEDIP LA COLOMNA (Sofocle) — Interjecția tobei — M. EMINESCU (G. Călinescu) și GOETHE (Emil Ludwig). 11) SOLDAȚII (Alekseev). 12) Roman de Rebreanu — TREI SURORI (Cehov) — SOACRA CU TREI NURORI (I. Creangă). 13) Există — GOYA (Feuchtwanger).

VERTICAL: 1) MIZERABILII (V. Hugo) (sing.) — PRĂPĂSTIA (Goncearov) (neart.). 2) EPIGRAME (Martial) — Zeu casnic — În schelet. 3) AVARUL (Molière) — DON JUAN (Molière). 4) Ușițe! — SINGUR (N. Virta). 5) VIAȚA LA ȚARA (D. Zamfirescu) (masc.) — Cu TURMELE (E. Camilar). 6) Curelușe de mesină — POEZII (M. Eminescu) — Sustras. 7) Căutare, privire — SPARTACUS (R. Giovagnioli). 8) Literă slavonă — ÎNTUNECARE (Cezar Petrescu) — Fata din teatru. 9) OȚEL ȘI PÎINE (I. Călugăru) — ... Mo Jo, scriitor chinez. 10) Primă notă — MITREA COCOR (M. Sadoveanu) — Aerisit. 11) Munți europeni — ROMEO ȘI JULIETA (Shakespeare). 12) RUBEDENII (Z. Morica) — A unit — Cura! 13) POVESTEA VORBEI (Anton Pann) (pl.) — VIFORUL (Delavrancea).

Educație pentru toate vîrstele

POVESTIRI NOI PENTRU COPII

În fiecare seară, invocînd o lege nescrisă dar nu mai puțin imprescriptibilă, copiii își cer talmeș-balmeș de povești. Este un bir de la care nu se poate nădăjdui iertare. Așadar, toate resursele imaginației sînt riguros mobilizate. Sacul cu povești este desfăcut și scotocit. Cuvintele prind să tească o punte de lumină și povestea își desface aripile sclipitoare la hotarul dintre veghe și somn.

Astă-seară însă vă propun să părăsiți pentru o clipă căile cu douăzeci și patru de trepte și covoarele zburătoare și să căutați în sacul cu povești o povestire inspirată din contemporaneitate. Să fie o poveste cu oameni deosebiți, care au supus voinței lor apele și munții, negrele hoarde ale vechilor orînduiri, mizeria și umilința. Să fie o poveste cu eroi ai muncii, cu partizani ai păcii, cu inventatori pasionați, cu savanți genialî. Să fie o poveste în care să clocotească minunile chimiei și forța domesticită a atomului pașnic.

De unde să luați subiecte pentru noile povestiri? Din ziare și reviste, din emisiunile de radio și televiziune. Zilnic veți întîlni acolo eroi și întîmplări care depășesc prin măreția și patetismul lor cele mai îndrăznețe zboruri spre culmile imaginației ale povestitorilor de odinioară. Citind și ascultînd cu luare-aminte, veți întîlni ape transformate în lumină, și petrol transformat în țesături fine, pe ciobanul care a devenit inginer electronist și pe muncitoarea de ieri, astăzi deputată în Marea Adunare Națională. Veți întîlni pe tinerii sovietici care au transformat pustiul nisipos în grînar. Dar vor apare în povestirile voastre și micul țesător de covoare din Iran; și elevul negru din Little Rock; și muncitorul din Cuba, țară în care zahărul era amar pentru popor și căruța numai revoluția i-a redat dulceața; și cîntecul libertății care cuprinde în faldurile sale din ce în ce mai multe țări pînă mai ieri colonii ale imperialismului. Și toate aceste povestiri au o trăsătură comună: sînt adevărate!

Nu, făpturile de basm nu vor părăsi niciodată lumea fermecată a copilăriei. Tot ce a creat poporul cu geniul lui va rămîne pe veci un bun al copiilor poporului. Dar, alături de vechile basme nemuritoare, trebuie să creăm povestiri noi, învesmîntînd istoria contemporană în veșmîntul strălucitor al poveștirii. Să dăruim copiilor exemplul oamenilor cinstiți și harnici, să le povestim despre lumea în care trăim, despre oameni și dușmanii oamenilor, despre bruințele, speranțele și viitorul lumii noi, despre locul lor în ea și despre datoria lor față de ea.

Sen ALEXANDRU

TRICOTAJE

De cîțiva ani, moda tricotajelor de vară și de toamnă cîștigă tot mai mult aprecierea femeilor. Bluzele, cu mîneci sau fără, jachetele ample, lungi, și ansamblurile din două sau trei piese cunosc un succes din ce în ce mai mare. În afară de țesătura simplă, clasică, de jerse, care continuă să fie folosită, anul acesta se poartă mult tricotaje cu relief, cu reliefuri proeminente.

Modelul nr. 1 este o bluză de lînă croită drept, stil cardigan, cu un plastron triunghiular care se întoarce în chip de guler degajat pe umeri. Această bluză poate fi lucrată atît din lînă cît și din bumbac, ca și bluza din desenul nr. 2 care, lucrată fiind cu dungi în relief, din țesătură, are ca garnitură o platcă lucrată simplu și croită din același bucată cu mînecile. La combinațiile de două și trei culori, care aduc totdeauna o notă de originalitate și fanteziе, se folosește mult negrul. Combinat cu portocaliu sau galben deschis, el poate fi folosit ca în desenul nr. 3, care reprezintă o bluză cu mînecă trei sferturi, a cărei platcă cu dungile puse invers este subliniată de o dungă lată de culoare închisă.

Un alt mod de a folosi combinația de culori ne este dat de desenul nr. 5, în care bluza de culoare bleu are de-a lungul pateniului, închis cu nasturi, o dungă albă ce se continuă și în jurul gîtului.

Lucrate din lînă subțire sau dintr-un bumbac mai plin, suple, ușoare, elegante și practice, tăioarele au o linie simplă, rafinamentul lor fiind dat de armonia de culori și nasturii fantezi. Folosind combinații de alb și gri închis, alb și negru, gri și galben, albastru închis și bleu deschis etc., se poate obține tăiorul din desenul nr. 4. Tricotat în grupuri de dungi pe lat, tăiorul are gulerul uni în aceeași culoare cu bentița ce pornește de la revere și mărginește jacheta în față.

Cel de-al doilea tăior (nr. 6), uni, lucrat în punct de jerse obișnuit, este închis cu 4 nasturi și are un decolteu ascuțit; plastronul e lucrat în reliefuri proeminente și subliniat de un tighel lat. Acest tăior poate fi purtat cu multe șiraguri de mărgele viu colorate sau cu un fular fantezi.

ȘTIAȚI CĂ...

...Himalaia... crește? Începînd din luna august a anului trecut, cînd în regiunea munților Himalaia a avut loc un puternic cutremur, și pînă în prezent, vîrfurile acestor munți au crescut cu 30 de metri. Dacă creșterea va continua cu aceeași intensitate, alpiniștilor le va veni și mai greu să escaladeze vîrfurile pe care, în trecut abia reușiseră să le cucerească.

...un nepot al lui Jules Verne — tînărul Jean Claude Lasse, în vîrstă de 15 ani — a făcut de curînd o călătorie în jurul globului? Respectînd cu mare strictețe itinerariul lui Phileas Fogg, eroul romanului „Ocolul pămîntului în 80 de zile", nepotul celebrului romancier a folosit însă avionul, reușind astfel să-și termine călătoria în numai 80 de ore.

...peștișorii aurii au fost folosiți recent ca aparat de mare precizie? Controlul toxicității apelor ce se scurg în apele curgătoare se făcea pînă în prezent cu ajutorul unor analize complicate. Noua metodă constă în introducerea unei cantități din apa respectivă — după ce a fost în prealabil diluată în concentrație de 10% — într-un acvarium cu peștișori aurii. Dacă peștișorii rămîn liniștiți, apa capătă... notă de trecere. Dacă, însă, ei dau semne de neliniște, înseamnă că apa mai conține încă substanțe toxice.

...extracția anuală de aur nu depășește în țările capitaliste 1.000 de tone? Pentru transportarea întregii cantități, 200-250 camioane ar fi perfect suficiente, pe cînd pentru a încărca întreaga cantitate de diamante obținută în timp de un an, ar fi de ajuns un singur camion.

DEZLEGAREA JOCULUI apărut în nr. 31

ORIZONTAL: 1) Nava — Corăbii. 2) Acostare — O.N.T. 3) Vele — Lagune. 4) L — Galera — Ela. 5) Urare — Etate. 6) O — Aga — Era — T. 7) Mar — Hel - M — Po. 8) Abate — Italia. 9) Roda — Sart — Tn. 10) E — Arca — Ionic. 11) Ecran — Parima.

Colțul fotografului amator

FOTOCOPII URGENTE

Se întîmplă uneori să avem nevoie urgentă de o fotocopie după un act sau după o fotografie mai veche, al cărei negativ nu mai există.

Vă recomandăm un procedeu simplu pentru rezolvarea problemei față-i:

Luăm actul sau fotografia după care dorim fotocopia și o așezăm în rama de copiat cu partea albă spre geam. Deasupra acestui sau fotografiei așezăm o hîrtie fotografică cu partea emulsionată către partea scrisă a primei hîrtii.

Expunem 40-50 secunde la o lumină de 60 W.

Developăm și fixăm (în mod obișnuit).

Obținem în acest fel negativul după uscarea negativului vom proceda la fel ca mai sus și vom obține copia dorită.

Notă: Indicațiile de mai jos sînt valabile numai pentru fotografii sau acte ce au o față curată, albă.

DE VORBĂ CU MEDICUL

Z. BACIU — Ploești. Fiica dv. prezintă un sindrom hemoragipar cu o trombopenie (scăderea numărului trombocitelor). Boala trebuie privită cu foarte multă seriozitate și impune internarea ei într-o clinică de specialitate din Capitală.

C. ELENA — București. O bună parte din simptomele descrise de dv. se datoresc bolii de inimă de care suferiți. Alte simptome se datoresc într-adevăr nevrozei astenice. Medicii care v-au consultat v-au asigurat, pe bună dreptate, că starea dv. se va ameliora. Urmați cu răbdare tratamentele indicate și rezultatele nu vor întîrzia să se arate.

BĂRBULESCU NICOLAE — Giurgiu. Este imposibil să se pună un diagnostic precis de la distanță și ca atare nici tratamentul nu vă poate fi indicat. Vă sfătuim să consultați fără întîrziere un serviciu de dermatologie.

NATALIȚA — Craiova. Trimiteți adresa dv. exactă, referindu-vă la pseudonimul cu care semnați. Vă vom răspunde prin scrisoare.

T.C. — București. Din rezultatul analizei pe care ne-ați trimis-o nu reiese că ar fi vorba de o insuficiență hepatică. Acest rezultat este foarte bun. Pentru mîncărimile de care suferiți, consultați un dermatolog.

AURORA — Galați. Faceți la un laborator de specialitate un examen citohormonal și comunicați-ne rezultatul. După aceea vă vom trimite răspunsul cerut de dv.

POPESCU PETRE — București. Vă recomandăm să plecați la Govora unde o dată cu tratamentul spondilozei veți putea face și tratamentul emfizemului pulmonar de care suferiți.

OLTEANU ION — Segarcea. Faceți următorul tratament, seara la culcare curățați tegumentele cu o soluție de licoare Hoffman și apă distilată în părți egale. Înțepați pustulele fără să le stoarceți și atingeți-le cu tinctură de iod, apoi aplicați următoarea suspensie: sulf precipitat și oxid de zinc cîte 5 gr, glicerină 10 gr, apă și alcool cîte 40 ml (extern). A doua zi dimineața spălați suspensia cu apă caldă și aplicați următoarea pudră: sulf precipitat 1 gr, talc 30 gr, (extern). Evitați în alimentație grăsimile, dulciurile. Consumați pîine în cantitate mică.

Rechinii de pe piața virusurilor și a microbilor

. Cumpărați pilulele „X", dacă vreți să vă păstrați forța mușchilor!

Folosiți zilnic siropul „Y", preparat după o rețetă tibetană plătită cu 5 milioane dolari! Veți fi feriți de gripă, reumatism, dureri de cap, diaree și alte boli!

După cinci ani de cercetări asidue în magnificele și ultramodernele laboratoare ale vechii, renumitei și celei mai de încredere firme medicale, „Z", s-a reușit cu prețul a 100 milioane dolari să se descopere în sfîrșit tableta „Sufletul devotat", cel mai eficace mijloc de prevenire, combatere și frînare a recidivei cumplitelor boli care de la Adam au chinuit lumea: cancerul, arterioscleroza, sifilisul și tristețea. Folosiți de trei ori pe zi aceste tablete, dar numai în cutiile originale cu semnătura domnului administrator-delegat-senior, dacă vreți să fiți feriți... etc. De vînzare la toate farmaciile, bacanniile, bodegile și pompele de benzină!...

Industria americană de medicamente are nevoie de asemenea reclame deșănțate pentru a asigura profiturile după care se lăcomesc patronii ei.

Rechinii de pe piața virusurilor și a microbilor — patronii marilor întreprinderi farmaceutice din S.U.A. — nu se dau în lături de la nici un fel de metodă pentru a înșela cetățenii bolnavi, dîndu-le medicamente false, ineficace, de multe ori chiar dăunătoare, totul la prețuri exorbitante, de jaf și speculă. Îmbogățirea monopoliștilor pe spinarea celor bolnavi ca și a celor sănătoși, speriați de propaganda organizată într-acest scop, nu mai este de mult un secret pentru nimeni. Faptele sînt atît de elocvente și stîrnitoare, încît, în urma valurilor de proteste și reclamații ale celor escrocați, autoritățile guvernamentale au fost silite să deschidă o anchetă. Astfel, ancheta senatorială a scos în evidență că:

— prețurile articolelor farmaceutice sînt excesiv de ridicate, „cercetările" de laborator fără rost și uneori produsele direct vătămătoare sănătății;

— cheltuielile monopolurilor pentru propaganda și reclama produselor farmaceutice le asigură multora dintre ele atît controlul asupra diverselor societăți sau asociații medicale, cît și asupra publicațiilor medicale care sînt astfel obligate să le susțină reclama mincinoasă.

Dr. William Bean, profesor de medicină la universitatea din Iowa, a dezvăluit următoarele:

— unele medicamente aflate în prezent pe piață sînt vătămătoare,

— de multe ori, ca să fie cei dintîi pe piață cu un produs, unii industriași nu termină experimentarea obligatorie pentru a se vedea dacă acel produs nu are efecte vătămătoare asupra altor organe ale corpului,

— unele societăți medicale care se bucură de dotări generoși ai potentaților industriei farmaceutice nu invită pe oamenii de știință să cerceteze și să facă rapoarte critice asupra produselor vătămătoare puse în vînzare.

— aceiași lucru se întîmplă cu publicațiile științifice medicale, care refuză articolele critice, ca să nu piardă reclamele plătite copios.

Medicul patolog dr. Hans Popper, de la spitalul Mount Sinai din New York, a declarat că unele medicamente „wonder drugs" au provocat hepatită și alte boli.

Dr. Frederick H. Meyers de la universitatea din California a contestat pretențiile industriei farmaceutice din S.U.A., care susține că se află în fruntea descoperirilor de noi medicamente. El a demonstrat că industria farmaceutică americană nu numai că este întrecută de cea din multe alte țări, dar a rămas chiar mult în urmă. Dr. Meyers a arătat că aziziele cercetări ale industriei farmaceutice din S.U.A. se concentrează asupra „exploatării și punerii în vînzare". Ele au ca scop modificarea medicamentelor străine, originale, care sînt bazate pe adevărate cercetări științifice, în scopul ca monopolurile americane să poată obține patenta unui derivat, indiferent dacă acest surogat de medicament este mult mai slab ca originalul și de multe ori chiar vătămător.

Prea mari speranțe în stîrpirea rechinilor de pe piața americană a virusurilor și microbilor nu-și face nimeni, atîta timp cît S.U.A. vor fi sub stăpînirea monopolurilor. Și e normal: monopoliștii din guvern nu vor lovi niciodată în colegii lor din fruntea uneia sau alteia dintre romurile mari financiare!...

Maria ARSENE

CEA MAI MARE PISCINĂ DIN EUROPA a fost dată recent în folosință la Moscova. Situat pe cheiul Kropotkinskaia, noul bazin de înot are o suprafață de 13.000 m p, un diametru de 130 m și un volum de 25.000 m c apă. Prevăzut cu vestiare, bufete și cu nisip de mare din cel mai fin, uriașul bazin de înot va putea primi zilnic 30.000 de moscoviți.

NOU ÎN R. S. CEHOSLOVACĂ. Printre exponatele Tîrgului Internațional care se va deschide la Brno la 11 septembrie, va figura și primul aparat de recepție și transmisie pe unde scurte cu tranzistori, creat în R. S. Cehoslovacă. În fotografie: tehnicianul Josef Matys face ultimele verificări.

SPAIMA ȘERPILOR. În pădurile provinciei chineze Yunnan trăiește un animal ciudat, numit de localnici „mungo". Acest animal neobișnuit, care are doar 30 cm lungime, fascinează șerpii cu privirea, imobilizîndu-i astfel, după care se aruncă asupra lor și-i devorează. Nici temutul cobra nu-i rezistă, iar dacă în luptă este mușcat de șarpe, veninul nu-i produce lui „mungo" nici un rău. În fotografie „mungo" față în față cu vrăjmașul

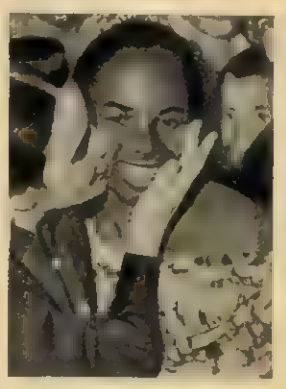

NOI PRIETENI... Fotografia o înfățișează pe tînăra negresă Sila Aysata, solistă a ansamblului artistic popular din Guineea, aflat în turneu în R.P. Bulgaria, în timpul unei calde manifestații de simpatie din partea tineretului bulgar.

VÎRSTA: 1 MILION DE ANI. Atît numără, ca vechime, acest ciot de copac descoperit recent de cercetătorii Muzeului geologic din Minsk (R.S.S. Bielorusă). Noua piesă se adaugă celorlalte 2.000 exponate care constituie zestrea muzeului.

SPRE BUCURIA GOSPODINELOR, în orașul Karl-Marx-Stadt din R. D. Germană s-au instalat 18 automate, care eliberează contra unei monede, diferite produse alimentare preambalate, ca și unele obiecte de larg consum.

UN ACCIDENT CU URMĂRI GRAVE s-a petrecut în orașul Indianapolis (S.U.A.), unde, în timpul unei curse automobilistice, s-a dărîmat o parte a unei tribune. Bilanțul: 2 morți și 50 răniți!

CÎND EȘTI ÎNALT e lesne să te hrănești cu frunze din pomii pe care-i întîlnești în cale, așa cum se întîmplă cu aceste două girafe, în drumul lor spre grădina zoologică Chester din Anglia.

ȘCOALA „ULTRAORGANICĂ", un nou curent decadent în arta plastică occidentală, are doi fervenți susținători în Danemarca: Jens Andreasen și Myra Robinson. Ei au terminat de curînd o grandioasă „operă": cîteva vase de flori așezate pe niște sculpturi, înfățișînd — ca în mostra de față — niște adevărați monștri antediluvieni. Un singur lucru rămîne de lămurit. Legătura dintre termenul „ultraorganism" și vasele de flori!...

Iată ce se petrece în Katanga, provincia congoleză pe care colonialiștii, cu ajutorul marionetei lor Chombe, vor s-o separe de Republica Congo. Trupele colonialiste au transformat stadionul din Elizabethville într-un uriaș lagăr unde sînt deținuți cei care au manifestat pentru independența și unitatea poporului congolez.

Reprezentanții Republicii Congo în Consiliul de Securitate al O.N.U., într-una din pauzele ședințelor.

AFARĂ CU COLONIALIȘTII DIN CONGO!

Sfidînd cererea poporului congolez și a opiniei publice mondiale, colonialiștii belgieni continuă să-și mențină trupele în Congo și să uneltească, cu ajutorul marionetei lor Chombe — pentru separarea de Congo a celei mai bogate provincii Katanga. În această acțiune a lor adevărat atentat la libertatea, independența și unitatea poporului congolez — colonialiștii belgieni sînt sprijiniți de cercurile imperialiste din Occident și în special de cele din S.U.A., direct interesate în acaparare bogatei regiuni Katanga. Totodată nu se poate să nu surprindă atitudinea secretarului general al O.N.U. însărcinat cu ducerea la îndeplinire a rezoluțiilor Consiliului de Securitate din 14 și 22 iulie, prin care se cerea evacuarea imediată a trupelor belgiene de pe întreg teritoriul Republicii Congo, Hammarskjold, după ce a ordonat intrarea trupelor O.N.U. în Katanga — cerea ce ar fi constituit un pas îndreptat spre lichidarea complotului separatist și restabilirea unității teritoriale a Republicii Congo — a revocat acest ordin. „Dacă Hammarskjold a făcut aceasta — scria ziarul francez „Libération" — înseamnă că el a cedat în realitate în fața șantajului puterilor occidentale aliate ale Belgiei, dornice să minimalizeze amploarea intervenției Națiunilor Unite, să o reducă într-o oarecare măsură la un gest simbolic".

Ca urmare a agresiunii colonialiștilor belgieni și a sprijinitorilor lor împotriva Republicii Congo, s-a creat, așa cum subliniază recenta declarație a guvernului sovietic, o situație inadmisibilă, pentru curmarea căreia este necesară adoptarea unor măsuri severe și eficiente menite să ducă la satisfacerea cererii legitime a poporului congolez: afară cu trupele colonialiste din Congo!

Consiliul de Securitate, întrunit într-o nouă ședință la 8 august, a cerut încă o dată — prin votarea rezoluției prezentate de Tunisia și Ceylon — ca Belgia să-și retragă trupele de pe teritoriul Congo-ului, inclusiv din Katanga și în această provincie să intre trupe O.N.U.

Complotul imperialist împotriva libertății și independenței poporului congolez nu are sorți de izbîndă. Solidare cu lupta sa dreaptă sînt popoarele țărilor socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică, popoarele Africii și întreaga omenire cinstită.

Colonialiștii belgieni nu numai că refuză să-și retragă trupele din Congo dar continuă represiunile sîngeroase împotriva congolezilor.

Avioanele „IL-18" care au adus în Congo ajutorul în alimente acordat populației congoleze de către Uniunea Sovietică, au fost folosite apoi pentru transportul forțelor O.N.U. alcătuite din soldați ai unor țări africane. În fotografie: pe aeroportul din L., sînt descărcate sosește trupe din Ghana cu avioane sovie-

ÎN APĂRAREA REVOLUȚIEI CUBANE

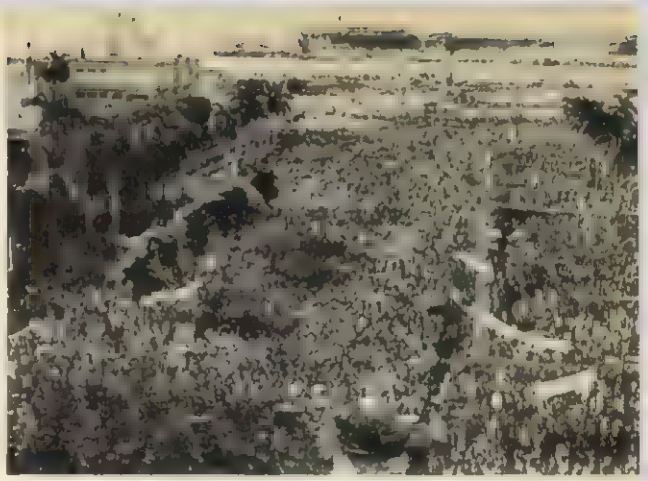

Decretul cu privire la naționalizarea, pe calea exproprierii forțate, a bunurilor societăților americane din Cuba, a fost primit cu entuziasm de poporul cuban, care consideră această măsură ca un sprijin important al revoluției sale. „Revoluția cubană — a subliniat primul ministru Fidel Castro la festivitatea de închidere a primului Congres al tineretului din America Latină, ce s-a desfășurat la Havana — rămîne o realitate, în ciuda voinței Washingtonului și a Organizației Statelor Americane (organizație în care dictează imperialiștii americani — n.n.). Revoluția cubană va trăi pentru că fiii Cubei sînt gata să-și dea viața pentru viața patriei lor. Revoluția cubană va trăi, deoarece cu ea sînt solidari muncitorii, țăranii, tineretul și intelectualitatea Americii, toate popoarele exploatate din lume și toate popoarele eliberate de exploatare".

În fotografie: un uriaș miting la Havana, în cadrul căruia peste 500.000 cubani și-au demonstrat atașamentul față de măsurile revoluționare ale guvernului Fidel Castro și protestul față de acțiunile agresive ale imperialismului american îndreptate împotriva Cubei.

21 DE STATE INDEPENDENTE ÎN AFRICA!

Numărul statelor independente din Africa se ridică în prezent la 21! După ce în săptămînile precedente și-au proclamat independența Republica Malgașă, Somalia, Congo-ul și Federația Mali, în primele zile ale lunii august au pășit pe aceeași cale — continuînd însă să rămînă membre ale „comunității franceze" — statele Dahomey, Niger, Volta Superioară, Costa de Fildeș și Ciad.

În fotografia noastră redăm un aspect din timpul festivităților care au avut loc la Bamako, cu prilejul proclamării independenței Federației Mali — alcătuită din fostele colonii franceze Sudan și Senegal.

SPIONUL A FOST PRINS!

Recent, organele securității de stat din U.R.S.S. au arestat pe V. Slavnov, agent al spionajului american. El a fost introdus pe teritoriul sovietic cu misiunea de a se instala la Leningrad și de a culege și transmite date despre importantele obiective de apărare și industriale din U.R.S.S.

În fotografii: diferite documente false (foto 1), precum și o stațiune de radio portativă, un pistol fără zgomot, bani și alte obiecte (foto 2) găsite asupra lui Slavnov.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3502 of. 33 Tel. 17.60.10 int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

ÎN „PORTURILE" BUCUREŞTENE...

Duminică, la plecarea în cursă a „vaselor", n-au fost nici îmbrăţişări duioase, nici lacrimi de despărţire şi nici batiste fluturînde. N-au fost asemenea scene nici cînd a părăsit malurile cargoul de 4.500 de tone „Galaţi". Şi pe ţărm erau doar sute de oameni veniţi să le vadă plecarea...

Cîteva zeci de vase de diferite tonaje şi categorii au pornit, unul după altul, dintr-unul din porturile (a se citi: debarcaderele)... lacului Herăstrău. Motonave, cargouri, hidroglisoare, veliere, crucişătoare (inofensive) şi vasul amiral, spărgătorul de gheaţă atomic „Lenin" (un amănunt toate în miniatură).

Cei de pe mal nu erau decît bucureşteni care, în ziua lor de odihnă, au preferat ştrandurilor şi pădurilor din jurul oraşului, demonstraţia navomodeliştilor din întreaga ţară, care cu o zi înainte se întrecuseră în cadrul concursurilor republicane de navomodelism, organizate de A.V.S.A.P.

Demonstraţia publică de pe lacul Herăstrău a încheiat ediţia a şa, iar navomodelismul şi-a cîştigat noi şi pasionaţi adepţi.

① *„Transilvania" a ridicat ancora pentru o cursă lungă pe întinderile lacului Herăstrău. De pe ţărm, constructorul ei o dirijează prin radio.*

② *O altă „Transilvanie" este pregătită de drum. A fost introdus şi porumbelul care va fi eliberat în largul lacului la comanda prin radio.*

③ *Ancorează în „port" cargoul „Galaţi" de 4 500 tone, teleghidat. Constructorii lui — I. Rădiţă şi V. Stoican din Cîmpina (fotografia din dreapta, jos) — l-au pre.tat cu zece comenzi prin radio: porniţi, opriţi, înainte, înapoi, stînga dreapta, sirenă etc. A cel model s-a clasat pe primul loc la categoria teleghidate.*

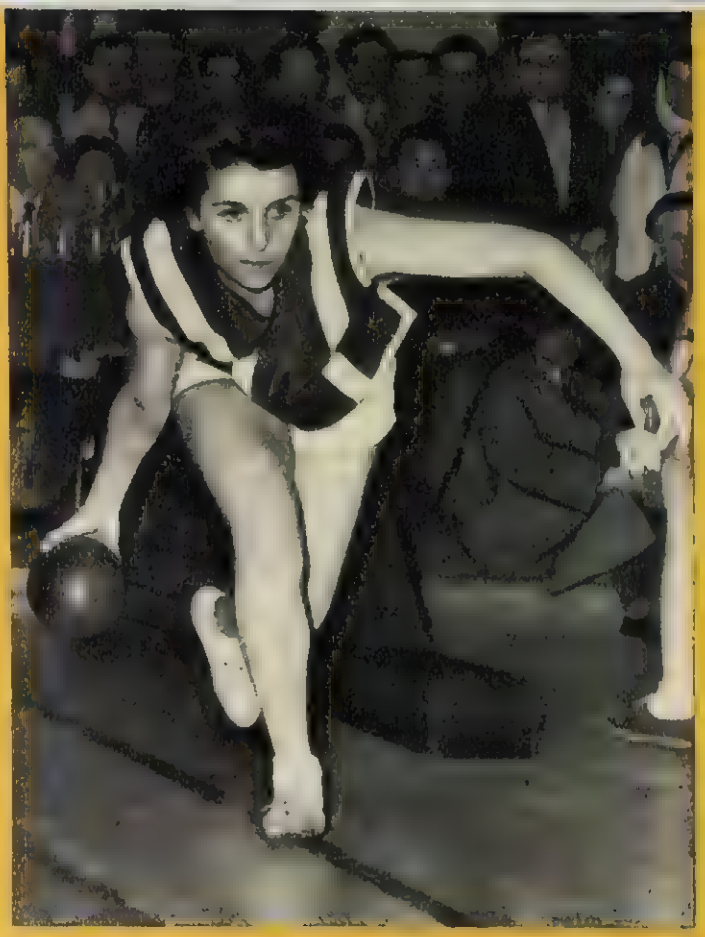

În noua arenă de popice „Cimentul" din Capitală, s-au desfăşurat întrecerile pentru desemnarea campionilor feminini pe anul 1960. O caracteristică a întrecerilor subliniem asaltul elementelor tinere. La capătul unor aprige dispute, titlul a revenit jucătoarei Tinca Balaban de la clubul Rapid.

Fotografie de Boris CIOBANU

SPORT

Pregătirile pentru noul campionat de fotbal au început mai în toate cluburile sportive din ţară. În fotografia noastră surprindem o fază din meciul dintre echipele Rapid-Filaret, încheiat cu scorul de 7-1 în favoarea rapidiştilor.

Fotografie de T. RCIBU

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„Poznaşa" (*foto 1*) — producţie a studiourilor din R. P. Ungară — prilejuieşte publicului nostru o întîlnire dintre cele mai plăcute cu o fată de şaisprezece poate şaptesprezece ani, vioaie, deşteaptă, cu inimă de aur, cu o candoare şi o sinceritate copilărească, dar cu o fire atît de neastîmpărată, încît expresia „argint viu" e prea palidă faţă de posibilităţile ei. De altfel, seamă întreagă de bucurii ai cărei „nevinovat" autor este mereu şi mereu eroina noastră, botezată de toată lumea „pustiul". Pînă cînd, într-o zi, spre surpriza tuturor, se descoperă că „pustiul" a crescut mare. Şi din acest moment începe o altă poveste, pe care, nu v-o mai spunem noi, deoarece Törőcsik Mari, excelenta interpretă a „Poznaşei", ştie s-o facă, pe ecran, cu un farmec inimitabil. Drept care, la recentul Festival internaţional cinematografic de la Karlovy Vary acţiţa a şi cucerit premiul pentru cea mai bună interpretare feminină.

„Omul care aduce ploaie" (*foto 2*) este ecranizarea în culori şi în sistem vistavision a excelentei piese a scriitorului Nash, făcută de către studiourile americane. Regăsim numele a doi mari actori: Katharine Hepburn şi Burt Lancaster (Lizzi şi Starbuck). Cei doi îşi dau cu prisosinţă obolul la reuşita ecranizării, dar, din păcate, cu prea puţin folos. Căci filmul a încăput pe mîna unor cineaşti care, dintr-o grijă excesivă faţă de textul piesei, ne-au dat — ce e drept — o bandă sonoră desăvîrşită, tratînd însă în cel mai banal limbaj cinematografic spectacolul propriu-zis. Evadări din limitele scenei de teatru există atît de puţine, încît se pot număra pe degetele unei singure mîini. Am plecat dezamăgiţi de la filmul „Omul care aduce ploaie", cu consolarea că, în interpretare teatrală, piesa lui Nash a avut o soartă mult mai bună pe scena „Municipalului"...

„Zilele filmului coreean" — una din manifestările prilejuite de aniversarea a cincisprezece ani de la eliberarea Coreei de sub jugul fascismului japonez — ne pun în prezenţa unui număr de realizări cinematografice vorbind despre viaţa eroicului şi încercatului popor coreean. Vor fi văzute pe ecran, cu acest prilej, două filme artistice — *„Iubiţi viitorul"* (inspirat din lupta partizanilor coreeni) şi *„Dragoste"* (foto 3, cu probleme de actualitate, din viaţa cotidiană); două ample documentare *„Patria noastră"* şi *„Coreea de azi"* aduc, de asemeni, imagini interesante din R.P.D. Coreeană.

După terminarea festivităţilor „Zilelor filmului coreean", cinematografele vor prezenta, în continuare, filmul artistic *„Dragoste"*, a cărei eroină principală este o tînără dobrogeancă.

PREŢUL EXEMPLARULUI 2 LEI

PE 1 MAI SCÀ 23 AUGUST
XVI
1944-1960
Proletari din toate țările, uniți-vă!
FLACĂRA
Nr. 33 (373) — 20 august 1960

Studenții clujeni vor primi la 23 August un prețios dar din partea statului nostru: minunata Casă de cultură a studenților, la a cărei construcție tineretul clujean a participat cu multe mii de ore de muncă patriotică.

CEL DE-AL III-LEA CONGRES AL U.T.M.

În încăpătoarea sală a Palatului Republicii are loc, în aceste zile din ajunul celei de-a 16-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, un important eveniment din viața tineretului nostru: cel de-al III-lea Congres al Uniunii Tineretului Muncitor.

Sub îndrumarea părintească a Partidului Muncitoresc Romîn, U.T.M. mobilizează și înflăcărează la lupta pentru desăvîrșirea construirii socialismului mase largi de tineri și tinere din patria noastră: muncitori, țărani muncitori, militari, studenți, elevi, intelectuali, funcționari. În lumina celei mai înaintate ideologii a vremii noastre, ideologia marxist-leninistă, tineretul nostru se dezvoltă puternic și multilateral — partidul și statul nostru democrat-popular asigurîndu-i în acest sens nu numai cele mai largi drepturi, dar și baza materială pentru înfăptuirea lor. Educat de partid în spiritul dragostei fierbinți de patrie și popor, al devotamentului nemărginit față de ideile marxism-leninismului, tineretul nostru, în frunte cu organizația sa revoluționară, U.T.M., își aduce cu prisosință aportul la munca entuziastă a întregului popor pentru socialism, pentru pace și coexistență, pentru înțelegere între popoare.

Cel de-al III-lea Congres al U.T.M. va constitui prilejul unei noi afirmări a devotamentului față de partidul-părinte, precum și prilejul unui nou și puternic avînt al tineretului în lupta pentru îndeplinirea măreților sarcini puse de Congresul al III-lea al P.M.R., în lupta pentru însușirea culturii, pentru ridicarea conștiinței tineretului la nivelul cerințelor marii epoci pe care o trăim.

Fotografiile noastre înfățișează, la locul lor de muncă sau în timpul liber, pe cîțiva dintre zecile de mii de tineri de pe întreg întinsul patriei, care au întîmpinat cu noi succese în muncă cel de-al III-lea Congres al U.T.M. și aniversarea zilei de 23 August.

La uzinele „23 AUGUST" din Capitală o sută de tineri muncitori, ingineri și tehnicieni au prezentat în acest an 124 propuneri de inovații, din care au fost adoptate 42, aducîndu-se economii antecalculate de 826.535 lei pînă la sfîrșitul anului. Iată-i pe tinerii inovatori Ilie Marinescu, turnător, și Gheorghe Grigore, ajustor, consultîndu-se la biblioteca uzinei (foto 1).

În primul semestru al acestui an, brigada de tineret de la secția a II-a vagoane a atelierelor C.F.R. „ILIE PINTILIE" din Iași (foto 2) a obținut economii în valoare de 70 000 lei. Membrii brigăzii au prilejul să-și petreacă plăcut timpul lor liber din zilele fierbinți de vară, în bazinul cu trambulină de sărituri construit chiar în incinta atelierelor (foto 3)

La Casa de cultură a tineretului „VASILE ROAITĂ" din raionul Griviția Roșie brigada artistică s-a pregătit intens în vederea Congresului U.T.M. și a sărbătoririi zilei de 23 August. Iat-o la ora de repetiții.

Alexandru ȘAHIGHIAN

POD ARCUIT SPRE VIAȚĂ

Era o tăcere adîncă.
Moara nopții măcina cărbune și liniște.
Și-o dată cu noaptea ostașii au vorbit...
Au răpăit ca niște mitraliere
Și cuvintele. Fierbinți ca plumbii,
Au doborît umbre, idoli și minciună.
Parcă o furtună a repezit,
Deschizîndu-le,
Ferestrele largi ale adevărului.
Parcă s-au sfărîmat zăgazuri.
Parcă în stepa nopții s-au aprins focuri.
Și, desfăcuți din lanțuri și bezne,
Am răsuflat și ne-am privit adînc
Și-am năvălit cu ura la oblînc,
Răzbunători și îndreptați de spate.
Păduri nebănuite, însetate,
De oameni din uzine și din sate,
Din țara ridicată în picioare,
Treceam un pod spre viață arcuit
Pe care cu partidul l-am zidit.
Știam de ce luptăm, de ce ne doare,
De ce smulgeam grenadele din cingătoare
Și revărsam cu ele fulgere de moarte.
Mulți dintre-ai noștri de plumbi au fost răpuși —
Acoperiți de giulgiuri — cu ostașii ruși,
Culcîndu-se spre slava tuturor, pe veci,
Prin grînele fierbinți, prin munții reci,
Cum s-au culcat de-a lungul vremilor strămoșii
Împodobind țărîna cu izvoade roșii.
Dar au căzut cu zîmbetul sub pleoape,
Aproape de pămînt, și mai aproape,
Să-l lase moștenire la urmași
Amestecat cu sînge și cu pași...

Din zorii-aceia mari ce ne-au cuprins,
Clădim în jurul nostru mai aprins,
Uzine de lumini — spre dimineață,
Spre comunismul doldora de viață,
Spre pomul încărcat care-și desface
Aprinsul rod cu zîmburii de pace.

Ilustrație de Nichi POPESCU

Doi tineri discută aprins. Unul din ei (dreapta) este inginerul Avram Borcuță, a cărui propunere a contribuit la lansarea de către colectivul uzinei a cunoscutei inițiative: „În fiecare secție — un nivel tehnic ridicat al producției!" În stînga sa: tovarășul Savu, secretar al organizației de bază de la oțelărie. Amîndoi colaborează permanent în problema ridicării nivelului tehnic al producției.

INIȚIATIVA ARE CUVÎNTUL!

Fotoreportaj de F. URSEANU

Astfel l-a surprins aparatul fotografic pe tînărul inginer Nicolae Voicu. Cu zece ani în urmă el era lăcătuș-mecanic și încă nu-și terminase liceul seral. Azi e mecanic-șef al sectorului oțelărie. Recent — printre altele — el a propus crearea unei instalații pentru transportul pneumatic al nisipului uscat la turnătoria cu modele de ceară.

Așadar, sîntem din nou oaspeții uzinelor „Ernst Thälmann" din Orașul Stalin. De data aceasta sîntem aici în legătură cu o valoroasă acțiune întreprinsă de harnicii constructori de tractoare. Mai exact: am sosit acasă la cei care au pornit inițiativa: „În fiecare secție — un nivel tehnic ridicat al producției!" Inițiativă care din primele zile ale lansării a trecut dincolo de porțile uzinei de tractoare, a fost întărită și dezvoltată imediat de către constructorii de autocamioane, pentru ca apoi să fie însușită de muncitorii de la uzinele „Semănătoarea" din București și de colectivul uzinelor „Strungul", continuînd să găsească un larg ecou în rîndul colectivelor multor fabrici și uzine din țară...

★

În fiecare zi cîteva zeci de noi tractoare părăsesc halele uzinei. Pentru a ajunge la asemenea producție uzinele „Ernst Thälmann" au fost dotate an de an — prin grija partidului și guvernului — cu mașini și utilaje de înaltă tehnicitate, s-a extins mecanizarea, s-a perfecționat continuu tehnologia. Iar, după cum prevăd documentele celui de-al III-lea Congres al Partidului, în 1965 uzina va livra nu 11.000 de tractoare cît a produs anul trecut, ci 25 000. Pentru zecile de mii de tractoare pe care le vor construi, muncitorii, tehnicienii și inginerii uzinei au găsit un nou și puternic imbold în recenta Hotărîre a partidului și guvernului cu privire la ridicarea nivelului tehnic al producției. Și acest imbold a dus la inițiativa de care vorbim. Ea s-a născut în focul unor fructuoase dezbateri în adunările deschise de partid, în grupele sindicale.

Rezultatele acestor acțiuni sînt minunate: numai într-un singur schimb aproape 500 de oameni din uzină au făcut propuneri de îmbunătățire a tehnicii. Prețioasele propuneri au fost făcute de muncitori cu experiență, de tehnicieni, de ingineri, de proiectanți, de tineri, de vîrstnici — de oameni care au ajuns să dovedească o anumită maturitate în concepțiile lor asupra progresului tehnic. Mulți din ei au chiar viziunea de mîine a uzinei în care lucrează, cînd tot efortul fizic va fi preluat de mașină, de motorul electric, de aerul comprimat, de presiunea hidraulică...

★

Comunistul Avram Borcuță a fost opt ani lăcătuș la Reșița. A muncit și a învățat, iar partidul i-a creat condițiile să poată urma facultatea de mecanică. Azi, la 33 de ani, are experiență și o calificare superioară: este inginer și șeful secției ajustaj din cadrul oțelăriei uzinelor de tractoare. Ce a propus el? Inițierea unei acțiuni sistematice pentru ridicarea — cu contribuția întregului colectiv — a nivelului tehnic al producției în fiecare secție. Lucrul acesta l-a explicat clar, pentru a fi înțeles nu numai de ingineri și de tehnicieni, ci de toți muncitorii din uzină. Propunerea tînărului inginer a constituit de fapt embrionul inițiativei. „În fiecare secție — un nivel tehnic ridicat al producției!" Aceasta

Sectorul „bloc-motor". Ni se arată „pe viu" cum o mașină poate găuri metalul în zece locuri dintr-o dată. De ce n-ar putea — au demonstrat muncitorii, tehnicienii și inginerii din acest sector — să se găurească dintr-o dată în 19 locuri?!

Sectorul forjă. Discuția se poartă în jurul celor 15 propuneri făcute în vederea ridicării nivelului tehnic al producției. Iau parte la discuție: inginerul Virgil Baraș, șeful sectorului forjă, maiștrii Radu Gheorghe și Al. Moldovan și muncitorul forjar Ion Borcea.

s-a petrecut acum o lună. De atunci pe biroul tovarășului Tripșea, secretarul comitetului de partid, și pe mesele de lucru ale șefilor tuturor sectoarelor din uzină au apărut sute și sute de propuneri — toate venite prin secretarii organizațiilor de bază sau de la grupele de studiere a posibilităților de dezvoltare tehnică în toate secțiile. La care propunere să ne oprim mai întîi? Toate dovedesc o preocupare deosebită pentru progresul tehnic. Un muncitor, comunistul Vasile David de la montaj general, a cerut specialiștilor un lucru care la prima vedere pare simplu: „construiți un dispozitiv cu care să se elimine montarea manuală, cu cheia, a roților tractorului!" Aparatul propus nu-i însă ușor de realizat. Totuși, muncitorul Vasile David a sugerat și proiectul dispozitivului cu care, într-un minut sau două, pot fi înșurubate toate piulițele uriașelor roți ale tractorului. Un inginer de la „bloc-motor", tov. Gh. Barbu, a arătat cum se pot economisi 57.000 de lei pe an mecanizînd o operație foarte simplă: găurirea simultană a celor 19 orificii prin care o tavă — baia de ulei — se fixează cu buloane de motorul tractorului. Operația aceasta se face acum în aproape nouă minute, iar agregatul pe care-l propune o poate reduce la numai trei minute. Un alt inginer tînăr, Virgil Baraș, împreună cu un colectiv de la sectorul forjă, a făcut o propunere deosebit de prețioasă: introducerea încălzirii prin inducție a oțelurilor în vederea forjării, în locul încălzirii cu gaz metan. În acest fel se evită pierderile de căldură, randamentul crește, iar timpul de încălzire a cuptoarelor nu va mai dura 15-20 de minute, ci numai 2-3 minute. Prima încercare se va și face în curînd. Tot aici un maistru, comunistul Al. Moldovan, a propus — oferind și soluția — mecanizarea operațiilor de transport pe bandă de la cuptoarele de călire la benzile de răcire. Ce aduce aceasta? Mărirea productivității, scurtarea ciclului de forjare, ușurarea muncii...

Ne oprim aici, numărul propunerilor depășind cadrul unui reportaj.

Subliniem însă că multe din aceste propuneri vor contribui încă anul acesta la o sporire substanțială a productivității muncii. Și aici, la uzina de tractoare, mărirea productivității muncii numai cu 1 la sută reprezintă echivalentul a sute de tractoare. Sau — prezentat și mai plastic — procentul acesta reprezintă o sumă cu care se pot construi 344 de apartamente pentru oamenii muncii!

Muncitorul Vasile David a sugerat ideea unui dispozitiv care să monteze automat, numai într-un minut, două, roata tractorului. ↓

Zeci de proiectanți, ingineri și desenatori concretizează în planuri idei noi, legate de modernizarea utilajelor din uzină; unele proiecte ating de pe acum nivelul automatizării, altele al semiautomatizării...

Nu-i foc de artificii, ci o operație mecanică nouă: asamblarea prin sudură electrică „cap la cap" a pieselor tractorului în sectorul prese.

ACUM 16 ANI

Acum 16 ani, peste bezneIe Rominiei burghezo-moşiereşti a răsărit luceafărul pentru care poporul muncitor, condus de partidul comuniştilor, a luptat cu eroice sacrificii. Acum 16 ani ţara a ieşit la lume pe poarta de aur a libertăţii, înscriind în istorie începutul unei ere de adevărată domnie a poporului.

23 August s-a născut în patrie victorios în dreapta luptă cu călăii antonesciені. Şi, după doborîrea dictaturii, glasului katiuşelor i s-a adăugat glasul tunurilor româneşti, care au început să-şi trimită ghiulelele împotriva jefuitorilor fascişti. Într-o minunată frăţie de luptă ne-am alăturat glorioşilor ostaşi sovietici, luptînd de atunci coi la coi pînă la definitiva înfrîngere a fiarei hitleriste.

De la un capăt la altul al ţării fierbeau clocotele luptei. Gărzile patriotice, pregătite temeinic de către partid, au acţionat eroic în nu-

mele revoluţiei (foto 1). Trupele hitleriste au fost puse cu botul pe labe. Vitejia poporului condus de partid le-a biruit (foto 2).

Nepieritoare au rămas în mintea noastră ceasurile de slavă cînd în cetatea lui Bucur au intrat eliberatoare armatele sovietice. Pe feţele noastre au renăscut atunci zîmbetele pe care hitleriştii le înghe-ţaseră. Am ieşit atunci în stradă nu numai cu flori, cu pîine şi cu sare, ci şi cu inima noastră (foto 3).

De atunci au trecut 16 ani. Cei ce-am fost tineri pe vremea aceea avem azi ghiocei la tîmple. Şi totuşi în aceşti ani nu ne-am pierdut tinereţea. Nu ne-am pierdut-o pentru că socialismul are o strălucită reţetă de întinerire: libertatea şi munca creatoare. Pentru că tot ce se face în ţara asta e al nostru.

Prăznuim cea de-a 16-a aniversare a Eliberării în plin elan creator, în plină tinereţe, dragoste de viaţă, optimism. În plină luptă pentru desăvîrşirea construcţiei noastre socialiste.

OMUL CU

Schiţă de George CIUDAN

„El, Grigoriţă, de data asta eşti artist ambulant".

Cînd legătura sa de partid îi spuse aceasta glumă, Grigoriţă căzu pe gînduri. „Nu ştiu cum să vă iau, tovarăşe Andrei. Eu mă duc să îndeplinesc o sarcină de partid şi dv..."

Andrei îl rugă să vorbească mai încet, apoi îi zîmbi larg şi repetă aceeaşi idee în altă formulare: „Vorbesc serios, Grigoriţă! Pînă la eliberarea Aradului, tu eşti lăutar prin satele podgorene. Cîte cîntece ştii?" „Patru". „Vesele sau triste?" „Două de petrecere, două de inimă rea". „Dacă va trebui să cînţi, le vei zice numai pe cele de petrecere, ca să creadă fasciştii că nu ne pare rău de venirea lor..."

După ce legă tocul viorii de apucătoarele bicicletei, Grigoriţă mai ceru cîteva lămuriri „în afară de dv. cu cine mai ţin legătura?" „Vei avea trei legături. La Simbăteni pe ţăranul Lie Sădeanu. E simpatizant al partidului nostru. La Covăsînţ avem un vechi comunist, tovarăşul Pilea, iar la Radna — acolo ne punem mare nădejde, întrucît există o unitate militară închegată, o şcoală de subofiţeri de rezervă — o să ţii legătura cu tovarăşul Ştefan Găbescu, muncitor la moară". Parola?" „Omul cu vioara". Le-a fost comunicată ieri dimineaţă. Iar cînd vii la Arad poţi să dai fără grijă pe la fabrică. Doar eşti în „concediu medical"... Iar doctorul, deşi nu e comunist, e om cinstit..."

Se priviră cîteva clipe fără să-şi spună nimic, apoi îşi strînseră mîinile.

La Arad, în acel sfîrşit de vară al lui '44, trupele horthyste au arborat steagul pe frontea tuturor instituţiilor. La cafeneaua „Dacia" şi la barul „Cornul vînătorului" — localurile cele mai luxoase din Arad — ofiţerii horthyşti şi hitlerişti chefluiau în numele „victoriei" dobîndite.

Şoseaua naţională era tivită de căruţe. Mulţi ţărani părăseau casele şi se retrăgeau peste Mureş, unde nu erau nici un fel de operaţii militare. Loveau vitele cu bici de moarte, silindu-le să meargă mai repede. Alături de şirul căruţelor, pe şosea, gonea cu bicicleta şi Grigoriţă. Oamenii nici nu-i băgau în seamă. Unul însă, prins de mînie, îl apucă pe Grigoriţă de umăr. „Da' dumneata un'le duci?" „Ia, pe-aici prin podgorie". Ţăranul se încruntă şi-i privi lung. „Mare patriot trebuie să fii dumneata, domnule"

Pe Grigoriţă îl dură tonul acesta ironic. „De ce, frate?" „De alia". „Ai muiere?" „Am". „Şi pruncі?" „Trei"... „Păcat, domnule". „De ce?" „Păi cum de ce? Ţi-ai lăsat muierea şi pruncii la mijlocul potopului, ai legat vioara de bicicletă şi umbli teleleu. Te pomeneşti că le duci la Miniş, unde-i mama vinului, să le zici cu vioara la ofiţerii lui Horthy. Dumneata nu ţii nici la ţară, nici la muiere"

Grigoriţă cumpăni cîteva clipe. Se scuză „Ce să fac, frate? Asta-i meseria". „Care?" — se grăbi ţăranul. „Artist, adică lăutar". „Fi-ţi-ar lăutăria a dracului, domnule, no dară. Nu le supăra".

★

Cînd ajunse Grigoriţă la Radna, era liniştе perfectă. Nu se auzea nici un foc de armă. Peste un ceas răsună însă cîntecul elevilor de la şcoala de subofiţeri de rezervă. Primul lucru pe care şi-l puse Grigoriţă în gînd era întîlnirea cu moşnegul. Trebuia să afle care e starea de spirit din comună, din şcoală, posibilităţile economice de aici etc., etc. Dar pînă să meargă spre moară, Grigoriţă mai zăbovi niţel pe marginea unui şanţ. Privea marşul elevilor.

Atenţia îi fu atrasă în acelaşi timp de o femeie care vindea plăcinte cu brînză. Femeia veni spre el „Vrei şi dumneata plăcinte? Le dau ieftin". „Mulţumesc, maţuşă, dar nu-mi trebuie".

Apoi plăcintăreasa privi către elevi cu un simţămînt de compasiune. Începu să vorbească în versuri:

Vai sărace cătănele
Cum scot sufletul din ele.
Doamne bate-l pe nemţoc
Că-i mai rău ca un păţoc*).

Se apropie de Grigoriţă: „No stai dumneata, domnule, o ţîră, să vezi ce batjocură fac ofiţerii lui Hitler cu domnii elevi de rumîni".

Într-adevăr, ca o confirmare a celor spuse de femeie, se auzi răcnetul neamţului: „Asta chintare? Culcat!"

*) Şoricel.

Nici sublocotenentul român care comanda plutonul nu-i plăcea lui Fritz: „Asta ofiţir? Asta ţigan!"

Apoi zbieră la toţi eleviі: „Asta elevi? Asta boi."

Grigoriţă îşi muşca buza şi clipea des din ochi. Plăcintăreasa se întoarse cu faţa către turnul mănăstirii de la Radna, îşi făcu cruce şi blestemă: „Bagă, doamne, fraş şi beteşug în limba fiilor, că fac obeală din cătănele de rumîni".

Un ţăran cu basmale aurii, care avea vii mari la Pauliş şi la Bărăţca, o întrebă: „Catiţa-neni, de ce-i blestemi pe domnii ofiţeri din Jermania?" „Aşa vreau eu."

Da' tu nu eşti român, unguroaie eşti. Mă-ta a fost unguroaie. Numa' tată-tu o fost rumîn..."

Dar Catiţa-neni îar apelă la blestem: „Şi pe tine să te bată dumnezău, că puţi de bogăţie. Că ai mîncat fără viţeluţe de la oamenii săraci". „Da' tu nu eşti română!" „Ba mi-s. Nu numa' pentru că tata o fost rumîn, da' şi pentru că aci-i ţara mea. Că aci m-o născut dumnezău..."

Grigoriţă asistă la dialogul acesta cu deosebită plăcere. Voi să intre în vorbă cu plăcintăreasa Dar se răzgîndi. O salută cu o prefăcută indiferenţă şi porni spre moară. Ştefan Găbescu, care stătea pe treptele morii, îi zări de departe. Cînd Grigoriţă ajunse la vreo zece metri de treptele morii, Ştefan merse încet spre omul cu bicicleta „Bună ziua, omul cu vioară?" „Noroc, omul cu vioară" — răspunse încet Grigoriţă.

Peste un ceas, Grigoriţă şi Ştefan se găseau în odaia de către grădină a casei morarului. Ştefan stătea ca pe spini. „Ţi-e frică?" — îl încercă Grigoriţă. „Nu, nu mi-e frică, dar..." „Am înţeles. Se ştie că eşti comunist. Ai un alt loc?" „Sigur. La cumnatul meu. El e considerat ca un om apolitic". „Măsa eşti suverun. Eu nu cunosc decît doi oameni din Radna. pe dumneata şi pe plăcintăreasă". Ştefan rise cu mulţumire. „Zău, ai cunoscut-o pe plăcintăreasă? E o femeie şi jumătate, dom'le. Dar nu ştie să-şi scrie ulei numele"

Glumeţ, Grigoriţă insistă: „Ce fel de om e?" „Bună femeie — da' foarte mîndră". „Are pămînt?" „Nici o palmă. Ba nu: are o grădiniţă şi şase găini. Asta-i toată averea. Bogăţii n-o fau în lucru, pentru că e şchiopă de-un picior şi nu poate să ţină rîndul cu ceilalţi oameni. E singură pe lumea asta..."

Da' dumneata o cunoşti de mult?" „De două ceasuri. E analfabeta, dar are un străşnic simţ de clasă Adică aduce un real folos partidului nostru". „Crezi că ar fi bine să lucrez cu ea?" „Încă nu. Deocamdată ea se descoperă singură. Agitaţia pe care o face împotriva cotropitorilor merge la inima oamenilor".

Grigoriţă părea nervos. Se uită într-una la ceas. „Ei, mergem să-ţi fac un cîntec?" „Să-l faci"

În două ceasuri Grigoriţă află tot ce era necesar. „Zici că eleviі sînt în stare de acte eroice?" „Sînt convins de lucrul acesta". „Dar ofiţerii?" „Sînt în majoritate de partea noastră. Poate că instructorii germani pe care i-a trimis Hitler la Radna ne-au făcut un serviciu". „Adică?" „Prin comportarea lor bestială şi-au atras ura elevilor şi a ofiţerilor români. Nu mai vorbesc de ţărani. Nemţii le-au luat cu forţa porcii cei mai graşi şi vinurile cele mai bune".

După o pauză, Grigoriţă schimbă firul discuţiei: „Cînd te-ai văzut cu Pilea?" „Aseară. Dar n-am putut să vorbesc cu el mai mult de o jumătate de oră. Mi-a spus că la Covăsînţ, Cuvin, Ghioroc şi Miniş — unde sînt cele mai vestite vinuri — trupele horthyste au tras cu puştile în butoiaşele ţăranilor ca să se scurgă tot vinul. Oamenii au intrat în panică. Pilea mi-a comunicat o sarcină transmisă de judeţeană: să ridicăm moralul ţăranilor, să-i asigurăm că peste cîteva zile vor sosi armatele sovietice". „Cu Lie de la Simbăteni te-ai văzut?" „Nu". „Bine. O să trec pe la el".

★

În podgorie Grigoriţă a stat trei zile. A patra zi s-a dus la Simbăteni. Era foarte supărat că nu ştia pe nimeni din comună. Se plimba pe uliţele laturalnice şi nu găsea modalitatea cea mai bună pentru a afla unde stă Lie Sădeanu. La capătul unei uliţe din marginea satului se întîlni cu un ţigan. „Nu vinzi vioara asta, domnule?" „Ştii să cînţi?" „Eu nu ştiu, da' ştie fecioru-meu. Numai că el nu mai are vioară. s-o bătut cu un alt ţigan şi i-o dat cu vioara în cap. No, mi-o vinzi?"

Lui Grigoriţă îi plăcu ţiganul. „Ţi-aş vinde-o, zău ţi-aş vinde-o, dar mi-a

VIOARA

arvunit-o unul de-aici de la voi, Lie Sădeanu îi zice". „Apoi că el nu ştie cînta din vioară. El numa' cu plugăritul se ocupă". „Păi n-o ia pentru el, pentru un nepot de-al lui. Da' rogu-te pe dumneata să-mi spui unde stă Lie Ăsta".

Ţiganul îşi frecă mîinile de bucurie: „Dacă-ţi spui îmi dai o ţigară?" „Cum să nu? Şi două". „No, uită-te dumneata, domnule dragă nu a-ntîia, nici a doua, a treia uliţă pă dreapta, casa a cincea. Acolo stă Lie Sădeanu".

Grigoriţă îl mai dădu ţiganului o ţigară şi apoi pedală încet spre casa lui Lie. Cînd ajunse acolo, o femeie înaltă, cu faţa uscată şi galbenă, fără nici un fel de expresie, stătea în faţa porţii. „Bună-ziua, nană. Unde ţi-i bărbatu?" „Bună să-ţi fie inima, domnule, ai venit cu vioara?" „Păi n-o spus omul dumitale să i-o aduc?" „Ba-i istina*) ce spui dumneata, da' bărbatu-meu nu-i acasă şi nu ştiu cînd vine". „Da' unde-i?"

Femeia dădu din umeri, apoi continuă: „Da mi-o zis să-ţi spun că nu ştiu ce a trebuit să facă pentru dumneata, domnule dragă, şi o făcut. El s-o dus peste Mureş amu patru ceasuri cu faţa, s-o ducă din calea cătanelor astea bolînde, să n-o spurce".

Grigoriţă a înţeles totul. Îi venea s-o felicite pe femeia aceasta cu faţa de ceară pentru actul de curaj pe care i-a făcut bărbatul ei. Dar nu putea să spună un cuvînt. „Rămîi nană sănătoasă. Oi mai veni eu". „Mergi sănătos, domnule dragă!"

Grigoriţă ştia că în ziua aceea Lie avusese o sarcină: să taie firele telefonice ale comandamentului trupelor duşmane. Prin aceasta se întîrzia atacul fasciştilor şi se întărea poziţia elevilor de la Radna, care intraseră în poziţiile de luptă la marginea comunei Păuliş. Peste cîteva ceasuri, în faţa primăriei din Simbăteni au fost aduse sub escortă cîteva grupuri de ţărani. Un locotenent horthyst îi anchetă sub ameninţarea pistolului: „Cine a tăiat firele telefonice?" „Puteţi să ne puşcaţi, domnule locotenent, da' nu ştim cine o tăiat firele".

★

Grigoriţă fu chemat la judeţeană. Dinspre Arad veneau tancurile duşmane. Omul cu vioara trecea pe lîngă ele şi se forţa să-şi ascundă mînia. Cînd a sosit la judeţeană, Andrei l-a îmbrăţişat. „Ei, Grigoriţă, ai auzit?" „Ce să aud? Am văzut. Goneau spre podgorie tancurile horthyste unul după altul". „Dă-le-n mă-sa, ascultă: muncitorii din Arad au obţinut o victorie strălucită. Au înconjurat aeroportul şi l-au dezarmat pe nemţi şi pe horthyşti". „Şi trupele sovietice?" „Poimîine la ora 5 vor fi la Radna." „Pînă atunci?" „Elevii de la Radna sînt în poziţie de luptă". „Ştiţi ce mi-a spus tovarăşul Gâbescu? Că au jurat să apere defileul Mureşului pînă la sosirea trupelor sovietice".

În aceeaşi zi, spre amurgire, la Păuliş s-au dat lupte pe viaţă şi pe moarte. Tunurile autitanc atacau la o distanţă de 10 metri, ba chiar mai mică, pentru a asigura moartea duşmanului.

După ce făcu informarea necesară la judeţeană, Grigoriţă aşteptă alte sarcini. „Nici una, frăţioare. În noaptea asta eşti al familiei tale".

Grigoriţă se întoarse la Radna chiar în ziua sosirii Armatei Sovietice. Exact cu 5 ore înainte. Deşi avusese multe pierderi, şcoala de la Radna înfruntă moartea şi stăvilea atacul fascist.

Pe şoseaua naţională, nu departe de mănăstire, Catiţa-neni stătea cu bietele ei plăcinte şi făcea propagandă cum o tăia capul: „Las' că n-o sta steagul lui Horchi la Arad multă vreme". „Păi Horthy e ungur de-ai dumitale, de-ai nostru"—preciză domnul Sarmasy, vestit negustor de cereale de prin părţile astea. „Cu dumneata o fi Horchi prieten, domnule Sarmasy, da' nu te supăra dumneata dacă zic: mă spurc pe mustăţile domnului Horchi". „Scroafo!" —ţipă domnul Sarmasy. „Scroafă-i muierea dumitale, că eu am fost muiere cuminte şi n-am avut cinci bărbaţi ca doamna dumitale".

În comună se răspîndi fulgerător o veste tristă: încă şase elevi au îmbrăţişat ţărîna pentru veci. Ştirea aceasta rupse inima plăcintăresei. Se întoarse din nou spre mănăstire şi blestemă: „Mînce-te frasu şi beteşugu, Antonescule, c-ai trimis armata în Rusia, la Transmisia, şi-amu ne prăpădesc jăndarii lui Horchi, bată-te unul sfînt dumnezeu din ceri!"

*) *Adevărat.*

Cînd o întîlni, în loc de bună-ziua, Grigoriţă îi zîmbi. „Nu prea merge meseria, hai?" „Nu, domnule, iarăşi ai venit? Da' ce umbli dumneata pe-aici călare pe bicicliă şi cu vioara legată la spate?" „Şi eu, ca omul..." „Sau ai vreo mîndră pe-aici"?

Grigoriţă o-ntoarse. „Nu ştii, umblă moara?" „Nu ştiu, maică, da' ăla ce-i morar, Ştefan îl cheamă, umblă prin sai ca argintul viu". „Las' că mai vorbim noi, vînzare fainâ."

Grigoriţă s-a întîlnit cu Ştefan Gâbescu în dreptul farmaciei. „Noroc, morarule". „Noroc, lăutaruie." „Tovarăşe Ştefan, acum lucrăm descbis". „Am aflat ceva: azi sosesc Armatele Sovietice". „Exact. Peste cîteva ceasuri. Ai pregătit ceva?" „Va fi o manifestaţie uriaşă. Sute de ţărani vor ieşi pe şoseaua naţională cu flori, cu pîine şi sîană".

Spre amurgire, dinspre Soimoş se auzea uruitul tancurilor sovietice. Vestea se răspîndi fulgerător. Catiţa-neni striga cît o ţinea gura: „Muieri, închinaţi-vă şi mulţămiţi lui dumnezău! Amu răsare soarele! Vin ruşii! Vin ruşii! Vin ruşii!"

Tot satul aducea ba sîană, ba vin, ba un pui fript, ca să-i ospăteze pe ruşi. Ea era sărăcie lucie. Pe Catiţa-neni o cuprinse un sentiment de tristeţe. A dat ca douăsprezece plăcinte — că altea mai avea în coşară, dar credea că, pentru un asemenea eveniment, plăcintele pe care le-a dăruit sînt un fleac de nimic.

Din pieptul ţăranilor izbucniră urale: „Trăiască Armata Sovietică eliberatoare. Ura!" „Trăiască Partidul Comunist Romîn! Ura! Ura! Ura!"

Morarul avusese grijă ca la acest eveniment să ia parte şi o mică orchestră formată din două viori, un clarinet, o trîmbiţă şi un contrabas.

Grigoriţă îl prinse pe morar după gît. „Ai muncit frumos, tovarăşe Ştefan."

Catiţa-neni veni lîngă orchestră. Îi spuse lui Grigoriţă pe un ton poruncitor: „No, domnule dragă, amu să zici şi dumneata din vioară. Ce dracu, o porţi degeaba?"

Pe Ştefan îl apucă un ris răsunător. „Zău, tovarăşe Grigoriţă, are dreptate Catiţa-neni". „Da' eu nu ştiu, măi, să cînt. Aştia-s artişti, nu eu!" „Hai, domnule, nu mai fi ca o fată mare — completă plăcintăreasa — ia-le şi dumneata după el, că altminteri ne strici sărbătoarea".

Grigoriţă se execută. De dragul evenimentului şi de dragul plăcintăresei.

★

După ce trupele lui Horthy fură izgonite, la Păuliş au fost înmormîntaţi elevii eroi de la Radna. Catiţa-neni a cheltuit toţi banii pe care i-a avut. A cumpărat flori şi luminări. Pentru fiecare erou o luminare şi o crizantemă. Catiţa sărută florile şi luminările şi le potrivi pe morminte. Plînse. Stătu cu privirea pierdută jumătate de ceas. Apoi îşi şterse lacrimile cu năframa şi se întoarse cu faţa, plină de lumină şi de zîmbet, către răsărit.

-Grigoriţă îl chemă pe Ştefan deoparte: „O pregăteşti pe Catiţa-neni să activeze pe tărîm obştesc. Daţi-i sarcini, că e o bună agitatoare". „M-am gîndit mai demult la lucrul acesta"—spuse morarul mulţumit.

Dincolo de podgoria Aradului răsunau tunurile. Armata Sovietică elibera ultimele sate ardelene.

AL. JEBELEANU

MEMENTO

Am cules schijele rămase din umerii zdrobiţi
ai războiului, cu mîinile noastre.
Cu braţele noastre rănite am cărat măruntaiele
tancurilor arse,
Le-am azvîrlit laolaltă cu săbiile frînte în cazanul
de fier vechi;
O, pe ruinele încă fumegînde am visat, am visat
Blocurile de azi avîntate şi-optimiste...
Şi părul moale şi-aromat al femeii dorite.
Uneltele morţii, încovrigate, le-am urmărit încordaţi
cum se topesc
Între fălcile cuptoarelor de la Reşiţa şi Hunedoara.
Numele noastre, săpate în piatră,
Vor fi de eroi ai entuziasmului.
Cine iubeşte viaţa mai cu pasiune ca noi,
Cei care-am ascultat şuierul morţii aproape
de tîmple?
În betonul construcţiilor ne-am revărsat
măreţul tumult.
Copiii de mîine vor trece pioşi pe lîngă
amintirea noastră
Şi noi vom fi fericiţi
Că v-am obişnuit, copii,
Să ţineţi în mîini uneltele vieţii.

Mihail COSMA

Cu florile culese din August douăzeci şi trei!

Pe poarta-acelei zile din flăcări despicată
Pornise timpul tînăr spre clipele de-acum
Şi-i fluttura brazarda, de braţul stîng legată,
Cînd străbătu oraşul prin volburi mari de fum.

Pornise timpul tînăr cu gîrzile-narmate
Şi cu ostaşii noştri asaltul mult visat
Şi îşi rostea partidul, prin ploaie de grenade,
Cuvîntul lui, sub steagu-i, de arme arborat.

Pornise timpul tînăr să-nfîmpine, cu zorii,
Armatele luminii venind din răsărit
Şi desrobită ţara le dărui bujorii,
Din cînt de nouă viaţă în inimi înflorit.

Măreaţă zi, de-a pururi, păstrată-n strălucire,
De-atunci, în plaiul liber nu răsări sub cer...
Spre slava ei, poporul, sub bolta de safire
Clădeşte monumente din marmură şi fier!

De-atunci cîntau în inimi şi clipele aceste,
Şi drumul fericirii spre mîine hărăzit,
Şi se-mplini din fapte ca un şirag de creste
Istoria şi ţara visată de partid.

Pe poarta-acelei zile pornesc în sărbătoare
Coloanele de oameni, cu timpul printre ei,
Cu comuniştii-n frunte, spre lumea viitoare —
Cu florile culese — din August două'ş'trei!

FANTOME DE VÎNZARE

Pamflet de Dan DEȘLIU

— Toate grozăviile astea sînt adevărate!
— Pe cuvîntul meu de om!

Desen de Rik AUERBACH

O fantomă a scris o carte, un editor parizian i-a tipărit-o, iar radio „Europa Liberă" s-a apucat să-i facă reclamă. E vorba de „Agonia fără moarte" a unui oarecare Severin — pseudonimul arătării în chestiune. Producția cu pricina se recomandă drept literatură romîno-franceză, căci duhul anonim care compune în limba lui Boileau este, pasămite, de pe la Dîmbovița, deși preferă să-și plimbe eroii pe malurile, mult mai familiare, ale Senei. E însă cam greu de admis că stafiile pot avea vreo naționalitate; opera unui stilou fără acte de stare civilă nu-i nici românească, nici franțuzească. Cît despre literatură — departe griva de iepure!

Respectiva „Agonie" cuprinde în esență cîteva sute de pagini de minciuni, calomnii răsuflate, atacuri veninoase la adresa țării noastre. Pentru tenebrosul autor, cele 18 milioane de muncitori, țărani și intelectuali romîni care au ales socialismul nu reprezintă țara; el și patronii săi consideră că „țara" înseamnă o mînă de transfugi, oploșiți pe lîngă oficinele de spionaj din Occident. Fantoma noastră își propune să demonstreze cititorului apusean ce rău se trăiește în R.P.R. și ce bine s-ar trăi dacă s-ar întoarce „frumoasele vremuri de odinioară": Hohenzollernii, moșierii, fabricanții, mumiile beletristice alde Severin — cu alte cuvinte: mortul de la groapă.

Iată, într-adevăr, o sarcină foarte ingrată chiar pentru un asemenea talent fără identitate! Tractoarele și troliurile de foraj „made in R.P.R." pot fi întîlnite pe trei continente; relonul de la Săvinești și stufoul prelucrat la Chiscani atrag de pe acum atenția pieții mondiale; colectivistul își cumpără motocicletă și televizor, citește pe Eminescu și pe Balzac; strungarul are apartament cu gaz metan, baie, frigider; minerul, mulgătoarea, învățătorul, funcționarul își petrec concediul în palate de vis, adevărate perle ale arhitecturii moderne. În vreme ce toate astea — și atîtea altele — sînt privite cu uimire și admirație de către toți oamenii de bună-credință, inclusiv turiști occidentali tot mai atrași de frumusețile țării, de realizările construcției socialiste — niscaiva spirite de proastă calitate confecționează „Agonii" pentru uzul exegeților de la „Europa Liberă". După opinia acestor specialiști în producțiuni spectrale, Severinul cu pricina ar fi nu numai un romancier dibaci, dar și un moralist eminent.

Nimic de zis: să-ți tîrăști „spleenul" prin tavernele pariziene, să te întreții din ponegrirea poporului pe spinarea căruia ai crescut, să slujești fără jenă și fără rezerve țelurile „războiului rece" — toate astea sub voaleta discretă a pseudonimului — cu greu s-ar putea imagina o mai „înaltă" ținută morală, o mostră mai convingătoare de „umanism în sensul apusean al cuvîntului", vorba comentatorului de la postul de radio citat.

Între alte laturi estetice remarcabile, „Agonia" înverșunatului „moralist" și „patriot" acordă o atenție deosebită actelor de spionaj și diversiune organizate de cercurile agresive imperialiste împotriva țării noastre și denumite eufemistic, la microfoanele colegilor săi întru cultură, „încercări de acțiune în folosul patriei". Prin această reliefare deosebit de poetică a talentelor sale, fantomaticul Severin își precizează — dacă mai era nevoie — afinitățile cu anumite instituții în genul birourilor de informații de pe ambele coaste ale Atlanticului. Evident, asemenea relații intime nu pot avea un caracter pur platonic. Dacă însuși președintele S.U.A. găsește de cuviință să-și întrerupă partida de golf pentru a semna o fițuică prin care se instituie în Statele Unite așa-numita „săptămînă a națiunilor captive", putem presupune că alte persoane importante semnează la rîndul lor altfel de hîrtiuțe, prin care cîteva firimituri din faimoasa „sută de milioane de dolari" lunecă în desagii fantomelor beletristice în exil...

Dar, după cum se pare, aceste resturi sînt drămuite de la o vreme cu mare zgîrcenie, căci „Agonia" deplînge nu o dată „drama pribegilor, sub diferitele ei aspecte, greutățile materiale, amărăciunea vieții zdrobite, dezamăgirile" etc.

Cu alte cuvinte, înșiși patronii talentelor invizibile au început să se îndoiască de eficacitatea unor elucubrații în genul acelora de care ne ocupăm, constatînd că ele stîrnesc mai degrabă dezgustul decît interesul cititorilor din Occident.

Atenția opiniei publice apusene este tot mai insistent atrasă de realizările remarcabile ale artei și culturii socialiste. Romanele, versurile, piesele de teatru create în ultimii 15 ani de reprezentanții de frunte ai literaturii romîne contemporane devin din ce în ce mai cunoscute pe plan internațional. Ele dezvăluie omului simplu de pretutindeni frumusețea muncii libere, activitatea creatoare, bogăția de idei și sentimente a constructorilor noii vieți. Asemenea opere literare, scrise în limba poporului nostru, în limba lui Eminescu și Sadoveanu, reflectînd realitatea nouă a patriei, slujind cauza sfîntă a celor ce muncesc — asemenea opere reprezintă literatura română contemporană și nu agonia fantomelor, care s-ar vrea „fără moarte", dar din care exală un iz violent de putreziciune.

Cît despre „strigătul de alarmă la adresa Apusului", care ar răsuna, chipurile, în această producțiune și despre care „Europa Liberă" se întreabă cu neliniște „va fi el oare auzit?" — avem toate motivele să credem că va fi auzit și înțeles întocmai. E vorba doar de guițatul tragico-melancolic al unei stafii beletristice, de vînzare sub pseudonim.

CAMPIONAT

Unii încep să aculpe — și cine aculpă mai departe e campion.

Alții se pornesc să înjure — și cine înjură mai multe ore și mai... pitoresc primește cununa de lauri a învingătorului.

Unii sînt puși să meargă în mîini, cu capul în jos și picioarele în sus — și cine izbutește să se tîrască în acest fel mai mulți kilometri capătă medalia de aur.

Alții se angajează să facă tumbe, să tapeze cu picioarele la pian, să fluiere, să danseze hoola-hoop, să toarne la minciuni, să caște, să sughită, să rîdă, să bată toba, să stea în vîrful unui stîlp de telegraf, să... să... să... Să atingă recordurile celor mai absurde preocupări (dacă se pot numi preocupări!). Și cine reușește să se dea de-a rostogolul mai mulți kilometri, să bată clapele pianului mai multe zile de-a rîndul fără întrerupere, să șuiere, să țopăie, să gîfîie, să rîgîie, să spună la mogi pe groși să... etc. etc., mai mult, mai repede, mai insistent, mai perseverent — într-un cuvînt: mai absurd — acela cucerește cupa, titlul „mondial", diploma etc. Și, bineînțeles, cîțiva dolari.

Interesează pe cineva așa ceva?

Desigur! În țările capitalului mai sînt destui burtăverde care vor să se distreze, ca și destui oameni „întreprinzători" care să le organizeze distracțiile contra taxei respective.

Așa că...

Așa că nu trebuie să ne mire că s-au găsit deștepți care să organizeze și un campionat al mîncăcioșilor. Și, bineînțeles, destui proști care să mai plătească și o taxă de intrare pentru a privi felul în care ființa oameni cu echilibrul glandei tiroide dat complet peste cap înfulecă fără încetare timp de 24 de ore.

Așadar...

Așadar, un campionat al mîncătorilor!

Istoricul eveniment s-a desfășurat la Torino, în Italia. Cîteva duzini de nesătioși s-au instalat în jurul unor mese încărcate cu tot felul de bunătăți, trebuind să mănînce timp de 24 de ore încontinuu, după trecerea intervalului unei rotații a pămîntului în jurul axei sale urmînd să se calculeze cine a consumat mai multe alimente și, bineînțeles, să se acorde titlul și premiul respectiv.

Desfășurîndu-se după sistemul campionatelor de atletism, concursul a decernat două titluri campion masculin și campion feminin. Dar iată că spre deosebire de campionatele atletice, aci campioana feminină este cea care s-a dovedit mai... cu greutate. Titlul la femei a fost cîștigat de domnișoara Margheritta Cauda, posesoarea unei... carnații în „valoare" de 212 kg (netto, fără... ambalaj) care, de altfel, este destinatoarea titlului și pe anul precedent. Pentru buna desfășurare a concursului, monumentalei ei persoane i s-au fixat sub... postament trei scaune (al patrulea nu servește decît pentru poala rochiei). În ce privește titlul masculin, el a fost decernat lui Felice Alberone, un vînăt ce cîntărește numai 191 kg. (Fapt care vine să răsboarne tot ce s-a știut pînă acum în materie de comparare a celor două sexe, dovedind că în zilele noastre e posibil ca sexul tare să fie mai slab, iar sexul slab mai... gras).

Agenția britanică de presă Keystone, care ne transmite fotografia alăturată, a omis să ne comunice ce cantități de alimente au consumat cei doi mîncăi. Sîntem însă siguri că acestea ar fi fost suficiente pentru hrănirea cîtorva duzini de flămînzi autentici (sau, ca să vorbim în limbajul... sportiv: profesioniști) din rîndurile celor peste 2 milioane de șomeri oficial înregistrați în Italia.

★

În loc să fie trimiși la o clinică de endocrinologie, Margheritta Cauda, Felice Alberone și ceilalți „concurenți" au fost puși să se îndoape în mod stupid timp de 24 de ore fără oprire, spre desfătarea unui pumn de burtăverde și spre asigurarea bunului mers al afacerilor unor organizatori intrepizi.

Sînt absurde asemenea concursuri?

Stupide?

Nu!

Absurdă și stupidă e orînduirea în care ele pot avea loc. Orînduirea capitalismului nesătios, orînduire căreia i-ar putea servi drept emblemă chiar și pofta de mîncare a unor oameni endocrinic dezechilibrați.

V. SAVIN

Sub amenințătoarea umbră a puștii hitleriste, prizonierii așteaptă să li se hotărască soarta (scenă din filmul „Cocorii călătoresc fără busolă", în curs de realizare la studioul „București").

„COCORII CĂLĂTORESC FĂRĂ BUSOLĂ"

La început erau doi... Poate că vi-i veți reprezenta mai ușor dacă precizăm că primul, mecanicul de locomotivă Bogdan, are chipul frămîntat și colțuros al lui *Liviu Ciulei*, iar al doilea, Profesorul, privirea sfioasă și graiul blînd ale lui *Mircea Constantinescu*. Doi oameni obișnuiți, care nu păreau făcuți pentru fapte eroice și poate nici pentru a fi prieteni... Tînărul mecanic blestema urgiile războiului și se visa la casa lui, cu o nevastă și mulți copii. Profesorul, în întregime absorbit de profesiunea lui de dascăl, nu avea decît un singur gînd: să ajungă la timp în oraș pentru examenele de corigență!

Și le-a fost dat să se întîlnească pe o locomotivă: în panica retragerii, hitleriștii capturaseră trenul și „rechiziționaseră" la întîmplare un călător, pentru a ține locul fochistului împușcat. Iată de ce, în acele zile din toamna anului 194- bătrînelul cu haină de vară devine fochist de ocazie pe locomotiva lui Bogdan. Straniul cuplu începe acum o călătorie silită în străinătate și în... istorie

În lagărul unde sînt apoi deținuți de hitleriști, celor doi prieteni li se alătură un al treilea: prizonierul sovietic Saşa (forța lăuntrică, simplitatea și umorul popular i le împrumută *Colea Răutu*). O prietenie pe care primejdiile de moarte ale evadării lor o vor cimenta și mai mult. Nu va izbuti s-o știrbească nici ispita pusă în calea lui Bogdan de o văduvă frumoasă și ospitalieră (întrupată de actrița *Lica Gheorghiu*). Pentru că, în fond, aceasta nu este o simplă evadare dintr-un lagăr: oamenii se consideră în „serviciu comandat". Ei vor să aducă la cunoștința romandamentului sovieto-romîn planul unor terenuri minate de hitleriști. O misiune care nu le-a fost impusă de nimeni; le-a dictat-o doar conștiința lor patriotică, sentimentul răspunderii în fața istoriei...

Aceștia sînt cei trei principali eroi ai filmului pe care îl realizează în prezent cunoscutul prozator și proaspătul regizor cinematografic Francisc Munteanu.

După ce a semnat ca scenarist trei filme („Mingea", „Furtuna" și „Valurile Dunării"), iar la cel din urmă a colaborat și în calitate de asistent de regie, Francisc Munteanu a simțit necesitatea de a se exprima singur și nemijlocit prin limbajul artei cinematografice și se află acum la prima sa realizare independentă.

...Treptat, pe marginea unui scenariu din care o lectură fugară n-ar fi reținut poate decît o suită de fapte și situații dramatice, se

Mecanicul de locomotivă Bogdan are chipul frămîntat al lui Liviu Ciulei

conturează elementele unui eseu — aș zice filozofic — pe tema rolului istoric al omului obișnuit. Din însăși substanța subiectului — care s-ar fi putut reduce la simpla poveste a unei evadări — cresc în mod organic elementele dezbaterii care-i opune pe doi dintre eroii principali, se desprind ideile, mesajul filmului.

Scena la a cărei filmare am asistat surprindea tocmai momentul în care încep să se schițeze relațiile dintre Bogdan și Profesor, cînd ceea ce nu era decît o alăturare întîmplătoare e pe cale să se transforme în altceva, poate o prietenie...

...O magazie de mărfuri a gării de la granița cu Ungaria. Hitleriștii au prefăcut-o în închisoare de triere pentru deținuții capturați în timpul retragerii. Cîteva zeci de oameni așteaptă aci, printre saci și lăzi cu marfă, să li se hotărască soarta. Obiectivul aparatului de luat vederi scrutează pe chipul lor destine din cele mai diverse, zguduite, răsturnate de război. E o întreagă galerie de tipuri pitorești și viu colorate, din acele cu care ne-a deprins proza lui Francisc Munteanu. Iată un domn corect îmbrăcat, care arată cu deznădejde cui vrea să-i ia în seamă documentele atestîndu-i identitatea. E Diplomatul, întruchipat de *Fory Eterle*. Dincoace, un șmecher speculează vidul: e Negustorul de mucuri și fum de țigări, interpretat de *I. Atanasiu Atlas*. În omul care nu încetează să cînte din muzicuță îl recunoaștem pe *Dorin Dron*. Muncitorul de la Dermata are chipul lui *Andrei Codarcea*. Mai încolo se conturează alte siluete iscusit creionate de *Romulus Neacșu, Nucu Păunescu, Ch. Furdui* și alții.

În această ambianță se va produce apropierea dintre Bogdan și Profesor, printr-un dialog care oferă cheia filmului.

Familiarizat doar cu istoria cristalizată în filele cărții și redusă la o înșiruire neinterpretată de fapte „mari", Profesorul e descumpănit de contactul brutal cu evenimentele. Pe mecanic însă, viața l-a învățat să se orienteze în mijlocul evenimentelor iar la nevoie să acționeze.

— Da' știi dumneata ce e istoria? — îl întreabă cu superioritate Profesorul.

— Da. Faptul că am ridicat armele împotriva nemților e istorie. E istorie și faptul că stăm aici... —răspunde Bogdan, rezumînd însăși ideea filmului, ideea că așa-zișii „oamenii obișnuiți" fac istoria.

O idee care se poate de altfel aplica și la... istoria filmului „Cocorii călătoresc fără busolă". A subliniat-o regizorul Francisc Munteanu atunci cînd ne-a vorbit despre „aliații" și colaboratorii săi. Elaborînd, împreună cu operatorul șef Gore Ionescu și cu decoratorul Giulio Tincu concepția plastică a filmului său, Francisc Munteanu

Colea Răutu dă viață prizonierului sovietic Sașa.

și-a propus o sarcină temerară: să evoce liniile largi ale peisajului de pustă, ambianța gărilor mărunte din regiunea de graniță și atmosfera apăsătoare a lagărului, cu imagini filmate exclusiv în raza orașului București. Călătorii care trec prin gările de pe linia de centură a Capitalei au adeseori ocazia de a întîlni pitorescul cortegiu al echipei de filmare și uneori surpriza de a citi pe frontispiciul gării Pantelimon numele unei imaginare gări „Livădeni" sau pe fațada gării Dealul Spirii, firme, afișe și inscripții ungurești (un dar colegial primit de la studiourile „Hunnya"). O vizită pe platoul Buftea III, unde este construit decorul lagărului hitlerist, revelează minuțiozitatea cu care autorii filmului caută să reconstituie — interpretînd-o — ambianța unui astfel de sinistru lăcaș. Înrudit ca stil cu forturile construite la sfîrșitul secolului trecut în jurul Capitalei, decorul va permite o racordare perfectă a scenelor filmate pe platou cu exterioarele ce urmează a fi trase în jurul fortului Chitila.

Recent convertit la regia de film, Francisc Munteanu aduce în această profesiune specific matură o mare experiență de viață și facultatea de a surprinde sensul profund al faptului mărunt de viață. De aceea ne va fi permis să pretindem filmului său în primul rînd această calitate: aroma tare și condimentată a faptului trăit.

Ana ROMAN

Regizorul Francisc Munteanu discută cu interpreții scena ce urmează a fi „trasă".

Speculantul Florea, așa cum apare în interpretarea lui I. Atanasiu Atlas.

Un diplomat (Fory Eterle) încearcă cu desperare să-și demonstreze unui interlocutor de ocazie titlurile și calitatea.

Și viața acestei tinere va fi zdrobită de bestiile fasciste.

Profesorul de istorie a găsit în Mircea Constantinescu un interpret expresiv.

Lucian GRIGORESCU

„Tineri muncitori vizitînd Muzeul de Istorie a Partidului" (ulei)

DIN PICTURA NOASTRA NOUA

Al. CIUCURENCU

„13 Decembrie 1918" (ulei).

Dan HATMANU

„Colectiviştii plecînd la lucru" (ulei).

Alma REDLINGHER

„Librăria volantă" (ulei).

CARAVANA PĂCII

Fotoreportaj de Liviu MAIOR (text) și S. STEINER (fotografii)

— 7.500 kilometri sub steagul păcii și prieteniei —

Moscova, 25 iunie 1960.

În fața hotelului „Ucraina" din capitala Uniunii Sovietice staționează, într-o impresionantă coloană, 40 de limuzine elegante. La prima vedere s-ar părea că e vorba de un simplu voiaj turistic, de un obișnuit grup de cetățeni moscoviți care au hotărît să parcurgă împreună, cu mașini personale, un itinerar oarecare pe imensa hartă a Uniunii Sovietice. Trecătorii aflați în acele clipe în fața hotelului sînt și ei îndemnați să creadă acest lucru. Și, totuși, se pare că e vorba de altceva. Mai ales că pe parbrizele mașinilor au fost lipite benzi de hîrtie, purtînd de-a lungul lor numele mai multor capitale: Moscova — Budapesta — Sofia — București, sau: Moscova — Varșovia — Budapesta — Berlin...

Nu puțini dintre cetățenii care s-au oprit să privească șirul de mașini au recunoscut de îndată printre turiști figuri de seamă din viața de fiecare zi a capitalei. Iată-l într-un grup, luîndu-și rămas bun de la rude și cunoscuți, pe pictorul și graficianul Vladimir Bogatkin. Iată-l puțin mai încolo pe eminentul fizician, profesorul Berezovski, discutînd cu bine-cunoscutul muncitor Vasili Iakovlevici Nerovnov. Sau iată-l tocmai spre capătul coloanei, studiind o hartă, pe scriitorul Leonid Sobolev. Cetățeni cunoscuți deopotrivă în întreaga țară atît pentru meritele lor profesionale, cît și pentru asidua lor activitate în Comitetul național pentru apărarea păcii din U.R.S.S.

— Dumneavoastră sînteți turiști? — întreabă un tînăr.

Răspunde surîzînd graficianul Vladimir Bogatkin:

— De fapt, turiști. Atît doar că

În fața statuii mareșalului Suvorov, din localitatea cu același nume.

în voiajul acesta, organizat de Comitetul național pentru apărarea păcii, sîntem și purtătorii unei plăcute misiuni: ne-am propus să ducem, în toate țările vecine și prietene pe care le vom vizita, mesajul de prietenie al poporului sovietic iubitor de pace.

— Turiștii noștri — explică altor cetățeni inginerul Boris Alexandrovici Kneazevski — se vor împărți în scurt timp în două grupuri distincte. 23 dintre mașinile noastre, printre care și cea a tovarășului Leonid Sobolev, vor străbate R. P. Polonă, R. D. Germană și R. P. Ungară. Cealaltă coloană, însumînd 17 automobile — al cărei conducător am avut cinstea de a fi ales — va vizita R. P. Ungară, R. P. Bulgaria și R. P. Romînă.

La un difuzor portabil o voce invită turiștii să-și ocupe locurile la volan.

— Dasvidania, draghie druzia!

— La revedere, și la întoarcere vom avea desigur mult mai multe să ne spunem.

★

Aproximativ aceeași scenă a avut loc douăzeci și trei de zile mai tîrziu în fața hotelului „Ambasador" din București. Nenumărați cetățeni romîni înconjurînd „Volgile" și „Moskviciurile" aliniate discutau în rusă, germană sau franceză cu oaspeții sovietici. De data aceasta însă, turiștii moscoviți aveau de vorbit despre mult mai multe lucruri.

— Viața nu se măsoară cu anii trăiți, ci cu drumurile străbătute — spune Vladimir Bogatkin.

Budapesta, Sztalinvaros, Miskolc, Oradea, Sibiu, Orașul Stalin, București, Plevna, Sofia, Plovdiv, Varna... Pretutindeni flori și saluturi fierbinți de bun sosit, pretutindeni discuții înflăcărate, urări de pace și prietenie. Mii de muncitori, țărani și intelectuali au înfățișat reprezentanților marii țări prietene înfăptuirile muncii și luptei lor pașnice — construcții și realizări grandioase, mărturii și simboluri concrete ale năzuinței lor de pace.

Cei mai mulți dintre turiști au păsit pentru prima dată pe pămîntul celor trei țări prietene. Alții, cum sînt de pildă pictorul Bogatkin și doctorița Elena Konstantinovna Berezovskaia, au avut prilejul să cunoască Romînia și Ungaria încă acum 16 ani, ca ostași ai glorioasei Armate Sovietice eliberatoare. Dar atît unora cît și altora cele trei state dunărene li s-au părut mult mai cunoscute și apropiate decît și-au închipuit pînă atunci.

— Acolo unde mintea și mîna omului sînt puse în slujba științei și culturii, a păcii și prieteniei, orice cetățean sovietic se simte bine, ca între ai săi — spune inginera Galina Borisovna Vereniova.

.. Și din nou vocea conducătorului, amplificată de difuzorul portabil:

— Vnimanie, cerez deseat minut uejaem!

Ultima porțiune a itinerariului romînesc: București—Iași—Suceava. Apoi din nou, după mai bine de o lună de zile, pămîntul patriei. Cei 7.500 kilometri înscriși pe cadranele kilometrajelor nu vor rămîne însă simple cifre. Ei vor căpăta eficiență practică în marea luptă pentru apărarea și consolidarea păcii.

Pretutindeni oaspeții sovietici au fost primiți cu flori și urări calde de bun sosit. Iată-i întîmpinați la Bacău de reprezentanții populației orașului.

O VECHE CUNOȘTINȚĂ

— Mă întrebați cărmi sînt impresiile despre țara dumneavoastră. Răspund ușor la această întrebare — ne spune pictorul Vladimir Bogatkin. Am avut prilejul să cunosc Romînia încă acum 16 ani. Mai precis, în septembrie 1944. Lucrurile s-au petrecut așa: eram locotenent în Armata Sovietică și mașina m-a lăsat într-o după-amiază în inima Bucureștiului. În fața ochilor mi-a apărut atunci o lume ce mi s-a părut ciudată. După sute de kilometri parcurși pe teritoriul ars și jefuit de fasciști al patriei mele, întîlneam deodată cuconițe și boieri care afișau o extravaganță șocantă și pignitoare. Foarte curînd însă mi-am dat seama că lumea aceasta care sfida războiul se întindea doar pe o porțiune de pe Calea Victoriei. Încolo, marea majoritate a cetățenilor purtau cea mai neagră uniformă a mizeriei și suferinței. Apoi, după ce am străbătut zeci de sate în care țărani îmbrăcați în zdrențe și adăpostiți în căsuțe de chirpici acoperite cu stuf trudeau umili în folosul boierilor întîlniți pe Calea Victoriei, spectacolul mi s-a părut mai mult decît deprimant.

Ei bine, domnii cu monoclu și cuconițele în blană de vizon au dispărut. În locul lor au apărut bunăstarea generală, optimismul și avîntul creator al poporului. Atît în frumoasa dumneavoastră Capitală, cît și în orașele și satele pe care le-am străbătut, am cunoscut azi o lume harnică și veselă.

— Ce părere aveți despre pictura noastră?

— Cu marele Grigorescu am făcut cunoștință încă acum 15 ani. De atunci atît eu cît și alți confrați de breaslă am avut prilejul de a cunoaște pe un alt mare reprezentant al artei dumneavoastră: pictorul Corneliu Baba. Țin să menționez în mod deosebit: poporul romîn are în Corneliu Baba un strălucit, un foarte străluncit reprezentant al artei sale plastice.

În popasul făcut la Bacău, pictorii Alexei Șmarinov și Vsevolod Burlakov nu au pierdut ocazia să schițeze statuia lui Vasile Roaită.

Inginerii aviatori Piotr Vasilievici Tumanov și Feodor Vasilievici Pimenov, membri ai expedițiilor științifice din Arctica și Antarctica, aflați de astă dată într-o „expediție" turistică în R.P.R.

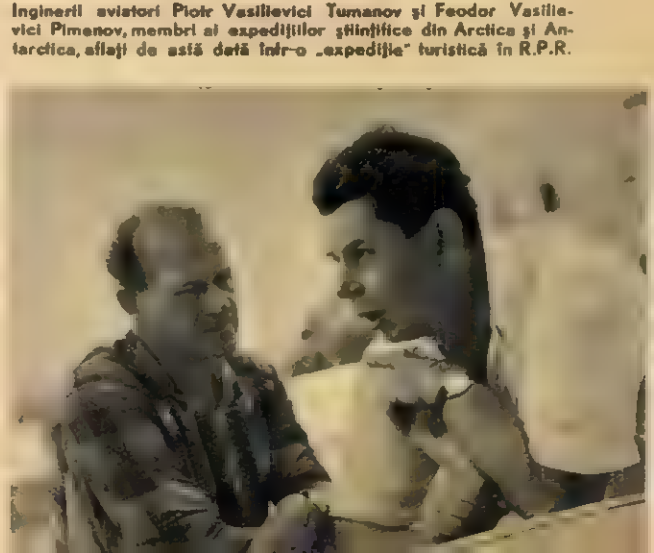

Cu 16 ani în urmă, şi aproximativ pe aceleaşi meleaguri, doctorița Elena Konstantinovna Berezovskaia pansa rănile soldaților sovietici ce luptau pentru eliberarea Romîniei. „Este pentru mine cu atît mai plăcut să revăd Romînia în timp de pace şi să îngrijesc doar zgîrietura superficială a unui coleg turist" — ne declară azi doctorița.

Tînăra din dreapta se numeşte Irina Vasilievna Basmanova şi face parte din colectivul de ingineri care au realizat automobilul „Moskvici".

ŞOFERUL BLINDATEI DIN GARA FINLANDA

Pretutindeni pe unde a trecut, Ivan Mihailovici Leşcenko a fost înconjurat cu multă dragoste şi cu un deosebit interes. Cei 66 de ani ai săi închid, ca scoarțele unui roman, o viață furtunoasă, deosebit de bogată în evenimente şi semnificații prețioase.

I. M. Leşcenko s-a înrolat din fragedă tinerețe în rîndurile revoluționarilor bolşevici. În aprilie 1917, ca şofer al unui detaşament de mașini blindate, a fost trimis pentru a-l întîmpina pe Lenin în gara Finlanda din Petrograd. De pe mașina blindată (azi piesă de muzeu la Leningrad) condusă atunci de Leşcenko, marele Lenin a rostit istoricul discurs din gara Finlanda. În continuare tovarăşul Leşcenko a participat la asaltul Palatului de Iarnă, la apărarea Țaritînului (unde a călătorit cu vagonul de comandant al lui Iosif Vissarionovici Stalin) şi la o serie întreagă de alte evenimente importante ale istoriei Uniunii Sovietice. Cîte fapte şi învățăminte prețioase pot fi aflate de la un asemenea om! Nu e de mirare că cetățenii noştri, găsindu-l în grupul de turişti sovietici, l-au înconjurat şi asaltat cu întrebări.

Ce părere aveți despre țara noastră? — îl întreabă o tînără studentă din Iaşi.

— Despre Romînia ştiam, înainte cu mulți ani, că era o țară a celor mai flagrante contraste, unde alături de cel mai exorbitant lux domneau cea mai neagră mizerie şi înapoiere. Acum însă, cînd am făcut cunoştință cu Romînia nouă, am constatat schimbări imense: mizeria şi înapoierea sînt azi atribute ale trecutului. Am găsit o țară frumoasă, în care mărețele construcții ale socialismului sînt înfăptuite de un popor harnic, vesel şi ospitalier.

Studiind itinerariul.

Cîntecul pe care pictorul Alexei Şmarinov (mijloc) l-a cîntat împreună cu încă doi colegi turişti, într-un restaurant din Bacău, îşi are povestea lui: „Acum 16 ani — ne istoriseşte colegul pictor din grupul de turişti sovietici, de care am mai amintit, V. Bogatkin — călătoream spre Bucureşti împreună cu sergentul Gheorghi Hrapak. Amintirea patriei dragi şi dorul după iubită l-au făcut să scrie o poezie. În Bucureşti un compozitor romîn a compus pe acest text o melodie. Cîntecul s-a răspîndit în întreaga Uniune Sovietică. Se numeşte: «Ia toskuiu pa rodine» (Mi-e dor de patrie)".

DERUTĂ LA ERMEKEILKASERNE

de I. CIOARĂ

Nicicînd n-a fost atîta fierbere la Ermekeilkaserne (Pentagonul în versiune... bonnistă) ca în vremea din urmă, cînd s-a aflat de trecerea în R.D.G. a mai multor ofiţeri de-ai Bundeswehrului. E drept că pentru autorităţile vest-germane astfel de fapte nu mai constituie ceva nou: dintre cei peste 25.000 cetăţeni vest-germani care s-au prezentat numai în primul semestru al acestui an la punctele de frontieră ale R.D. Germane, 162 au fost militari. «În armata vest-germană — scria cu neliniște ziarul „Frankfurter Rundschau" — a început, pare-se, un val de dezertări». Dar cu cei patru „fugari" de acum era altceva. Adam von Gliga fusese adjutantul generalului Kammhuber, inspectorul forţelor aeriene militare ale R.F.G., în care calitate „l-a însoţit de nenumărate ori în vizitele sale în S.U.A. şi a participat la consfătuirile ţărilor N.A.T.O.", cum scria ziarul „Westfälische Rundschau", cuprins de teamă pentru dezvăluirile ce vor urma; maiorul Bruno Winzer, fost ofiţer pentru legăturile cu presa din cadrul statului major al comandamentului grupului de sud al forţelor militare aeriene vest-germane, cunoştea la rîndu-i destul de multe lucruri compromiţătoare; iar ceilalţi doi, Otto Weissenberger, cartograf, colaborator al regiunii a V-a militare, şi Karl August Pech, colaborator al comandamentului statului major al flotei maritime militare, aveau de completat şi ei cîte ceva..

Nu e de mirare deci că, într-un acces de furie, Strauss, ministrul de război de la Bonn, a zbierat — cu tonul folosit pe vremea cînd era ofiţer al Wehrmachtului hitlerist — întrebîndu-i ameninţător pe cei 140 de ofiţeri adunaţi la o consfătuire la Kiel — aşa cum relata ziarul „Berliner Zeitung" —dacă oare toţi „vor să se care în Răsărit" pentru „a pune Bundeswehrul, aici, într-o poziţie imposibilă". Iată aşadar unde-i buba... Dezvăluirile făcute la sosirea în R.D.G. de către aceşti foşti ofiţeri şi colaboratori ai Bundeswehrului — şi care se pot rezuma în această singură frază a lui Winzer: „mi-am dat seama că, contrar tuturor dezminţirilor, Ministerul de Război al Republicii Federale pregăteşte un război ofensiv" — au căzut ca un trăsnet asupra militariştilor vest-germani.

Şi cu atît mai mare a fost deruta acestora cu cît, cam în aceleaşi zile, la Bonn şi-au făcut apariţia nişte înalţi emisari ai Pentagonului.

PELERINAJ LA... BONN

Adept înfocat al „tehnicii mondiale", după ce a cutreierat, în cursul recentei sale vizite în S.U.A., o serie de uzine de avioane şi rachete, Strauss a adunat ziariştii la clubul naţional al presei din Washington şi le-a făcut o scurtă şi vibrantă declaraţie: Bundeswehrul „trebuie să fie la nivelul tehnicii mondiale". Apoi s-a înapoiat acasă, la Bonn, să... aştepte. Doar asemenea cuvinte nu puteau rămîne fără ecou!

Şi într-adevăr ecoul nu şi-a dezmînţit viteza: „Statele Unite nu numai că n-au avut obiecţiuni, ci sprijină pe deplin livrarea acestor tipuri de arme-rachetă (este vorba de racheta cu încărcătură nucleară „Polaris" — n.a.) către Germania occidentală". Declaraţia aceasta atît de categorică şi care a provocat derută la Bonn, unde se preferă îndeobşte să nu se spună lucrurilor pe nume, aparţine unei persoane cît se poate de oficiale — mr. Wilber Brucker, ministrul Forţelor Terestre ale S.U.A. Sosit urgent la Bonn într-o aşa-zisă vizită „de inspecţie", el s-a îndeletnicit mai puţin cu această latură oficială a vizitei sale şi mai mult de accelerarea înarmării Germaniei occidentale, în special cu armarachetă „Polaris". Abia a părăsit Brucker Bonnul, că imediat după el a sosit aci în pelerinaj un alt apostol al „războiului rece", ministrul Flotei Maritime a S.U.A., Franke. Pe el nu l-a luat gura pe dinainte, asemeni colegului său

↑ **Familia ţăranului Alois Kleiber din Freyung îşi duce traiul din recolta obţinută de pe cele cîteva hectare de pământ pe care le cultiva. Acum, ei (fotografia din stînga) şi nevasta sa (dreapta) privesc cu durere la bucata de pământ rechiziţionată de Bundeswehr şi transformată în tranşee. Potrivit declaraţiei Ministerului de Război vest-german, pînă la sfîrşitul acestui an vor fi folosite în scopuri militare în total 600.000 ha pământ arabil.**

„Cui va mai lua vreodată puşca în mînă, aceluia să-i cadă mîna..." Jurămîntul acesta l-a făcut Strauss în 1949, din interese electorale. Iar azi ministrul de război de la Bonn declară plin de fanfaronadă: „Cazărmile constituie o parte a renaşterii patriei noastre germane"... Strauss ar trebui însă să ştie că, în caz că el sau alţi maniaci războinici de la Bonn vor îndrăzni să ridice măcar vreun deget împotriva ţărilor socialiste, se vor găsi forţele care să facă să le cadă mîna — întocmai cum s-a jurat el în 1949. Uniunea Sovietică este destul de puternică pentru a face să cadă nu numai mîinile, dar şi capetele oricăror agresori.

Brucker, şi n-a făcut declaraţii care să-i facă să dea din colţ în colţ pe Adenauer. Strauss et co. „Vizita" sa n-a fost cîtuşi de puţin protocolară, ci, cum sublinia trăgînd nădejde o anume parte a presei vest-germane, ea trebuia să ducă la anularea restricţiilor, pentru Germania occidentală, de a construi nave militare şi submarine. Mai precis, să oficializeze o anume stare de fapt...

„CAZANUL SATANEI FIERBE DIN NOU"

Expresia aparţine ziarului englez „Daily Express", care caracteriza astfel refacerea industriei războinice vest-germane. Militariştii vest-germani s-au săturat să tot fie la cheremul industriei de tancuri din Anglia, al celei de avioane din S.U.A, ba pînă şi al celei de armament uşor din Izrael (ţara care ar avea cele mai puţine motive să înarmeze armata condusa de generali cu mîinile pătate de sîngele a 6 milioane de oameni vinovaţi doar de faptul că nu erau... „arieni"). Nu pentru că aceşti aliaţi din N.A.T.O. ar face cumva greutăţi partenerului vest-german. Doar „supremul" general al N.A.T.O., Norstad, s-a exprimat fără echivoc: „Alianţa atlantică nu numai că priveşte cu simpatie nevoile Republicii Federale Germane, ci are chiar datoria să le satisfacă". Nu, aici e vorba de business. Din praznicul cursei înarmărilor să nu se înfrupte tocmai monopoliştii vest-germani? Mai ales că ceilalţi nu ar avea nici ei de pierdut. Trustul american Lockheed, de pildă (cel care, precum se ştie, a produs avionul de spionaj U-2, doborît dintr-o singură lovitură de o rachetă sovietică), a vîndut licenţa bombardierului „Lockheed F-104" trusturilor vest-germane Messerschmitt şi Heinkel — aceleaşi care au înzestrat şi Luftwafe-ul hitlerist. Prilej de cîştig deci şi pentru unii, şi pentru alţii. Un exemplu căruia profitorii înarmărilor din R.F.G. ar dori să-i adauge nenumărate altele.

Iată aşadar cum se reface industria de armament din Ruhr, industria navală şi aviatică de război etc. Şi cum să nu fie aşa, cînd ea se află în mîini „sigure", de tagma celor ale lui Dietrich Stahl, actualmente şeful serviciului de control al producţiei de arme, muniţii şi materiale militare din R.F.G. şi fost preşedinte al comitetului pentru armamente în Ministerul de Război hitlerist? Cît priveşte industria aviatică, în ea sînt direct şi... material interesaţi mai mulţi membri ai familiei Adenauer — nepotul, fiul şi însuşi cancelarul. Mai e de mirare că Adenauer se lamentează în fel şi chip de „prejudiciile" — termenul îi aparţine — pe care le-ar aduce, chipurile, înfăptuirea propunerilor sovietice de dezarmare?

Populaţia din Fürth (Bavaria — R.F.G.) îşi exprimă printr-un referendum protestul împotriva înarmării atomice a Bundeswehrului, împotriva uneltirilor de dezlănţuire a unui cataclism atomic.

CÎND GERMANII SIMPLI N-AU „SIMŢ NAŢIONAL"

Numai că în privinţa „prejudiciilor", marea majoritate a populaţiei vest-germane are o părere diferită, chiar diametral opusă celei a lui Adenauer, Strauss, Krupp et co. Milioanele de locuitori ai Germaniei occidentale consideră că tocmai isteria belicoasă pe care o manifestă unele capete înfierbîntate de la Bonn poate aduce prejudicii — şi încă dintre cele mai grave — ţării lor. „*Nu trebuie să stăm pasiri la această desfăşurare a evenimentelor*" — scria buletinul de presă din Hamburg „Sozialistische Jugend-Korrespondenz", cerînd să se ia atitudine împotriva politicii războinice. „*Pericolul este extraordinar de mare. Este în joc existenţa noastră*".

Populaţia vest-germană ia atitudine. Străzile din Hamburg, München, Dortmund şi alte zeci şi zeci de localităţi din R.F.G. sînt străbătute de puternice demonstraţii de protest împotriva înarmării atomice a Germaniei occidentale, împotriva tuturor planurilor militariste agresive ale guvernanţilor de la Bonn.

Spumegînd de furie în faţa unor astfel de acţiuni, „secretarul de stat al S.U.A. în R.F.G." — cum e denumit Adenauer pentru excesul său de zel în susţinerea şi promovarea politicii „războiului rece" — se manifestă neliniştit văzînd „că poporul german are atît de puţin simţ naţional". Dar ce altă dovadă mai bună de adevărat simţ naţional au putut să-i dea lui Strauss cei 250.000 de locuitori ai Stuttgartului decît huiduielile pe care le-au adresat ministrului de război vest-german atunci cînd acesta, dînd dovadă de proastă inspiraţie, a încercat să-şi verifice „popularitatea" intrînd în turul de onoare o dată cu cîştigătorii unei curse automobilistice?

Poporul german nu uită cum s-a terminat războiul lui Hitler. Şi, mai ales, poporul german ştie că un nou război nu ar folosi decît fabricanţilor de armament şi slugilor lor. El ştie că Uniunea Sovietică şi celelalte ţări socialiste pot da o replică zdrobitoare oricărui agresor. Astăzi mai mult ca oricînd!

Milioanele de vest-germani nu mai vor să se repete tragica experienţă a celui de-al doilea război mondial. Ei s-au convins că — aşa cum a arătat N.S. Hruşciov la conferinţa sa de presă de la Viena — „acum există cu totul alte condiţii decît în vremea cînd a acţionat Hitler. Dacă pînă şi Hitler, deschizîndu-şi larg gura, nu a putut înghiţi ceea ce a vrut şi s-a înecat, lui Adenauer nu-i mai rămîne altceva decît să se lingă pe buze, să spumege de furie, pentru că, dacă ar ridica măcar un deget împotriva ţărilor socialiste, noi l-am zdrobi".

(Desen de Beier-Red din „Neues Deutschland")

Manevre ale armatei a 7-a americane din Bavaria. În cadrul acestui „free play" (joc liber), cum îl denumesc cu cinism organizatorii săi, au fost ucişi mai mulţi locuitori vest-germani. Iată de ce populaţia vest-germană cere cu tot mai multă hotărîre să se pună capăt transformării Germaniei occidentale într-un uriaş cîmp de manevre şi provocări războinice ale N.A.T.O.

D-ALE ROBOȚILOR

Desene de E. ARNO

Gelozie

— Alo! Alo! Cred că robotului pe care mi l-ați vîndut îi lipsește un șurub?!

— Dragă, nu pot să-i fac să înțeleagă avantajele unei mașini electrice de spălat.

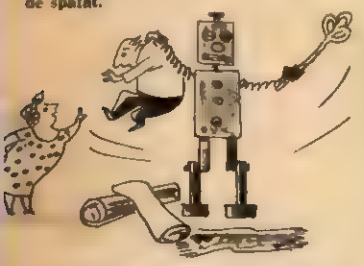

— Ți-am spus că atunci cînd bate covoarele să nu stai lîngă el?!

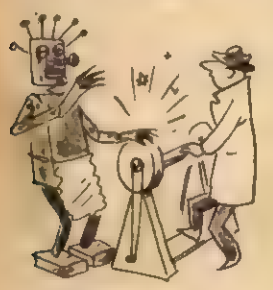

Manechinul.

Fără cuvinte.

Eterna femeie.

CU SARE ȘI PIPER

UN REPORTAJ ULTRA-OBIECTIV

Publicăm mai jos fragmente dintr-un reportaj apărut în marele ziar american „Washingtank-Post", reportaj scris de gazetarul Yankee Scorney Gogonating:

Am fost de curînd în Romînia și am rămas revoltat de cele văzute. Drept să vă spun, la noi în S.U.A. nu se întîmplă asemenea lucruri.

Am călătorit cu vaporul și am ajuns la Constanța, de unde m-am dus imediat pe litoral. Aici, dragi cititori, am plîns de milă, văzînd în ce hal au ajuns sărmanii cetățeni! Mii, zeci de mii de oameni goi-goluți, fără o haină, fără o cămașă pe ei!... Unde e nivelul de trai, unde sînt sortimentele noi de îmbrăcăminte care se produc în Romînia? Aproape toți oamenii, alungați fără milă din case, se tăvăleau pe nisip fără nici un adăpost. Pentru ce oare s-au mai clădit atîtea vile, cînd bieții de ei stau toată ziua afară, pe malul mării, pradă soarelui nemilos de vară? Am văzut cu ochii mei această scenă: mulți dintre ei, în culmea deznădejdii, încercau să se sinucidă, aruncîndu-se în mare. Ba, spre a fi mai siguri că se vor îneca, la Mamaia unii se aruncau de la mare înălțime, de pe trambulină, în timp ce un milițian travestit în profesor de înot le făcea vînt pe la spate. De fiecare dată cînd unul se arunca în valuri, jos în apă, în jurul trambulinei, cordoane de agenți, în loc să strige „ajutor", strigau „ura!", „ura!" E clar așadar: ura lor e pe față.

Ce m-a impresionat și mai neplăcut pe litoral este lipsa de gospodărire a stațiunilor. Am văzut oameni cufundați în noroi pînă în gît. Ba unii erau unși și pe față cu acest mîl. Mari întinderi sînt lăsate în voia noroaielor. Pentru a acoperi asemenea gravă neglijență, propaganda romînă susține că aceste noroaie sînt bune contra reumatismului. Minciuni. Dacă noroaiele vindecă reumatismele, pentru ce autoritățile romîne nu au lăsat și acum băltoacele cu noroie care existau în urmă cu 15-20 de ani în cartierele mărginașe ale Bucureștiului? De ce au secat aceste noroaie, lăsînd muncitorii pradă reumatismului și sciaticii, obligîndu-i să-și părăsească locuințele spre a folosi un noroi străin de ei, tocmai pe litoral? Dacă ei luptă într-adevăr pentru folosirea rezervelor interne, pentru ce atunci au distrus noroaiele din Ferentari, Vergului și Floreasca?

Am mai fost martorul altor scene similare. Am văzut aci tabere de copii. Acești micuți copii smulși din sînul familiei lor, care nu au altă vină decît că sînt copii ai oamenilor muncii, sînt expediați în fiecare vară la mare, pradă fluxului și refluxului,

pradă nisipului care le poate intra în ochi, în urechi, pradă soarelui care-i prăjește fără milă. Am stat de vorbă în Gara de Nord cu o asemenea victimă în vîrstă de numai cinci anișori. Mi-a spus că tatăl său este sudor și i-am explicat ce înseamnă sudor: îl trec sudorile fiindcă băiețașul pleacă la mare, pradă balenelor și rechinilor. L-am întrebat unde ar vrea să meargă, și micuțul mi-a răspuns: „La Mamaia". Sărmanul, el vrea acasă, la mamaia, la tataia — și autoritățile îl gonesc vara pe litoral, acolo unde iarna bîntuie furtuni năprasnice.

Iată ce se poate întîmpla în Romînia de astăzi!

Pentru conf. **Al. VIANU**

PĂREREA LUI JOHNY

Nu e de părere Johny
că patronii
sînt
o apă și-un pămînt.
«Nu sînt toți,
spune dînsul competent,
lacomi, ticăloși și proști
ori lipsiți de sentiment.
Poate unii-or fi așa,
nu zic ba,
însă alții au, se știe,
omenie.
De exemplu Mister Ford,
om serios, excepțional,
e un tip sentimental:
are inimă, nu cord.
Cînd a dat odată-afară
mii de muncitori, a spus:
„Dragii mei, în astă seară
sînt puțin cam indispus!"
Era foarte afectat
și cred chiar că a oftat.
Grija pentru muncitori,
deseori manifestată,
este azi concretizată
prin măsuri eficiente
fiindcă toți sînt acționari
și deci beneficiari
ai producției curente.
Astfel fiecare
are,
după cum se presupune,
cel puțin o acțiune.
Muncitorii
sînt așadar posesorii
miilor de acțiuni
ca și cum ar fi frați buni
cu dulcegul lor patron!»
Iar apoi mai spune Johny:
«Nici bătrînul Mister Harry,
unul dintre acționarii
cei mai grei,
care e un boss, un șef,
nu cred că ar poseda
acțiuni mai multe-n safe
decît el.
El au cîn'șpe mii, îmi pare
iar el tot atîtea are.
Asta se numește, frate,
zău așa,
E-ga-li-ta-te!»

. . . . . .

Nu e de părere Johny
că patronii
sînt
o apă și-un pămînt.
Asta-i semnificativ,
mai ales că dumneatul
e precis — cum să vă spui? —
informat,
documentat:
bossul, Ford, îi e cumnat.

I. ATANASIU ATLAS

PANOU DE ONOARE

În cinstea Zilei minerului și a marii sărbători de la 23 August, întreprinderile miniere din Valea Jiului și cele din regiunea Baia Mare au realizat noi succese în producție.

Punînd în muncă mult avînt
Să dea cu spor materii prime,
Deși lucrează sub pămînt
Au fost mereu... la înălțime.

Prin introducerea procedeelor tehnologice moderne, uzinele „Ernst Thälmann" din Orașul Stalin produc 200 arbori motori pe achimb, în loc de 90.

Isteții inovatori,
În răstimpul unei ture
Ei produc arbori motori
În proporții... de pădure.

În semestrul I, colectivul fabricii de ciment „Victoria socialistă" din Turda a dat 15.000 tone ciment peste plan.

Cu spor ei au lucrat și iată
E rezultatul concludent:
Producția-i consolidată
Cu...mii de tone de ciment.

S. M. RUSU

CU ȚEPI

Miliardarul american Nelson Rockefeller a cerut „sporirea cheltuielilor militare ale S. U. A. cu 3 miliarde dolari".
(U.P.I.)

Nu se încurcă-n socoteli,
cînd e vorba de profituri:
el, aceste „cheltuieli",
le transformă în... venituri.

Majoritatea terenurilor care au aparținut companiilor străine din Cuba au fost trecute în proprietatea statului.
(Ziarele)

Yankeii pierd pămîntul și aci,
dar nu-i un lucru de mirare:
se dovedește, zi de zi,
că el le... fuge sub picioare.

Mircea CORNESCU

CU ȘI FĂRĂ FARD

AVOCATUL GANGSTERULUI: Mă întreb ce aș mai putea spune în apărarea dumitale. La onorariul ăsta sînt dispus să fac orice ca să te scap.

GANGSTERUL: Spune că dumneata ai făptuit crima.

★

— Fratele meu a spart un geam pe Fifth Avenue și pentru asta a fost condamnat la doi ani închisoare.

— Pentru atîta lucru?

— Da, domnule! Și unde mai pui că a și scos toate lucrurile din vitrină, ca nu cumva să dispară ceva.

ÎNTR-UN TEATRU PE BROADWAY

— Domnule, te rog să ieși pe scenă! Publicul îl cheamă pe autor la rampă.

— Fii serios, domnule. Eu nu sînt dintre aceia care se predau vii!

La întrebările cititorilor

DANSUL LA ANIMALE

Tov. Moni Rozenthal, elev din Galați, ne întreabă dacă animalele dansează — așa cum a citit în „Cartea junglei" — sau totul se reduce la o imagine născocită de autor. Îi răspundem:

Firește că dansul elefanților la care a asistat micul Toomai din „Cartea junglei" este o descriere fantezistă a lui Rudyard Kipling. Dar această descriere are în bază convingerea autorului, care a trăit într-adevăr în junglă, că o asemenea scenă este posibilă.

Numeroși exploratori demni de crezare confirmă convingerea lui Kipling și atestă că au asistat, dacă nu chiar la un dans al elefanților, cel puțin la unul al altor animale, la fel de uluitor în desfășurarea lui.

Exploratorul W. Kohler, spre exemplu, a văzut în Africa un dans al maimuțelor, care l-a uimit, pur și simplu. Dansul a început prin jocul a doi cimpanzei care s-au rostogolit pînă au turtit complet vegetația pe o bună porțiune de teren, în jurul unui copac. Apoi s-au ridicat și, cu pași ritmați, au început să dea ocoluri copacului. Încetul cu încetul, s-au apropiat și alte maimuțe și s-au prins în joc, imitînd ritmul celor doi cimpanzei. În același timp, folosind labele din față, maimuțele aruncau în aer tot ce apucau: frunze, fire de iarbă, bucăți de lemn, manifestînd o vizibilă plăcere.

Un alt dans a fost observat de naturaliștii la marmote. Primăvara, la ieșirea din hibernare, masculul își prinde femela cu labele din față de umeri și dansează cu ea un fel de polcă — cu aceasta cel puțin seamănă pașii pe care-i face.

Sînt cunoscute apoi dansurile pe care le execută, în epoca rutului, unele specii de pești, delfinii și alte animale acvatice. Dintre acestea cel mai amuzant este dansul hipocampului (calul de mare) care, ținîndu-se în poziție verticală ca și marmotele, își prinde femela cu coada și, oscilînd în dreapta și în stînga, se ridică împreună cu ea pînă la suprafața apei, unde ambii încep să se învîrtească exact ca într-un vals pe care l-ar dansa oamenii.

Alt dans și mai uimitor e cel descris de savantul naturalist Mac Laren, care l-a observat la cocorii entigoni din Australia.

„Erau cîteva sute la un loc — spune acesta — și dansau în ritmul unui cadril atît de grațios, că nici oamenii nu l-ar putea imita. În grupuri de cîte douăzeci, perechi, perechi, ei înaintau cu capetele sus, apoi ridicau pe rînd cînd un picior, cînd altul, se înclinau unul în fața celuilalt și deodată porneau să se învîrtească în jurul unui grup care se forma în mijloc și care cu ciocurile lor băteau ritmul mișcărilor".

În sfîrșit un dans tot atît de curios poate fi văzut la cocogii de munte. Aceștia se așază în cerc, lăsînd un loc liber în centru. Unul din ei vine pe locul liber, face un tur al cercului, cu coada zbîrlită și cu aripile pe jumătate lăsate în jos, apoi se îndreaptă către centrul cercului, unde face o serie de pași mărunți, ritmați, întrerupți de mici pauze. După cîteva minute, dansatorul își reia locul și în arenă pășește altul, care de asemeni, după ce-și face dansul, e urmat — rînd pe rînd — de toți ceilalți.

Mai există și alte exemple, confirmate de naturaliști, din care se vede că dansul nu e o manifestare exclusiv umană.

Știați că...

...cea mai mică pasăre din lume — colibri — măsoară abia 3-4 cm lungime și cîntărește 2 pînă la 6 grame?

...ouăle de colibri au mărimea unui bob de mazăre, iar cînd ies din găoace puiul de colibri nu cîntărește mai mult de 1 gram?

...în ciuda micimii sale, colibriul zboară în mod curent cu viteza de 100 de kilometri pe oră?

...pentru a recupera forțele pierdute prin necontenitul ei neastîmpăr și prin enorma ei viteză de zbor, această pasăre mititică este nevoită să mănînce tot timpul diferite insecte, căci altfel riscă să moară?

...în zona de sud a insulei Madagascar, unde clima este foarte uscată, cresc unele plante și arbori care nu se mai găsesc în nici o parte a lumii?

...printre acestea sînt: *Didiera Madagascarensis*, o aglomerație de țepi lungi și periculoși; *Alluaudia ascendens* — de forma unei umbrele întoarse; arborele zis „*Stîlp de telegraf*", fără ramuri dar cu frunze ce cresc direct pe trunchi — și multe alte plante curioase?

...în general, în sudul Madagascarului toate plantele prezintă țepi, formează o vegetație foarte bogată și această vegetație se întinde pe distanțe de kilometri?

...în 1912 s-a descoperit în cîteva mici insule din arhipelagul malaez un așa-zis *relict* al timpurilor preistorice, și anume o șopîrlă gigantică, unele exemplare ajungînd pînă la 3,75 de metri lungime și pe care zoologii au denumit-o „Dragonul din Komodo?"

...această șopîrlă — un adevărat monstru — este carnivoră și e în stare să devore din cîteva înghițituri o maimuță mare sau un porc mistreț?

...atunci cînd carapacea lor devine neîncăpătoare, unele crustacee (crabii, langustele, homarii etc.) o părăsesc — nu fără oarecare greutate — și se adăpostesc într-un loc ferit, așteptînd să le crească o nouă haină-cuirasă, pe măsură?

ZINGIANTROPUL

Cu ocazia unor săpături făcute în Tanganica, au fost descoperite craniul și dinții unei maimuțe antropoide. Această maimuță a fost botezată „zingiantrop", zinzi fiind denumirea Africii orientale în araba veche. Craniul a fost găsit într-un strat care mai conținea oase de rozătoare, păsări, reptile etc., animale care au constituit probabil hrana maimuței. Vechimea oseminteior descoperite este de circa 1 milion de ani. Având în vedere o serie de indicii, zingiantropul este considerat mai apropiat de om decît parantropul descoperit în Africa răsăriteană. În același strat cu zingiantropul au mai fost găsite pietre ce par ușor șlefuite, ceea ce arată că această maimuță începuse să folosească piatra drept armă.

DE VORBĂ CU MEDICUL

ANDA — Făgăraș. Nu cunoaștem statura dv., dar la vîrsta pe care o aveți creșterea în înălțime mai este posibilă. Mai sînt și alte elemente de luat în considerație; vă sfătuim să consultați un endocrinolog.

G. B. — Pucioasa. Dacă pînă la acea dată v-ați comportat normal, credem că situația actuală este remediabilă. Faceți două serii de cîte zece injecții cu Testosteron, la intervale de zece zile una de alta. Prima serie de zece injecții o veți face cu Testosteron de 10 mg., iar a doua serie cu Testosteron de 25 mg. Injecțiile să fie făcute intramuscular, cîte una la două zile. Faceți gimnastică matinală, dușuri și masaje generale. Duceți un regim alimentar bogat în proteine ca: ouă, carne, pește, brînză, lapte.

FUDULU FLORICA — Brăila. Cauzele ulcioarelor sînt diverse: tulburări generale, ca debilitatea, constipația cronică; vicii de refracție, adică tulburări de vedere necorectate prin ochelari. În afară de tratamentul cu penicilină, vă sfătuim să consultați un oculist.

D. OCTAVIAN — București. Este o tulburare a circulației periferice a sîngelui, datorită unor spasme arteriale. E necesar să faceți oscilometria atît la membrele superioare cît și la cele inferioare și, dacă va fi cazul, medicul vă va indica tratamentul.

Greutatea corpului dv. raportată la înălțime este deficitară cu circa 8 kg.

Pentru celelalte tulburări vă recomandăm să evitați eforturile fizice mari și să renunțați la sportul pe care-l practicați. Cu timpul s-ar putea să ajungeți la o hipertrofie a inimii cu tulburări legate de aceasta.

LUPU ALEXANDRU — Moinești. Într-adevăr, statura dv. depășește mult normalul pentru vîrsta pe care o aveți. Nu înțelegem de ce evitați tratamentul medical pe care un endocrinolog, consultîndu-vă, vi l-ar putea indica. Nu vă putem indica nici un sport care să oprească creșterea în înălțime.

Dr. Silviu GHEREA

GIMNASTICA LA DOMICILIU

Complex de exerciții fizice pentru femeile lehuze, după primele zile de la naștere

(II)

de prof. Ana Maria ENĂCHESCU

Mișcări pentru picioare

1) *Din poziția pe spate culcat-rezemat*: Rotarea labei piciorului din articulația gleznei în ambele sensuri.

2) *Din aceeași poziție*: Îndoirea și întinderea alternativă a picioarelor din articulația genunchiului (talpa alunecă ușor pe așternut).

3) *Pe spate culcat-rezemat*, cu coatele îndoite, mîinile sub ceafă și genunchii îngroșiți: Depărtarea (inspirație) și apropierea (expirație) concomitentă a brațelor și picioarelor.

Mișcări pentru trunchi

4) *Din poziția culcat pe spate, capul rezemat pe perne, mîna dreaptă cuprinde capul, mîna stîngă e întinsă pe lîngă corp*: Îndoirea trunchiului spre stînga, revenire. Schimbarea mîinilor și îndoirea trunchiului spre dreapta.

5) *Pe spate culcat, sprijinit în coate sau în mîini*: Întoarcerea trunchiului spre o parte și spre cealaltă.

6) *Pe spate culcat-rezemat*: Ridicarea trunchiului în poziția șezînd, cu picioarele întinse, spatele sprijinit. (Se execută la început cu ajutor).

N. B. Având în vedere particularitățile fiecărei femei în parte, precum și pregătirea fizică a femeilor, v-am indicat, pe grupe de mișcări, exerciții ce pot fi executate de dumneavoastră în această perioadă. Alegeți pe rînd din întregul complex, cîte un exercițiu sau două, pentru fiecare ședință de gimnastică. Repetați exercițiile de 2-4 ori, după dispoziția de mișcare în care vă găsiți. Totodată vă reamintim că, pentru a da bune rezultate, gimnastica va fi executată de dumneavoastră numai cu recomandația medicului.

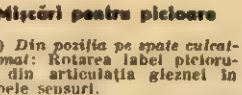

SFATURI practice

SĂ PROFITĂM DE SEZONUL ROȘIILOR

Acum doi ani, un congres internațional al medicilor a elogiat uleiul de floarea-soarelui ca pe un fel de panaceu alimentar. De curînd un alt congres — de data aceasta al chimiștilor din industria alimentară — a stabilit că printre legumele cele mai bogate în elemente permanent necesare organismului uman sînt, în primul rînd, roșiile. Ba mai mult, specialiștii în alimentație au dat ca exemplu popoarele care obișnuiesc să consume salată de roșii cu ulei de floarea-soarelui și cu adaosuri de ceapă, ardei, mărar și pătrunjel. Adică exact cum procedează adesea gospodinele noastre, fără măcar să știe că prin aceasta au realizat chintesența nutritivă a salatei.

Prin urmare, salata noastră așa-numită „orientală" a devenit aliment universal recunoscut ca excepțional. Roșiile și ardeii, care conțin un adevărat complex de vitamine — în care predomină vitamina C, carotenul, biotina, riboflavina și acidul nicotinic — nu trebuie deci să ne lipsească de la nici o masă (mai ales acum, în sezonul lor, cînd le putem consuma proaspete, nu conservate).

E adevărat că anul acesta — și, într-o mai mică măsură, și anul trecut — timpul nefavorabil a întîrziat apariția acestor legume. Dar cu atît mai mult trebuie să profităm și să le consumăm acum, cînd le avem din belșug.

Discuțiile purtate la congresul amintit al specialiștilor au revelat, printre altele, că în afara elementelor favorabile procesului digestiv, roșiile conțin vitamina H (biotina) în cantitate suficientă pentru a fortifica țesuturile împotriva leziunilor seboreice ale pielii. Iată, deci, că avem în ele și un medicament natural cu o solicitare destul de răspîndită, mai cu seamă pe timp de călduri, cînd glandele sebacee dezvăluie un exces de activre.

Înțelegem acum mai bine de ce în Uniunea Sovietică sucul de roșii e mai răspîndit și mai apreciat în timpul verii decît sucul de fructe sau alte răcoritoare. Cercetătorii sovietici au descoperit de mult calitățile excepționale ale acestei legume și au pus-o la dispoziția consumatorilor sub toate formele.

Fabricile noastre de conserve produc, la rîndul lor, suc de roșii, dar se pare că noi nu acordăm chiar toți atenția cuvenită acestui produs. Poate că și organele comerciale au partea lor de vină, că nu l-au popularizat așa cum trebuie.

În orice caz, fie sub formă de suc, fie sub formă de salată, simplă sau condimentată cu ardei, ceapă etc., e bine să consumăm cît mai mult din această legumă crudă. Ba chiar e bine s-o consumăm și atunci cînd n-o mai avem crudă — sub formă de bulion sau de pastă. Pentru că o bună parte din vitaminele ei se păstrează și astfel, dacă gospodina care le prepară nu le fierbe prea mult pe flăcări.

JOSIANA

Moda

HAINE DE PLOAIE

În culori vesele și luminoase, albastre ca sinceala, roșii ca focul, aurii, verzi, galbene, bleu -au chiar albe cu garnituri colorate, hainele de ploaie par — prin coloritul lor strălucitor — să înfrunte mohoreala cerului de plumb.

Până acum cîțiva ani creatorii de modă n-au dat o prea mare importanță hainelor de ploaie: lucrate din material întotdeauna de același culoare, croite după un model tip, ele nu erau purtate cu prea multă plăcere.

Astăzi, varietatea coloritului, a țesăturii și a croielii au transformat haina de ploaie atît de mult încît ea a ajuns să capete uneori aspectul unei elegante haine ce poate fi purtată nu numai în zilele de ploaie, dar chiar și pe vreme răcoroasă, peste rochia imprimată sau completul de jerse.

Linia acestor haine este largă și de multe ori spatele este lucrat în bie (spre a avea ampioare) sau cu o cută dublă, ușor încrețit și montat pe o platcă croită o dată cu mîneca kimona (ca în desenul nr. 1). Lărgimea baionului este prinsă de un cordon format din 2 găici. Pe cap, un beret din același material.

Extrem de largă, cu mîneca kimono ce merge lărgindu-se spre tiv, haina din desenul nr. 2 are în dreptul nasturelui care o închide în talie o garnitură din 2 cercuri. Cu o linie foarte modernă, pălăria are calota înaltă spre a nu aplatiza părul și un bor mic, apropiat de obraz.

Cu linia ușor erazată, închisă cu 3 nasturi și arînd umărul accentuat printr-un tighel lat ce se continuă pînă în dreptul buzunarului, această haină (desenul nr. 3) este completată de o pălărie a cărei linie — puțin bărbătească — este accentuată de borul ridicat în spate.

Ansamblul din desenul nr. 4, format din haină scurtă și fustă, se potrivește în special femeilor înalte și subțiri, a căror siluetă este arantajos îmbrăcată de kimonoul bogat croit și de gulerul mare. Garnitura de tigheluri și bășmăluța legată cochet întregesc acest ansamblu.

Închisă cu două rînduri de nasturi care sînt așezați în așa fel încît urmează linia erazată a croielii, haina de ploaie din desenul nr. 5 are un mic guler chinezesc și două buzunare mari, aplicate. Clasica giugă a fost înlocuită cu mult succes de cocheta bășmăluță din același material și care este mult purtată, în special de fetele tinere.

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

CÎTEVA REȚETE PRACTICE

Restaurarea copiilor vechi, îngălbenite

O fotografie veche capătă la un moment dat o culoare gălbenă care-i strică aspectul. O astfel de fotografie se poate restaura destul de ușor după procedeul de mai jos.

Se scufundă fotografia într-o soluție compusă din:

— apă	1.000 cm c
— biclorură de mercur	1,25 gr
— sare de bucătărie	2,5 gr

După 10 minute se spală și apoi se introduce într-o soluție de amoniac în concentrație de 5%. După această operație fotografia își recapătă culoarea normală.

Remedierea îndoirii copiilor fotografice

Amatorii fotografi care nu posedă un aparat pentru uscat copii întîmpină de multe ori dificultăți cu copiile care se îndoaie la timpul uscării. Se elimină acest inconvenient dacă vom muia copiile timp de 5 minute înainte de uscare în soluția:

— apă	1.000 cm c
— alcool alb	40 cm c
— glicerină	10 cm c.

Fotografia colorată cu acuarele

Cu puțin talent la pictură, putem colora cu acuarele o fotografie, cu rezultate satisfăcătoare.

Pentru acest lucru vom freca suprafața copiei cu un cartof tăiat proaspăt, după care, cu ajutorul unui pensou și al acuarelelor, vom colora fotografia după... inspirație.

Ing. Nicolae PALOȘANU

CITITORII CĂTRE CITITORI

Vor să facă schimb de cărți poștale ilustrate (vederi) următorii: *Ilinca-Ilzica Barbu*, stația Băiculești, raionul Curtea de Argeș, reg. Pitești; *Vava Boboș*, blocul 36, apart. 8, Bocșa-Română, reg. Timișoara; *Anton Kalona*, str. Gh. Doja nr. 17, Bocșa-Vasiovel, reg. Timișoara; *Victoria Bratu*, Găiești, str. I. C. Frimu nr. 18, reg. Pitești; *Petre Rădoi*, str. Smîrdan nr 2, Orașul Stalin; *Smaranda Grădinaru*, str. Simion Bărnuțiu nr. 21, Blaj, reg. Stalin; *Nicolae Drăghici*, str. Filimon Sîrbu, blocul 6, camera 2, scara 2 S, Făgăraș, reg. Stalin; *Lucian Ionescu*, str. Ana Ipătescu 33, Craiova; *Bogdan Viorica*, învățătoare, Sebiș, raionul Gurahonț, reg. Oradea; *Aldea Eugenia* și *Stanca Viorica*, str. Poet Alexandrescu nr. 50, Tîrgoviște, reg. Ploești; *Simulescu Mîndra*, str. N. Bălcescu nr. 387, Tîrgoviște, reg. Ploești; *Nelu Filip*, Bobîlna, raionul Orăștie, reg. Hunedoara, *Adrian Aldea* și *Florian Bratu*, str. Gh. Doja nr. 63, Pitești; *Rotaru Alexandrina*, str. Filimon Sîrbu nr. 8, Pitești; *Elena Coroiior*, str. Gh. Doja nr. 59, Pitești; *Nelu Tănase*, comuna Mihăiești, satul Valea Popii, raionul Muscel, reg. Pitești.

MOCANU NICOLAE și TURCEA GHEORGHE. Dacă vreți să apară dorința dv. la rubrica „Cititorii către cititori", e necesar să ne comunicați adresele de la domiciliu și nu cele unde vă aflați acum.

M. CREȚU. Răspunsul de mai sus este valabil și pentru dv. În ce privește reproducerile de picturi, vom continua să publicăm, inclusiv din capodoperele artei plastice universale. Ne pare rău că nu ne scrieți părerile și sugestiile pe care spuneți că le-ați avea de făcut cu privire la revistă. Sîntem bucuroși ori de cîte ori cititorii ni le comunică și de foarte multe ori asemenea sugestii ne-au ajutat.

S. N. — Tecuci. Sentimentele pe care le nutrești pentru fata de care ne vorbești sînt foarte frumoase. Părerea noastră este însă că fata respectivă nu le merită. Dacă ea se supune cu atîta docilitate unor părinți retrograzi și nu izbutește fie să-i convingă că greșesc, fie să se smulgă de sub influența lor, înseamnă că alegerea dumitale n-a fost bine făcută. Ai abia 18 ani, ești foarte tînăr, vei uita această dezamăgire și vei întîlni, fără îndoială, fata care să merite dragostea dumitale.

Cum ai reușit la examenul de maturitate? Ai de gînd să urmezi vreun institut — și care anume? Ar fi bine să te pregătești temeinic pentru examenul de admitere. Munca te va ajuta și să uiți dezamăgirea pe care ai avut-o, și să-ți creezi viitorul luminos spre care poate aspira orice tînăr din țara noastră.

BĂLINT LIVIU — Săcueni. Comunică-ne care este profesiunea dumitale și a soției, precum și locurile de muncă respective, pentru a putea interveni la forurile în drept ca să vi se rezolve situația. Sîntem convinși că dorința dv. e justă și că organele locale vor găsi o cale de rezolvare a problemei.

TOȘA LIVIU, PETRU OLIVER, CREȚU ANDREI ȘI ALȚI CITITORI CARE NE-AU PUS ÎNTREBĂRI CU PRIVIRE LA CREȘTEREA ȘI DRESAREA CÎINILOR-LUPI. Ca să publicăm din nou materialele respective, ne este imposibil. Ca să vă mai livrăm revistele în care ele au apărut, de asemenea nu ne mai stă în putință, pentru că numărul dv. este mai mare decît al exemplarelor păstrate în colecția redacției. Nu se poate însă, dacă veți căuta, să nu găsiți, întregi, în colectiile bibliotecilor, numerele respective. Ele sînt: 6, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 33 și 34, din 1959. Dacă după ce le veți citi veți avea vreunele nedumeriri, scrieți-ne și vă vom răspunde.

VASILE DIMOIU — Piatra Olt. Turnul înclinat din orașul italian Pisa este, dacă vreți, cel mai celebru, dar nu singurul care prezintă o asemenea caracteristică. Chiar în Italia mai sînt încă două turnuri înclinate (la Bologna), dintre care cel mai înalt depășește cu 45 de metri pe cel din Pisa (are 97 de metri înălțime). De asemenea înclinată este și „Pagoda tigrului" din Șanhai (China). În sfîrșit, vă putem indica un turn înclinat și la noi în țară: este „Turnul trompetiței" din Mediaș, care are 74 m înălțime. Aceste înclinări se datoresc în general modificărilor survenite în solul pe care au fost așezate, dar se mai pot datora și unor defecte de construcție (cum e cazul cu cel de la Mediaș).

Poșta redacției

MIOARA VASILIU — Cîmpulung Muscel. Cauza pistruilor rezidă în împrăștierea inegală a pigmentului melanic în piele. Singurul tratament radical constă în îndepărtarea stratului superficial al pielii (metodă brutală și dureroasă), care totuși nu dă nici o garanție sigură că pielea refăcută nu va prezenta aceleași deficiențe de pigmentare. Așa că cea mai practică metodă rămîne tot decolorarea cu ajutorul perhidrolului sau al hidrochinonei.

OCTAVIAN HÎNCU — Cîmpina. „Theriak", sau așa-numitul medicament universal, a existat într-adevăr în vechime și mai ales în Evul Mediu, cînd superstițiile și misticismul erau în floare. Originea lui a pornit de la cele 54 de plante pe care Mithridate le folosea pentru imunizarea împotriva otrăvirii. Mai tîrziu amestecul a ajuns să conțină extrase din peste 160 de plante și era recomandat de către medicii acelor timpuri împotriva tuturor bolilor. Firește că efectul era nul, ba poate, în unele cazuri, chiar nociv; dar oamenii îl acceptau, fiindcă știința nu le punea la dispoziție alte medicamente. Multe din plantele ce intrau în compoziția „theriakului" sînt folosite și azi în industria farmaceutică, dar nu la întîmplare, cum se proceda atunci, ci pe specificul fiecărei boli, în urma unor serioase cercetări de laborator și experiențe de clinică.

E. GHEORGHIU — Tecuci. La acordarea drepturilor unui salariat în raport cu studiile ce posedă se ține seama de actele din care se constată că a absolvit cursul elementar sau o școală profesională, medie (liceu), tehnică ori institut (facultate).

Cu excepția școlii elementare, pentru toate celelalte cursuri este necesară și diploma respectivă.

În cazul dv. se pot trece, în carnetul de muncă, la rubrica studii, cei doi ani de institut, însă acești ani nu vă conferă drepturi în plus, din punct de vedere al studiilor, față de oricare alt angajat, care posedă numai diploma de bacalaureat sau maturitate.

Pentru întocmirea carnetului dv. de muncă este necesar deci să prezentați unității la care lucrați, în primul rînd, diploma de bacalaureat sau maturitate și numai după aceea celelalt certificat cu cei doi ani de institut.

Cuvinte încrucișate

ESTIVALĂ

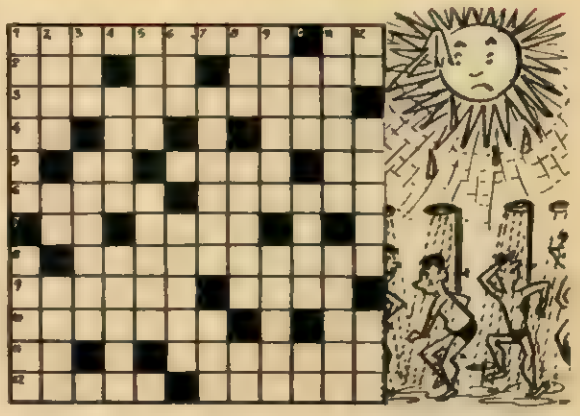

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „A treia vară" — În tinerețe. 2) Armele albinelor — Plantă textilă — Furnizor de... canicule. 3) Autorul feeriei „Visul unei nopți de vară". 4) Alfa și omega — Recuz — A scrie „Sub arșița verii". 5) Cobalt — Șea — Teodor Dunăreanu. 6) Provizie de iarnă pentru veverițe — Dumneaului „în desfătare / Pierde vara cu cîntare". 7) Operă — Plantă cu ghimpi „de care nu mai scapi". 8) Autorul poeziilor „Rapsodii de vară", „Sfîrșit de vară", al parodiei „Vara la țară" ș.a. 9) Se emoționează ușor — A stîrni. 10) Treaba... daraculul — Capete de tub! 11) Pomadă — Rudă (mold.). 12) Patul... străndului — Compozitor român, autorul suitei simfonice „O zi de vară într-o gospodărie agricolă colectivă".

VERTICAL: 1) Înghețată... anulată — Scriitor sovietic, autorul romanului „O vară neobișnuită". 2) Nimfă a pădurii pe care Junona a osîndit-o să repete sfîrșitul vorbelor auzite — În loc! — Ca zilele de vară. 3) Haină! — Lună de vară. 4) Actor la Teatrul Municipal (Carol) — A lăsa să crească iarba după ce a fost cosită o dată. 5) Mijlocul fructului, al zilei și al verii — Răcitură. 6) Ou — Cetățenesc. 7) Autorul compoziției „Furtuna de vară" — Îndoitură la o țesătură. 8) Localitate în Japonia — Ce vînt vrăjmaș și mohorît / Ca pe-un măcieș pitic l-a scuturat / De-a mai rămas dintr-însul doar atît: / Un ghem de spini, ostil și speriat?" (G. Topîrceanu) — În mare! 9) „... de vară", poezie de Coșbuc — Locuitor din R.S.S. Estonă. 10) Mușcește pămîntul — Poet ardelean, autorul poeziilor „Plugarul", „Secerișul" etc. — Pecete! 11) Pe scară — Națiune (înv.). 12) Cămașă cu flori — Vechiul nume roman al orașului Adrianopole — A consuma lichide.

DEZLEGAREA JOCULUI „VITRINA CU CĂRȚI", APĂRUT ÎN Nr. 32

ORIZONTAL: 1) Licurici — Dans. 2) Aratură — Polen. 3) Sol — Retor — Pao. 4) Nisa — Anonimă. 5) Bicolor — Du — Uv. 6) Al — L — Denumire. 7) Z — Bice — Osebi. 8) Alești — Rue — O — C. 9) Cartofor — Avar. 10) Orb — Bum — Genii. 11) N — Aparători — V. 12) Ion — Nane — Acră. 13) Este — T — Artist.

Pe Stadionul olimpic se vor desfăşura deschiderea şi închiderea Jocurilor Olimpice, precum şi întrecerile de atletism.

Corespondenţă din Italia

BUN SOSIT LA ROMA

de Franco FORTUNATTI

Dictonul latin „toate drumurile duc la Roma" şi-a pierdut de multă vreme, şi din nenumărate cauze, semnificaţia. Anul acesta el este însă din nou în gîndul celor mai buni sportivi din toate ţările lumii, deoarece, începînd de la 25 august şi pînă la 12 septembrie, la Roma se va desfăşura cea-de-a XVII-a ediţie a Jocurilor Olimpice.

În capitala Italiei sînt pe sfîrşite pregătirile pentru primirea a peste 7.000 de sportivi, a peste 1.000 de ziarişti şi a multor mii de turişti, iubitori de sport. Pentru uşurarea traficului, în Roma au fost tăiate noi străzi, care leagă direct centrul oraşului cu bazele sportive. Orariul zilnic al magazinelor a fost prelungit (patronii speră de altfel să facă afaceri bune în această perioadă!), toate mărfurile poartă etichete olimpice, iar Ministerul Poştelor a emis diferite timbre consacrate întrecerilor olimpice.

Pregătirile s-au desfăşurat într-un moment deosebit al vieţii politice italiene. Una dintre obiecţiile formulate de fostul guvern Tambroni pentru a nu-şi da demisia — demisie cerută cu tărie de masele populare în cadrul unor grandioase manifestaţii de stradă — a fost şi aceea că „ţara nu va putea să asigure buna desfăşurare a întrecerilor, fiind lipsită de guvern". Dar masele au răspuns că ar fi cu atît mai dezonorant ca oaspeţii sosiţi la Olimpiadă să fie găzduiţi într-o ţară condusă de un guvern profascist. Trebuie remarcat de asemenea că unele cercuri politice italiene s-au „pregătit" pentru Olimpiadă într-un anume fel, cu totul diferit de spiritul care trebuie să anime o întîlnire internaţională de o asemenea importanţă. Astfel, organizaţiile neofasciste, faimoasa „Acţiune Catolică" şi grupuleţele de transfugi au încercat să înveninеze atmosfera printr-o desănăţoasă campanie de calomnii la adresa ţărilor socialiste şi de preamărire a modului de viaţă occidental. Mai mult decît atît, după cum a relatat ziarul „Unità", un birou special subordonat Vaticanului se îndeletniceşte cu crearea în rîndurile participanţilor la Olimpiadă a unei atmosfere de neîncredere şi de ostilitate reciprocă. Cu totul altfel însă aşteaptă masele largi italiene această importantă manifestare sportivă internaţională. Poporul italian doreşte ca Jocurile Olimpice să fie o mare întîlnire în spiritul prieteniei între popoare. Roma este gata să primească pe cei mai valoroşi sportivi — printre care şi pe cei din Romînia populară — urîndu-le ca, o dată cu marile performanţe către care ei tind, să facă să triumfe spiritul păcii şi prieteniei între popoare.

Nava-şcoală „Amerigo Vespucci", care transportă flacăra olimpică de la Pireu (Grecia) pînă la Siracusa (Sicilia). ←

La Basilica di Massenzio, construită în secolul al IV-lea al erei noastre, vor avea loc întrecerile de lupte clasice. →

Vedere panoramică a satului olimpic. În prim-plan se văd clădirile în care vor fi cantonaţi sportivii. La stînga se vede Palatul mic al sporturilor, de formă circulară, unde se vor desfăşura întrecerile de baschet şi haltere.

Piscina delle rose — unde vor avea loc întrecerile de polo pe apă.

Primul campion olimpic

de Al. MIRODAN

Gîndindu-ne la Olimpiada de la Roma trebuie, din prea multele idei care bat la hîrtie în asemenea emoţionantă împrejurare, să alegem una, reprezentînd, dacă nu greşim, ceea ce este mai semnificativ din punctul nostru de vedere, pentru jocurile care încep a se desfăşura peste cîteva zile.

Se cuvine să vorbim despre nişte inscripţii. După cum se ştie — presa lumii a dezbătut de mult şi îndelung chestiunea — Stadionul olimpic de la Roma purta în piatră o cantitate de inscripţii fasciste lăsate moştenire de Mussolini şi nestirpite de moştenitorii lui din guvernele italiene din ultimii 17 ani. După cum se ştie iarăşi, în ciuda protestelor şi a stăruinţelor amînte, oficialităţile au refuzat să şteargă inscripţiile, afirmînd că ele au caracter „istoric" sau documentar — sau cam aşa ceva — şi că zidurile nu pot fi epurate. În sfîrşit, după cum se ştie, pînă mai deunăzi cercurile reacţionare din Italia se încleştau pe poziţia ca steagurile tuturor ţărilor participante la Olimpiadă să se încline în faţa lozincilor lui Mussolini. Se poate? Nu se poate, aşa că la Roma s-a încins o bătălie în jurul cuvintelor, un duel surd, nervos, dar fără sînge, între cercurile olimpice progresiste şi cercuri nu prea olimpice dar foarte reacţionare, un fel de dispută ideologică la capătul căreia una dintre tabere trebuia, nu se putea altfel, să fie învingătoare şi cealaltă înfrîntă. Nu s-au tras gloanţe în Piaţa Spaniei — s-au schimbat cuvinte; n-au căzut trupuri neînsufleţite pe străzi — a căzut, lovită greu, o poziţie. Atacată stăruitor şi fără cruţare, bîrfuită, împinsă de forţa opiniei publice la perete, încăpăţînarea reacţiunii a trebuit să plece capul. În ceasul al 12-lea, adică acum cîteva zile, corespondenţii agenţiilor de presă s-au repezit la telefon să transmită lumii, unii cu mulţumire, alţii cu netăgăduită iritare, că într-o noapte, la lumina palidă a lanternelor electrice, precum nişte borfaşi încolţiţi care se grăbesc să înapoieze păgubaşului obiectele furate, îndărătnicii de ieri au pornit să şteargă inscripţiile de pe stadion. Noaptea. La lumina palidă a lanternelor electrice. Şi ruşinaţi. Ruşinaţi că au pierdut şi că au trebuit să piardă. Ruşinaţi de licărul de ironie din ochii trecătorilor. Ruşinaţi de slăbiciune.

Nu este vorba aici de o idee, mai degrabă decît de un fapt? Nu s-a petrecut aici, pe stadion, una din probele marii întreceri dintre două lumi? Şi nu s-a dovedit aici, încă o dată, tăria participanţilor progresişti şi capacitatea lor de a învinge în întrecere? Într-o întrecere aspră, chinuitoare, îndelungă, dar paşnică, pentru că bătălia inscripţiilor a fost purtată şi cîştigată fără sînge.

Jocurile Olimpice de la Roma au început în noaptea lanternelor.

Primul campion: ideea coexistenţei şi întrecerii paşnice.

REDACŢIA: BUCUREŞTI PIAŢA SCÎNTEII Căsuţa Poştală: 3507 ol 33 Tel. 17 60.10. int. 1744 **ABONAMENTE:** la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţi. **PREŢUL ABONAMENTELOR:** 3 luni: 26 lei 6 luni: 52 lei un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Coperta noastră desen de N. CLAUDIU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

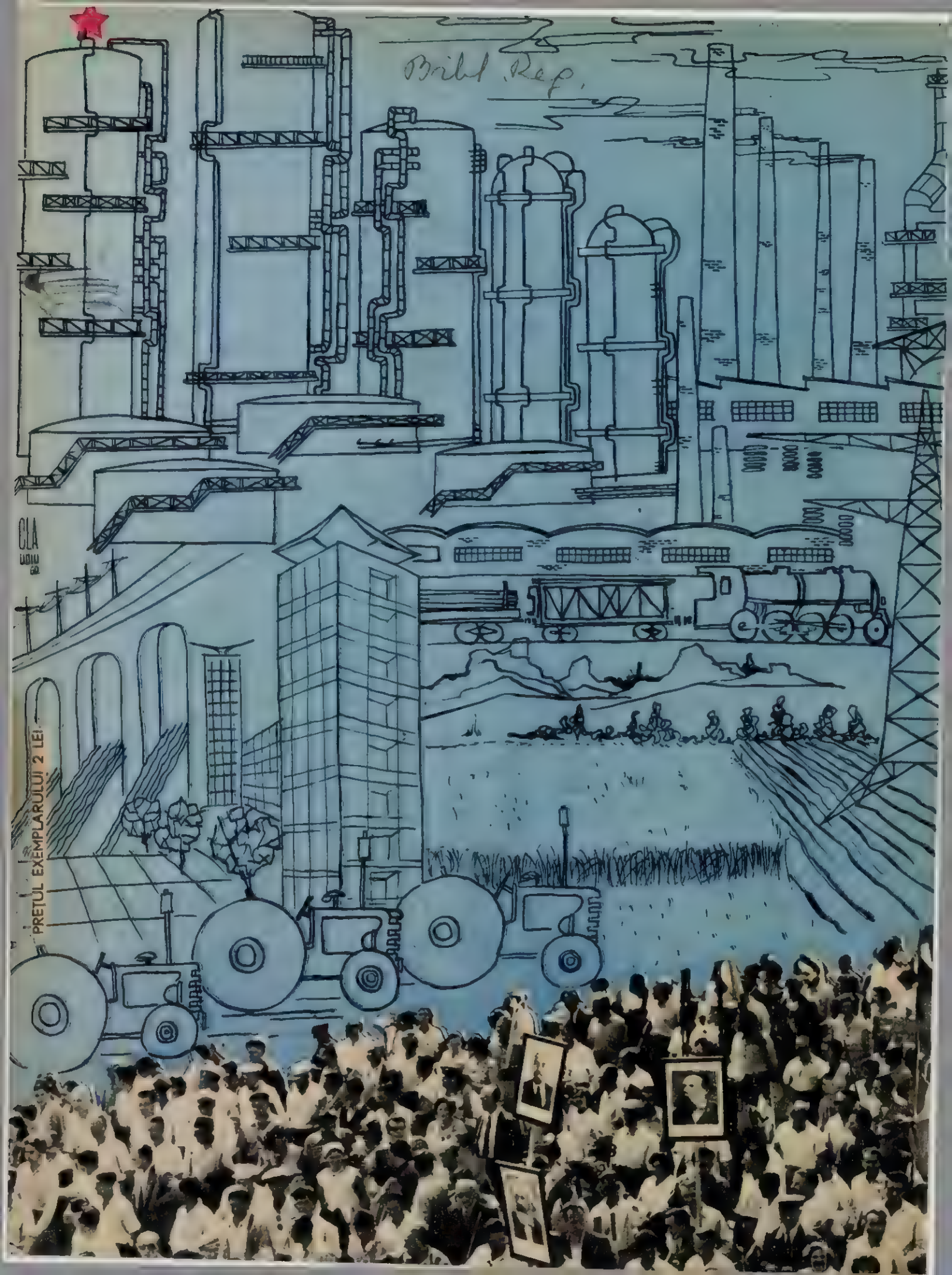
Bibl. Ref.
PREȚUL EXEMPLARULUI 2 LEI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 34 (274)
Anul IX
27 august 1960

„Nu vreau să mă-nsor"
Reportajul în pag. 5

Fotografie de
S. STEINER

LA CONGRESUL AL III-LEA AL U. T. M.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, membru al Biroului Politic și secretar al C.C. al P.M.R., adresează Congresului al III-lea al U.T.M. salutul Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn.

Un moment emoționant: o pioneră prinde tovarășului Virgil Trofin, prim-secretar al C.C. al U.T.M., o insignă pionierească.

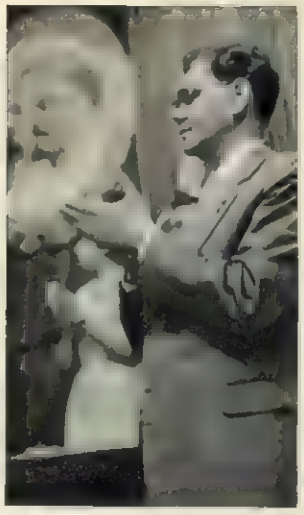

La al treilea Congres al U.T.M. au participat și numeroși reprezentanți ai organizațiilor de tineret de peste hotare. Iată-l pe conducătorul delegației tineretului sovietic, tovarășul Vadim Petrovici Loghinov, secretar al C.C. al U.T.C.L.

La școala socialismului și noi
Ucenicim cu ochii plini de soare
Ca mîine, harnice albine-n roi
Să împlinim grădina țării mare.

Pionierii ovaționează cu entuziasm pentru Partidul părinte și aduc salutul lor cald fraților mai mari, utemiștii.

Aspect din sala Congresului, în timpul lucrărilor.

Un grup de delegați în timpul lucrărilor Congresului U.T.M.

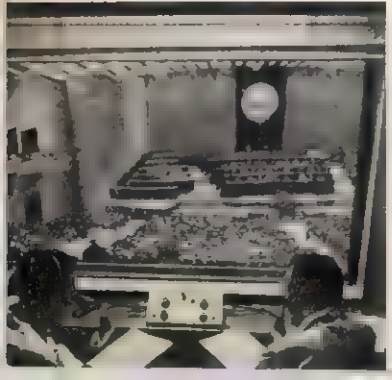

Numeroși crainici-interpreți au asigurat oaspeților străini posibilitatea de a urmări dezbaterile prin traducerea simultană, în mai multe limbi, a discursurilor rostite. În fotografie: sala Congresului, văzută din una dintre cabinele crainicilor-interpreți.

ARCUL CARE OPREȘTE APELE

Reportaj de Cornel BOZBICI

Fotografiile autorului

Simpla coincidență m-a așezat lîngă el, pe bancheta de lemn, în camionul încărcat cu nisip, ce urca spre baraj. De fapt, cînd mă gîndesc acum, îl ignoram, furat de frumusețea pădurii și a rîușorului învolburat. Călătoream amîndoi prin acest paradis verde, mîngîiați de vînt, fiecare cu gîndurile lui. La ce s-o fi gîndit dînsul, nu știu. Mi s-a părut într-un rîstimp că e neliniștit. M-am cufundat în contemplarea mută a pădurii, brodată cu stînci de culoarea ceaiului negru, dispuse într-o geometrie haotică, care ne priveau tăcîturne și totodată mărețe, uneori aplecîndu-se spre noi amenințătoare

— Sînt cerbi pe-aici... — îl auzii vorbindu-mi deodată. Dar nu e permisă vînarea lor... Și după o clipă adăugă: încet merge camionul!

Nu mă grăbeam Dimpotrivă, căutam să întîrzii cît mai mult în valea verde, răcoroasă chiar în acele ceasuri ale amiezii de vară. Căci ce poate fi mai fermecător decît o călătorie pe firul unei ape de munte care își saltă dantelele albe ale valurilor, ca niște ponei, peste bolovani, la umbra zidurilor înalte ale pădurilor de conifere și fag?

Omul era într-adevăr grăbit, căci în clipa cînd șoferul opri mașina în drum să ne invite să facem un popas la o bere, el îi spuse: „Dacă stai mult, o să întîrzii La ora trei trebuie să fiu la baraj, la turnare.. " Și rămase în camion, vădit supărat de acest popas, părînd atît de necăjit la gîndul că o să întîrzie, încît mă impresionă. Era ceva în atitudinea lui care exprima răspundere, conștiință înaintată

Ne-am despărțit undeva pe drum

A doua zi, în forfota șantierului, l-am uitat Dar deodată, cineva îmi făcu semne amicale cu mîna din cabina unei macarale-turn. Nu cunoșteam pe nimeni și gestul acesta prietenos mă emoționă Era dînsul.

— Ai sosit la timp ieri? — l-am întrebat

— Da! — mi-a răspuns zîmbind

— Am să viu puțin mai tîrziu să stăm de vorbă Și-o să-ți fac și o fotografie. O amintire

— Te-aștept

Cînd l-am căutat era seară, omul plecase din schimb și nu l-am mai întîlnit Părăseam a doua zi șantierul cu sentimentul că m-am făcut vinovat față de acest om. Cîte lucruri nu mi-ar fi putut povesti dînsul despre superbul baraj și despre minunații muncitori care l-au durat! De aceea îmi cer scuze pentru că am venit prea tîrziu să-l întîlnesc și n-am învățat din conștiinciozitatea lui, la care fusesem martor în călătoria noastră

Arcul de beton

Privind amforele grecești totdeauna m-au impresionat arcașii și caii cabrați, gata să-și ia zborul. Asta poate pentru că linia curbă a desenului dă multă supleță și, printr-o proprie însușire, parcă însuflețește figurile înghețate în lut. Poate de aceea — metaforic vorbind — arcul de beton al barajului Sadu mi-a părut nespus de viu, gata să vibreze și să inunde munții pădurile și cerul cu un acord prelung și melodios.

Dar menirea lui e alta. Cei 50 000 metri cubi de beton, masați într-o construcție zveltă și albă, înaltă de 58 de metri, vor spune un „veto" veșnic înspumatelor ape ale Sadului Șase milioane metri cubi de apă se vor aduna zi de zi, pînă vor forma un mare lac. Și din clipa aceea vor putea trece săptămîni, luni, ba chiar 5 ani fără să cadă o picătură de ploaie, dar uzina va avea mereu apă îndestulătoare să pună în funcțiune turbinele

Cele două versante stîncoase în care e încastrat barajul pe care fantezia populară l-a botezat „Gîtul berbecilor" se încontrează cu semeție unul spre celălalt. Și, privindu-le din înălțime, ai impresia că în fiecare clipă vor porni să se înfrunte într-o uriașă bătălie. Șapte mii de metri cubi de rocă au fost răpite acestor stînci pentru a face loc unui uriaș arc de beton. Deschiderea mică a văii în acest loc a dus la soluția primului și deocamdată a unicului baraj de greutate în arc din țara noastră.

Una din cele 21 staţii de măsură a barajului Tehnicianul Hatzak controlează cu teleohmmetrul fenomenele care au loc în masa de beton

Pictoriţa Vera Marcu din Sibiu lucrează un tablou care va reprezenta un episod din turnarea barajului.

Turnarea barajului a început la 24 iunie 1959. Cînd va fi terminată, va trebui adusă sus, în vîrful muntelui, o sticlă de şampanie (de ce numai una?) cu care să fie botezat... noul născut. Oare barajele nu au acelaşi drept ca şi navele înainte de lansare?

Viaţa intimă a barajului

Arcul zvelt de beton are viaţa lui personală. Despre ea mi-a vorbit ing. Tiberiu Milea, iar tehnicianul Hatzak Uwe mi-a demonstrat practic, la un „cîmp de măsură", cum se pot afla „intimităţile" ei. Constructorii vor pleca, dar la baraj vor rămîne cîţiva oameni care îl vor veghea necontenit, cunoscînd minut de minut cum se simte în îmbrăţişarea rece a apelor. Pe stele şi rozete s-au montat 216 teleformetre, organisme sensibile ca nişte nervi, care îşi vor duce de acum înainte viaţa în oraşul de beton şi vor transmite din noaptea veşnică a betonului cele mai sensibile schimbări („deformaţiile specifice") axiometrice pe plan orizontal sau vertical. Alături de acestea, în corpul, în aparenţă fără viaţă, sînt montate teletermetre, termometre electrice cu rezistor pentru măsurarea temperaturilor, telepresmetre, care vor arăta omului presiunile la care e supus barajul sub sarcina hidraulică, şi teledilatometre. Nimic din ceea ce se petrece în masa de beton nu va fi necunoscut. Mesagerii omului din adîncul betonului îi vor transmite viaţa intimă a arcului sprijinit pe stîncă.

Inginerul Urschel şi amintirile...

Tînărul blond cu ochii albaştri mi s-a părut un taciturn. Dar cum aparenţele întotdeauna înşală, şi de astă dată am scăpat de jugul lor numai stînd într-un ceas crepuscular de vorbă cu dînsul.

La 27 de ani inginerul Gerhardt Urschel are amintiri... Are experienţa construcţiei acestui baraj, căruia i-a fost părinte zile şi nopţi şi l-a văzut înălţîndu-se cu graţie sub ochii lui. N-o să uite niciodată ploile acelea primăvăratice care cădeau ca nişte perdele lichide, inundînd totul, îngreunînd totul, opunîndu-se parcă energiei şi dorinţei muncitorilor de a înălţa cu tenacitate barajul. Şi deodată, pe neaşteptate, acel val de apă, viitura, rodul unei ruperi de nori, care inundă barăci, locuinţe... Povestindu-mi, zîmbeşte. Îşi aduce aminte de pisica abandonată într-o locuinţă, care mieuna pe o sobă, privind înspăimîntată la lucrurile ce pluteau în odaie. În clipele acelea i se aduse la cunoştinţă că tabloul electric, cu toate siguranţele, inclusiv cu cele ale macaralelor, este acoperit de puhoi. Curentul se oprise. Era de ajuns o scînteie pentru ca baraca să sară în aer cu tablou cu tot; mai ales că un butoi cu carbid, aflat în încăpere, în contact cu apa, începuse să degajeze acetilenă.

Niciodată poate pînă atunci inginerul Urschel n-a îndurat chinuri mai mari. Dacă nu pornea curentul, două din lamele barajului se duceau dracului. Dar dacă intra cineva în baracă s-ar fi putut ca în chiar clipa aceea butoiul cu carbid să facă explozie! Şi viaţa oamenilor e atît de preţioasă... Totuşi, totuşi nu era timp de aşteptat. Cine îndrăzneşte să intre? Şi iată-i pe Butuc şi Farcaşu, doi electricieni, oferindu-se. Le-a urmărit mişcările prin valuri, i-a văzut cum intră pe fereastră, apoi în cîteva clipe chinuitor de lungi butoiul buclucaş fu scos. Toată lumea răsuflă uşurată. Se dă drumul curentului. Betonarea continuă! Lamele nu sînt pierdute! Trebuie să trăieşti asemenea clipe, ca să le simţi toată profunzimea. Ele sînt emoţionante chiar şi atunci cînd se rememorează. Inginerul Urschel are 27 de ani şi multe amintiri, întîmplări pe care ţi le-ar putea istorisi pe îndelete.

— Am cerut să plec din Făgăraş, unde aveam o muncă destul de frumoasă, şi am venit aici atras de această construcţie nouă şi interesantă pentru un tînăr inginer. Aici, printre muncitorii noştri harnici, noi am învăţat să muncim cu adevărat.

...Are dreptate tînărul inginer!

Bolzan

Deşi are numai treizeci de ani, sudorul Bolzan e în felul său un maestru. Fusese la început lucrător la atelierul mecanic al barajului, pînă cînd, într-o zi, dezvoltarea lucrărilor ceru mai mulţi sudori. Calificat la locul de muncă, el a ajuns unul dintre cei mai cunoscuţi şi mai harnici muncitori ai construcţiei. Dacă întrebaţi cine a montat „pantalonul cu conducte" de la castelul de apă, vi se răspunde: Bolzan. Dar scările metalice din puţul de 54 m de la captarea Sădurelului? Tot Bolzan! Dar blindajul casei vanelor din tunelul de golire a lacului? Bineînţeles, Bolzan!

Dar într-o bună zi Bolzan s-a îmbolnăvit... Dus la spital, s-a constatat că are apendicită. După operaţie medicul îi prescrise un concediu de convalescenţă. Decembrie, frig, zăpadă. Omul nostru stătea în casă şi privea cu melancolie la tovarăşii lui care forfoteau pe şantier. Se apropia 30 decembrie şi, conform angajamentelor, unele dintre lucrările preliminare trebuiau terminate. Numai el, din pricina unei pîrdalnice de operaţii, făcea pe spectatorul.

Sudorul Bolzan Dumitru.

Într-o zi veni la dînsul meşterul:

— Cum te simţi, Bolzane?

— Bine... Cum mai merge lucrul?

— Prost, tovarăşe... Mi-a plecat sudorul de la puţul de captare. Vine 30 decembrie, nu-i gata lucrarea şi nu ne putem ţine angajamentul.

— Păi să viu eu... dacă-i nevoie.

— Şi doctorul?... Ce zice doctorul?

— Mă simt în puteri. Cîteva zile în plus sau în minus nu contează.

La 30 decembrie, puţul, aşa cum fusese prevăzut, a intrat în funcţiune..

— Şi a fost greu? — îl întreb.

— Greu? Nimic nu e uşor cînd stai să te gîndeşti. E nevoie de puţină voinţă, tovarăşe... — îmi răspunde zîmbind...

★

Nu pot să-l uit pe sudorul Bolzan Dumitru, nici pe dulgherul Mihai Moghes, nici pe minerul Barbu Nicolae... Dar despre cîţi n-ar trebui scris oare? Fiecare are meritul lui în ridicarea acestui baraj. M-am despărţit de toţi aceştia cu mîndria de a fi contemporan cu dînşii, cu eroii marilor construcţii ale socialismului.

ŞCOALA PE APĂ

Într-unul din vasele-dormitor ale T.A.V.S.-ului (Trustul de amenajări şi valorificarea stufului), ancorat la Rusca în Delta Dunării, s-a amenajat pentru sezonul de vară o şcoală ce adăposteşte cursurile de calificare profesională a mecanizatorilor exploatării stufului. Asigurate cu cadre didactice dintre cei mai buni ingineri ai trustului, cursurile acestea îşi propun să dea o calificare tehnico-profesională mai înaltă celor ce li se încredinţează modernele maşini de recoltat stuf. Absolvenţilor şcolii, paralel cu noile cunoştinţe primite (şi ca o consecinţă a lor) li se recalculează şi salariile, fiind încadraţi în categorii superioare în raport direct cu media notelor obţinute la absolvire. Direcţiunea şcolii este mîndră, de pildă, de faptul că toţi cei 16 elevi care la începerea cursurilor erau în categoria II-a de salarizare se află acum în categoriile IV, V şi chiar VI.

La această şcoală pe apă, elevii ştiu lectia, cum s-ar spune... ca pe apă

E. D.

Un grup de elevi din seria a II-a, avînd în mijlocul lor pe directorul şcolii.

Nu vreau să mă-nsor!

Fotografii de S. STEINER

Precum vedeți, ne ținem de cuvînt și publicăm în pagina de față un mic fotoreportaj de la filmările noii noastre comedii muzicale „Nu vreau să mă-nsor". De atunci, de la primul tur de manivelă, s-au petrecut multe pe platoul de la Tomis, prin noul cartier din Piața Palatului ori prin halele uzinelor textile „Tudor Vladimirescu" (alias „Texlon") și viitorul film în culori le-a înregistrat cu vervă, fidel față de peisajul Bucureștiului 1960, „complice" la toate poznele și încurcăturile hazlii pe care ni le povestește scenariul lui S. Macovei. Ce s-a întîmplat? Opereta „Vreau să mă-nsor" s-a cîntat pentru a 400-a oară, exasperînd pe toți și făcînd pe cei mai apriigi adepți ai căsătoriei să declare: — Nu „Vreau să mă-nsor"!! Înfatuatul și plinul de morgă compozitor P. Grigorescu-Manta (autorul mult difuzatei operete) a trimis în locul lui pentru instructaj la fabrica „Texlon" — investindu-l plină și cu numele său — pe tînărul fagotist Marius Popescu. De aci toate complicațiile și încurcăturile ce vor urma. Și iată-l deci pe Ștefan Tăpălagă (interpretul lui Marius) confundat cu... Geo Barton (care își face cu rolul compozitorului Manta debutul în comedia cinematografică); iată-l pe Nae Roman în rolul afemeiatului... Buriacu și pe Liliana Tomescu drept „Geta de la Texlon", dispusă să se îndrăgostească de oricine, numai compozitor să fie și să o lanseze ca mare cîntăreață, iată-l și pe Tomazian dînd examen la istorie (pentru simpaticul nea Barbu) și încurcîndu-i cu candoare pe Ștefan cel Mare cu Petru Rareș. Pelicula a mai aruncat o ochiadă indiscretă asupra micii povești de iubire ce se înfiripă între Marius și Sanda (interpretată de o tînără studentă a Institutului de artă teatrală și cinematografică — Cici Dumitrache) și s-a odihnit cu plăcere asupra fermecătorului cuplu Irina Petrescu — Cristea Avram (Rodica și ing. Preda). Toate acestea sub ochiul sever al tînărului regizor Manole Marcus, care ne-a asigurat că publicul va rîde în sală cu atît mai mult, cu cît el va fi acum mai aspru și mai exigent cu echipa de filmare. Putem să-i credem? Cele cîteva imagini din această pagină ne dau tot temeiul!

(1) *Convorbire... amicală între Marius Popescu (Ștefan Tăpălagă) și meșterul Barbu (V. Tomazian).*

(2) *Frumoase în muncă de la fabrica „Texlon": Rodica (Irina Petrescu), Sanda (Cici Dumitrache) și Margareta (Coca Andronescu).*

(3) *Echipa de operatori, la lucru.*

(4) *Geo Barton dirijor? Da, în noul său rol din comedia „Nu vreau să mă-nsor".*

(5) *O fotografie ce anunță o scenă plină de haz.*

(6) *Debutantă în film: Cici Dumitrache, studentă în anul III la Institutul de artă teatrală și cinematografică.*

COPERTA NOASTRĂ:

Actorii Irina Petrescu și Cristea Avram într-o scenă din filmul în pregătire „Nu vreau să mă-nsor".

Un strigoi peninsular

Pe harta Spaniei, bazele americane apar ca o cangrenă ramificată, cu tendințe de extindere.

de Valentin SILVESTRU

Pe cînd mă aflam anii trecuți la Paris, am cunoscut un ghid al unei agenții franceze de turism internațional. „Domnule — mi-a zis el — am umblat mult prin toate cele cinci continente și cînd trec hotarul unei țări le vorbesc călătorilor despre cea mai izbitoare caracteristică a ei. Dar cînd ajung dincolo de Pirinei, tac, pentru că în Spania lucrul cel mai izbitor este *mizeria*". Tot la Paris am luat un interviu unor artiști de teatru din Barcelona. În timp ce-mi vorbeau despre situația nenorocită a artelor în țara lor, mă opreau de a nota unele propoziții, scuzîndu-se, stingheriți: „tipărite, ne-ar trimite la pușcărie". Într-o revistă engleză de mare tiraj am văzut o fotografie înfățișînd educația viitorilor ofițeri dintr-o școală militară franchistă: pe o masă lungă, farfuriile cu mîncare; de o parte și de alta a mesei, șiruri de elevi. La un semnal al instructorului, elevii se încaieră; cei mai tari devin stăpînii farfuriilor, cei învinși rămîn în acea zi flămînzi...

Dacă trăsătura specifică a stării majorității poporului spaniol este mizeria, ceea ce definește regimul falangist din Spania de azi e *sălbăticia* de tip fascist, într-un șir infinit de manifestări, de la cele pur grotești pînă la cele cumplit de tragice.

Epistolă bască

Starea de spirit a maselor populare spaniole poartă pecetea unor tendințe de radicalizare. Agențiile occidentale de presă pomenesc în fiecare lună despre grevele și manifestațiile de protest din Madrid, Barcelona, Biscaya, Sevilla, Malaga, Bilbao și alte orașe, despre mișcările subterane îndreptate împotriva lui Franco, despre formele violente în care răbufnesc nemulțumirile. Lupta antifranchistă e într-o continuă intensificare, popularitatea și influența comuniștilor sporesc. Există totodată știri, prea bogate, despre persecuțiile politice, despre represiunile sălbatice ale poliției, despre teroarea exercitată de aparatul de stat, despre torturile la care sînt supuși patrioții spanioli în închisorile din Madrid și Santander, în lagărele de concentrare de pe insulele de coastă din estul și nordul peninsulei.

Bestialitățile, domnia despotică a bunului plac al dictatorului și aparatului său represiv condamnările crude pe zeci de ani, rostite fără procese de tribunalele militare au alăturat protestului celei mai mari părți a poporului spaniol și pe acela al unor intelectuali de seamă din toate țările. E interesant că, siliți de împrejurări, cîteva sute de preoți basci (Țara Bascilor cunoaște o puternică mișcare separatistă) au trimis o epistolă publică episcopului lor, în care acuză guvernul franchist că „folosește tortura în încăperile poliției împotriva unor cetățeni nevinovați", că reține inamicii politici fără mandat sau alte forme juridice și „fără să-i judece", că utilizează „o mașină-superpropagandistică în scopul mistificării opiniei publice". Scrisoarea a apărut în ziarele din mai multe țări vestice. După această întîmplare, atît Sfîntul Oficiu al Inchiziției cît și poliția secretă au început să se intereseze foarte îndeaproape de preoții basci. E una din frecventele împrejurări cînd gluga ascuțită și crucea neagră a inchizitorului apar în porțile caselor simultan cu duba cenușie a poliției secrete.

Un om mic, mai mare decît trei împărați...

Capul acestui stat polițist mistuit de mizeria populației, ros de trîndăvia și descompunerea păturilor suprapuse, de incurie administrativă, corupție, silnicie, dezagregat de haosul economic și instabilitatea politică permanentă, este Francisco Franco, un omuleț scund, gras și pornit spre pleșuvie, care la 66 de ani mai visează încă să întemeieze o dinastie personală.

Megalomania maiorului devenit brusc general și-a pierdut repede limita. 16 orașe îi poartă numele, așa cum își poartă zidurile lor cangrenele timpului. La una din numeroasele-i sărbători (în 1958) ziarele spaniole, aflate sub controlul direct al Falangei, au scris despre acest omuleț, despre această pată grasă de pe istoria Spaniei

Cartier muncitoresc la Barcelona... Cinci milioane de spanioli trăiesc în asemenea condiții la regimul franchist.

că „are calități morale mult superioare acelora ale împăraților Octavian August, Carol Quintul, Napoleon...” (Arriba). Ce-i drept, acești împărați au cucerit și stăpînit și ei într-un fel sau altul străvechea țară iberică — dar oare nu se răsucesc în mormînt la aflarea unor asemenea comparații? Iar oficiosul monarhiștilor — „A.B.C.” — a citat printre alte declarații despre Franco ale unor „oameni celebri” — Cian Kai-și, Trujillo, Li Sîn Man — și pe aceea a lui Pétain, rostită se pare în fața lui Hitler, precum că „sabia generalisimului Franco este cea mai curată din Europa”. Această sabie îi fusese dăruită însă de Mussolini, după episodul din Abisinia. Pe atunci Hitler îl privea cu neîncredere pe micul falangist și, trimițîndu-l pe spionul său personal, amiralul Canaris, să comploteze în Marocul spaniol, îi transmisese că Franco „n-are nici talent politic, nici militar”, drept care Führerul îl desemnase ca șef al rebeliunii fasciste pe un oarecare Sanjurjo. După cum a relatat recent fostul general-locotenent Bamler (colaborator al serviciului de spionaj al celui de-al treilea Reich), Sanjurjo a murit însă într-un accident ciudat de avion și atunci Canaris a fost nevoit să recurgă la maiorul Franco, ce se afla în acel moment în insula Majorca — ținînd seama și de conștiinciozitatea cu care acest soldățoi „fără talent” își îndeplinise unele misiuni încredințate anterior de germani.

„Libertate pentru Spania!” Imaginea și lozinca sînt ale unui miting londonez împotriva vizitei ministrului de Externe spaniol, Castiella, în capitala britanică. Asemenea manifestări, cu aceeași lozincă, au loc azi în multe țări ale lumii; Franco e considerat drept cel mai rușinos vestigiu al ciumei fasciste în Europa.

Cavoul de granit

Revista engleză „Spectator” scria fățiș acum cîtva timp că orînduirea din Spania nu are nici un fel de idealuri sau țeluri vizibile, în afară de menținerea lui Franco la putere, umflarea artificială a presupuselor sale merite și a „avantajelor” regimului său. Dictatorul se leagănă în iluzia popularității. Cînd călătorește prin țară, falangiști travestiți în țărani îl aclamă pe marginile drumurilor. Recent, în cursul unei vizite făcute în Catalonia, el a trecut, mimînd emoția, printre șiruri de muncitori cu torțe aprinse în semn de omagiu — dar „n-a observat” că în spatele „manifestanților” se aflau polițiști cu automatele îndreptate asupra lor. Ziaristul englez burghez J. Gilmond i-a observat însă și a scris despre aceasta. După o lungă călătorie prin Spania, ziaristul, îngrozit, a descris-o ca pe „o țară ocupată de propria sa armată. Fără sprijinul armatei, Caudillo nu s-ar menține nici cinci minute”.

O fi avînd înrăitul dictator unele presimțiri funeste? Foarte probabil. Situația internă și cea internațională nu-i sînt și nu-i vor mai fi favorabile. Cu multă pompă el și-a construit un cavou, într-o galerie de granit săpată într-un munte. Pentru săparea galeriei au fost dinamitate 800.000 tone de stîncă. Lucrarea a costat 12 milioane dolari — „donați” de populație prin aparatul fiscal care i-a strîns, firește, cu toată... delicatețea.

Dar pînă la instalarea, chiar prezumată, în cavoul de granit, generalisimul se agață de putere cu furie disperată și — de la dispariția lui Hitler — își caută, fără a osteni, noi stăpîni cu ajutorul cărora să se mențină la putere.

Aliați... zburători

Imediat după război, americanii, știind că Spania a rămas fără obercaudillo-ul său de la Berchtesgaden, au socotit-o un „spațiu vid” și au început să tatonoze eventualitățile unor investiții masive de capital și de amplasare a unor baze militare. Ca totdeauna, ei au început prin a polei realitățile spaniole. Departamentul de Stat a publicat o culegere de studii diplomatice, din care reieșea că Franco a fost un fel de... rezistent antihitlerist, opunîndu-se atragerii lui în axa Roma-Berlin! „Rezistentul” s-a bucurat din cale-afară de această descoperire și a început să bată la poarta N.A.T.O.-ului și la ghișeul Fondului Monetar Internațional, lansînd totodată invitații marilor monopoliști din S.U.A. să exploateze bogățiile Spaniei cu asigurarea legală a procentului de cîștig 100%. John Foster Dulles a zburat spre Madrid și i-a strîns mîna în aplauzele oștenilor din garda personală, anunțînd ritos „începutul unei strînse colaborări”.

Astfel că în 1954, a început construirea de baze americane în Spania.

Astăzi, S.U.A. au baze aeriene la Sevilla, lîngă Madrid și la oarecare distanță de Saragossa, la Torejon, Porturile Cartagena și Rota sînt practic la dispoziția armatei americane, iar conducta lungă de 800 km de la Rota pînă în Castilia și Aragon transportă combustibil exclusiv pentru aerodromurile americane. Se află în Spania trei baze americane mari, o bază navalo-aeriană, șapte stațiuni radar, două depozite navale și alte instalații. Cei cca 10.000 de militari americani cu familiile lor au la dispoziție case proprii, teatre, magazine, piscine, popicării — unde spaniolii nu sînt admiși.

Franco a mai încercat alianțe și colaborări: a) cu regele Feisal al Irakului — pînă cînd acesta a devenit absolut indisponibil; b) cu Fulgencio Batista, dictatorul Cubei, pînă ce acesta a luat calea aerului, fără întoarcere „spre alte țări de soare pline”; c) cu premierul turc Menderes — care a declarat la Madrid, în aprilie a.c., cu emfază: „Amîndouă țările noastre sînt din punct de vedere geografic adevărate purtătoare de avioane” — zburînd însă, mai tîrziu cu o lună, definitiv, de pe propriul său „purtător” spre o închisoare din Istambul; d) cu Trujillo, dictatorul din Republica Dominicană acuzat actualmente de crime de drept comun și, la ora cînd scriem, demisionat — și cu alții din aceeași făină.

După eșecul răsunător pe care l-a avut la Paris, înainte de a face o reconfortantă vizită — care n-a mai avut loc — în Japonia și de a se întîlni cu Li Sîn Man, aflat provizoriu în meditație într-un balamuc din Havai — președintele Eisenhower a ținut neapărat să zboare deasupra Spaniei și să se consoleze prin radiogramă cu Franco propunîndu-i „întărirea legăturilor” cu care Spania e înhămată la carul american. Cum și domnul Eisenhower însuși e pe punctul de a se retrage în viața privată, e posibil ca Franco, în urma acestei ultime „legături” din aer să adauge la superstițiile sale încă una — foarte neagră.

Ultima combinațiune

Mai serioși par a fi pentru el, deocamdată, revanșarzii vest-germani. După ce au încercat în zadar să ascundă intenția lor de a construi uzine proprii de rachete în Spania, oficialitățile de la Bonn au fost nevoite să recunoască public expansiunea lor de tip nou spre Peninsula Iberică. Dar 1960 nu mai e 1937. În parlamentul britanic, în rîndurile opiniei publice franceze, în unele partide politice din Italia, ba chiar și în Germania occidentală și în multe alte părți se fac auzite proteste vehemente. Franco are parte de un oprobriu general. Lumea socialistă îl înfierează ca pe un vestigiu al unor vremuri oribile. Agenția TASS a declarat anul acesta: „Știrile cu privire la stabilirea unei colaborări militare între guvernele Adenauer și Franco trebuie să pună în gardă pe toți acei cărora nu le sînt indiferente destinele păcii... Tratativele cu privire la colaborarea militară între cele mai reacționare state din Europa dovedesc că guvernul R.F. Germane este nevoit să caute sprijin pentru politica sa, aflată în contradicție cu interesele păcii, la un regim care este o progenitură a nazismului hitlerist și a fascismului italian. Înțelegerea din culise între Germania occidentală și Spania franchistă reînvie involuntar în memorie faimoasa axă Berlin-Madrid. .”

.. Și va avea soarta acelei axe. Ca toate alianțele pe care le încheie Franco. Căci el este un strigoi al unei lumi apuse, pe care poporul spaniol se pregătește să-l alunge de pe pămîntul glorioasei și însîngeratei patrii.

Și pe care nu încape îndoială că-l va alunga!

Baioneta și inchiziția catolică — pilonii puterii dictatorului Franco. Nesiguri stîlpi de susținere ai unui regim putred!...

DE CE

Fotoreportaj de F. URSEANU (text)

și A. MIHAILOPOL (fotografii)

↑ În toiul campaniei agricole, brigadierul Brobonea — fruntaș în muncă — și tovarășii săi tractoriști au dovedit o deosebită pricepere.

Baișuș de grîu. Una după alta, mașinile au transportat de la G.A.S. Mozneni, spre silozurile din Constanța, mii de saci cu această bogăție a holdelor dobrogene. ←

Și acești tineri voioși — elevi ai școlii medii din orașul Vasile Roaită — și-au adus aportul, în cadrul muncii patriotice, pentru viitoarea recoltă bogată de porumb. ↓

S-A PETRECUT LA MOȘNENI...

În sat la Moșneni — la doi pași de țărmul mării — a fost o petrecere strașnică. S-a cîntat de seară pînă dimineața, s-a jucat cu foc sîrba, oamenii s-au cinstit cu multe sticle de bere și cu alte sticle, pline de nectarul viilor dobrogene, iar pe mese întinse s-au ridicat piramide de pui și de rațe rumenite. Dacă în seara aceea — zic oamenii — vîntul ar fi bătut de la uscat spre mare, ecoul fanfarei s-ar fi dus pînă dincolo de cîmpia dobrogeană — pe plaja de la Neptun sau pe cea de la Costinești.

Petrecerea de care vorbim era a muncitorilor, a tractoriștilor, a zootehnicienilor, a tehnicienilor și agronomilor de la G.A.S. Moșneni, una din petrecerile devenite tradiționale și aici, în Dobrogea: serbarea încheierii campaniei de recoltare a grîului. O serbare a pîinii, a belșugului, pe care oamenii din partea locului o cinstesc împreună cu nevestele, cu feciorii, cu vecinii. Iar vecinii din sat, ca și cei din toate satele din regiunea Constanța, sînt toți colectiviști, oameni care cunosc azi belșugul și prosperitatea și pentru care gospodăria de stat din Moșneni este un îndreptar și un exemplu de mare gospodărie agricolă socialistă. ★

Au avut oare oamenii de la Gospodăria agricolă de stat din Moșneni motive să se bucure în vara asta mai mult decît în alți ani de rodul muncii lor? Desigur! Întîi și întîi fiindcă au terminat mai devreme recoltatul și treieratul grîului; apoi s-au cinstit fiindcă au realizat aici un lucru care nu s-a înregistrat în alți ani: de pe cele 1.303 hectare cultivate cu grîu s-a scos o producție medie de 2.330 kg la hectar. Și trebuie ținut seama — zic oamenii din partea locului și lucrul acesta îl spune și directorul G.A.S.-ului, tovarășul Eugen Chiriță — că producția respectivă a fost obținută în Dobrogea, regiune unde cu puțini ani în urmă recolta de grîu se măsura nu cu mile de kilograme la hectar, ci doar cu sutele .

Așadar, recolta bună de grîu în acest colț al regiunii Constanța

↑ **Cu toată briza mării, au fost multe zile toride în cîmpia dobrogeană. Dar grija față de mecanizatorii aflați în plină campanie a fost și ea prezentă: sucul de fructe, adus la locul de muncă, rece, de la gheață, a potolit setea celor de pe arie.**

●

Cei aproape o sută de stupi ai G.A.S.-ului se mută mereu dintr-un loc în altul. Fiindcă — zic apicultorii — mierea de la o mie și una de flori e cea mai bună. Iată-i acum instalați pe lîngă un lan de floarea-soarelui, unde albinele găsesc „materia primă" pentru miere, dar ajută și la polenizare. →

Pe baltă de la Neptun a G.A.S. Moșneni. Mii de rațe „Pekin" pleacă de aici spre piețele de desfacere ale regiunii Constanța. →

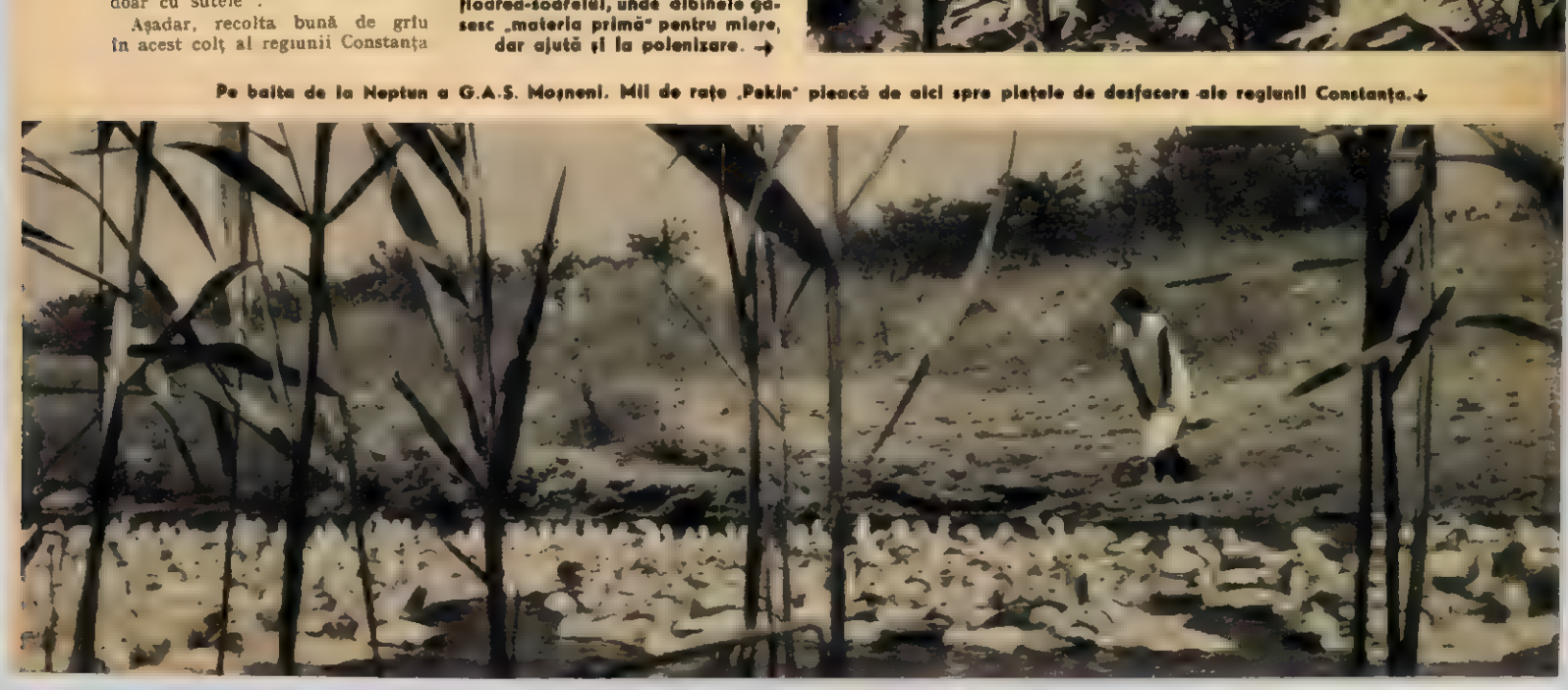

Nici un bob pierdut! Cotețele mobile sînt în permanență pe urmele combinelor — mii de găini roșii din faimoasa rasă Rodisland descoperindu-și singure hrana: boabe de grîu rămase de la treierat.

*

a fost obținută în 1960. Iar noul record va fi doborît — fără îndoială — în anii viitori. Premisele s-au creat în vara asta aici, la Moșneni — la doi pași de mare — pe una din parcelele gospodăriei de stat (de cca 12 ha) s-au obținut 4.266 kg grîu la hectar. Notați că numai cu două decenii în urmă același pămînt dădea 600-700 kg la hectar! Care-i în definitiv „rețeta" unei producții record? Exact cea aplicată acolo unde se ține seama de regulile agrotehnicii avansate: unde arătura s-a făcut la timp și cu mijloace mecanizate, unde cuțitul plugului a intrat adînc în pămînt, unde solul a fost hrănit bine cu superfosfați, cu azotat de amoniu, cu gunoi de grajd și unde însămînțările s-au făcut cu semințe de soiuri de înaltă productivitate. Nimic în plus — deci — decît pricepere, dragostea de muncă și folosirea din plin a mijloacelor moderne pe care statul democrat-popular le pune la dispoziția agriculturii socialiste.

Cu experiența îmbogățită și cu elan sporit, muncitorii, mecanizatorii și specialiștii de la G.A.S Moșneni au și trecut la pregătirea recoltei viitoare. Documentele Congresului al III-lea al P.M.R. îi călăuzește din plin „Sarcina principală în domeniul producției agricole — se spune în Raportul C.C. al P.M.R., prezentat la Congres de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej — este sporirea considerabilă a producției de cereale, mai ales de grîu și de porumb, deoarece de aceasta depinde dezvoltarea tuturor celorlalte ramuri ale agriculturii și în special creșterea animalelor" Și la realizarea din plin a acestei mari sarcini țin să-și aducă aportul și harnicii muncitori și tehnicieni ai G.A.S. Moșneni.

Pleava nu s-a mai pierdut ca pînă acum la recoltatul cu combinele. Tehnicienii de aici, ajutați de organizatorul de partid, tov. Dumitru Burada, au găsit mijlocul cel mai bun de a o valorifica, captînd-o în remorca prinsă de combină. Astfel s-a creat un stoc furajer de 400 tone pleavă — hrană excelentă pentru vite. ←

★

Pentru ce s-a mai petrecut aici în seara de 30 iulie? Pentru o veste importantă sosită în ajun: G.A.S. Moșneni a ieșit prima pe raionul Negru Vodă pentru productivitate și a patra pe regiunea Constanța. Și fiindcă planul pe tot anul la fabricarea brînzeturilor — faimoasa telemea de Dobrogea — s-a încheiat la sfîrșitul lui iunie (și nu la sfîrșitul lui decembrie!). Oamenii s-au felicitat reciproc fiindcă — ajutați de indicațiile Comitetului regional de partid — au descoperit mijlocul de a nu mai cumpăra furaje pentru vitele gospodăriei: au valorificat și pleava care — pînă acum — la recoltatul cu combinele, se pierdea amestecîndu-se cu paiele. Aproape 400 tone de pleavă (nu-i o cantitate neglijabilă!) au fost astfel puse în valoare. S-au bucurat împreună pentru că au dat peste plan 1.000 de kg lînă semifină, pentru că au furnizat magazinelor mii și mii de rațe din faimoasa rasă Pekin și mii de găini roșii din tot atîtea de faimoasa rasă Rodisland. Și ar fi petrecut și mai mult — a doua zi era zi de odihnă — dacă nu intervenea o ploaie puternică Credeți însă că s-a supărat careva? Dimpotrivă. Ultimul rînd de pahare s-a ridicat pentru apa care cădea din cer — pentru ploaie. Era bună pentru porumb! Pentru porumbul înalt de doi metri, de la care în septembrie, oamenii de aici așteaptă o recoltă record...

Aveau sau n-aveau de ce petrece?

O graficiană aflată în documentație, realizează un subiect printre crescătoarele de vite din G.A.S. Moșneni „Pozează" tovarășa Paraschiva Baciu, mulgătoare fruntașă, care îngrijește o duzină de vaci. ↓

Kulula (tempera, 1933)

UN ORIGINAL PICTOR RUS: N.K. RERIH

(1874–1947)

Nu de mult au fost expuse la Galeria Tretiakov din Moscova operele unui original pictor rus, pînă în prezent prea puțin cunoscut, Nikolai Konstantinovici Rerih.

Născut în anul 1874, Rerih s-a inițiat în arta picturii la Academia de artă din Petrograd și s-a dezvoltat ca artist la școala celebrului peisagist rus Arhip Kuindji. În scurt timp, Rerih devine un maestru al penelului. La început el se inspiră din trecutul îndepărtat al patriei sale; mai tîrziu începe să cutreiere lumea însoțind numeroase expediții arheologice, în căutarea imaginilor arhaice și a frumuseților folclorice create de milenii. Astfel, a călătorit și a lucrat pe rînd în Finlanda, Norvegia, Suedia, China, America, Mongolia, Tibet și India (unde și-a petrecut ultima parte a vieții).

Rod al acestor călătorii sînt și nenumăratele sale peisaje, adevărate ode închinate frumuseții și măreției naturii. Călăuzit de un adînc umanism, el s-a ridicat împotriva războiului, în apărarea omului și a valorilor nepieritoare create de geniul uman. Rerih spunea: „Dați arta poporului". El năzuia ca opera de artă să trezească în oameni „sentimente bune".

Rerih era un propagator pasionat al frumosului din monumentele străvechi și din creația populară. Aceste înclinații ale sale, dublate de o puternică atracție spre stilizarea decorativă (a lucrat mult timp ca scenograf în teatrele rusești), ajungînd uneori pînă la expresia simbolistă, stîrnesc discuții aprinse în jurul operei sale.

Iată de ce criticii de artă sovietici îi privesc opera ca pe un fenomen original, consecință a contradicțiilor artei mondiale din prima jumătate a secolului al XX-lea. Oamenii sovietici, reconsiderînd opera lui Rerih, au îndrăgit și pus la loc de cinste acele lucrări ale sale care redau frumusețea impetuoasă a naturii, cu soarele ei puternic, dogoritor, cu albul imaculat al piscurilor împlîntîndu-și frunțile-n nori, cu imensitatea albastră a stepei nesfîrșite, cu cerul brăzdat de nori fabuloși hîrjonindu-se între ei, cu peisaje de o rară frumusețe și expresivitate.

Iată în planșele noastre cîteva reproduceri din operele interesantului pictor rus, caracterizate printr-o deosebită intensitate a culorilor, ce aduce după sine și o intensitate a emoției.

↑
Himalaia (tempera, 1941)

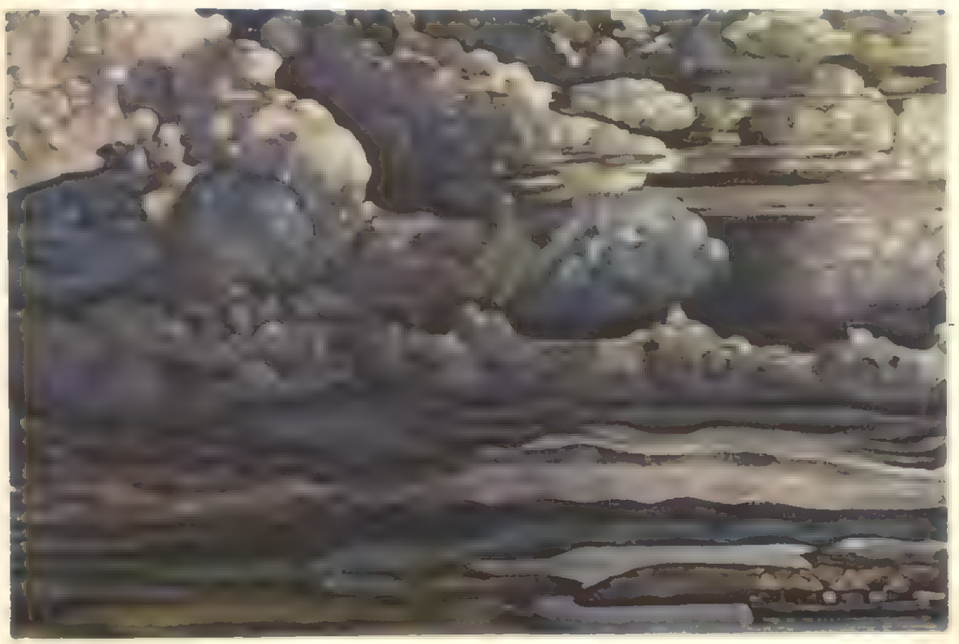

★

←
Bătălie în ceruri (tempera, 1909)

★

→
Ghesarahan (tempera, 941)

Focuri în stepă (tempera, 1941)

Amurg însingerat (tempera, 1942)

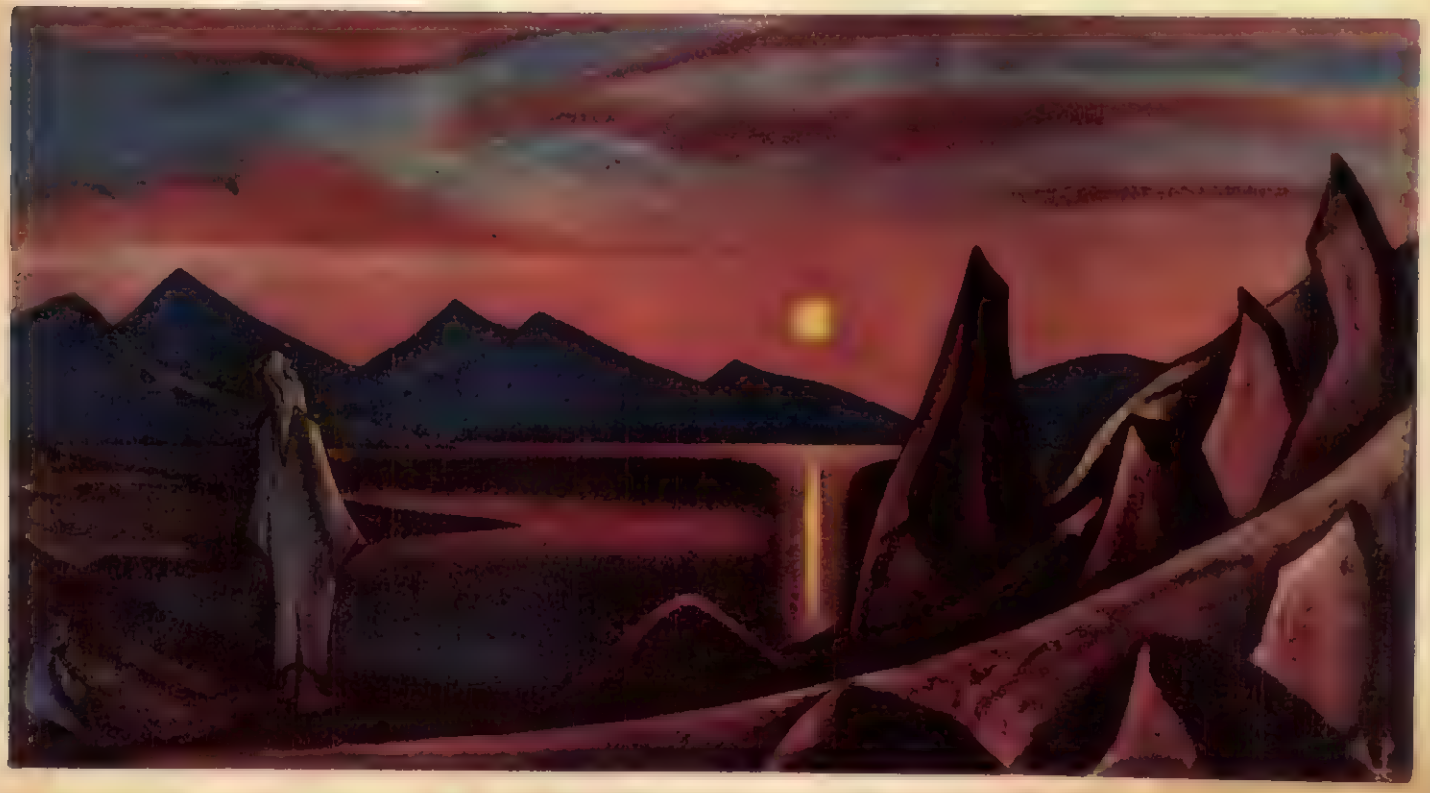

În trecere prin București

Faima frumuseților și realizărilor țării noastre s-a dus pînă departe, peste mări și țări. Turiști de pe cele mai îndepărtate meleaguri sînt curioși să ne cunoască. Marile companii occidentale care se ocupă cu turismul au inclus Romînia în itinerariile lor. Vasele de croazieră fac din ce în ce mai des escală și pe țărmurile noastre.

Vara aceasta vasul *„Hellas"*, în croazieră prin Mediterana și Marea Neagră, a poposit la Constanța. Cu un tren special, 360 de turiști din Anglia, Franța, Italia, R.F.G., Elveția, Austria, Belgia, Suedia au venit să ne viziteze Bucureștiul. Cu confortabilele autocare ale O.N.T.-Carpați, au străbătut orașul, ascultînd atenți explicațiile ghizilor. Poate că altfel își vor fi închipuit oaspeții Capitala noastră...

Doamna Anneliese Jage din Badhartsfeld, R.F.G., s-a și hotărît ca în anul viitor să-și petrecă concediul la noi în țară

La masa luată la Athenée Palace s-au servit, printre altele, și mîncăruri specific românești. Sarmalele, țuica și vinurile românești au făcut furori.

După masă oaspeții sînt așteptați la un spectacol de folclor dat de ansamblul C.C.S. Pînă să pornească autocarele, se mai fac cîteva zeci de fotografii ale cartierului nou din Piața Palatului Republicii.

S-ar putea spune că fiecare minut spulberă cîte o minciună. Un francez mai în vîrstă îi spune soției sale: *„Pas possible! C'est tout à fait inattendu!"*[1])

Scriitorul englez Gordon Cooper, pasionat călător, a mai fost pe la noi în 1932. *„E greu să-ți formezi o părere în timpul unei vizite atît de scurte. Văd o mulțime de case noi, oamenii sînt mult mai bine îmbrăcați ca înainte, magazinele sînt foarte bine aprovizionate — toate acestea sînt o dovadă sigură a belșugului din țara voastră"*.

Dansatorii și cîntăreții ansamblului C.C.S. au smuls nesfîrșite ropote de aplauze de la un public entuziasmat. *„N-am știut ce să admir mai întîi, frumusețea costumelor, măiestria dansurilor sau melodia și ritmul cîntecelor"* — spunea o tînără și elegantă italiancă. La ieșire se auzeau asemenea exclamații: *„wonderful!"* *„prachtvoll"*, *„magnifique!"*[2])

Drumul spre gara Băneasa. *„Ce frumos e orașul dumneavoastră! Ce multe flori, parcuri și lacuri!"* — spunea dl. Sellmann din Timro (Suedia).

Trenul special este gata de plecare spre Constanța. La geamuri flutură batiste. *„La revedere, București! N-o să te uităm niciodată! Vom mai veni să te vedem!"*

E. IAROVICI

---

1) Nu-i posibil! E cu totul neașteptat!
2) Minunat (în limbile engleză, germană și franceză).

(1) Gara Băneasa. Oaspeții se îmbarcă în autocare pentru a vizita Capitala.
(2) Doi dintre oaspeți: d-na Anneliese Jage (R.F.G.) și dl. Sellmann (Suedia).
(3) În autocar, ghidul (în picioare) dă oaspeților primele lămuriri solicitate.
(4) Ghișeul cu ilustrate din holul „Athenée Palace"-ului este luat cu asalt.
(5) Un grup de englezoaice, la masă. „Nu-i de loc rău „Odobeștiul" acesta..."
(6) Dansul și cîntecul românesc i-au delectat pe oaspeții străini.

Cei patru din brigadă

de Gelu CHIFELEA

Ilustrație de Nichi POPESCU

Gheorghe Pădureanu vîslea repede, strecurînd barca cu dibăcie printre iolele grămădite în jurul balizelor. În fața sa, Oana privea gînditoare neastîmpărul undelor tot mai întunecate de umbrele înserării. Se apropiau de mal. Deasupra aleilor întortocheate, printre boschete și arbori, izbucneau risete, chemări vesele.

— Oana, Pădureanu!... .

Fata tresări. Gheorghe întoarse capul. Pe debarcader un tînăr le făcea semne agitîndu-și mîinile cu voioșie.

— Alexe—strigă fata bucuroasă. Alexe!...

Pădureanu înteți vîslitul. Barca se lovi de marginea unei boxe, apoi se opri. Alexe prinse funia azvîrlită de Gheorghe...

Întîlnirile lor erau întotdeauna vesele. Lucrau împreună. La atelier, în timpul liber, ca și la școală, Alexe, Oana și Pădureanu erau nedespărțiți. Tovarășii din brigadă credeau că nimeni și nimic nu-i va putea smulge de pe făgașul prieteniei lor. Mai domol, dar mult mai chibzuit, Alexe se legase de Pădureanu, atras de ușurința cu care acesta rezolva problemele complicate și mai cu seamă de puterea lui de muncă, cu toate că uneori repezeala acțiunilor lui lăsa impresia necugetării. Dar ochiul lui Alexe nu se oprise la faptul acesta. Cu răbdare și perseverență el se străduia să-și dezbare tovarășul de trufia care izbucnea adesea nereținută în fața celorlalți tineri din brigadă. Fata se alăturase mai de curînd prieteniei lor.

Pădureanu legă funia de cuiul boxei; apoi o ajută pe Oana să coboare din barcă. Mîna lui stringea parcă prea tare brațul fetei. În privirile lor, Alexe zări o văpaie mai aprinsă decît a prieteniei. Înclină capul.

— Haide, Alexe, ce-ai rămas așa?

Tresări. Glasul Oanei suna la fel de duios ca întotdeauna. O privi tăcut.

— Ce ziceți, facem o plimbare prin parc? — adăugă Gheorghe apropiindu-se.

Alexe nu răspunse; nu-și dădea seama ce se petrece cu el. Se trezi murmurînd:

— Nu, nu vă supărați... Eu trebuie să plec, eu... La revedere!

Se întoarse și porni repede, lăsîndu-și prietenii uimiți de atitudinea aceasta neobișnuită.

★

Abia tîrziu, în liniștea odăii lui, Alexe începu să înțeleagă ce se petrecuse cu el. Fusese prea înfierbîntat. Prea pe negîndite se trezise în fața acelui adevăr, atît de nedorit. „Oana îi era dragă lui Gheorghe; poate că și fata îl îndrăgea"... Cu gîndurile tot mai limpezi, Alexe se dojenea pentru purtarea lui necugetată. Nu-și pizmuia prietenul; el nu era vinovat cu nimica. Cu toate acestea nu-și putea alunga amărăciunea care-i apăsa întreaga ființă. Ar fi vrut să doarmă, dar somnul nu i se apropia de gene...

A doua zi, cînd se văzură în atelier, salutul lui Gheorghe i se păru mai rece ca de obicei. „Nu, nu-i adevărat— căută el să-și alunge un gînd urît —sînt eu prea bănuitor". Simțea totuși că nici el nu mai era împins spre glume cu Gheorghe, ca altădată Munca lor însă îi obliga să lucreze față în față, să se sfătuiască,„ să se ajute.

Autorul schiței de față e strungar-matrițer la întreprinderea „Tehnometal" din București. „Cei patru din brigadă" constituie debutul său literar.

Atelierul nu avea încă utilajul necesar polizării unor piese cu interioare profilate. Pădureanu făcuse mai demult propunerea unui dispozitiv de polizat pe strung. Proiectul fusese aprobat, dar construirea dispozitivului nu începea, motivîndu-se că ar fi prea costisitor. Într-o consfătuire de producție, brigada se angajase să-l confecționeze din materiale economisite. Aprobarea fusese unanimă și munca începuse într-un iureș al întrecerii în care fiecare se străduia să se depășească pe sine. Acum, lucrînd amîndoi la montarea dispozitivului pe strungul lui Pădureanu, nu vorbeau decît atît cît le cerea munca

Zilele treceau. Amintirea acelei înserări de vară, cu plecarea bruscă a lui Alexe, ridica tot mai mult un zid de răceală între cei doi prieteni. Într-o zi, voind să lămurească starea aceea de lucruri, Alexe își luă inima în dinți și își întrebă prietenul:

— Gheorghe, spune-mi: tu o iubești cu adevărat pe Oana?

În privirile celuilalt zări însă un licăr de gelozie care-i curmă vorba.

— Nu știu ce simt anume — răspunse Gheorghe ursuz —și nu înțeleg de ce te amesteci...

Alexe îl privi întunecat, înțelegînd că acum începea să se mistuie prietenia dintre ei.

★

Construirea dispozitivului se apropia de sfîrșit. În cinstea zilei de 23 August brigada își luase un nou angajament: trebuiau să execute polizarea primei serii de calibre profilate, iar întreprinderea, contînd pe acest angajament, sistase comandarea pieselor care se polizau pînă atunci într-o uzină din provincie. La semnul acesta de încredere, brigada parcă prinsese aripi. Ciudat însă: Pădureanu, în loc să se bucure împreună cu ceilalți, se adîncea tot mai mult în izolarea și neliniștea izvorîte din firea sa orgolioasă. „Aci pe strung prinde viață concepția mea! Strădania atîtor zile și nopți"—părea că spune el cu fiecare gest, cu fiecare vorbă, cu fiecare privire. Simțămîntul acesta de posesor exclusiv al inițiativei îl făcea refractar oricărei sugestii din afară.

Oana și Alexe îi pătrundeau zbuciumul. Părerile fetei însă nu găseau înțelegere în mintea lui înfierbîntată. Iar Alexe se ferea deocamdată să iște discuții care să primejduiască ritmul lucrului.

Într-o dimineață, Alexe nu mai veni la lucru. Vestea că boala îl ținuise la pat stîrni îngrijorarea celorlalți membri ai brigăzii. Probele dispozitivului erau operațiile cele mai dificile și lipsa omului celui mai chibzuit și mai calm îi făcea să privească experimentarea cu neliniște. Numai în Pădureanu, crescînd și mai mult în proprii săi ochi, mocnea o bucurie egoistă. Rămas în fruntea brigăzii, își asumă răspunderea să ducă munca la bun sfîrșit. Închis în sine și din zi în zi tot mai posomorît în experimentările sale care nu-i aduceau rezultatul dorit, el nu-și dădea seama că termenul fixat de brigadă se apropia cu repeziciune. Încet, încet, însă, necazul și rușinea începeau să pună stăpînire pe el.

— Gheorghe, nu-l poți pune la punct... Așa e? Spune sincer — îl întrebă Oana într-o după-amiază, la sfîrșitul schimbului.

Pădureanu înălță disprețuitor din umeri:

— Ce știi tu! Azi n-am reușit, dar mîine poate... dacă nu chiar în seara asta.

Sub nepăsarea voită a vorbelor lui, fata îi simți însă tot zbuciumul. Își dădea seama că orgolioasa lui pornire ar putea să zădărnicească munca întregii brigăzi. Ea îl iubea. Nu voia să-l lase în voia încăpățînării lui. Singurul om care putea să-i dea un sfat atunci era Alexe. Alexe ar fi putut să-l ajute. Și trebuia. Trebuia pînă nu era prea tîrziu.

Se hotărî să meargă la Alexe. Îl găsi în grădină. Îi povesti totul cu glasul tremurînd de emoție. „Cît îl iubește"—gîndi Alexe. Se ridică, sprijinindu-se ușor de spătarul scaunului. Era în convalescență, dar se putea ține bine pe picioare. Acolo, în atelier, munca întregii brigăzi stagnase din pricina încăpățînării lui Pădureanu. Porni spre poartă, urmat de Oana. Ieșiră în stradă.

— Doar n-ai vrea să mergi la atelier! —spuse Oana deodată.

— Trebuie, Oana. Gheorghe nu se înțelege cu brigada.

— Alexe, eu am venit numai să-ți cer un sfat... Nu se poate, rămîi acasă, ești încă bolnav!. .

Dar Alexe n-o mai asculta. Mergea înainte, adîncit în gînduri, căutînd spre coșurile fabricii, fumegînde în zarea limpede a după-amiezii de vară.

★

Cînd intră în atelier, Pădureanu tresări. Alexe nu-l privi. Se opri în fața dispozitivului înțepenit.

— De ce nu m-ai anunțat pînă acum?—întrebă deodată.

Pădureanu mormăi în silă ceva care aducea a justificare:

— Credeam că împreună cu brigada voi putea lichida defectul.

— Cu brigada?... Brigada ești numai tu? Nici Stoica, nici Oana, nici Valeriu nu cunosc impasul în care te afli.

— Doar nu erau să piardă ore din producție... Și-apoi, ce puteau ei mai mult decît mine?

Alexe își țintui tovarășul cu privirile.

— Ești înfumurat!

— Alexe!

— Da, așa este! O consfătuire, o discuție măcar cu brigada te-ar fi ajutat. Orice părere, fie ea cît de neînsemnată, își are valoarea ei. Noroc de Oana...

— Ce vrei să spui cu asta?—

MOZAIC

izbucni Pădureanu uimit. A fost Oana pe la tine?

Deodată îl fulgeră un gînd înveninat. „A venit aici numai ca să arate că-i mai priceput decît mine... Să mă discrediteze în fața tuturor... în fața Oanei"...

Alexe își dădu seama de focul izbucnit în sufletul lui Pădureanu. Trebuia să-l domolească. Era nevoie de înțelegere. Munca atîtor zile trebuia continuată. Îi prinse mîna crispată pe batiul strungului.

— Gheorghe, tu te-ai rupt de brigadă și asta-i rău, căci o dată greșeala săvîrșită, orgoliul nu te-a lăsat nici să-ți privești în față tovarășii, nici să le asculți sfaturile... Alungă-ți gîndurile negre, Gheorghe. Între noi nu trebuie să existe acum dorința gloriei personale...

Căldura vorbelor lui nu avu darul să domolească clocotul din sufletul lui Pădureanu. Descumpănit, însă, acesta nu știa ce să răspundă. Deodată, pe ușa atelierului intrară Stoica și Oana. Fata venea repede, posomorîtă.

— Mîine la ora șapte calibrele vor fi expediate—zise ea cînd se apropie.

Cei patru oameni se priviră muți.

— Cine a dat dispoziția asta? — întrebă Alexe.

— Direcțiunea, că doar noi nu avem calitatea...

Pădureanu înclină capul. Se simțea vinovat. Rușinea îi încîlcea gîndurile.

— Dar pe noi nu ne întreabă?—izbucni Alexe. Tovarășul Oncioiu unde este?

— În cabinetul directorului, vă cheamă acolo.

— De ce nu spuneți așa, mă? — se lumină deodată Alexe. Gheorghe, Oana, Stoica, sîntem numai patru din brigadă, dar am credința că pînă în zori punem dispozitivul în funcțiune.

— Să vedem numai ce defect are—murmură Stoica prevăzător.

— Oricare ar fi, unde sînt patru capete, răgazul se prelungește de patru ori. Și-apoi, nu dispozitivul ne-a făcut pe noi—adăugă Alexe privindu-i pe rînd.

— Dacă-i așa, atunci ce mai așteptăm?—sări Stoica și Oana, însuflețiți de vorbele lui.

— Voi pregătiți sculele.. Pădurene, haide să vedem de ce ne cheamă tovarășul Oncioiu.

★

Masiv și plesuv, inginerul-șef, frămîntînd podeaua sub pașii lui grei, mormăi cu amărăciune sinceră:

— Nu mi s-a întîmplat niciodată de cînd sînt în conducerea acestei întreprinderi, niciodată... Trebuia să procedez la fel ca și pînă acum. Trebuia să expediez piesele la uzină pentru polizare de acum 15 zile... Cine-mi garantează mie că acești tineri vor reuși mîine sau poimîine?!

Directorul tăcea adîncit în gînduri. Oncioiu, secretarul de partid, căta cînd spre el, cînd spre inginerul-șef, cînd spre cei doi tineri care ascultau tăcuți.

— Eu mi-am spus părerea odată—rosti inginerul Grigoiu. Propunerea tovarășului Pădureanu nu era de lepădat, dar mai avea nevoie de unele modificări. V-ați bizuit numai pe entuziasmul tineresc. .

— Mai domol, tovarășe inginer—îi tăie vorba Oncioiu. Oamenii aceștia, în avîntul lor tineresc, au izbutit să construiască dispozitivul care, sînt încredințat, va funcționa cum trebuie. Numai că acum trebuie să lichidăm întîrzierea. Ce aveți de gînd să faceți în privința asta? — adresă el întrebarea tinerilor.

Pădureanu tăcea stingherit. Nici el nu-și putea lămuri ce-l împinsese să procedeze astfel. Orgoliu, încăpățînare, egoism? Tresări auzind vorba cumpănită a lui Alexe:

— Noi am greșit, tovarășe director. Dar am greșit muncind și rezultatele strădaniei noastre depășesc gravitatea greșelii. Și-apoi angajamentul luat de brigadă n-a ajuns încă la termenul fixat...

— ...care va fi mîine—adăugă neliniștit inginerul-șef.

— Mîine dispozitivul va funcționa!

— Veți putea oare realiza într-o noapte ceea ce n-ați putut în atîtea zile?

— Eu am încredere în puterea de muncă a brigăzii— răspunse Alexe simplu.

Pădureanu asculta uimit. Nici o vorbă împotriva sa, nici măcar o critică, nici o aluzie, nici un gest cît de mic cu care să-l înjosească! Iar în ce-l privește pe el n-a invocat nici o scuză Nici nu amintise măcar că fusese — că mai era încă — bolnav... Ce fel de om era Alexe ăsta—tovarășul său la a cărui prietenie era pe cale să renunțe?

— Duceți-vă, nu precupețiți nici o clipă — se auzi din nou glasul lui Oncioiu. Peste cîteva clipe venim și noi în atelier...

Pădureanu porni în urma lui Alexe, înspăimîntat parcă de faptul că vor rămîne singuri, numai ei doi, și va fi nevoit să-l privească în ochi.

★

Se revărsau zorile. Cei patru tineri făceau ultimul control al dispozitivului. Obosela le încetinise mișcările. Pe ușa atelierului intrară primii muncitori din schimbul de dimineață, apoi alții și alții, tot mai grăbiți, înconjurîndu-i cu simpatie. Stoica porni strungul și-l alimenta cu ulei. Cînd Pădureanu apucă manetele dispozitivului, lui Alexe i se păru că tremură. Da, tremura și el, tremura de nerăbdare, de emoție în fața zecilor de ochi ațintiți asupra lor, asupra muncii lor care trebuia să-și arate roadele. În rotirea mîinilor de ture piatra de carborund scotea un țiuit ciudat. Atinse piesa; un noian de scîntei izbucniră, furînd parcă lumina becului de alarmă, care păli ușor. Piatra se adînci în interiorul calibrului pe nesimțite, apoi dispăru, lăsînd în urmă numai scîntei. Amuțiseră toți. Ochii lui Pădureanu, atenți, nu mai vedeau decît becurile de pe tabloul de comandă, care clipeau abia simțit, anunțînd buna funcționare a mecanismului...

Prin văzduhul limpede al dimineții răsună veselă sirena. O dată cu începerea lucrului, vestea parcă și victoria celor patru tineri. Oamenii se împrăștiară la mașinile lor. Stoica ieși pe ușă ca un vifor, îndreptîndu-se spre încăperea organizației de partid, pentru a duce știrea izbînzii. Alexe și Pădureanu se priviră un timp, apoi privirile lor căzură asupra Oanei, care se străduia să-și ascundă sub un zîmbet neastîmpărul lacrimilor. Alexe o luă de mînă și, ducînd-o lîngă Pădureanu, căta la el lung, cu bucuria regăsirii unui tovarăș drag.

— Îmbrățișează-l, Oană... O meritã, într-adevăr. Dar nu plînge!... După o noapte atît de eroică nu se cade să plîngi!...

— Nici de fericire?—izbucni fata, cu privirile îndreptate spre fața înseninată a lui Pădureanu.

MAJTENY Erik

FERESTRE, NOI)*

Ferestre noi, ferestre noi,
Cu ochii mă chemați spre voi
Și-n frumusețea voastră lină
Eu văd o mare de lumină.

Chiar soarele, flăcău voinic,
Se simte-n fața voastră mic
Și-n fiecare geam s-arată
Cu oara lui înfierbîntată.

Cînd pleacă dinsul să se culce
Sărută fruntea voastră, dulce;
Odihna lui, măreață, pură
O reflectați ca o pictură.

Iar noaptea cînd adînc coboară,
Altă lumină vă-mpresoară
Și în tăcerea-odihnitoare
E scris secretul vostru mare.

Cît ține noaptea, ne-ncetat
Eu cat secretul fermecat
Și-l aflu-ntreg și umplu zorii:
Conduc în țară muncitorii.

*) Poezii mici pentru construcții mari.

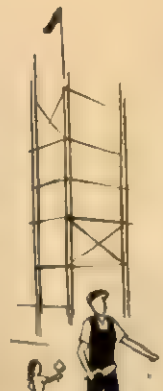

PENTRU MÎINE

Ieri troscotul și scaietii
Au țesut pînza tristeții:
Gardul putred și bătrîn
Pe maidan n-avea stăpîn.

Azi un flăcăiaș isteț
Comandant de mare preț
Sarcini dă cu mare fală:
— Cărămizi și tencuială!

Mîine, așta ni-i sorocul:
La recepție dă-vom blocul.
Stăpînească-l sănătoși
Lumea nouă, prunci frumoși.

În românește de George CIUDAN

VITRINA

LITERAR

ION BĂNUȚĂ: „La hotarul dintre lumi"

Despre poezia lui Ion Bănuță se poate spune, fără nici o intenție peioratină sau teamă de a-i știrbi cumva laurile realizate, că ea cîntă; astfel, în versuri clare și de o simplă frumusețe melodică, poetul ne comunică trăirile și emoțiile sale cauzate de întîmpinarea evenimentelor contemporane. Cele șase cicluri ale volumului recent apărut „La hotarul dintre lumi" indică aria destul de cuprinzătoare a inspirației poetului, exprimată în versuri firești, organice, de spontaneitatea cîntecului. Bucuria elibcrării patriei, admirația și respectul față de eroicii luptători pentru fericirea poporului, dragostea plină de recunoștință pentru primul slegar al libertății popoarelor — Uniunea Sovietică — entuziasmul pentru cuceririle și realizările noastre revoluționare, pentru strălucitul viitor ce-l pregătește țării poporul nostru muncitor sub conducerea partidului — iată cîteva din motivele inspirației lui Ion Bănuță, purtînd adesori în expresia lor lirică tonul poeziei; iar imaginea, uneltită de căutare forțată, e în limpedea ei simplitate sugestivă, ca în poezia „Cîntecul prietenilor", închinată celor ce s-au jertfit pentru libertatea poporului:

„...De-nfrîngii, pe cîmpul roșu — / Cînd se-nșiră albe zări — / Te va îmbăta de slavă / Triluri de privighetori / Viersul libertății lumii / De-l înalța-va slavă, în nori, / Parcă vezi mulțind soldați, / Ridicați de sub morți"

Fluența versurilor lui Ion Bănuță, care nu exclude adîncimi și emoții, iscă uneori discursivitate și nairutăți ca, de pildă, în „Mama" sau în miniaturala „Marea s-a aprins". Înlănțuindu-le, poetul Ion Bănuță își va configura o parcelă proprie în lirica noastră actuală.

O NOUĂ COLECȚIE

Consemnăm cu o bună mulțumire apariția colecției bilunare „Cunoștințe economice", inaugurată recent de „Societatea pentru Răspîndirea Științei și Culturii". Tratînd diferite probleme economice în direct legătură cu rezolvarea sarcinilor de producție, această colecție va contribui la îmbogățirea cunoștințelor economice ale oamenilor muncii, constituind un ajutor prețios în munca lor, închinată luptei pentru desăvîrșirea construcției socialiste, pe linia sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R.

Primul număr al colecției a apărut la 15 iulie și poartă titlul „Productivitatea muncii în industria socialistă" de A. Polache. Vor urma „Prețul de cost al producției industriale", „Capacitatea de producție și folosirea ei rațională", „Impozitul pe circulația mărfurilor în R.P.R.", „Ce este beneficiul întreprinderii?", „Ce este prețul cu ridicata și prețul cu amănuntul", „Ce sînt investițiile și eficiența lor economică", „Ce este gospodăria socialistă", „Balanța comercială — balanța de plăți", „Ce sînt reparațiile capitale în industrie", „Ce este acumularea socialistă", „Productivitatea muncii în G.A.S.", „Creșterea productivității muncii în G.A.C." etc.

POVESTEA UNEI MĂRI... DE PORUMB

de KOVÁCS Béla,
ziarist din R. P. Ungară

E vorba despre o mare ale cărei valuri se întind pe o suprafață de 2.500 jugăre (cca. 1 400 ha — n. trad.). Cînd această mare este învolburată de vînt, „valurile" sale verzi încep să se înalțe, ajungînd cît omul.

Cum s-a născut „marea" de la Mezőfalva? Cu multă vreme înainte de însămînțarea porumbului, două tractoare Super-Zetor, prevăzute cu utilaj special, au pornit să cultivere ogoarele gospodăriei de stat de la Mezőfalva pulverizînd chimicale peste pămîntul reavăn. Dintr-unul din recipiente o parte din pămînt a primit simazină cîte patru kilograme și jumătate la fiecare jugăr, iar din celălalt, pe alte suprafețe s-a împrăștiat dikonirt, un kilogram și jumătate pînă la două kilograme de jugăr.

Acest preludiu al campaniei de primăvară a fost precedat în acest an la Mezőfalva de o îndelungată muncă experimentală, menită a dovedi că o campanie de distrugere a buruienilor dusă cu chimicale corespunzătoare face ca, în condițiile existente la noi, prășitul porumbului să devină de prisos. Nu mai rămîne decît să arunci sămînța și apoi să strîngi bogata recoltă. Însemnătatea pe plan național a porumbului care nu cere să fie prășit este incalculabilă. Să treci această plantă, considerată pînă în prezent ca una cu cele mai mari pretenții de muncă, în rîndul plantelor nepretențioase înseamnă a deschide perspective nebănuite în producția porumbului.

Primele rezultate

Simazina — ne explică Zoltán Zámbó, directorul gospodăriei — distruge buruienile și orice plantă în afară de porumb. Singur mohorul a rezistat acestei acțiuni, dar această numai în condițiile lipsei de ploaie. Cînd nu pusta mohorîrea a căzut ploaie suficientă, se mohorît, fost distrus.

Pe o treime din pămînt ale gospodăriei s-au făcut de altfel experiențe pentru a se verifica acest lucru. Cea mai mare eficacitate a „pîrîitului chimic" s-a constatat pe pămînturile cultivate în trecut cu cereale. Pe asemenea tarlale n-a rămas nici urmă de buruiană, iar porumbul a crescut deosebit de viguros.

Plivitul rațional

Pulverizarea chimicalelor pe tarlalele cu porumb se făcea înainte, tot experimental, o dată cu însămînțarea. Astăzi însă această operațiune se face înainte de însămînțare. „Deoarece pentru dezvoltarea plantei este hotărîtoare faza inițială — ne lămurește Zoltán Zámbó — lată de ce trebuie ferit porumbul de buruieni tocmai în prima lună de creștere. Pulverizînd simazina și dikonirtul încă înainte de însămînțare, am reușit să eliminăm primul prășit. Și astfel, chiar dacă se mai ivesc ici-colo mohor sau volbură, porumbul care se dezvoltă viguros copiește aceste buruieni, care nu mai pot pune stăpînire pe culturi.

Prin urmare experiența a reușit datorită metodelor științifice de distrugere a buruienilor, la gospodăria de stat de la Mezőfalva îngrijirea porumbului se face azi fără intervenția... mîinii omului.

Puțină statistică

În acest an totalul cheltuielilor afectate culturii porumbului în această gospodărie au reprezentat doar 55% din sumele cheltuite la același capitol în anul precedent. Orele de muncă manuală, calculate pe fiecare jugăr nu reprezintă decît 16% față de anul trecut, iar costul mîinii de lucru numai 18%. Totalizîndu-le, cifrele devin și mai grăitoare. Pentru gospodăria de stat din Mezőfalva înlocuirea prășitului porumbului prin stîrpirea buruienilor cu mijloace chimice a adus numai în anul acesta o economie de 1.000.000-1 200 000 forinți.

...Undeva valurile mării verzi de la Mezőfalva. Că mîine aceste valuri vor cuprinde și alte părți ale țării, pentru ca ființa mănoasă să rodească mai mult, cu muncă mai puțină, pentru a asigura un trai și mai bun celor ce muncesc.

Cît vezi cu ochii numai porumb pe nesfîrșitele tarlale

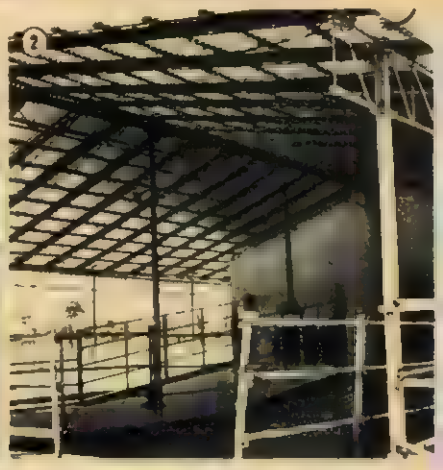

Zoltán Zámbó, directorul gospodăriei de stat de la Mezőfalva, și fetița lui, într-o „expediție" prin înaltul lan de porumb (foto 1). O altă înfățișare cu care se mîndrește gospodăria de stat de la Mezőfalva: noul grajd pentru creșterea vitelor, cu o capacitate de 300 de animale: mulsul vacilor se face aci mecanizat, în camere speciale de muls (foto 2).

NUMAI LA DACHAU?

de V. SAVIN

Agenția telegrafică britanică Reuter binevoiește să ne informeze la 16 august că la München a avut loc o conferință de presă în cadrul căreia s-a arătat că în fostul crematoriu al lagărului de concentrare de la Dachau s-au descoperit svastici.

„Svastici la Dachau?!" — se pot întreba unii. „Ce mirare?! Doar Dachau-ul a fost un lagăr hitlerist de exterminare! Un lagăr construit sub semnul svasticii și menit a sluji svasticii! Dachau-ul — ca și Auschwitz-ul, Bergenbelsen-ul, Treblinka etc. etc. — a fost el însuși o imensă și înfiorătoare svastică!"

Așa și este: svastica și exterminarea a milioane de oameni, svastica și jaful, svastica și înrobirea, svastica și fărădelegea au mers nu numai mînă în mînă, ci au constituit la un moment dat o singură noțiune. Dar svasticile de care a fost vorba în conferința de presă de la München nu sînt cele rămase de pe timpul stăpînirii hitleriste. Aceste svastici sînt svastici noi, *proaspete*, recent mînjite pe zidurile înfiorătorului crematoriu din Dachau, cu un scop clar: să arate lumii și urmașilor celor arși în cuptoarele tuturor Dachau-urilor hitleriste că asasinii naziști mai trăiesc, mai respiră, mai speră...

Dacă acesta este scopul, catranul cu care naziștii au mîzgălit crucile cu cîrlige de pe zidurile crematoriului, profanînd memoria sutelor de mii de oameni nevinovați uciși la Dachau și a milioanelor de victime din celelalte lagăre hitleriste — a fost, ca să spunem așa, aruncat pe gîrlă. Păcat de bunătate de catran, risipit numai pentru a aduce la cunoștință omenirii că naziștii mai trăiesc, mai respiră, mai speră — de vreme ce există alte mijloace, incomparabil mai bune, pentru a face același lucru.

Unul din aceste mijloace se numește Globke. Nu e denumirea vreunei „operațiuni" de genul „Planului Barbarosa" sau o altă titulatură cu un cuprins asemănător. Globke — ci e un nume de om. Mai bine zis: numele unuia ce se pretinde om. Este numele secretarului de stat al lui Adenauer, este numele a însuși „eminenței cenușii" a statului militarist și revanșard de la Bonn.

Director ministerial pe timpul lui Hitler — secretarul de stat al guvernului de astăzi de la Bonn este într-adevăr un mare specialist: el s-a specializat pe vremuri în „rezolvarea problemei evreești". Și a „rezolvat-o" atît de bine, încît are pe conștiință viața a cîteva milioane de oameni, uciși fără nici o vină în camerele de gazare și crematoriile Dachau-urilor cu care, prin „soluțiile finale" pe care le-a preconizat Globke, naziștii au împînzit întreaga Europă. (Printre altele — după cum arată ziarul berlinez „Berliner Zeitung" din 11 august a.c. — lui Globke i se datorează și uciderea a 425.000 evrei din Romînia; fapt pentru care actualul secretar de stat al lui Adenauer a fost decorat de călăul Antonescu cu „Steaua Romîniei" în gradul de comandor!)

★

Că lui Adenauer îi place să se înconjoare de specialiști hitleriști — și nu dintre ăia mititei! — lucrul a devenit cunoscut încă din urmă cu ani, și mai ales de pe vremea cînd din guvernul său făcea parte, în calitate de ministru, și criminalul de război Oberländer-Privighetoare*). Că lui Adenauer îi sînt necesare asemenea „privighetori", iar nu trebuie să ne mirăm: atîtările războinice, provocările de tot felul, propaganda șovină și revanșardă au nevoie de experiența cîștigată de stîlpii celui de-al treilea Reich! Un singur lucru trebuie să ne mire: de ce se mai obosește poliția muncheneză (așa cum ne informează Reuter că s-a anunțat în conferința de presă amintită) să-i caute pe autorii svasticilor recent mîzgălite la Dachau?! De vreme ce însuși autorii Dachau-ului se odihnesc în cabinetele ministeriale de la Bonn și dirijează politica „Republicii Federale", pentru ce e nevoie ca poliția să se mai ostenească? Și, la urma urmei, pentru ce-i mai caută? Ca să-i pedepsească? Nu! Precum se știe, nici „eroii" actelor huliganice similare de astă iarnă nu au fost pedepsiți! Atunci — probabil — ca să-i răsplătească!... Dar ce răsplată poate fi mai mare pentru „meritele" criminalilor hitleriști decît însăși numirea și menținerea într-un post de conducător al Republicii Federale Germane a unuia dintre cei mai vinovați dintre ei, Globke?!...

Cum s-a fofilat Globke printre ștreangurile spînzurătorilor de la Nürenberg, ce forțe oculte occidentale i-au acoperit pitularea în faldurile mantalei lui Adenauer — nu e prea clar. Clar este însă că aceleași forțe îl susțin și astăzi.

★

La Dachau s-au descoperit svastici...

Dar numai la Dachau?

Ba nu: și la Bonn! Sau, mai bine zis: îndeosebi la Bonn.

Da! La Bonn, în secretariatul de stat al Republicii Federale Germane, s-a găsit o svastică. O svastică vie, cu chip de om, dar cu conștiință, activitate și trecut de fiară.

Svastica aceasta se numește Globke.

Svastica aceasta trebuie să fie extirpată!

*) Oberländer, fost ministru în guvernul lui Adenauer, silit să demisioneze datorită presiunii maselor, a comandat în timpul războiului batalionul S.S. „Nachtigal" („Privighetoarea"), care a comis înfiorătoare crime în Polonia și în Ucraina.

CU SARE ȘI PIPER

BRUNO prevede tot!

Mi se povestiseră multe despre asta, dar ce am auzit ieri depășește orice închipuire.

„Bruno — am zis eu în treacăt — nu se pare că o să plouă". El mă privi plin de entuziasm: „Perspectivele sînt favorabile. Totuși e posibil ca cerul să se lumineze și atunci mizez pe timp frumos. Hotărîtor este traseul pe care-l va urma maximul de presiune: dacă se îndreaptă spre noi sau schimbă tactica... vreau să spun... direcția. În ultimul caz..."

În acest moment ospătarul aduse halbele. Am ciocnit și apoi ne-am amintit de prietenul nostru comun Waldemar, care era internat de o săptămînă în spital, unde se pregătea pentru o operație.

„O să scape cu bine! — strigă Bruno plin de optimism. Are condiție fizică bună!" Apoi adăugă: „Bineînțeles dacă nu apar complicații neașteptate. În acest caz poate să iasă X. Hm! Vreau să zic, să dea chix. În orice caz..."

Noroc, băieți — se auzi vocea lui Helmut, întrerupîndu-i peroția. Știați că Bertha a fost internată azi dimineață la maternitate? Hanu o să fie în curînd tată".

„Eu — zise Bruno — sînt mai mult ca sigur că iese unu... În orice caz sînt puține șanse să iasă doi. Cît privește o a treia eventualitate cred că nu poate fi luată în considerație deși..."

I-am luat pe Helmut deoparte și l-am întrebat: „Ce-i cu Bruno? N-ar fi bine să-l ducem la un psihiatru?" Helmut rise înțelept: „Nu le speria, nu are nimic. E o simplă deformație profesională. De vreo două luni redactor la o revistă sportivă și scrie pronosticurile pentru Pronosport..."

Ralph WIENER
(din „Eulenspiegel")

ÎN 4 RÎNDURI

Epitaf unuia care suferea de amețeală de pe urma succeselor.

Am aflat din ce pricină,
S-a-ntîmplat al său deces:
Ameții de-un nou succes,
N-a putut să-și mai... revină!

S. HOROVITZ
Iași

POȘETE PRACTICE

— Ce spui, nevestico? Se mănîncă bine la grădina asta, nu? Acum aș vrea să fumez și o țigară.

— Fumează, Ionele. Ce cauți?

— Chibriturile.

— Vai, ce bărbățel uituc am. Nu știi că le-ai pus în poșeta mea, să nu-ți umfle ție buzunarul? Stai un moment să le caut... Foarte practice.

— Cine?

— Poșetele astea de vinilin... Ieftine, mari, încăpătoare.

— Le-ai găsit?

— Un moment, să dau de ele. Uite-le! Nu. E tabachera. Aici? Fenacodul... Ai răbdare... Tocul de ochelari, batista, creionul dermatograf, Fenacodul, un nasture, agrafa, buletinul, cheile, sticla de Velur, Fenacodul, chitanța de la ADAS...

— Cîte lucruri au încăput!

— Dacă-ți spun că sînt foarte practice! Atît că n-au despărțituri și pînă...

— Să nu ne luăm cu vorba.

— Ce vrei?

— Chibriturile.

— Un moment! Limba de pantofi, stiloul, Fenacodul...

— Fenacod ai mai scos de trei ori.

— Și ce vrei să fac cu pastilele? Să le înghit deodată?

— Nu, dar nu le mai pune la loc în poșetă, că te încurci în ele.

— Dar unde să le înșir?

— Pe masă. Rugăm ospătarul să strîngă farfuriile și le facem loc.

— Dar ce-i aici? Farmacie? Vrei să se strîngă lumea? Uite chibri... nu! E agenda, un 50 de bani, adresa zugravului, sticluța cu gomenol...

— Numai chibriturile nu.

— Las-că ajungem și la ele. Uite-le! Nu. E Fenacodul.

— Ce-ți trebuiesc cinci Fenacoduri?

— Taci din gură! E tot ăla. L-am scos a cincea oară... Astea ce-s? Cutia cu pioneze, paharul de excursie, o chiflă uscată, mersul trenurilor, pieptenele, fotografia la Carbociful...

— Te rog... desparte poza mea de Carbocif.

— Am despărțit-o cu încălțătorul și cu degetarul, dar s-au amestecat iar... Ce să-ți fac, dacă poșetele astea n-au măcar o despărțitură? Și lasă-mă să caut. Porfecica, Fenacodul, un dop, un cartof nou... uite-le!! Uite-le, Ionele!!

— Ce?

— Chibriturile!!

— Bravo.

— Au!!!

— Ce s-a-ntîmplat?!

— Ionele...Ionele... de emoție că le-am găsit le-am scăpat din nou în poșetă!

— Aoleu!!!

— Nu te necăji! Știi că le găsesc imediat. Tabachera, Fenacodul, tocul de ochelari, batista, Fenacodul...

— Iar faci inventarul? M-a apucat și durerea de cap.

— Fumează o țigară și te calmezi.

— Dă-mi chibriturile.

— Păi cu ce cauț? Creionul dermatograf, nasturele...

— Dragă, măcar o despărțitură...

— Stai! Nu mă încurca! Agrafele, buletinul, cheile...

— Dragă mea, grăbește-te. E ora închiderii... Vezi că au început să strîngă mesele.

— Un moment! Sticla de Velur, Fenacodul, Adasul... of! Și tu, cu fumatul tău! Limba de pantofi, stiloul... Parcă fără țigări mori! Și, la urma urmei... Fenacodul, agenda... cînd plecăm de acasă?... Un 50 de bani, adresa gomenolului, sticluța cu zugrav...

— Le-ai încurcat...

— Pardon. Unde am rămas?

— La gomenol.

— Nu! Spuneam că n-ai decît să-ți cumperi 10 cutii...

— Ca să-mi umfle iar buzunarele?

— N-ai grijă, le pun eu în poșetă și cînd ai nevoie, îmi ceri.

— Uite-le.

— Ce?

— Chibriturile.

— Mulțumesc. Poți să le pui în geantă. Mi-a trecut pofta de fumat. Poșeta asta mi-a dat o durere de cap groaznică.

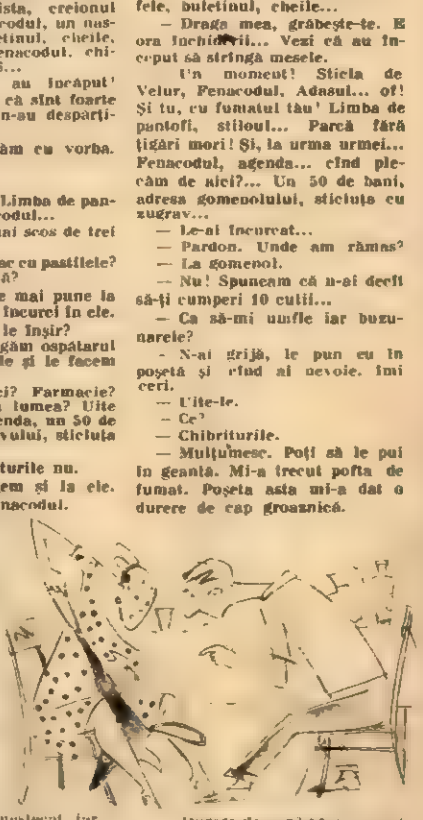

Durere de cap! Stai să caut Fenacodul... o clipă, că era înăuntru... Chibriturile, tabachera, tocul de ochelari, gomenolul, batista, creionul dermatograf, un nasture, stiloul...

— Dragă, am o idee... caută chibriturile și precis găsești Fenacodul...

Fred FIREA

CEAIDUL CU COC ȘI CEASUL DEȘTEPTĂTOR

— FABULĂ —

Pe un scrin din lemn de nuc,
Se găsea, întîmplător,
Lîngă-un ceas frumos cu cuc,
Și un ceas deșteptător.

Și cum ceasurile-aveau,
Chef de vorbă, ce să zic,
Toată ziua se certau:
Tica-tac și taca-țic.

Spunea cel cu sonerie,
Despre cel cu cuc: — „Năucu'!
Asta face, asta știe.
Cîntă „cucu" și iar „cucu".

Cel cu cuc, spunea doar una
(Nu-i dădea o clipă pace):
— „Tu ce știi? Să sună într-una...
Asta știe, asta face!"

Pentru ce se tot bîrfeau?
Eu găsesc o explicare:
Toate ceasurile au.
Precum știți, o limbă mare.

Gabriel TEODORESCU

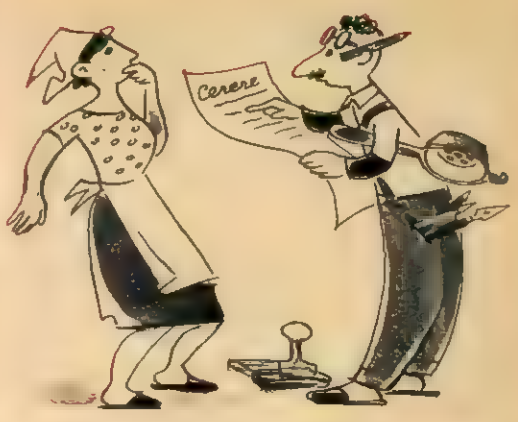

ÎNTÎMPLARE ÎNTR-UN SINGUR EXEMPLAR

de Sliviu GEORGESCU

...Dar să ne închipuim acum că tovarășul Stelică C. Serbezeanu, zis „bibliorafț", zis „opiș", zis „atenționne cópii!" (cu accent pe o) e în concediu. Ce face?... Păi, bine mersi! Ca omul în prima lui zi de concediu. Se odihnește. Cum?... Mă rog, asta depinde de om. unul citește o carte, altul se plimbă, se duce cu nevasta la cinematograf, la teatru... Tovarășul Serbezeanu, uite! Se odihnește... scrîind.

Profitînd de faptul că într-o dimineață a rămas singur cuc, *într-un singur exemplar*, cu alte cuvinte, în toată casa, s-a apucat să-și facă inventarul mobilierului. Mai întîi parțial, pe camere și dependințe, urmînd ca mîine dis-de-dimineață să facă un inventar general pe care să-l afișeze în vestibul, cu copie la fiecare membru al familiei. Vă închipuiți că nu-i un lucru tocmai așa de ușor. Să lipești numere pe fiecare obiect în parte, să-l evaluezi, una-alta... Mai ușor, de pildă, i-a venit la mare în concediul de acum un an, cînd a copiat cartea de telefon...

Stelică C. Serbezeanu tocmai lipește un splendid 144 pe fruntea unei reproduceri după Boticelli, cînd aude soneria. E o vecină. Întreabă de nevastă-sa, de Linuța.

— Linuța? — răspunde repede Serbezeanu purtîndu-și arătătorul pe una din filele registrului de evidență de pe masă. E două după tîrgueli. Uitați, puteți controla și dumneavoastră. Linuța — tîrgueli; ieșită în oraș cu nr. 1.114 din 26. VII.

Vecina îl privește dintr-o parte: „o fi zdravăn?" — adică.

— Și fetița? — face ea repede.

— Fetița idem, ieșit cu nr... ziua... luna...

— Știți ce? Nu vreți dumneavoastră să-mi împrumutați o strecurătoare de supă?

— Se poate? Da cum nu? — sare cu dragă inimă Serbezeanu. Uite, faci dumneata, frumos, o cerere... pui numele... buletinul populației... indici motivele... înțelegi?... Mi-o dai s-o înregistrez, așaaa... treci p-ormă cu cererea dincolo, la ghișeu, adică la bucătărie, întocmim un proces verbal predat 1 (una) buc. strecurătoare supă — primit... Stai! Încotro?... Unde fugi? Că n-am terminat... Afară de procesul verbal...

Dar vecina a și ieșit în antreu și de acolo... pușcă pe scări.

Serbezeanu ridică nedumerit din umeri. Ce i-o fi venit, săraca? Și-și vede mai departe de inventar.

Monți, pisicuța tărcată, care tocmai își alintă mustățile de papucul cu clapă de șoșon al lui Serbezeanu, îl pune în oarecare încurcătură... Pe asta unde s-o treacă? În bucătărie? ... Aș! Ce-ți veni?! Aici în dormitor? În sufragerie?... Cu neputință... Pînă la urmă o trece la „conturi diverse". Mai greu îi vine pînă ce reușește să-i fixeze cu gumarabic, pe portiunea dintre sprîncene, numărul de inventar... S-a făcut și asta. Acum... tabloul de deasupra patului. Fotografia lui de ginere cu Linuța mireasă între luminări și nași. Ori, cum se întîmplă de obicei, o asemenea fotografie nu se poate să nu-ți trezească amintiri... Că repede a mai trecut timpul! Că ieri, parcă, aștepta pe o bancă sub teiul înflorit, smulgînd nerăbdător petalele unei margarete și repetînd emoționat eterna melopee a oricărui îndrăgostit: „mă iubește... nu mă iubește..."

Și, fără să vrea, Serbezeanu se pomeni culegînd din vasul cu flori de pe bufet o margaretă, căreia se apucă să-i smulgă înduioșat, ca pe o mărturisire de acum douăzeci și ceva de ani, una cîte una, petalele „Am predat... am primit... predat... primit..." — murmură surîzînd tandru. Pe urmă trimite o bezea celor 4 cartoteci copertate bleu-pal și înșirate pe etajera-bar în locul carafelor și al pahărelelor de vișinată.

— Familia mea! — numai ce-l auzi pe Serbezeanu atunci cînd se-ntîmplă să aibă invitați.

Și-ncepe să-și prezinte cartotecile!

— Linuța, nevasta-mea, fată bună, 36 file; Mărgica, fii-mea a mică, p-ormă fii-miu ăl mare, Tudorel...

Și o dată sare după scaun. Și-a adus aminte. Păi Tudorel nu s-a mutat?... Nu s-a însurat acum două săptămîni?... Cum de a uitat?... Noroc că nu-l vede nimeni... Repede dă jos registrul, îl deschide la ultima filă și trece groș, cu cerneală: „Scos din inventar la data de... cu nr... etc. etc..."

Aici tovarășul Vasiliu, șeful serviciului „planificare", s-a oprit din povestit. Se-ntoarce spre Stelică C. Serbezeanu. Cine-l cunoaște bine știe că numai de giumit nu-i arde acum lui Vasiliu.

— Dumneata ai, se vede, pastunea bîrfitilor, a semnăturilor... Fugi de răspundere, tovarășe Serbezeanu... Sub părinteasca dumitale îndrumare, orice adresă, cît de mică, de neînsemnată, încolțește, crește, se-nmulțește și devine dosar... Acasă la dumneata — încă o dată îți spun — treaba dumitale! Poți să umbli și-n mîini Dar aici, la birou, în actualul nostru inventar, nu prea văd rostul unui cresctor de referate și cópii!...

GIMNASTICA LA DOMICILIU

Complex de exerciții fizice pentru femeile lehuze, în primele săptămîni după naștere

(III)

de prof. Ana Maria ENĂCHESCU

În primele săptămîni după naștere, femeia se află într-o perioadă de refacere, de revenire la normal. În această perioadă, pe lîngă exercițiile fizice prescrise pentru primele zile după naștere, lehuza va mai putea executa un număr de mișcări care solicită mai mult grupele musculare și pe care le descriem mai jos.

Pozițiile din care va face mișcările sînt cele de: culcat pe spate, culcat cu capul și trunchiul sprijinit pe perne (culcat-rezemat), șezînd și, spre sfîrșitul acestei perioade, poziția stînd pe genunchi. Mișcările se vor executa rar, intercalînd mișcări de respirație între exerciții.

1) *Din poziția culcat pe spate sau șezînd:* rotarea brațelor din articulația pumnului, coatelor și umerilor, în ambele sensuri.

2) *Din poziția culcat-rezemat, brațele întinse pe lîngă corp:* ducerea brațelor lateral, apoi sus (inspirație) și încrucișarea lor în față (expirație).

3) *Din poziția culcat rezemat, brațele întinse pe lîngă corp:* îndoirea cîte unui picior (talpa alunecă pe așternut) și întinderea lui. Aceeași mișcare, cu ambele picioare deodată.

4) *Din poziția culcat-rezemat, genunchii îndoiți, tălpile sprijinite pe saltea:* ridicarea bazinului și îndoirea brațelor din articulația coatelor (inspirație), coborîrea bazinului și a brațelor (expirație).

5) *Din aceeași poziție:* deplasarea (prin alunecare) a bazinului spre stînga și spre dreapta.

N.A. Exercițiile se vor repeta de 2-4 ori, după dispoziția de mișcare a lehuzei. Vă reamintim că, pentru a da bune rezultate, gimnastica va fi executată de către lehuză, numai cu recomandația medicului.

SFATURI practice

Cum se taie și cum se cos țesăturile din fibre sintetice

Mai multe cititoare ne-au întrebat care e metoda cea mai indicată pentru tăierea și cusutul țesăturii din fire sintetice. Întrebarea care ni s-a pus e destul de vagă, pentru că nu toate țesăturile prezintă aceleași caracteristici.

În general putem grupa aceste materiale în două categorii, de aspecte diferite: țesături ușoare, ale căror fire sînt făcute din fibre continue, și țesături mai groase, făcute din fibre discontinue. E important să știm acest lucru, pentru că tăierea și cusutul sînt în funcție de caracteristicile firelor. Recunoaștem aceste caracteristici după numele materialului, dar mai ales după aspectul firelor, pe care le putem controla la marginea tăiată a țesăturii, știind că relonul (nylonul) și tergalul, spre exemplu, se pot prezenta sub ambele forme. Ba, mai mult, tergalul se poate amesteca și cu lînă naturală în unele țesături.

Dacă cele din grupa întîia — cu firul continuu — suportă uneori tăierea cu foarfeca obișnuită, în schimb celelalte — cele din fire scurte, discontinue — nu trebuie să fie tăiate niciodată astfel, deoarece se pot destrăma pe mari porțiuni. În locul foarfecelor, se poate folosi o lamă de ras bine încălzită, care, aplicată pe țesătură nu taie firele, ci le topește, împiedicînd astfel destrămarea. Chiar la țesăturile cu fir continuu, cînd e vorba de tăieturi mici — cum ar fi butonierele — e de preferat lama încălzită. Foarfeca se poate utiliza la tergalul amestecat cu lînă, la orlon și în general la celelalte materiale care rezistă la căldură.

În ce privește cusutul acestor materiale trebuie de asemeni să evităm ața obișnuită și să folosim tot un fir sintetic (cel de tergal este cel mai bun, dar îl putem utiliza și pe cel de relon, silon, nylon sau orice alt fir sintetic).

Cînd materialul se coase la mașină e bine să așezăm dedesubtul țesăturii o bandă de hîrtie de ziar, spre a evita încrețirea. Aceasta se îndepărtează apoi foarte ușor, fără a lăsa urme. Cusătura însă, fie de mînă, fie de mașină, trebuie să lase margini mai mari, care să poată fi surfilate apoi cu atenție, ca să nu se destrame. Înainte de surfilare, e bine să se prăjească cu fierul cald marginile extreme, spre a topi capetele firelor și a face astfel și mai greu destrămarea.

Cusăturile în relon (nylon) și tergal se pot călca cu un fier foarte ușor încălzit. E de preferat totuși, în locul fierului — care riscă să fie prea încălzit — aplatizarea cusăturilor cu dosul unghiei sau cu un obiect de os lustruit. Procedeul acesta din urmă e valabil de altfel pentru toate celelalte țesături din fire sintetice, căci știut unele care, dacă nu se topesc, se zbîrcesc la căldură.

IOSIANA

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

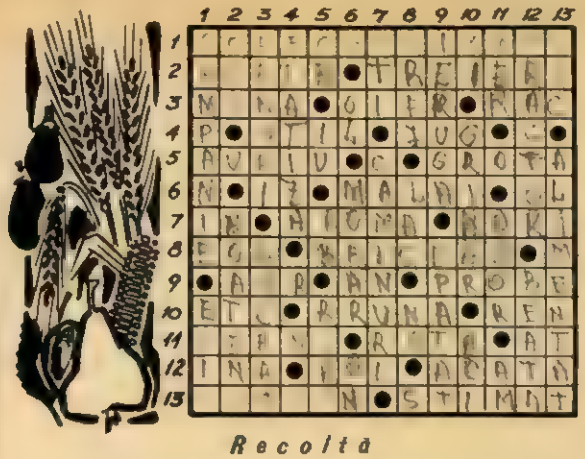

Recolta

ORIZONTAL: 1) Raioane și regiuni în care opera de transformare socialistă a agriculturii a ajuns în faza unirii tuturor gospodăriilor agricole individuale în gospodării colective. 2) Pămînturi pregătite pentru noi culturi — A separa boabele recoltelor de graminee. 3) Ploaie cu soare care strică recolta — Cresător de ovine — Crustaceu. 4) Folositor — Unitate de măsură pentru pămînt, ceva mai mare de două treimi de hectar (reg.). 5) De culoarea spicului de grîu copt — Peșteră. 6) Miros — Recolta de porumb după trecerea prin moară! — Vas de lut. 7) Plantă textilă — Mirosul plinii proaspete — Fenomene meteorologice care udă culturile. 8) Zeul vînturilor — Cuțitaș de buzunar pentru altoit pomii roditori. 9) Metal prețios — Diviziune de timp — Mostre din care se poate deduce dacă o cultură e tocmai bună pentru recoltat. 10) Și așa mai departe... — Fructă care poate fi și... brumărie - Patruped nordic. 11) Umplute cu fulgi — Pasăre de baltă - Cal. 12) Fata din grădină. Albinele în căutarea unui nou stup — A stîrna. 13) Strofă compusă din patru versuri — Respectat.

VERTICAL: 1) Acțiune organizată pentru stringerea recoltei — Gen literar. 2) Unitate de măsură pentru timp — Lînă neagră provenită de la mioare în al doilea an. 3) Terenuri rezervate recoltelor de cereale — Pămînt arat. 4) A trece un bun în proprietatea statului - 5) Care—Strigăt monosilabic de veselie sau de spaimă — Radu Boureanu — Fructe. 6) În stol — Muncitor în sectorul mărăcinatului — În șopron. 7) A se îvi — Sobe zidite, cu vetre larg deschise. 8) Ce rămîne după recoltarea dovleceilor — Pentru topitul cînepii și inului după recoltare — Tine! 9) Grupă în care se strînge apa căzută de pe roata morii — Unimit de o manifestare neobișnuită 10) Împreună cu munca constituie unitatea de măsură pentru aprecierea retribuției în colectivă — Magazie pentru depozitarea recoltelor de cereale — În acest loc 11) Atmosferă — Tarină Posed. 12) Vehicul care pune în mișcare uneltele de cultură și recoltă — Amețită. 13) Divinitate din mitologia greacă - Hrănit.

DEZLEGAREA JOCULUI ESTIVALĂ, APĂRUT ÎN NR. 33

ORIZONTAL. 1) Ceremisin — Ti. 2) Ace — In — Soare. 3) Shakespeare. 4) Ao — Uz — O — Papu. 5) T — Ca — Plat — Td. 6) Aluna — Greier. 7) Op - Scal - S - I. 8) E - Topirceanu. 9) Emotiv — Isca. 10) Daracit - T — Tb. 11) Ii - V — Cimotie. 12) Nisip — Vancea.

DE VORBĂ CU MEDICUL

F. I. Roman. E regretabil că ați neglijat atîția ani afecțiunea dv. La ora actuală e vorba de o rinită cronică. Vă recomandăm să vă arătați unui otorinolaringolog, care să constate starea mucoasei nazale și în funcție de aceasta să vă indice tratamentul necesar.

Olteanu Ion — Cîmpic. Urmăriți rubrica „De vorbă cu medicul". Într-unul din numerele viitoare va apare un articol tratînd boala care vă interesează.

Udroiu Petre — Onești. Pentru stabilirea cauzelor ce produc durerile în partea stîngă a ceafă este absolut necesar să faceți o radiografie a coloanei vertebrale cervicale. Vă veți prezenta cu aceasta la un medic otorinolaringolog, care să vă examineze nasul, gîtul, faringele și urechea. În cazul că rezultatul acestui examen este negativ, atunci e vorba de o nevralgie a nervului Arnold, pentru care vă recomandăm asanarea focarelor dentare, dacă aveți așa ceva, și infiltrații locale cu novocaină 1%.

În ce privește căderea părului, vă comunicăm cu părere de rău că e vorba de o seboree a capului cu căderea consecutivă a părului. Vă recomandăm să tamponați seara toată pielea capului cu un tampon de vată voluminos, îmbibat în următoarea soluție: alcool 20 gr, glicerină 10 gr, sulf precipitat 10 gr, apă pînă la 100 ml. Mai activă este soluția următoare: sulf 10 gr, sulfură de carbon și tetraclorură de carbon cîte 150 gr. Această din urmă soluție prezintă însă dezavantajul mirosului neplăcut și de aceea se aplică în curte sau pe balcon. Dimineața următoare, spălare cu apă caldă și săpun. Aplicările se fac la început zilnic, iar ulterior la cîteva zile. Consumați mai puține grăsimi, dulciuri, sare, pîine, brînzeturi și cărnuri conservate. Faceți gimnastică în aer liber. Luați polivitamine.

Ștefănescu Petre — Băilești. Pentru lămurirea cazului dv. trebuie să vă adresați unei secții de chirurgie estetică din Capitală, singura în măsură să aprecieze corectivul ce se poate aduce.

Boaru Nicolae — Cuza Vodă. Vă rugăm să ne trimiteți biletele de ieșire de la spitalele „Carol Davila" și „Fundeni", unde cu siguranță sînt trecute și o serie de analize ce vi s-au făcut. Veți primi după aceasta răspunsul nostru.

Dragodan Simona — Breaza. Pentru a primi răspunsul dorit vă rugăm să ne comunicați înălțimea, greutatea dv. și tensiunea arterială. Reveniți.

M.H.P. — Or. Stalin. Ar fi fost necesar să trimiteți și alte amănunte. În orice caz faceți cîte 6 injecții Testosteron de 25 mg pe lună. Aceste injecții se fac timp de 3-4 luni, fiecare serie de 6 injecții durînd 12 zile (cîte una la două zile). Dacă rezultatele nu vor fi satisfăcătoare, va fi nevoie de intervenție chirurgicală.

Dr. Silviu GHEREA

Cititorii către cititori

Vor să facă schimb de vederi (cărți poștale ilustrate)

— Szűsz Ivan, str. Ștefan cel Mare 25, Bocșa-Vasiovei, raionul Reșița, reg. Timișoara

— Zaharie Sofia, com. Geoagiu, raionul Orăștie, reg. Hunedoara.

— Virgil Savu, com. Mehedința, raionul Cricov, reg. Ploești.

— Berki Ileana, str. Breiner Bela 23, Oradea.

— Alexan Emil, str. Ștefan Plavăț 2, Reșița.

Folosirea rațională a luminii

Studiind îndeaproape rolul pe care-l joacă lumina ca regulator al vieții, cercetătorii sovietici au ajuns la o stiință de avansată cunoaștere a acestei probleme încît pot indica cu precizie cantitatea de lumină de care are nevoie o plantă sau un animal pentru a da un randament maxim.

În multe ferme și creșcătorii din U.R.S.S. se aplică azi pe scară largă metoda stimulării producției cu ajutorul luminii raționalizate pe specific de animale sau de plante.

Intervenind în timpul nopții cu o lumină artificială la creșcătoriile de păsări — spre exemplu — s-a obținut aproape dublarea cantității de ouă. Vulpile argintii, jderii, vizonii și alte animale cu blană au fost stimulate să dea două generații pe an în loc de una. Perioada de sarcină a zibelinelor a fost scurtată cu 2-3 luni.

Dimpotrivă, prin micșorarea timpului de iluminare s-a obținut de la oi o cantitate mult mai mare de lînă și de lapte.

În sfîrșit, prin folosirea lămpilor cu lumină rece în sere speciale, roșiile și alte legume produc o recoltă mai timpurie și mai mare. În același timp, cu ajutorul razelor de lumină sînt distruse o bună parte din insectele și microorganismele dăunătoare plantațiilor

Poşta redacţiei

GHERASIM MAXIM — Tulcea. Desenele pe care ni le-aţi trimis ne fac să apreciem ca pozitivă intenţia dv. de a studia artele plastice în cadrul Şcolii populare de artă. Într-adevăr, aptitudinile dv. sînt evidente, numai că la fel de evident este şi faptul că vă aflaţi abia la începutul unui drum în artă şi că se cere multă şi temeinică muncă pentru a vă forma o măiestrie artistică. Aşa cum se prezintă acum desenele dv., ele nu au încă nivelul necesar publicării lor în presă.

MAI MULŢI ELEVI — Turda. Vom încerca să vă satisfacem dorinţa şi, cu prilejul unui reportaj despre realizările culturale din oraşul dv., să publicăm şi fotografia micului elev-compozitor.

TUNSU CORNELIA — Comăneşti. Fotografiile pe care doriţi să le vedeţi în paginile revistei noastre au fost publicate atunci cînd filmele respective au apărut pe ecrane în premieră.

PĂRHON VICTOR — Craiova. Editurile noastre au publicat scenarii de film — româneşti sau traduse din alte limbi pe care le puteţi afla în librăriile sau în bibliotecile din oraşul dv. Lectura lor vă va fi foarte folositoare. Celelalte lămuriri necesare, vi le poate da redacţia de scenarii a studioului cinematografic „Bucureşti".

BĂLAN IOAN — Turda. Ne bucură aprecierile pozitive pe care le aţi făcut cu privire la prezentarea filmului „Valurile Dunării" şi vă făgăduim să revenim cu asemenea materiale şi la viitoarele filme româneşti. Iată şi răspunsurile solicitate: filmul „Setea" se realizează în alb-negru şi în color pentru ecran lat, exterioarele sale au fost filmate la Răşinari-Sibiu, Cîmpulung-Muscel, Sighişoara şi Bufteaa. Despre Iurie Darie s-a publicat recent un material în „Magazinul". Veţi afla din el ceea ce vă interesează.

PAŞA VERONICA — Rîmnicu Vîlcea. Iurie Darie este actor al teatrului „C. Nottara" din Bucureşti, unde a realizat de curînd un rol interesant în piesa „Secunda 58". Printre filmele în care a jucat amintim „Pe răspunderea mea", „Alo, aţi greşit numărul" şi „Băieţii noştri".

BUDUR LENUŢA — Brăila. Veţi putea citi într-unul din numerele viitoare ale revistei noastre prezentarea tinerei actriţe maghiare Mari Töröcsik. Îi puteţi scrie pe adresa studiourilor cinematografice „Hunnia" — Budapesta, R.P. Ungară.

NĂZIRU GH. — Galaţi. Artista poporului Lucia Sturza-Bulandra a interpretat pe scena Teatrului Municipal personajul Mamouret din piesa cu acelaşi nume a dramaturgului francez Jean Sarment. Mamouret este o bătrînă în vîrstă de 106 ani, foarte vioaie şi inteligentă, care izbuteşte să-şi tragă pe sfoară familia, alcătuită din oameni venali şi fără scrupule, ajutînd-o pe nepoata ei, Marie-Jo, să se căsătorească cu alesul inimii ei. Marea noastră artistă Lucia Sturza-Bulandra a jucat admirabil rolul bătrînei bunici Mamouret.

În ce priveşte concursul de care ne întrebaţi (şi despre care mărturisiţi că aţi aflat din ziarele anului trecut) el s-a încheiat încă din luna mai a anului trecut.

ION VOICILĂ — Piteşti. Primejdia pe care o reprezintă un cutremur de pămînt se judecă după gradul lui de violenţă, nu după direcţia mişcărilor. Nu e adevărat că mişcările verticale nu pot fi periculoase. Cît despre influenţele pe care cutremurele le pot avea asupra fenomenelor meteorologice, acestea există în realitate. Adesea, după un seism puternic urmează schimbări brusce de temperatură, furtuni, schimbări în presiunea atmosferică etc., aşa cum s-a întîmplat în urma recentelor cutremure din Chile.

VASILE CHICINAŞ — Petroşani. Există azi aparate destul de perfecţionate cu care se pot face cercetări în spaţiul cosmic. Există aparate electronice de calculat care rezolvă uşor problema distanţelor, a mişcării galaxiilor şi a altor fenomene. Totuşi concluziile trase pînă acum în privinţa structurii fizice a planetelor — şi chiar a Lunii — nu sînt considerate ca definitive. În general concluzia că pe Lună nu există apă şi nici aer rămîne valabilă. Sînt însă savanţi care presupun că ar exista acolo o atmosferă rarefiată, aşa cum alţii presupun că pe faţa nevăzută a Lunii ar putea să existe apă. Fotografiile acestei feţe, realizate de savanţii sovietici cu ajutorul perfecţionatului aparataj lansat în spaţiul cosmic, nu au confirmat această ipoteză. Răspunsul cel mai sigur se va obţine însă abia cînd primul om va ajunge în Lună. Şi, datorită ştiinţei sovietice, acest moment nu e prea departe.

EDUCAŢIE PENTRU TOATE VÎRSTELE

FĂRĂ COMENTARII

— Mirel, stai în casă că plecăm acuşi la plimbare — zice mămica. Ai uitat că e duminică?

— Mirel du-te în curte şi te joacă. Dacă n-ţi să mergem la plimbare te chem eu — zice peste o clipă tăticu.

— Mirel, pune-ţi haina — zice mămica. Timpul e schimbător şi poţi răci.

— Domnul tremurici — zice tăticu ironic — pe căldura asta să-ţi pui haina? E topenie afară.

— Poftim la culcare — zice mămica. Nu înţeleg de ce aşteptăm să fii poftit.

Mare somnoros e băiatul meu — zice tăticu. Ia hai mai bine să-ţi citesc o poveste.

— Nu minca prăjituri înainte de masă, că-ţi strici pofta de mîncare — zice mămica.

— Pînă la masă mai sînt două ore — zice tăticu. Cine vrea prăjitură, să la.

— Te poftesc să nu te depărtezi de noi — zice mămica aşezîndu-se pe bancă. Nu stăm mult şi n-am chef să fug după tine să te caut.

Parcă ai fi un ţînc, aşa te ţii de fusta mamei — zice tăticu. Du-te şi tu şi te joacă aşa cum fac toţi copiii din grădină.

- Ţi-am spus să ai grijă să întorci ceasul în fiecare seară, dar văd că nu eşti destul de mare ca să îndeplineşti o sarcină — constată supărat tăticu.

— Mirel, nu pune mîna pe ceas că-l strici — ţipă speriată mămica. Ţi-am spus să nu te mai atingi de ceas.

— Fricosule — rîde tăticu. O să aştepţi toată viaţa să te treacă altcineva strada?

— Domnu' Mirel — zice mămica — ai să fii pedepsit. Nu ne-am înţeles o dată pentru totdeauna că n-ai voie să treci strada singur?

— Fă aşa! — zice mămica.

— Ba fă aşa! — zice tăticu.

— Da! — zice mămica (atunci cînd tăticu zice nu!)

— Nu! — zice tăticu (atunci cînd mămica zice da!) ..

Şi tată-l pe cei doi părinţi în cabinetul psihologului de la policlinica raională.

— E cam nervos băiatul nostru — zice mămica îngrijorată. A devenit irascibil, încăpăţînat, îşi pierde uşor stăpînirea de sine. L-am surprins plîngînd fără nici un motiv.

- Da, e cam nervos — zice şi tăticu dînd aprobator din cap. Adoarme greu, viseazâ urît şi tipă în somn. Parcă a pierdut şi pofta de mîncare.

În sfîrşit, cel puţin o dată, cei doi părinţi sînt de aceeaşi părere.

Ion ALEXANDRU

La întrebările cititorilor: DESPRE NAŞTEREA ŞI EVOLUŢIA ASTRELOR

Răspundem prin materialul de mai jos tovarăşului Grigore Mandache, maistru electrician din Hunedoara, care ne întreabă cum s-au înmulţit stelele şi dacă procesul acesta cosmic continuă sau nu şi în zilele noastre:

Pentru a răspunde la această întrebare trebuie să ne oprim asupra problemei apariţiei şi dezvoltării stelelor. În acest sens, savanţii sovietici au făcut numeroase cercetări şi au ajuns la rezultate însemnate. Se ştie de pildă, că stelele nu au aceeaşi vîrstă: există stele tinere şi stele bătrîne. Astronomul sovietic V. Ambarţumian a descoperit în Galaxie grupe de stele tinere pe care le-a numit „asociaţii" de stele. Acestea sînt formaţii foarte nestabile, care într-un interval de timp relativ scurt (doar cîteva .. milioane de ani) se descompun, stelele împrăştiindu-se în spaţiu.

Dat fiind că în momentul de faţă se găsesc în Galaxie asemenea formaţiuni înseamnă că asociaţiile (şi stelele cuprinse în ele) au apărut recent, de unde concluzia că procesul de formare a stelelor are loc şi în zilele noastre.

Studiul evoluţiei stelelor a arătat că acestea pierd o foarte mare cantitate din materia pe care o conţin, mai ales în prima perioadă — nestabilă — a existenţei lor, datorită rotirii stelelor în jurul axei proprii. Mai tîrziu — în perioada stabilă a evoluţiei — pierderea de materie se produce prin tradiere.

Cantitatea de materie degajată de stele, în timpul evoluţiei lor, formează resursele de materie interstelară necesară din care iau naştere alte stele. Aşadar, în univers există un circuit continuu al materiei din materia interstelară se formează stelele; acestea, în timpul evoluţiei lor, elimină o parte din materie, ce se adaugă materiei interstelare.

Cercetările în acest domeniu continuă, deoarece pînă în prezent nu s-a putut stabili cu preciziune modul în care se formează stelele din materia interstelară.

Astronomii sovietici au dovedit deci că stelele nu apar individual, cîte una, ci în grupuri, în asociaţii; că stelele nu s-au format toate deodată ci procesul acesta continuă şi azi.

DESPRE LONGEVITATE

Ştiaţi că...

...organismul omului poate rezista pînă la vîrsta de 200 de ani? Aceasta este cel puţin concluzia mai multor savanţi gerontologi bazată pe faptul că animalele cu o structură fiziologică asemănătoare trăiesc de opt ori durata perioadei lor de creştere. Ori, cum omul creşte pînă la 25 de ani, ar trebui, la rîndul lui, să ajungă pînă la 200 de ani. S-au înregistrat într-adevăr numeroase cazuri de longevitate de-a lungul istoriei omenirii şi, nu mai departe decît acum un an, un bătrîn din Azerbaidjan, pe nume Makhmond Eivazov, a murit în vîrstă de 151 de ani.

...durata medie a vieţii a şi fost prelungită în ultimele două secole, de la 32 la 67 de ani? În romediile lui Molière, spre exemplu, eroul bătrîn nu are mai mult de 40 de ani. Şi, de altfel, însuşi Molière n-a trăit mai mult de 51 de ani (1622-1673). Prelungirea medie a vieţii în ultimele două secole se datoreşte cuceririlor ştiinţei care au făcut să progreseze medicina, igiena, profilaxia bolilor epidemice şi condiţiile de alimentaţie.

...cei mai mare rol în scurtarea vieţii îl au: serul îmbur, abuzul de excitante, inactivitatea, abuzul de mîncare şi de băutură, plictiseala, enervarea, pasiunile excesive, lipsa exerciţiilor de educaţie fizică şi tratarea tardivă a maladiilor?

...statisticile făcute de savanţii sovietici în regiunea Caucaz (renumită prin numărul mare al centenarilor) arată că cei mai mulţi dintre aceşti centenari îşi datoresc longevitatea feiului lor de a se hrăni? Baza hranei acestora o constituie legumele şi cruditaţile (în special struguri şi nucile), produsele lactate (în special laurtul), mierea şi foarte puţină carne (în special de pasăre). Ei mănîncă de 4-5 ori pe zi la ore regulate, fără să-şi încarce prea mult stomacul. Beau cu moderaţie vin, ceai şi ape minerale. 75 la sută dintre ei sînt nefumători, dar s-au văzut cazuri de fumători pasionaţi care au ajuns la 115 şi chiar 120 de ani.

...ştiinţa modernă a stabilit că hormonii, vitaminele şi unele substanţe chimice ca novocaina s-au dovedit foarte utile în lupta pentru prelungirea vieţii? Profesorul sovietic Vişnevski a fost primul care a remarcat că novocaina are efecte stimulente asupra organismului, iar prof. dr. Ana Aslan de la Institutul de geriatrie „Prof. dr. C.I. Parhon" din Bucureşti a aplicat acest tratament făcînd din ei o metodă cunoscută azi în toată lumea.

...problema prelungirii vieţii se află azi în studiul a numeroşi savanţi care experimentează diferite metode? Cert este că gerontologia şi geriatria (aceste două noi ramuri ale ştiinţei medicale) promit că în scurtă vreme se elaboreze normele după care omul să poată ajunge pînă la 150 de ani.

MODA: ÎNCEPUT DE TOAMNĂ

Dacă (din fericire!) moda nu se schimbă complet în fiecare an, ea aduce totuşi mereu anumite detalii precise care o caracterizează, detalii care ne permit să transformăm garderoba noastră, dîndu-i o linie nouă, modernă. Una din aceste noutăţi o constituie fără îndoială noua lungime a mînecii; se poartă acum mîneci pînă la cot, spre deosebire de anul trecut, cînd moda a promovat în special mînecile scurte sau 3/4. Iată folosirea acestei mînecii în cîteva din ţinutele din cele două piese făcut din lurex (desenul nr. 1). Jacheta, scurtă pînă în talie şi cambrată, se închide cu 2 nasturi iar gulerul mare, degajat, lasă să se vadă o bluză în culoarea nopţilor. Fusta cu linie îngustă are la spate o cută care-i asigură lărgimea necesară, iar în faţă doi nasturi ce rîn în prelungirea nasturilor de la jachetă.

Noua lungime a mînecii este folosită şi la ansamblul din desenul nr. 2 format dintr-o rochie dreaptă cu cordon şi decolteu rotund, mărginit de un pasoal peste care se poartă bolerul închis pe gît cu un nasture mare. Ansamblul făcut dintr-o stofă supla gri sau bej va avea pasoalul executat într-un material u un ton mai închis.

Costumul din două piese din desenul nr. 3 are o fustă dreaptă, peste care se poartă o cazacă lungă, strînsă cu cordon şi închisă cu 4 nasturi pe bust. De culoare verde închis, costumul are la decolteu şi manşete o bandă tricotată dintr-o culoare asortată.

La fusta din balonsride — cu linia puţin rotunjită şi foldul pronunţat — care are două buzunare aplicate pe linia taliei, se poartă o bluză în dungi, închisă cu nasturi şi guler mare. De remarcat la această bluză manşeta care are o formă originală (desenul nr. 4).

La un sarafan de culoare gri închis cu talie netăiată şi cordon ce porneşte din pense şi se încheie la spate, se pot asorta diferite bluze şi pulovere viu colorate, obţinînd în felul acesta o ţinută ideală pentru birou (desenul nr. 5).

Jacheta lungă, cu linia dreaptă uni, bordată cu şuviţe din ţesutul din care este făcută fusta, se poartă peste o bluză în culoarea nopţilor. Bluza are o mică tenă în faţă, închisă cu 2 nasturi şi terminată cu franjuri. Cum o altă noutate a acestui sezon o constituie pălăriile făcute din ţesături de haine ori rochii (şi nu numai din materiale speciale de pălării) acest ansamblu este completat de o beretă cu bor, bereta fiind făcută din materialul jachetei, iar borul din acela al fustei (desenul nr. 6).

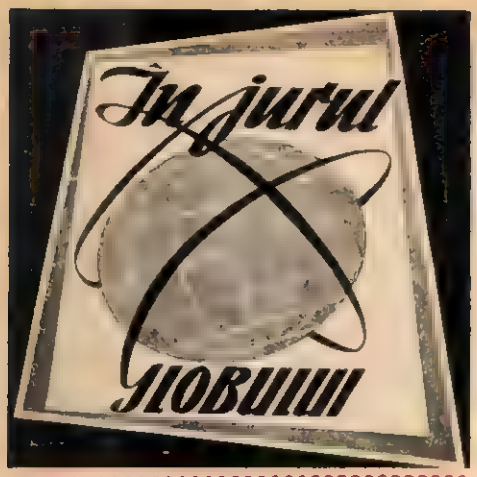

PRIETENIA NU CUNOAȘTE GRANIȚE. Tineri din 20 de țări ale lumii s-au întîlnit în tabăra internațională a tineretului, care s-a deschis în regiunea Vinnița (R.S.S. Ucraineană). Și, după o zi de activitate rodnică, un dans colhoznic reconfortează și amuză totodată.

ZECI DE MII DE LOCUITORI DIN CONAKRY, capitala tînărului stat african independent Guineea, au vizitat pînă acum expoziția ce demască acțiunile comploiștilor care au încercat să lichideze cuceririle democratice ale poporului guineez. Armele erau de proveniență americană, engleză, vest-germană și ciankaișistă. În fotografie, un aspect din expoziție.

ÎN PLIN MARȘ SPRE AUTENTICA FERICIRE

— de vorbă cu scriitorul argentinian Carlos Ruiz DAUDET —

Carlos Ruiz Daudet oferă imaginea unui om cu o nesecată curiozitate pentru ceea ce este mai reprezentativ din viață, pentru preocupările și aspirațiile semenilor săi de pe toate meridianele. Călător neobosit, el a străbătut Uniunea Sovietică, China populară, Cehoslovacia și ne-a vizitat recent pentru a doua oară țara. Carlos Ruiz Daudet este totodată și președintele Asociației de prietenie Argentina-Republica Populară Română.

Dominat de noile și puternicele impresii obținute în noua sa vizită, oaspetele argentinian ne-a declarat:

— Găsesc firesc ca, înainte de a vorbi despre activitatea depusă în țara mea pentru a oglindi succesele multilaterale ale Rominiei, să-mi exprim bucuria pentru cele văzute în aceste zile, în care am fost din nou beneficiarul minunatei dv. ospitalități. Nu-i trebuie nimănui imaginație, viziune de romancier sau poet, ci un spirit de observație obișnuit și o elementară bună-credință pentru a constata progresele generale sau de detaliu uimitoare, în cele mai variate domenii ale vieții cetățenești, industriale, agricole, în comerț și producție, în manifestări artistice și culturale de certă calitate și originalitate. Desigur că această constatare îmi prilejuiește o îndoită bucurie, căci faptul că poporul dv., în numai 16 ani de viață cu adevărat independentă, a devenit unul din popoarele cele mai înaintate din Europa, atît din punct de vedere al progresului tehnico-economic, cît și în sfera culturii și a umanismului, facilitează mult misiunea celor care vor să extindă în continentul austral rîndurile prietenilor minunatei dv. republici.

— Ce s-a întreprins la dv. în această direcție?

— Am căutat pentru aceasta să folosim toate mijloacele care ne stau la dispoziție. Una din cele mai strălucite ambasadoare ale dragostei de frumos și ale prodigioasei puteri creatoare a poporului romîn este muzica. Dirijorul Miguel Gherberoff, membru activ al asociației noastre, a dat mai multe concerte călduros aplaudate, cuprinzînd lucrări ale genialului dv. muzician George Enescu. Radio Municipal din Buenos Aires a inițiat și continuă să transmită o serie de emisiuni consacrate interesantului și dinamicului folclor romînesc. De asemeni, am prezentat o serie de gale de filme documentare românești care au impresionat prin forma inovatoare și conținutul convingător. Trebuie să mai amintesc aci și expoziția de xilografii și sculpturi populare, de rafinat gust artistic și minunat simț de sinteză expresivă, ca și expoziția de gravuri cuprinzînd 80-90 de lucrări, care a efectuat o călătorie triumfală prin orașele Rosario, Santa Fé, în provincia Parana și departe, în interiorul Argentinei, purtînd mesajul unei arte vitale, puse în slujba noului umanism. Teatrul participă și el la cunoașterea minunatei dv. patrii. După „O scrisoare pierdută", care a prilejuit un spectacol mult apreciat de publicul din Buenos Aires, pregătim traducerea pieselor „Ultima oră" de Mihail Sebastian și „O noapte furtunoasă". După cum vedeți, cu modestele noastre resurse ne străduim să corespundem dorinței tot mai puternice, manifestate de compatrioții noștri, de a cunoaște și înțelege istoria, știința și arta Rominiei aflată în plin marș spre fericirea autentică.

MARELE BERLIN, ca și numeroase alte orașe ale R. D. Germane, va căpăta o mare dezvoltare în cadrul actualului plan septenal. Pentru reconstruirea centrului Berlinului s-a organizat un concurs cu o largă participare internațională. Fotografia reprezintă macheta centrului Berlinului, realizată de Institutul „Lenproiekt" din Leningrad.

AMICUL... ȘERPILOR. Boros Antal din Budapesta are o pasiune ciudată. De 20 de ani el adună în locuința sa tot felul de specii de șerpi. Iată-i în fotografie pe originalul colecționar, în compania unuia din cei mai bătrîni pensionari ai „muzeului" său: șarpele-idol.

UN WILHELM TELL JAPONEZ. Ce-i drept, în locul arcului se folosește o sabie de samurai, care trebuie să taie în două mărul așezat pe capul lui Yamamoto, artist japonez de varietеu. Eleva lui Yamamoto, Kimiko Ono, a exersat lovitura timp de nouă ani, dar nici acum nu este exclus un deznodămînt fatal. Și în acest fel se obțin o pline... într-o țară capitalistă...

GHICIȚI cine este această „încîntătoare" femeie, care fumează cu atîta grație. Să vă ajutăm noi. E vorba de... cunoscutul artist englez Laurence Olivier, interpretînd un rol feminin în piesa „Noaptea celor 100 de stele". →

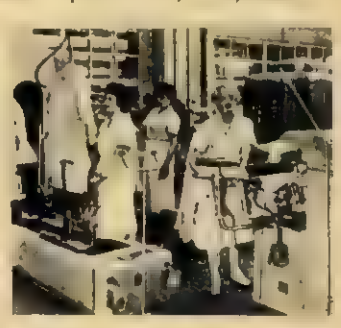

REPEDE, CURAT ȘI IEFTIN se spală și se calcă 2.000 de cămăși pe zi, cu ajutorul a două aparate moderne, în una din spălătoriile de stat din Leipzig (R.D. Germană).

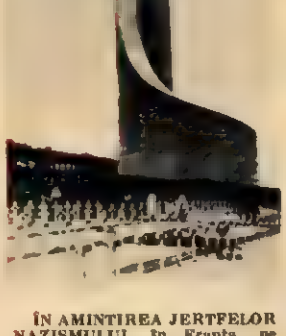

ÎN AMINTIREA JERTFELOR NAZISMULUI, în Franța, pe teritoriul fostului lagăr de concentrare hitlerist din Struthof (Alsacia), unde au fost uciși peste 10.000 de oameni, a fost dezvelit un monument înălțat din fondurile colectate de populație.

NOI VICTIME PRINTRE FOTBALIȘTI. După tragicele accidente de avion din ultimii ani, care au prilejuit moartea majorității jucătorilor de fotbal din echipele „F.C. Torino" și „Manchester United", recent, un nou accident de avion a provocat moartea a 8 membri ai echipei olimpice de fotbal a Danemarcei. În fotografie, epava avionului după prăbușire.

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII Căsuța Poștală 3507 oficiul 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei

ÎNCĂ O PERFORMANȚĂ A ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII SOVIETICE

PĂMÎNT-COSMOS TUR-RETUR

La 19 august 1960 în Uniunea Sovietică a fost lansată cea de-a doua navă cosmică pe o orbită de sateliți ai Pământului. Scopul principal al lansării îl constituie studierea în continuare a unor sisteme care să asigure condiții normale de viață pentru om, precum și securitatea aborului lui și a înapoierii pe Pământ.

Nava-satelit, a cărei greutate fără ultima treaptă a rachetei purtătoare este de 4.600 kg, s-a plasat pe o orbită cvasicirculară, la o altitudine de aproximativ 320 km. Pe bordul navei se află o cabină dotată cu toate cele necesare viitorului zbor al omului, adăpostind animale de experiență: șoareci, șobolani și doi câini, „Strelka" și „Belka", precum și muște, plante, bacterii și alge. Comportarea animalelor a putut fi urmărită cu ajutorul unui sistem de radiotelevizionare cu care a fost prevăzută nava.

După încheierea programului de cercetări, stabilit pentru 24 ore în care timp nava-satelit a parcurs peste 700.000 km și efectua cea de-a 18-a rotație în jurul Pământului, s-a dat comanda de coborîre a ei de pe orbită. Și — realizare de-a dreptul fantastică! — supunîndu-se comenzii, nava cosmică a străbătut în bune condițiuni atmosfera terestră și a aterizat în regiunea stabilită. Cabina cu animale de experiență s-a desprins și a aterizat și ea cu succes. Starea micilor cosmonauți — primii în istoria lumii reîntorși pe Pământ — este bună. Ei sînt în continuare supuși unor cercetări complexe.

Lansarea celei de-a doua nave-satelit și întoarcerea ei pe Pământ avînd la bord ființe vii constituie o nouă performanță ulluitoare a științei și tehnicii sovietice și totodată încă o mărturie a dragostei de pace a marelui popor constructor al comunismului.

Cu un deosebit interes este urmărită în lumea întreagă activitatea neobosită a specialiștilor sovietici în domeniul zborurilor cosmice, care desfășoară un program metodic pentru soluționarea problemei atît de complexe și dificile a înapoierii pe Pământ a unei întregi nave cosmice, apropiindu-ne de ziua cînd omul va zbura în Cosmos.

În aceste zile se pot citi în paginile presei mondiale cuvinte pline de admirație la adresa noului succes al științei și tehnicii sovietice.

① Echipament de zbor pentru astronauții patrupezi.

② O întreagă rețea de linii trasate de sateliții și rachetele sovietice înconjoară planeta noastră. Traiectorii cosmice au atins Luna și cuprind tot sistemul solar. Viața a pătruns în Cosmos. Deocamdată „locuitorii" Cosmosului n-au fost decît laboratoare automate și animale de experiență. Dar nava cosmică sovietică lansată la 19 august 1960 ne apropie și mai mult de ziua cînd omul va păși în Cosmos.

Cifrele indică traiectoriile sateliților sovietici: a primului (1), a celui de-al doilea (2), a celui de-al treilea (3), a rachetei cosmice (4), a rachetei care a atins Luna (5), a laboratorului cosmic care a fotografiat partea nevăzută a Lunii (6), a primei nave-satelit, lansate la 15 mai 1960 (7).

③ La întoarcere din Cosmos pasagerii navei-satelit Strelka și Belka se simt admirabil.

PROCESUL SPIONULUI AMERICAN POWERS

„Acuzat Powers! Recunoașteți că sînteți vinovat?"

La întrebarea adresată omului din boxă, de către președintele completului de judecată, spionul american Powers răspunde:

„Da, recunosc că sînt vinovat".

Documentele zdrobitoare cuprinse în actul de acuzare, ca și întreaga desfășurare a procesului care a avut loc în Sala Coloanelor din Palatul Sindicatelor din Moscova au dovedit nu numai vinovăția pilotului avionului „U-2", care a efectuat zborul de spionaj deasupra teritoriului Uniunii Sovietice, fiind doborît de rachetiștii sovietici, dar și răspunderea grea ce apasă asupra cercurilor guvernamentale din S.U.A., care sînt în fapt inspiratorii și organizatorii acțiunilor criminale săvîrșite atît de Powers, cît și de alții ca el.

Rostindu-și rechizitoriul în instanță, procurorul general al U.R.S.S., Roman Rudenko, a arătat că acest proces demască încă o dată în mod convingător, în fața lumii întregi, politica criminală, agresivă, a cercurilor guvernante din Statele Unite ale Americii. La proces a reieșit cît se poate de limpede faptul că zborurile agresive de spionaj deasupra Uniunii Sovietice au fost organizate și efectuate sub conducerea directă a Agenției centrale de investigații a S.U.A., cu știrea și cu consimțămîntul guvernului și al președintelui S.U.A., Eisenhower. Probe evidente au demascat încercările conducătorilor S.U.A. de a ascunde în fața opiniei publice mondiale caracterul real al acțiunilor lor agresive și de a le prezenta drept... „măsuri defensive".

Din ordinul Washingtonului, Powers executa nemijlocit misiuni criminale deosebit de periculoase, care primejduiau direct pacea generală și puteau să împingă omenirea în prăpastia unei catastrofe înspăimîntătoare. Cînd Powers a fost întrebat dacă nu crede că zborul lui putea să ducă la un conflict militar, el a răspuns: **„La aceasta trebuiau să se gîndească cei care m-au trimis".** Totul confirmă deci vinovăția deplină a guvernanților americani, ceea ce a îndreptățit concluzia opiniei publice mondiale: **pe banca acuzaților se află însăși America — America cavalerilor sinistri ai „războiului rece".**

Procesul spionului american Powers, care s-a desfășurat în mod public și la care au asistat un număr mare de reprezentanți ai opiniei publice mondiale, între care personalități politice, juriști de seamă și peste 140 de ziariști străini, a constituit o demascare necruțătoare a politicii criminale duse de cercurile agresive imperialiste din S.U.A.

Desfășurat într-un mod absolut echitabil — așa cum a declarat și Vincent Hallinan, unul dintre cei mai mari juriști americani — procesul a constituit un sever avertisment pentru toți acei care nutresc și pun la cale acțiuni agresive, încălcînd normele dreptului internațional, și care proclamă războiul rece și spionajul drept politică de stat.

1) Pilotul-spion Powers și rămășițele avionului U-2 care a fost doborît de rachetiștii sovietici.

2) Aspect din incinta tribunalului în timpul desfășurării procesului.

3) Numeroși reprezentanți ai vieții publice internaționale au asistat la proces ca invitați ai organizațiilor obștești din U.R.S.S.

Atițătorii „războiului rece" din S.U.A. au căpătat o lecție usturătoare prin doborîrea avioanelor U-2 și R.B.-47 trimise în scopuri de spionaj deasupra teritoriului U.R.S.S.

(Ziarele)

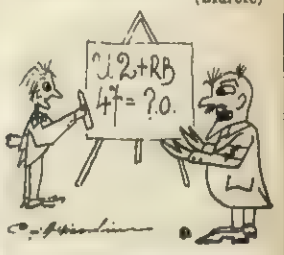

LA UN EXAMEN IN S.U.A.

Profesorul: — Ei, nu știi rezultatul unei ecuații atît de simple?!

Studentul: — Ba da! 13!

Profesorul: — De ce tocmai 13?!

Studentul: — Pentru că 13 este număr cu ghinion!...

(Desen trimis de Clemansa și Aurel NICODIM din Tg. Ocna)

Bibl. Rep

Aspect de la demonstrația de 23 August 1960 a oamenilor muncii din Capitală.

PREȚUL EXEMPLARULUI 2 LEI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 35 (275)
Anul IX
3 sept. 1960

INVITAȚIE PE SCHELE

Citiți fotoreportajul în pag. 3–4–5

SESIUNEA EXTRAORDINARĂ A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE A R.P.R.

«În strînsă unire cu celelalte țări ale lagărului socialist, Republica Populară Romînă militează activ pentru micșorarea încordării internaționale, pentru promovarea principiilor de coexistență pașnică, pentru zădărnicirea oricăror uneltiri ale cercurilor imperialiste agresive, pentru înfăptuirea dezarmării generale și totale și statornicirea unei păci trainice în lume. Această politică corespunde intereselor vitale ale poporului romîn, intereselor forțelor păcii și progresului de pretutindeni. Ea nu este dictată de considerente de conjunctură, ci este o orientare politică permanentă, luminată de farul învățăturii marxist-leniniste, fundamentată pe aprecierea științifică a raportului de forțe și a tuturor factorilor care influențează mersul evenimentelor pe arena internațională».

(Din Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale a R. P. Romîne)

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la tribuna Marii Adunări Naționale a R. P. Romîne.

Politica consecventă de pace a țării noastre și poziția poporului nostru în problemele situației internaționale, și în special în problema dezarmării, și-au găsit o nouă și puternică afirmare în cadrul sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne.

În numele întregului popor muncitor, marele sfat al țării a aprobat în unanimitate amplul și substanțialul Raport despre situația internațională și politica externă a Republicii Populare Romîne, prezentat de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al P.M.R., membru al Prezidiului Marii Adunări Naționale.

Expresie a dragostei sincere de pace a poporului romîn, dezbaterile pe marginea Raportului s-au transformat într-o viguroasă reafirmare a voinței țării noastre de a fi și pe mai departe factor activ în lupta pentru menținerea și întărirea păcii, pe baza principiilor coexistenței pașnice și în strînsă prietenie și alianță cu Uniunea Sovietică și celelalte țări ale lagărului socialist.

Cu îndelungi aplauze participanții la sesiune au salutat și adoptat propunerea ca delegația Republicii Populare Romîne la cea de-a 15-a sesiune a O.N.U. să fie condusă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, omul care întruchipează în modul cel mai desăvîrșit aspirațiile poporului romîn și voința sa de pace.

Hotărîrea aceasta exprimă încă o dată voința poporului romîn de a-și aduce contribuția sa efectivă la rezolvarea problemelor vitale ce stau în fața O.N.U. Prezența tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, în fruntea delegației noastre, la apropiata sesiune O.N.U. constituie expresia importanței pe care poporul nostru o acordă dezbaterii celei mai vitale probleme internaționale actuale: dezarmarea generală și totală.

Aspect de la lucrările Marii Adunări Naționale.

INVITAȚIE PE SCHELE

Fotoreportaj de Traian PROSAN

Să urcăm împreună pe schele, cititorule. Să-ți spun drept, știu că nu mă vei refuza. Tocmai d-asta te-am invitat. Te știu puțin arhitect, puțin constructor, puțin edil, indiferent de profesia pe care o ai. Te interesează construcțiile în cel mai înalt grad. Poate și datorită faptului că în drumurile pe care le faci zilnic îți ies mereu în cale șantierele de construcții, clădirile la roșu și noile blocuri strălucind în soare. Le privești, te entuziasmezi, îți spui părerea cu privire la frumusețea lor. Te uimește însă mai ales ritmul construcțiilor: blocurile cresc sub ochii dumitale, ca din pămînt.

Dar te-am invitat pe schele pentru a vedea de aici ceea ce n-ai posibilitatea să vezi trecînd pe stradă, cînd nu faci decît să constați, cunoscînd mai puțin ce se petrece dincolo de rogojini. Să știi însă că în ultimul timp pe multe șantiere o parte din constructori au coborît definitiv de pe schele. Construiesc fără ele. Pregătesc case blocuri, jos, la nivelul pămîntului. Ei au devenit muncitori în noile fabrici de . . . case.

★

Redăm un monolog care este de pe acum și va fi mai ales de mîine absolut plauzibil: „Aveți nevoie de un bloc?... Vi-l servim din depozit!" Într-adevăr, viitoarele blocuri de locuințe se vor realiza pe scară tot mai largă din elemente prefabricate din beton. Și ce sînt întreprinderile care produc asemenea elemente dacă nu adevărate fabrici de case? În depozitele lor stau rînduite în stive lungi zeci și sute de viitoare blocuri — în elemente prefabricate — care așteaptă doar să fie montate.

Pe această cale și pe altele, industrializarea a pătruns masiv în construcții. Iar aceasta înseamnă, în ultimă instanță, ritm rapid de construcție, economie de materiale și de timp.

Întrebați pe orice specialist și veți auzi răspunsul invariabil: viitorul aparține prefabricatelor.

→ **O imagine sugestivă a uneia dintre cele mai interesante aplicări ale tehnicii noi: industrializarea construcțiilor. Datorită ei ritmul construcțiilor va cunoaște o creștere considerabilă. Economiile de material și timp, de asemenea.**

COPERTA NOASTRĂ

Dimitriu Nicolae Șoană merită pe frunțaș în muncă la „Progresul"

Fotografie de S. ȘTEINER

Acest apartament experimental din prefabricate, ridicat în curtea întreprinderii „Progresul" din Capitală, va servi drept model și obiect de studiu pentru constructori.

O serie întreagă de activități specifice șantierelor au fost de pe acum industrializate. Uriașe cantități de ciment, pietriș, nisip sînt purtate pe benzi rulante prin aceste tuneluri, urmînd a fi cernute, amestecate și transformate în beton pentru elementele prefabricate. ↓

↑

Pe porțile șantierelor pătrund de pe acum tot mai multe elemente prefabricate și tot mai puține materiale de construcție brute. Metode noi, dar și probleme noi. Transportarea panourilor gata finisate trebuie făcută cu grijă.

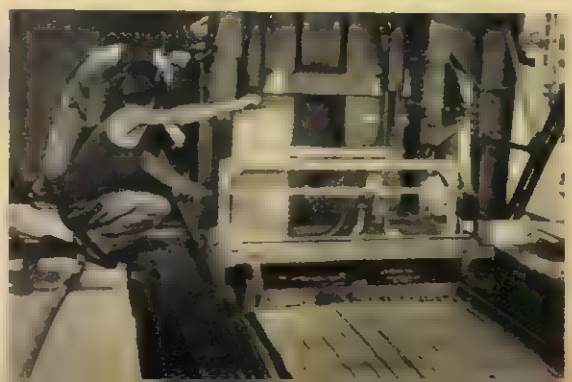

Instalație de mare productivitate, care toarnă din mers fîșii lungi de beton precomprimat pentru planșee. Ulterior, o altă mașină specială le va tăia la dimensiunile necesare →

Ajunse pe şantier, elementele prefabricate sînt montate imediat. De aici o nouă problemă: aprovizionarea ritmică a şantierului. Pentru aceasta, secţia „Progresul" a întreprinderii cu acelaşi nume, din şoseaua Giurgiului, va lucra de acum în exclusivitate pentru construcţiile de locuinţe.

O nouă specialitate: montori... de case. Şantierele de locuinţe devin tot mai mult şantiere de montaj. Tehnica nouă îşi dovedeşte superioritatea. Ritmul construcţiilor din prefabricate pe şantierul din b-dul Pieptănari va ajunge la montarea a 8 apartamente pe zi.

ARISTIDE DEMETRIADE

Floare albă, floare albă,
Trandafir ursit să moară...
Am să...

Replica a rămas suspendată. Zefir îndrăgostitul s-a prăbuşit la pămînt pentru că interpretul lui, Aristide Demetriade, a leşinat. Cortina a căzut, iar peste sală s-a aşternut o tăcere grea, prevestitoare Era în seara celei de-a douăzeci şi una zile a lui februarie 1930, cînd marele actor a părăsit scena pentru totdeauna. După puţin timp, în prima zi a lui septembrie, în modesta lui căsuţă de pe străduţa Arionoaiei, Aristide Demetriade a închis ochii pentru totdeauna. Se împlinesc 30 de ani de atunci, prilej de reculegere şi pioasă aducere aminte

★

Lumina zilei a văzut-o la poalele munţilor Buzăului, în comuna Valea Raţei (Rîmnicu Sărat). La Buzău, unde şi-a isprăvit cursul primar şi gimnaziul, se întîlneşte pentru prima oară în viaţă — are numai 10 ani — cu *teatrul*: asistă, la Teatrul Moldavia, la un spectacol al lui Burienescu. Apoi, copilul cuminte, ascultător şi silitor pleacă la Bucureşti, la liceul „Sf. Sava". Ca un făcut, teatrul îl „urmăreşte": stă în gazdă la mama lui Grigore Alexiu, unul din fondatorii Operei Române. Fără să vrea, deci, începe să frecventeze „mediul teatral". Dragostea pentru teatru însă, marea lui pasiune, se naşte în clipa în care îl vede pe scenă pe Grigore Manolescu...

Student în drept, Demetriade recită versuri la Roman, cu prilejul unui congres studenţesc; îl aude G.V. Morţun şi-l sfătuieşte să facă teatru. La Tîrgovişte recită într-un spectacol „de susţinere" a lui Leonescu-Vampirul; îl aude un tînăr — pe atunci — scriitor (pre nume I.A. Brătescu-Voineşti) şi-l sfătuieşte şi acesta să facă teatru. Demetriade se repede la Conservator, dar... înscrierile pentru examen s-au închis. Insistă. Wachman, directorul Conservatorului, îl ascultă şi îl primeşte fără concurs. După cum s-a remarcat, comiţîndu-se această ilegalitate, a fost dată Teatrului Naţional una din marile lui glorii

Tatăl său, care-l dorea jurist, i-a scris atunci între altele: „Dacă asta ai vrut s-o faci, cel puţin s-o faci cu cinste". (Mult mai tîrziu Demetriade nota: „Am credinţa că l-am ascultat"). Conservatorul îl isprăveşte în 1893, obţinînd premiul I la dramă.

Demetriade intră în teatru într-o perioadă foarte grea. E perioada în care, sintetizînd atitudinea statului burghezo-moşieresc faţă de teatru, regele Carol I exclama de cîte ori pleca de la puţinele spectacole pe care le vedea: „Slavă cerului că s-a sfîrşit şi cu corvoada asta!" Dar gagistul, angajat cu 100 de lei pe lună, nu s-a speriat. Dimpotrivă, a luptat cu tenacitate, cu devotament şi cu modestie; arma sa de luptă a fost arta sa, o armonioasă împletire între un înalt şi nobil ideal etic şi estetic

Aristide Demetriade în „Hamlet".

Timp de 37 de ani a jucat pe scena Naţionalului unde, alături de marile succese repurtate, a avut de înfruntat mari greutăţi şi neajunsuri. Demetriade a creat roluri care au rămas neuitate în istoria Teatrului Naţional: Hamlet, Romeo, Cezar, Ovidiu, Zefir, Răzvan, Vlaicu Vodă, ca să înşirăm numai cîteva. De pildă, despre Hamletul lui Demetriade, Liviu Rebreanu spunea că a fost „admirabil... un triumf nu numai al său, dar şi al Teatrului Naţional, care şi-a găsit un Hamlet şi a cîştigat o biruinţă".

Continuator al lui Costache Caragiale, M. Millo, M. Pascaly şi Grigore Manolescu, Aristide Demetriade — cavalul, trubadurul, vrăjitorul, cum l-a botezat Al. Kiriţescu — a contribuit la consolidarea şi propăşirea Teatrului Naţional. El a fost unul dintre cei care au luptat cu succes împotriva *retoricii* în teatru, pentru *trăire*. Creaţiile lui scenice au fost adevărate biruinţe. Pasiunea, conştiinciozitatea, devotamentul şi sensibilitatea, marea lui modestie au făcut din el o pildă vie, demnă de urmat Aşa cum spunea marele Nottara, Aristide Demetriade a fost actorul „care a atins culmea în arta sa". De pe această culme el „radiază pentru generaţiile tinere de actori pilde de talent, de sîrguinţă, de abnegaţie şi de perseverenţă, încununate cu însuşirea cea mai de seamă: modestia". Aceste calităţi, cît şi marea lui omenie, l-au atras în fruntea Sindicatului artiştilor dramatici şi lirici şi în fruntea Societăţii dramatice, unde a îndeplinit funcţia de preşedinte şi, respectiv, director.

...Floare albă, floare albă,
Trandafir ursit să...

Nu! Trandafirul acesta al teatrului românesc, care a fost Aristide Demetriade, n-a murit. El trăieşte, prin puterea exemplului său, în aceia care contribuie astăzi la înfăptuirea visului marelui artist: înălţarea „gloriosului teatru românesc".

B. D.

DANSURILE POVESTESC

Do două ori pe săptămînă pe scena clubului uzinelor „Republica" răsună melodia jocurilor populare. Podelele duduie sub paşii băieţilor, fetele poartă parcă graţia ierbii legănate de vînt.

„Un-doi-trei şi un-doi-trei"..

Imaginea se repetă în toate colţurile ţării, în cămine culturale săteşti, adică la locul de naştere al horelor, în cluburi muncitoreşti sau în şcoli. „Un-doi-trei şi un-doi-trei". Dansul popular cu impetuoasa-i ţîşnire de energie şi voie bună a cucerit mii de iubitori care-l joacă înflăcăraţi, desenîndu-i mereu şi mereu ţesătura complicată. De la o vreme însă, dansatorilor li s-a părut că arta pe care o deprind seamănă cu un bătrîn care ştie multe şi nu vrea încă să istorisească. Or fi pline de graţie horele fetelor, îndrăcite bărbuncurile, dar parcă tot le lipseşte ceva. Flăcăii şi fetele ar fi vrut să istorisească prin joc despre cîte toate li se întîmplă lor, oameni ai zilelor noastre. Ar putea oare jocul să povestească? S-ar putea ca în ţesătura paşilor şlefuiţi de-a lungul veacurilor să se îmbine firul unei povestiri simple, dar adevărate?

Primul răspuns la întrebare...

I-a dat prin anii 1945-1946 Ansamblul Artistic al Armatei. A fost un răspuns timid, ca de început. Pe afişe apăruseră titluri noi: „Merg fetele după mure" şi „Dansul cînepii". Pe scenă, dansatorii povesteau în limbajul specific cum fetele s-au dus la pădure după mure negre şi flăcăi dragi şi mai povesteau despre drumul cînepii de la bobul cît punctul pînă la meliţat

Anii au trecut. O dată cu ei, succesele Ansamblului M.F.A. au răspîndit şi peste hotare, pînă hăt departe, frumuseţea artei populare româneşti şi imagini ale vieţii noastre de toate zilele. Prin cîntec, dar şi prin dans, acel început timid a crescut şi a rodit în suite variate. În 1950 afişele anunţau „Colectiva noastră". Mai tîrziu, viaţa ostăşească îşi primea imaginea în „Patrula". Paşii dansurilor cunoscute se închegau în formule noi: mişcarea încordată a aşteptării (foto 1), cea dezlănţuită a luptei şi cea voioasă a răgazului. Dacă aici paşii jocurilor căpătau o formulă nouă, în „Vin recruţii" îşi păstrau forma consacrată. Cuprins în scenariu, dansul povestea cum într-o bună zi au sosit la cazarmă „bobocii": un muncitor, un sportiv, un cioban şi ţărani din patru colţuri de ţară. Le-au ieşit înainte ostaşii. Sînt timizi băieţii, dar dansul

5

n-o să-i lase nepăsători. Fiecare să arate ce știe: ostașii — pasul bărbătesc de defilare, recruții — jocurile de acasă. Iată-i pe recruți prinși alături unul de altul, în dans (foto 2). O dată cu sunetul goarnei și cu „bunul rămas" luat de la fetele ce i-au însoțit, începe viața de militar și... se sfîrșește dansul. „Pețitorii" imagina o nuntă cu pitorețtile obiceiuri ce o însoțesc (foto 3), iar „Pagini de istorie" scria cu slova înaripată a dansului o scurtă istorie a frăției de arme romîno-ruse. Succesele Ansamblului M.F.A. se adaugă unul după altul.

Pantomima își spune cuvîntul

Depinde numai de tema aleasă. Un subiect care-i pune pe eroi în situații bogate ca mișcare și sentiment poate integra jocurile cele mai variate în țesătura epică. Pantomima nu rămîne o „primă parte" a dansului, urmată de hore, de sîrbe și cîte toate puse cap la cap ca într-un șir de mărgele. Ea trebuie să lămurească rostul jocului ce o urmează și să lege un joc de altul. Așa au reușit să se facă înțeleși și aplaudați dansatorii de la Rafinăria nr. 1-Ploești cu „Pentru rafinăria noastră". Așa au imaginat dansatorii de la uzinele „Republica" povestea care s-a putut întîmpla aievea: brigadierul gospodăriei colective „Drum nou" și-ar dori iubita alături de el, în colectivă, dar tatăl fetei mai ascultă de șoaptele veninoase ale chiaburului (foto 4). Munca de lămurire, însă, și graiul convingător al faptelor îl aduc în gospodăria colectivă. Fata lui, anunțînd această veste, își invită proaspeții tovarăși la nuntă (foto 5). Jocurile oltenești se îmbogățesc în acest dans. Luminate de pantomimă, hora fetelor, vulpea, rustemul, alunelul au căpătat un rol în desfășurarea acțiunii. Cu ajutorul lor își exprimă dragostea cei doi tineri, cu ajutorul lor colectiviștii îl alungă pe chiaburul ce trăgea cu urechea și îl primesc bucuroși pe șovăielnicul de adineauri.

Acestea nu-s decît începuturi. Casa de creație populară pregătește în privința dansului cu temă o acțiune specială.

La început s-a inițiat un concurs pentru libretc. Repertoriul echipelor de dansuri trebuie îmbogățit cu lucrări de valoare, care să îndeplinească cerințele acestui gen nou și dificil. Cu ajutorul libretelor alese, dansatorii amatori vor zugrăvi o lume variată: nunta brigadierei, sărbătorile de iarnă, șezătoarea, iar micii dansatori — căci sînt și aceștia numeroși — sărbătoarea pomului de Anul Nou și povestea unui greier mic.

În momentul de față libretele se află pe masa de lucru a creatorilor. Cînd vor pleca către dansatorii amatori, vor fi însoțite de unii din cei mai buni coregrafi ai noștri. Aceștia, împreună cu instructorii echipelor respective, vor îngriji ca dansurile să povestească cît mai multe și cît mai bine despre zilele noastre, publicului care umple pînă la refuz sălile de spectacole.

Radu RUPEA

Acum cîtva timp, atenția celor ce treceau prin centrul orașului Tg. Mureș fu atrasă de un autoturism gri-albăstrui „Marly", purtînd numărul 7652 HE 75-F, mai ales pentru faptul că în cel puțin trei locuri, deasupra desenului globului pămîntesc era desenată pe caroserie următoarea inscripție ciudată, „*20.000 leghe pe Pămînt*".

DE VORBĂ CU MARC MAURETTE ÎNTRE... MOSCOVA ȘI PARIS

— O fi mașina vreunui globtrotter extravagant? — porniră să ghicească oamenii din mulțime.

Dar se înșelaseră. Textul amintit era titlul francez al celei de-a doua coproducții sovieto-franceze, a cărei turnare a fost terminată recent în studiourile „M. Gorki" din Moscova. (Prima coproducție sovieto-franceză a fost „Normandie-Niemen"). Iar autoturismul aparține cineastului Marc Maurette, directorul de producție al filmului amintit, care se întorsese locmai de la Moscova și, în drum spre Paris, poposise la Tg. Mureș, spre a-și vizita un vechi prieten, pe artistul poporului Kovács György, interpretul rolului lui Matei din filmul realizat în studiourile „București" de Marc Maurette, după drama „Citadela sfărîmată" de Horia Lovinescu.

...Și iată-ne acum față în față cu Marc Maurette. Într-o braserie din Tg. Mureș. Îl rugăm să ne spună cîteva cuvinte despre noua coproducție franco-sovietică și despre impresiile sale de la Moscova.

În primul rînd aș dori să dau explicații în legătură cu titlul filmului. În centrul acțiunii se găsesc doi ziariști francezi și un radioreporter care pornesc la drum prin Uniunea Sovietică pentru un ciclu de reportaje despre poporul sovietic și realitatea sovietică. Titlul filmului vrind să sugereze vastul teritoriu, proporțiile grandioase ale U.R.S.S., e de fapt o parafrazare a titlului unui cunoscut roman de Jules Verne.

Un rol interesant îl are în film tînărul comic sovietic Iuri Belov, care îi însoțește pe ziariștii francezi în calitate de șofer și interpret, introducîndu-i totodată în viața familiei sale și, în general, în viața oamenilor sovietici. Astfel, oaspeții străini fac cunoștință cu fratele mai mare al șoferului, un pilot al regiunilor polare, și cu logodnica acestuia, al cărei rol este interpretat de Tatiana Samoilova.

Din partea franceză rolurile principale au fost distribuite lui Jean Gaven și Jean Rochefort, iar direcția de scenă îi aparține lui Marcel Pagliero. Timp mai îndelungat a petrecut la Moscova și, autorul scenariului, Léon Zitrone, cunoscut comentator al televiziunii franceze.

Deocamdată atît despre film — ne spune Marc Maurette. În ce privește impresiile mele de la Moscova, ele sînt atît de bogate încît nu pot fi concentrate în cîteva cuvinte. Am petrecut în Uniunea Sovietică un an întreg și, în acest răstimp, chiar dacă n-am parcurs cele 20.000 de leghe, am văzut multe lucruri deosebit de interesante. Cel mai mult am prețuit însă contactul direct pe care l-am stabilit cu poporul sovietic, cu artiștii sovietici. Iar experiența noastră s-a dovedit a fi foarte folositoare pentru ambele țări, pentru apropierea popoarelor noastre.

Ștefan IZSÁK

AFRICA: TAM-TAMUL A SUNAT DEȘTEPTAREA

de Radu ȚIULESCU

De vremuri se scorneau pe seama Africii legende stupide ca: „Sînt pe continentul negru popoare care nu pot număra mai mult decît pînă la 3. Efortul îi obosește pe negri și îi adoarme..."

În vara anului 1960, africanii au dat dovadă de o uimitoare capacitate de a număra fără să oboseaască: Republica Dahomey a fost cel de-al 17-lea stat african care s-a proclamat independent; Republica Niger a fost al 18-lea; Republica Volta Superioară a fost al 19-lea; Coasta de Fildeș a fost al 20-lea; Republica Ciad, al 21-lea...

Pe cine mai adormiți cu numărătoarea pînă la 3, profesori cu sufletul înnegrit de ură?

În 1950 erau într-adevăr cu totul 3 state independente în Africa. Pe atunci tam-tamul se auzea în zori înăbușit și surd, ca speranța bătînd adînc în milioane de inimi. Dar în 1960 locul loviturilor de tam-tam l-au luat loviturile de tun: 101 lovituri la Tananarive pentru independența Madagascarului, 101 lovituri la Porto Novo pentru noua Republică Dahomey, 101 lovituri la Niamey, în noaptea în care înaltul comisar francez pentru Niger transmitea cheile palatului „său" noului șef al guvernului Nigerului liber...

La Tananarive, capitala Republicii Malgașe, steagul francez este coborît pentru totdeauna.

La miezul nopții africane pe care au cîntat-o poeții, loviturile de tun anunță că întunericul rămîne pentru totdeauna în urmă, că peste hățișul pădurilor virgine, din smoala marilor lacuri, se înalță triumfător soarele...

...Știu să numere africanii, și numărătoarea nu numai că nu-i adoarme, dar îi ține treji. Astăzi populația Africii este de 216 milioane de locuitori — cam a douăsprezecea parte din populația lumii. Dar acum 300 de ani trăiau în Africa o cincime din numărul întreg al oamenilor care populau pămîntul. Colonialismul cu toată cohorta lui sinistră—sclavia, execuțiile, sifilisul, ignoranța și mizeria — a făcut ca Africa să devină un adevărat imperiu al morții. O dată cu numărătoarea, africanii au învățat ura. Ura împotriva celor care încărcau corăbii cu negri pentru a-i trece Atlanticul și a-i face robi ai Americii; ura împotriva celor care au ucis pe băștinașii din Rhodesia ca să pună diamante în coroanele regilor Europei; ura împotriva celor care în Kenya despoaie copaci de nucile de cocos pentru a atîrna de crengile lor negri; ura împotriva celor care în Congo erau stăpînii minelor de uraniu, a cărui putere poate face omenirii atîta rău, dar și atîta bine...

Acum Africa e în parte liberă — în parte încă asuprită. Dar vîntul libertății bate puternic — el face să foșnească lianele nepătrunse, stîrnește nori de praf în pustiuri, înfioară undele marilor fluvii. El nu-i lasă pe africani pradă amăgirii. În Dahomey circulă din gură în gură un proverb care spune: omul mușcat de șarpe se teme și de o rîmă. Șerpii colonialiști și-au pierdut mulți dinți în Africa. Ei ar vrea să se transforme acum în rîme care să se ascundă adînc sub pămîntul Africii și să-l roadă pe dinăuntru (vezi cazul uneltirilor din Congo). E drept: rîma nu-și alege mijloacele cînd e vorba să se îngrașe. Dar e tot atît de drept că Africa știe cum să vadă nu numai șerpii, ci și rîmele.

Noaptea neagră a rămas în urmă. Tam-tamul a anunțat deșteptarea și nu e departe ceasul în care 101 lovituri de tun vor vesti că pînă în ultimul colț al Africii a pătruns libertatea...

AFRICA 1960

(VEZI HARTA DIN PAGINA ALĂTURATĂ)

Țări independente

1. REGIUNEA EGIPTEANĂ A REPUBLICII ARABE UNITE. Egiptul a căpătat autonomia în anul 1922. În anul 1953 a devenit republică. Suprafață — 995.000 km p. Populație — 25 milioane, în special arabi.

2. LIBIA. Declarată independentă prin hotărîrea O.N.U. în anul 1951. Suprafață — 1.760.000 km p; populație — 1,2 milioane.

3. TUNISIA. Republică independentă din 1956. Suprafață — 156.000 km p; populație — 4 milioane, în special arabi și berberi.

4. MAROC. Independent din 1956. Suprafață — 441.000 km p; populația — arabi, berberi — numără 10,5 milioane.

5. SUDAN. Republică, independentă politiceșie din 1956. Suprafață — 2.250.000 km p. Locuitorii, peste 10 milioane, sînt arabi și nubieni în nord și niloți în sud.

6. ETIOPIA. Vechi stat suveran. Suprafață — 1.230.000 km p; populație — circa 20 milioane.

7. GUINEEA. În anul 1958 această republică s-a desprins de Uniunea Franceză în urma unui plebiscit. Suprafață — 275.000 km p; populația — 3 milioane — formată din popoarele negre fulbe, susu.

8. LIBERIA. Republică creată în 1847 de negrii care s-au strămutat din America. Teritoriul — 111.000 km p; populație — 2,5 milioane.

9. GHANA. Republică independentă. Face parte din Commonwealthul britanic. Suprafață, 238.000 km p; populație, aproximativ 5 milioane în special acani, așanti, eve.

10. TOGO. A căpătat, la 27 aprilie 1960, statutul de republică suverană. Suprafață — 57.000 km p; populație — 1.000.000, în special eve.

11. CAMERUN. Declarat republică independentă la 1 ianuarie 1960 prin hotărîrea O.N.U. Suprafață — 422.000 km p; populație — 3,5 milioane.

12. UNIUNEA SUD-AFRICANĂ. Stat în care colonialiștii și uneltele lor au instaurat un regim de cruntă și dîngerosă discriminare rasială. Suprafață — 1.200.000 km p. Populație — 15 milioane, din care 3 milioane englezi și buri; popoarele negre — cosa, zulu, beciuana, basuto reprezintă 10 milioane; restul de 2 milioane — populație amestecată și originari din Asia.

13. FEDERAȚIA MALI. Uniune a fostelor colonii franceze Senegal și Sudan. Proclamată independentă la 20 iunie 1960. Suprafață — 1.400.000 km p; populație — 6 milioane, popoare negre, volof, serer, fulbe, bambara, adepți ai islamului.

14. CONGO. Fostă colonie belgiană, proclamată la 30 iunie 1960 republică independentă. Suprafață — 2.344.000 km p; populația — 14 milioane — popoare negre din grupul bantu: bacongo, baluba, mongo și altele.

15. REPUBLICA SOMALIA. Proclamată independentă la 1 iulie 1960, prin unificarea Somaliei italiene (fostă sub tutela O.N.U.) cu Somalia britanică. Suprafață — 636.000 km p; populație — 2,2 milioane.

16. MADAGASCAR. La 26 iunie 1960 această colonie franceză și-a căpătat autonomia politică, rămînînd în cadrul Comunității Franceze sub denumirea de Republica Malgașă. Suprafață — 590.000 km p; populație — 5 milioane — malgași de origine amestecată, malaezo-africană.

17. DAHOMEY. Republică în cadrul Comunității Franceze. Proclamată independentă în noaptea de 31 iulie spre 1 august 1960. Suprafață — 113.000 km p; populație — 1,7 milioane.

18. NIGER. Proclamat republică independentă în noaptea de 2 spre 3 august 1960. A rămas în cadrul Comunității Franceze. Suprafață — 1.280.000 km p; populație — 2,5 milioane.

19. VOLTA SUPERIOARĂ. Proclamată republică independentă în noaptea de 4 spre 5 august 1960. A rămas în Comunitatea Franceză. Suprafață — 275.000 km p; populație — 3,2 milioane.

20. COASTA DE FILDEȘ. Proclamată republică independentă în cadrul Comunității Franceze în noaptea de 6 spre 7 august 1960. Suprafață—320.000 km p; populație — 3,2 milioane.

21. CIAD. Proclamat republică independentă în cadrul Comunității Franceze la 11 august 1960. Suprafață — 1.285.000 km p; populație—2,5 milioane.

22. AFRICA CENTRALĂ. Proclamată republică independentă în cadrul Comunității Franceze în noaptea de 12 spre 13 august 1960. Suprafață — 617.000 km p; populație — 1,3 milioane.

23. CONGO (fost Congo Mijlociu). Proclamat republică independentă în cadrul Comunității Franceze în noaptea de 14 spre 15 august 1960. Suprafață — 342.000 km p; populație — 764.000.

24. GABON. Proclamat republică independentă în cadrul Comunității Franceze în noaptea de 16 spre 17 august 1960. Suprafață — 267.000 km p; populație — 420.000.

Țări în ajunul independenței

25. SIERRA-LEONE. Protectorat englez, locuit de negrii care s-au impoinat în Africa în veacul trecut. Africanii au cîștigat dreptul de a avea un guvern propriu. Suprafață — 72.000 km p; populație —2,3 milioane. Va dobîndi independența în 1961.

26. NIGERIA. La 1 octombrie 1960 va dobîndi independența, rămînînd în cadrul Commonwealthului britanic. Suprafața — 878.000 km p; populație— 35 milioane, formată din poporeie hausa, ioruba, ibo.

27. CAMERUNUL BRITANIC. Plebiscitul din cursul acestui an va hotărî dacă acest vechi teritoriu aflat sub tutela se va alipi la Camerun sau Nigeria. Suprafața — 88.000 km p; populație — 1,4 milioane.

Regiuni de luptă înverșunată

28. ALGERIA. Din anul 1954 poporul algerian desfășoară războiul de eliberare împotriva trupelor coloniale franceze. Suprafața — 2.250.000 km p; populație — 10-12 milioane, în special arabi și berberi.

29. IFNI. Posesiune spaniolă. Suprafața — 2.000 km p, populație — 46.000. Băștinașii tind să se unească cu Marocul.

30. RUANDA-URUNDI. Teritoriu sub tutelă belgiană. Africanii luptă pentru a scăpa de tutelă. Suprafața 50.000 km p. populație — 4,5 milioane.

31. KENYA. Între 1952-1955 în această colonie engleză a avut loc o răscoală ale cărei ecouri se mai aud și astăzi. Suprafața — 583.000 km p; populație — 6,5 milioane. În special popoare negre din grupul bantu, kikuiu și kamba, precum și niloți și somali.

32. UGANDA. Protectorat britanic. Tulburările durează în țară de cîțiva ani. Lozinca generală: „autonomie imediată". Suprafața — 224.000 km p; populație — 5,5 milioane, de naționalitate baganda și alte popoare bantu.

33. TANGANICA. Teritoriu tutelat de Anglia. Poporul cere proclamarea independenței în acest an. Suprafața—944.000 km p; populație — 8,5 milioane, în special din grupul bantu: sukuma, niamwezi, suahili, maconde etc.

34-35-36. Federația Rhodesia și Nyassaland. Creată în 1953 din trei posesiuni coloniale ale Angliei. Proclamarea Federației. Suprafața — 745.000 km p; populație — 2,3 milioane: tonga, losi, bemba.

36. RHODESIA DE SUD. 300.000 de coloniști europeni, care din 1923 au un guvern al lor, uneltesc pentru transformarea Federației într-un dominion de tipul Uniunii Sud - Africane. Africanii — mașona și matabele — numărînd 2,4 milioane — luptă pentru drepturi civice egale. Suprafața țării — 389.000 km p.

Regiuni care se ridică la luptă

37. RIO DE ORO. Colonie spaniolă. Suprafață — 285.000 km p; populație — pînă la 40.000.

38. MAURITANIA. Republică islamică în cadrul Comunității Franceze. Suprafață—1.100.000 km p; populație — 625.000.

39. GAMBIA. Colonie engleză. Suprafață — 10.000 km p; populație — [illegible].

40. GUINEEA PORTUGHEZĂ. Colonie. Suprafață — 36.000 km. p.; populație — 540.000.

41. RIO-MUNI. Colonie spaniolă. Suprafață — 27.000 km p; populație — 175.000.

42. SOMALIA FRANCEZĂ. Suprafață — 23.500 km p; populație — 65.000.

43. ZANZIBAR. Protectorat englez, alcătuit din două insule. Suprafață — 2.000 km p; populație — 300.000.

44. MOZAMBIC. Suprafață — 770.000 km p; populație — 6 milioane. Colonie portugheză.

45. ANGOLA. Suprafață —1.240.000 km p; populație 4,5 milioane. Colonie portugheză. Populația face parte din grupa bantu.

46. AFRICA DE SUD-VEST. Teritoriu condus, potrivit mandatului Ligii Națiunilor, de către Uniunea Sud-Africană, care încearcă să-l anexeze. Suprafață —835.000 km p; populație, circa 500.000— avambo, herero, hotentoți și bușmeni.

47. BECIUANALAND. Suprafață—712.000 km p; populație — 300.000.

48. BASUTOLAND. Suprafață — 30.000 km p; populație — 650.000.

49. SWAZILAND. Suprafață — 17.000 km p; populație — 230.000.

Toate trei sînt protectorate engleze.

La sfîrșitul celui de-al doilea război mondial, pe harta Africii nu se aflau decît 3 state independente: Liberia, Etiopia și Uniunea Sud-Africană.

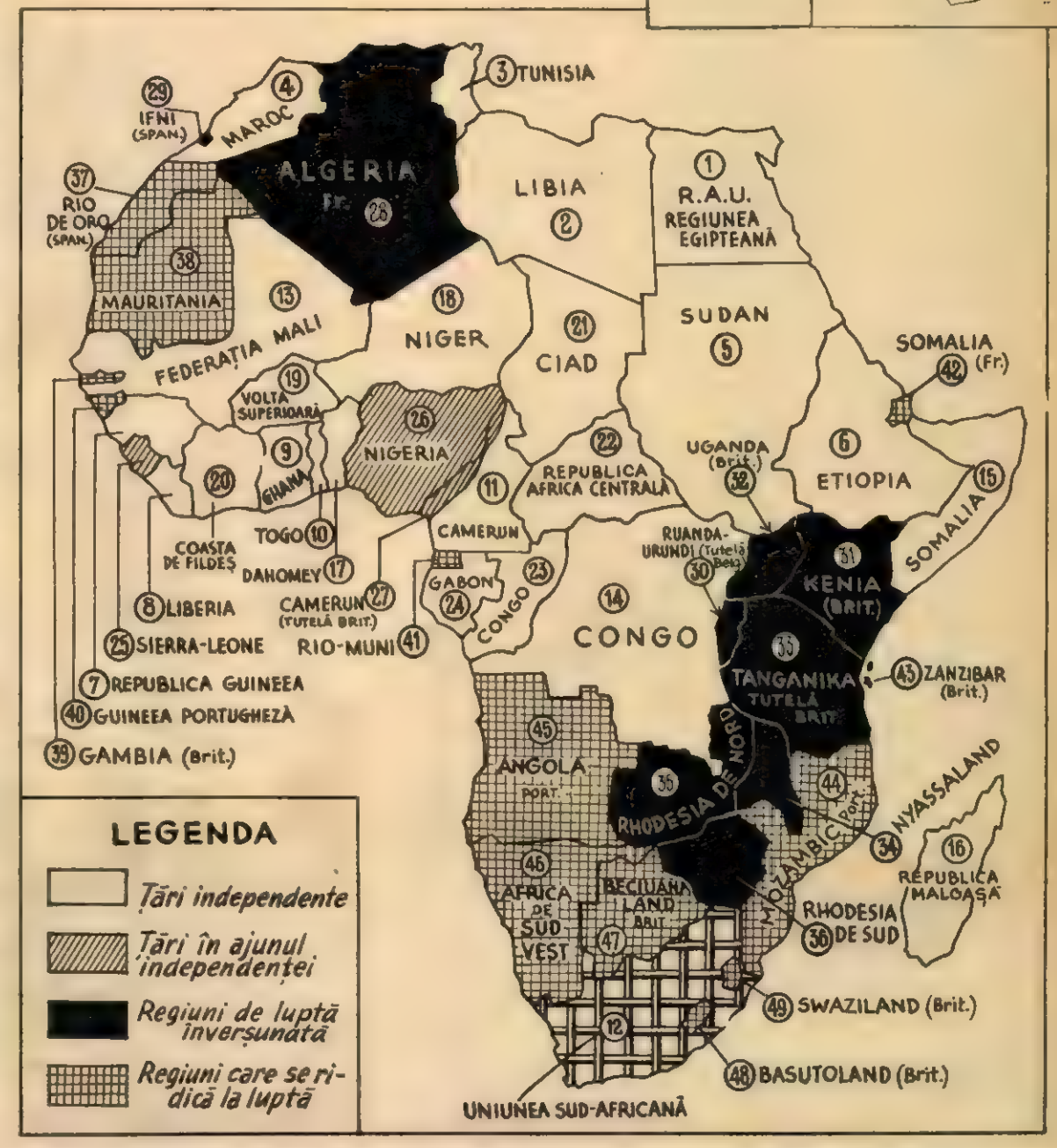

GOSPODARII DE PE KOTELNICESKAIA

de V. BEHTIN

Fotografii de I. ABRAMOCIKIN

Membrii comitetului de bloc se îngrijesc și de aspectul exterior al edificiului. Iată-i asistînd la montarea noii tăbliţe cu numărul imobilului.

Dacă, aflîndu-vă la Moscova, aţi întreba pe cineva: „Nu cumva ştiţi unde se află blocul de pe Kotelniceskaia?", ar fi ca şi cum în Bucureşti aţi întreba de Palatul Republicii. Căci impunătorul imobil de pe cheiul Kotelniceskaia, situat la confluenţa lauzei cu riul Moscova, este unul din acele splendide edificii care fac mîndria şi frumuseţea unei metropole.

A administra un asemenea bloc, aproape cît un mic oraşel, avînd 800 de apartamente cu 4.000 de locatari, nu e o treabă prea uşoară. Dacă ar fi vorba numai de cele necesare vieţii materiale, mai treacă-meargă. Dar într-un oraş socialist, un bloc de locuinţe nu este o simplă alăturare de familii trăind izolat, ci o colectivitate strînsă unită, care trăieşte o intensă viaţă obştească cultural-artistică şi social-politică.

Cine să sprijine elaborarea planurilor administrativ-financiare ale imobilului? Cine să urmărească buna întreţinere a locuinţelor, calitatea reparaţiilor efectuate în imobil, buna funcţionare a garajului pentru maşinile locatarilor, amenajarea curţii şi a spaţiilor verzi din jurul blocului, a plantaţiilor de copaci şi a straturilor de flori? Cine să ajute la organizarea timpului liber al copiilor şi al bătrînilor, la sprijinirea gospodinelor — cine să le facă pe toate acestea, dacă nu comitetul de bloc? Un locatar vrea să facă o reclamaţie în legătură cu reparaţia nesatisfăcătoare a unei instalaţii din apartament. Cui să se adreseze? Administraţiei? Ar însemna o reclamaţie adresată celui reclamat! El se adresează deci comitetului de bloc. Sau, dimpotrivă, acelaşi comitet intervine cînd un locatar nu ştie să folosească în mod civilizat locuinţa.

Din iniţiativa comitetului a fost creată o cameră a copiilor, în care micii locatari-preşcolari îşi petrec timpul cînd părinţii lor lipsesc de acasă. În bloc sînt numeroşi elevi, dintre care, bunăoară, unii iubesc teatrul, iar alţii fotografiatul. Comitetul a cercetat listele de locatari şi a găsit soluţia: actriţa Tatiana Bulkina de la Teatrul Central de Copii a devenit conducătoarea cercului de artişti amatori, iar un fost operator de film, pensionarul Evgheni Viş nevski, îi iniţiază pe micii şcolari în tainele fotografiei, în cadrul cercului foto. Pentru gospodine a fost creat un cerc de croitorie şi lucru manual. Se organizează conferinţe pe teme de politică internaţională.

Acestea sînt numai cîteva din nenumăratele iniţiative preţioase ale unui colectiv de 26 gospodari inimoşi. Iar roadele muncii lor harnice se adaugă la tot ceea ce statul le dă oamenilor sovietici pentru ca viaţa să le fie cît mai fericită şi îmbelşugată.

Blocul de pe Kotelniceskaia, noaptea.

Sub conducerea pensionarului Evgheni Vişnevski, se desfăşoară una din lecţiile practice ale cercului de fotografi amatori organizat de comitetul de bloc.

În camera copiilor din imobilul de pe cheiul Kotelniceskaia, Nina Bursova dă lecţii de muzică.

Se organizează o expoziţie în imobil.

Tot comitetul de bloc se ocupă şi de gazeta de perete. V. Riumin şi T. Erşova pregătesc un număr nou.

În apartamentul nr. 115 Lidia Volneanskaia (dreapta), membră a comitetului de bloc, urmăreşte executarea unei reparaţii la locatara Nadejda Fadeeva.

FOTO... JURNAL DE BORD
PE LACUL BICAZ

de E. DASCĂLU

Îndreptîndu-ne spre debarcader privim, din înaltul şoselei, la obiectul uneia din ultimele modificări ale hărţii patriei Lacul Bicaz... În fund, muntele — mai bine zis coama lui, fiindcă poalele, ieri încă pajişte cu flori, astăzi se află sub ape. În dreapta, colosul de beton, barajul cît a mai rămas şi el peste undele apei, pe versantul opus, un firicel de apă: atîta e astăzi aici Bistriţa, atîta se va menţine pînă cînd se va umple lacul de acumulare. Sub noi, sclipirile argintii ale celui mai tînăr lac din R.P.R... Lacul Bicaz. Ne îndreptăm aşadar spre locul de îmbarcare...

...al cărui drum de acces — duminică fiind — este literalmente invadat de mijloace de locomoție ce au adus aci turiști din Bacău și Piatra Neamț, Tg. Mureș și Miercurea Ciuc, Iași și Galați, București și... da, da, din Berlin, Praga, Varșovia...

Bicazenii au cam început de vreo zece ani să se obișnuiască cu apariția unor firme noi în fostul lor sat: „Fabrica de ciment Bicaz", „Hidrocentrala V.I. Lenin", „Fabrica de azbociment"... Deunazi a apărut în Bicaz o firmă nouă: „Navrom", cu indicații tarifare pentru călătoria cu... navele, pînă în „porturile" Potoci, Secu, Izvorul Alb, Buhalnița, Hangu... Parcă nu-ți vine să crezi. Și totuși...

Iată-l de pildă, în chipeșă uniformă marinărească, pe Vasile Potoceanu. Fișă biografică: născut într-un sat de pe malurile Bistriței (pe atunci *rîul* Bistrița); bunicul: plutaș; tatăl: plutaș; el însuși: plutaș. Profesia actuală (învățată în timpul stagiului militar): mecanic de bord; și-o exercită în portul Bicaz.

Portul Bicaz... Instalațiile sînt încă rudimentare, înjghebate la repezeală. Așa e în caz de provizorat. Și provizoratul e impus de faptul că mîine încă ele vor trebui să fie mutate oleacă mai sus; aici poruncește nivelul apei... Oricum însă, animația de pe pontoane e aidoma celei din porturile... stabile.

Sîntem pe bord... Lîngă un „Simson" şi o bicicletă cu rucsac la port-bagaj, lelea Zamfira din Secu s-a instalat comod. Se duce acasa cu tîrguieli... Cu vaporul, la Secu... Şi-o mai aminti oare lelea Zamfira (doar nu i mult de atunci) de vremea cînd drumul ăsta îl facea, precum Calistrat Hogaş, leganată în şaua căluţului de munte?

Din Brăila au pornit spre Bicaz două moderne vase de pasageri. Vor avea şi punţi acoperite. Pînă atunci însa, călatorii de pe Lacul Bicaz se adăpostesc sub o simplă foaie de cort. E bine şi aşa.

Semnalul de plecare n-a fost încă dat... Ragaz pentru un fum de ţigară adăpostita, mărinăreşte, în căuşul palmei.

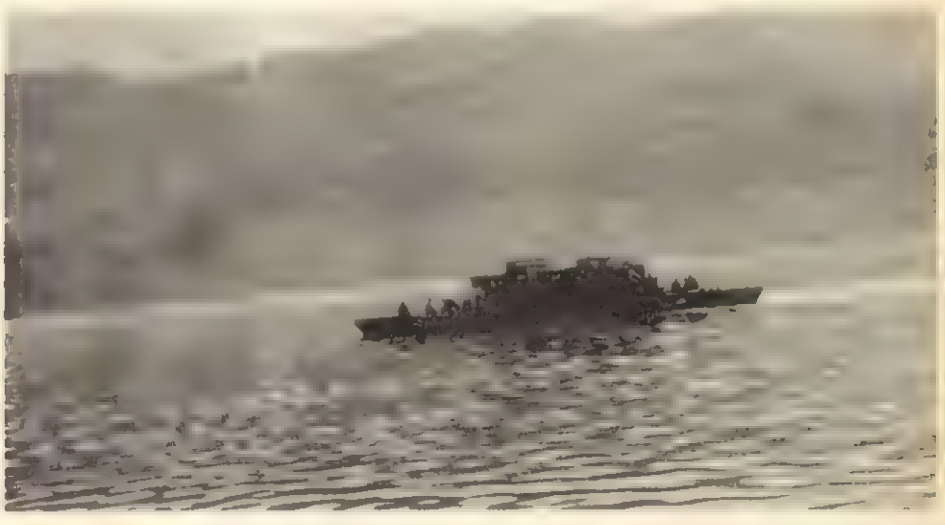

Un bac la tribord!
Aflăm că transportă două autocamioane „Steagul Roşu", pentru punctul Potoci al şantierului de construcţie a noii şosele.

După cîte o scurtă oprire la Secu, Izvorul Alb şi Buhalniţa, iatăne la capătul călătoriei, în faţa... viitoarelor instalaţii portuare de la Hangu. Deocamdată, un pontoon aglomerat precum un veritabil chei maritim...

Desprinsă de vas, o lotcă se îndreaptă spre punctul extrem al lacului, unde se vor face sondaje de adîncime şi se vor instala geamanduri. Efemeră treabă... Mîine vor trebui mutate pînă unde vor binevoi să crească apele tînărului dar impetuosului lac.

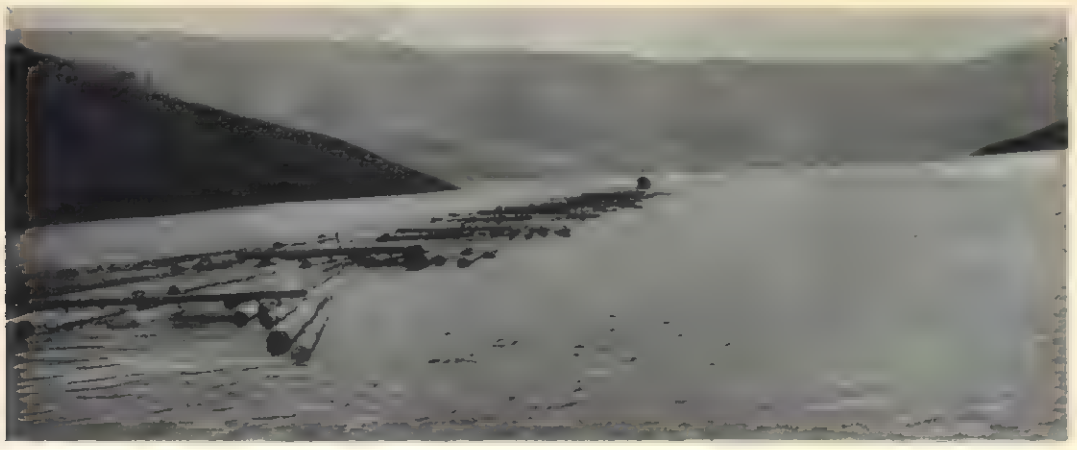

Ne reîntoarcem după două ore şi 18 kilometri de navigaţie. Plute la babord! Plute fără... plutaşul de pe Bistriţa (ce spuneţi de treaba asta, tovarăşe Filaret Barbu?). Şi atunci, cum „merg" plutele? Simplu: trase de...

...remorcherul „Dorna" al I.F.E.T.-ului, pe al cărui bord puteţi vedea un pasager care nu-i clandestin, de vreme ce ocupă loc în braţele mămichii.

Însemnarea ultimă a sumarului nostru foto...jurnal de bord. Ne am întors la punctul de plecare. În faţa noastră, semeaţă, pricina... călătoriei: barajul hidrocentralei „V.I. Lenin".

DE LA DUNĂREA ALBASTRĂ LA FLUVIUL ROȘU

—note de drum din R. D. Vietnam—

de Ion CÎRJE

În sediul cooperativei agricole, la loc vizibil, se află următoarea lozincă: „Trăiască în veci prietenia vietnamo-romînă".

Călătorul romîn care poposește astăzi în Xuan Neo este plăcut surprins de o seamă de fapte nu tocmai obișnuite. Seara, de pildă, în acest sat din inima deltei Fluviului Roșu colectiviștii ascultă conferințe sau organizează discuții despre Republica Populară Romînă; școlarii, aplecați asupra caietelor de desen, creionează conturul hărții patriei noastre; în piața satului se află un chioșc unde colectivistul Lien îți poate pune la dispoziție documente sau informații, hărți, broșuri sau fotografii privind viața din Romînia de azi; mulți cooperatori din Xuan Neo știu foarte bine cîte tractoare brăzdează azi pămîntul patriei noastre...

Explicația tuturor acestor fapte o găsești citind inscripția de pe frontispiciul sediului cooperativei agricole de producție din Xuan Neo — „Viet-Ru".

„Viet-Ru muon nam!"

Satul Xuan Neo (comuna Hung Dao) se află la aproximativ cincizeci de kilometri est de Hanoi. Peisajul îți pare o dezlănțuire de lumină și verdeață. Spre zare, cît cuprind ochii, se întind orezării de un verde luminos, fraged. Satul este împînzit de pîlcuri de palmieri, cocotieri, bananieri și bambuși — aceste evantaie uriașe, vii, fără de care căldura tropicelor ar fi de nesuportat.

Ne apropiam de Xuan Neo pe o potecă șerpuitoare, mîngîind în treacăt spicele pline și grele ale orezăriei. Liniștea din jur, atît de adîncă încît desluseam respirația tovarășului de alături, fu deodată străbătută de strigăte puternice:

— Viet-Ru muon nam!

Era o chemare? O lozincă? Aveam să înțeleg totul cîteva momente mai tîrziu, cînd, în fața întregului sat, adunat în curtea sediului cooperativei, tovarășul Soan, secretarul organizației de partid, anunța o mișcătoare veste:

— În cinstea prieteniei vietnamo-romîne, cooperatorii din Xuan Neo au hotărît ca de azi, 19 octombrie 1959, cooperativa noastră agricolă de producție să poarte numele de „Prietenia vietnamo-romînă" (prescurtat: Viet-Ru). Temeiul acestei hotărîri este prietenia de nezdruncinat dintre popoarele noastre, întrajutorarea frățească dintre popoarele vietnamez și romîn pe drumul construirii socialismului.

Cuvintele tovarășului Soan au fost urmate de o urare izbucnită din sute de piepturi: „Viet-Ru muon nam!" (Trăiască prietenia vietnamo-romînă!).

Cooperativa agricolă din Xuan Neo este relativ de curînd înființată — de circa doi ani. Dar ea a și reușit să cuprindă majoritatea familiilor din sat, datorită frumoaselor rezultate pe care le-a obținut de pe acum.

— Înainte de revoluția care ne-a adus victoria proclamării R.D. Vietnam, la 2 septembrie 1945 — ne spunea tovarășul Soan—n-aveam pămînt și, ca atare, nici orez. În primăvara lui '45, cînd colonialiștii francezi și imperialiștii japonezi au stocat orezul din nord, au murit de foame în delta tonkineză două milioane de oameni. Numai în satul nostru foamea a ucis atunci 260 de oameni, dintre care trei familii întregi — copii, părinți, bunici.

Reforma agrară, înfăptuită de regimul democrat-popular, avea să fie prima săgeată împlîntată mortal în inima crudă a foametei.

— Dar — a continuat tovarășul Soan — exista o contradicție între nevoia de a avea orez din belșug și împărțirea pămîntului în parcele mici, lucrate cu tehnică agricolă rudimentară. Doar cooperativa agricolă de producție avea să rezolve această contradicție, prin aplicarea unei agrotehnici înaintate, pe mari suprafețe arabile. Recolta noastră de orez este superioară recoltei țăranilor individuali. Cooperativa permite o mai bună planificare a producției agricole, dezvoltarea unor ramuri noi, rentabile, aducînd venituri suplimentare. Așa se face că, dacă în 1958 cooperativa cuprindea doar 87 de familii, azi ea cuprinde peste 200.

— Cresc și oamenii, înalt și drept ca bambusul — interveni în discuție Nguyen Van Liec, acest „tînăr de... 68 de ani", cum ne-a fost prezentat.

Tată a cinci băieți, toți luptători în rezistența împotriva cotropitorilor colonialiști, Nguyen Van Liec este un neobosit inovator, un cooperator fruntaș, decorat cu Ordinul Muncii și distins cu titlul de „muncitor fruntaș".

Nguyen Van Liec se referea la entuziasmul creator al cooperatorilor din Xuan Neo, la faptul că noii stăpîni ai pămîntului îl gospodăresc cu multă pricepere și sîrguință. Dar și la un fapt deosebit de semnificativ: creșterea simțului de răspundere pentru avutul colectiv. Spre exemplu, într-una din adunările generale, cooperatorii din Xuan Neo au tras la răspundere conducerea cooperativei pentru că nu i-a consultat în proiectul construirii unor eleștee

Țăranii din Xuan Neo se îndreaptă spre sediul cooperativei agricole pentru a hotărî noua denumire a acesteia: „Prietenia vietnamo-romînă".

Unul din fruntaşii cooperativei agricole este şi „tînărul de... 68 de ani" Nguyen Van Liec.

Pămîntul unit a dat rod bogat.

Pionierii, copii ai colectiviştilor, au venit să ajute în vacanţă la muncile agricole.

necesare pisciculturii şi pentru că nu a manifestat suficientă grijă în întreţinerea unor ambarcaţiuni. În comitet s-a făcut o nouă repartiţie a sarcinilor, pentru a nu se mai repeta asemenea greşeli.

Aceste lucruri se petrec într-un sat stăpînit altădată de 16 moşieri, într-un sat unde foametea era cronică, într-un sat pe care agresorii colonialişti l-au distrus cu tunurile.

— Înainte, noi, ţăranii, eram chemaţi doar la interogatorii — a remarcat sarcastic un cooperator din Xuan Neo. Astăzi ne spunem cuvîntul drept şi răspicat în toate problemele care privesc viaţa noastră, a satului nostru, a republicii noastre!

Ce a arătat Paraschiva Iorgu familiei Duong din Xuan Neo

Deşi marca incontestabil un salt în viaţa satului, tînăra cooperativă din Xuan Neo nu a fost lipsită de unele greutăţi. Bunăoară, mentalitatea individualistă a unor ţărani. Neobişnuite cu noul mod de lucru în comun, şase familii au făcut cerere de ieşire din cooperativă. Cererile au fost admise. Printre acestea, şi cea a tînărului Duong.

L-am vizitat într-o zi, ca din întîmplare. Mai erau de faţă soţia lui, mama şi numeroşi cooperatori din sat. Întrebările mi se puneau una după alta:

—Cîte tractoare produce Romînia?

— Aveţi femei-preşedinţi de G.A.C.?

— Care este producţia medie la hectar?

— Cum trăiesc colectiviştii romîni?

Din vorbă-n vorbă, am ajuns la povestea colectivistei Paraschiva Iorgu din comuna Filimon Sîrbu, care în toamna lui '958 reproşa preşedintelui sfatului popular că nu i-a deschis mintea din timp, că nu a lămurit-o să intre în colectivă încă din 1950, pentru ca să fie astfel în rînd cu ceilalţi colectivişti din sat.

Tînărul Duong a mai pus şi alte întrebări... După patrusprezece zile avea să ceară reînscrierea în cooperativă. Iar în a cincisprezecea, şi bătrîna lui mamă avea să se prezinte cu cererea de reînscriere.

★

Cooperativa agricolă de producţie din Xuan Neo creşte zi de zi, devine tot mai rodnică, mai luminoasă, mai frumoasă, ca şi însăşi prietenia romîno-vietnameză care ne este şi nouă, şi tovarăşilor vietnamezi la fel de scumpă, în ciuda distanţei care desparte Dunărea noastră de Fluviul Roşu.

Tractoare romîneşti pe ogoarele vietnameze. ↓

TRATAMENTE VECHI LA GOVORA

Foileton de A. CÎMPINEANU

Îl cunoaşteţi pe neo Cristache. Da, da, vecinul meu, pensionarul... Ce a mai făcut? A scris. Nu. Nu „Flacării"! Mie. De la Govora. Fiindcă staţi curioşi, vă reproduc scrisoarea lui, cuvînt cu cuvînt...

„Dragă vecine,

Am sosit cu bine la Govora de unde îţi trimit multe salutări. Minunată staţiune! Aşezare frumoasă, aer bun, ape tămăduitoare... Şi organizarea odihnei destul de bună: masă excelentă, medici bine pregătiţi, tratament balnear de prima mînă. Toate bune. Numai unele „tratamente" cam şchioapătă. Astfel, la sosire, la „biroul de primire" am fost luaţi în... primire: „De ce aţi venit?" Pasămite socoteala de acasă nu se potrivea cu cea a administraţiei, care nu mai avea locuri pentru cazare... Pînă la urmă mi-am dat seama că asta nu era decît un mod original de „tratament": tratamentul cu glume. Pentru că totuşi am fost repartizat la o vilă — şi încă una foarte frumoasă. Dar din prima zi am constatat că fiecare se tratează cum îi stă în caracter. Astfel, în camera învecinată cu a mea am găsit trei inşi care-şi făceau cura... Cură (conf. dialectului ardelean) în paharul fiecăruia rachiu... Ei ziceau că fac... ionizări, fiindcă pe cel care aduse dintr-o comună învecinată bîrdaca de ţuică se potrivise să-l cheme Ion. Zadarnic le spunea sora medicală că „tratamentul" ăsta le este complet contraindicat! Ei o ţineau pe a lor — ţuică de Piteşti şi vin de Drăgăşani — susţinînd că, dacă ar fi fost contraindicat, Govora n-ar fi fost situată în aceeaşi regiune cu Piteştii şi Drăgăşanii...

Mai există însă pe aici şi altfel de tratamente. De pildă, dacă te nimereşti cînd trece autocisterna nr. 50745 Plg. te face ciuciulete: stropeşte în stînga şi-n dreapta, fără să ţină seama de pietoni. Asta, după părerea mea, e hidroterapie! Iată încă un „tratament": cel pe care ţi-l aplică singura cooperativă de frizerie („Coafiură", cum stă scris pe firmă); aci, pentru un bărbierit aştepţi cam două ore, punîndu-ţi-se răbdarea la grea încercare. Asta e, probabil, psihoterapie! Un singur lucru nu mi-e clar: ce e cu savanta metodă folosită de administraţia băilor, după care cei cazaţi la pavilionul central („Palas") mănîncă regim dietetic la pavilionul „1 Mai", iar cei de la „1 Mai" aleargă pentru masă la „Balneară"...? Asta ce fel de tratament este? Gimnastică medicală? Drept să-ţi spun, cînd mă întorc de la masă şi urc coasta spre camera mea de la „Palas", simt că mi se face foame — deşi, cum ţi-am spus de la început, nu am a mă plînge nici de calitatea, nici de cantitatea alimentelor primite — ba dimpotrivă. Foamea îmi vine datorită drumului lung pe care-l străbat. Îmi trece însă, amintindu-mi că, la plecare, nevastă-mea mi-a pus în vedere să nu care cumva să mă mai îngraş. Eu cred însă că tot am să mă îngraş. Pentru că, împotriva tuturor „tratamentelor" pe care le-am semnalat mai sus — mîncarea-i deosebit de bună, camera curată, doctorii îşi dau silinţa să mă facă sănătos... Aşa că o să ne vedem din nou cu bine la Bucureşti.

Al dumitale vecin care te doreşte,
nea Cristache".

Am reprodus scrisoarea întocmai. Poate o vor citi şi tovarăşii din administraţia băilor, de la Sfatul popular Govora şi de pe unde mai trebuie. Şi, întîlnindu-l acolo pe nea Cristache, îi vor mulţumi pentru... tratament.

BUCUREŞTI—BACĂU=O ORĂ
BACĂU—BACĂU=ALTĂ ORĂ

Pe bună dreptate face „Tarom"-ul publicitate, îndemnîndu-ne să călătorim cu avionul! Cîştigi timp, călătoreşti comod, în general nu te costă mai mult, ba pe unele rute chiar şi mai puţin decît trenul. De exemplu dacă vrei să pleci la Bacău, un bilet accelerat cl. I te costă 105 lei, plus cinci ore şi ceva de călătorie; un bilet cu avionul te costă tot 105 lei, dar numai o oră de călătorie.

Socoteala aceasta de acasă e foarte bună... acasă la Bucureşti — nu însă şi în... tîrg la Bacău. Pentru că, dacă ai ghinion, poţi ajunge la Bacău într-adevăr numai într-o oră, dar aci să constaţi că de la aeroport nu ai cu ce merge în oraş. Cu toate că aeroportul e situat la o distanţă mare de centrul oraşului, totuşi „Tarom"-ul a renunţat să mai aibă un autobuz propriu cu care să ducă şi să aducă pe pasagerii săi. S-a ajuns, pasămite, la o înţelegere cu Întreprinderile comunale Bacău, conform căreia autobuzele I.C.B., care au punct terminus pe şoseaua naţională locmai în dreptul aeroportului, ar avea obligaţia ca, cel puţin la orele de sosire-plecare a avioanelor, să meargă pînă la aeroport. Se pare însă că înţelegerea nu este şi pe înţelesul unora dintre şoferii autobuzelor I.C.B. — cum s-a întîmplat la sosirea avionului din Bucureşti, în ziua de 5 august — care preferă să întoarcă în şosea, ignorînd faptul că la aeroport stau oameni care aşteaptă.

Dacă eşti localnic şi cunoşti cum merg treburile, atunci lucrurile sînt simple: o iei pe jos pînă la şosea şi acolo te urci în autobuz. Dacă eşti însă nou venit în Bacău şi te informezi la personalul aeroportului, îţi se răspunde să aştepţi, că vor veni autobuzele I.C.B. Şi uneori aştepţi, şi tot aştepţi, autobuze nu sosesc, dar în cele din urmă găseşti vreo ocazie: maşina vreunei instituţii cu tovarăşi ce au treburi prin partea locului şi de care te rogi să te ducă în oraş.

Şi iată cum, călătorind cu avioanele „Tarom" spre Bacău, cîştigi timp: de la Bucureşti la Bacău faci numai o oră — dar de la Bacău la Bacău, altă oră. Uneori poate chiar şi mai mult...

Ni se pare că „Tarom"-ul, cu sau fără sprijinul prea puţin binevoitoarelor Întreprinderi comunale Bacău, ar fi totuşi în stare să rezolve această problemă. Pentru ca, zburînd cu avioanele „Tarom", să cîştigi într-adevăr timp — nu nervi.

S. V.

CU SARE ȘI PIPER

ÎNTR-O GRĂDINA-CINEMA

de I. AVIAN

Ați constatat desigur și dumneavoastră coincidența bizară pe care am constatat-o și eu: unele grădini de cinema au alături și o grădină-restaurant. Și probabil vi s-a întîmplat și dumneavoastră ceea ce mi s-a întîmplat și mie aseară.

Mi-am luat soția și am intrat la o grădină-cinema. Ne-am așezat, bineînțeles, alături, pe două scaune. Ei, și a început filmul. Și cum a început filmul a început și orchestra restaurantului. Filmul în față, restaurantul în spate și noi la mijloc... Pe ecran acțiunea comediei se desfășura într-un colț de rai: o grădină cu belșug de farmec și de flori. Boschete, copaci înfloriți, trandafiri, bujori, gladiole, toate îți mîngîian privirea....

— Ce minunăție! — șopti, covîrșită, soția. Florile astea parcă trăiesc... Parcă le simt parfumul...

Copleșit de această poezie, am respirat adînc aer în piept și am simțit într-adevăr un parfum suav de... mititei, antricoate și fleică la grătar... Parfumul restaurantului...

Și acțiunea comediei se desfășura mai departe.

Eroii, ei și ea, așezați pe iarbă, alături, își oglindesc fericirea unul în ochii celuilalt, înșirînd eternele șoapte de dragoste.

— Patru mici și două antricoate la cîn'sprezece!...

Ah! Vocea de bariton a unui ospătar destrămase clipa de vrajă... Dar cei doi îndrăgostiți de pe ecran, sfidînd curajos amestecul ilegal al restaurantului în treburile lor, își cîntau mai departe dragostea, depănîndu-și firul de aur al viitorului:

— Vom avea un cămin al nostru, numai al nostru. Și după aceea un copil...

Vinee!... — se auzi din nou vocea sonoră a ospătarului.

Soția mea, o sentimentală incorigibilă, mă fulgeră cu privirea de parcă aș fi fost eu vinovat de neprevăzutul amănunt auditiv.

Și filmul continuă. Iată, pe veranda unei căsuțe cochete apare mama feței. Viitorul ginere o zărește, o privește drăgăstos și înginâ:

— E acră!... Ceva mai dulce nu se poate, tovarășe?... Ai turnat prea mult oțet în salată! Și vezi ce-i cu friptura!...

— Să mergem! — hotărî soția, indignată. E nemaipomenit. Un moment atît de solemn să fie batjocorit din pricina unei salate!

Și începu să plîngă încîntată. Eu bănuiesc că din altă pricină o pufnise plînsul: și-a amintit de scena primei întîlniri dintre mine și soacră-mea. Era un plîns autobiografic...

Cu mare greutate am reușit s-o liniștesc. Și iar se lăsă furată de iubirea fără margini a celor doi eroi. Ei, sub beteala de argint a lunii, îi mărturiseau credință veșnică:

— O să te fac fericită, draga mea, o să te fac...

— Salată de boeuf! Două porții la masa din dreapta!...

Direcția de scenă a restaurantului izbutea cu multă îndemînare să transforme momentele cele mai emoționante în scene de irezistibilă comedie!... De parcă ospătarii nu puteau face comenzile mai „temperato". Rîdea toată grădina. Numai soția mea plîngea, cu ochii ascunși în batistă!... Oh! Dacă ar fi ridicat ochii spre ecran ar fi văzut o altă scenă impresionantă: în vreme ce ea, eroina filmului, cu ochi pierduți în privirile lui, îl întreba sfioasă dacă a mai iubit vreodată și alte femei, cîntărețul de la restaurant răspundea năvalnic:

„Și una, și două,
Și patru, și patruzeci și
nouă!...
Zi, garofiță mai"...

Dacă măcar pînă la orele 11, adică pînă la sfîrșitul filmului, dizeurul ar fi cîntat fără ca difuzoarele să funcționeze, așa cum se întîmplă în alte grădini-restaurant, efectele sonore și comice s-ar fi redus simțitor. Am simțit cum mă cuprinde și pe mine revolta. Ne-am ridicat și am părăsit grădina. Înainte să ies, am mai întors o dată capul spre ecran. Acolo se desfășura nunta celor doi îndrăgostiți. În primplan se vedeau: mama feței, mama băiatului, două mătuși bătrîne și bunica...

„Cele mai frumoase fete,
Mai, mai, mai"...

se auzi în microfon vocea sălătească a entuziastului cîntăreț. Pe drum soția m-a întrebat:

— Ce părere ai?

— A fost ca-n filme!...

CÎNTECUL NOPȚII

O! melodia serilor de vară!
La miez de noapte îți aud ecoul
Cîntat pe tonuri ferme de fanfară
Sau într-un lied gingaș ca bibeloul.

Ești veche, dar în tine simt eu noul
Ce-n foxtrotul alert va să răsară
Și mă emoționează-apoi tangoul
Intitulat „Tăcute nopți de vară"...

Și-n fine somnul tinde să dispară
Cînd izbucnește cu pregnanță do-ul
Major dintr-un concert ce zboară
Nestăvilit, deși... am tras ruloul.

P.S. Nu-i melodia nopților de vară
De vină, că-i aud prea des ecoul,
Ci un vecin, ce-n fiecare seară
Lasă deschis la maximum radioul!

EL. ZAMFIR

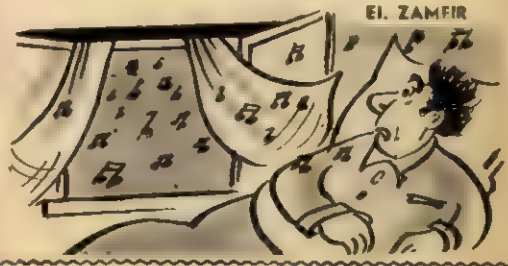

CU ȘI FĂRĂ FARD

ÎN GERMANIA FEDERALĂ

— Hans, ai văzut ce scrie în ziar? În Hessen a avut loc o adunare a celor din S.S.!

— Am citit asta!

— Iar în Berlinul de vest se pregătește o manifestație a „Căștilor de oțel"!

— Am citit asta!

— Cercurile militariste accelerează înarmarea!

— Am citit asta!

— Cancelarul pretinde revizuirea frontierelor răsăritene!

— Am citit și asta!

— Cum de le-ai citit pe toate, cînd ziarul a ieșit chiar acum de sub tipar?!

— Ehei! Le-am citit demult: în ziarele din 1933!

PORTRETE ÎN PENIȚĂ

NEA MITU

O figură ce mai poate fi întîlnită. Date sumare: avea pe vremuri șase cai înhămați la șase camioane și un bloc la care se înhămau 16 chiriași. Cînd îi murea un cal, nea Mitu îl jupuia de piele, dar pe chiriași îi jupuia de vii. Avea el o vorbă ca o sentință: „dacă-ți place!"

Anul trecut nea Mitu avea un singur cal înhămat la un singur camion. Calul trăgea... blocuri de gheață. Vara. Iarna, cără lemne. Pe strada mea, nea Mitu era așteptat cu sufletul la gură și cu banii în mînă: „A venit nea Mitu?" „Nu știți, a trecut?" „Ura... a venit!"

— Nea Mitule, să trăiești... Da'... ăsta e „sfert"?

— Da' ce-i, juma'te?

— Nu e...

— Păi vezi? E un sfert dintr-o jum'ate...

Făcea haz, gata să-i plesnească gușa de rîs, iar ție îți plesnea fierea de necaz. „Avea cîțiva băieți cu care cără gheața la ușă. Lua cam scump, dar la orice protest nea Mitu rămînea rece ca un bloc de gheață.

— Nea Mitule, ieri am găsit la ușă un firicel de apă în loc de gheață.

— Așa-i e dat gheței: să se topească.

Și ne topea cu socotelile à la Pristanda: ieri una, alaltăieri una, fac trei; răsalaltăieri încă una, fac cinci... Mare scamator: dintr-un bloc făcea șase sferturi și dintr-o săptămînă, zece zile.

Iarna, cu lemnele:

— Nea Mitule, vreau să iau lemnele mîine.

— Mîine nu fac transporturi... am sindrofie la familie! etc., etc...

L-am văzut ieri pe nea Mitu. N-are gușă, nici burtă, nici cal, nici catastif cu socoteli. A rămas un sfert din el. Zice că totul i se trage de la... centrul de greutate. I-am amintit cum ne topea cu socotelile. Și cu sferturile.

A zîmbit cu jumătate de gură. Pe urmă s-a topit pe neștiute: cică așa-i e dat...

S. M. RUSU

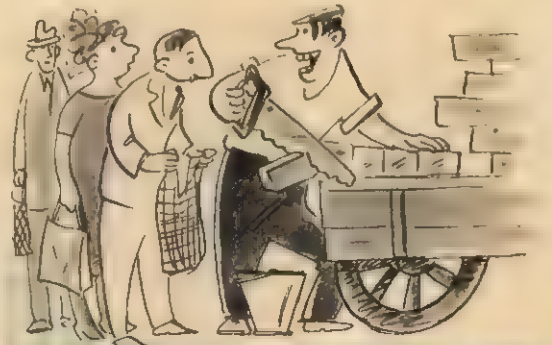

Sfaturi pescărești

● Dacă ați prins o balenă, n-o ucideți. Mai bine duceți-o acasă și domesticiți-o, ca să vă facă mai tîrziu... balene de cămași.

● Cînd vedeți în apă un morun, înainte de a-l pescui întrebați-l dacă are icre negre.

● Ca să atrageți peștii în undiță, puneți rîmele... la îngrășare. În acest scop dați-le trei linguri cu untură de pește pe zi și faceți-le injecții cu vitamina B_{12}.

● Pentru pescuitul somnului, utilizați... somnifere.

● Vreți să pescuiți sirene? Atunci puneți în vîrful undiței niște... ciorapi de relon.

● Pescari fumători, trimiteți fumul țigării direct în apă. Astfel veți putea pescui scrumbii... afumate.

B. RĂDULESCU

ANECDOTE DESPRE OAMENI CELEBRI

Voltaire și negustorul

Un negustor oarecare, monsieur Eustache, scrisese o tragedie în versuri și o trimisese lui Voltaire s-o citească. Scrisoarea care însoțea manuscrisul începea cu cuvintele:

„Dragă confrate!..."

Voltaire îi răspunse:

„Monsieur Eustache. Îmi permit să-ți dau cîteva sfaturi. Dacă vei urma măcar unul din ele, nu-ți vei pierde în zadar timpul în viață: ocupă-te de negustorie! Ocupă-te de negustorie! Ocupă-te de negustorie..." Și scrisoarea continua cu aceeași propozițione așternută pe patru pagini.

Monsieur Eustache, primind scrisoarea, o arătă prietenilor zicînd:

— Bietul Voltaire! S-a ramolit de tot. Ia uitați-vă cum se repetă!

Whistler și miliardarul

Un miliardar american, regele mezelurilor, cumpărase un tablou al celebrului pictor și gravor Whistler, plătind cîteva sute de dolari. Cînd află că artistul pictase tabloul în decursul a două ore, miliardarul se înfurie.

— Înțeleg ca pentru banii mei să se muncească! Un salariat al meu lucrează luni întregi pentru atîția bani! Am să-l dau în judecată pe acest Whistler.

De data aceasta, miliardarul se ținu de cuvînt.

La judecată avocatul miliardarului îl întrebă pe Whistler:

— Cîte ore v-au fost necesare pentru a face acest tablou?

— Toată viața, și în plus două ore — răspunse calm pictorul.

Cine a cîștigat întrecerea?

Cîndva Bismarck, bolnav, chemă la el pe un medic vestit. După o scurtă examinare a bolnavului, medicul îl puse de îndată diagnosticul și îi descrise cu atîta precizie simptomele bolii, încît cancelarul rămase stupefiat.

— Cîți oameni ați omorît pentru a dobîndi atîta știință? — întrebă „cancelarul de fier".

— În orice caz, mai puțini decît ați omorît dumneavoastră pentru a dobîndi atîta putere — răspunse calm medicul.

ÎN PATRU RÎNDURI

În legătură cu eșecurile repetate în lansarea unei rachete americane de tip „Titan".

Un gazetar american
Își spuse punctul de vedere:
— S-a constatat că nici „Titan"
nu prea se simte în... putere!

★

Unui vînzător care a fost criticat pentru lipsuri în muncă.

În urma criticii, mi-a spus
că are „lipsuri" tot mai rar.
Se vede că nu a închis
și lipsurile... la cîntar.

Mircea CODRESCU

MOZAIC LITERAR

Primăvara

Povestire de Sever UTAN

Ilustrație de Tia PELTZ

Înainte de a pleca la politehnică, am fost strungar într-o fabrică. Fabrica se află la marginea orașului, aproape de malul drept al Mureșului. Primăvara, pînă la secții răzbate de aici, de la rîu, mirosul de flori proaspete de salcîm și mirosul de flori de prun. Curtea fabricii e plină cu pruni.

În primăvara aceasta am revenit la fabrica mea. Am intrat în secția în care am lucrat: secția prelucrătoare. Priveam șerpii lungi, albaștri și fierbinți de șpan care se zvîrcoleau sub unghiul cuțitelor vidia și clipa o descopeream de fiecare dată unică prin frumusețea sa. Și dramatică. Ameițitor de iute, ca un vîrtej de ape, se învîrteau universalele strungurilor. Alături, dinții ascuțiți ai frezelor din oțel special, în permanență răcoriți de o spumă albă, tăiau neîncetat, temerar, în mari piese de fontă, solid fixate pe masa de lucru a mașinii. Mai încolo, pietrele de șlefuit, cuprinse într-un buchet de scîntei, lăsau în urma lor, pe metalul peste care treceau, o față fină, strălucitoare, de oglindă sau de cer. Și n-am văzut nimic aici ostenit: nici oameni, nici ochi, nici mașini.

Prin geamuri mari se revărsa în secție primăvara. Aducea, de la Mureș și din curtea fabricii, un miros preaspăt de flori de salcîm și flori de prun.

— Te-au învins aducerile-aminte, mînzule?

L-am privit pe cel ce mă însoțea. Bunul meu meșter, nea Anton, de la care am învățat meseria și încă multe lucruri folositoare, mă învăluia cu ochii lui verzi, mici și șireți, și zîmbea. „Mînzule", cuvîntul acesta a tremurat în auzul meu ca un cîntec dulce, căci anii în care-l auzeam au fost anii tinereții mele frumoase, zbuciumate, învingătoare.

— Ții minte odaia asta, mînzule?

Intrasem într-o cameră mică, biroul meșterului. Avea ferestre mari, de aici se vedeau apele domoale ale Mureșului, se vedeau sălciile, arinii, salcîmii de pe mal și prunii din curte. În odaia aceasta, mult luminată de soare, prin anii '45 și '46 ne adunam mai mulți muncitori tineri, hotăram cu ajutorul meșterului programul de duminică și apoi, încărcați într-un camion, porneam prin sate. Aveam cu noi scule. Pe unde treceam, reparam gratuit uneltele agricole ale țăranilor săraci. „Așa se sudează alianța clasei muncitoare cu țărănimea săracă" — ne spunea, mîndru de isprava ce-o făceam, meșterul.

— Ții minte odaia asta, mînzule? Aici te-am judecat pe tine...

Am zîmbit rușinat. M-a cuprins întîi teama. Apoi... am rîs cu poftă. Meșterul, bunul meu învățător, acest vrednic muncitor și vechi comunist, nu uitase nimic. Da... Atunci... Tot într-o zi de primăvară, în urmă cu cinci ani, el și ceilalți muncitori din secție au hotărît viitorul meu. Au hotărît dacă aveam să fiu demn de a rămîne în rîndurile lor. Închid ochii; revăd în minte ce s-a întîmplat atunci. Așa a fost...

. . . . . .

Sub tavan se clătina, gros, un nor de fum de tutun. Pe bănci, îngînduraţi, patruzeci de strungari din secția prelucrătoare. Mă priveau. Eu, pe un scaun, deoparte. Cu gîndurile mele. Gîndeam: „Nici unul nu mă va ierta pentru faptele urîte pe care le-am făcut. Mă vor împroșca cu disprețul lor. Apoi, mă vor alunga din secție".

Fiecare gînd mă împungea dureros. Le vedeam ochii: întunecați.

Tîrziu, după ziua aceea, mi-am dat seama cîtă părintească dragoste aveau muncitorii pentru băiatul de 22 de ani care făcuse multe boroboațe.

— Tovarășul Mirea să povestească... Să ne povestească tot, cum de a putut ajunge aici...

Meșterul. Glasul lui m-a strîns ca o menghină. Nu, încă n-am înnebunit. Mă durea capul. Ingrozitor vîjîia. Trebuia să răspund, să răspund că sînt nevrednic chiar și de această judecată, că sînt un ticălos. Bietul tata! Și el a muncit în această fabrică. Nici nu știu unde a murit. L-au luat hitleriștii... L-au dus... Și iată că fiul lui l-a făcut de rușine. Înnebunesc de rușine. Mi-e frig. Răsuflu greu. Ridic ochii.

— Vorbește!

Din privirea fiecăruia parcă aud: „Vorbește!"

Răspund:

— Am crescut în fabrică. Tata m-a adus aici. Intîi eram fără de meserie. Făceam ce se putea pe-aici. Apoi am urmat școala profesională. De doi ani sînt strungar. Acasă am fost șase copii. Eu, cel mai mare. Nu sînt însurat. Dar iubesc o fată. Dragomira o cheamă. Ea mă spală, ea mă calcă. E drept; beau mult. A doua zi după leafă, lipsesc de la lucru. Mă ceartă pentru ce fac și meșterul, și Dragomira...

— Acum cine se înscrie la discuții?..

Meșterul. Glasul lui m-a strîns. Nu, încă n-am înnebunit. Trebuie, trebuie să ascult!

Comuniștii din secție se ridicau pe rînd. Cu vorba lor, și caldă, și aspră, își spuneau părerea despre strungarul Mirea

— E băiat de ispravă Mirea. Ce i se dă să facă intră în mîini bune. Dar numai atîta nu-i de ajuns. Mirea bea mult. Nu o dată a lipsit după ziua de salariu. În ultimul timp, e adevărat, s-a mai lecuit de boala asta. Și-a mai adunat mințile. Dar.. tot mai intră în cîrciumă. Mirea e prețuit în secția noastră cînd e cu mintea limpede

Cele spuse de nea Victor Velcea mă dureau. El mă primea în casa lui ca pe copilul său. Și acum vorbele lui îmi scormoneau viața. Nici nu se uita la mine cînd vorbea. Se uita la ceilalți, se uita afară. Afară, prunii erau înfloriți. Ochii lui erau negri, ca întunecatele ape adînci ale Mureșului.

De la oameni am privit afară. Auzeam cum, aproape de mine, se vorbește despre mine. Mi-i rușine să mărturisesc cuiva: atunci mă gîndeam că, decît să mă aflu la această judecată colectivă, mai bine... în fundul rîului! Gînd prostesc! Oricum, m-am făcut de rușine. Am pierdut și dragostea celui mai bun tată: muncitorii care m-au învățat și crescut. Sînt un nemernic!

— Nu, Mirea nu-i un ticălos!

Tresar. Mă înnează emoția. A spus cineva un cuvînt mare. „Nu, Mirea nu-i un ticălos!" Nu, nu sînt! Nu sînt! Nu...

— Vei vorbi pe urmă!

Ce-am făcut?

Meșterul mă privește aspru. Toți mă privesc așa. Oarecum, mi s-a limpezit mintea. Pe buze simt cum mă răcorește sarea sudorii. Mi se pare dulce. O înghit. Izvorul sudorii nu seacă.

Toți îmi scormonesc viața: Au dreptul să facă acest lucru? Au! Am rămas orfan la 13 ani. De atunci m-au crescut muncitorii. Au!...

Aud în pruni păsărelele. Afară e un soare fierbinte. Mă arde. În odaie, aud o voce care mă înspăimîntă! Cine-i! Ea? Deschid ochii mari... Mă dor ochii... Dragomira!

Cine a chemat-o aici? Cînd? Pînă atunci n-am văzut-o. Cine a chemat-o aici? Cînd?

N-am aflat decît tîrziu... Acum, cînd mi-am revăzut din nou fabrica.

Patruzeci de bărbați ascultau atent vorbele Dragomirei. Mulți aveau tîmplele albe, ca fața Dragomirei. Ea mă privea. Numai la mine se uita.

— Cînd Mirea nu-i beat, e om cumsecade. Atunci e bun. Dar cînd bea, devine fiară sălbatică... Dacă nu se schimbă, n-o să-l mai iubesc.

O liniște mare s-a lăsat apoi în odaie. Așteptam ceva, așteptam să vorbească meșterul. El mă cunoaște mai bine ca oricine. Mai mult chiar decît mă cunoșteam eu.

A început să vorbească. E un bărbat înalt, negricios, cu o coamă de păr pe cap. Are mustăți mari, negre ca păcura. Glasul îi este tare, tunător. Așa-l aud eu. Pieptul lui acoperă o ușă. Meșterul spune că meseria mi-am însușit-o bine. Spune că sînt iubit de o fată frumoasă și că muncesc într-un colectiv lipsit de exploatare, socialist.

— Mi-i drag Mirea și la toți din secție li-i drag. Nouă ni l-a lăsat în grijă tată-său. Aș zice că-i feciorul secției noastre. El știe lucrul ăsta. Influențat de unii, a început să bea. Bea și face scandal. I-a scăzut și munca... Eu și alții i-am mai vorbit, l-am sfătuit... Acum însă, toată îngăduința ni s-a sfîrșit. Spune-mi, Mirea, te lași de băutură?... Sau... te ștergem din inimile noastre?

Era aplecat cu tot trupul înainte, spre mine, încordat ca un vînător la pîndă, sfredelindu-mă cu ochii, cu inima și cu mintea lui înțeleaptă. Dragomira avea fruntea asudată și șinii i se zbăteau în bluza subțire de mătase. Nea Victor Velcea trăgea des din țigară, fum după fum. Patruzeci de oameni și-au oprit răsuflarea cînd m-am ridicat în picioare și am răspuns:

— Nu m-alungați dintre dumneavoastră... N-am să mai beau...

M-a cuprins o căldură binefăcătoare. Stau în picioare, nimeni nu spune nimic. Și a trecut așa un timp, îngrozitor de lung mi s-a părut. Apoi m-am uitat la geam; toți se uitau acolo. Afară era soare. Era primăvară. Pomii erau înfloriți. Dincolo de gardul fabricii, apele largi ale Mureșului se călătoreau în jos, purtînd o barcă.

— Am încredere, am încredere că Mirea e cinstit și că ne spune adevărul. Că nu ne va minți...

Meșterul mă privește și fața i se însenînează. Toți mă privesc așa. M-am uitat în jur. Dragomira are obrazul ca petalele de trandafir roșu. Apoi patruzeci de oameni, tovarăși care mi-au îndrumat viața, care m-au ținut și pînă atunci în mijlocul lor, care mi-au dăruit tăria lor, s-au ridicat și s-au pronunțat pentru rămînerea mea mai departe în secție.

. . . . . .

...De atunci, din urmă cu cinci ani, n-am mai băut. Nu mi-am mai înțețoșat mințile cu alcool. M-am ținut de cuvînt. Și mi-i bine.

— Te-au învins aducerile-aminte, mînzule?

L-am privit pe cel ce mă însoțea. Nea Anton mă învăluia cu ochii lui verzi, mici, șireți, și zîmbea. „Mînzule", cuvîntul acesta tremura în auzul meu ca un cîntec dulce. Căci anii în care-l auzisem au fost anii tinereții mele frumoase, zbuciumate, învingătoare.

— Ții minte odaia asta, mînzule?

— Țin, nea Anton.

Cînd ne-am despărțit, m-a invitat să trec seara pe la el pe acasă.

— Dar să nu vii singur, să vii cu soția.

— Cu Dragomira am să vin, nea Anton.

Am ieșit afară în curte. Eram tulburat, neliniștit, fericit. M-am odihnit sub un prun. Am privit cerul: era strălucitor ca un metal șlefuit.

Antologie clasică

Invocare

de A. S. PUȘKIN

O, dac-o fi adevărat
În nopți cînd doarme firea toată
Cînd pe morminte-a picurat
A lunii rază tremurată,
Că din lăcaș de beznă grea
Ies morții-n mantii lungi de umbră,
Te-aștept s-apari, Leila scumpă,
În veci al tău, tu-n veci a mea!

Te-aștept iubito să revii
Zimbind duios ca altădată
Chip drag din nopți de ierni, tîrzii,
De-un chin amar la chip schimbată.
Revino blîndă, albă stea,
Un sunet lin, o adiere,
Cumplită inimii durere,
În veci al tău, tu-n veci a mea!

Te chem dar nu să fac mustrări
Celor ce-și hotărîră sorții
Și ne-au ucis în cuib visări,
Nici ca să aflu taina morții;
Nu ca să-ți spun că pot cădea
Iar îndoielii pradă-n gheare
Ci să-ți șoptesc cu-ndurerare:
În veci al tău, tu-n veci a mea!

În romînește de Vlaicu BÎRNA

AMINTIRI DESPRE G. M. ZAMFIRESCU

de Camil BALTAZAR

Evocînd personalitatea lui G. M. Zamfirescu, îți apare chipul său, în ale cărui trăsături, de timpuriu maturizate citeai viața de lipsuri și chin.

L-am vizitat în 1929, la locuința sa, o foarte modestă căsuță compusă din două odăițe scunde, cu lut pe jos, în Ferentari. Impresionat de condițiile în care autorul lor a creat „Madona cu trandafiri", „Maidanul cu dragoste" și „Domnișoara Nastasia", am scris atunci, cu inima bătîndu-mi de revoltă și indignare, un articol ca un strigăt de alarmă: „Cum trăiește, cum lucrează și cum mor scriitorii noștri tineri".

'Prin idealul uman care însuflețește eroii săi, prin încercarea de a ieși din mediul lor și a-și rîndui o viață mai bună, literatura lui Gemy atrage și place. Intuind procesul de nimicire a personalității umane în societatea burgheză, G. M. Zamfirescu aduce însă un aspect unilateral al omului simplu al epocii sale, prezentindu-l ca pe un învins. Zamfirescu nu s-a putut ridica la conștiința unui erou care să lase învingător din luptă. Vorbind de limitele sale, mai exact de neîmplinirile sale, trebuie să ne gîndim că G. M. Zamfirescu s-a stins la o vîrstă cînd în mod natural un scriitor abia se dezvoltă, putîndu-și încă desăvîrși viziunea sa despre viață și societate.

Boala și mizeria s-au pus de-a curmezișul vieții sale. Iată ce-mi mărturisea printr-o scrisoare, datată din februarie 1936:

„Iubite Camil Baltazar, îți sărutmesc pentru lectura de la radio (e vorba de o lectură a unui fragment de roman al autorului „Domnișoarei Nastasia" — C. B.). Admirabil pusă la punct. Dacă poți, fă demersurile necesare în cazul cînd se mai plătesc lecturile, să mi se trimită ceva bani la Iași. Sînt tot bolnav (ai aflat că de la București la Iași am fost adus pe targă?) și *am ajuns la sapă de lemn*"...

Acestea nu sînt figuri de stil, ci crîncenul, deznădăjduitul apel al unui scriitor, la data aceea cu piese jucate și cu volume apărute.

Deși fecund ca nuvelist, romancier și dramaturg, G. M. Zamfirescu era nevoit, pentru a-și întreține familia și a putea trăi, să fie și funcționar. În căutarea vreunui serviciu, el se deplasa adesea în provincie. Munca neîntreruptă de zi și noapte ca scriitor, în puținele răgazuri lăsate de slujbele umile ce le ocupa, a izbutit să surpe firava alcătuire a lui George Mihail Zamfirescu. În vara anului 1939 el a fost silit să se interneze în sanatoriul de la Moroeni.

L-am aflat atunci pe Gemy cu totul slăbit, în urma diabetului provenit din surmenaj. G. M. Zamfirescu era însă încredințat că se va face bine. Trebuiau duse la îndeplinire planurile atîtor lucrări, piesa „Cîntecul vieții", continuarea ciclului de romane „Bariera", atîtea și atîtea scrieri pe care el le concepuse și ale căror scheme, în creion, le-am văzut scrise cu grafia lui *frumos* gladiolată și artistic cizelată.

Nu după mult timp am primit din partea lui următoarea epistolă: „Iubite Camil Baltazar, am primit scrisoarea cu prietenești de-tale sfaturi. Știi bine că le-am ascultat și sînt hotărît să le urmez. Un prim rezultat avem chiar. Anume: am cîștigat 700 de grame într-o lună. Nu uita că am de luptat cu diabetul și cu acetona, care nu-mi permit să mănînc decît în măsura-n care fac insulină. Așadar, ca-ntotdeauna, și aici a trebuit să-mi arunce „curva de viață" (îți aduci aminte de Tănăsică din „Maidanul cu dragoste"?) toate piedicile-n cale. Mi-ar face o deosebită plăcere să pot primi „Adevărul literar" și mai ales numerele-n care publici și d-ta ceva. Termin, am obosit. Trebuie să revin la orizontala patului. Omagiile mele doamnei. Pentru dumneata, toate bunele și caldele mele sentimente de prietenie și un sfat: nu te mai agita, evită discuțiile cu imbecilii. Sănătate. George Mih. Zamfirescu, sanatoriul Moroeni, 16/8/1939".

E ultima scrisoare primită din partea lui Gemy. În luna septembrie boala s-a nrăutățit: tuberculoza pe fond diabetic era incurabilă. A fost adus la București, unde-n luna octombrie, într-o locuință modestă din str. Sergent Furtună, s-a stins la 40 de ani, ucis de fapt nu de boală, ci de nepăsarea nedreptei orînduiri burghezo-moșierești.

VITRINA • VITRINA • VITRINA • VITRINA

GALINA NIKOLAEVA: „BĂTĂLIE ÎN MARȘ"

Intensitatea epică, dinamica acțiunii, dramatismul conflictelor, viabilitatea eroilor fac ca paginile masivului roman „Bătălie în marș" al scriitoarei sovietice Galina Nikolaeva să fie parcurse cu deosebit interes și neîntreruptă încordare. Dar ceea ce contribuie hotărîtor la sporirea forței de atracție și convingere a acestui roman, pe lîngă calitățile lui epice și de compoziție, e sensul major al conținutului său de acută actualitate. Reflectînd societatea sovietică în condițiile construirii desăvîrșurate a comunismului, „Bătălie în marș" indică, într-o valoroasă imagine artistică, luciditatea și entuziasmul oamenilor sovietici în realizarea celui mai înalt ideal al omenirii.

Desprinzînd una din semnificațiile „Bătăliei în marș", am putea defini cartea ca romanul neliniștii creatoare. Însuflețiți de dorința transpunerii în viață a măreților sarcini puse de partid în fața poporului, eroii cărții, ca inginerul șef Bahirev, secretarul organizației de partid Ciubasov, strungarul inovator Sugrobin, muncitoarea Dașa, secretarul comitetului raional de partid Kurganov și atîți alți muncitori ai unei uzine de tractoare (principalul loc al desfășurării acțiunii) luptă cu dîrzenie și înflăcărare pentru perfecționarea metodelor de muncă, pentru introducerea unei tehnologii înaintate, pentru inițierea și promovarea unor importante inovații, care să ridice la un înalt nivel productivitatea muncii. Cunoscînd în amănunțime mecanismul uriașei uzine, autoarea nu se rezumă însă, nici pe departe, la descrierea tehnicistă a procesului de producție. Desfășurat pe mai multe planuri, romanul are în centrul acțiunii sale producerea unui tip perfecționat de tractor; dar marele merit al scriitoarei e de a ne fi relevat în și prin procesul muncii o interesantă varietate de tipuri umane. Mentalități și pasiuni, atitudini și poziții se încrucișează divers în ascuțite conflicte, mărturisind o încordată luptă dintre vechi și nou. Venit recent în uzină, inginerul șef Bahirev, vrînd să introducă noi și eficiente procese tehnologice, se izbește de opacitatea, conservatorismul, de falsa și demagogica agitație a directorului Valgan. Pînă la urmă, Bahirev, ajutat de colectivul uzinei și de forurile conducătoare de partid, reușește să-și impună punctul său de vedere nou, înaintat. De remarcat că, în această victorioasă luptă a noului asupra vechiului, Galina Nikolaeva, fără a simplifica și schematiza cu nimic dramatica opoziție, scoate la iveală, printr-o profundă analiză, impulsul și cauzele fiecărei poziții. Creatoarea comportare a lui Bahirev, permanenta sa nemulțumire față de orice stagnare, combativitatea sa constructivă provin din însușirea organică a învățămintelor partidului, din devotamentul și dragostea pentru mersul istoric ascendent al poporului, din înalta răspundere ce-i revine ca cetățean al Uniunii Sovietice. Înfățișînd un astfel de om sovietic, Galina Nikolaeva nu-și înzestrează eroul cu puteri supraomenești, ci, dimpotrivă, ni-l prezintă ca pe un produs al unei societăți bazate pe o înaltă etică a vieții și a muncii. Bahirev nu e unic; ca el mai sînt Ciubasov, Sugrobin, Dașa, Kurganov, Tina... Situîndu-se pe o poziție retrogradă, de frînă a progresului, preferind adulațiile și succesele ieftine, de paradă, înfumuratul Valgan ajunge în această stare jalnică pentru că s-a rupt de colectiv, de dorințele și interesele vitale ale poporului, izolîndu-se în țarcul unor preocupări egoiste și meschine.

Îndrăgit de cititori pentru virtuțile lui epice și ideologice, romanul Galinei Nikolaeva sugerează meditații și învățăminte adînci. Una dintre acestea, evidențiată și de critica literară, e că în viața intimă, personală, ca și în problemele muncii, ușurința hotărîrilor aduce grave prejudicii. Neîmplinirea vieții sentimentale a lui Bahirev e urmarea unor pripeli întîmplate cu ani în urmă. Plină de ingenuități și tonică se desfășoară dragostea dintre muncitoarea Dașa și strungarul Sugrobin.

Rod al cunoașterii adînci a vieții, al partinității scriitoarei și al deosebitului ei talent, „Bătălie în marș" se înscrie în seria acelor cărți care rămîn vii în amintirea cititorilor, îmbogățindu-le mintea și inima.

DE PESTE HOTARE

● SE ȘTIE CĂ binecunoscutul scriitor ceh Jaroslav Hasek a luptat în 1918 în Armata Sovietică împotriva bandelor lui Kolceak. În vremea aceea, Hasek a scris un număr de articole politice, care acum au fost strînse într-un volum, editat la Novosibirsk, cuprinzînd, între altele, studiile intitulate „Semnificația internațională a victoriilor Armatei Roșii", „Problema cehă", precum și un articol scris cu prilejul asasinării lui Karl Liebknecht și a Rozei Luxemburg.

● REVISTA „PRIETENIA POPOARELOR" din Moscova a instituit un premiu anual pentru cele mai bune povestiri și eseuri legate de problemele contemporane. Anul acesta premiul a fost decernat pentru prima oară. Laureații sînt scriitorul estonian Juhan Smuul, cu notele sale de călătorie „În ghețurile Antarcticii", Nora Adamian, cu nuvela „Ciuperca albă", și scriitorul tătar Rafail Tukvatulin cu povestirea „Compoziție".

● ÎN EDITURA PARIZIANĂ „Les éditeurs français réunis" a apărut recent, în traducere franceză, poemul scriitorului sovietic Cinghiz Aitmatov „Djamilia", inspirat din viața și lupta cunoscutei patriote algeriene Djamilia Bouhired. Volumul este prefațat de Aragon. De asemenea, editura „Seghers" a tipărit volumul poetului cuban Nicolas Guillen: „Elegii și cîntece cubane".

● SCRIITORUL FRANCEZ Jean Bruhat a tipărit recent, în colecția pariziană „Portraits de l'Histoire" („Portrete ale istoriei"), un substanțial volum închinat vieții și activității lui Lenin. Cartea descrie, pe bază de documente, copilăria și tinerețea lui Lenin, activitatea sa de revoluționar pînă în 1917, apoi analizează caracteristicile omului de stat și politica acestuia începînd din 1917 și pînă în 1924. Volumul se bucură de o înaltă apreciere a criticii progresiste franceze.

ȘANTIER LITERAR

● În cinstea celei de-a 40-a aniversări a partidului nostru, Eugen Jebeleanu lucrează la un ampiu poem.

● Laurențiu Fulga scrie volumul II al romanului „Eroica", în care va zugrăvi luptele purtate de armata română pe frontul de vest, împotriva hoardelor fasciste.

● În volumul III al romanului „Bărăgan", la care lucrează în prezent prozatorul V. Em. Galan, cititorii vor reîntîlni eroii și locurile cunoscute din anterioarele volume: satul Lespezi (transformat într-o puternică unitate socialistă) și locuitorii săi.

● Dionisie Șincan pregătește pentru tipar o biografie literară a eroului utecist Ftimon Sîrbu.

● În noua sa carte „Copiii de la Hunedoara", Gica Iuteș va povesti viața unor copii de oțelari, furnaliști și ingineri din această cetate a oțelului.

● Tudor Măinescu definitivează un volum de poezii satirice și epigrame cu titlul „Muzică ușoară".

● „Întîlnire cu marea" e titlul viitorului volum de versuri al lui Gh. Tomozei.

● Tînărul critic Valeriu Ripeanu a început redactarea monografiei literare „Alexandru Vlahuță".

MOZAIC LITERAR

Grupurile de turiști debarcă unul după altul în insulă.

SALUTĂRI DIN ADA-KALEH...

Un colț al pitoreștii cetăți, în care ploile au format o baltă foarte pe placul .. rațelor.

„Salutări din Ada-Kaleh!..“ Și un loc de aici poate servi drept masă de scris. Dar timbrele poștale au pot fi lipsite, astfel că destrata va trebui să fie înmânată personal destinatarului...

←

Insula Ada-Kaleh e un punct de mare atracție pentru turiști. În zilele de vară, mai ales duminica, autobuze și autocamioane cu excursioniști veniți din toate colțurile regiunilor Timișoara, Craiova, Hunedoara pe opresc în fața debarcaderului de unde, cu bărcile, turiștii trec în insulă. Cei din regiunile mai îndepărtate vin însă cu trenul. Și dacă vin cu un tren accelerat, care nu oprește în halta Ada-Kaleh, sînt nevoiți să coboare la Orșova. Iată însă că de la gara Orșova — cu atît mai puțin din centrul orașului — nu există nici un mijloc de transport în comun care să te ducă pînă la debarcader. Există un autobuz — el merge însă numai centru-gară: de acolo: „per pedes apostolorum“. N-ar putea Sfatul popular orășenesc din Orșova să rezolve această problemă? Ba ar putea foarte ușor: linia de autobuz centru-gară ar putea fi prelungită pînă la debarcader. Dacă nu permanent, cel puțin o dată la o oră sau la două ore, una din curse ar putea face acest lucru.

Unele lucruri ar fi de îndreptat și în Ada-Kaleh. De exemplu, n-ar strica de loc ca magaziaul din insulă să pună la dispoziția turiștilor diferite obiecte specifice insulei și care să amintească celor ce le cumpără că au vizitat Ada-Kaleh. Brățările, bibeloanele, mărgelele etc. ce se găsesc la acest magazin în prezent aduc în aceeași măsură aminte de Ada Kaleh cum ar putea aduce de Borsec, Amara, Stînicul Moldovei sau Mangalia...

Și încă un lucru: vrei să trimiți celor dragi o ilustrată cu o vedere din pitoreasca insulă? Se găsesc, ba încă destul de multe și de frumoase. Cumperi ilustrata la „Librăria noastră“, scrii ce ai de scris, apoi... o pui în buzunar și o duci singur destinatarului. Aceasta pentru că timbre nu se află în insulă (concret: situația din ziua de 23 iulie).

Păcat că există asemenea lipsuri. Prin lichidarea lor, Ada-Kaleh — datorită pitorescului așezării, monumentelor ei etc. — ar putea deveni și mai mult un punct de atracție pentru turiști.

V. S.

SFATURI practice

CE TREBUIE SĂ ȘTIM DESPRE CIUPERCI

Toată lumea știe că există două feluri de ciuperci: comestibile și otrăvitoare. Dar foarte puțini sînt aceia care știu să le deosebească. Experiențele cu argintul care se înnegrește în contact cu ciuperca otrăvitoare sau cu lipsa viermilor din astfel de ciuperci sînt pur și simplu povești. Viermii trăiesc și în cele mai toxice ciuperci, iar argintul nu e atacat de toxine, ci de alte substanțe, pe care le pot conține și ciupercile comestibile.

Singurul indiciu, în afara analizei chimice, pare a fi acela că animalele erbivore ocolesc în general ciupercile otrăvitoare. Cum însă n-avem întotdeauna un animal la îndemînă, care să ne certifice acest lucru, rămîne valabil numai rezultatul analizei sau, bineînțeles, cunoștințele noastre în acest domeniu al botanicii (în paranteză amintim că în R.P.Ungară s-au înființat laboratoare speciale, la Budapesta și în principalele orașe ale țării, unde excursioniștii care au culeș ciuperci pot căpăta pe moment rezultatul acestor analize).

Nu e de mirare că cineva s-a gîndit și la această măsură de precauție, deoarece unele specii de ciuperci sînt pur și simplu mortale. Sînt rare într-adevăr aceste specii, dar sînt periculoase prin faptul că produc primele simptome după 8-12 ore de la îngurgitare, adică atunci cînd toxinele nu se mai află în stomac ci au trecut în sînge, ceea ce face aproape imposibilă salvarea celui intoxicat.

Scriem aceste rînduri, pentru că și la noi unii excursioniști se dedau la culesul ciupercilor întîlnite în cale și pentru că știm exact în sezonul cînd aceste ciuperci ating apogeul înmulțirii, mai ales în regiunile muntoase.

Dacă avem poftă de ciuperci — deși în afară de gustul plăcut, ele nu posedă cine știe ce substanțe nutritive — cel mai indicat lucru e să ne procurăm din cele cultivate în sere sau să le culegem pe celelalte numai sub îndrumarea unui perfect cunoscător al speciilor. În ce privește simptomele otrăvirii cu specii care nu sînt mortale, acestea constau în dureri de stomac care se repetă la mici intervale și într-o senzație de greață care merge pînă la vomitare.

La primele semnale trebuie apelat fără întîrziere la un medic, pentru că reușita tratamentului și în asemenea cazuri e în funcție de eliminarea toxinei înainte de a pătrunde în sînge.

IOSIANA

De vorbă cu medicul

CRISTEA PETRE — BUCUREȘTI. Nu ați menționat în scrisoare dacă ați făcut pînă acum vreun tratament. Sinuzita cronică catarală se tratează cu aerosoli cu penicilină și streptomicină făcuți prin nas, raze ultrascurte, röntgenterapie antiinflamatorie și cură heliomarină.

M.M. —BUCUREȘTI. Într-unul din numerele viitoare va apare articolul dorit de dv.

ENCIU NICOARĂ — CLUJ. Faceți următorul tratament: cinci injecții intramusculare de Testosteron de 10 mg, urmate de alte zece injecții intramusculare tot de Testosteron de 25 mg. Injecțiile se fac una la două zile. Faceți de asemenea zece injecții cu ser neurotonic. Alimentați-vă cu proteine: carne, pește, brînză, ouă, lapte și produse lactate. Faceți dușuri reci și masaje generale, plimbări în aer liber. Starea dv. se va ameliora.

MARIOARA S. — CURTICI. Răspunsul la scrisoarea dv. îl găsiți în nr. 28 al revistei noastre, la rubrica „De vorbă cu medicul“.

STĂNESCU VALENTIN — BUZĂU. După simptomele descrise de dv. este vorba de o prostatită. Consultați din nou urologul, care să vă facă și controlul prostatei. În cazul că aceasta se confirmă vi se va indica tratamentul. În caz contrar, abandonați orice tratament. Fenomenele de care vă plîngeți vor dispare cu timpul de la sine.

C. DUMITRU — OR. STALIN. Descrierea făcută de dv. este cu totul neprecisă. Adresați-vă unui specialist în boli de piele din orașul dv.

TACAMA VICTORIA — PĂLTICENI. Nu există tratament special pentru petele de care vorbiți. Acestea vor dispare cu timpul. Evitați să vă expuneți fața la soare.

LASCU PETRE — MĂGURA. Nu știm care e stadiul actual al bolii dv. Numai un serviciu de neurologie v-ar putea indica dacă trebuie sau nu să vă reîntegrați în muncă, precum și felul muncii pe care ați putea-o presta. Tot cu această ocazie vi se va spune dacă este cazul să vă căsătoriți și să aveți copii.

AURORA R.—TR. SEVERIN. Cazul dv. se cere a fi investigat mai amănunțit. Înainte de a trece la vreun tratament trebuie să faceți un examen cito-vaginal pe care să-l interpreteze un ginecolog din orașul dv. Toate fenomenele pe care le descrieți sînt explicabile prin faptul dereglării ciclului în timpul verii, cînd se produce o încărcare de hormoni. Din aceeași cauză rețineți lichide în organism, ceea ce duce la edemele gleznelor și la creșterea în greutate. De asemenea, hemoragiile nazale sînt compensatorii ale ciclului anormal. Totuși, starea dv. este compatibilă cu un tratament pe care vi-l va indica ginecologul în funcție de rezultatul examenului amintit mai sus.

GRIGORESCU MARIA — HOREZU. Este necesar să internați copilul la un serviciu de specialitate.

MIGNEA ION TEIUȘ, ALBA. Sfatul nostru este să vă supuneți unei intervenții chirurgicale.

Dr. Silviu GHEREA

Cuvinte încrucișate

LA PLIMBARE

ORIZONTAL: 1) Căruță mică de transport — A coborî cu avionul pe sol. 2) Autopompă! — Gavril Barbu — Aci a acostat o corabie legendară. 3) Regretat poet român, autorul volumului „Cîntul vieții“ — Umblă pe ogoare (sing.) — Bune! 4) A umbla cu plugușorul — Accelerate, automotoare, personale și.. de aterizare — Fără putere trage căruța, cu putere mișcă mașinile. 5) Nicolae Manolilu — Căruță de lux! — Mare scriitor realist francez. 6) Cadențele copitelor — Grajdul cailor-putere. 7) A petrece copilăria — A duce cu carul sau cu spinarea. 8) Aceștia mai mult aleargă — Circulă prin toată țara — Îți indică numărul roților de la bicicletă. 9) Radiu — A tutui — Sportul trăgătorilor — Acest. 10) Îl găsiți în „Căruța cu paiațe“ — Afirmație — Limuzină cu tracțiune animală. 11). Locuitoare a Mauritaniei — Se plimbă cu barca pe Stix (mit.). 12) Corabie-menajerie (leg.) — Trage trenul.

VERTICAL: 1) Nefericit transatlantic ce l-a făcut celebru pe Tudor Mușatescu — Brațele bărcii (sing.). 2) Titanic—Curier (od.) 3) Capitala Perului — Numele egiptean al Tebei — Sărutare (trans.). 4) Diminutiv feminin — Leneșă. 5) Una și alta! — Comune tramvaielor și trolei-buzelor. 6) Bidivii — Tel! 7) Atacanți — Localitate în Filipine. 8) O sută la leu (dim.) — Vas petrolifer. 9) Tratamente — Lei ! — Anton Oprea. 10) Cunoscută marcă cehoslovacă de automobile — Roata fără apițe. 11) Personajele din „Trenul blindat“ — Pădure mică de șes (ban.) — Localitate în Peru. 12) Din loc în loc — Cub marcat — Ogor peste care au trecut tractoarele. 13) Pomadă — Marinari de altădată. 14) La botul calului—Deplin (arh.).15) Căruțe cu cai — Personaj din „Viforul“

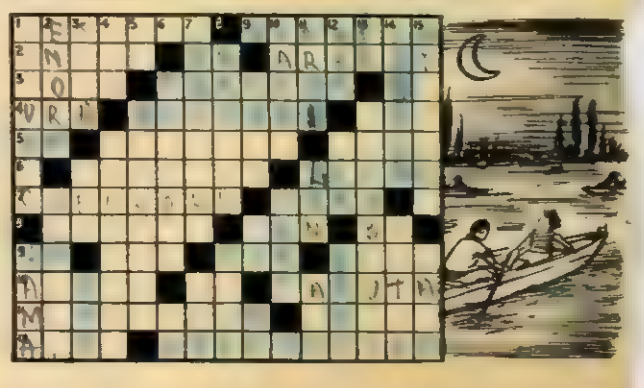

Știați că...

...grecii și romanii nu cunoșteau întrebuințarea săpunului și se spălau numai cu apă, frecționîndu-și corpul cu frunze? Pentru spălatul rufelor se uzita argila, piatra și o plantă (saponaria), ale cărei rădăcini și tulpini produceau, în contact cu apa, un fel de spumă caldă.

...egiptenii extrăgeau din cenușa unei plante de pe malurile mării o sare ce servea la spălarea și albirea rufelor? Această rețetă, transmisă de către negustorii fenicieni galilor, a servit la fabricarea „produselor de frumusețe“.

.. Pliniu vorbea cu admirație despre „șamponul acestor barbari“, preparat din cenușă și tuninghine și care dădea părului o strălucire incomparabilă?

...abia în timpul lui Carol cel Mare a existat la Marsilia o fabrică de săpun care întrebuința leșia din cenușă amestecată cu ulei de măsline?

...în Evul Mediu săpunul era un obiect de lux? Rufele se spălau cu cenușă, iar oamenii întrebuințau un fel de pastă făcută din cenușă și grăsimile rămase de la bucătărie?

...abia în secolul al XVI-lea au apărut săpunurile parfumate? Ele se produceau în Italia și erau destinate numai curții regale.

...regii și curtenii întrebuințau cu prudență săpunul? Elisabeta a Angliei și Ludovic al XIV-lea al Franței nu făceau decît o baie pe lună.

...abia în 1790 Nicolas Leblanc a descoperit mijlocul de a extrage sodiul din sarea de mare, apoi, pe baza progreselor făcute de chimia corpilor grași, s-a fabricat săpun în cantități industriale?

...la sfîrșitul sec. al XVIII-lea apa de colonie a completat săpunul de toaletă? Crearea ei se datorește familiei italiene de distilatori Farina, stabilită la Colonia (Köln). A fost denumită „apa reginei“, „apa admirabilă“, apoi cu numele orașului unde s-a fabricat, succesul stabilindu-i-se abia după Expoziția universală de la Paris din 1855.

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

TRATAMENT CU „ATMOSFERĂ CONDIȚIONATĂ"

Despre influența factorilor atmosferici asupra corpului omenesc nimeni nu se mai îndoiește azi. Ea poate fi constatată la mulți bolnavi — de la reumatic și astmatic pînă la cei care suferă de afecțiuni cardiovasculare.

Înțelegînd să nu neglijeze nimic din ceea ce ar putea contribui la sănătatea oamenilor, medicii sovietici au întreprins cercetări și în acest domeniu, ceea ce a dus la crearea unei noi ramuri a științelor medicale, numită „meteoropatologie".

Există, spre exemplu, la Kiev, o clinică specială condusă de profesorul Pantcenko, în care se fac tratamente cu ajutorul atmosferei condiționate. La baza acestor tratamente stă experiența de peste treizeci de ani a profesorului Pantcenko.

Bolnavul este plasat într-o cameră specială în care domnește o atmosferă artificială. Adică presiunea, umiditatea și temperatura aerului, precum și procentul de oxigen, ionizarea și vibrațiile electromagnetice sînt reglate în funcție de specificul bolii.

Cît timp se află în această atmosferă, pacientul rămîne singur în camera de tratament, unde nimeni n-are voie să intre. Ușa este etanșă, iar lumina de afară nu pătrunde decît prin geamul unui hublou, în rîndul lui perfect izolat. Bolnavul comunică cu medicul sau cu personalul de serviciu numai prin telefon. El este totuși permanent supravegheat de medic sau de unul din asistenții acestuia, cu ajutorul unui televizor, așa că orice accident neprevăzut este exclus. De la postul lui de observație, medicul urmărește nu numai mișcările, dar pînă și respirația și ritmul cardiac al pacientului.

Rezultate foarte bune a dat pînă acum această terapeutică, în special în cazurile de hipertensiune arterială, dar profesorul Pantcenko e convins că va ajunge să vindece cu metoda lui pînă și unele leziuni interne.

În fotografia pe care o publicăm vedem pe una din asistentele profesorului Pantcenko supraveghind un bolnav cu ajutorul televizorului.

CUM AU FOST DESCOPERITE VITAMINELE

Se spune că Roma a fost salvată odată de niște găște care, prin gălăgia pe care o făceau, au dat de veste că se apropie dușmanul. Dacă lucrurile s-au întîmplat întocmai sau dacă nu este vorba decît de o legendă, nu se știe. Se știe în schimb foarte precis că niște găini au adus o contribuție considerabilă la salvarea omenirii de boli ale căror victime atingeau cifre impresionante.

În 1893 un tînăr medic olandez, pe nume Ejkman, se instală pe insula Iava — pe vremea aceea bîntuită de un flagel înfricoșător cunoscut sub numele de „beriberi". Boala aceasta nu făcea ravagii numai în Iava, ci și în China, Japonia, America de Sud, Africa — pe scurt, peste tot acolo unde orezul constituia unul din alimentele de bază ale populației. Ejkman încercă împotrivirea acestei maladii multe medicamente, dar toate eforturile sale rămaseră zadarnice, pînă cînd într-o bună zi îi veni în ajutor... niște găini.

Iată cum s-au întîmplat lucrurile. Trecînd o dată pe lîngă un coteț de găini, tînărul medic observă că păsările prezentau toate simptomele bolii pe care încerca să o combată. Începu atunci să le studieze sistematic. Constată că găinile erau hrănite cu orez descojit și că era de ajuns să se adauge acestuia o cantitate de tărîțe făcută din cojile boabelor de orez pentru ca boala să dispară.

Dar ce substanță, ce medicament miraculos conțineau cojile boabelor de orez? La întrebarea aceasta a răspuns — ceva mai tîrziu — medicul polonez Funk, care în anul 1912 a sintetizat, din cojile de orez, o substanță cu proprietăți terapeutice. Aceasta a fost denumită vitamină, adică substanța vieții.

Mai tîrziu oamenii de știință au început să caute o substanță care să-i ajute în lupta împotriva scorbutului și au găsit-o în varza crudă, în coacăze, în lămîie etc. Aceasta era o altă vitamină. Tot cu ajutorul vitaminelor a fost învinsă și pelagra, boală care bîntuia în țările în care oamenii se hrăneau numai cu porumb.

Așa au fost descoperite vitaminele, al căror număr este în prezent de peste douăzeci. Multe dintre ele, printre care A_2, B_1, B_{12}, au fost descoperite de savanți sovietici.

Dezlegarea careului „RECOLTĂ", apărut în nr. 34

ORIZONTAL:
1) Colectivizate. 2) Arate — Tretera. 3) Mana — Oier — Rac. 4) P — Util — Jug — C. 5) Auriu — C — Grota. 6) N — Iz — Mălai — Ol. 7) In — Aroma — Nori. 8) Roi — Briceag — M. 9) Aur — An — Probe. 10) Etc — Prună — Ren. 11) Perne — Rata — At. 12) Ina — Roi — Acăța. 13) Catren — Stimat.

Poșta REDACȚIEI

ALCAZ C. — REȘIȚA. După cum ați remarcat desigur, „Flacăra" publică în paginile ei de literatură atît proză cît și poezie. Bineînțeles că acordăm prioritate înfățișării vieții noi din patria noastră. De asemenea „Flacăra" publică și lucrări ale tinerilor scriitori, cu condiția ca ele să fie realizate din punct de vedere artistic. Nu are importanță dacă versurile sînt dactilografiate sau scrise de mînă — bune să fie!

KARAGHIAUR MARILENA — BUCUREȘTI. Vă recomandăm să citiți multă, multă literatură și abia după aceea să vă gîndiți la scris. Fiți deci sîrguitoare la învățătură.

M. PANARTE, pensionar, TECUCI. 1) Pensii de invaliditate se acordă pe tot timpul cît durează incapacitatea de muncă. Pentru invaliditate de gradul I și II revizuirea cu privire la capacitatea de muncă se face din an în an. După împlinirea limitei de vîrstă, pensia de invaliditate se poate transforma în pensie de bătrînețe, dacă sînt întrunite și celelalte condiții legale. 2) În cazul în care un debitant C.A.M. primește un salariu pentru muncă prestată, este considerat în timpul muncii. 3) Timpul servit ca debitant salariat poate fi adăugat la vechimea în timpul muncii, pensionarul putînd, la ieșirea din muncă, să ceară recalcularea pensiei, în raport și cu timpul muncit după stabilirea inițială a pensiei.

V. STĂNCIUG — REȘIȚA. Nici radiațiile cosmice, nici meteoriții nu sînt cele mai mari obstacole în calea omului care ar vrea să străbată spațiile interstelare, ci lipsa climatului cu care-e obișnuit corpul omului. Posibilitatea de a reproduce în interiorul navei cosmice un asemenea climat este ceea ce îl preocupă în primul rînd pe savanții care studiază problema zborului în spațiul interplanetar. Desigur însă că în curînd și această problemă va fi soluționată; fiți convins că la vîrsta dv. de 30 de ani veți toate șansele de a vedea asemenea zboruri și poate chiar — cine știe?! — de a participa la ele.

ANTON VELICU — PITEȘTI. Este foarte riscant ceea ce face soția dv. atunci cînd gătește mîncarea. A gusta orice fel de carne crudă înseamnă a te expune să introduci în organism germenii teniei sau diferiți microbi. Nu vedem de ce trebuie neapărat să gustați din carnea crudă, deoarece eventuala ei alterare se poate simți și numai după miros, iar potrivealа de sare și condimente se poate controla după fierbere. Probabil că e vorba de o simplă obișnuință, de care vă sfătuim s-o dezbărați. Încercați s-o convingeți că e mai ușor să se lase de acest obicei decît să scape de o tenie. În ce privește aversiunea dv. pentru grăsimi, vă sfătuim să consultați un medic. S-ar putea să suferiți de o afecțiune a ficatului, fără să bănuiți.

NELA PÎRVULESCU — OLTENIȚA. După ultima statistică, în Delta Dunării mai trăiesc azi doar aproximativ 4000 de pelicani. S-au luat măsuri pentru ocrotirea acestor păsări, care, cu toate că se dedau la un consum mare de pește (3-4 kg pe zi), sînt folositoare. În cea mai mare măsură tocmai datorită acestui consum, deoarece peștii cu care se hrănesc pelicanii sînt mai ales pești bolnavi, debili sau chiar morți, sucul lor gastric avînd proprietatea de a ucide orice agent patogen introdus în organism. Pelicanii contribuie astfel la combaterea celei mai periculoase boli a peștilor — hidropizia. Dacă faceți o excursie în Deltă, puteți vedea pelicani la Somova, la Uzlina, la Lumina sau la Merhai.

VIRGIL ION — SATU MARE. Pe pămînt se vorbesc azi peste 2790 de limbi diferite — fără a socoti dialectele și variantele regionale. Cele mai răspîndite dintre acestea sînt: chineza, rusa, engleza, hindusa, spaniola și japoneza. Cea mai veche limbă care se vorbește și azi este chineza. Cu celelalte întrebări, ilizibil scrise, vă rugăm să reveniți și, dacă se poate, scrieți-le cu cerneală, nu cu creionul.

MARCELA GHICA — PLOEȘTI. Se consideră obez orice om din momentul în care corpul lui depășește cu 20 la sută greutatea normală. Această greutate normală se stabilește în raport cu înălțimea individului, transformînd centimetrii care depășesc un metru în kilograme. Astfel un bărbat înalt de 1,70 metri va avea o greutate normală la 70 de kilograme (pentru femei, la orice înălțime se socotesc patru kilograme mai puțin decît la bărbați). Statisticile medicale arată că la o depășire cu numai 10 kg a normalului, șansele omului de a trece de 50 de ani se reduc cu 25 la sută. La o depășire cu 25 de kilograme, aceleași șanse se reduc cu 50 la sută.

GH. STANCA — CRAIOVA. Ca pasionat după explorări speologice e păcat că ați pierdut filmul de care ne vorbiți. „Farmecul adîncurilor" este într-adevăr primul film în culori realizat în cele mai interesante peșteri din țara noastră, Ghețarul de la Scărișoara și Pojarul Poliței. Filmul a fost realizat de tehnicienii studioului „Alexandru Sahia" cu colaborarea specialiștilor de la Institutul de speologie „Emil Racoviță" din Cluj. Cît despre durata șederii sub pămînt a cercetătorilor speologi, vă putem spune că, la stabilirea cursului subteran al Cetăților Ponorului din Munții Apuseni, exploratorii au rămas două săptămîni în șir în bivuacul lor aflat la 300 de metri sub pămînt.

MARIA APOSTOLEANU — GIURGIU. Pentru a conserva mai bine florile în vaze e recomandabil să îndepărtați foile din partea de jos a tijelor și să secționați tijele cu un cuțit în fiecare zi. Noaptea, e bine să le scoateți undeva la aer curat. Aspirina de care ne vorbiți nu ajută mare lucru, și nici zahărul. Aveți grijă mai bine ca apa în care stau florile să fie permanent rece. În zilele călduroase ale verii e bine să schimbați această apă de mai multe ori în 24 de ore, căci o dată încălzită apa activează ofilirea și căderea petalelor.

ONEA ALEXANDRU, comuna SECĂRIA, raionul CÎMPINA, regiunea PLOEȘTI. Pentru reconstituirea vechimii în cîmpul muncii, urmează să vă adresați cu o cerere comisiei speciale care funcționează în acest scop pe lîngă Sfatul popular al raionului Cîmpina. În această cerere veți arăta denumirea întreprinderii, numele și pronumele a doi martori care au lucrat cu dv., adresa unde locuiesc în prezent, dacă în momentul de față sînt sau nu salariați și unde anume, precum și perioada de reconstituire a vechimii, ziua, luna și anul. Dovezile de vechime, împreună cu actele de identitate, vor fi depuse la Secția prevederi sociale raională, de unde se pot obține și lămuriri suplimentare.

GIMNASTICA LA DOMICILIU

Complex de exerciții fizice pentru femeile lehuze, în primele săptămîni după naștere (IV)

de prof. Ana Maria ENĂCHESCU

① Din poziția culcat-rezemat: Ridicarea trunchiului în poziția șezînd și apoi răsucirea trunchiului spre dreapta și stînga, cu ducerea unui braț lateral, în partea în care se întoarce trunchiul. Privirea după braț.

② Din poziția șezînd (rezemat): Ducerea brațelor sus (inspirație), apoi coborîrea lor pe genunchi o dată cu îndoirea ușoară a trunchiului și aplecarea capului înainte (expirație).

③ Din poziția șezînd cu genunchii aduși, brațele cuprinzînd genunchii: Arcuirea trunchiului pe spate, apoi îndoirea trunchiului în față.

④ Din poziția șezînd (cu spatele rezemat): Ridicarea brațelor oblic în sus (inspirație) și coborîrea lor (expirație).

⑤ Din poziția stînd pe genunchi: Ridicarea brațelor oblic în sus (inspirație) și coborîrea lor cu aplecarea ușoară a trunchiului (expirație).

N.A. Exercițiile se vor repeta de 2-4 ori, după dispoziția de mișcare a lehuzei. Vă reamintim că, pentru a da bune rezultate, gimnastica va fi executată de către lehuză numai cu recomandația medicului.

N.R. Exercițiile complexului de gimnastică au fost executate de tov. prof. Maria Medes.

SE CLATINĂ REGIMUL DIEMIST

Într-un recent articol, consacrat celei de a șasea aniversări a semnării acordurilor de la Geneva în problema indochineză (iulie 1954), săptămînalul francez „La Tribune des Nations" scria textual: „Larga mișcare antiamericană atinge în Vietnamul de Sud un nivel fără precedent". Și revista explica: „Sud-vietnamezii sînt conștienți de faptul că Diem (Ngo Dinh Diem — dictatorul Vietnamului de Sud — n.a.) nu se menține la putere decît datorită ajutorului american".

Într-adevăr, în Vietnamul de Sud, aservit total imperialismului american, clica guvernantă își menține privilegiile prin militarizarea crescîndă a țării, marasm economic, mizerie și un regim de teroare care — după propria expresie a autorului articolului din „Tribune des Nations" — „nu are egal decît în fosta dictatură a lui Li Sin Man și în cea a lui Batista".

Din bugetul național — în care aproape o treime (5 miliarde piaștri) o constituie așazisul „ajutor american" — peste 40% sînt destinate cheltuielilor militare. Pentru a camufla pregătirile lor războinice, care contravin prevederilor acordurilor de la Geneva, autoritățile diemiste recurg la pretextul efectuării de „lucrări publice" de felul așa zisei autostrăzi ce duce de la Saigon la Bien Hoa: „Dat fiind că acordurile de la Geneva nu permit S.U.A. să construiască baze militare aeriene în Vietnam — arăta un ziar din Saigon — S.U.A. construiesc un drum automobilistic care leagă Saigonul de Bien Hoa, pentru a-l putea folosi pentru decolarea și aterizarea avioanelor, printre care și avioane cu reacție".

În acest timp, întreprinderile se închid unele după altele, numărul șomerilor e în continuă și masivă creștere. Nu demult însuși ministrul Economiei al Vietnamului de Sud a fost nevoit să recunoască faptul că în ultima vreme „puterea de cumpărare a populației a scăzut cu 75 în sută". Numai în capitală — la Saigon — sînt peste 60.000 șomeri.

E drept că în ultimii cinci ani în bugetul Vietnamului de Sud au fost pompate din bugetul S.U.A. aproximativ două miliarde dolari. La ce au fost însă folosiți acești bani? Peste 50% au venit sub forma de avioane, gloanțe, puști automate... Iar restul... au dispărut în buzunarul fără fund al clicii lui Ngo Dinh Diem. Încercînd să prentîmpine și să înăbușe orice protest împotriva acestor stări de lucruri, clica diemistă a dezlănțuit o cruntă teroare. Lumea întreagă a fost zguduită de monstruoasa crimă din lagărul de la Phu-loi, unde au fost uciși în masă, prin otrăvire, peste 1.000 de oameni. După Phu-loi a urmat „operația de curățire" de la est de Nam Bo, unde peste 10.000 soldați și polițiști au transformat întreaga regiune într-o masă de ruine fumegînde. În cursul ultimilor șase ani, relatează același articol din „Tribune des Nations", persecuțiile autorităților diemiste au atins la fiecare zece persoane una, și o familie din trei. La activul acestei mașini represive figurează peste 14.000 de executați și 230.000 de deținuți politici".

În ciuda sîngeroasei terori diemiste, în Vietnamul de Sud la amploare mișcarea pentru înlăturarea regimului proamerican. Întregul popor sud-vietnamez cere ceea ce scria pe mile de manifeste difuzate recent în provincia Bin Din, unde se construiește o șosea strategică: *„Afară cu clica lui Ngo Dinh Diem, sprijinită de americani". „Imperialiști americani, jos mîna de pe Vietnamul de Sud".*

Mihai DIMA

CEA DINTÎI ȚARĂ AFRICANĂ participantă la un tîrg internațional organizat de țările socialiste este Republica Ghana, care a figurat cu un stand la recentul tîrg internațional de la Poznan (R.P. Polonă). Despre interesul stîrnit de această participare vorbește imaginea de față, în care delegatul Ghanei este asaltat de cei dornici să cunoască lucruri noi despre tînărul stat african.

„CORABIA DEȘERTULUI" LA... 3.500 m ALTITUDINE. Din această fotografie reiese că, în afară de clasicul cadru al nisipurilor, camilei — „corăbiei deșertului" — îi prieste și decorul alpin. Aceste două „alpiniste" au urcat în munții Pamir (U.R.S.S.) pînă la înălțimea de 3.500 m.

PE CĂILE MĂIESTRIEI... Tinerele talente în ale graficii dintr-un raion al Budapestei își dovedesc priceperii lor, înjghebînd la iuțeală o „expoziție" pe asfaltul străzii.

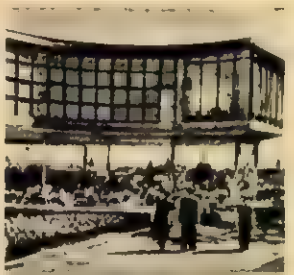

SITUAT PE O COLINĂ, nou și modernul restaurant, deschis recent în parcul Letna din Praga, oferă vizitatorilor săi o minunată privelițe asupra „orașului de aur".

ÎN AJUTORUL CUBEI. Rafinînd în fabricile sale zahăr brut cuban, R.D. Germană își aduce astfel contribuția la întărirea independenței economice a Cubei. În fotografie: stive de saci de zahăr brut cuban, în fabrica de zahăr din localitatea Genthin (R.D.G.). →

OMISIUNE SAU NĂZBÎTIE? Arhitectul unei clădiri din Frankfurt pe Main (R.F.G.) a scăpat din vedere un mic „amănunt" la alcătuirea planurilor casei — proiectarea căilor de acces la aceste două balcoane. „Dacă nu cumva o fi vorba de o năzbîtie arhitectonică, de felul celor care se pot întîlni destule în Occident...

CA ÎN LEGENDA LUI REMUS ȘI ROMULUS... De data aceasta însă, locul lupoaicei a fost luat de o oaiță, iar în situația unuia din cei doi gemeni legendari se află un pui de focă... orfan, găsit pe țărmurile Danemarcei.

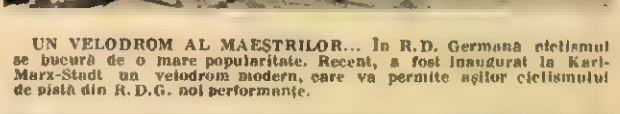

UN VELODROM AL MAEȘTRILOR... În R.D. Germană ciclismul se bucură de o mare popularitate. Recent, a fost inaugurat la Karl-Marx-Stadt un velodrom modern, care va permite asaltor ciclismului de pistă din R.D.G. noi performanțe.

NU E ANIMAL PREISTORIC, așa cum s-ar părea, ci o specie de șopîrlă-uriașă — cea mai mare din lume existentă în prezent în insula Comodo din Indonezia. Avînd 3 m lungime și 90 kg în greutate această voluminoasă reptilă este urmașa preistoricului mosasaur.

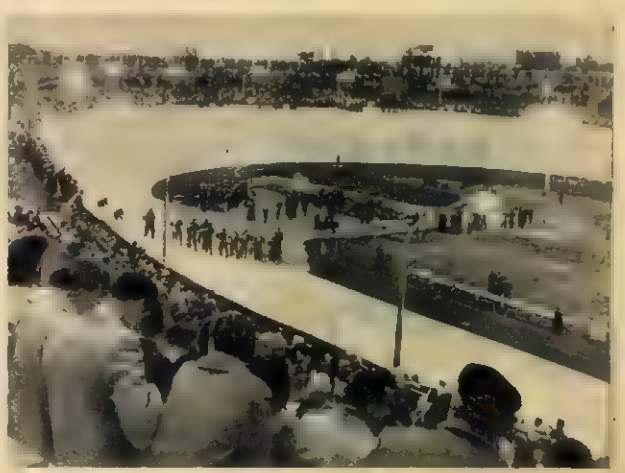

EXPLORÎND SUBSOLUL VIETNAMEZ...

Cho Dien este o regiune situată la aproximativ 160 km nord de Hanoi, capitala R.D. Vietnam. Acolo, la poalele munților ce înconjoară ca un brîu regiunea pădurosă a Cho Dien-ului, și-a instalat „statul major" expediția geologică vietnameză, care întreprinde prospecțiuni miniere în vederea descoperirii minereurilor de zinc și plumb cu care această regiune este înzestrată din belșug.

Plină de greutăți este munca echipei de prospecțiuni. În condiții climatice vitrege, în luptă cu ceturile dense alternînd cu ploi torențiale ce cad zile în șir, tinerii geologi reușesc să se apropie pas cu pas de ținta dorită: găsirea celor mai bogate zăcăminte și darea acestora în exploatare. Ei sînt ajutați în munca lor de experiența specialiștilor trimiși din Republica Socialistă Cehoslovacă frățească.

Succesele obținute pînă acum de expediția geologică de la Cho Dien chezășuiesc obținerea de noi victorii pe drumul întăririi economice a R.D. Vietnam.

Redăm în pagina de față cîteva imagini din activitatea grupului de prospectori.

① În căutarea celui mai bogat filon de zinc, geologii vietnamezi trebuie adesea să dovedească și însușiri de alpiniști...

② Învățînd mînuirea polarografului, aparat folosit în electrochimie.

③ Aici se analizează conținutul în metal al minereurilor.

④ Urmărind cu atenție pe geologul cehoslovac, ale cărui cunoștințe sînt extrem de prețioase.

⑤ Voleiul este iubit atît în R.D. Vietnam cît și în R.S.Cehoslovacă. În consecință, o partidă între geologii „reprezentanți" ai celor două țări prietene

REDACȚIA:
București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33.
Tel. 17.60.10, int. 1744.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU
Tipărită în Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„IVANNA" (foto 1) — o producție a studioului „A.P. Dovjenko" din Kiev — este un interesant film sovietic, inspirat din evenimentele petrecute între anii 1940 și 1944 în Ucraina apuseană. El refăcut, pe baza unor documente de arhivă și a unor fapte reale, tabloul acestei perioade grele, în care poporul Ucrainei de vest, credincios puterii sovietice, a avut de dus o luptă crîncenă contra dușmanilor conjugați împotriva sa: întîi naționaliștii ucrainieni, sprijiniți vădit de înalții prelați catolici, apoi cotropitorii fasciști, la rîndul lor susținuți de aceleași cercuri reacționare.

Eroina filmului — Ivanna — nu este o ficțiune, scenaristul inspirîndu-se din viața unei tinere din Lvov, care s-a jertfit luptînd pentru eliberarea poporului său.

„KATIA-KATIUȘA" (foto 2) — de asemenea o producție a studioului „A. P. Dovjenko" din Kiev — ne prezintă portretul unei adolescente fermecătoare, înscris pe peliculă cu talent, vervă și gingășie de tînăra actriță sovietică Liudmila Krilova. Mărunțică, delicată, neastîmpărată, isteață și neobișnuit de voluntară, Katiușa — șofer pe un mare șantier comsomolist — face parte din categoria oamenilor care știu să urnească și munții din loc; energia ei nu se irosește, iar tinerețea anilor nu o duce la nechibzuință. Cît despre romanul ei de dragoste, e emoționant tocmai prin limpezimea, sinceritatea sentimentelor.

„DATORIE DE PRIETEN" (foto 3) — film pentru tineret realizat de studiourile din Kiev — vorbește celor de o vîrstă încă fragedă despre o seamă de trăsături ce trebuie să-i conducă în viață: curajul, răspunderea personală, cinstea desăvîrșită. Petea, Timka și Igor, eroii filmului, sînt niște băieți de vreo 13 ani, care acționează firesc, întotdeauna pe măsura vîrstei lor, și atunci cînd fac bine, și atunci cînd greșesc.

„CULISELE VARIETEULUI" (foto 4) — o producție a studiourilor vest-germane — vrea să exploreze, în maniera filmului psihologic, lumea pitorească și purtătoare de senzațional a artiștilor de circ. O femeie și doi bărbați alcătuiesc un trio de vestiți acrobați la trapez. Și, deodată, o împușcătură! Femeia trage în partenerul care o urmărea cu asiduitate. Proces, scandal, o presă dornică de declarații „tari", cît mai captivante. În locul acestora, o poveste tristă, cam fără logică, care încearcă să dea asasinatului și eroinei filmului toate circumstanțele atenuante. Se demonstrează deci că, împinsă de un trecut familiar nenorocit, eroina, din virtute, a apăsat pe trăgaci... Două lucruri foarte bune se găsesc în „Culisele varieteului": o interpretă de o mare sensibilitate și finețe (Ingrid Andree) și un pasionant număr de echilibristică.

„ÎN UMBRA LEGII" — coproducție franco-cehoslovacă în culori și cinemascop — este, cu precădere, un film al spectaculosului. Folosește splendidul peisaj al munților Tatra, cîntecul folcloric al acestor meleaguri, nuanțele picturale ale naturii, pentru ca o echipă de interpreți talentați, tineri și frumoși, să depene în fața noastră firul unui roman sentimental cam încîlcit și misterios. Filmul nu este lipsit de calități prin însăși desfășurarea de forțe ce o face (trebuie să menționăm că eroii principali sînt întruchipați de cunoscuții actori francezi Marina Vlady și Robert Hossein); ar fi fost de dorit însă ca, din poezia învăluită în negură a idilei dintre nebulosul Jean și luminoasa Eva, să rămînem cu o idee ceva mai consistentă despre oamenii care ne-au făcut un șir de confidențe de pe ecran.

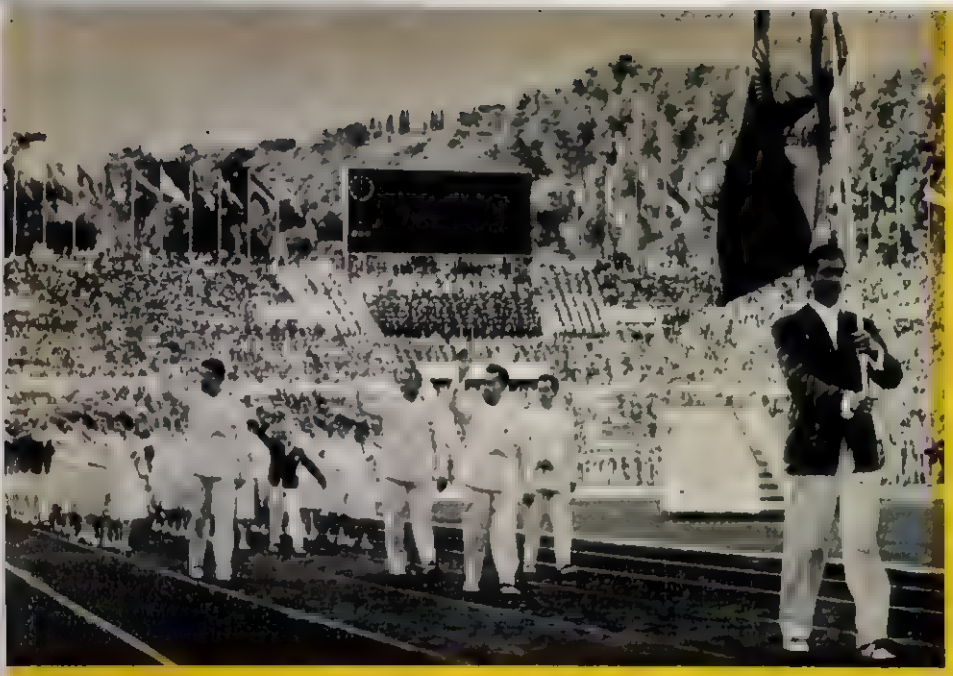

ACOLO, SUS

de Al. MIRODAN

La ora cînd scriem rîndurile de față, Jocurile sînt pe la începuturi, dar primele rezultate, aflate prin mijlocirea aparatului de radio, ne îngăduie de la București să încercăm și să comunicăm mai departe cititorului un sentiment bun.

Cum să-l definim?

I-am spune sentiment de solidaritate sau de certitudine sau de consistență.

I-am spune, poate, sentiment de permanență. Sau i-am zice sentimentul acesta sentimentul prezenței firești, „naturale", „obișnuite" acolo unde trebuia să ne aflăm și într-adevăr ne aflăm.

O explicație de două rînduri se impune. Există în sport, ca și în alte cîmpuri ale vieții sociale, succese meteorice: se înalță pe cerul valorilor un om sau o țară, orbesc lumea vreme de-o clipită apoi se topesc în întuneric. Gata.

Există de asemenea în sport ca și în alte cîmpuri ale vieții sociale succese cu caracter durabil: se înalță pe cerul valorilor un om sau o țară și *rămîn* instalați *acolo*. Sus. Împrejurările de-ar fi mai grele sau mai ușoare, norocul de-ar surîde ori ba, puterea care a dobîndit o dată succesul și-l păstrează, cu străduință, cu dificultăți, cu fluctuații, dar și-l păstrează, bine înfipt, *acolo sus*.

Așa se întîmplă cu sportul nostru la Roma.

Acesta este răspunsul dat de sportul nostru la Roma, îndoielilor care socoteau că străluci rea de la Melbourne, acum 4 ani, a fost de tip „meteoric" și că, o dată explozia consumată, Romînia se va întoarce jos, de unde a plecat, în anonimatul caracterizînd sportul regimurilor trecute. Acesta este răspunsul și, auzindu-l prin mijlocirea aparatului de radio, încercăm aici și acum sentimentul bun al „instalării" trainice, sigure, dătătoare de calm, în regiunea superioară a sportului mondial. Helsinki și Melbourne n-au fost accidente, ci începutul unei reguli noi. Cine va mai putea trece, ca acum 20 de ani, peste noi, scrîind istoria Olimpiadelor? Am fost în finală, adică *acolo sus* la majoritatea probelor de caiac-canoe și, cu toate că performanțele au s-au asemănat cu acelea de la trecutele Jocuri, Leon Rotman nu-a mai adus o medalie olimpică (prima pentru 1960: să o salutăm), echipajele celelalte au adus, iarăși, puncte (să le salutăm) dar, mai ales, *confirmarea* că locul canotorilor romîni se află aici *în rîndul întîi*. Pe podiumul învingătorilor la Melbourne, pe cel mai înalt podium la Roma, Leon Rotman asigură sportului nostru o viață o continuitate. Apoi, miercuri, prima medalie de aur, D. Pîrvulescu la lupte clasice; și încă una de argint: I. Cernea, la lupte categoria cocoș; și încă una de bronz: Ion Țăranu în lupte categoria mijlocie.

Am fost *acolo sus* și, surpriză plăcută, la ciclism; unde, întîlnind echipele foarte exersate și cu tradiție mare ale Occidentului (se știe că în Apus ciclismul este „sport național"), reprezentanții noștri au cucerit un loc 6 (e foarte, foarte mult și, mai ales, e un *început*) la contra-cronometru. Nu se cuvine să salutăm rezultatul ca pe-un vestitor al intrării ciclismului nostru (după canotaj, tir, box, handbal, scrimă și altele și altele și altele) în rîndul *întîi*?

În sfîrșit, am început bine la mai multe discipline, urcînd treaptă cu treaptă spre finale, acolo unde sînt medaliile, punctele și calitatea, acolo unde ne este, nu dintr-o întîmplare și nu pentru o zi, locul, acolo sus.

↑ Delegația Republicii Populare Romîne la cea de-a XVII-a ediție a Jocurilor Olimpice trece prin fața tribunei oficiale. Imediat după purtătorul drapelului R.P.R. — sulițașul Al. Bizim — conducătorii lotului nostru, în frunte cu tov. Aurel Duma, președintele U.C.F.S.

SPORT

Deși gimnaștii n-au intrat încă în focul întrecerilor, iubitorii acestei discipline urmăresc îndeaproape antrenamentele gimnaștilor sovietici, candidați siguri la primele locuri. Iată, în fotografia de sus, pe Larisa Latînina (stînga) și Polina Astahova (dreapta) și, în fotografia din stînga, pe Boris Șahlin, în timpul evoluției la inele.

☆

Luptătorul romîn D. Pîrvulescu, cîștigătorul primei medalii olimpice de aur.

La categoria cocoș Ion Cernea a cîștigat o medalie de argint.

Leon Rotman, cîștigătorul unei medalii de bronz la canoe simplu.

Cicliștii romîni la Jocurile Olimpice au reușit să obțină rezultate valoroase, ținînd cont de condițiile grele în care s-au desfășurat probele și de adversarii deosebit de valoroși cu care s-au întrecut. În fotografia noastră, echipa R.P.R. care s-a clasat pe locul 6 la proba de 100 km contra-cronometru. De la stînga la dreapta: Ludovic Zanoni, Aurel Șelaru, C. Voicu, antrenorul echipei, Ion Cosma (care în proba olimpică de fond pe șosea (175 km) s-a clasat pe locul cinci) și Gabriel Moiceanu.

DE PE MUNTELE OLIMP LA ROMA

Conform străvechii tradiții, pe muntele Olimp a fost aprinsă flacăra olimpică, cu ajutorul razelor soarelui (foto 1); pînă la Roma torța a fost purtată de atleți (foto 2), iar aci a fost instalată într-o imensă amforă (foto 3) unde va arde zi și noapte.

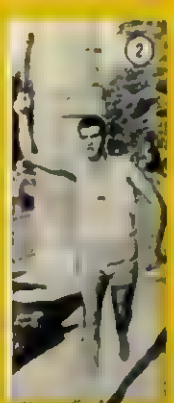

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 36 (276)
Anul IX
10 sept. 1960

SÎNTEM ȘCOLARI

Cîntec... vesel... pentru școlari ... pag. 6–7

În gara Băneasa, înainte de plecare.

Plecarea delegației R. P. Romîne la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U.

În ziua de 7 septembrie a părăsit Capitala delegația Republicii Populare Romîne la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.

Delegația este condusă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Din delegație fac parte tovarășii Ștefan Voitec, Leonte Răutu, Eduard Mezincescu, Silviu Brucan.

Din toată inimal

Pretutindeni în țară oamenii muncii și-au exprimat adeziunea lor deplină la hotărîrile sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale. În cursul acestor zile ei au continuat să discute cu însuflețire, în întreprinderile în care lucrează, Raportul cu privire la situația internațională și politica externă a R.P. Romîne, prezentat la sesiune, și și-au exprimat cu entuziasm aprobarea față de hotărîrea conform căreia delegația țării noastre la Adunarea Generală a O. N. U. este condusă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Această nouă și caldă manifestare a încrederii în politica partidului ne-a prilejuit o serie de scurte convorbiri cu cîțiva oameni ai muncii de diferite profesiuni. Iată cuvîntul lor:

Tovarășul IFRIM PETRUC, șeful unei brigăzi de constructori de autobuze de la uzinele „Tudor Vladimirescu":

„Mă bucur din toată inima și sînt mîndru că delegația R.P.R. la Adunarea Generală a O.N.U. este condusă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Această înaltă reprezentare a țării noastre justifică din plin răspunderea cu care poporul nostru privește problema dezarmării generale și totale, deci problema păcii în întreaga lume!"

Tovarășul ION ȘTEFANOVICI, șoferul unui taximetru „Getax" din București:

„Delegația noastră în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej va demonstra concret la O.N.U. cît este de necesară dezarmarea ca mijlocul cel mai de seamă de apărare a păcii, subliniind că aceasta este singura cale sănătoasă pentru viitorul întregii omeniri.

Pentru viață, pentru viața fericită a celor doi copii ai mei — Anca și Sanda — mă bucur din inimă că delegația noastră pleacă să susțină cauza păcii la tribuna O.N.U."

→

Tovarășul ION AIDIM, șef de echipă la G.A.C. „30 Decembrie". Bragadiru:

„Muncesc cu rîvnă și mai mare în noua noastră gospodărie colectivă, știind că în acest fel sprijin lupta partidului și guvernului pentru pace. Doresc din suflet succes delegației noastre care va exprima la O.N.U. dorința noastră de pace".

Gospodina MAGDALENA ADAMACHE din București, str. Maior Claudian nr. 47:

„Alături de toate mamele din patria noastră, am simțit un cald sentiment de încredere și mîndrie, citind expunerea asupra politicii externe a R.P.R. Bucuria mi-a fost și mai mare aflînd că tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej se află în fruntea delegației noastre la O.N.U. — acolo unde reprezentanții R.P. Romîne vor demonstra încă o dată dorința nestrămutată de pace a poporului nostru!"

ADEZIUNEA POPOARELOR

„Evenimentul zilei" — astfel apreciază întreaga presă mondială știrile cu privire la prezența la apropiata sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a conducătorilor țărilor socialiste.

Majoritatea oamenirii, fruntași politici și pe tărîm social, ca și organele de presă mai realiste din țările capitaliste nu au putut să nu-și dea seama de importanța excepțională a acestei noi inițiative de pace a țărilor socialiste. Ideea că această inițiativă obligă puterile occidentale să ia atitudine și nu permite eludarea problemelor de care depinde îmbunătățirea generală a situației internaționale străbate în toate articolele publicate în ultimele zile de marile cotidiene occidentale. „Dacă conducătorii puterilor occidentale — scrie ziarul englez „Guardian" — vor refuza să procedeze în mod similar, atunci popoarele lumii îi pot acuza de faptul că ei nu acordă Adunării Generale respectul pe care i-l acordă Uniunea Sovietică. Dacă Hrușciov va fi unicul conducător al unei mari puteri la New York, atunci inițiatiea Uniunii Sovietice va deveni și mai tranșantă".

Nu este inutil să se amintească că delegația americană a încercat să împiedice o discutare serioasă a problemei dezarmării la sesiunea Adunării Generale, înlocuind-o prin discuții sterile în Comisia O.N.U. pentru dezarmare. Dar manevra S.U.A a dat greș. Majoritatea membrilor comisiei s-au pronunțat cu hotărîre pentru prezentarea problemei dezarmării spre examinare sesiunii ordinare a Adunării Generale. Totodată o serie de delegați au subliniat în declarațiile lor că participarea la lucrările sesiunii a conducătorilor statelor, înzestrați cu mari drepturi și împuterniciri, poate să aibă un rol important în discutarea rodnică a celei mai arzătoare probleme internaționale.

Este absolut firească legătura care se face între noua inițiativă de pace a țărilor socialiste și eforturile depuse de U.R.S.S. și celelalte țări socialiste pe toate planurile. „New York Times" publică sub semnătura „expertului" în probleme ruse Schwartz, un articol în care arată că unora din Statele Unite nu le este pe plac faptul că N.S. Hrușciov „se va prezenta din nou ca un căutător al căilor spre pace pe plan mondial". „Anul trecut — se spune în articol în continuare — el a formulat ideea dezarmării generale. De astă dată el poate dezvolta aceeași idee sau să se prezinte cu idei noi, impresionante, destinate să cucerească aprobarea lumii".

Bineînțeles că în presa occidentală au început să apară și știri privind încercările de „a contracara" politica îndreptată spre realizarea dezarmării. Astfel, în ziarele americane au apărut știri din care reiese că în cadrul N.A.T.O. se duc discuții pentru a găsi căile „de a se opune" unor eventuale propuneri noi asupra dezarmării, „de a neutraliza" impresia pe care aceste propuneri o pot produce asupra opiniei publice.

Opinia publică internațională este perfect conștientă de însemnătatea urmării din punctul morl, a celei mai importante probleme a actualității — problema dezarmării — și salută cu toată căldura noua dovadă a eforturilor permanente depuse de țările socialiste în această direcție. Mai mult ca oricînd devine clar că ideile coexistenței, ale dezarmării cuprind toate popoarele lumii.

ÎNSEMNĂRI DE PE UN FRONT AL ÎNTRECERII PE PROFESII

CINE VA FI PRIMUL?

de F. URSEANU

Fotografiile autorului

La Oradea, la cîţiva paşi de Crişul Repede, o fabrică care producea cîndva doar clanţe de uşă, osii de căruţă şi sobe din tuci construieşte azi maşini-unelte. Este vorba de uzinele „Înfrăţirea", în atelierele cărora se nasc acum, în serii mai mici sau mai mari, freze, raboteze, prese cu excentric, ciocane pneumatice — într-un cuvînt maşini şi utilaje pe care Romînia antebelică nu le putea avea decît din import. Şi de care, desigur, nu se poate lipsi azi nici un atelier mecanic, nici o întreprindere metalurgică şi cu atît mai mult industria constructoare de maşini. Aceasta-i pe scurt „cartea de vizită" a uzinei de pe malul Crişului Repede, rudă apropiată cu fabrica de strunguri din învecinatul Arad...

★

La poarta de intrare a uzinei „Înfrăţirea", muncitorii au fixat la începutul verii un panou. Pe el, nici un desen, nici un grafic, nimic deosebit care să stîrnească atenţia sau să atragă măcar cît de cît privirea omului care intră sau părăseşte poarta întreprinderii. Şi, totuşi, privit mai îndeaproape, panoul respectiv are darul să provoace interes: textul său — sobru, precis — recomandă pe cei şaptesprezece „capi de promoţie" ai ultimei întreceri pe profesii. Aşadar, înainte chiar de a intra în uzină, facem cunoştinţă cu cel mai bun strungar din fabrică, cu cel mai bun forjor, cu cel mai bun frezor, electrician, turnător şi aşa mai departe, pînă la epuizarea celor 17 meserii de bază care alcătuiesc colectivul de aici. Prin urmare, panoul cu textul său modest nu înfăţişează altceva decît rezultatul unei importante acţiuni legate de întrecerea socialistă. Mai exact: este vorba de întrecerea pe profesii — o formă nouă de emulaţie, care a început să fie promovată în aproape toate întreprinderile industriale ale ţării...

★

... Muncitorul Vasile Petricou îşi va menţine oare şi în viitor titlul de cel mai bun frezor pe fabrică? Precizia cu care lucrează şi timpul record de execuţie a lucrărilor sale par a constitui o chezăşie a succesului. Sînt totuşi încă 39 de frezori care luptă pentru cucerirea acestui titlu şi care, pînă la sfîrşitul actualei etape, pot obţine mai multe succese în muncă chiar şi decît actualul deţinător.

Francisc Csatári va reuşi să se menţină primul din cei 57 de concurenţi care luptă alături de el pentru titlul de cel mai bun turnator?

Vekerdi, „recordmen" în strunjit, „înfruntînd" 140 de oameni de aceeaşi meserie, va continua să-şi păstreze titlul de cel mai bun strungar?

În întrecerea pentru fabricarea cuţitelor de mîi de bile necesare morilor de ciment se află şi forjorul Ioan Pop. Echipa sa produce pînă la 3.500 de bile pe schimb.

Iată cîteva din numeroasele întrebări pe care şi le pun nu numai cei 772 de metalurgişti ai uzinei „Înfrăţirea" antrenaţi în întrecerea pe profesii, ci şi ceilalţi salariaţi de aici, care urmăresc pasionaţi mersul întrecerii. Mai ales că acum, în toamnă, se încheie o etapă a întrecerii şi, o dată cu aceasta, se conferă şi noile titluri.

Problema respectivă suscită şi o discuţie. Ce urmăreşte întrecerea pe profesii? În general, două obiective. Primul: întrecerea pe profesii — formă de întrecere socialistă mai mobilizatoare — trebuie să constituie un mijloc eficace de creştere a productivităţii, de îmbunătăţire a calităţii muncii fiecărui om; ea trebuie să ducă în acelaşi timp la ridicarea celor rămaşi în urmă. Al doilea: realizarea unor economii importante.

Tehnicianul Ion Tordai, responsabilul cu întrecerea, ne explică: «Cine credeţi că poate fi „cel mai bun"? Cel care depăşeşte planul, cel care nu face rebuturi, cel care realizează economii, cel care nu lipseşte, nu întîrzie şi multe altele...» Regulamentul întrecerii pe profesii nu-i chiar atît de simplu...

În fiecare zi noi maşini-unelte părăsesc halele de fabricaţie şi aşteaptă să fie expediate beneficiarilor.

Peste 50 de școlari din Ploești și din Câmpina au venit cu profesorii lor la uzinele „Înfrățirea" din Oradea. Scopul vizitei? Să vadă cu ochii lor cum sînt construite aici mașinile-unelte, la care ei fac practică în orele de politehnizare. Iată-i deci acum față în față cu o uriașă mașină de rabotat piese mari, primind explicațiile tehnicienilor.

zarea și depășirea planului, economii cît mai mari. Pentru realizarea acestor obiective luptă metalurgiștii de la „Înfrățirea". Documentele celui de-al III-lea Congres al partidului le-a insuflat un nou elan și-i ajută să realizeze acum, în această a doua jumătate a anului, mai mult decît au realizat în primul semestru. Exemple în legătură cu activitatea din ultimele săptămîni sînt multe. La forje, printre puternicele ciocane care zi și noapte turtesc și modelează oțelul, trei meșteri forjari: Iuliu Vaprejan, Ioan Pop și Al. Horvath se întrec pentru a da productivitate cît mai mare, pentru economii cît mai substanțiale. Bătălia întrecerii, aici la forje, nu se duce numai pentru forjarea în cele mai bune condiții a pieselor pentru mașini-unelte care se construiesc în fabrică, ci și pentru un produs fabricat exclusiv de forjari: bile. Sute de mii de bile din oțel, bile de toate mărimile, pentru toate morile de ciment, pentru toate concasoarele de minereu. Iar Vaprejan, Pop și Horvath, împreună cu echipele din care fac parte, întrecîndu-se, au reușit de curînd ca fiecare schimb să ajungă la o producție de circa 3.500 bile pe schimb. Înainte cu o lună-două, palmaresul fiecăreia din cele trei echipe de forjari nu se urca la mai mult de 2.000 de bile, iar tendința este să se ajungă în viitor la 4.000 bile produse într-un schimb, de o echipă. Și nu numai atît: Vaprejan, Pop și Horvath — fiecare în parte — tinde să cucerească și titlul de „cel mai bun", deținut în prezent de forjarul Carol Kovaci. Vor reuși oare? Greu de spus, întrucît Kovaci și forjarii din echipa sa dau acum și ei cu 20 la sută mai multe piese decît prevede planul.

★

Dincoace de forje și de halele de montaj se găsește turnătoria, acolo unde se nasc din fontă corpurile și o bună parte a pieselor pentru mașini-unelte. Piese grele — le mișcă doar macaralele podurilor rulante. Titlul de „cel mai bun" îl deține la ora aceasta un tînăr cu fața smeadă, oarecum timid. O parte din timpul său liber și-l petrece în mijlocul tovarășilor săi de muncă, discutînd cu ei despre cărțile ce le-au citit, îndemnîndu-i să citească cît mai mult. Numele lui este Francisc Csatári și se pare că bunele rezultate ale muncii sale din ultima vreme îl vor menține și în viitor pe locul întîi. El, Francisc Csatári, împreună cu Gheorghe Gherdan, un bun organizator, cu Alexandru Buidoșa, candidatul de partid Gheorghe Pitea și cu alți muncitori cu experiență au contribuit la lichidarea unor lipsuri care se iviseră la turnătorie pe la începutul anului și care influențaseră într-o oarecare măsură asupra creșterii prețului de cost al produselor fabricate în uzină. Așadar, comuniștii și muncitorii cu experiență din turnătorie, ajutați de către organizația de bază, au reușit să reducă în bună măsură numărul de piese rebutate, au reușit acum să alimenteze din vreme și în condiții mai bune secțiile de prelucrare, au reușit să contribuie la realizarea pe fabrică a unei economii de aproape două sute tone de metal.

★

Uzina de care vorbim e în plină dezvoltare. În apropierea atelierelor existente azi, acolo unde cu 2-3 luni în urmă era încă teren viran, se înalță acum fundațiile și primele ziduri ale unor noi și moderne hale. Astfel și aici, la Oradea, pe malul Crișului, industria grea își dotează copios una din unitățile sale. O unitate care, așa tînără cum este încă, a reușit să înzestreze la rîndul ei cu mașini-unelte construite în țară multe fabrici și uzine românești. Ei bine, acestei fabrici îi revine între anii 1960 - 1965 sarcina creșterii producției globale cu mai mult de două ori. O sarcină care înseamnă sute și sute de mașini-unelte și care izvorăște din hotărîrile Congresului al III-lea al P.M.R.

Iată de ce constructorii de mașini-unelte de la Oradea se străduiesc să răspundă cu elan marilor sarcini care le stau în față. Și iată pentru ce ei folosesc printre alte forme ale întrecerii socialiste și întrecerea pe profesii, în cadrul căreia fiecare strungar, fiecare forjar, turnător, frezor sau lăcătuș luptă pentru a fi „cel mai bun" în meseria sa pe fabrică...

BERBECII CU LÎNĂ DE... AUR

La Palas, la doi pași de Constanța, cîțiva oameni de știință lucrează mînă-n mînă cu ciobanii. Și unii și alții urmăresc și în laborator, și în saivane același obiectiv: transformarea oilor de calitatea a doua și a treia în oi cu lînă fină. Activitatea de care vorbim se referă la dezvoltarea faimosului merinos de Palas — „oaia spaniolă", care furnizează cea mai bună materie primă pentru fabricile de stofe.

În momentul de față 35 la sută din oile existente în regiunea Constanța sînt oi cu lînă fină și ce depun stăruințe pentru ca în cîțiva ani toate oile din regiunea Constanța să fie de rasă merinos. Excepție vor face, la început, doar cele din regiunea bălților și a Deltei, care vor furniza lînă semifină.

În primăvara asta, la stațiunea experimentală zootehnică de la Palas — patria merinosului românesc — oile au fost deosebit de prolifice: la fiecare sută de oi s-au născut 140 de miei de merinos. Aceasta constituie desigur un record. Rezultatele bune au depășit hotărîrile stațiunii experimentale și au fost înregistrate și în renumărate gospodării colective și de stat așezate în centrul regiunii Constanța, pe coasta mării sau pe malul Dunării. Berbecii stațiunii Palas și însămînțările artificiale făcute în toamnă au făcut ca mii de oi cu lînă semifină să dea naștere unor miei merinos veritabili. Bătălia aceasta pentru creșterea și ameliorarea rasei va face ca în viitorii cîțiva ani Dobrogea să poată furniza anual industriei textile peste 4.000 tone lînă.

...Stațiunea Palas își are și ea „recordmenii" săi. E vorba de... berbecii care furnizează cea mai mare cantitate de lînă fină. Unul dintre aceștia — „Toboșarul" — a dat la tunsoarea din vara aceasta nu mai puțin de 25,3 kg lînă. Ce reprezintă această cantitate de lînă? După afirmațiile specialiștilor, berbecul respectiv poate furniza singur materia primă pentru circa opt costume bărbătești...

Mitul străvechii legende a argonauților plecați în căutarea lînii de aur pe țărmul Mării Negre pare să se transforme în realitate: la Palas se nasc și cresc acum oi cu lînă de valoarea... aurului.

Fr. U.

Trei recordmeni ai lînii de... aur: „Toboșarul" (primul din dreapta) a dat 25,3 kg lînă.

„Mamele", alături de „ediția" merinos din primăvara anului 1960

UCENICIE PLĂCUTĂ

Vară... zăduf... O „expediție" echipată cu toate cele necesare unui drum lung și anevoios urcă pieptiș unul din versantele Kara-Dagului (Crimeea). Din cînd în cînd membrii expediției își întrerup urcușul și coloana se împrăștie; unii ridică cîte o piatră pe care o examinează cu atenție, alții cercetează solul, discută sau admiră frumusețea împrejurimilor (foto 1). Ei... dar ce fel de expediție o mai fi și asta? Sînt... unu, doi... zece... doisprezece... cam douăzeci de pionieri. Expediție de pionieri? E drept că printre ei sînt și cîteva persoane mai vîrstnice. Conducătorii, pesemne. Iată-l pe geologul Andrei Sergheev, aspirant la universitatea din Leningrad, membru — pînă acum cîțiva ani — al clubului tinerilor geologi „Academicianul Obrucev" de la Palatul pionierilor din Leningrad. Pionierii, așa după cum cred că ați ghicit și dumneavoastră, sînt și ei membri ai aceluiași club, dornici să deprindă „pe viu" cele învățate în atelierul și muzeul lor din Leningrad. E o ucenicie cum nu se poate mai plăcută, pe care micii geologi o fac în cele mai pitorești colțuri ale patriei, studiind formarea straturilor, detectarea zăcămintelor prețioase, urme de animale eratice etc.

★

— Și astea?... Astea ce fel de roci sînt?...— par să-l întrebe ucenicii Vitea Ivanov și Lena Gherasimova pe Andrei Sergheev (foto 2).

★

Aceste roci împreună cu altele descoperite și adunate de harnicii pionieri vor fi împachetate (foto 3) și trimise la Leningrad unde parte din ele vor îmbogăți colecțiile muzeului geologic al clubului, iar altele vor fi dăruite școlilor și muzeelor din țară.

★

Ce-i drept, drumurile nu-s întotdeauna ușoare, lipsite de primejdii, dar... un geolog trebuie să fie și alpinist (foto 4).

★

... Și pe urmă, nici satisfacțiile pe care le afli în vîrful muntelui nu-s de lepădat (foto 5).

★

Se-ntîmplă uneori ca locurile colindate de tinerii cercetători, pe lîngă importanța lor geologică, să fie legate și de anumite evenimente din istoria patriei. Astfel, una din aceste expediții, organizată la carierele de piatră din Kerci, le-a dat prilej viitorilor comsomoliști să cunoască vestitele grote unde în anii de război se adăposteau partizanii (foto 6).

Sînt aproape doisprezece ani de cînd a luat ființă la Palatul pionierilor din Leningrad clubul tinerilor geologi „Academicianul Obrucev". Doisprezece ani de cînd harnicii ucenici pornesc în fiecare vacanță să adune o dată cu pietrele și minereurile viitoarelor colecții cît mai multe și temeinice cunoștințe care într-un viitor apropiat să însemne și pentru ei: mai mult cărbune, mai mult petrol, mai mult fier, mai multe construcții pentru patria lor dragă, pentru comunism!

Splendidă ucenicie!

George OLTEANU

Fotografii de A. RITOV

Se deschid școlile

Fotoreportaj de Irina OPRAN (text) și S. STEINER (fotografii)

... Și au pornit nerăbdători și curioși să dea roată clădirii. Nu era numai un drept al lor, ci și o datorie s-o „descopere"... s-o cunoască.

A aparut dintr-o dată în mijlocul parcului în care se jucau. A apărut cu zgomot, cu forfota, cu multe materiale care au umplut micile alei, lăsîndu-i gură-cască. Apoi a crescut iute, ca-n poveste, pentru că pînă și tinerii pe care duminica îi vedeau de obicei plimbîndu-se pe aleile aceleiași grădini și-au îmbrăcat salopeta, urcîndu-se pe schele alături de zidari, pentru a da zor și ei.

— Ce faceți aici, nene?

— Vă clădim vouă o casă. Vă facem proprietari.

... Și ca orice proprietari au fost dornici să-și cunoască domeniile...

— Întîi să vedem cît e de mare!

— Și să vedem cîte intrări are!

— Și cîte ferestre!

— Nu le superi, nene, la fiecare fereastră este cîte o clasă?

— Poftiți înăuntru ca să vă lămuriți mai bine. Nu dumneavoastră veți locui aici?

— În toamna aceasta mergem la școală!

— Felicitări! Atunci vă rog poftiți, înăuntru e totul gata.

— Și băncile?

— Și băncile! Intrați și alegeți-vă una pe măsură.

... Ca-n poveste! În casa cu multe uși, cu zeci de ferestre strălucitoare-n soare intri singur și apoi trebuie să descoperi singur locul anume unde se află... banca cu pricina.

Dar cine caută găsește!

Și acum lucrurile s-au limpezit. Clădirea mare, apărută dintr-o dată în mijlocul unei foste grădiniță cu petunii, și-a pierdut misterul dar a căpătat farmecul unei noi cunoștințe. Aici, totul este pentru noi, copiii, deci, totul e binevoitor, luminos, făcut anume să ne folosească. Și ce mulți vom fi!! Vom umple culoarele cu urme de pași mici și grăbiți, vom cerceta totul, totul: laboratoarele noi în care stau ascunse minuni necunoscute încă, atelierele în care mîinile vor învăța să devină sprintene și ascultătoare... Aparatele, hărțile vor prinde viață, vor fi dornice să fie utile... La zgomotul pașilor mici, toate ușile se vor deschide larg.

Poate aceasta e într-un fel povestea anotimpurilor. Toamna roadelor pîrguite devine din nou tînără — tînără și plină de viață. E un anume zgomot care o trezește... un ropot de pași mici ce grăbesc pe scările de piatră ale școlilor.

↑ Iată și banca—banca anume pregătită pe măsură, pentru Mihaela Pantazi și Victor Laurențiu Lazăr, elevi în clasa I.

„Nu te supăra, nene, la fiecare fereastră este cîte o clasă!" „Poftiți înăuntru ca să vă lămuriți singuri". →

Și au pornit nerăbdători și curioși să dea roată clădirii. ↓

„Cîți copii vor veni în școala noastră, tovarășe directoare?" „Aproape o mie încă în anul acesta. Dar numărul elevilor va crește o dată cu blocurile noi ce se vor ridica pe noua magistrală Mihai Bravu. Cartierul în care ați crescut va căpăta o nouă înfățișare". ↓

E zi de inscriere la noua școală ridicată în Parcul Tolbukin—Școala de 7 ani nr. 56. →

Și iată noile bucurii... uniforma, ghiozdanul, caietele, creioanele și cartea!

Cronică de cartier

de Silvia GEORGESCU

În cartier e animație. Animație mai multă decît de obicei. De ieri, de la prînz, de cînd a apărut anunțul, nu mai e chip să treci pe dinaintea librăriei. Tineri, bătrîni, de toate vîrstele. Unii intră, alții ies. „Cărți școlare?" ... „Au mai cărți școlare pentru clasele VIII-XI?". — Ușa, vă rugăm! Lăsați ușa liberă!...

Tovarășul Nica, responsabilul unității, a devenit responsabil cu circulația...

— Fizica pentru clasa a X-a?... În fund, la tovarășul Sandu... Caiete pentru secotelă, aici, la rechizite... Ștecce... Și R.P.R., și latina... Avem de toate Tovarășa Nina! Vezi aici, la tovarășa?! Nu, vă rog! N-ați citit hotărîrea? Pentru clasele I-VII cărțile se împart gratuit prin școală.

Cărți școlare!... Au sosit cărți școlare... Părinți și copii au dat năvală... Librăria din cartier a devenit dintr-o dată mică, neîncăpătoare, zumzăie ca un stup... zor mare ... rechizite, caiete, gume, creioane colorate, vînzători în halate de doc, ascuțitori, rigle, cumpărători...

— Altceva, vă rog?

— Nimic, sănătate!

Tovarășul Sandu leagă frumușel cele două pachete, unul cu cărți și rechizite de-a VIII-a pe care-l întinde omulețului ocheș în bluză cenușie pătată de ulei, celălalt pachet... Omulețul se-ntoarce și caută din ochi.

— Doruleț! — strigă. Ia la tata caietele! Doruleeeț!...

Doruleț e alături, la raionul „jucării". Face ochi dulci unui „Utos" cu cheiță și arc. Taică-său a cam prins pe el ce-l așteaptă. Nici mort n-o să se lase acum să-i cumpere Utosul. Ehe! Cunoaște dumnealui marfa! Da' și Doruleț cunoaște la Utosuri... Vreo patru a demontat pînă acum.

— Da' p-ăsta, gata! Nu-l mai desfac singur! — încearcă o nouă cale Doruleț. Mă-nveți tătică cum să-l desfac, să-l ung...

— Bine, bine... Lasă, altă dată! — încearcă să-l înduplece omulețul. Acum, uite... o să ai altă treabă... Începi școala și...

Doruleț — nimic. Simte că i-au sosit ajutoare: tovarășul Nica, responsabilul, și vînzătoarea de la jucării. Așa că... executarea!

Și omulețul n-are încotro. Utosul trece după o ureche la rezistență...

— Să-l ștampilești alături, puișor! Ce zici că e tătucul?

— Monter! — se grozăvește Doruleț. Montor la „Semănătoarea". Tovarășul Nica mai are o idee. Se-ntoarce spre montor. Tușește. — Da'... ăstuilalt nu-i luăm nimic? — arată spre pachetul cu cărți și caiete pe care omul îl ferește cu grijă la subsuoară. În ce clasă zici că e?

— Păi, a opta ... dar...

— A opta? Și, poftim! Frumos!... A muncit mititelul de el ca să ia cu bine examenul și dumneata nici măcar atîta bucurie nu vrei să-i faci... Ia să vedem ce i s-ar potrivi mai bine?!

Și tovarășul Nica începe să scotocească prin rafturi, să despacheteze, acoperind cît ai clipi tejgheaua cu o mulțime de cutioare și cutii. Între timp, lăsați fără îndrumător, cumpărătorii s-au împrăștiat și ei dinaintea raionului cu jucării.

— Poftim, modele de traforaj, ping-pong sau... așa! — scoate la iveală tovarășul Nica o splendidă anvelopă de fotbal. Așa cred că i s-ar potrivi cel mai bine.

— Crezi?

Omulețul, tatăl lui Doruleț, e gata-gata să pufnească în rîs. Responsabilul observă. Observă și începe numaidecît. Aha! Se vede că e vorba de o fetiță.

— Tovarășa Nina! — strigă. Mai avem mașinuțe din aceleа electrice de cusut?... Sau... stați! Să vă dau o păpușă cu...

Omulețul rîde cu lacrimi. Celălalt îl privește descumpănit:

— De ce? Una mare – mașare de tot, care închide și deschide ochii. Cred că merge și pentru clasa a VIII-a. În definitiv, un cadou oricum tot trebuie să-i iei. A muncit... asta, mititica... mititelul de el...

— O fi muncit, dar vezi... dacă-i vorba de cadou, *mititelul* ar prefera colo, un aparat de ras sau măcar un portțigaret în care să-și țină țigările...

Tovarășul Nica rostogolește niște ochi la fel de contrariați ca ai celor doi ursuleți printre care și-a vîrît capul:

— Cine?

— Mititelul...—adică eu. Eu am trecut într-a VIII-a.

.....

Mare mai e aglomerația la librăria din cartierul nostru, în aceste zile...

SOFIA de ieri și de azi

de Sevar ZAGORCINOV

↑ Așa arăta prin 1906 actualul bulevard „Gheorghi Dimitrov" (fotografia din stînga) și așa arată azi (fotografia din dreapta).

↓ Piața „9 Septembrie" în 1910 (fotografia din stînga) și azi (fotografia din dreapta).

Aproape că nu există zi în care tîrnăcopul săpătorului să nu dea la iveală noi și noi mărturii ale istoriei multiseculare a orașului Sofia. Să ne oprim puțin asupra Sofiei din ultimii 40-50 de ani, plimbîndu-ne împreună de la cîmpia mlăștinoasă aflată pe locul unde e azi Adunarea Națională și pînă la bulevardul modern dintre Parcul Libertății și complexul de locuințe noi „Lenin", format din 40 de blocuri cu 600 de apartamente.

Și, pentru ca plimbarea noastră să fie mai instructivă, să ne luăm un însoțitor. De pildă pe unul din clienții de acum jumătate de veac ai cafenelei „Makedonia", desprins dintr-o fotografie a vremii și îmbrăcat cum era moda pe atunci.

După ce ne-am plimbat prin oraș, am oprit mașina.

— Unde sîntem?— întrebă uimit originalul nostru însoțitor.

— În piața bisericii „Sfeti Cral" de altădată — îl lămuri.

— Nu se poate — răspunse el privind la Magazinul Central Universal ZUM, la Casa partidului și la marele Hotel Balcan. Păi unde sînt carele țăranilor veniți la tîrg, unde e mulțimea de femei din fața bisericii „Sfînta Petca"?...

— Iată-le — îi arătai un grup de femei ce priveau la bisericuța aproape intrată în pămînt, păstrată ca un monument grăitor al trecutului nostru istoric.

Era un grup de turiști ce tocmai se opriseră în fața bisericii.

— Nu cumva vrei să cred că acestea sînt femei venite de la țară?... Cu rochițele astea scurte și părul tuns scurt, ba unite și una purtînd pantaloni!

Și mai mirat a rămas însă cînd i-am spus că la sfîrșitul anului 1959 Sofia număra 236 de fabrici și uzine cu peste 100.000 muncitori, ce dădeau cu circa un sfert din întreaga producție industrială a Bulgariei.

Nemaiștiind ce să zică, mă întrebă timid:

— Da' în magazine au sosit ceva noutăți?

— Desigur. Recent s-a deschis un magazin de televizoare și lumea se îmbulzește să-și cumpere aparate, televiziunea emițînd cu regularitate programe din turnul nou din Parcul Libertății.

Vădit, ultimele mele cuvinte îl nedumeriră cu totul pe omul meu de altădată. Copleșit, spuse:

— Hai să mergem undeva pe la marginea orașului, spre „Pepinieră" sau pe la „Livada lui Tașcu". Acolo e atîta liniște. Rar de întîlnești pe cineva.

— La „margine", ai zis? Păi tocmai acolo, pe locul fostei „Livezi a lui Tașcu", răsare astăzi ca din pămînt un uriaș complex de locuințe — 130 de blocuri, care vor adăposti aproximativ 20.000 de oameni. „Periferia" Sofiei?! Unde o fi ea acum? A rămas doar în amintirile bătrînilor. Acolo unde au fost lunci mlăștinoase, acolo unde au fost maidane și bordeie, acolo au crescut și cresc acum frumoase blocuri moderne. Dacă e vorba de odihnă — am zis — să ne ducem pe muntele Vitoșa, la

Sofia a devenit și un puternic centru industrial al Bulgariei populare. În fotografie: un aspect de la uzina de material rulant din Sofia. ↓

Barajul-rezervor „I. V. Stalin" din împrejurimile Sofiei

„Podul de aur" sau la marele hotel-restaurant de pe vîrful Copita. Pînă acolo merg regulat autobuze, mai e și funicularul...

— Ce, cum ai zis?

— Sînt autobuze — repet. Autobuze. La orice oră; în 30-40 de minute te afli sus, chiar în fața restaurantului. Sau poți ajunge cu funicularul...

Cutreieram de nu știu cîtă vreme orașul și omului nostru de altădată nu-i venea să-și creadă ochilor, prin fața cărora se perindau o mulțime de bulevarde noi, de parcuri frumoase, de clădiri, de fabrici, de magazine, de monumente. Plimbarea noastră luă sfîrșit spre seară, cînd în oraș s-au aprins luminile de neon...

Hotărît lucru, Sofiei de altădată, Sofiei cu circumioare afumate, cu trăsuri hodorogite, cu redingote și crinoline, cu fanfara ei din grădina publică, cu o burghezie lacomă și nepăsătoare față de nevoile celor mulți, i-a luat locul un oraș nou, unde viața pulsează din plin în ritmul epocii noastre, în ritmul socialismului și în folosul oamenilor muncii. Un oraș care, deși „crește, nu îmbătrînește", cum stă scris pe însăși stema Sofiei.

Unul din noile cartiere ale Sofiei, cartierul „Lenin".

SUB SEMNUL PRIETENIEI

La 20 iulie 1877 armata română, care număra 35.000 de oameni, trecea Dunărea la Nicopole, pentru a lua parte la cel de-al treilea atac împotriva Plevnei. Cu 81 de ani mai tîrziu, în 1958, alți români — în număr de o sută — treceau marele fluviu. De data aceasta, pe „Podul prieteniei" și nu pe un pod de vase ca cel de la Nicopole...

Cei o sută de tineri români care treceau Dunărea în fața prietenă pentru ca, împreună cu tineretul frate din R. P. Bulgaria, să ridice un monument de slavă eroilor căzuți în războiul din 1877 nu mai purtau cușme de dorobanți, ci bonete simple de brigadieri, iar în locul puștilor duceau în spate unelte pașnice: tîrnăcoape și lopeți. Și oricare dintre cei o sută de brigadieri români ar fi putut scrie către cei dragi de-acasă, tot așa cum ar fi făcut-o vreun străbunic de-al lor acum 81 de ani: „Am fost întîmpinați pretutindeni cu mare bucurie!"

Pe locurile unde în teribila încleștare din august 1877, la asaltul redutelor de la Plevna și Grivița, armata română, cea rusă și bulgară dădeau lovituri nimicitoare hoardelor otomane și puneau piatră de temelie la independența Bulgariei ca și la cea a României, acolo unde sîngele celor 99 de ofițeri și 4.505 soldați români căzuți în lupta dreaptă cu dușmanul a curs din belșug, acolo, în fosta „vale a lacrimilor", s-a născut „Parcul prieteniei româno-bulgare", ca o expresie a profundului sentiment de recunoștință față de jertfele aduse de poporul român pentru eliberarea Bulgariei de sub jugul otoman. În Parcul prieteniei româno-bulgare, care se întinde pe o suprafață de 40 hectare, sînt plantate nu mai puțin de 63 de specii de arbori și arbuști decorativi. Pe oglinda lucie a lacului artificial, ce se va întinde pe 40.000 mp, vor pluti grațioase ambarcațiuni cu pînze, iar pe malul acestui lac se va deschide un restaurant.

Iată cum forța prieteniei de nezdruncinat dintre două popoare transformă „valea lacrimilor" într-o „vale a bucuriei, a cîntecului, a zilei de viață". Deasupra marelui fluviu popoarele român și bulgar și-au întins mîna prieteniei veșnice.

E. T.

Mausoleul eroilor români căzuți în lupta pentru eliberarea poporului frate bulgar. →

ASTĂ-SEARĂ VOM DANSA LA CASA DE CULTURĂ

— Dansați?
— Cu plăcere!

Sîmbătă seară vîntul nu zbicise trotuarele spălate de ploaie și ele deveniseră un soi de oglinzi întunecate în care puteai urmări totul: luminile fluorescente, blocurile zvelte, trecătorii din Bucureștii Noi. „Noul" acestui București începe de la numele străzilor — 6 Martie, de pildă, sau Kiev — și se termină cu mobila din apartamentele blocurilor tinere. Parcul „Nicolae Bălcescu", cinematograful „Înfrățirea între popoare" au stîrpit „sălcioarele" anilor vechi ai Bucureștilor Noi. Trotuarele unde le oglindesc în luciul lor întunecat. Trecătorii se grăbesc. Spectacolele au început de mult, dar seara de dans de la Casa de cultură a tineretului din raionul Griviția Roșie începe abia la ora nouă.

Aliniată între depoul ITB-Bucureștii Noi și filatura „Dacia", casa de cultură a tineretului își deschide zilnic sălile spațioase celor veniți să participe la numeroasele acțiuni: conferințe, concerte, jurnale vorbite; însă sîmbătă și duminică seara devine de-a dreptul neîncăpătoare.

Tinerilor le place să danseze, să se avînte în virtejul muzicii, să asculte melodiile preferate. La casa de cultură se dansează. O dată cu primele acorduri ale orchestrei, tinere perechi au și pornit în lungul și în latul parchetului lustruit.

— Dansați?

O ușoară înclinare în care politețea se îmbină cu voioșia.

— Cu plăcere!—spune, zîmbind, fata.

Acum jumătate de oră nici nu știau unul de celălalt. Dansează împreună și apoi, ținîndu-se de mînă, se îndreaptă grăbiți către colțul în care bobotele de rîs ale celor adunați sînt cei mai bun semnal: „Sfoara cu surprize". Legat la ochi, un băiat cu părul numai cîrlionți se străduiește să taie cu foarfeca unul dintre obiectele înșirate pe sfoară. Zadarnic. Foarfeca nimerește mereu în gol.

— Să încerc și eu?

Aplauzele salută cîștigătoarea. Pioasca încrată migălos în cercul de artă populară al casei se află acum în mîinile fetei. Ca în fiecare sîmbătă și duminică seară, unul dintre solicitii amatori ai casei lansează un cîntec din muzica noastră ușoară, cîntîndu-l în cadrul fiecărei reprize de dans, pentru ca toți tinerii să-l învețe. Astă seară Livia Brătulescu, funcționară la Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, cîntă „Mi-e bine așa". Se pare că versurile cîntecului au și prins, potrivindu-se cu ceea ce simt cei mai mulți din sală. În timpul dansului cîte o pereche fredonează, însoțind în surdină solista de pe scenă. Curînd le va veni și lor rîndul să apară în fața sălii și a microfonului; căci, o dată sfîrșit concursul de dans (tema: valsuri), urmează cel al cîntăreților nemărturisiți, aflați printre dansatori.

...Dacă un ziarist aflat cumva printre tinerii din sălile casei de cultură ar dori să ia un interviu, răspunsul la întrebările sale ar fi însoțit [illegible]:

„Secundele vin
Dar stau prea puțin".

Acele ceasului se mișcă nemilos de repede în timpul unei astfel de seări de dans, în care fantezia organizatorilor se întîlnește cu buna dispoziție a participanților, pentru a crea o atmosferă de neuitat, deși repetată în fiecare sîmbătă și duminică. Tîrziu, aproape de revărsatul zorilor, perechi, perechi, tinerii părăsesc casa lor de cultură. Pretutindeni domnește liniștea. Pașii răsună îndelung pe trotuare. Sunetul lor lovește ușor zidurile înalte, se strecoară printre pomii care străjuiesc străzile, salutînd parcă duminica aceasta sub privirile, poate puțin obosite dar strălucitoare, ale tinerilor din Bucureștii Noi.

— Bună-dimineața! — își spun la despărțire.

Mîinile întîrzie să se despartă, în timp ce ochii sorb nesățioși imaginea cartierului nou în care oamenii muncesc, se bucură și se distrează la fel de luminos ca în oricare alt colț al Bucureștiului.

Radu RUPEA

Fotografii de Elena GHERA

„La balul de sîmbătă seara"...

Dansul este mai plăcut dacă alături de orchestră răsună glasul cald al unei fete.

Nici unul dintre acești trei tineri nu e artist profesionist. Dar străduințele lor nu precupețesc nici un efort pentru a oferi tovarășilor lor de muncă o sîmbătă seară cît mai plăcută.

Montorii de la I.C.S. Hunedoara lucrează din plin la construirea cuptoarelor 5 şi 6 de la oţelăria nouă. Nituitorul Bereschi Ludovic, pe calea de rulare a macaralei de 300 t pentru cuptoarele 4, 5 şi 6.

Fotografie de A. SĂGEATĂ

WILHELM PIECK

Cu profundă durere a primit poporul nostru trista veste a stingerii din viață a tovarășului Wilhelm Pieck, președintele Republicii Democrate Germane, membru al Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Socialist Unit din Germania.

In persoana lui Wilhelm Pieck poporul german a avut un mare și încercat conducător, care și-a închinat mai mult de șase decenii din viața sa luminoasă de revoluționar, cauzei măreţe a poporului german, pentru victoria ideilor marxism-leninismului.

Eminent militant al mișcării muncitorești germane și internaționale, Wilhelm Pieck și-a cîștigat dragostea și respectul poporului din R.D. Germană, ca și stima și prețuirea oamenilor progresiști de pretutindeni, prin activitatea sa de luptător neobosit pentru făurirea, pentru prima oară în istorie, a unei Germanii unite, democrate și pașnice, pentru victoria socialismului pe drumul larg deschis de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Ca unul dintre întemeietorii Partidului Comunist din Germania, ca unul dintre conducătorii de seamă ai mișcării muncitorești germane, dinaintea și din timpul primului război mondial, Wilhelm Pieck s-a situat alături de Karl Liebknecht, Roza Luxemburg, Franz Mehring, Clara Zetkin și Ernst Thälmann, în fruntea marilor bătălii desfășurate de clasa muncitoare și celelalte forțe progresiste ale poporului german, împotriva lunkerilor și a monopolurilor, împotriva militarismului. Apoi, în anii terorii fasciste — împotriva hitlerismului și a monstruosului război hitlerist.

Numele glorios al lui Wilhelm Pieck este indisolubil legat de întemeierea primului stat muncitoresc-țărănesc și iubitor de pace din istoria Germaniei, Republica Democrată Germană, al cărei președinte a fost.

Cu intransigență a luptat Wilhelm Pieck împotriva planurilor criminale ale cercurilor revanșarde vest-germane, denunțîndu-le ca un pericol de moarte pentru poporul german.

Încetarea din viață a acestui glorios fiu al poporului german constituie o mare pierdere pentru întreaga mișcare muncitorească internațională, în rîndurile căreia Wilhelm Pieck a militat cu înflăcărare în spiritul internaționalismului proletar pentru întărirea unității și coeziunii forțelor comuniste și muncitorești mondiale, pentru prietenia dintre poporul german și popoarele Uniunii Sovietice și ale celorlalte țări socialiste.

Neștearsă va păstra poporul romîn în amintirea sa figura luminoasă a tovarășului Wilhelm Pieck, luptător neobosit pentru triumful păcii și socialismului, pentru o Germanie unită, democrată și iubitoare de pace.

UN FIU CREDINCIOS AL POPORULUI GERMAN

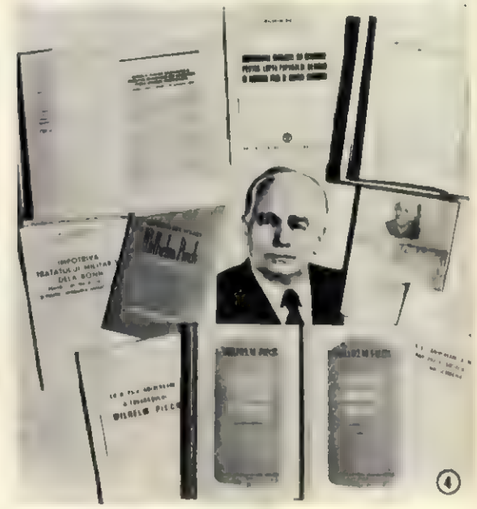

① *Tovarășii Wilhelm Pieck, Otto Grotewohl și Walter Ulbricht, în 1953, în sala de ședințe de la Casa Sporturilor Ziegenhals din Königswusterhausen, unde a vorbit pentru ultima oară Ernst Thälmann în 1933.*

② *Wilhelm Pieck primind felicitări, cu prilejul împlinirii a 84 de ani, la începutul acestui an.*

③ *Wilhelm Pieck la un centru de votare, în 1967, făcîndu-și datoria de cetățean.*

④ *Lucrări ale lui Wilhelm Pieck tipărite în țara noastră.*

⑤ *În 1952, în mijlocul studenților de la institutul de partid „Karl Marx".*

LA INSTITUTUL NUCLEAR DIN DRESDA

În apropiere de Dresda (R.D. Germană) a fost creat în anii din urmă un Institut central de fizică nucleară. Modern utilat, institutul permite desfăşurarea în condiţii optime a muncii de cercetare ştiinţifică pentru folosirea energiei atomice în scopuri paşnice. Totodată, un obiectiv important al institutului este crearea de cadre specializate în acest domeniu.

În fotografiile de faţă prezentăm cîteva aspecte din activitatea desfăşurată în Institutul central de fizică nucleară din R. D. Germană.

① *Vedere exterioară a clădirii Institutului central de fizică nucleară.*

② *Reactorul atomic.*

③ *Manipularea materialului radioactiv se face de la distanţă, în condiţii de perfectă securitate. O fereastră din sticlă de plumb permite urmărirea desfăşurării lucrării, oprind în acelaşi timp trecerea radiaţiilor radioactive în camera de observaţie.*

④ *Deşeurile radioactive se depozitează în containere ermetic închise cu capace groase de plumb, la mare adîncime în pămînt.*

⑤ *În institut se pregătesc viitoarele cadre de specialitate în fizica atomică. Dieter Sippel şi-a pregătit aici lucrarea sa de diplomă pentru absolvirea Facultăţii de tehnică nucleară din cadrul Universităţii tehnice din Dresda: un spectrometru de cristal pentru măsurarea spectrului neutronic al reactorului.*

⑥ *Pentru asigurarea securităţii personalului institutului, la ieşire există „dulapuri de control" care stabilesc dacă există urme radioactive pe mîini, pe haine etc.*

CARTA JAFULUI și a COTROPIRII

„Doctrina Monroe" ÎN ACȚIUNE

①

Sfîrșitul secolului al XIX-lea. Sub steagul „doctrinei Monroe", trupele americane de pușcași marini sînt trimise în 1898 împotriva Cubei. În fotografie, momentul debarcării.

②

Cuba de azi nu mai e singură... Împotriva încercărilor imperialismului nord-american de a reedita agresiunea împotriva Cubei se ridică tot mai mulți oameni cinstiți din S.U.A. În fotografie, o demonstrație la New York împotriva politicii S.U.A. față de Cuba.

③

În 1903, încă înainte de terminarea Canalului Panama, S.U.A. și-au trimis acolo trupele, tot în numele „doctrinei Monroe".

④

...55 de ani mai tîrziu, yankeilor le este mult mai greu — chiar cu ajutorul armelor — să frîngă voința de luptă a poporului panamez, o cărui lozincă scumpă este: „STEAGUL PANAMEZ, DEASUPRA CANALULUI PANAMA".

În dimineața geroasă a zilei de 2 decembrie 1823, unul din secretarii președintelui Monroe al Statelor Unite caligrafia cu grijă mesajul ce avea să fie adresat Congresului S.U.A.: „Continentele americane, care se bucură de toate condițiile de libertate și independență pe care ele le posedă și le susțin, nu pot fi privite în momentul de față ca teritorii pentru o viitoare colonizare de către nici o putere europeană".

În cancelariile oficiale documentul a căpătat denumirea de „doctrina Monroe". Naivii (care luau drept adevărate „condițiile de libertate" pe care S.U.A. „le posedă și le susțin") au numit documentul *„America pentru americani"*.

Toți ceilalți (și lumea e alcătuită din infinit mai mulți oameni decît încap în cîteva cancelarii sau în cîteva cercuri de naivi) au dat acestui document semnat de președintele Monroe numele care exprimă fără menajamente esența sa adevărată: *„America pentru Statele Unite ale Americii"*.

La aproape un secol de la acea dimineață geroasă din anul 1823, generalul american Smadley Butler, cunoscut ca unul din promotorii zeloși ai doctrinei Monroe, recunoștea cu sinceritate: „În anul 1903 instauram ordinea în Honduras pentru „United Fruit"... Între anii 1909-1912 am ajutat la curățirea statului Nicaragua pentru casa bancară internațională „Brown Brothers"... În 1914 am făcut inofensiv Mexicul — și în special regiunea Tampico — pentru companiile petrolifere americane. Am ajutat la transformarea insulelor Haiti și Cuba într-un loc convenabil pentru profiturile lui „National City Bank"... În anul 1916 am făcut ordine în Republica Do-

În apărarea privilegiilor concernului „United Fruit", stăpîn peste Guatemala, „doctrina Monroe" a asigurat răsturnarea regimului democratic antiimperialist instaurat în 1954.

Steagul înstelat al S.U.A. este urît și în Chile. În fotografie, tineri din Santiago de Chile incendiind drapelul american sub fulgerile căruia acționează „doctrina Monroe".

minicană în interesul trusturilor de zahăr nord-americane..."

„Curățenia" și „ordinea" instaurate în America de Sud de generalii americani sub steagul doctrinei Monroe ar putea servi drept material pentru oricine ar vrea să alcătuiască o enciclopedie a violenței și jafului, a crimei și dictatului, a împilării și exploatării celei mai sîngeroase...

Președinții americani care s-au perindat la Casa Albă și toți marii patroni care au organizat de-a lungul anilor afaceri dintre cele mai negre au avut toate motivele să poarte recunoștință lui James Monroe... Există dovezi incontestabile în această privință.

Cu ce s-au „justificat" conducătorii Statelor Unite ale Americii cînd au dat în 1846 ordinul de invadare a Mexicului, dacă nu cu doctrina Monroe (gîndindu-se, firește, la petrolul mexican)?

Pe ce, dacă nu pe doctrina Monroe, se sprijinea în 1868 președintele Johnson? El declara textual: „Politica bazată pe luarea în considerare prin toate mijloacele a intereselor naționale... aprobă includerea în Uniunea noastră federală — cît se poate mai repede — a unor teritorii continentale și insulare din vecinătatea noastră".

La ce altceva, decît la aplicarea „cît se poate mai repede" a sinistrei doctrine, se gîndea în 1904 președintele Theodor Roosevelt? El menționa în acel an într-un mesaj către Congresul Statelor Unite: „Crimele cronice sau neputința, care duc la dărîmarea tuturor civilizațiilor, pot la urma urmelor să ceară — în America ca și în orice alt loc — o intervenție a unei națiuni civilizate, iar în emisfera de vest pasiunea Statelor Unite pentru doctrina Monroe le poate sili... să-și îndeplinească obligațiile unor forțe polițienești internaționale".

Acum cînd pasiunea pentru golf a președintelui Eisenhower nu poate ascunde vechea pasiune (intrată în sînge) pentru doctrina Monroe, oamenii se gîndesc că mijlocul secolului al XX-lea nu mai e sfîrșitul secolului al XIX-lea. În 1898 le era relativ ușor Statelor Unite să smulgă Spaniei ultima ei colonie din America de Sud, Cuba, și sub pretextul asigurării libertății s-o treacă în propriul lor buzunar. Astăzi, la peste 60 de ani distanță, Statelor Unite le e infinit mai greu să smulgă Cuba din mîinile cubanilor, deoarece aceste mîini au tot ce le trebuie ca să se apere și deoarece alte mîini puternice sînt gata să le vină în ajutor.

La începutul secolului al XIX-lea, unul din secretarii Departamentului de Stat putea dicta ziariștilor, stînd cu picioarele pe masă, rînduri insolente ca acestea: „Haiti, Columbia, Mexic, Nicaragua pot înflori numai sub protectoratul nostru". Astăzi mișcările populare din țările amintite, ca și din alte țări sud-americane, arată limpede: dacă cei din palatele guvernamentale se omoară după protectoratul american, oamenii din popor sînt gata să moară pentru ca „protectorii" să se cărăbănească cu „protejați" cu tot.

Acaparînd unul după altul statele sud-americane, cercurile conducătoare ale Statelor Unite ale Americii au jurat că fac aceasta în numele instaurării ordinii în aceste state. Istoria va lăsa posterității ca amintire cîteva imagini ale acestei „ordini": în 74 de ani, în Bolivia au avut loc 60 de comploturi; în 70 de ani, Venezuela a cunoscut 50; Columbia a trăit în 70 de ani 27 de războaie civile; în Peru în 100 de ani au fost asasinați peste 50 de președinți. Bineînțeles că firele tuturor comploturilor, războaielor civile, loviturilor de palat duceau — prin intermediul lui „United Fruit", al lui „National City Bank" și al altor „prieteni" ai Americii de Sud — spre statul major de la Washington și băncile din Wall-Street.

Pentru a putea coordona mai bine exploatarea statelor sud-americane, Statele Unite au încercat încă în 1889 (sub președinția lui Cleveland) să înjghebe o Organizație a Statelor Americane. Statutul acestei organizații n-a fost însă adoptat definitiv decît patru decenii mai tîrziu, în 1928. Iar astăzi, în 1960, se încearcă folosirea acestei organizații pentru înăbușirea năzuințelor poporului cuban, care s-a ridicat la luptă pentru libertate și independență.

De ce se teme Casa Albă de revoluția cubană? Pentru că de la acest exemplu se pot molipsi și alte state sud-americane cărora li s-a urît cu protectoratul american. Pentru că revoluția cubană arată că America de Sud a aflat calea prin care își poate asigura libertatea. Pentru că această revoluție este îndreptată împotriva adepților contemporani ai „doctrinei Monroe". Pentru că prin ea, David a arătat că în zilele noastre, deși Goliat mai poate avea dinți ascuțiți, mîinile i-au devenit scurte...

Desigur că la Washington mai pot fi auzite voci ca cele ale congresmanului Mendel, căruia i s-a părut că represaliile economice împotriva Cubei sînt insuficiente. „Trebuie ca Statele Unite să ocupe Insulele Caraibe" — a declarat bunul american, adept al doctrinei Monroe, cu puțină vreme înainte de deschiderea sesiunii Organizației Statelor Americane. Ca un răspuns la această chemare belicoasă, nenumărați cubani s-au adunat în piața centrală din Havana pentru a sărbători naționalizarea marilor societăți americane din Cuba și pentru a jura că vor apăra cu pieptul lor țara în fața unei intervenții străine. „Noi am venit aici pentru a acuza!" — a spus ministrul de Externe al Cubei, Raul Roa, la Conferința Statelor Americane. Cînd Statele Unite au încercat prin presiune să obțină condamnarea Cubei, delegații cubani au părăsit demni sala de ședințe scandînd: „Jos imperialismul", „Cuba-da, yankeii-nu!". De fapt au fost condamnați imperialiștii americani, promotorii doctrinei Monroe, cărora Cuba le opune propria ei doctrină: dreptul inalienabil al popoarelor la o viață liberă și independentă. Doctrina Monroe a fost elaborată într-o zi geroasă de decembrie a anului 1823. Să nu uităm că revoluția cubană poartă numele zilei de vară în care a început: „26 iulie 1953". Vîntul rece de la nord a bătut destul peste America de Sud. E timpul altor vînturi...

Ion DRAGU

Dacă un stat sud-american se opune cît de cît politicii expansioniste a S.U.A., atunci se produce un „accident" neprevăzut... căruia poate să-i cadă victimă însuși șeful statului respectiv. În fotografie, mașina președintelui Venezuelei, Betancourt, după atentatul organizat împotriva sa în acest an.

CU SARE ȘI PIPER

TOATE SÎNT BUNE, DAR...

Tovarășul inspector N. Mulțumitu a fost trimis de centrală în control la o întreprindere frontașă. La înapoiere dînsul prezintă următorul raport:

„De cum am intrat în curtea întreprinderii, privirile mi-au fost atrase de graficul ce arăta că planul lunar de producție a fost îndeplinit în proporție de 142%. E frumoasă această realizare, dar ea este complet umbrită de totala lipsă de gust artistic cu care a fost confecționat graficul. Bunăoară, săgeata care marchează îndeplinirea planului la fiecare sortiment în parte este mult prea îngustă față de dimensiunile panoului. În plus, s-a ales o nuanță de vopsea de-a dreptul țipătoare, ceea ce este o practică greșită și condamnabilă.

Alături de acest grafic se află panoul de onoare cu fotografiile fruntașilor din întreprindere. Sînt atît de mulți acolo, încît clișeele nu au de loc spațiu liber între ele, de parcă respectivii s-ar afla în tramvaiul 17, la ora prînzului. Aceasta este, de asemenea, o lipsă foarte gravă a conducerii, prin care dovedește o economie de panou rău înțeleasă.

Am mai constatat la această întreprindere o vie activitate cultural-artistică. Printre altele, aici s-a format și o echipă de teatru. Dar, din păcate, piesele prezentate de echipă nu sînt legate de specificul întreprinderii, care fabrică încălțăminte. Ca dovadă, în timpul controlului meu s-a prezentat piesa „D-ale carnavalului" de Caragiale. Și, pe bună dreptate, ne întrebăm: ce legătură are Nae Girimea, frizerul din piesă, cu pantofii din secții? Cu totul altfel stăteau lucrurile dacă această piesă era jucată de o echipă artistică a cooperativei „Higiena". Pe cînd aci s-ar fi putut juca piesele: „Minunata pantofăreasă", „Motanul încălțat" sau „Pantofiorii țarinei".

În concluzie, cu toată bunăvoința mea, n-am putut găsi în sus-amintita întreprindere nici un aspect pozitiv.

Inspector *N. Mulțumitu*"

Pe acest raport, conducerea centralei a pus următoarea rezoluție: „Tovarășul inspector N. Mulțumitu va fi trimis de aci înainte în control numai în Delta Dunării. Că acolo, printre atîția papură, ve găsi, în sfîrșit, și nodul pe care îl tot caută!"

V. RĂDULESCU

Specialitatea casei

De la bun început trebuie să vă spun că nevastă-mea suferă de o afecțiune foarte curioasă (nu-i ceva din naștere, cît cred că i-a survenit după căsătorie): cînd iese din casă e sprintenă, vioaie, fără astîmpăr și, de cum ajunge în dreptul unei cofetării sau al unui restaurant, o dată vezi că oboselile, picioarele încep să-i tremure și dacă se uită în ochii mei, așa cum știe ea, sînt un om pierdut. Forțele nu-i revin decît după a treia sau a patra „injecție" cu casate sau parfaituri, iar dacă acestea sînt tăvălite și în frișcă, slăbiciunea dispare ca prin farmec.

Sîmbătă seara, am intrat la grădina Braseria Cina, să mă răcoresc de dogoarea lui august. Am luat loc la o masă și după o clipă ospătarul a luat loc în fața noastră. Mă avertizează jumătatea: „Dragul meu, îmi tremură picioarele!" „Da? Atunci o casată, ospătar". „Dragul meu, îmi tremură și mîinile!" „Aoleu, așa e. Ospătar, să fie cu frișcă!" „Iubitule, îmi tremură și capul"... „Tovarășă — intervine ospătarul — nu vă supărați, dar tremurați degeaba, casată nu servim. Nu-i specialitatea casei". „Bine, fac eu, servește-ne atunci parfait". „Parfait? Nu-i specialitatea casei". „Bine, dar dumneavoastră nu serviți și produse de cofetărie?" Ba da, însă numai înghețată la pahar! Asta-i specialitatea casei". „Specialitatea asta nu-mi place. Cu ce alteeva ne răcorim?" „Păi, să vă servim niște mici la grătar!"

Mai încercasem eu cîndva să mă răcoresc cu mici, dar fără nici un rezultat. „Atunci — zic — o sticlă cu bere blondă". „Blondele nu sînt specialitatea casei!" „Nu? Dar șatenele?" „Servim numai bere specială!"... O fur din ochi pe nevastă-mea și mă sperii. Începuse să „tremure" și din ochi. „Bine frate, repede o sticlă cu bere specială"... „Sticlele nu sînt specialitatea casei!" — răspunde ospătarul, imperturbabil. „La ascuță nene, dar care e specialitatea casei?" „Specialitatea casei e numai berea specială, halbe și țapi!"

Fiindcă în decursul unei jumătăți de oră „specialitățile casei" îmi uscaseră gîtlejul, am cerut în ultimă instanță doi țapi... „Păi... țapi... nu prea avem!"...

Pe nevastă-mea n-o mai interesa nimic. Nici țapii, nici halbele, nici înghețatele. Trimisese picoliția peste drum, la farmacie, să-i aducă specialitatea casei: valeriană!...

Eu am continuat discuția: „Bine, tovarășe, dar spuneai că țapi serviți..." „Servim, dacă avem. Dacă nu avem, nu servim..." „Și aveți?" „Avem!" „Atunci, un țap!" „Pentru moment lipsește, dar vă trec pe listă. Sînteți al nouălea". „E dispoziția să serviți după alfabet?" „Nu, dar avem în stoc doar șapte țapi... Iată, dumnealor de alături au băut jumătate de țap... Într-un sfert de oră terminăm... spuneau că merg la cinema în sală la ora 9. E nouă fără un sfert".

Începe o discuție cu nevastă-mea în speranța că cei doi se vor grăbi: „Știi, dragă, la cinema, dacă nu ești înainte cu jumătate de oră, riști să și se ocupe locul..." „Da, și după aceea rămîi în picioare tot filmul..."

Respir ușurat! Șireticul a-a prins. Unul dintre cei doi se uită la ceas și hotărăște: „Repede, e nouă fără zece!" ...Îmi free mîinile de mulțumire și continui: „Ți-aminteștI, scumpo, odată am ajuns la nouă fără un sfert și locurile erau ocupate...!" Îl privesc triumfător pe cel de alături, care tocmai îi spunea soției: „Ai auzit, dragă"? Dacă întîrziem nu mai găsim locuri! Eu zic să amînăm pentru mîine".

Și au amînat. Mă fulgeră nevasta: „Ce-ai făcut, inteligentule?... Acum descurcă-te! Convinge-i să meargă la grădină. Acolo filmul începe la nouă jumătate..."

Se apropie ospătarul: „Încă puțină răbdare. Nu mai sînt decît cinci persoane înaintea dumneavoastră..." „Uite ce, tovarășe ospătar, noi mergem la... cinema!... Cînd se termină filmul îți telefonăm. Dacă între timp se eliberează țapii și sîntem noi la rînd, e perfect. Dacă nu, revenim sîmbăta viitoare... Dar ne reservi doi țapi! În orice caz, dumneata ține evidența... În definitiv sîntem oameni de înțeles. Nu vrem să-ți facem greutăți în muncă... Și nu vreau să fii dumneata... țap ispășitor!"

Al. VIANU

26 de sicrie

Moto:

26 de sicrie, purtînd fiecare numele uneia din companiile americane naționalizate de guvernul cuban, au fost expuse pe treptele de marmură ale Capitoliului din Havana.

(Ziarele)

„Cu bucurie adîncă și eternă..."
...Sînt douăzeci și șase de sicrie
Și veselie, multă veselie,
Și nici un steag nu-i coborît în bernă.

„United Fruit", și ea, a încăput
Cu labele-i de mii de kilometri
Pe-un spațiu minimal nici de doi metri
Spre un cavou pe care-i scris: „trecut".

După „ceremonia funerară"
Le prinde-n brațe marea, mlădioasă.
Și apa mării, dănțuind voioasă,
Le fie-n veci ca plumbul de ușoară!

Adio dividende, beneficii!...
Nu, condoleanțe nu străbat eterul,
Ba s-a pornit pe rîs pînă și cerul
Cu hohot scîlpitor de artificii.
Adio dividende, beneficii!...

Mircea BONDA

DE LA LUME ADUNATE

— Tăticule, știi că azi-dimineață mi-ai făcut un nod la batistă ca să nu uit să-ți pun o scrisoare la poștă?

— Și ai pus-o?

— Ai uitat să mi-o dai.

— Nu-i nimic, dă-mi batista să-ți mai fac un nod ca să nu uiți să mi-o ceri.

★

— Mămico, din simburele pe care l-am pus azi în pămînt o să crească un cireș?

— Sigur, dar trebuie să aștepți cîțiva ani.

— Și o să crească sigur cireș?

— Da, puișor!

— Ce nostim!

— De ce?

— Fiindcă eu am pus un simbure de caisă!

★

— Tovarășe doctor, știți, eu vorbesc noaptea în somn.

— De unde știi? Ți-a spus soția?

— Nu sînt însurat.

— Atunci de unde știi d-ta că vorbești în somn?

— Mă trezesc dimineața răgușit.

★

— Draga mea, cu cine ai stat de vorbă aproape o oră la poartă?

— Cu Popeasca...

— Și de ce n-ai invitat-o înăuntru?

— Era grăbită...

UN COCOȘ FĂLOS...

Un cocoș fălos sitrși,
După multe studii și
Pene roase-n bănci de clasă,
Școala de cocoși de rasă.
A-nvățat să cînte-acolo
Cucurigu-n cor și solo,
Cum să-și fie creasta, gușa,
Cînd se-arată gaiușa,
Cum de pinteni te slujești
Și-alte treburi cocoșești.
Însă, la repartizare,
Protestă cu indignare:
— Eu, cocoș fără de frică,
În comuna ceea mică?
Piece alții mai novici,
Mie dați-mi post aici!
— Păi aici n-o să-ți prea placă,
N-avem decît loc de... vacă,
Și mata cocoș ești doar,
Cum să faci lîngă văcar?

Munca asta nu-i de joacă...
— Nu-i nimic, rămîn eu vacă!
Și-a rămas; dar ce-a-ndurat
Bietul nostru pirlenat!
Cîte pene i s-au smuls
Cînd a fost să fie muls!
Însă lapte n-a făcut
Nici tu dulce, nici bătut...
Și-a schimbat post după post
Fără să-și găsească-un rost.
Și-a pierdut din pene el
De-a rămas aproape chel.
Ba, mereu pe alte scheme
A uitat de la o vreme
Cum se cîntă, pînă și
Cucurigu-n zori de zi!

. . . . . .

Nu era mai bine-n sat
De făcea ce-a învățat?

David FLORIAN

ÎN PATRU RÎNDURI

Unui scriitor care a făcut o lungă deplasare pentru a scrie pe teme actuale:

...Iar după săptămîni de zile
Cînd s-a întors din deplasare,
A scos caietul cu notițe
Și-a scris despre... Ștefan cel Mare!

Unui fotbalist „dur".

Zice lumea despre tine
Ș-ai un șut fenomenal,
Însă, cum îoveștI balonul,
Intră unul în... spital!

Aristică BĂGHINĂ
Tr. Severin

UN PARIU PIERDUT

II

– schiță –

de Stela NEAGU

(Din ciclul „La secția freze")

Ilustrații de N. POPESCU

Mi-a spus nevastă-mea: „Vasile, să nu mai faci nici un pariu, că tu pe toate le pierzi". N-am ascultat-o. Și iar am pierdut. Să vedeți cum s-a întîmplat.

Într-o bună zi vine la mine Petrică, Petre Savu, secretarul organizației de partid, bun amic de-al meu, de meserie strungar. Petrică e un vlăjgan de om de aproape doi metri, lat în piept ca un taur, cu două mîini mari, aspre, ca două ciocane. Conducea cu mîna pe după umeri un băiețaș negricios, pirpiriu, cu privirea indiferentă. Aveam impresia că vlăjganul de Petrică venea la subsuoară cu o cioară plouată.

— Hai noroc, Vasile! — mă întîmpină

- Noroc, Petrică.

— Uite ce-ți aduc.

— Văd, văd! — am zis, cu vădită nemulțumire, după ce-am mai cîntărit cu ochii figura blazată a copilului.

Așa și-a făcut intrarea la secția freze Tănase Roșu din bariera Vergului. În ziua cînd mi-l aduse, Petrică mi-a povestit cîte ceva despre viața lui, care la șaisprezece ani era atît de plină de peripeții și evenimente că a unui om bătrîn. Petrică îl găsise într-o noapte în gara Titan, lîngă uzinele „23 August", după ce băiatul luase o „mardeală" de la alții de teapa lui pentru că n-avusese bani să achite suma pierdută la barbut. Secretarul nostru de partid are darul să afle cîteodată astfel de exemplare și să facă din ei oameni. Și de obicei reușește. Cînd l-a adus pe Roșu, tot așa îi era gîndul, cînci mi-a spus:

— Hai mă, Vasile, să facem om din puștiul ăsta.

Roșu Tănase n-avusese părinți. Adică avusese, dar ca și cum n-ar fi avut. Cînd izbucnise cinci ani, tatăl său își părăsise familia. Peste un an maică-sa se recăsătorise, iar noul soț nici nu voise să audă de copil. Pentru maică-sa, Tănase era o veșnică piedică de care era bucuroasă să scape. Așa că Tănase crescu mai mult pe stradă, fără să cunoască mîngîierea și căldura părintească.

Roșu Tănase era frezor. Adică ce fel de frezor? Învățase două luni la „Mao Țze-dun", trecuse la „23 August", apoi la „Timpuri noi", apoi la „Clement Gotwald" și, în sfîrșit, la „Republica", unde lucrase cel mai mult — două luni și două săptămîni. În doi ani Roșu Tănase lucrase la mai multe întreprinderi decît eu și tatăl meu, răposatul, în vreo șaptesprezece ani de muncă. Într-un cuvînt: Roșu Tănase habar n-avea de frezărie. De aceea i-au dat pe o mașină simplă, să taie șlițuri la șuruburi.

Roșu Tănase era atît de indiferent de tot ce se întîmpla în jurul lui, de parcă „sufletul i-ar fi plutit în rai. Nimic nu-l interesa, nimic nu-l atrăgea. De obicei întîrzia și adeseori nu venea de loc la lucru. Pe mine mă scotea complet din sărite răspunsul său, indiferent și obraznic, atunci cînd îi făceam vreo observație: „Ei, și ce dacă?" Cînd îl auzeam așa, îmi venea să sar în aer de ciudă.

— Tănase, ai rupt circularul acela de doi. Ți-l va imputa magazinerul. O să-ți treacă costul lui în salariu.

— Ei, și ce dacă?—răspundea Roșu Tănase, cu privirea pierdută într-un punct nedefinit din hala mașinilor.

— Roșule, iar n-ai venit ieri la lucru.

— Ei, și ce dacă?—venea răspunsul, moale dar prompt.

Am făcut tot ce e omenește cu Roșu Tănase; i-am vorbit și frumos, și urît; am încercat să-i trezesc interesul pentru meserie, dar n-am reușit. Roșu Tănase era de lemn.

După cîteva zile Petrică venise să se intereseze ce e cu tînărul pe care-l găsise într-o noapte cu lună în gara Titan. Eu i-am spus verde în față că am destule pe cap ca să nu mă mai îngreuieze și el cu descoperirile lui, așa că în viitor ar fi bine să mai pună și pe alții să le rezolve. Petrică, indignat, mi-a replicat cum pot să vorbesc așa despre un viitor constructor al socialismului. Iar eu i-am răspuns că mai degrabă va ieși dintr-un măgar armăsar decît din Roșu Tănase om. Și că ar fi bine să-l ia cît mai repede de la freze, pînă nu voi înnebuni de-a binelea din pricina celebrelor lui „Ei, și ce dacă?". La asta Petrică ai noștri mi-a întins mîna lui grea și, zîmbindu-mi larg, mi-a zis:

— Bate palma aici că din Roșu Tănase va ieși om.

I-am întins mîna fără să șovăi:

— Pe ce? — întrebă Petrică.

— Pe ce vrei tu.

— Pe un kil de vin.

— Bun. Pe un kil.

— Dar „Cotnari" — zise Petrică.

— Cotnari să fie, că n-am băut de mult.

Peste cîteva zile, spre ușurarea sufletului meu, Roșu Tănase dispăru subit. Timp de două săptămîni nu l-am văzut. L-am anunțat pe tovarășul secretar al organizației de partid de dispariția lui și l-am invitat ca la chemînia să binevoiască să-și plătească datoria. Dar Petrică nu păru de loc surprins:

— Ai răbdare, frățioare. N-ai cîștigat încă nici un pariu.

Și peste trei zile, spre desperarea mea, sosi din nou la subsuoară cu Roșu Tănase, descoperit de ei cine știe pe unde. Tănase ne-a declarat senin că nu poate lucra, fiindcă de două zile n-a mai băgat nimic în gură.

— Păi dacă n-ai lucrat și-ai foinărit, sigur că n-ai bani; v-am spus eu?

— Ei, și ce dacă?—m-a năucit Roșu Tănase cu răspunsul de care eu mă crezusem scăpat.

Petrică, fără să zică nimic, și-a scos portmoneul, i-a întins o sută de lei și i-a zis:

— Na, să-ți cumperi bonuri la cantină și să-ți vezi de lucru. La salariu mi-i dai înapoi.

Roșu, cu aceeași mutră indiferentă, a luat banii și i-a băgat în buzunar. În ziua aceea a lucrat, dar a doua zi din nou n-a mai venit. Și nu l-am mai văzut de atunci timp de trei săptămîni. Asta m-a făcut să mă duc din nou la Petrică să-i amintesc despre pariul pierdut. Nu m-am putut abține să nu-l împung, spunîndu-i.

— Scump te costă vinu-ăsta, frați-meu! O sută de lei și ceva

La care el, cu rezistența unui fachir, mi-a răspuns:

— Răbdare, răbdare, frățioare. Un om nu se schimbă cît ai zice pește. Iar cu suta ăia de lei, n-avea tu grijă. O simt ca și cum aș avea-o în buzunar.

Această declarație m-a făcut să mă uit cam lung la tovarășul secretar, ceea ce pesemne l-a îndreptățit să spună:

— Nu, să nu mă crezi nebun. Eu am răbdare și încredere în oameni.

Și iată că peste trei săptămîni, spre nedescrisa mea uluire, sosi din nou la subsuoară cu Roșu Tănase. Eu am declarat că la mine nu e club de pușlamale și la freze n-are ce căuta. La care Petrică, foarte supărat, m-a certat aspru, spunîndu-mi că asta nu-i atitudine de comunist și m-a amenințat că va supune cazul în fața organizației de partid. Ce era să fac? A trebuit să-l reprimesc. De suta de lei secretarul nici nu i-a amintit. În schimb, Roșu Tănase, ca și cînd am fi avut obligații față de el, ne-a adus la cunoștință cu o seninătate ce pe mine mă făcu să văd negru în fața ochilor, că iarăși n-a mîncat de două zile.

— Nu-i nimic, Tănase! — i-a zis Petrică. Pînă iei salariul, vei mînca la mine; se va mai găsi și pentru tine o porție. Iar de dormit, am vorbit cu uzina vecină, care are școală de ucenici: vei dormi acolo.

Peste cîteva zile Petrică veni la freze să-l caute pe Tănase. Dar acesta era de două zile din nou dispărut.

— S-a întîmplat ceva grav? — l-am întrebat pe secretar.

— Ooo! Nu! Nimic grav. — mi-a răspuns Petrică. Alaltăieri, după ce a luat masa la noi, mi-a dispărut ceasul deșteptător de pe dulapul din bucătărie. Ieri n-a mai venit la masă Mi-am închipuit că n-o să vină nici la lucru

De uimire, amuțisem. Nu i-am mai zis nimic, cu toate că mă ardea pe limbă să-i spun că tare scump o să-i mai coste chiliul acela de vin, pentru care a mai plătit acum și un ceas

Peste cîteva zile Petrică dădu buzna în secția freze val-vîrtej:

— Ia-ți haina și vino repede cu mine — mă luă pe nerăsuflate.

— Unde, mă frate?

— La miliție

— Ce să caut eu la miliție?

— Roșu Tănase e la miliție. L-au prins noaptea vagabondînd și l-au dus la secție.

- Foarte bine, acolo îi e locul.

— Lasă acum asta, Vasile, trebuie să mergem să-l ajutăm. Gîndește-te că e doar un copil de care n-a avut nimeni grijă pînă acum. Hai, grăbește-te, ne așteaptă mașina.

Am luat mașina și am plecat spre secția de miliție. În mașină Petrică mi-a povestit că a primit un telefon de la miliție prin care era întrebat dacă la uzină lucrează un anume Roșu Tănase. Petrică a răspuns, desigur, că da. Atunci i s-a comunicat că acest Roșu Tănase a fost reținut pentru vagabondaj, fiind găsit dormind noaptea în gară, și declarînd că n-are domiciliu.

La secția de miliție ne primi un tovarăș căpitan care ni-l aduse în fața pe vestitul Roșu Tănase.

— Ăsta-i omul dumneavoastră?

— Da, el e!—răspunse Petrică.

Eu nu m-am mai putut stăpîni și i-am spus furios:

— Frumos! Ai ajuns și la miliție.

La care el mi-a răspuns și de data asta cu înfiorătorul lui:

— Ei, și ce dacă?

Era să-i mai zic vreo două, dar Petrică mă împunse cu cotul. Așa că am tăcut.

— Ce fel de om e tînărul ăsta al dumneavoastră?— a întrebat căpitanul.

— Ce fel de om să fie? E un muncitor harnic, vine la lucru, e disciplinat... În sfîrșit: un om de ispravă! — mîntui Petrică, fără să clipească din ochi.

Eu a trebuit să mă ciupesc ca să-mi dau seama dacă nu visez și dacă tot ce-am auzit a ieșit din gura tovarășului secretar al organizației de partid. M-am uitat la Roșu Tănase. Doamne, dumnezeule, ce minune! Fața lui, mereu aceeași și insensibilă la orice, pe care era parcă scris: „Ei, și ce dacă?" ardea în vîlvătăile rușinii.

— Atunci cum se face că vagabondează?

— Ei, cred că e un incident De obicei nu face așa ceva.

— Tovarăș — ne spuse căpitanul — cred că tînărul nostru nu prea a fost scuturat acol de dumneavoastră.

—Tovarășe căpitan— răspunse Petrică—într-adevăr aveți dreptate. Noi nu l-am ajutat suficient pe acest tînăr. Vă promitem însă că de acum încolo ne vom ocupa mai mult de el. În fond, e un băiat bun. Așa e, tovarășe Vasile? Spune și dumneata!...

— Așa e — am zis eu, fierbînd pe dinăuntru.

— Ne luăm angajamentul, tovarășe căpitan — continuă Petrică — să-l dezvățăm și de asemenea obiceiuri. Așa-i, tovarășe Vasile?

— Așa e — am răspuns — cu gîndul la plăcerea de a-i avea din nou pe „harnicul lucrător" la secția freze.

Poate pentru prima oară în viață, Roșu Tănase nu se simțea în largul lui. Era atît de tulburat și de frămîntat, încît nu-și găsea locul. Se muta cînd pe un picior, cînd pe celălalt.

L-am luat de la secția de miliție și am făcut cale întoarsă spre uzină. Stăteam la spate cu Petrică, iar în față, lîngă șofer, Tănase Roșu. Pe drum, i-am spus categoric lui Petrică:

— De scăpat l-ai scăpat, însă la mine în secție să nu-l aduci! Ce crezi? Ce-i la mine? Colonie de reeducare? Eu am un plan de făcut acolo! Eu unul nu-l primesc!

La auzul vorbelor mele, Tănase întoarse spre noi o față chinuită și-mi azvîrli acel ucigător:

— Ei, și ce dacă?

Probabil că am făcut o mutră teribil de îngrozitoare. Petrică începu să rîdă cu atîta poftă, că întreaga mașină se zgudui.

Cînd am ajuns la uzină, Petrică l-a trimis pe Roșu în secție, iar eu am rămas cu el. În clipa aceea am simțit nevoia să am o explicație cu Petrică:

— Bine, mai frate, ai înnebunit de-a binelea? Eu nu înțeleg ce metode folosești cu acest copil, pușlama, vagabond sau ce dracu' e! Niciodată nu te-am auzit dojenindu-l, certîndu-l, atrăgîndu-l atenția, fie

DE VORBĂ CU RADU BOUREANU

Am pătruns în odaia de lucru a lui Radu Boureanu cu o oarecare sfiiciune. Mi-am permis să-l deranjez tocmai într-o după-amiază cînd — după cum mi-a mărturisit poetul — muzele îl îmbiau la o muncă spornică.

— *Am vrea să cunoaştem la ce lucraţi în prezent în domeniul poeziei?*

— Am predat Editurii de Stat pentru Literatură şi Artă un manuscris în care am strîns poemele, publicate sau inedite, scrise după apariţia volumului „Umbra stelelor". Noul volum se va intitula: „Moartea morilor de vînt". De ce acest titlu? — mă întrebi. În el doresc să simbolizez moartea celor din urmă donquijotisme ale timpului nostru. Prin simbolul morilor părăsite care macină zădărnicia încerc să combat rămăşiţele unor desuete şi gratuite idealisme. Pun mult preţ pe claritatea ideilor şi de aceea am lucrat cu mare migală.

— Se bucură de succes cartea dv. de tălmăciri din creaţia poetului flamand Emile Verhaeren, apărută nu demult. Veţi continua munca de traducător?

— Vreau să traduc sonetele marelui Michel Angelo, unul din cei mai mari artişti ai lumii, nu numai al formei, volumelor şi adîncimii ideilor plastice, ci şi unul din cei mai mari în arta sonetului.

— Aţi anunţat şi un roman pentru tineret. În ce stadiu se află şi ce va cuprinde?

— L-am anunţat şi-l mai anunţ. Va fi intitulat „Corabia amintirilor". În ce stadiu e rămîne deocamdată secret — mai ales pentru editură (ca să nu se emoţionere redactorul de carte). În orice caz, romanul nu va rămîne doar o amintire... prin titlu. Nu vreau să narez subiectul. Voi spune doar că cititorul va afla în acţiunea romanului multă diversitate: o corabie, un echipaj şi navigaţia pe oceane în jumătatea din urmă a veacului trecut; multe cuşti cu animale exotice care-şi vor povesti viaţa; negoţ de

sclavi; conflicte pe vas — dezlănţuiri dramatice între caractere, în situaţii variate dictate de dezlănţuiri maritime; naufragiu; destin învins şi învinşi sub destin; poezie... Sper că voi oferi tinerilor cititori o lectură utilă şi antrenantă.

— Proiecte mai îndepărtate?

— Adun materiale, fac note, fişe, planuri pentru un roman la care reflectez de mult şi care se va intitula „Curtea Marossy". Va zugrăvi burghezia dintr-un oraş din Banat, lupta muncitorimii şi a comuniştilor în ilegalitate, împotriva exploatării. Am mai povestit uneori subiectul acestui viitor roman şi nu vreau să-l repet. Aş dori să-l grăbesc, să-l aştern. Pregăteac şi un volum de nuvele cu care sper că distinşii critici vor binevoi să fie mai atenţi decît cu volumul „Ceaşca". din care au sorbit sau n-au sorbit, dar nici de consemnat nu l-au consemnat măcar. Treacă această „ceaşcă" de la mine — mi-a spus în încheiere, surîzînd, poetul.

T. MĂCOVEANU

---

cu binele, fie cu răul, că ceea ce face nu e bine.

Petrică mă privi grav şi-mi spuse:

— În sfîrşit, văd c-ai început să privești serios „problema Roşu Tănase". Îţi dai seama că acest copil n-a auzit din fragedă copilărie în casa părintească nici o vorbă de mîngîiere? A crescut ca o buruiană. N-a avut nimeni grijă de el. „Smecherii" mai mari din cartier îl trăgeau pe sfoară şi-l băteau. Acest copil şi-a pierdut aproape încrederea în oameni. Iar această încredere nu i-am fi putut-o da înapoi nici dacă am fi vorbit frumos cu el, nici dacă am fi luat de pe el şapte piei. El trebuie convins prin fapte că mai există oameni, că oamenii sînt buni, că tovarăşii lui de muncă sînt alături de el... Cred că de azi înainte Roşu Tănase va mînca şi jăratic pentru uzina noastră şi pentru tovarăşii săi.

Parcă ar fi ştiut Petrică dinainte ce o să se întîmple. Bun strungar a fost Petrică la viaţa lui, dar nici ca secretar de partid nu se face de rîs. La secţia freze veni se un alt Roşu Tănase. După o săptămînă de muncă virtuoasă îmi ceru să-l schimb la o maşină mai mare, unde să facă şi lucrări mai complicate. L-am dat la o altă maşină. Tănase făcea eforturi imense ca să fie în rînd cu ceilalţi. Şi băiatul naibii reuşi. La prima chenzină luă un avans de 320 de lei. Veni cu banii la mine şi mă rugă să-i dau 100 datoria lui „nea Petrică", din restul să cumpăr un ceas în locul celui furat, iar dacă o mai rămîne ceva să-l ţin la păstrare, fiindcă el adună bani pentru un ceas „Pobeda". L-am privit surprins şi i-am spus:

— Bine, Tănase, dar n-o să-ţi ajungă un pol de mîncare pînă la chenzina viitoare.

Iar el mi-a răspuns exact aşa cum aţi ghicit şi dumneavoastră...

Vă spun pe cuvîntul meu de maistru că pentru prima oară mi-a plăcut să aud din gura lui Roşu Tănase acel indiferent: „El, şi ce dacă?" De data asta mi-a mers drept la inimă. Îmi venea să-l îmbrăţişez pentru aceste cuvinte, să-i pun să le mai repete de zece ori.

În timp ce mergeam să-i duc lui Petrică datoria lui Roşu, mi-a venit în minte pariul. E zi de salariu, mi-am zis, şi va trebui să mă achit.

...Mi-a spus nevasta: „Vasile, să nu mai faci nici un pariu, că tu pe toate le pierzi". N-am ascultat-o. Şi iar am pierdut un pariu.

LITERAR

ŞANTIER LITERAR

● **Editura Tineretului pregăteşte pentru tipar romanul pentru copii al cunoscutului scriitor maghiar din ţara noastră Nagy Istvan, intitulat „Terika şi prietenul ei Feri".**

● **Nina Cassian definitivează un nou volum de versuri ce va apărea în Editura Tineretului.**

● **„Cei trei M..." este titlul unui nou roman la care lucrează Ioana Postelnicu.**

● **Pentru colecţia „Patria noastră", Ion Istrati scrie amplul reportaj „Ţinutul tineretilor noastre".**

● **În aceeaşi colecţie va vedea lumina tiparului cartea lui Petru Vintilă „Dobrogea Nouă".**

● **„Amiezile veacului" — se numeşte volumul de versuri pe care-l definitivează Rusalin Mureşan.**

● **Inspirîndu-se din viaţa micilor funcţionari de poştă din perioada dintre cele două războaie mondiale, C. Ignătescu scrie romanul „Urcuşul".**

● **Dorel Dorian pregăteşte o carte publicistică despre studenţi, intitulată „În pas cu vremea".**

● **Mircea Şerbănescu are în lucru romanul „Familie unită". Acţiunea se petrece în mediul muncitorilor metalurgişti dintr-un mare oraş industrial.**

● **Eugen Barbu are în lucru romanul „Uteciştii", povestea dramatică a doi tineri uteciţi care în anii războiului antisovietic primesc misiunea de a arunca în aer un tren petrolifer hitlerist.**

● **În romanul „Balul intelectualilor" Ştefan Luca înfăţişează agitata viaţă dintr-un oraş de provincie în vara anului 1946.**

Kliment ŢACEV

Din poezia nouă a R.P. Bulgaria

SÎNT FERICIT

Tălmăcit de

Sînt fericit, atît cît nici nu crezi,
că m-am născut în zile de-neleptare,
o-am îngheţat în scutec de zăpezi
şi-am gîfîit în arşiţi arzătoare.

Piciorul meu, însingerat de drum,
l-am bandajat, pornind din nou, ca lava,
şi n-au putut să mă dea jos nicicum
nici glonţele, nici şţreangul, nici otrava.

N-am fost invidios că-n vremuri noi
voi veţi trăi, în tihnă, biruinţe.
Nu! Fiţi voi invidioşi că noi
am cunoscut ce-nseamnă suferinţe.

Voi veţi citi, în paşnice odăi,
cum inimile noastre-au dat alarmă,
şi cum, cu palme arse de văpăi,
pleznirăm baionete de la armă.

Cum am zăcut în bezne reci şi cum
v-am apărat luminile şi visul,
cum ochii ni i-am ocrotit de fum
spre a vă da curat şi-adînc irisul.

Deci fiţi invidioşi c-am suferit
un chin pe care nu poţi să-l asemeni.
Sînt fericit că-n lupte ne-am călit,
că am fost oameni şi creărăm oameni.

AJUN DE SĂRBĂTOARE

Ajun de sărbătoare. Seară. Iată,
ne adunarăm la festin perechi.
Iar masa între tot îmbelşugată
adună, foc şi spume, vinuri vechi.

Dar bate aspru ceasul. Vinul, vinul,
să-şi verse deci licoarea-n cupe noi.
Să dăm eroilor iubiţi tainul,
acelor care nu mai sînt cu noi.

Sfîrşiţi ale cuvintelor ţiruri
şi în bătăi de ornic, dragii mei,
visînd, să stăm tăcuţi cîteva clipe
şi-abia apoi să povestim de ei.

E noapte. Vremea curge ne-ntreruptă.
Festiv, zăpada cade mare, grea.
Cîntaţi bătrîne cîntece de luptă
aşa cum le cîntam cu ei cîndva.

Pînă mai ieri au fost cu noi. Albastre
troieni i-au învelit frumos, ca-n vis.
Ei au privit spre nimbul vieţii noastre
cînd ochii mari, sub fulgi, li s-au închis.

Ah! aceşti ochi n-au fost închişi de-o mină,
ah! aceşti ochi privind prin secol, clar.
Amar, în cupe, vinul se îngină,
dar cîntecul răsună veseL iar.

Iar dacă-n clipa este inima-i amară
ne cheamă conştiinţa-n marş semeţ
spre ţelurile ce se conturară,
spre ani bogaţi în sens şi-n frumuseţi.

În romînește de Al. ANDRIŢOIU

SFATURI practice

LA ÎNAPOIEREA DE LA BĂI

După zilele de vacanță petrecute la munte sau la mare, cînd corpul a fost expus soarelui, vîntului și apei de mare, atît pielea cît și părul și-au modificat aspectul obișnuit. Pielea a devenit mai aspră, au apărut pe față și pe gît chiar unele încrețituri, iar părul și-a pierdut elasticitatea și s-a decolorat. Toate acestea sînt datorite deshidratării interne a epidermei. E necesar deci să luăm unele măsuri de readucere a lucrurilor la normal.

Pentru epiderma sînt indicate masajele cu creme grase, hidratante și ultrapenetrante, cum sînt cele cu bază de lanolină, de migdale, de lămîie etc. Sînt de asemenea recomandabile loțiunile făcute din făină de cartofi, din amidon fiert, din suc de morcovi sau din zeamă de castraveți. Acestea redau elasticitatea pielii și-i facilitează primirea apei de care duc lipsă țesuturile.

Pentru părul uscat și decolorat e bună o baie cu untdelemn de mășline urmată de spălarea insistentă a capului, sau cîteva șampoanări repetate cu gălbenuș de ou, sau — cea mai hrănitoare — o fricționare a rădăcinii cu măduvă de os de vacă.

Epiderma mîinilor se îngrijește cu aceleași creme ca și tenul, iar pentru unghiile care se sparg se recomandă o baie de un sfert de oră pe zi, timp de o săptămînă, cu ulei de salată.

E în interesul nostru să nu mergem la coafor și nici să nu ne facem manichiura înainte de aceste mici tratamente pregătitoare, deoarece altfel nu le vom mai aplica, de teamă de a nu strica ondulația sau aspectul unghiilor. Pe de altă parte nici pe ceea ce poate drege coafeza sau manichiureza nu trebuie să contăm prea mult, fiindcă tratamentul de renormalizare se cere a fi urmat cel puțin o săptămînă.

În sfîrșit, o altă preocupare a noastră după înapoierea de la băi este cum să ne menținem cît mai mult pielea bronzată. Dacă timpul e favorabil, cea mai bună metodă este să mergem cel puțin de două ori pe săptămînă la un șezlong. În caz contrar însă, putem prelungi culoarea de bronz a pielii, masîndu-ne corpul, în fiecare dimineață, cu un ulei solar nu prea colorat sau — cu rezultat și mai bun — spălîndu-ne în fiecare dimineață atît pe față cît și pe corp cu o infuzie de ceai tare.

IOSIANA

POȘTA REDACȚIEI

NICU I. CONSTANTIN — com. DEVESEL. CARACAL. Părul vos sau lung mărunt crește în general mai aspru și — uneori — mai des. Așa că, după părerea noastră, nu aveți decît de cîștigat în privința podoabei capilare dacă vă radeți de cîteva ori. O rețetă pentru întărirea rădăcinii părului am publicat în nr. 36 din 1960 al revistei. Cum bănuim că aveți colecția, îl veți găsi acolo la primul răspuns dat prin „Poșta redacției".

ION OLTEANU — com. LUDUȘ, CLUJ. Pistruii sînt rezultatul unei defecțiuni în funcțiunile intime de pigmentare a pielii sub efectul razelor solare. Un remediu radical nu există pentru asemenea sensibilități epidermice. Puteți cel mult să încercați a le decolora sau a aduce pielea înconjurătoare la o culoare apropiată. Iată o rețetă pe care o puteți folosi în acest scop:

Precipitat alb de mercur 1 gr;
Subnitrat de bismut 1 gr;
Cremă de față (cold cream) 25 gr.

Ungeți-vă seara cu această alifie, iar dimineața, după spălare, tamponați-vă cu pudră de orez.

H. KROMELY — CLUJ. În medie un litru de apă de mare conține aproximativ 35 de grame de săruri, din care cca 27 de grame sare de bucătărie, iar restul, de potasiu, magneziu, calciu etc. Culoarea sub care ne apare apa de mare, atunci cînd e limpede, este albastră. Aceasta este de altfel culoarea naturală sub care ne apare orice apă adîncă. Iar aceea a mărilor e cu atît mai albastră, cu cît e mai densă din cauza sărurilor. Orice altă culoare a unei mări — chiar cea verzuie — e datorită algelor microscopice din ea sau unor mici crustacee — cum e cazul cu Marea Roșie — sau, în sfîrșit, unor produse ale proceselor abisale — cum e cazul cu Marea Neagră, a cărei culoare e închisă din cauza hidrogenului sulfurat pe care-l conține în adîncime.

NUȚI D. — MIZIL. „Cutanol"-ul care vi s-a recomandat e bun pentru porțiunile în care apar coșurile, dar nu poate fi considerat ca o cremă pentru tratarea tenului uscat. Ridurile care v-au apărut pe față sînt datorite probabil unei deshidratări interne a epidermei, pe care o puteți combate cu o cremă grasă, hidratantă. O astfel de cremă vă poate prepara, la cerere, orice cosmetician sau farmacist.

IRINA ROTH — ORAȘUL STALIN. Înainte de a poseda calendare sau cronometre, oamenii măsurau timpul cu ajutorul umbrei proiectate de o stîncă sau de un copac. Apoi au apărut cadranele solare, care înseamnau deja un progres. Numai vechii egipteni nu se serveau de soare pentru măsurarea timpului, ci de stele — și anume de steaua Sirius. Anul începea la ei vara (cam prin luna august) o dată cu apariția pe cer a lui Sirius. Cel care a inventat primul cadran solar care să permită măsurarea zilei a fost grecul Anaximandre, cu 535 de ani înaintea erei noastre. De altfel păstrăm și azi ceva de la Anaximandre și anume sensul de rotire al limbilor ceasornicelor — de la stînga spre dreapta — exact ca mișcarea umbrei pe cadranul lui solar.

V. PLOEȘTEANU — VĂLENII DE MUNTE. La întrebarea dv. asupra calităților curative ale mierei, reproducem un răspuns dat recent în aceeași problemă de către Victoria Vedrașco, colaboratoare științifică a Institutului de alimentație al Academiei Științelor Medicale din U.R.S.S.

„Mierea este un aliment extrem de prețios. Ea conține 77 la sută hidrați de carbon sub formă de glucoză și levuloză, 1,5 la sută materii minerale (sare de calciu, fier, fosfor, sodiu, potasiu, magneziu și iod). Conține de asemenea vitamine: tiamină, caroten, acid ascorbic precum și acizi organici și fermenți care favorizează digestia. Observațiile făcute de specialiști au arătat că mierea exercită o influență bună asupra compoziției sîngelui, favorizînd mărirea cantității de hemoglobină".

MIRCEA NEAGU — MEDIAȘ. Picăturile de ploaie pot forma din: praf, nisip, fum sau particule solide, microscopice, de diferite origini, care se află la un moment dat în stare de suspensie în aer. Nu e același lucru cu ceața, care e formată din particule mici de apă. Picăturile de ploaie, deci, un litometeor, iar ceața un hidrometeor.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

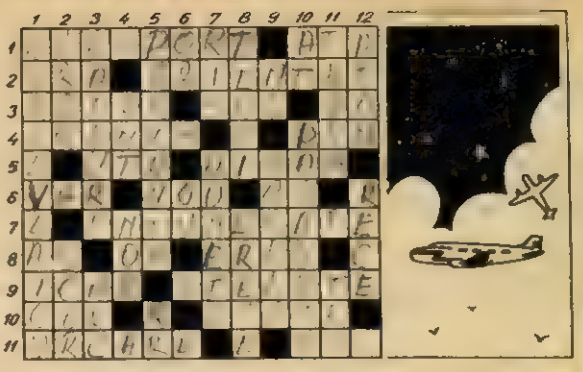

AERONAUTICĂ

ORIZONTAL: 1) Băneasa — Fir. 2) Exclamație entuziastă de aprobare — Condus după busolă. 3) Angrenajul care învîrtește elicea elicopterului — La înălțime — Radu Opreanu. 4) Benzina pentru avioane, în ultima analiză — Arbore. 5) Uzinele textile Arad — Generator de curent pe care-l are orice motor de avion. 6) Materie primă pentru construcții — Incult — Măsură de suprafață. 7) Cînd nu se mai vede nimic pe cer. 8) Aviator neîntrecut — În avioane — Superstiție. 9) Zburător legendar — Diminutiv al cocorilor cerești. 10) Ansamblu de voci — Vîrstă. 11) Înălțare — Cei pe care îi trăim acum sînt primii din epoca zborurilor în cosmos.

VERTICAL: 1) Primul erou al aviației noastre, prăbușit în timp ce încerca să treacă peste Carpați cu aeroplanul construit de el (2 cuv.). 2) Cum i se mai spunea lui Cupidon cel înaripat — Pe tabela de marcaj a unei întreceri sportive. 3) Explozii false ale unui motor care nu funcționează bine — În formă de curcubeu. 4) Oficiul național de turism — Se plimbă pe cer fără să fie avion. 5) Suprafața aripilor în limbaj aviatic — Repere! 6) Sau — Produs al zburătoarelor. 7) Animal sălbatic — Partea mai înaltă a unei nave marine, unde se află cabina căpitanului (pl.). 8) Rigle încrucișate — Pasăre răpitoare. 9) În unsoare — Cabina unui aerostat. 10) Acute! — Umbrelă aeronautică. 11) Instituția care dirijează la noi aviația civilă — Prezentare a obrazului. 12) Sursă de energie a secolului nostru, care va facilita zborurile cosmice — Cum e cerul la înălțime.

DEZLEGAREA JOCULUI „LA PLIMBARE", APĂRUT ÎN NR. 35

ORIZONTAL: 1) Teleaga — Ateriza. 2) Inima — Gl — Ararat. 3) Toma — Tractor — Be. 4) Ara — Trenuri — Cal. 5) Nm — Trăsura — Zola. 6) I — Tropote — Garaj. 7) Copilări — Cara — E. 8) Leneși — Lei — Bl. 9) Ra — Tir — Aist. 10) Actor — Da — Careta. 11) Mauritania — Caron. 12) Arca — Locomotiva.

FILATELIE

Pentru a doua oară cele mai celebre figuri din lumea păpușilor și marionetelor își dau întîlnire la București. În septembrie 1960 se va desfășura la București cel de-al doilea Festival internațional al teatrelor de păpuși. Pentru a cinsti acest eveniment, poșta R.P.R. va emite o serie de 6 mărci, ale căror desene sînt inspirate de cîteva personaje celebre și de afișul festivalului.

Noile mărci vor avea următoarele valori nominale: 20 de bani, 40 de bani, 55 de bani, 1 leu, 1,20 lei și 1,75 lei.

ANIMALE CARE PRODUC PARFUMURI

Între animalele producătoare de parfumuri cel mai vestit e moscul, un mic mamifer care trăiește în Asia. De unde provine faimosul parfum de mosc? El este secretat de o glandă situată în interiorul corpului, în regiunea abdomenului animalului mascul. Lichidul secretat, vîscos, de culoare brun-roșcată, are un parfum foarte persistent. În aer, acest lichid se solidifică și capătă o colorație brun-negricioasă. Prin prelucrarea substanței brute se obțin diferite produse folosite în farmacie și parfumerie.

Moscul se întîlnește mai ales în China și în cuprinsul taigăi siberiene, în regiunile muntoase; trăiește printre stînci, hrănindu-se cu mușchi și licheni.

În U.R.S.S. moscul este cunoscut și sub numele de cabarga, de unde vine și numele parfumului cabardin. Acest parfum a fost cunoscut încă în secolul trecut ducînd peste mări și țări faima parfumurilor rusești.

Un alt animal care posedă glande mirositoare similare este civița de apă moscată.

În Africa, în Madagascar, în Sudul Asiei și prin unele insule ale Oceanului Pacific, trăiesc și animale carnivore care posedă asemenea glande producătoare de substanțe mirositoare.

Între acestea, amintim de un mic mamifer carnivor care trăiește prin Africa și prin insulele Pacificului, numit vivera, și de altul zibeta, care trăiește în India și în Filipine. Glandele care secretă parfumul se găsesc, ca și la civița moscată, la rădăcina cozii. Ele produc un lichid numit civetină, de culoare brun-gălbuie, care în stare naturală are un miros amoniacal, cu o ușoară aromă de mosc. Unele specii de castori au de asemenea glande mirositoare, în formă de pungi alungite ca niște pere.

În afară de animalele producătoare de mosc, mai sînt și alte animale care produc altfel de substanțe mirositoare. Astfel, dintre balene, cașalotul produce o substanță din care se obține parfumul de ambră. Substanța este eliminată sub forma unor bulgări mai mari sau mai mici, care, fiind mai ușori decît apa, plutesc la suprafață ei și sînt azvîrliți uneori de valuri pe plajele mărilor. Bulgării de ambră au o culoare cenușie negricioasă și au un miros plăcut.

Substanțele mirositoare secretate de animale au diferite întrebuințări.

Știați că... Știați că... Știați că...

... talcul, care se folosește pentru a scoate petele de grăsime de pe haine, nu trebuie să fie întrebuințat niciodată în acest scop în stofele sau mătăsurile de culoare neagră?

... atunci cînd se fac masaje faciale sau corporale talcul poate înlocui crema sau vaselina folosite în mod obișnuit? De obicei, cînd este vorba de față, masajul se face cu o cremă grasă. Dacă însă tenul este gras și deci folosirea cremei e contraindicată, se întrebuințează talcul.

... se recomandă ca vara, în timpul marilor călduri, după ce ați făcut duș, să tamponați întregul corp cu talc, în loc de a vă fricționa cu alcool sau colonie?

... talcul face ca obiectele de argint, înnegrite, să-și recapete strălucirea? Se procedează astfel: se presară talc pe o bucățică de pînză moale, umezită cu apă, și se freacă obiectul respectiv pînă cînd negreala dispare. Se dă apoi lustru cu o bucată de flanelă veche.

... datorită proprietății sale de a fi foarte aderent, talcul intră în compoziția majorității pudrelor?

... pentru ca mănușile noi să pontă fi ușor îmbrăcate este bine ca în interiorul lor să se presare puțin talc?

... puteți prepara cu ajutorul talcului o excelentă pudră împotriva transpirației exagerate a picioarelor? Formula este: talc 90 gr, alaun 10 gr, acid tanic 3 gr, acid salicilic 1 gr.

... în timpul verii, cînd nu purtați ciorapi, este bine să presărați talc în pantofi, pentru a păzi atît brandul de petele de transpirație, cît și, mai ales, piciorul de eventualele rosături ce se pot ivi?

... talcul este mult folosit la prepararea măștilor cosmetice? Oricine poate prepara o mască extrem de simplă, care strînge porii și dă mătitate pielii. O linguriță de talc și o jumătate linguriță de amidon se amestecă cu apă pînă la consistența unei paste, care se aplică pe față. După 10 minute obrazul se spală cu apă rece.

... presărînd talc în boccia de baie și papucii de cauciuc veți putea păstra aceste obiecte în bune condiții de la un an la altul? După ce ați pus talc în ele, le înveliți în hîrtie subțire și păstrați pachetul la loc răcoros.

... talcul acționează ca un pansament foarte bun, răcorind și calmînd pielea iritată de brici sau de lama de ras, din care cauză se recomandă a fi folosit totdeauna după bărbierit?

De vorbă cu medicul

ALIMENTAȚIA SUGARULUI

Pentru a crește un copil bine dezvoltat și cu o bună rezistență naturală față de infecții, este necesar să cunoaștem cîteva date cu privire la alimentația sugarului.

Această alimentație se face prin următoarele trei moduri:

a) alimentația la sîn;

b) alăptarea la sîn completată cu lapte de vacă; și

c) alimentația numai cu lapte de vacă (alimentația artificială).

În acest articol vom vorbi despre alăptarea naturală.

Laptele de femeie și în special de la mama proprie reprezintă singura hrană care asigură dezvoltarea optimă a sugarului. El conține tot ce este necesar pentru viața sugarului și este foarte bine digerat și asimilat de către acesta.

În afară de principiile nutritive — cum sînt: zahăr, proteine, grăsimi, săruri minerale și apă — laptele de femeie mai conține: hormoni, vitamine, fermenți care ajută la digestie, anticorpi care apără de diferite boli.

Sugarii care primesc alimentația naturală se dezvoltă mai bine din toate punctele de vedere. Sînt mai vioi, pielea lor are o culoare roză, iar primele lor cuvinte și primii lor pași sînt mai precoci decît ai copiilor alimentați artificial.

Igiena mamei care alăptează

Pentru a avea un lapte de bună calitate, femeia care alăptează trebuie să ducă o viață ordonată, igienică și echilibrată. Pregătirea mameionului trebuie făcută încă în timpul sarcinii prin spălare zilnică și ușoare frecții. În timpul alăptării trebuie să se dea o atenție deosebită curățeniei corpului și a îmbrăcămintei. Pentru a nu infecta laptele, care iese steril din sînul mamei, înaintea fiecărui supt ea va șterge sfîrcul cu apă fiartă și săpun sau cu o soluție slabă de acid boric 4%. După fiecare supt sînii trebuie să fie acoperiți cu un tifon curat. Lenjeria de corp trebuie să fie foarte curată și sînii să nu stea prea strînși în brasiere.

Alimentația femeii care alăptează trebuie să fie variată și echilibrată. Va consuma: legume, fructe crude, făinoase, lapte, unt, brînză, carne și ouă. Trebuie să evite alcoolul și fumatul. De asemenea trebuiesc evitate condimentele, mezelurile și conservele.

Mama care alăptează va evita emoțiile, va face plimbări în aer liber, va dormi și se va odihni suficient. Dintre medicamente nu sînt dăunătoare laptelui: aspirina, piramidonul, sulfamidele și salicilatul de sodiu. Purgativele drastice ca sulfatul de sodiu și magneziu trebuiesc evitate.

Dr. Silviu GHEREA

Educație pentru toate vîrstele

Unei mame prea de tot grijulii...

de Sen ALEXANDRU

Nu, tovarășă, așa nu este bine! Într-o țară ce freamătă de bucuria vieții colective, dumneavoastră creșteți un singuratic? Acest mic Robinson are șase ani, jucării, cărți cu poze, o supraveghetoare cu ochii de argus și este silit să-și petrească zilele cu el însuși. Prea grijulia lui mamă vrea să-l ferească astfel de tot soiul de „primejdii" care ar putea încolți din contactul cu cei de vîrsta lui.

În fiecare dimineață copiii de toate vîrstele se adună în vasta curte interioară a blocului. Atunci spațiul verde înconjurat de ziduri albe se transformă într-un ținut fermecător, locuit de un popor multicolor, vesel și gălăgios. În această lume minunată, cinstită și generoasă, cei de șase ani își au de drept locul lor. Apar pe neginduite orașe de nisip, zboară trotinete și triciclele, se grăbesc în toate direcțiile mulțime de vehicule împinse de arcuri. Pentru copiii blocului este viața lor de zi cu zi. Pentru Dănuț însă toate acestea aparțin unei lumi depărtate, aflate undeva dincolo de fereastră. În imaginația prea de tot grijuliei sale mame, curtea copiilor devine un ținut de spaimă, împînzit cu tot felul de boli posibile și accidente în perspectivă. Sînt aici pietre care ar putea să-l lovească pe Dănuț, nisip care ar putea să-i intre în ochi, praf care ar putea să-i murdărească hainele, copii care ar putea să-l supere sau chiar să-l înghionteacă. În imaginația mamei toți și toate din curtea cea verde n-au decît o singură grijă: să pună în primejdie integritatea persoanei lui Dănuț.

Așa că, în timp ce colegii lui de generație aleargă și se hîrjonesc, descoperind pe nesimțite legile nescrise dar ferme ale vieții în colectiv — disciplina liber consimțită, arta de a te supune unui tovarăș și de a ordona altui tovarăș, devotamentul față de colectiv, curajul, loialitatea, tăria de caracter, tot ce vor trebui să valorifice în viața lor de mîine — Dănuț stă împachetat în interdicții de tot felul, trebuind să se mulțumească a privi, în loc să trăiască.

O vreme, copilul tînjește după cei de o seamă cu el. Mai tîrziu se resemnează, se retrage în el, își confecționează o lume de reverii deșarte și, cînd obligațiile școlare îl vor aduce totuși între cei de o vîrstă cu el, îi va fi greu să-i înțeleagă și să se facă înțeles. Uneori poate ajunge la credința că singurătatea confecționată de mămica conține cine știe ce superioritate. Și iată-l distant, îngîmfat, trăind cu suficiență la marginea vieții. Aceleași cauze fac ca uneori medicul psihiatru să descopere în biografia unui pacient melancolic și indiferent cîte o mămică prea de tot grijulie, care și-a oblojit copilul să privească viața printr-o împletitură deasă de interdicții.

Tovarășă, luați-vă fiul de mînă și duceți-l între copii. Piatra îl va lovi? Va învăța s-o ocolească! Nisipul îi va intra în ochi? Va învăța să strîngă pleoapele la vreme! Praful o să-i murdărească hainele? Iată un bun prilej spre a învăța să și le curețe și să le păstreze curate.

Poate îi va crește cîteodată pe frunte un cucui. Dar cucuiele din frunte se vindecă mai ușor decît cele dintr-un suflet necăjit de copil. Poate-i va lipsi cîteodată un nasture la haină. Dar nu-i vor lipsi trăsături serioase de caracter. Numai în colectiv și prin colectiv se pot crește oameni pentru colectiv!

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

Ulei de cocos din... petrol

Uleiul extras din nucile de cocos are diferite întrebuințări. El este solicitat mai cu seamă de către fabricile de săpunuri fine. Cum însă cocosul nu poate fi aclimatizat în orice țară și cum extracția și transportul sînt operații destul de costisitoare, chimiștii din Republica Autonomă Tătară au reușit să prepare un astfel de ulei pe cale sintetică.

Materia primă din care s-a reușit această extracție este petrolul. Interesant este însă că, deși extras din petrol, el prezintă toate caracteristicile grăsimii vegetale a cocosului — inclusiv mirosul special al acestuia.

După ce a trecut cu succes toate examenele de analiză, noua grăsime sintetică a fost predată combinatului „Mullanur Vahitova" din Kazan, care a început s-o folosească la fabricarea săpunului de toaletă.

Acest nou produs al petrolului nu numai că prezintă absolut toate însușirile uleiului de cocos natural, dar simplifică în mare măsură și procesul tehnologic al fabricării săpunului, făcînd astfel posibilă reducerea simțitoare a prețului de cost.

Fîntîni artificiale în subsolul deșerturilor

Se știe că cea mai mare suferință a oamenilor care traversează deșerturile nisipoase este lipsa apei potabile. Oamenii nu pot acționa în deșert decît în apropierea unei oaze sau a unei surse oarecare de alimentare cu apă. Or, iată că un grup de hidrologi din Kazahstan au conceput un sistem de procurare a apei potabile chiar în mijlocul deșertului. Aceștia au experimentat folosirea unor bazine subterane artificiale, în care apa provenită din ploi sau din topirea zăpezilor de pe înălțimi se eliberează de săruri și alte impurități și devine bună de băut.

Bazinele subterane, săpate între două straturi de argilă impermeabilă, conțin două puțuri comunicante, săpate la 5-7 metri distanță unul de altul. Într-unul din aceste puțuri se scurge apa acumulată într-o groapă amenajată deasupra orizontului de nisip. Fiind mai ușoară, apa dulce se așază deasupra apei sărate, formînd un fel de menisc în nisip. Din acest menisc, apa devenită potabilă trece în cel de-al doilea puț, de unde e scoasă la suprafață cu ajutorul unei pompe.

Prima experiență făcută a dovedit că un astfel de bazin artificial aflat la o adîncime de 20 de metri poate conține pînă la 1.000 de metri cubi de apă perfect potabilă.

Materialul ideal pentru îmbrăcarea mobilierului

Tehnica materialelor plastice este foarte dezvoltată în Republica Socialistă Cehoslovacă. Putem constata acest lucru și atunci cînd călătorim cu autobuzele importate din această țară, al căror interior folosește din plin astfel de materiale perfect realizate.

În dorința lor de a prospera zi de zi în acest domeniu, tehnicienii cehoslovaci au căutat o formă de material plastic care să imite întru totul cauciucul natural, dar care să prezinte, în același timp, calitatea de a putea fi folosit fără rezerve în industria mobilei moderne. Astfel a fost descoperit „Permitolul", o specie de cauciuc sintetic foarte rezistent, prelabil la imprimarea oricărei culori și care prezintă o serie de avantaje practice: nu încălzește cînd te așezi pe el, absoarbe fără a se păta sudoarea, suportă frecările dese și se spală cu ușurință.

Acesta este, după părerea specialiștilor care l-au încercat, cel mai bun material pentru îmbrăcarea mobilierului de mare uz.

Podul Niagarei rămîne în urmă

Cele mai grele construcții sînt așa-numitele poduri „curcubeu", adică acelea care au o singură deschidere, susținută de un arc uriaș. Printre construcțiile de acest gen o faimă deosebită și-a cucerit podul ridicat peste cataractele Niagarei, care constituie una din marile atracții ale turiștilor. Dar iată că această construcție va fi depășită de o alta în același gen, care se va ridica în R.S. Cehoslovacă, și anume peste barajul de la Orlik, în Boemia de sud.

Noul pod va avea o deschidere de 130 de metri și va fi construit în întregime din fier, fără nici un stîlp de susținere. Construcția va fi terminată în anul 1963. Modelul care a servit probelor tehnice în tunelul aerodinamic a fost realizat de cei mai tineri practicanți ai întreprinderii C.K.D. Sokolovo din Praga.

GENERALUL POLONEZ BEM, LA TG. MUREȘ

În Muzeul regional din Tg. Mureș s-a organizat un nou stand în care au fost expuse documente și piese reprezentînd aspecte din trecutul ornușului. Pentru noua secție a muzeului, pictorul Piskolti Gábor din Tg. Mureș a realizat două tablouri. Unul este portretul generalului polonez Bem, marele luptător revoluționar care, refugiat în Ungaria, a avut, după cum se știe, un rol deosebit de important în conducerea revoluției de la 1848. El a venit cu o armată întreagă în Transilvania, repurtînd cîteva victorii fulgerătoare. Dintre marile merite ale lui Bem trebuie menționat acela că a atras în lupta revoluționară împotriva odiosului imperiu habsburgic pe revoluționarii romîni, maghiari și de alte naționalități.

Portretul menționat este o reproducere după originalul executat de I. Herten la Brașov, în anul 1849, cărula — foarte probabil — generalul polonez i-a pozat. În orice caz, specialiștii afirmă că este vorba despre cel mai autentic portret al lui Bem.

În vîrtejul istovitoarelor lupte din 1848-1849, generalul Bem a poposit în trei rînduri la Tg. Mureș, după cum reiese din documentele vremii. Prima oară a sosit aci la 13 ianuarie 1849, fiind primit cu mare alai. Armata condusă de el s-a grupat în marea piață din centrul orașului și pe străzile din jur. Tunurile lui Bem au produs o puternică impresie asupra populației. Cu acest prilej Bem a stat la Tg. Mureș timp de 3 zile. Și acest moment l-a oglindit pictorul Piskolti într-o interesantă compoziție care constituie subiectul celui de-al doilea tablou.

Generalul Bem a venit la Tg. Mureș și la 10 iunie, iar a treia oară la 30 iulie 1849, cînd a fost însoțit de poetul Petőfi Sándor. De aici au pornit împreună la lupta fatală de la Albești (lîngă Sighișoara), unde poetul și-a găsit moartea tragică.

Populația orașului Tg. Mureș, alături de întregul nostru popor muncitor, cinstește amintirea lui Bem, fiu viteaz al poporului frate polonez, luptător înflăcărat pentru cauza libertății generațiilor trecute.

Ștefan IZSÁK

Portretul generalului Bem — de pictorul Piskolti Gábor, după originalul pictat de I. Herten la Brașov, în 1849.

„Generalul Bem la Tg. Mureș" — compoziție de pictorul Piskolti Gábor.

În această casă din Tg. Mureș a poposit, în 1849, generalul Bem.

„CEHOSLOVACIA — 1960"

Noua expoziție deschisă la Praga și intitulată „Cehoslovacia-1960" prezintă aspectele cele mai semnificative ale grandioasei dezvoltări a țării în domeniul industriei, agriculturii, științei, culturii și ocrotirii sănătății.

Atenția vizitatorului, care pătrunde în expoziție prin monumentala intrare dominată de statuia realizată de Arnost Fiderlik, simbolizînd republica, este atrasă mai întîi de sala exponatelor industriale, reprezentate — printre altele — de strungul cu operații multiple, de cabina de comandă a unei uzine automatizate, ca și de nenumărate alte agregate care poartă pecetea înaltului nivel tehnic al industriei cehoslovace.

Cu interes urmăresc vizitatorii și performanța mîinilor artificiale, care reușesc să scoată dintr-o cutie un băț de chibrit, să-l aprindă și apoi să-l stingă — nu e vorba numai de elementul spectacular, mîinile artificiale constituie un ajutor prețios mai ales pentru oamenii de știință care lucrează cu elemente radioactive.

Sala „bunului gust" cuprinde exponate ale industriei textile, confecțiuni pentru bărbați și femei, iar paradele modei care au loc aici din jumătate în jumătate de oră arată că denumirea sălii nu este de loc prost aleasă.

Nu lipsește din expoziție nici sala minunilor tehnice, în care parcă au prins viață visele pline de îndrăzneală ale lui Jules Verne și unde rachetele cosmice și astronauții sînt în elementul lor.

Dar cîte nu sînt de văzut în expoziție? Atît de multe, încît nu ne rămîne decît posibilitatea consemnării fugitive a celor mai interesante aspecte. Un poliecran, asupra căruia își trimit fasciculele de raze 25 de diaproiectoare și 5 aparate de proiecție: un teatru muzical cu sunet stereofonic; ultimul tip de helicopter și de tren electric ultrarapid, o fermă model pentru creșterea păsărilor și a vacilor de rasă...

„Cehoslovacia-1960" este o expoziție în care se remarcă străduința omului de a-și ușura și perfecționa munca, de a trăi din plin, mai fericit.

E.T.

① *Pe aici se pătrunde într-o minunată expoziție, „Cehoslovacia-1960".*

② *Război automat de țesut, cu duze de apă, o nouă creație a industriei cehoslovace.*

③ *O parte a sălii „minunilor tehnice", în care Jiri Trnka, cunoscutul creator al păpușilor cehoslovace de film, a amenajat vitrina cercetărilor în Cosmos.*

④ *Pentru salvarea vieții conținților, întreprinderea Chirana din Praga a construit un tip perfecționat de plămîni artificiali.*

⑤ *Noi modele de confecții în sala „bunului gust"...*

A ATERIZAT CU BINE. În fotografia de față este prins momentul reintoarcerii pe pămînt a unei rachete geofizice sovietice, a cărei aterizare în bune condițiuni este falesnită de o parașută. Informațiile științifice aduse de rachetă vor adăuga noi date pentru rezolvarea marii probleme a întoarcerii omului din Cosmos.

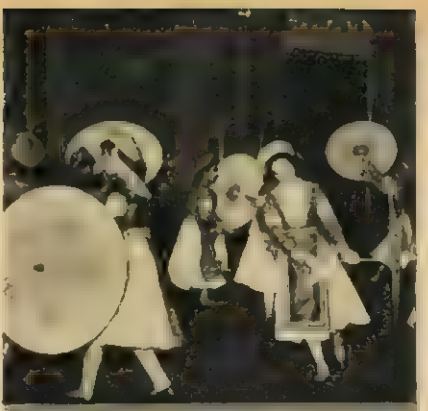

DANSUL CU UMBRELELE a intrat în tradițiile artei coregrafice a poporului R. D. Vietnam. Iată-l interpretat într-o nouă variantă de către un grup de grațioase tinere vietnameze.

DIN TEZAURUL OMENIRII. Acum 400 de ani, vestitul meșter Elias Geyer din Leipzig a lucrat — la comanda unui nobil german — caseta din fotografie, ca și aceste cîteva minunate vase confecționate din argint aurit, cu incrustații din fildeș. În prezent acest adevărat tezaur se află în posesia Muzeului de istorie din Leipzig (R.D.G.).

SCULPTORUL SEPTUAGENAR RUDOLF LÖHNER din Dresda (R. D. G.) a terminat recent o monumentală statuie ecvestră din bronz, înfățișîndu-l pe Tadeusz Kosciuszko, marele revoluționar polonez. Statuia, înaltă de 5 metri, va fi instalată în centrul orașului polonez Kracovia, pe locul unde se afla înainte o altă statuie de bronz a lui Kosciuszko, dar pe care fasciștii nemți au topit-o în timpul războiului.

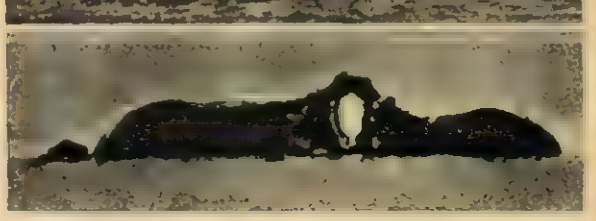

PUTERNICE ÎNGRIJORĂRI printre țăranii sicilieni a stîrnit ultima erupție a vestitului vulcan Etna. Trîmbița de fum aranjată de vulcan s-a ridicat pînă la înălțimea de 1.400 m. Fotografierea momentului erupției a fost realizată în orașul sicilian Catania. ↑

NEPĂSARE CARE COSTĂ SCUMP. Ca urmare a lipsei de grijă față de securitatea muncitorilor englezi, schelăria ridicată în fața unui magazin din Glasgow s-a dărîmat îngropînd sub ea 4 muncitori care lucrau pe schele. Doi din ei au murit. →

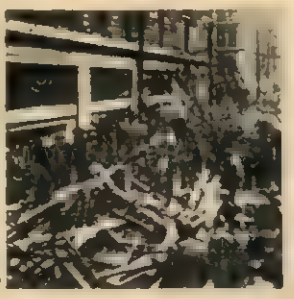

BOICOT PE BROADWAY. Împotriva segregației rasiale din S.U.A., s-au pronunțat recent și actorii, și regizorii unor teatre de pe Broadway. Ei boicotează compania teatrală Woolworth, în ale cărei filiale din statele sudice se folosește pe scară largă practicile rasiste. „Segregația rasială este dăunătoare din punct de vedere moral" — scrie pe cîteva dintre pancartele purtate de demonstranți. →

↑ **APARENȚELE ÎNȘALĂ...** Imaginile de față reprezintă cumva momentele unei crîncene lupte între doi hipopotami? Nu tocmai. Un fotograf pasionat a prins pe peliculă o scenă de... tandrețe între două din aceste — prea puțin gingașe — animale.

SCHIMBĂRI PE HARTA ATLETISMULUI

de Al. MIRODAN

Întrebîndu-ne ce a adus *nou* Olimpiada de la Roma, căutînd prin întreceri, recorduri și patimi, străduindu-ne a găsi o caracteristică și o deosebire de Helsinki sau Melbourne, sîntem îndemnați să vorbim despre atletism. Aici s-a petrecut în chip neașteptat, adică așa cum se petrec uneori feluărite prefaceri în viață, o schimbare structurală: americanii au pierdut cîteva (destule) probe, peste noapte și cu zgomot de cutremur.

Dacă la Helsinki americanii au fost egalați de sovietici în ansamblul disciplinelor sportive, ei care nu obișnuiau să fie egali nimănui;

dacă la Melbourne, americanii au fost întrecuți de sovietici în *ansamblul* disciplinelor sportive, ei care nu obișnuiau să fie întrecuți de nimeni;

la atletism ei continuau, oricare ar fi fost pierderile pe celelalte fronturi, să fie de neînvins, de neatins și stăpîni pe *majoritatea* probelor. Atletismul era metropola sportului american, inexpugnabilă în ciuda pierderilor suferite în colonii. Atletismul, și îndeosebi probele de sprint, sărituri, aruncări, era monopolul care nu suporta concurența. N-au cîștigat atleții din S.U.A. la trecuta olimpiadă mai multe medalii de aur decît toți ceilalți atleți la un loc? Și, mai ales, mai ales nu s-au arătat ei a fi, acum în ajunul jocurilor de la Roma, în formă extraordinară, doborînd săptămînal un record mondial, stîrnind extazul admiratorilor și vestind victorii copleșitoare la Olimpiadă?

Și totuși .

John Thomas, pornit — și cum? — favorit la mare, nesfîrșită distanță — a pierdut săritura în înălțime, sovieticii Savlakadze și Brummel arătîndu-se mai buni. S-a petrecut aici mai mult decît o pierdere; s-a petrecut o schimbare pe harta atletismului olimpic: un steguleț înfipt în locul altuia.

Sprinterii americani erau de ani și decenii stăpîni pe 100 și 200 metri plat. Cine gîndea că, la Roma, Norton — „regele vitezei" — nu va cuceri nici o medalie? *Nimeni. Nicăieri. Nici o clipă.* Dar titlul la 100 a fost cîștigat de germanul Harry, iar la 200 învingător a ieșit italianul Berruti, adică doi europeni. Și cine-ar fi gîndit că la clocan americanul Connoly, campionul de la Melbourne și proaspăt recordman mondial, nu se va afla la sfîrșitul întrecerilor nici măcar între primii șase? *Nimeni. Nicăieri. Nici o clipă.* Dar titlul a fost cîștigat de sovieticul Rudenkov, iar medaliile de argint și bronz au revenit maghiarului Zsivotski și polonezului Rut. S-a petrecut și la probele suspomenite mai mult decît o pierdere, s-a petrecut o schimbare.

Corespondentul ziarului „Sportul Popular" la Roma, Radu Urziceanu, formula acum cîteva zile o observație interesantă, și anume că sîmbătă 3 septembrie 1960, atleții americani au părăsit stadionul olimpic — pentru prima oară în istorie! — fără să cîștige nici un titlu olimpic.

Prima zi fără aur a atletismului american.

Prima.

★

.. Și tot prima oară în istoria jocurilor țara noastră dobîndește un titlu olimpic la atletism. La ora cînd scriem rîndurile de față aflăm prin mijlocirea aparatului de radio că Iolanda Balaș, adică Ioli a noastră, a rupt — în sfîrșit! — o tradiție (creație a orînduirilor de ieri) inaugurînd alta (creație a orînduirii de azi). Și lîngă ea, pe podiumul învingătorilor, Lia Manoliu cu excelenta, neașteptata, „surprinzătoarea" medalie de bronz, venind să confirme că Iolanda nu este o excepție, ci un început.

Prima zi cu aur a atletismului nostru.

Prima...

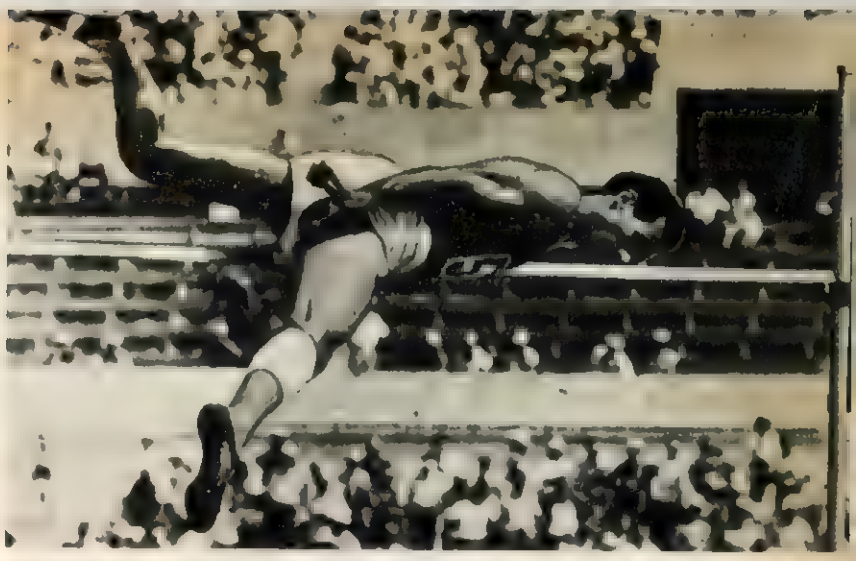

Robert Savlakadze — U.R.S.S. — (fotografia de sus) a spulberat pronosticurile multor admiratori ai americanului John Thomas (dreapta jos), învingîndu-l în finala probei de înălțime bărbați. S-a petrecut aici mai mult decît o pierdere, s-a petrecut o schimbare pe harta atletismului olimpic.

Cele trei medaliate la proba de 80 m garduri femei: Irina Press — Uniunea Sovietică — (medalie de aur), mijloc, Carol Quinton (medalie de argint), stînga, și Gisela Birkemeyer (medalie de bronz), dreapta. ←

SPORT

Cîștigătorii probei de floretă: Viktor Jdanovici (medalie de aur) mijloc, I. Sisikin (medalie de argint) stînga și A. Axelrod (medalie de bronz) dreapta. ←

V. Krepkina — U.R.S.S. — a stabilit un nou record olimpic la săritura în lungime, 6,37 metri. Iat-o în timpul evoluției (fotografia din dreapta) și după primirea medaliei de aur, alături de H. Claus (medalie de bronz) și Krzeszinska (cîștigătoarea medaliei de argint) — fotografia din stînga.

Ingrid Krämer (Germania), dublă campioană olimpică la săriturile de pe platformă și din turn. ←

Iolanda Balaș, campioană mondială la proba de înălțime femei, cîștigătoarea medaliei de aur la Olimpiadă

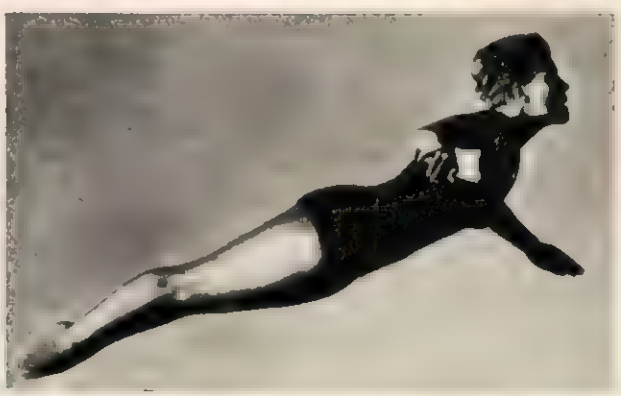

Coperta noastră: fotografie de A. MIHAILOPOL

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3502 of. 35 Tel. 17.60.10 int. 1744.
ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.
Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU
Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

La proba individuală de fond pe circuit, italienii au fost nevoiți să se mulțumească cu locul doi. Viktor Kapitonov (U.R.S.S.) a reușit să-și depășească adversarul, pe linia de sosire (fotografia nr. 1), cîștigînd astfel medalia de aur. La sfîrșitul cursei, publicul a ținut să răsplătească eforturile învingătorului (fotografia nr. 2).

Finala probei de 100 metri plat a fost cîștigată de Armin Harry, primul din stînga, atlet care se anunța printre favoriții cursei.

D. Pîrvulescu, cîștigătorul medaliei de aur la lupte, pe podiumul învingătorilor.

SPORT

PROGRESUL-STEAGUL ROȘU 3-1

De la deschiderea campionatului de fotbal pe anul 1960-1961, publicăm o fotografie, care a surprins o fază mult discutată în cercurile fotbalistice. A fost sau nu valabil golul înscris de Fusulan în minutul 82? Iată-l pe Soare în „flagrant delict". Ce părere are arbitrul Gh. Ostaci?

←

Lia Manoliu a cucerit medalia de bronz la disc, cu rezultatul de 52,36 m.

Flotarul Ion Monea a reușit să cucerească medalia de bronz la categoria mijlocie, datorită boxului său tehnic și combativ.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„PRIMA LECȚIE" (foto 1) — producție a studiourilor bulgare prezentată în cadrul festivităților prilejuite de aniversarea a 16 ani de la eliberarea Bulgariei de sub jugul fascist — evocă eroica perioadă cînd cei mai buni fii ai țării prietene luptau în ilegalitate, sub conducerea Partidului Comunist, împotriva ocupanților hitleriști. În această epocă se întîlnesc și se leagă printr-un puternic sentiment de dragoste doi tineri Peșo, un muncitor, și Violeta, o fată ce provine din burghezia bulgară. Deosebirile de clasă ating cel dot al șirăștring în atitudinea ce o iau în viață în momente de cumpănă. Peșo, călit în spiritul moralei muncitorești, se dovedește om de nădejde, căruia tovarășii de luptă îi pot încredința misiuni grele, dar Violeta, care a fost crescută ca o domnișoară de salon, va avea de luptat cu propria sa fire în primul rînd, pentru a-și recuceri locul lîngă omul iubit.

„ÎN AJUN" (foto 2) — a treia coproducție realizată de cineaștii sovietici și bulgari — este o ecranizare impresionantă a romanului cu același titlu al lui I. S. Turgheniev. Filmul ne prezintă pe eroii lui Turgheniev, Dimitri Insarov și Elena Stahova, în cadrul evenimentelor anilor 1860, în Bulgaria, cînd intelectualitatea progresistă pregătea răscoala împotriva stăpînitorilor otomani.

„EUGENIE GRANDET" (foto 3) — o producție a studioului „Mosfilm" — ecranizează cu înțelegere romanul celebru al lui Honoré de Balzac. În interpretarea actriței sovietice Arjadna Șengheleia (pe care am admirat-o în rolul Tatianei Larionova din filmul „Evgheni Oneghin)", Eugenie capătă dimensiunile tragice ale condiției sale sociale fiică de burghez, cu un suflet încă gingaș, generos, căzînd victimă a legilor și obiceiurilor inumane ce-i guvernează clasa.

„ULTIMA ZI — PRIMA ZI" (foto 4) — o producție a studioului „Gruzia-film" care ne face cunoștință cu oameni obișnuiți ai zilelor noastre. E vorba de bătrînul pustag Gheorghi pe care filmul ni-l înfățișează în ultima zi de ședință, după o jumătate de viață în care a dus din casă în casă epistole cu vești bune și rele. Un mic și anonim sinișaș a cărui existență a răspîndit frumusețe, bunătate și înțelepciune'

„ȘAPTE MIRESE PENTRU ȘAPTE FRAȚI" (foto 5) — o producție a studiourilor americane „Metro Goldwin Mayer" — face parte din categoria filmelor spectaculoase dar de o naivitate supărătoare. Rețeta e următoarea: se alege un șeptet de bărbați frumoși, li se adaugă o formație egală de femei atrăgătoare, se compun pentru toată ocazia echipă două, trei șlagăre, cîteva dansuri (efectiv reușite), iar pentru dramatismul acțiunii se încearcă o bătaie și o urmărire... ca în filme... Din care însă nimeni nu iese păgubit, de vreme ce, pînă la urmă, toți cei șapte frați au parte de cuvenitele mirese în conetuzie: mult zgomot și prea puțină artă.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTA SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 37 (277)

Anul IX

17 sept. 1960

Un interviu cu Țăndărică, la deschiderea Festivalului Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete.

(pag. 11—14)

Scrisoare din New York

ZILE NEOBIȘNUITE LA O.N.U.

de Richard JOHNSON

Motonava „Baltika" în cursa istorică a păcii. Împreună cu delegația Uniunii Sovietice la Adunarea Generală a O.N.U. au plecat delegațiile Ucrainei, Bielarusiei precum și a Bulgariei, Ungariei și Romîniei. În fotografie: conducătorii delegațiilor, tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej, N. S. Hrușciov, János Kádár și T. Jivkov pe puntea vasului „Baltika" înaintea plecării din Baltîisk.

PeInțîia Avenue, în Manhattan — unde se află sediul Organizației Națiunilor Unite — domnește în aceste zile o atmosferă deosebit de febrilă. Atmosfera aparte și cu totul neobișnuită ce domnește în clădirea cu 40 de etaje de pe malul East-River-ului se datorește știrii că în fruntea delegațiilor U.R.S.S. și celorlalte țări socialiste vor fi conducători de seamă din aceste state. Telegramele de presă au anunțat astfel că delegația U.R.S.S. va fi condusă de Nikita Hrușciov, a Romîniei — de Gh. Gheorghiu-Dej, a Poloniei — de W. Gomulka, a Cehoslovaciei — de A. Novotny, a Bulgariei — de T. Jivkov, a Ungariei — de J. Kádár.

Știrea sosirii la New York a șefului guvernului sovietic, pentru a participa la cea de-a 15-a sesiune a O.N.U., a făcut ca în rîndul celor mai mulți dintre obișnuiții sălilor Organizației Națiunilor Unite să reînvie puternica impresie lăsată de istorica sa cuvîntare din anul trecut cînd, de la tribuna Adunării Generale a O.N.U., Nikita Hrușciov a lansat — potrivit expresiei unor ziariști americani — „racheta cu propunerile de dezarmare generală și totală".

Acum, după torpilarea, în luna mai, a conferinței la nivel înalt de către promotorii „războiului rece" din S.U.A., precum și după întreruperea tratativelor cu privire la dezarmare tot din cauza aceloraș cercuri interesate în întreținerea psihozei de război, prezența la O.N.U. a șefului guvernului sovietic și a celorlalți conducători de frunte din țările socialiste vine să dovedească o dată în plus cine sînt acei ce doresc cu adevărat pacea și nu precupețesc nici un efort pentru obținerea slăbirii încordării internaționale și în primul rînd pentru înfăptuirea uneia din aspirațiile cele mai fierbinți ale omenirii: dezarmarea.

În numeroase comentarii consacrate apropiatei sosiri a delegațiilor ce vor reprezenta țările socialiste la O.N.U., personalități influente, ca și organe de presă din S.U.A. se referă la ocazia deosebită ce se oferă factorilor de răspundere din Occident de a discuta în cadrul O.N.U., la cel mai înalt nivel, problemele spinoase ale vieții internaționale și în primul rînd problema vitală, care frămîntă întreaga omenire problema dezarmării.

„Sosirea d-lui Hrușciov la Națiunile Unite — arăta unul din membrii Camerei Reprezentanților a S.U.A., R. W. Kastenmeier — oferă conducătorilor americani posibilitatea de a-și dovedi întreaga lor responsabilitate și maturitate de gîndire, participînd la discutarea la cel mai înalt nivel a celei mai importante probleme a timpului nostru: evitarea unui al treilea război mondial". În general, opinia publică își dă seama că actuala sesiune ar putea slăbi încordarea, deschizînd noi orizonturi pentru tratative. Firește însă că pentru aceasta este necesar ca puterile occidentale să se situeze pe o poziție lucidă, să manifeste dorința de a duce tratative în mod sincer și în spirit constructiv.

*

...În aceste zile premergătoare deschiderii sesiunii e o forfotă neobișnuită în special la etajul 37 al clădirii O.N.U. Biroul secretarului general al O.N.U., aflat aci, este de-a dreptul asaltat de ziariști acreditați pe lîngă Organizație, care-i cer să-și spună părerea în legătură cu actuala sesiune. Răspunzînd întrebărilor puse de ziariști, Dag Hammarskjoeld declară că salută venirea lui N. S. Hrușciov la Adunarea Generală, deoarece ea oferă posibilitatea de a se expune la nivelul cel mai înalt părerile în legătură cu unele probleme de cea mai mare importanță ce stau în fața Adunării Generale. Ziariștii trag prompt concluzia — nu rămîne decît ca exemplul lui N. S. Hrușciov să fie urmat și de șefii celorlalte state și în primul rînd de marile puteri. Lucru subliniat de altfel și de ziarul englez „News Chronicle": „Șefii statelor occidentale trebuie să participe la Adunare pentru a contribui la rezolvarea unei probleme atît de importante ca cea a dezarmării". Numai astfel tratativele pot deveni o realitate, iar dezarmarea și coexistența pașnică o posibilitate realizabilă, în ciuda tuturor sceptîcilor și a adepților „războiului rece". De altfel, această idee a necesității participării la actuala sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a factorilor de cea mai mare răspundere în fruntea delegațiilor a cîștigat tot mai mult teren în rîndul opiniei publice mondiale. Fapt demonstrat de anunțarea participării la lucrările Adunării Generale a O.N.U. a președintelui Indoneziei, A. Sukarno, a primului ministru al Indiei, J. Nehru, a președintelui Republicii Guineea, Seku Ture, a președintelui R. P. F. Iugoslavia, I. B. Tito, a președintelui R.A.U., G. Nasser, a primului ministru al Ghanei, Kwame Nkrumah și a altora.

La etajele 3 și 4, în birourile rezervate corespondenților de presă se citesc cu nesaț telegramele, se fac comentarii și schimburi de păreri și se trimit corespondențe ziarelor din toate colțurile lumii. Pe coridorul larg, ce unește clădirea Adunării Generale cu cea a secretariatului, în dreptul etajului II, se plimbă ziariști și diplomați din misiunile permanente, care au venit în număr mare înaintea deschiderii sesiunii, tocmai pentru a schimba păreri asupra evenimentului anunțat. Pînă și funcționarii secretariatului sînt în aceste zile mai aferați. Ei sînt conștienți de faptul că prezența conducătorilor țărilor socialiste, precum și a conducătorilor altor țări la actuala sesiune a O.N.U. va face ca aceasta să devină cea mai importantă sesiune din istoria Organizației Națiunilor Unite.

Își va îndeplini oare O.N.U. rolul pentru care a fost creată? Vor înțelege factorii de răspundere din țările occidentale să contribuie la creșterea prestigiului acestei organizații menite în primul rînd să contribuie la consolidarea și salvgardarea păcii? Va fi folosit prilejul ce se oferă de către Uniunea Sovietică și celelalte țări iubitoare de pace de a se duce tratative rodnice pentru lichidarea încordării internaționale?

Iată întrebări la care zilele ce urmează vor aduce un răspuns pe care opinia publică nu va întîrzia să-l aprecieze pe bază de fapte concrete.

Oamenii simpli din lumea întreagă doresc ca în clădirea ridicată la New York prin contribuția statelor membre, deci prin cota parte plătită de aproape fiecare locuitor al planetei noastre -în clădirea în intrarea căreia flutură 82 steaguri și se pregătesc stîlpi pentru noi stindarde ale statelor ce și-au cîștigat recent independența și care așteaptă să fie confirmate ca membre ale O.N.U.- să se întîlnească oamenii cu cea mai mare răspundere, să discute și să găsească căile de rezolvare a problemelor ce frămîntă lumea, pentru asigurarea unei coexistențe pașnice, pentru alungarea cosmarului exterminului atomic.

Un aspect din timpul vizitei pe care șeful guvernului sovietic o făcut-o în toamna trecută la O.N.U., de la tribuna căreia a rostit istorica sa cuvîntare cuprinzînd propunerile sovietice de dezarmare generală și totală.

Motonava „Baltika".

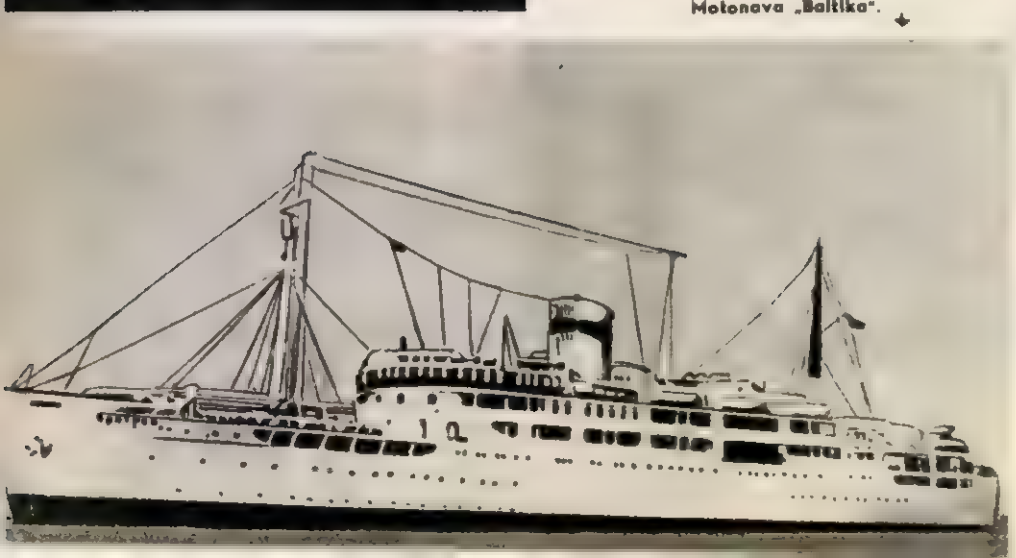

HRANĂ PENTRU... FURNALE

de Constanța BRATU

La Institutul de cercetări metalurgice și miniere se desfășoară acum o intensă activitate pentru realizarea sarcinilor care revin cercetătorilor din documentele celui de-al III-lea Congres al partidului și din Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la ridicarea nivelului tehnic al producției. Cum prezentarea într-un reportaj a tuturor cercetărilor care se fac aci în lumina acestor sarcini ar fi cu neputință, ne vom referi numai la cîteva din ele.

•

Fonta pe care furnaliștii o elaborează în ore și ore de muncă este tradusă foarte simplu în limbajul reacțiilor chimice. În esență ceea ce se petrece în furnal este o extragere, o eliberare a fierului din legătura sa cu oxigenul. Pentru această „eliberare", în furnalul-teatru de luptă se introduce, alături de minereu, un combustibil, și anume cocs. La marile temperaturi pe care le dezvoltă prin arderea sa, acesta „extrage" din minereul topit oxigenul și lasă liber metalul care, carburîndu-se, ajunge în creuzetul furnalului în chip de fontă. Evident, specialiștii ar avea multe de adăugat la această schemă. Dar, în mare, acesta este procesul și așa se naște fonta cea de toate zilele pentru industria siderurgică.

★

Ca să cucerești o tonă metal, ca să scoți fierul din captivitatea lui geologică, trebuie să prelucrezi multe tone de minereu inutil. De steril. Sterilul îngreunează procesul de furnalizare și, trăgînd înapoi productivitatea, încarcă prețul de cost. Ei bine, dar ce se poate face împotriva sterilului? Progresul științei și tehnicii mondiale dă soluția: îmbogățirea minereurilor de fier. Prin această tehnologie avansată, se separă, înainte de furnalizare, partea utilă — componenții metalici — de partea sterilă alcătuită mai ales din silice. Minereul se sfărîmă, se macină, se separă de steril prin diferite procedee, se granulează și, apoi, pentru a fi apt ca formă de rezistență fizică, se aglomerează prin ardere. Față de clasica tehnologie — sfărîmarea minereului și prăjirea lui cu... direcția furnal — acest modern procedeu pare complicat. Dar aceasta numai pentru un profan și numai la prima vedere. Faptul descongestionării furnalului de imense cantități inutile de steril aduce o creștere atît de importantă a productivității, o sporire atît de însemnată a producției de fontă, încît prelucrările prealabile pot fi comparate cu un pitic, la picioarele unui Gulliver uriaș al productivității furnalului.

★

Cocsul — eterna problemă a siderurgiei mondiale — este, dacă vreți, un cărbune destul de complicat ca naștere. Inexistenți în evidența geologilor, bureții aceștia duri, gri-argintii, își fac apariția pe lume fesînd din cuptoarele în care părinții lor — bucățile de huilă — s-au topit fără aer și s-au aglutinat (lipit) în chip de cocs. Dar complicația nașterii nu constă numai în faptul fabricării, ci și în acela că nu orice cărbuni pot fi părinți ai cocsului; după calculele unor oameni de știință, numai 1/5 din întreaga cantitate de cărbuni de pe glob poate fi transformată în cocs. Căci numai aceștia pot fi topiți și se aglutinează. Restul cărbunilor, neavînd aceste calități, neputînd fi cocsificați, au rămas cărbuni energetici și au fost folosiți ca atare, pentru ars în locomotive și... uneori chiar în sobe. A venit însă vremea ca și această tradiție să fie înlăturată. Pe plan tehnic mondial, studiul transformării cărbunilor energetici în cocs metalurgic se află de cîțiva ani pe ordinea de zi a tuturor specialiștilor. Un asemenea studiu a fost făcut și la Institutul de cercetări metalurgice și miniere. Și iată că experimentarea practică a procedeului a dus la realizarea de cocs metalurgic (sub formă de brichete) din cărbune energetic. Încercat în furnal la Victoria-Calan, acesta a

Emilia Corciovei verifică instalația de cocsificare înainte de primirea unei noi determinări.

↓ Uzina cocso-chimică din Hunedoara.

dat aceleași rezultate ca și cocsul fabricat prin metoda clasică, la noi în țară sau în străinătate, din huilă de cocs. În documentele Congresului al III-lea al P.M.R. se arată necesitatea continuării și încheierii cercetărilor pentru fabricarea acestui nou cocs. Colectivul care l-a realizat lucrează acum în această direcție. Se studiază perfecționarea procedeului; simplificarea rețetei și, mai ales, problema captării, recuperării și valorificării produselor chimice ce se obțin în timpul cocsificării noilor brichete. Căci aceste produse vor deveni mîine materii prime pentru fabricarea de coloranți, medicamente, mase plastice, îngrășăminte pentru agricultură. În 1965, noua uzină ce se va construi pentru fabricarea cocsului metalurgic din cărbuni energetici va produce cel puțin 400 mii de tone cocs prin acest procedeu, care este unul dintre cele mai moderne de acest fel.

★

O altă cercetare privind rezolvarea unei importante probleme a industriei siderurgice prin abordarea unei soluții la nivelul tehnicii celei mai moderne: obținerea semicocsului prin fluidizare. Siderurgiștii cunosc bine semicocsul și-i cunosc importanța. În fond, după cum o arată și numele, el este un fel de cocs pe jumătate; un fel de cocs... neterminat. Dacă fabricația cocsului se petrece la 1.000°, semicocsul se naște la numai 500-550°. Și în timp ce cocsul se folosește în furnal, semicocsul se utilizează la fabricarea cocsului. Atît a acelui „clasic", din huilă, cît și a celui din cărbune energetic. Marea uzină cocso-chimică din Hunedoara are nevoie de semicocs. El este folosit pentru reducerea gazelor volatile care se degajă la șarjele de cocs și care, fisurînd materialul, îi scad rezistența. Pînă nu demult semicocsul era fabricat, prin încălzire indirectă, la 550°, pe niște mese rotative metalice, în cuptoare care nu puteau produce decît 15-20 tone pe zi. Și iată că un nou procedeu elaborat de institut permite obținerea unei cantități de 75 tone pe zi, într-un singur cuptor. „Miracolul" l-a săvîrșit procedeul modern al fluidizării. Insuflîndu-se cu putere gaze fierbinți sub particulele de cărbune, acestea încep să pluteasă întocmai ca... pe un lichid, încălzindu-se astfel direct și în cel mai scurt timp posibil. Moderna tehnologie a fluidizării — care aduce o economie de 30 milioane lei anual — este aplicată astăzi la Calan și instalația de aici se numără printre primele din lume care aplică pe scară industrială acest nou procedeu.

★

Pentru ca o tonă de fontă să vadă lumina zilei, trebuie ca în furnal să se introducă circa o tonă de cocs. E o cantitate apreciabilă de cărbune, și încă de cărbune industrializat, căci natura n-a binecuvîntat industria cu cocs... la de-a gata. Oare nu există vreo soluție pentru economisirea acestor enorme cantități de cocs, pe care furnalele insațiabile le înghit zi și noapte? Știința și tehnica modernă au dat soluția: utilizarea gazului metan. Introdus în furnal, o dată cu ridicarea temperaturii aerului insuflat, gazul metan își asumă, într-o măsură, sarcina de reductor pe care o are cocsul în furnal. În felul acesta se pot obține cu ajutorul gazului metan — o bogăție deosebită a subsolului țării noastre — mari economii de cocs.

Prima aplicație practică în această direcție a fost făcută încă anul trecut de către specialiștii institutului, în colaborare cu muncitorii și inginerii Hunedoarei. Gazul metan a fost introdus în furnalul nr. 3 de la C.S.H. Apoi la furnalele 6 și 5. Calculele teoretice asupra economiei de cocs și asupra măririi productivității furnalelor au primit certificatul practicii. Circa 100 kg cocs economisit la tona de fontă! Înmulțiți această cifră cu sutele de mii de tone de fontă produse într-un an la un singur furnal al Hunedoarei; rezultatul reprezintă cocs economisit.

Reducerea consumului de cocs pe tona de fontă este una din principalele sarcini trasate siderurgiștilor de Congresul partidului; astăzi, după ce și la furnalele Reșiței a fost introdusă această modernă și economică metodă de lucru, cercetătorii institutului vor extinde aplicarea ei la Victoria-Calan. Căci și cocsul furnalelor de aici, ca și cel al furnalelor din alte centre siderurgice, poate și trebuie să fie cît mai mult economisit.

MICI POEME ÎN CULORI*)

Expoziția DE ARTA PLASTICA a artiștilor amatori

Am cunoscut în urmă cu ani și ani de zile un amator în ale „zugrăviturii". Picta cu precădere toamne veștejite, cu puzderie de frunze pornite în bejenie și cu o voită melancolie, peisaje pluvioase, țărani ne-țărani sau muncitori ne-muncitori... Lumina pînzelor lui era cenușiul întunecos. Pe atunci, amatorul meu nu avea nimic în afară de sinceritatea dorinței: nici orizont, nici îndrumare (iar uneori nici vopsea, penel sau pînză). Au trecut anii. Iată-l pe amatorul de atunci într-o expoziție (nu prima). Cîtă deosebire!

Un ochi „rece" ar spune pe un ton grav: „Expoziția a aliniat 147 de lucrări, semnate de 60 de artiști amatori; cum amatorismul nu mai e la noi un fenomen, să ne mulțumim a aprecia varietatea tematică etc., etc., etc."

Într-adevăr, pentru bucureșteanul iubitor de arte plastice, expozițiile artiștilor amatori nu mai sînt de mult un fenomen: penelul unui sudor, acuarela unui jurist sau sculptura unei dactilografe l-au desfătat nu o dată. Dar cifrele semnalate de ochiul „rece" ascund semnificații mari, care se cuvin a fi tălmăcite corespunzător. Așa că nu ne vom mulțumi să... apreciem varietatea tematică etc., etc., etc...

★

Mi-am propus — înainte de a fi intrat în expoziție — să scriu aceste rînduri pornind de la primul tablou. Iată-l în prima sală, în colțul din dreapta, deschizînd șirul exponatelor: „Construcții socialiste". De felul lor, contabilii sînt, dacă nu zgîrciți, barem cumpătați (și nu e rău!). Cu toate că-i... contabilă, Paula Vlăduț n-a fost de data asta nici zgîrcită, nici cumpătată; a dat frîu liber dragostei pentru ce-i nou și ne-a zugrăvit în pînza amintită o „Piață a Palatului" plină de poezie și avînt, așa cum e! Acest tablou ni se pare caracteristic expoziției. Lucrări ca: „Noi blocuri în cartier" (Nicolae Dincă, lăcătuș), „Se clădește un nou bloc" (Adrian Rubingher, elev), „La G.A.S. Pipera" (Ana Constantin, țesătoare), „Peisaj industrial" (Ion Crișan, lăcătuș), „Brigadă fruntașă (Ioana Pupăzan) etc. te impresionează nu numai prin valoarea lor artistică. Mesajul lor se amplifică în clipa în care te gîndești că un sudor sau un lăcătuș, o țesătoare sau o contabilă, un elev sau un student (din 60 de exponenți, 29 sînt muncitori, 14 — tehnicieni și funcționari, 17 — studenți sau activiști ai cercurilor de arte plastice de pe lîngă casele raionale de cultură), peste ziua lui de muncă, peste preocupările lui cotidiene, a încercat — și a reușit — să-ți arate prin intermediul artei lui de amator de ce și cum l-a impresionat un nou bloc care se clădește, ce sentiment a trezit în el debarcaderul lacului Bicaz, un șantier, laminorul de la uzinele „Republica", un tîrg tradițional la sate, o nouă creșă, un oțelar în plin avînt sau un grup de tineri la muncă patriotică. E un efort creator în plus pe care îl face acest om, un efort care merită a fi subliniat cel puțin cu aceeași căldură care l-a determinat.

Limbajul plastic al acestei expoziții e pe cît de pasionat, pe atît de simplu, de direct și de convingător. În compozițiile tematice oamenii nu mai apar, cum apăreau în urmă cu ani, nelegați între ei, ci dimpotrivă, gestul unuia, privirea altuia, armonizate, susțin ideea pînzei; portretele sînt mult mai precise, mai „personale", mai grăitoare. Descrierile sînt realiste și poetice, „făcutul" e pe cale de dispariție. Lumina și culoarea nu mai sînt pentru artistul amator un divertisment; descoperindu-le tîlcul încetul cu încetul, lumina și culoarea, filtrate, ilustrează, o dată cu sentimentul artistului, amploarea faptului cotidian redat în lucrare.

Desigur că un critic de artă ar mai găsi lucruri de spus în afară de laude. Aceste rînduri însă și-au propus să fie nu o cronică de specialitate, ci o consemnare a faptului și a semnificației lui. Și, făcînd corp comun cu însemnările vizitatorilor (din cartea de impresii), să ureze amatorilor în ale artelor plastice noi succese în Bienala care bate la ușă.

B. DNR.

Mircea Milovici, elev — Topitorii

Ana Constantin, țesătoare — La G.A.S. Pipera

*) Expoziția de artă plastică a artiștilor amatori, deschisă în cinstea zilei de 23 August și organizată de Casa de creație a Sfatului Popular al Capitalei.

Nu e nevoie de multe invitații, nici măcar de chemarea tradițională — pui-pui. E suficientă apariția îngrijitoarei cu găleata de grăunțe, și puii se adună la ospăț.

Pui-pui-pui!...

Fotoreportaj de Al. GÎRNEAȚĂ (text) și S. STEINER (fotografii)

O găină se crește simplu. Ouăle se clocesc în cuibar, puii se hrănesc cu ce găsesc, cresc mari și sînt tăiați sau lăsați pentru prăsilă. Așa-i legea de cînd i s-a sortit găinii să trălască pe lîngă casa omului! Ce poate fi nou, modern, în creșterea păsărilor? Doar apariția incubatoarelor. Încolo, în ce privește creșterea, fie și într-o gospodărie de stat, criteriile rămîn aceleași, doar proporțiile fiind schimbate.

Cam cu gîndurile acestea ce frizează ignoranța în rocă ce privește avicultura am intrat în biroul directorului gospodăriei de stat din Giurgiu. Dar cînd am ieșit de acolo am priceput că și creșterea păsărilor se face după principii riguros științifice, că între cuibarul dichisit de bunica și marile noastre crescătorii de păsări nu

Puiuții nu ies afară din cotețele lor de vreo cîteva luni. Aci le sînt asigurate o hrană consistentă și gustoasă furnizată de furajele granulate, o îngrijire atentă, adăposturi igienice, curate. Lipsa soarelui o suplinește acest mic „astru" — lampa de cuarț — la razele căreia găinile se desfață cîte cinci minute pe zi.

Becurile infraroșii sînt „apreciate" de pui. Se îngrămădesc în jurul lămpilor și se arată încîntați de căldura lor. După aceasta, masa e mai gustoasă și parcă... prea puțină.

este numai o deosebire de cantitate, ci mai ales de calitate și că tehnica și-a pus puternic amprenta și în acest domeniu.

Crescătoria de păsări a gospodăriei de stat din Giarmata este una din cele mai mari și, hotărît, cea mai modernă din țară. Pornită de la condiții primitive — o capacitate de numai o mie de păsări — crescătoria de astăzi, sau mai precis puiernița de acum, are o capacitate de incubare de 130.000 ouă. Și dacă incubatorul a înlocuit cloșca, devenind o uriașă mamă care scoate 12-13.000 de pui o dată, era firesc să se schimbe și metodele de creștere. De fapt nu numai metodele de creștere a puilor, ci însăși principiile aviculturii.

Gospodăriile noastre de stat se specializează acum fie în puierniță, fie în îngrășătorii, fie în creșterea păsărilor numai pentru ouă. Pentru că, după rasa lor, există păsări bune de carne, care cresc repede, și altele numai ouătoare bune. La Giarmata este în principal o puierniță cu pui de rasă Cornisch sau Rock, buni de carne. Gospodăria de aici furnizează din prăsila proprie pui pentru îngrășătoriile altor ferme. Pui crescuți după ultimele reguli ale tehnicii. Cititorul care-și amintește de cloșca pusă în coș undeva prin magazii, de puii aurii ce sporeau din te miri ce, sub simpla supraveghere a cloștii, află cu mirare că există două metode de creștere la fel de științifice. Una este aceea a bateriilor de îngrășat cu puiernițe, în care la două luni puiul ajunge pînă la 700 grame și la 1.000-1.200 grame cînd e ceva mai vîrstnic; alta este metoda creșterii cu ajutorul razelor infraroșii, cea mai recomandabilă, deși necesită o suprafață mai mare.

Razele infraroșii dezvoltă energii în organism, stimulează creșterea unei osaturi puternice. Puii nu se mulțumesc însă numai cu viața în puierniță, chit că și aici e mult aer. Ei sînt pretențioși, vor să schimbe locul, recomandabil de altfel și pentru sănătatea lor. Așa că pe teritoriul gospodăriei apar „taberele de vară". Numele acesta pompos ascunde niște cotețe pe roți pe care un tractor le mută din timp în timp prin miriști și lucerniere. E perioada vitaminizării și adunării boabelor scuturate în lan.

Dar orătăniilor le place îndeosebi hrana modernă, alcătuită în mod științific. Nutrețul granulat de pildă a fost folosit aci pentru prima oară. Acest nutreț, foarte complet, este alcătuit din uruială de porumb, orz, ovăz, tărîțe, mazăre, șrot de soia, deșeuri de la fabricarea macaroanelor, făină de carne, săruri minerale, vitamine sintetice și melasă. O astfel de hrană complexă (și granulată) prezintă avantajul că ajută la creșterea uniformă și rapidă a întregului lot de pui (față de schemă, care la două luni indică 700 gr, puii brăniți cu nutrețul granulat ating un kilogram). În plus, nu mai e nevoie de personalul numeros care să toace hrană proaspătă de cîteva ori pe zi, s-o transporte și mai ales să spele jgheaburile ca să nu se acrească hrana.

Cu puțină alergătură și un dram de ingeniozitate, utilajul învechit al unei fabricuțe de macaroane a devenit fabrica de furaj granulat a gospodăriei. Un malaxor, o presă și niște dulapuri de uscat, multe încercări și bătăi de cap au furnizat în cele din urmă furajul de care puii aveau nevoie.

Iată unul din punctele gospodăriei: pe o stradă mărginașă și tăcută, într-un loc cu livezi întinse și liniștite, se află — lîngă o puierniță — o încăpere aparte. Științific vorbind, aici se află bateria de ouat. Mai pe înțelesul nostru, e vorba de niște cotețe de sîrmă, suprapuse, cu încăperi comode în care găinile intră la ouat. O generație de găini introdusă în baterii nu le mai părăsește atîta vreme cît ouă. Cînd perioada de ouat s-a încheiat, păsările, îngrășate, voinice, iau calea consumului.

Incubatoare, puiernițe, raze infraroșii, furaj granulat, fabrica de nutreț... Denumiri noi, tehnice, legate de o străveche ocupație domestică și care astăzi capătă o deosebită dezvoltare. Avicultura, creșterea puilor, este o preocupare a mii de specialiști, pentru a asigura — în cantități tot mai sporite — o hrană gustoasă și ieftină, prin folosirea ultimelor metode științifice și a tehnicii avicole.

O serie de pui de toamnă se află acum în îngrijirea tehnicienilor. În curînd o nouă serie de pui... maturi vor pleca către gospodăriile agricole de stat și colective. Sănătatea lor este obiectivul principal al avicultorilor de la Giarmata. Inginera Stela Rusu controlează de cîteva ori pe zi buna dispoziție a puilor. Tristețea, moțurile la mîncare sînt semne rele, vestind necesitatea intervenției veterinarului.

Harnica clocșcă mecanică, mamă a mii de pui. Controlul ouălor, reglarea temperaturii și a aparaturii contribuie la buna desfășurare a clocirii.

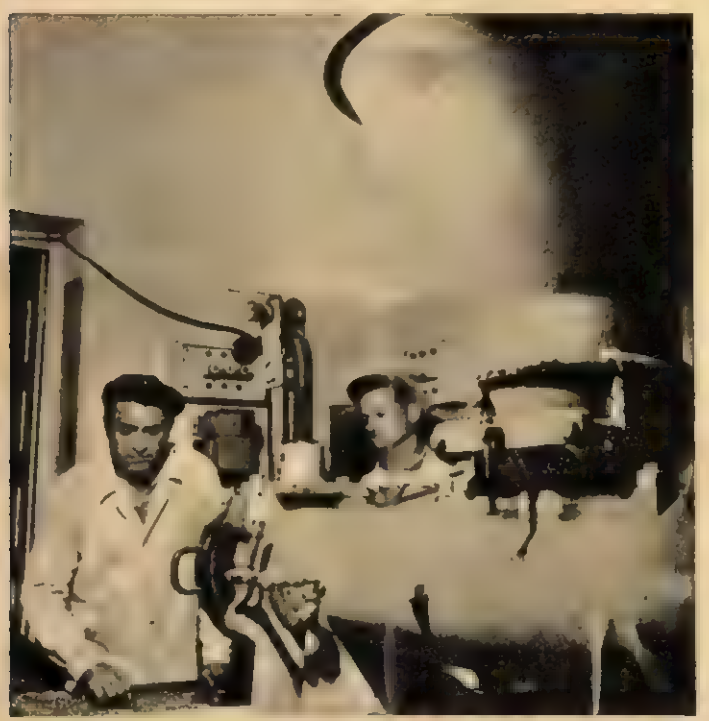

„Fabrica" de furaj granulat, una din mîndriile „păsărarilor" de la Glezmata.

Dumnealor sînt o... anexă. Puii de curcă, mai puțini la număr, se bucură de o atenție deosebită. Oricît ar părea de ciudat, ei sînt pui cei mai debili. Pînă la o lună trebuie îngrijiți, cercetați, mă rog e nevoie să îi se caute în... pene, instalația aceasta — un soi de pătuțuri înalte sub care trece sursa de căldură cu temperatură constantă — are tocmai rostul de a-i face să treacă peste perioada critică. Cu ajutorul ei sînt feriți de boli și se pot dezvolta normal.

IMPERATIVUL VIEȚII:

DEZARMAREA GENERALA ȘI TOTALA

„Nu, războiului atomic!"; „Pentru pace și prietenie". Soliți tineretului lumii, adunați anul trecut la Festivalul de la Viena, au demonstrat pentru dezarmare.

STATISTICA RĂZBOAIELOR

O interesantă statistică dată publicității recent în Elveția ne dă o imagine grăitoare a ceea ce au reprezentat pentru omenire războaiele în ultimii cinci mii de ani.

Pentru realizarea acestei statistici s-au întocmit 73.000 de fișe și s-au efectuat — cu ajutorul mașinii electronice — pentru prelucrarea a 876.000 date, 850.000 operații de calculat.

Cu ce rezultate! Ce înșiruie din anul 3.200 înaintea erei noastre omenirea a trăit în pace doar... 292 ani. În toți ceilalți ani s-au purtat 14.513 războaie, mari sau mici, care au secerat nu mai puțin de 3 miliarde 640 milioane de vieți omenești. Iar cheltuielile și pagubele de război se ridică la fabuloasa cifră de peste 2.150 trilioane de franci elvețieni, sumă care — exprimată în aur — ar echivala cu un lingou înalt de 10 metri și lat de 161 kilometri, cu care s-ar putea încercui Pămîntul la ecuator.

Impresionantul tablou-al deschiderii Olimpiadei 1960 de la Roma. Şi aici simbolul este pacea între popoare. Sportivii lumii sînt împotriva războiului, pentru dezarmare şi bună înţelegere între popoare.

După ultima statistică a O.N.U., trăiesc astăzi în lume 2 miliarde 900 milioane de oameni. Statistica e un lucru care nu poate fi nici contestat, nici răstălmăcit: aşadar o singură planetă şi 2 miliarde 900 milioane de oameni. Oamenii pot trăi pe meridiane diferite, pot avea probleme diferite, griji şi visuri diferite. Înţelepciunea populară ia adesea ca martoră mîna omenească: ea are cinci degete şi nici unul nu seamănă cu celălalt. Mîna este totuşi un întreg — nici un deget nu poate fi tăiat fără ca întregul să sufere. Există o grijă a fiecărui om pentru sine şi există grija a aproape trei miliarde de oameni pentru soarta tuturor.

Prin anul 1938 a fost turnat în Occident un film care avea ca titlu o întrebare: *„Ce va fi mîine?"* Filmul anticipa distrugerile pe care avea să le producă războiul ce bătea la uşă. Spre sfîrşitul secolului trecut, profesori cu mustaţa în furculiţă mai puteau vorbi copiilor despre „războiul celor două roze" sau despre numeroase alte războaie „între vecini", care împinseau istoria. Secolul XX a transformat războaiele din fenomene mai mult sau mai puţin locale, în fenomene mondiale. Rastelele cu puşti ale cazărmilor au căzut de mult în desuetudine. Cele două conflagraţii ale secolului nostru au demonstrat cu prisosinţă că *lumea a devenit un arsenal supraîncărcat cu praf de puşcă, în care e extrem de primejdios să umbli cu focul. De aceea, să ia aminte amatorii de aventuri şi să ştie că, în cazul unei conflagraţii, incendiatorii n-au pur şi simplu nici cînd, nici unde să fugă...*

Există însă în zilele noastre nu numai buruiana otrăvită a războiului, ci şi antidotul ei. Ca răspuns la manevrele profitorilor de pe urma războiului, oamenii au creat o uriaşă mişcare a luptătorilor pentru pace. Ca replică la ideile nefaste ale celor ce ridică în slăvi puterea distrugătoare a armelor, Uniunea Sovietică a formulat ideea care a cucerit cele cinci continente: **dezarmarea generală şi totală a tuturor statelor.** Planul expus într-o memorabilă zi de septembrie din anul trecut în faţa Organizaţiei Naţiunilor Unite de şeful guvernului sovietic este simplu şi pe înţelesul tuturor. N.S. Hruşciov a propus să fie desfiinţate armatele, ministerele de război, statele majore militare şi serviciile militare obligatorii — şi oamenii au înţeles că asta ar putea să însemneze eliberarea totală a omenirii de frică. **Fără armate şi fără generali războiul ar putea fi mai lesne stăvilit.**

N.S. Hruşciov a propus Organizaţiei Naţiunilor Unite să fie distruse toate tipurile de arme, inclusiv cele atomice, chimice sau bacteriologice, şi să fie lichidată producţia de război — şi oamenii au înţeles că asta ar putea să însemne, pe lîngă eliberarea de frică, şi eliberarea de povara grea a înarmărilor: **fără arme atomice sau rachete, fără bombardiere şi crucişătoare, omenirea ar deveni dintr-o dată bogată.** Numai anul acesta cheltuielile militare ale Statelor Unite ating cifra de 41,5 miliarde, cifră record pentru timp de pace. Nu e greu de închipuit ce ar putea face omenirea cu zecile de miliarde măcinate azi în cursa înarmărilor.

În planul său, N.S. Hruşciov a propus să fie lichidate stocurile de arme existente azi în lume şi, o dată cu ele, bazele militare de pe teritorii străine — şi oamenii au înţeles că asta ar însemna nu numai eliberarea de frică şi de povara înarmărilor, ci şi posibilitatea instaurării acelei perioade îndelungate de pace trainică de care toţi au nevoie, indiferent dacă trăiesc în apusul sau în răsăritul lumii. **Fără ameninţarea armelor şi a bazelor militare toate popoarele lumii s-ar putea dedica înfăptuirii celor mai îndrăzneţe planuri de muncă paşnică.** Pînă şi un raport al comisiei de afaceri externe a senatului american constata că *„ideea dezarmării va găsi fără îndoială o cale directă spre inimile popoarelor întregii lumi"*. E cuprinsă aici o dublă recunoaştere: întîi, a faptului că propunerile sovietice sînt din cele care pun stăpînire pe inimile oamenilor; al doilea, a faptului că ideile negre ale războiului n-au reuşit să cucerească aceste inimi — **oamenii sînt mai însetaţi decît oricînd de pace şi înţelegere reciprocă.**

Istoricii vor consemna propunerile sovietice pentru dezarmare generală şi totală ca pe nişte propuneri care au marcat trecerea lumii pe o nouă treaptă de înţelegere a lucrurilor: dintr-o fatalitate absurdă şi odioasă, războiul a devenit *EVITABIL*. Aceasta s-a putut întîmpla numai în secolul nostru, secol care a văzut în cel de-al doilea deceniu al său — naşterea celui dintîi stat socialist din lume; în cel de-al treilea deceniu — naşterea celor dintîi cincinale socialiste; în cel de-al cincilea deceniu — naşterea lagărului socialist, cuprinzînd un şir întreg de ţări din Europa şi Asia; în cel de-al şaselea deceniu nava cosmică socialistă, deschizînd drumul omului spre Cosmos...

În zilele vizitei lui N. S. Hruşciov în Franţa, milioane de francezi şi-au demonstrat adeziunea călduroasă la propunerile sovietice de dezarmare generală şi totală. →

Pe vremuri Arhimede căuta zadarnic în spațiu punctul de sprijin care să-i îngăduie răsturnarea pămîntului. În zilele noastre oamenii au găsit în forța de nebiruit a lagărului socialist acel punct de sprijin care le poate îngădui să răstoarne definitiv ideile despre inevitabilitatea războaielor și să instaureze pacea pe pămînt.

Unii au crezut că uriașa putere de distrugere a armelor moderne va face din oameni victime docile ale șantajului și că spaima va fi mai puternică decît rațiunea. Dar ajunge să deschizi dimineața ziarele: în Franța mamele își demonstrează pe străzi ura împotriva războiului; în Anglia coloanele pe care le alcătuiesc participanții la marșurile păcii se întind pe kilometri întregi; în Germania federală invalizii trecutului război trec în cîrje blestemînd pe cei care, fără să învețe nimic din lecțiile istoriei, dau noii armate vest-germane arme atomice; în Japonia oamenii cer ca ciuperca exploziei atomice să nu mai întunece cerul; în India oamenii nu uită că Gandhi a urît războiul; în Statele Unite ale Americii luptătorii pentru pace înfruntă tulumbele pompierilor și gazele lacrimogene. În fața primejdiei de război omenirea se dovedește a fi una singură. Oamenii știu că arma fricii se poate întoarce împotriva celor ce au lansat-o și poate sili pe aceștia să renunțe la planurile lor nebunești. Rațiunea poate și trebuie să triumfe în lume. **Iar în zilele noastre rațiunea înseamnă în primul rînd dezarmare generală și totală ..**

Cînd, înainte de deschiderea actualei sesiuni a Organizației Națiunilor Unite, s-a anunțat că delegațiile țărilor socialiste vor fi conduse de conducătorii acestor state, omenirea a avut o nouă confirmare a importanței pe care o acordă lumea socialistă problemei dezarmării generale și totale, **problemei problemelor** timpului nostru — cum a fost pe drept cuvînt denumită. Prezența la Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a șefului guvernului sovietic, Nikita Sergheevici Hrușciov, a tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej și a celorlalți conducători ai statelor socialiste constituie o inițiativă de pace de o excepțională importanță. Să nu uităm că sîntem la patru luni după ce Statele Unite ale Americii au torpilat conferința la nivel înalt; astăzi guvernul Statelor Unite nu mai poate evita confruntarea punctelor de vedere în fața forului de răspundere pe care-l reprezintă Adunarea Generală a O.N.U. Să nu uităm că sîntem la cîteva săptămîni după ce comitetul de dezarmare al „celor 10 state" (din care face parte și țara noastră) și-a întrerupt lucrările, ca urmare a lipsei de dorință a puterilor occidentale de a ajunge la o înțelegere; cei mai înalți factori de răspundere ai statelor occidentale sînt chemați azi să declare deschis în fața Adunării Generale a O.N.U.: vor ei cu adevărat dezarmare — sau vor numai discuții sterile în legătură cu aceasta?

În orice caz popoarele — 2 miliarde 900 milioane de oameni — ar primi cu un imens simțămînt de ușurare trecerea Occidentului de la fraze despre pace la fapte concrete în sprijinul acestor fraze, tocmai acum cînd Adunarea Generală a O.N.U. discută problema dezarmării generale și totale. Însuși faptul că această problemă a venit în discuția forului internațional arată că ea nu mai poate fi ocolită, că există premise ca ea să poată fi rezolvată în folosul tuturor. Acesta este, printre altele, și punctul de vedere al delegației romîne, care, așa cum a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul prezentat în fața Marii Adunări Naționale, *„va trebui să aducă o contribuție activă la discutarea problemei dezarmării în ansamblul ei și să militeze pentru ca Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite să ia hotărîri menite să grăbească încheierea unui tratat de dezarmare generală și totală"*.

În îndeplinirea misiunii ei nobile, delegația R.P. Romîne are mandatul întregului nostru popor, care sprijină politica externă a partidului și guvernului. Noi sîntem mîndri că în fața Adunării Generale O.N.U. vor veni în discuție două propuneri românești. Este vorba de punctele *„Acțiuni pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate dintre statele europene aparținînd unor sisteme social-politice diferite"* și de *„Măsuri pentru promovarea în rîndurile tineretului a ideilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare"*. Propunerile românești au găsit un larg ecou în rîndurile multor delegații la O.N.U., care văd în ele încă o manifestare a dorinței de pace a poporului nostru.

Propunerile sovietice privind dezarmarea generală și totală, inițiativele celorlalte țări socialiste creează premisele unei munci rodnice încununate de succes — bineînțeles dacă puterile occidentale vor da dovadă de bunăvoință și de dorință de înțelegere. Aproape trei miliarde de oameni urmăresc acum cu interes ceea ce se întîmplă la O.N.U.

Din cauza acțiunilor agresive ale imperialiștilor americani, primăvara — luna mai — s-a dovedit a fi rece anul acesta. Toamna poate aduce totuși roadele pe care le așteaptă popoarele lumii...

Ovidiu COMȘA

Peste 20 de milioane de japonezi au luat parte la marșurile păcii, organizate în zeci de orașe și sate din Japonia. În fotografie, un grup de participanți la marșul păcii din nordul țării.

Ostași sovietici demobilizați se îndreaptă spre regiunile răsăritene ale Uniunii Sovietice, pentru a contribui, alături de ceilalți oameni sovietici, la munca pașnică de construire a comunismului. →

Statuile vorbesc cîteodată...

Îl recunoașteți pe bătrînul Will, plîns, speriat, așa cum îl întîlniam în Parcul de cultură și odihnă?

St. O. Iosif în jungîă! Nou, în Ciș-migiu!

Ar trebui un concurs „Cine știe ciștigă" pentru a descoperi că bustul e al lui Eminescu...

de B. DUNĂREANU

Era noapte în parc, o noapte liniștită de vară în care nici frunzele nu foșnesc. Pînă și apele Herăstrăului păreau înghețate. Numai dintr-o poeniță răzbăteau un soi de șoapte vagi, curioase. M-am apropiat încet-încet: erau statuile parcului, adunate într-un colocviu nocturn. Statuile prinseseră grai!

Vorbea tocmai Mark Twain:

— Dacă aș avea mîini, aș încerca să mă retușez singur... Ieri, un copil neastîmpărat se juca pe aici rupînd flori. Maică-sa, ca să-l potolească, i-a strigat: „Dacă nu te astîmperi, îl chem pe nenea la tine!" îngrozit, copilul a început să plîngă și a fugit ca din pușcă; mama l-a găsit ascuns acasă, în noptieră... *Nenea* eram eu. Am ajuns sperietoare de copii...

Într-un colț, sub un copac, stătea retras, plouat și plîns, bătrînul Will de la Stratford pe Avon. Și-a făcut loc cu greu printre ceilalți (în dreptul lui Aurel Vlaicu a căscat ochii: nu l-a recunoscut pe zburător pentru că statuii îi lipsea... nasul) și s-a postat în mijlocul adunării, avînd aerul că spune: „poftiți, priviți!" Apoi, după cîteva clipe de tăcere, a început să hamletizeze textual:

— ...Și nici izvorul plin al lacrimilor... nici mîhnirea feței cu fel și chip de semne ale durerii... nu-s în măsură să m-arate lumii așa cum sînt...

La care, mereu veselul Caragiale nu s-a putut abține să nu-i sufle lui Eminescu:

— O fi sau n-o fi el? Aici e-aici! Zău, stimabile, cînd îl privesc am senzația că-i craniul lui Yorick pe lopată!

Discuțiile au continuat. M-am pitit după o bancă și am ascultat mai departe. Am aflat astfel că încă de prin 1957 parcul a fost vizitat de o comisie (de specialiști) care nu s-ar putea spune că s-a declarat entuziasmată de cele văzute. Într-adevăr, unele statui din plăcutul parc bucureștean au început să constituie — încă de pe atunci — o problemă, atît în privința măsurii în care corespundeau sau nu înfățișării — nu numai fizice — a personajului pe care voiau să-l redea, cît și în privința îngrijirii și amplasării lor. Așa, de pildă, marelui nostru poet Mihail Eminescu, i s-a ridicat un bust de o calitate îndoielnică, care ni-l reprezintă cum n-a fost niciodată: bătrîn. Dar Beethoven? După bustul din parc, n-a scris el nemuritoarea-i muzică; după muzică, nu-i bustul lui: în locul titanului, vizitatorul întîlnește o figură răvășită, extenuată, chiar pleoștită. Sau figura de neuitat a lui Bălcescu, revoluționarul de la 1848, a inspirat creatorului doar chipul unui tinerel jovial și zîmbăreț? Desigur că lui Bălcescu nu i-au lipsit lirismul și gingășia; dar acestea nu pot fi idilizate pueril.

Un portret statuar nu e, desigur, o fotografie, el presupune — și implică — *stilizarea*. Dar nu trebuie ca această stilizare să creeze echivocuri care să ducă pînă la înstrăinarea flagrantă a figurii pe care pretinde că o zugrăvește.

Ni s-a spus că statuile în discuție sînt lucrate în așa-numita piatră artificială și că la noi n-a existat, în acest domeniu, experiență. Se prea poate. Arta nu exclude experimentul. Dimpotrivă. Dar experiment se face cu o statuie, cu două sau cu trei — și nu cu mult mai multe; pe de altă parte, cu un experiment nu se ornamentează — chiar dacă nu pe toată întinderea lui — un parc public! Aceleași surse ne-au informat că piatra artificială se deteriorează lesne la ploi și vînt. Tot ce e posibil. Dar într-atît încît statuile să aibă nasul ciupit sau lipsă și linia figurii ștearsă sau inexpresivă? Greu de crezut! Mai ușor e de crezut altceva: că aceste statui nu au fost tocmai bine îngrijite. S-a cam uitat că sînt un bun obștesc, care în afară de valoarea lui intrinsecă se presupune că valorifică și întreaga bogăție spirituală a personajului redat.

Din păcate, tot atît de mult lasă de dorit și amplasarea statuilor în parc, făcută pare-se după criteriul bunului... plac (fără să glumească, cineva din administrația parcului susținea că statuile nu au fost dispuse ca lumea pentru că nu s-a studiat terenul în ansamblu, din elicopter; glumind, înclini să crezi după rezultatele obținute că elicopterul a fost folosit, dar nu pentru studiul terenului, ci pentru „plantarea" statuilor...). În loc să se studieze fiecare alee, fiecare porțiune, fiecare colțișor, în vederea integrării statuilor în peisaj, acestea au fost risipite fără nici o noimă, în locuri necorespunzătoare; le găsești sau pitite în locuri greu vizibile, sau expuse prea în margine de alee, sau îndepărtate exagerat de ochiul vizitatorului. În bună parte, statuile străjuiesc aleile, aidoma majordomilor, și au la picioare nu flori ci... săgeți indicatoare: „Spre cofetărie", „Spre bibliotecă", iar unora li s-au alăturat chiar și panouri cu afișe. Ady Endre este „amplasat" într-un loc retras (într-un fel, nu e rău: statuia nu seamănă cu figura poetului), iar Balzac, dimpotrivă, este ridicat pe vîrful unui mic deal și, de aici, cocoțat pe un piedestal firav și lung cît o prăjină; Ion Păun-Pincio străjuiește intrarea în biblioteca... științifică, iar Alexandru Vlahuță este expus într-o întortocheturâ de alee și nu în dreptul bibliotecii care-i poartă numele. De altfel, nici „înrudirea" statuilor nu a fost făcută după vreun criteriu. Ar mai trebui adăugat că la compozițiile care zugrăvesc scene mitologice sau de actualitate, lipsește așa-numita „explicație", așa că vizitatorul nu are de unde să știe ce reprezintă lucrarea; în plus, trebuie amintit anonimatul în care rămîn creatorii acestor statui pentru simplul motiv că și le-au semnat... invizibil.

Amplasarea statuilor în parc — am spune chiar în parcuri — trebuie regîndită. Poate că sînt prea multe la un loc? Poate că n-ar strica să apară alei ale luptătorilor revoluționari, ale scriitorilor, muzicienilor, artiștilor plastici?

Așa că artiștii noștri plastici au cuvîntul! Ei ne-au obișnuit cu opere de un înalt conținut ideologic și artistic — și nu s-ar putea spune că în parcul sus-amintit nu există asemenea opere! (Vezi bustul lui Ilie Pintilie și cel al lui Djambul Djabaev). Au dreptul la cuvînt și gospodarii treburilor publice. Și ei au dovedit nu o dată că se pricep în a crea bucureșteanului locuri plăcute de odihnă și recreație, în care frumosul să se împletească armonios cu utilul. Să nu uităm că avem în București o Piață și o nouă sală a Palatului R.P.R., noi și semețe blocuri, noi cartiere, care au sporit exigențele cetățeanului. Și exigențele lui sporite trebuie satisfăcute!

★

... Colocviul a ținut pînă spre dimineață. Ultimul a vorbit Caragiale:

— Ce ziceam dar? Dacă sîntem de piatră, onorabililor, nu înseamnă că trebuie să fim și... de lemn! Așa că s-o luăm de la comisiune, din 1957 fix! Da' să se revizuiască pe ici pe colo, adică în punctele esențiale!...

Cine să revizuiască? Cine răspunde: secția culturală a Sfatului popular al Capitalei!

„În Parcul Puşkin", statuia lui Luchian este „amplasată" într-o mică poiană îngrădită. Dintr-un singur loc poate fi observată: din spate...

Statuia lui Maiakovski, încadrată de săgeți indicatoare și stîlpi...

Locul, după cum se vede, e potrivit. Dar nu și-a găsit statuia...

ȚĂNDĂRICĂ

în așteptare

Țăndărică a înălțat iarăși flamura întrecerii. Și iată că păpușile din patru unghiuri ale lumii grăbesc din nou spre țara noastră pentru a striga „prezent" la cel de-al doilea Festival Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete (al cărui prim gong va bate la 15 septembrie).

În rîndurile acestui convoi multinațional al artei, al hazului și al fanteziei, recunoaștem ansamblul Teatrului de Păpuși din Leningrad, purtînd pe frontispiciul său titlurile a două piese: „În Paradisul de aur" și „Din viața insectelor".

Printre cele trei formații pe care ni le trimite R. D. Germană îl zărim pe vestitul păpușar german Karl Schröder, care ne aduce în trăistă un „Pinocchio" și un „Țăran milionar". Alături de Teatrul Național Maghiar de Păpuși care ne oferă un titlu cu... insinuări de pronostic („Succes nebun"), vine păpușarul Ștefan Kiss cu un recital alcătuit din două spectacole muzicale, dintre care unul, „Romeo și Julieta", pornește de la uvertura baletului lui Prokofiev. Se anunță trei formații de marionetiști din Anglia, vine Jean Joup Temporal din Franța, din S.U.A. sosește un spectacol experimental cu păpuși din hîrtie. Se văd în convoi și steagurile unor țări pe care le-am întîlnit mai rar la reuniuni păpușărești: Spania, Olanda, Belgia, Norvegia, Suedia, Argentina, Rhodesia. Vine și finul lui Țăndărică: teatrul păpușăresc din Cairo, creat acum un an și jumătate cu ajutorul unor marionetiști romîni.

Vom vădi însă cel mai bine dezvoltarea mișcării păpușărești în ultimii ani în lume, și mai ales în lumea socialistă, arătînd că una din țările participante se prezintă cu nu mai puțin de 11 formații, provenind din 10 orașe diferite. Aceștia sîntem noi. Adică București, Craiova, Constanța, Cluj (secția romînă și maghiară), Tg. Mureș, Iași, Timișoara, Sibiu,

Țăndărică îți primește oaspeții.

Așteptînd deschiderea Festivalului, cîteva personaje folclorice (din „Soldatul și Moartea") se odihnesc pe rostel. De la stînga la dreapta: dumnezeu, o drușcă, soldatul, un vornicel. În spate, Nichipercea, calul dracului, arțăgosul.

Dorina Tănăsescu în consfătuire cu unul din personajele sale: „Omul de afaceri" (din „Micul prinț").

Oradea. Orașul Stalin. Și, bineînțeles, Țăndărică va face ațucul de gazda Cum se pregătește Țăndărică sa-și primească musafirii? Ca întotdeauna: muncind. Ia să vedem cum, la ce și în ce fel.

Intru în sala de repetiție a păpușilor de mînă și, fără să vreau, ascult cum cele trei creatoare ale spectacolului - Margareta Niculescu, Ella Conovici și Mioara Buescu — țin pe șoptite cea mai bizară și cea mai hazlie consfătuire tehnică ce se poate imagina: „Cît de mare e barba lui sfîntu Petru?" „Calul dracului o fi roșu?" „Dar Prea-Sfîntul cum își poartă aureola: pe ceafă, sau nu cumva îi cade pe-o ureche?"

Într-adevăr, pentru punerea în scenă a piesei „Soldatul și Moartea" cele trei creatoare ale spectacolului au chemat în ajutorul lor și... iadul, și raiul, și tot ce a născocit mai șugubăț și mai pitoresc mitologia populară. Iar dacă Mioara Buescu a pornit la crearea decorurilor inspirîndu-se de la pictura ardelenească pe sticlă, irezistibilele fantoșe cerești ale Ellei Conovici (care a creat pentru acest spectacol nu mai puțin de 50 de păpuși) mi-au adus uneori aminte de cocuțele de zahăr, cu obrajii de abțibild, pe care le cumpăram cîndva la Moși... Dar ce e „Soldatul și Moartea"? Autorii lucrării — Marcel Breslașu, Margareta Niculescu și Radu Penciulescu — au plecat de la vechea snoava populara, de vînă realistă și laică, a soldatului de pe meleagurile noastre, care se ia de barbă cu dumnezeu, îl păcălește pe sfîntu Petru, vîră dracii în turbincă și reușește să-i vină și morții de hac. L-ați recunoscut? Ion Creangă l-a denumit Ivan Turbincă. Numai că de astă dată autorii îl fac pe soldat să participe la tot felul de manifestări folcloristice: obiceiuri de muncă, ursit, pețit, nuntă.

Va să zică primul spectacol pregătit pentru Festival de Țăndărică e folcloric, burlesc, laic și național.

Poezie în cosmos

Dincolo, pe scena marionetelor, în așteptarea regizorului Radu Penciulescu, trei interpreți, concentrați asupra papușilor lor, precizează mișcările, desăvîrșesc caracterizarea personajelor. Antigona Papazicopol iese din ce în ce mai deplin, dintr-un simplu ghemotoc roșu și două sîrmulițe, o făptură de grație, de capriciu și de feminitate; Antigona e cea care va interpreta „Trandafirul". Dorina Tănăsescu are de rezolvat probleme de creație mai delicate. Păpușile ei sînt dotate de astă dată cu puține articulații, sînt numai pe jumătate papuși, pe jumătate fiind concepute ca făcînd parte din decor. „Am patru bucăți de carton articulate aproape la fel, din care trebuie să însufletesc patru personaje perfect diferențiate: un rege, un vanitos, un om de afaceri și un geograf. O să reușesc?" În schimb, R. Zola are o zi fericită: chiar acum a găsit pentru micul prinț un gest revelator: o ridicare din umeri plină de candoare, care-i trădează nețărmurita încredere în viața... Dorina Tănăsescu, Antigona Papazicopol, R. Zola, conduși de regizorul Radu Penciulescu și avîndu-l drept scenograf și creator de păpuși pe Șt. Hablinschi, pun în scenă, în dramatizarea Letiției Voina, spectacolul cu „Micul prinț", fermecătoarea poveste a lui Antoine de Saint-Exupéry, pilotul francez căzut în războiul trecut în lupta împotriva fasciștilor.

...Se numește Micul prinț și locuiește singur pe o planetă mititică. El iubește o roză și îngrijește de trei vulcani miniaturali. Și iată că, într-o zi, ajunge pînă la el strigătul unui pilot eșuat în deșert. Micul prinț o pornește prin spații — sărind din planetă în planetă ca să răspundă chemării omului către om. El întîlnește multe piedici, dar puritatea lui sufletească și nețărmurita încredere în viață îl ajută să le învingă pe toate și să ducă mesajul prieteniei pilotului primejduit.

„Micul prinț" va fi — în concepția lui Radu Penciulescu — un poem înscenat. Contînd pe ambianța de lumină și muzică, economisind mișcarea și relevînd mai cu seamă gestica și atitudinea, păpușile își asumă de astă dată rolul de ilustratoare, mijlocind valorile textului lui Saint Exupéry.

Cel de-al doilea spectacol al lui Țăndărică, care lansează mesajul prieteniei pe aripa delicată a poeziei, e o incursiune într-un cosmos

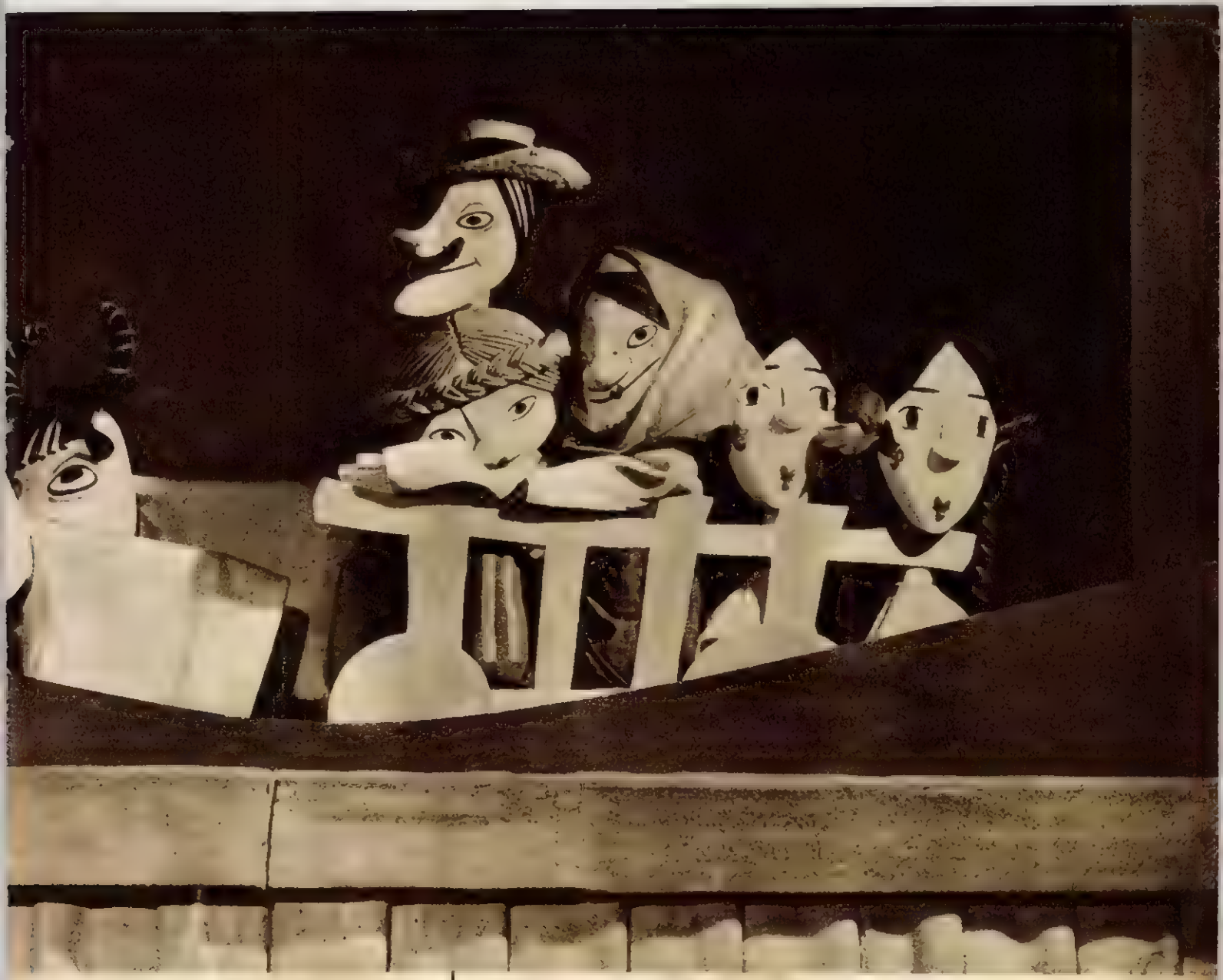

Convoi folcloric de nuntă — mireasa, mama, tatăl, două druște — într-un car cu boi...

Mînuitorul R. Zaia și personajul pe care-l interpretează — Micul prinț — fac cunoștință.

Antigona Papazicopol și personajului ei, „Trandafirul", din „Micul prinț".

liric, luîndu-se drept punct de pornire un moment din literatura progresistă vest-europeană.

Esop, La Fontaine, Krîlov și alții

Regizorul Ștefan Lenkisch a conceput scenariul. Ștefan Hablinschi a creat decorurile și păpușile, Brîndușa Silvestru, Grad Iustin și Fifi Cojocaru îl vor juca...

Cel de-al treilea spectacol pregătit de Țăndărică va începe astfel: cele două poloboace din fabulă se rostogolesc în scenă: cel gol e zgomotos, cel plin e tăcut. Reflectorul ne ajută să oprim alegerea asupra celui valoros... și din el, ce să vezi? Răsare un păpușar adevărat, un păpușar în carne și oase. Păpușarul vîră mîna în poloboc, scoate

„Moartea", așa cum și-o închipuia cîndva imaginația populară, e gata să lasă din mîna Ellei Conovici, ce să încapă pe mîna Soldatului.

din el un Leu, un Șoricel, pe Vasilache — și-i cît pe ce să înceapă istorisirea unei fabule. Dar, vai! Animalele se încaieră pe dată și Leul înghite Șoricelul! „Ei, vezi? — îi spuse Vasilache păpușarului. Ca să creezi o fabulă ai nevoie nu numai de animale, ci și de Înțelepciune, de Inspirație". Da? Ei, lasă că nu se sperie numai dintr-atît Păpușarul nostru. El e, ca toți păpușarii, un om practic și expeditiv, gata să încropească orice din nimica toată. Papușarul aduce în scenă doi stîlpi, îl îmbracă pe primul cu un felinar în cap, îl drapează pe celălalt cu un val și... gata! În lumea artei papușerești, simbolul și obiectul se confundă. Papușarul a simbolizat Înțelepciunea și Inspirația, și-i mulțumit. Între acești doi stîlpi, el începe reprezentarea cîtorva fabule de Esop, La Fontaine, Krîlov, Grigore Alexandrescu, Steinbarg, Breslașu — și „fabulația" lor e atît de cunoscută, încît uneori imaginea e comentată doar de acompaniamentul a două instrumente. Fără cuvînt.

...Va să zică, cel de-al treilea spectacol al lui Țăndărică are drept conținut tîlcul fabulistic și își asumă drept punct de pornire un moment din istoria culturii universale.

Cineva spunea că toate lucrurile bune sînt trei. Dar toate cîte sînt trei, or să iasă bune? Țăndărică — tu decizi!...

Viorica FILIPOIU

Iată și o imagine din spectacolul „Cinci săptămîni în balon", cu care colectivul Teatrului de Păpuși din Craiova se va prezenta în cadrul Festivalului.

Printre spectacolele pregătite în vederea Festivalului este și cel al Teatrului de Păpuși Maghiar din Tg. Mureș, intitulat „Un basm din anul 2000" de Xenia și Aurel Boeșteanu.

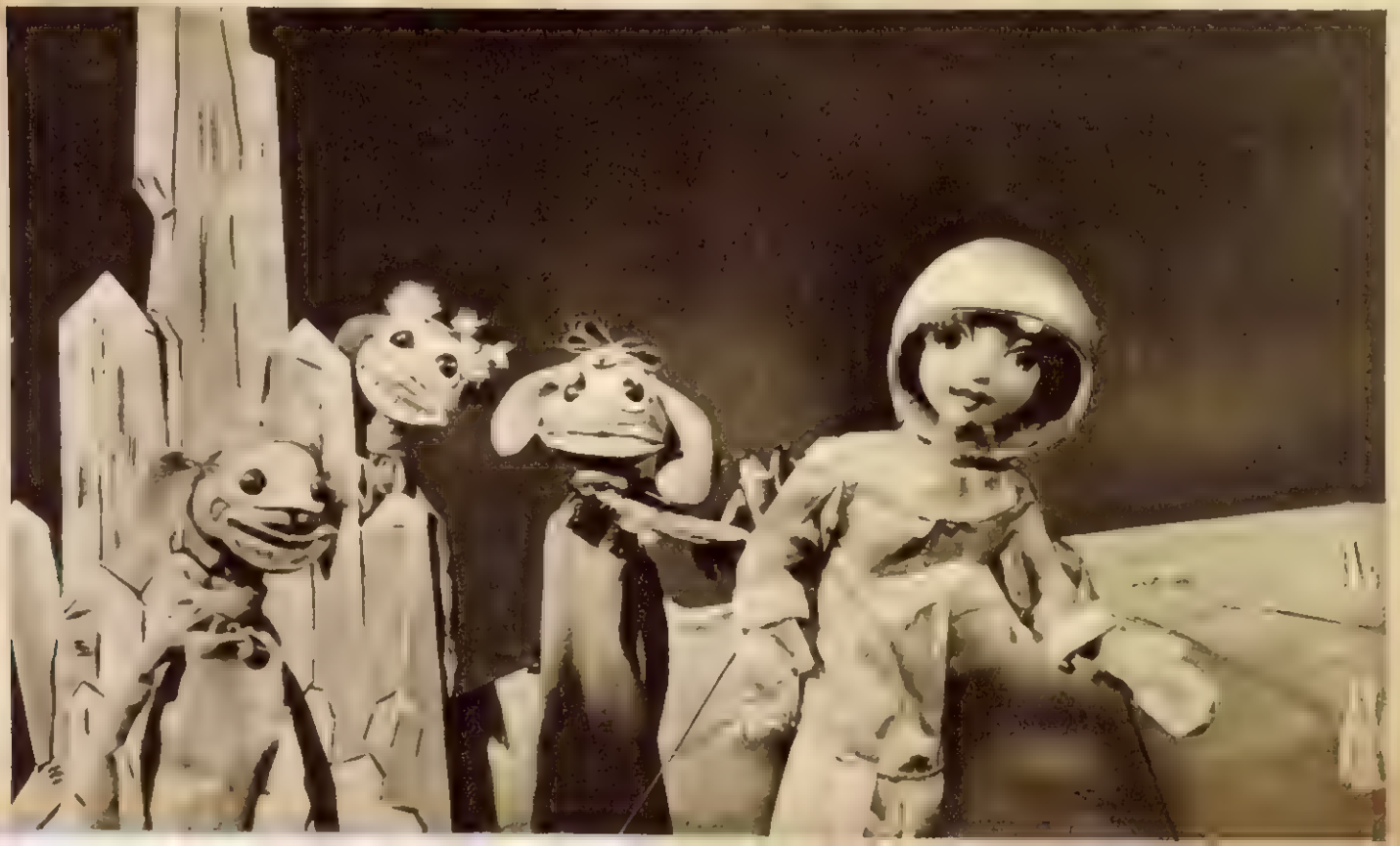

Laboratorul științific plutitor — submarinul „Severianka" — călătorind sub lumina mistică a aurorei boreale.

COMORILE LUI NEPTUN

ÎNTOARCEREA DIN MISIUNE

Pe întinsul frămîntat al apelor negre și reci care vin să-și spargă valurile de țărmul stîncos al peninsulei Kola fumegă ceața iernii polare. Nu se aude decît vuietul repetat al valurilor ce se rostogolesc și nu se văd decît fîșii subțiri de ceață care pornesc de la suprafața apei și se pierd în înălțimea întunecată a cerului.

Dar iată că deodată valurile se luminează, undeva într-un punct al orizontului negru. O pată de lumină care apare și dispare fulgerător. Ai zice că e vorba de o iluzie optică sau de un fenomen curios al Mării Albe, dacă după cîteva secunde n-ai observa că lumina se mărește, apropiindu-se de țărm, și că în urma ei se formează o umbră neagră, lunguiață, ca o balenă uriașă care țîșnește din adîncuri.

Trebuie să fii familiarizat cu marea, cu nopțile polare și cu îndeletnicirile de prin partea locului, ca să știi că nu e vorba de o apariție fantastică, ci pur și simplu de un submarin care se înapoiază dintr-o misiune științifică grea și îndelungată.

La acostare poți citi — acolo unde altădată figura însemnul unui vas de război — numele de „Severianka" sau alt nume de submarin sovietic pus la dispoziție de către guvernul Uniunii Sovietice institutelor de cercetări științifice în domeniul pescuitului pe mare și al oceanografiei.

Cercetătorii sovietici au fost primii care au dat această folosire pașnică submarinului.

Față de alte mijloace de penetrație în abisul oceanelor, cum ar fi batiscaful, hidrostatul sau costumul de scafandru, submarinul prezintă avantajele razei de acțiune și vitezei de deplasare mari cît și acel al posibilității de transport a unei întregi echipe de savanți, în condițiile tuturor instalațiilor tehnice necesare.

Într-adevăr, pe submarinul dotat cu cele mai perfecționate și mai complexe aparate de observații științifice, pot lucra în același timp — în afara echipajului necesar navigației — oceanografi, ihtiologi, specialiști în biologia generală a faunei abisale, topografi, operatori de cinema etc. Materialul documentar cules de aceștia într-o singură expediție nu ar putea să fie adunat cu alte mijloace de explorare decît în ani de zile, în afara faptului că într-un asemenea caz nu se pot urmări în toată evoluția lor procesele biologice ale faunei subacvatice, neexistînd posibilitatea deplasărilor pe care le oferă un submarin.

De altfel însuși Jules Verne ni l-a prezentat pe eroul lui, căpitanul Nemo, contemplînd orașele legendare ale Atlantidei de pe bordul submarinului său „Nautilus".

ASALTUL ABISULUI

Dar aceasta nu înseamnă că oamenii de știință sovietici nu folosesc și diferite alte mijloace de explorare a adîncurilor marine — de la simplul scafandru cu labe de gîscă și tub de oxigen și pînă la cele mai mari nave-laborator, ca: „Zarea", „Obi", „Lena", „Viteaz", „Lomonosov" etc.

Se știe doar că cercetătorii ruși au fost primii care au creat, încă din secolul trecut, stațiuni speciale de studiere a biologiei marine, la Sevastopol și Murmansk. Savanții sovietici au fost apoi acei care au stabilit, încă de acum aproape 40 de ani, fenomenele ce explică diferența de culoare dintre o mare și alta. Ei au corectat și desăvîrșit harta batimetrică a Oceanului Înghețat de Nord și au demonstrat fenomenul de încălzire a regiunilor arctice. În mod special s-au preocupat savanții sovietici de pătrunderea în marele mister al abisurilor, de unde au cules informații prețioase atît în domeniul biologiei, cît și în cel al hidrologiei și geologiei maritime.

S-a putut constata astfel că, la marile adîncimi, temperatura apei se menține între 1 și 2 grade, că la adîncimea de 1.700 de metri o placă fotografică rămîne neimpresionată, chiar dacă e expusă ore în șir, și că la profunzimi mai mari încetează să se manifeste pînă și razele ultraviolete.

Dar ceea ce e mai interesant este că cercetările făcute au spulberat teoria anumitor savanți burghezi — recent formulată — după care la adîncimi mai mari de 6.000 de metri n-ar mai fi posibilă nici un fel de viață.

Filmarea adîncurilor de pe bordul „Severiankăi".

Cel mai mare balenier din lume, „Sovietskaia Ukraina", care a fost lansat anul trecut. Pe bordul acestui nave se pot prelucra peste 4.000 de balene într-un singur sezon de pescuit.

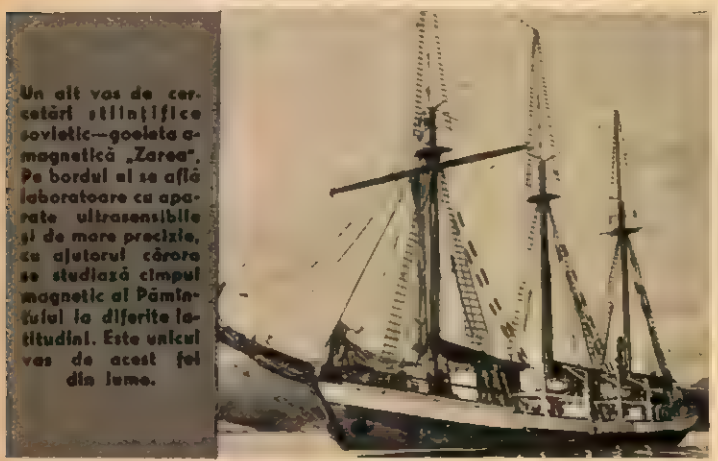

Un alt vas de cercetări științifice sovietic — goeleta amagnetică „Zarea". Pe bordul ei se află laboratoare cu aparate ultrasensibile și de mare precizie, cu ajutorul cărora se studiază cîmpul magnetic al Pămîntului la diferite latitudini. Este unicul vas de acest fel din lume.

Aspect dintr-o secție a laboratorului de faună abisală al Institutului de oceanografie al Academiei de Științe a U.R.S.S.

Făcînd cercetări la cele mai mari adîncimi, biologii sovietici au adus de la 8.000 și chiar de la 10.000 de metri diferite mostre ale faunei abisale, printre care și pești de talie apreciabilă.

S-au studiat apoi și continuă să se studieze modificările fundurilor marine sub influența activității vulcanice și a seismelor.

Se studiază caracteristicile de deplasare a peștilor migratori, a balenelor, focilor și altor animale acvatice; posibilitatea de a depista fiecare specie după „vocea" prinsă pe banda sondei acustice, precum și metoda de a atrage bancurile de scrumbii direct în vasul de pescuit — cu alte cuvinte, mecanizarea pescuitului.

Se studiază, în sfîrșit, modalitatea de a face prospecțiuni pe fundul mărilor și oceanelor în căutarea unor noi zăcăminte de petrol, fier, titan, aur, diamante, cărbune și a altor bogății ale subsolului.

CÎTEVA CIFRE IMPRESIONANTE

E ușor de imaginat ce sursă uriașă de venituri se poate realiza în economia mondială din exploatarea acestui domeniu, dacă ținem seama de faptul că suprafața ocupată de oceane și mări reprezintă peste 79 la sută din planeta noastră.

Deasupra solului viața nu se manifestă decît pe cîțiva metri de presiune atmosferică, în timp ce sub presiunea apei ea continuă să existe pînă la 11.000 de metri. Dacă de la 200 de metri înainte această viață subacvatică se rărește în raport cu adîncimea, în schimb întinderea ei pe orizontală e așa de mare și înmulțirea atît de intensă, încît poate procura omului de mii de ori mai multe produse alimentare, industriale și farmaceutice decît se obțin la ora actuală pe uscat.

Se știe pînă în momentul de față că în apa mărilor și a oceanelor trăiesc peste 160.000 de specii animale și peste 10.000 de specii vegetale cunoscute. Aceste specii se repartizează în trei mari familii. Prima este a „înotătoarelor pasive" sau plancton, care se compune din mici organisme ce stau în suspensie. A doua familie este aceea a „înotătoarelor active" sau necton, formată din pești, balene, delfini, foci, cefalopode etc. Iar a treia, numită benthos, e compusă din alge, bureți, moluște, crustacee, stele de mare și altele care trăiesc pe fundul mărilor.

Cum suprafața totală a oceanelor și mărilor este de 361 milioane de kilometri pătrați, s-a calculat că, în medie, planctonul înseamnă nici mai mult nici mai puțin de 380 miliarde tone de materie vie anual. Cantitatea de necton depășește de asemenea 18 miliarde de tone, adică aproape de o mie de ori mai mult decît se pescuiește azi anual în toată lumea. În sfîrșit, benthosul depășește, la rîndul lui, 8 miliarde de tone.

Ca să ne facem o idee de valoarea practică a acestor cifre, trebuie să ținem seama că 100 de miliarde de tone de plancton — adică atît cît există anual, spre exemplu numai în Marea Barenț — reprezintă peste 2 miliarde tone de grăsimi și 7 miliarde tone de proteine. Trebuie să ținem seama de asemenea că, deși pescuitul nu se face azi decît pe 12 la sută din suprafața marină a globului și nu la adîncimea cea mai indicată, produsul lui depășește 200 milioane de chintale de pește, mamifere, moluște, crustacee și alge, ceea ce reprezintă în albumine cam atît cît carnea provenită de la 250 milioane de vaci. Să ne imaginăm numai dublată această cantitate și încă e suficient ca să ne dăm seama la ce cifre impresionante ajungem.

Există apoi acea bogăție imensă a vegetației submarine de care nimeni nu s-a preocupat îndeaproape. Algele, de pildă, pot avea multiple întrebuințări în diferite domenii — mai ales în cel alimentar și în cel farmaceutic (s-a demonstrat că algele pot asigura pînă și alimentația omului în timpul zborurilor cosmice).

Datorită metodelor tehnologice moderne se pot trage azi foloase mult mai mari de pe urma tuturor acestor surse de materii prime. Un singur exemplu: pieile de balenă, care altădată se aruncau, sînt folosite acum cu mult succes în industria încălțămintei în U.R.S.S. Dintr-o singură piele de balenă de talie mijlocie se pot confecționa 7.000 de perechi de pingele de calitate excelentă.

Dar perspective și mai uriașe din punct de vedere economic prezintă proiectul sovietic de prospecțiune a subsolurilor marine, unde e sigur că există zăcăminte foarte valoroase atît de petrol cît și de minereuri și metale prețioase.

Că extracția e posibilă au dovedit-o tehnicienii sovietici în repetate ocazii, începînd cu instalarea sondelor petrolifere în largul Mării Caspice, care azi dau un randament cu nimic mai prejos față de forajele de pe uscat.

DE CE CAPITALISMUL RĂMÎNE ÎN URMĂ...

Dar, veți întreba: de ce lumea capitalistă nu manifestă pentru această sursă de belșug același interes pe care-l manifestă pentru coloniile africane? Vă vom răspunde cu un fapt care explică multe:

În secolul trecut o societate pentru exploatarea blănurilor scumpe dispunea de 800.000 de piei de lutru marin. Dar, ca să nu scadă prețul pe piața mondială, patronii au aruncat pur și simplu pe foc 700.000 de lutri, punînd în vînzare numai restul de 100.000.

Alte sute și sute de cazuri de distrugere intenționată a unor uriașe stocuri de produse s-au mai petrecut și se petrec și azi în țările capitaliste ori de cîte ori există amenințări de scăderea prețurilor. Dacă vom ține în plus seama că, pe lîngă „amenințarea" scăderii „catastrofale" a prețurilor la unele produse (care fără îndoială că s-ar petrece în cazul unei exploatări intensive a mărilor și oceanelor), ar mai fi nevoie de investiții uriașe și de angajarea de brațe de muncă foarte calificate, care ar pretinde o cu totul altă salarizare decît „băștinașii" din minele sud-africane sau de pe plantațiile sud-americane — putem înțelege ușor lipsa de interes a capitalismului contemporan față de o exploatare mai intensă a surselor naturale pe care le oferă marea.

Viitorul aparține însă nu capitalismului, care se pregătește să părăsească scena istoriei, ci orînduirii socialiste. Și socialismul, pentru care principalul îl constituie omul și nevoile sale, nu începe îndoială că va depune toate eforturile pentru a valorifica la maximum, în folosul omului, imensele bogății ale mărilor și oceanelor.

Un crustaceu rar — Munidopsis — un fel de crab care trăiește la peste 4.000 de metri adîncime. În dreapta: vietăți pescuite de savanți sovietici de la Institutul de oceanografie la o adîncime de 8.000 de metri sub apele Pacificului.

CU SARE ȘI PIPER

UN TALENT VERITABIL

Am fost repartizat să fac practică sub îndrumarea tovarășului Ilie. Cum m-a văzut, mi-a spus că par băiat isteț.

— Și dacă mai ești și ascultător, apăi doctor ieși din mîna mea — mi-a promis dînsul.

După prima săptămînă de practică, m-am întîlnit cu Rică. Tot elev practicant, ca și mine.

— Cum merge, Rică? — l-am întrebat eu.

— Merge. Merge încet, dar sigur. Am învățat să fixez cuțitele la strung. Dar tu?

— Eu? Eu am învățat să curăț cartofi!

A mai trecut ceva vreme și nea Ilie m-a pus să jumulesc o rață. Grea treabă, chestia asta. Pînă-i scoți tuleiele, te trec zece mii de ape. Dar pînă la urmă, rața jumulită de mine era catifelată ca petala de trandafir.

L-am întîlnit din nou pe Rică.

— Ce faci, strungarule? — l-am strigat eu în glumă.

— Încă nu-s strungar. Însă dacă ar fi să te iei după maistrul meu, voi fi unul dintre cei mai buni — mi-a răspuns Rică. Maistrul zice că am talent.

— Măi Rică, dacă-i vorba de talent, atunci nu te supăra, dar te-am întrecut. Am un talent la spart lemne de te crucești! Nea Ilie al meu zice că băiat mai talentat ca mine nu găsești decît unul la treizeci. Și la practică sîntem numai douăzeci și opt! Dacă l-ai vedea cu cîtă dragoste mă privește cînd desfac butucii în surcele cît scobitorile de subțiri, ți-ar da lacrimile.

— Poate. Dar în definitiv, de ce le spargi așa subțiri?

— Pentru mămăliguță pripită. Știi, mămăliguța pripită numai cu surcele e bună.

— Ce vorbești? Eu credeam că-i bună cu... brînză!

— Cu, mă deștepți, însă preparată la foc iute. Și focul iute numai cu surcele îl faci — l-am lămurit eu competent.

Săptămînile treceau și nea Ilie era din ce în ce mai mulțumit de mine. M-a pus să spăl vase.

— Nu-i rău să știi și d-astea — m-a lămurit dînsul.

Continuam să acumulez cu duiumul tot felul de cunoștințe de genul ăsta. Ce-i drept, încă nu deveniserm „doctor", dar bun e... nea Ilie! Are el grijă de mine. Talent am, ascultător sînt, așa că, vorba lui nea Ilie, întrunesc toate condițiile să ajung doctor! Pînă la examenul de verificare mai am ceva timp.

Rică l-a și dat. A ieșit primul. Și el e un talent. Face acuma niște piese, de zici că-s

bibelouri. Asta-i artă, nu glumă! Dar parcă eu nu-s artist? Întrebați-l pe nea Ilie în cîte minute bat eu alunul de cozonaci!

Vremea a trecut pe nesimțite. A sosit ziua examenului. Nea Ilie nu prea era în apele lui. Se temea de ziua asta. Avea emoții. De altfel și comisia era formată din oameni severi. Eu însă n-am avut nici un fel de emoții. Cum am ajuns în fața comisiei, am spus tot. Adică tot ce m-a învățat nea Ilie: am spus și de rață, și de surcele, și de mămăliguță pripită, și de vase...

Președintele m-a ascultat atent. După ce am terminat de vorbit, dînsul s-a întors spre nea Ilie, care se afla și el în comisie.

— Tovarășe Ilie, fată-ți operă! — l-a spus arătînd spre mine. Noi ne-am dat seama: băiatul se pricepe la teorie. Dumneata, care l-ai pus să facă toate astea, ce părere ai, la practică se descurcă?

Nea Ilie s-a făcut roșu ca un rac. De bucurie, cred! S-a sculat în picioare și a spus:

— Tovarășe președinte, vă rog să mă credeți... Vă dau cuvîntul meu că de cînd sînt bucătar-șef în marile restaurante, n-am avut elev practicant așa de talentat ca băiatul ăsta! Este un veritabil talent!

Întreaga comisie m-a felicitat. Ba comisia a avut chiar curajul să guste din rața pe varză pe care o preparasem pentru proba practică. Și membrii comisiei, tot lăudîndu-mi îndeminarea de elev al școlii profesionale ce pregătește cadre pentru sectorul alimentației publice, au gustat... toată rața!

V. RĂDULESCU

BALADA CHIRIAȘULUI STATORNIC

Chiriașul lui G. Toptîrceanu
cu greu se „fixa" într-un loc;
la mine se-apropie anu',
de cînd locuiesc într-un bloc.

Trei camere noi și frumoase,
cu baie, căldură, parchet,
la care — desigur — visase
și mult regretatul poet.
Eu stau la un loc cu băieții,
mai rîne și soacră-mea chiar,
dar nu „mă apasă pereții",
cum spune chiriașul hoinar.
... Era să omit balconașul
(cu „cactuși" și „nu mă uita")
din care contemplu orașul
gonind — în mașini — spre șosea.
N-am nici un motiv, prin urmare,
să fiu, chiriaș trecător,
mereu cu bocceaua-n spinare,
rîvnind la schimbări de decor.
. . . . . .
E drept că și eu, altădată,
am stat într-un loc încomod:
o cameră (mare și lată!)
cu mobila pusă în... pod...
Țin minte c-aveam de vecină
o fată cu păr ondulat,
dar n-o așteptam în grădină,
căci ea sînt demult... înnurat.
Țin minte, de asemeni, o droaie
de scene (în nu știu ce an),
pe vremea cînd apa de ploaie
curgea abundent din... tavan.
Chiriașul lui G. Toptîrceanu
cu greu se „fixa" într-un loc;
la mine se-apropie anu',
de cînd locuiesc într-un bloc.
...O, cine credea în trecut
ca din mizera cocioabă din Tei,
în bloc minunat să mă mut,
să stau împreună cu-ai mei!
Și cine-n sfîrșit mai credea
să am și confort... cu topitanu'!...

Regret doar că nu pot avea...
umorul lui G. Toptîrceanu.

Mircea CODRESCU

O VOCE...

de Silviu GEORGESCU

Există și la noi la serviciu, pe timpuri, unul Busuioc Marinică C. Busuioc. O voce la asta!... Numai să-și fi găsit omul urechea la care să cînte!... Și a găsit-o pînă la urmă. Mai greu, dar a găsit-o. La tovarășul inspector-șef Nămoloiu. Că și dumneaiul de cînd tot credeți că tînjea după un cîntăreț de muzică din asta... ușoară, șușotită pe la colțuri?! Să n-o mai audă nimeni din birou. Ni-meni afară de dumneaiul! Ascultați numai partea finală a unuia din aceste recitaturi.

Solist: Marinică C. Busuioc.
Acompaniament („Ce-ai mai auzit?... Cînd?... De mine?... Așa?... Buuunn!"): Inspector-șef Aristică Nămoloiu.

Scena reprezintă biroul inspectorului șef. Mobilier adecvat, ștampile, un ventilator și un loc vacant de dispecer, după care oftează de se omoară Marinică C. Busuioc. Deocamdată însă lista de propuneri pe care inspectorul șef urmează să le facă direcției nu s-a întocmit încă.

Inspectorul foc mai semnează corespondența pe care i-a adus-o Busuioc.

NĂMOLOIU (continuînd să semneze): Așa... și? Cine zici că mai era la masă?

BUSUIOC: Păi... (sufl înd cu multă căldură asupra ștampilei și apăsînd-o peste semnătura șefului) da' cine n-a fost?! Vasilieștii cu nevestele, Crețu de la „întreținere" cu mititica aia blondă.

NĂMOLOIU: Aha! Cumnată-sa.

BUSUIOC (în „voce"): Acum îi era verișoară de-a doua... P-ormă, știți, cine a mai fost...? A! Iliescu. Dar ăsta n-a stat mult... Știți, nu prea ține'săracul!

NĂMOLOIU (atent): Ce? Iar a făcut urît?

BUSUIOC (.apărîndu-i"): A, nuuu! Nici nu vă gîndiți! Cum era să se întîmple una ca asta?... (Alt ton): A venit responsabilul și l-a poftit să părăsească localul...

NĂMOLOIU (dezlănțuit): Bravo! Lăsați să-i fie!... (clipește, se strîmbă).

BUSUIOC (imperturbabil): P-ormă, după ce a plecat Iliescu, face Zamfir...

NĂMOLOIU (înseninîndu-se): Ce vorbești? A fost și Zamfir? (Semnează una din hîrtii).

BUSUIOC (dregîndu-și vocea): Fooost! (Și pune ștampila).

NĂMOLOIU: Bun băiat, nu? Și conștiincios! Lucrările lui... (Gest larg de admirație).

BUSUIOC (nu-l convine, dar dacă zice șeful!?...): Ehe!

NĂMOLOIU: Uite, ăsta ar fi bun de dispecer... Chiar așa! Adu-mi aminte să-i propun pentru dispecer. Ce zici?

BUSUIOC: Că ați făcut cea mai nimerită alegere.

NĂMOLOIU (încîntat): Este? (Semnează).

BUSUIOC: Păi se pune careva de la noi cu Zamfir? Dat naibii, ce mai!... (Numai zîmbet) Da-n societate, aseară, să-l fi văzut!

NĂMOLOIU: Așa?!

BUSUIOC (aburind ștampila): Întrebați-i și pe Vasilești, că era acolo aproape fumătate din „direcție". Toată seara v-a imitat... Și cum vorbiți la ședințe... cum semnați, cum... (nițeluș încurcat) Știți, ticul de care cu onoare suferiți... daaa! (Amuzat) Am rîs de ne-am prăpădit de el.

NĂMOLOIU (mînzește nasul l-a încremenit pe dreapta, cu mustață cu tot): Așaaaa? Drăguțul de el! (Și-n gînd, promițător) Bineee!...

— Cortina cade —

(Cade și Zamfir de pe lista de propuneri)

... Și, au mai trecut cîteva săptămîni. Scena înfățișează același interior, același mobilier, același etc. etc. Numai șeful nu mai e același. De ieri în locul lui stă un tînăr simpatic și jovial, care în cîlipa aceasta urmărește recomandările vechii noastre cunoștințe: Marinică C. Busuioc.

Rîvnitul loc de dispecer încă mai e vacant. A avut grijă Busuioc... Și încă mai are, de vreme ce-l aici, la tovarășul inspector-șef. Merru bate gaua... Că dispecerul trebuie să fie un om priceput, colo... cu experiență, că...

— Alteeva, tovarășe Busuioc! — îl zorește celălalt, consultîndu-și ceasornicul.

— Alteeva... — Busuioc se-ncurcă. Scotocește prin „sertar" după partituri mai puțin cîntate — ... păi, cred... vreau să spun că... hm, asta... prea nți luat-o așa, dintr-o dată... Prea, știți... oamenii discută....

— De pildă!?

— De pildă... eu sînt funcționar vechi, am experiență... Am lucrat și la ordonanțare, la state...

... Muncă, salarii, financiar, devize... știu.

— Exact. Vreau să spun că mă pricep. Nu e bine.

— Ce nu e bine?

— Cu... asta... Cu listele de prezență. Cu tovarășii care ies pe teren...

Și deodată pălește. A ochit sub cotul șefului o hîrtie. Pe hîrtie, un nume, unul singur: Zamfir...

Deci tot pe Zamfir îl propune. Zamfir care... Busuioc își drege încetișor glasul. Caută o tonalitate care să-i meargă... A găsit!

— Păi, știți ce scandal a ieșit azi-dimineață cu listele? „Cine a mai pomenit" — spunea Zamfir...

Inspectorul șef se ridică și-și freacă nerăbdător bărbia.

— Zamfir? Ce vorbești?

— „Atitudine de comandă și dispreț". Așa v-a zis — încuviințează Busuioc. (După care, pe alt ton): Altminteri, deh! Ce să zic?... Băiat bun și dintr-o bucată. Daaa! Are ceva de spus, ți-o spune de față cu toată lumea. Nu se uită că-i ești șef. Te critic-aaă! Păi pe tovarășul Nămoloiu nu l-a criticat de față cu tovarășul subdirector general? Că-n particular, auzi!, nu putea să vină și să-i critice! Singur ați văzut ce a ieșit de aici... (Oftează cu tîlc): Săracul Nămoloiu!

Și de-abia de acum începe Busuioc să se simtă în voce.

— Așa că... în sfîrșit, cum credeți. Dar dacă ăsta acum, cînd e mititel, are curaj să... dar mîte ctud s-ar vedea el colo... Eu sînt om cu experiență. Cum vă spuneam, am lucrat și la ordonanțare, la state, secretariat...

— Știu, cunosc! — Ai perfectă dreptate. Și eu tot la el m-am gîndit, la Zamfir. Cred că e cel mai nimerit pentru postul de dispecer. I-am semnat și numirea.

— Cortina —

Om cu experiență, Busuioc ăsta! A lucrat la state, la devize, ordonanțări... așa că nici la noi n-a mai lucrat multă vreme. Nu i-a mers.

Instantaneu de sezon

ÎNTRE PESCARII AMATORI

— Ai prins ceva?
— O cutie de sardele.
— Tot e bine. S-o deschidem repede.

— Nu te obosi. Am prins-o gata deschisă. E goală. Nu-mi plac oamenii ăștia care aruncă în lac cutiile de la sardele.

— Ți-ar plăcea să arunce sardele vii? Tot n-ai fi în stare să le prinzi.

— Dumneata ce-ai prins pînă acum?

— Am prins un... guturai, din pricina umezelii.

— Hapciu! Și eu, din pricina plictiselii.

— Eu, ca să nu mă plictisesc, citesc placardele din jur. De exemplu, acolo scrie: „Nu călcați pe iarbă".

— Bine, dar dacă nu călcăm, cum mai ajungem la lac, ca să pescuim?

— Nu e pentru noi, frate. Noi avem permis. Sîntem pescari amatori!...

— Dincolo văd altă tăbliță: „Nu rupeți florile".

— Nici nu le rup, deși avizul nu e pentru noi. Cînd ai permis...

— Există permise pentru rupt flori?

— Pentru pescuit, colega. Dar dacă ai permis se cheamă că ești de-ai casei pe aici. Nu-s pentru noi tăblițele.

— Sigur că nu-s pentru noi. Dar le citesc din curiozitate. Ca să nu mă plictisesc. Uite de exemplu dincolo, în fund, ce-o fi scrînd pe tăbliță de colo?

— Acolo? Mi se pare că scrie „Nu fumați"!

— Ei, asta-i! Cine să interzică fumatul în parc? Doar nu-i pericol să ia foc apa! Eu cred că scrie „Păstrați curățenia".

— Dacă scria așa, poate nu pescuiam cutia de conserve. Eu tot pe a mea o țin: Acolo scrie „Nu fumați".

— Știi ceva? Facem prinsoare și mergem la fata locului să citim.

— Nu mă mișc de aici. Sperîem peștii.

— Atunci să întrebăm paznicul... Hei, tovarășe! Ești bun să ne spui ce scrie acolo?

— Unde?

— Pe tăbliță din fund.

— Aia gălbuie?

— Exact.

— Scrie: „Pescuitul în această zonă este strict oprit".

V. PIȚIGOI

ÎN PATRU RÎNDURI

Unui umorist

Am plîns-o pe soția-ți dragălașă
văzînd-o cum din zi în zi
slăbește,
căci, deși știe doar că risu-ngrașă,
ea, imprudentă, zilnic te citește.

Unui critic apologetic

Deși afirmi că ești ateu
și că în supranaturi nu crezi,
toți dracii fug din drumul tău
fiindcă știu că tămîiezi.

A. A.

Idilă pe Rin

Schiță de Peter KARVAS
scriitor slovac

Ilustrație de Rák AUERBACH

Puțin la nord de Karlsruhe, nu departe de vestita cetate, se înalță înscriind o boltă uriașă peste apele unduite ale Rinului un pod alb, de beton-armat. Din cînd în cînd trece peste el, uruind, acceleratul de Manheim; altcori, pe sub pod se strecoară, pufăind, cîte un remorcher trăgînd după el șlepuri încărcate. În rest, nimic deosebit de semnalat: peisajul e mut și nemișcat.

Pe mal stă, purtat de gînduri, ostașul Bundeswehrului Frantz Wild, în vîrstă de douăzeci și unu de ani, rotund și roșcovan la față. Mestecă o bomboană de chewing-gum. Ochii îi rătăcesc pe pilonii masivi și pe arcadele îndrăznețe ale podului...

Dinspre cetate se apropie Feldwebelul Tobias Spielhagen; nu pare grăbit, merge încet, cu pas ferm, bătînd cu nădejde pămîntul cu tălpile groase ale bocancilor săi cazoni. Dacă ar călca așa și pe pod, cu siguranță că în jurul pilonilor s-ar forma, în apă, niște cerculețe fine. Soldatul Wild stă și se gîndește.

— Minunată vreme—aruncă jovial Spielhagen (avem doar de-a face cu o armată democrată!).

Soldatul Wild bate călcîiele și salută:

— Cu respect vă raportez, Herr Feldwebel, că vremea e minunată.

— Repaus — îi spune Spielhagen, amabil.

Inspiră adînc, autoritar și atent, adierea proaspătă a vîntului. Adierea raportează, cu respect, că e proaspătă. Soarele strălucește și el, ca la comandă.

— Da, minunată vreme — continuă Spielhagen — parcă anume pentru repausul de duminică.

Îi oferă soldatului Wild o țigară: așa înțelege el să se poarte cu trupa; doar nu se aflau într-o armată prusacă.

— Nici umbră de nor — mai spuse Spielhagen.

— Cu respect vă raportez — îl corectează soldatul nefumător Wild — că la orizont, în direcția vest-nord-vest, spre Saarbrücken, a apărut un nor.

— Foarte bine—răspunde Feldwebelul Spielhagen, închizînd pe jumătate ochii sub sprîncenele stufoase. Datoria soldatului este să observe tot ce se întîmplă în jur.

Norul bate călcîiele atît de puternic, încît stoarce din el o răpăială de ploaie. Spielhagen e satisfăcut.

— Spune-mi, Wild, de ce n-ai chibrituri? Și, în general, ce faci dumneata aici?

— Cu respect vă raportez, Herr Feldwebel, că mă plimb. Plimbarea însă o îmbin cu odihna spirituală și cu exercițiul ocazional de observare, din punct de vedere militar, a locurilor înconjurătoare.

— Foarte bine—subliniază Spielhagen, mareșalul cu grad de Feldwebel, căruia îi făcea o deosebită plăcere să audă din gura inferiorilor propriile sale cuvinte. Foarte bine, Wild. Și ce anume observi, în mod concret?

— Concret — răspunde soldatul Wild înecîndu-se cu fumul țigării pe care o fuma, conform ordinului superior — concret, urmăresc podul de față care trece peste marele fluviu german Rin.

— Foarte bine—aprobă Spielhagen controlînd cu privirea podul (podul e la locul lui). Și ce știi, mai deosebit, despre amintitul pod?

Soldatul Wild stă și se gîndește... Fiind în poziție de repaus, își permite să-și treacă mîna păroasă, cu fire roșcate, peste fața stropită cu pistrui de culoarea boabelor de mei coapte. În ochii lui verzui, ca ai iepurelui de casă, se poate citi devotamentul și, pînă la o anumită limită, chiar curiozitatea; Wild clipește iute din pleoapele sale fără gene, lăsînd impresia unui șmecher care se înțelege cu cineva prin semne convenționale.

— Îmi îngăduiți o întrebare? — se adresează deodată Feldwebelului, cu un ton familiar, aproape în șoaptă; dar numaidecît, fără voie, își reia poziția de raport, cu degetele tremurătoare lipite de vipușca pantalonilor.

— Se înțelege—îi răspunde părintește Spielhagen, netezindu-și în jos mustața rebelă — sîntem doar la plimbare; și în afară de asta, în armata noastră sîntem cu toții camarazi.

— Raportez supus că despre podul amintit știu totul. Îmi permit să vă spun că eu l-am construit. Vreau să spun că am lucrat pe șantier ca muncitor calificat. Știți, eu sînt de dincolo de Rin, din Habersdorf, numărul nouă. Tatăl meu e măcelar, are prăvălie în piață; o recunoașteți după capul de porc de pe firmă...

— Foarte bine, Wild — spuse grav Spielhagen, și mușchii feței sale ciupite se încordară.

În felul acesta, faptul că Wild era originar din apropiatul Habersdorf și se trăgea dintr-o familie de măcelari putea fi considerat în principiu aprobat și, de bună-seamă, corespunzător.

— Să-i trimiți salutări din partea mea stimatului dumitale tată. Spune-mi, Wild, dumneata ești logodit? Ai grijă ca logodnica să aibă zestre! Orice logodnică germană trebuie să aibă zestre. Dar parcă ai vrut să mă întrebi ceva, Wild?

— Raportez cu respect, Herr Feldwebel, că am vrut să vă întreb de ce în podul acesta au fost săpate șanțuri pentru dinamitare?

Pe Rin șuieră sirena unui vaporaș; ecoul cuminte și sfios se răspîndi, conform regulamentului, peste valea pitorească. Feldwebelul Tobias Spielhagen urmărea cu atenție vaporașul, strîngîndu-și fără voie buzele, ca și cînd ar fi vrut să transmită cuiva un sărut de la distanță. Soldatul Wild avu deodată impresia că superiorul lui ar fi făcut semn cu mustățile celor de pe vapor. Era o după-amiază însorită de duminică și pe soldatul Wild îl interesa nespus de mult de ce în podul cu pricina, la a cărui construcție își dăduse și el contribuția, se aflau săpate șanțuri pentru încărcături de dinamită.

În principiu Tobias Spielhagen era bucuros cînd oamenii lui se interesau de diferite probleme și, mai cu seamă, de problemele tehnice.

Dumnezeu știe de ce sirena vaporului continua să șuiere. Tobias Spielhagen își privea concentrat vîrful nasului. Pe soldatul Wild îl cuprinse neliniștea.

— Hm—făcu Spielhagen, îngîndurat. În ce mă privește, n-aș crede că în acest pod ar putea să existe șanțuri pentru dinamitare.

— Există — se grăbi să confirme Wild, dînd zelos din cap. Unul e chiar aici, lîngă primul pilon, altul e pe partea cealaltă, în spatele pilonului al treilea. O sută zece, pe șaptezeci...

— Nu-i adevărat—îl întrerupse Spielhagen. Nu există nici un șanț. Nu văd nici o logică, Wild, pentru care ar exista. Se uită la Wild cercetător și sever, apoi îl întrebă: tot mai crezi că există?

— Cu respect vă raportez—răspunse cu voce puternică soldatul Wild—că eu le-am betonat. Au armătura dublă cu toate că...

— Foarte bine — interveni Spielhagen — foarte bine. Văd că ești băiat deștept. Sper că ai înțeles de ce au fost făcute. Nu-i așa, Wild?!

Wild încremeni din nou în poziție de drepți. În glasul Feldwebelului Spielhagen simți, pe neașteptate, tonul de comandă obișnuit să-l audă pe cîmpul de exerciții. Cu toate acestea Wild tot nu pricepea ce rost aveau acolo șanțurile acelea pentru dinamitare. De mic copil avea obiceiul să pună tot felul de întrebări în legătură cu lucrurile pe care nu le înțelegea. În schimb, tot ce înțelegea îi plăcea să explice și altora. Acum dădu ușor din căpățînă, manifestîndu-și și în felul acesta nedumerirea.

— Cu respect vă raportez, Herr Feldwebel, că nu pricep nici în ruptul capului de ce au fost săpate șanțurile pentru dinamitare.

— Află atunci — îl lămuri Tobias Spielhagen — că au fost făcute pentru că noi trebuie să ne gîndim la orice eventualitate! Noi, germanii —continuă atotștiutor Tobias Spielhagen—am tras învățăminte serioase din ultimul război! Acum știm cum trebuie construite podurile! Da, da, flăcăule, știm ce va să zică un pod!

— Podul acesta — ținu să-l informeze Frantz Wild — a fost construit de filiala din Frankfurt a firmei Gordon and Johnes, Philadelphia.

— Foarte adevărat, băiatule — spuse cu convingere Tobias Spielhagen, voind parcă să lase impresia că, în legătură cu această chestiune, deținea informații primite direct din Philadelphia — prietenii noștri americani se gîndesc și ei la toate eventualitățile. Mai ai vreo întrebare?

— Nu — răspunse Frantz Wild din apropiatul Habersdorf — aș vrea numai să știu: la ce eventualități s-au gîndit prietenii noștri americani... Doar n-o să ne apucăm să aruncăm, așa, într-o bună zi, podul acesta în aer?...

Spielhagen se înfurie, și pe bună dreptate.

— Ascultă, omule, ce, ești sărit?... Ce-ți veni? De ce să distrugem asemenea mîndrețe de pod?...

— Cu respect vă raportez, domnule Feldwebel, că nici prin gînd nu-mi trece de ce. Poate că n-o să-l distrugem... Dar atunci, mă întreb: ce rost au șanțurile acelea pentru dinamită?

— Himmeldonnerwetter noch einmal! — răcni Tobias Spielhagen, de parcă ar fi stat de vorbă cu cineva de pe malul celălalt al Rinului. Ți-am mai spus că au fost făcute ca să fie... Pentru orice eventualitate! Ce dracu', nu înțelegi?!

Soldatul Wild se uită mirat la superiorul lui: Feldwebelul Spielhagen se întunecase la față, buzele îi păliseră, pomeții obrajilor îi ieșiseră proeminenți în afară. Ochii lui negri îl priveau cu dispreț și bănuială pe tînărul soldat. Frantz Wild, feciorul de măcelar din Habersdorf, întrebă, totuși, într-o doară:

— Pentru eventualitatea unui război?

— Da!—zbieră Tobias Spielhagen — pentru eventualitatea unui război!

— Va fi război, domnule Feldwebel? — întrebă Frantz Wild, băiatul măcelarului de dincolo de Rin.

Tobias Spielhagen se lumină pe neașteptate: încordarea începu să dispară de pe fața lui. Buzele, care înainte se făcuseră nevăzute, apărură din nou și, în jurul lor, flutură ceva ce aducea a zîmbet.

— Nici vorbă că va fi, băiatule! Și încă ce război! De asta poți fi sigur!

— Cu respect vă raportez că înțeleg foarte bine. Dar ce rost au șanțurile acelea pentru dinamită? — întrebă Wild.

— Pentru că așa sînt dispozițiile! — tună Feldwebelul. Niște dispoziții pur teoretice și învechite! În mod practic însă războiul se va desfășura astfel: aruncăm peste Rusia o mie de bombe H, apoi o presărăm toată cu rachete și-i facem praf și pulbere pe toți. Acum ai priceput?

— Priceput, Herr Feldwebel! Praf și pulbere! Dar...

— Dacă începi iar cu șanțurile acelea, să știi că-ți mut fălcile!

— Nu — se grăbi să răspundă Wild — voiam numai să vă întreb dacă și asupra Habersdorfului o să cadă vreo bombă...?

— Nu! Spune-i tatălui dumitale că poate să doarmă liniștit! Și, ascultă-mă pe mine, Wild: găsește-ți o fată! Orice băiat care se respectă trebuie să aibă o fată! E clar?

— Cu respect vă raportez, Herr Feldwebel, că e foarte clar! Să-mi găsesc numaidecît o fată!

— Păi vezi — spuse Tobias Spielhagen, privindu-și triumfător inferiorul.

Cu toate că era cu un cap mai scund, îl privi de la o mare înălțime, într-un cuvînt, își cunoștea meseria.

—Herr Feldwebel... — curmă tăcerea soldatul Wild — îmi îngăduiți o întrebare? Pentru ce se fac, la urma urmei, șanțurile astea pentru dinamită în poduri...?

— Întrebi așa, în general, nu? Răspunsul e simplu: ca să poată fi aruncate în aer.

— Pe cîte știu — spuse Wild și făcu iar, confi-

dențial, cu coada ochiului — podurile se aruncă în aer numai în timpul retragerii.

— Foarte adevărat! — strigă Feldwebelul.

Tobias Spielhagen se uită o clipă încremenit la soldatul Wild, apoi continuă:

— Așa e. Pentru noi, însă, e valabilă numai ofensiva. Înțelegi, Wild? Numai ofensiva!

— Dar pe aici — răspunse Wild înmărmurit — pe aici nu-i nici un drum care duce spre Rusia! Pe aici, pe cîte știu, drumurile duc spre Franța...!

— Foarte bine, Wild. Într-adevăr, ne aflăm la granița apuseană a patriei noastre.

— Hm... — făcu încurcat Wild.

Pe pod trecea garnitura lungă a unui tren accelerat. Podul duduia, șasiurile pulman cîntau, coșul locomotivei aerodinamice slobozea un fum des și alb. Apa Rinului era liniștită, soarele portocaliu de primăvară se oglindea în luciul ei, cerul era limpede, azuriu. Era o adevărată duminică germană, ca în pasteluri, așa cum scrie la carte.

— Hm — făcu din nou Wild, nesigur. Cînd ne-au făcut șanțurile astea sub pod, nu s-au gîndit cumva americanii că va fi nevoie vreodată de o retragere spre Apus? Peste podul ăsta...?

— Măi, băiatule — i-o reteză scurt Feldwebelul — eu nu te înțeleg...!

— Cu respect vă raportez că voiam să spun așa: cînd au construit americanii podul acesta, nu s-au gîndit oare că s-ar putea cîndva să ne retragem spre Apus?

— Soldatul german — spuse Tobias Spielhagen cu glas ridicat — nu cunoaște cuvîntul retragere! Ține minte asta, Wild!

— Cu respect vă raportez că am să țin minte. Dar americanii se pot retrage?...

— Cred și eu — răspunse prompt subofițerul Spielhagen și zîmbi satisfăcut. De ce n-ar putea americanii să se retragă? Sigur că pot...

— Aha — făcu Wild. Pesemne că americanii s-au gîndit că o dată vor trebui să se retragă peste podul ăsta și, pe urmă, să-l arunce în aer!

— Soldat Wild! — urlă Spielhagen. Ce tot îndrugi? De ce să se retragă americanii din Germania?

— Cu respect vă raportez, nu știu. Dar de ce vor să arunce podul acesta în aer...?

— Cine ți-a spus, omule, că vor să-l arunce?

— Atunci de ce au pus să se facă șanțurile acelea pentru dinamită...?

Tobias Spielhagen încremeni.

— Moscova — continuă Wild — e destul de departe de aici...

— Drepți! — zbieră Spielhagen. La poziție cînd stai de vorbă cu un gradat!

Apoi își aprinse resemnat o țigară și începu să fumeze nervos:

— Pe loc repaus! Ai noroc, Wild, că ai dat peste un om ca mine. Un altul de mult... Dar așa sînt eu de felul meu, democrat. Și apoi, nu sîntem în S.S... Stau de vorbă cu dumneata ca și cum aș vorbi cu un egal în grad. Mai vrei să spui ceva...?!

— Cu respect vă raportez că vreau să-mi exprim bucuria pentru faptul că am dat peste domnul Feldwebel Spielhagen. Să știți că toată compania prețuiește acest lucru.

— Foarte bine — spuse mulțumit Spielhagen. Așa... Și ai grijă, Wild, pe viitor să nu mai îndrugi asemenea prostii. S-a înțeles? Spuneai ...că întreaga companie...?

— Întreaga companie, Herr Feldwebel!

— Foarte bine.

Deodată însă Spielhagen se încruntă. Simți cum i se face părul măciucă.

— Nu cumva vrei să spui că... în companie s-a vorbit despre șanțurile acestea...?

— Cu respect vă raportez că s-a vorbit, Herr Feldwebel—răspunse cu candoare soldatul Wild.

Urmară cîteva clipe de tăcere. După o matură chibzuință, Feldwebelul reînnodă firul discuției:

— Ascultă, Wild, tu ești un băiat deștept; dacă nu mă înșel, tatăl tău a fost sergent în armată, nu-i așa?... Păi vezi?... Explică-le, așadar, tuturor, ca un specialist încercat ce ești, că astăzi podurile se construiesc pur și simplu cu șanțuri pentru dinamită, și cu asta basta... Doar nu-ți închipui că vreodată americanii se vor retrage dincolo de Rin și așa, nitamnisam, or să arunce în urma lor toate podurile în aer?... Nici să nu îndrăznești măcar să-ți închipui una ca asta, Wild! Ai înțeles?!

— La ordin, Herr Feldwebel!

— Pentru că asta ar însemna... știi ce-ar însemna?... Sacramento! În definitiv, ce-ar însemna?... Vreau să sper că nici nu te-ai gîndit la așa ceva! Nu-i așa, Wild?!

Soldatul Wild holbă ochii căprui și umezi, la superior:

— Nu — șopti timid — asta nu mi-a trecut niciodată prin minte...

— Așa și trebuie — spuse Spielhagen amenințător. Soldatul nu trebuie să aibă fantezie!

— Dar... — reluă tot în șoaptă Wild.

— Dar? — spuse aspru Spielhagen. Apoi deodată începu să țipe în falset: vrei să spui ce rost au atunci șanțurile acelea pentru dinamită, așa-i?!

— Nu... — bolborosi cu teamă Wild. Voiam numai... să întreb dacă... dacă cumva ar surveni o asemenea situație... ce s-ar întîmpla cu... cu Habersdorful?... Ar fi și el lovit?... Dacă ar ajunge pînă la podul ăsta... doamne, dumnezeule... pentru că, de fapt, americanii aici îl așteaptă... Da, da, cu siguranță că nici Habersdorful nu va scăpa.

— Lua-te-ar dracu'!— urlă furios Feldwebelul Spielhagen. Sînt sigur că nu va scăpa nici nenorocitul vostru de Habersdorf. Sper însă să-l facă praf cu tot, cu cîrnații și cu costițele voastre afumate... și că dumneata ai să apuci ziua asta, nătărăule!

— Și pe urmă... pe urmă... americanii au să arunce podul ăsta în aer? — întrebă Frantz Wild aproape plîngînd.

Spielhagen își ieși din fire:

— Ascultă, pușlama ordinară, bolșevicule! Dumneata ai de gînd să răspîndești panică?! Vrei să ne bagi în cap că toate podurile peste Rin sînt prevăzute cu șanțuri pentru dinamită?... Pentru ca armatele aliate să se poată retrage la nevoie dincolo de Rin, iar pe noi să ne lase agățați aici?! Că americanii își fac socoteala că tot noi vom sîngera, că aici va fi teatru de război și că, pînă la urmă, oalele sparte le va plăti tot Habersdorful tău nenorocit?...

Feldwebelul Tobias Spielhagen se schimonosi și se făcu negru la față; în clipa aceea semăna cu negativul unei fotografii nereușite. Cuprins de o furie nestăvilită, începu să urle fioros la inferior:

— Drepți! Stînga-mprejur! Înainte marș! Culcat! Sculat! Fuga marș! Culcat! Te învăț eu minte! — striga cît îl ținea gura, cu o voce străină, răgușită, ca din pivniță. Te învăț eu minte să faci propagandă defetistă! Îți arăt eu șanțuri pentru dinamită! Îți arăt eu retragere! Nătărăule!

Luciul fluviului patern, al eroicului și legendarului fluviu, luciul fluviului dătător de viață stătea netulburat, ca o oglindă; la fel de netulburată stătea deasupra lui și bolta maiestuoasă a cerului albastru, spațiul aerian sud-vestic; de jur împrejur se desfășura pitorescul și divinul peisaj german, îmbinat cu tehnica, mistica și disciplina vest-germană. Tehnica era reprezentată de minunatul pod american prevăzut, din motive de precauție, cu toate cele necesare; disciplina, de cei doi bărbați de pe malul apei, care se îndreptau spre tabăra de instrucție, instalată nu departe de Karlsruhe, și, în sfîrșit, mistica, mistica modernă, nucleară, sugerată de o problemă rămasă în suspensie: care a fost rostul pregătirii șanțurilor de dinamită pentru distrugerea podului peste Rin, a podului de la granița apuseană a țării? Ce învățăminte putea să tragă din toate astea soldatul Wild, fiul măcelarului din Habersdorf?...

De pe malul celălalt începu să adie ușor vîntul. Uitase, se vede, să-și mai raporteze sosirea și să ia poziția de drepți. Gonea alobod peste văi și dealuri, ducînd cu el miresmele primăverii; din cînd în cînd aducea miros de fum. Poate pe undeva, prin apropiere, explodase fără veste vreo încărcătură de dinamită sub un pod... sau poate că nu era decît fumul coșurilor de pe acoperișurile cu creste ale caselor din Habersdorf... De oriunde ar fi venit mirosul acesta, el semăna cu mirosul urît al prafului de pușcă ...

la romînește de I. GROSSU

Cuvinte încrucișate

ÎN COSMOS

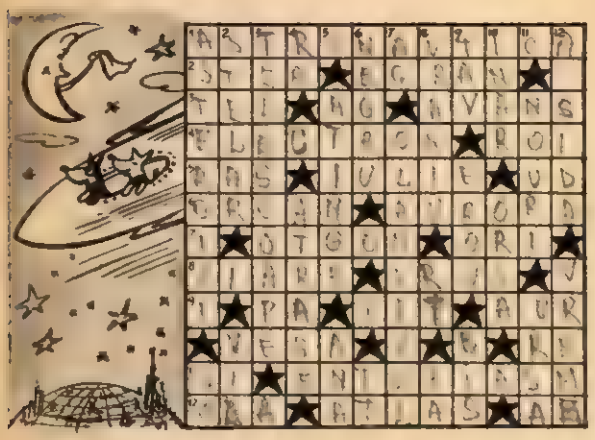

ORIZONTAL: 1) Disciplină care se ocupă cu navigația interstelară. 2) Astru — Dispozitiv pe care apar semnalele radarului. 3) Scop — Argint — Unul foarte mare a fost obținut de Uniunea Sovietică, fată de alte țări, în domeniul cuceririi Cosmosului. 4) Elementul cel mai ușor al corpurilor încărcate cu electricitate — Grup de albine în căutarea unui stup. 5) Plin pînă la marginea de sus — Lună — Plin de apă. 6) Uragan — Lumina soarelui înainte de a răsări. 7) Funie groasă — Sau. 8) Prin ele și prin radio se anunță lumii întregi orice nou succes în explorarea Cosmosului — Bară de fier sau de lemn folosită în construcții. 9) Salutare — Animal care a dat numele unei constelații — Metal strălucitor. 10) Cea mai mare stea din constelația Lirei — Notă muzicală. 11) Altă notă muzicală — Starea de spirit cu care oamenii primesc noile vești despre cucerirea Cosmosului. 12) Poezie cu caracter eroic — Zeitate care în mitologie e condamnată să susțină cerul pe umeri — În aer.

VERTICAL: 1) Mici planete care evoluează între Marte și Jupiter — În Soare. 2) Astral — Spațiu lipsit de materie ponderală. 3) Instrumente pentru observarea astrilor. 4) Soare — A exercita putere magnetică. 5) A ajunge la o anumită distanță în spațiu — Nume feminin. 6) Cum apare cerul dincolo de atmosferă — Țesite. 7) La busolă — „... zburător", miraj aerian produs prin fenomenul de refracție al razelor de lumină în anumite condiții atmosferice. 8) Metal radioactiv — Ruteniu — Ochi de lanț. 9) O tăvă aproape întreagă — Personaj devenit cunoscut prin faptele sale excepționale — Încă o dată. 10) Producător de in — Instrument muzical. 11) Vapori condensați în aer (poet.) — Numele a două constelații din emisfera boreală. 12) Unul din cele două puncte extreme ale axei unei orbite descrise de un corp ceresc în jurul altuia — Totalitatea stărilor atmosferice.

Dezlegarea jocului „AERONAUTICA" apărut în nr. 36

ORIZONTAL: 1) Aeroport — Ata. 2) Ura — Orientat. 3) Rotor — Sus — Ro. 4) Esență — R — Pom. 5) L — Uta — Dinam. 6) Var — Nou — Ar — R. 7) L — Întunecare. 8) As — Oa — Eres — C. 9) Icar — Steluțe. 10) Cor — R — Etate. 11) Urcare — E — Ani.

POȘTA REDACȚIEI

BOB DUIU — Bistrița (reg. Cluj). La rugămintea dumneavoastră vă răspundem: portretul intitulat „La odihnă, Călmănești 1960", de pe coperta „Flacării" din 6 august a.c., este al tinerei Florina Lucan, elevă la o școală medie din București (fiica cunoscutului interpret de muzică românească Ion Lucan). Adresa ei: București, str. cap. N. Cerva nr. 14.

MI RARIU PETRU, Timișoara; **COCA CONSTANTIN**, Bicaz și alții. La „Poșta redacției" apărută în nr. 33 din 20 august a.c. am publicat un răspuns pentru toți aceia ce ne cer îndrumări cu privire la creșterea câinilor lupi.

RĂTARU AUREL, comuna Pîrjol, raionul Moinești, regiunea Bacău.

Pentru lămurirea cazului dv. este necesar să ne comunicați următoarele date:

a) Ce ocupație ați avut înainte de invaliditate.

b) Ce grad ați avut în armată în momentul invalidității.

c) Dacă ați fost în serviciul militar, activ sau concentrat, în momentul survenirii invalidității.

Numai după primirea acestor relații vom putea răspunde întrebării puse de dv.

STANCU VASILE, comuna Lugoj, regiunea Timișoara. Conform legii și Regulamentului privind dreptul la pensie, pot fi pensionați numai acei care au vîrsta legală — 55 de ani la femei și 60 de ani la bărbați — și un anumit număr de ani în cîmpul muncii.

Aceste două elemente sînt absolut necesare pentru ca cineva să devină pensionar.

În cazul dv., lipsindu-vă vechimea minimă cerută de lege, pe drept cuvînt nu vi s-a acordat pensie.

În ce privește ajutorul de care aveți nevoie, îl puteți cere sfatului popular comunal, care are instrucțiuni în această materie și, dacă cele relatate de dv. sînt exacte, va găsi probabil o soluție care să vă satisfacă.

MARIN CONSTANTIN, Satu Mare. Unele din temele pe care le sugerați rubricii noastre „Colțul fotografului amator" au apărut, consultînd o colecție „Flacăra" pe ultimii doi ani, le veți afla cu siguranță. Printre materialele programate în numerele noastre viitoare se află și un interesant tabel de expunere pentru film monocolor. Vă mulțumim pentru aprecierile făcute în legătură cu ținuta rubricii noastre.

IOSIF SEIDL, Oravița. Regretăm că materialul dv. ne-a parvenit tardiv, în sensul că la data primirii lui eram deja în posesia unuia similar, care a și fost programat.

DUMITRU NICOLAE, Tîntăreni. La toate cele patru întrebări puse de dv. rubrica noastră a dat răspunsuri pe larg. Consultați colecția.

SFATURI practice

TOT DESPRE ÎNAPOIEREA DE LA BĂI

Înapoierea de la băi impune nu numai o îngrijire specială a tenului și a părului — de care ne-am ocupat într-unul din numerele trecute ale revistei — ci și o punere la punct a garderobei folosite în perioada estivală, pentru a ne putea servi și pe viitor de ea.

Mai întîi maiourile și orice accesorii ale costumelor de baie trebuie spălate bine cu apă curată, fără nici un adaos, și numai după aceea puse la păstrare, deoarece sarea de mare, lăsată mai mult timp, arde orice țesătură. Bonetele de cauciuc sau de material plastic trebuie de asemenea spălate cu apă curată și — după uscare — presărate în interior cu talc. De asemenea trebuie spălate pălăriile de pai. Acestea se freacă în toate semințele cu o periuță aspră, înmuiată în apă cu săpun, se clătesc apoi bine și se așternă să se usuce la aer. Dacă vrem să albim mai mult o pălărie de pai, o prindem de fundul unei cutii mari sau a unei lăzi pe care o răsturnăm deasupra unui ras cu puțină pucioasă aprinsă. Acoperim cutia sau lada cu o pătură sau cu ziare, ca să nu lăsăm imediat fumul și o lăsăm așa o jumătate de oră. În cazul cînd împletitura de pai s-a scorojit, o readucem la forma inițială, umezind-o.

Încălțămintea de plajă din pînză albă se spală cu apă și săpun și apoi se freacă insistent cu piatra specială de aceeași culoare, cît timp este încă umedă. Pasta lăsată de piatră se egalizează cu ajutorul unei periuțe de dinți. Tălpile de cauciuc se ung cu glicerină, iar cele din piele cu ulei de in.

Dacă impermeabilul pe care l-am luat cu noi pe tot timpul verii s-a pătat cu o grăsime oarecare, îl supunem următoarei operații: aplicăm mai întîi pe locul pătat, pudră de caolin (care se găsește la farmacii) și lăsăm așa mai multe ore, pînă ce grăsimea e absorbită complet. Periem apoi și tamponăm locul pătat cu alcool de 90 de grade. Întindem după aceea obiectul pătat pe o masă și-l frecăm în întregime (fără a excepta nici cea mai mică porțiune) cu un burete îmbibat cu apă alcoolizată (1/4 alcool) sau cu apă oțetită (1/2 oțet), după care îl lăsăm să se usuce. Iar dacă vrem să impermeabilizăm o țesătură, o înmuiem mai întîi într-o baie caldă cu săpun topit în ea. După o jumătate de oră o scoatem din această baie și o întindem pe o frînghie ca să se scurgă (deci nu o stoarcem). Cînd nu mai curge nici o picătură de apă, dar țesătura e încă umedă, o băgăm într-o soluție rece compusă din 20 grame zuțaf la 1 litru de apă. Lăsăm de asemenea să se scurgă undeva la umbră și cînd s-a uscat, repetăm întreaga operație (cu ambele băi descrise mai sus) de încă două ori.

JOSIANA

CITITORII CĂTRE CITITORI

Vor să facă schimb de vederi (cărți poștale ilustrate):

Doina Cismaș, elevă, comuna Lăpușnic, raionul Ilia, reg. Hunedoara (și să corespondeze cu tineri și tinere, pe teme de sport).

Mia Crișovan, directoare a căminului cultural din com. Certejul de Sus, raionul Ilia, reg. Hunedoara.

Cornelia Stoicescu, elevă în cl. a IX-a, din Pitești, str. Caporal Pătru nr. 14.

Costa A. Ioan, elev cl. a XI-a, Tîfești, raionul Panciu, reg. Galați.

Florica Rentea, Orăștie, str. T. Vladimirescu nr. 58.

Emil Alexan, str. Ștefan Plavăț nr. 2, Reșița.

Alexandru Dan, București, raionul I.V. Stalin, str. Aviator Octav Oculeanu nr. 39 (dorește și să corespondeze cu tineri și tinere pe teme de filatelie, activitate în producție și în învățămînt etc.).

DE VORBĂ CU MEDICUL

SINCOPA...

...este un sindrom clinic care se caracterizează prin pierderea bruscă a cunoștinței și prin dispariția fenomenelor vitale cum sînt: circulația sîngelui și respirația. Sincopa este o stare de scurtă durată, de la cîteva secunde pînă la 3-4 minute.

Există și o formă mai ușoară de leșin, cînd pierderea cunoștinței nu este completă, bătăile inimii fiind numai mult încetinite, iar mișcările respiratorii foarte rare. Această stare, care se numește lipotimie, poate dura mai multe minute și chiar ore.

Întreruperea funcțiilor vitale neputînd fi suportată de organism mai mult de patru minute, este foarte bine să știm cum să intervenim cu rapiditate pentru a salva viața bolnavului pînă la sosirea medicului.

Tratamentul de urgență. Pentru readucerea la viață a bolnavului în sincopă (sincopa fiind o stare intermediară între viață și moarte), aceasta trebuie prinsă în primele cîteva minute, cît mai aproape de instalarea ei. Trebuie acționat rapid și energic, cu precizie și siguranță.

În orice sincopă bolnavul va fi așezat culcat, fără pernă, cu picioarele ușor ridicate pentru a favoriza afluxul de sînge către creier. Se vor îndepărta de îndată persoanele inutile din jur, lăsîndu-i-se liberă respirația bolnavului și asigurîndu-i-se o temperatură potrivită (nici rece nici caldă).

În cazul în care se impune transportarea bolnavului, acesta nu va fi zdruncinat și nu va fi ridicat sau așezat, ci va fi transportat culcat pe brancardă, bine acoperit (pentru a nu accentua pierderile de căldură).

O persoană calmă și curajoasă va face diverse manevre capabile să producă excitația reflexă a centrilor vitali din creier. Acestea se fac în ordinea următoare: flagelări ale feței și membrelor cu un prosop umed sau cu palma; fricțiuni energice pe tot corpul cu mîna, cu peria sau cu un prosop umed; se va apropia de nările bolnavului o sticluță cu eter sau amoniac; se vor face sinapizări (comprese cu muștar) ale mîinilor și picioarelor.

În momentul în care bolnavul începe să-și revină și poate înghiți, i se dau cafea, ceai tare, sirop cu eter, vin cald.

Dacă sînt posibilități, este bine ca în clipa în care se produce sincopa să fie chemat de urgență medicul.

De rapiditatea cu care intervenim în cazul unei sincope depinde de cele mai multe ori salvarea vieții bolnavului.

Dr. Silviu GHEREA

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

ADEVĂRUL DESPRE PAPUAȘI

Ion Vasile Țiparig din Slobozia, citind undeva că ultimii canibali de pe glob sînt papuașii, ne solicită un material în legătură cu existența acestor oameni, arătîndu-și nedumerirea că în zilele noastre mai pot exista canibali. Îi răspundem:

Mai întîi să precizăm cine sînt și unde locuiesc papuașii. E vorba de un conglomerat de triburi care locuiesc în regiunile puțin cunoscute ale insulei Noua Guinee, despre care nimeni n-ar putea preciza dacă aparțin rasei albe, galbene sau negre. Cum s-a putut produce acest amestec de rase? Pur și simplu, prin poziția geografică a insulei Noua Guinee, care se află la încrucișarea drumurilor dintre India, Malaezia, Polinezia și America. Printre strămoșii acestor locuitori se găsesc astfel indieni, malaezi, polinezieni, indonezieni, negroizi și chiar pigmei (această din urmă fiind, după cît se pare, primii locuitori ai insulei, cu mii de ani în urmă). Cele cîteva sute de triburi de papuași cunoscute azi sînt clasate de exploatatorii în case mari grupe, după rasa care influențează mai accentuat tipul fiecăreia. Se bănuiește însă că mai există și alte triburi, nedescoperite încă, deoarece abia anul trecut o expediție franceză s-a trezit în fața unora din acești locuitori, care nu se depărtaseră niciodată prea mult de sălașul lor, unde trăiau exact ca în epoca de piatră.

Papuaș transportînd un ciorchine de banane.

Despre acești oameni au circulat și continuă să circule cele mai fantastice legende. Se spune că sînt canibali, vînători de capete, vrăjitori, sălbatici etc.

Într-o oarecare măsură și pentru anumite triburi legendele sînt bazate pe un sîmbure de adevăr. E adevărat că mai sînt chiar și unii care mănîncă carnea celui învins în luptă; de asemenea, mai există unii care vînează capete — așa cum vînau și germanii sau galii de odinioară. Dar la continuarea acestor sălbatice obiceiuri ancestrale l-au determinat mai ales apariția colonialiștilor europeni și americani, care au vrut să-i supună cu forța și să le jefuiască pămînturile foarte bogate în zăcăminte prețioase. Colonialiștii au practicat în unele locuri exterminarea în masă a papuașilor, dar n-au reușit să-i supună. Războinici viteji și mari iubitori ai libertății, ei și-au apărat independența cu armele moștenite de la strămoși: suliția și arcul cu săgeată otrăvită. Canibalismul și vînătoarea de capete au supraviețuit astfel sau reînviat în aceste lupte, ca elemente de răzbunare și de intimidare a cotropitorilor. Așa s-a făcut că au supraviețuit sau reînviat obiceiuri atît de sălbatice, practicate în timpuri străvechi, sub conducerea vrăjitorilor care speculau cele mai primitive instincte ale unei populații cu totul înapoiate. Faptul că urme ale acestor stări de sălbăticie s-au mai putut păstra pînă în zilele noastre este datorat colonialiștilor care, dedîndu-se ei înșiși la acte de cruzală sălbăticie, organizînd jafuri și înfiorătoare acțiuni de masacrare a populației băștinașe, nu numai că nu au adus acestor pămînturi și popoare „civilizația" cu care se lăudau, dar le-au ținut pe loc, ba chiar le-au împins cu secole înapoi.

MODA

TAIOARE

Constituind una din ţinutele preferate ale femeilor, taioarele caracterizează cel mai bine noile tendinţe ale modei. Lucrate cu multă fantezie şi în interpretări diferite, taioarele din anul acesta au lungimi variate, astfel că fiecare femeie poate alege ceea ce conţine mai bine siluetei sale. Noutatea în acest domeniu o constituie taioarele lungi, spre deosebire de anul trecut cînd ele erau foarte scurte.

Lucrat din tuid, cu guler mic închis cu un nasture şi clape la partea de sus, taiorul din desenul nr. 1 are un cordon lejer, trasat prin găici şi legat în faţă.

De formă clasică, gen redingotă, taiorul din desenul nr. 2 se închide cu 3 nasturi, este mai lung şi constituie o ţinută elegantă de după-amiază.

Un amănunt foarte modern în anul acesta îl constituie tranşurile ce garnisesc buzunarele taiorului sport, cu linie dreaptă, din desenul nr. 3.

Taiorul jantezi cu linia dreaptă şi lungimea potrivită, din desenul nr. 4, are mînecă chimono şi o interesantă tăietură care porneşte de la linia chimonoului, în faţă, pe corsaj. Taiorul se închide cu 2 nasturi.

Lucrat din tuid sau stofă plină bucleată, taiorul nr. 5 are o linie sport, accentuată de lipsa gulerului şi de cele 2 buzunare mari aplicate în partea de sus a corsajului. Se închide cu 3 nasturi şi are un cordon pornit din pensele laterale şi care se leagă în faţă.

Pentru tinerele fete ca şi pentru femeile cu siluetă zveltă recomandăm taiorul sport cu fusta largă, lucrată în cute duble (desenul nr. 6). Taiorul are 4 buzunare laterale şi talia bine prinsă într-un cordon îngust, închis cu o ataramă.

Cele mai moderne stofe folosite anul acesta pentru taioare sînt: tuidul, ecomeurile, flanelul, peştiţul şi jerseul, iar nasturii — lucraţi din cele mai variate materiale — constituie o garnitură importantă.

CU AJUTORUL ŞTIINŢEI

Electricitate în mări şi oceane

Studiind viaţa peştilor din Marea Barent, un cercetător al Institutului sovietic pentru economia peştelui şi oceanografie a încercat să afle ce efect ar avea asupra acestora curentul electric. El a cufundat în apă doi electrozi, făcînd să circule între ei un curent continuu. Ii fu dat să asiste la un fenomen extrem de interesant: în timp ce la anod peştii se adunară din toate direcţiile, ca la un apel, în jurul catodului marea rămase pustie. Văzînd că peştii reacţionează atît de puternic la curentul electric, el a ajuns la concluzia că tocmai asemenea curenţi — existenţi în mări şi oceane — sînt, probabil, cauza lungilor migraţii piscicole.

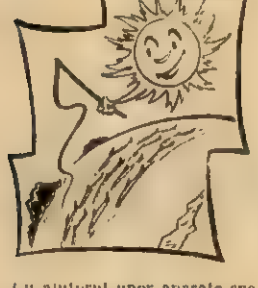

Cu ajutorul unor aparate speciale, cercetătorul sovietic a reuşit într-adevăr să stabilească că în apa mărilor şi oceanelor circulă curenţi electrici permanenţi, care joacă un rol hotărîtor în migraţia peştilor. Cauza lor constă, se pare, în exploziile solare, curenţii electrici din mări devenind mai puternici în perioadele de intensificare a activităţii solare.

Poltioplastul — inamicul coroziunii

Coroziunea este duşmanul de moarte al metalelor. Acum un sfert de secol, de pildă, ea distrugea anual 30 de milioane de tone de metal, iar în 1959 s-a calculat că din fiecare 100 de milioane tone de metal, cel puţin 8 milioane cad victimă coroziunii. În zilele noastre există o întreagă ştiinţă în legătură cu apărarea metalelor împotriva coroziunii, se scriu pe această temă mii de cărţi şi articole. Şi, totuşi, în lupta împotriva coroziunii nu s-au obţinut încă rezultatele dorite.

Recent, lucrînd în colaborare, oameni de ştiinţă din R.P. Polonă şi R.D. Germană au găsit o nouă substanţă anticorozivă care a fost denumită „poltioplast". Cu acest material sintetic se vor acoperi aripile avioanelor, punţile vaselor, pereţii interni ai rezervoarelor metalice. Poltioplastul este insensibil la acţiunea apei, a uleiurilor, a bazelor şi acizilor, este elastic şi nu plesneşte la vibraţii. Noul material anticoroziv a început să fie produs de uzinele din Silezia de Jos (R.P. Polonă).

Ceai şi stronţiu - 90

Doi cercetători japonezi au reuşit — în urma a numeroase experienţe — să dovedească că taninul din ceai este capabil să absoarbă stronţiul-90, înainte ca acest element radioactiv nociv să ajungă în măduva osoasă.

Experienţele s-au făcut pe şoareci. În organismul fiecărula dintre animalele de experienţă s-a introdus o anumită cantitate de stronţiu - 90. Apoi unui număr din aceşti şoareci li s-a administrat o soluţie de doi la sută de tanin extras din ceai.

După 45 de ore s-a constatat că în măduva osoasă a şoarecilor care nu fuseseră trataţi cu tanin exista 15 la sută stronţiu-90, pe cînd în cea a celorlalţi nu s-a găsit nici o urmă a acestui element.

Semănături cu ajutorul radioului

Oamenii de ştiinţă sovietici I.I. Kostrikin şi N.F. Morgunov lucrează la un sistem radiotehnic de conducere a dispozitivelor de semănat a porumbului şi a altor culturi, în cuiburi dispuse în pătrat.

Această inovaţie tehnică va îngădui — după părerea specialiştilor — conducerea concomitentă prin radio a cîtorva agregate (cîte 4 şi chiar mai multe, în funcţie de vizibilitate). Noul sistem de dirijare prin radio mai prezintă şi avantajul de a reduce simţitor timpii morţi ai respectivelor agregate.

În momentul de faţă, oamenii de ştiinţă sovietici lucrează la pregătirea unui agregat de probă, care va fi experimentat pe cîmp.

LIVEZI TÎRÎTOARE DE POMI FRUCTIFERI

Puieţii de meri din soiurile „Borovinka", „Ania" şi „Antonovka" nu se puteau aclimatiza în părţile nordice ale Siberiei. Savantul sovietic prof. Kiziurin a găsit o soluţie de aclimatizare pornind de la ideea miciurinistă că apropierea ramurilor pomilor de pămînt va face ca arborii să fie mai puţin expuşi vînturilor reci şi să beneficieze mai mult de căldura iradiată de scoarţa terestră. În acest scop, prof. Kiziurin a silit arborii respectivi să „aterizeze"; apleîndu-le spre pămînt ramurile pomilor, le-a legat de nişte ţăruşi, ţinîndu-le în această poziţie pînă cînd au crescut astfel şi ei şi-au ridicat coroana. Experienţa a reuşit. Zăpada s-a dovedit o apărătoare minunată, iar merii au suportat gerurile cele mai mari şi vînturile cele mai puternice. Astfel s-au născut în Siberia livezi tîrîtoare de meri, peri, pruni şi vişini.

ÎN SATUL...SATELOR

În ciuda titlului, veştile de mai jos nu vin de undeva de la ţară, ci dintr-un colţ pitoresc al Bucureştiului. Acolo unde, în vecinătatea lacului Herăstrău, a Parcului de cultură şi odihnă şi a şoselei Kiselev, se află într-adevăr un sat al... satelor. Sau, oficial Muzeul satului.

Abia „transplantată", gospodăria din Curteni (raionul Huşi) a şi fost cercetată de elevii şcolii tehnice de arhitectură şi construcţie a oraşelor, care fac aici studii topografice.

În vara aceasta, gospodăriilor ţărăneşti din „sat" şi diferitelor construcţii rurale — toate monumente de arhitectură populară — li s-au mai adăugat cîteva unităţi. Două din ele, de o deosebită importanţă etnografică şi istorică, completează o parte din zonele încă nereprezentate aici. Prima — o gospodărie din Ostrov, raionul Adamclisi, regiunea Constanţa — este o locuinţă de romîni care în urmă cu un veac şi jumătate au trăit sub stăpînirea turcească. Gospodăria a fost „transplantată" cu cea mai mare grijă şi pînă la cel mai mic amănunt, astfel încît cei ce se interesează acum de viaţa de altădată a acestor locuitori, de stilul caselor, de obiceiurile, de arta lor populară, au la dispoziţie un material autentic. Alături de aceasta a fost instalată o gospodărie din satul Curteni, raionul Huşi. Vechimea precisă a casei se cunoaşte. Oamenii care au construit-o o însemnează pe o cărămidă: 1844. Ea a aparţinut unei familii de răzeşi — dintre acei răzeşi moldoveni care timp de 60 de ani „au dus procese" cu hrăpăreţii moşieri din partea locului. Acum, oaspeţii muzeului îi vizitează încăperile proaspăt spoite, bucătăria cu vatra arhaică, cercetează mobila, ornamentaţiile, covoarele, ţesăturile. Nu lipsesc din curtea gospodăriei nici teascurile cu care locuitorii din Curteni transformau în vin rodul renumitelor vii ale Huşului şi nici prisaca în care se-aduna mierea albinelor.

O curiozitate a „satului": casa cu o singură cameră. Nimic în plus afară de această încăpere, la care la începutul acestui secol trăia o familie numeroasă de ţărani. Casa a fost adusă dintr-un sat de munte din raionul Piatra Neamţ.

Cu cît oaspeţii care au poposit pe prispa acestei frumoase case ţărăneşti îi vor stăpînii care studiază practic stilul caselor de munte din apropierea Bicazului. Această locuinţă fusese „transplantată" aci din satul Audia, comuna Hangu.

Cu aceste două „noi" gospodării, numărul unităţilor din „sat" s-a ridicat la 50, cu un total de 184 de construcţii care adună la un loc peste 13.500 de obiecte.

F. URSEANU

Fotografiile autorului

Ştiaţi că...

...lichidul limpede, incolor, inflamabil, cu miros particular şi gust caracteristic — denumit popular spirt, iar ştiinţific alcool etilic — este obţinut prin fermentarea amidonului, a zahărului şi a altor hidraţi de carbon?

... folosind alcoolul puteţi prepara în casă o apă de colonie cu miros foarte plăcut? La 1 litru de alcool se adaugă 15 gr esenţă de lavandă şi 6 gr esenţă de bergamot. Amestecul se pune într-o sticlă ermetic închisă, ce va fi păstrată la loc întunecos timp de 15 zile. O dată la 2 zile sticla va fi scuturată de cîteva ori şi repusă la locul ei. În momentul întrebuinţării se adaugă cu încetul cam 250 gr apă distilată, tăria de 60-70° astfel obţinută fiind suficientă.

...alcoolul curăţă de praf bijuteriile, depozitarea de săpun şi alte impurităţi? Procedaţi astfel: puneţi, de pildă, un inel cu o piatră preţioasă într-un pahărel cu alcool, iar după cîteva ceasuri îl scoateţi şi periaţi piatra pe ambele părţi cu o periuţă de asemenea muiată în alcool. Inelul se va curăţa perfect.

...dacă în timpul verii, în orele de plajă, aţi depăşit timpul de stat la soare şi simţiţi oarecare usturime a pielii, această senzaţie neplăcută va dispare dacă veţi şterge uşor locul înroşit cu un tampon de vată muiat în alcool?

...lentilele ochelarilor se vor curăţa mult mai bine dacă vor fi şterse cu un tampon de vată muiat în alcool? După aceea lentilele se lustruiesc cu o bucăţică de piele de căprioară.

...de asemenea, geamurile vitrinelor şi paharele de cristal vor deveni mult mai strălucitoare dacă în apa cu care sînt clătite se adaugă puţin alcool?

...atunci cînd nu aveţi timp să vă spălaţi părul puteţi folosi alcoolul pentru a-l degresa? Umeziţi tampoane de vată cu alcool şi ştergeţi cu ele atît pielea capului cît şi părul, împărţit în şuviţe.

...dacă vreţi să refaceţi ondulaţiile părului şi nu aveţi mult timp la dispoziţie, în loc să-l udaţi cu apă, fiind nevoie apoi să aşteptaţi cîteva ore pînă se usucă, este recomandabil să folosiţi alcoolul, care se evaporă repede? În cel mult 1/2 oră părul va fi uscat, iar ondulaţia obţinută — fără a fi de lungă durată — vă va face să fiţi bine pieptănată.

...pentru a face să dispară oboseala picioarelor este bine ca acestea să fie zilnic frictionate cu alcool?

...pentru a preveni apariţia punctelor negre şi pentru a strînge porii feţei puteţi folosi o loţiune uşor astringentă pe bază de alcool? Formula acestei loţiuni este: alcool (70°) —100 gr, acid salicilic —1 gr, camfor —1gr, rezorcină —0,50 gr, tinctură benzoe—1 gr.

În jurul globului

LA CEA MAI ÎNALTĂ ȘCOALĂ A DANSULUI... Tineri din diferite țări au posibilitatea de a învăța la neîntrecuta școală a baletului sovietic. Una dintre aceste tinere este și englezoaica Ann Sione, în vîrstă de 15 ani, care începe acum anul II de studiu la școala de pe lîngă Bolșoi Teatr din Moscova. Iat-o în fotografie, petrecută de prieteni și colegi, îndreptîndu-se — în portul Londra — spre vasul sovietic „Baltika", cu care va pleca în U.R.S.S.

DIN TEZAURUL DE ARTĂ AL R.D. VIETNAM face parte și această statuie intitulată „Buda cu o mie de mîini și o mie de fețe". Statuia, din lemn lăcuit, se află în pagoda Bui Thap din provincia Bak Nin și datează din 1656.

SCRISOARE DIN LONDRA

O PROBLEMĂ ACUTĂ — ÎNVĂȚĂMÎNTUL

de Diana PURCELL

Printre numeroasele probleme care-l confruntă pe cetățeanul englez, una dintre cele mai serioase este situația în care se află școala britanică. Este la mintea oricui că pentru a construi școli e nevoie de bani. Dar împărțirea bugetului țării în spiritul războiului rece a făcut imposibilă ducerea la bun sfîrșit a proiectelor pozitive de dezvoltare a învățămîntului în Anglia. Noi am cheltuit 660 milioane lire sterline pentru proiectile care s-au dovedit nefolositoare. Numai cu o parte a acestei sume am fi putut înzestra 1.000 de școli primare și 600 de școli secundare. Cele cîteva — puține la număr — școli noi existente se pierd în numărul mare de școli construite încă la începutul secolului.

În anul 1933 — în condiții de forță majoră — au fost construite din lemn cîteva sute de școli despre care s-a spus că sînt construcții cu caracter temporar, ce vor fi repede înlocuite. Și iată că astăzi, în 1960, o mare parte din aceste școli mai există încă!

Multe din școlile de la țară sînt o adevărată rușine; ele nu au mijloace de încălzire și nici instalații sanitare adecvate. În aceste condiții — la care se adaugă faptul că numărul mediu al elevilor dintr-o clasă este de aproximativ 50 — un profesor trebuie să-și iubească prea mult meseria pentru a continua s-o exercite.

Nu trebuie de asemenea neglijat nici faptul că în unele regiuni „dificile" ale Londrei și ale altor mari orașe industriale, tinerii de 14-15 ani constituie o problemă în plus pentru profesori. Un prieten — care se străduiește să-i învețe pe tinerii de 14 ani dintr-un cartier al Londrei — mi-a povestit despre necazurile ce i le pricinuiesc elevii săi, care vor să fie mai curînd „teddy boys" (huligani, bulevardiști — n.r.) decît școlari și care nu se gîndesc la altceva decît la îmbrăcăminte strigătoare, motociclete și magnetofoane. Autoritățile și agențiile de plasare, ce se ocupă de angajarea în serviciu a tinerilor, atrag mereu atenția asupra faptului că un mare număr de băieți și fete care părăsesc școlile abia știu să citească sau să scrie.

La toate acestea se adaugă condițiile grele materiale în care se zbat înșiși profesorii. Ei fac parte din una din categoriile cele mai prost plătite.

Situația școlii engleze de azi constituie o problemă acută. Educarea noii generații reprezintă unul dintre cei mai importanți factori în viața unui popor. Pentru a rezolva această problemă e necesar, fără îndoială, ca Anglia să înceapă a cheltui pentru pace în loc să continue a arunca milioane de lire sterline în gura nesățioasă a zeului Marte.

TÎNĂRA REPUBLICĂ INDEPENDENTĂ AFRICANĂ CIAD va trebui să lupte din răsputeri pentru a lichida starea de înapoiere moștenită de la colonialiștii francezi. În fotografie, negri din tribul Kanembu, siliți să muncească zile în șir în lacurile sărate de la Dayas, pentru a extrage sare cu mijloace manuale.

★

PRINCIPIUL ULTRASUNETULUI, care a dat rezultate atît de bune în medicină, stă la baza unui nou aparat construit de inginerul polonez Jan Ekiel din Lodz. Aparatul, denumit „Ultraton", a fost experimentat cu succes în vindecarea afecțiunilor reumatismale și va intra în curînd în producția de serie.

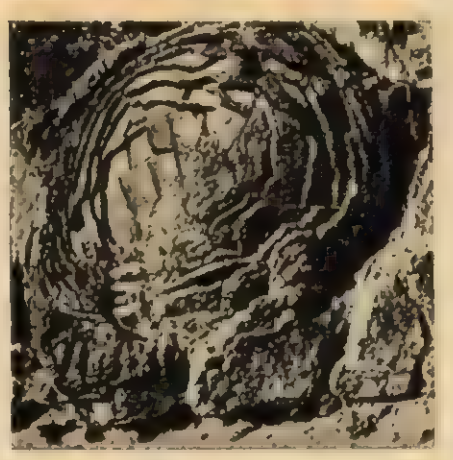

„TRANDAFIRUL DE PIATRĂ" este numele dat de locuitorii din Saalburg (R.D.G.) unei stînci, căreia vînturile și ploile i-au dat forma unui trandafir gata să-și deschidă petalele.

PRIMA MAȘINĂ DE CALCULAT DIN LUME se află în Muzeul de stat de matematică și fizică din Dresda (R.D. Germană). Această mașină, construită în 1652 de marele fizician francez Blaise Pascal, putea efectua operații de adunare și scădere.

„REGELE FLUTURILOR", așa este denumit László Bezsilla din Budapesta, care în 45 de ani de muncă răbdătoare a colecționat 30.000 de fluturi de specii diferite. În colecția sa figurează — printre alte rarități — „Morpho Hecuba Priamela", cel mai mare fluture din lume, ca și „Lycaena Thetsamon" cel mai mic fluture de pe glob.

PEȘTE SAU PASĂRE? În Australia, Tasmania și Noua Guinee trăiește o vietate ciudată din cele mai rare — ornitorinc. Ea prezintă caracteristici care o apropie atît de păsări (ciocul și coada), cît și de pești.

Ulitor' Reprezentantul Uniunii Sovietice la categoria grea, Iuri Vlasov a reușit să ridice — la cele trei stiluri — 537,5 kg, depășind cu 25 kg recordul, socotit de nedepășit, al lui Paul Anderson

William Niedler (S.U.A.) a putut de-abia în ultima încercare să cîștige medalia de aur la aruncarea greutății, realizînd 19.68 m.

Cîștigătorul cursei de 50 km marș, Donald Thompson, în momentul trecerii liniei de sosire.

Instalîndu-se în fruntea plutonului, Bolotnikov (U.R.S.S.) a imprimat cursei de 10.000 m plat un ritm foarte tare. El a reușit să cîștige medalia de aur cu timpul de 28:32,2.

Cursa de 400 m garduri a fost o probă foarte grea. Imediat după terminarea ei, Clifton Cushman a leșinat din cauza efortului excesiv. Iată-l ajutat de Glenn Davis (S.U.A.), cîștigătorul medaliei de aur.

Festivitatea de premiere a echipelor clasate pe primele locuri în proba de floretă: locul I echipa U.R.S.S.; locul II echipa Italiei; locul III echipa Germaniei. ←

SPORT

În ciuda celor 20 km marș parcurși, primii trei clasați au ținut să „zîmbească" aparatului fotografic. Pe locul I, Ivan Golubnicii (U.R.S.S.), pe locul II, Noel Freeman (Australia), stînga, iar pe locul III, Stanley Wick (Marea Britanie). →

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„EȘALONUL DE AUR" (foto 1) — o producție a studioului „Maksim Gorki" din Moscova — consemnează pe peliculă, printr-o palpitantă povestire cinematografică, o întîmplare autentică pe care istoricii sovietici au înscris-o la loc de cinste în cartea Revoluției proletare. Este vorba de îndrăzneața acțiune de salvare a tezaurului băncii naționale, aflat în anii 1919 în orașul Omsk, de atunci în mîinile albilor. Partidul a adresat un apel ilegaliștilor din Omsk, cerîndu-le să împiedice planurile dușmanului de a răpi poporului sovietic această mare avuție. „Eșalonul de aur" redă întocmai acțiunile oamenilor care au îndeplinit dificila misiune. Sînt fapte de o vitejie, o iscusință și o inteligență uluitoare, săvîrșite de oameni a căror supremă mîndrie era numele de „ostași ai Revoluției proletare".

„DOAMNA MINISTRU" (foto 2) — o producție a studiourilor iugoslave — toarnă în tipare cinematografice apreciata piesă a scriitorului Bronislav Nușici. Acțiunea ne este aproape tuturor cunoscută: îmbinînd în chip fericit persiflarea cu umorul, Nușici descrie în comedia sa „grandoarea și decadența" unei parvenite burgheze — o doamnă ministru care trăiește la începutul secolului nostru în Serbia. Pe seama vremelnicei demnități a soțului, eroina suferă o ciudată metamorfoză, ambițiile și aspirațiile ei fiind pe cît de ridicole, pe atît de condamnabile. Copiosul material dramatic pus la dispoziție de Nușici a inspirat întotdeauna pe regizorii și actorii de teatru; prezenta ecranizare cinematografică nu ne dă, spre regretul nostru, ceva peste ceea ce oferă scena sau ne-a sugerat emisiunea „Teatru la microfon".

„TORERO" (foto 3) — o producție a studiourilor mexicane — încearcă să restabilească în culori mai puțin cunoscute fizionomia matadorului. Îndeobște, despre acesta se știe că e un luptător fainic, care intră dezinvolt în arenă pentru a se măsura cu moartea, oferind spectatorilor o priveliște palpitantă și sîngeroasă. La definiția matadorului nimeni nu adaugă însă teama, îngrijorarea ce se ascunde de fiece dată în sufletul acestui stăpîn al arenei.

În „Torero", Luis Procuna (vestit matador din Mexic) face o seamă de mărturisiri autobiografice. Publicul este pus în prezența unei medalii pe o față foarte atrăgătoare, poleită cu un strat de aur, pe reversul ei purtînd însemnele sărăciei, mizeriei și uitării. Meseria de matador înseamnă a înfrunta adesea moartea, pentru a trăi un timp o viață mai bună.

Am văzut filme care discutau cu mai multă pătrundere condiția socială a toreadorilor („Unchiul meu, Jacintho"). Actualul film suscită însă un interes documentar și este, în același timp, un prilej de a evoca o seamă de figuri celebre din istoria „corridelor".

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Coperta noastră: fotografie de S. STEINER

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

SPORT

Toate privirile spectatorilor ce asistau la întrecerile de atletism erau îndreptate într-un singur loc: acolo unde se desfășura proba de săritură în înălțime femei. Și atenția tuturor era concentrată spre concurenta ce purta pe tricou numărul 84, reprezentanta țării noastre Iolanda Balaș. Ea ne-a adus cea dintîi medalie de aur la atletism

Ion Dumitrescu a adus țării cea de-a treia medalie de aur, la proba de tăiere.

Maria Vicol (locul III), pe podiumul învingătorilor, la proba de floretă femei.

Biblioteca Rex

MEDALII...

de Al. MIRODAN

Jocurile Olimpice de la Roma s-au terminat, discuția despre Olimpiadă a început.

...A vorbi despre participarea noastră la Olimpiade înseamnă a vorbi despre dezvoltarea sportului în anii democrației populare. A vorbi despre evoluția sportivilor romîni în competițiile olimpice înseamnă a vorbi despre revoluția sportului romînesc. A vorbi despre istoria succeselor noastre olimpice înseamnă a vorbi despre și numai despre istoria Romîniei eliberate. Noi n-am avut în această privință moștenire vitrina cu medalii de aur a fost inaugurată în anii din urmă.

Cum s-a petrecut revoluția?

Străinii care au avut prilejul să ne viziteze țara și înainte și după, consideră că la izvoare se află un miracol. Este adevărat. Numai că sediul „miracolului" este lesne explicabil.

Într-o zi, într-o zi asemănătoare cu aceea cînd s-a hotărît electrificarea satelor, ofensiva contra analfabetismului sau zdrobirea malariei în Deltă, partidul a înscris într-o rezoluție: a se dărui poporului sportul.

Ne trebuiau, mai întîi de toate, baze. Îmi amintesc, eram copil, acum vreo 20 de ani și mă străduiam într-o atletism. Pe Velodromul din șoseaua Ștefan cel Mare — acolo unde s-a amenajat astăzi complexul modern și bine utilat al clubului Dinamo — era la dispoziția entuziasmului: a) gropi de nisip (fără nisip), b) stîlpi pentru săritura în înălțime (fără stachetă), c) pistă de zgură (fără tăvălug); d) vestiare (fără duș); e) dușuri (fără apă); f) magazie pentru echipament (fără echipament).

Era totul, însă fără...

Era suflet, dar se putea alerga pe suflet?

Astăzi

a) Velodromul copilăriei s-a preschimbat într-un parc cuprinzînd teren de fotbal cu tribune de beton pentru 20.000 de spectatori, pistă adevărată de atletism, velodrom contemporan cu energia atomică, sală acoperită, cu 2.000 locuri, 15 terenuri de volei, tenis, baschet, poligon de tir, stadion (unde ești amintire?) pentru copii; b) În cîteva luni s-a construit, acum cîțiva ani, Stadionul 23 August, cu locuri pentru 50.000 suporteri, cînd fericiți, cînd nefericiți, ai echipei naționale de fotbal; c) Pista de zgură roșie a Stadionului Republicii e notată cu admirație la Paris și amintită cu nostalgie în Australia, într-u cele mai de calitate ale lumii; d) Iarna, printre trolene, înotătorii se aruncă în apa caldă a bazinului acoperit de la Floreasca; e) iar hocheiștii, în schimb, au patinoar artificial; f) Și cel mai de seamă dintre toate este că sus, în sălbăticiunea munților, au fost transportate cu preț greu de trudă, dar au ajuns (și au rămas) terenul de fotbal, mingea și bocancii.

...Nu aveam, pe urmă, sportivi. Întrecîi nu se poate sări la înălțime, pe stradă, între două mașini și o căruță cu cai, înainte de eliberare, numărul celor legitimați se ridica (ridica e un cuvînt potrivit?) la cantitatea astăzi sunînd absurd de 15.000. Dacă s-ar fi organizat în 1944 un congres al tuturor sportivilor din țară, ei ar fi putut fi strînși la un loc în tribuna a II-a a Stadionului 23 August din București (presupunînd că acesta ar fi existat) și încă mai rămîneau bănci libere pentru congresul artiștilor amatori. Astăzi aproape 2.500.000 de băieți și fete s-au organizat în asociații. Și numai la sate — adică acolo unde tenismanii de la Yacht-Club, ou ce de prinț, limuzină și cocktailuri lîngă rachete, nu bănuiau că s-ar putea ivi campioni ai planetei — se află aproape 1.000.000 de membri grupați în circa 5.000 de asociații sportive. În sfîrșit, lipsa bazelor și... a sportivilor se completa ca un inevitabil rezultat (și cauză) cu lipsa de încredere în posibilități. Se încerca să ni se infiltreze de către stăpînitori ideea că țara avea să rămînă, conform „destinului" și pe veci, eminamente agricolă în toate domeniile, inclusiv atletismul. Fiecare la locul lui. Te pui tu de la Pitești cu Occidentul ?

Te pui!

După cum s-a văzut prea bine, te pui!

La început, prim fruct al rădăcinilor a fost Helsinki, în 1952. Acolo, Iosif Sîrbu a inaugurat era medaliilor olimpice ale sportului socialist din țara noastră.

Pe urmă a venit Melbourne. Și, o dată cu asta, saltul energiei și hotărîrilor în clasa marilor rezultate. Și, o dată cu asta, evadarea din periferia unde trecutul ne ținuse o istorie întreagă.

Și acum, zilele trecute, Roma. Cu cea dintîi medalie de aur (prin Iolanda Balaș) în cel dintîi dintre sporturi (atletismul). Cu titlurile olimpice ale lui Pîrvulescu și Dumitrescu, în lupte și la tir. Cu medaliile de argint și bronz cucerite de Cernea, de gimnaste, de Lia Manoliu, Maria Vicol, Rotman, Țăranu, Monea. Cu intrarea lui Vamoș în rîndurile marilor demifondiști și a lui Ion Cosma printre frunțașii ciclismului, adică în niște locuri unde se pătrunde greu.

Dacă Finlanda a fost o surpriză, Australia a fost o revelație pe care Roma a confirmat-o. Sîntem — și pe tărîmul sportului — o țară între țări. Să mulțumim partidului care ne-a dăruit onoarea.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Nina Ponomareva (U.R.S.S.) a reușit să cîștige medalia de aur la proba de aruncare a discului, stabilind un nou record olimpic 55,10 m.

Neo-zeelandezul Murray Halberg (deși are umărul atrofiat) a reușit să cîștige cursa de 5.000 m plat, cu toate că spre sfîrșitul ei dădea semne de oboseală.

Mulți favoriți ai probei de aruncarea suliței nu au putut să treacă baremul de 74 metri. Finala a fost cîștigată de Tibulenko (U.R.S.S.) cu 84,64 metri.

La capătul unui concurs care a durat cca 8 ore, D. Bragg (S.U.A.) a cîștigat proba de săritură cu prăjina

Nr. 38 (278)
Anul IX
24 sept. 1960

Actorii Ileana Predescu și Septimiu Sever într-o nouă piesă originală.
(Citiți reportajul din pag. 8-9-10)

Proletari din toate țările, uniți-vă!
FLACĂRA
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Destăinuiri la poarta... toamnei

Prin teatrele bucureștene, la deschiderea noii stagiuni.

Într-o pauză a lucrărilor Adunării Generale a O.N.U. Tovarăşii Gh. Gheorghiu-Dej, N. S. Hruşciov, N. V. Podgornîi şi A. A. Gromîko

Tovarăşii Gh. Gheorghiu-Dej şi W. Gomulka înaintea începerii unei şedinţe.

SUCCES DEPLIN CAUZEI PĂCII!

Întregul nostru popor, împreună cu sutele de milioane de oameni iubitori de pace de pretutindeni, urmăreşte cu deosebită atenţie, în aceste zile, dezbaterile celei de-a XV-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. În faţa celor 96 de delegaţii participante la actuala sesiune stau problemele majore ale vieţii internaţionale actuale şi în primul rînd „problema problemelor": dezarmarea generală şi totală.

Poziţia ţărilor socialiste faţă de problemele ce urmează a fi luate în discuţia Adunării Generale a fost încă o dată exprimată cu claritate la sosirea delegaţiilor acestor ţări la New York. Subliniind că *„Uniunea Sovietică acordă o însemnătate primordială problemei asigurării unei păci trainice"* **şi că** *„o pace trainică poate fi instaurată pe glob numai atunci cînd armele vor fi aruncate"*, **şeful guvernului sovietic, tovarăşul N. S. Hruşciov, a declarat:** *„Delegaţia sovietică a sosit la New York la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite în numele întăririi cauzei păcii şi al rezolvării problemelor internaţionale complicate"*. **Cu acelaşi prilej, conducătorul delegaţiei Republicii Populare Romîne, tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej, a declarat:** *„Conjugîndu-ne eforturile cu ale celorlalte state iubitoare de pace, al căror număr creşte fără încetare în vremea noastră, atît de bogată în prefaceri, Republica Populară Romînă va face, din partea ei, tot ce-i stă în putinţă pentru a contribui la consolidarea păcii, pe care o doresc arzător toate popoarele planetei noastre"*

Întregul nostru popor îşi manifestă în aceste zile — în cadrul unor

Aspect din sala de şedinţe a Adunării Generale.

însufleţite adunări, discuţii, convorbiri, care au loc în fabrici şi uzine, instituţii şi pe ogoare, prin luări de poziţie în presă — sprijinul său entuziast şi unanim faţă de politica de pace a ţării noastre şi a celorlalte ţări socialiste. Oamenii muncii din ţara noastră îşi exprimă convingerea că prezenţa la actuala sesiune — cea mai importantă din istoria O.N.U. — a tovarăşului N. S. Hruşciov, luptător neobosit pentru cauza păcii, a tovarăşului Gh. Gheorghiu-Dej, cel mai autorizat purtător de cuvînt al poporului nostru, a altor conducători de seamă din ţările socialiste, precum şi din alte numeroase state, va constitui o premisă favorabilă pentru ca această sesiune să corespundă aspiraţiilor de pace ale întregii omeniri.

Poporul nostru este mîndru de creşterea prestigiului Republicii Populare Romîne pe arena mondială, fapt reflectat zilele acestea şi de atenţia deosebită pe care nenumăraţi reprezentanţi ai presei internaţionale, care urmăresc dezbaterile de la O.N.U., o acordă delegaţiei ţării noastre, în frunte cu tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej.

Expresie a simţămintelor care animă în aceste zile milioanele de constructori ai socialismului din patria noastră, telegrama adresată tovarăşului Gh. Gheorghiu-Dej de către Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn, Consiliul de Miniştri al R.P.R. şi Prezidiul Marii Adunări Naţionale a R.P. Romîne, subliniază: *„Fiind tot timpul cu inima şi cu gîndul alături de dumneavoastră, poporul romîn, prin noi realizări în munca sa de înălţare a patriei, sprijină cu însufleţire activitatea delegaţiei Republicii Populare Romîne la lucrările actualei sesiuni a Organizaţiei Naţiunilor Unite.*

Sîntem încredinţaţi că delegaţia ţării noastre, în frunte cu dumneavoastră, alături de delegaţia Uniunii Sovietice condusă de tovarăşul N. S. Hruşciov şi de delegaţiile celorlalte ţări socialiste, precum şi ale tuturor statelor iubitoare de pace, vor aduce o importantă contribuţie la destinderea încordării internaţionale, la triumful principiilor coexistenţei paşnice, la victoria cauzei scumpe popoarelor — pacea".

De la un capăt la altul al ţării, poporul nostru muncitor îşi rosteşte urarea fierbinte: „Succes deplin mesagerilor păcii".

În toate uzinele şi fabricile din ţară, în întreprinderi şi instituţii, în sate şi în oraşe, oamenii muncii folosesc orice moment de răgaz, pentru a citi ultimele ştiri de la actuala sesiune a Adunării Generale a O.N.U. La atelierele centrale I.T.B. un grup de muncitori din sectorul electric îl ascultă pe tov. Vasile Badea citind textul cuvîntărilor rostite de tovarăşul Hruşciov şi tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej la sosirea lor la New York ↓

Marea lege a drepturilor noastre

Despre ce fel de „libertăți" putea fi vorba pe vremea cînd „a aplica constituția" însemna a aplica, mai mult sau mai puțin figurat, cîte 25 de trăgători pe spinarea țăranului și a muncitorului? Sau despre ce fel de „garantare" a „libertăților" putea fi vorba în Constituția Rominiei de acum cincizeci de ani — cînd 1907 acoperise țara cu cadavrele a unsprezece mii de țărani? Cum își ținea burghezia cuvîntul în aplicarea învățămîntului obligatoriu — cînd țara număra milioane de analfabeți? Constituția Rominiei „garanta" drepturi — dar ce fel de „drepturi"? Și în favoarea cui? Și de către cine?...

Pentru prima oară în istoria poporului nostru, o constituție — Constituția Republicii Populare Romîne — proclamă drepturi reale, sudează, face un singur corp din drepturi și din garantarea lor. Și aceasta fiindcă cei care au scris legea și veghează asupra ei sînt oamenii muncii de la orașe și sate, conduși de Partidul Muncitoresc Romîn.

Asigurarea dreptului la muncă? Prin ce oare, mai bine decît prin dezvoltarea neîntreruptă a industriei și agriculturii, a comerțului socialist, ca și prin creșterea producției? Numai din 1956 pînă în 1959 s-au ridicat 101 întreprinderi industriale noi și 93 secții noi, iar 294 întreprinderi au fost reutilate și dezvoltate. Cele două baterii ale uzinei cocsochimice, noul furnal și noul bluming, fabrica de țevi de la Roman și cea de fire și fibre sintetice de la Săvinești, hidrocentrala de la Bicaz și viitorul combinat siderurgic de la Galați, numeroasele și mărețele obiective ale economiei noastre naționale stau și ele ca o mărturie a realizărilor noastre pe această linie. Asigurarea dreptului la muncă se cheamă condițiile acordate sutelor de absolvenți ai institutelor politehnice, ca și ai institutelor de artă dramatică, pictură și muzică; se cheamă clinicile unde vor lucra mii de noi medici și catedrele de la care vor preda mii de noi profesori.

Asigurarea dreptului la odihnă? Ce oare poate răspunde mai bine la asta decît cei aproape patru sute de mii de maturi, cei o sută de mii de copii, pe care statul îi trimite anual la odihnă și tratament?

Asigurarea dreptului la învățătură? Ei bine: 29.000 de școli medii de cultură generală în 1938, 200.000 școli medii în 1959; 26.000 studenți în 1938, 62.000 studenți în 1959; manuale școlare gratuite pentru *toți* elevii claselor I-VII din țară!

Învățămîntul, cultura, ocrotirea sănătății, prevederile sociale, asigurările sociale, odihna și alocația pentru copii însumează din 1956 și pînă în 1960 peste 55 de miliarde de lei.

Și statul garantează egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor, indiferent de naționalitate și rasă.

Și toate aceste asigurări și garanții devin din ce în ce mai largi și mai profunde — ceea ce se poate urmări din dezvoltarea economică și culturală a republicii. Înainte de sfîrșitul anului 1965 producția va fi de două ori mai mare ca în anul acesta, vor fi date în folosință

Art. 77, paragraful 1: „Cetățenilor Republicii Populare Romîne le este asigurat dreptul la muncă, adică dreptul de a căpăta o muncă garantată și plătită potrivit cu cantitatea și calitatea ei".
În fotografie: primul schimb la uzinele de țevi „Republica" din București s-a terminat. Voioși, siguri pe ziua de mîine, muncitorii se îndreaptă către căminele lor.

Art. 6. „Pămîntul în Republica Populară Romînă aparține celor ce-l muncesc".
În fotografie: bucuria strînsului recoltei se poate citi și pe chipul acestei tinere colectiviste din G.A.C. „Dezrobirea muncii" — comuna Alexeni, raionul Urziceni, regiunea București.

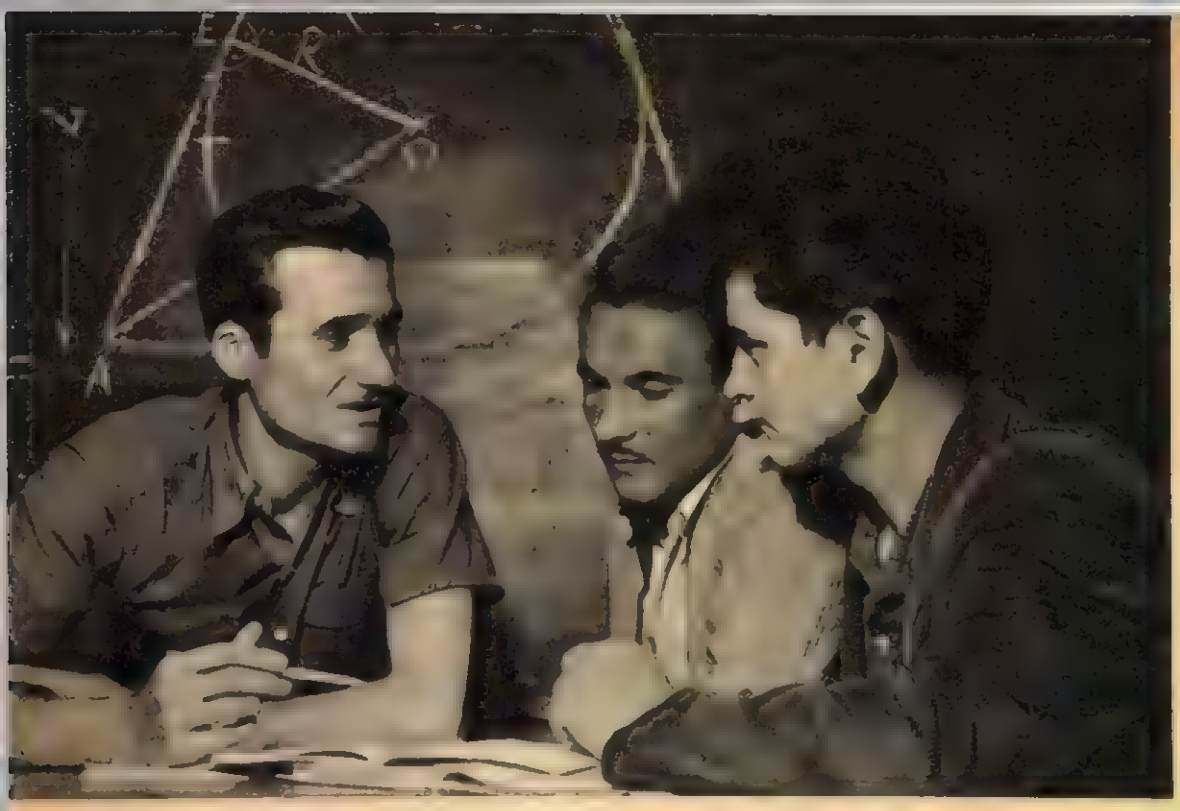

300.000 noi apartamente, salariul real va crește cu 40-45%, se vor construi 15.000 noi săli de clasă și vor pleca anual, la mare și la munte, mai mult de 550.000 oameni.

Și asta pentru că, la întrebarea: „A garanta — în favoarea cui?", noi putem răspunde: „În favoarea oamenilor muncii!"

Și la întrebarea: „De către cine se garantează"?, răspundem: „De către înșiși oamenii muncii, conduși de partidul lor!"

Astfel, pentru prima dată pe aceste meleaguri s-au proclamat drepturi reale pentru cei ce muncesc, s-au unit — într-un singur tot, organic și profund — noțiunile *drepturi* și *a garanta*.

C. BACIU

←

Art. 80, paragraful 1. „Cetățenii Republicii Populare Romîne au dreptul la învățătură".

În imaginea alăturată: ajutați de un student, doi muncitori de la „Steagul Roșu" din orașul Stalin se pregătesc pentru examenul de admitere în facultate.

Art. 78, paragraful 1. „Cetățenii Republicii Populare Romîne au dreptul la odihnă".

În fotografie: noile construcții de pe litoral asigură oamenilor muncii largi posibilități de a-și petrece concediile de odihnă.

↓

Mic fotoreportaj de la o mare fabrică de conserve

de F. URSEANU

Tecuci. Orașul, întinerit, se prezintă oaspeților cu oarecare cochetărie: cu flori la ferestre, în scuaruri și în parcuri, cu un bulevard larg și asfaltat, cu străzi animate și luminate seara de zeci și zeci de becuri fluorescente... Aceasta ar fi, în cîteva cuvinte, „cartea de vizită" a Tecuciului de azi.

Dar în urmă cu ani Tecuciul nu era decît unul din acele tîrguri moldovenești în care „nu se întîmplă nimic". Inima orașului a început să bată cu putere abia acum șase ani, datorită unei mari și moderne întreprinderi de importanță republicană, construită de puterea populară: fabrica de conserve. De atunci orașul de pe fosta moșie a cămăcanului Vogoride se dezvoltă în raport direct cu dezvoltarea fabricii. Iar sute și sute de tinere tecucence, specializate în noua fabrică, în școlile profesionale și în institutele superioare din București și Galați, prepară azi, cu o artă deosebită, conserve de legume de bună calitate, dulcețuri din cele mai fine, compoturi și alte numeroase sortimente, contribuind astfel ca faima acestor produse, și implicit a Tecuciului, să treacă dincolo de hotarele regiunii Galați, ale Moldovei...

Așadar, în orașul în care pînă la venirea puterii populare nu se înălțase nici măcar un singur coș de fabrică, s-a născut o importantă unitate a industriei alimentare, care valorifică unele din bogățiile ținutului: legumele și fructele. În vara aceasta, peste 60 de gospodării agricole colective și cinci gospodării agricole de stat, toate situate în roditorul triunghi dintre Siret și apa Bîrladului, au alimentat cu materie primă necesară fabrica de conserve de la Tecuci. Valorii zilnic

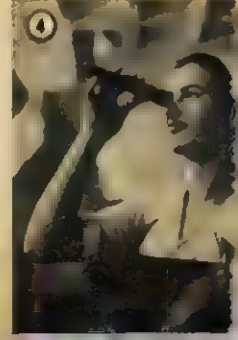

Art. 84. „Statul Populare organizează participarea activă a oamenilor muncii la conducerea treburilor de stat și obștești și la opera de construire a socialismului".
Fotografia înfățișează terenul fostului „talcioc" unde, sub îndrumarea deputatului Vârzaru, cetățenii își amenajează o nouă stradă în raionul 1 Mai.

↑ Art. 83, paragraful 3. „Statul ocrotește căsătoria și familia și apără interesele mamei și copilului. Statul acordă ajutor mamelor cu mulți copii și mamelor singure, concedii cu plata salariului femeilor însărcinate, organizează maternități, creșe și cămine de copii".
În fotografie: casa de nașteri din comuna Florești, regiunea Cluj.

→ Art. 79, paragraful 1. „Cetățenii Republicii Populare Romîne au dreptul la asigurarea materială la bătrînețe, în caz de boală sau incapacitate de muncă".
Imaginea de mai sus e luată într-un cămin de bătrîni din Capitală.

produsele acestor unități ale agriculturii socialiste, pînă la sfîrșitul toamnei, fabrica din Tecuci pune la dispoziția comerțului alimentar milioane de cutii cu conserve, borcane cu dulcețuri și compoturi, aute de butoiaie cu pastă de roșii.

În vederea îndeplinirii unor sarcini ce revin din documentele celui de-al III-lea Congres al P.M.R., cîteva produse — și aceasta pentru prima dată la noi în țară — vor fi fabricate prin mijloace complet automatizate. Despre aceasta, cît și despre alte aspecte din marea fabrică de conserve de la Tecuci „vă vorbesc" și fotografiile alăturate.

① *Tovarășul Ghiță Marin, directorul fabricii (stînga), și tov. Al. Marica, din Direcția conservelor, ne prezintă instalațiile noi, linia de fabricație a sucului de roșii. O linie complet automatizată — care poate produce zilnic 120.000 sticle de suc față de 15-16.000 de sticle cît se produceau pînă acum). Noua instalație intră în producție chiar în această toamnă. Tot în această zi se va instala și prima linie automatizată pentru prepararea și ambalarea conservelor de mazăre.*

② *Ingineva Viorica Geancă, maistră de schimb, vă prezintă două noi produse ale fabricii: dulceața de nuci și pasta de roșii foarte concentrată.*

③ *E sau nu e prea dulce... dulceața de vișine? Proba se efectuează în laborator. O face însă din cînd în cînd și lucrătoarea Georgeta Istrate, specializată în prepararea produselor dulci...*

④ *Aparatul a surprins o imagine puțin obișnuită în ale fabricii: o muncitoare privind prin... telescop. Pentru buna calitate a produselor, cantitatea de zahăr existentă în dulceață se controlează aici cu „refractometrul". Așa procedează și tînăra Ecaterina Ciocan — pe care o vedeți în fotografie.*

⑤ *Cîteva dintre tinerele tecucence care ne furnizează diversele dulcețuri, compoturi și legume conservate..*

Secția sculărie a uzinelor „Electroputere" din Craiova. Aci, printr-o mai judicioasă amplasare a utilajelor, indicele de folosire a spațiului de producție a crescut cu 26%.

Dialog despre productivitate... pe metru pătrat

La „Electroputere" ne-am însemnat în carnet următoarea frază: „Producția de scule a crescut în noua secție cu 26 la sută pe metru pătrat". Ne-am spus: „iată o informație scrisă probabil greșit". Și ne-am înapoiat să-l căutăm pe prietenul nostru Gheorghe Tîrpe, inginer în secția de sculărie.

— Ceea ce ați scris acolo este foarte exact—ne-a retezat-o el vesel. Da, pe fiecare metru pătrat de... pardoseală, oamenii noștri produc azi mai multe piese

— Un exemplu...

— Dacă-mi ceri exemple, lasă-mă mai întîi să te duc într-o excursie fictivă. Să pornim amîndoi de la același punct spre o țintă oarecare. Amîndoi purtăm în spate cîte un rucsac. Tu ți-ai așezat la fund bidonul cu apă, scurta de ploaie și binoclul, iar deasupra ai pus uneltele de ras, prosopul și punga cu talc. Eu, invers. După cîtăva vreme ni se face sete la amîndoi. Tu, ca să scoți bidonul, trebuie să-ți întorci pe dos tot bagajul. Eu, nu. Ne prinde ploaia, eu mă echipez într-o clipă, tu în zece... Toate acestea îmi dau posibilitatea să te devansez în mod simțitor.

— Ce legătură are creșterea productivității de scule cu exemplul dat?

— Și într-un caz, și într-altul e vorba de organizare. Și ca să revenim strict la subiect: pe un același spațiu, printr-o mai judicioasă amplasare a mașinilor, oamenii au reușit la noi în sculărie să fabrice cu 26 la sută mai multe scule. Împărțind totalul sculelor realizate într-o zi de lucru cu suprafața halei, calculată în metri pătrați, vedem că spațiul a devenit, în urma organizării, mult mai productiv.

— Revenind la exemplul tău, cred că nimeni nu-i atît de prost să-și așeze bidonul și impermeabilul la fundul sacului. Și chiar dacă cineva ar proceda așa, la prima încurcătură și-ar reașeza în mod rațional lucrurile... Nimic mai simplu.

— Foarte adevărat. Dar într-o hală a unei uzine schimbările nu se pot produce chiar atît de ușor. Cînd a fost înființată secția de sculărie, mașinile au fost amplasate în ordinea fluxului tehnologic. Pe urmă, mașinile care au venit în anii următori (peste 50 la număr) au fost plasate acolo unde s-a găsit loc. Și atunci, de pildă, o piesă produsă la strung trebuia, pentru a ajunge la freză, să fie transportată de muncitori de la un capăt la altul al secției. În noua și moderna hală dată în producție de curînd, întregul utilaj a fost ordonat după grupe de mașini. Timpii morți au dispărut. Două mașini care ocupă în prezent același spațiu ca și în trecut au, datorită noii organizări, o productivitate simțitor sporită. E limpede?

— Da. Am totuși o întrebare suplimentară. Noua secție care — după cum văd — este mult mai încăpătoare, prevăzută cu lumină fluorescentă, cu aeroterme, instalații sanitare și aspiratoare de praf, a fost utilată și cu mașini noi?

— În afara vechiului utilaj secția a fost înzestrată și cu mașini noi, moderne, de înaltă productivitate: strung carusel, mașină de găurit prin coordonate cu comandă electronică, mașină de rectificat fără centre și altele. Numai aceasta din urmă a mărit productivitatea ponsoanelor, știfturilor și axelor mici cu 500 la sută. Problema ridicării nivelului tehnic al producției a înregistrat în secția noastră și pe această linie un pas apreciabil. Alte nelămuriri?

— Nici una. Spune-mi numai de ce ești azi mai vesel decît ieri?...

— Am toate motivele: cei mai mulți dintre băieții mei și-au depășit în luna august sarcina de plan individuală cu 5-10 la sută. Vino să-i cunoști. Merită!

Liviu MAIOR

CANIBALII

Timp de trei secole şi mai bine continentul african a cunoscut tragedia comerţului de sclavi, a comerţului cu „fildeşul negru". Aceasta a costat Africa 100 milioane vieţi. Fotografia reproduce o veche gravură ce înfăţişează cala unei corăbii ce ducea peste ocean „marfă" umană.

PAGINI NEGRE DIN ISTORIA COLONIALISMULUI SÎNGEROS ŞI PRĂDALNIC

Nave încărcate cu aur şi mătăsuri, cu metale rare şi cu lemn de esenţă preţioasă, cu cafea şi mirodenii, au străbătut timp de secole oceanele, îndreptîndu-se spre porturile Angliei, Franţei, Spaniei, Olandei, Americii etc. În comptuarele din Londra şi Amsterdam, New York şi Lisabona, negustorii miliardari nu mai prideau să socotească — aşa cum spunea poetul — „cît aur poartă marea-n negrele-i corăbii". Cu cît treceau anii, cu atît şuvoiul bogăţiilor jefuite de colonialişti din ţările Asiei, Africii şi Americii Latine se îngroşa. Stăpînii din metropole deveneau tot mai bogaţi iar sclavii din colonii erau siliţi să-şi piece tot mai mult grumazul.

Colonialiştii se legănau cu iluzia că această stare de lucruri va dura la nesfîrşit. Lordul Doulhousey, cîndva guvernator al Birmaniei, declara plin de sine: *„Drapelul englez va flutura deasupra Birmaniei atîta vreme cît soarele va străluci pe cer"*.

Speranţe deşarte! În zilele noastre colonialismul a primit lovitură după lovitură. Mai întîi în Asia, după cel de-al doilea război mondial, un întreg şir de state de pe acest imens continent s-au smuls din lanţurile robiei coloniale. Atunci colonialiştii au început să se autoconsoleze cu gîndul că-şi mai păstrează poziţiile pe un alt mare continent, plin de bogăţii fabuloase — Africa.

În urmă cu cinci ani, revista americană „Newsweek", într-un articol consacrat viitorului Africii, făcea „profeţii". Pe un ton plin de satisfacţie, revista dădea asigurări că ora cînd ţările Africii vor deveni independente este încă departe. „Belgienii — scria „Newsweek" - vorbesc de un termen de 100 de ani, iar francezii consideră că aceasta (adică sfîrşitul dominaţiei coloniale — n.a.) se va întîmpla abia în cursul vieţii generaţiei viitoare".

Calculele acestea, ca şi multe alte calcule ale colonialiştilor, au fost răsturnate de realităţi. Ca şi popoarele Asiei, popoarele africane s-au ridicat cu hotărîre la luptă.

Harmattanul colonialist va lua sfîrşit

În ţările de pe coasta de nord a golfului Guineei, alizeul de iarnă poartă numele de „harmattan". Venind dinspre nord-est, din regiunea deşertului, acest vînt este uscat şi provoacă adevărate calamităţi în zonele în care bîntuie. Cerul se estompează sub norii groşi de praf, rîurile seacă, vegetaţia se preface în scrum. Cînd forţa harmattanului atinge cel mai înalt grad, păsările migrează spre sud, arborii se desfrunzesc, ierburile savanei pier, pînă şi fiarele se ascund în vizuini.

Prin consecinţele sale distructive, colonialismul este pe bună dreptate comparat cu harmattanul. În raport cu ororile săvîrşite de colonialişti, care au spoliat nu numai Africa de la un ţărm la altul, ci şi alte continente, harmattanul poate părea însă doar o simplă adiere sau, în cel mai rău caz, o calamitate locală. Semnificativă în această privinţă este istoria Africii din ultimele cîteva secole.

Primii europeni care au ajuns în Africa ecuatorială, cu cîteva veacuri în urmă, au fost portughezii. Au urmat spaniolii, englezii, olandezii, francezii... În acea vreme, în Africa centrală existau cîteva state puternice ale popoarelor negre — imperiile Ghana, Mali, Songay şi altele. Imperiul Ghana, de pildă, a dăinuit din anul 300 pînă în anul 1270. Cotropitorii albi au distrus aceste state înfloritoare. A început vînătoarea de negri, înrobirea şi exterminarea lor.

Din cauza mizeriei şi a foametei, a lipsei complete de asistenţă medicală, milioane de băştinaşi cad pradă celor mai cumplite boli, se zbat în chinuri îngrozitoare. ←

Luptătorii pentru independenţa Camerunului aclamînd clipa victoriei. ↓

Vînătorii de sclavi aveau nevoie de oameni tineri, viguroşi, buni pentru muncă. Restul erau ucişi, fără alegere — femei, bătrîni, copii. Comerţul cu sclavi negri a costat Africa — după datele unor cunoscuţi istorici — aproximativ 100 de milioane de oameni.

Regele Leopold al Belgiei a obţinut prin exploatarea bogăţiilor Congoului, un cîştig net de 20.000.000 de dolari — o sumă uriaşă pentru acea vreme. În perioada corespunzătoare, populaţia din Congo s-a redus la jumătate. Orori asemănătoare a înregistrat şi istoria celorlalte teritorii africane năpădite de „civilizatorii" colonialişti. Bunăoară, la construcţia căii ferate Point-Noir-Brazzaville (fosta Africă ecuatorială franceză), condiţiile de muncă erau de aşa natură încît la fiecare kilometru de cale ferată au pierit în medie cîte 200 de africani.

Fapte de acest fel s-au petrecut nu numai în veacul trecut, ci pînă de curînd, iar în coloniile neeliberate încă mai continuă şi azi. În iunie 1950, un misionar catolic din Congo a cumpărat un clopot de biserică, dîndu-i negustorului, ca plată, zece familii de africani. După cum se vede, de-a lungul timpului colonialiştii s-au schimbat prea puţin. Nu degeaba ei au fost supranumiţi „canibalii albi".

Moştenirea rămasă după anii de robie colonială este cumplită. Atît ţările Asiei cît şi ţările Africii se resimt puternic de pe urma jafului colonialist. În cartea sa „Descoperirea Indiei", Nehru scrie: „Atrage atenţia faptul că regiunile Indiei care s-au aflat cel mai îndelungat timp sub stăpînirea englezilor sînt în prezent cele mai sărace". Acelaşi lucru e valabil şi pentru Birmania, Indonezia sau alte foste posesiuni coloniale ale Angliei, Olandei sau Franţei în Asia.

Astfel arată rîndurile coloniaiiste în Angola, aflată încă sub jugul colonialiştilor portughezi. Legaţi cu frînghii, sclavii negri sînt puşi să lucreze pe ogoarele albilor sub supravegherea vătafilor.

O imagine din Malaya, pe vremea cînd aceasta nu-şi cucerise încă independenţa. Cinici, „civilizatorii" colonialişti englezi s-au fotografiat lîngă cadavrele celor ucişi de ei pentru că îndrăzniseră să-şi revendice dreptul la libertate.

Deosebit de grele sînt urmările economice ale dominaţiei coloniale în Africa. Aproape nici una din ţările Africii n-are industrie. Agricultura a fost ruinată, pămînturile din regiuni întregi au fost secătuite prin exploatare prădalnică. Consecinţe nefaste are introducerea de către colonialişti a monoculturii. Astfel, Coasta de Fildeş a fost silită să se specializeze exclusiv în cultura arborilor de cafea şi cacao; Volta Superioară produce aproape exclusiv bumbac şi arahide; Nigeria, arahide; Dahomey, unt de cocos; Ciad şi Republica Africa Centrală, bumbac, iar Gabonul şi fostul Congo francez au o economie forestieră. În afara acestora, în ţările respective nu s-au dezvoltat alte ramuri ale economiei. Astfel se face că ţările Africii duc lipsă nu numai de produse industriale, ci şi de alimente. Astfel se face că populaţia unor ţări care au hrănit şi îmbogăţit metropole întregi este astăzi supusă foametei.

Tragică este situaţia populaţiei ţărilor africane în ce priveşte condiţiile social-culturale. Potrivit datelor O.N.U., un medic revine la 9.700 de locuitori în Kenya, la 11.000 în Rhodezia de Nord, la 20.000 în Tanganika, la 21.000 în Uganda, la 32.000 în Nyassaland. Circa 80-85 la sută dintre africani sînt analfabeţi. În Angola (colonie portugheză) numai 2 la sută dintre copii pot urma şcoala, iar în Tanganika — numai 1 la sută. Dintre cei 6 milioane de locuitori ai Mozambicului (colonie portugheză) numai un singur om a absolvit universitatea.

Iată cîteva fapte, alese dintr-un noian şi care oglindesc urmările jafului şi ale asupririi coloniaiiste în Africa. Fapte care acuză necruţător!

Unde sînt fabuloasele bogăţii?

Suferinţele şi mizeria la care au fost condamnate de colonialişti popoarele Africii sînt cu atît mai zguduitoare, cu cît ele se înregistrează într-un continent cu bogăţii fabuloase.

Teritoriul Africii este de trei ori mai mare decît acela al Europei, iar populaţia numără 230.000.000 de oameni. Partea Africii în extracţia diferitelor materii prime (din totalul producţiei ţărilor capitaliste) este, după cum urmează: 99 la sută din diamante, 80 la sută din cobalt, 40 la sută din crom, 36 la sută din mangan, 27 la sută din cupru, 59 la sută din aur, 62 la sută din platină. De asemenea un loc deosebit îl ocupă Africa şi în domeniul extracţiei de uraniu. Uniunea Sud-africană ocupă la acest capitol al doilea loc în lumea capitalistă, iar Congo locul al patrulea. Numai Congo produce anual 11.500 kg aur, 5.500 tone cobalt, 360.000 tone de mangan, 240.000 tone cupru, 90 tone argint, milioane de carate de diamante industriale şi 600 000 carate de diamante de bijuterie.

Totodată, Africa furnizează 63 la sută din producţia totală a lumii capitaliste la cacao, 11 la sută la cafea, 7 la sută la cauciuc. Africa mai furnizează cantităţi imense de petrol, chihlimbar, esenţe de lemn preţios, mirodenii, fructe alese.

Timp de decenii, aceste bogăţii au fost cărate în metropole şi de pe urma lor marile companii coloniale au realizat profituri uriaşe.

Jefuitorii de modă veche şi cei de modă „nouă"

Se spune că în timp ce se afla bolnav în Africa Centrală, Livingstone, stînd într-o zi în faţa colibei sale, zări deodată în depărtare o caravană impunătoare. O mulţime de hamali şi de animale de povară cărau din greu munţi de baloturi. Livingstone şi-a dat seama că e vorba de un explorator alb şi a simţit un ghimpe de invidie pentru această caravană bogată. Noul venit era americanul Stanley. Astfel s-au întîlnit, acum aproape un secol, reprezentanţii Angliei şi

S.U.A., pe pămîntul african. De atunci și pînă azi, interesele celor două puteri colonialiste s-au ciocnit neîncetat (cînd mai fățiș, cînd mai disimulat) în această regiune. E drept că în primii ani ai expansiunii engleze în Africa, capitaliștii din S.U.A. n-au fost în stare să se ia la întrecere cu rivalii lor. Stanley a propus ceva în acest sens, dar planul lui n-a reușit și el s-a pus în slujba regelui Belgiei, Leopold. Magnații americani erau preocupați pe atunci în primul rînd de acaparearea emisferei occidentale. Ei sugrumau unul după altul popoarele Americii Latine, sub pretextul că le ajută în lupta pentru scuturarea jugului spaniol. Astfel, la început Africa a fost împărțită între Anglia, Franța, Germania, Italia, Belgia, Portugalia și Spania. Colonialiștii de peste ocean au trebuit să se mulțumească cu un biet mezelic: Liberia. Această situație s-a menținut un timp îndelungat. În 1939, de pildă, investițiile de capital american în Africa erau de 40 de ori mai mici decît investițiile britanice (în total 100 milioane de dolari).

Pe atunci, jaful S.U.A. în America Latină constituia o compensație substanțială. De altfel încă și astăzi neocolonialiștii americani realizează beneficii uriașe de pe urma jefuirii unor țări latino-americane. De pildă, în perioada 1950-1957, la un volum de investiții de 6 miliarde plasate de monopolurile din S.U.A. în America Latină, profiturile s-au cifrat la suma colosală de 12,2 miliarde de dolari.

Dar monopolurile americane au încetat să se mai mulțumească cu vechile lor poziții. După cel de-al doilea război mondial, expansiunea capitalului american în Africa s-a intensificat. Potrivit datelor furnizate de presa americană, suma investițiilor americane (de stat și particulare) în Africa a ajuns în 1959 la peste 2 miliarde de dolari. Investițiile particulare americane în Africa au crescut din 1939 pînă în 1959 cu 1.100 la sută. Revista engleză „Economist" a semnalat pe un ton alarmat că în Africa operează de pe acum peste 200 de firme americane. Încă în 1952 aceste firme controlau 22,8 la sută din extracția de petrol, 8,6 la sută din extracția de minereu de fier, 40,3 la sută din mangan, 46,8 la sută din vanadiu, 34,5 la sută din plumb, 92,6 la sută din cadmiu etc. Tentaculele trusturilor americane s-au întins îndeosebi asupra bogățiilor Rhodeziei, Mozambicului, Gabonului, Saharei, Congoului. În diverse regiuni ale Africii au apărut și baze militare americane. Colonialiștii americani, deși au sosit mai tîrziu la praznic, și-au făcut și își mai fac loc cu coatele.

Politica colonialiștilor americani în Africa a culminat în vremea din urmă cu sprijinirea fățișă a agresiunii belgiene în Congo. Noii colonialiști, deși se pretind în gura mare „anticolonialiști", nu se deosebesc însă de cei „vechi" decît printr-o lăcomie și mai mare. Acest lucru îl mărturisește și publicistul francez R. Sedillot, care scrie că „noul colonialism nu e decît o nouă formă a unui fenomen vechi... Colonizarea efectuată de dolar constă numai în faptul că îi înlocuiește pe unii colonialiști cu alții".

Colonialismul e sortit pieirii

Schimbarea de firmă și demagogia colonialiștilor vechi și noi nu pot amăgi popoarele. Pornind cu hotărîre pe calea dezvoltării independente, noile state asiatice și africane refuză noul jug ce li se întinde. Tinerele state africane independente sînt hotărîte să zdrobească orice complot pus la cale de colonialiști cu ajutorul unor marionete ca Chombe sau alții de teapa sa.

În prezent familia statelor africane independente numără 24 de membri. Cu alte cuvinte, peste jumătate din teritoriul continentului și trei pătrimi din populație, circa 140 de milioane de oameni, s-au eliberat de cătușele robiei coloniale. Grupul statelor afro-asiatice independente capătă o pondere tot mai mare pe arena internațională.

Valul luptei de eliberare, care a dus la victorie pe majoritatea teritoriului Asiei și Africii, zguduie și bastioanele coloniale ce mai rezistă încă. În Rhodezia, Zanzibar, Tanganika, Angola, Mozambic, Nyassaland, Mauritania, crește lupta maselor pentru independență națională. Își revendică independența și cele cîteva teritorii care au rămas sub jugul colonial în Asia (îndeosebi cele din peninsula Arabiei), în regiunea Mării Caraibelor, în arhipelagul Polineziei. Zilele dominației coloniale sînt numărate. Deasupra continentelor ținute timp de secole în beznă, răsare soarele.

M. CÎRLOANȚĂ

Așa ar vrea colonialiștii să vadă încă și azi Africa, dar...
(Din „Industriekurier")

DESTĂINUIRI

de Bazil DUNĂREANU

George Vraca în timpul unei repetiții.

Așadar, înfiorați din vacanță, teatrul bucureștean pregătește în acest început de toamnă noi surprize publicului său. Stagiunea care s-a încheiat a lăsat, din punctul de vedere al satisfacerii exigențelor și doleanțelor acestui public, o serie de vestanțe (dezbătute pe larg de critica dramatică); de asemenea, discuțiile purtate de-a lungul stagiunii solicită și ele o serie de răspunsuri. Teatrele sînt așteptate să ia cuvîntul! Pînă cînd o vor face, în noua stagiune, să dăm cuvîntul unor oameni de teatru și să le ascultăm destăinuirile făcute la poarta... toamnei.

Apropierea vîrstelor

Pe artistul poporului George Vraca l-am întîlnit cu acest prilej, pentru prima oară, în calitate de director al Teatrului Armatei. Nu de mirare deci că discuția a gravitat la început în jurul problemelor de conducere a teatrului. Directorul unui teatru, e de părere maestrul Vraca, trebuie să se gîndească de zece ori înainte de a ridica cortina unui spectacol — pentru că în fața cortinei se află publicul; directorul unui teatru nu trebuie să uite că scena este o tribună de la care slujitorii ei au înalta misiune de a transmite nobilele mesaje ale contemporaneității.

— Luînd cunoștință de documentele Congresului al III-lea al

Coperta noastră:

Magda Gheana Presecan și ostașul Sorin Dalea în scena din noua piesă a lui M. Beniuc, „Întoarcerea", la Teatrul Municipal.

Fotografie de S. STEINER

LA POARTA ... TOAMNEI

Fotografii de S. STEINER

partidului mi-am dat seama că și artiștilor le revine nobila misiune să-și desfacă aripile fanteziei cît mai larg, să aducă pe scenă într-un mod nou, noul vremurilor noastre. Repertoriul Teatrului Armatei are în vedere tocmai acest lucru. Mă voi referi, pentru început, la cele trei piese originale pe care ni le-am propus: „Cărările dragostei" de Tiberiu Vornic, „Au înflorit migdalii" de Angela Niculescu, după Marina Sereni, și „Frumos curge Oltul" a debutantului (și tînărului) D. Mateescu. Din literatura dramatică sovietică și rusă ne-am oprit la piesa lui Kuprianov, „Fiul secolului", la „Roadele învățăturii" a lui L. Tolstoi. Amintind din repertoriul contemporan universal piesa scriitorului american Hemingway, „Coloana a V-a", cea a scriitorului englez Priestley, „Scandaloasa legătură dintre dl Kettle și dna Monn", „Ciocîrlia" lui Anouilh și „Blocada" dramaturgului bulgar Zidarov, putem trece și la repertoriul clasic: „Antoniu și Cleopatra" de Shakespeare, „Don Juan" de Molière și „Oedip" de Sofocle.

— Sînteți, o știm, un pasionat al pieselor clasice. Ce roluri veți interpreta?

— Iubesc într-adevăr omul clasic, dar numai pe acela care poate fi contemporaneizat. Subscriu pentru piesa clasică, dar numai în măsura în care ea poate sluji contemporaneitatea. Ce roluri voi juca? Într-un fel pe Antoniu. Spun „într-un fel", pentru că Antoniu va fi interpretat nu numai de mine, ci și de foarte tînărul actor Ion Dichiseanu (de la teatrul „Mihail Eminescu" din Botoșani). Vreau să precizez că Dichiseanu nu-l va dubla pe Vraca, ci va juca alternativ cu el. Noutatea aceasta, pe care a inițiat-o conducerea teatrului nostru, dorim s-o extindem. Am și încredințat unor actori tineri roluri de talia unui Oedip, Don Juan, Cezar sau Cleopatra. Distribuțiile cuprind nume de tineri ca Vera Lazăr, Avram Cristea (de la Teatrul de stat din Timișoara) sau Florin Stroe; iar printre regizori semnează tînărul Andrei Brădeanu. Într-un cuvînt: dorim să „apropiem" din punct de vedere artistic vîrstele — experiența, tehnica unora și tinerețea altora (nu spun care, a cui!) să comunice creator și să ridice măiestria teatrului și a fiecărui actor, tînăr sau... mai puțin tînăr

Confirmarea profilului

La Giulești, noua stagiune este orientată în continuare pe linia spectacolului popular-agitatoric, linie mult apreciată de spectatori, care vor avea prilejul să vadă anul acesta, în plus față de anul trecut, „Ploșnița" lui Maiakovski, „Centrul înaintaș a murit în zori" de A. Cuzzani (dramaturg argentinian), „Mariana Pineda" a lui Federico Garcia Lorca și „Puterea întunericului" a lui L. Tolstoi.

— Ne-am oprit asupra unor piese care să permită o formulă de teatru nouă — ne-a spus regizorul Horea Popescu. Piese în care elementele de artă populară să poată fi stilizate pe linia profilului teatrului nostru.

— Ni se pare că ați scăpat din vedere piesele originale!...

— Nu, în nici un caz. Vor vedea luminile rampei piesa lui Mircea Alexandru Stănescu cu titlul provizoriu „Hoții și vardiștii" și o altă piesă de debut, „Șah la fericire", a Nataşei Gheorghiu. Dar — am mai spus — dacă e vorba de scăpat din vedere, mi se pare că unii autori dramatici sînt cei care au cam scăpat din vedere

↑ La Teatrul Național „I. L. Caragiale se citește „la masă" nouă piesă a lui Al. Mirodan, „Celebrul 702"

Tot la Național a intrat în repetiții o nouă piesă românească: „Înainte de răsăritul soarelui" de Horia Stanca. ↓

O scenă din piesa estoniană „Fiul rătăcitor" de Egon Ranet, în repetiție la teatrul din Giulești.

↑
La Giulești se mai repetă și piesa argentinianului A. Cuzzani, „Centrul înaintaș a murit în zori".

În curînd va vedea lumina rampei, pe scena teatrului „C. I. Nottara", piesa de debut a lui St. Berciu, „Cine a ucis?". ↓

că — și de cînd! — teatrul nostru îi așteaptă... Credem însă că mulți își vor reaminti de noi.

Stagiune fără... ghilimele

„Casandra" e teatrul acela mic din spatele Palatului Poștelor, cunoscutul studio al Institutului de artă teatrală și cinematografică „Ion Luca Caragiale". Artistul poporului Costache Antoniu, rectorul institutului, ne-a spus că institutul are și el o stagiune, și încă una de un fel deosebit.

— În primul rînd, unele teatre își vor deschide stagiunea cu debutul ultimei promoții a institutului nostru. În al doilea rînd, „stagiunea" institutului a început încă din vară, o dată cu pregătirea noilor „pretendenți". După cum știți, ei au urmat cursuri care le-au ușurat examenele de admitere. Așa că 60 de (să sperăm) viitori actori au și pășit pragul institutului. Și apoi...

— Și apoi „Casandra"?...

— Nu! Și apoi „stagiunea" are ceva nou: cursurile s-au prelungit cu un an. În loc de 4, 5! Și acum „Casandra". (Aici putem vorbi de stagiune fără ghilimele). Repertoriul studioului? Iată-l — în ordinea premierelor: „Iulius Fucik", „Steaua fără nume", „Inspectorul de poliție", „Centrul înaintaș a murit în zori", „O scrisoare pierdută", „Othello", „Livada cu vișini", un spectacol Alecsandri, o piesă românească de actualitate și o piesă sovietică. Interpreții? Studenții claselor conduse de profesorii Ion Finteșteanu, Gh. Dem. Loghin, Dina Cocea și Moni Ghelerter.

Și da, și nu...

Teatrul Municipal l-am găsit, ca să spunem așa, împachetat: era în preziua turneului în Republica Populară Ungară. Am schimbat cîteva cuvinte cu actorul Septimiu Sever.

— „Întoarcerea" e prima piesă a poetului Mihai Beniuc în care joc. Bucuria pe care o încerc e dublă. În primul rînd pentru că Beniuc nu este numai un dramaturg, ci și un poet ale cărui versuri străbat inimile cititorilor, iar eu sînt un cititor pasionat al acestor versuri...

— În al doilea rînd?

— Am jucat mulți eroi contemporani, de diferite genuri, care mi-au pus întotdeauna interesante probleme de creație. Dar Savu Dalea, pe care îl interpretez acum, cred că are ceva din... dar să nu spun din mine! Comunic mult cu el, pentru că s-a născut

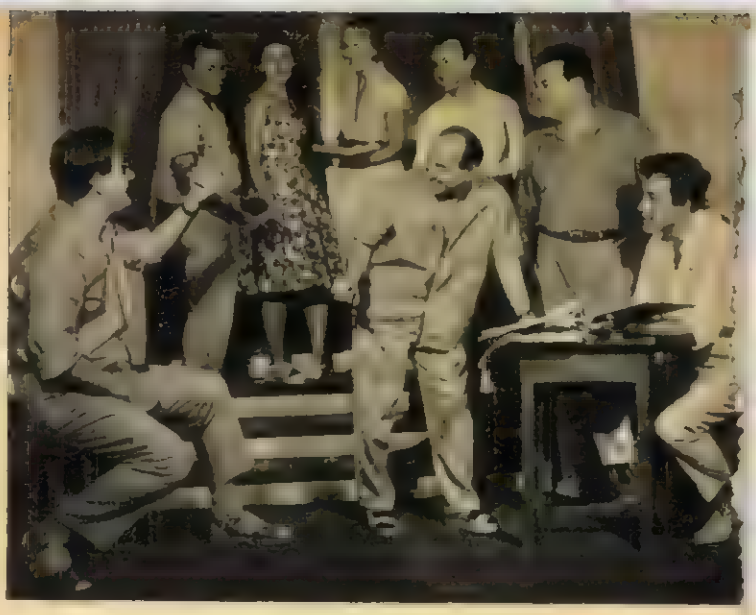

Primii pași ai „Băieților veseli" de H. Nicolaide, pe scena Teatrului Tineretului.

și a trăit în aceleași locuri care sînt și locurile mele natale. Savu Dalea este un intelectual conștient de frămîntările prin care trece țara lui (la un moment dat victimă a dictatului de la Viena) și care refuză să colaboreze la un ziar antonescian, preferînd să pornească pe un drum plin de greutăți, dar nobil și înălțător,' devenind un exponent al ideilor comuniste. Pentru un actor un asemenea rol nu poate fi decît o bucurie.

— Se vorbea, la un moment dat, de un repertoriu al Municipalului, în noua stagiune, constituit aproape în exclusivitate din piese originale. Proiectele au devenit realitate?

— Și da, și nu. Firește că teatrul nostru acordă o deosebită atenție pieselor originale. Dintre ele „Întoarcerea" lui Mihai Beniuc și „Passacaglia" lui Titus Popovici sînt în clipa de față pe primul plan. (De altfel Titus Popovici mai lucrează la o piesă pentru noi). În continuare ne-am putea referi la piesa lui Mihnea Gheorghiu „Tudor din Vladimiri", la o nouă piesă a Luciei Demetrius, cu titlul provizoriu „Visul Împlinit", și la o piesă de debut a lui Gh. Grigoruță, „Nepoata lui Teodor Holici". Dar Teatrul Municipal pregătește și o serie de lucrări din literatura mondială: „Peripețiile soldatului Swejk" (dramatizată de Jean Grossu după Hasek), „Cezar și Cleopatra" a lui Bernard Shaw, „Un strugure în soare" a lui Hansburry, „Zori de necuprins" de Nikolai Virta, o dramatizare după romanul Galinei Nikolaeva „Bătălie în marș" și o piesă de Spiros Melas.

— Ce ne-ați putea spune, pornind de la acest repertoriu, despre intensificarea legăturilor Teatrului Municipal cu publicul?

— Nu altceva decît că aceste legături se vor intensifica în continuare. În primul rînd prin ținuta artistică și ideologică a spectacolelor pe care le vom monta. Apoi, prin deplasările pe care teatrul le va face — ca și în stagiunea încheiată — nu numai în regiunea București. Dar, fiindcă veni vorba, aș mai vrea să spun ceva. Spectacolul în grădină, „Între stagiuni", e o formă concludentă a acestei legături; mai mult: el ilustrează dorința unui teatru de a nu-și întrerupe legătura cu publicul nici măcar vara. Pentru actor e foarte plăcut să joace în aer liber. Și cu atît mai mult e plăcut pentru spectator să privească. Cred însă că selecția pieselor trebuie făcută cu mai multă judiciozitate. Dacă „Visul unei nopți de vară" sau „Cum vă place" s-au putut acomoda... aerului liber, „Hamlet" sau „Șoțul ideal" nu prea s-au acomodat.

★

Adăugînd la aceste cîteva destăinuiri cunoștințele noastre (presa a informat din plin) despre prezența pieselor originale la Național, a pieselor de tineret la Teatrul Tineretului, despre repertoriul teatrului Nottara, al Operei, al Operetei, al Teatrului Satiric-Muzical (căruia sperăm să i se inoculeze în această stagiune în cantități și mai mari nu numai vitamina M — Muzica, ci și vitamina C — Consistența) vom obține un tablou cît de cît exact al surprizelor pe care le pregătesc scenele bucureștene.

S-ar mai putea spune multe, dar... a bătut al treilea gong și cortina se ridică încet-încet...

La Teatrul Armatei se repetă piesa lui Hemingway „Coloana a V-a". ←

„Nu pentru război → ne creștem copiii!
— de NINA VATOLINA (U.R.S.S.)

FORȚE DE NEBIRUIT!

Afișul politic progresist contemporan e un luptător puternic. Dintre liniile sale țîșnește întotdeauna o idee. Din culorile sale izbucnește întotdeauna o chemare. Un om care trage linii sau amestecă culori pe un afiș poate vorbi cu toți oamenii pămîntului. În zilele noastre, cînd de la un capăt la altul al lumii oamenii se cheamă la lupta pentru pace, afișul progresist e un grai universal pe care-l înțeleg și-l aprobă toți oamenii cinstiți.

Ce spun aceste afișe, oriunde ar fi desenate sau pictate ele? Ele exprimă lapidar marile adevăruri ale zilelor noastre. Ele spun că există încă în lume forțe războinice, dar că există și forțe imense antirăzboinice, în stare să înfrîngă pe dușmanii omenirii. Ele spun că puterea unora — puțini la număr — e în milioanele adunate în saci, în timp ce puterea altora — a celor infinit mai numeroși — e în unitatea a milioane de conștiințe.

De partea cui sînt afișele luptătoare, oricare ar fi maniera în care sînt desenate sau pictate? Ele sînt de partea mamelor, împotriva celor ce plănuiesc să le ucidă copiii. Ele sînt de partea noastră, a muncitorilor, care prind ca într-un clește mîna atîțătorului la război, crispată pe bombă. Ele stau de partea celor care sînt gata să apere zborul pașnic al porumbelului.

La ce cheamă afișele luptătoare, indiferent ce chipuri înfățișează — albe, smeade sau oacheșe? Ele cheamă la întărirea unității celor cărora le e scumpă pacea, în lupta comună pentru lichidarea „războiului rece" și zădărnicirea „războiului cald". Ele cheamă la vigilență împotriva celor ce vor să prefacă lumea în cimitir atomic. Ele reflectă forța uriașă a omenirii iubitoare de pace și progres. Și e bine ca dușmanii păcii să știe ce li se poate întîmpla dacă ar îndrăzni...

Cei care desenează sau pictează știu: există o tehnică a afișului, o artă a încrucișării liniilor, a îmbinării culorilor. Dar dacă în afișul luptător contemporan e atît de des prezentă culoarea roșie, aceasta e pentru că în zilele noastre roșul se adresează nu numai ochiului, ci și — mai în adînc — conștiințelor. Pe numeroase afișe strălucesc steaguri roșii și în toate țările lumii oamenii știu că aceasta înseamnă pace. Pe numeroase afișe strălucesc desenate secera și ciocanul și, în orice limbă ar vorbi, oamenii știu că aceasta echivalează cu chemarea la pace, libertate și progres, tot așa cum fanionul Uniunii Sovietice trimis în Lună este o chemare la pace pe Pămînt și în Cosmos...

Afișul politic progresist contemporan e un luptător puternic.

Dintre liniile țîșnește ideea care a cuprins continentele: PACEA e nu numai posibilă, ci și necesară. Din culori izbucnește chemarea căreia îi răspund popoarele întregii lumi: „Piara întunericul, trăiască lumina nestinsă a păcii"

Desenul satiric în lupta pentru pace

Toți cei cărora le e scumpă pacea și care nu-și precupețesc eforturile în lupta pentru asigurarea păcii și lichidarea războiului rece trebuie să-și mobilizeze și mai mult forțele pentru a pune capăt acțiunilor agresive, pentru a chema la ordine în modul cel mai categoric pe amatorii de aventuri războinice, pentru ca aceștia să nu poată atrage popoarele într-un război atomic mondial.

(Din raportul prezentat de N. S. Hrușciov la Sesiunea Sovietului Suprem al U.R.S.S. din 5 mai 1960).

Desen de A. ORLOV și V. KONSTANTINOV (U.R.S.S.)

Cei care vor să pună
la-ncercare
Puterea omenirii muncitoare
Cu bombe-n mîini
și-amenințări în vînt,
S-ar cuveni, în fine,
să-nțeleagă
Că oastea păcii crește-n
lumea-ntreagă
Și brațul nostru e de
neînfrînt!

Există astăzi forțe uriașe capabile să dea o ripostă agresorilor imperialiști și să-i înfrîngă în caz că vor dezlănțui un război mondial.

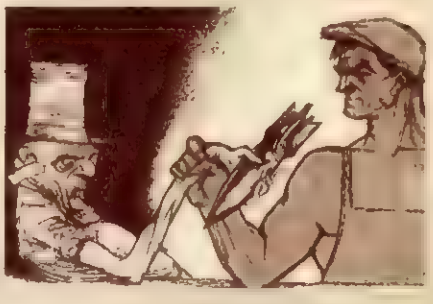

Desen de CIK DAMADIAN (R.P.R.) →

„Barați drumul războiului!"
— de NGUEN DO KUNG
(R. D. Vietnam)

Desen de ALBERTO BELTRAN
(Mexic) ←

Gravură de ROCKWELL KENT
(S. U. A.) →

Desen de AVROM (Canada)

„Mai tare decît orice bombă" — de HERLUF BIDSTRUP (Danemarca)

„Propunerile sovietice de dezarmare" — de BEIER-RED
(R.D. Germană)

„Să stîrpim iarba rea!" — desen din revista „RINASCITA"-Roma

STRÎNS UNIȚI ÎN LUPTA PENTRU PACE

Miș de D. MITACHE (R.P.R.)

← „Zidul păcii" — de HALID HAMDI (Irak)

COMPLEXUL ȘTIINȚIFIC „SELENE" și filiala

— reportaj științifico-fantastic —
de Constanța BRATU

Ilustrații de Dumitru IONESCU

Recentul mare succes al științei și tehnicii sovietice în domeniul cuceririi pașnice a Cosmosului — lansarea celei de-a doua nave cosmice cu animale și plante pe bord și revenirea ei pe Pămînt — reprezintă încheierea unei etape extrem de importante pentru viitorul zbor al omului. Acum, călătoria lui cosmică este iminentă; acum, se poate garanta securitatea vieții sale și reîntoarcerea lui pe Pămînt. Nu peste multă vreme, primii pămînteni vor ajunge pe Lună și apoi pe planetele mai apropiate — Marte și Venus. Ce vor face oamenii pe satelitul nostru natural? Cu ce se vor îndeletnici în spațiul cosmic? Iată o întrebare la care va răspunde în primul rînd știința. Geniul creator al omului va folosi din plin condițiile Cosmosului pentru cercetarea marelui și micului infinit, pentru descoperirea în folosul omenirii, al civilizației și vieții pașnice, a tuturor tainelor naturii.

Reportajul de mai jos încearcă, pe făgașul genului științifico-fantastic, să schițeze cîteva aspecte din viitoarea activitate de cercetare științifică în Cosmos. Poate că lucrurile nu se vor petrece chiar așa; poate că unele cercetări vor fi desăvîrșite încă de pe Pămînt... Viitorul — și încă viitorul apropiat — ne-o va arăta. Un fapt însă este sigur: faptul minunat că putem discuta despre ce or să facă pămîntenii în Cosmos...

★

18 octombrie 1985... Ca o fetiță grăsuță, Luna face o reverență de pe terasa blocului și începe să escaladeze cerul. Are aceeași mutricică, comico-dramatică, de dinainte și de după nașterea efectivă a brontozaurilor din filmele lui Gopo. Aceeași, dar numai de la 384.000 kilometri și văzută fără telescoape. Pentru că altfel Luna este astăzi de nerecunoscut. Șantiere, centrale electrice, sere, laboratoare... Mai ales laboratoare. Un fizician înapoiat acum trei zile de pe Lună a spus că ea este un fel de „rai" al științei. Ne-am gîndit să-i luăm un interviu pe această temă, dar am chibzuit că e mai bine să mergem noi înșine în deplasare.

Așadar, la drum prin complexul științific „Selene" și prin filiala sa de pe Stația cosmică nr. 1.

S-o luăm metodic. Să începem cu astronomia. De altfel, observatorul astronomic este cea mai impunătoare așezare din cadrul filialei de pe Stația cosmică 1 — baza intermediară între Pămînt și Lună. Stația — după cum știți — este un fel de roată mare, căreia i s-a imprimat, prin învîrtirea în jurul propriului ax, o forță de gravitație artificială. Dacă multe din laboratoare sînt situate în interiorul roții — observatorul a fost montat în afara ei, în așa fel încît să fie scutit de rotire și de gravitație. Iată-ne înăuntru, bineînțeles solid fixați prin tălpi magnetice, pentru a nu da imponderabilității satisfacția de a ne preface în păpuși plutitoare. Prin ferestrele de cosmo-plast special, triumfă magnific Soarele, ca un incendiu de colosale proporții izbucnit în bezna albastră a cerului. Puzderie de constelații, planete și, printre ele, casa noastră — Pămîntul — sclipind în albastru și parcă supraveghindu-și puiul cosmic, Luna, care se rotește în jurul său.

În ce constă aici raiul astronomiei? În primul rînd în lipsa atmosferei. Această binecuvîntată plapumă protectoare a Pămîntului, groasă de peste 3.000 kilometri, parapet inexpugnabil în calea radiațiilor cosmice, a meteoriților și frigului interplanetar — este pentru astronomie un fel de văl pus pe ochi. Și iată că aici...

...vălul a căzut

Calea e liberă pentru studierea optimă a Soarelui, a Căii Lactee, a celor mai îndepărtate planete.

Telescoapele sînt impresionante; niște coloși cu neputință de construit și de utilizat pe Pămînt. Căci acolo, din cauza gravitației, asemenea instalații gigantice s-ar prăbuși sub povara propriei lor greutăți. Și iată-le aici, monumentale și totuși fără greutate, investigînd aștrii, fotografiindu-i continuu și urmărindu-i... pas cu pas.

Iată alte aparate de super-precizie pentru captarea luminii stelelor îndepărtate și iată instalații perfecționate de cercetare prin radio a planetelor din sistemul nostru solar.

Vă amintiți de anunțurile radiodifuzate de prin anii 1957-1959 referitoare la Anul Geofizic Internațional? Alerte, intervale mondiale speciale... etc. Ele anunțau perioade speciale de observații geofizice, în urma detectării unor erupții importante pe Soare. Încă de pe atunci începuse studiul proceselor solare, precum și al influenței acestora asupra stării atmosferei înalte (ionosfera). Am găsit de curînd într-un carnețel cu notițe de pe vremea aceea o caricatură reprezentînd Soarele, agitat, în plină erupție, suflînd asupra ionosferei șuvoaie de particule încărcate electric; dedesubt, un omuleț nostim — un radiofonist — amenință cu pumnul ionosfera pentru că, tulburată de Soare, i-a întrerupt comunicația radio... O caricatură de domeniul trecutului... Acum, cercetătorii de pe stație văd... ca-n palmă năzbîtiile pe care le pregătește Soarele, procesele ce se desfășoară în atmosfera înaltă a Pămîntului, acoperișul lui de nori. Și meteorologii — băieți practici — ne-au asigurat că în curînd, pe baza colaborării cu astronomii și a perfecționării tehnicii de lucru, vor putea să transmită regulat pe Pămînt prognoze pe perioade îndelungate și „timpul ultraexact pe jumătăți de oră".

Un fapt cu adevărat senzațional,

însă, ni s-a comunicat la observatorul de pe Lună.

Iată: cu ajutorul giganticului și ultraperfecționatului radio-telescop de care dispun, cercetătorii au reușit să prindă și să separe cîteva emisiuni transmise de pe planete foarte îndepărtate, din alte sisteme planetare. Anumite caracteristici ale acestor emisiuni, regularitatea cu care sînt transmise le dau astronomilor siguranța că ele nu sînt radiații ce provin de la corpuri inerte din Cosmos, ci de la ființe raționale. Așadar ființe civilizate care și-au creat mijloace moderne de viață și care, poate, ne caută...

Semnalele lor radio sînt înregistrate, se caută tălmăcirea, cheia lor, se emit răspunsuri pe diferite lungimi de undă: ta... ta-ta... ta-ta-ta... ta-ta-ta-ta... reprezentînd simpla înșirare a numerelor întregi. Poate că ființele acelea vor recepta și vor răspunde la fel: ta... ta-ta... ta-ta-ta...

Giganticul I.S.C.N.

Adică Institutul Selenit de Cercetări Nucleare e o clădire întinsă pe cîțiva kilometri, avînd schele-

tul de rezistență compus din țevi flexibile, cu pereți foarte subțiri, umplute cu heliu. Acum un an, cînd s-a montat institutul, sistemul acesta de țevi a fost adus de pe Pămînt în pachete frumos și compact ambalate. Apoi țevile au fost umplute automat cu heliu, s-au dezdoit și construcția a căpătat înfățișarea din proiect. Gravitația slabă, de șase ori mai mică decît pe Terra, precum și celelalte condiții de pe Lună, fac ca instalațiile să fie ușoare, stabile și extrem de precise. De altfel, fără asigurarea acestor condiții, nici nu s-ar putea face cercetările în curs, despre care atomiștii de aici ne-au vorbit, străduindu-se să ne facă o expunere cît mai limpede. Ne-au spus de pildă: „Priviți Soarele. Această masă enormă de plasmă incandescentă este de fapt un reactor termo-nuclear de proporții cosmice..."

Într-adevăr, nu ne gîndisem la asta... Soarele — ca și toate celelalte stele — e o gigantică instalație naturală de producere a energiei, prin sinteza nucleelor atomice ale elementelor ușoare. Rezultatul? Enorme degajări de energie, obținerea de temperaturi de zeci de milioane de grade.

Încă în 1956 în Uniunea Sovietică se efectuau în mod curent experiențe în scopul producerii de reacții termonucleare reglabile. Dirijarea acestui proces, stăpînirea uriașei energii termonucleare au cerut eforturi mari din partea savanților. Dar în 1960 nivelul tehnicii sovietice permitea deja construirea unui reactor termonuclear în care un metru cub de plasmă caldă — formată dintr-un amestec de deuteriu și tritiu (izotop al hidrogenului, mai greu decît deuteriul) — degaja milioane de kW. Acum, aici, pe baza studierii în amănunțime a nașterii energiei în profunzimea Soarelui, fizicienii perfecționează tehnica de reproducere a proceselor termonucleare în reactori de mare capacitate. Și iată, față-n față, reactorul termonuclear solar și reactorul termonuclear gigant creat de mintea și mîna omenească... Experiențele și rezultatele obținute cu ajutorul acestei complicate instalații vor aduce o eră nouă: era resurselor inepuizabile de energie.

Nucleo-microscopul

Denumirea-i sugerează dimensiuni microcosmice, dar numai privind finalitatea. Pentru că această complicată instalație de sesizare a celor mai infime particule din nucleul atomic are proporții impresionante. În interiorul lui sîntem în plin Cosmos și privim, la modul cel mai propriu, în intimitatea atomului. Iată electronii, alergînd cu mii de kilometri pe secundă, pe orbitele lor, în jurul nucleului... Iată nucleul și, în interiorul său, protonii, neutronii și alte particule... Am încercat o mică decepție: ne-am așteptat să vedem o anumită ordine — poate nu chiar în rînd ca la școală, dar totuși... — în lumea acestor particule nucleare. Fizicienii au surîs. Ne-au explicat că particulele din interiorul nucleelor sînt într-o permanentă mișcare guvernată de legi statistice și că se transformă reciproc una într-alta — probleme de altfel de mult cunoscute. Apoi au dat cuvîntul unei tinere, șefa colectivului de la radiația cosmică; fata vorbea cu atîta modestie, de parcă relata cine știe ce fapt fără importanță. Și cînd colo...

„Aici au fost puse la treabă razele cosmice"

— a început ea simplu. Apoi ne-a povestit, pe înțelesul nostru: „În fond, ciclotroanele și fazotroanele clasice sînt instalații de accelerare a particulelor... Dar de ce am mai face această operație complicată de accelerare, cînd spațiul cosmic ne oferă la de-a gata inepuizabile cantități de asemenea particule-proiectile? Fluxurile acestea de particule încărcate sînt accelerate în spațiul interastral pînă la energii colosale, de milioane de miliarde electron-volți... Energii incomparabil mai mari decît ale particulelor accelerate în instalațiile create de om..

Încă cu mulți ani în urmă savanții au realizat pe Pămînt „spectaculoase" explozii ale nucleelor atomice, sub acțiunea razelor cosmice. Ele au dus nu numai la cele mai profunde transformări ale nucleelor, dar și la formarea unor noi particule, necunoscute înainte. De altfel, energia aceasta uriașă a razelor cosmice a fost îndelung studiată și experimentată pe Pămînt. Dar Pămîntul e... Pămînt. Spre fericirea vieții, dar spre ciuda fizicienilor — pe planeta mamă radiațiile cosmice sînt puțin numeroase. Pe cînd aici sînt la discreție. Am trecut așadar la folosirea lor prin construirea unor instalații speciale de captare pe diferite criterii, bombardînd apoi cu ele nucleele atomice".

Dacă, în urmă cu ani, pe Pămînt, folosindu-se energii mai mici s-a obținut în ultimă instanță sintetizarea de noi elemente chimice și s-au născut substanțe radioactive artificiale, apoi aici, utilizînd asemenea energii colosale, fizicienii au fără doar și poate în mînă

cheia transformării radicale

a proprietăților substanțelor

„La revedere, alchimiști în halate albe!" — le-am spus și, cu capul doldora de visuri, am vrut să ne îndreptăm spre celelalte laboratoare: de electronică, de tehnică a temperaturilor ultraînalte și ultrascăzute, de... Dar iată, ceasul molecular... Mai avem numai zece minute pînă la decolarea rachetei... Trebuie să plecăm... Regretele noastre, geologie lunară, selenobiologie, energetică, tehnică a televiziunii cosmice... Regretele noastre, succese și, pe curînd!

.....

P.S. Cînd am ajuns pe Pămînt, Luna tocmai apăruse... Aceeași fetiță grăsuță, aceeași mutricică ingenuă, pregătind ocheade pentru îndrăgostiții din parcuri. „Felicitări, Lună!— i-am strigat într-o avîntare entuziastă. Felicitări pentru laboratoarele tale omenești!"

Și-a îndreptat cochetă coroniță de organdi și ne-a mulțumit, făcîndu-ne cu ochiul.

STICLĂ BUNĂ-CONDUCĂTOARE DE ELECTRICITATE

S-a constat că, tratată cu aburi ai unor săruri metalice, suprafața sticlei devine bună conducătoare de electricitate. Sticla astfel preparată poate fi perfect folosită în instalațiile de iluminare și de semnalizare. Iată cum: o foiță subțire de metal este acoperită cu un strat dintr-un amestec — al cărui component principal este sulfatul de zinc — care, în contact cu curentul electric, devine luminos. Această foiță metalică se aplică pe partea conducătoare de curent electric a sticlei. Foița metalică conducătoare de electricitate poate fi tăiată în formă de litere, cifre, desene etc., permițînd realizarea unor efecte interesante și variate.

În funcție de compoziția amestecului aplicat pe foița metalică, se pot obține diferite culori ale luminii: violet, albastru, verde etc.

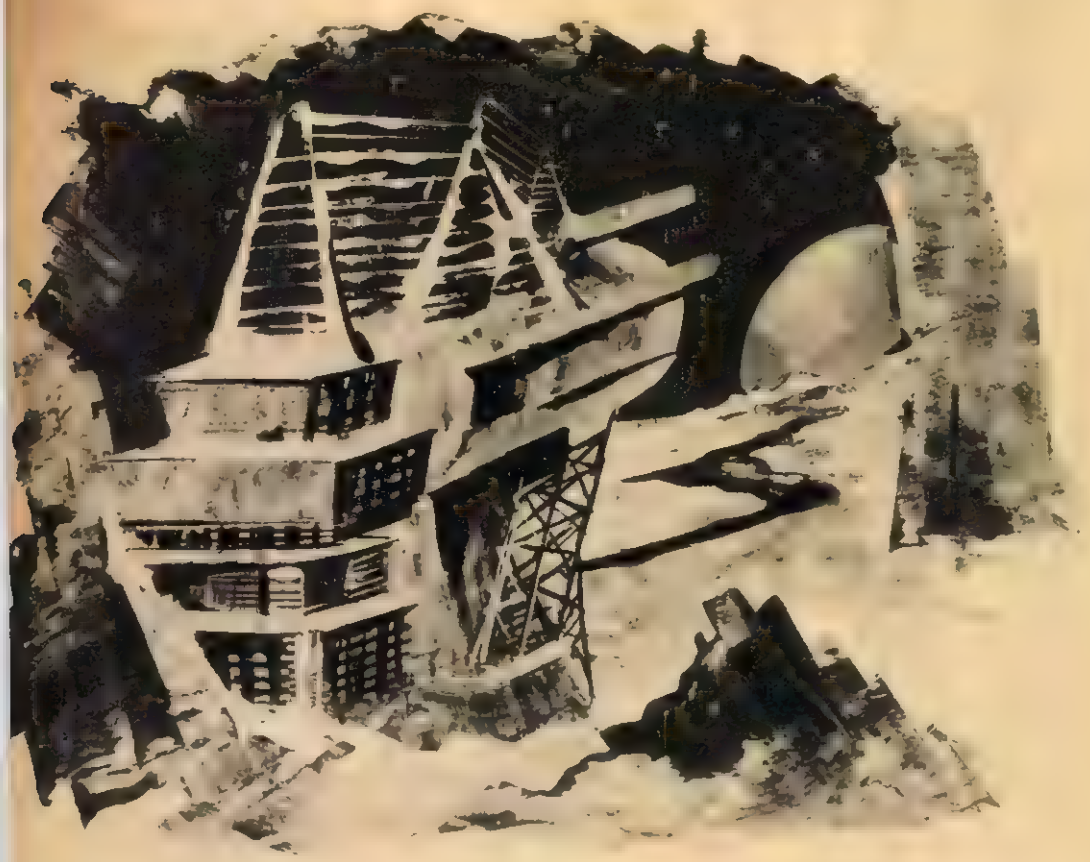

CU SARE ȘI PIPER

OBADĂ ȘI CRISTACHE

Scandalul s-a declanșat atunci cînd porcul lui Cristache a scăpat din grădeala în grădina lui Obadă și a făcut harcea-parcea două straturi cu vinete. Asta s-a întîmplat într-o zi în zori, cînd lumea dormea dusă. Peste două ceasuri, faptul devenit public, lar Obadă clocotea ca un cazan.

— Las-pe mine, că te învăț eu minte!

N-a făcut scandal, n-a țipat, nu s-a mahalagit în nici un fel, nici măcar nu s-a dus la Cristache să-i ceară socoteală pentru porcul delicvent. A pîndit numai momentul cînd vecinul strînsese semințele de floarea-soarelui și le întinsese la uscat. Atunci, fără multă gălăgie, că din întîmplare, făcu vînt găinilor sale peste gard. Pe urmă își văzu liniștit de treabă, vorba ceea, ca omul care nici usturoi n-a mîncat, nici gura nu-i miroase.

Nici Cristache n-a făcut scandal, n-a țipat și nu s-a dus să ceară socoteală pentru paguba adusă de găinile aruncate în floarea-soarelui. A scrîșnit numai din dinți și a spus, rumegîndu-și veninul

— Găini, ai! Las-că-ți arăt eu găini!

Și i-a arătat. Într-o duminică, pe cînd Obadă era plecat cu ai lui la cămin, la țiim, capra lui Cristache scăpă, ca din greșeală, în grădina vecinului. În cîteva ceasuri, straturile de varză au rămas spîne.

— Capră? — mormăi Obadă, cînd s-a întors de la țiim. Las-că te leculesc eu de capră!

N-a mai așteptat să se facă duminică sau să fie Cristache plecat. A așteptat numai pînă i-au venit vecinului niște musafiri și atunci a lăsat slobod cîinele să treacă gardul. Asta i-a convenit lui Cristache grozav, pentru că musafirii, după puțină hămăială de ogar, erau niște martori grozavi, adică tocmai ce-i trebuia lui ca să dea fuga la tribunal și să-i aranjeze lui Obadă proces și pentru pagube, și pentru scandal, și pentru tulburarea liniștii.

Obadă însă se aștepta la acest lucru. Nici el n-a adăstat să-i vină citația. S-a dus și el fuga la tribunal și i-a făcut și el proces lui Cristache, de la al cărui porc pornise tot scandalul. Primul proces l-a cîștigat Obadă, și Cristache a fost pus să plătească vecinului o despăgubire frumușică. Obadă jubila. Al doilea proces l-a cîștigat Cristache, și Obadă a fost pus să plătească vecinului exact aceeași despăgubire. Acum jubila Cristache. Dar în inimile lor nu jubila nici unul. Fiecare știa că a pierdut. Fiecare știa că celălalt jubilează. Și de aceea, fiecare s-a îmbolnăvit de inimă rea. Am auzit că l-a și internat la spital. Bineînțeles, la aceeași secție. Am aurit chiar că în același salon. Le-au dat două paturi vecine.

Tare sînt curios: ce și-or mai fi făcînd?

Victor PIȚIGOI

URARE TOAMNEI

În locul poeziei de rigoare — oricît aș fi de bine inspirat — eu cred că este mult mai indicat să-ți adresez o sinceră urare:

Îți spun, de-aceea, foarte cordial, un „bun venit" strict tradițional și — totodată — îți doresc

norbinte

să mergi, cu îndrăzneală, înainte! Să mai comanzi o mie de hambare, pentru belșugul strîns de pe ogoare și-oricît ar fi budanele de mari, abia să-ncapă vinul de Cotnari!

În toate institutele școlare, să vezi cum tineretul se întrece să ia la carte numai note 10 și pe deasupra, 10 la... purtare. Să-ți fie apoi zilele senine! (în toată perioada de culeș)...

Încheiu aci urarea mea, în fine și spre a o concretiza mai bine îți strig, din ultimul meu vers, „Succes!"

Mircea CODRESCU

FĂRĂ CUVINTE Desen de Matty ASLAN

Spicuiri din condica de sugestii și reclamații...

de V. RĂDULESCU

...A UNEI MĂCELĂRII

„Cu toate că erau apetisante, anticoastele aminteau de animalele sacrificate în ajun. Să ucizi niște animale nevinovate, mai trecă mearga, dar pe-urmă să le mai și mănînci anticoastele, asta-i prea de tot".

V. G. Tarianu

...A UNUI HOTEL

„Portarul s-a străduit din răsputeri să am parte de un somn liniștit. Simpatic om. Numai că punea prea multă pasiune și... diezuri în cîntecul „Foaie verde leuștean". Cred că dacă și ar cultiva vocea și... leușteanul într-o grădină de zarzavat... mi-ar fi și mai simpatic!"

Popescu N. Dormitu

...A UNUI PARC

„Madame Popescu, am încercat să prepar coițunașii după rețeta dată de dumneata. Au ieșit o minune. Soțul meu e foarte încîntat. Dacă ești amabilă și nu te supăr prea mult, scrie-mi mai jos și rețeta pentru lerele de șiuică falsă".

Merci anticipat și orvoar pe bancă! Elementina (cea cu pechinezul cu ochi galeși) Pa!

...A UNEI HALTE DE CALE FERATĂ

„Plecarea personalului a fost anunțată pentru ora 13 fix. Personalul a plecat la ora 13 fix! Cînd vezi atîta punctualitate, este imposibil să nu te gîndești la impiegatul de mișcare care a asigurat această exactitate și să-i feliciți din toată inima.

Ion Istrate (impiegat de mișcare în halta de unde personalul a plecat la ora 13 fix).

...A UNEI COOPERATIVE DENTARE

„Tovarășe dentist Popescu, știți, am impresia că ați făcut o confuzie nu eu aveam nevoie de extracția celor patru măsele din dreapta, ci cetățeanul din stînga mea. Acum, că mi le-ați scos, nu-i nimic. Vă rog fixați-mi din nou o oră spre a-mi plomba caria pentru care veniserm la dv."

C. Ghinion

N-AM DANSAT DECÎT O TOAMNĂ

Știi îndrăgostit. Lutea. Știu c-au mai pățit-o și alții, dar la mine parcă e mai altfel. În primul rînd pentru că e frumoasă. Și e blondă. Și are doi ochi... O să spuneți că nu-i nimic extraordinar în asta. Că de obicei toate fetele au doi ochi. Dă, dar nu că ai ei, mari și frumoși. Culoarea lor? Cred că sînt verzi. N-aș putea să precizez. Pentru că eu sînt cam timid și n-am îndrăznit s-o privesc în ochi. N-am îndrăznit încă nici să-i spun c-o iubesc. Mi-a teamă. Dacă se supără? Știți cînd capăt și eu curaj? Cînd dansăm. Fiindcă ea e meloman și dansomană. Adică îi place să danseze. Cînd dansează închide ochii și se lasă purtată de vraja muzicii. Atunci îndrăznesc s-o privesc și eu în ochi. Ah, binecuvîntat fie cel care a inventat dansul! Să ai posibilitatea tu, chiar dacă ești cel mai timid dintre îndrăgostiți, s-o strîngi în brațe pe fata pe care o iubești!... Fără riscuri... Dar preliminariile! Va dansa? Nu va dansa? Te apropii de ea ca de afișul în care sînt anunțate vineri seara rezultatele de la Loto central. Te înclini. Ea te privește fără să se încrunte. Înseamnă că ți-a ieșit primul număr la loto. Îi spui șoptit: „Dansați?" Și ea îți răspunde și mai șoptit: „Da!" Al doilea număr ieșit. Și, în sfîrșit, se ridică și se lipește de tine. Ai cîștigat! Te simți de parcă ai fi cîștigat premiul în obiecte: un aragaz cu trei ochiuri și cuptor. Și, fericit, începi să dansezi strîngînd în brațe aragazul cu trei ochiuri, adică fata iubită. E minunat și, vorba cîntecului, încîntător. Cînd dansez cu ea sînt foarte curajos. E adevărat că atunci cînd se termină muzica și ne așezăm, îmi pierd din nou elanul. De aceea, spre deosebire de ceilalți îndrăgostiți, eu evit parcurile cu bănci izolate sau șoseaua cu boschete discrete. O invit la restaurant. Lume multă, muzică și mai ales dans. Nu scap un dans și atunci, bineînțeles, nu tac. Vorbesc într-una. Cu curaj. Ea fine ochii închiși și ascultă. Astfel am izbutit să-i spun foarte multe lucruri. I-am spus că am un frate inginer, că mama stă la el, că am făcut armata la vînătorii de munte și multe, multe altele.

În prima duminică în care am mers la restaurant a fost minunat. Ringul de dans era neîncăpător. Localul, plin de lume. Și toți dansau. Iar orchestra era grozavă. Se dezlănțuise. Nici nu mai făcea pauză. Cînta într-una. Atunci i-am spus și chestia cu armata. Apoi ne-am dus într-o joi. Orchestra nu mai era în aceeași formă. E drept că și în restaurant era mai puțină lume. Muzicanții își respectau de data asta cu strictețe pauzele. Ba le și depășeau. Probabil că se odihneau și în contul duminicilor. Am evitat s-o mai invit la restaurant în timpul săptămînii. Mergeam numai duminica, la aglomerație. Acum cîteva zile însă s-a întîmplat nenorocirea. Era într-o marți. Fusesem cu ea la cinema. Toate erau bune și frumoase. Cînd am ieșit din cinematograf, ea și-a manifestat dorința să mergem să dansăm. Am simțit cum se înfrînge pămîntul cu mine. Presimțeam catastrofa. În restaurant erau două sau trei mese ocupate. Ospătarul, care duminica mă tratase cu „vine!" și „ai răbdare, tovarășe!", acum mă privea îmbietor și mă invita galeș să iau loc la o masă. Cînd mi-a întins lista de mîncare m-a prins ocrotitor și tandru. Orchestra era în pauză. Am terminat masa și orchestra era tot în pauză. Apoi, în sfîrșit, a venit unul dintre instrumentiști, s-a urcat pe estradă, și-a acordat vioara, ne-a trecut în revistă și a pus vioara

pe pian. După care s-a îndreptat spre masa unde îl așteptau colegii lui. L-am auzit spunînd: „N-are nici un rost. Toți dăi sînt!" Și și-a aprins o țigară. Eu mă foiam pe scaun și tușeam. Ea mă privea. După aceea a început ea să tușească și eu s-o privesc. Ah, dacă ar fi început orchestra să cînte! Aș fi invitat-o la dans, ea ar fi închis ochii, n-ar fi văzut nimic. Și eu cîte nu i-aș fi spus. Dar așa!... Am chemat ospătarul. L-am întrebat de ce nu cîntă orchestra. „Pentru cîteva mese?! — mi-a spus el cu reproș. Și muzicanții sînt oameni!" Eu însă nu mai eram om, eram fiară. Mai ales că ea s-a ridicat și mi-a spus: „Să mergem!" De atunci n-am mai văzut-o. Mi-a comunicat că nu mai vrea să știe de mine. Sînt disperat. Nu mai dorm, nu mai mănînc. Nu mai am chef de nimic. Simt o mare nevoie de liniște. Liniște multă. Pentru asta mă duc marți sau vineri la restaurant. Lume puțină și, bineînțeles, fiind mereu în pauză, orchestra nu mă deranjează. Aici îmi găsesc liniștea. Liniște deplină.

Ion ATANASIU ATLAS

ÎN 4 RÎNDURI

La examenul unui student, care asimilează materia în mod mecanic.

Cum vorbea fără răgaz,
Dînd din gură mașinal,
Zău mi s-a părut c-a tras
Un bilet de... papagal!

S. HOROVITZ
Iași

Unui critic sufletist.

Privești în jur necruțător —
cu ochii mici —
Și te închizi în sinea ta
ca un arici;
Cînd slobozești pe cîmpul
alb sirepii,
Nu se mai vede omul,
ci doar... țepii!

Crișan CONSTANTINESCU

Tragedie în schimbul trei

Schiță de Stela NEAGU

— Din ciclul „La secția frezе" (III) —

Ilustrație de Tia PELTZ

Într-o zi, cînd la noi, la secția freze, aveam treabă pînă peste cap, Horia Păunescu, frezor clasa întîi, veni la mine cu o cerere ce mă lăsă lat.

— Meștere, dă-mi voie să sparg dulăpiorul de scule al lui Bănică.

— Ce să faci?

— Să sparg dulăpiorul lui Bănică.

— N-ai de lucru la mașină sau ai venit azi cu chef?

— Tovarășe Vasile, e o treabă serioasă, e nevoie să sparg dulapul lui Bănică.

— Hm! Și de ce, mă rog frumos?

— Nu-ți pot spune.

— Ascultă, Horia, îmi fierbe capul de treburi, n-am vreme de timpenitle voastre. Ia mai lasă-mă în pace.

Dar Horia nu se lăsă. Tinea morțiș să deschidă cu forța dulăpiorul fostului său ucenic Ionică Bănică. Cheatiunea m-a surprins, tocmai pentru că Horia Păunescu e om serios: are 42 de ani și e un frezor clasa întîi, cum rar găsești.

Horia s-a dus la inginerul Balogh, șeful secției, care după o convorbire lungă l-a aprobat să spargă dulăpiorul lui Bănică în prezența mea. Așa s-a dezvăluit o mică tragedie la secția freze, petrecută cu cîteva zile în urmă, în schimbul trei.

Ionică Bănică e un flăcăuaș de 17 ani, cu pufușor gălbior pe obrajii roșii, cu un cînt blond, căzut pe ochi. E fiul lui Petre Bănică, maistru la uzina vecină și vechi prieten al lui Horia Păunescu al nostru. Au făcut ucenicia împreună cu vreo douăzeci și opt de ani în urmă. Petre Bănică l-a adus pe Ionică la uzină și m-a rugat să-i dau pe mîna vechiului său prieten, Horia, să facă frezor din el. L-am servit cu plăcere și nu mi-a părut rău de loc. Ionică Bănică a fost unul din cei mai harnici și pricepuți ucenici de la freze. Horia ținea la el de parcă ar fi fost copilul lui.

Cu cîteva zile în urmă Ionică Bănică și-a terminat calificarea. N-aveam mașină liberă nici în schimbul unu, nici în schimbul doi, așa că Ionică a fost repartizat, pentru prima săptămînă din viața lui de frezor, în schimbul de noapte.

În sfîrșit, sosi și clipa cînd frezorul Ionică Bănică intră în primul său schimb. Veni cu vreo două ore înainte de începerea lucrului și mai verifică încă o dată dacă are totul pregătit. În ultimul moment își dădu seama că-i lipsea tocmai unealta de căpătenie a oricărui meseriaș ce lucrează în metalurgie: șublerul, scula de măsurat. Se lovi cu palma peste frunte: „cum dracu am fost atît de prost să uit?"

Îi veni însă o idee salvatoare. Nea Horia era în schimbul doi, își termina tocmai lucrul și-și curăța mașina. Se duse la el:

— Nea Horia, te-aș ruga să-mi împrumuți șublerul matale pentru astă noapte.

— Hm! Tu știi că e o vorbă: „nevasta și șublerul nu se împrumută"!... Dar hai, pentru noaptea asta ți-l dau. Dar bagă de seamă: știi cum se umblă cu o unealtă de măsurat!...

Și Horia Păunescu îi dădu șublerul. Cunoșteam și eu șublerul lui. Tinea la el ca la ochii din cap. Lucra cu unealta asta de mulți ani. Era un șubler de 250 milimetri, cum au toți lucrătorii de la freze și strungărie.

Ionică începu lucrul. Sărăcuțul! Se simțea ca pulul pe care mama îl lasă să-și ia singur zborul din cuib. Cunosc asemenea momente! Doar și prin mîinile mele au trecut mulți puișori din ăștia. Totuși, primele clipe de emoție se sfîrșiră. Treaba mergea bine. Numai șublerul îi necăjea. Nu știa unde să-l așeze. Îl ținuse un timp pe dulăpior, dar nu-i venea la îndemînă. Pe urmă îl ținu în buzunarul de la spate. Dar nici aici nu era comod: ciocul șublerului se agăța mereu de căptușală. Pînă la urmă îl puse pe masa frezei.

Pe la ora douăsprezece avu loc tragedia. Mereu atent la piesa pe care o lucra, Ionică nu-și dădu seama că, din cauza trepidației mașinii, șublerul aluneca în fiecare clipă spre marginea mesei. Deodată se auzi un zgomot sec: „pac!" Ionică se uită în jos și văzu surprins șublerul căzut pe ciment. Opri mașina și, îngrijorat, dădu să ridice scula. Dar rămase încremenit. Șublerul zăcea pe ciment, cu ciocul rupt.

Tragedia aceasta n-o pot înțelege decît acei care au fost ucenici și care în prima zi de lucru au rupt un spiral sau o freză — d-apoi o sculă cum e șublerul. Bietul Ionică! Se duse acasă nu ca unul care fusese pentru prima oară în schimb, ci ca unul care participase la primul său mare chef. Capul îl durea. Nu se odihni și nu mîncă nimic. Se gîndea la un singur lucru: cum să ascundă îngrozitorul fapt petrecut în schimbul trei. Ideea salvatoare îi mocnea în creier, dar inima nu-l lăsa. Tatăl său avea în sertarul mesei de lucru de acasă un șubler frumos, cu măsurători de adîncime, adus dintr-o călătorie în Uniunea Sovietică.

Pe la orele două după-amiază, cînd tatăl său se mai afla la lucru, Ionică se ridică fulgerător de pe pat, scoase șublerul din tocul de piele și fugi la uzină.

— Am venit să-ți dau șublerul, meștere — se adresă lui Horia. Dar n-ai vrea să faci schimb cu ăsta?

Ionică scoase din buzunar șublerul tatălui său. Horia i-l luă din mînă și-l cercetă.

— De unde ai șublerul ăsta?

— L-am cumpărat de la talcioc.

— Bun șubler. Eu fac schimb, dar gîndește-te că ăsta e mai bun ca al meu.

— Nu face nimic, ia-l meștere!

În noptile care urmară, Ionică măsură la mașină cu un alt șubler pe care îl scoase pe numele său de la magazia de scule. Treaba mergea anevoie, totuși Ionică își îndeplinea în fiecare zi norma și dădea piese de bună calitate.

Dar într-o bună zi cînd veni acasă, tatăl său îl luă din scurt:

— Ionică, unde-i șublerul?

— Nu știu, tată.

— Nu știi? Bine, o să vedem noi!

A doua zi, Petre Bănică veni la fabrica noastră. Se duse la Horia și-i povesti întîmplarea cu șublerul, adăugînd că niciodată Ionică nu s-a atins de vreun lucru din casă.

Horia-i ascultă liniștit și apoi scoase din dulap șublerul primit de la Ionică. Petre Bănică se făcu alb la față. Își certă prietenul pe motiv că-i „luase" copilului șublerul.

— Dar, Petrică, cum crezi tu că aș fi putut face un asemenea lucru? Am împrumutat șublerul meu băiatului și a doua zi, în loc să mi-l dea înapoi, a venit și m-a rugat să-i primesc în schimb pe ăsta.

— Nu pricep atunci ce-a făcut cu șublerul tău.

Cei doi prieteni se mai sfătuiră un timp, apoi Horia veni la mine să-i dau încuviințarea să spargă dulapul lui Bănică.

Va să zică așa era!

Inginerul Ianci Balogh, șeful secției, i-a permis lui Horia să spargă dulapul în prezența mea. Cînd ne-am apropiat de dulap, l-am observat pe Petre Bănică și mi-am dat seama că nu mi-roase a bine. Cît ai zice peste Horia a scos cuiele din balamale și a dat ușița la o parte. A tras sertărașul care era căptușit cu un carton. De șubler, nici urmă. Cartonașul avea însă o umflătură indiscretă. Horia bagă mîna sub carton și scoase de acolo șublerul.

— Măi, să fiu al naibii!—se bătu cu palma peste frunte Horia, arătîndu-ne șublerul cu ciocul spart.

Ne-am dus cu toții în biroul inginerului Balogh și i-am pus scula ruptă în față. Cu toate că era sfîrșit de lună și aveam o mie de probleme pe cap, povestea cu șublerul a fost dezbătută timp de două ore. Petre Bănică era mîhnit și ne acuza pe noi că așa i-am învățat copilul meserie: că ce meseriaș va fi Ionică, dacă în prima zi de lucru sparge o sculă de măsurat. Horia Păunescu ținea morțiș ca Ionică să fie aspru sancționat.

— Nu se poate, tovarăși, să lăsăm fapta asta nepedepsită!

— Petre, tu mai ții minte cînd lucram ca ucenici la atelierul lui Grozăvescu? Ai rupt spiralul acela de opt. Ai luat o bătaie, mamă, mamă! Și acum cred că o ții minte! Și pe urmă timp de două luni ticălosul nu ți-a mai dat nici amărîtul ăla de salariu de ucenic. Și multă vreme n-ai mai pus mîna pe mașină. Bineînțeles că sancțiunea noastră nu se poate compara cu asemenea sălbăticii burgheze. Eu sînt de părere că bătutul nu e chiar atît de vinovat. Șublerul s-a spart nu din nepricepere, ci din întîmplare.

Inginerul Balogh le-a spus și el lui Horia și lui Petre Bănică

— Mă uit la voi și vă văd oameni mari. Cum vreți să pedepsiți un copil care-și face planul ca un frezor vechi și nu dă rebuturi?! Păi nu vă dați seama că Ionică e un bun meseriaș și că povestea cu șublerul e o întîmplare nefericită? Vă dați seama ce s-ar întîmpla dacă am lovi acum în acest băiat? Nu! Șublerul acesta nu s-a spart din nepricepere, ci pur și simplu printr-o întîmplare nefericită. Vă dau dispoziție, tovarăși, să puneți la loc șublerul acolo unde l-ați găsit și să închideți dulapul, așa ca Ionică să nu observe nimic. O să vedem cum vom rezolva pînă la urmă.

În zilele care urmară Ionică se ținu virtos de treabă. Lucra acum în același schimb cu Horia; îi despărțeau doar trei mașini. Iar prima lună din viața lui de frezor a încheiat-o cu planul depășit cu 5 la sută și fără vreun rebut. Ca de obicei, la sfîrșitul lunii, inginerul Balogh ne-a chemat pe toți maiștrii de schimb să facem propunerile de premiere.

— A mai rămas cineva? Gîndiți-vă bine! — spuse inginerul Balogh în încheiere.

— Ionică Bănică — am îndrăznit eu.

— A, Ionică! Bine, tovarășe Vasile, propunerea de premiere a lui Ionică o discutăm între noi după ce pleacă tovarășii.

Am rămas în biroul șefului pînă ce toți ceilalți au plecat la treburile lor.

— Tovarășe Vasile — îmi zise inginerul Balogh — uite ce propun eu: în loc de premiu în bani, conducerea secției să-i premieze pe Ionică Bănică, tînărul frezor care din prima lună și-a realizat planul, cu un șubler stas, de 250 mm, cum avem noi în fabrică.

Ideea aceasta m-a înduioșat. Și am aplaudat-o, completînd-o:

— Ce-ar fi, tovarășe inginer, să-i dăm de data asta sarcina lui Horia Păunescu să spargă dulapul lui Ionică și să-i pună în sertărașș șublerul? ..

— Știi că-mi place, nea Vasile. Chiar așa vom proceda.

În ziua aceea Horia Păunescu l-a oprit pe Ionică tocmai cînd acesta voia să lase pe poarta fabricii.

— Uite ce e, Ionică — zise meșterul. Eu îți dau șublerul tău înapoi. E mai bun ca al meu, dar eu cu ăla sînt obișnuit.

Ionică rămase țintuit pe loc.

— Ei, nu-i nevoie să te întorci pentru șubler. Mi-l dai mîine dimineață. Ia-l pe al tău pînă atunci. Eu mai stau pe aici, că mai am ceva de pus la punct. Atunci pe mîine. Noroc, băiete.

Ionică păși pe poartă mîncat de cele mai negre gînduri, în timp ce Horia, abia stăpînindu-și rîsul, păși spre dulăpiorul băiatului.

Acasă, Ionică puse șublerul tatălui său la loc, în tocul de piele, mîncă repede și fugi pe stradă. Îi venea greu, aproape imposibil, să dea ochi cu părinții săi. Se întoarse seara tîrziu, frînt de oboseală, după o hoinăreală fără rost și fără țintă. Tatăl său nu se culcase. Abia intră în casă că-l luă în primire.

— Bine că te-ai mai gîndit să vii și acasă, domnișorule — îi zise bătrînul Bănică, punînd în fața lui șublerul în tocul de piele.

Ionică simți nevoia să se prefacă în ceva mic, mic de tot.

— Ionică, am aflat că ai depășit planul și, fiindcă mi-ai făcut așa o bucurie, îți fac cadou șublerul meu. Să munceșți bine, băiete, să mă mîndresc cu tine. Poftim, ia-l, e al tău.

Dar Ionică n-avu curaiul să întindă mîna. Mușchii refuzară să i se pună în mișcare. Pînă aici rezistase — mai departe nu putea. Simțea că în fața acestei situații se revoltă împotriva lui însuși.

— Tată, dar mata știi că eu ți-am luat acest șubler?

— Nu știu.

— Tată, nu dumneata m-ai întrebat unde ți-am pus șublerul? Ei, află că eu te-am mințit spunînd că nu știu unde-l! Chiar eu îl luasem ca să i-l dau meșterului... Lui nea Horia... Știi, tată, eu am spart... șublerul meșterului și...

— Fugi de-aici că vorbești prostii. Ia șublerul și culcă-te. Ol fi obosit.

— Nu mă crezi, tată?

Bănică se uită stăruitor în ochii odraslei sale.

— Nu, nu te cred.

— Bine, tată. Mulțumesc pentru șubler, dar să știi că pe al lui nea Horia eu l-am spart. Și mîine va putea să-ți spună și el.

A doua zi Ionică se duse gîonț la mașina lui Horia.

— Nea Horia, trebuie să-ți spun ceva serios

— Spune, Ionică.

— Să știi că ți-am spart șublerul. Fă-mi ce vrei, dar ăsta-i adevărul.

— Vai de mine, cînd l-ai spart?

— În prima noapte cînd am intrat în schimb.

— Nu te cred.

— Nici matale nu mă crezi?

— Cum să te cred? Vrei să mă sperii!...

— Vino atunci, meștere, cu mine, să vezi că așa e.

M-am apropiat și eu și am văzut cît de amarnic tremura mîna lui Ionică și cît de greu a nimerit cu cheia gaura lăcătului. Alb la față, trase sertărașul și duse mîna sub căptușeala de carton. Își trase aer în piept, ca în fața unei încleștări, și vîri mîna sub carton. Dar cînd o scoase, Ionică își închise și deschise ochii de cîteva ori. Nu-i venea să creadă că în mînă ținea nu un șubler cu ciocul spart, ci un șubler bun. Atunci cum, cum s-a întîmplat? S-a întîmplat o tragedie în schimbul trei sau nu? Cine știe? Poate că totul n-a fost decît un vis!...

Da, da. Așa-i adevărul. A fost un vis. Ceea ce v-am povestit aici nu-i adevărat. La noi, la secția freze, n-a fost nici o tragedie în schimbul trei. Totul n-a fost decît un vis urît, un vis care a trecut. Dumneavoastră să țineți bine minte ce vă spun acum: la noi, la secția *freze*, n-a fost spart nici un șubler de către Ionică Bănică.

MOZAIC

De vorbă cu Haralamb Zincă

Pe prozatorul Haralamb Zincă l-am întîlnit în redacția revistei „Luceafărul". Am fost nevoiți să așteptăm pînă ce agitația de pe culoarele redacției s-a mai domolit. Biroul scriitorului a devenit atunci accesibil și pentru cei din afara redacției.

— Ai simțit că o revistă se lipărește greu — m-a întîmpinat jovial Haralamb Zincă. Sper că interviul va fi gata mai lesne. Preocupările mele literare vă interesează? În afară de munca redacțională, fac fișe, caut teme noi, mă documentez. Am o mare slăbiciune pentru o uzină din țară — ne mărturisește Haralamb Zincă. Se numește „Ernst Thälmann" și produce, precum bine se știe, tractoare. Viața acestei uzine o urmăresc îndeaproape. Mi-am petrecut multe zile printre muncitorii de acolo. Am întîlnit veterani care mi-au relatat despre începuturile fostei I. A. R., despre cele două hangare pompos intitulate „Industria Aeronautică Română". Și iată că, în timpul războiului, bombe aruncate din avioane au prefăcut în ruine o fabrică de avioane. În primăvara anului 1943 I.A.R.-ul nu mai reprezenta decît un morman de dărîmături. După 23 August 1944, conduși de partid, muncitorii au ridicat, pe locul ruinelor, frumoasa și moderna uzină de tractoare „Ernst Thälmann". Am mai scris despre abnegația muncitorilor de la această uzină. Dorința mea cea mare e să scriu un roman în care să povestesc cu cîtă trudă și entuziasm a fost făurit tractorul românesc, atît de apreciat astăzi.

Pe biroul scriitorului se află un manuscris. Bineînțeles, am vrea să știm dacă reprezintă viitoarea sa carte.

— Viitorul roman — mă încredințează Haralamb Zincă — va avea două volume intitulate „Retragerea" și „Ofensiva". Terminată e doar prima parte, în care e vorba despre istoria dramatică a unui grup de partizani, comuniști români, care au acționat curajos în Valea Prahovei. În vederea realizării acestei cărți am studiat documentele aflate în arhivele centrale ale Institutului de Istorie a Partidului Muncitoresc Romîn, am stat de vorbă cu foștii partizani, am străbătut locurile pe unde au luptat. Am refăcut cu alte cuvinte itinerariul. Încerc o mare emoție retrăind fapt cu fapt, la masa de scris, lupta lor eroică, plină de necontenite primejdii, împotriva fascismului. Cartea o scriu mai ales pentru tineret. Sper să placă.

— Este singurul proiect avansat în ceea ce privește proza?

— Nu. La 1 decembrie voi preda Editurii Tineretului un volum de povestiri, schițe și nuvele intitulat „Prietenul meu".

— Am aflat că ați scris și o piesă de teatru...

— Da... Una de aventuri. Este vorba de o dramatizare după nuvela mea „Cazul R 16". Piesa se va numi însă „Operația Magdalena" și e închinată activității organelor noastre de securitate, care cu sprijinul larg al oamenilor muncii fac inofensiv un grup de agenți, dușmani ai poporului.

— Și proiecte mai îndepărtate?

— De unul am amintit: romanul făuririi primului tractor românesc. Apoi sîrîng date pentru o altă piesă de teatru cu conținut antiimperialist, intitulată „Avionul „Cap de mort".

Precum vezi, mă atrage nespus de mult acest gen literar, despre care Cehov spunea că este „cel mai greu". Undeva, într-un sertar, păstrez cîteva eșecuri. Dar nu mă las. Arbuzov, mai cu seamă prin piesa sa „Poveste din Irkutsk", m-a convins că teatrul este o formă puternică de agitație și propagandă. Iar mie îmi place propaganda care pătrunde, emoționează și convinge, propaganda comunistă.

Așadar, se impune o rectificare: interviul n-a fost luat numai prozatorului, ci și dramaturgului Haralamb Zincă.

Alexandru NICHITA

LITERAR

DE PESTE HOTARE

● Drept completare a ediției din 1956, a apărut recent la Moscova culegerea intitulată „Poezia germană între 1945 și 1950", cuprinzînd un număr de 57 de autori din R.D.G. și R.F.G. Cartea, editată sub îngrijirea lui Evgheni Dolmatovski, cuprinde, între altele, poezii de Johannes R. Becher, B. Brecht, Hans Lorbeer, Kuba, Marchwitza, G. Maurer, Stefan Hermlin precum și de Erich Kästner, Ralf Secliger, Karl Krolow și Ernst Schumacher.

● O bibliografie a relațiilor culturale germano-bulgare se află în pregătire sub îngrijirea Bibliotecii de stat din Berlin și a Institutului bibliografic „Elin Pelin" din Sofia. Primul volum e planificat să apară în 1962 și va cuprinde toate materialele mai importante apărute începînd din 1806.- Volumul al doilea va cuprinde materiale germane despre Bulgaria.

● Din inițiativa Academiei poloneze de științe se lucrează la Varșovia la o ediție în 14 volume intitulată „Două sute de ani de literatură poloneză". La desăvîrșirea acestei opere își dau contribuția aproape o sută de oameni de știință, uniți într-un comitet în frunte căruia se află, între alții, prof. Stanislas Pigon, Julian Krzycanovski și Kazimierz Wyka.

● Cunoscuta romancieră sovietică Vera Panova lucrează actualmente la un roman despre oamenii Leningradului. Într-un interviu, scriitoarea a declarat următoarele: „Scriu un roman despre eroicii oameni care trăiesc în acest oraș extraordinar. Vreau să sugrăvesc transformările prin care au trecut cartierele, muncitorii și intelectualii orașului. Pentru a scrie cartea, a trebuit să vizitez ateliere, cămine, să stau în mijlocul oamenilor. Am făcut numeroase cunoștințe care, multe, vor deveni desigur personaje ale romanului. Nu știu deocamdată cînd voi încheia cartea, deoarece numeroase activități de fiecare zi mă atrag mereu, iar pe de altă parte trebuie să termin o piesă pentru tineret, care mi-a fost solicitată de Teatrul Komsomolului din Leningrad".

Șantier literar

● „Așa creștem" — este titlul viitorului roman al lui Dimos Rendis. Cartea va descrie luptele poporului grec împotriva ocupației fasciste.

● Acțiunea cărții „Plecarea Vlașinilor" de Ioana Postelnicu se petrece în secolul al XVIII-lea, printre păstorii din Ardeal.

● I. Grigorescu pregătește un volum de nuvele, „Ospăț regal".

● Un poem despre viața și munca utemiștilor se află pe masa de lucru a lui Alexandru Andrițoiu.

● „Stelele nu mint" se numește romanul științifico-fantastic pe care-l definitivează A. Rogoz.

„BIBLIOTECA ÎN SLUJBA CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE"

Sub această denumire se desfășoară în întreaga țară concursul bienal organizat de Ministerul Învățămîntului și Culturii. Munca cu cartea capătă astfel o puternică emulație. Zeci de mii de biblioteci regionale, raionale și orășenești, sătești și ale gospodăriilor agricole colective se întrec pentru a obține titlurile de fruntașă a concursului bienal „Biblioteca în slujba construcției socialiste" și „Biblioteca model pe țară", plachetele și insignele concursului.

Trebuie menționat faptul că celor mai merituoși lucrători din colectivele bibliotecilor li se vor acorda la sfîrșitul concursului, în cadrul unei consfătuiri pe țară, numeroase și valoroase premii în bani. Printre obiectivele de seamă ale concursului — înscrise în regulament — se numără și orientarea conținutului activității bibliotecilor pentru sprijinirea și mai activă a rezolvării sarcinilor economice și politice ale construcției socialiste.

Numeroase biblioteci, fruntașe în primul semestru al anului (bibliotecile „I.L. Caragiale", „Nicolae Bălcescu", „Camil Petrescu", „Biblioteca sătească din Popești-Leordeni" etc.), au efectuat o largă difuzare a literaturii social-politice, tehnice, agrotehnice, de popularizare a științei și de beletristică realist-socialistă.

Urmare firească: numărul cititorilor a crescut rapid, cea mai mare parte dintre ei permanentizîndu-se ca cititori ai bibliotecilor. O simplă cifră e concludentă: dacă în cursul anului 1959 media cărților împrumutate cititorilor de o bibliotecă raională din Capitală a fost de 40.000, în 1960 s-au difuzat numai în primul semestru 35.000 de volume.

E un semn îmbucurător. Sprijinit în continuare, concursul bienal „Biblioteca în slujba construcției socialiste" se va încheia cu un bilanț rodnic.

T. M.

PERVERTIREA TINERETULUI ȘI „PIAȚA" LITERARĂ OCCIDENTALĂ

Reclama editurii pariziene „Laffont" la romanul scriitoarei americane Rona Jaffe, „Nimic nu e prea frumos", sună ispititor: „O carte pentru și despre tineri. Realismul ei lucid și agreabil îi va recolta aprecieri unanime". Numai că „Nimic nu e prea frumos" — istorie a avatarurilor prin care trec cinci tinere femei din New York în goană după căpătuire — este o scriere mai puțin decît modestă din punct de vedere artistic. Departe de a aminti prin arivismul eroinelor sale de virtuțile unor eroi energici și înzestrați cum au fost Julien Sorel sau Rastignac — Caroline, Gregg, Barbara, Mary-Agnes și prietena ei, April, au alt țel: vor să se căsătorească „bine". În vederea atingerii acestui scop, nimic nu le pare reprobabil. Cele 5 funcționare ale editurii „Fabian" visează averi, ranguri, dar nici una nu reflectează la adevăratele frumuseți ale unei existențe demne. De aceea nici una nu ezită să accepte compromisuri morale dureroase — totul, firește, slujind foarte precis reclamei personale și, în perspectivă, realizării „unei partide". Existența lor se încheie mediocru, așa cum mediocru e și climatul social în care s-au complăcut să trăiască. O atmosferă de mizerie morală, cinism și blazare ia locul idilicei imagini pe care cele cinci tinere femei și-o făcuseră despre New York și lumea lui în primele pagini ale cărții.

Aceeași senzație de dezgust o încerci și la capătul lecturii nuvelei Victortei Thérame, apărută în editura „Julliard". Intitulată „Morbidezza" (adică „Morbiditate"), ea evocă prin intermediul unei introspecții trăite retrospectiv, crizele unei senzualități precoce. Eroina este o fetiță care se îndrăgostește de la 13 ani cu intensitatea pasională a unei femei mature. De fapt, după cum ne lasă să înțelegem autoarea, Gisèle, personajul principal al acțiunii, nu caută în dragoste altceva decît un remediu împotriva precocei și absurdei 'sale plictiseli. Dacă preocupările ei de ordin clinic se vor dovedi contagioase, probabil că o parte mare de vină va reveni și acelei literaturi care pervertește tineretul sub cuvînt „că cerințele pieței literare sînt ferme, iar scriitorului nu-i rămîne altceva decît să le satisfacă".

O asemenea literatură (citește maculatură) se pune singură în afara artei.

H. ZALIS

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

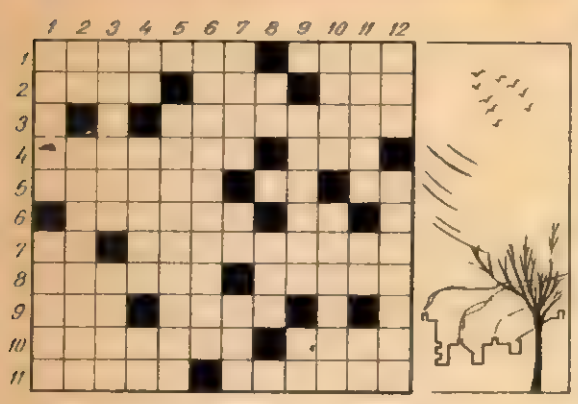

TOAMNA

ORIZONTAL: 1) Toamna — Devine și mai îndrăgită, o dată cu răcirea timpului. 2) Septembrie — Lac artificial format pe cursul unui rîu — Pom fructifer. 3) Cu privire la munca cîmpului. 4) Pămînt pregătit pentru însămînțările de toamnă — Indicatoare a timpului. 5) Poveștită — Pană de despicat lemne — Mese. 6) Varietate de mere romanice — Coboară toamna de la munte. 7) Interjecție pentru mirare — Fără efect. 8) Cu mintea concentrată asupra unui lucru (fem.) — Semn că s-a sfîrșit cu toamna. 9) Creangă — Întreprinderea Regională de Transporturi Auto. 10) În acel moment — A se îngălbeni ca frunzele atinse de brumă. 11) O ducată de pepene — Taină.

VERTICAL: 1) Cînepă de toamnă — Formație de lăutari. 2) Negație — Cînd se întîmplă să ningă în septembrie sau să dea muguri pomii în noiembrie (sing.). 3) Ciuste — Concurent în întrecere. 4) Pronumne posesiv — Substanță astringentă pe care o conțin strugurii negri — Niculaie Ionescu. 5) Lucruri a căror legalitate nu poate fi pusă la îndoială. 6) Păsări care ne părăsesc țara toamna și revin primăvara. 7) Fruct de toamnă — Eugen Popescu — Ceașcă. 8) Toamna devine din ce în ce mai scurtă — Moluște gasteropode. 9) Păsări migratoare — Panait Cosașu. 10) Iubire — Lună, dar nu de toamnă. 11) O formă de conservare a cărnii — În hangar — Pronume. 12) A lucra pămîntul — Dintre cei artificiali ai Pămîntului, primul a fost lansat de U.R.S.S. la 4 octombrie 1957 (sing.).

Dezlegarea jocului din nr. 37

ORIZONTAL: 1) Astronautică. 2) Stea — Ecran — P. 3) Tel — Ag — Avans. 4) Electron — Roi. 5) Ros — Iulia — Ud. 6) Orcan — Aurora. 7) I — Oigon — Ori 8) Ziare — Drug. — V. 9) I — Pa — Leu — Aur. 10) Vega — Z — B— Re. 11) Să — Entuziasm. 12) Odă — Atlas — Ar.

Din curiozitățile naturii

KUKABURRA – PASĂREA CARE RÎDE

Un explorator din Sidney povestește următoarea întîmplare. «Mă aflam în inima pădurii australiene. Era puțin după răsăritul soarelui și tocmai mă pregăteam să aprind focul și să-mi prepar gustarea de dimineață. În căutarea vreascurilor uscate pentru foc, mă împiedicai de o liană și răzul. În acel moment, tăcerea adîncă a pădurii fu tulburată de cineva care rîdea. Un rîs sonor, sarcastic, insolent, care mă făcu să mă ridic furios și să-l caut pe cel care-și bătea joc de mine... Mă uitai în toate părțile dar nu văzui pe nimeni. Rîsul izbucni din nou, parcă și mai batjocoritor, spre marea mea disperare, care-l auzeam în apropiere, fără să-l văd pe cel care-l scoate. La un moment dat, privind printre crengile unui eucalipt, zării o pasăre de mărimea unei găițe și constatai cu surprindere că ea era aceea care rîdea. Firește, între cădere mea și izbucnirea acestui rîs nu era decît o coincidență. Acesta era glasul specific al păsării, căreia am aflat mai tîrziu că indigenii îi spun „Kukaburra".

O altă surpriză pe care mi-a procurat-o această pasăre — continuă exploratorul — a fost că, atunci cînd m-am așezat să mănînc, ea s-a apropiat fără frică de mine și a început să cloncănească din tot ce aveam întins pe masa mea improvizată. Nu mai rîdea, dar înfuleca cu atîta repeziciune totul, încît dacă-aș fi lăsat-o, aș fi rămas flămînd».

Și alți exploratori vorbesc despre această pasăre care rîde ca omul și care se hrănește în general cu șoareci, cu șopîrle și mai ales cu șerpi, fapt pentru care indigenii nu-i fac nici un rău — ceea ce explică de altfel și lipsa ei de teamă de a se apropia de oameni.

FLOAREA FAGURE

Continentul australian este denumit pe drept cuvînt „paradisul botaniștilor". Aceștia găsesc aici într-adevăr cele mai curioase plante, specii nelimitate în nici o altă parte a globului pămîntesc.

Printre multe altele, crește aici și o floare numită „banksia", care are frunzele argintii și petalele roșii. Partea curioasă însă este că petalele sînt așa fel țesute în vîrful tijei, că formează un fagure rotund care conține miere în cantitate apreciabilă. Această miere nu e depusă acolo de albine, cum s-ar putea bănui, ci e produsă chiar de floare. Albinele, dimpotrivă, vin și o găsesc acolo gata fabricată, așa că nu mai au decît s-o care la stupi lor.

ȘARPELE CU... FIERĂSTRĂU

În Africa există un șarpe — rahiodonul — lung în medie de 70 de centimetri și gros de 10-15 mm, care e capabil să înghită un ou de găscă cu un diametru transversal de 45-50 de mm. Avînd cavitatea bucală extrem de extensibilă (cum se poate vedea în fotografie), șarpele acesta apucă oul care e de 3-4 ori mai mare decît capul lui și-l trage către tubul digestiv pînă la 5-6 cm, unde anumite vertebre ale sistemului lui osos au niște proeminențe în formă de

fierăstrău, care sparg cochilia. O dată spart, conținutul oului e înghițit de reptilă, după care coaja e dată afară din gură.

Interesant e că apofiza osoasă în formă de fierăstrău acționează numai cînd e ceva de fărîmițat. La trecerea unui lichid sau a unui corp moale, „fierăstrăul" rămîne inactiv.

„URSULEȚUL CU OCHELARI"

Nu este vorba de o specie necunoscută de urs, ci de un mic animal cunoscut sub numele de „panda". Este un animal foarte rar, întîlnit îndeosebi în pădurile de bambuși de pe podișul Sikem-Tibet, la o altitudine de 3.000-4 000 m.

De-a lungul șirei spinării, panda are o dungă cafenie, labele sale sînt negre, pe coadă are niște inele, de asemenea negre, iar în jurul ochilor parcă ar avea niște „ochelari negri", de unde-i vine și denumirea de „ursulețul cu ochelari".

Datorită culorii sale, panda se poate ascunde cu ușurință în desișurile de bambus.

De obicei acest animal trăiește în grupuri de cîte cinci-șase indivizi, hrănindu-se cu ierburi și lăstari tineri de bambus.

POȘTA REDACȚIEI

LUCY MIHAIL COLOTELU, Bicaz. Cauza slăbirii părului dv. constă probabil în abuzul de „permanente", pe care le-ați făcut. Părerea noastră este să renunțați 1-2 ani la permanent precum și la spălatul prea des. Spălați-vă pe cap o dată la 3-4 săptămîni și numai cu apă de ploaie, iar între timp frecționați rădăcina părului cu o perie aspră, în fiecare dimineață. În orice caz, e bine să consultați un medic. Poate fi la mijloc și o carență de substanțe nutritive specifice în alimentația dv.

G. ȘTEFIU, Roman. Nu credem că faceți bine colecționînd din toate cîte puțin, pentru că nu veți ajunge niciodată în posesia unui număr de piese dintr-un anumit domeniu, suficient pentru a constitui ceea ce se numește o colecție. Limitați-vă la filatelie sau la numismatică — sau, mă rog, la ce vă pasionează în mod deosebit — și căutați să vă îmbogățiți cît mai mult această colecție. Cărțile poștale ilustrate se pot așeza în clasoare sau în albume, ca și mărcile. Pentru numismatică vă trebuie cutii cu rastele confecționate anume, iar pentru insigne, cutii cu pernițe. Nu ne precizați ce anume vă interesează despre numismatică. În general vă putem spune că este o disciplină auxiliară a istoriei, care se ocupă cu studiul monedelor și medaliilor vechi. Dacă ne cereți părerea, noi vă sfătuim să preferați filatelia, care e mai ușoară în ce privește întocmirea unei colecții, dar care vă poate aduce satisfacții nebănuite.

ILIE PETREU, Lugoj. Portarii echipelor de fotbal degajează adeseori balonul cu mîna nu întîmplător și nici din capriciu — cum presupuneți dv. —ci din motive bine întemeiate. Întrebat odată de ce face atît de des acest lucru, Colonna, portarul puternicei echipe Reims din Franța, a răspuns: „În primul rînd degajarea cu mîna este mult mai precisă decît aceea cu picioarele. Balonul ajunge astfel sigur la coechipierul căruia i l-ai aruncat. Apoi, degajarea cu mîna se poate face și mult mai repede, nelăsînd astfel timp adversarului să se replieze și să-și organizeze jocul. Alegînd jucătorul nemarcat și trimițîndu-i repede și cu precizia balonul, atacul acestuia poate fi foarte periculos pentru poarta adversă". Cît despre distanța la care un portar aruncă mingea, aceasta poate ajunge pînă la 30-35 de metri. Bineînțeles că pentru aceasta e nevoie de mult antrenament.

MIOARA VOICIȚĂ, Urziceni. Pătrunjelul nu se folosește la bucătărie numai pentru aroma lui — care dv. vă displace — ci și pentru vitaminele pe care le conține. Doi pumni de pătrunjel pot asigura necesarul de vitamina C al unui om pentru o zi întreagă. În plus, pătrunjelul constituie în același timp și o bună sursă de vitamina A. Iar în ce privește aroma, aceasta nu numai că parfumează plăcut mîncărurile, dar ea se bazează, ca și în ușuroi sau la ceapă, pe fitoncide, elemente prețioase de luptă împotriva microbilor. Încercați deci să vă obișnuiți cu această aromă pătrunjelul fiind atît de folositor organismului.

MIȘU FEINBERG, Buhuși. Nufărul „uriaș" de care v-a vorbit prietenul dv. există într-adevăr în parcul stațiunii „1 Mai" din Oradea și se numește „Nimphea thermalis" (pentru că se dezvoltă numai în apele lacurilor cu izvoare calde). Este de fapt o varietate de lotus, rămasă încă din epoca terțiară și care nu mai poate fi întîlnită în nici o altă țară din Europa. Ghețarul de la Scărișoara este de fapt o peșteră cu pereții de gheață, care se află la 1.200 de metri altitudine.

EUGEN SOREANU, Iași. Cuvîntul „speologie" își are originea în grecescul „spelaion" care înseamnă cavernă și în „logos" care înseamnă discurs (vorbire). Speologie s-ar traduce deci, fidel, cu „vorbire despre caverne" — adică știința despre peșteri. Dacă speologia e știință sau sport? Este, desigur, în primul rînd știință, dar o știință care le prelinde exploratorilor remarcabile aptitudini sportive. În ce privește costumul speologului, nu vă putem da indicații precise, pentru că nu există încă un costum-tip. Totul e în funcție de experiența anterioară și de specificul peșterii ce urmează a fi explorată (în sinegiu lucru e stabilit și anume că orice explorator al peșterilor trebuie să poarte cască solidă, care să-l protejeze împotriva contactelor neprevăzute și a eventualelor avalanșe, provocate de propria lui cobortre în abisurile subterane.

MARIN BIRIȘ, Sibiu. Este impropriu să spunești că pisicile au ochi „luminoși" în întuneric. Nici un animal din clasa superioară nu posedă ochi luminoși prin ei înșiși. Ceea ce credeți dv. că e lumină nu e altceva decît reflectarea unei lumini din exterior. Ochii — nu numai ai pisicilor, ci și ai ființelor, ai cailor și ai altor animale — funcționează în momentul apariției unei surse de lumină din exterior, ca niște oglinzi care o reflectă. Ochii nu sînt deci niște lămpi cu lumină proprie. Acești oglinzi sînt constituite dintr-un strat de celule proprii acestor animale, care au darul de a reflecta razele primite, nu de a le produce. Că pisicile văd bine noaptea, aceasta e un adevăr, dar nu din cauza... luminii pe care și-o fac cu propriii lor ochi — cum vă închipuiți dv.,

DESPRE BĂUTURI — Știați că...

...cea mai cunoscută băutură de pe întreg globul pămîntesc este berea de Pilsen? Această bere, care a apărut pentru prima oară acum 600 de ani, este exportată azi în nu mai puțin de 80 de țări, în fiecare bucurîndu-se de multă apreciere

...cel mai mare consumator de alcool este francezul? Statisticile arată că, în medie, acesta înghite pe an, sub formă de vin, bere și diferite alte băuturi, în timp ce suedezul — spre exemplu — deși într-o climă mai aspră, nu consumă decît 4 litri de alcool absolut pe cap de locuitor.

...în multe țări tropicale laptele obișnuit este înlocuit cu zeamă de banane? Aceasta se prepară foarte simplu, terciuind bananele și adăugîndu-le puțină apă.

...există o băutură care se spune că prelungește viața? Ea se obține dintr-o jumătate kilogram de orăz spălat și fiert în 6 litri de apă, la care se adaugă 200-300 de grame de miere. Se ia cîte un pahar dimineața pe stomacul gol. Cîțiva medici, care au experimentat ei înșiși rețeta, au recunoscut calitățile deosebite ale acestei băuturi.

...o cură de lapte acru are efect bun în combaterea alcoolismului? După o hrănire de cîteva săptămîni cu lapte acru (fără amintină), omul nu mai simte poftă de băuturi alcoolice. Este o metodă care se folosește mult în unele țări germane și sirefiene. Pe de altă parte, laptele acru e bun și pentru combaterea obezității, deoarece taie pofta de mîncare.

...cu 5-6 căței de usturoi tăiați în felii și puși să fiarbă 10 minute într-o jumătate litru de lapte se prepară o băutură indicată în multe boli ale tubului digestiv? De altfel vechile popoare orientale preparau din usturoi o băutură obișnuită la orice masă, deoarece prin aceasta combăteau molimele.

...cele mai periculoase băuturi alcoolice pentru corpul omului sînt cele consumate înainte de masă? Alcoolurile sînt absorbite de organism cu repeziciune, nemaiîntîlnind acestuia timpul de a antihila măcar în parte toxinele.

SFATURI practice

DESPRE PĂSĂRI DOMESTICE ŞI VÎNAT

Toamna, din punct de vedere culinar, este prin excelenţă sezonul păsărilor de curte şi al vînatului, fiind anotimpul în care păsările au atins dezvoltarea potrivită tăierii iar vînatul e gras şi gustos.

Vom da, deci, cîteva sfaturi pentru alegerea păsărilor şi pentru prepararea vînatului.

Puiul de găină de calitate se cunoaşte după osul pieptului şi după culoarea pielii. Apucaţi osul proeminent al pieptului între degetul gros şi cel arătător şi dacă acesta se pliază uşor între degete, e semn că puiul e bun. De asemenea pielea lui trebuie să fie albă şi fină, iar carnea grasă, dar fără exces.

Raţa şi gîsca se cunosc după membrana superioară a ciocului, care de asemenea trebuie să se plieze uşor. Şi una şi alta se cere să fie însă grase, căci altfel au carnea seacă şi tare.

Curcanul se controlează la picioare. Cei tineri au pielea de pe picioare — sau mai exact solzii care se formează aici din piele — de culoare deschisă, aproape albă, şi netedă la pipăit, în timp ce curcanii bătrîni au solzii mult mai aspri, mai depărtaţi unii de alţii şi de culoare gri.

În ce priveşte vînatul — păsări sau animale sălbatice — carnea acestuia e în funcţie de condiţiile lui de hrană. În orice caz, carnea de vînat e mult mai tare şi mai seacă decît aceea a animalelor domestice, chiar în condiţiile în care animalul respectiv este destul de gras. De aceea, înainte de a fi preparat, orice vînat trebuie fezandat. Trebuie să fim însă foarte atenţi ca această fezandare să nu depăşească o anumită limită şi carnea să intre în putrefacţie, căci riscăm intoxicări grave. Semnele intrării în putrefacţie se arată printr-o culoare albăstrie sau verzuie pe care o capătă pielea vînatului, în special la pliurile picioarelor, ale aripilor şi la cele de pe burtă, precum şi prin mirosul greu pe care-l exală.

Pentru o bună fezandare, vînatul trebuie golit de toate mărunţaiele, apoi stropit cu oţet, presărat cu sare şi cu piper boabe şi închis la loc, iar orificiile rămase trebuie astupate cu hîrtie îmbuiată în untdelemn. La păsări, în afara mărunţaielor, trebuie îndepărtat şi capul. Apoi totul se păstrează la gheaţă timp de 2-3 zile. Condiţia pentru a se menţine nealterat aceste 2-3 zile este ca vînatul să fi fost proaspăt la cumpărare.

Cel mai indicat mod de a prepara vînatul pentru a deveni mai gustos este marinata. Iată o reţetă pentru aceasta:

Punem vînatul tăiat în bucăţi într-un vas şi adăugăm ceapă tăiată mărunt, cimbru, foi de dafin, puţin usturoi pisat, cozi de pătrunjel, sare şi piper. Stropim totul cu untdelemn şi cu puţin coniac şi lăsăm cîteva ore să se macereze, mestecînd din cînd în cînd ca să se impregneze bine cu mirodeniile. După aceea punem pe flacără şi, cînd carnea a fiert, adăugăm — după preferinţă — arpagic sau măsline, precum şi roşii sau bulion. Se serveşte rece.

IOSIANA

DE VORBĂ CU MEDICUL

IONESCU DUMITRU — Reşiţa. Din descrierea dv. rezultă că suferiţi de o gastrocolită la care se adaugă semne evidente de astenie. Nu ne-aţi relatat ce fel de regim dietetic urmaţi. E bine să reţineţi că în cazul dv. un regim dietetic este foarte important. Vă recomandăm să faceţi probele hepatice, tubaj duodenal şi colecistografie, şi să reveniţi cu datele obţinute în urma acestor analize. Veţi primi atunci răspunsul dorit.

În ce priveşte celelalte suferinţe de care vă plîngeţi, vă recomandăm 20 de injecţii intramusculare cu Hematodin făcute zilnic şi 3 jumătăţi de tabletă de Hiposerpil pe zi.

RAPAPORT MUNDI — Moineşti. Ne bucură că starea dv. s-a ameliorat în urma tratamentului pe care vi l-am indicat.

Pentru starea de oboseală de care vă plîngeţi, vă rugăm să ne trimiteţi probele hepatice făcute recent. Vom vedea dacă au vreo legătură cu hepatita de care aţi suferit. Virusul hepatitei este foarte rezistent în organism. Nu se transmite descendenţilor, dar e recomandabil ca cei ce a suferit de hepatită să nu intre în rîndul donatorilor de sînge timp de cel puţin 10 ani.

Cea mai bună cură hidrominerală o puteţi face la Slănic Moldovei. E bună şi cura de la Slănicul Moldovei.

V.M. — Oraşul Stalin. Institutul de geriatrie se află în Bucureşti, strada Mănăstirea Căldăruşani. Directorul institutului este prof. dr. Aslan.

POPESCU LAURA — Turda. Vă recomandăm să luaţi zilnic trei tablete de Cavit 9 şi să consumaţi în cantitate suficientă: unt, lapte, brînzeturi, carne şi dulciuri. După masă, să vă odihniţi la pat vreme de 2-3 ore.

Spălaţi părul o dată pe săptămînă cu săpun de toaletă. După ce aţi îndepărtat bine săpunul, clătiţi părul în apă caldă la care adăugaţi cîteva linguri de oţet concentrat.

V.C. — Galaţi. Nu vă putem indica nominal un neurolog. Venind în Bucureşti, veţi primi la policlinica regională cele mai bune îndrumări.

NEDELCU IOAN — Sibiu. Nu există medicamente pentru scopul urmărit de dv. Dacă vă puneţi problema ce veţi face peste 20 de ani, înseamnă că sînteţi un om chibzuit. Deci numai şi numai voinţa şi controlul dv. personal vă vor scăpa de viciu.

GETA P. — Timişoara. Într-adevăr, depăşiţi greutatea pe care ar trebui să o aveţi la vîrsta dv. Datele pe care ni le relataţi sînt însă cu totul insuficiente pentru a ne putea face o părere asupra cauzelor. Reveniţi cu amănunte, descriindu-ne felul dv. de viaţă, cum vă folosiţi timpul liber şi cum funcţionează ciclul menstrual. Faceţi şi examenul metabolismului bazal. Veţi primi atunci răspunsul dorit de dv.

FANGHEL TEODOR — Adjud. Faceţi o radiografie de coloană lombo-sacrală pe care să o interpreteze radiologul şi medicul dv. Cauza tulburărilor de care vă plîngeţi s-ar putea să se găsească în ultima porţiune a şirei spinării. Dacă mediciî vor aprecia că radiografia este normală, atunci tot o afecţiune urologică este cauza suferinţelor dv., şi în cazul acesta vă sfătuim să vă internaţi într-un serviciu de specialitate.

Dr. Silviu GHEREA

Cu ajutorul ştiinţei

Antarctica şi perspectiva ei în cosmonautică

Una dintre cele mai mari piedici în calea trimiterii omului în Cosmos — aşa cum s-a comentat şi în cadrul celei de-a doua întîlniri internaţionale a geofizicienilor, care a avut loc în vara acestui an la Helsinki — o constituie cîmpul electromagnetic ce înconjoară Pămîntul. Se ştie acum că între cîmpul magnetic al Pămîntului şi radiaţiile extra-atmosferice există un cuplaj strîns şi că acestea se influenţează reciproc. Or, în anumite zone ale acestui cuplaj, există o radioactivitate de intensitatea celei care se află în interiorul unei pile atomice, ceea ce ar face aproape imposibilă securitatea astronautului care ar străbate-o.

Pentru a deschide calea astronautului, savanţii americani au propus un fel de convoi de sateliţi-măturâ, care să preceadă zborul navei cu echipaj uman, formînd un culoar provizoriu de trecere prin zona radioactivă. Dar iată că savanţii fizicieni sovietici S. Vernov, L. Ciudahov, S. Dolghinov şi N. Pushov, în posesia ultimelor date furnizate de sateliţii şi navele cosmice sovietice, au venit cu revelaţia că asemenea culoare — naturale şi permanente — există deasupra fiecărui pol terestru. Omul poate zbura deci în Cosmos prin aceste culoare. Cum însă Polul Nord nu poate oferi un teren stabil pentru instalarea unei baze interplanetare, cea mai indicată rămîne Antarctica. Munţii Polului Sud, deşi acoperiţi de gheaţă, prezintă totuşi un soclu solid şi stabil pentru infrastructura unei astfel de instalaţii. Se pare deci că Antarctica are perspective largi în cosmonautică, dacă între timp nu se va descoperi un alt procedeu mai practic pentru înfrîngerea zonelor radioactive din calea astronavelor.

Electricitate ieftină pentru toată lumea

Marii savanţi atomişti Leopunski, Kazacikovshi, Bondarenko şi Usacev arată într-o serie de declaraţii pe care le-au publicat în „Pravda" că în scurtă vreme omenirea va putea dispune de întreaga cantitate de energie electrică ce-i este necesară — şi încă la un preţ foarte scăzut. Aceasta datorită progresului care se înregistrează în domeniul reactorilor cu neutroni rapizi. Aceşti reactori vor deveni instalaţii rentabile — afirmă savanţii sovietici — prin faptul că ei vor putea fraţa uraniul şi toriul în stare naturală, eliminînd cheltuielile care se fac acum cu transformarea lor.

Iată pe cale de realizare unul din visurile atomiştilor care-şi închină cunoştinţele şi munca folosirii în scopuri paşnice a marilor descoperiri ale ştiinţei.

Motorul de automobil simplificat

Îşi poate cineva închipui un automobil fără ambreiaj, fără cutie de viteze şi fără arbore de transmisie? Ei bine, un colectiv de ingineri de la uzinele Miass din Urali au experimentat prototipul unei asemenea maşini.

La acest automobil, de construcţie cu totul originală, ambreiajul şi cutia de viteze sînt înlocuite prin motoare hidraulice, printr-o pompă hidraulică şi o instalaţie de distribuţie. Pompa e fixată la motor iar motoarele hidraulice sînt fixate de roţi. În modul acesta efortul tracţiunii e transmis direct de la motor la roţi. O altă particularitate a acestei maşini este că nu are nici o legătură rigidă între motor şi auxiliarele lui: toate acestea comunică între ele prin tuburi suple, în care circulă lichid sub presiune. Prin economia de metal şi prin reducerea greutăţii, noul automobil va fi mai ieftin şi mai uşor de condus decît oricare alt tip cunoscut pînă acum.

O nouă disciplină ştiinţifică

Apariţia unei lucrări vaste, intitulate „Microbiologia marină" (a straturilor abisale), care a fost întocmită de profesorul Anatoli Kriss şi distinsă cu Premiul Lenin a stîrnit un deosebit interes în rîndurile savanţilor biologi din lumea întreagă. După părerea multor eminenţi specialişti, această lucrare va da naştere unei noi discipline ştiinţifice — microbiologia oceanică — foarte necesară cunoştinţelor noastre în domeniul acesta atît de puţin explorat.

Profesorul Kriss a studiat pentru prima oară în mod practic viaţa bacteriilor în toate oceanele lumii, de la suprafaţă pînă la cele mai adînci depresiuni. Cercetările lui lămuresc multe din procesele microbiologice ce se petrec în apele oceanelor, precum şi influenţa pe care o au marile presiuni asupra activităţii vitale a microbilor. Sînt furnizate de asemenea date preţioase asupra microflorei oceanelor la diferite latitudini şi asupra transformării compuşilor organici şi anorganici în marile abisuri.

Telefonul de buzunar

Încă de anul trecut, inginerul Leonid Kuprianovici a realizat un telefon portabil numit radiofon, de mărimea unui pachet de ţigări şi în greutate de 500 de grame, cu ajutorul căruia se poate obţine legătura cu oricare alt număr telefonic din reţeaua oraşului. Numărul format la acest radiofon e transmis prin unde herziene la o centrală automată care-l înregistrează şi-l transmite mai departe prin fir. Posesorul lui poate fi de asemenea chemat de la orice alt număr telefonic, oriunde s-ar afla în momentul acela.

Date fiind calităţile practice ale acestui telefon de buzunar, multe întreprinderi sovietice au comandat asemenea aparate cu ajutorul cărora se poate fine contactul permanent cu oamenii de pe teren sau din diferite locuri ale uzinelor unde nu se pot instala posturi fixe pentru convorbiri.

Colţul fotografului amator

TRUCURI FOTOGRAFICE SIMPLE

Exemplu de trucaj fotografic.

În fotografie putem face o serie de trucaje interesante şi distractive.

Se ştie de pildă că negrul nu impresionează filmul fotografic. Datorită acestui lucru putem obţine pe acelaşi cliseu două imagini diferite ale aceleiaşi persoane, în diferite situaţii, îmbrăcăminte diferită, executînd operaţii diferite etc.

Pentru acest lucru avem nevoie de un fundal negru, care poate fi o tablă neagră, o pătură neagră, un carton mare negru etc.

Vom aşeza persoana pe care dorim să o fotografiem în faţa tablei negre, lateral, şi vom expune în mod normal.

Schimbăm locul persoanei şi vom expune încă o dată pe acelaşi cliseu, fără a roti butonul de schimbare a filmului. (Cei care posedă aparate cu dispozitiv de blocare a filmului şi a declanşatorului, deci nu pot declanşa de două ori pe acelaşi cliseu, vor putea totuşi apăsa a doua oară, nu pe declanşator, ci pe pîrghia de armare (lîngă partea frontală a aparatului de obicei).

Vă trebui să fim atenţi în mod special la vizarea persoanei pentru a nu suprapune imaginile, deşi prin suprapunere se obţine cîteodată un rezultat destul de interesant.

Explicaţia trucului este simplă. Fondul negru nu impresionează cliseul, lăsînd stratul sensibil gata pentru alte fotografii ale subiectului. Efectul trucului se măreşte dacă facem fotografii din diferite distanţe faţă de subiect.

Putem face mai multe expuneri, obţinînd de exemplu o echipă sportivă formată dintr-un singur personaj.

Dacă vom acoperi o parte din corpul persoanei cu negru şi vom lua mai multe poze cu mîinile în diferite poziţii, vom obţine imaginea unei persoane cu mai multe mîini. Se pot astfel imagina diferite trucuri bazate pe acest procedeu.

Ing. Nicolae PALOŞANU
Fotografie de Mircea FARIA

PE O CASĂ DIN SUCEAVA

O placă de marmură aşezată pe zidul unei clădiri vechi din Suceava aminteşte că: „În această casă a trăit şi a creat compozitorul Ciprian Porumbescu, înaintaş de seamă al muzicii româneşti".

Aci vor fi aşezate pianul şi violoncelul, împreună cu alte lucruri care au aparţinut lui Ciprian Porumbescu, reconstituindu-se astfel interiorul casei aşa cum a fost în trecut, pe cînd trăia marele nostru compozitor.

(În fotografii: casa în care a locuit compozitorul şi placa comemorativă).

Fotografii de R. CALANCEA

FILMUL PESTE HOTARE

Eminentul regizor sovietic Mark Donskoi pregăteşte o interesantă realizare cinematografică după un scenariu de I. Prut şi Irina Donskaia. Noul film va avea ca eroi nenumăraţi copii veniţi din multe ţări ale lumii într-o tabără de vară din U.R.S.S. Printre ei se află şi o fetiţă japoneză din Hiroşima, suferindă de boala actinică. Fiind un vibrant apel la pace şi solidaritate umană, filmul va descrie cu mijloace artistice specifice genului străduinţa savanţilor din U.R.S.S., Anglia, S.U.A., Franţa, India şi Japonia de a salva viaţa fetiţei.

Câteva date despre dezvoltarea cinematografiei cehoslovace: fiecare cetăţean cehoslovac se duce la cinematograf în medie de 14 ori pe an. În 1937 existau doar 1.838 cinematografe, frecventate de 84.450.000 de spectatori; în 1959 numărul lor a crescut la 8.845, cu 193.195.300 de spectatori. În 1937 s-au turnat în Cehoslovacia 260 de filme, în timp ce în 1959 s-au produs nu mai puţin de 773 de filme.

Realizări cinematografice deosebit de interesante pregătesc studiourile din republicile sovietice unionale din Asia Centrală. Astfel, regizorul S. Abaşov din R.S.S. Uzbecă este aproape gata cu filmul „Surpriza", o comedie plină de umor inspirată din viaţa şi munca tinerilor constructori din Taşkent; la Aşhabad, capitala R.S.S. Turkmene, se turnează un film ce evocă viaţa şi opera celebrului scriitor turkmen Mahtumkuli, care a trăit în sec. al XVIII-lea; cineaştii tadjici pregătesc la Stalinabad ecranizarea poemului „Şah-nameh".

America anului 1925, zugrăvită într-un film. Cunoscutul regizor progresist american Stanley Kramer, realizator al filmului antirasist „Lanţul", a terminat de curînd filmul „Sub vălul de ură" al cărui subiect îl constituie un fapt real petrecut în anul 1925 în statul Tennessee din S.U.A. E vorba de cruntele persecuţii la care a fost supus un profesor cu vederi înaintate, pentru „crima" de a fi răspîndit ideile materialiste ale lui Darwin. O temă deosebit de actuală, dacă ţinem seama de faptul că în S.U.A şi azi, după 35 de ani, se manifestă din partea cercurilor conducătoare aceeaşi orientare reacţionară şi se mai organizează aşa-zisa „vînătoare de vrăjitoare". Protagoniştii filmului sînt Spencer Tracy, Frederic March şi Gene Kelly.

Noua producţie a tinerei cinematografii din R.P.D. Coreeană se intitulează „Mergeţi cu noi, prieteni!" şi este un imn de slavă închinat jertfelor pe care le-a făcut poporul coreean în timpul războiului împotriva imperialismului japonez. Regia noului film este semnată de Cen Son In, după un scenariu de Li Dion Sun.

Un marţian la Paris este titlul unei noi realizări cinematografice a regizorului francez J. D. Daninos. Sub înfăţişarea unui marţian descins din planeta sa pe străzile Parisului, comicul Darry Cowl face o anchetă asupra... amorului, simţămînt pasămite necunoscut pe Marte. Dar peregrinările de pe Champs Elysées îi prilejuiesc marţianului şi descoperirea altor stări de lucruri mai puţin plăcute: venalitate, corupţie, putreziciune morală.

La finele anului în curs, studiourile cinematografice din R. P. Polonă vor putea consemna realizarea numai în 1960 a 50 de filme documentare. Printre cele mai interesante şi mai recente pelicule sînt de reţinut „Muzicanţii" — documentar a cărui temă o formează activitatea orchestrelor de amatori ale tramvaiştilor din Varşovia; „Polonia" — film despre frumuseţile Poloniei; „Septembrie, 1939" şi „Atenţie la fascişti" (ultimul, în colaborare cu cineaştii cehoslovaci) — documentare evocînd zilele dinaintea celui de-al doilea război mondial.

DE LA BERLIN LA ACCRA. Cea mai mare expoziţie organizată în Ghana de cînd acest stat african a devenit republică independentă este expoziţia industrială a R. D. Germane. În fotografie, ministrul Economiei din Ghana, Nojo Botsio, vizitînd expoziţia.

2.500 MEGAFOANE învelite în nylon, pentru a fi protejate împotriva intemperiilor, vor asigura o audiţie perfectă în noul teatru în aer liber construit recent în oraşul Szeged din R.P.Ungară.

PRAGA-VIENA-ROMA este noua linie aeriană internaţională inaugurată nu demult de către R. S. Cehoslovacă. În fotografie, un avion cehoslovac al noii linii, pe aeroportul din Viena.

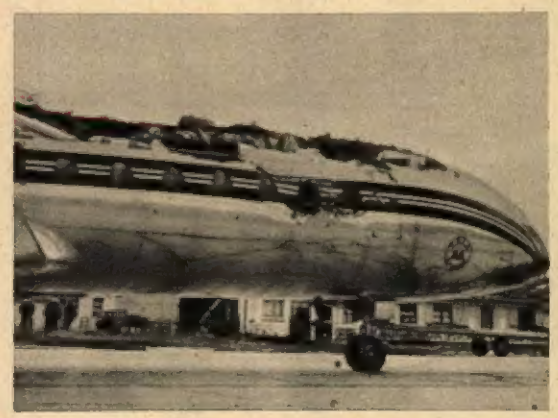

CIOCNIRILE DINTRE AVIOANE pe liniile aeriene occidentale au devenit cronice. Astfel, în apropiere de Paris, un avion cu reacţie de tipul „Caravelle" s-a ciocnit cu un avion de tip uşor. Accidentul s-a soldat cu 1 mort şi 18 raniţi, din care 5 în stare gravă. În fotografie, avionul „Caravelle", grav avariat, pe aeroportul Orly din Paris.

ŞI CANARII AU LECŢII DE MUZICĂ... Vladimir Reşnikov din Harkov (U.R.S.S.) a organizat un „cor" compus din 140 canari, punînd astfel în valoare „însuşirile vocale" ale acestor minuscule păsări cîntătoare. Iată-l pe originalul profesor în timpul unei „lecţii de muzică".

PIPA-ŞARPE face parte din colecţia englezului Frank Shillitoe, care în 30 de ani a adunat 700 de pipe din diferite epoci. Exemplarul din fotografie datează din anul 1750.

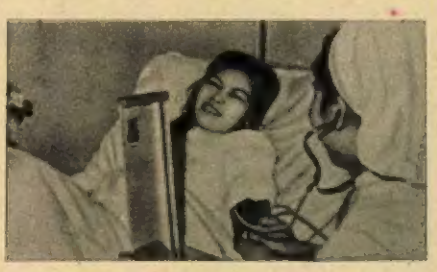

UN SUCCES DE SEAMĂ al chirurgilor de la spitalul „Phu Doan" din Hanoi, capitala R. D. Vietnam, îl constituie operaţia efectuată pe inima pacientei Le Thi Yen, care suferise o ruptură a pereţilor interiori ai inimii.

ACESTE DOUĂ SPADE DIN SECOLUL AL XVII-LEA fac parte din colecţia de arme a Muzeului de istorie din Dresda (R. D. Germană). La mînerul uneia dintre spade (cea din dreapta) se află montat un ceasornic cu capac. Probabil pentru a se cronometra durata luptelor dintre duelgiul proprietar al acestei spade şi adversarii săi...

LA ORDINEA „ARTISTICĂ" A ZILEI:

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL AL PĂPUȘARILOR

PARTICIPANȚII LA FESTIVAL DESPRE FESTIVAL...

Noi, păpușarii leningrădeni, am așteptat cu mult interes cel de-al II-lea Festival internațional al teatrelor de păpuși și marionete. Dorim să învățăm multe lucruri de la colegii noștri și, la rîndul nostru, sîntem gata să împărtășim modesta experiență a muncii noastre.

Boris Kilpio, director al Teatrului mare de păpuși din Leningrad

Trăiască și viitoarele festivaluri internaționale păpușerești, manifestări ale prieteniei și păcii.

Prof. dr. Jan Malik, secretar general al UNIMA

Rămîne ca dumneavoastră să apreciați! Eu am făcut tot ce am putut. Vă mulțumesc tuturor... Tuturor celor pe care-i cunosc, tuturor celor pe care aș vrea să-i cunosc, tuturor celor pe care nu-i voi cunoaște niciodată.

Jean Loup Temporal (Franța)

Pe afișele acestui început de stagiune primul loc l-au ocupat — în aceste zile — micii actori croiți din lemn și colorați cu vopsele. Scenele cîtorva teatre bucureștene și-au redus dimensiunile la o fîșie de lumină, pe care păpuși venite din toate colțurile lumii au demonstrat măiestria artiștilor ce le dădeau viață ascunși între perdele. Iată cîteva imagini din spectacolele pe care le-ați văzut sau le veți vedea în cadrul festivalului, precum și declarațiile pe care cîțiva dintre oaspeții noștri le-au făcut redactorului „Flacării". Pentru numărul viitor vă făgăduim un fotoreportaj despre ... „ce n-au văzut spectatorii".

① Precum se vede, la întîlnirea organizată de Comitetul festivalului, păpușarii sovietici și romîni au avut multe de discutat.

② Cu păpușarii noștri din Tg. Mureș, am întreprins o „Aventură în cosmos".

③ Iată și unul din personajele spectacolului chinez „Sun U-Kun a împrumutat de trei ori evantaiul de palmier".

④ Scenă din „Călătoria pe pămînt a lui Trombi" (Teatrul de stat de păpuși din Magdeburg).

⑤ Păpușarii norvegieni i-au adus în București pe „Mikko Matti și prietenii săi"...

⑥ „În paradisul de aur" prezentat de talentații păpușari leningrădeni, evoluează grațioase păpuși-insecte, cu semnificații pe care însă nu le poate dezvălui fotografia de față, ci doar spectacolul...

⑦ Teatrul de Păpuși din Budapesta și-a intitulat spectacolul „Succes nebun".

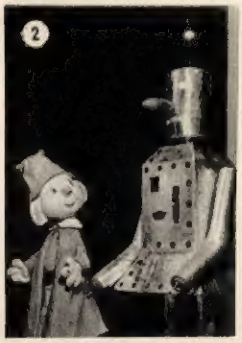

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII — Căsuța Poștală: 3507 oț. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Bibl. Reg.

Jucînd cu voința reală de a se reabilita în fața publicului, fotbaliștii de la Rapid au învins cu scorul de 3-2 echipa C.C.A. Iată-l pe Ozon surprins în clipa cînd se îndrepta spre poarta lui Toma, după ce a reușit să-l dribleze pe Ivănescu, care a căzut la pămînt, înscrînd în ultimul minut al primei reprize golul egalizator (fotografia nr. 1).

●

O fotografie grăitoare în ceea ce privește calitățile deosebite pe care trebuie să le aibă jucătorii de rugbi. Față din meciul Știința București-A.Z.S. Varșovia (fotografia nr. 2).

●

Aspect de la întîlnirea internațională de trap disputată pe Hipodromul Băneasa (fotografia nr. 3).

●

Spectatorii prezenți la concursurile republicane de natație au putut admira saltul calitativ făcut de săritorii noștri. La capătul unor lupte dîrze victoria a revenit — așa cum se vede în trambulină cît și la platformă — reprezentantului clubului Dinamo-București, Gh. Banu (fotografia nr. 4).

Fotografii de
Dan BÎRLĂDEANU

SPORT

MUSAFIRII

de Al. MIRODAN

Am aflat de curînd că în raionul Tg. Mureș se petrece, cu prilejul manifestărilor sportive, un fapt adînc îmbucurător pentru orice om care urmărește atent ofensiva culturii fizice la sate. Am aflat de curînd că sportul nostru a repurtat o mare victorie, asemănătoare prin însemnătate cu trei medalii olimpice.

Despre ce e vorba?

Sînt în localitățile acelea cîteva sate unde, săptămînă de săptămînă, se desfășoară întreceri la diferite discipline, echipele fac, sistematic, schimb de vizite, duminicile se transformă — ulițe noui — în festivaluri sportive. Locuitorii, obișnuiți altădată cu vizite de percheziții, agenți electorali și moaște între implorarea ploilor, sînt bucuroși de oaspeții anului 1960, primindu-i cu pîine și sare.

La figurat, mai întîi.

Dar — pe urmă — și la propriu.

Într-adevăr, locuitorii, dorind să înlesnească schimburile de echipe, să ajute la buna rezolvare a problemelor legate de deplasarea sportivilor dintr-un loc într-altul și să aibă cît mai des prilejul de a asista la jocuri, au hotărît prin inițiativă locală (așa cum hotărăsc oamenii la noi ridicarea unui cămin cultural prin muncă voluntară sau pietruirea drumurilor) să-i invite pe fotbaliști la masă. Sportul a devenit musafir. De fiecare dată cînd este anunțată o asemenea vizită, se fac pregătiri în sat, fiecare gospodărie are ambiția de a fi la înălțime, renumele familiei fiind în joc, și duminica, la masa îmbelșugat întinsă, centrul înaintaș, alergătorul pe 1.500 metri sau jucătorul de șah sînt poftiți să ia loc pe scaunul de cinste: „Serviți, vă rog!"

Victorie, nu-i așa?

Victorie pentru că în satele din raionul Tg. Mureș sportul s-a instalat, pașnic cuceritor, a învins și a convins.

A avea succes înseamnă a fi iubit; acolo sportul e iubit cu adevărat. Vă dați seama cîte mii de tineri au fost și cîte alte mii vor fi îndemnați către stadion? Și ce izvor de talente, precum un teren petrolifer dat în exploatare, va trimite recorduri la București? Și cîte medalii olimpice se vor naște cu vremea?

Victorie, de asemenea, pentru că sportul s-a impus pe cîmpuri, ca un *spectacol*, făcînd parte din cultură. Echipa de baschet vine ca o trupă în turneu; atleții nu sînt socotiți „oameni cu mușchi", ci aducători de frumos; spectatorul din mica tribună de lemn a comunei îl privește pe fundaș ca îndrăgitorul de muzică pe violonistul cu har venit de departe ca să dea un concert.

Victoria aceasta trebuie cunoscută pretutindeni, activiștii sportivi de la U.C.F.S. — anonimi autori ai succesului — felicitați și experiența lor răspîndită în toate localitățile.

P.S. Duminica trecută pe stadionul „23 August" F.C. Rapid a învins C.C.A. cu 3-2. Și, mai cu seamă, a jucat după aprecierea tuturora, bine; și, mai cu seamă, a jucat cu o voință reală de a învinge; și, în sfîrșit, de a se reabilita.

Noi, care am criticat de atîtea ori comportarea echipei în sezonul trecut, sîntem acum, cu mulțumire, obligați la apăsuze. Să fi produs critica unanimă din 1959-'60 o — cît așteptată! — preschimbare morală la rapidiști? Nădăjduim...

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„NORII PĂRĂSESC CERUL" (foto 1) — o producție a studioului cinematografic din Sverdlovsk — ne plasează într-un sat din Daghestanul sovietic, în mijlocul unui puternic conflict generat de rămășițele concepțiilor retrograde asupra femeii. Zenaib și Djafar vor să se căsătorească, dar Mirzabek, un pierde-vară din sat, o răpește pe Zenaib în speranța că, prin forță, o va sili să fie a lui. După vechile obiceiuri daghestaneze, așa ar trebui să se întîmple, femeia neavînd nici un cuvînt de spus. Trăim însă într-o nouă orînduire, cu concepții înaintate, care dau drepturi egale femeii. Epilogul? Norii părăsesc pentru totdeauna satul daghestan unde s-a petrecut povestea lui Zenaib și a lui Djafar.

„CERNEALA ROȘIE" (foto 2) — o producție a studiourilor maghiare — înfățișează cazul sau, mai bine spus, procesul de conștiință al unei tinere profesoare aflate într-o grea cumpănă. Ea iubește. Dar a-și zidi fericirea înseamnă a nărui un cămin, o familie. Or, Maria educă și pregătește pentru viață noua generație; ea cere elevilor săi ca în conștiința lor totul să fie limpede, sincer, generos. Are deci dreptul ca, prin conduita sa, să zdruncine echilibrul acestor ființe încă plăpînde?

Iată „cazul" Mariei Kadar, expus pe ecran cu convingere și talent de apreciata actriță maghiară Eva Vass. Un caz purtînd pecetea autenticității, rezolvat cu maturitate și finețe, în spiritul sănătos al moralei socialiste.

„BITĂ, IEȘI DIN SAC!" (foto 3) — o producție a studiourilor cehoslovace — completează suita basmelor ecranizate, întreprinsă cu pricepere de cineaștii cehi — dornici să transmită și pe această cale publicului larg tîlcurile înțelepciunii populare.

În filmul „Bită, ieși din sac!" este vorba de un muzicant (pe cît de bun și blînd, pe atît de sărman), de un hangiu hapsîn și crud, de un moș dăruit cu puteri neobișnuite. Hangiul profită de sărăcia și buna credință a muzicantului, moșul îi ajută acestuia din urmă să-și găsească dreptatea. Bîta iese din sac numai în acest scop, rînduind lucrurile după cum se cuvine, spre satisfacția eroilor cumsecade de pe ecran și a spectatorilor de toate vîrstele din sală.

„POLICARP, MAESTRU CALIGRAF" (foto 4) — o coproducție italo-franco-spaniolă — a culeș elogii și comentarii ample anul trecut la Cannes, la Festivalul Internațional Cinematografic. Filmul face parte din categoria acelor comedii amare în care gluma și comicul de situații ascund, sub un strat foarte subțire, adevăruri crude, realități și condiții umane tragice. Policarp, caligraful diplomat italian, este rudă literară cu contopistul rus Akaki Akakievici al lui Gogol. Însintare, o blîndă mărire de leafă... Tabloul pitoresc și trist al micii funcționărimi italiene de la începutul secolului e făcut cu multă fidelitate și pătrundere de regizorul Mario Soldati. Cît despre Policarp, acest ghinionist de profesie, poznaș și încurcă-lume, pentru el regizorul solicită înțelegere și simpatie. E o victimă a orînduirii sociale burgheze, un om pe care o viață alcătuită dintr-un convoi de privațiuni și umilințe l-a adus la situația de sărmană epavă.